
3 1761 08825284 6

Homer

HOMERI CARMINA.

CUM PROLEGOMENIS, NOTIS CRITICIS, COMMENTARIIS EXEGETICIS

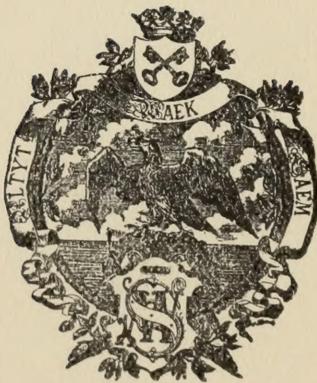
EDIDIT

J. VAN LEEUWEN J. F.

ITT. HUM. DR., IN ACADEMIA LUGDUNO-BATAVA PROF. ORD.

[Vol. 1]

ILIAS.

LUGDUNI BATAVORUM

IN AEDIBUS SOCIETATIS CUI NOMEN:

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERSMAATSCHAPPIJ.

MCMXII.

ILIAS.

CUM PROLEGOMENIS, NOTIS CRITICIS, COMMENTARIIS EXEGETICIS

EDIDIT

J. VAN LEEUWEN J. F.

LITT. HUM. DR., IN ACADEMIA LUGDUNO-BATAVA PROF. ORD.

LUGDUNI BATAVORUM

IN AEDIBUS SOCIETATIS CUI NOMEN:

A. W. SIJTHOFF's UITGEVERSMAATSCHAPPIJ.

MCMXII.

PROLEGOMENA.

PROLEGOMENA.

CAPUT I.

De huius editionis ratione et consilio.

§ 1. De textu et notis criticis.

Ad textum et notas criticas quod adtinet, similis est haec editio ei quam coniunctim cum amico Mendes da Costa in lucem emisi. [1])

Paginarum margo dexter locos parallelos indicatos habet; distincti autem sunt loci ubi versus versuumve partes consimiles leguntur (=) a locis qui vocabulo uno pluribusve inter se differunt (**cf.**). Nonnulla quae addi poterant sunt praetermissa, e. g. versiculi passim repetiti: *τὸν (τὴν) δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη* vel: *τὸν (τὴν) δ' ἠμείβετ' ἔπειτα.*

Zenodoti **Aristophanis Aristarchi** aliorum veterum grammaticorum observationes criticae suo loco commemoratae sunt singulae, item codicum lectiones selectae — paucissimae ex ingenti abundantia — et coniecturae quae probabiles videbantur. Quae ipse tentavi asteriscum (*) habent. Cruce (†) quae hic illic sunt notata, non nisi uno loco Homerico reperiuntur.

In textu et in commentariis exegeticis [2]) ionicum eta illud,

---

[1]) Homeri Carmina cum prolegomenis et annotatione critica, Sijthoff a. 1887—1890, ed. tert. a. 1906—1908. — Editio minor (solum textum exhibens) a. 1906—1908.

[2]) Non in notis criticis neque in versibus qui in paginarum calcem sunt reiecti.

cuius sonus in aliis regionibus fuit ᾱ, signis ͱ Ͱ indicatum est, e. g. μᾱνισ.

Multa quae ad orthographiam spectant in apparatum criticum non sunt recepta. Cuiusmodi quaestiones et quaestiunculas qui sibi sumit tractandas, quod operae sit pretium perficere nequit nisi, cunctis qui in censum veniant locis collectis et accurate perpensis, de omnibus unam eandemque sententiam ferat; nihil autem dein prodesse poterit singulis locis adscripsisse quid habeant codices. Quorum varietatem qui cognoscere tamen cupiunt, in editionibus Larochii Ludwichii Leafii Monroi Alleni enotatam invenient: in hac praefatione quae ad eiusmodi quaestiones spectant breviter indicabuntur [1], in notis criticis omittentur.

Littera ϝ excusa est ubicunque opus videbatur et per numeros licebat [2],

non solum igitur ϝάναξ, ϝέργα, similia, sed etiam

ἀϝέκων, ἐϝάνασσε, ἐϝάνδανε, ἔϝϝαδε, ἀϝϝέρυσαν, ἔϝρυσε, ἐκϝερύσαι, ἐκϝερέω, (ἐ)ϝείδεε, ἐϝέϝικτο, (ἐ)ϝεϝόλπει, (ἐ)ϝεϝόργει, ’ϝοινοχόει, ἔδϝεισε, δέδϝια pro traditis ἄκων, ἤνασσε, ἑήνδανε, εὔαδε, αὐέρυσαν, εἴρυσε, ἐξερύσαι, ἐξερέω, ᾔδει, ᾔϊκτο, ἐώλπει, ἐώργει, ᾠνοχόει, ἔ(δ)δεισε, δείδια,

δ’ ἔϝιδ’, τε ϝιδεῖν, -οισι ϝιδεῖν pro δ’ ἴδεν, τ’ ἰδέειν, -οισ ἰδέειν,

ϝέργα (κεδνὰ, λυγρὰ, πάντα, ταῦτα) ϝιδυῖα pro vitiosis ἔργ’ εἰδυῖα ceterisque [3],

με (σφε, τε, γε, πολλὰ, ὦκα, φημι, ηὔφρηνε, -οισι, -ντο) ϝέπεσσι pro μ’ ἐπέεσσι, εὔφρην’ ἐπέεσσι, -οισ ἐπέεσσι, ceteris [4].

Multa vitia, quorum causa fuit prisca litteratura neque sonos ε - η - ει neque ο - ω - ου distinguens neque consonas geminans, in hac editione correcta sunt nulla nota addita. Excusa igitur sunt:

κήομεν [5], βήω, μεθήω, κιχήω, ἐφήω, μιγήηισ, θήομεν [6], τεθνηώσ [7], ἥαται [8], ἀκαχήατο [9], χρηώ, χρῆοσ [10], χέρηα [11], ἧοσ, τῆοσ [12], ἀγελήιη, παρηιαί, καλλιπάρηιοσ pro traditis κείομεν, μιγείηισ, χέρεια, ἕωσ (εἵωσ), τέωσ (τείωσ), ἀγελείη, παρειαί, καλλιπάρειοσ, ceteris,

---

1) Singula data opera tractavi in *Enchiridio dictionis epicae*, Sijthoff 1892—1894.
2) Cf. Enchirid. § 40—42.
3) Cf. § 160⁷. 4) Cf. § 60. 5) Cf. § 177. 6) Cf. § 122.
7) Cf. § 160. 8) Cf. § 220. 9) Cf. § 240. 10) Cf. § 190.
11) Cf. § 87. 12) Cf. § 323.

εἴρετο [1]), τελειέσσασ [2]), θυείεισ, κοτείεισ, ὄφειλε *oportebat* [3]) pro ἤρετο, τεληέσσασ, θυήεισ, κοτήεισ, ὄφελλε,

et licentia metrica, qua tres syllabae breves deinceps positae pro integro pede habentur, oculis non est indicata, quoniam litteris apte fieri id nequit [4]). Excusa igitur sunt:

ἐ̄νατέρεσ, ἐ̄νοσίγαιοσ, ἐνοσίφυλλοσ, ἐν ἀγορῆι [5]), Περίθοοσ, Τερεσίησ, βοτιάνειρα, Δολίχιον, δολιχόδειροσ, Ὀαρίων, ὀλόμενοσ, Ὀρεΐθυια, πολυβότειρα, similia, quae litteris ει (vel ἐνν-) et ου vel ω solent indicari in codicibus [6]). Quamquam ne in his quidem rara sunt βοτιάνειρα, Πολυδάμασ, alia eiusmodi, et recte in omnibus tradita sunt ἐπίτονοσ et ἀπονέεσθαι.

In pronominum personalium et possessivorum formis non est servata varietas lege exemta, quam exhibent codices, sed — exceptis locis paucissimis, quibus non sinebat metrum — excusa sunt:

ἡ̄με, ὑ̄με, ἡ̄μεσ, ὑ̄μεσ, ἡ̄μασ, ὑ̄μασ, σφασ, ἥ̄μων, ὕ̄μων, σφῶν, ἡ̄μι(ν), ὑ̄μι(ν), ἡμόσ, ὑμόσ

pro traditis ἄμμε, ὔμμε, ἡμεῖσ, ὑμεῖσ, ἡμέασ, ὑμέασ, σφέασ, ἡμῶν, ὑμῶν, σφέων, ἡμῖν, ὑμῖν, ἄμμι(ν), ὔμμι(ν), ἁμόσ, ceteris.

Metrica ars in hoc labyrintho haerentibus praebet filum Ariadnaeum [7]).

Contractis nominum verborumque formis substitutae sunt apertae ubicunque per versuum numeros licebat [8]), et sic complura vitia metrica verborumque monstra sunt sublata. Exemplo sint quae

excusa sunt:	pro traditis:
ἀάτη, χ' ὁράηι, ἐάουσι, στροφάουσα	ἄτη, κεν ὁρᾶι, εἰῶσι, στρωφῶσα [9]).
θάρσεε, ἀφαιρέεται, δαινύεαι, ταρβέει οὐδὲ, ἔεν	θάρσει, ἀφαιρεῖται, δαινῦηι, ταρβεῖ οὐδὲ [10]), ἦν [11]).
σπέεοσ, δϝέεοσ, σπέεϊ, σπέεσι, Σπεεώ, κρεάων	σπείουσ, δείουσ, σπηΐ, σπέσσι, Σπειώ, κρειῶν [12]).

[1]) Cf. § 264. [2]) Cf. § 69. [3]) Cf. § 273.

[4]) Poterat sane superscribi *signum metricum*: ἀπονέεσθαι, ἐπίτονοσ, δῑθανέεσ, ὀλόμενοσ, sed quid rei esset ne sic quidem recte fuisset indicatum; nam in eiusmodi tribrevibus singulae syllabae ita sunt distentae ut c o n i u n c t i m quatuor moras implerent:

[5]) Cf. § 315⁵. [6]) Cf. § 21. [7]) Cf. § 92 sq. et 95. [8]) Cf. § 7.
[9]) Cf. § 191. [10]) Ibid. [11]) Cf. § 302. [12]) Cf. § 71 sq.

ζαχραέεσ, ζαχραέων	ζαχρηεῖσ, ζαχρειῶν [1].
-κλέεα, -κλέεασ, -κλέεοσ, -κλέεϊ, -κλεέωσ, -κλεέειοσ, -κλέεια, ἐϋρρεέοσ	-κλῆα, -κλῆασ, -κλῆοσ, -κλῆϊ, -κλείωσ, -κλήειοσ, -κλεια, ἐϋρρεῖοσ [2].
προέφαινε, προέχοντι, σκηπτόοχοσ	προύφαινε, προύχοντι, σκηπτοῦχοσ.
ϝιδριίη, νηπιίη	ἰδρείη, νηπιέη.

Quae labes in finalibus praesertim syllabis grassata est. Quamquam nonnulla, quae corrupta videntur, revera recte tradita esse apparet litteras, quas libri manuscripti exhibent, recte interpretantibus. Nam ἔγχει ἔλασσε e. g. revera valet ἔγχεϊ more prisco plene exaratum, quod ἔγχε' igitur est scribendum eam rationem sequentibus, qua nunc elisio solet indicari [3]. Itaque

excusa sunt:	pro traditis:
ἔγχε', δέπα', πόλι'	ἔγχει, δέπαι, πόλει [4].
κρέα', δυσκλεέ'	κρέα, δυσκλέα [5].
μετατρέπε', γνώσε', βάλλε', ἐπεφράσα', ἔσσ'	μετατρέπηι, γνώσηι, βάλλευ, ἐπεφράσω [6], εἶσ [7].
Πηληϊάδα', τοῖ', ἐμεῖ' vel ἐμέ'	Πηληϊάδεω [8], τοῦ [9], ἐμεῦ [10].
αἰδόα, -όοσ, -όϊ	αἰδώ, -οῦσ, -οῖ [11].
τιν(ι)	τωι [12].

Verborum figuris διεκτεταμέναισ sive *distortis*, quas textus traditus multis locis praebet [13], substitutae sunt genuinae. Poetae epici cum in sermone quotidiano tum in carminibus dicebant ἀντιάουσα (⏓⏑⏑⏓⏑); recentioris autem aevi rhapsodi cum carmina vetusta recitabant, in suae aetatis dictionem necopinantes delapsi proferebant ἀντι-ῶ-σα (_⏑⌊__⏑), cuiusmodi verba cum chartis mandabantur, tres moras uni syllabae tribuendas esse indicabatur litteris ἀντιόωσα. *Musicae* igitur sive *rhythmicae* artis est illud -οω-, non *grammaticae*: cantus, non ipsius linguae. Nam sinceris verborum Graecorum figuris nihilo magis similia sunt ἀντιόωσα, μνωόμενοσ, ἑδριάασθαι quam κλειειτύσ, ααγλαόσ, ὑμνώων, ἐφρονούρει, quaeque plura huiuscemodi praebet

---

[1] Cf. § 73. [2] Ibid. [3] Cf. § 13. [4] Cf. § 71, 74. [5] Ibid. [6] Cf. § 117. [7] Cf. § 302. [8] Cf. § 57.
[9] Cf. § 59. Ii loci soli nunc spectantur ubi genitivi terminum -ου sequitur *vocalis*
[10] Cf. § 92. [11] Cf. § 77. [12] Cf. § 99. [13] Cf. § 191.

priscus paean Delphicus lapidi incisus [1]), vel Aristophaneum illud *εἱειειειειειλίσσειν* [2]). Ista qui probat, etiam in carminibus hodiernis scribat:

Du Ring an meinem Fiinger

vel:

Allons enfants de la patriie.

Eadem autem fuit causa soni *α* geminati in verbo *ἐφαάνθη* et in superlativo *φαάντατοσ*, geminati soni *ο* in nominibus *σόοσ*, *φόωσ*, *Αἰνείωο* [3]), *ἀστυβοώτησ*. In hac igitur editione excusa sunt *ἐφαένθη*, *φαέντατοσ*, *σάοσ*, *φάοσ*, *Αἰνείαο*, *ϝαστυβοήτησ*.

Augmentum excusum est ubicunque numeris haud invitis fieri id poterat [4]), e. g.: *οὐδ' ἐδύναντο*, *πόλλ' ἔπαθον*, *φρέσ' ἔθηκε*, *ἄγχιστ' ἐϝεϝοίκει*, *διεστήτην*, *ὡπλίσσατο*, *ἥιδεσθεν*, *ηὗδον* [5]), *ἔβαλ'*, *ἐξέταμ'*, *ἔϝιδ'*, similia [6]).

Infinitivi terminus -*(έ)μεν(αι)* restitutus est ubi opus videbatur, e. g.: *χραισμέμεν'*, *βαλέμεν*, *ἴμεναι* pro *χραισμεῖν*, *βαλέειν*, *ἰέναι* [7]).

Pro *ἄν* editum est *κε(ν)* ubi licebat, item *αἴ κ'* et *ἐπεί κ'* pro *ἤν* et *ἐπήν*. Cuius rei mentio in notis facta non est nisi iis locis, ubi aliqua deleta est particula inutilis aliave ratione textus traditus est mutatus ut *κε(ν)* posset restitui [8]).

Adverbiis *ποῦ*, *που*, *αὐτοῦ*, *ἀγχοῦ*, *ὑψοῦ*, *τηλοῦ* ubi per numeros licebat substituta sunt antiquiora *πόθ(ι)*, *ποθ(ι)*, *αὐτόθ(ι)* vel *αὖθι*, *ἀγχόθ(ι)*, *ὑψόθ(ι)*, *τηλόθ(ι)* vel *τῆλε* [9]).

---

[1]) Mus. Script. Graec. ed. C. Janus p. 434 sqq.

[2]) Ar. Ran. 1314. [3]) Sic Zenodotus *E* 263, 323.

[4]) Additum igitur augmentum non est ubi caesura feminina in masculinam abitura erat. Post 4um trochaeum caesura neque tolerata est (e. g. *E* 205 *Σ* 98, ubi *ἄρ' ἔμελλον* legitur in codd.) neque invecta; cf. § 3.

[5]) Quae ab *ευ* diphthongo ordiuntur verba, in codd. plerisque locis carent augmento, sed sono *ηὐ-* favent testes qui ceteris sunt antiquiores. Sic *ηὔχοντο* *Γ* 296 habet pap. Hibeensis 19, *ηὗρε* *Δ* 88 pap. Hibeensis 20, *ηὗδον* *Ω* 678 pap. 114^1 et 128^1 (*εὗδον* pap. 114^2 et 128^2), *ηὔχετο* *ο* 222 est in G, *ἐπηύξατο* h. Ap. 362 in omnibus. Cf. etiam Meisterhans Gramm. d. att. Inschr.[2] 136^{1194}.

[6]) Cf. § 130—132. [7]) Cf. § 125 sq. [8]) Cf. § 326. [9]) Cf. § 322.

In subiunctivo aoristi pro *-σει -σουσι* excusa sunt *-σηι -σωσι* [1].

Editum est *ϝεῖπεσ*, non *εἶπασ* [2], item *ἐβήσετο*, *ἐδύσετο*, *-σοντο*, *ἀφείλεο*, etiamsi pars codicum vel omnes haberent *-σατο*, *-σαντο*, *-λαο* [3]. Sed ubi *ἤρετο* vel *ἤρεο* pro *-ρα(τ)ο* est editum [4], in annotatione res est commemorata, licet una eademque horum vitiorum sit ratio.

In thesi *μέν*, non *μήν* est excusum [5].

Perpetua est sonorum *στεν-* et *στον-* in codicibus confusio. In hac editione excusa sunt *στένω-στενάχω*, *στόνοσ-στοναχή*, *στοναχίζω*, *στοναχῆσαι*, ad exemplum verborum *λέγω*, *λόγοσ*, *λογίζομαι*.

Pro *ὑπαί* et *παραί* edita sunt *ὑπό* et *παρά* ubi sinebant numeri [6].

Locis dubiis *εἰσ*, non *ἐσ* est excusum [7].

ϝερυσσ-, *μαχεσσ-*, *ὀϊσσ-*, *ϝίσσασι* sunt excusa pro *ἐρῡσ-* [8], *μαχησ-* [9], *οἰσ-* [10], *ἴσασι* [11].

Disyllabum *κεῖνοσ* trisyllabo *ἐκεῖνοσ* praelatum est ubicunque licebat; lectore igitur non admonito *καὶ κεῖνοσ*, *καὶ κεῖθι*, *ἐμὲ κεῖνοσ*, *τεύχεα κεῖνοι*, similia ibi quoque sunt excusa ubi tradita sunt *καὶ ἐκεῖνοσ* vel *κἀκεῖνοσ*, *κἀκεῖθι*, *ἔμ' ἐκεῖνοσ*, *τεύχε' ἐκεῖνοι* [12].

Pro *δήπειτα* excusum est *δὴ ἔπειτα* [13], item *ἐμῆνι* pro *'μῆνι* [14].

Neglecta est varietas passim obtinens vocum: *οἵ—τοί*, *αἵ—ταί*, *ὧν—τῶν*, *οὕσ—τούσ*, *ὅν—τόν*, *-οιιν—οισιν*, *σοί—τοι*, *δύω—δύο*, *ὅ σφιν—ὅσ σφιν* aliaque in quibus *ὅ(σ)* positione est productum, *εἰ—αἰ*, *νεόσ—νεῶσ*, *Ἄρεοσ—Ἄρεωσ*, *ὄβριμοσ—ὄμβριμοσ*, *γίγνεται—γ(ε)ίνεται*, *ἐμπίμπληθι—ἐμπίπληθι*, *ποτί—προτί*, *πόλεμοσ—πτόλεμοσ*, *πόλισ—πτόλισ*, *ἐκέλευε—ἐκέλευσε*, *κέ τι—κ' ἔτι*, *(οὐ)δέ τι—οὐδ' ἔτι*.

Ephelcysticum *ν* non nisi ubi metro flagitabatur est excusum.

Spiritus asper tributus est vocibus *ἁθρόοσ*, *ἅμαξα*, *ἁμαξιτόσ*, *ἁμόθεν*, *ἵρηξ*.

Voces *κήρυξ* et *φοίνιξ* hodie excudi solent *κῆρυξ* et *Φοῖνιξ*, licet non sit dubium quin in genitivo ceterisque casibus longos habeant sonos *υ* et *ι* [15]. Ergone analogia suadet ut in nominativo hi soni

---

[1]) Cf. § 122 p. 313, 3. [2]) Cf. § 153. [3]) Cf. § $152^{2,3}$. [4]) Cf. § 284. [5]) Cf. § 18. [6]) Cf. § 315^{2}. [7]) Cf. § 315^{4}. [8]) Cf. § 293. [9]) Cf. § 291. [10]) Cf. § 292*. [11]) Cf. § 160^{7}. [12]) Cf. § 97. [13]) Cf. § 9. [14]) *Ι* 654.

[15]) Eandem controversiam movit vox *πολυᾶϊξ* *Ε* 811.

correpti esse credantur? Minime! Nam vocabula, quorum stirpis syllaba finalis longi soni signum oculis exhibet, etiam in nominativo sonum hunc longum habent: *θώρηξ, οἴηξ, πήληξ, Φαίηξ, κώληψ, ἀπορρώξ, Κύκλωψ, μύωψ,* ... quid plura! Non enim est dictionis Graecae *minuere* nominativi syllabam finalem, sed vel *augetur* vocis *ἀλωπεκ-* sonus brevis: *ἀλώπηξ*.

Cur igitur *προπερισπᾶται* hodie *κῆρυξ* vel Aristophaneum *δοῖδυξ*? Quia fieri sic iussit Herodianus! Cuius grammatici sero nati voluntas si pro ratione debet stare, etiam in genitivo ceterisque casibus sonus *υ* corripiatur; nam id quoque ex eius auctoritate poterit fieri, quoniam Homericum *κήρυκ' Ἠπυτίδηι* iussit *κήρῠκι Ἠπυτίδῃ* proferri [1]. Apparet igitur accentum eius aetate tantum valuisse ut soni syllabarum accentu carentium, etiamsi longi fuissent primitus, a brevibus vix etiam discreparent. Quae observatio utilis est de historia accentus Graeci disputantibus, sed ad Homerum vel Aristophanem non pertinet.

Cetera quae de signis prosodiacis observari poterant nunc mittimus.

Incertum est *αὔδα* sitne contractum an flexioni athematicae accensendum. Illa opinio si recte habet, *αὔδαε* est excudendum; sin haec, ut *αὔδη* excudatur fert ratio. Item *ὁρᾶτο* an *ὅρητο* sit excudendum [2] sub iudice lis, aliaque eiusmodi [3]. Qualia in hac editione silentio sunt praetermissa, ut incerta.

Pro *κτεῖναι* fortasse olim fuit *κτάμεναι*, pro *ὠτειλῆσ* fortasse *ὀατειλῆσ*, pro *-ιν* compluribus locis *-ιδ'(α)* videtur excudendum [4].

Articulum in locos quales sunt *ἔδϝεισεν δ' ὁ γέρων, ἐνὶ μεγάροισ' ὁ γέρων, ἐπέτελλ' ὁ γέρων, τοῖσ' ὁ γέρων, ὄφρ' ὁ γέρων* postmodo irrepsisse veri est simile. Sed cum non plane certum sit, — discrepant enim versus complures [5], — satius videtur talia non sollicitare; in annotatione autem singula indicare inutile.

Neque satis constat quam frequentis usus in dictione epica fuerit genitivi terminus *-οο* ex *-οιο* correptione metrica natus [6];

---

[1]) *P* 324. Simillimo errore Herodianus *πεφύκᾰσι* probavit *η* 114.
[2]) Cf. *Δ* 56. [3]) Cf. § 195. [4]) Cf. § 66. [5]) Cf. *Δ* 645, 703 *Ω* 279, 326 al.
[6]) Cf. § 59.

itaque licet veri simile videatur poetam e. g. *H* 235 dixisse *μή τι με' ἠΰτε παιδὸσ ἀφαυρόο πειρήτιζε*, talia in huius editionis notis criticis non sunt commemorata aut commendata.

---

§ 2. De commentariis exegeticis.

De *compositione* Iliadis et Odysseae et de aliis quaestionibus compluribus disputavi in libro cui titulus: *Commentationes Homericae* [1]. Quo libro quoniam huic editioni prolusi, hic non repetam quae illic protuli.

Commentarios exegeticos dum parabam, incidi in multos locos ab aliis philologis improbatos, qui aut omni labe carere mihi videbantur aut multo levioribus criminibus premi quam illi perhibuissent. Et quoniam eiusmodi criminibus solis iam fulcitur opinio eorum qui Iliadem vel Odysseam verum integrumque poema esse negantes ex variis carminibus carminumve laciniis utrumque epos consarcinatum esse perhibent, operae pretium visum est potiores certe e locis Homericis, qui ita sunt comparati, tractasse; sentiebam enim a me, qui doctrinam Wolfianam verbis apertis abdicassem, optimo iure posci posse ut quid igitur sentirem de eiusmodi criminibus, quae plurimis atque acutissimis philologis magni momenti sunt visa, non minus aperte ostenderem. Itaque in Mnemosyne de eiusmodi locis data opera disputavi [2], in qua Bibliotheca aliquanto fusius disserere licebat quam in angustiis commentariorum exegeticorum. Hos vero cum componebam, hanc legem mihi scripsi et fideliter servavi, ut ea sola commemorarem, quae vera et utilia mihi viderentur, reticerem quae falsa vel inutilia, — non disputaturus igitur contra eos interpretes sive antiquiores sive recentiores, a quibus discederem, sed eam solam singulorum locorum interpretationem, quam rectam ducerem, prolaturus, simul sic operam dans ut eas quas reicerem aliorum philologorum opiniones, si possem refellerem. Non enim compendium aliquod, quo varias

---

[1]) Sijthoff 1911.

[2]) Cf. Mnem. 1911 p. 332—368 et 412—440, 1912 p. 63—128.

variorum sententias ad quaestionem quae dicitur Homericam pertinentes complecterer, componere in animo erat, sed ipsa carmina Homerica quam brevissime possem pro viribus illustrare. Ingentis ambitus opus conscribere haud sane fuisset difficile, materies certe non deerat, qua obruitur fere quisquis aliquantisper his rebus operam dat; sed talia aversatur mea indoles, neque spes erat me aliis hac ratione satis utilem fore. Ea autem via, quam inii, fieri potuit sane, immo necessario fere debuit, ut hic illic praetermitterem quae legentibus plus potuissent prodesse quam quae ipse annotavi, — nam omnes saepe et in multis erramus, nostras ipsorum opiniones immerito alienis praeferentes eam ipsam ob causam quod sint nostrae, mentis nostrae proles, — sed tamen hac via et hac sola assequi posse mihi videbar id quod appetebam, ut commentarium succinctum eundemque satis bene cohaerentem offerrem iis qui mea utriusque carminis editione essent usuri.

Est autem mira doctrinae Wolfianae nostra aetate condicio. Nam ea, quae ipse olim Wolf opinioni suae subiecit fundamenta, ita iam computruerunt ut ne levissima quidem suspicio iis possit inniti, nedum ingens illa structura, quae vocatur quaestio Homerica, iis sustineri etiam queat. Wolfius poetam, qui magni ambitus poema aevo Homerico componere vellet, assimulabat viro qui in media terra navem praegrandem fabricaretur, nullo dein mari usurus in quod navigium suum deduceret; pauperem enim illam Graeciam et in plurimas civitates discissam priscis cantoribus nullos praebuisse auditores, qui tantae molis carminibus, quantae sunt Ilias et Odyssea, inde ab initio usque ad exitum aurem praeberent. At sub Schliemanni ligone e plurimorum saeculorum oblivio surrexit iam Mycene *ἡ πολύχρυσοσ*, surrexit regia Tirynthis; alii eius exemplo instigati in Cretae solo nudarunt rudera aedium ingentium atque splendidarum, aevi Minoi quod iam vocatur testes locupletissimos, et priscum illud aevum quantum arte, quantum vario cultu valuerit, quam divites reges habuerit, quam potentes, clare nisi caecutientibus apparuit, nec iam dubitare potest quisquam quin principes, qui in illis aedibus regnarunt, et cantores suos habuerint, cenae regali ea condicione adhibitos ut carminibus exhilararent convivas, *τοῦτο γὰρ δαιτὸσ ἀνάθημά ἐστι*. In fine autem convivii qui carmen incidebat, quidni cras per-

geret? Sic carmen sive brevius sive longius ad finem deducere facile poterat, tot diebus usus quot carminis ambitus requireret et ipsius regis ceterorumque auditorum animus ei concederet; quo autem meliores essent cantores, eo plures deinceps dies animus convivarum iis concessurus erat. Postquam vero priscorum illorum ϝανάκτων turres corruerunt, ubinam fuerunt auditoria, quae poetas ad carmina praelonga componenda pellicere possent? Ut in breviora conciderentur et plura e singulis fierent tunc ratio tulit potius quam ut varia in unum iungerentur.

At tantae molis carmina sine arte scribendi fieri potuisse Wolfius negabat. Vel maioris ambitus carmina potuisse sic fieri et alibi facta esse revera, mentem autem humanam — id quod ne ipse quidem Wolfius negabat — satis esse capacem ad multa milia versuum memoria complectenda, saepius est demonstratum, et fuit qui optimo iure perhiberet priscorum cantorum hanc facultatem nihil habere quod nos, qui nunc vivimus, miremur; nam nostra aetate quemlibet, qui modicae sit eruditionis, multo plura quam illos memoria servare et cum opus sit statim inde expromere posse, facilius autem esse recordari quae argumento coniuncta et ipso metro vincta sint, si praesertim inde a pueritia huic arti adsueveris, quam quae doctrina hodierna praebeat, ut scitu utilia, sic inter se non cohaerentia.

Mox autem apparuit hanc quidem quaestionem prorsus ad nihil rediisse, nam vetusti cantores si sola memoria carmina servare aut non potuissent aut noluissent, nihil obstitisse quominus scripto ea mandarent, quoniam in Graecia ars scribendi, ut in dies melius perspicitur, saeculis aliquot — fortasse multis — ante poetarum illorum aetatem fuit cognita [1].

---

[1]) Iocantis autem, non serio disputantis, est quod post Roussavium Wolfius perhibuit, si Ulixi ceterisque heroibus ars scribendi fuisset cognita, Odysseam exitum aliquanto celeriorem fuisse habituram, vel potius, nullam unquam Odysseam prodituram fuisse (Prol. 90). Non enim propterea Ulixes Penelopen vel familiares per multos annos de sorte sua certiores facere non potuit, quod artem epistulas exarandi non calleret, sed quod non haberet qui epistulam ad eos perferret. Si habuisset, etiam sine litteris nuntium iis mittere potuisset. Id unum libenter omnes, ut opinor, Wolfio vel Roussavio concedimus, aevo heroico inter Troadem et Ithacam vel inter Scheriam et Ogygiam ἀγγαρείαν fuisse nullam, non ex vero igitur aevum epicum pingi in Ovidii Heroidibus

En corruerunt fundamenta, quibus confisus Wolfius negabat verum carmen esse Iliadem, verum carmen Odysseam, multorum poetarum priscorum opera iussu Pisistrati ab Atticis quibusdam poetis notae inferioris colligata carminum integrorum aliquam speciem ementiri post Aubignacum, Vicum, Mercierium, alios perhibens [1]. Ex veterum videlicet notitiis quibusdam neque admodum crebris aut antiquis — nam Ciceronem aetate nulla superat — neque admodum perspicuis id efficere posse sibi videbatur. Sed *collegisse* Homeri opera Pisistratus fertur [2], non *finxisse* Iliadem vel Odysseam opera aliena inter se colligando; itaque, sive multum sive aliquid sive prorsus nihil his notitiis tribuimus, ad id quod Wolfius perhibuit confirmandum nulla inde duci possunt argumenta, sed id unum quod veri vel sic simile videtur fortasse inde efficitur: tunc cum Athenis ad celebrandos ludos Panathenaicos certamina rhapsodorum sunt instituta vel restaurata, sive Solonis sive Pisistrati sive Hipparchi praecipua hac in re fuit sollertia, operam esse datam ut carminum epicorum exemplar publicum constitueretur, cuius auctoritate in posterum caveretur ne cantores in vetustis illis carminibus recitandis audacius vel neglegentius versati adulterarent quae tradita accepissent et pro Homericis venditarent quae ipsi excogitassent. Haec vero quaestio, sive e nubibus est suspensa sive proba aliqua traditione nititur, ad *textus recensionem* pertinet, non ad ipsorum *carminum compositionem*. Id quod grammatici Alexandrini fecerunt aevo Ptolemaeorum, quatuor saeculis ante facere conati sunt viri quibus Pisistratus, vel quisquis fuit, mandavit textus Homerici recensionem in usum publicum, si quidem fide satis digna sunt quae hac de re tradita accepimus. Ad *textus Atheniensis*, unde recentioris aevi exemplaria fluxerunt aut omnia aut pleraque, non ad *ipsorum carminum* originem haec quaestio pertinet.

Haec, quae paucis verbis nunc indicasse satis videtur, sunt enim certa, explorata, in vulgus nota, dum melius sensim homines

---

[1]) Cf. G. Finsler, Homer in der Neuzeit, Teubner 1912.

[2]) „Homeri libros, confusos antea, sic disposuisse ut nunc habemus" (Cic. de Orat. III § 137), „Ὅμηρον ἀθροῖσαι σποράδην τὸ πρὶν ἀειδόμενον" (epigr. Anth. Pal. XI 442).

perspiciunt, interim aedes, cui Wolfius fundamenta adeo debilia substruxerat, ab aliis altius altiusque est educta et plurimis ingenii atque eruditionis inventis ornata. Splendidum autem illud aedificium, quod pyramidi inversae fuit qui lepide assimularet, ne labasceret, omni vi et machinis obnitendum erat perpetuo; itaque si qua pars ruinam minabatur, cito advehebantur sudes quibus fulcirentur damnosa, et urgente interdum periculo quaelibet arripiebantur ligna quae ad manum essent, quin fuerunt qui studio et diligentia plus valentes quam opibus ingenii etiam putres ridicas et titiones ambustos afferrent ad opus commune sustentandum. Sed contra veritatem nihil valent hominum quamvis strenuorum audacium sagacium conamina: ut Mantineae moenia tum cum vi aquarum soluta est ima eorum pars, sic aedificium doctrinae Wolfianae novas identidem rimas ducebat, et, quo altius evehebatur, eo magis infra fatiscebat; vi caeca divellebantur quae olim bene cohaeserant, modo haec, modo illa pars concidebat, et dum nova adstruuntur, id quod unum decorumque fuerat magis magisque eam speciem praebere coepit quam ipsa carmina Homerica praebere Wolfius perhibuerat: non iam domus erat, sed domuum plurimarum erant particulae in unius domus speciem fallacem utcunque coniunctae.

Nam tum cum *externa* eaque firmissima argumenta doctrinae suae substruxisse credebatur Wolfius, ab his profecti viri docti qui eum secuti sunt argumenta *interna* ex ipsis carminibus ducere coeperunt, sic secum reputantes: „quoniam constat neque Iliadem neque Odysseam inde ab initio integrum carmen fuisse, iis qui mentis acumine satis valent spes est naevos originem illorum operum testantes indagandi et particulas primitivas, quae Musis haud faventibus olim coaluerunt, inter se secernendi." Quae studia plurimum profuerunt ad priscorum poetarum dictionem et artem metricam adque ipsum aevum Homericum melius cognoscenda, dum singuli versus, singula singulorum versuum verba, singulae singulorum verborum formae severa trutina pensitantur et sedulo arripiuntur quaecunque ad verum inveniendum utilitatis aliquid habere videantur; iamque post quaestionem Homericam a plurimis philologis per integrum saeculum et quod excurrit versatam multo melius prisca illa carmina et ipsorum poetarum aevum nobis in-

notuerunt quam innotuerant patribus nostris ipsisve Graecis. Sed secundarium hoc fuit illorum studiorum emolumentum. Verum cum homines quaerunt mente sincera et spreto suo ipsorum commodo, fieri non potest quin et aliis et sibi ipsis prosint, etiamsi id quod quaerunt non inveniant: ad asinas inveniendas qui exierat iuvenis Hebraeus, coronam regiam invenit. Id vero, ad quod indagandum studia illa Homerica fuerant suscepta, non est inventum neque potuit inveniri, quoniam umbram vanam et fallacem persequebantur qui iis se dederant.

Quid enim? Postquam externa illa argumenta ad nihil sunt redacta, quid restabat? Non iam poterant iis inniti philologi, dum pergebant in carminibus epicis quaerere argumenta interna, quae externis superstruerentur. Ab ipsis iam carminibus proficiscendum erat: manibus tenebant duo carmina, quae quin vera essent carmina ut dubitarent, nihil eos movebat, nihil urgebat, nisi forte ipsorum carminum ea esset condicio ut hominibus, qui sobrio iudicio uterentur, credibile videri non posset talia a vero poeta in unum opus fuisse coniuncta. Graeci autem, inter quos nata sunt ea carmina, minime dubitarunt quin carmen sincerum esset Ilias, carmen sincerum Odyssea, aut quin pulcherrimum et illud esset et hoc, et post eos minime dubitarunt multa hominum genera. Ipse Wolfius vix unam alteramque commissuram hic illic detexisse sibi visus fuerat, nihil autem non bene continuatum, nihil praeposterum, nihil perturbatum in utrovis carmine inveniri profitebatur, Odysseae praesertim admirabilem compagem summis laudibus efferens et *nimis bene* potius quam *nimis male* aut illam aut Iliadem compositam esse perhibens, nimis videlicet decora esse illa carmina quam ut prisca credi possent. Alia iam rerum est facies: nostra aetate quaestio Homerica eo rediit ut dicerent critici: „mihi in utroque carmine quaedam tantopere displicent ut vero poetae ea imputare neque possim neque velim." A regione rerum quae sciri et demonstrari ad regionem rerum quae non nisi sentiri possunt quaestio est translata: — periculosae profecto opus aleae! Nonne meminimus quid de Miltonis carmine epico Bentleius — Bentleius ille, inquam, quem omnes etiamnunc suspicimus, — demonstrare posse sibi visus sit olim? Et nihilo minus apertum critici recentioris de Scotico quodam carmine disputantis

errorem nuper contulit Andreas Lang [1]. Et quoniam quot homines, tot sunt sententiae, minime est mirandum in diversissima mox criticos discessisse et vix decimum vel vigesimum quemque e versibus epicis effugisse omnium criticorum severitatem. Eo autem audaciores esse solent homines, quo obtusior iis est sentiendi facultas, et quo longius distant a poesi et a carminum pangendorum facultate, eo maiore fiducia solent decernere quid deceat verum poetam, quid non.

Mihi quid acciderit dicam: felix quem faciunt aliena pericula cautum! Anni iam sunt plus quam triginta ex quo aetatem iuvenilem egressus Homero ita ut qui sui sunt iuris operam dare coepi. A *lingua* Homerica proficiscebar. Hanc ita tractabam ut si unius aevi, unius hominis esset, et in his studiis si quid profeci quodve aliis quoque utile esse posset praestiti, in Enchiridio dictionis Epicae inveniri id potest. Mox textum Homericum edere visum est: hunc quoque ita tractavi ut si unius hominis, unius aetatis dictio, quatenus quidem fieri id posset, esset restituenda. At idem cum de carminum epicorum compositione et origine interrogabar vel me ipse interrogabam, ne dubitabam quidem quin quadamtenus certe sequendi essent acuti illi philologi, qui alius alio confidentior demonstratum ivissent non vera ea esse carmina sed strues fragmentorum epicorum rudi arte consarcinatorum, de optima ratione in partes primitivas ea solvendi dissentientes sola. Nempe his opinionibus non puer quidem — nam pater optimus, qui antiquitatis amore me imbuit et linguas veteres me docuit, talia quam maxime aversabatur, — sed inde ab aetate iuvenili fueram innutritus. Bis edidi textum Iliadis et Odysseae: etiam commentario exegetico aliquando ea carmina illustrare in votis erat, sed absolvenda prius erat fabularum Aristophanearum, quam interim susceperam, editio et in alia officia identidem avocabar; quod autem praesertim me retinebat, ad Homerum interpretandum nondum satis paratum me sentiebam. Tertium Homerus edendus erat, et nactus tandem eram quod diu desideraveram otium. Totus tum uni Homero incubui et virium periculum in eo interpretando facere

---

[1]) „Auld Maitland". Cf. A. Lang, The World of Homer, 293 sq.: „The critic „was acute, ingenious, even brilliant, but he had scanty knowledge of the facts in „the case".

mecum decrevi. Prius autem novam textus recognitionem absolvi, et notas exegeticas, quae hic illic inter criticas notas editionum priorum irrepserant, delevi cunctas. Dein commentarios scribere coepi et quaestiones nonnullas, de quibus quod operae pretium esset proferre posse me sperabam, separatim elaborare. Sic et in alia incidi et in id quod cuiusmodi aliis videatur nescio, meum animum aliquantisper veluti stupore quodam feriit, erat enim mihi novum et prorsus inexpectatum: res quae in Iliade narrantur non *nono* — ut credi solet — *belli anno* sed brevi post ipsum *belli initium* gestas esse ab Iliadis poeta sumi. Et novum hoc mihi erat et certum videbatur; sed quo ea observatio tenderet nondum intellegebam. Pergebam in commentariis componendis et quae in Iliade vel in Odyssea inter se non concinere minusve apte cohaerere videbantur sedulo enotabam, atque adeo appetebam talia. Sed multo frequentius incidebam in carminum illorum partes optime me iudice concinnatas et egregie placentes, dein mirabundus intellegebam alios philologos eos ipsos locos gravissimis criminibus petivisse iisque usos esse ad demonstrandum fieri non potuisse ut carmen tam male compositum ex unius poetae ingenio progigneretur.

Sic sensim et inscius eo sum deductus quo vocabat Veritas, donec mihi dixi: o bone, mitte aliquantisper varia illa, quibus tam diu stipatus et tantum non obrutus fuisti, aliorum philologorum quantumvis clarorum et sagacium commenta: unum Homerum consule et tecum reputa reverare male cohaerere tibi videantur quae tradita acceperis. Fac periculum an defendere possis quae culpantur, si variis variorum opinionibus abiectis pro unius poetae opere, quod esse fertur et a patribus est habita, habeas Iliadem, habeas Odysseam. Feci periculum: didici minus credule fidem habere sententiis alienis de priscorum poetarum arte prolatis, et mox animum feriit verum. Sensi Wolfianum me revera numquam fuisse, ne tum quidem cum esse quam maxime mihi viderer, sed aliorum opiniones me protulisse cum meas ipsius proferre me putarem, in animi autem imo fundo semper vixisse persuasionem, quae aliquantisper quidem sopita fuisset, nunc vero totum animum impleret: carmina, vera carmina, carmina pulcherrima meaque laude maiora esse Iliadem et Odysseam; hanc ob causam me per

sex septemve lustra libentissime iis corrigendis et interpretandis me dedisse. Et nunc demum laetus sentiebam fundamento idoneo non carere quae de dictione poetarum epicorum olim protuleram et operam quam textui carminum recte constituendo impenderam. Absurda vero iam multa mihi videbantur quae de utriusque carminis origine et compositione olim credideram, fortasse perhibueram, nec pauca quae alii; et dum magis sensim confirmata est nova persuasio et artem illorum carminum melius perspicere coepi, magis in dies ea admirari didici et singulas eorum partes rectius interpretari.

Una haec via salutis. Non ex aliorum libris sed ex ipso Homero petenda est Homeri scientia, in uno Homero potest inveniri. Non ab Aristarcho vel Bentleio vel Wolfio aliove aliquo critico recentiore est ordiendum, sed ab ipso poeta. Haec autem non scribo ut persuadeam Wolfianis, — quo cognomine cum honoris tum brevitatis causa uti nunc liceat, — nam expertus scio ad persuadendum talia parum valere nisi apud eos quibus vel sic satis sit persuasum. Non multum sequentia prodesse poterunt iis qui pro certo atque explorato habeant opera musiva esse Iliadem et Odysseam, non vera carmina. His opto ut vitae ratio et ipsos aliquando eo ducat ut uni Homero in silvarum latebras aliumve angulum tranquillum secum ablato per multos menses deinceps toti dare se possint, eruditionis sive alienae sive suae ipsorum interim obliti: non dubito quin poeta mox et ipsos eo sit deducturus quo alios plurimos et me deduxit, frustra aliquantisper reluctatum. Minus fortasse magnifice quam antea dein sentient de sua ipsorum aliorumve philologorum doctrina et mentis acumine, sed multo magis proderunt iis prisci aevi opera immortalia. Et tunc si quis eorum inciderit in meos qualescunque commentariso Homericos, ex his quoque utilitatis aliquid fortasse ducere poterit. Qui vero recens a schola Wolfianorum ad Iliadem vel ad Odysseam accedit, is quin usque quaque vitia, errores, ampullas oratorias quaeque praeterea artis ingeniique defectum arguere solent, deprehendere sibi videatur fieri vix potest; talia enim inventurum se expectat et quaerit sciens vel etiam inscius. Haec autem mea si quis eorum legerit, mox subridens, sat scio, e manibus seponet. Et ipse olim sprevi quae praebebant opera aliorum criticorum

similia perhibentium: iam pudet referre; rectius vero postquam de priscis carminibus iudicare didici, magna cum voluptate magnoque cum emolumento legi quae et olim et praesertim nuperrime in eam quam et ipse protuli sententiam disputata sunt a viris philologis compluribus [1]).

Non facile videlicet eo quis pervenit ut sinat hac de re sibi persuaderi, sed stomachari potius et fere succensere incipit obloquentibus. Nam hi si verum obtineant, quam multa erunt dediscenda quae improbo labore prius didiceris! Quam multa, quae haud exigui pretii videbantur, reicienda et e mente pellenda erunt, ut fiat spatium quo nova haec — immo vetustissima quaeque ipsorum fuit Graecorum — opinio recipiatur! Sed operae est pretium: ditior mox, quam fuit, fiet qui pauperior sic factus esse sibi videbitur: scio expertus et testimonii, ut spero, est mihi dictio: *ἅλισ πάντεσσιν Ὅμηρος.* Habuerunt et aliae gentes plurimae cantores, qui strenua heroum facinora carmine celebrarent: una Graecia habuit magnum poetam, qui ex eiusmodi carminum per hominum ora volitantium materie componeret epos. Quod qui divellit, non pristinae poesi suum nitorem restituere conatur, sed ipsum carmen in carmine immortali necare.

---

[1]) Cf. G. Finsler, Homer 1908, Homer in der Neuzeit 1912; Andrew Lang, the World of Homer, 1910; J. W. Mackail, Lectures on Greek Poetry, 1910; C. Rothe, die Ilias als Dichtung, 1910; H. Draheim, die Odyssee als Kunstwerk, 1910; D. Mülder, die Ilias und ihre Quellen, 1910; A. Shewan, the Lay of Dolon, 1911.

CAPUT II.

De librorum manuscriptorum fide et utilitate.

Subsidia, quibus hodie licet uti ad Iliadis Odysseaeve textum recte constituendum, in capite tertio indicabuntur.

Sed si quis putet, post plurima exemplaria vetusta recentia nostro potissimum aevo a viris doctis infinito labore excussa, textum multo praestantiorem evasisse quam fuerit olim, procul a vero aberret. Propius ad verum accedat qui perhibeat traditum Iliadis Odysseaeve textum cognoscere cupientibus quodlibet exemplar satis bonum esse, etiamsi recens sit admodum mendisque oppletum. Nam si neglegimus vitia tralaticia, quae nemo non currente calamo possit corrigere si vel mediocriter artis metricae dictionisque epicae sit peritus, et interpretamenta in locum verborum genuinorum recepta, e. g. *δεδιδάχθαι* pro *δεδαέσθαι* [1]), iis potissimum locis libri manuscripti inter se discrepant, ubi duae pluresve voces ad rem indicandam aeque fere commodae totidemque moras explentes poetae praesto fuerunt. En exempla quaedam e plurimis selecta:

ὀξέϊ δουρί — δουρὶ φαεινῶι — ὀξέϊ χαλκῶι Δ 490 Λ 421.
μείλινον ἔγχοσ — ὄβριμον ἔγχοσ — χάλκεον ἔγχοσ Υ 272, 259.
πόνον ἀλίαστον — πόνον ἀμέγαρτον Β 420.
κρατερὴν . . . ἐνιπήν — χαλεπὴν . . . ἐνιπήν Ε 492.
ὀρυμαγδῶι — ἀλαλητῶι Φ 256.

---

[1]) Λ 831.

ἐν αἰνῆι δηϊοτῆτι — ἐνὶ κρατερῆι ὑσμίνηι Ν 207.

κατὰ δῶμα — ἐνὶ ϝοίκωι Χ 478.

μεγαθύμωι (-μου) Πηλεΐωνι (-νοσ) — Πηληϊάδα' Ἀχιλῆοσ Ρ 214.

τεύχεσι Πηλεΐδαο κορυσσόμενον θείοιο — τεύχεσι λαμπόμενον μεγαθύμου Πηλεΐωνοσ Ρ 199.

παρὰ θῖνα θαλάσσησ δῖοσ Ἀχιλλεύσ — π. θ. ποδάρκησ δ. Ἀ. Τ 40.

ἀριστῆεσ Παναχαιῶν — ἐϋκνήμιδεσ Ἀχαιοί Η 385 Ψ 236, 272.

ἱππόμαχοι — ἱππόδαμοι Κ 431.

γέρων ἱππηλάτα — γερήνιοσ ἱππότα Π 196.

παρ' αἰδοίησ' ἀλόχοισι — παρὰ μνηστῆισ' ἀ. Ζ 250.

δέμασ καὶ ϝεῖδοσ ἀγητόσ — μέγασ καὶ ϝεῖδοσ ἀγητόσ — δέμασ καὶ ἀτειρέα φωνήν Ω 376.

τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύσ — τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε Ε 764 (cf. Ε 814 Κ 168).

'Ολύμπια δώματ' ἔχουσαι — 'Ολυμπιάδεσ βαθύκολποι Β 484.

ἦρχ' ἀγορεύειν — ἀντίον ηὔδα Η 347.

ϝέπεα πτερόεντ' ἀγόρευε — ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα Φ 121, 427 Ψ 535.

ἀνώγει — κελεύει Τ 102.

δαϊζέμεναι — κατακτάμεναι Φ 33.

τετελεσμένον ἔσται — τελέεσθαι ὀΐω Α 204 Ι 310.

Praeterea passim variant *γε τε δέ, δέ τι* et *δ' ἔτι, κεν* et *ἄν, γάρ* et *περ, ὅσ* et *ὥσ, ὅτε* et *ὅτι, τοί* et *οἵ, -σονται* et *-σωνται, -σουσι* et *-σωσι, -ει* et *-ηι, -ωμι* et *-οιμι, -είη* et *-ήηι, -ηται* et *-οιτο, -εσθαι -σεσθαι -σασθαι, -εμεν* et *-ειν, -τατοσ* et *-τεροσ, -οιιν* et *-οισιν, μαχέσσομαι* et *μαχήσομαι, ἴμεναι* et *ἰέναι, ἵκανον* et *ἵκοντο, ἔχευαν* et *ἔχευον, εἷλε* et *ἥιρει, ὀρούσασ* et *ὀρούων, ἐνάριζε* et *ἐνάριξε, εἴρετο* et *ἤρετο, ἐκέλευε* et *ἐκέλευσε, ἐλέησε* et *ἐλέαιρε, ἔϝειπεσ* et *ἔϝειπασ, ἀΐξαντα* et *ἀΐσσοντα, ἑλών* et *ἔχων, ἔθηκε* et *ἔδωκε, 'τρέψε* et *'στρέψε, καὶ κεῖθι* et *κἀκεῖθι, στήθεσσιν* et *στήθεσφιν, πτολεμ.* et *πολεμ., ἀντίοσ (-οι)* et *ἀντίον, ἀσπάσιοσ* et *ἀσπασίωσ, χειρί* et *χερσί, πρῶτα* et *πρῶτον, οὕτωσ* et *αὔτωσ, ἀγήραοσ* et *ἀγήρωσ, δῖοσ* et *θεῖοσ, ἐν* et *ἐνί, προτί* et *ποτί, πόνοσ* et *φόνοσ*, alia quae sunt eiusmodi, duos modo dualis numerus modo pluralis indicat, subiecta neutr. plur. modo singularem modo pluralem verbi adsciscunt, augmentum in aliis codicibus additur in aliis omittitur.

Qualia cum pulvisculo corrasisse nihil prodest. Nam singulis

locis utra praeferenda sit lectio non ex exemplaribus manuscriptis est efficiendum, sed e dictionis epicae legibus; quarum ope si qua solvi nequit quaestio, solvendi spes est nulla, sed dubii haeremus et haerebimus, etiamsi mille explorentur volumina et codices.

Nam primitus quidem, cum Ilias et Odyssea potissimum in ore cantorum vivebant, horum carminum dictio liberrime pro re nata est mutata, concisa, adaucta, id quod etiamnunc ad oculos demonstrant fragmenta papyrorum vetustissimarum complura [1]; postea vero carmina per longum temporis intervallum religiosa veneratione culta a mutandi libidine non minus tuta fuerunt quam aliarum gentium libri sacri; tum vel transversum digitum a litteris traditis discedere nefas videbatur. Quae res in dies melius perspicitur, dum ex Aegypti sepulcris protrahuntur fragmenta voluminum circa Christi natales et postea exaratorum; nam vetustis illis exemplaribus idem errores, eadem vitia passim inhaerent quae codicibus recentioribus. Textum receptum si quis cognoscere vult, vix quicquam interest XV^{i}ne saeculi an X^{i} an I^{i} exemplar adeat. A pueris cum Iliade et Odyssea consuescebant Graeci; singulos versus, singula verba et sonos recens recipiebat memoria, tam falsi pravique tenax quam pervia veris et obscurissima quaeque firmiter servans. Adulti autem ne dubitabant quidem quin integra et fide digna essent quae primis annis didicissent.

Fuere tamen Alexandriae, fuere Romae, fuerunt inter recentiores philologos qui aliis oculis vetusta illa carmina adspicerent neque caeca veneratione abrepti sacrove horrore stupentes pro sinceris verisque haberent quae sana ratione damnarentur, sed textum traditum eadem severitate qua aliorum poetarum opera examinarent. Ita nata est ars grammatica, nata est ars critica. Sed ea est huius artis natura ut infesti ei sint omnes quos tenet religio; et quoniam pauci fuere semper qui ingenii acumine praecellerent, permulti qui iurarent in verba aliena, extra scholas non multum valuerunt criticorum conamina.

Ergo quae difficilia sunt in carminibus Homericis — et sunt permulta in iis difficillima — codicum ope expediri nequeunt.

---

[1]) Cf. Capitis III initium.

Dictioni epicae quae repugnant verba verborumve figurae, in carmina vetusta maximam partem prius irrepserunt quam veluti obriguit textus receptus, quem nunc nos manibus tenemus, ante nos tenuerunt Zenodotus Aristophanes Aristarchus. Etiamsi cunctae cunctorum codicum lectiones sedulo componantur, textus probabilis ad horum fidem edi non potest.

Itaque a coniecturis ne cautissimi quidem editores abstinuerunt. Exemplaribus manuscriptis si semper et ubique fides esset habenda, *Ξ* 101 talis excudendus esset qualis in cunctis fere extat exaratus:

ἀλλ' ἀποπτανέουσιν, ἐρωήσουσι δὲ χάρμησ,

idque editores per saecula complura repetiverunt, nihil mali fortasse suspicati; unus Barnes αὐτὰρ ἀποπτανέουσιν rescribebat, metri causa παραδιορθῶν. At id quod Bentleius restituit ἀπο<πα>πτανέουσιν si verum videtur, non quia in lexico Hesychiano id est repertum, neque quia in Iliadis codice L atque Platonis quodam loco [1]) felici casu idem est servatum, neque quia codex A verae lectionis iustum interpretamentum „περιβλέψονται" adscriptum habet lectioni vitiosae, sed eam solam ob causam quod verbum ἀποπαπταίνειν poscitur numeris et ipsa lingua, luculento hoc exemplo constat unum certe vitium manifestum atque absurdum, quod peperit haplographia, in codices qui ad nos pervenerunt irrepsisse tantum non omnes. Neque desunt alia.

Reduplicatione a stirpe ὀπ fit ὄπωπα, a stirpe ἀχ ἀκαχμένοσ, a stirpe ἐχ-ὀχ ὄκωχα. Aperta haec et certa; nisi autem φέπευγα et χεκώρηκα satis videntur probabilia, ab homine Graece docto ferri nequit id quod *B* 217 sq. de Thersita dicitur in Iliadis textu tradito:

τὼ δέ οἱ ὤμω
κυρτώ, ἐπὶ στῆθοσ συνοχωκότε.

Non tulit igitur Valckenaer vel Cobet, sed ex Hesychio protulerunt id quod unum admittit lingua: συνοκωχότε, iamque ab editoribus plerisque id ... in textum quidem non recipitur, sed in annotatione certe critica commemoratur inter varia variorum codicum papyrorumque vitia. Spes tamen est fore ut in ipso mox textu suum recuperet locum; apud Thucydidem certe olim legebatur quod

---

[1]) Plat. Leg. 706 *e*.

simili errori debetur *ἀνακωχή* [1]), certatim id emendabant critici *ἀνοκωχή* scribendo [2]), multi aurem praebere nolebant: nunc in papyro inventam correctionem (*ΑΝΑ̊ΚΩΧΗ*C) in textum admisit Hude editor cautissimus.

Φ 587 *multi socii Troiae sumus* — Agenor ait —

οἵ κε πρόσθε φίλων τοκέων ἀλόχων τε καὶ υἱῶν
Ϝίλιον εἰρυόμεσθα —

immo: *οἳ καὶ πρόσθε*, *qui etiam* . . . , et sic scribendum esse docuit Aristarchus. In cunctis tamen codicibus ineptum illud *κε(ν)* extat [3]).

Ξ 396 in exemplaribus manuscriptis est:

οὔτε πυρὸσ τόσσοσ γε ποτὶ βρόμοσ αἰθομένοιο.

Testibusne igitur allatis demonstrandum est pro praepositione *ποτί* vitio nata requiri *verbum*? Felici casu alicubi servata est lectio sincera *γε πέλει* vel *πέλεται.*

Φ 87 Altes fertur regnasse Pedasi *ὑπὸ Σατνιόεντι.* Non tamen *sub fluviis* sed *ad fluvios* habitare solent mortales! At Strabo praebet id quod poscit sana mens: *ἐπί.*

γ 305 et 304 in omnibus paene codicibus ordine inverso leguntur, sed suo loco collocati afferuntur ad Sophoclis Electr. 267.

δ 71 sqq. in omnibus codicibus sic sunt perscripti:

φράζεο, Νεστορίδη, τῶι ἐμῶι κεχαρισμένε θυμῶι,
χαλκοῦ τε στεροπὴν καὶ δώματα ἠχήεντα
χρυσοῦ τ' ἠλέκτρου τε καὶ ἀργύρου ἠδ' ἐλέφαντοσ.

Arena sine calce videtur? Id quod poeta dederat *κατὰ* (vel *κὰδ*) *δώματα ἠχήεντα* restituit Barnes et legitur in scholiis ad *Ω* 323 [4]).

Hi igitur codicum nostrorum errores correcti sunt ex auctoritate testium vetustorum. Sed dubiane magis videtur res *σ* 354 sq., ubi Eurymachus Ulixem his verbis irridet:

ἔμπησ μοι δοκέει δαΐδων σέλασ ἔμμεναι αὐτοῦ
καὶ κεφαλῆσ —?

---

1) Thuc. IV 38 § 1.

2) Et olim sic praecipiebant grammatici prudentiores: „*ἀνοκωχὴν διὰ τοῦ ο̄ τὴν ἀνοχὴν λέγουσι, πολὺ δέ ἐστι παρὰ Θουκυδίδηι*" Phot. s. v. (= Anecd. B. 406 = Hesych.); in iisdem tamen lexicis etiam vitiosa *ἀνακωχή* et *ἀνεκώχευον* reperiuntur.

3) Vitia similia sunt *E* 394 *N* 288 *δ* 546 al.

4) Cf. etiam h. Cer. 104 et Matro in parodia Athen. 135 *b*.

Immo idem vitium eodem remedio sanans Barnes scripsit κὰκ κεφαλῆσ [1]).

Quid autem ζ 269? *Remi* exeunt in *palmulam* sive πλάτην, et recordamur τῶν πλατουμένων κωπέων, quorum apud comicum fit mentio [2]). Non *acuuntur* igitur, sed *levigantur*, — et tamen usque ad Bentleium in cunctis Odysseae exemplaribus, quae quidem hactenus innotuerunt, l. l. lectum est ἀποξύνουσιν ἐρετμά, neque post eum ab omnibus certatim editoribus restitutum est id quod poscit contextus: ἀποξύουσιν!

Aliquanto etiam absurdius est id quod in optimo quoque codice legitur ρ 496:

εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῆισιν τέκοσ ἡμετέρηισι γένοιτο

pro τέλοσ!

Singularis numerus in verborum flexione quomodo a plurali discernatur satisne constat? Plerique tamen codices γ 438 habent κεχαροίατ' ἰδοῦσα pro -ροιτο (ϝ)ιδοῦσα.

Masculinum genus a feminino quomodo Graeci distinxerint scire nobis videmur? In optimis tamen codicibus Σ 477 est ῥαιστῆρα κρατερήν, in omnibus ὀλοώτατοσ ὀδμή δ 442 et ἀεικελίωι ἐνὶ κοίτηι τ 341, in plurimis δεινὸσ ἀήτη Ο 626. Quibus locis neque numeri neque linguae leges vetant scribi ῥαιστῆρα κρατερόν et ὀλοωτάτη ὀδμή et ἀεικελίωι ἐνὶ κοίτωι [3]) et δεινὸσ ἀήτησ vel δεινὴ ἀήτη.

Nihilo melioris notae est quod in optimos codices irrepsit Υ 99: ἰθὺσ βέλοσ pro ἰθὺ βέλοσ (–⏑⏑–), ad quem versum in codice A annotatum est: „ἐν ἄλλωι ἰθὺ χωρὶσ τοῦ σ", quasi parum constaret utra praeferenda esset lectio!

Ψ 751 pro substantivi quod nullum fuit dativo λοισθῆϊ Aristarchus recte scripsit λοισθήϊ'(α): priscum tamen errorem etiam nunc servant codices omnes aut fere omnes.

Neque facile metricum aliquod vitium quamvis absurdum excogitabitur, quin in optimis codicibus alicubi ostendi id possit.

---

[1]) Duo hi loci, ubi particula καί locum praepositionis κατά occupavit, multum valent ad verum tuendum Π 106 in verbis: 'βάλλετο δ' αἰεὶ | κὰπ φάλαρ' εὖ ποιητά, ubi lectio altera καὶ φάλαρ' Aristarcho quidem placuisse dicitur, sed sensu damnatur. Cf. etiam v. l. Ψ 750.

[2]) Ar. Ach. 552. [3]) κοίτη non nisi hoc loco reperitur, ceteris est κοῖτοσ.

Hiatus ab arte metrica alienos scimus? At *μή με ἔα, ἶσα ὄρεσσι, τοιόσδε ἐών, περὶ ξείνοιο ἐρέσθαι*, alia eiusmodi bene multa praebent codices omnes. Longas syllabas pro brevibus, breves pro longis habitas vitiosas ducimus? At passim et in omnibus legitur *ἕωσ ὁ ταῦθ' ὥρμαινε* versuum initio, legitur *ἕωσ ἵκοιο* (–⏑⏑–⏑) τ 367; passim et in optimo quoque legitur *ὀρῦγμᾱδόσ* et *κλῡτόσ* et *νωνῡμουσ*.

Codices si sunt sequendi, legendum est *Εὐρύαλον* ⏑⏑–⏑ *Π* 411, *μέγ' ἴᾱχον* *Δ* 506 *P* 317, *μόρσιμον* ⏑⏑– *Υ* 302, *ἵκωμαι φίλην* ⏑–⏑⏑– *I* 414, *ὅστισ* ⏑– β 350 ϑ 32, *ἑκᾱτέρω* pro *ἑκαστέρω* η 321, *ἀχέων* pro *Ἀχαιῶν* β 87, ubi adscriptum est scholion perineptum: „*ἀχέων ἤγουν τῶν θλίψεων· ἡ ὀξεῖα παρὰ τῶι ποιητῆι ἐκτείνει*" [1]).

Scripta exemplaria omnia bellos hosce hexametros exhibent:

ἀσβέστωι. οὐδ' υἱὸν λάθεν Ἀτρέοσ ὀξὺ βοήσασ. P 89
ἔνθα κ' ἀπὸ ῥινούσ τε δρύφθη σὺν δ' ὀστέ' ἀράχθη. ε 426
ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ ἐν χαλκέωι ἕστασαν οὐδῶι. η 89
ἐσθλαὶ τετράκυκλοι ἀπ' οὔδεοσ ὀχλίσσειαν. ι 242
τοὔνεκ' ἄρ' ἀλλοειδέα φαινέσκετο [2]) *πάντα ἄνακτι.* ν 194

Tantum non omnia hos:

μύθων τε κλοπίων, οἵ τοι παιδόθεν [3]) *φίλοι εἰσίν.* ν 295
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντεσ χλαίνασ ἔχον ἠδὲ χιτῶνασ. ξ 478
ὣσ' ἄρα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα. υ 16

Tot talibusque igitur vitiis inquinato textui si quis aut hisce locis aut similibus anxie inhaerere mallet quam suo stare iudicio, non prudentiae profecto id foret, non religionis, sed superstitionis et imperitiae, neque quisquam hodie est philologus cui istiusmodi placeat ratio.

Ergo editoris officio ut rite quis possit perfungi, semper paratissimus sit oportet ad id quod sana ratio suadeat etiam invitis omnibus papyris codicibusque in textum recipiendum. Id unum

---

1) Similia sunt *ἴδαιε* et *αἴδεαι* pro *ἴδεαι* Ω 129, *αἰνέσιμα* pro *ἐναίσιμα* Ω 425 ε 190, alia multa; nec non simile est, licet diversum videatur, *μύθεαι* pro *μυθέε'(αι)* β 202 ϑ 180.

2) Vel *φαίνετο*.

3) Aut *πεδόθεν* legendum aut gravius subest mendum. Etiam in lexicon Hesychianum hoc vitium irrepsit: *παιδόθεν] ἀρχῆθεν, ἐκ ῥίζησ, ἀπὸ γενέσεωσ, ἐκ παιδικῆσ ἡλικίασ*. Nam prius *πεδόθεν*, dein *παιδόθεν* ibi explicatur. Scribendum erat: *πεδόθεν] ἀρχῆθεν, ἐκ ῥίζησ, ἀπὸ γενέσεωσ. — παιδόθεν] ἐκ παιδικῆσ ἡλικίασ*.

singulis locis corruptis quaerendum est, litterae traditae possintne satis probabiliter corrigi. Latus autem hic patet campus variis opinionibus, neque spes est fore ut unquam de omnibus quaestionibus, quae huc in censum veniunt, idem sentiant omnes. Ne id quidem praestare poterit editor quantumvis cautus, ut semper sibi constet ipse, dum in diversa identidem trahitur dubiusque passim haeret, quid non sanum sit perspiciens, cur corruptum sit fortasse intellegens, sed certum remedium non tenens.

Aliquid tamen hac via attingi potest, multumque adeo assequimur cum sentimus quid vitium crepet, quid sincerum sit; quid antiquam linguam deceat, quid aetatem prodat recentiorem. Nihil autem utilius est ad sensum pulcri acuendum, nihil plus prodest ad iuniorum praesertim effingenda ingenia criticamque facultatem confirmandam, quam carminum Homericorum studium illud, quo singula verba singulaque enuntiata sedulo exiguntur ad metri et dictionis epicae leges illas certissimas, quae multorum acumine indefessoque labore sensim sunt indagatae.

Vero autem agnito litteras vitio natas in textu tradito servare eam solam ob causam quod sint traditae, id non caute, non prudenter agentis est, non legentium commodo satis consulentis, neque hac in re probandus videtur editor talia annotans: *X* 339 „*μή με ἔα*] read *μή μ' ἔαε*", *X* 466 „*ὀφθαλμῶν*] *ὀφθαλμώ* vLeeuwen, rightly no doubt", *Φ* 362 „*ὡσ δὲ λέβησ ζεῖ ἔνδον*] *ζεῖ* read *ζέει*: the contracted form is not only un-Homeric but unmetrical", *H* 428 „*ἐπενήνεον*] Payne Knight conj. *ἐπενήεον*, which is doubtless right" [1]), meliora igitur videns et probans, at tamen deteriora illa, quae ipse vitiosa vocat, fovens in textu, statim fortasse abiecturus si in XV^{i} vel XVI^{i} saeculi codice aliquo reperiantur quae nunc XVIII° demum vel XIX° saeculo manum emendatricem invenisse videantur. Certa et vera qui tenere sibi videtur, quidni in textum ea recipit? — At fallax editoris iudicium! — Ita est: homines sumus, omnes in multis et saepissime erramus... et tamen editoris est decernere. Lectoribus optio non est relinquenda.

Multum autem variae lectiones papyrorum et codicum, multum grammaticorum veterum observationes prosunt verum indagan-

---

[1]) Ex Gualtheri Leaf editione Iliadis haec sunt allata, London^{2} 1900—1902.

tibus, — dummodo caute et prudenter iis utamur. Et, quod plurimum valet ad confirmandos et erigendos cum ceterorum philologorum animos tum vero eorum qui duro ingratoque labori exemplaria manu scripta perscrutandi incubuerunt: multi versus, ubi verum olim perspexit criticorum acumen, postea in optimis et vetustissimis exemplaribus tales sunt inventi quales dudum e coniectura emendati fuerant. Cuius rei luculenta quaedam exempla hic videntur afferenda [1]).

Postquam vis, qua in lingua epica utitur sonus ϝ, Bentlei ingenio immortali est agnita, clarius clariusque sensim apparuit in textum epicum varias litteras et particulas passim esse insertas aliaque remedia adhibita esse ad sananda vitia metrica quae nulla essent. Sic Z 493 in codicibus legitur:

πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίωι ἐγγεγάασιν,

sed cum docuisset Bentley urbis nomen fuisse *Ϝίλιον*, Hoffmann collatis locis parallelis scripsit:

πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί, τοὶ Ϝιλίωι ἐγγεγάασιν,

ne ϝ neglegeretur. At meram coniecturam in textum quis reciperet! — Apud Epictetum reperitur versus ita scriptus: nunc satis certa res? Minime, maior enim codicum Homericorum erat auctoritas. — Anno 1903 reperta sunt fragmenta voluminis praestantis signisque Aristarcheis instructi, quod II° vel III° post Chr. n. saeculo est exaratum: exhibet id quod coniecerat Hoffmann [2]). Nunc nimiae fortasse temeritatis non fuerit versum sic emendatum edidisse.

Deorum nuntia apud Homerum *Ϝῖρισ* vocatur: ergo Bentley Ψ 198 pro

ὠκέα δ' Ἶρισ
ἀράων ἀΐουσα μετάγγελοσ ἦλθ' ἀνέμοισι

scripsit *ὦκα δὲ Ϝῖρισ*, non metro tantum sed et ipsi contextui consulens; nam sic demum hoc enuntiatum apte adiungitur proximo. Per saecula duo emendatio egregia ab editoribus nimis cautis aut

---

[1]) Mittimus nunc carmina Hesiodea, de quibus similia possunt observari.

[2]) Felix casus tulit ut hic versus integer paene servaretur, cum vicinorum exiguae tantum partes perniciem effugerent.

omnino est spreta, aut in apparatu critico litteris exiguis est indicata: — en id, quod mentis acie olim viderat Bentley, anno 1897 oculis etiam obtusissimis ostendit fragmentum libri, qui saeculo ante natum Bentleium vigesimo exaratus est, forte fortuna servatum: *ΩΚΑΔЄΙΡΙC* [1]). Nunc licetne? An ne nunc quidem licet?

Agnos non *ἄρνασ* sed *ϝάρνασ* vocabat Homerus: ergo *οἴσετε ϝάρν'* scripsit Bentley pro traditis litteris *οἴσετε δ' ἄρν' Γ* 103. Fortasse et antehac eius invento uti satius erat: nunc si quis non utatur, non solum summo critico sed etiam testi omnium longe vetustissimo fidem deneget; nam *οἴσετε ἄρν'* extat in papyro III[i] post Chr. n. saeculi.

Β 316 *τὴν δὲ ϝελιξάμενοσ* pro *τὴν δ' ἐλελιξάμενοσ* legendum edixerunt Bentley Dawes Cobet, . . . temere nimirum confisi ingenio? Accedat igitur testis locupletioris — si quidem libris potissimum fides habenda videtur — auctoritas; nam in ea quam modo diximus papyro legitur: *ΤΗΝΔЄΔΙΞΑΜЄΝΟC*, elisa — vitio pervulgato — vocula *δέ*.

Non *ἔποσ* sed *ϝέποσ* dixere vates: ergo Bentley *Β* 213 pro: *ὅσ ῥ' ἔπεα* e coniectura scribebat *ὃσ ϝέπεα*. Nunc id ipsum praebet eadem papyrus, metrica productione ita indicata ut olim fieri solebat: *ΟCCЄΠЄΑ* [2]).

Non *ἔργον ἔοργα* sed *ϝέργον ϝέϝοργα* fuerunt priscae linguae; itaque *Φ* 399 *ὅσσα ϝέϝοργασ* pro *ὅσσα μ' ἔοργασ* scribendum esse sensit Bentley. Octoginta annis post eius mortem innotuere fragmenta codicis Ambrosiani picti: *ὅσσα ἔοργασ* in codice illo egregio et vetustissimo legitur, et — quod etiam utilius fortasse est veri studiosis — alia manu appictum est molestum illud *με*.

Domus Homero est *ϝοῖκοσ*, quapropter *ρ* 408 pro *ἀπόπροθεν οἶκοσ ἐρύκοι* propositum est *ἀπόπροθι*: e codice U id attulit la Roche, dein in codice perantiquo G invenit Molhuysen.

---

[1]) Cf. Mnemos. 1897 p. 279.

[2]) Cf. *τεσσευαιτο* = *τε σεύαιτο* *Ψ* 198 in papyro III[i] ante Chr. natum saeculi. Praeterea *υδατιλλιαρωι*, *υπολλιπαροισι*, *ενιμμεγαροισι*, similia scribi solebant olim et multa, quae sunt huiuscemodi, in priscis exemplaribus sunt inventa.

Hiatum ut expleret simulque caesuram versui redderet Barnes π 142 pro

αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σύ γε ᾤχεο νηῒ Πύλονδε

scripserat *σύ γ' ἀπῴχεο*: — in G iam repertum est *σύ γ' ἐπῴχεο*, et sic coniectura illa Barnesiana est confirmata; nam littera ε pro α scripta debetur errori manifesto et vulgatissimo.

Ulixis ad uxorem verba sunt ψ 361:

σοὶ δέ, γύναι, τάδ' ἐπιτέλλω πινύτῃ περ ἐούσῃ.

Ubi cuncti quia codices exhibere videbantur vitium metricum *ἐπῑτέλλω*, a plerisque editionibus recentibus exulabat id quod olim in Florentinam et Barnesianam receptum et postea a Cobeto [1]) denuo commendatum fuerat: *ἐπιστέλλω*. Scilicet fide carebat illud sigma: codicum quam artis metricae maior habebatur auctoritas: infinita copia locorum, ubi litteraturae minusculae signa τ et ϛ sunt permutata, parum valebat ad tutandam emendationem... e coniectura videlicet in textum Homericum invectam. Nunc sincera lectio *ἐπιστέλλω* inventa est in codicibus qui ceteris sunt antiquiores Rylandiano et G [2]).

Vitiosum esse versus Φ 213 exitum: *βαθέησ δ' ἐφθέγξατο δίνησ* senserunt Casaubonus et optimus quisque, certatim igitur emendantes *ἐκφθέγξατο* (vel *ἐκ φθ.*); laetus dein Leaf in recentioribus quibusdam codicibus veri vestigia invenit: mox in fragmentis Ambrosiani codicis vetustissimi lectionem sinceram traditam extare apparuit.

In versum κ 244

Εὐρύλοχοσ δ' αἶψ' ἦλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν

particulam *αἶψα* invito poeta irrepsisse cum sentiret Barnes, substituit *ἄψ*, quae voculae passim inter se sunt permutatae: — nunc *ἂψ* repertum est in codice D.

Idem criticus σ 383 pro

οὕνεκα πὰρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ἀνάσσεισ

---

[1]) Misc. Crit. p. 429.

[2]) Sic simul confirmata est emendatio, qua Brandreth correxit versum contrario vitio laborantem Δ 384: *ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδεΐ τεῖλαν Ἀχαιοί*, ubi *Τυδῆ* vel *Τυδεῖ στεῖλαν* est in libris manuscriptis.

coniecit καὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις. Audacter et temere? Immo acutissime; nam postea haec lectio reperta est in bono codice U, dein in optimo G, nec iam dubitari potest quin ipsam poetae manum Barnes restituerit.

Epitheton ἀγκυλομήτεω in Odyssea non nisi φ 415 obvium:

ὅττι ῥά οἱ τέρας ἧκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω,

sed in Iliade saepius lectum, triplici incommodo laborare sensit Nauck: neque enim genitivi terminum -εω pro -ᾱο dictum neque duorum sonorum synizesin -εω priscae fuisse artis, neque a voce μῆτις sine vitio derivari potuisse adiectiva in -μήτης desinentia. Scribebat igitur ἀγκυλόμητις. Temere? En codicis G prima manus praebet lectionem ἀγκυλομητις, quae in -μήτεω postmodo est mutata.

Versum Β 39, ubi tradita sunt haec:

θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεά τε στοναχάς τε

eleganter sic refingebat Nauck:

θησέμεναι γὰρ ἔμελλεν ἔτ' ἄλγεά τε στοναχάς τε,

cum molestum ἐπί sic removens tum γάρ particulam ictu tantum productam. Audacior tamen non videri non poterat coniectura. Nunc confirmat eam papyrus antiquissima id ipsum praebens loco parallelo (in ea quidem recensione parallelo) Γ 302.

In verbis Ulixis quomodo insulae interiora et Circae aedes petivisset narrantis κ 274:

ὣς εἰπὼν παρὰ νηὸς ἀπήϊον ἠδὲ θαλάσσης

non *abeundi* sed *progrediendi* verbum requiri cum sensisset Payne Knight, e coniectura — vel potius e versu vicino 146 — restituit ἀΝήϊον [1]): iam repertum est ἀνήϊον in praestantissimo codice P.

Hiatum immanem non ferentes in versu ω 209

ἐν τῶι ἐσιτέσκοντο καὶ ἵζανον ἠδὲ ἴανον

annis abhinc plus viginti invitis codicibus correximus ἠδ' ἐνίανον, — coniectura haud sane audaci neque difficili. At coniectura erat: sordebat igitur criticis. Iam testis nuper adscitus at omnium antiquissimus, codex Rylandianus, id ipsum exhibet.

---

[1]) Emendationem perfecit Nauck ἀνήϊα scribendo, non enim ferendus videtur in Homero terminus -ιον, quem peperit studium vitandi hiatus.

Nihili sunt verba ϱ 231 sq.:

πολλά οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων
πλευραὶ ἀποτρίψουσιν,

non enim scamna lateribus sed latera scamnis atteruntur, neque verti possunt verba *ἀμφὶ κάρη* et *πλευραί* ita inter se iuncta. Itaque *πλευρά* (*τ'* vel *γ'*) est propositum: — legitur iam *πλευρὰ* in codice P.

η 86 *χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐληλέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα.*

Vitiosa forma *ἐληλέδατ'* vel *ἐληλάδατ'* contaminata est e duabus lectionibus, quarum altera *ἐρηρέδατ'* irrepsit e versu vicino 95, altera *ἐληλέατ'* extat in codice P; haec recipienda est, nisi quod *ἐληλάατ'* duplici alpha scribere praestat. Praeterea vero in versus initio officit synizesis; quod incommodum quomodo esset removendum olim suspicari poteramus, nunc demonstrare. Nam in codice P legitur *χάλκεοι γὰρ τοῖχοι*, in G et F *χάλκεοι μὲν τοῖχοι*, apparet igitur alteram utram voculam excudendam esse, non ambas; contextui autem cum multo aptior sit particula *μέν*, non est dubitandum quin poeta id dederit quod omissa littera iota [1]) praebent G et F: *χάλκε<ι>οι μὲν τοῖχοι.*

Mirificum adiectivum *νήδυμοσ* quibus ferendum videatur hodie, postquam nomen proprium *Ἄδυμοσ* e lapide Thessalo innotuit [2]), pauciores fortasse sunt philologi quam fuerunt olim, sed tamen etiam hac in re auctoritas codicum apud nonnullos aliquid valet: hi igitur iam attendant ad μ 311, ubi *ἐπήλυθεν ἥδυμοσ ὕπνοσ* est codicum optimorum G P lectio.

ϱ 345 sqq. panem carnesque Ulixi afferre Eumaeum his verbis iubet Telemachus:

δὸσ τῶι ξείνωι ταῦτα φέρων αὐτόν τε κέλευε
αἰτίζειν μάλα πάντασ ἐποιχόμενον μνηστῆρασ·
αἰδὼσ δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένωι ἀνδρὶ παρεῖναι.

---

[1]) Sic in papyro Heidelbergensi saeculi ante Chr. III[i] — ut exemplo longe vetustissimo utamur — exitus versus Φ 393 est: [*και ο*]*νειδεον φατο μυθον*, et *εισ δε μαντινεαν υμασ* scripta est tetrametri pars prior in fragmentis papyraceis quae ex Eupolidis Demis sunt servata.

[2]) Cf. Enchirid. § 41[3].

Ultima verba obscura, requiritur autem quod utile sit ad mendicum cohortandum: *pudor non conducit viro egeno.* Id quod inest lectioni quae anno 1896 e codice G innotuit:

αἰδὼσ δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζειν,

i. e.: οὐκ ἀγαθή ἐστιν εἰσ τὸ κ. ἄ. κομίζειν, *pudor non est utilis ad virum egenum nutriendum.* Idem legitur Hes. Oper. 317, ubi id quod codices fere omnes habent κομίζει vitium crepare dudum — sed frustra — docuerat G. Hermann; in versu autem simillimo Oper. 500 verum servavit codex M:

ἐλπὶσ δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζειν,

spes inanis nihil prodest ad sedandum stomachum ieiunum. Quo loco si scribitur quod ceteri praebent codices κομίζει, haec nascitur sententia insulsa: *spes quae virum egenum fovet non bona est.* Odysseae autem 1 l. unde originem habeat lectio vitiosa non est obscurum: pepererunt eam Eumaei verba vicina mandatum Telemachi perferentis:

αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθὴν φήσ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτῃ.

Verbi εἶμι futurum εἴσομαι suspectissimum et ante fuit: nunc e paucis illis locis, ubi traditum esse videbatur, duo ex auctoritate optimorum codicum sunt correcti: ο 213 ἵξεται G F] εἴσεται Ω, et ο 504 ἐπελεύσομαι G] ἐπιείσομαι F P.

Non concinere perfectum κέχανδα cum futuro χείσομαι dudum sensere viri docti, et fuit qui χήσομαι ideo rescriberet; prudentior Fick poscebat formam κέχονδα invitis libris manu scriptis: iam Ω 192 extat ... *ONΔЄI* in papyro saeculi Ii ante Chr. n.

Dudum suspectum erat εἰνί pro ἐνί dictum Θ 199 (= Ο 150) [1]: nunc in libro Heidelbergensi omnium longe vetustissimo non εἰνὶ θρόνωι sed [ἐν] κλισμῶι legitur.

Genitivus praepositioni ἀμφί non nisi semel et iterum in dictione Homerica reperitur additus. Quapropter θ 267, ubi Demodocus carmen

ἀμφ' Ἄρεοσ φιλότητοσ ἐϋστεφάνου τ' Ἀφροδίτησ

dicitur inchoasse, propositum est φιλότητα [2]). Id iam praebet G.

[1]) Cf. Enchirid. § 315^5. [2]) Cf. § 316^1.

A stirpe κρᾶν ductum esse verbum κραιαίνειν, itaque imperfecti formam sinceram esse κράαινε, non κραίαινε, olim docebat sana ratio [1]), nunc *B* 419 et *Γ* 302 docent etiam papyri.

Pro ἤνυτο ε 243 scribendum esse ἤνετο observarunt Cobet et Nauck: scripsit ἤνετο codicis G manus altera.

Ω 241 vulgata lectio οὔνεσθ'(ε) quin sit vitiosa dubitari nequit, lenis autem coniectura a Buttmanno est proposita οὔνοσθ'(ε) (imperf.): iam *ΟΥΝΟCΘ'* inventum est in papyro I[i] ante Chr. n. saeculi.

Estne vitiosum ἄν praesenti tempori indicativi iunctum? Ita ratus Paech — et quis obloquatur! — δ 672 pro

ὡσ ἂν ἐπισμυγερῶσ ναυτίλλεται εἵνεκα πατρόσ

restituit subiunctivum aoristi ναυτίλεται [2]). In codice F ναυτίλεται nunc legitur.

Ξ 190 in verbis

ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο;

optativum purum non ferens Nauck scripsit: ἦ ῥά κέ μοι, id in ἦ ῥ' ἄν μοι, dein in ἦ ῥά νύ μοι abiisse ratus. Temeraria visa est coniectura: — iam litteras *HPANMOI* praebet saeculi I[i] post Chr. n. liber [3]).

Dudum fuere qui contenderent *Φ* 530 *X* 69 *Ω* 681 scribenda esse θυραουρούσ et πυλαουρούσ, non -ωρούσ, quod praebent codices: iam ex auctoritate testis omnium antiquissimi ita scribere licet, nam *ΠΥΛΑΟΥΡΟΥC* extat *Ω* 681 in papyro I[i] ante Chr. n. saeculi.

Nomen Ἀρκεισιάδαο δ 755 a verbo ἀρκέσαι repetens Fick scripsit Ἀρκεσσιάδαο. Quod nimiae audaciae visum est, quoniam non nisi in XV[i] saeculi codice q reperta erat ea lectio: nunc scimus etiam in G eam extare, et cum levi vitio (Ἀρκεσιάδαο vel -σίδαο) in D U W.

Olim λ 387 sqq. ad codicum fidem sic edebantur:

ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονοσ Ἀτρεΐδαο
ἀχνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσαι ἅμ' αὐτῶι
οἴκωι ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.

---

[1]) Cf. Enchirid. § 267.

[2]) Cf. Curtius de verbo Graeco II[2] p. 88.

[3]) Cf. Mnemos. 1898 p. 358.

Pro ὅσσαι Bekker requirebat ὅσσοι, non enim *animas* sed ipsos *viros* ab Aegistho esse necatos. Id ipsum nunc praebet G, qui praeterea habet ἄλλοι et in fine versus ἄριστοι, fortasse recte. Loco autem parallelo ω 21 idem restitui potuit e codicibus Rylandiano F M U n.

Pronominis ἑόσ quin brevis esset syllaba prior dubitari nunquam potuisse dixeris, et tamen in cunctis codicibus *B* 832 *Λ* 330 legitur

οὐδ' ἑοὺσ παῖδασ ἔασκε.

Quod vitium metricum postquam complures coniecturas infelices in lucem vocavit, tandem edi coeptum est οὐδὲ (ϝ)οὺσ παῖδασ ἔασκε: nunc altero certe loco litteras recte ita diremtas (ΟΥΔΕΟΥC) ostendit testis omnium et locupletissimus et vetustissimus, papyrus Oxoniensis saeculi post Chr. n. II[1].

Dudum intellectum est genitivi terminum -εω in textum carminum epicorum postmodo irrepsisse, integrum autem terminum -αο passim ei substitui posse et debere [1]); non Πηληϊάδεω igitur sed Πηληϊάδα' Ἀχιλῆοσ iram se cantaturum poetam professum esse carminis initio. Sed etiamnunc multis codicum locis extare eiusmodi genitivos ante vocalem prisco more plene perscriptos, id ultimis demum annis luculenter apparuit. Sic codex P habet Λαέρταο, Λαερτιάδαο, Πηληϊάδαο ι 505 π 104 ω 15: quis iam aequo animo illis locis ferat vulgata: υἱὸν Λαέρτεω 'Ιθάκηι ἐνὶ οἰκί' ἔχοντα et: ἐλθὼν εἰσ μέγαρον Λαερτιάδεω 'Οδυσῆοσ et: εὗρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω Ἀχιλῆοσ, quis similia aliis locis Homericis toleret, postquam suo pretio aestimare didicerit! Similia sunt Μενοιτιάδαο *Σ* 93 in A aliisque, Ἄλταο *Φ* 86 in C, Αἰνείαο *E* 534 in compluribus. Sed exempla cumulare quid prodest!

Quae genitivi terminum -εω, eadem causa secundae personae terminum -ευ in lucem protulit. Itaque pro πείθευ e. g. πείθε'(ο) scribendum esse dudum fuere qui perhiberent [2]): nunc aptissimus ad fidem faciendam est versus *Ξ* 235, ubi I[1] post Chr. natum saeculi liber revera πείθεο habet ἐκ πλήρουσ perscriptum, πεῖθε est in codice D, — recte, si modo litteras traditas aliter interpretati accentum mutemus et virgulam addamus, — πείθευ est lectio vulgata.

---

1) Cf. Enchirid. § 55. 2) Cf. § 117.

Pro genitivi termino -ου cur multis locis Homericis scribendum sit -οι'(ο) saepius fuse est expositum [1]. Nunc Γ 428 ἐκ πλήρουσ scriptum extat πολέμοιο ὠσ in exemplari quod ceteris quae hactenus reperta sunt novem fere saeculis est vetustius. Sic δ 537 Αἰγίσθοιο plene perscriptum habet G, ρ 296 ἀποιχομένοιο F H. Ipsam virgulam elisionis signum haud uno loco iam ostendit Bacchylidis nobile volumen [2]) saeculi ante Chr. n. I.

Elisio haec genitivi ne olim quidem plane inaudita erat; sed novi quid invexisse videbatur Payne Knight α 70 pro ὅου κλέοσ scribendo ὅο κλέοσ, quae licet speciem haberet correctio, cautiores tamen critici eam aversabantur: — excussus est codex P et apparuit primam manum ibi id ipsum scripsisse quod Knightiana illa temeritas in lucem protulisset.

Formis quales sunt ἐννοσίγαιοσ, εἰλάτινοσ, πουλυβότειρα, ὠλεσίκαρποσ substituisse genuinas ἐνοσ- ἐλ- πολ- ὀλ- non magnae fortasse audaciae erat antehac [3]); sed ultimis demum annis clare apparuit in optimo quoque codice ea ipsa quae critici poposcerant passim extare, immerito igitur a multis editoribus praeferri sonos productos. Cuius rei exempla nunc indicare inutile videtur.

Eadem lege qua ἐνοσίγαιοσ tenetur ἐν 'Ιθάκηι, reiciendum igitur est vulgatum εἰν 'Ιθάκηι: — in G^2 F M ἐν 'Ιθάκηι legitur ν 135.

Elisione imminutum esse illud εἶσ, quod pro ἐσσι hic illic praebent carmina epica, cum sentiret Payne Knight, ad exemplum versus ρ 273, ubi traditum est ἐσσ', ceteros locos conformabat: — nunc accedit codicis G auctoritas, in quo α 107 δ 371 alibi legitur εἶσ' non recte quidem scriptum, sed tamen ita ut significetur formam elisione esse imminutam.

Artis epicae non fuisse particulam ἄν multoque minus contracta illa ἤν et ἐπήν primus sensit Brandreth et prolocutus est: nemo aurem praebuit. Editio Brandrethiana abiit in oblivionem [4]): post

---

[1]) Cf. Enchirid. § 59.

[2]) Bacchyl. V 62 ἀπλάτοι' 'Εχίδνασ, XI 120 Πριάμοι' ἐπεὶ, XVII 42 ἀμβρότοι' ἐραννὸν.

[3]) Cf. Enchirid. § 21.

[4]) Exemplar Iliadis Brandrethii (Lond. 1841), operis nobis ignoti, perhumane dono misit Leaf.

saeculi partem alteram in eandem rem inciderunt Fick et vLeeuwen [1]). Excussi dein sunt Odysseae codices antiquissimi G F P — et multa in iis reperta sunt quae hanc ob causam e coniectura fuerant proposita [2]).

Non ferendum esse id quod praebebant codices ξ 326 *ἐν μεγάροισ κειμήλια κεῖτο*, demonstravit Nauck, priscos enim poetas dativis in *-οισι* et *-ῃσι*, non decurtatis in *-οισ* et *-ῃσ* usos esse; quapropter scripsit *μεγάρῳι* [3]): nunc *μεγάρῳι* in G repertum est.

Elisionis signum dativis in *-ῃσ* et *-οισ* a Nauckio aliisque passim additum diu visum est criticorum recentium inventum: nunc compertum habemus id et in aliis codicibus non rarum esse et in perantiquo Odysseae codice G frequens [4]).

Neque elisionis signum infinitivis in *-μεν* additum [5]) habet novi quidquam [6]).

Itaque ne ii quidem, qui etiam de huiuscemodi quaestiunculis codices interrogandos censent, habent cur virgulam illam aspernentur, sed de ea quoque valet quod subridens olim dixit qui res humanas bene cognitas habebat: veri si quid proferatur primum, a multis statim „novum sed non verum" vocari, mox verum quidem videri sed non novum.

---

[1]) Cf. Mnemos. 1887 p. 75 sqq. Enchirid. § 326. Mira autem hic illic fuit editorum synemptosis. Nam quod et Brandreth et vLeeuwen compluribus locis inseruit *ϝ'* (ε) et similia passim proposuit, id quidem nihil miri habet; sed quod ambo aoristum *ἔδϝιον* revocarunt Σ 34 Ω 358, vel quod Ι 304 pro *νῦν γάρ χ' Ἕκτορ' ἕλοισ, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθῃι* alter coniecit *ἕλοισ, ἐπεὶ ἄρ . . . ἦλθε*, alter *ἕλοισθα, ἐπεὶ . . . ἦλθε*, id notatu magis dignum.

[2]) Pro *ἤν* σ 318 in F est *εἴ*, pro *ἐπήν* δ 222 est *ἐπεί* in G, λ 119 in F P, σ 269 in F, *ἐπεί χ'* in F χ 254, pro *ὄφρ' ἂν* χ 377 in F est *ὄφρα κ'*, pro *οὐκ ἂν* ρ 268 in G est *οὔ κεν*, al.

[3]) Cf. Commentat. Hom. p. 195 et 200,8.

[4]) *ἀθανάτῃισ'* ω 47, 55 (item H), *αἰδοίῃισ'* κ 11, *εὐφροσύνῃισ'* κ 465, *κοίλῃισ'* α 211 σ 181, *νύμφῃισ'* ν 355 (item T), *ξεστῇισ'* μ 172, *παντοίῃισ'* δ 725, *προχοῇισ'* λ 242, *τῇισ'* δ 721, *τοῖσ'* χ 261, *ὤμοισ'* ν 224, al. — In P *μειλιχίοισ'* est ι 493.

[5]) Cf. Enchirid. § 125.

[6]) E. g. *ἔμμεν'* in G aliisque codicibus legitur ι 455 λ 364 ξ 332 π 419 τ 289 χ 210. Alia exempla G haec praebet: *ἀκουέμεν'* μ 49, *ἀμυνέμεν'* φ 195, *ἀποπεμπέμεν'* τ 316, *δειδίμεν'* κ 381, *εἰπέμεν'* ρ 106 τ 222 ψ 76, 265, *ἐλθέμεν'* ε 99 ξ 374 ρ 509 σ 183 τ 569 χ 432, *ἔμεν'* κ 416 τ 64, *ἴμεν'* ρ 365 τ 429 χ 179, 400, *κατθέμεν'* ω 44, *ὀτρυνέμεν'* π 152, *πεμπέμεν'* ο 15, *ποιησαίμεν'* (*-σέμεν'*) φ 399, *ῥιγωσέμεν'* ξ 481, *τεθνάμεν'* υ 317 φ 155, *τιέμεν'* ο 543.

CAPUT III.

Librorum manuscriptorum recensio [1]).

§ 1. Ilias.

A. PAPYRI.

In priscis ad Iliadem Odysseamque scholiis hic illic fit mentio editionum ab Antimacho Rhiano Zenodoto Aristophane Aristarcho aliis viris doctis curatarum nec non vetustarum quarundam papyrorum, quae criticis Alexandrinis praesto fuerunt [2]): **Mass**iliensis, **Chiae**, **Arg**ivae, **Cypriae, Sinop**icae, **Cret**ensis, **Aeol**icae. His voluminibus a patria unde Alexandriam delata fuerant nomen inditum esse apparet; praeterea commemorantur ἡ κοκλικὴ sive *vulgata*, ἡ πολύστιχος, quae textum passim adauctum exhibuisse videtur [3]), ἡ ἐκ μουσείου.

---

[1]) Cf. J. la Roche die Hom. Textkritik im Alterthum 1866, P.Couvreur Revue de Philologie 1896 p. 165 sqq., C. Häberlin Centralblatt für Bibliothekwesen 1897, F. G. Kenyon Palaeography of Greek Papyri 1899; T.W.Allen The text of the Iliad, Classical Review 1899 p. 110 sqq. et in praefatione Iliadis a Monroo ipsoque editae; idem The Text of the Odyssee, Papers of the British School at Rome V London 1910 p. 1—85 et in praefatione Odysseae ab ipso editae; A. Ludwich Festschrift für C.W.F.Müller 1900 p. 31—81 et in editionis Odysseae 1889 et Iliadis 1902 praefationibus; W.Leaf in Journal of Philology 1890 et 1891 et in Iliadis[2] (1900) praefatione; P.C.Molhuysen de tribus Homeri Odysseae codicibus antiquissimis, Sijthoff 1896.

[2]) Cf. Enchirid. p. XLVIII sq.

[3]) Cuiusmodi textus ex Aeschine Plutarcho aliis nec non e compluribus papyrorum vetustissimarum fragmentis, quae statim indicabuntur, innotuit. Memoratu autem dignissima sunt quae apud Suidam s. v. Τιμόλαος et alibi sunt tradita de rhetore quodam saeculi a. Chr. n. IV[i], qui singulis Iliadis versibus novos adiecit ab ipso confectos. Et complures huiuscemodi versus afferuntur.

Etiam nunc extant nonnulla fragmenta exemplarium his non aut vix recentiorum, III° ante Chr. n. saeculo exaratorum. Quae fragmenta textum exhibent a vulgato passim discrepantem et versibus multis inutilibus auctum:

Papyrus **Hib**eensis **19** libros *Β Γ* complectebatur olim [1].

Papyrus **Hib**eensis **20** habuit libros *Γ Δ Ε*. Eiusdem autem papyri lacinia quaedam exigua, versuum *Δ* 109—113 media verba exhibens, in Museum Britannicum pervenit: Mus. Brit. pap. **689 b** [2].

Papyrus **Hib**eensis **21** librum *Θ* complexa fuit. Heidelbergae autem servatur angusta eiusdem papyri lacinia, in qua versuum *Θ* 190—202 et quatuor novorum extant verba media: pap. **Heid. 1261** [3]. Et Museum Britannicum habet alias huius papyri particulas, in quibus versus *Θ* 217—219 et 249—253 cum novis duobus exarati sunt, certe fuerunt: Mus. Brit. **pap. 689 a** [4].

Papyrus **Hib**eensis **22** habuit libros *Φ Χ Ψ* (etiamne *Ω*?). Singulae paginae erant versuum 31. Libri *Χ* versum ultimum primus versus libri *Ψ* nullo spatio titulove intermisso excipit; in libros igitur quos novimus viginti quatuor haec editio diremta non fuit. Sic in fragmento Genavensi, quod mox commemorabitur, initium libri *Μ* subiunctum est libro *Λ*. — Alia eiusdem voluminis fragmenta in papyris **Heid**elbergensibus **1262—1266** sunt servata, novos versus complures praebentia, omissis autem textus vulgati versibus septem [5]. Nec non fragmenta Oxoniensia **Bodl. gr. b 3** ex eodem volumine sunt evulsa [6].

In fragmento pusillo bibliothecae **Ryl**andianae **49** extant versuum *Π* 484—489 litterae initiales [7].

Saeculo ante Chr. n. II° potius quam III° adscribendum est fragmentum **Dublin**ense [8] sive Mus. Brit. 486 *d*, in quo super-

---

1) B. P. Grenfell and A. S. Hunt The Hibeh Papyri, I 1906.

2) Grenfell—Hunt New Classical Fragments, Oxford 1897.

3) G. A. Gerhard Griechisch literarische Papyri, Heidelberg 1911.

4) Grenfell—Hunt l. l., cf. Mnemos. 1897 p. 265.

5) Gerhard l. l.

6) Grenfell—Hunt l. l., cf. Mnemos. 1897 p. 267—280.

7) Hunt Greek Papyri in the Rylands Library, Manchester 1911 p. 87.

8) J. H. Mahaffy on the Flinders Petrie-Papyri, Dublin 1891, tab. III 4. Cf. Mnemos. 1892 p. 127 sqq., I. Menrad in Actis Ac. Bav. 1891 p. 539 sqq.

sunt margo dexter unius paginae, quae versuum fuit 20 (*Δ* 502—517), et margo sinister paginae sequentis, in qua scripti fuerunt versus 19 (518—537). Textus novis versibus compluribus est auctus.

Eiusdem aetatis est fragmentum **Genavense** [1], quod paginis tribus versuum 27, 28, 28 exhibet *Δ* 788—*M* 11, additis versibus aliunde non cognitis tredecim. Pagina secunda (*Δ* 810—834) integra fere extat, primae superest margo dexter cum singulorum versuum denis fere litteris, tertiae margo sinister cum versuum litteris initialibus. Et textus et ductus litterarum hunc librum Dublinensi cognatum testantur. Inter libros *Δ* et *M* neque spatium intercedit neque titulus [2].

Saeculi ante Chr. n. I[i] papyrus **Berolinensis** 9774 [3]) olim habuit librum *Σ*; in fragmento quod superest post versum 608 inserti leguntur versus tres Hesiodei.

Quae praeterea hactenus sunt reperta papyrorum fragmenta, eum fere praebent textum qui aliunde est cognitus. Potiora indicaturi sumus.

Saeculi ante Chr. n. I[i] papyrus Mus. Brit. **128** [4]) olim pedum erat fere 25 et paginis 43 versuum 40 libros *Ψ* et *Ω* exhibebat. Nunc paginae complures desunt, aliarum non nisi pars potest legi. Centesimo cuique versui signum numerale est allitum [5]), vices loquentium paragrapho sunt indicatae [6]), signa Aristarchea locis compluribus reperiuntur [7]), signa prosodiaca multa adiecta sunt manu altera.

---

1) I.Nicole Revue de Philologie 1894 p. 101—111, H. Diels in Actis Ac. Bor. 1894 p. 349—357, I.Menrad in Actis Ac. Bav. 1894 p. 165—182.

2) Cf. quae supra de Hib. 22 sunt observata.

3) Epische und Elegische Fragmente, bearbeitet von W.Schubart und U.v.Wilamowitz-Moellendorff 1907 p. 18—20.

4) F.G.Kenyon, Classical Texts from Papyri in the British Museum, 1891 (cum exemplis arte phototypica expressis). Contulit W.Leaf Journal of Philology 1892 p. 17 sqq., totum exscripsit Kenyon Journal of Ph. 1893 p. 296—343.

5) Cf. infra p. XLVIII, 8.

6) Cf. Plat. Rep. 393 *a*, *b* et infra p. XLVI de pap. 114.

7) *Diple* appicta est versibus *Ψ* 486, 550, 551, 574, 680 (debebat 679), 850, 863, 872 *Ω* 115, 228, 232, 544, *asteriscum* habet *Ψ* 657. De his signis cf. infra p. L sq.

Eiusdem fere aetatis est papyrus Mus. Brit. **107,** 1 et 2 [1]. Scriptus est hic liber a librario stolido et socordi, cuius errores correcti sunt manu aliena. Olim complectebatur librum *Σ*, nunc duo supersunt fragmenta, quorum alterum quinque paginis exhibet vs. 1—218 [2], alterum est paginarum septem, quae praebent vs. 311—finem [3]. Versus 219—310 sive paginae quatuor interciderunt; paginae quintae, in qua versus 172—218 scripti fuerunt, non nisi frusta quaedam aetatem tulerunt. Singulae paginae sunt versuum 41—45, una 49.

Item eiusdem fere aetatis sunt laciniae Bibl. Ryl. 44 et 51, versuum *Λ* 471—506 et *Ω* 336—401 exiguas aliquas particulas exhibentes [4].

Saeculi post Chr. n. I papyrus Mus. Brit. **732** [5] exhibet libros *N* et *Ξ*, sed lacunosos admodum. Singulae paginae sunt versuum 38—40. Bonae notae hoc volumen codicibus Syriaco et Genavensi cognatum est.

In saeculi post Chr. n. I[i] papyro **Oxyrhynchia 21** [6] leguntur *B* 745—764.

In saeculi post Chr. n. I[i] vel II[i] papyro **Parisina** Louvre 3 extant frusta quaedam libri *N* litteris rotundis satis elegantibus perscripta et signis prosodiacis hic illic ornata [7], prima verba

---

[1]) Harrisianus dicitur hic liber a nomine inventoris A. C. Harris, qui annis 1849 et 1850 eum repperit in vico Aegyptiaco Manfalut. Paginam unam ostendit tabula 64 Societatis Palaeographicae, ultimas duas tabula 1 Catalogi veterum manuscriptorum Musei Brit., quem curarunt Thompson et Warner, I 1881, sed ita ut vix quicquam possit dispici.

[2]) Omissis vs. 132 et 140 sq. (quos supplevit corrector) et vs. 200 sq. (quibus etiam codex Syr. caret).

[3]) Omissis vs. 360, 459, 507[b] sq.[a] (quos supplevit corrector), 381 (item A D), 427 (item Syr.), 441, 604.

[4]) Hunt Greek Papyri in the Rylands Library 1911 p. 81 sq. et 88 sqq.

[5]) Hunt Journal of Philology 1898 p. 25 sqq., Kenyon Palaeography of Greek Papyri p. 97 et tab. 19.

[6]) Grenfell-Hunt Oxyrhynchus Papyri 1898 p. 47.

[7]) In Elephantina insula reperta haec papyrus e collectione Drovetti pervenit in Museum Parisinum. Imagines fragmentorum, in quibus ex parte supersunt *N* 6—47 (qui versus paginae est ultimus) et vs. 143—175, arte lithographica expressas exhibet tabula 12 operis: Notices et Extraits des Manuscrits de la Bibliothèque Imperiale XVIII 2, papyrus Grecs, 1865. Hinc imaginem versuum 143—175 repetivit et supplevit Silvestre Paléographie pl. 55, 2.

versuum Z 1—39 (Louvre 3 *bis*), versuum Σ 475—498 exitus, Σ 518—535 tantum non integri, Σ 544—561 (Louvre *ter*)[1].

Saeculi post Chr. n. Iⁱ vel IIⁱ papyrus Mus. Brit. **136**[2]) continet Γ 317—finem Δ, sed usque ad Δ 352 frustatim est divulsa. Singulae paginae sunt 46 fere versuum.

Saeculi post Chr. n. IIⁱ papyrus **Oxon**iensis bibliothecae Bodleianae[3]) habet librum *B* pulcherrime pictum. Signa prosodiaca passim sunt allita; praeterea insunt nonnulla signa critica et scholia Aristarchea. Singulae paginae fuere versuum 22, sed nulla superest integra.

Saeculi IIⁱ fere post Chr. n. papyrus Mus. Brit. **127**[4]) praebet librorum *E*, *Z*, Σ fragmenta nonnulla.

Saeculi post Chr. n. IIⁱ papyrus Mus. Brit. **114**[5]) litteris nitidis accurate est perscripta. Superest pars posterior, quae complectitur Ω 127—finem paginis 16 versuum 42—44. Loquentium nomina[6]) praescripta sunt Ἀχιλλεύσ, Πρίαμοσ, Πο(ιητήσ), alia; signa prosodiaca addidit corrector, atramento usus pallidiore et calamo obtuso.

Saeculi post Chr. n. IIⁱ papyrus, quam edidit **Goodspeed**[7]), habet initium libri Θ (vs. 1—68).

In saeculi post Chr. n. IIⁱ papyro **Bodl. gr. d 20**[8]) extant Θ 96—110 et verba quaedam versuum 64—75 et 111—116.

---

[1]) Cf. l. l. tabula 49.

[2]) Kenyon Classical Texts etc. tab. 7 et Palaeography of Greek Papyri p. 96 sq.

[3]) W. M. Flinders Petrie, Hawara, Biahmu and Arsinoe, London 1889, tab. 23 et 24. Cf. Leaf Iliad II[1] p. XV, Kenyon Palaeography of Greek Papyri tab. 20 et p. 101. — Praestantissimum hoc volumen in loculo corpus mulieris ; obilis continenti sub huius capite est repertum.

[4]) Kenyon Classical Texts p. 98 et Palaeography of Greek Papyri p. 139.

[5]) Bankesianus dictus est hic liber a nomine inventoris W. J. Bankes, qui anno 1821 eum emit Elephantinae. Primus contulit G. Cornwall Lewis Philological Museum 1831 p. 177 sqq., ultimus W. Leaf Iliad II[1] p. XIV sq.; cf. etiam la Roche Textkritik p. 439 sqq. — Paginas duas (vs. 649—735) exhibet tabula 153 Societatis Palaeographicae, ultimas duas (vs. 736—804) tabula 6 catalogi Thompsoniani, aliam paginam (vs. 516—560) depinxit Leaf in fronte Iliadis II[1], versus 538—560 reddidit Wattenbach Schrifttafeln tab. 1.

[6]) Quorum vices volumen antiquius 128 solis paragraphis habet notatas.

[7]) E. I. Goodspe d American Journal of Archaeology 1898 p. 347 sqq.

[8]) Grenfell An Alexandrian Erotic Fragment and other Greek Papyri, Oxoniae 1896.

Saeculi II[i] fere post Chr. n. papyrus **Oxyrh. 20** [1]) praebet *B* 730—828. Singulae paginae versuum sunt 23—25, litterae pulcherrimae.

Saeculi II[i] vel III[i] post Chr. n. papyrus **Oxyrh. 445** [2]) exhibet exiguas lacinias duas libri Z [3]). Exemplar egregium et signis criticis ornatum.

Saeculi post Chr. n. III[i] papyrus Mus. Brit. **126** [4]), quae in codicis formam est compacta, foliis 18 continet *B* 101—*Δ* 40, consulto omissis *B* 494—877 sive navium recensione [5]). Signis prosodiacis verba passim sunt ornata; singulae paginae tenent versus 48—50.

Saeculi post Chr. n. III[i] papyrus **Oxyrh. 223** [6]) exhibet *E* 1—203 et ceterorum huius rhapsodiae versuum fragmenta. Singulae paginae sunt versuum 25 vel 26.

Saeculi post Chr. n. III[i] papyrus Ryl. 43 [7]) exhibet *Δ* 121—284, partim laceros.

In IV[i] post Chr. n. saeculi papyro Bodl. gr. e 21 [8]) leguntur versuum *M* 178—198 verba nonnulla.

B. CODICES.

Codicum in membrana scriptorum antiquissimus idemque formosissimus et praestantissimus est — immo fuit! — **Ambrosianus** Mediolanensis F 205, qui saeculo III° vel IV° litteris quadratis nitide admodum est scriptus et imaginibus haud contemnendae

---

1) Grenfell-Hunt Oxyrhynchus Papyri 1898 p. 46, tab. 5.

2) Grenfell-Hunt Oxyrhynchus Papyri 1903 p. 84 sqq.

3) In his extant singulorum versuum 173—194 et 445 sqq. aliquot litterae.

4) Kenyon Classical Texts tab. 6 et Palaeography of Greek Papyri p. 105 sq. — Ex Harrisii hereditate a viris qui Museo Britannico praepositi sunt emta haec papyrus philologis anno demum 1888 innotuit, ex eodem loco unde papyrus 107 prodiit ab Harrisio pridem eruta et in Britanniam delata.

5) Navium recensione carent etiam codices Laurentianus D, Townleianus, Angelicus C. I, 2 saeculi XIII[i], Genavensis.

6) Grenfell-Hunt Oxyrhynchus Papyri 1899 p. 96 sqq.

7) Hunt Papyri Rylands p. 76 sqq.

8) Grenfell Erotic Fragment.

artis ornatus. Optimae notae est textus; paragrapho indicatae sunt vices loquentium, paginae quae imagines nullas habebant fuerunt versuum 25 [1]). Cuius codicis egregii vix vigesima pars superest, nam eae tantum textus particulae aetatem tulerunt, quae exaratae erant in dorso imaginum: has manus barbara exsecuit, cetera abiecit. Sic servata sunt fragmenta 51 librorum *A*, *B*, *Δ*—*P*, *Φ*—*Ω*, quae versus continent 810 [2]).

Codex VI[i] fere saeculi Syriacus rescriptus Mus. Brit. Add. Mss. 17210 [3]) foliis 59 continet magnam partem libri *M* et sequentium [4]). Singulae paginae sunt versuum 33 litteris quadratis egregia cura pictorum.

Inter codices integros nullus maioris est momenti quam **A** sive Venetus Marcianus 454 saeculi X[i] in membranis praegrandibus singulari cura nitide et emendate scriptus [5]). Foliis 316 [6]) continet textum Iliadis cum scholiis vetustis; Aristarchi signa critica in fronte versuum sunt appicta. Singulae paginae sunt versuum 25 [7]), versus igitur centeni [8]) folium implent duplex, totidemque erant in paginis exemplaris quod excripsit librarius. In nonnullis tamen paginis inveniuntur versus viginti sex vel plures: quibus locis margo archetypi versus aliquot habuit additos. In aliis paginis sunt ver-

[1]) Ut paginae codicis A.

[2]) Primus publici iuris fecit A.Mai Mediolani 1819; ex cuius editione pretiosissima sed parum accurata quae notatu digna videbantur anno 1821 excerpsit Buttmann in addendis ad scholia ad Odysseam p. 579 sqq.; cf. la Roche Textkritik p. 450 sqq. et tabulae 39, 40, 50, 51 Societatis Palaeographicae. Anno 1906 U.Hoepli phototypice edidit Mediolani curantibus A. M. Ceriani et A. Ratti.

[3]) In monasterio Aegyptiaco repertum edidit W.Cureton 1851. Cf. la Roche Textkritik p. 454 sqq., Thompson Catalogus p. 6, qui in tabula 9 exhibet imaginem versuum *Ξ* 224—256.

[4]) Supersunt *M* 273—471 *N* 133—265, 333—398, 465—530, 663—728, 797—*Ξ* 20, 159—419 *O* 158—223, 356—421, 491—557 *Π* 199—264, 331—397, 664—731, 798—862 *Σ* 93—358, 426—492 *T* 136—268, 335—*Υ* 172, 306—*Φ* 397, 465—*X* 113, 181—378 *Ψ* 57—323, 457—589, 656—788, 856—*Ω* 20, 285—483.

[5]) Imaginem phototypam edidit A. W. Sijthoff 1901 (cod. Graec. et Lat. photographice depict. duce S. de Vries, Tom. VI), cum praefatione Dominici Comparetti. Duarum paginarum *Γ* 302—326 et *K* 327—351 imagines exhibet editio scholiorum Dindorfiana

[6]) Fol. 12—327.

[7]) Ut paginae codicis Ambrosiani.

[8]) Cf. p. XLIV, 5.

sus viginti quatuor vel pauciores; quibus locis in archetypi textu versus aliquot fuere deleti [1]).

Interciderunt folia 19, in quibus scripti fuerunt *E* 336—635, *P* 277—577, 729—761, *T* 126—326, *Ω* 405—504 [2]).

Scholia saeculo p. C. fere III° ab erudito aliquo viro sunt excerpta ex *Aristonici*, qui sub Augusto vixit, libro *de Aristarchi notis criticis* [3]), nec non e libris *Didymi*, qui Aristonici fuit aequalis, *de Aristarchi recensione* [4]), *Herodiani de prosodia Homerica* [5]), *Nicanoris de Homeri interpunctione* [6]). Herodianus filius Apollonii Dyscoli grammatici notissimi Romae floruit sub Marco Aurelio, Nicanor sub Hadriano [7]). E quatuor autem his libris excerpta scholia ad Iliadem et Odysseam postea in breviorem brevioremque formam sunt contracta, et dum intermiscentur Porphyrii verbosae annotationes aliorumque observationes futiles vel etiam plane absurdae, multae vetustorum criticorum observationes aut omnino interciderunt aut ita mutilatae ad nos pervenerunt ut verum sensum vix iam possimus divinando assequi. Nuper nonnulla, quae veteres critici ad librum *Φ* annotaverant, melius innotuerunt e codice Genavensi, de quo infra dicetur, et scholia ad *Φ* Herodiano antiquiora, in quibus citantur Didymus Aristonicus Seleucus Aristarchus Aristophanes Zenodotus, reperta sunt in papyro I[i] vel II[i] post Chr. n. saeculi Mus. Brit. 221 [8]). Etiam antiquiores papyri duae [9]), quae

---

1) Rem ita se habere et alibi luculenter apparet et *Ψ* 622. Quae observatio cum alibi haud inutilis est tum *Z* 89. Cf. Mnemos. 1904 p. 447—450.

2) Saeculo XV° hae textus lacunae ex alio codice sunt expletae, sed nullis additis scholiis. Quorum supplementorum recentium nulla est auctoritas.

3) *περὶ σημείων τῆσ Ἰλιάδοσ καὶ Ὀδυσσείασ.* Alius signorum usus erat in editionibus poetarum scenicorum et melicorum, teste Hephaestione p. 133 sqq. Gaisf. — Veterum, etiam Romanorum, notas criticas exhibent Reifferscheid in ed. Sueton. p. 137—144 et Gardthausen Palaeogr. p. 288 sqq.; cf. etiam Sengebusch Diss. Hom. I p. 25 sq.

4) *περὶ τῆσ Ἀριστάρχου διορθώσεωσ.*

5) *περὶ τῆσ Ἰλιακῆσ προσῳδίασ.*

6) *περὶ στιγμῆσ.*

7) In fine singularum rhapsodiarum hos fontes codex A indicatos habet: „*παράκειται τὰ Ἀριστονίκου σημεῖα καὶ τὰ Διδύμου περὶ τῆσ Ἀρισταρχείου διορθώσεωσ, τινὰ δὲ καὶ ἐκ τῆσ Ἰλιακῆσ προσῳδίασ Ἡρωδιανοῦ καὶ Νικάνοροσ περὶ τῆσ Ὁμηρικῆσ στιγμῆσ.*

8) Grenfell-Hunt Oxyrhynchus Papyri 1899 p. 52 sqq. — Inter paginas 10 et 11 huius papyri legitur: „*Ἀμμώνιοσ Ἀμμωνίου γραμματικὸσ ἐσημειωσάμην*".

9) Hunt Oxyrhynchus Papyri 1911, n°. 1086 et 1087, p. 77—110.

saeculo Io ante Chr. n. — ante Didymi igitur atque Aristonici aetatem — sunt exaratae, ubera scholia quaedam e schola Aristarchi praebent ad *B* 751—827 et ad *H* 75—83.

Signorum criticorum, quibus Aristarchus in Homeri editione usus est, exponebatur ratio ab Aristonico in operis sui praefatione; quae praefatio textui codicis A praemissa est [1]), in brevius fortasse contracta et in fine decurtata. Temporis autem iniuria periit pars prior, in qua ratio reddebatur *τῆσ διπλῆσ*. Hoc enim signo (≻) Aristarchus notabat versus vocabulo difficili vel lectionis varietate insignes vel ad alios versus recte constituendos utiles. E. g. *A* 32: „≻ *ὅτι τὸ σαώτεροσ ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ*".

Deinde Aristonicus exposuit quae esset vis *τῆσ περιεστιγμένησ διπλῆσ* (≻÷) Quo signo Aristarchus utebatur ad notandos errores Zenodoti, e. g. *B* 239: „≻÷ *ὅτι Ζηνόδοτοσ γράφει ἑοῦ*" (pro *ἕο*). Et hic initium habet fragmentum quod diximus [2]):

<φῆ ὡσ> ἦ, τὸ ἔφη. ὃ δὲ τοῦτο μὴ νοήσασ ἀλλὰ λαβὼν πάλιν τὸ φη ἀντὶ τοῦ ωσ ὑπέταξεν ἐκ περισσοῦ· „πέφραδέ τε Τρώεσσι καὶ εὐχόμενοσ ἔποσ ηὔδα."

σημειοῦται δὲ πρὸσ τὸν αὐτὸν ἀπεριστίκτωι διπλῆι τὰσ ὁμωνυμίασ ἁπάσασ, ὅτι οὐ νοήσασ τὸ τοιοῦτον ἔγραψεν ὁτὲ μὲν Πυλαιμένεα ὁτὲ δὲ Κυλαιμένεα.

πρὸσ μὲν δὴ Ζηνόδοτον αὐτῶι ἡ παράθεσισ τῆσ περιεστιγμένησ διπλῆσ· ὡσ [5]) *πρὸσ ἑκάστην γραφὴν*

. . . „*φῆ*" (*Ξ* 499) *circumflexum habet, ut ἦ, et id quod „ait" significat. Quod cum non intellegeret Zenodotus, nunc quoque (ut B 144) φη interpretatus „quemadmodum" verba perperam sic iunxit:*

„*ὃ δὲ φὴ κώδειαν ἀνασχὼν*
πέφραδέ τε Τρώεσσι καὶ εὐχόμενοσ ἔποσ ηὔδα".

Sed etiam diple punctis carenti ad refellendum Zenodotum usus est Aristarchus; nam quod homonyma cuncta hoc signo indicavit [3]), *Zenodoti fecit habita ratione, qui homonymia non agnita altero loco* (*E* 576) „*Pylaemenem*" *scripsit, altero* (*N* 643) „*Cylaemenem*" [4]).

Zenodoti igitur erroribus notandis inservit diple periestigmene, quemadmodum singulis locis infra in ipso libro accuratius

---

[1]) Rem perspexit Cobet anno 1843 (cf. Naber Vier Tijdgenooten p. 230), indicavit Mnemos. 1873 p. 27.

[2]) Cf. Mnemos. 1902 p. 179—188.

[3]) Cf. schol. *A* 320 *B* 517, 837, 851 *Δ* 228, 295 *Θ* 114 *Λ* 620 al.; et omni o passim sic indicantur versus, qui utiles sunt ad refellendos errores quos *alibi* commisit Zenodotus, e. g. *I* 616 vel 638.

[4]) Cf. v. l. *Εὐρυμέδων* — *Εὐρυμέλων* *Δ* 228 *Θ* 114 *Λ* 620.

[5]) *ὡσ] om. A.

ἀκριβέστερον θεωρεῖται. τὸν δὲ ὀβελὸν ἔλαβεν ἐκ τῆσ Ζηνοδότου διορθώσεωσ· παρετίθει δὲ αὐτὸν τοῖσ ἐκβαλλομένοισ ἐκ τῆσ ποιήσεωσ στίχοισ, ὡσ τοῖσ νεκροῖσ τῶν ἀνθρώπων.

τῆσ δὲ ἀθετήσεωσ αὐτῶι διττὸσ ὁ λόγοσ. ὃ μὲν γάρ ἐστι σημαίνων ὅτι οὐχ Ὁμήρου τὸ ἔποσ, ὡσ ἐν λ [1] *ἐπὶ τοῦ „τέρπεται ἐν θαλίηι καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην“· ἀδύνατον γὰρ τὴν διηνεκῶσ παρθένον παραδεδομένην γεγαμῆσθαι. ὃ δὲ αἰτίαν ἐπιφέρει ὡσ τοῦ ποιητοῦ μὲν ὄντων* [2]*, ἐν τῆι τάξει δ' ἡμαρτημένων* [3]*, ὡσ ὅταν* [4] *ὁ Ἀγαμέμνων λέγηι πρὸσ τὸν Ἀχιλλέα· „αἰεὶ γάρ τοι ἔρισ τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε“, ἐνταῦθα ἠθετῆσθαί φησι, χάριν τοῦ βασιλέωσ ὀφείλοντοσ, εἰ τοιοῦτόσ ἐστιν ἐν πολέμωι ὁ κατ' ἐπικουρίαν ἥκων. διόπερ ἐπὶ μὲν τοῦ λεγομένου ὑπ' Ἀγαμέμνονοσ ὀβελὸσ παρακείσεται, καὶ πρὸσ τούτωι* [5] *ἀστερίσκοσ· δηλοῖ δὲ τοῦτο, ὅπου ἂν ἦι κείμενοσ σὺν τῶι ὀβελῶι, ὅτι Ὁμήρου μέν ἐστι, φαυλῶσ δὲ ἐνταῦθα κεῖται.*

ἔστι δὲ καὶ ἕτεροσ τρόποσ τῆσ ἀθετήσεωσ, ὅταν τοῖσ αὐτοῖσ στίχοισ πολλάκισ χρῆται, ὁτὲ μὲν οἰκείοισ

exponetur. Obelum vero (—) *Aristarchus ex ipsius Zenodoti editione critica desumtum habet. Hic enim versibus quos e textu eiciebat obelum solebat apponere, quemadmodum hominum cadaveribus <apponuntur stelae>.*

Duplex autem obeli adhibendi ratio Aristarcho fuit. Quo signo aut significatur versum n o n e s s e H o m e r i, exempli gratia ad versum (*λ* 603):

„τέρπεται ἐν θαλίηι καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην“,

quod nupta esse non potuit quae perpetua virginitate frui traditur, aut versus Homeri quidem esse, sed n o n s u o l o c o collocatos. Sic cum Agamemnon ad Achillem dicit:

„αἰεὶ γάρ τοι ἔρισ τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε“

isto loco versum damnat Aristarchus; talis enim si in bello sit is qui regi auxilio venerit, id gratum huic esse debere. Itaque huic versui ab Agamemnone dicto infra obelum in textu (*A* 177) *appictum invenies, addito asterisco* (※)*; qui obelo adiectus significat Homeri quidem esse versum, sed loco alieno collocatum. <Ubi vero ab Iove ad Martem eadem verba dicuntur* (*E* 891)*, solus asteriscus est adscriptus, versum illo loco recte habere significans, sed alibi perperam esse adhibitum.>*

Aliam ob causam [6] *obelo notati sunt loci quidam, ubi p e r s o n a e n o n a p t a e tributi sunt versus, quos aptae personae poeta*

---

1) **ἐν λ*] *ἐλέγετο* A. Abiit *ἐν λ* (ʟ̇λ) in *ἐλ(έγετο)*.

2) **τοῦ ποιητοῦ μὲν ὄντων*] *τῶν ποιημάτων* A; in archetypo fuit *τ̆ποιημ͂οντων*. Cf. p. LII, 1.

3) **δ' ἡμαρτημένων*] *διημαρτημένων* A.

4) **ὡσ ὅταν*] *ὅταν δ'* A.

5) *τούτωι*] *τοῦτο* A.

6) Non *tertium* aliquod genus significatur, sed alterius in quo versamur generis duae distinguuntur species; alia enim *ad* personam parum aptam dicuntur, alia *a* parum apta.

περιτιθεὶσ προσώποισ τὰ λεγόμενα, ὅτὲ δὲ οὔ. ὡσ ἔχει τὰ τοῦ Κύκλωποσ τοῦ ἀνημερωτάτου ῥήματα ὑπὸ τοῦ συνετωτάτου Νέστοροσ λεγόμενα πρὸσ Τηλέμαχον· „ὦ ξεῖνοι, τίνεσ ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα; ἦ τι κατὰ πρῆξιν; ἦ μαψιδίωσ ἀλάλησθε, οἷά τε ληϊστῆρεσ ὑπεὶρ ἅλα, τοί τ' ἀλόωνται ψυχὰσ παρθέμενοι“ [1]). ταῦτα γὰρ ἥρμοζεν ὑπὸ τοῦ Κύκλωποσ Ὀδυσσεῖ εἰρῆσθαι, οὐχ ὑπὸ Νέστοροσ Τηλεμάχωι.

tribuit alibi. Ut cum Nestor prudentissimus mortalium Telemachum allocutus (γ 71 sqq.) *utitur verbis immanis illius Cyclopi* (ι 252 sqq.):

„ὦ ξεῖνοι, τίνεσ ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα; ἦ τι κατὰ πρῆξιν; ἦ μαψιδίωσ ἀλάλησθε, οἷά τε ληϊστῆρεσ ὑπεὶρ ἅλα, τοί τ' ἀλόωνται ψυχὰσ παρθέμενοι <κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντεσ>;"

Quae Polyphemo Ulixem alloquenti conveniunt optime, non vero Nestori Telemachum.

Hic finem habent quae ex Aristonici praefatione aetatem tulere. Inferior paginae pars vacat.

Nobis indicanda restant *dubitationis signa* ἀντίσιγμα (Ͻ) et στιγμή (.), quibus Aristarchus utebatur iis locis ubi bis deinceps idem sed aliis verbis dicitur, si dubitabat utri versus spurii essent. Prioribus tum adscribebat antisigma, posterioribus punctum. Cf. *Θ* 532—537 [2]), *K* 397—399.

Bonae notae et hi Iliadis sunt codices saeculi XI[i]:

Venetus Marcianus 453 sive **B** cum scholiis amplissimis [3]). Ex hoc codice et ex T fluxere scholia L (codicis Lipsiensis) et V (codicis Victoriani Monacensis 16, qui codex scholia sine textu continet).

Florentini Laurentiani XXXII 3 et 15 sive **C** et **D**, nitide et emendate scripti. Codex D in singulis paginis habet versus 33, sed admodum lacunosus est [4]); consulto autem omissa est navium recensio *B* 494—877 [5]). Ex codicis D archetypo, quod in singulis

---

[1]) παρθένοι A; in archetypo fuit παρθέμοι.

[2]) Quo loco erravit librarius codicis A.

[3]) Unius paginae, quae *H* 395—413 continet, imaginem exhibet scholiorum editio Dindorfiana.

[4]) Desunt *P* 28—159 (duo folia); alia folia, quae item pridem interciderunt, postmodo sunt suppleta: *Α—Δ*, *Θ* 390—525, *N* 96—160, *P* 359—*Σ* 192, 326—393, 538—*T* 38, *Ψ* 652—719, 854—*Ω* 85, 219—348, 754—804.

[5]) Cf. p. XLVII de papyro 126.

paginis habuit versus 22, etiam **Gen**avensis 44 saeculi XIII[i] excriptus est [1]).

Codex **T**ownleyanus [2]) Brit. Mus. Burney Mss. 86, cum propter textum tum propter scholia notatu dignissimus. Folia habet 281, singulae paginae sunt versuum 27.

Praeterea ad Iliadis textum recte constituendum utilis est saeculi XIV[i] codex Vindobonensis 5 (**L**), Iliadem Q. Smyrnaeum Odysseam complexus. Quocum arte cohaeret eiusdem saeculi codex **Lips**iensis 1275 [3]), **Par**isinus autem 2766 saeculi XV[i] exeuntis adeo conspirat ut ex eo descriptus esse videatur.

Hic illic commemorandi erunt etiam:

Parisini codices **2767** saeculi XIII[i] [4]) et saeculi XV[i] codices gemelli **1805** [5]) et Supplément Grec **144**.

Eust. = lectiones ab Eustathio in commentariis commemoratae [6]).

Vindobonensis 117 saeculi XIII[i] sive **H**.

Vindobonensis 39 saeculi XIV[i] sive **G**.

Harleianus Mus. Brit. 5693 saeculi XIV[i] [7]), codici C cognatissimus.

Cantabrigiensis 300 saeculi XV[i] Iliadem et Odysseam complexus.

Stuttgardiensis 5 saeculi XVI[i] sive **Z**, Cantabrigiensi proxime

---

[1]) Ad huius codicis fidem Henricus Stephanus Iliadem edidit anno 1566. Cf. J. Nicole les scolies Genevoises de l'Iliade 1891.

[2]) Saeculo XIV° hunc codicem adscribebat Gardthausen, XIII° Thompson in annotatione tabulae 67 Societatis Palaeographicae subiuncta, quae tabula exhibet imaginem paginae in qua *Z* 206—232 sunt exarati; saeculo XI° iam tribuunt Lehmann Maass Monro Allen. Duae paginae depictae sunt in Maassii scholiorum Townl. editione.

[3]) Cf. Leaf Journal of Philology 1890 p. 181 sqq. — Pars posterior (*P* 90—*Ω* fin.) sola aetatem tulit; prior aliunde postmodo suppleta neque notatu digna est.

[4]) Caret versibus *A* 1—119, 202—234, *Ω* 674 sqq.

[5]) Cf. Omont Facsimilés de Ms. Grecs des XVe et XVIe siècles tab. 21.

[6]) Iliadis exemplari quod codicibus L et G cognatum esset Eustathium usum esse demonstratum ivit M. Neumann Eustathios als kritische Quelle für den Iliastext (liber separatim editus et in Fleckeisen's Jahrb. 1893, 20e Supplementband p. 143—340), sed oblocutus est Allen Text der Od. p. 62, qui Eustathium certum aliquod exemplar constanter secutum esse cum Larochio negat.

[7]) Hunc olim *Wittianum* (la Roche Textkr. p. 474 n[0] 101) dictum esse suspicatus est Heyne Il. III p. xcviii, demonstravit Leaf Classical Review 1889 p. 295.

cognatus [1]), foliis 310 Iliadem et Odysseam complexus cum versione Latina [2]).

Vratislavienses et **Mosc**ovienses apud Heynium.

Vaticanus (vel -ni) apud Heynium.

Sed multo plura Iliadis exemplaria extant. Barnesii Bentlei Heynii codicibus nonnullos addidit la Roche [3]), alios consuluerunt Leaf [4]) et Ludwich [5]), ingentibus denique copiis usus Thomas Guilelmus Allen codices centum et triginta non totos quidem cum pulvisculo excussit, sed tamen sedulo perscrutatus est, dein ita disposuit illam congeriem ut ordinis aliquid intercederet et familiae quaedam codicum agnoscerentur, quas litteris minusculis (a, b, al.) indicavit in apparatu critico [6]).

---

§ 2. Odyssea.

A. PAPYRI.

Odysseae exemplaria manu scripta rariora sunt quam Iliadis; triginta tamen fere papyrorum Odysseae maiorem minoremve aliquam partem complexarum fragmenta his annis in lucem sunt protracta. Quarum laciniarum potiores solae hoc loco videntur commemorandae.

Saeculi ante Chr. n. III^{i} papyrus **Hib**eensis **23** [7]) olim librum *υ* complectebatur, nunc versuum *υ* 41—68 superest pars altera.

Saeculi ante Chr. n. II^{i} papyrus **Tebt**uniensis [8]) habet *α* 81—102.

Saeculi I^{i} post Chr. n. papyrus Mus. Brit. **271** [9]) praebet libri *γ* partem alteram (vs. 267 sqq.) cum signis prosodiacis et scholiis

---

[1]) Ex ipso Cantabrigiensi Iliadem excriptam arbitratur Leaf Journal of Philology 1890 p. 187.

[2]) Iliadem vertit Leontius Pilatus, Odysseam Manuel Chrysoloras; exaravit autem codicem Ioannes Sophianus.

[3]) Ilias ed. la Roche 1873, 1876.

[4]) Ilias ed. Leaf 1886, 1888, ed. altera 1900, 1902.

[5]) Ilias ed. Ludwich 1902, 1907.

[6]) Ilias ed. Monro et Allen 1901.

[7]) Grenfell-Hunt, The Hibeh Papyri, I 1906.

[8]) Grenfell-Hunt-Goodspeed, The Tebtunis Papyri III.

[9]) Kenyon, Journal of Philology 1894 p. 238 sqq. et Palaeography of Greek Papyri p. 16 sqq., 83 sq., ubi in tabula 15 pars versuum *γ* 462—492 est depicta.

nonnullis. Singulae paginae libri litteris uncialibus pulcherrime exarati complectuntur versus 34—36. Aetatem tulerunt paginae sex, sed sola ultima est integra.

Eiusdem aetatis papyri **Fayum**enses 7, **157**, **310** [1]) habent ζ 201—328, κ 366—402, λ 557—610.

Saeculi post Chr. n. IIi papyri **Oxyrh**ynchiae **773** et **780** [2]) praebent β 304—410 et λ 471— 545.

In IIIi post Chr. n. saeculi papyro **Bodl**eiana **gr. g. 7** extant versuum ε 346—353 verba ultima [3]).

In IIIi post Chr. n. saeculi papyro **Oxyrh**ynchia **448** leguntur librorum χ ψ partes aliquot mutilae [4]).

Papyrus Genavensis [5]) exhibet γ 364—375 et 384—402.

In papyris **Ber**olinensibus **154 a** [6]) et 10568 leguntur ξ 15—441 et τ 534—599.

In IIIi vel IVi post Chr. n. saeculi papyro **Amh**erstiana 23 [7]) leguntur ο 161—210.

In eiusdem aetatis papyro **Oxyrh**ynchia **572** [8]) extant σ 1—93.

B. CODICES.

Codex membraneus saeculo IIIo exeunte vel IVo ineunte exaratus, Bibliothecae **Ryl**andianae 53, nuper innotuit [9]). Qui codex olim totam Odysseam complexus fuit, nunc longe maior pars periit. Supersunt librorum μ ο σ τ frustula quaedam et ν ξ υ φ χ ψ ω passim laceri. Textum praebet solum, hunc autem haud indiligenter exaratum. Nullus e codicibus recentioribus ei artissime cognatus esse videtur, nisi quod hic illic mire congruit codex n [10]).

---

[1]) Grenfell-Hunt-Hogarth, Fayûm Towns and their Papyri.

[2]) Grenfell-Hunt, The Oxyrhynchus Papyri.

[3]) Grenfell, Erotic Fragment.

[4]) Grenfell-Hunt, Oxyrhynchus Papyri 1903 p. 94 sqq.

[5]) Nicole, Revue de Philologie 1894 p. 101 sqq.

[6]) H. Landwehr, in Philologo 1885 p. 585—591.

[7]) Grenfell-Hunt, Amherst Papyri II 23.

[8]) Grenfell-Hunt, The Oxyrhynchus Papyri.

[9]) Hunt, Greek Papyri in the Rylands Library, Manchester 1911 p. 91 sqq.; fragmenti cuiusdam et duarum paginarum satis integrarum (φ 287—295 χ 176—206 ψ 334—364) imago picta est in tabula 9.

[10]) Cf. χ 447 ω 408.

Eiusdem fere aetatis sunt duo fragmenta [1]), in quibus aliquot versus libri ϱ partim extant [2]). Quae fragmenta nihil praebent quod sit memoratu dignum [3]).

Minuscula litteratura exaratos Odysseae codices quadraginta anno 1866 enumeravit la Roche [4]), addens plures extare, sed quot qualesque essent nesciri. Quae commemoravit exemplaria, eorum vix tertia pars tunc temporis explorata erat, neglecta autem in bibliothecis iacebant meliora aliquot et antiquiora [5]). Anno sequenti ad fidem codicum quindecim, quorum nullus saeculo XIII° vetustior, Odysseam edidit [6]).

Melius Odysseae textus traditus innotuit postquam novam recensionem evulgavit Ludwich [7]). Qui complures codices non iisdem litteris quibus la Roche designavit, sic cavens ne alia — ut olim [8]) — esset litterarum vis cum textus, alia cum scholia afferrentur. Qua in re nos eum secuti sumus.

Etiam maioribus copiis instructus Allen, vir artis palaeographicae

---

[1]) Seymour de Ricci Comptes rendus des séances de l'Ac. des Inscr. et Belles-lettres 1905 p. 215 sq.

[2]) ϱ 200—209, 228—234, 301—308, 324—332.

[3]) Dolendum est versus 232 solas litteras *ουσιδομουκαταβαλ* superesse.

[4]) Hom. Textkritik p. 474—487.

[5]) L. l. p. 485 la Roche commemorat codicem G, de quo mox dicetur.

[6]) Ipse la Roche contulerat Venetos M i k n, Vindobonenses X Y b l q, Monacensem U, praeterea adhibuit codices ab aliis exploratos H J O Z W.

[7]) Odyssea ed. Ludwich 1889, 1891. Usus est Ludwich codicibus duodeviginti, quorum sex (F P H D T U) excussit totos cum priore parte codicis K et parte altera codicis L, duos (G X) festinanter excerpsit, quatuor (M N S Y) passim inspexit, quatuor (J O Z W) ex aliorum auctoritate attulit.

[8]) Sic **S** Larochio est codex Stuttgardiensis, Dindorfio in scholiorum Odyss. editione Parisinus. Dindorfii scholia **B** et **Q** in Ambrosianis leguntur, apud Larochium litteris **B** et **Q** indicantur codices Vindobonenses. Larochii codex **V** est Vratislaviensis: Dindorf ea littera designat scholia „Vulgata'' ab Aldo Manutio curante Asulano edita ex codice hodie deperdito, quem Bodleiano saeculi XI[i] fuisse simillimum demonstravit Dindorf (cf. schol. Odyss. praef. p. XVII sqq.). Larochio **D** est Vindobonensis 56: in scholiorum editione Dindorfiana ita audit Parisinus 2403. Littera **P** apud Dindorfium significat Palatinum, apud Larochium Meermannianum. Nuper autem rerum novarum auctor strenuus extitit Allen, qui ut etiam recentissimum quodque exemplar manuscriptum aliquo signo posset indicare, codices tantum non omnes aliis denuo nominibus ornavit; e. g. Ludwichii codex **F** ei est **L**^{8}, codex **G** autem **L**^{4}.

peritissimus et his in rebus habitans, Odysseam nuper edidit [1]). Nam et papyrorum fere triginta fragmenta consuluit, et codices plus septuaginta [2]). Quorum lectiones ea ratione, qua in Iliade edenda fuerat usus, in familias quasdam coniunctas succincte indicavit.

Codex Florentinus Laurentianus XXXII 24 sive **G** saeculi Xi fere exeuntis, foliis 232 complectitur Odysseam usque ad ω 103 una manu perscriptam. Singulae paginae sunt versuum 25 aut 26 [3]), ultima folia perierunt. Librarii nomen ignoratur; nonnulla emendavit et glossas hic illic adscripsit Ioannes quidam monachus, multo plura correxit manus tertia, quae et multas glossas nec non scholia quaedam adiecit. Praeterea duae pluresve manus recentiores nonnulla addiderunt [4]).

Hamburgensis 15 bombycinus saeculi XIVi sive **T** codici G similia multa habet [5]), praesertim propter scholia notabilis [6]). Huius quoque

---

1) Odyssea ed. Allen 1908.

2) In iis tamen codicibus afferendis, qui ante ceteros notatu digni sunt, alios est secutus; nam codices G F P ex Molhuyseni, H D L U e Ludwichii, J K O T Z ex aliorum auctoritate affert.

3) Legitimum esse versuum numerum 25 in hoc codice, ut in Iliadis codice A, auctum autem hunc numerum esse identidem ob eam causam quae supra p. IL, 1 indicata est, re explorata fortasse apparebit.

4) Primus totum contulit P.C.Molhuysen De tribus Homeri Odysseae codicibus antiquissimis Lugd. Bat. 1896 (cum tabulis V). Ante quem libros *α β γ ζ* ceterorumque locos aliquot perlegerat Aem. Gotschlich (cf. Fleckeis. Jahrb. 1876 p. 21—27) et Ludwich totum codicem festinantius lectione transcurrens excerpserat, temporis angustiis prohibitus quominus accurate eum excuteret. Folii 131r imaginem (*ν* 334—361) exhibent Wattenbach et vVelsen Exempl. cod. Graec. tab. 38, folii 212v (*φ* 399—423) Molhuysen l. l.

5) Codicibus G et T communes sunt e. g. hae lectiones, quae aut in his solis sunt repertae aut non nisi in recentibus codicibus (i, k, n) recurrunt: *δ* 212 *περ*, 222 *ἐπεὶ*, 251 *ἀνειρώτευν*, 354 *περικλύστωι*, 458 sq. ordine inverso, 466 *πόντωι*, 519 *καὶ ἐκεῖθεν*, *ε* 386 *ὡσ*, *ζ* 8 *δὲ* (cum Ar.), *η* 117 *ἐπιλείπει*, 162 *τὸν ξεῖνον*, *ϑ* 124 *δ'*, 154 *ἐπὶ*, 412 *ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλασ δῖοσ*, 422 *δόμοισι*, 436 *ἔχεον*, 450 *εἰσ* (pro *ἔσ ῥ'*), 476 *υἱὸσ* (pro *ὑὸσ*), 499 *ἤρξατο*, 538 *πω*, 560 *ἴσασι*, 574 *πόλιασ*, *ι* 261 *νεισ(νισσ-)όμενοι*, 359 *τό γ'*, 414 *ἐξηπάτησεν* (metro invito), 430 *ἕτεροσ* (sine sensu), 455 *ἔμμεν'*. — In libris *α*—*γ* et *κ*—*μ* rara sunt communis originis indicia, in his tamen quaedam satis memorabilia, e. g. *β* 366 *ἀλλογνώτων*, *κ* 453 *ἐσάντα*, 528 *στρέψασ*, *λ* 179 *μὲν*, 544 *ἀφεστήκει* (cum Ar.). Allen tamen re sedulo explorata negat codicem T aut codici G aut alii ulli proxime esse cognatum.

6) Cf. Ludwich Aristarch. II p. 693 sqq.

codicis paginae singulae sunt versuum 25 vel 26 (nonnullae paulo plurium). Altera fere pars periit; supersunt folia 114 (α 1—μ 220 et ν 310—ξ 67).

Codex Florentinus Laurentianus 52 [1]) sive **F** saeculi XI[i] foliis 296 totam Odysseam complectitur una manu perscriptam, exceptis σ 223—392, quos a librario propter homoeoteleuton casu praetermissos addidit corrector. Singulae paginae habent versus 20—24 nitide et emendate exaratos cum nonnullis interpretamentis interlinearibus [2]).

Saeculi XVI[i] codex Stuttgardiensis 5 sive Ludwichii **Z** [3]), Larochii S, codici F simillimus est et impune iam potest neglegi, item saeculi XV[i] codex Berolinensis Phillippicus 1585, olim Meermannianus 307, Larochio P, Ludwichio O, qui ex ipso codice F est excriptus [4]).

Etiam saeculi XV[i] codex in membrana scriptus Venetus Marcianus 456, Larochio K, cum F constanter fere concinit [5]). Foliis 538 Iliadem, Quinti Smyrnaei Posthomerica, Odysseam, Hymnos, Batrachomachiam complectitur pulcre et accurate scriptus [6]). Exigui momenti codicem ut semel tamen et iterum afferre possemus [7]), littera **k** notavimus.

Nec non codici F simile fuit exemplar hodie deperditum, quod Demetrius Chalcondylas potissimum est secutus cum primam quae typis impressa est Odysseae editionem paravit a. 1488.

---

[1]) Olim fuit Abbatiae Florentinae 2763. Primus eum consuluit Ludwich, deinde Molhuysen; specimen scripturae praebet Wattenbach Schrifttafeln II tab. 40, folii 232[r] (τ 63—83) imaginem dedit Molhuysen l. l.

[2]) Praeterea nonnullis versibus librorum λ—ω adscriptae sunt litterae α, β, γ cett. ordine alphabetico se excipientes, quae quo consilio sint additae non apparet.

[3]) Etiam Iliadem hic codex complectitur (cf. supra pag. LIII). Ex Odyssea varias lectiones edidit J. Rieckher in progr. schol. Heilbronn. 1864.

[4]) Varias lectiones ex eo enotaverat anonymus Classical Journal 1825 et 1827, unde Ludwich intellexerat codicis F esse umbram, ex ipso excriptum esse utroque inspecto demonstravit Molhuysen Mnemos. 1897 p. 76 sqq.

[5]) Hanc ob causam Ludwich nullam eius rationem habuit. Cum codicibus O et Z artissime eum cohaerere demonstraverat la Roche Odyss. Proleg. p. XVII et XIX. In Iliade Harleiani 5693 umbra esse dicitur.

[6]) Versus η 1—9 speciminis loco depingendos curavit la Roche Odyss. tab. V.

[7]) E. g. ε 409 ζ 209.

Codex Heidelbergensis Palatinus 45 sive **P** annorum 1201 sq. [1]) foliis 234 Odysseam et Batrachomachiam complectitur cum scholiis ad libros *δ ε ζ η* uberrimis, ad ceteros libros rarioribus et deterioribus [2]). Singulae paginae sunt versuum 27—30. Scriptus est codex a quatuor librariis, quorum unus Palaganus nomine [3]) totos fere libros *α—η* et *π—ω* et Batrachomachiam exaravit. Archetypum, quod et ipsum litteris minusculis fuit perscriptum [4]), singulis paginis habuisse versus 22 testantur duae textus lacunae, quarum altera est versuum 22 [5]), altera versuum 88 sive duorum foliorum [6]). Bonae frugis permulta habet hic codex, qui licet recentior sit quam G, utilitate tamen hunc aequat, fortasse superat.

Saeculo XV° ex P excriptus est Vindobonensis 5, Larochio L, nobis **l** [7]). Etiam eiusdem aetatis codex Vindobonensis 56 bombycinus **Y** [8]), Larochio D [9]), artissime cum P cohaeret.

Postquam ipse P est excussus, impune neglegi possunt ambo.

Saeculi XIII^i codex membranaceus Harleianus Mus. Brit. 5674 sive **H** foliis 150 totam Odysseam cum scholiis complectitur. Paginae

---

[1]) Errabant Dindorf Schol. praef. p. XII et la Roche Textkritik p. 487 saeculo XIV adscribentes.

[2]) Quaedam e textu attulit Buttmann anno 1821, cum scholia edidit. Totum textum primus excussit Ludwich, iterum Molhuysen l. l., qui et folii 55^r (*η* 96—126) imaginem dedit.

[3]) Urbis *Ἱδρούσησ* civem se vocat in Odysseae subscriptione, filium Pelegrini comitis *τῆσ Ἱδρούσησ* alius librarius dicit in calce Batrachomachiae. Cf. H. Schrader Porphyr. Quaest. Hom. ad Od. pertinentium reliq. p. 164, Molhuysen l. l. p. 9 sq. et tab. IV sq.

[4]) E. g. *κ* 227 *ἀμφιβέβηκεν* habet P pro *-μέμυκεν*, *κ* 588 *καταμῆναι* pro *-βῆναι*.

[5]) *ϑ* 9—31, omisso versu 27, quo etiam G aliique codices carent.

[6]) *ζ* 224—316. Nam versus 313—315, quibus carent G F alii, quin etiam in archetypo codicis P defuerint non est dubium; praeterea versus 244 sq., quos damnabat Ar., in eo omissos fuisse apparet.

[7]) Cf. Mnemos. 1889 p. 206 sq., la Roche Odyss. Proleg. p. XV. — Specimen codicis dedit la Roche tab. VI (*λ* 1—8). Etiam Iliadem hic codex complectitur (Iliadis L, cf. supra p. LIII).

[8]) Cf. Ludwich Indic. Lect. Aestiv. 1888 Regim. p. 1 et Odyss. Praef. p. XI. Subscripta sunt haec: „*εἴληφε βίβλοσ τέρμα πέμπτηι μαΐου | ἰνδικτυῶνι τῆι δεκατρίτωι δʼ ἅμα*“, quibus manus recentior addidit: „*ἔτει ϛωη*“ sive *anno mundi 6808 = 1300*. Ipsius codicis aetatem his verbis indicari putabat la Roche Odyss. Proleg. p. VI, sed videntur ex codicis Y archetypo esse repetita. — Specimen scripturae praebet la Roche tab. III (*ϑ* 482—491).

[9]) Cf. la Roche Odyss. Proleg. p. XIV sq., Ludwich Odyss. Praef. p. XIV sq.

sunt versuum 41 [1]). Unum folium (κ 316—372) amissum sed a scholiorum scriptore suppletum est.

Codicis H umbra est Venetus Marcianus 457 chartaceus saeculi XV[i], Larochio I, nobis **i**. Qui foliis 189 Odysseam sine scholiis continet [2]).

Saeculi XIII[i] codex chartaceus Venetus Marcianus 613 sive **M** foliis 302 Odysseam et Batrachomachiam exhibet cum scholiis uberrimis. Singulae paginae sunt versuum 18, 20, 23 [3]).

Artissimis stemmatis vinculis cum codice M coniunctus est Cracoviensis 543 sive **K** anni 1469 [4]).

Nec non ei cognatus fuit codex hodie deperditus Vespasiani Gonzagae di Columna, unde Nicolaus Heinsius lectiones quasdam enotavit [5]), Ludwichio **J**, Larochio G.

Saeculi XIII[i] codex bombycinus Venetus Marcianus 647, Larochio N, nobis **n**, foliis 95 exhibet ι 541—ω fin. cum scholiis [6]) et Hesiodi Opera et Scutum usque ad vs. 327. Multas habet lectiones aliunde non cognitas [7]), quae coniecturarum magis minusve probabilium loco habendae esse videntur [8]).

Saeculi XIII[i] codex bombycinus Vindobonensis 133 sive **X**, Larochio C, olim complectebatur totam Odysseam cum scholiis eadem manu scriptis; nunc interierunt folia 33, quae autem extant

---

1) Prima pagina (fol. 2[r]) versus habet 39. Codicem contulere Porson Dindorf Ludwich; unius paginae (σ 390—τ 2) imaginem praebet tabula 85 Soc. Pal.

2) Specimen exhibet la Roche tab. IV (φ 1—10).

3) Contulere Cobet et la Roche, Ludwich obiter tantum inspexit nec nisi raro laudavit. Specimina exhibet la Roche in tab. VII sq. δ 570—572, ϑ 144—146, σ 353—355, φ 338—340.

4) Scripsit Demetrius Triboles Spartanus. Cf. Ludwich Odyss. Praef. p. XV.

5) Adscripsit Heinsius eas lectiones exemplari editionis Aldinae anni 1524, hinc edidit Villoison Epist. Vinar. Turici 1783 p. 40 sqq.; cf. la Roche Odyss. Proleg. p. XV sq.

6) Praemissa sunt folia chartacea 47, in quibus leguntur α 1—ζ 190 saeculo XV° ex eodem apographo atque codex i exscripti. Cf. la Roche Odyss. Proleg. p. IX et XVI sq. et tab. IX (ε 1—12). Haec igitur codicis pars nullius est momenti.

7) Cf. κ 84 λ 249, 364, 580, 622 ξ 324 ο 497 π 145, 437, 463 σ 64, 88 al.

8) Nonnulla inde excerpsit Cobet, dein totum contulit la Roche, qui specimen dedit in tabula X (ϱ 160—171).

147 (ε 45—ω 51) madore et vermibus ita sunt peresa ut vix possint dispici. Singulae paginae sunt versuum 32 vel 34 [1]).

Cum codice X passim consentit saeculi XIII[i] Parisinus bombycinus 2403 sive **D**. Miscellaneus hic codex foliorum 310 in fol. 177 sqq. exhibet Odysseam cum scholiis; singulae paginae sunt versuum fere 56, interciderunt χ 259—485 et ω 310 sqq. [2]).

Cum D cognationis aliquo vinculo cohaeret etiam exeuntis fere saeculi XIII[i] Parisinus bombycinus 2894 sive **S**; ambo enim omittunt versus λ 607 sq., cuius erroris causa fuit homoeoteleuton. Foliis 321 (196+125) complectitur Iliadem et Odysseam cum scholiis rarioribus, quae e codice M postmodo sunt excripta [3]). Singulae paginae habent versus 44 duobus ordinibus versuum 22 dispositos. Ultima Odysseae pars XV° demum saeculo est exarata.

Saeculi XIV[i] codex Monacensis sive Augustanus 519[b] bombycinus, Ludwichio **U**, Larochio A, foliis 253 continet Odysseam et Batrachomachiae partem priorem (vs. 1—161); singulae paginae sunt versuum 23, dein 25. Multas lectiones egregias hic codex praebet, quem ad codicis G familiam refert Allen [4]). Minoris pretii sunt quae manus altera (U[2]) post unum vel duo saecula allevit [5]).

Saeculi XV[i] codex Vratislaviensis 28 sive **W** (Larochio V) Odysseam continet sine scholiis [6]).

---

[1]) Contulit la Roche et specimen (ξ 199—209) dedit in tabula II, textum festinantius transcurrit Ludwich; cf. Indic. Lect. Aestiv. 1889 Regimont. p. 5 sqq. et Odyss. Praef. p. XII.

[2]) Codicem propter scholia notatu dignum consuluit Ludwich, qui cf. in Indic. Lect. Aestiv. 1889 Regimont. p. 8—10. Verum praebet hoc exemplar β 280 γ 56.

[3]) Cf. la Roche Textkritik n° 103, Dindorf Schol. Odyss. Praef. p. XIV, Ludwich Indic. Lect. Aestiv. 1889 Regimont. p. 3—5.

[4]) Cf. e. g. σ 383.

[5]) Cf. la Roche Odyss. Proleg. p. XXI sqq. et tab. I (κ 153—163). Verum U[2] habet δ 646. „Tanto studio correctus est hic codex, ut textus et margines coniunctim praebeant cunctas quae traditae sunt lectiones." Sic Allen, Text of the Od. p. 61, qui idem testatur de codicibus B E Q X k.

[6]) Cf. la Roche Textkritik p. 486 (ubi Vratislaviensem A eum vocat). Scripsit Michael Apostolius homo Byzantinus in insula Creta „μετὰ τὴν τῆσ αὐτοῦ πατρίδοσ ἅλωσιν πενίᾳ συζῶν", sed vetustiora quaedam et pulcrius exarata inesse: λ 147—204, 567—μ 43, ν 59—77, 129—170, ο 196—316, π 1—φ 145, inesse etiam recentiora: α 1—β 27, η 240—347, ν 78—128, ξ 142—192, ait Ernesti, qui solus eo usus est

Eundem patrem quem W [1]) habuit saeculi XV[i] codex Vindobonensis 50 sive **q**, Larochio Q, qui foliis 219 textum Odysseae sine scholiis continet [2]).

Denique indicati sunto:

Lectiones ab **Eustathio** in commentariis commemoratae.

Saeculi XIII[i] codex Florentinus Laurentianus XCI 2 sive **N** [3]).

Saeculi XIII[i], XIV[i], XV[i] codices Mediolanenses Ambrosiani 99, 89, 88 sive **B**, **E**, **Q**.

Saeculi XV[i] codex Florentinus Laurentianus XXXII 4 sive **L**, Iliadem Odysseam Batrachomachiam Hymnos complexus foliis 434 nitidissime scriptis et optime servatis; praemissa sunt folia 42, in quibus vita Homeri et Dionis Chrysostomi de Homero oratio (LIII) sunt exaratae [4]).

Saeculi XV[i] codex Florentinus Laurentianus LVII 32 sive **R** [5]).

Saeculi XVI[i] codex chartaceus Vindobonensis 307 sive **b**, Larochio B, foliis 90 continens α – ζ.

Ceteros quos enumeravit Allen plus quadraginta numero, hic licet praetermittere.

(cf. Homeri editio Clarkiana V p. VIII—XI et Addend. p. 23 sqq.). Videtur igitur codex concinnatus esse e tribus partibus, neque una omnium fuisse origo.

1) Exceptis codicis W partibus iis quas non ipse Apostolius scripsit.

2) Scripsit Antonius Damila Cretensis; cf. la Roche Odyss. Proleg. p. XX sqq. et tab. XI (ζ 1—8).

3) Passim inspexit Ludwich.

4) Cf. la Roche Textkritik p. 478; Odysseae partem posteriorem (ν—ω) contulit Ludwich.

5) Cf. Dindorf Praef. Schol. Od. p. XIII.

INDEX PAPYRORUM ET CODICUM

in notis huius editionis commemoratorum.

I. = *Iliadis.*
O. = *Odysseae.*
p. = *papyrus.*
c. = *codex.*
s. a. C. = *saeculi ante Christum natum.*
s. = *saeculi post Christum natum.*
a. = *anni.*

Amh. = *Bibliothecae Amherstianae.*
Ber. = *Berolinensis.*
Brit. = *Musei Britannici.*
Cant. = *Cantabrigiensis.*
Fayum. = *Fayumensis.*
Flor. = *Florentinus.*
Heid. = *Heidelbergensis.*
Hib. = *Hibeensis.*

Mediol. = *Mediolanensis.*
Oxon. = *Oxoniensis.*
Oxyrh. = *Oxyrhynchia.*
Par. = *Parisinus.*
Ryl. = *Bibliothecae Rylandianae.*
Tebt. = *Tebtuniensis.*
Ven. = *Venetus.*
Vind. = *Vindobonensis.*

A] I. c. Ven. 454 s. X.
Aeol] prisca p. Aeolica.
Ambr.] I. c. Mediol. F 205 s. III—IV.
Amh.] O. p. Amher·tiana s. III—IV (*o*).
Arg.] prisca p. Argiva.
B] I. c. Ven. 453 s. XI.
— O. c. Mediol. 99 s. XV.
b] O. c. Vind. 307 s. XVI.
C] I. c. Flor. 32, 3 s. XI.
Cant.] I. et O. c. Cant. 300 s. XV.
Chia] prisca p. Chia.
Cret.] prisca p. Cretensis.
Cypr.] prisca p. Cypria.
D] I. c. Flor. 32, 15 s. XI.
— O. c. Par. 2403 s. XIII.
E] O. c. Mediol. 89 s. XV.
Eust.] lectiones ab Eustathio in commentariis ad I. et O. commemoratae.
F] O. c. Flor. 52 s. X—XI.
G] I. c. Vind. 39 s. XIV.
G] O. c. Flor. 32, 24 s. X.
Gen.] I. c. Genavensis 44 s. XIII.
H] I. c. Vind. 117 s. XIII.
— O. c. Brit. 5674 s. XIII.
Harl.] I. c. Brit. 5693 s. XIV.
i] O. c. Ven. 457 s. XV.
J] O. c. Columnae apud Heinsium.
K] O. c. Cracoviensis 543 a. 1469.
k] O. c. Ven. 456 s. XV.
κυκλική] prisca p. sic dicta.
L] I. c. Vind. 5 s. XIV.
— O. c. Flor. 32, 4 s. XV.
l] O. c. Vind. 5 s. XIV.
Lips.] I. c. Lipsiensis 1275 s. XIV.
M] O. c V n. 613 s. XIII.
Mass.] prisca p. Massiliensis.
Mosc.] I. codices Moscovienses apud H ynium commemorati.
N] O. c. Flor. 91, 2 s. XIII.
n] O. c. Ven. 647 s. XIII.
P] O. c. Heid. 45 a. 1201 sq.

Notarum criticarum textui subiectarum quae sit ratio ostendunt exempla quae sequuntur:

A 123. τ' ἄρ (τάρ) A] γάρ Ω.

In codice A est τάρ, quocum partim congruens haec editio duas particulas τε et ἄρ exhibet. Ceteri codices — certe meliores — habent γάρ.

B 54. Πυλοιγενέοσ A] Πυληγ. C.

Alii codices, in his A, habent Πυλοιγενέοσ, alii, in his C, Πυληγενέοσ.

A 156. μεσηγυ(σ) Bekker] μεταξύ.

Traditum est μεταξύ, Bekker dedit μεσηγύσ, idem praebet haec editio, omissa tamen littera finali -σ.

A 530. ἐϝέλιξεν § 41[24]] ἐλέλιξεν.

In codicibus est ἐλέλιξεν, in hac vero editione ἐϝέλιξεν est excusum ob causas quae in Enchiridii dictionis epicae § 41[24] sunt indicatae.

A 241. τότε Ar. A] τοῖσ Ω (cf. § 60).

In codice A est τότε, idque olim legebat Aristarchus; vulgo — id est in codicibus aut cunctis aut potioribus — scribitur τοῖσ, quae cur reicienda sit lectio apparet inspecta Enchiridii § 60.

A 495. *ἐφετμῆσ] -μέων. Cf. § 56.

Pro tradito ἐφετμέων in hac editione excusum est ἐφετμῆσ. Mutationis causa indicata est in Enchiridii § 56.

ILIAS.

ΙΛΙΑΣ.

λοιμόσ.

A *μῆνιν ἄειδε, θεά, Πηληϊάδα' Ἀχιλῆοσ*

1. Apellicontis exemplar testibus Cratete et Nicanore hoc habebat exordium: *Μούσαο ἀείδω καὶ Ἀπόλλωνα κλυτότοξον.* Aliud Iliadis exordium commemorabat Aristoxenus: *ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι* (= *B* 484), | *ὅππωσ δὴ μῆνίσ τε χόλοσ θ' ἕλε Πηλείωνα* | *Λητοῦ<σ τ'> ἀγλαὸν υἱόν· ὃ γὰρ βασιλῆϊ χολωθείσ* (Anecd. Rom. p. 5, ubi pro *Ἀπελλικῶντοσ* scriptum *ἀπ' ἑλικῶνοσ*, em. Nauck); sic igitur alii carmini (Cypriis) olim subiungebatur Ilias.

1—7. Poeta *Iram Achillis* cantaturus est, quae multis Achivis mortis causa fuit, cum Iuppiter matri Achillis promisisset se aliquantisper Troianis opem esse laturum. Cuius carminis exordio poeta, cui *Olympii* sunt Iuppiter pater deorum et Apollo vatum patronus, respondet ad tres quaestiones, quas priscae quibus utitur fabulae ipsi moverunt. Quarum prima haec fuit, cur *Achilles*, clarus ille heros, in multis fabulis, quae essent de bello Troiano, ne commemoraretur quidem. Secunda, cur *Apollo,* Latonae Iovisque filius Pythone pie cultus (I 404 sq.), qui Calchantem docuisset artem naves Achivorum per mille maris pericula in Troadem deducendi (A 70 sq., cf. etiam θ 80), Achivos tum cum in Troadem pervenissent telis statim esset adortus. Tertia haec fuit quaestio, cur *Iuppiter*, Achivorum deus, in priscis illis fabulis non Achivis sed Troianis praesentissimam ferret operam? Respondendum erat: primo, fuisse olim multas fabulas epicas, in quibus *Achillis* vice *alii reges* fungerentur, Aiax praesertim et Diomedes; secundo, *numen Troianum,* sive Iuppiter Idaeus ei nomen fuit, sive Apollo Pergamum Ilii arcem obtinens, telis suis — *fulmina* an *sagittae* appellentur vix quicquam refert — hostes ab urbe sua arcuisse quamdiu posset (cf. O 720), dein hostes victores odio saltem esse insectatum (cf. γ 132—135 et 279). Sed aliena erat haec cogitandi ratio ab animo poetae nostri, qui alia via inita has quaestiones solvit ut potuit, ingeniose igitur et ita ut auditoribus benevolis, singulas partes longi operis non ita curiose inter se conferentibus, facile persuaderet.

1. Πηληϊάδα'(ο)] § 55. Vitiosa quam textus traditus praebet scribendi ratio

ὀλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς' ἄλγε' ἔθηκε,
πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϝιδι προΐαψε 3 cf. Α 55
ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἑλώρια 'τεῦχε κύνεσσι
οἰωνοῖσί τε πᾶσι, — Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή, — 5ᵇ = λ 297 cf. Cypr. fr. 1

3. ψυχὰς] κεφαλὰς Apoll. Rhod.; cf. Α 55 (α 343 λ 549). Vulgatam sequitur Euripides Hel. 52. || 4 sq. Zen. —— || 5. πᾶσι] sic Ar. (cf. Soph. Ai. 830 Aristoph. Av. 1117), Zen. δαῖτα (ut Aesch. Suppl. 801 Eur. Ion. 504; cf. Ω 43 Β 383 Soph. Philoct. 957 Eur. Hec. 1077 Aristoph. Thesm. 1028 Herodot. VI 19). — βουλή] βουλῇ Nicanor alii apud Eust.

(Πηληϊάδεω) viris doctis diu ita imposuit ut Plutarchus e. g. perhibere potuerit primum statim Homeri versiculum esse ἄμετρον (cf. Mor. 80 *d*).

2. ὀλομένην] § 21.

3. Ἄϝιδι προΐαψε] de sedibus mortuorum cf. Ο 188. Locutio redit Ε 190 Ζ 487 Λ 55; quae significat *ad Ditem et in perniciem trudere*; cf. κατιάπτειν *perdere* sive *corrumpere* β 376 δ 749. Similis est usus verbi ϝέρρειν *cum malo suo* (στυγερῶς vel πικρῶς, Π 723 al.) *ire* sive *in malam rem abire* (cf. (Θ 239 Σ 421), etiam apud posteriores, vel verborum ἀποφθαρῆναι = ἀπελθεῖν, προσφθαρῆναι = προσελθεῖν apud comicos.

4. ἡρώων] mente add. Ἀχαιῶν: non solum militum multorum gregariorum animas, sed et nobilium. Solos *Achivos* poeta nunc cogitat: hos Achivorum posteri coluerunt. — Post pugnas secundam et tertiam, cum Troiani victores campum obtinerent, multi Achivi iacuere caesi, praeda ferarum. Nam *in fugam* effusam qui coniciuntur, corpora suorum secum auferre nequeunt; quae ab hostibus non sepeliuntur, sed canibus proiciuntur vel feris relinquuntur (cf. Λ 162, 395, 453 sq. Ν 233 Ρ 127, 153 Χ 69—76, 347, 509 Ω 409 al.). Alia res erat cum *ex composito* pugnabatur (cf. Η 79). Et post *praelium anceps* poterant iniri induciae, ut uterque exercitus suorum corpora sepeliret; sic factum est post pugnam primam (cf. Η 394 sqq.). Post cladem autem *redimi* poterant corpora caesorum, si superessent qui redimerent et tempestivi adessent.

— αὐτοὺς] ipsa eorum *corpora*. Vox opponitur nunc ταῖς ψυχαῖς sive *animis*, quae *umbrarum* instar sunt (cf. Ψ 65—67, 100). Item Χ 513. Cf. etiam Ρ 163 Ω 108, 430.

5. πᾶσι] i. q. παντοίοις, ut Ε 60 ι 19, 422. Cf. e. g. atticum πάντ' ἀγαθά *optima quaevis* (Ar. Ran. 302 al.).

— Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή] *sic Iovi fuit placitum*; cf. Τ 270—274. Quicquid fit, secundum Iovis fit voluntatem; cf. Β 116 Ν 226 Ξ 69. *Iovis consilium* illud ulciscendi Achillis, quod poeta expositurus est, intellegebant Aristophanes et Aristarchus, non sane sine specie veri (cf. Θ 8, 477 Ν 347—350 Ο 593); melior tamen est altera quam indicavimus ratio. Omnino autem hinc alienum est, quod fuere qui huc traherent, Iovis consilium numerum mortalium ingenti caede imminuendi, ne mole prolis nimis crebrae premeretur Terra. Quae fabella in Cypriis fuit commemorata (cf. etiam Eur. Or. 1642 Hel. 38—40), recentioris autem aetatis videtur fuisse quam quae fuit poetae Iliadis. Sed etiamsi nostro poetae cognita fuerit, nunc utique non respicitur.

ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διεστήτην ἐρίσαντε
Ἀτρεΐδησ τε ϝάναξ ἀνδρῶν καὶ δῖοσ Ἀχιλλεύσ.
τίσ τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦσ καὶ Διὸσ υἱόσ. ὃ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶσ
νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν, — ὀλέκοντο δὲ λαοί, —
οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμασεν ἀρητῆρα
Ἀτρεΐδησ.
ὃ γὰρ ἦλθε θοὰσ ἐπὶ νῆασ Ἀχαιῶν 12 sq. cf. Ω 501 sq.
λυσόμενόσ τε θύγατρα φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα, 13-16 = 372 sqq.
στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶ ϝεκηβόλου Ἀπόλλωνοσ
χρυσέωι ἂν σκήπτρωι, καὶ 'λίσσετο πάντασ Ἀχαιούσ,

---

6. *διεστήτην ἐρίσαντε*] *διὰ στήτην ἐρίσαντο* quidam olim, *propter feminam rixati sunt* interpretati (!), Eust. 21, 44 Bekk. Anecd. 735, 2. Hinc fluxit nihili vox *στήτα* pro *femina* Theocr. Syring. 14 Dosiad. Ar. 1 (cf. Enchir. dict. ep. LVIII). || 8. *σφωε*] *σφωϊ* Zen. || 9. *Λητοῦσ καὶ Διὸσ*] *Λητόοσ ἀγλαὸσ* Nauck probabiliter (ut h. Merc. 314, 500 et l. a. *Α* 1 *α* 38; cf. etiam *δ* 188 al. et § 77). || 11. *τὸν*] articulus nomini proprio additus †; *δὴ* vel *ἄρα* Heyne, *τοι* Knight, *τοῦ* Nauck. Sed cf. comment. || 14. *στέμμα τ'(ε)*] *στέμματ'* Ar.; cf. vs. 28. || 15. *ἂν* Lehrs] *ἀνὰ Ω*, item vs. 374. Cf. § 18 et 61.

---

6. ἐξ οὗ] verbis proximis haec subiungebat Ar.: *Iovis voluntas fiebat ex quo . . .*; sed aptius adiunguntur primis carminis verbis: *cane iram Achillis ab eo temporis puncto orsa quo . . .*; cf. α 10 θ 500.

8 sq. Musa sive memoriae dea interrogata cantoribus in aurem insusurrat quae respondeant ad quaestiones modo ab ipsis propositas; quam ob causam θεῖοι sive sacrosancti habiti sunt ipsi (cf γ 270 sq. θ 480 sq. χ 345 – 348). Similia sunt Β 494, 763 Ε 705 Λ 221, 301 Ξ 511 Π 114, 694 α 11 Pind. Pyth. IV 124 sq.; cf. etiam θ 499. Sed discrepat versus spurius Μ 176.

11. τὸν Χρύσην . . . ἀρητῆρα] *Chrysen illum sacerdotem.* Sic Herodotus V 35 „τὸν ἐστιγμένον" dixit hominem nondum commemoratum sed mox commemorandum. — Verborum similis ordo est Α 340 Β 275 Φ 317 ρ 10.

12 sq. Cum Achivi nuper in Troadem pervenissent et Thebe urbe Eetionis expugnata cum alias plurimas mulieres tum filiam Chrysae, qui Apollinis erat sacerdos, abduxissent captivas, mox pater Chryse, ubi habitabat, venit ad naves Achivorum. Hunc rerum decursum praebent quae sequuntur (vs. 37, 366 sqq., 431), Chrysae autem filia cur Thebae, non apud patrem tum degerit poeta non dixit; sed cf. vs. 366 – 369.

14. στέμμα . . . Ἀπόλλωνοσ] *infulam* (item vs. 28, 373) scipioni alligatam, ut ἱκετηρίαν; *vittas* Ov. Art. am. II 401 sq., cf. Aesch. Suppl. 21 sqq. Soph. Oed. R. init. — *Dei* infula h. l. et vs. 28 dicitur propterea quod ex hoc signo cognoscebatur Chrysen dei sacerdotem esse, sacrosanctum igitur (cf. vs. 366 – 369).

Ἀτρεΐδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν·
„ Ἀτρεΐδαι τε καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδεσ Ἀχαιοί, 17 cf. Ψ 272, 658
ὔμιν μὲν θεοὶ δοῖεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντεσ, 18-21 cf. h. Cer. 135 sqq.
ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, ἐῢ δ' οἴκαδ' ἱκέσθαι,
παῖδα δ' ἐμοὶ λύσαιτε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθαι
ἁζόμενοι Διὸσ υἷα ϝεκηβόλον Ἀπόλλωνα."
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντεσ ἐπηυφήμησαν Ἀχαιοὶ 22-25 = 376 sqq.
αἰδεσθαί θ' ἱερῆα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα, 23[b] = h. Ven. 141
ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδηι Ἀγαμέμνονι 'ϝάνδανε θυμῶι,
ἀλλὰ κακῶσ ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε· 25[b] = 326 Π 199
„ μή σε, γέρον, κοίληισιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχήω,
ἢ νῦν δηθύνοντ' ἤ' ὕστερον αὖτισ ἰόντα,
μή νύ τοι οὐ χραίσμηι σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο. 28[a] cf. 566
τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω· πρίν μιν καὶ γῆρασ ἔπεισι
ἡμετέρωι ἐνὶ ϝοίκωι, ἐν Ἄργεϊ, τηλόθι πάτρησ
ἱστὸν ἐποιχομένην καὶ ἐμὸν λέχοσ ἀντιάουσαν.

---

16. *Ἀτρεΐδα*] sic (-*εΐδα*) Ar., alii olim -*δασ*. ‖ 18 sq. Aetatis recentioris sunt *θεοί* (cf. § 8) et *οἴκαδε* pro *ϝοίκαδε* dictum. ‖ 20. *λύσαιτε — δέχεσθαι*] *λῦσαί τε φίλην καὶ ἄποινα δέχεσθαι* Apio et Herodorus apud Eust., quos secutus Wolf *λῦσαί τε φίλην τά τ' ἄποινα δέχεσθαι*, Bentley *λύσαντε φίλην τάδ' ἄποινα δέχεσθε*. ‖ 21. *υἷα* Bentley] *υἱὸν*. ‖ 23. *αἴδεσθαι* § 289] *αἰδεῖσθαι*. ‖ 24. *Ἀτρεΐδηι Ἀγαμέμνονι*] -*δεω* -*νοσ* Zen. ‖ 29—31. Ar. — (iure oblocutus est Cobet Misc. Crit. p. 230). ‖ 31. *ἀντιάουσαν*] *ἀμφιέπουσαν* vGent, *ἐντύνουσαν* Naber (coll. ψ 289 Apoll. Rh. III 40). Vulgatam sequitur Soph. Ai. 491; cf. comment.

---

17. Sacerdos quoniam nescit filiam suam *Agamemnoni* dono esse datam, non ab hoc solo sed a cunctis Achivis petit ut redimere eam sibi liceat.

18 sq. *Achivis amicum* fuisse hunc Apollinis sacerdotem, ut ipsum deum, sumsit poeta. Benevolentiam autem Achivorum Chryses nunc captat optima quaevis iis apprecando: *sic bene vobis cedat res, reddite mihi filiam.* Item Priamus ad Achillem Ω 556 sq.: *Sic felix fruaris donis quae tibi affero, filii corpus mihi redde.*

20. Similis optativi usus est ρ 355.

22. ἐπηυφήμησαν] *acclamarunt*; item vs. 376. Non vertendum esse *lingua faverunt* sive *conticuerunt*, quae verbi simplicis vis est Ι 171 et apud posteros, docet infinitivus qui subiunctus est.

24. Irascitur Agamemnon, quia cara ei est Chryseis.

25. κακῶσ ἀφίει] *inhonoratum re infecta abire sinebat* sive *dimittebat.*

26. κιχήω] § 122.

30. ἡμετέρωι] *nostro*, i. e. *nostrae gentis*. Cf. Ζ 414.

31. ἀντιάουσαν] § 191. — Breviter nunc dicitur ἐμὸν λέχοσ ἀντιάειν pro *mecum in unum cubile convenire.* Similis est locutio πορσαίνειν λέχοσ (καὶ εὐνήν) sive *cubile curare, obire, praebere* Γ 411 γ 403 η 347; cf. etiam φιλότητι καὶ εὐνῆι μιγήμεναι sive *amore et cubili* (et animo et corpore) *iungi* Γ 445 al.

ἀλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε, σαώτεροσ ὥσ κε νέηαι.“
ὣσ ἔφατ', ἔδϝεισεν δ' ὁ γέρων καὶ ἐπείθετο μύθωι, 33 = Ω 571
33ª = Ω 689
'βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσησ. 34 cf. *Ι* 182 ν 220 h. Merc. 341
πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἠρᾶθ' ὁ γεραιὸσ
Ἀπόλλωνι ϝάνακτι, τὸν ἠΰκομοσ 'τέκε Λητώ· 36ᵇ cf. *Τ* 413 λ 318
„κλῦθί μοι, ἀργυρότοξ', ὃσ Χρύσην ἀμφιβέβηκασ 37 sq. = 451 sq.
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ϝῖφι ϝανάσσεισ,
Σμίνθιε· εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,

---

34. *ἀκέων*] *ἀχέων* Zen.; cf. β 311. || 37. *μοι* olim quidam] *μευ* Ar. et Ω; cf. § 92. || 39. *Σμίνθιε* Nauck] *Σμινθεῦ* (cf. § 14).

---

34 sq. Perterritus sacerdos tacuit quamdiu ab Achivis potuit audiri. Sic poeta cavit ne prius quam ipsi commodum esset Achivi intellegere possent Apollinem ira esse incensum propter Chryseidem non solutam.

37. Χρύσην] oppidum orae Troadis, fere exadversus Tenedum situm; cf. Strab. 604 (qui ipse tamen Chrysen Homericam potius in vicinia Adramyttii quaerebat, 605). *Navi* illuc mox mittetur puella, quia sic facilius quam per terram locus adiri poterat. Sic Achilles *Theba* iter versus castra classe fecisse (classe igitur prius illuc profectus) dicitur Ψ 829. Itaque non est cur statuamus poetam nostrum *insulam* aliquam Chrysen (Lemno vicinam) cogitasse, ut postea Sophoclem (in Lemniis fr. 349 et in Philocteta 270).

— ἀμφιβέβηκασ] perfectum addito acc. significat: *ita stare ut aliquid inter utrumque pedem teneas medium*, e. g. sol culmen firmamenti, Θ 68 Π 377 δ 400 (curru igitur non vectus, qui in hymnis demum ei tribuitur Cer. 63 sqq. Merc. 69); cf. etiam Ulixes ἀμφὶ δούρατι (dat.) βαίνων ε 371. Hinc ἀμφιβεβάμεναι valet *tueri*, ut miles sodalem prostratum, canis catulos, vacca vitulum corpore tegens (cf. Ε 299, 623 Ξ 477 Ρ 4 Ar. Eq. 767, 1039). Ut h. l., sic etiam Α 451 ι 198 Aesch. Sept. 175 transfertur (aliter Π 66). Idem dicitur περιβαίνειν τινόσ (Ε 21) vel τινί (Ρ 6, 80, 137, 286, 313 υ 14) vel sine casu (Θ 331 Ν 420 Ξ 424); cf. etiam ἀμφί τινι βεβάμεναι Ρ 359. Translata autem vi verbi aliquem ἀμφιβαίνειν dicuntur quae eum *obruunt*: Ζ 355 Π 66 θ 541 μ 74. Eundem praepositionis usum ostendunt verba ἀμφιπεσεῖν θ 523, ἀμφιχυθήμεναι Β 41 al., περιέχεσθαι Α 393 al.; simili autem metaphora Δ 54 urbis πρόσθε ἵστασθαι dicitur numen tutelare. Praeterea cf. βεβηκέναι apud posteros *stare, collocatum esse* saepe significans, e. g. *statua* vel *domus* εὖ βεβηκυῖα (Herod. Mim. IV 36 Xen. Oec. 8 § 17), et βέβαιοσ *firmus*. — *Integram* igitur etiamnunc esse Chrysen urbem, non ab Achivis vastatam, poeta sumsit (cf. vs. 12 sq.); *Tenedi* vero, quae ab Achille expugnata est insula (cf. Λ 625), *regnare* tantum dicitur Apollo.

38. Κίλλαν] inter urbes Aeolidis commemoravit Herodotus I 149.

39. Σμίνθιε] *murium deum* — qui mures, agris non minus quam sunt locustae timendos, et mittit et arcet — posteri recte interpretati esse videntur,

ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί' ἔκηα 40 sq. cf. ρ 241 sq.
ταύρων ἠδ' αἰγῶν, τὸ δέ μοι κρήηνον ἐϝέλδωρ· 41ª = 316 41ᵇ = 504
τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσι."
ὣσ ἔφατ' εὐχόμενοσ, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβοσ Ἀπόλλων, 43 = 457 Π 527
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων χωόμενοσ κῆρ, 44 cf. Β 167
τόξ' ὤμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην.
ἔκλαγξαν δ' ἄρ' ὀϊστοὶ ἐπ' ὤμων χωομένοιο,
αὐτοῦ κινηθέντοσ· ὃ δ' ἤϊε νυκτὶ ϝεϝοικώσ. 47ᵇ cf. λ 606
ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἕηκε·

---

41. ταύρων] *ϝαρνῶν (item vs. 316)? Cf. vs. 66. — τὸ δέ] sic Ar., τόδε Herodianus alii. || 42. τίσειαν] Zen. τίσειεν (? τίσαιεν Wolf, τίσειαν Ludwich, Aristarcho τίσαιεν tribuens coll. Ω 38). || 46 sq. Zen. —— || 47. ϝεϝοικώσ] ἐλυσθεῖσ Zen.

---

esse enim σμίνθον *murem*; cf. Aesch. fr. 226, schol., Strab. (604 et) 613. Quacum opinione egregie concinit id quod refertur Sam. I 6 § 5: Philistaeos olim, cum *pestilentia* vexarentur, *murium* simulacra aurea obtulisse deo Israelis. Cf. Ω 532.

— εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα] *si unquam* — cum sacra tibi fierent — *sedem amoenam tibi instruxi*. — Cavendum ne *aedis lapideae*, qualia delubra posterior demum aetas cognita habuit, mentionem fieri putemus cum Platone, qui sic haec reddidit: „εἴ τι πώποτε ἐν ναῶν οἰκοδομήσεσι ... κεχαρισμένον ἐδωρησάμην" (Rep. 394*a*). *Umbraculum venustum* (σκιάδα χαρίεσσαν) e ramis floribus herbis sacerdos diebus laetis deo suo saepe struxit in eius nemore (ἐν ἄλσεϊ δενδρεόεντι ι 200, cf. etiam υ 278 h. Ap. 76). Sic etiam postea lectisterniis honorati sunt Adonis et Venus et alia numina, et Magnesiae e. g. ἐπήγνυτο θόλοσ ἐν τῆι ἀγορᾶι πρὸσ τῶι βωμῶι τῶν δώδεκα θεῶν καὶ ἐστρώννυντο στρωμναὶ τρεῖσ ὡσ κάλλισται, dein sub illo umbraculo in lectis collocabantur τὰ ξόανα τῶν δώδεκα θεῶν ἐν ἐσθῆσιν ὡσ καλλίσταισ (cf. Dittenb. Syll.[2] 553). Eadem ratione interpretandi sunt Β 549 Ε 446 Ζ 93 Η 82 sq. ζ 10 μ 346 sq. h. Cer. 270; praeterea cf. Ι 404 sq. Λ 774 ζ 162, 267 η 81 nec non quae de *iudicum* ἱερῶι κύκλωι Σ 504 sunt dicta. Templa lapidea extrui postea sunt coepta quam regum διογενῶν, qui ipsorum deorum veluti locum in terris olim obtinuerant, praeteriit aevum. Tunc in priscarum regiarum Atheniensis, Mycenaeae, Tirynthiae, aliarum ruderibus delubra aedificata sunt lapidea.

46. *Tela sonant humeris* Verg. Aen. IV 149.

47. αὐτοῦ κινηθέντοσ] *dum ipse movebatur*. Opposita inter se sunt αὐτόσ et ὀϊστοί.

— ὃ δ' ἤϊε νυκτὶ ϝεϝοικώσ] prisca Apollinis indoles, quae fuit dei procellarum, his verbis optime pingitur, quae comparationem compendiariam (cf. Γ 151 sq. et Ρ 51) efficiunt: *nocti similis* = *tam ater quam est nox*, id fere quod Ο 308 dicitur ϝειμένοσ ὤμοιιν νεφέλην. Cf. Μ 463 λ 606 h. Merc. 358 Eur. Or. 408.

48. ἰὸν] Apollinis (vel Dianae) telis percussi esse dicuntur qui *subita morte* absumuntur; opp. *senectus, morbus, caedes*. Cf. vs. 64 et γ 280.

δϝεινὴ δὲ κλαγγὴ 'γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.
οὐρῆασ μὲν πρῶτον ἐπώιχετο καὶ κύνασ ἀργούσ,
αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλοσ ἐχεπευκὲσ ἐφιεὶσ
'βάλλ'· αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων 'καίοντο θαμειαί.

μῆνισ.

ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤιχετο κῆλα θεοῖο,
τῆι δεκάτηι δ' ἀγορήνδε 'καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύσ·
τῶι γὰρ ἐνὶ φρέσ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενοσ Ἥρη,
'κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήισκονтασ ὁρᾶτο.

---

55. *ἐνὶ* Heyne] *ἐπί*. Cf. Eust. et *Π* 83 *Τ* 121 (v. l. 154 *β* 414 *ι* 99 *λ* 146 *μ* 251 *ν* 398) *ξ* 227 (v. l. *ο* 234) *π* 282, 291. Erroris causa fuit litterarum *Ν* et *Π* figura similis, item *Ζ* 213 *Θ* 218 *Ψ* 876 *ε* 427 *σ* 158 *φ* 1 h. Ap. 534 Ven. 15. Contrarius est error *π* 99. Cf. etiam *Δ* 747 *Μ* 211 *Ν* 485 *Π* 71, 488 *Σ* 53, 476 *Χ* 115, 360 *Ω* 240, 359, 392, 421 *π* 438 et permutata *ἀν-* et *ἀπ-* *Ο* 29 al. *Φ* 2. ‖ 56. *ὁρᾶτο*] Zen. *ορητο* (i. e. *ὅρητο*), item vs. 198. Cf. § 5 et *ξ* 343.

---

50. οὐρῆασ] *iumenta*: mulos et equos. Fuerunt olim qui *custodes* intellegerent coll. Κ 84, in his Aristot. Poet. 26. — Vox redit Κ 34 Ψ 111, 115 Ω 716, quibus locis propter contextum ἡμίονοι sive proles asinorum et equarum sunt intellegendi (cf. Ψ 266 φ 23), non tamen ita ut necessarium sit statuere ipsam vocem οὐρῆασ eiusmodi iumenta significasse sola; dicamus igitur omnes quidem ἡμιόνουσ fuisse οὐρῆασ, non vero omnes οὐρῆασ et ἡμιόνουσ fuisse. Cf. quae de vocibus θρόνοσ et κλισμόσ sunt observata ad Λ 623. — Fuerunt qui ita haec nomina distinguerent ut asinae et equi prolem vocarent ὀρέα, equae vero et asini — maius igitur animal — ἡμίονον, sed Aristoteles certe de Anim. gen. 8 nullum eiusmodi discrimen admisit: ἐξ ἵππου καὶ ὄνου γίγνεται ἡμίονοσ, ἀμφοτέρωσ ἄρρενοσ καὶ θήλεοσ ὁποτέρου ὄντοσ.

51. ἐχεπευκὲσ] *acutum* (*cuspidem habens*). Adiectivum redit Δ 129; cf. περιπευκήσ Λ 845 et πευκεδανόσ Κ 8. Inest stirps πευκ-πυκ *pug* (*pungere*).

52. Similis brevitas est Δ 99 Θ 549; cf. etiam Ι 546 et μ 45 sq.

53 sq. ἐννῆμαρ . . . τῆι δεκάτηι δ'(ἐ)] redit locutio (vel αὐτὰρ δεκάτηι) Ω 610—612, 664 sq. ι 82 sq. κ 28 sq.; praeterea cf. Α 425.

53. Caesura caret versus, item Γ 205, 220 Κ 453 Σ 191 δ 544; cf. etiam l. a. Φ 82 ο 227.

54 sq. Militum concionem cur non *Agamemnon* convocaverit, — qui culpae sibi conscius esse nondum tunc potuit, — sed *Achilles*, praestat non rogasse: si quis tamen roget, ipse poeta ei respondit „Iunoni sic visum esse." Conferri possunt Τ 41—45; quamquam ille locus minime consimilis est, quoniam ipsa res ibi tulit ut Achilles copias cogeret.

οἳ δ᾽ ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν ὁμηγερέεσ τ᾽ ἐγένοντο, 57 cf. Ω 790
τοῖσι δ᾽ ἀνιστάμενοσ μετέφη πόδασ ὠκὺσ Ἀχιλλεύσ·
„Ἀτρεΐδη, νῦν ἄμμε πάλιν πλαγχθέντασ ὀΐω 59 sq. cf. ν 5 sq.
ἂψ ἀπονοστήσειν, αἴ κεν θάνατόν γε φύγωμεν,
εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμόσ τε δαμᾶι καὶ λοιμὸσ Ἀχαιούσ.
ἀλλ᾽ ἄγε δή τινα μάντιν ἐρήομεν ἢ ἱερῆα
ἢ καὶ ὀνειροπόλον, — καὶ γάρ τ᾽ ὄναρ ἐκ Διόσ ἐστι, —
ὅσ ϝείπηι ὅ τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβοσ Ἀπόλλων,
εἴ τ᾽ ἄρ᾽ ὅ γ᾽ εὐχωλῆσ ἐπιμέμφεται εἴ θ᾽ ἑκατόμβησ, 65 cf. 93
αἴ κέν πωσ ϝαρνῶν κνίσησ αἰγῶν τε τελείων 66^b = Ω 34
βούλητ᾽ ἀντιάσασ ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.“

60. *αἴ*] *οι* (*οἴ*) Zen. — *φύγωμεν* Naber] *-οιμεν*. || 61. *τε δαμᾶι*] **δαμάει*? Cf. § 147. || 62. *ἐρήομεν*] *ἐρώμεθα* Nauck (ut *ϑ* 133). || 63. Zen. — || 64. (*ϝ*)*είπηι* LH[1]] *εἴποι* Eust., *κ᾽ εἴποι Ω*. || 65. *εἴ θ᾽*] *ἠδ᾽ Ω*. || 66. *κνίσησ*] sic Ar., alii olim *κνίσηισ* (cf. *N* 12). || 67. *βούλητ᾽*(*αι*) § 122] *βούλεται*. An **ἀντιάσασ ἡμῖν βούλητ᾽* (cf. § 19)?

57. ἤγερθεν ὁμηγερέεσ τ᾽ ἐγένοντο] redit haec tautologia Ω 790 β 9 θ 24 ω 421; cf. Χ 203.

59 sq. πάλιν ... ἄψ] *retro*, ut ἄψ πάλιν Σ 280, αὖτισ ... ἄψ Φ 535 al., πάλιν ὀπίσσω λ 149. Praeterea cf. Χ 203.

59. ἄμμε] *nos ambos, Agamemnonem* et *Achillem*.

— πλαγχθέντασ] *re infecta, frustratos*. Cf. Β 132. Ar. in unam vocem iungi iubebat παλιμπλαγχθέντασ = *repulsos*.

61. εἰ δὴ ... δαμᾶι] *siquidem iam domiturus est*. Vehementer commotorum est hic futuri temporis usus, ut Μ 248 sq. Ο 168 Ρ 418 Φ 463 Ω 57 al.

62. ἐρήομεν] formam insolitam ab aoristo quodam ἐρῆαι repetit Schulze, Λ 611 scribens ἔρηον. Cf. § 264.

— ἱερῆα] utpote *sacrificandi* (non: divinandi, quod sacerdotum apud H. non est munus) *peritum*. Hic rogandus an peccatum fuerit in sacris Apollini ferendis (cf. vs. 65 et Θ 238–240 de aris *Iovis*).

63. ὀνειροπόλον] vox redit Ε 149, cf. οἰωνοπόλοσ Α 69 Ζ 76, δικασπόλοσ Α 238 λ 186, αἰπόλοσ, ἱπποπόλοσ, al.; sic dicitur *qui versatur cum somniis* (quae pro veris larvis habebantur, cf. Β 6 et Ψ 62–101). Huius loci ratio fert ut ὀνειροπόλοι ope *suorum ipsorum somniorum* sive imaginum divinarum per noctis silentium ad ipsos missarum vaticinati fuerint.

64. Cf. vs. 48.

65. ἐπιμέμφεται] *succenset* propter votum vel sacrum *non redditum*.

— ἑκατόμβησ] vox primum hic obvia *hostiarum* aliquot *sacrificium* significat. Origo latet, nam neque ἑκατόν neque βοῦσ subesse videtur vox; neque enim *boves* aut solos aut potissimum significat neque *centum* victimas, sed multo minorem numerum, praesertim ovium vel capellarum (cf. vs. 66, 142, 309 al.).

66. τελείων] *adultorum*, item Ω 34 et τελείεσσαι ἑκατόμβαι *hostiae adultae* Α 315 al.

67. βούλητ᾽(αι)] *satius* (sibi magis utile) *ducat nobis parcere* — utpote

ἦ τοι ὅ γ' ὣσ ϝειπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη 68 = 101 *B* 76 al.
Κάλχασ Θεστορίδησ, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστοσ, 69ᵇ = *Z* 76
ὃσ 'ϝείδει τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα,
καὶ νήεσσ' ἡγήσατ' Ἀχαιῶν Ϝίλιον εἴσω
ϝὴν διὰ μαντοσύνην, τήν ϝοι 'πόρε Φοῖβοσ Ἀπόλλων. 72ᵇ = *A* 353 cf *O* 441
ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε·
„ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με, Διὶ φίλε, μυθήσασθαι
μῆνιν Ἀπόλλωνοσ, ϝεκατηβελέταο ϝάνακτοσ·
τοιγὰρ ἐγὼ ϝερέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μοι ὄμοσσον 76 cf. *Z* 334
ἦ μέν μοι πρόφρων ϝέπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
ἦ γὰρ ὀΐομαι ἄνδρα χολωσέμεν', ὃσ μέγα πάντων
Ἀργεΐων κρατέει, καί ϝοι πείθονται Ἀχαιοί.
κρείσσων γὰρ βασιλεύσ, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ·
εἴ περ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψηι,
ἀλλά τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσηι,
ἐν στήθεσσιν ἑϝοῖσι. σὺ δὲ φράσαι εἴ με σαώσεισ."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πόδασ ὠκὺσ Ἀχιλλεύσ·
„θαρσήσασ μάλα ϝειπὲ θεοπροπέων ὅ τι ϝοῖσθα·
οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διὶ φίλον, ὧι τε σύ, Κάλχαν,

---

68. *κατ' ἄρ' ἕζετο*] Zen. *ἐκαθέζετο*. Cf. *A* 611 *O* 716 (*γ* 402?) *ζ* 1. ‖ 69. *Κάλχασ*] *μάντισ* Zen. ‖ 73. Zen. *ὃσ μιν ἀμειβόμενοσ ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.* ‖ 80. Zen. —, pro *κρείσσων* autem *κρείσσω* (!) scribebat; cf. *A* 249 *Γ* (11), 71, 92 *H* 114 (*K* 252) *Π* 688 *β* 180. ‖ 83. *φράσαι*] *φράσον* Zen. ‖ 85. *θεοπροπέων* Nauck] *θεοπρόπιον* (ut *Z* 438). Cf. *A* 109 *B* 322 *β* 184. — *ϝοῖσθα*] sic (*οἶσθα*), non *οἶσθασ*, Ar.; cf. *α* 337. ‖ 86. *Κάλχαν*] sic Ar., *Κάλχα* Zen.; cf. *N* 68, 222. Eodem vitio laborant *Πολυδάμα* *M* 231 *N* 751 *Ξ* 470 *Σ* 285 et *Λαοδάμα* *θ* 141, 153.

---

cultoribus liberalibus. Cf. e. g. H 21 cum P 331.

69. οἰωνοπόλων] cf. vs. 63.

70. *Novit omnia vates* | *quae sint, quae fuerint, quae mox futura trahantur* Verg. Georg. IV 391 sq.; cf. similis sed minor laus Polydamantis Troiani Σ 250.

— 'ϝείδει] § 160[7].

71 sq. Nuper Calchas annuente Apolline classem Achivorum deduxit Ϝίλιον εἴσω sive viam *versus Ilium* per insulas iis indicavit. Magni quid olim visum est quodque nisi deo iuvante perfici non potuisset, tantum maris tractum traiecisse. Quod inepte a poetis fictum non ducet qui Herodoti res anni 480 narrantis verba contulerit: τὸ προσωτέρω Δήλου πᾶν δεινὸν ἦν τοῖσι Ἕλλησι . . . τὴν δὲ Σάμον ἠπιστέατο (*arbitrabantur*) δόξηι καὶ Ἡρακλέασ στήλασ ἴσον ἀπέχειν (VIII 132). — Adverbium εἴσω cum accusativum adsciscit, id quod εἰσ valet, item Θ 549 Σ 58 Φ 125 (ubi cf. nota Aristonici) τ 182 al.; sic ἔξω στήθεοσ = ἐκ στήθεοσ K 94, ἔκτοσε χειρόσ = ἐκ χειρόσ Ξ 277, ἔνδον = ἐν Υ 13 Ψ 200.

εὐχόμενοσ Δαναοῖσι θεοπροπίασ ἀναφαίνεισ,
οὔ τισ ἐμεῦ ζῶντοσ καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο 88 sq. cf. π 438 sq. 88ª cf. π 373
σοὶ κοίλησ παρὰ νηυσὶ βαρείασ χεῖρασ ἐποίσει
συμπάντων Δαναῶν, οὐδ' αἴ κ' Ἀγαμέμνονα ϝείπῃσ,
ὃσ νῦν πολλὸν ἄριστοσ Ἀχαιῶν εὔχεται εἶναι.“ 91 cf. Β 82
καὶ τότε δὴ 'θάρσησε καὶ ηὔδα μάντισ ἀμύμων·
„οὔτ' ἄρ' ὅ γ' εὐχωλῆσ ἐπιμέμφεται οὔθ' ἑκατόμβησ, 93 cf. 65
ἀλλ' ἕνεκ' ἀρητῆροσ, ὃν ἠτίμασσ' Ἀγαμέμνων,
οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα·
τούνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκε ϝεκηβόλοσ ἠδ' ἔτι δώσει.
οὐδ' ὅ γε πρὶν Δαναοῖσιν ἀϝεικέα λοιγὸν ἀπώσει,
πρίν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλωι δόμεναι ϝελικώπιδα κούρην
ἀπριάτην, ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην

---

88 sq. Recentioris dictionis sunt *ἐμεῦ* (§ 92), *ζῶντοσ* (§ 194), *κοίλησ* (§ 57). Coll. π 438 sq. verum ducimus: **οὔ τισ σοὶ παρὰ νηυσὶ βαρείασ χεῖρασ ἐποίσει | ζώοντόσ γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.* || 91. *Ἀχαιῶν* Zen. Aristoph. Ar. Sosigenes] *ἐνὶ στρατῶι Ω*; cf. Β 82. || 94. *ἠτίμασσ'(ε)* § 144] *ἠτίμασ'* vel *ἠτίμησ'*. || 96. Ar. —— || 97. Sic Ar. cum Rhiano et Mass.; *λοιμοῖο βαρείασ χεῖρασ ἀφέξει* Zen. *Ω* (cf. Φ 548).

---

89. χεῖρασ ἐποίσει] cum ἐπιφέρειν *manus* sive *inferre* dicitur (item Τ 261 π 438), tum ἐφιέμεναι sive *immittere* (Α 567 α 254 ν 376 υ 29, 39, 386 ψ 37). Hoc verbo qui utitur, *propriam vim*, qualis canum e. g. est venaticorum, tribuit manibus, ut saepe tribuitur telis (cf. Λ 574); qui illo, *instrumenti*, quod iners est nisi impellatur, eas instar habet.

90. αἴ κ'(ε)] § 326.

92. ηὔδα] § 191.

99. ἀπριάτην] adi. redit ξ 317 (ubi adverbii vice fungitur) h. Cer. 132. De iunctura ἀπριάτην ἀνάποινον cf. Χ 203. Nostro loco pro nomine proprio puellae, quae ceteris locis *Chrysae filia* tantum audit (cf. vs. 366–369), perperam habebat Euphorio. Et aliis locis multis dubitatum est propriumne nomen poeta significasset necne; cf. ἀγαυοὶ Ἱππημολγοί . . . Ἄβιοι Ν 5 sq., ἀγακλεήσ Π 738, (Ἀ)δρήστη δ 123, αἶα Β 850, Ἀλαλκομένηϊσ Δ 8 Ε 908, Ἀμοπάων Θ 276, ἀπίη Α 270 al., Ἀρέθουσα ν 408, Ἄρησ Ε 31, Βῆ(σ)σα Β 532, γερήνιοσ Β 336 al., Γλάφυραι Β 712, δέκτησ δ 248, Δεξιάδην Η 15, Δῖοσ ἀγαυόσ Ω 251, Δόλων Κ 447, δούλη δ 12, εἰν Ἀρίμοισι Β 783, (ἐ)λάχεια ι 116 κ 509, ἐνηήσ θ 200, ἕταιροσ Ν 811, ἐΰκτιτον Αἰπύ Β 592, Θοαί ο 299, Ἰφθίμη δ 797 ο 364, καρόσ Ι 378, Κελάδων Η 133, κεστόσ Ξ 214, Κήτειοι λ 521, Κλειτόσ Ο 445, Κραναή Γ 445, Κράταιισ μ 124, λίσση γ 293, λυκηγενήσ Δ 101, 119, Μάκαρ Ω 544, μείλασ (?) Ω 79, Μέμνονεσ l. a. Α 423, ναυσικλειτόσ Ζ 22, Ὀϊλεύσ Β 527, Οἴτυλοσ Β 585, οὐρανίωνεσ Ε 898, Πολύδαμνα δ 228, Ποδάργη Π 150, Πύλοσ Ε 397, ῥοδανόν l. a. Σ 576, Σίντιεσ Α 594 θ 294, Σκάνδεια Κ 268, Τέκτων Ε 59, Τηλέπυλοσ κ 82, Φαίδιμοσ δ 617, Φῆρεσ Α 268 Β 743, Ὠγυγίη Ζ 172. Etiam verba 'βῆ ῥ' Ἶσον Λ 101 hic afferenda sunt.

εἰσ Χρύσην· τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.“
ἦ τοι ὅ γ' ὣσ ϝειπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη 101 = 68
ἥρωσ Ἀτρεΐδησ εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων 102 = *Η* 322 *Ν* 112
ἀχνύμενοσ, μένεοσ δὲ μέγα φρένεσ ἀμφὶ μέλαιναι 103sq. = *δ* 661 sq.
'πίμπλαντ', ὄσσε δέ ϝοι πυρὶ λαμπετάοντ' ἐϝεϝίκτην.
Κάλχαντα πρώτιστα κάκ' ὀσσόμενοσ προσέϝειπε·
„μάντι κακῶν, οὔ πώ ποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπεσ.
αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι,
ἐσθλὸν δ' οὔτε τί πω 'ϝεῖπεσ ϝέποσ οὔτ' ἐτέλεσσασ.
καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεισ,
ὡσ δὴ τοῦδ' ἕνεκά σφι ϝεκηβόλοσ ἄλγεα τεύχει,
οὕνεκ' ἐγὼ κούρησ Χρυσηΐδοσ ἀγλά' ἄποινα

---

100. *τότε*] *αἴ* Zen. || 106. *εἶπεσ*] neglecto *ϝ*. || 107. *τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα*] *φίλον ἐστὶ κακὰ* Naber (ut *Α* 541 *Δ* 372); *φίλα* plurale est *Δ* 345 *ρ* 15. || 108. *οὔτ'(ε)*] sic, non *οὐδ'*, Aristoph. Ar.; cf. *Α* 553. || 110. Ar. —

---

103. Vehementer irascitur Agamemnon; *gratis* enim reddere nunc iubetur puellam sibi caram, quam ne magno quidem pretio *vendere* voluerit (cf. vs. 24).

— φρένεσ ἀμφὶ μέλαιναι | 'πίμπλαντ'(ο)] sic *animus commotus* significatur etiam Ρ 83, 499, 573 δ 661, item κελαινὸν ἦτορ Hes. Scut. 429. Cf. κῆρ vel κραδίη πορφύρουσα Φ 551 δ 427 al. (ut πέλαγοσ πορφῦρον Ξ 16), et posterioris aetatis verbum μελαγχολᾶν. Non *perpetuo* nigra esse dicuntur praecordia, sed *nunc* ira nigrescere. Cum composito ἀμφιπίμπλασθαι — nam sic verba videntur esse iungenda — cf. ἀμφικαλύπτεσθαι et ἀμφιχέεσθαι item ad animi motus translata (Γ 442 δ 716 al.). — Cum haec locutio tum quae Ι 119 leguntur memoriae Pindaro inhaerebant miram locutionem φρεσὶ λευκαῖσ πιθῆσαι usurpanti Pyth. IV 193.

104. λαμπετάοντ'(ι)] § 191 et 13.

105. κάκ' ὀσσόμενοσ] *mala vultu (adspectu) portendens, vultu torvo et male ominato eum intuitus*. Eadem verbi ὄσσεσθαι est vis Ξ 17 Ω 172 Hes. Theog. 551; quocum conferri potest Atticum βλέπειν accusativo obiecti interni (φόνον, σίναπι, similia) iunctum et Homericum δεδορκέμεναι (πῦρ al.). *Mente videre* ὄσσεσθαι valet Σ 224 α 115 κ 374 σ 154 υ 80, ut ὀΐεσθαι Ν 283 al.; *futuro* autem tempori ὄψεσθαι apud Homerum sola *spectandi* vis, ut postea, est propria. Ceterum cf. vs. 148.

106. τὸ κρήγυον] vocem ignotae originis neque alibi apud veteres inventam, sed aevo Alexandrino demum apud poetas dictionem epicam imitantibus denuo obviam, id fere quod *gratum* vel *utile* vel *bonum* (sic Ar.) significasse docet contextus; nam vs. 107 opponitur τὰ κακά, et vs. 108 ad priorem partem propositi reditur voce ἐσθλόν = κρήγυον adhibita (cf. vs. 163—167).

— εἶπεσ] § 153, item vs. 108.

οὐκ ἔθελον δέξασθαι! ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
ϝοίκοι ἔχειν. καὶ γάρ ϝε Κλυταιμήστρησ προβέβουλα,
κουριδίησ ἀλόχοι', ἐπεὶ οὔ ϝεθέν ἐστι χερείων,
οὐ δέμασ οὐδὲ φυήν, οὔτ' ἂρ φρένασ οὔτε τι ϝέργα.
ἀλλὰ καὶ ὧσ ϝ' ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τό γ' ἄμεινον.
βούλομ' ἐγὼ λαὸν σάον ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι!
αὐτὰρ ἐμοὶ γέρασ αὐτίχ' ἑτοιμάσατ', ὄφρα μὴ οἶοσ
Ἀργεΐων ἀγέραστοσ ἔω, ἐπεὶ οὐδὲ ϝέϝοικε·
λεύσσετε γὰρ τό γε πάντεσ, ὅ μοι γέρασ ἔρχεται ἄλλῃι."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκησ δῖοσ Ἀχιλλεύσ·
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, φιλοκτεανώτατε πάντων,
πῶσ τ' ἄρ τοι δώσουσι γέρασ μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
οὐδέ τί που ϝίδμεν ξυνήϊα κείμενα πολλά,
ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται,
λαοὺσ δ' οὔ τι ϝέϝοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῶι πρόεσ· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
τριπλῆι τετραπλῆι τ' ἀποτίσομεν, αἴ κέ ποθι Ζεὺσ
δῶισι πόλιν Τροίην ἐϋτειχέα ἐξαλαπάξαι."

115 cf. ϑ 168
115^{a} = ε 212 η 210 h. Ap. 465
115^{b} cf. δ 264 ρ 313
117 cf. Θ 246
117^{b} cf. Ι 230
128^{b} = Ζ 526 δ 34 μ 215 χ 252
129^{b} = Θ 241

113. ϝε Bentley] ῥα. — Κλυταιμήστρησ] -μν̄ηστρησ A, -μνήστρησ Ω. Nomen redit γ 266 λ 422, 439. || 116. *ϝ'(ε)] addidimus. || 117. Zen. —— — σάον Apoll. de Coni. 489] σῶν Ar., σόον Ω. Cf. § 62. || 122. κύδιστε] κέρδιστε (ut Ζ 153) Bentley. — φιλοκτεανώτατε] -νέστατε Aristoph. || 123. τ' ἄρ (τάρ) A] γάρ Ω. || 124. που Aristoph. Ar. Sosigenes] πω Ω. || 125. Dictioni epicae parum convenit τὰ ... τὰ eo quo ἃ ... τὰ sensu dictum (cf. tamen δ 349 sq.), πέρθειν autem (sive ἐκπέρθειν) ceteris locis de *urbe*, non de *praeda* dicitur. || 126. *οὔ τι ϝέϝοικε] οὐκ ἐπέοικε Ω, οὐδὲ ϝέϝοικε Heyne (ut vs. 119). Idem requiritur remedium Β 233 Φ 379. || 129. δῶισι πόλιν] δώῃσι Knight (cf. vs. 137). Novicium est δῶισι (cf. § 122), quod Zoilus et Chrysippus miro errore pro plurali habebant (cf. inscriptio Chia 5653 Collitz), et insolite dictum est πόλιν Τροίην (quae λ 510, 513 redit locutio, sed utrobique suspecta est). — ἐϋτειχέα § 83^{10}] -εον.

117. Cum risu amaro haec proferuntur: *malo profecto* — εἰ μὴ μαίνομαι — *salvos esse meos quam perire!*

120. ὅ] id quod ὅτι, non pronomen relativum ad γέρασ nomen spectans.

125. De verborum structura cf. nota crit. — Urbes *viginti tres* se cepisse Achilles gloriatur Ι 328 sq.; e quibus nominatim indicantur urbes insulanae *Lesbus* (Ι 129), *Scyrus* (Ι 668), *Tenedus* (Λ 625) et Troadis urbes *Thebe* (Α 366), *Lyrnessus* (Β 691 Τ 296), *Pedasus* (Υ 92).

128. τριπλῆι τετραπλῆι τ'(ε)] formae noviciae (§ 58).

129. Τροίην] *ipsam Troiam* significari, non *vicinam aliquam urbem Troianam* (sic Ar.), cum particulae αἴ κέ ποθι et epitheton ἐϋτειχήσ testantur, tum contextus; nam urbes circumiacentes iam sunt captae, sola urbs Troia etiam stat muris firmis et ingenti exercitu defensa.

τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„μὴ δ' οὕτωσ, ἀγαθόσ περ ἐών, θεοϝείκελ' Ἀχιλλεῦ, 131 = T 155
κλέπτε νόωι, ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι οὐδέ με πείσεισ.
ἦ ἐθέλεισ, ὄφρ' αὐτὸσ ἔχηισ γέρασ, αὐτὰρ ἔμ' αὔτωσ
ἧσθαι δευόμενον, κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;
ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρασ μεγάθυμοι Ἀχαιοί,
ἄρσαντεσ κατὰ θυμόν, ὅπωσ ἀντάξιον ἔσται . . . —,
εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸσ ἕλωμαι 137 cf. 324
ἢ τεὸν ἢ Αἴαντοσ ἰὼν γέρασ ἢ Ὀδυσῆοσ.

---

133 sq. Ar. —— || 136. ἄρσαντεσ] ἅρσαντεσ Ar. A, item ἅρθεν Ar. Π 211.

131—147. Vera et aequa dixit Achilles, at neque iniqua sunt quae respondet Agamemnon. Magna arte utrique ea verba tribuit poeta, unde quin rixa exardesceret vix et ne vix quidem potuit fieri.

131 sq. *Noli, cum virtute praecellas, etiam calliditate vincere; non enim circumvenies me neque permovebis.* Quid significet μηδ' οὕτωσ proximis demum verbis prolatis intellegitur; cf. δ 100.

132 κλέπτε νόωι] *mente inique age, furtum para.* Furis est ancillam datam adimere rursus neque quod similis sit pretii donum eius loco reddere. Dativus νόωι locativi vice etiam vs. 363 sic fungitur. Cf. Hes. Theog. 613: ὣσ οὐκ ἔστι Διὸσ κλέψαι νόον οὐδὲ παρελθεῖν et ἀπατάειν *frustrandi* sensu usurpatum I 344 al.

133 sq. *Tune igitur, ut ipse tuum donum servare possis, me sic spoliatum sedere vis?* Ex abundanti accedit αὐτάρ *at*, ut Γ 290.

135—137. εἰ μὲν δώσουσι . . ., εἰ δέ κε μὴ δώωσιν] irae et animi commoti indicium est verbi tempus futurum (cf. vs. 61), quod vultu minaci profertur: *si ultro daturi mihi sunt id quod mihi debetur*; dein gestu et silentio brevi sed diserto prior pars enuntiati expletur. Eadem breviloquentia post εἴ κε cum subiunctivo est A 581 φ 260, praeterea cf. Ar. Plut. 470 Xen. Anab. VII 7 § 15 Plat. Conv. 185 *d* al.; item post εἰ δ' ἐθέλεισ κτέ. Φ 487 ο 80, et similis in sermone *deliberantium* vel *hortantium* structura est K 111 al. post εἴ κε cum subiunctivo vel post εἰ cum optativo. Cuiusmodi locis nulla est *ellipsis*, sed agnoscitur vis prisca particulae εἰ, ut in locutione εἶ δ' ἄγε = *quin* (vs. 302 al.); cf. etiam B 80 sq. et Γ 180. Rectius igitur fortasse nostro loco verba ἀλλ' εἰ (εἶ) μὲν δώσουσι sic reddideris: *sed dabunt mihi, ut arbitror;* certe primitiva haec fuit eiusmodi enuntiatorum vis.

137 sq. ἐγώ . . . κεν . . . ἕλωμαι . . . ἰών] idem fere haec verba valent quod: ἐγὼ αἱρήσομαι ἰών, i. e. ἐγὼ εἶμι αἱρησόμενοσ sive id quod in versu spurio additur ἄξω ἑλών, *veniam abducturus*; participii praesentis autem idem usus H 303 sq. K 53 sq. α 136 τ 24 χ 103 Ar. Nub. 1212 al. Sed minarum plenum — ut saepe ἴσωσ apud recentiores (cf. Ar. Nub. 1129 al.) — est κεν cum subi. pro futuro nunc dictum. Cf. Λ 431—433.

ἀλλ᾽ ἦ τοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτισ, [sqq.
νῦν δ᾽ ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰσ ἅλα δῖαν, 141-144 cf. 308
ἐν δ᾽ ἐρέτασ ἐπιτηδὲσ ἀγείρομεν, εἰσ δ᾽ ἑκατόμβην 141 cf. ϑ 34 π 348
θήομεν, ἂν δ᾽ αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρηιον
βήσομεν, εἷσ δέ τισ ἀρχὸσ ἀνὴρ βουληφόροσ ἔστω,
ἢ Αἴασ ἢ᾽ Ἰδομενεὺσ ἢ δῖοσ Ὀδυσσεύσ,
ἠὲ σύ, Πηλεΐδη, πάντων ἐκπαγλότατ᾽ ἀνδρῶν, 146ᵇ = Σ 170 Υ 389
ὄφρ᾽ ἥμιν ϝεκάϝεργον ἱλάσσεαι ἱερὰ ῥέξασ."
τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη πόδασ ὠκὺσ Ἀχιλλεύσ·
„ὤ μοι ἀναιδείην ἐπιϝειμένε, κερδαλεόφρον, 149ᵃ cf. Ι 372 h. Merc. 156
πῶσ τίσ τοι πρόφρων ϝέπεσιν πείθηται Ἀχαιῶν
ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι ἢ᾽ ἀνδράσι ϝῖφι μάχεσθαι!
οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ᾽ ἤλυθον αἰχμητάων
δεῦρο μαχεσσόμενοσ, ἐπεὶ οὔ τί μοι αἴτιοί εἰσι·
οὐ γάρ πώ ποτ᾽ ἐμὰσ βοῦσ ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππουσ,

---

139 ἄξω ἑλών· ὃ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι.

---

139. Ar. —. Displicet ἑλών post ἕλωμαι. — κεν] *θην? Cf. § 122. || 141. ἐρύσσομεν] neglecto ϝ, item ϑ 34 π 348; νῆα θοὴν προϝερύσσομεν Fick, quod aptius est adiectivum quam epitheton *ornans* μέλαινα. || 142. ἒν (ἐν) Ar.] ἐσ Ω; cf. vs. 309. || 143. Zen. —

---

140. καὶ αὖτισ] *posthac, cum data fuerit occasio, tempore opportuno.* Sic loquuntur qui rem molestam in aliud tempus differunt, item Γ 440 et passim apud alios.

143. θήομεν] § 122.

148—171. Ira Achilles exardescit postquam Agamemnon minatus est se ipsius Achillis aliusve principis γέρασ ablaturum esse nisi sibi satis factum fuerit.

148. ϝιδὼν] *vultum* etiam Β 269 significat, ut atticum βλέπειν. Cf. vs. 105.

149. ἀναιδείην ἐπιϝειμένε] item Ι 372 h. Merc. 156. Similia sunt ἐπιϝειμένοσ ἀλκήν Η 164 Θ 262 Σ 157 ι 214, 514, μένοσ ἀμφιβάλλειν Ρ 742 (?), δύναμιν περιθεῖναι γ 205, δύνειν ἀλκήν Ι 231. Praeterea cf. Β 234.

150. πῶσ τίσ τοι . . . ϝέπεσιν πείθηται] *qui potest fieri ut tuis verbis obtemperet quisquam.* Item Ψ 156 sq. σοὶ . . . πείσονται μύθοισι. Cum τινα dicit Achilles, se ipsum potissimum cogitat, quippe qui praefuerit illi expeditioni, unde tantam praedam in castra reportarunt Achivi, Thebe aliisque urbibus expugnatis. Cf. vs. 289.

151. ὁδὸν] *expeditionem.*

153. μαχεσσόμενοσ] § 291.

154. οὐ . . . πω] *non sane, minime,* att. οὐ δῆτα (item Γ 306 Σ 513 al.). Apud Homerum particulae οὔ πω vix usquam valent *nondum*, quae particulae πω vis apud eum in statu nascentis est etiam (cf. e. g. infra vs. 224). In dictione epica inter πω et πωσ id interest quod inter οὕτω et οὕτωσ, sive prorsus nihil.

οὐδέ ποτ᾽ ἐν Φθίηι ἐριβώλακι βοτιανείρηι
καρπὸν ἐδηλήσαντ᾽, ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ μεσηγύ,
οὔρεά τε σκιόεντα θάλασσά τε ϝηχήεσσα·
ἀλλὰ σοί, ὦ μέγ᾽ ἀναιδέσ, ἅμ᾽ ἑσπόμεθ᾽, ὄφρα σὺ χαίρηισ,
τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάωι σοί τε, κυνῶπα,
πρὸσ Τρώων. τῶν οὔ τι μετατρέπε᾽ οὐδ᾽ ἀλεγίζεισ· 160 cf. *Μ* 238
καὶ δή μοι γέρασ αὐτὸσ ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖσ,
ὧι ἔπι πόλλ᾽ ἐμόγησα, ᾽δόσαν δέ μοι υἷεσ Ἀχαιῶν.
οὐ μὲν σοί ποτε ϝῖσον ἔχω γέρασ, ὁππότ᾽ Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ᾽ ἐῢ ναιόμενον πτολίεθρον· 164 cf. *Β* 133 *Δ* 33 *Θ* 288 *Ι* 402 *Ν* 380 *Φ* 433
ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάϊκοσ πολέμοιο
χεῖρεσ ἐμαὶ διέπουσ᾽, ἀτὰρ εἴ ποτε δασμὸσ ἵκηται,
σοὶ τὸ γέρασ πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ᾽ ὀλίγον τε φίλον τε
ἔρχομ᾽ ἔχων ἐπὶ νῆασ, ἐπεί κε κάμω πολεμίζων.
νῦν δ᾽ εἶμι Φθίηνδ᾽, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστι 169b = *μ* 109 *φ* 154 cf. *Δ* 56, 307 *Θ* 144 *Κ* 557 *Υ* 135
ϝοίκαδ᾽ ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδέ σ᾽ ὀΐω
ἐνθάδ᾽ ἄτιμοσ ἐὼν ἄφενοσ καὶ πλοῦτον ἀφύξειν."
τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·

---

156. *μεσηγύ(σ)* Bekker] *μεταξύ*. Cf. *μεταξύ* Hes. Oper. 394 in codicibus hodiernis scriptum, ubi verum (*μέταζε*) e priscis grammaticis est restitutum. || 157. *σκιόεντα*] *σκιόωντα* Ar. (i. e. *σκιάοντα*, § 191). Similis est controversia *γ* 290 *δ* 227 *ζ* 87 *ν* 435 *ω* 227. || 159. *ἀρνύμενοι*] *-νοσ* Zen. || 160. Zen. —— || 163. *ὁππότ᾽(ε)*] *οὐδ᾽ ὅτ᾽* Zen. || 166. *εἴ* § 326] *ἤν*. || 168. *ἐπεί κε κάμω* Ar. A[2]] *ἐπὴν κεκάμω Ω*. Cf. *Η* 5. || 169. *Φθίηνδ᾽(ε)*] sic Zen. Ar., alii olim *Φθίην*. Cf. *α* 88 *ρ* 52. — *φέρτερον*] *λώϊον* Plat. Hipp. min. 370 *c*. || 170. *ϝοίκαδ᾽ ἴμεν*] **ἄψ ἴμεναι* (cf. § 126)?

---

158. χαίρηισ] subiunctivus sic tempori historico subiungitur etiam Ι 99, 495, 691 Σ 190 Υ 126 Χ 282 γ 15 δ (34), 749 ζ 173 ι 102 λ 94 ν 303 π 234. Cuiusmodi locis non quid eo tempore quod *praeterlapsum* est acciderit rogatur, sed quid *posthac* sit futurum vel quid *nunc* ipsum possit fieri.

160. μετατρέπε᾽(αι)] § 117.

163—167. Magna cum emphasi Achilles redit ad id quod iam prolocutus est crimen. Cf. e. g. vs 106 – 108 vel Ar. Plut. 92.

163. σοί] cf. Ρ 51.

167. τε . . . τε] *ut . . . sic*. Item Ζ 208 Ξ 58.

169—171. Cf. Ι 427 – 429.

170. ἴμεν] § 126.

— οὐδὲ . . . ὀΐω] *neque animus mihi est*, att. οὐδὲ δοκῶ μοι. Cf. vs. 296 et ὀΐσσατο μή τ 390.

— σ᾽(οἱ)] § 13.

171. ἀφύξειν] id quod apud recentiores ἀντλήσειν (cf. e. g. Herod. Mimiamb. IV 14), veluti *e fonte* vel *e puteo tuum in usum haurire.* Pind. Ol. V 55 ὄλβον ἄρδειν.

172 – 187. Probris probra, minas minis opponens Agamemnon: „Itane

„φεῦγε μάλ᾽, εἴ τοι θυμὸσ ἐπέσσυται· οὐδέ σ᾽ ἐγώ γε
λίσσομαι εἵνεκ᾽ ἐμεῖο μένειν. παρ᾽ ἐμοί γε καὶ ἄλλοι
οἵ κέ με τιμήσωσι, μάλιστα δὲ μητιέτα Ζεύσ.
176 ἔχθιστοσ δέ μοί ἐσσι διοτρεφέων βασιλήων. 176 cf *E* 890
178 εἰ μάλα καρτερόσ ἐσσι, θεόσ ποθι σοὶ τό γ᾽ ἔδωκε. 178^{a} cf. 280
ϝοίκαδ᾽ ἰὼν σὺν νηυσί τε σῆισ καὶ σοῖσ᾽ ἑτάροισι 179 cf. γ 323
Μυρμιδόνεσσι ϝάνασσε· σέθεν δ᾽ ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω 180^{b} sq.^{a} cf. *O* 106 sq.
οὐδ᾽ ὄθομαι κοτέοντοσ. ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε· 180^{b} = *Θ* 477
ὡσ ἔμ᾽ ἀφαιρέεται Χρυσηΐδα Φοῖβοσ Ἀπόλλων,
τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηΐ τ᾽ ἐμῆι καὶ ἐμοῖσ᾽ ἑτάροισι 183 cf. ι 173
πέμψω, ἐγὼ δέ κ᾽ ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρῃον
αὐτὸσ ἰὼν κλισίηνδε, τεὸν γέρασ, ὄφρ᾽ ἐῢ ϝείδηισ 185^{b} sq.^{a} cf. *Φ* 487 sq.
ὅσσον φέρτερόσ εἰμι σέθεν, στυγέηι δὲ καὶ ἄλλοσ

---

177 *αἰεὶ γάρ τοι ἔρισ τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε* 177 = *E* 891

---

175. *τιμήσωσι* § 122] -*σουσι*. || 177. Ar. —— || 179. *σῆισ*] § 57; **σῆισ᾽ ἑτάροισί τε σοῖσι*? || 185. *τεὸν* Knight] *τὸ σὸν*. Intactum evasit *τεόσ* pronomen *A* 282 *N* 287 *Φ* 340 γ 368, revocandum est etiam *A* 207 *Z* 407, 490 *Π* 40 *Σ* 457 α 356 γ 92 δ 322 ι 266 λ 376 ξ 185, 512 φ 350, item *ἑϝὰ* pro *τὰ ἅ* *Θ* 430 al.; cf. praeterea *Θ* 360 *Φ* 82 *X* 280, 286 *Ψ* 585 β 97, 403 (l. a. γ 368) π 438 τ 142.

---

vero? Tuum ipsius igitur γέρασ ego mihi sumam, tu autem in patriam aufuge modo, puer impudenter pervicax! Ego rex sum: mihi obtemperari oportet."

173. φεῦγε] hoc crimine ne iure petitus posset videri, Achilles mansit in castris, abiturum se identidem minatus (etiam I 356 sqq., 427 sqq.).

174. Cf. Γ 440.

175. Cf. I 608.

— τιμήσωσι] § 122.

178. ποθι] § 322.

180. *Myrmidonibus istis iussa da: rex Mycenarum nihil te curat!* Cf. vs. 288.

182. ὡσ] *quemadmodum* . . . sic ego Briseidem abripiam. — Ubi id quod *quoniam* valet ὡσ, apud H. praemittitur id cuius causa indicatur.

— ἀφαιρέεται] § 191.

183. νηΐ . . . ἐμῆι] *una aliqua e centum meis navibus.*

185. Nuper, eadem occasione qua Agamemnon filiam Chrysae, Achilles *Briseidem* (cf. vs. 366—369) honoris causa (γέρασ) dono accepit e praeda communi, quam Thebe Lyrnesso Pedaso aliis urbibus expugnatis in castra adduxisset ipse (cf. B 690 sq.). — Omnes partes orationis hunc versum habere fuit qui olim moneret (cf. Plut. Mor. 1009 *b*).

186 sq. Infinitivum verbum στυγέειν etiam Θ 515 sq. adsciscit; cf. μισῆσαι P 272. Locutioni ϝῖσον ἐμοὶ φάσθαι (item O 167, 183) inest comparatio compendiaria: *simile quid dicere* (*pari libertate loqui*) *atque ego*. Cf. A 163 et P 51. Similis autem est structura locutionis ϝῖσα θεοῖσι φρονέειν vel μεμάμεναι E 440 sq. Φ 315.

[O 183

ϝῖσον ἐμοὶ φάσθαι καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.“ 187ᵃ = O 167 cf. 187ᵇ = γ 120

ὣσ ’φάτο· Πηλεΐωνι δ’ ἄχοσ ’γένετ’, ἐν δέ ϝοι ἦτορ

στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα ’μερμήριξε, 189ᵇ = Θ 167 N 455

ἢ ὅ γε φάσγανον ὀξὺ ϝερυσσάμενοσ παρὰ μηροῦ

τοὺσ μὲν ἀναστήσειεν, ὃ δ’ Ἀτρεΐδην ἐναρίζοι,

ἠὲ χόλον παύσειεν ἐρητύσειέ τε θυμόν. [106 al.

ἧοσ ὃ ταῦθ’ ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 193 = Λ 411 P 193ᵃ = K 507

εἵλκετο δ’ ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφοσ, ἦλθε δ’ Ἀθήνη

οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἧκε θεὰ λευκώλενοσ Ἥρη, 195 cf. 208

ἄμφω ὁμῶσ θυμῶι φιλέουσά τε κηδομένη τε. 196 = 209

’στῆ δ’ ὄπιθε, ξανθῆσ δὲ κόμησ ἕλε Πηλεΐωνα,

οἴωι φαινομένη, τῶν δ’ ἄλλων οὔ τισ ὁρᾶτο.

’θάμβησεν δ’ Ἀχιλεύσ, μετὰ δ’ ἐτράπετ’, αὐτίκα δ’ ἔγνω

Παλλάδ’ Ἀθηναίην, — δϝεινὼ δέ ϝοι ὄσσ’ ἐφάενθεν, —

καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·

---

192 Ar. —. Omitti potest (non debet) si in vs. 190 scribitur *εἰ ὅ γε* (§ 327). Cf. *Θ* 167 sq. || 195 sq. Ar. — || 197. *ξανθὴν δὲ κόμην ἕλε Πηλείωνοσ* l. a. ant. || 198. *ὁρᾶτο*] cf. vs. 56. || 200. *δϝεινὼ*] *δϝεινὸν* Naber; cf. *T* 17 (*Γ* 342 *Λ* 37 *O* 13 *Ψ* 477 al.).

---

190. ὅ γε] subiectum (ὅ γε vel ὁ δέ vel αὐτὰρ ὅ) simili modo iteratur Γ 5, 7, 18 alibi passim, item σὺ δέ K 238, σέ γε θ 488. Non pronomen sed *nomen proprium* sic repetitur K 490, pronomini substantivum additum est Ψ 896.

191. τοὺσ μὲν ... ὁ δ’ Ἀτρεΐδην κτέ.] huiusmodi locis pronomini (vel nomini), cui particula μέν est subiuncta, videtur quidem opponi pronomen ὅ, sed revera opponitur vox quae sequitur, h. l. Ἀτρεΐδησ, ita ut ὅ aperiendae tantum alteri parti enuntiati inserviat. Item Δ 491 E 148 Z 46 al.; *secundae* personae pronomen sic usurpatum est Z 46 M 237 X 10.

193. ἧοσ] § 323.

194. ἦλθε δ’(ἐ)] *ecce venit.* Apodosis initio additur particula δέ (= δή), ut passim, etiam apud posteriores.

198. Di non adspiciuntur nisi a quibus velint adspici (cf. O 247, 308—310 Υ 131 Ψ 14 π 160 sq. τ 35—43); sed aut speciem aliquam fallacem induunt, ita ut agnosci nequeant (cf. ρ 485—487), aut iis solis quos plurimi faciant se ostendunt forma plus quam terrestri conspicuos (ut h. l. vel Σ 169—182 vel ν 288 sq. vel π 157 sq.). Insoliti quid est Diomedes quoslibet caelites cernens E 127 sq., insoliti quid sunt caelites Phaeacibus regionis beatae incolis quibuslibet conspiciendos se praebentes η 201 sq.

199 sq. Cf. Γ 396 sq., ubi Helena agnoscit Veneris ὄμματα μαρμαίροντα. Paullo pluribus verbis de *Achille* idem dicitur T 16 sq.: ἐν δέ ϝοι ὄσσε | δϝεινὸν ὑπὸ βλεφάρων ὡσ εἰ σέλασ ἐξεφάενθεν.

200. ϝοι] *Minervae.*

— ἐφάενθεν] § 280.

„τίπτ' αὖτ', αἰγιόχοιο Διὸσ τέκοσ, εἰλήλουθασ;
ἦ ἵνα ϝέργα ϝίδηισ Ἀγαμέμνονοσ Ἀτρεΐδαο;
ἀλλ' ἔκ τοι ϝερέω, τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι ὀΐω· 204 cf. 212 Β 257
ϝῆι ὑπεροπλίηι τάχα κέν ποτε θυμὸν ὀλέσσηι."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τεὸν μένοσ, αἴ κε πίθηαι,
οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἧκε θεὰ λευκώλενοσ Ἥρη, 208 cf. 195
ἄμφω ὁμῶσ θυμῶι φιλέουσά τε κηδομένη τε. 209 = 196
ἀλλ' ἄγε λῆγ' ἔριδοσ, μηδὲ ξίφοσ ἕλκεο χειρί·
ἀλλ' ἦ τοι ϝέπεσιν μὲν ὀνείδισον, ὠσ ἔσεταί περ.
ὧδε γὰρ ἐκϝερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται· 212 = Θ 401 Ψ 672 al. cf. Θ 286 Ψ 410
καὶ ποτέ τοι τρὶσ τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα
ὕβριοσ εἵνεκα τῆσδε· σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πόδασ ὠκὺσ Ἀχιλλεύσ·
„χρὴ μὲν σφωΐτερόν γε, θεά, ϝέποσ εἰρύσσασθαι,
καὶ μάλα περ θυμῶι κεχολωμένον· ὦσ γὰρ ἄμεινον.
ὅσ κε θεοῖσ' ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ." 218 cf. ζ 185b
ἦ, καὶ ἐπ' ἀργυρέηι κώπηι 'σχέθε χεῖρα βαρεῖαν,
ἂψ δ' εἰσ κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφοσ, οὐδ' ἀπίθησε
μύθωι Ἀθηναίησ· ἡ δ' Οὔλυμπόνδ' ἐβεβήκει
δώματ' ἐσ αἰγιόχοιο Διὸσ μετὰ δαίμονασ ἄλλουσ.

---

203. *ϝέργα* vGent] *ὕβριν Ω* hiatu vitioso et neglecta littera *ϝ* verbi *ϝίδηισ*. Cf. v. l. *π* 86 et Herod. Mimiamb. III 48. — (*ϝ*)*ίδηισ* Zen.] *ἴδηι* (i. e. *ϝίδη'*, § 117) Ar. *Ω*. Cf. *Δ* 205 *Ν* 449 *λ* 94. || 204. *τελέεσθαι ὀΐω* Ar.] *τετελεσμένον ἔσται* (ut vs. 212) Zen., *τετελέσθαι οἴω Ω*. Conferatur *Ι* 310. || 205. *ϝῆι ὑπεροπλίηι τάχα κέν* § 326] *ἧισ' ὑπεροπλίηισι τάχ' ἄν*. || 207. *τεὸν*] cf. vs. 185. || 208 sq. Zen. —— || 212. *τετελεσμένον ἔσται*] *τετελέσθαι* (*τελέεσθαι* Cobet) *ὀΐω* Zen. Cf. vs. 204. || 218. Damnat Leaf (cf. *Ι* 63 sq.). — *κε*] *τε* Monro. — *τ' ἔκλυον αὐτοῦ*] *τοῦ κλύον αὐτοί* vGent, *τοι κλύον αὐτοῦ* Naber. || 219 sq. *ὣσ εἰπὼν πάλιν ὦσε μέγα ξίφοσ οὐδ' ἀπίθησε* Zen. || 222. Ar. —— (?). Cf. vs. 424.

---

202. τίπτ' αὖτ'(ε) κτέ.] *quid tandem hoc est novi, quod tu . . .* — Verba indignantis.

206. γλαυκῶπισ] de hoc Minervae epitheto primum nunc obvio cf. vs. 551.

211. ὡσ ἔσεταί περ] *quidquid in buccam venerit* (Heyne). Alii: *quid sit eventurum* (coll. φ 212 τ 312 a verbo ὀνείδισον haec suspendentes). — Versus hic multis suspectus, fortasse spurius est.

213. καὶ . . . τρὶσ τόσσα] haec iungenda; cf. Ω 686.

216. εἰρύσσασθαι] § 293.

218. *Si quis dis dicto obedientem se praestat, huic vicissim aurem praebent illi.* Pronomini αὐτοῦ emphasin praebet oppositio vocis θεοῖσι. Cf. ζ 185.

221. ἐβεβήκει] *abibat.*

Πηλεΐδησ δ' ἐξαῦτισ ἀταρτηροῖσι ϝέπεσσι
Ἀτρεΐδην προσέϝειπε, καὶ οὔ πω 'λῆγε χόλοιο·
„ϝοινοβαρέσ, κυνὸσ ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο,
οὔτε ποτ' εἰσ πόλεμον ἅμα λαῶι θωρηχθῆναι
οὔτε λόχονδ' ἴμεναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν 227 cf. *Ν* 277 (*Φ* 35 sqq.)
τέτληκασ θυμῶι. τὸ δέ τοι κὴρ ϝείδεται εἶναι.
ἦ πολὺ λώϊόν ἐστι κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν 229^{b} = *Α* 484 *Β* 439 *Τ* 196 cf. *Α* 478 *Δ* 209 *Ω* 199
δῶρ' ἀποαίνυσθαι, ὅσ τισ σέθεν ἀντία ϝείπηι.
δημοβόροσ βασιλεύσ! ἐπεὶ οὐτιδανοῖσι ϝανάσσεισ·
ἦ γάρ κ', Ἀτρεΐδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο. 232 = *Β* 242 232^{b} cf. *υ* 119 *χ* 78, 134
ἀλλ' ἔκ τοι ϝερέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι· 233^{b} = *υ* 229
ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, — τὸ μὲν οὔ ποτε φύλλα καὶ ὄζουσ

225—233. Zen. —— ‖ 230. *ἀποαίνυσθαι* Naber] *ἀποαιρεῖσθαι* *Ω* hiatu et contractione suspectis. Cf. vs. 275. — *ἀντία* Bentley] *ἀντίον*.

---

223. -ροῖσι ϝέπεσσι] § 60.

227. οὔτε] *nedum*. Maioris enim hoc fortitudinis; cf. Κ 482—497 Ν 277 sq. — ἴμεναι] § 125.

231 sq. Orationis similis est color Γ 56 sq. Indignatur Achilles a ceteris principibus se derelictum, cum pro cunctorum tamen salute verba faceret. Itaque non soli Agamemnoni sed cunctis Achivis mox succensebit.

231. ἐπεὶ] particula causam reddit epitheti δημοβόρου.

— οὐτιδανοῖσι] de termino huius adi., quod Α 293 Λ 390 θ 209 ι 460, 515 redit, cf. Σ 553.

232. κ'(ε)] § 326.

— λωβήσαιο] sic, non ἐλωβήσαο, quia etiam spes est fore ut scelerum poenam Agamemnon luat: *aut nihili sunt tui milites, aut ultimum hoc erit* (= *fuit*) *tuum peccatum*. Item Β 242. Cf. Δ 223.

233. ὀμοῦμαι] § 147.

234—239. Verg. Aen. XII 206—211 ita est imitatus ut aperte diceret id, quod Achilles Homericus ira aestuans et lingua veluti titubans indicavit magis quam claris verbis expressit. Cf. Idomeneus item in verbis haesitans Ψ 469—472. — Sceptrum apud Homerum est insigne personae publicae, ut postea fuit corona capiti imposita. Ipsi reges sunt σκηπτόοχοι (cf. vs. 279), item praecones (cf. vs. 334); ceteris verba in concione facturis vel in iudicio sententiam dicturis sceptrum praebet praeco (cf. Σ 505 Ψ 567 sq. β 37 sq. et Β 186 Γ 218). Haud aliter apud Arabes et hodie *qui baculum tenet* dicitur is cui data est venia loquendi. Sic *cantandi* venia cantoribus a praecone datur *citharam* praebendo (α 153 θ 256 sq.). Iurantes sceptrum caelum versus tendunt (Η 412 Κ 328; cf. Ι 568 Κ 461); nunc vero Achilles postquam minatus est se tum demum cum Agamemnone in gratiam rediturum cum nova folia egerit quod manu iam tenet sceptrum, contemtim id proicit, ut iratus Telemachus β 80, Atridarum societate sic se abdicans.

φύσει, ἐπεὶ δὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπε,
οὐδ' ἀναθηλήσει, περὶ γάρ ῥά ϝε χαλκὸσ ἔλεψε
φύλλα τε καὶ φλοιόν, νῦν αὖτέ μιν υἷεσ Ἀχαιῶν
ἐν παλάμηι φορέουσι δικασπόλοι, οἵ τε θέμιστασ
πρὸσ Διὸσ εἰρύαται· ὃ δέ τοι μέγασ ἔσσεται ὅρκοσ· —
ἦ ποτ' Ἀχιλλῆοσ ποθὴ ἵξεται υἷασ Ἀχαιῶν
σύμπαντασ. τότε δ' οὔ τι δυνήσεαι ἀχνύμενόσ περ — 241 sq.[a] cf. 588 sq.
χραισμέμεν', εὖτέ κε πολλοὶ ὑφ' Ἕκτοροσ ἀνδροφόνοιο
θνήισκοντεσ πίπτωσι· σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεισ
χωόμενοσ, ὅ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὔ τι ἔτισασ." — 244 cf. 412 Π 274
ὣσ 'φάτο Πηλεΐδησ, ποτὶ δὲ σκῆπτρον 'βάλε γαίηι — 245[b] = β 80
χρυσείοισ' ἥλοισι πεπαρμένον, ἕζετο δ' αὐτόσ· — 246[a] = Α 633
Ἀτρεΐδησ δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιε. τοῖσι δὲ Νέστωρ
ϝηδυϝεπὴσ ἀνόρουσε, λιγὺσ Πυλίων ἀγορητήσ,
τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσησ μέλιτοσ γλυκίων 'ρέεν αὐδή.
τῶι δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων

---

238. *παλάμηι* Nauck] *-μαισ*. Cf. § 57 *Γ* 273 *Ε* 594. || 241. *τότε* Ar. A] *τοῖσ* *Ω* (cf. § 60). || 244. *οὔ τι* § 100] *οὐδὲν*. || 249. *γλυκίων*] *γλυκίω* Zen. (cf. vs. 80). || 250—252. Cf. comment.

---

235. ἐπεὶ δὴ πρῶτα] *cum semel*, item Τ 9.

236 sq. ϝε ... ἔλεψε | φύλλα τε καὶ φλοιόν] sic Φ 37 sq. dicitur τάμνειν ἐρινεὸν ὄρπηκασ.

238. δικασπόλοι] i. q. βασιλῆεσ, *principes* ius dicentes; vox redit λ 186. Cf. vs. 63; similis est vocis μογοστόκοσ (Λ 270 al.) conformatio.

— οἵ τε θέμιστασ | πρὸσ Διὸσ εἰρύαται] *qui Iovis nomine instituta maiorum servant* sive *tuentur*. De verbo cf. § 164.

240. Ἀχιλλῆοσ] magnam vim habet *nomen proprium* ab ipso Achille sic usurpatum; cf. Η 75 Θ 22, 470 Τ 151. Etiam *patris* (cf. Ξ 454) vel *filii* (cf. Δ 354) nomen similibus locis prolatum orationi singulare pondus addit.

242. χραισμέμεν'(αι)] § 125.

— εὖτέ κε] § 326.

249. Est Nestor μελίγηρυσ (cf. μ 187), itaque is potissimum (καί, ut Υ 165 vel Χ 247, 435) iam consurgit ad verba facienda, quibus sedet animos rixantium.

250—252. Sexagenarius fere est Nestor (cf. Η 136—156 Ψ 630—636); qui iuvenis admodum cum rex esset factus, — nam pater in bello ceciderat (cf. Λ 689—695), — imperavit patris aequalibus, dein horum filiis imperavit, iamque filiorum horum filiis imperat. Quapropter ad Diomedem iuvenem *vel filiorum meorum* ait *natu minimus esse possis* (Ι 57 sq.). Filios suos iuvenes in bellum proficiscentes comitatus est ipse, prudentia potissimum valens; nam licet et robur ei manserit (cf. Θ 80—197 Κ 79, 164, 548 Λ 637), tarda iam senectus obrepit (Δ 314, 321 Ψ 623) ἐπὶ γήραοσ

ἐφθίαθ', οἵ ϝοι πρόσθεν ἅμ' ἔτραφον ἠδ' ἐγένοντο
ἐν Πύλωι ἠγαθέηι, μετὰ δὲ τριτάτοισ' ἐϝάνασσε.
ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε·
„ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθοσ Ἀχαιίδα γαῖαν ἱκάνει. 254 = Η 124
ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμοσ Πριάμοιό τε παῖδεσ,
ἄλλοι τε Τρῶεσ μέγα κεν κεχαροίατο θυμῶι,
εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιιν,
οἳ περὶ μὲν βουλὴν Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.
ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.
ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν ἠέ περ ὗμιν
ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὔ ποτέ μ' οἵ γ' ἀθέριζον.
οὐ γάρ πω τοίουσ 'ϝίδον ἀνέρασ, οὐδὲ ϝίδωμαι,
οἷον Περίθοόν τε Δρύαντά τε, ποιμένα λαῶν,

---

251. *οἵ*] *αἵ* Zen. (cf. *Π* 281). || 251 et 266. (*ἔ*)*τραφον* § 149[103]] *τράφεν*. || 258. *βουλὴν* A] sic Ar. et liber „*πολύστιχοσ*", *βουλῆι* *Ω*. || 260. *ὗμιν* Zen.] *ἡμῖν* Ar. A.

οὐδῶι (cf. Χ 60) sive in ipso *senectutis limine* versanti. Mire vero et ridicule aucta re *trisaeclisenem* et *ter aevo functum* atque adeo *bis centum annos viventem* (Ovid. Metam. XII 188) Nestorem finxere posteri. Sic seniores sensim facti sunt etiam *Achilles* (cf. Τ 326 λ 508 sqq. al.), *Agamemnon* (cf. Ξ 85 sq.), *Ulixes* (cf. Ψ 788-791), *Priamus* (cf. Ω 487 sq.), *Peleus* (cf. ibid. et al.), *Idomeneus* (cf. Ν 361 Ψ 476), *Menesthius* (cf. Η 136—150), alii, dum variae fabulae inter se connexae sunt et patribus succreverunt filii (*Pyrrhus* sive *Neoptolemus*, *Telemachus*, *Eurysaces*, alii); sic Helenam quadragesimum aetatis annum sub belli finem egisse fuit qui sibi persuaderet (cf. Ω 765). Nostro loco quae leguntur verbis minus aptis expressa sunt (ut γ 245) et postmodo videntur esse inserta.

251. ἔτραφον ἠδ' ἐγένοντο] cf Ω 588.

255. γηθήσαι] singularis numerus, quia verbum ei soli subiecto, quod proximum est, assimulatur, ceterorum nondum habita ratione. Cf. quae de *zeugmate* sunt observata ad Δ 282 nec non quae de alia loquendi neglegentia Γ 268. Eadem structura est Β 512, 563, 650 al. passim; aliter res habet Χ 234. *Dualis* numeri similis est usus Τ 310, *pluralem* autem verbi poeta duobus subiectis communibus interseruit Ε 774 κ 513 ξ 216. — Cuncta subiecta cum verbo praemittuntur, necessarius est numerus pluralis (cf. e. g. Ξ 120 cum ψ 353), nisi ἓν διὰ δυοῖν efficiant (ut ε 467 sq.). Vitii sic arguitur Σ 398.

258. *Qui inter Danaos cum consilio tum virtute excellitis.* Iunguntur nunc βουλή et μάχεσθαι, ut Ο 642 πόδεσ et μάχεσθαι.

262. οὐ ... 'ϝίδον ... οὐδὲ ϝίδωμαι] *non vidi nec facile sum visurus.* Eadem structura est ζ 201.

263 sq. [et 265]. Principes Lapitharum, patris aequales, commemorat Nestor laudator temporis se puero acti. „*Senem iuvenes audite quem iuvenem audivere senes*".

Καινέα τ' Ἐξάδιόν τε καὶ ἀντίθεον Πολύφημον.
κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων 'τράφον ἀνδρῶν·
κάρτιστοι μὲν ἔσαν καὶ καρτίστοισ' ἐμάχοντο,
Φηρσὶν ὀρεσκοίοισι, καὶ ἐκπάγλωσ ἀπόλεσσαν.
καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐκ Πύλου ἐλθών,
τηλόθεν ἐξ ἀπίησ γαίησ, — 'καλέσαντο γὰρ αὐτοί, — 270ª = η 25 cf. *Γ* 49 η 25 π 18
καὶ 'μαχόμην κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγώ. κείνοισι δέ κ' οὔ τισ
τῶν οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι μαχέσαιτο. 272ª cf. *Ε* 304 *Μ* 383, 449 *Υ* 287
καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιεν 'πείθοντό τε μύθωι.
ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμεσ, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον.
μήτε σὺ τόνδ', ἀγαθόσ περ ἐών, ἀποαίνυσο κούρην,
ἀλλ' ἔα', ὥσ ϝοι πρῶτα 'δόσαν γέρασ υἷεσ Ἀχαιῶν,
μήτε σύ, Πηλεΐδη, θέλ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ 277 cf. *Β* 247

---

265 *Θησέα τ' Αἰγεΐδην, ἐπιϝείκελον ἀθανάτοισι.* 265 = Hes. Scut. 182

---

265. Deest in *Ω*; afferunt Dio Chrys. LVII § 1 et Pausanias X 29 § 10. Cf. *Γ* 144 λ 631. || 268. *ὀρεσκοίοισι* § 169] *-κώιοισι.* Item ι 155. Cf. *ὀρεσκόου* Aesch. Sept. 532. || 271. *ἔμ' αὐτὸν*] *ἐμωυτὸν* Zen.; cf. *Ξ* 162 et § 9. || 272. *μαχέσαιτο* Platt] *μαχέοιτο.* Cf. vs. 344 et v. l. *Υ* 171. || 273. *μευ βουλέων*] **μοι βουλῆσ*? Cf. § 92 et 56, *Α* 495 *Γ* 273. — *ξύνιεν* Ar. A] *ξύνιον* *Ω*. || 275. *ἀποαίνυσο* Nauck] *ἀποαίρεο* *Ω* vitiose pro *ἀφαιρέεο*. Cf. vs. 230. || 277. *Πηλεΐδη, θέλ'*] **Πηλέοσ υἱέ*? Verbi formam *trisyllabam* iure poscens Ar. crasin sumebat (*πηλεϊδῆθελ'* A alii; cf. § 8 sq.). Cf. ο 317 h. Ap. 46 l. a. *Α* 554.

---

268. Φηρσὶν] nomen, quod B 743 redit, videtur Thessalica vocis θήρ esse forma, *feros* igitur significans (cf. A 99 et H 136—156). Quae si vera est interpretatio, *Centauri* videntur esse intellegendi, de quibus cf. φ 295—304. Gentis nomen proprium Φῆρασ cum Φήρησ urbis nomine cohaerens (cf. H 134 sq.) quominus intellegamus obstant adiectiva ὀρεσκοῖοσ et λαχνήεισ (B 743), quibus non urbis alicuius cives sed homines incultissimi et vix homines significantur. — Pherum mentioni subesse videtur memoria praeliorum, quibus Achivi planitiem Thessalicam eripuerunt genti indigenae (cf. B 681—684). Sed hominum illorum incultorum notio mature confluxit cum fabula quae fuit de Centauris sive Torrentium daemonibus.

270. ἀπίησ] non esse nomen proprium (*Peloponnesi*), ut apud tragicos fuit Ἀπία, cuius vocis syllaba prima longa est (cf. Aesch. Suppl. 260), docuit Ar. coll. π 18. Cf. praeterea Γ 49 η 25 et A 99. Similis est conformatio adiectivorum ἀντίοσ (ἀντί) et ξῦνόσ (= ξυνιόσ, ξύν).

271. κατ' ἔμ' αὐτὸν] *meo marte*; cf. B 366. Alia facinora prima iuventute a se edita Nestor narrat H 151—154 Λ 717.

— κείνοισι] καρτίστοισιν illis viris aetatis prioris.

— δέ κ'(ε)] § 326.

277. *Regem* poeta nunc dicit eum qui ceteris principibus praeest. Cf. α 386.

ἀντιβίην· ἐπεὶ οὔ ποϑ᾽ ὁμοίησ ἔμμορε τιμῆσ
σκηπτόοχοσ βασιλεύσ, ᾧ τε Ζεὺσ κῦδοσ ἔδωκε.
εἰ δὲ σὺ καρτερόσ ἐσσι, ϑεὰ δέ σε ᾽γείνατο μήτηρ, 280a cf. 178 280b cf. Φ 109
ἀλλ᾽ ὅδε φέρτερόσ ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσι ϝανάσσει.
Ἀτρεΐδη, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένοσ· αὐτὰρ ἐγώ γε
λίσσομ᾽ Ἀχιλλῆϊ μεϑέμεν χόλον, ὃσ μέγα πᾶσι
ἕρκοσ Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο.“
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενοσ προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔϝειπεσ. 286 = Θ 146 Ω 379 cf. Κ 169 Ψ 626 δ 266 υ 37 286b cf. Ι 59 η 227 ν 48
ἀλλ᾽ ὅδ᾽ ἀνὴρ ἐϑέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων·
πάντων μὲν κρατέειν ἐϑέλει, πᾶσιν δὲ ϝανάσσειν,
πᾶσι δὲ σημαίνειν, ἅ τιν᾽ οὐ πείσεσϑαι ὀΐω.
εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔϑεσαν ϑεοὶ αἰὲν ἐόντεσ,
τούνεκά ϝοι προϑέουσιν ὀνείδεα μυϑήσασϑαι;“
τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖοσ Ἀχιλλεύσ·
„ἦ γάρ κε δϝειλόσ τε καὶ οὐτιδανὸσ καλεοίμην,
εἰ σοὶ πᾶν ϝέργον ὑποϝείξομαι, ὅττι τε ϝείπηισ.
ἄλλοισιν δὴ ταῦτ᾽ ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἐμοί γε
σήμαιν᾽! οὐ γὰρ ἐγώ γ᾽ ἔτι σοι πείσεσϑαι ὀΐω.

288. πᾶσιν δὲ Bentley] πάντεσσι δ᾽. || 291. προϑέουσιν] verbum ignotum aut corruptum. || 294. εἰ . . . ὑποϝείξομαι Knight] εἰ δὴ . . . ὑπείξομαι (cf. μ 117). || 296. Ar. —

278 sq. *Nam inter reges, quos Iuppiter laude ornavit, nullus unquam* (ποτε) *tanto honore polluit* (*quanto Agamemnon*).

279. σκηπτόοχοσ] -οῦχοσ Ω. Sic reges et primores, qui et ipsi βασιλῆεσ dicebantur (cf. α 386 et θ 41, 47), a vulgo hominum etiam Β 86 Ξ 93 β 231 δ 64 ε 9 θ 41, 47 discernuntur. Cf. supra vs. 234—239 et Β 101—108.

283. Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον] *iram tuam erga Achillem remittere*; cf. Ο 138 α 77. Dativi usus idem est φ 378, item τοι *erga te* λ 102 ν 342, ἐμοί *erga me* Ξ 50 λ 554.

288. ϝανάσσειν] ut vs. 179.

289. τιν᾽(α)] *aliquem* dicens se ipsum significat: *erit opinor qui tibi non obtemperet!* Cf. Α 150 Ι 318 σ 10 Soph. Ant. 751 Eur. Iph. T 548 Ar. Plut. 252 al. — Etiam *secundam* personam spectare potest τισ sive *unus aliquis ex iis qui adsunt*: Β 382—384 Π 209 χ 67 Soph. Ai. 1138 Ar. Ran. 552 al., vel *tertiam*: Θ 379 φ 374. Cf. praeterea σ 63; similis est usus locutionis οὐ πάντεσ Δ 29.

291. προθέουσιν] *permittunt*? Cf. nota crit.

292. ὑποβλήδην] *interpellans, excipiens*, item h. Merc. 415 Apoll. Rh. I 699 III 400. Cf. Τ 80 et παραβλήδην Δ 6.

293. οὐτιδανὸσ] cf. vs. 231.

296. οὐ . . . ὀΐω] οὐ δοκῶ μοι. Cf vs. 170.

ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆισι. 297 = *Δ* 39 *Ε* 259 *Ι* 611 al.
χερσὶ μὲν οὔ τοι ἐγώ γε μαχέσσομαι εἵνεκα κούρησ,
οὔτε σοὶ οὔτε τιν' ἄλλωι, ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντεσ·
τῶν δ' ἄλλων ἅ μοί ἐστι θοῆι παρὰ νηῒ μελαίνηι,
τῶν οὔ κέν τι φέροισ ἀνελὼν ἀϝέκοντοσ ἐμεῖο.
εἶ δ' ἄγε μήν, πείρησαι, ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε· 302 cf. *Θ* 18; 302^{b} = *Ψ* 610
αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί.“ 303 cf. *π* 441
ὣσ τώ γ' ἀντιβίοισι μαχεσσαμένω ϝεπέεσσι
ἀνστήτην, 'λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Πηλεΐδησ μὲν ἐπὶ κλισίασ καὶ νῆασ ἐϝίσασ
ἤïε σύν τε Μενοιτιάδηι καὶ ϝοῖσ' ἑτάροισι,
Ἀτρεΐδησ δ' ἄρα νῆα θοὴν ἅλαδε προϝέρυσσε, 308-311 cf. 141 sqq
ἐν δ' ἐρέτασ ἔκρινεν ἐϝείκοσιν, εἰσ δ' ἑκατόμβην

---

299. *μ' ἀφέλεσθέ γε δόντεσ*] *ϱ' ἐθέλεισ ἀφελέσθαι* Zen. || 302. *εἶ δ'(ὲ)*] *εἶ'(α)*? Item *Α* 524 *Ζ* 376 *Θ* 18 *Ι* 167 *Π* 667 *Ρ* 685 *Τ* 108 *Χ* 381 *Ψ* 579, 581 *α* 271 *β* 178 *δ* 832 *ι* 37 *μ* 112 *φ* 217 *χ* 391 *ψ* 35, 336, et *εἶ δέ* *Ι* 262 *εἶα*? Cf. § 328^{6}. || 309. *ἐν* (*ἐν*) Ar.] *ἐσ* *Ω*. Cf. vs. 142.

298—301. Non concedentis haec, sed irati et magno cum contemtu loquentis; Briseidem, quae carissima ei hactenus fuit (cf. Ι 342 sq.), iam aspernatur, utpote donum a rege inviso ceterisque Achivis cum illo nunc facientibus sibi oblatum. *Non depugnaturus sum de puella*, ait (cf. Τ 58 sq.), *neque tecum neque cum alio quoquam: adimitis scilicet* — sic in cunctos confert culpam iniuriae, qua ab Agamemnone ipsum affici siverint ceteri, — *quam dederatis! At propria quae mihi sunt, quae non dono a vobis accepi, ea vi tuebor si quis auferre conetur!* Cf. quae Achilles ἔλαχε et id quod rex ei ἔδωκεν ab ipso inter se opposita Ι 367. — Plures puellas nobiles ab Achille captas esse cum per se intellegitur tum diserte dicitur Ι 366, 664 sqq. Σ 28.

298. μαχέσσομαι] § 291.

299. τιν'(ι)] § 99.

301. οὔ κεν] § 326.

304. μαχεσσαμένω] § 291.

307. Poetam canere auditoribus quibus bellum Troianum et heroës qui illo bello inclaruerint optime sint cogniti, docet Patroclus solo patris nomine nunc indicatus, cum primum eius fit mentio. Similia observari possunt Β 260, 861, 875 Ζ 433—439, 457 Ι 168 Υ 147, 204 Ψ 670 β 17 δ 640 θ 75—82, 500 ι 333 λ 118—137, 291—296 ο 223—286.

309. ἐρέτασ . . . ἐϝείκοσιν] modica igitur dicitur navis, non bellica, sed φορτίσ (cf. ι 323), qualis ea fuit quam Telemacho commodavit Noëmon (cf. α 280 β 212), nec non ea qua Telemacho redeunti insidias struxere proci (cf. δ 669, 778). *In bellum* quae proficiscebantur naves, non ἐϝεικόσοροι (cf. ι 322) sed πεντηκόντοροι esse solebant (cf. Β 510).

ʼβῆσε θεῶι, ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρηιον
εἷσεν ἄγων· ʼὲν δʼ ἀρχὸσ ἔβη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ.
οἳ μὲν ἔπειτʼ ἀναβάντεσ ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα, 312 = ο 474 cf. δ 842
λαοὺσ δʼ Ἀτρεΐδησ ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγε.
οἳ δʼ ἀπελυμαίνοντο καὶ εἰσ ἅλα λύματʼ ἔβαλλον,
ʼϝέρδον δʼ Ἀπόλλωνι τελειέσσασ ἑκατόμβασ 315 cf. Β 306 Θ 548 ν 350
ταύρων ἠδʼ αἰγῶν παρὰ θῖνʼ ἁλὸσ ἀτρυγέτοιο· 316a = 41
κνίση δʼ οὐρανὸν ἷκε ϝελισσομένη περὶ καπνῶι.
ὣσ οἳ μὲν τὰ ʼπένοντο κατὰ στρατόν· οὐδʼ Ἀγαμέμνων 318b sq. cf. ν 125b-127a
ʼλῆγʼ ἔριδοσ, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησʼ Ἀχιλῆϊ,
ἀλλʼ ὅ γε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέϝειπε,
τώ ϝοι ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε·
„ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδαʼ Ἀχιλῆοσ,
χειρὸσ ἑλόντʼ ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρηιον.
εἰ δέ κε μὴ δώηισιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸσ ἕλωμαι 324 cf. 137
ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό ϝοι καὶ ῥίγιον ἔσται.“
ὣσ ϝειπὼν προΐει, κρατερὸν δʼ ἐπὶ μῦθον ἔτελλε. 326b = 25
τὼ δʼ ἀϝέκοντʼ ἐβάτην παρὰ θῖνʼ ἁλὸσ ἀτρυγέτοιο,
Μυρμιδόνων δʼ ἐπί τε κλισίασ καὶ νῆασ ἱκέσθην. 328 = Ι 185 cf. Ι 652
τὸν δʼ ηὗρον παρά τε κλισίηι καὶ νηῒ μελαίνηι 329 cf. Κ 74 Ν 267
ἥμενον, οὐδʼ ἄρα τώ γε ϝιδὼν ʼγήθησεν Ἀχιλλεύσ.
τὼ μὲν ταρβήσαντε καὶ αἰδομένω βασιλῆα
ʼστήτην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον οὐδʼ ἐρέοντο· 332b sq. = Θ 445 sq.
αὐτὰρ ὃσ ἔγνω ϝῆισιν ἐνὶ φρεσί, ʼφώνησέν τε· 333 cf. Χ 296
„χαίρετε κήρυκεσ, Διὸσ ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν· 334b = Η 274

---

332. τι] sic Ar., τε olim alii. || 333. ὃσ § 15] ὅ.

313—317. Dum Apollinis sacerdos Chrysae, ipse deus in littore Troiano placatur.

314. λύματʼ(α)] *sordes, purgamenta*. Vox redit Ξ 171.

315. τελειέσσασ ἑκατόμβασ] -λη- Ω. De vi locutionis cf. vs. 66.

320. Ad puellam petendam cum *Talthybius* mittitur, ipsius *Agamemnonis*, cuius iussu res fit, praeco, tum *Eurybates*, praeco *Ulixis* (cf. Β 184 Ι 170 τ 247), navi qua puella altera Chrysen deducetur praefecti. Cf. Δ 228.

322. Πηληϊάδαʼ(ο)] § 55.

327 sq. Dextrum castrorum cornu — a parte *Troiae* habita ratione — obtinebant Achilles eiusque milites (cf. Λ 7 sq.).

334. Διὸσ ἄγγελοι] sic praecones vocantur, quia, quae ipsis regibus διοτρεφέεσσιν, etiam horum nuntiis est

ἆσσον ἴτ᾽· οὔ τί μοι ὔμεσ ἐπαίτιοι, ἀλλ᾽ Ἀγαμέμνων,
ὃ σφῶϊ προΐει Βρισηΐδοσ εἵνεκα κούρησ.
ἀλλ᾽ ἄγε, διογενὲσ Πατρόκλεεσ, ἔξαγε κούρην
καί σφωϊν δὸσ ἄγειν. τὼ δ᾽ αὐτὼ μάρτυροι ἔστων
πρόσ τε θεῶν μακάρων πρόσ τε θνητῶν ἀνθρώπων 339 cf. ι 521
καὶ πρὸσ τοῦ βασιλῆοσ ἀπηνέοσ, εἴ ποτε δ᾽ αὖτε
χρηὼ ἐμεῖο γένηται ἀϝεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
τοῖσ᾽ ἄλλοισ᾽· ἦ γὰρ ὅ γ᾽ ὀλοιῆισι φρεσὶ θυίει,
οὐδέ τι ϝοῖδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω, 343ᵇ = *Γ* 109
ὅππωσ ϝοι παρὰ νηυσὶ σάοι μαχέονται Ἀχαιοί.“
ὧσ ᾽φάτο, Πάτροκλοσ δὲ φίλωι ἐπεπείθεθ᾽ ἑταίρωι, 345 = *Ι* 205 *Λ* 616
ἐκ δ᾽ ἄγαγε κλισίησ Βρισηΐδα καλλιπάρηιον,
᾽δῶκε δ᾽ ἄγειν. τὼ δ᾽ αὖτισ ἴτην παρὰ νῆασ Ἀχαιῶν,
ἣ δ᾽ ἀϝέκουσ᾽ ἅμα τοῖσι γυνὴ ᾽κίεν.

αὐτὰρ Ἀχιλλεὺσ
δακρύσασ ἑτάρων ἄφαρ ἕζετο νόσφι λιασθείσ,
θῖν᾽ ἔφ᾽ ἁλὸσ πολιῆσ, ὁράων ἐπὶ ϝοίνοπα πόντον· 350ᵃ = *Ν* 682 *Ξ* 31

---

336. *σφῶϊ*] *σφῶϊν* Zen. Apoll. Synt. 166. || 340. *ἀπηνέοσ*] *ἀναιδέοσ* liber „*πολύστιχοσ*". || 342. *θυίει* § 286[10]] *θύει.* || 344. *μαχέονται* Thiersch] *μαχέοιντο.* Vitiosum est -*χεοι*- pro -*χοι*-, epicum non est -*οιντο* pro -*οίατο*, optativus hinc alienus, ferri nequit hiatus. Cf. vs. 272 et § 109. || 350. *ἐπὶ ϝοίνοπα*] *ἐπ᾽ ἀπείρονα* Ar.

---

auctoritas; item H 274. Cf. Θ 517, ubi Διὶ φίλοι dicuntur. Sunt *sacrosancti* (θεῖοι Δ 192 K 315), *sceptro* (cf. vs. 234—239) ideo insignes, ut *sacerdotes* (cf. vs. 14).

335. ὔμεσ ἐπαίτιοι] omittitur *secunda* verbi ἔμεναι persona, quod raro fit.

337. Πατρόκλεεσ] § 73.

340. δ᾽(ἐ)] id quod δή, ut vs. 194 et saepe apud H.

— τοῦ βασιλῆοσ ἀπηνέοσ] cf. vs. 11.

341. χρηὼ] § 190.

343. οὐ … ϝοῖδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω] cf. Σ 250.

344. σάοι] § 62.

347. παρὰ νῆασ Ἀχαιῶν] *iuxta naves Achivorum* (ut Θ 220 K 54 al.), non: *versus* (ut N 167 al.). Per tota castra et plurimis spectantibus ancilla Achillis in tabernaculum Agamemnonis deducitur. Sic consummatur contumelia. Cf. T 173.

349 sq. Constr.: Ἀχιλλεὺσ ἄφαρ νόσφι ἑτάρων λιασθεὶσ ἐπὶ θῖνα ἁλὸσ πολιῆσ ἕζετο. Cf. Λ 80 (Apoll. Rh. II 541). Considit iuvenis in littore, quod alluunt undae spumosae, spectans per ingens aequor ponti, quem nox ingruens late tegit umbris purpureis. De vocum ἁλόσ et πόντου discrimine cf. vs. 409.

350. ὁράων] § 191.

πολλὰ δὲ μητρὶ φίλhι ἠρήσατο χεῖρασ ὀρεγνύσ· 351ᵇ cf. *X* 37
„μῆτερ, ἐπεί μ' ἔτεκέσ γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα,
τιμήν πέρ μοι ὄφειλεν Ὀλύμπιοσ ἐγγυαλίξαι,
Ζεὺσ ὑψιβρεμέτησ· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισε. 354ᵇ cf. Hes. fr. 189[3]
ἦ γάρ μ' Ἀτρεΐδησ εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
ἠτίμασσεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρασ αὐτὸσ ἀποϝράσ." 356 = 507 *B* 240 cf. *I* 111
ὣσ 'φάτο δάκρυ χέων, τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ, 357ᵇ cf. *Σ* 35
ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸσ παρὰ πατρὶ γέροντι. 358 = *Σ* 36
καρπαλίμωσ δ' ἀνέδυ πολιῆσ ἁλὸσ ἠΰτ' ὀμίχλη,
καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δάκρυ χέοντοσ,
χειρί τέ μιν κατέρεξε, ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 361 = *E* 372 *Z* 485 al. 361ᵃ = *ν* 288
„τέκνον, τί κλαίεισ; τί δέ σε φρένασ ἵκετο πένθοσ; 362 sq.ᵃ = *Σ* 73 sq.
ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόωι, ἵνα ϝείδομεν ἄμφω." 363 = *Π* 19
τὴν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφη πόδασ ὠκὺσ Ἀχιλλεύσ· 364 = *Σ* 78
„ϝοῖσθα· τίη τοι ταῦτα ϝιδυίηι πάντ' ἀγορεύω;

---

351. *χεῖρασ ὀρεγνύσ*] *χεῖρ' ἀναπιτνάσ* Zen. (*χεῖρασ ἀναπτασ* A, sed prior syllaba -*ασ* signo solito, quod elisionis signo est subsimile, indicata est; correxit Cobet coll. *λ* 392); *χεῖρασ ἀνασχών* (ut *E* 174 *ν* 355) alii in schol. ‖ 356. *ἠτίμασσεν* § 144] -*μησεν*. — *ἀποϝράσ* § 150[5]] *ἀπούρασ*.

---

352 sq. Breves annos sibi concessos esse scit Achilles. Qui nuper, cum bellum exarsisset, Troiam profectus est iuvenis admodum et belli imperitus, ut olim Nestor (cf. Λ 717—721; alia, quae sunt similia, ad Δ 477—479 sunt collata), ne pueriles quidem annos plane egressus (cf. Ω 540: dicamus annos duodeviginti fere natum); nam crines fluvio Spercheo nondum posuit (cf. Ψ 142). Probe tum sibi fuit conscius se in patriam non rediturum; sed nobili leto absumi quam domi vitam ut longam sic ingloriam degere maluit. Nunc igitur, quoniam spem reditus abiecit ut fama potiretur clarissima, hanc veluti debitam sibi deposcit. Cf. Ι 410—415 Π 709.

353. ὄφειλεν] § 273.

358. Habitat Thetis cum sororibus in Nerei dei patris aedibus submarinis ἀργυφέοισι, χρυσέοισι, μαρμαίρουσι (Ω 83 Σ 398—400 Ζ 136 Bacchyl. XVII 100—108), ibique peperit olim filium Achillem, cum Peleus ei — sic di voluere — vim intulisset nolenti (Σ 432 sqq. Pind. Nem. III 360 IV 101 sqq. Soph. fr. 163, 548 Eur. fr. 1078 Herodot. VII 191). *Nerei* quidem nomen (h. Ap. 319 Hes. Theog. 240 sqq., 1003 sqq.) neque in Iliade neque in Odyssea occurrit (ἅλιοσ γέρων vocatur Α 538 alibi), sed *Nereïdes* commemorantur Σ 38 sqq. — Discrepant quae dicuntur Π 574 (?) Σ 85—87 Ω 60—63.

359. ἀνέδυ … ἁλὸσ] genitivus etiam ε 337, accusativus Α 496 (et sensu *subterfugiendi* Ν 225).

362—365. Cf. Σ 73 sq. et cum vs. 365 cf. ε 97 sq.

365. ταῦτα ϝιδυίηι] § 160.

ᾠχόμεθ' εἰσ Θήβην, ἱερὴν πόλιν 'Ηετίωνοσ,
τὴν δὲ διεπράθομέν τε καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα.

366—392. Ar. —

366—369. Chryseïdem *Thebae* captam esse cur sumserit poeta nescimus. Auditoresne poetae sciverunt? Haud incredibile hoc, Cypriorum certe carminis auctor causam rei indicavit: ad sacra Dianae ferenda eam illuc venisse (schol.; cf. vs. 307 et 12 sq.). Veri tamen videtur similius ipsum poetam Thebae nomen propterea elegisse quod in priscis fabulis huius praesertim urbis ab Achille captae clarum esset excidium. Sed quicquid hac de re suspicamur, id quidem patet, eiusmodi quid a nostro poeta aut fingi aut aliunde sumi necessario debuisse. Nam *Chrysen* urbem si ab Achivis *captam* esse sumsisset, — id quod *non* factum esse aperte dixit vs. 37, 390, 431, — sed si captam esse sumsisset, puellam autem tum cum caperetur illic in patris Chrysae aedibus degisse, sumere praeterea debuisset eam non esse abductam a victoribus, sed liberam mansisse, quemadmodum ipse pater mansit liber neque bonis est exutus, utpote dei antistes sacrosanctus in dei luco habitans. Sic et alter Apollinis antistes *Maron* Ismaro urbe capta cum suis incolumis evasit (cf. ι 199—201). Quapropter non videtur credibile extitisse olim fabulam antiquiorem, in qua Chryseïs puella ab Achille (vel ab aliis Achivis) *Chrysae* caperetur, sed in ipsa mente poetae Iliadis haec puella videtur esse nata, et solo patris — vel urbis natalis — nomine propterea esse designata quod ipsius nomen proprium nullum praeberent fabulae priscae (cf. vs. 99). De *Briseïde* idem dictum esto (cf. B 690 sq.). — *Theba* urbs sub monte Placo aliunde ignoto sita, cuius rex erat Eetion Hectoris socer, nuper ab Achille expugnata et vastata est, cum primum Achivi in littore Troiano appulerunt (cf. B 690 sq. Z 397, 416, 425 I 188 Π 152—154 X 479 Ψ 828 sq.). Sic certe statuit Iliadis poeta; in priscis vero, quibus usus est, fabulis Thebam illam, quam Achilles vastasset, non urbem ad sinum Adramyttenum sitam Troiae vicinam fuisse illam, de qua cf. Herodot. VII 42 et Demetrius Scepsius apud Strab. 612—614, sed *Phthiotidem*, quam ideo in Catalogo non esse commemoratam, quippe dudum deletam, viri docti complures sunt suspicati coniectura ut incerta sic haud absurda. Etiam *Hectorem* sive „urbis servatorem", quod *epitheton* fuit primitus, perinde atque Ϝαστυϝάναξ vel Ἀλέξανδροσ, non *proprium nomen*, eidem fabulae olim proprium fuisse credibile reddit fortasse id quod traditum est apud Pausaniam IX 18 § 5, Hectorem *Thebae* in urbe Boeotiae fuisse sepultum; potuit enim fabula, quae in *Thessalia* nata esset, ab huius regionis incolis in Boeotiam tum cum ipsi illuc migrarunt (cf. B 494) cum ipso Thebae nomine deferri. Cf. etiam X 147—166 et Achivorum recensio in B a Boeotis initium capiens. Sed quam antiqua, qua auctoritate fulta fuerit illa, cuius Pausanias mentionem facit, fabula de Hectoris ossibus Thebam delatis scire non iam licet, nihil autem eiusmodi cogitasse poetam Iliadis certissimum est.

καὶ τὰ μὲν εὖ 'δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἷεσ Ἀχαιῶν,
ἐκ δ' ἕλον Ἀτρεΐδηι Χρυσηΐδα καλλιπάρηιον.
Χρύσησ δ' αὖθ', ἱερεὺσ ϝεκατηβόλου Ἀπόλλωνοσ,
ἦλθε θοὰσ ἐπὶ νῆασ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
λυσόμενόσ τε θύγατρα φέρων τ' ἀπερείσἰ ἄποινα,
στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶ ϝεκηβόλου Ἀπόλλωνοσ 372-375 = 13 sqq.
χρυσέωι ἂν σκήπτρωι, καὶ 'λίσσετο πάντασ Ἀχαιούσ,
Ἀτρεΐδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντεσ ἐπηυφήμησαν Ἀχαιοὶ 376-379 = 22 sqq.
αἴδεσθαί θ' ἱερῆα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα,
ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδηι Ἀγαμέμνονι 'ϝάνδανε θυμῶι,
ἀλλὰ κακῶσ ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
χωόμενοσ δ' ὁ γέρων πάλιν ὤιχετο, τοῖο δ' Ἀπόλλων
εὐξαμένοἰ ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα ϝοι φίλοσ ἦεν,
ἧκε δ' ἐπ' Ἀργεΐοισι κακὸν βέλοσ· οἳ δέ νυ λαοὶ
'θνῆισκον ἐπασσύτεροι, τὰ δ' ἐπώιχετο κῆλα θεοῖο
πάντηι ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν. ἄμμι δὲ μάντισ
εὖ ϝειδὼσ ἀγόρευε θεοπροπίασ ϝεκάτοιο.
αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτοσ 'κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι·
Ἀτρεΐωνα δ' ἔπειτα χόλοσ 'λάβεν, αἶψα δ' ἀναστὰσ
ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένοσ ἐστί.
τὴν μὲν γὰρ σὺν νηῒ θοῆι ϝελίκωπεσ Ἀχαιοὶ
εἰσ Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ϝάνακτι·
τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκεσ ἄγοντεσ
κούρην Βρισῆοσ, τήν μοι 'δόσαν υἷεσ Ἀχαιῶν.
ἀλλὰ σύ, εἰ δύνασαί γε, περισχέο παιδὸσ ἑῆοσ·
ἐλθοῦσ' Οὔλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δή τι
ἢ ϝέπε' ὤνησασ κραδίην Διὸσ ἠέ τι ϝέργωι.

---

373 sq. Cf. vs. 14 sq. || 377. Cf. vs. 23. || 381. *μάλα*] *ῥά νυ* Theagenes Cypria Cret. || 388. *ἠπείλησεν μῦθον*] *μῦθον ἐπηπείλησεν* Nauck (ut *ν* 127 et supra vs. 319), metri causa. Cf. *Γ* 348 *Ο* 197. || 393. *ἑῆοσ*] *εοιο* (*ἑοῖο*) Zen. Cf. *Ο* 138 *Σ* 71, 138 *Τ* 342 *Ω* 422, 550. || 395. *τι* Bentley] *καί*. Cf. *Ε* 879 et supra vs. 115.

---

376. ἐπηυφήμησαν] Cf. vs. 22.
381. εὐξαμένοι'(ο)] § 59.
385. *Prolocutus est Calchas quae afflante Apolline intellexerat.*

393. περισχέο] *tuendi* hoc verbum redit ι 199; cf. ὑπερέχειν χεῖρα Δ 249 al. nec non ἀμφιβαίνειν Α 37 al.
395. ϝέπε'(ϊ)] § 71.

πολλάκι γάρ σεο πατρὸσ ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα 396 sq.* cf. Φ 475 sq.
εὐχομένησ, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφεῖ Κρονίωνι
οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀϝεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
ὁππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
Ἥρη τ' ἠδὲ Ποσειδάων καὶ Παλλὰσ Ἀθήνη.
ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα, θεά, ὑπελύσαο δεσμῶν,
ὦχ' ἑκατόγχειρα καλέσασ' εἰσ μακρὸν Ὄλυμπον, — 402-406 cf. Hes. Theog. 617 sqq.
ὃν Βριάρην καλέουσι θεοί, ἄνδρεσ δέ τε πάντεσ
Αἰγαίων', — ὃ γὰρ αὖτε βίηι ϝοῦ πατρὸσ ἀμείνων.

396—406. Zen. — || 400. *Παλλὰσ Ἀθήνη*] *Φοῖβοσ Ἀπόλλων* Zen. et pap. Florent. 106 saec. III p. C.; cf. comment. || 402. *ἑκατόγχειρα* Par. 2767] *-ρον*. Cf. § 83. || 403. **Βριάρην*] *Βριάρεων*. Cf. § 62; genitivo *Βριάρηο* usus est Ibycus (Etym. M. 213, 23). || 404. *βίηι* Zen. *Ω*] *βίην* Ar.; cf. *Γ* 193. — *ϝοῦ πατρὸσ ἀμείνων*] *πολὺ φέρτατοσ ἁπάντων ὁππόσοι ναίουσ' ὑπὸ Τάρταρον εὐρώεντα* scripsisse Zen. corrupte traditur; *ἦεν πάντων οἳ* HStephanus, *ἦεν | τῶν ὁπόσοι* Cobet, *ἄλλων | ὁππόσσοι* Duentzer.

---

396. *Saepe enim in patris Pelei aedibus audivi te gloriantem.* — Thetis, quae vivit in mari (cf. vs. 358), saepe visit filium in aedibus Pelei degentem.

399 sq. En vestigia manifesta fabulae nostro carmine antiquioris, Iunonem Neptunum Minervam etiam ante Thetidis quas Iliadis poeta excogitavit preces Iovi infestos exhibentis (item Α 520 sq.; cf. Β 13—15): Troiae hostes deo urbis tutelari sive numina Argiva numini Idaeo. Unde patet lectionem Zenodoteam Φοῖβοσ Ἀπόλλων — qui deus a Troianorum semper parte stetit — errori deberi, optimo igitur iure Aristarchum censuisse eam „ἀφαιρεῖσθαι τὸ πιθανόν", alio tamen argumento usum. — Cf. Ο 205—211 et Φ 469.

401. ὑπελύσαο] vincula illi cum Iovi inferrent, tu avertisti instans periculum; nam hoc nunc valent verba: *a vinculis liberasti.*

403 sq. Obstitit *Briares* (*Robustus*) sive *Aegaeon*; hic enim patrem suum Neptunum viribus superat. Particulae αὖτε sive *vero* vis haec est: robustus sane Neptunus dearum socius, Aegaeon vero ipso patre robustior. Etiam in alia fabula Iovis et Thetidis sortem spectanti commemoratur filius patre robustior; quam vide apud Pindarum Isthm. VIII 60—70. — Nomina duplicia, alterum e deorum sive musarum ipsiusque poetae lingua desumtum, alterum e lingua mortalium sive e fabulis vetustis, commemorantur etiam Β 813 sq. Ξ 291 Υ 74; cf. praeterea μ 61 et *Alexandri* sive *Paridis*, *Astyanactis* sive *Scamandrii*, *Cleopatrae* sive *Alcyones*, *Leucotheae* sive *Inus* nomina duplicia. *Epitheta* nimirum loco nominum propriorum eorumque obsoletorum a poetis saepius sunt usurpata, et vel *novi* heroës inde subinde procreverunt: *Telemachus*, *Neoptolemus*, alii. A prisco more loquendi disceditur κ 305. — Quod autem Neptunus, qui poetae Iliadis est numen *marinum*, priscis vatibus fuit γαιήϝοχοσ sive *deus per terram curru vectus*, Terrae Matris coniux, concinit

ὅσ ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων. — 405 cf. E 906; 405ᵇ = Θ 51 Λ 81
τὸν καὶ ὑπέδϝεισαν μάκαρεσ θεοί, οὐδέ ϝ' ἔδησαν.
τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο καὶ λαβὲ γούνων, — 407ᵇ cf. 500, 557
αἴ κέν πωσ ἐθέληισιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
τοὺσ δὲ κατὰ πρύμνασ τε καὶ ἀμφ' ἅλα ϝέλσαι Ἀχαιοὺσ — 409ᵇ = Σ 294
κτεινομένουσ, ἵνα πάντεσ ἐπαύρωνται βασιλῆοσ,
γνώηι δ' Ἀτρεΐδησ εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων — 411 sq. = Π 273 sq.
ϝὴν ἄτην, ὅ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὔ τι ἔτισε." — 412 cf. 244
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτισ κατὰ δάκρυ χέουσα· — 413 = Σ 428 cf. Σ 94
„ὤ μοι τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;
αἴθ' ὄφελεσ παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτοσ καὶ ἀπήμων
ἧσθαι, ἐπεί νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔ τι μάλα δϝήν. — 416ᵇ = N 573 χ 473
νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμοροσ καὶ ὀϊζυρὸσ περὶ πάντων
ἔπλεο· τῶι σε κακῆι αἴσηι 'τέκον ἐν μεγάροισι.
τοῦτο δέ τοι ϝερέουσα ϝέποσ Διὶ τερπικεραύνωι
εἶμ' αὐτὴ πρὸσ Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴ κε πίθηται.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενοσ ὠκυπόροισι
μήνι' Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν.
Ζεὺσ γὰρ ἐσ Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονασ Αἰθιοπῆασ

---

406. *ϝ'(ε)] τ'. Cf. § 92. || 411. γνώηι δ' § 122] γνῶι δὲ καί. Cf. Ω 688. || 412. οὔ τι § 100] οὐδέν. || 423. μετ' ἀμύμονασ] μετὰ Μέμνονασ quidam olim.

---

quod Briareus *Terrae* et *Caeli* filius dicitur Hes. Theog. 149 (617, 714, 734); ubi et *Neptuni gener* audit vs. 817 sqq.

407. λαβὲ γούνων] cf. vs. 500.

409. ἀμφ' ἅλα ϝέλσαι] *circa mare cogere*, i. e. *cogere in littoris sinum* duobus promunturiis inclusum (cf. Ξ 36), ubi naves Achivi subduxerunt. Item Σ 294; ἅλσ Homero est mare terrae vicinum, non mare altum (πόντοσ, θάλαττα, cf. vs. 349 sq.). Quamquam haec non constanter distinguuntur; cf. Φ 59.

414. αἰνὰ τεκοῦσα] cf. Σ 54.

416. μίνυνθα] *per breve tantum temporis spatium* (*ibi vivere*, quod e contextu facile suppleri potest).

418. κακῆι αἴσηι] *in malum fatum* (*in vitam infelicem*). Item E 209, et X 477 ἰῆι ἐγεινόμεθ' αἴσηι, cf. etiam H 218, 285 προκαλέσσατο χάρμηι = εἰσ χάρμην.

— ἐν μεγάροισι] Achilles ubi natus esset fortasse non rogavit poeta Iliadis, sed videtur sumsisse in Nerei aedibus natum et per primos vitae annos illic a matre nutritum esse. Dein vero Achilles in aedibus Pelei a Phoenice est educatus (I 485—495), secundum alios a Chirone (Pind. Nem. III 75—111 Eur. Iph. A. 708—710; cf. Λ 832).

423—427. Iovem non iam in Olympo adesse poeta finxit, ut fieret intervallum aliquot dierum, per quos Aga-

χθιζὸσ ἔβη κατὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἅμα πάντεσ ἕποντο·
δωδεκάτηι δέ τοι αὖτισ ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε,
καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἶμι Διὸσ ποτὶ χαλκοβατὲσ δῶ, 426b = Φ438,505 cf. Ξ 173 θ 321 ν 4

424. *κατὰ*] sic Aristoph., Ar., Callistratus, Dionysius Sidonius, Ixion, cum libris Antimachi Mass. Sinop. Cypr., item Apoll. lex. s. v. *κατά*, cf. etiam schol. Aristoph. Av. 1178; *μετὰ Ω*. Cf. *Α* 484 *Β* 163, 179 et *Β* 143 *Ι* 54 *Ρ* 149 *Τ* 346 *π* 419 nec non prisca controversia quae fuit de vi vocis *μεταδόρπιοσ δ* 194. — *ἕποντο*] *ἕπονται* olim quidam, perperam sic interpretati: *ceteri dei eum* (*hodie*) *sequuntur* = *post eum eunt*. Non nisi qui *simul eunt* dicuntur *ἕπεσθαι*.

memnon propter iram Achillis in littore Troadis cum copiis inutiliter desidere cogeretur, cum urbem, ad quam expugnandam adesset, vellet petere: sic enim et ipsum et ceteros duces mox somnio fallaci aures libentissime esse praebituros. Quod autem Olympios *heri* ad Aethiopes abiisse ait Thetis, id cum vs. 194 et 222 non convenire videtur lectoribus hodiernis, *eodem* enim die, cuius vs. 54 sqq. facta est mentio, ipsam cum filio esse collocutam; *omnia* autem numina dicentem nunc Thetidem non nisi *multa* cogitare nemo credet grammaticis iis quorum opinionem Aristoteles loco lacunoso (a Heynio huc relato) laudavit Poet. 26 § 17. Sed alia poetae atque nobis est dies computandi ratio; qui tempus per νυχθήμερα dirimit, a *solis occasu* (i. e. ab *ortu noctis*: ἐπέρχεται κνέφασ, cf. vs. 475) usque ad sequentis diei finem, haud secus atque anni initium non ver sed hiems facit Σ 541. Cf. Θ 541 Τ 141, 195 (μ 105) et frequens verborum iunctura νύκτασ τε καὶ ἤματα (vel ἦμαρ), quae nunquam sine causa certa atque aperta variatur (cf. Ψ 186). Altera autem pars proximi νυχθημέρου, cuius initio fit *lux*, vocatur αὔριον (item nos: *morgen*), quod adverbium (cret. ἄσ) cum voce ἠώσ sive *aurora* cohaeret. — Per noctis igitur silentium Achillem a matre opem petivisse poeta voluit, hunc rerum ordinem statuens: 1) ineunte die (cf. Υ 138) Achilles convocavit milites in concionem, quae post rixam ducum sub meridiem est dimissa; 2) dein Achivi cenarunt, di autem Olympii in Aethiopiam abierunt epulatum; 3) per reliquum diem lustrati sunt Achivi et Chryseis ab Ulixe ad patrem est reducta; 4) sub noctem Agamemnon Briseïdem ad se adduci iussit; 5) per silentium nocturnum Achilles in littore deserto apud matrem conquestus est sortem suam iniquam. — In ripis Oceani apud Aethiopes epulari di dicuntur etiam Ψ 205—207, et solus Neptunus α 22—26; eodem Iuno se — sed alio consilio — abituram fingit Ξ 200 sq.

425. δωδεκάτηι] numerale non addito substantivo ἡμέρηι tempori indicando etiam Ω 413 β 374 δ 588 sic inservit; praeterea cf. locutio ἐννῆμαρ . . . τῆι δεκάτηι δέ Α 54 al. — Per dies igitur complures Aethiopes Olympiis epulas illas quas poeta dicit struxerunt. Cf. ε 282 sq.

426. χαλκοβατὲσ δῶ] item Ξ 173 Φ 438, 505, aedes *Vulcani* θ 321, *Alcinoi* ν 4. Ultimus locus dehortatur ne *aeneum solum* cogitemus, quale deorum aedibus tribui sane potuit (cf. Δ 2), regiae vero terrestri non

καί μιν γουνάσομαι, καί μιν πείσεσθαι ὀΐω.“
ὣσ ἄρα φωνήσασ’ ἀπεβήσετο, τὸν δ’ ἔλιπ’ αὖθι 428 cf. *Β* 35
χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐϋζώνοιο γυναικόσ, 429[b] = *Ψ* 760
τήν ῥα βίηι ἀϝέκοντα ἀπέϝραον. 430 cf. *δ* 646

αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ
εἰσ Χρύσην ἵκανεν ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
οἳ δ’ ὅτε δὴ λιμένοσ πολυβενθέοσ ἐντὸσ ἵκοντο, 432 = *π* 324
ἱστία μὲν ’στεῖλάν τε ’θέσαν τ’ ἐν νηῒ μελαίνηι,
ἱστὸν δ’ ἱστοδόκηι ’πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντεσ 434 = h. Ap. 504

---

430. *ἀϝέκοντα* Ahrens] *-ντοσ*. Cf. *Υ* 414 *δ* 646 *θ* 267 (*σ* 273?) *χ* 388, 443, 471 sq. — *ἀπέϝραον* § 150[5]] *ἀπηύρων*. An **ἀπέϝρασαν*? || 432. *ἐντὸσ*] *ἐγγὺσ* Ar. || 433. *’στεῖλάν τε ’θέσαν τ’(ε)* Wakefield] *στείλαντο θέσαν δ’*. Medium hinc alienum (cf. comment.), simile vitium est *Β* 410 *μ* 356; cf. etiam *α* 112. || 434. *ὑφέντεσ* Zen. *Ω*] *ἀφέντεσ* Ar.

---

item; itaque praestat intellegere *aedem limine aereo instructam* coll. Θ 15 η 83, 89. Cui interpretationi et forma adiectivi favet, *substantivi* enim, non *verbi* stirps in sede posteriore expectatur. Est βατήρ *limen* (non tamen apud H.). Utramque explicationem praebet schol. Ξ 173.

428. αὖθι] § 322.

429. ἐϋζώνοιο] cf. Β 479.

430. βίηι ἀϝέκοντα] bis idem dicendo poeta gravitatem rei indicat; cf. Χ 203.

431—487. Versus, quibus Ulixis haec expeditio enarratur, nonnulla habere Odysseae similia — id quod interpretes multi observarunt, haud pauci improbarunt, — non est quod miremur; unicum enim hoc iter navale habet Ilias, Odyssea vero complura. — Verba αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ εἰσ Χρύσην ἵκανεν valent: *interim Ulixes Chrysen pervenerat.* Poeta postquam res Achillis enarravit, redit ad eum temporis articulum unde vs. 317 profectus est.

433. Dicitur ἱστίον ἀναϝερύειν vel ἕλκειν *velum* cum ipsa antenna unde suspensum est *sursum trahere* β 426 ι 77 μ 402 ο 291, ἱστίον (ἀνα-)πιτνάμεναι *velum* sursum tractum *vento pandere* Α 480 [δ 783] ε 269 [θ 54] κ 506, ἱστίον καθιέμεναι vel καθαιρέειν *velum* cum ipsa antenna *demittere* ι 72, 149 h. Ap. 487, 503, ἱστίον στέλλειν vel μηρύεσθαι *velum* demissum in navi *componere* Α 433 γ 11 μ 170 π 353, ἱστίον τιθέμεναι ἐν νηῒ h. l. *velum compositum* suo loco in navi *seponere* nunc inutile. Medium vero ἐντίθεσθαι sive *suos in usus imponere* usurpatur de iis qui cursum inituri navem armant (δ 578, 781 θ 52 λ 3).

434. ἱστοδόκηι] †, ut δουροδόκη α 128. Significatur *furca* ad mali demissi caput sustentandum in puppi erecta. — προτόνοισιν] *funibus* his duobus, qui prorae alligati malum erectum tenent, laxatis demittitur nunc malus, retrorsum tractus τῶι ἐπιτόνωι (cf. μ 423), qui funis a mali capite puppim versus tendebatur. Attractis vero τοῖσ προτόνοισ malus erigitur β 425 ο 290, ruptis retro ruit μ 409 sq.

καρπαλίμωσ, τὴν δ' εἰσ ὅρμον προέρεσσαν ἐρετμῶι. 435-437 = ο 497 sqq.
ἐκ δ' εὐνὰσ ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν, 436 cf. ι 137
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ ἔβαινον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσησ, 437 = h. Ap. 505 cf. ι 150, 547 μ 6
ἐκ δ' ἑκατόμβην 'βῆσαν ἑκηβόλωι Ἀπόλλωνι,
ἐκ δὲ Χρυσηῒσ νηὸσ 'βῆ ποντοπόροιο.
τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητισ Ὀδυσσεὺσ
πατρὶ φίλωι ἐν χέρσ' ἐτίθει, καί μιν προσέϝειπε· 441 cf. 585
„ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπεμψε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοίβωι θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὄφρ' ἱλασόμεσθα ϝάνακτα,
ὃσ νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκε."
ὣσ ϝειπών ϝ' ἐν χέρσ' ἐτίθει, ὃ δ' ἐδέξατο χαίρων 446 = Ψ 624, 797 cf. Ψ 565 ο 130
παῖδα φίλην. τοὶ δ' ὦκα θεῶι ἱερὴν ἑκατόμβην 446ᵃ = ϑ 406 ο 120 cf. γ 51
ἑξείησ ἔστησαν ἐΰ δμητὸν περὶ βωμόν,
'χερνίψαντο δ' ἔπειτα καὶ οὐλοχύτασ ἀνέλοντο.
τοῖσιν δὲ Χρύσησ μεγάλ' ηὔχετο, χεῖρασ ἀνασχών· 450ᵇ = Γ 275

435. *προέρεσσαν* Ar. cum Sosigene et libris Arg. et Sinop.] *προέρυσσαν* *Ω*. Cf. ι 73 ν 279 ο 497. — *ἐρετμῶι* Nauck] *ἐρετμοῖσ* *Ω*, item ν 22 ο 497. Cf. § 60 et δ 580. || 438. *ἑκηβόλωι Ἀπόλλωνι*] *Ἀπόλλωνι ϝεκαϝέργωι* vGent, ϝ etiam h. Ap. 177 sic neglectum est. || 444. Ar. — || 446 sq. Zen. *ὣσ εἶπεν* (sic Wolf pro *εἰπών*), *τοὶ δ' ὦκα θεῶι ἱερὴν ἑκατόμβην*. || 446. *ϝ'(οι)] addidimus. || 447. *ἱερὴν* Zen. Ar.] *κλειτὴν* *Ω*. Cf. vs. 99, 431, 443.

436. εὐνὰσ] *lapides*, quibus pro ancoris utebantur ad proram stabiliendam. Cf. Ξ 77 ι 137 ο 498.

439. Olim cachinno nescio quis, ut grammaticos artificia metrica nusquam non deprendentes irrideret, perhibuit spondeis nunc pingi puellam caute et pedetentim e navi procedentem, dein dactylo indicari ultimos eius motus ceteris celeriores, quibus in terram firmam properavit. Non admodum faceta haec, egregie vero inepta vocanda essent si pro serio dictis essent habenda. Nam ipsum poetam, qui rem simplicissimam nunc verbis simplicissimis et numeris haudquaquam insolitis expressit, nihil eiusmodi cogitasse nemo non sentit.

440. βωμὸν] aram in Apollinis luco, ubi Chryses habitabat, erectam. In qua ara sacerdos deo suo sacrificare solebat.

443 sq. ἀγέμεν … ῥέξαι] *adducendi* verbi usurpatur tempus durativum, quia adducta puella dein remansura est, *sacrificandi* autem aoristus, quia certo tempore haec actio absolvitur.

446. ἐν χέρσ' ἐτίθει] *in brachiis collocavit* et sic *tradidit* (*reddidit*). Posterior notio nunc praevalet, ut Φ 82 Ψ 597 al.

449. οὐλοχύται (item vs. 458 al.) sive οὐλαί (γ 445), quae postea ὀλαί vocabantur (Ar. Pac. 948 al.), erant *molae*, frumenti grana contusa. Quae afferebantur in canistro (γ 442).

„κλῦθί μοι ἀργυρότοξ', ὃσ Χρύσην ἀμφιβέβηκασ
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ϝῖφι ϝανάσσεισ·
ἠμὲν δή ποτ' ἐμεῖο πάροσ 'κλύεσ εὐξαμένοιο,
'τίμησασ μὲν ἐμέ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν,
ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐϝέλδωρ·
ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀϝεικέα λοιγὸν ἄμυνον."
ὣσ ἔφατ' εὐχόμενοσ, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβοσ Ἀπόλλων.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ηὔξαντο καὶ οὐλοχύτασ προβάλοντο,
ἀϝϝέρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούσ τ' ἐξέταμον κατά τε κνίσηι ἐκάλυψαν
δίπτυχα ποιήσαντεσ, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
'καῖε δ' ἐπὶ σχίζηισ' ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα ϝοῖνον
'λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσί.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
'μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
ὤπτησάν τε περιφραδέωσ, 'ϝερύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ 'παύσαντο πόνου 'τετύκοντό τε δαῖτα,
'δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸσ ἐδεύετο δαιτὸσ ἐϝίσησ.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο,

451 sq. = 37 sq.
453 cf. *Π* 236
454 sq. = *Π* 237 sq.
455 cf. *Θ* 242
457 = 43
458-461 = *Β* 421 sqq.
458 = γ 447
458ᵃ = μ 359
459ᵇ = μ 359
460 sq. = μ 360 sq.
460ᵇ-465 = γ 457 sqq.
464 469 = *Β* 427 sqq.
464 sq. = μ 364 sq.
465 cf. ξ 75, 430 sqq.
466-468 = *Η* 318
466 = *Ω* 624 ξ 431
467 cf. π 478
468 sq. = *Ψ* 56 sq. π 479 sq.
468 = 602 τ 425
469 = *Η* 323 *Ι* 92, 222 *Ω* 628 γ 67, 473

451. *μοι* l. a. ant.] *μευ* Ar. *Ω*. Cf. § 92. || 453. *ἠμὲν δή* schol. *Σ* 75] *ἤδη μέν* *Ω*; cf. *Π* 236. — **ἐμεῖο πάροσ 'κλύεσ*] *ἐμεῦ πάροσ ἔκλυεσ*. Cf. *Π* 76 et § 92.

459. Sursum trahuntur capita pecudum (cf. Α 65 sq.) dis caelestibus oblatarum, dein praeciditur iis iugulum (cf. Γ 292). Boves vero feriebantur securi (cf. Ρ 520—522 γ 449), item porci, dein humi iacentibus his quoque iugulum esse recisum per se intellegitur.

461. δίπτυχα] acc. sing. (τὴν κνίσην). Item Β 424 γ 458 μ 361. Producta adiectivi forma δίπτυχοσ extat ν 224. — ὠμοθέτησαν] ossibus femoralibus adipe involutis superimponuntur carnes e variis partibus corporis animalis caesi desumtae, veluti epularum *primitiae*; cf. ξ 427 sq. — Item Β 424 γ 458 μ 361.

463. πεμπώβολα] vox (etiam γ 460 lecta) significat quinque verua uni manubrio iuncta, ut plura viscera simul torreri possint; πεμπ- non πεντ- stirpis formam praebent etiam adiectivum πέμπτοσ et verbum πεμπάζεσθαι.

464 sq. *Dis* postquam satis datum, *sibi* consulunt homines; nam combustis femoribus et extis gustatis assantur reliquae carnes, ut fiant epulae. Dicuntur ἄλλα quae γ 65 alibi audiunt κρέ' ὑπέρτερα. — Imitatur Verg. Aen. I 212.

469. *Postquam exemta fames et amor compressus edendi* Verg. Aen. VIII 184. Mentio πόσιοσ, quae locis parallelis nihil habet insoliti, h. l. propter vs. 470 admirationem faciat, si quis sumat heroas, ut postea Athenienses,

κοῦροι μὲν κρητῆρασ ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
'νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι,
οἳ δὲ πανημέριοι μολπῆι θεὸν ἱλάσκοντο,
καλὸν ἀείδοντεσ παιήονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
μέλποντεσ ϝεκάϝεργον· ὃ δὲ φρένα 'τέρπετ' ἀκούων.
ἦμοσ δ' ἠέλιοσ κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφασ ἦλθε,

470 cf *Ι* 175 α 148 γ 339 φ 271
471 = *Ι* 176 γ 340 φ 272 cf. η 183
473 cf. *Χ* 391
[κ 185 al.
475 = ι 168, 558

---

474. Ar. ——. Post vs. 472 supervacaneus est.

---

inter cenandum omnino non bibisse; sed verborum πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ iunctura frequens docet sic potius intellegenda esse verba poetae: inter edendum singulos prouti liberet vini aliquid bibisse aut non bibisse, dein vero compotationem communem ritu sollemni esse institutam. Cui interpretationi optime conveniunt verba poetae Δ 259—263, item Ι 175—177 coll. vs. 92.

470. ἐπεστέψαντο ποτοῖο] *ad oram usque repleru nt*; cf. adi. ἐπιστεφήσ Θ 232 β 431. Non recte Vergilius interpretatus est *vina coronant* Aen. I 724, nam coronarum apud poetam usus est nullus (cf. Α 234—239).

471. πᾶσιν] cum verbo 'νώμησαν iungendum; cf. ν 54 σ 425.

— ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι] *vini aliquid poculis e cratera haurientes*, ut fieret libatio. Convivae paucas has vini guttulas effundunt priusquam potandi faciant initium. Item locis par. et σ 418 φ 263. — Post cenam instituitur iam compotatio.

472. πανημέριοι] *per reliquam diei partem*. Item Ρ 384 et πᾶν ... ἦμαρ Σ 453, cf. παννύχιοσ *per reliquam partem noctis* sive *usque ad noctis finem* Κ 2 β 434 h. Cer. 393, πάννυχοσ Κ 159.

— μολπῆι] *ludo*, i. e. *saltando*, simul *canentes*, τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτόσ (α 152). Redit nomen Ν 637 Σ 572, 606 α 152 δ 19 ζ 101 φ 430 ψ 145; cf. Σ 606 et verbum μέλπειν vs. 474.

473. καλὸν] i. e. καλῶσ (schol.).

— παιήονα] *laetum canticum*, ut Χ 391 h. Ap. 518.

474. μέλποντεσ] *ludo* (cantu et saltatione) *celebrantes*. Cf. παίζειν θ 251 ψ 147 h. Ap. 201, 206 al. — Activum verbi non redit, sed medium (non addito accusativo) Η 241 Π 182 Σ 604 δ 17 ν 27; substantiva verbalia sunt μολπή *ludus* (cf. vs. 472) et μέλπηθρον *ludibrium* Ν 233 Ρ 255 Σ 179.

— ὃ δὲ φρένα 'τέρπετ' ἀκούων] voluitne poeta — si genuinus hic versus — Apollinem vocatum Chrysen aliquantisper accessisse, an apud Aethiopes dum commemoratur haec audivisse? Quaestio leviuscula, ad quam poeta animum fortasse ne advertit quidem. Potuit sane deus, dum in Aethiopia degit, preces et cantum Achivorum nihilo minus facile auribus percipere quam si in Olympi vertice sedisset vel Chrysen venisset vocatus; nam caelites etiam eminus audiunt et vident quae fiunt in terris.

475. ἐπὶ κνέφασ ἦλθε] huic locutioni, quae Β 413 Λ 194 alibi redit (cf. etiam α 423), subest imago ea, quae clarioribus verbis exprimitur Θ 486: a sole occidente fuscum noctis velum protractum superindui terrae. Cf. etiam Φ 232 et ι 69. *Supervenit caligo* sive novi νυχθημέρου initium (cf. vs. 423—427 vel κ 86).

δὴ τότ' ἐκοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηόσ. [476 cf. μ 32]
ἦμοσ δ' ἠριγένεια 'φάνη ῥοδοδάκτυλοσ 'Ηώσ, [477 = Ω 788 β 1 γ 404 al.]
καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν· [478b cf. 229]
τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει ϝεκάϝεργοσ Ἀπόλλων. [479a = β 420 ο 292]
οἳ δ' ἱστὸν 'στήσαντ', ἀνά θ' ἱστία λεύκ' ἐπέτασσαν· [480 cf. ι 77 κ 506 μ 402]
ἐν δ' ἄνεμοσ 'πρῆσεν μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα [480b = δ 783 θ 54]
στείρηι πορφύρεον μέγ' ἐϝίϝαχε νηὸσ ἰούσησ. [481 cf. β 427; 482sq. = β 428 sq.]
ἣ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν, [484b = 229]
νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροι' ἐϝέρυσσαν [485 = π 325 cf. π 359 h. Ap. 488]
ὑψόθ' ἐπὶ ψαμάθοισ', ὑπὸ δ' ἕρματα μάκρ' ἐτάνυσσαν, [486 = h. Ap. 507 cf. Hes. Oper. 624 sqq.]
αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίασ τε νέασ τε.
αὐτὰρ ὃ 'μήνιε νηυσὶ παρήμενοσ ὠκυπόροισι,
διογενὴσ Πηλῆοσ υἱόσ, πόδασ ὠκὺσ Ἀχιλλεύσ.
οὔτε ποτ' εἰσ ἀγορὴν 'πωλέσκετο κυδιάνειραν
οὔτε ποτ' εἰσ πόλεμον, ἀλλ' ἐφθινύθεσκε φίλον κῆρ [491b cf. κ 485]
αὖθι μένων, 'ποθέεσκε δ' ἀϋτήν τε πτόλεμόν τε. [492b cf. Ζ 328 Π 63]

λιταί.

ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη 'γένετ' ἠώσ, [493 = Ω 31]
καὶ τότε δὴ πρὸσ Ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντεσ [494b = Φ 518]
πάντεσ ἅμα, Ζεὺσ δ' ἦρχε. Θέτισ δ' οὐ 'λήθετ' ἐφετμῆσ

482. πορφύρεον] πορφῦρον Barnes (cf. Ξ 16 Φ 551 δ 427, 572 κ 309), idque Aratus Phaen. 296 videtur legisse. — μέγ' ἐϝίϝαχε (μέγα ϝ.) Bentley] μεγάλ' ἴαχε Ω (item Σ 29, 228 Φ 10 β 428). || 484. κατὰ Ar.] μετὰ A. Cf. vs. 424. || 488—492. Zen. —, 491 om. || 489. Πηλῆοσ] sic Ar. Π 21, -έοσ vel -έωσ Ω. Erroris causa fuit prisca litteratura, item Π 21 Τ 216 λ 478 (Πηλῆοσ), Β 566 Ψ 678 (Μηκιστῆοσ). Cf. § 17. || 495. *ἐφετμῆσ] -μέων. Cf. § 56. Singularem numerum suadent Σ 216 Φ 299. Idem vitium δ 353, simile Ε 818; praeterea cf. Α 273 et Γ 273.

479. ἵκμενον] participium incertae originis redit β 420 λ 7 μ 149 ο 292. Quod *secundum* vel simile quid significare docet contextus.

480. ἀνὰ ... ἱστία ... ἐπέτασσαν] cf. vs. 433.

485. ἠπείροι' ἐϝέρυσσαν] § 59.

486. ὑψόθ'(ι)] § 322.

488. *Interim* (hoc die et sequentibus) *Achilles pergebat succensere, in castris desidens.*

490—495a. Cf. vs. 423—427. Voce ἐκ τοῖο vs. 493 reditur ad eum diem quo Achilles cum Thetide est collocutus, quemadmodum poeta vs. 488 sqq. in narratione rediit ad consilia quae tunc Achilli dedit mater. Cf. Ω 31.

παιδὸσ ἑϝοῖ', ἀλλ' ἥ γ' ἀνεδύσετο κῦμα θαλάσσησ, [394
ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν Οὔλυμπόν τε. 497ᵇ cf. Ε 750 Θ
ηὗρεν δ' εὐρύϝοπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων 498ᵃ cf. Ο 152 Ω 98 | 498ᵇ sq. = Ε 753 sq.
ἀκροτάτηι κορυφῆι πολυδειράδοσ Οὐλύμποιο, 499 = Θ 3
καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ 'λάβε γούνων 500ᵇ cf. 407
σκαιῆι, δεξιτερῆι δέ ϝ' ὑπ' ἀνθερεῶνοσ ἑλοῦσα 501ᵃ cf. Φ 490
λισσομένη προσέϝειπε Δία Κρονίωνα ϝάνακτα·
„Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δή σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα
ἢ ϝέπε' ἢ ϝέργωι, τὸ δέ μοι κρήηνον ἐϝέλδωρ· 504ᵇ = 41
υἱόν μοι τίμησον, ὃσ ὠκυμορώτατοσ ἄλλων
ἔπλετ', ἀτάρ μιν νῦν γε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων

---

501. *δέ ϝ'(ε)] δ' ἄρ' (item Φ 490). ‖ 505. *υἱόν (υἱέα) μοι τίμησον* Nauck] *τίμησόν μοι υἱόν* (cf. § 14 et vs. 510). An **τίμησόν μοι παῖδα* (coll. Ξ 236)?

---

496. ἑϝοῖ'(ο)] § 59.

— κῦμα] cf. vs. 359.

497—499. *Caeli* sive *firmamenti* et *Olympi* nomina iunguntur etiam Ε 753 sq. Π 364 sq.; cf. praeterea Θ 3—19. Illis locis cogitatur Olympi montis vertex caelo subiectus, nostro quoque poetam id voluisse consentaneum est, prothysteron igitur haec verba efficere (cf. Ω 588). Poeta rem sic sibi informavit ut Iuppiter in summo monte Olympo, cuius vertex inter nubes latitare solet, per maiorem dierum partem degat, sed supra caelum habeat aedes, ubi cum ceteris Olympiis cenet, dormiat, bigas habeat in stabulo adstantes. Cf. Λ 184. „Sic aborigines quidam Polynesiani patrem caelestem modo in collis alicuius cacumine modo supra firmamentum sedentem sibi fingunt" (Lang). Et omnino non potuit fieri quin fluxae essent de his rebus notiones cum ceteris hominibus tum ipsis poetis.

497. ἠερίη] *nebulis* (*matutinis*, vs. 493) *involuta*. Cf. verba ἠΰτ' ὀμίχλη vs. 359. Adiectivi vis eadem est ι 52.

499. πολυδειράδοσ] *saxosi*. Adiectivum redit Ε 754 Θ 3, simplex δειράσ sive *saxum* legitur h. Ap. 281 Pind. Ol. VIII 62 Soph. Ai. 697 al.; cui vocem δειρήν *collum* (att. δέρην) non esse cognatam docet demi Attici nomen Δειράσ (Schulze).

500. Genubus innisa (cf. Ι 570) Iovis sedentis barbam et genua contingit manibus. Sollemnis gestus supplicantium; item Ζ 45 Θ 371 al.

503 sq. Quomodo et quando de Iove bene merita fuerit Thetis disertis verbis proloqui non vult: probe id novit Iuppiter.

505. ἄλλων] *aliorum habita ratione*. Genitivus (ablativus) indicat locum ex quo comparatio instituitur. Aeque bene igitur dicitur ὠκυμορώτατοσ ἄλλων atque ὠκυμορώτεροσ ἄλλων: *aliorum si habetur ratio omnium celerrime obiturus* atque: *ceteris celerius obiturus*. Item Ζ 295 Κ 434 Ξ 118(?) Ψ 532 ε 105 et saepe apud alios. Cf. ἔξοχον ἄλλων Ζ 199 al., ἐξ ἄλλων, ἀλλάων Σ 432 Φ 370 et locutio αὐτὸσ ἑαυτοῦ (Ar. Vesp. 357 al.).

ἠτίμασσεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρασ αὐτὸσ ἀποϝράσ. 507 = 356
ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον, Ὀλύμπιε μητιέτα Ζεῦ·
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτοσ, ὄφρα κ' Ἀχαιοὶ
υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσίν τέ ϝε τιμῆι."
ὣσ 'φάτο· τὴν δ' οὔ τι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύσ, 511 cf. Δ 401 Ε 689 al.
ἀλλ' ἀκέων δϝὴν ἧστο. Θέτισ δ' ὡσ ἥψατο γούνων, 512 cf. Ο 76
ὣσ ἔχετ' ἐμπεφυυῖα, καὶ εἴρετο δεύτερον αὖτισ·
„νημερτὲσ μὲν δή μοι ὑποσχέο καὶ κατάνευσον,
ἢ ἀπόϝειπ' — ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι δϝέος, — ὄφρ' ἐῢ ϝείδω 515 cf. Χ 19
ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη θεόσ εἰμι."
τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσασ προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύσ· 517 = Δ 30 cf. Η 454; 517a = Θ 208 Ο 184 Σ 97
„ἦ δὴ λοίγια ϝέργ', ὅ τέ μ' ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεισ 518a = 573
Ἥρηι, ὅτ' ἄν μ' ἐρέθηισιν ὀνειδείοισι ϝέπεσσι.
ἣ δὲ καὶ αὔτωσ μ' αἰὲν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
νεικεῖ, καί τέ μέ φησι μάχηι Τρώεσσιν ἀρήγειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖτισ ἀπόστιχε, μή τι νοήσηι
Ἥρη· ἐμοὶ δέ γε ταῦτα μελήσεται, ὄφρα τελέσσω.
εἶ δ' ἄγε τοι κεφαλῆι κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθηισ·
τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν πάλιν ἀγρετὸν οὐδ' ἀπατηλὸν
οὐδ' ἀτελεύτητον, ὅ τί κεν κεφαλῆι κατανεύσω."
ἦ, καὶ κυανέηισιν ἐπ' ὀφρύσι 'νεῦσε Κρονίων· 528 = Ρ 209; 528b cf. Ο 75 h. Cer. 467

---

507. ἠτίμασσεν § 144] ἠτίμησεν. — ἀποϝράσ § 150[5]] ἀπούρασ. || 519. Ἥρηι] Ἥρη Ar. — ἄν] novicium (§ 326). || 520. αἰὲν Hermann] αἰεὶ Ω, item Ι 322. Cf. α 341 β 22 κ 464 μ 64 ν 255 φ 146; vitium contrarium est Δ 827 α 68 τ 591. || 521. νεικεῖ καί τέ μέ] *νεικείει καί? Cf. § 191. || 522. τι Ar. aliique veterum] σε Ω. || 523. γε vHerwerden] κε. || 524—527. Postmodo additi? || 524. εἶ δ'(ἐ)] cf. vs. 302. — κατανεύσομαι] sic Ar., ἐπιν. l. a. apud Athen. 66 c (cf. vs. 528).

---

509. ὄφρα κ'(ε)] § 326.

512 sq. *Genua amplexus manibusque volutans | haerebat.* Verg. Aen. III 607 sq.

519. -οισι ϝέπεσσι] § 60.

520 sq. Iuppiter (Idaeus) Troiam adversus gentes vicinas hactenus est tuitus.

520. καὶ αὔτωσ] cf. vs. 399 sq.

526. ἐμὸν] non accedit substantivum, sed substantivi vicem obeunt verba ὅ τί κεν κεφαλῆι κατανεύσω sive *verbum vel consilium nutu mei capitis confirmatum.*

— πάλιν ἀγρετὸν] cf. Δ 357.

528—530. Hi versus Phidiae Iovem suum fingenti obversati esse creduntur (cf. Strab. 354). Verg. Aen. IX 106 *totum nutu tremefecit Olympum.*

528. κυανέηισιν] § 21.

ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ϝάνακτοσ
κρατὸσ ἄπ' ἀθανάτοιο, μέγαν δ' ἐϝέλιξεν Ὄλυμπον.
τώ γ' ὣσ βουλεύσαντε διέτμαγεν· ἣ μὲν ἔπειτα
εἰσ ἅλα ἆλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήεντοσ Ὀλύμπου,
Ζεὺσ δ' ἴε ϝὸν πρὸσ δῶμα. θεοὶ δ' ἅμα πάντεσ ἀνέσταν
ἐξ ἑδέων, σφοῦ πατρὸσ ἐναντίον· οὐδέ τισ ἔτλη
μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντεσ.
ὣσ ὃ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου· οὐδέ μιν Ἥρη
ἠγνοίησε ϝιδοῦσ', ὅτι ϝοι συμφράσσατο βουλὰσ
ἀργυρόπεζα Θέτισ, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντοσ.
αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα·
„τίσ δ' αὖ τοι, δολόμητι, θεῶν συμφράσσατο βουλάσ;
αἰεί τοι φίλον ἐστίν, ἐμεῖ' ἄπο νόσφιν ἐόντα
κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν'· οὐδέ τί πώ μοι
πρόφρων τέτληκασ ϝειπεῖν ϝέποσ ὅττι νοήσῃσ.“
τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
„Ἥρη, μὴ δὴ πάντασ ἐμοὺσ ἐπιϝέλπεο μύθουσ
ϝειδήσειν· χαλεποί τοι ἔσοντ' ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.
ἀλλ' ὃν μέν σ' ἐπιϝεικὲσ ἀκουέμεν, οὔ τισ ἔπειτα
οὔτε θεῶν πρότεροσ τὸν ϝείσεται οὔτ' ἀνθρώπων·
ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλωμι νοῆσαι,
μή τι σὺ ταῦτα ϝέκαστα διείρεο μηδὲ μετάλλα.“

530[a] cf. Ξ 177[b]
530[b] cf. Θ 199
531 = ν 439
532[b] = N 243 υ 103
534[b] sq.[a] cf. X 251 sq.
536[b] sq.[a] cf. ε 77 sq.
538 = 556
538[b] = Ω 562 δ 365
540 cf. δ 462
541[b] cf. σ 268
549 cf. Θ 10

530. *κρατὸσ*] *κρητὸσ* Zen. — *ἐϝέλιξεν* § 41[24]] *ἐλέλιξεν.* || 531. *διέτμαγεν*] sic Ar., *-γον* G. || 532. *ἅλα ἆλτο*] *ἅλαδ' ἆλτο* Bentley (cf. *κ* 351), *ἅλ' ἔαλτο* Knight (cf. *Θ* 85). || 533. *δ' ἴε ϝὸν* Brandreth] *δὲ ἑὸν* *Ω* hiatu vix tolerabili (cf. § 44) et zeugmate parum apto. || 534. *ἑδέων*] *ἑδρέων* G, item vs. 581; cf. *ν* 56 et § 56. || 535. *ἔσταν*] *ἦλθον* quidam in schol. BT. || 540. *δολόμητι* § 83[10]] *-μῆτα.* Cf. *α* 300 al. || 547. *σ'(ε)* Wakefield] *κ'.* Cf. *E* 481. || 548. *τὸν* Bentley] *τόν γ'.* || 549. *ἐθέλωμι* Par. 2767[1]] *-λοιμι* *Ω*. Cf. *Θ* 23 et § 112.

532. ἀπ' αἰγλήεντοσ Ὀλύμπου] *de vertice montis luce corusca laeti*, quem λευκὴ ἐπιδέδρομεν αἴγλη (Ζ 45, cf. infra vs. 605 sq.).

535. μεῖναι] ad *expectare* mente addendum est *sedens*, i. e. *non ei assurgere, in sede remanere.*

541. ἐμεῖ'(ο)] § 92.

542. δικαζέμεν'(αι)] *decernere.* Item Θ 431 Ψ 574, 579 λ 547; medium λ 545 μ 440. De *iure dicundo* Σ 506.

546. ϝειδήσειν] *cognituram esse.* Futuri haec forma redit Ζ 257 η 327 h. Ap. 484. Cf. § 212.

547. ἐπιϝεικὲσ] mente add. ἐστι. Cf. Η 433.

— ἔπειτα] ita continuatur enuntiatum ut si non a pronomine ὅν sed a particulis αἴ κε coepisset prior eius pars.

τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπισ πότνια Ἥρη·
„αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔϝειπεσ;
καὶ λίην σε πάροσ γ' οὔτ' εἴρομαι οὔτε μεταλλῶ,
ἀλλὰ μάλ' εὔκηλοσ τὰ φράζεαι ἅσσ' ἐθέληισθα.
νῦν δ' αἰνῶσ δέδϝοικα κατὰ φρένα μὴ παρέϝειπε
ἀργυρόπεζα Θέτισ, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντοσ·
ἠερίη γάρ σ' ἥ γε παρέζετο καὶ 'λάβε γούνων.
τῆι σ' οἴω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὡσ Ἀχιλῆα
τιμήσεισ, ὀλέεισ δὲ πολῦσ ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.“
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύσ·

551 = *Δ* 50 *Π* 439 *Σ* 360 *Υ* 309
552 = *Δ* 25 *Θ* 462 *Ξ* 330 *Π* 440 *Σ* 361
555ᵃ = ω 353 cf. *Κ* 538
556 = 538
557ᵇ cf. 407
559 cf. *Β* 4

553. *οὔτε*] sic Rhianus Aristoph. Ar., *οὐδὲ* (*οὐκ εἴρομαι οὐδὲ* Brugmann) olim alii. Cf. vs. 108. ‖ 554. *ἅσσ'(α)*] sic Ar., *ὅττι* (*θέληισθα*) Dionysius Sidonius. Cf. vs. 277. ‖ 555. *παρέϝειπε* Naber] *σε παρείπηι Ω*, *σε παρέλθηι* Bentley (praestabat *σε παρῆλθε*), an **παρέπεισε* (*σεπαρεπει—παρεπεισε*) coll. *Ζ* 61 *Η* 120 *Ν* 788 *Ψ* 606? Requiritur indicativus, subiunctivus autem in eiusmodi enuntiata etiam ε 300 ν 216 ω 491 irrepsit. ‖ 557. *σ' ἥ* Bekker] *σοί*. Cf. § 13. ‖ 559. *τιμήσεισ, ὀλέεισ* vHerwerden] *-σηισ*, *-σηισ*. Cf. § 147 et 284. — *πολῦσ*] sic Zen. *Β* 4 (h. l. *πολεῖσ* ei tribuitur in schol.), *πολέασ* Ar. *Ω*. Cf. § 83⁹. ‖ 560. *δ' ἀπαμειβόμενοσ*] *δὲ μέγ' ὀχθήσασ* l. a. in A.

551. βοῶπισ πότνια Ἥρη] prisca loquendi haec formula primum nunc obvia servat memoriam aevi nostro poeta antiquioris (cf. Γ 144), quo *vaccae species* Iunoni tribuebatur. Non tamen Iliadis poeta βοὸσ πρόσωπον ἔχουσαν intellexit, talem enim speciem tribuere non potuit Iovis uxori λευκωλένωι ἐϋθρόνωι, sed aut pro nomine proprio hoc epitheton habuit aut interpretatus est eam quae bovem facie quodammodo referret, quod nisi oculis grandioribus fieri non potuit, neque his satis apte; nam βο- praefixum intensivum, quod commenti sunt recentiores, nullum fuit unquam. Sic Minervam qui γλαυκώπιδα dixere primitus, non oculos fulgentes aut praegrandes — ut poetae Iliadis et Odysseae — hoc epitheto significabant, sed deam facie noctuam referentem et cogitabant et dicebant. Testis est noctua fida Minervae sodalis. Cf. etiam Apollo λυκηγενήσ Δ 101. — Suspectam autem locutionem πότνια Ἥρη reddit hiatus. Fuitne olim πότνια μήτηρ?

552. Κρονίδη] primitus non *Croni filium* hoc epitheton significasse, sed priscum obscuraeque potestatis epitheton esse Κρονίωνα sive Κρονίδην, loci qualis hic est satis luculenter testantur. Cf. terminus adiectivorum κυλλοποδίων (Σ 371 al.), ἰθυπτίων (Φ 169), nec non Ὑπερίων sive Ὑπεριονίδησ (ambobus suffixis coniunctis), οὐρανίων, al. huc faciunt. Eadem autem termini -ίων(ῐ) atque termini -τεροσ fuit sors; utraque enim primitus *attribuebat* tantum (οὐραν-ίων *caelestis*, ὀρέσ-τεροσ *montanus*), postea *comparando* inserviit (κακ-ίων vel κακώτεροσ *deterior*). Et eadem sors fuit termini -ιδησ atque termini -ιοσ in adiectivis *possessivis* vulgatissimi, hic enim etiam ad Nelei vel Telamonis vel Capanei *filium* significandum est usurpatus (Β 20 al.).

„δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὀΐεαι, οὐδέ σε λήθω. 561b cf. Κ 279 Ψ 648
πρῆξαι δ' ἔμπησ οὔ τι δυνήσεαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ 562a = β 191
μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι· τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.
εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστίν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῶι δ' ἐπιπείθεο μύθωι,
μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπωι 566a cf. 28
ἆσσον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτουσ χεῖρασ ἐφήω.“ 567 cf. Ο 105
ὣσ ἔφατ', ἔδϝεισεν δὲ βοῶπισ πότνια Ἥρη,
καί ῥ' ἀκέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ·
ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸσ θεοὶ οὐρανίωνεσ· 570a = Ο 101
τοῖσιν δ' Ἥφαιστοσ κλυτοτέχνησ ἦρχ' ἀγορεύειν,
μητρὶ φίληι ἐπὶ ϝῆρα φέρων, λευκωλένωι Ἥρηι·
„ἦ δὴ λοίγια ϝέργα τάδ' ἔσσεται οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά, 573a = 518
εἰ δὴ σφῶ' ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε,
ἐν δὲ θεοῖσι κολῳὸν ἐλαύνετον· οὐδέ τι δαιτὸσ 575b sq. = σ 403 sq.
ἐσθλῆσ ἔσσεται ἦδοσ, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾶι.
μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι, καὶ αὐτῆι περ νοεούσηι, 577b cf. Ψ 305
πατρὶ φίλωι ἐπὶ ϝῆρα φέρειν Διί, ὄφρα μὴ αὖτε
νεικείηισι πατήρ, σὺν δ' ἧμιν δαῖτα ταράξηι.
εἴ περ γάρ κ' ἐθέληισιν Ὀλύμπιοσ ἀστεροπητὴσ
ἐξ ἑδέων στυφελίξαι . . ., ὃ γὰρ πολὺ φέρτατόσ ἐστι.
ἀλλὰ σὺ τόν γε ϝέπεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσι·

567. ἰόνθ' (-ντα)] ἰών Bentley (ante ἆσσον interpungens). — ἀάπτουσ] sic Ar., ἀέπτουσ Aristoph. (cf. Ν 318). || 572. ἐπὶ ϝῆρα] una voce Ar., item vs. 578. Cf. Ξ 132. — λευκωλένωι Ἥρηι] τετιημένηι ἦτορ mavult quidam in schol. T. || 576. ἦδοσ] neglecto ϝ (§ 41^3); Bentley ἔσται ϝῆδοσ, Nauck ἔσσεται ἐσθλῆσ ϝῆδοσ, alii ἐσθλῆσ ἔσσετ' ἐϝῆδοσ. || 581. στυφελίξαι] -ξει Bentley. Cf. Α 135 Φ 556 al. — φέρτατοσ] -τεροσ Anecd. Par. III 109.

562. ἀπὸ θυμοῦ] cf. ἀποθύμιοσ Ξ 261, ἐκ θυμοῦ πεσεῖν Ψ 595. Praepositionis ἀπό eadem vis vere adverbialis est in locutionibus: ἀπ' οὔατοσ εἶναι, γενέσθαι Σ 272 Χ 454, ἀπὸ δόξησ εἶναι, μυθέεσθαι Κ 324 λ 344, ἀπὸ πραπίδων ἐλθεῖν Χ 43 Ω 514.

564. *Si id quod dicis ita habet ut perhibes, mihi sic lubitum esse persuasum tibi habe.*

566 sq. *Ne propius accedentem me a te arcere* (te a me defendere) *nequeant di.* Cf. Η 144 Λ 120 Υ 296, de ipsa re mox vs. 590 sq. et Θ 20—27, de locutione ἆσσον ἴμεναι *aggredi ad vim inferendam* Ζ 143 Ξ 247 Ο 105 Χ 92.

567. ἰόνθ'] i. e. ἰόντα. Zen. perperam scribebat ἰόντε (cf. § 52).

— ἐφήω] § 122. De verbi vi cf. Α 88.

574. σφῶ'(ϊ)] § 92.

576. τὰ χερείονα νικᾶι] *deteriora haec* (*mala haec iurgia*) *obtinent.*

581 sq. De verborum structura cf. vs. 135—137.

582. γε ϝέπεσσι] γ' ἐπέεσσι Ω.

αὐτίκ᾽ ἔπειθ᾽ ἵλαοσ ᾽Ολύμπιοσ ἔσσεται ἧμιν."
ὣσ ἄρ᾽ ἔφη, καὶ ἀναΐξασ δέπασ ἀμφικύπελλον
μητρὶ φίληι ἐν χείρ᾽ ἐτίθει, καί μιν προσέϝειπε·
„τέτλαθι, μῆτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ,
μή σε φίλην περ ἐοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσι ϝίδωμαι
θεινομένην· τότε δ᾽ οὔ τι δυνήσομαι ἀχνύμενόσ περ
χραισμέμεν᾽. ἀργαλέοσ γὰρ ᾽Ολύμπιοσ ἀντιφέρεσθαι.
ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ᾽ ἀλεξέμεναι μεμαῶτα
᾽ρῖψε, ποδὸσ τεταγών, ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο.
πᾶν δ᾽ ἦμαρ ᾽φερόμην, ἅμα δ᾽ ἠελίωι καταδύντι

585 cf. 441
586 cf. Ε 382
586^b cf. Η 110
588 sq.^{a} cf. 241 sq.
590^a = Ξ 249
591 cf. Ο 23
592 cf. Hes. Theog. 722 sqq.
592^b = Σ 210 Τ 207 π 366

585. χειρ(ί) Aristoph. Ar. Sosigenes Mass. (ut vs. 596)] χερσὶ τίθει Ω (ut vs. 441). Cf. Κ 328 Ψ 568 β 37 γ 51, 443 λ 359 ν 57, 225 φ 59 Hes. Theog. 174. Vitium contrarium in codd. omnibus aut nonnullis est Τ 251 ο 120, 124, 130 Ψ 695, 761 δ 287.

587. ἐν ὀφθαλμοῖσι ϝίδωμαι] item Γ 306 al., ὀφθαλμοῖσι ϝιδεῖν Γ 28, 169 al., ἐν ὀφθαλμοῖσι νοῆσαι Ω 294 al.; cf. οὔασι ἀκούειν Μ 442, ὀφθαλμοῖσι ϝιδεῖν ἠδ᾽ οὔασι ϝόσσαν ἀκοῦσαι Hes. Theog. 701, καλέσσασθαι φωνῆι Γ 161, ἐν τῶι στόματι λέγειν Ar. Ach. 198.

589. χραισμέμεν᾽(αι)] § 125.

590 sq. Res, quam spectat Vulcanus, fusius narratur Ξ 249—257 et Ο 18—30. Tum cum Hercules, Iovis filius mortalis ipsi carissimus (cf. Σ 118) et a Minerva saepe protectus (cf. Θ 363—369), capta Troia (cf. Ε 640—651) cum navibus rediit in patriam, Iuno Somni deo adiuvante Iovi soporem incussit, dein procellam civit vehementissimam; mox vero experrectus Iuppiter Herculem ab interitu servavit, Iunonem vinctam suspendit, Vulcanum ei opitulari conatum deturbavit e caelo. Heros autem vento in insulam Con delatus hanc expugnavit et regem Eurypylum (cf. λ 519 sq.) interemit. — Cognata fabula narratur Τ 126—131: Culpam deam a Iove e caelo deiectam esse propterea quod eius opera a Iunone circumventus Iuppiter Herculem Eurystheo subiecisset, deteriori meliorem. Et mortem tandem Herculi Iunonis odium intulisse dicitur Σ 119. Alius fabulae, quae fuit de Vulcano propter pedum vitium statim post natales ab ipsa matre praecipitato, dein a Thetide servato, mentio fit Σ 395—397 h. Ap. 316—320. E caelo utique in terram venisse ignis, qui veteribus *animantis* instar fuit (cf. Β 426), dicitur in his fabulis, quae parallelae fuerunt olim, ab Iliadis autem poeta in carmen suum receptae sunt ambae, ut et in ea fabula quae fuit de igne a Prometheo dis surrepto.

592. Quod per totum diem cecidisse dicitur Vulcanus, cum quam celsa sit deorum regia, tum quam gravis eius casus fuerit sic significatur. *Proprio vero motu* cum proruunt caelites, intra brevissimum temporis articulum et vel ipso dicto citius solent pervenire quo velint (cf. Δ 75 sqq. Ε 770—772 Ν 20 Ω 78 sq. al.).

κάππεσον ἐν Λήμνωι, ὀλίγοσ δ' ἔτι θυμὸσ ἐνῆεν·
ἔνθα με Σίντιεσ ἄνδρεσ ἄφαρ 'κομίσαντο πεσόντα.“
ὣσ 'φάτ', ἐμείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενοσ Ἥρη, 595 = Φ 434 cf. Ξ 222
μειδήσασα δὲ παιδὸσ ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.
αὐτὰρ ὃ τοῖσ' ἄλλοισι θεοῖσ' ἐνδέξια πᾶσι
'ϝοινοχόει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆροσ ἀφύσσων.
ἄσβεστοσ δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλοσ μακάρεσσι θεοῖσι, 599 = ϑ 326
ὡσ 'ϝίδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.
ὣσ τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐσ ἠέλιον καταδύντα 601 sq. = τ 424 sq. 601 = ι 161, 556 κ 183 al. cf. *T* 162
'δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸσ ἐδεύετο δαιτὸσ ἐϝίσησ, 602 = 468 [Ω 713
οὐ μὲν φόρμιγγοσ περικαλλέοσ, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων, 603 cf. Ω 63[a]

---

593. *ἐν Λήμνωι*] sic Ar., alii olim *ἐσ Λῆμνον*. Cf. Θ 485 *O* 538, 624, *πεδίωι 'πέσε E* 82, *χάμαι 'πέσε* saepius. || 599. *γέλοσ* § 63] *γέλωσ*. || 600. *ποιπνύοντα*] *-σαντα* olim „*αἱ πᾶσαι*" (schol. T; sic Ar.?).

---

593. *Lemni* clarus fuit *ignis* e monte Mosychlo surgens (Soph. Phil. 800 al.). In hanc igitur insulam Vulcanum sive ignem olim de caelo delapsum esse fabulati sunt veteres.

594. Σίντιεσ] σίντιεσ Apio *praedones* id interpretatus (cf. vs. 99 et σίντησ Λ 481 al.). Gens haec commemoratur etiam θ 294.

596. παιδὸσ] *a filio*. Genitivus ut Η 400 Λ 124 Ω 305 al.; etiam δέχεσθαί τί τινι dicitur (Β 186 al.).

597. ἐνδέξια] orbem convivarum circumsedentium a parte interiore obit pincerna *dextrorsum conversus*; fert enim natura ut in hanc potius partem quam in sinistram convertatur qui dextra manu aliquid afferat. Cf. Η 184 ρ 365 et ἐπὶ δεξιά φ 141. Omnium honoratissima fuit sedes craterae proxima, quippe a qua pincerna initium faceret pocula implendi.

598. Dicitur h. l. ϝοινοχοέειν νέκταρ, item Δ 3 (Υ 234), ut ἵππουσ βουκολέειν Υ 221, χάλκεοσ κέραμοσ Ε 387, ἱπποβουκόλοι Eur. Phoen. 28, οἰκοδομεῖν γέφυραν Herodot. I 186, τεῖχοσ οἰκοδομήσασθαι Ψ 125, χρύσεια λίνα h. Ap. 104. Cf. etiam Ρ 389. — E *cratera* autem quod nectar hauritur, apparet *aqua affusa* id a dis bibi, ut vinum a mortalibus; item ε 93 h. Ven. 207. — Videtur subesse notio *mellis aqua diluti*, — licet Iliadis poetam huius rei etiam conscium fuisse veri sit dissimile, — *mel* igitur *ambrosiae* sive cibi deorum peperisse notionem, *hydromeli* autem sive aqua melle dulcata notionem *nectaris*. Cf. Γ 385.

599 sq. Claudus deus (cf. vs. 607) pincernae munere praeter morem fungens, quod multo magis decebat Heben vel Ganymedem, virginem iuvenemve formosum, festinando risum movet. Nempe id ipsum agebat, quo iram solveret parentibus et convivas cunctos exhilararet.

603 sq. Suntne postmodo inserti? Fraudis indicium fortasse praebet οὐ μέν particularum usus insolitus, Apollo autem cithara ludens (cf. h. Ap. 182—206 h. Merc. passim) non fuit eius artis quae cecinit Troiae patronum terrificum et Argivis infensum. In Iliade Apollo fidicen commemoratur etiam Ω 62 sq., sed ille locus,

Μουσάων ϑ', αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ϝοπὶ καλῆι.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάοσ ἠελίοιο,
οἳ μὲν κακκείοντεσ ἔβαν ϝοῖκόνδε ϝέκαστοσ,
ἧχι ϝεκάστωι δῶμα περικλυτὸσ ἀμφιγυήεισ
Ἥφαιστοσ 'ποίησε ϝιδυίηισι πραπίδεσσι,
Ζεὺσ δὲ πρὸσ ὃν λέχοσ ἤϊ' Ὀλύμπιοσ ἀστεροπητήσ,
ἔνϑα πάροσ 'κοιμᾶϑ', ὅτε μιν γλυκὺσ ὕπνοσ ἱκάνοι.
ἔνϑα καϑηῦδ' ἀναβάσ, παρὰ δὲ χρυσόϑρονοσ Ἥρη.

604 cf. ω 60 h. Ap. 189
605[b] = Ε 120 Θ 485
606 = γ 396 η 229 ν 17 cf. Ψ 58 α 424
608 = Γ 12 cf. η 92
610 = τ 49
610[b] cf. ι 333

ὄνειροσ.

B *ἄλλοι μέν ῥα ϑεοί τε καὶ ἀνέρεσ ἱπποκορυσταὶ*
ηὗδον παννύχιοι, Δία δ' οὐκ ἔχε ϝήδυμοσ ὕπνοσ,
ἀλλ' ὅ γ' ἐμερμήριζε κατὰ φρένα ὠσ Ἀχιλῆα

1 sq.[a] = Ω 677 sq.
1 sq. cf. Κ 1-4

606. *κακκείοντεσ*] *δὴ κείοντεσ* olim „*πᾶσαι*" (schol. T; sic Ar.?); cf. τ 48. || 607. *ἧχι* Ar.] *ἥιχι* Ambr. A. Cf. Γ 326 Δ 76 γ 87. || 609. *ὅν*] Zen. *ὅ*, i. e. *ολ(λ)εχοσ* (cf. § 10 et Π 231). Neglectum est *ϝ*, Bentley *δὲ πρὸσ λέχοσ* (Nauck *δὲ ποτὶ λέχοσ*), alii aliter. || 611. *ἔνϑα καϑηῦδ'(ε)*] *ἔνϑ' ἐκάϑευδ'* Zen., item ζ 1. Cf. Α 68. || 1. *ἄλλοι*] *ὦλλοι* Zen. (cf. Κ 1 et § 9). || 2. *ϝήδυμοσ* § 41[3]] *νήδυμοσ* Ar. Ω.

ut noster, et aliam ob causam est suspectus (cf. Α 358). Odysseae vero versus θ 488 non est addubitandus.

605 sq. Obscuratur mons in quo habitant di: ergo cubitum illi eunt (cf. Ξ 233 et 259), mane surrecturi, cum Aurora nuntiabit solem denuo appropinquare (Β 48 sq.). Odysseae autem poeta, qui mentis oculis sedem deorum non adspexit, sed hominum famam — ut ait ipse — secutus est, perpetuamne lucem caelitibus procul a nivibus montanis (cf. vs. 420) degentibus tribuit ζ 45 (cf. Soph. Ant. 604—610)? An de *diurno* tantum tempore et ille est locutus? Hoc verum videtur inter se collatis Α 532 et ζ 45.

606—611. Regia caelestis ad instar regiarum terrestrium est structa: in aedibus patris ἀνδρῶν τε θεῶν τε habitant ceteri di et deae; cf. Β 701.

607. ἀμφιγυήεισ] *claudus, utroque pede captus*, χωλεύων Σ 397, 411, 417, ῥικνὸσ πόδασ h. Ap. 317, κυλλοποδίων (= κυλλὸσ τοὺσ πόδασ, cf. Α 552) Σ 371 Υ 270 Φ 331. Adi. redit Ξ 239 al.; cf. Σ 411, ubi κνῆμαι ϝαραιαί ei tribuuntur. Sic *natus* esse Vulcanus dicitur θ 308 – 312 h. Ap. l.l. (cf. Ι 503 – 512). — Cf. verbi γυιόειν vis Θ 402, 416 (Ζ 265), ad terminum autem -γυήεισ illustrandum, pro quo expectabatur -γύησ, conferri possunt βαθυδινήεισ Φ 15, 603 pro -δίνησ (ut Υ 73 al.) et ποτιφωνήεισ ι 456.

611. καθηῦδ'(ε)] *cubabat* sive *noctem transigebat*, ἴαυε, non: *dormiebat*. Cf. θ 313 ο 5 – 7 Ι 325 υ 5 sq.

1. *Cum di — Iove excepto — dormiebant, tum duces Achivorum* (βουληφόροι ἄνδρεσ vs. 24); cf. Δ 457. Etiam ignobile vulgus, sed huius non iam habetur ratio.

τιμήσει', ὀλέσαι δὲ πολῦσ ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν. 4 cf. *Α* 559
ἧδε δέ ϝοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη 'φαίνετο βουλή, 5=*Κ* 17 *Ξ* 161 cf. *ι* 318, 424 *λ* 230
πέμψαι ἔπ' Ἀτρεΐδηι Ἀγαμέμνονι οὖλον Ὄνειρον· 5^b = *Η* 325 *Ι* 94 *ω* 52
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„*βάσκ' ἴθι, οὖλοσ Ὄνειρε· θοὰσ ἐπὶ νῆασ Ἀχαιῶν* 8^a cf. *Θ* 399 *Λ* 186 *Ο* 158 *Ω* 144
ἐλθὼν εἰσ κλισίην Ἀγαμέμνονοσ Ἀτρεΐδαο
πάντα μάλ' ἀτρεκέωσ ἀγορευέμεν' ὡσ ἐπιτέλλω. 10^b = *Ι* 369
θωρῆξαί ϝε κέλευε κάρη κομάοντασ Ἀχαιοὺσ 11 sq. cf. 28 sq.
πανσυδίηι· νῦν γάρ κεν ἕλοι πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων, οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶσ Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντεσ 13-15 = 30 sqq.

---

4. *τιμήσει('ε)* A^2 et l. a. in schol.] *-σηι Ω*. — *ὀλέσαι* Voss] *ὀλέσηι*. Cf. § 113 et *Π* 650 *Λ* 158 al. — *πολῦσ* Zen.] *πολέασ Ω*. Cf. § 83[9]. ‖ 8. *οὖλοσ* § 51] *οὖλε*. Cf. *Δ* 189. Nisi *οὖλοσ* adiectivum e vs. 6 irrepsit. — *Ὄνειρε·*] *Ὄνειρε, ... Ἀχαιῶν·* Nicanor. Cf. *Θ* 399 *Λ* 186 *Ο* 158 *Ω* 144. ‖ 12. *πανσυδίηι*] sic Ar., *πασσ*. G. — *ἕλοι*] sic Zen., Ar. *ἕλοισ*, ut vs. 29 (oratione directa, ut *Δ* 303 *Ψ* 855 *α* 40)?

---

6. Ὄνειρον] *speciem nocturnam*, eamque *fallacem* (cf. τ 560—567), Nestori similem. Somnia non in ipsa dormientium mente gigni sed extra eam extare poeta sumit, et revera ita ei persuasum fuisse videtur. Cf. Ψ 62—101.

8. βάσκ' ἴθι] item Θ 399 Λ 186 Ο 158 Ω 144, 336. Cf. Χ 203.

11. κάρη κομάοντασ] hoc epitheto, in quod primum nunc incurrimus, *Achivi* distinguuntur a gentibus quae non *per totum caput*, ut illi, sed *in solo vertice* capillos alebant, in his *Thraces* ἀκρόκομοι Δ 533, vel *in occipite*, ut ὄπιθεν κομάοντεσ *Abantes* Β 542. Simile est *Doriensium* epitheton τριχάϊκεσ τ 177. De participii κομάοντεσ forma cf. § 191.

12. νῦν] per dies duodecim post ducum rixam nihil est actum (cf. Α 423—427), sed inertes desederunt milites in castris, ne armis quidem sumtis; nam Agamemnon Achillis Myrmidonumque auxilio destitutus ceterum exercitum post pestilentiam multo rariorem factum in hostes Troiam versus ducere non est ausus. Et capienda tamen est urbs! Iam igitur opus aggrediendum est tandem! Sat morarum, ait species nocturna: etiam sine Achille Troia capi potest! — Ut Autolycus vel Ulixes inter homines, sic Iuppiter inter numina mente excellens etiam mendaciis cum opus est fingendis acumen ingenii sui praestat. Cf. *Iunonis* calliditas Ο 41—44 vel *Minervae* verba fallacia Χ 229 sqq.

13—15. Nullaene igitur requirebantur preces Thetidis ad Iovem Troianis conciliandum? His enim Somnii verbis fallacibus auditis dixeris Agamemnonem hactenus ne dubitasse quidem quin urbi Iuppiter faveret, nunc vero ut alia omnia credat permovendum esse Somnii verbis (cf. Α 399 sq.). Nostro tamen poetae non est ea mens, sed quae de deorum — Iovis (Idaei) et Apollinis (Pergameni) praesertim — studiis ferebant priscae fabulae, a suis ipsius opinionibus quam maxime discrepantia, cum his utcumque conciliat nunc,

ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη, Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται."
ὣς 'φάτ', ἔβη δ' ἄρ' Ὄνειρος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε. 16 cf. ρ 348, 551, 574
καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν, 17 = 168
'βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα· τὸν δ' ἐκίχανε
εὕδοντ' ἐν κλισίηι, περὶ δ' ἀμβρόσιος 'κέχυθ' ὕπνος.
'στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς Νηληΐωι υἷι ϝεϝοικώς, 20ᵃ = 59 Ψ 68 al.
Νέστορι, τόν ῥα μάλιστα γερόντων 'τῖ' Ἀγαμέμνων·
τῶι μιν ϝεισάμενος προσεφώνεε θεῖος Ὄνειρος· 22ᵃ = Π 720 Ρ 326, 585 Υ 82 cf. Β 795 Γ 389 ζ 24
„εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο; 23-33ᵃ = 60 sqq.
οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα, 23 cf. Δ 370 Λ 450
ὧι λαοί τ' ἐπιτετράφαται καὶ τόσσα μέμηλε.
νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι, 26 cf. Ω 133; 26ᵇ sq. = Ω 173 sq.
ὅς σε' ἄνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται ἠδ' ἐλεαίρει.
θωρῆξαί σ' ἐκέλευσε κάρη κομάοντας Ἀχαιοὺς 28 sq. cf. 11 sq.
πανσυδίηι· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων, οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες 30-32 = 13 sqq.
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη, Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῆισιν ἔχε φρεσί, μηδέ σε λήθη
αἱρεέτω, ὅτε κέν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήηι."

---

15. *Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται*] *δίδομεν* (*διδόμεν* Hippias Thas.) *δέ οἱ εὖχος ἀρέσθαι* (ut Φ 297) l. a. apud Aristot. de Soph. el. 4 Poet. 26. || 22. *ϝεισάμενος* § 212[3]] *ἐεισάμενος*. — *θεῖος*] *οὖλος* A[2]. || 27. Ar. — || 34. *ὅτε κέν* § 326] *εὖτ' ἄν*.

---

ut passim; cf. Α 1—7. — Quod *factum esse* Agamemnoni dicere nunc iubetur fallax species, mox in ipsa Iliade id *fieri* revera videbimus (cf. Δ 15—19).

20. Imitatur Verg. Aen. IV 702. — Νηληΐωι υἷι] item Τελαμώνιος υἱός Ν 67. Alibi pater solo adiectivo in -ιος desinenti indicatur, voce υἱός non addita: Νηλήϊος, Τελαμώνιος, quae antiquior fuit ratio, ex eo aevo servata quo mera epitheta haec erant necdum in patronymicorum notionem abierant; tunc enim neque Nestori erat pater *Neleus* neque Aiaci *Telamon*, sed *saevum* illud, *feretrium* hoc adiectivum significasse videtur. Cf. Α 552.

27. Versum ex Ω irrepsisse censebat Ar., *commiserandi* enim verbum illic aptissimum esse, hic secus; cui oblocutus alius interpres in scholiis ait iustam commiserandi causam nunc praebere pestilentiam et rixam. Res dubia, sed potior videtur opinio Aristarchi.

— σε'(ο)] § 92.

28. κάρη κομάοντας] cf. vs. 11 et § 191.

30—32. Cf. vs. 13—15.

34. αἱρεέτω] § 191.

— ὅτε κεν] § 326.

ὣσ ἄρα φωνήσασ ἀπεβήσετο, τὸν δ' ἔλιπ' αὖθι — 35 cf. Α 428
τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν ἅ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλον.
'φῆ γὰρ ὅ γ' αἱρήσειν Πριάμου πόλιν ἤματι κείνωι,
νήπιοσ, οὐδέ τὰ 'ϝείδε' ἅ ῥα Ζεὺσ 'μήδετο ϝέργα· — 38ª cf. Υ 466
θησέμεναι γὰρ ἔμελλεν ἔτ' ἄλγεά τε στοναχάσ τε
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κρατερὰσ ὑσμίνασ.
ἤγρετο δ' ἐξ ὕπνου, θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή.
ἕζετο δ' ὀρθωθείσ, μαλακὸν δ' ἐνέδυνε χιτῶνα, — 42 cf. Κ 21 α 437; 42ª = Ψ 235
καλὸν νηγάτεον, περὶ δὲ μέγα 'βάλλετο φᾶροσ·
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα, — 44 = Κ 22, 132 Ξ 186 al. cf. Ω 340 ο 550 ρ 2
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν 'βάλετο ξίφοσ ἀργυρόηλον. — 45 = Γ 334 Π 135 Τ 372 cf. ϑ 416
εἵλετο δὲ σκῆπτρον πατρώϊον, ἄφθιτον αἰεί· — 45ª = Ε 738 Λ 29
σὺν τῶι ἔβη κατὰ νῆασ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων. — 46ᵇ sq. = 186 sq.
'Ηὼσ μέν ῥα θεὰ προσεβήσετο μακρὸν Ὄλυμπον
Ζηνὶ φάοσ ϝερέουσα καὶ ἄλλοισ' ἀθανάτοισι· — [Ψ 39 β 6
αὐτὰρ ὃ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισ' ἐκέλευσε — 50 cf. 442 Ι 10

36. *ἔμελλον* Ar. G] *-λλε(ν)* Zen. Ω. || 39. *θησέμεναι γὰρ ἔμελλεν ἔτ'* Nauck] *θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ'* Ω. Nauckii correctionem nunc confirmat pap. Hib. 19 Γ 302; in vulgata suspicionem movet *γάρ* ictu productum, licet conferri possint Α 342 Λ 690 (?) Ξ 30 (?) Ρ 403 (?) Τ 49 λ 580 (cf. § 19).

35. αὖθι] § 322.

38. 'ϝείδε'(ε)] § 160.

43. νηγάτεον] *splendidum*? Vox ignotae originis et potestatis redit Ξ 185 h. Ap. 122.

45. ἀργυρόηλον] *aureis* paxillis idem ensis (i. e. ensis manubrium) ornatus dicitur Λ 29 sq. — Leve, immo nullius omnino momenti discrimen: nunc versibus formulariis poeta utitur, rem solitam solitis verbis referens, illic splendidus ducis ornatus lectissima oratione enarratur.

48 sq. Magni poetae versus! Olympi summi montis cacumen primum inter montes vicinos et diu ante valles luce illustratur: ecce conspicitur aurea vestis deae Aurorae montem illum adscendentis, ut Solem appropinquare nuntiet patri Olympio. Idem valet φάοσ ϝερέειν h. l. et Ψ 226 quod φάοσ ἀγγελέειν ν 94; cf. etiam ἀγγελίην ϝερέειν Ξ 355 κ 245 ο 41 π 329, ἀγγέλλειν τινά *alicuius adventum nuntiare* ξ 122, nec non huc facit ο 152. Nullum obiectum additum est futuro ἀγγελέειν (π 459) σ 186 χ 496 (ut Ar. Ach. 1070 vel 1084).

49. φάοσ] § 71.

50 sqq. Experrectus Agamemnon haud ita magnifice sentit de spe vincendi, quam ostentavit ei species nocturna. Itaque urbem quidem hodie aggredi secum decernit, somnii promissis stimulatus, prius tamen cum ceteris regibus ipsoque exercitu de ea re deliberare, ne culpa consilii male initi in ipsum solum recidere possit, si male res cesserit. — Quam qui dedit huius loci explicationem, A. Lang, suspicatur post versum 41 unum duosve versus intercidisse

κηρύσσειν ἀγορήνδε κάρη κομάοντασ Ἀχαιούσ. 51 = β 7 cf. *B* 443
οἳ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ᾽ ἠγείροντο μάλ᾽ ὦκα. 52 = 444 β 8
βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων
Νεστορέηι παρὰ νηῒ Πυλοιγενέοσ βασιλῆοσ.
τοὺσ ὅ γε συγκαλέσασ πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν· 55 = *K* 302
„κλῦτε, φίλοι· θεῖόσ μοι ἐνύπνιον ἦλθεν Ὄνειροσ 56 = ξ 495
ἀμβροσίην διὰ νύκτα, μάλιστα δὲ Νέστορι δίωι
ϝεῖδόσ τε μέγεθόσ τε φυήν τ᾽ ἄγχιστ᾽ ἐϝεϝοίκει. 58 cf. ζ 152 [ω 374 58[a] = λ 337 σ 249
᾽στῆ δ᾽ ἄρ᾽ ὑπὲρ κεφαλῆσ καί με πρὸσ μῦθον ἔϝειπε· 59 cf. Ψ 68 al. 59[a] = 20
‚εὕδεισ, Ἀτρέοσ υἱὲ δαΐφρονοσ ἱπποδάμοιο; 60-70[a] = 23 sqq.
οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
ὧι λαοί τ᾽ ἐπιτετράφαται καὶ τόσσα μέμηλε.
νῦν δ᾽ ἐμέθεν ξύνεσ ὦκα· Διόσ δέ τοι ἄγγελόσ εἰμι,
ὅσ σε᾽ ἄνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται ἠδ᾽ ἐλεαίρει.
θωρῆξαί σ᾽ ἐκέλευσε κάρη κομάοντασ Ἀχαιοὺσ
πανσυδίηι· νῦν γάρ κεν ἕλοισ πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων, οὐ γὰρ ἔτ᾽ ἀμφὶσ Ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχοντεσ
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντασ
Ἥρη λισσομένη, Τρώεσσι δὲ κήδε᾽ ἐφῆπται
ἐκ Διόσ. ἀλλὰ σὺ σῆισιν ἔχε φρεσίν.ʻ — ὣσ ὅ γε ϝειπὼν
ὤιχετ᾽ ἀποπτάμενοσ, ἐμὲ δὲ γλυκὺσ ὕπνοσ ἀνῆκε.
ἀλλ᾽ ἄγετ᾽, αἴ κέν πωσ θωρήξομεν υἷασ Ἀχαιῶν. 72 = 83

53. *βουλὴν* Zen. *Ω*] *βουλὴ* Aristoph. Ar. Cf. *Ω* 553. || 54. *Πυλοιγενέοσ* A] *Πυληγ.* C. Cf. Ψ 303 et § 48. || 55. Zen. *αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἤγερθεν ὁμηγερέεσ τ᾽ ἐγένοντο, | τοῖσι δ᾽ ἀνιστάμενοσ μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων.* || 56. *θεῖοσ*] *θεῖον* Zen. || 60—70. Zen. sic contraxit: *ἠνώγει σε πατὴρ ὑψίζυγοσ, αἰθέρι ναίων, | Τρωσὶ μαχήσασθαι προτὶ Ἴλιον. ὣσ ὁ μὲν εἰπών.* || 64. Ar. —— || 70. *γε* Bentley] *μὲν.*

quibus Agamemnon diceretur Somnii verba addubitasse, ex. gr. ᾽δϝίζε δὲ ϝὸν κατὰ θυμόν, ἐπεὶ σάφα ᾽ϝείδε᾽ ὀνείρουσ | οὐ πάντασ πιστοὺσ φοιτᾶν διὰ νύκτα μέλαιναν, — Agamemnonis et ipsius poetae mentem probabiliter sic interpretatus; vix tamen necessarium videtur sumere textus traditi hanc partem esse mutilatam.

51 et 65. κάρη κομάοντασ] cf. vs. 11 et § 191.

52. μάλ᾽ ὦκα] post longa taedia (cf. vs. 12) copiae alacres confluunt in concionem vocatae.

54. Νεστορέηι ... βασιλῆοσ] similis verborum structura est (Γ 180) Ε 741 (Η 222 sq.) λ 634.

56. ἐνύπνιον] adv., ut Ar. Vesp. 1218. Non redit vox nisi vs. par.

57 sq. μάλιστα ... ἄγχιστα] cf. Χ 203.

58. ἄγχιστ᾽ ἐϝεϝοίκει] -στα ἐώικει Ω.

64. Cf. vs. 27.

67—69. Cf. vs. 13—15.

71. ἀποπτάμενοσ] § 216.

πρῶτα δ' ἐγὼ ϝέπεσιν πειρήσομαι, ἣ θέμισ ἐστί,
καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω·
ῡ̔μεσ δ' ἄλλοθεν ἄλλοσ ἐρητύειν ϝεπέεσσι“
ἠ̄ τοι ὅ γ' ὣσ ϝειπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, τοῖσι δ' ἀνέστη 76 = *A* 68
Νέστωρ, ὅσ ῥα Πύλοιο ϝάναξ ἔεν ἠμαθόεντοσ·
ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε·
„ὦ φίλοι, Ἀργεΐων ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ, 79 = *I* 17 *K* 533 al. cf. *Ψ* 573
εἰ μέν τισ τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλοσ ἐνίσπε,
ψεῦδόσ κεν φαῖμεν καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον· 81 = *Ω* 222
νῦν δ' ἔϝιδ' ὃσ μέγ' ἄριστοσ Ἀχαιῶν εὔχεται εἶναι. 82 cf. *A* 91
ἀλλ' ἄγετ', αἴ κέν πωσ θωρήξομεν υἷασ Ἀχαιῶν.“ 83 = 72
ὣσ ἄρα φωνήσασ βουλῆσ ἒξ ἦρχε νέεσθαι.
οἳ δέ τ' ἀνέστησαν 'πείθοντό τε ποιμένι λαῶν,
σκηπτόοχοι βασιλῆεσ.

διάπειρα.

ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί.

76—83. Ar. —, versum 84 ad Agamemnonem referens. || 82. *Ἀχαιῶν*] *ἐνὶ στρατῶι* L. Cf. *A* 91. || 85. *δέ τ' ἀνέστησαν* Cobet] *δ' ἐπανέστησαν* *Ω* (*assurgebant*, verbum neque alibi apud H. inventum neque huic loco aptum).

73—75. His versibus poeta parat sibi viam ad sequentia, quae finxit ad exemplum priscae alicuius narrationis de Achivis eorumque duce Agamemnone fugam meditantibus, — ut I 17—28 (et vicin.) Λ 13 sq. Ξ 74—81, — sed interventu Minervae prohibitis quo minus re infecta domum reverterentur. Eam fabulam poeta noster Iliadi inseruit ita mutatam ut Agamemnonem callido artificio ea suadere faceret quae, ab aliis ducibus fraudis consciis mox refutata, milites post pestilentiam et regum rixam animum despondentes in bellum alacriores denuo essent redditura (D. Mülder). Similis est Iovis dolus Δ 5 sqq. et feliciter aliquando Ferdinandus Cortes dux Hispanus eiusmodi dolo usus esse fertur.

73. ἣ θέμισ ἐστί] *cuiusmodi consilium ducem non dedecet.*

74. πολυκλήϊσι] cf. Π 170.

75. ὗμεσ] § 92.

— ἐρητύειν] mente add. Ἀχαιούσ.

77. ἔεν] § 302.

80 sq. εἰ ... ἐνίσπε, ... κεν φαῖμεν] pro φαῖμεν expectabatur ἔφαμεν, item Ω 222; cf. Δ 223. Agnoscitur hic vis primitiva particulae εἰ, de qua cf. A 135—137; nam sic haec sunt interpretanda: *sumamus alium quempiam haec dixisse: mendacia igitur vocemus et neglegamus.*

81. μᾶλλον] *potius* (ut E 231 M 344, 357), non: *etiam magis* (ut E 208 I 585).

82. ἔϝιδ'(ε)] ἴδεν Ω.

85. ποιμένι λαῶν] *Agamemnoni.*

86. σκηπτόοχοι] -οῦχοι Ω. De vocis vi cf. A 279.

ἠΰτε ϝέθνε' ἴασι μελισσάων ἀδινάων,
πέτρησ ἒκ γλαφυρῆσ αἰεὶ νέον ἐρχομενάων,
βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσι ϝεαρινοῖσι·
αἳ μέν τ' ἔνθα ϝάλισ πεποτήαται, αἳ δέ τε ἔνθα·
ὦσ τῶν ϝέθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων 91 = 464
ἠϊόνοσ προπάροιθε βαθείησ ἐστιχάοντο
ϝιλαδὸν εἰσ ἀγορήν· μετὰ δὲ σφίσι Ϝόσσ' ἐδεδήει
ὀτρύνουσ' ἴμεναι, Διὸσ ἄγγελοσ· οἳ δ' ἤγροντο.
'τετρήχει δ' ἀγορή, ὑπὸ δ' ἐστοναχίζετο γαῖα
λαῶν ἱζόντων, ὅμαδοσ δ' ἔεν· ἐννέα δέ σφασ
κήρυκεσ βοάοντεσ ἐρήτυον, εἴ ποτ' ἀϋτῆσ
σχοίατ', ἀκούσειαν δὲ διοτρεφέων βασιλήων.
σπουδῆι δ' ἕζετο λαόσ, ἐρήτυθεν δὲ καθ' ἕδρασ 99b = 211
παυσάμενοι κλαγγῆσ· ἀνὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
ἔστη σκῆπτρον ἔχων, τὸ μὲν Ἥφαιστοσ 'κάμε τεύχων.

---

87. *ϝέθνε' ἴασι* Bentley] *ἔθνεα εἶσι.* Cf. *Π* 160. ‖ 90. *δέ τε*] **δ' ἄρα τ'* (cf. § 329[3])? Hiatus vitiosus. ‖ 94. **ἤγροντο*] *ἀγέροντο Ω*, item *Σ* 37, 245 *ϑ* 321 *λ* 36 *υ* 277 et *ἀγέρεσθαι* leg. *ἀγρέσθαι β* 385. Cf. § 149[44].

87—93. Milites per crebra navium intervalla in campum apertum procurrentes comparantur cum apibus relicto saxo rimoso prata florida petentibus. Apum *domesticarum* apud Homerum mentio fit nulla, quae primum commemorantur Hes. Theog. 594 sqq.; nostro loco *ferae* significantur, item Μ 167 ν 106. *Cera* autem commemoratur in fabula quae est de Ulixe littus Sirenum praetervecto (cf. μ 48).

89. Hic versus aut spurius est aut graviter corruptus, talis enim qualis nunc legitur a vero poeta fingi non potuit. In quo si pro βοτρυδόν legeretur σπερχόμεναι, non esset quod improbaretur; βοτρυδόν apes ex arboris alicuius ramo *pendent* (κρέμανται) in novum examen coniunctae: *ut uva volare* nihil est. — Adverbium βοτρυδόν †; cf. βότρυσ Σ 562.

— ϝεαρινοῖσι] § 21.

92. ἐστιχάοντο] § 191.

93. ϝιλαδὸν] †, sed cf. Hes. Op. 287. Substantivum ϝίλη apud Homerum non extat.

— Ϝόσσ' ἐδεδήει] item οἰμωγὴ δέδηε υ 253 et apud alios poetas σάλπιγξ vel γόοσ φλέγει, βοὴ λάμπει, similia (cf. Ar. Thesm. 1041). Cognatum est etiam Homericum ϝὸψ λειριόεσσα Γ 152 sive *vox clara* (nos: *helder*), a *visu* enim ad *auditum* omnes hae notiones et aliae multae sunt translatae. *Fama* per castra volitans milites cogit in concionem.

94. ἴμεναι] § 125.

96. ἔεν] § 302.

— σφασ] § 92.

97. βοάοντεσ] § 191.

101—108. Sceptrum Agamemnon tenet verba facturus (cf. Α 234—239). Quod sceptrum a Vulcano fabricatum

῞Ηφαιστοσ μὲν ἔδωκε Διὶ Κρονίωνι ϝάνακτι,
αὐτὰρ ἄρα Ζεὺσ ᾽δῶκε διακτόρωι Ἀργεϊφόντηι,
῾Ερμείασ δὲ ϝάναξ ᾽δῶκεν Πέλοπι πληξίππωι,
αὐτὰρ ὃσ αὖτε Πέλοψ ᾽δῶκ᾽ Ἀτρέϊ, ποιμένι λαῶν,
Ἀτρεὺσ δὲ θνήισκων ἔλιπεν πολύϝαρνι Θυέστηι,
αὐτὰρ ὃσ αὖτε Θυέστ᾽ Ἀγαμέμνονι ᾽λεῖπε φορῆναι,
πολλῆισιν νήσοισι καὶ Ἄργεϊ παντὶ ϝανάσσειν.
τῶι ὅ γ᾽ ἐρεισάμενοσ ϝέπε᾽ Ἀργείοισι μετηύδα·
„ὦ φίλοι, ἥρωεσ Δαναοί, θεράποντεσ Ἄρηοσ,
Ζεύσ με μέγασ Κρονίδησ ἀάτηι ἐνέδησε βαρείηι,
σχέτλιοσ, ὃσ πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσε
Fίλιον ἐκπέρσαντ᾽ ἐΰτειχέα ἀπονέεσθαι,
νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην ᾽βουλεύσατο, καί με κελεύει
δυσκλεέ᾽ Ἄργοσ ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.

109 cf. *Θ* 496
110 = *Z* 67 *O* 733 *T* 78 [sqq.
111-118 = *I* 18
112 cf. *M* 236
112b = *δ* 6 *ω* 335 cf. *N* 368 *O* 374 *ν* 133
113 = 288 *E* 716

103. *διακτόρωι*] -*ρι* pap. 126. Cf. Φ 497 *α* 84 al. || 105 et 107. *ὃσ* § 15] *ὅ*. || 107. *᾽λεῖπε*] *δῶκε* Iulian. 51 *b* Priscian. XVII 208. || 111. *μέγασ* Ar. Callistratus Dionysodorus Ammonius] *μέγα* Zen. *Ω*, item *I* 18 (ut *A* 78 *Λ* 340 Σ 561 al.), quod moleste praemittitur adiectivo *βαρείηι*. || 112—118. Zen. — || 113. *ἐΰτειχέα* § 83[10]] -*χεον*.

ipsius potestatis regiae a Iove acceptae — nam reges sunt διοτρεφέεσ — est insigne (cf. Α 279). Dedit Iuppiter Mercurio, hic Pelopi, hic Atreo, hic Thyestae, hic Agamemnoni. — *Pelopis* nomen apud H. non redit, *Thyestae* non nisi δ 518; odii, quo Atreus et Thyestes in posterioris aetatis carminibus inter se insectati sunt, Homerus nullam mentionem fecit. *Mercurii* autem nomen in hac genealogia quid sibi velit docet epitheton Ἀργεϊφόντησ; nam qui *Argi* — dei vel herois eponymi Argivorum — vocatur *occisor*, sive haec primitiva vocis vis fuit revera, sive poeta noster perperam ita interpretatus est epitheton obsoletum, is sic dicitur deus tutelaris Pelopidarum (cf. Aesch. Choeph. init.), qui regibus prioribus victis vel mortuis occuparunt Ἄργοσ sive paeninsulam quae Pelopis postea est dicta. Sic Apollo Pythonis victor dictus est cum eius cultus Pythonem sive Delphos est receptus. — Cf. Ψ 665 et θ 493.

107. Θυέστ᾽(α)] § 54.

— ᾽λεῖπε] non aoristo nunc utitur poeta, ut vs. 102—106, sed imperfecto, quippe de re nondum peracta, quoniam etiam inter vivos est Agamemnon. *Acceperant* olim illud sceptrum Iuppiter Mercurius Pelops Atreus Thyestes, tum *tenebat* Agamemnon. Simile est ἔτικτε *mater erat* vel ἐποίει *fabricator erat*. Cf. ψ 178.

108. νήσοισι] etiam maris Aegei igitur partem (occidentalem) Agamemnoni subditam cogitat poeta. Cf. Thucyd. I 9 § 4.

113. ἀπονέεσθαι] futurum (cf. § 292). De prima syllaba ictui subiecta cf. § 21, de ipsa re vs. 299 sqq.

115. δυσκλεέ᾽(α)] § 73.

οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι, 116 = Ξ 69 cf. N 226
ὃσ δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα
ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτοσ ἐστὶ μέγιστον. 118ᵇ cf. I 39 N 484 Ω 293 α 70 ε 4
αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι, 119 cf. ω 433; 119ᵇ = X 305 λ 76 φ 255
μὰψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν
ἄπρηκτον πόλεμον πολεμιζέμεν' ἠδὲ μάχεσθαι
ἀνδράσι παυροτέροισι· τέλοσ δ' οὔ πώ τι πέφανται.
εἴ περ γάρ τ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοί τε Τρῶέσ τε 123ᵃ = Θ 205
ὅρκια πιστὰ ταμόντεσ ἀριθμηθήμεναι ἄμφω,
Τρῶεσ μὲν λέξασθαι, ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασι,
ἡμεσ δ' εἰσ δεκάδασ διακοσμηθήμεν' Ἀχαιοί,
Τρώων δ' ἄνδρα ϝέκαστοι ἑλοίμεθα ϝοινοχοεύειν,
πολλαί κεν δεκάδεσ δευοίατο ϝοινοχόοιο.

---

119. *αἰσχρὸν γὰρ τόδε*] *λώβη γὰρ τάδε* Zen. || 123. *τ'(ε)* Par. 1805] *κ'* *Ω*. Cf. *B* 597 *H* 387 *Θ* 205 *β* 246 (*N* 288); particulae *γάρ τε* iunctae extant *A* 81 *I* 406 *γ* 147 al. || 124. Ar. —— || 125. *Τρῶεσ* Ar.] *Τρῶασ* *Ω* (ut *λέξασθαι eligere* valeat). — *λέξασθαι ἐφέστιοι*] *λέξασθ' ἐπιϝέστιοι*? Etiam ceteris locis (*γ* 234 h. Cer. 489 et post levem mutationem *η* 248 *ψ* 55) scribi potest *ἐπιϝέστιοσ* et *ϝεστίη* (pro *ἱστίη*), nusquam tamen necessarium est *ϝ* (cf. § 41⁹ et *ἐπίστιον* *ζ* 265). Hoc autem loco fortasse *λεξαίατ' ἐφέστιοι* et *διακοσμηθεῖμεν* (vs. 126) dedit poeta. || 126. *διακοσμηθήμεν'(αι)* Vind. 49] *-θῆμεν* vel *-θεῖμεν* *Ω*. || 127. *(ϝ)έκαστοι* Ar.] *ἕκαστον* Demetrius Ixion *Ω*.

116—118. *Sic videlicet Iovi est lubitum, qui alias tamen urbes multas capi sivit!* — Magna cum indignatione proferuntur που et δή et cetera verba. Item N 225 sq. Ξ 69.

117. πολίων κατέλυσε κάρηνα] *capita urbium* dicuntur *turres* sive πύργοι, quapropter ἐϋστέφανοσ T 99 Hes. Theog. 978 Scut. 80 vocatur urbs *moenibus bene cincta*. Nunc autem καταλύειν κάρη brevius dictum id valet quod *solvere capitis velamen*, καταλύειν πολίων κρήδεμνα, cf. Π 100 ν 388 h. Cer. 151 Hes. Scut. 105. Libera enim urbs et bene protecta instar est παρθένου ἀδμῆτοσ (cf. Ξ 184 sq.), quapropter et *Virgo* nomen fuit ipsi deae Athenarum. Sic et vini dolium aperire γ 392 dicitur „*solvere eius* κρήδεμνον" sive gypsi quod operculo illitum est *velamen candidum*. Cf. ioci Aristophanis Ach. 671 et Matronis Athen. 135 *a*.

118. τοῦ — μέγιστον] *rerum cui prima potestas* Verg. Aen. X 100.

121. πολεμιζέμεν'(αι)] § 125.

123—133. *Quinquaginta milia Troianorum et sociorum* fuisse dicuntur Θ 562 sq., postquam multi sunt occisi; sed quotam huius numeri partem efficerent ipsi Troiani, quotam socii, poeta non addidit, neque eiusmodi numeri urgendi sunt in opere poetico. Et nostro quidem loco ut hostium copias iusto minores, suas maiores fingat Agamemnon fert ratio. — De *Achivorum* numero e navium recensione efficiendo ($\frac{120+50}{2} \times 1200$ sive $\pm$ 100000) cf. Thuc. I 10 § 4.

125. ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασι] *quotquot in ipsa urbe habitant.*

τόσσον ἐγώ φημι πλέας ἔμμεναι υἷας Ἀχαιῶν
Τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν. ἀλλ' ἐπίκουροι
πολλέων ἐκ πολίων ἐγχεσπάλοι ἄνδρες ἔασι,
οἵ με μέγα πλάζουσι καὶ οὐκ ἐάουσ' ἐθέλοντα
Ϝίλιον ἐκπέρσαι, ἐῢ ναιόμενον πτολίεθρον. 133 cf. Α 164
ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλοι' ἐνιαυτοί,
καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν καὶ σπάρτα λέλυνται·
αἳ δέ ποθ' ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι καὶ νήπια τέκνα
ἥατ' ἐνὶ μεγάρωι ποτιδέγμεναι· ἄμμι δὲ Ϝέργον
αὔτως ἀκράαντον, οὗ εἵνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα. [sqq.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς κεν ἐγὼ Ϝείπω, πειθώμεθα πάντες· 139-141 = Ι 26 139 = Ι 704 al. cf. μ 213
φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην εἰς πατρίδα γαῖαν, 140 cf. Η 460 Ο 499
οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν." 141^b = 329
ὣς 'φάτο, τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε 142 cf. Γ 395 Δ 208 al.
πᾶσι κατὰ πληθύν, ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν.
'κινήθη δ' ἀγορὴ φὴ κύματα μακρὰ θαλάσσης,

130—133. Ar. —— || 131. ἔασι] ἔνεισι Callistratus et Ar. in ed. altera (cf. Ε 477 Φ 586). || 133. (Ϝ)ίλιον Ar.] 'Ιλίου Ω (cf. Β 538 Δ 33 Ε 642 Η 345 Φ 128 α 2 ο 193 al.). Accusativus extat Β 501 et passim. || 134 sq. Postmodo inserti aut mutati, item ceteri Iliadis versus quibus bellum dicitur sumiturve diutius iam esse gestum; cf. Β 295 sq., 313, 325, 327—329 Γ 157 Ζ 124, 417—420 Μ 15 Σ 434 sq. Τ 326—337 Ω 467, 765 sq. || 137. μεγάρωι Nauck] -ροισ Ω, item Ω 664 ζ 62 η 190 θ 42 (l. a. θ 432) κ 5 (l. a. λ 374 ξ 326) ο 77, 94 (231? π 33? ρ 391?) φ 100 χ 218 (l. a. 370), 417. Cf. § 60. || 141. Olim in quibusdam libris deerat. || 143. Ar. —— — *κατὰ] μετὰ. Cf. Α 424. || 144. φὴ Zen.] ὡς Ar. Ω. Cf. Ξ 499 et h. Merc. 241 (?).

---

129. πλέασ] § 87.

130—133. Abesse malebat Ar., et quis nolit! Infirmant enim argumentum atque adeo tollunt, quod oratori praebuit numerus Achivorum multo maior quam hostium. Non possunt tamen deleri hi versus nisi et vicina mutentur, ne desit aptus transitus ad vs. 134.

131. πολλέων] § 56.

132. ἐάουσ'(ι)] § 191.

134 sq. Cf. vs. 313—329.

134. Διὸσ ... ἐνιαυτοί] cf. ω 344 Διὸσ ὧραι et similia μ 399 ξ 93 ο 477 Plat. Prot. 321 *a* nec non Β 397.

— μεγάλοι'(ο)] § 59.

135. σπάρτα] *rudentes* (e *sparto* confecti; cf. Hehn Culturpfl.[4] 483 Ar. Pac. 1247 Av. 815 sq. al.).

136. ποθ'(ι)] § 322.

137. ἥαται] § 220.

— ἐνὶ μεγάρωι] ibi enim aevo Homerico et feminae degebant; cf. α 333.

— ἄμμι] § 92.

139. κεν] § 326.

140. φεύγωμεν] turpi hoc verbo Agamemnon utitur ut facilius mox militibus persuadere possit is qui ad redarguendum se sit surrecturus.

144—154. Turpiter concidit Agamemnonis callidum quod ille putabat consilium et a suis derelictus incipit sentire quid sit sine Achille bellum gerere. Per multitudinis enim

πόντου Ϝικαρίοιο, τὰ μέν τ' Εὖρόσ τε Νότοσ τε
ὤρορ' ἐπαΐξασ πατρὸσ Διὸσ ἐκ νεφελάων.
ὡσ δ' ὅτε κινήσηι Ζέφυροσ βαθὺ λήϊον ἐλθών,
λάβροσ ἐπαιγίζων, ἐπί τ' ἠμύηι ἀσταχύεσσι,
ὣσ τῶν πᾶσ' ἀγορὴ 'κινήθη. τοὶ δ' ἀλαλητῶι
νῆασ ἔπ' ἐσσεύοντο, ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
ἵστατ' ἀειρομένη· τοὶ δ' ἀλλήλοισ' ἐκέλευον
ἅπτεσθαι νηῶν ἠδ' ἑλκέμεν' εἰσ ἅλα δῖαν,
οὐρούσ τ' ἐξεκάθαιρον· ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκε
ϝοίκαδε ϝιεμένων· ὑπὸ δ' ᾕρεον ἕρματα νηῶν.
ἔνθα κεν Ἀργείοισιν ὑπέρμορα νόστοσ ἐτύχθη,
εἰ μὴ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸσ μῦθον ἔϝειπε·
„ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸσ τέκοσ, ἀτρυτώνη,
οὕτω δὴ ϝοῖκόνδε, φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν,
Ἀργεῖοι φεύξονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσησ;
κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμωι καὶ Τρωσὶ λίποιεν

151[a] = Ψ 366 cf Φ 327 [Ξ 60
153[b] = M 338 cf.
154[a] cf. γ 160 ι 261 [sq.
156 sq. cf. Θ 426
157 = E 714 Φ 420 cf. Θ 352 [ζ 324
157[b] = E 115 δ 762
158 = 174 ε 204
159[b] = Θ 511 Υ 228 γ 142 al.
160 sq.[a] cf. Δ 173
160 cf. 176 sq.

148. *ἐπαιγίζων*] *ἐπαίσσων* Aristoph., item ο 293. — *ἠμύηι*] *-ει* Ω (cf. Θ 340), Cauer *δ' ἠμύει* (cf. Δ 156). ‖ 156. Zen. *εἰ μὴ Ἀθηναίη λαοσσόοσ ἦλθ' ἀπ' Ὀλύμπου*, om. vs. 157—168. ‖ 160—162 et 164. Ar. —

celerrime discurrentis strepitum Nestori vel Ulixi non fuit opportunitas Agamemnoni ex composito obloquendi. — Ceterum duplicis recensionis exemplum hic locus habet notabile; nam utravis comparatio recte habet, sed inepte coniunctim proferuntur vs. 144—146 et vs. 147 sq. — Similia sunt B 467—473 Π 752—761 Υ 244—255 (Χ 159—166? 262 sq.?) δ 244—249, 280—288 ε 327—330 ζ 209 bis ν 200—216 (χ 22 sq.?) ψ 156—162. Etiam magis aperta res est h. Ap. 136—139.

144. φὴ] *ceu*, i. q. ὡσ. Item Ξ 499 h. Merc. 241 (?).

145. Εὐρόσ τε Νότοσ τε] sic designatur *Euronotus*; cf. Ι 5 et Α 255.

149. ἀλαλητῶι] *cum clangore*, att. μετ' ἀλαλητοῦ. Item Μ 138 Ξ 393 Π 78 Σ 149 Φ 10 ω 463. Praeter vulgata σιγῆι et σιωπῆι cf. κλαγγῆι τ' ἐνοπῆι τε Γ 295, ὀλολυγῆι Ζ 301, μολπῆι τ' ἰυγμῶι τε Σ 572, μυκηθμῶι Σ 575, φθόγγωι σ 99, μυχμῶι ω 416, μεγάλωι πατάγωι Φ 9, 387, μεγάλωι ὀρυμαγδῶι Φ 256, et paullo aliter (non enim inest *soni* notio) ἐφελκομένοισι πόδεσσι Ψ 696, πέτρηισι προχυτῆισι h. Ap. 386, κύμασι Μ 28, πνοιῆισι Μ 207. Praeterea huc facit pronominis αὐτῶι -οῖσι cet. usus Ι 542 al.

153. οὐρούσ] †. Veteres intellexerunt *fossas*, per quas naves, quae nunc in littore stant subductae, in mare sunt protrahendae (cf. Apoll. Rh. I 371 sq.).

155. ὑπέρμορα] cf. Ρ 327.

158 et 174. οὕτω δὴ . . . ;] *siccine* . . . ? Verba indignantis. Item Ξ 88 Ο 201, 553 ε 204, cf. etiam ὣσ ἄρα Λ 817.

160. εὐχωλὴν] *causam gloriandi* nunc significat, non ipsam gloriam. Item Δ 173 Χ 433.

Ἀργείην Ἑλένην, ἧσ εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν — 161 sq. = 177 sq.
ἐν Τροίηι ἀπόλοντο, φίλησ ἀπὸ πατρίδοσ αἴησ.
163 ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων, — 163 cf. 179
165 μηδ' ἔαε νῆασ ἅλαδ' ἑλκέμεν' ἀμφιϝελίσσασ." — 165 = 181
ὣσ ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη· — 166 = E 719 H 43
167 'βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα. — 167 = Δ 74 X 187 al. cf. Λ 44 H 19
169 ηὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον, — 169 = 407
170 ἑσταότ'· οὐδ' ὅ γε νηὸσ ἐϋσσέλμοιο μελαίνησ — 169b = K 137
ἥπτετ', ἐπεί μιν ἄχοσ κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανε.
ἀγχόθι δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπισ Ἀθήνη· — 172 = ο 9
„διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ, — 173 sq. = ε 203 sq.
οὕτω δὴ ϝοικόνδε, φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν, — 174 = 158
175 φεύξεσθ' ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι πεσόντεσ; — 175 cf. N 742
κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμωι καὶ Τρωσὶ λίποιτε — 176 cf. 160
Ἀργείην Ἑλένην, ἧσ εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν — 177 sq. = 161 sq.
ἐν Τροίηι ἀπόλοντο, φίλησ ἀπὸ πατρίδοσ αἴησ.
ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν. μηδέ τ' ἐρώει· — 179 cf. 163
180 σοῖσ' ἀγανοῖσι ϝέπεσσιν ἐρήτυε φῶτα ϝέκαστον, — 180 sq. = 164 sq.
μηδ' ἔαε νῆασ ἅλαδ' ἑλκέμεν' ἀμφιϝελίσσασ."
ὣσ 'φάθ', ὃ δὲ ξυνέηκε θεᾶσ ϝόπα φωνησάσησ, — 182 = K 512; 182a = O 442
'βῆ δὲ θέειν, ἀπὸ δὲ χλαῖναν 'βάλε· τὴν δ' ἐκόμισσε — 182b = ω 535 cf. Y 380
κήρυξ Εὐρυβάτησ Ἰθακήσιοσ, ὅσ ϝοι ὀπήδει.
185 αὐτὸσ δ' Ἀτρεΐδα' Ἀγαμέμνονοσ ἀντίοσ ἐλθὼν
'δέξατό ϝοι σκῆπτρον πατρώϊον, ἄφθιτον αἰεί· — 186b sq. = 46 sq.
σὺν τῶι ἔβη κατὰ νῆασ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.

---

164 σοῖσ' ἀγανοῖσι ϝέπεσσιν ἐρήτυε φῶτα ϝέκαστον, — 164 = 180; 164a = Ω 772b
168 καρπαλίμωσ δ' ἵκανε θοὰσ ἐπὶ νῆασ Ἀχαιῶν. — 168 = 17

---

161. *Ἀργείην*] *Ἀργείην θ'* Zen. || 163 et 179. *κατὰ* Ar. A] *μετὰ* pap. 126. Cf. *Δ* 424. || 164 et 180. *σοῖσ(')* Aristoph. Ar.] *σοῖσ δ'* *Ω*; cf. § 60. || 168. Om. pap. 126 Oxon. A C T. || 172. *ἀγχόθι δ'(ἐ)*] **ἄγχι δέ ϝ'(οι)*? Item *B* 790 *Γ* 129 *Δ* 92, 203 *E* 123 *Λ* 199 *N* 462, 768 *Ξ* 356 *O* 173, 243 *Π* 537 *P* 684 *Σ* 169 *X* 215, 228 *Ω* 87 *δ* 25 *ε* 159 *ο* 9 *ρ* 349, 552 *χ* 100 h. Cer. 347. Cf. § 318. || 187. *ἔβη*] sic Ar., *βὰσ* Zen.

164, 180, 189. -νοῖσι ϝέπεσσιν] § 60.

165 et 181. μηδ' ἔαε] μηδὲ ἔα Ω (μηδεα pap. 126[2] vs. 181). Cf. vs. 346 et § 191.

175. Cf. I 234 sq.

— πολυκλήϊσι] cf. Π 170.

183. Cf. Θ 221 et ξ 500.

184. De *Eurybate* cf. A 320.

185. Ἀτρεΐδα'(ο)] § 55.

186. 'δέξατό ϝοι σκῆπτρον] summae potestatis insigne; cf. vs. 101—108 et A 234—239. De dativo ϝοι cf. A 596.

ὅν τινα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
τὸν δ' ἀγανοῖσι ϝέπεσσιν ἐρητύσασκε παραστάσ·
„δαιμονι', οὐ σὲ ϝέϝοικε κακὸν ὣσ δεδϝίσσεσθαι,
ἀλλ' αὐτόσ τε κάθησο καὶ ἄλλουσ ἵδρυε λαούσ.
οὐ γάρ πω σάφα ϝοῖσθ' οἷοσ νόοσ Ἀτρεΐωνοσ·
νῦν μὲν πειράεται, τάχα δ' ἴψεται υἷασ Ἀχαιῶν.
ἐν βουλῆι δ' οὐ πάντεσ ἀκούσαμεν οἷον ἔϝειπε;
μή τι χολωσάμενόσ ῥέξηι κακὸν υἷασ Ἀχαιῶν.
θυμὸσ δὲ μέγασ ἐστὶ διοτρεφέοσ βασιλῆοσ·
τιμὴ δ' ἐκ Διόσ ἐστι, φιλεῖ δέ ϝε μητιέτα Ζεύσ.“ 197b cf. h. Merc. 469
ὅν δ' αὖ δήμοι' ἄνδρα ϝίδοι βοάοντά τ' ἐφεύροι,
τὸν σκήπτρωι ἐλάσασκεν ὁμοκλήσασκέ τε μύθωι·
„δαιμόνι', ἀτρέμασ ἧσο καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε
οἵ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμοσ καὶ ἄναλκισ,
οὔτε ποτ' ἐν πολέμωι ἐναρίθμιοσ οὔτ' ἐνὶ βουλῆι.
οὐ μέν πωσ πάντεσ βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί.
οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷσ κοίρανοσ ἔστω,
εἷσ βασιλεύσ, ὧι ἔδωκε Κρόνου πάϊσ ἀγκυλομήτισ.“
ὣσ ὅ γε κοιρανέων δίεπε στρατόν· οἳ δ' ἀγορήνδε
αὖτισ ἐπεσσεύοντο νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων 208b = 91
ϝηχῆι, ὡσ ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσησ 209b = Z 347

---

206 σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστασ, ἵνα σφίσι βουλεύηισι. 206 cf. *I* 99

192—197. Om. Xenoph. Comment. I 2 § 56; vs. 193—197 Ar. —— et 203—205 malebat post 192 collocatos. || 192. *Ἀτρείωνοσ* Aristoph. Ar. Dionysius Sidonius Demetrius Ixion L] *Ἀτρείδαο Ω.* || 194. *ἔϝειπε;*] sunt qui puncto versum claudant (cf. comment. ad vs. 188); utramque interpungendi rationem novit schol. || 196. *διοτρεφέοσ βασιλῆοσ* Ar.] *-φέων -λήων* Arist. Rhet. II 2 Zen. A (cf. *δ* 691). || 198. *ἄνδρα* A[2]] *τ' ἄνδρα Ω.* || 204. *ἀγαθὸν*] *ἀγαθή* pap. Hib. 19. || 205. *ἀγκυλόμητισ* § 55 et 83[10]] *-μήτεω.* || 206. Om. pap. 126 Oxon. A D T, habet Dio Chr. I. || 209. *ϝηχῆι, ὡσ*] vitium metricum (cf. § 14).

---

188. βασιλῆα] unum τῶν γερόντων, qui τῆι βουλῆι modo (vs. 53—86) interfuerunt. Qui versum 194 non interrogandi signo sed puncto claudunt, intellegunt *navis alicuius ducem.*

190. δεδϝίσσεσθαι] intransitivum esse (= εὐλαβεῖσθαι) ait schol.; sed quidni *terrere* interpretemur, ut locis ceteris: *non decet* (= *nolim*) *minis te terrere, veluti de plebe aliquem.* Cf. Δ 286 Ο 196 et Lucian. LXXVI § 5.

193. πειράεται] § 191.

196. βασιλῆοσ] non in universum loquitur Ulixes, sed solum *Agamemnonem* cogitat.

197. φιλεῖ] § 191.

198. δήμοι'(ο)] § 59. Genitivus ita est adhibitus ut Λ 328 (= Μ 447); cf. etiam Μ 213.

— βοάοντα] § 191.

αἰγιαλῶι μεγάλωι βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντοσ.
ἄλλοι μέν ῥ' ἕζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καθ' ἕδρασ· 211ᵇ = 99
Θερσίτησ δ' ἔτι μοῦνοσ ἀμετροϝεπὴσ ἐκολώια,
ὃσ ϝέπεα φρεσὶ ϝῇσιν ἄκοσμά τε πολλά τ' ἐϝείδει,
μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσι, 214ᵃ = Ε 759 γ 138
ἀλλ' ὅ τί ϝοι ϝείσαιτο γελοίιον Ἀργεΐοισι
ἔμμεναι. αἴσχιστοσ δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ϝίλιον ἦλθε·
φολκὸσ ἔεν, χωλὸσ δ' ἕτερον πόδα, τὼ δέ ϝοι ὤμω
κυρτώ, ἐπὶ στῆθοσ συνοκωχότε· αὐτὰρ ὕπερθε
φοξὸσ ἔεν κεφαλήν, ψεδνὴ δ' ἐπανήνοθε λάχνη. 219ᵇ = Κ 134
ἔχθιστοσ δ' Ἀχιλῆϊ μάλιστ' ἔεν ἠδ' Ὀδυσῆϊ·
τὼ γὰρ ἐνεικείεσκε. τότ' αὖτ' Ἀγαμέμνονι δίωι
ὀξέα κεκληγὼσ 'λέγ' ὀνείδεα· τῶι δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ 222ᵃ = Ρ 88 cf. Μ 125
ἐκπάγλωσ 'κοτέοντο, 'νεμέσσηθέν τ' ἐνὶ θυμῶι.
αὐτὰρ ὃ μακρὰ βοῶν Ἀγαμέμνονα 'νείκεε μύθωι·
„Ἀτρεΐδη, τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι ἠδὲ χατίζεισ;
πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκεσ 226ᵃ cf. Ι 71

210. *μεγάλωι*] *-λα* Bentley. || 213. *ὅσ ϝέπεα* Bentley] *οσσεπεα* pap. 126, *ὅσ ῥ' ἔπεα Ω.* || 216. *δὲ*] *δή* (ut *Α* 266 *Ζ* 185 *Η* 155 *μ* 258) Ahrens. || 218. *συνοκωχότε* Valckenaer ex Hesychio] *συνοχωκότε Ω*; cf. § 135. || 219. **ἐπανήνοθε*] *ἐπενήνοθε Ω*, item *Κ* 134 *θ* 365. Cf. *Α* 266 v. l. *ρ* 270 § 135 et 149. || 220—223. Zen. —— || 221. *τώ*] sic Ar., *τοὺσ* pap. 126. || 225. *δ'(ὲ)* sic Ar., *δή* Zen. || 226. *πολλαὶ δὲ γυναῖκεσ*] *πλεῖαι δὲ γυναικῶν* Zen. omissis vs. 227 sq.

210. σμαραγεῖ] § 191.

212. Θερσίτησ] nomen disertum, ut Οὐκαλέγων Γ 148, a voce θάρσοσ (Aeol. θέρσοσ) ductum. Cf. χ 287 et Θερσίλοχοσ nomen Ρ 216, Ἀλιθέρσησ β 157 al.

213. τ' ἐϝείδει § 160] τε ᾔιδη.

217. φολκὸσ] †; *strabum* interpretantur veteres, Buttmann *valgum*, de capite enim vs. 219 demum sermonem fieri; (ἐ)φολκόν a verbo ἐφ-έλκειν ducit Pott *tardum* interpretatus (cf. Ar. Vesp. 268).

— ἔεν] § 302. Item vs. 219 sq.

219. φοξὸσ] †, capite *in acutum exeunti* (si recte sic interpretantur scholia). Redit in nominibus propriis (att. al.) Φόξοσ Φοξίασ Φοξῖνοσ Φόξων.

— ψεδνὴ δ' ἐπανήνοθε λάχνη] contextus cogit ut mente suppleamus: τῆι κεφαλῆι, *capillos* igitur cogitantes, non *barbam*, ut fecit Lombroso, hominis „ad delinquendum nati" indicium unum e multis ducens barbam raram idque a poeta nunc commemorari ratus. — Quo loco vox λάχνη revera *lanuginem malarum* significat, λ 320, ibi addita est vox γένυεσ.

220. μάλιστ'(α)] superlativo etiam Ω 234 θ 582 additur. Item apud tragicos.

222. 'λέγ'(ε)] *recensebat, enumerabat.*

— τῶι] *Agamemnoni.*

225. αὖτ'(ε)] concione modo habita copias nunc revocari indignatur: *numquid novi nunc habes quod improbes vel requiras?*

226. Cf. Ι 70—73.

εἰσὶν ἐνὶ κλισίηισ' ἐξαίρετοι, ἅσ τοι Ἀχαιοὶ
πρωτίστωι δίδομεν, εὖτε πτολίεθρον ἕλωμεν.
ἦ ἔτι καὶ χρυσοῖ' ἐπιδεύεαι, ὅν κέ τισ οἴσηι
Τρώων ἱπποδάμων ἐκ Ϝιλίου υἷοσ ἄποινα,
ὅν κεν ἐγὼ δήσασ ἀγάγω ἢ' ἄλλοσ Ἀχαιῶν,
ἠὲ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
ἥν τ' αὐτὸσ ἀπὸ νόσφι κατίσχεαι; οὔ τι ϝέϝοικε
ἀρχὸν ἐόντα κακῶν ἐπιβασκέμεν' υἷασ Ἀχαιῶν.
ὦ πέπονεσ, κάκ' ἐλέγχε', Ἀχαιίδεσ, οὐκέτ' Ἀχαιοί! 235[b] = *H* 96
ϝοίκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα, τὸν δ' ἐάωμεν 236[a] = *Π* 205
αὐτόθ' ἐνὶ Τροίηι γέρα πεσσέμεν', ὄφρα ϝίδηται
ἤ ῥά τί ϝοι χῆμεσ προσαμύνομεν ἠὲ καὶ οὐκί.
ὃσ καὶ νῦν Ἀχιλῆα, ϝέο μέγ' ἀμείνονα φῶτα,
ἠτίμασσεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρασ αὐτὸσ ἀποϝράσ. 240 = *A* 356
ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλοσ φρεσίν, ἀλλὰ μεθήμων·
ἦ γάρ κ', Ἀτρεΐδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο." 242 = *A* 232
ὣσ 'φάτο νεικείων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Θερσίτησ· τῶι δ' ὦκα παρίστατο δῖοσ 'Οδυσσεύσ,
καί μιν ὑπόδρα ϝιδὼν χαλεπῶι ἠνίπαπε μύθωι· 245[b] = *P* 141
„Θερσῖτ' ἀκριτόμυθε, λιγύσ περ ἐὼν ἀγορητήσ, 246[b] = *T* 82 cf. *υ* 274

---

228. *εὖτε* § 108 et 326] *εὖτ' ἄν.* ‖ 229. *οἴσηι* G] *οἴσει Ω.* ‖ 231—234. Zen. —— ‖ 232 sq. *μίσγεαι ... κατίσχεαι*] cf. § 17. ‖ 233. *οὔ τι* Christ] *οὐ μὲν Ω, οὔ σε* Bentley, *οὐδὲ* Heyne. Cf. *A* 126. ‖ 236. *τὸν δ' ἐάωμεν* Knight] *τόνδε δ' ἐῶμεν.* Cf. § 191. ‖ 238. *χῆμεσ*] **ἧμεσ* vel **λαοί?* Cf. § 9 et 14. — *οὐκί*] sic Ar., *οὐχί* olim alii. ‖ 239. *ϝέο*] *ἑοῦ* Zen., item *T* 384 *η* 217 et *οὗ Y* 261 *Ω* 293 (*ε* 459?). Vitium peperit prisca litteratura. ‖ 240. *ἠτίμασσεν* § 144] *-μησεν.* — *ἀποϝράσ* § 150[5]] *ἀπούρασ.*

---

229. χρυσοῖ'(ο)] § 59.

232. Ad γυναῖκα non ipsum verbum φέρειν sed cognatum *adducendi* verbum (vel potius: *iubes adduci*) mente supplendum est e contextu. Cf. de zeugmate quae observata sunt ad Δ 282.

234. κακῶν ἐπιβασκέμεν'(αι)] causativum nunc (†) est βάσκειν. Quod transfertur h. l., ut Θ 285 ψ 13 aoristus: ἐϋκλεΐησ, σαοφροσύνησ ἐπιβῆσαι, item intransitivum ἐπιβαίνειν χ 424 ψ 52 (?) h. Merc. 166, 173, 465 h. Cer. 211. Cognata sunt ὀδύνῃσι πελάζειν Ε 766 et alia, nec non similes sunt locutiones qualis est ἐπιϝειμένοσ ἀλκήν (cf. Α 149). — Cf. παραβαίνειν transl. *delinquere* (non apud H.).

235. *O vere Phrygiae, neque enim Phryges!* Verg. Aen. IX 617.

237. αὐτόθ'(ι)] § 322.

— γέρα πεσσέμεν'(αι)] *dona fovere, satiare se opibus et honoribus.* Similia sunt πέσσειν βέλοσ et κῆδοσ Θ 513 Ω 617, 639.

239—242. Cf. I 106—111.

242. κ'(ε)] § 326.

— λωβήσαιο] cf. Α 232.

ἴσχεο, μηδ' ἔθελ' οἶοσ ἐριζέμεναι βασιλεῦσι. 247 cf. *Α* 277
οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον
ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ' Ἀτρεΐδηισ' ὑπὸ Ϝίλιον ἦλθον.
τῶι οὔ κεν βασιλῆασ ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοισ
καί σφιν ὀνείδεά τε προφέροισ νόστον τε φυλάσσοισ.
οὐδέ τί πω σάφα ϝίδμεν ὅπωσ ἔσται τάδε ϝέργα, 252ᵇ = *Δ* 14 *Ξ* 3, 61 *Υ* 116 *ϱ* 78,274
ἢ ἐῢ ἠὲ κακῶσ νοστήσομεν υἷεσ Ἀχαιῶν.
τῶι νῦν Ἀτρεΐδηι Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
ἧσαι ὀνειδίζων, ὅτι ϝοι μάλα πολλὰ διδοῦσι
ἥρωεσ Δαναοί· σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεισ.
ἀλλ' ἔκ τοι ϝερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται· 257 = *β* 187 *ϱ* 229 *σ* 82 cf. *Α* 204, 212
εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι, ὥσ νύ περ ὧδε,
μηκέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπείη,
μηδ' ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένοσ εἴην,
εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν ἀπὸ μὲν φίλα ϝείματα δύσω,
χλαῖνάν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τά τ' αἰδόα ἀμφικαλύπτει,
αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰσ ἐπὶ νῆασ ἀφήσω
πεπληγὼσ ἀγορῆθεν ἀϝεικέσσι πληγῆισι."
ὧσ ἄρ' ἔφη, σκήπτρωι δὲ μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμω
'πλῆξεν· ὃ δ' ἰδνώθη, θαλερὸν δέ ϝοι ἔκπεσε δάκρυ. 266ᵇ = *π* 16

249. *Ἀτρεΐδηισ'(ι)*] *-δηι* pap. 126¹. || 252—256. Ar. —— || 258. *κ'(ε)*] *δ'* Zen.(?). — *κιχήσομαι*] *κιχείομαι* Ptolemaeus. — *ὥσ νύ περ ὧδε*] *ὡσ τὸ πάροσ περ* Sinop., *ὕστερον αὖτισ* Mass., *ἐν Δαναοῖσιν* Philemon. || 262. *αἰδόα*] *αἰδοῖ'* Knight. || 264. *πεπληγὼσ*] *-γὼν* l. a. ant. || 266. *ἔκπεσε*] *ἔκφυγε* Ar.; cf. *Δ* 493.

250. οὔ κεν] § 326.

251. προφέροισ] *adversus eos proferas, iis obicias.* Idem verbi usus est Γ 64.

253. ἢ ἐῢ ἠὲ κακῶσ] *rectene an secus*; sitne prudens hoc consilium an perniciosum. Hiatus similis est Ξ 162 Π 191 Ω 269.

255. ἧσαι] de *stante* dicitur, ut Γ 134 al.; non enim sedentes loquuntur (cf. vs. 211 sq.).

260. Singulos heroes et horum familiares cum poetae tum auditoribus dudum bene cognitos esse nunc quoque apparet; cf. Α 307. Filioli autem Ulixes ita facit mentionem ut saepe qui detestantur vel imprecantur; e. g. πρόρριζοσ αὐτόσ, ἡ γυνή, τὰ παιδία, | κάκιστ' ἀπολοίμην, εἰ μὴ κτέ. — Item Δ 353 sq. Ulixis verba: *Telemachi patrem fortiter pugnantem videbis* id valent quod: *fortiter pugnabo, sic superstes mihi sit filiolus* (οὕτωσ ὀναίμην τοῦ τέκνου). Cf. praeterea Α 240.

262. τά τ'(ε)] *quae*, non *et quae*. Non significatur *subligar* vel *mitra* (cf. Δ 137); quae pudenda non tegebat. — αἰδόα] § 77.

266. ἰδνώθη] *incurvabatur.* Aoristus redit Μ 205 (= θ 375) Ν 618 χ 85.

σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη
σκήπτρου ὕπο χρυσέοι'· ὃ δ' ἄρ' ἕζετο 'τάρβησέν τε,
ἀλγήσασ δ', ἀχρεῖον ἰδών, ἀπομόρξατο δάκρυ. 269b cf. ϱ 304
οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ ἐπ' αὐτῶι ϝηδὺ 'γέλασσαν,
ὧδε δέ τισ 'ϝείπεσκε ϝιδὼν εἰσ πλησίον ἄλλον· 271 = Δ 81 X 372 ϑ 328 al.
„ὢ πόποι, ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺσ ἐσθλὰ ϝέϝοργε,
βουλάσ τ' ἐξάρχων ἀγαθὰσ πόλεμόν τε κορύσσων·
νῦν δὲ τόδε μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξε,
ὃσ τὸν λωβητῆρα ϝεπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων.
οὔ θήν μιν πάλιν αὖτισ ἀνήσει θυμὸσ ἀγήνωρ
νεικείειν βασιλῆασ ὀνειδείοισι ϝέπεσσι.“ 277 cf. Φ 480
ὣσ ἔφασαν πληθύσ· ἀνὰ δὲ πτολίπορθοσ Ὀδυσσεὺσ
ἔστη σκῆπτρον ἔχων, παρὰ δὲ γλαυκῶπισ Ἀθήνη
ϝειδομένη κήρυκι σιωπᾶν λαὸν ἄνωγε,
ὡσ ἅμα ϝοι πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἷεσ Ἀχαιῶν
μῦθον ἀκούσειαν καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν.

269. ἰδών] neglecto ϝ. Philetas ἰδῶν (!). || 278. ἔφασαν Nauck] φάσαν ἡ. — δὲ pap. 126[1]] δ' ὁ Ar. Ω; cf. K 363. || 280. ἄνωγε § 225] ἀνώγει. || 281. (ϝ)οι Nauck] θ' οἱ.

268. χρυσέοι'(ο)] § 59 et de sono υ correpto § 61.

269. [ϝ]ιδών] cf. A 148.

275. τὸν λωβητῆρα ϝεπεσβόλον] cf. A 11.

276. πάλιν αὖτισ] *huc* (*in concionem*) *reversum*; item E 257 P 533 Ψ 229 ξ 356 ο 431 h. Cer. 308. Transitus hic paratur ad recentiorem vocis πάλιν usum (*rursus, denuo*), non tamen merae tautologiae (cf. X 203) est πάλιν αὖτισ. De alio vocis πάλιν usu cf. Δ 357.

277. -οισι ϝέπεσσι] § 60.

278. πτολίπορθοσ] Ulixes, qui Τροίησ ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσε, hoc epitheto in Odyssea frequenti, quod ei meruit Troia callido dolo capta (cf. χ 230), in Iliade ornatur etiam K 363; utrobique igitur aut negligentius adhibitum est propterea quod Ulixis nomini in poesi epica veluti accrevisset, aut non Troiam sed alias urbes (quas autem?) cogitabat Iliadis poeta. *Achilles* vero, qui plus viginti urbes cepit (cf. I 328 sq.), quod πτολίπορθοσ audit Θ 372 al., id nihil miri habet; etiam belli numina *Enyo* et *Mars*, prisci reges *Oïleus* et *Otrynteus* hoc epitheto ornantur. Sed Ὀδυσσσέα πτολίπορθον primitus Arcadum et Laconum *Neptunum* σεισίχθονα (terrestrem deum) fuisse suspicatus est Ed. Meyer, perantiquam igitur hanc locutionem ratus, Iliade vel Odyssea multo antiquiorem. Non tamen πέρθειν, quod *expugnare urbem* valet, etiam de urbibus terrae motu vastatis dici potuisse videtur, nusquam certe eiusmodi aliquid legitur, Neptunus autem *murorum* potius vel *parietum* vel *aedium* quam *urbium* vastator dicendus fuisset.

280. ἄνωγε] § 225.

ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε·
„Ἀτρεΐδη, νῦν δή σε, ϝάναξ, ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ
πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσι,
οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥν περ ὑπέσταν 286b cf. κ 483
ἐνθάδ' ἔτι στείχοντεσ ἀπ' Ἄργεοσ ἱπποβότοιο,
Ϝίλιον ἐκπέρσαντ' ἐϋτειχέα ἀπονέεσθαι· 288 = 113
ἠΰτε γὰρ παῖδεσ νεαροὶ χῆραί τε γυναῖκεσ
ἀλλήλοισιν ὀδύρονται ϝοῖκόνδε νέεσθαι.
ἦ μὲν καὶ πόνοσ ἐστὶν ἀνίη τ' ἔνθ' ἀνέχεσθαι!
καὶ γάρ τίσ θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ϝῆσ ἀλόχοιο
ἀσχαλάει σὺν νηῒ πολυζύγωι, ὅν περ ἄελλαι
χειμέριαι ϝέλλωσιν ὀρινομένη τε θάλασσα·
ἧμιν δ' εἴνατόσ ἐστι περιτροπάων ἐνιαυτὸσ
ἐνθάδε μιμνόντεσσι. τῶι οὐ νεμεσίζομ' Ἀχαιοὺσ
ἀσχαλάειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπησ
αἰσχρόν τοι δϝηρόν τε μένειν κενεόν τε νέεσθαι.
τλῆτε, φίλοι, καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνον, ὄφρα ϝίδωμεν
ἢ ἐτεὸν Κάλχασ μαντεύεται ἠὲ καὶ οὐκί.

---

284. *δή*] *γάρ* Ar. || 288. *ἐϋτειχέα* § 83[10]] *-χεον.* || 289. *ἠΰτε γὰρ* Nauck] *ὥσ τε γὰρ ἤ.* || 291. *ἦ μὲν*] *νῦν γὰρ* l. a. ant. Cf. *I* 57. — *ἀνίη τ' ἔνθ'(α)* Freytag] *ἀνιηθέντα.* Adverbium *ἔνθα* oppositum voci *ϝοῖκόνδε*, nomen *ἀνίη* ita adhibitum ut *η* 192 *υ* 52. — *ἀνέχεσθαι* Spengel] *νέεσθαι.* || 293. *ὅν* A] *ἥν* C. || 294. *ϝέλλωσιν* § 265] *εἰλέωσιν.* || 295 sq. Cf. vs. 134 sq. || 297. *παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν*] *μίμνοντ*<*' ἐπὶ νή*>*εσσ'* Zen. duali perperam usus. || 299. *ἐπὶ*] *ἔτι* Zen. — *ϝίδωμεν* Brandreth] *δαῶμεν* (cf. § 122). || 300. *ἦ* Ar. A T] *εἰ Ω* (cf. § 327).

---

285. μερόπεσσι βροτοῖσι] vocabula synonyma, hoc uno loco coniuncta, ut θνητοὶ βροτοί γ 3 al.; cf. Χ 203.

287. ἐνθάδ' ἔτι στείχοντεσ] *cum etiam huc iter faciebant, cum nondum huc pervenerant* (ἐνθά-δε = δεῦρο, ut passim).

288. ἀπονέεσθαι] cf. vs. 113.

290. ὀδύρονται ϝοῖκόνδε νέεσθαι] infinitivum h. l. (et ξ 142?) adsciscit ὀδύρεσθαι, accusativum ε 153 ν 219, 379, id quod ὀδυρόμενον δεῖσθαι igitur valens, *rem desideratam deflere* sive *flebili voce optare*, ut ὀλοφύρεσθαι Ψ 75. Cf. etiam χ 232 et ἐπείγεσθαι *impatienter expectare* ν 30.

291. μὲν] § 18.

— ἀνέχεσθαι] absolute nunc usurpatum, ut in locutione τέτλαθι καὶ ἀνασχέο.

293. ἀσχαλάει] § 191.

295 sq. Cf. vs. 313–329.

295. περιτροπάων] § 251.

297. ἀσχαλάειν] § 191.

298. κενεόν] σὺν κενεῆι νηΐ, *sine praeda*; cf. Δ 181.

299—330. Vertit Cic. de Divinat. II § 63 sq. – Paucis verbis loco simili Ι 49 idem dicitur: σὺν γὰρ θεῶι εἰλήλυθμεν. De Troiae excidio in Iliade non enarrato quidem sed passim praedicto cf. Χ 61.

εὖ γὰρ δὴ τόδε ϝίδμεν ἐνὶ φρεσίν, ἐστὲ δὲ πάντεσ
μάρτυροι, οὖσ μὴ κῆρεσ ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι — 302^b = ξ 207
χθιζά τε καὶ πρωΐζ᾽· ὅτ᾽ ἐσ Αὐλίδα νῆεσ Ἀχαιῶν
ἠγερέθοντο κακὰ Πριάμωι καὶ Τρωσὶ φέρουσαι,
ἦμεσ δ᾽ ἀμφὶ περὶ κρήνην ἱεροὺσ κατὰ βωμοὺσ
᾽ϝέρδομεν ἀθανάτοισι τελειέσσασ ἑκατόμβασ, — 306 cf. *A* 315
καλῆι ὑπὸ πλατανίστωι, ὅθεν ᾽ρέεν ἀγλαὸν ὕδωρ,
ἔνθ᾽ ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινόσ,
σμερδαλέοσ, τόν ῥ᾽ αὐτὸσ Ὀλύμπιοσ ἧκε φάοσδε,
βωμοῦ ὑπαΐξασ πρόσ ῥα πλατάνιστον ὄρουσε.
ἔνθα δ᾽ ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοί, νήπια τέκνα,
ὄζωι ἔπ᾽ ἀκροτάτωι, πετάλοισ᾽ ὕπο πεπτηῶτεσ,

---

302. μάρτυροι] -ρεσ Zen. (cf. § 63).

---

302. οὖσ μὴ] i. q. οὕσ τινασ μή vel εἰ μή. Cf. N 100.

303. χθιζά τε καὶ πρωΐζ᾽ (πρωϊζά)] *nuper*, *paucis diebus abhinc*; cf. πρώιην E 832 Ω 500, item Herodot. II 53 πρώιην τε καὶ χθέσ, Ar. Ran. 726 χθέσ τε καὶ πρώιην. Milites proximis diebus (cf. A 423—427) pestilentia absumtos Ulixes cogitat potissimum; nam in bello vix ulli hactenus ceciderunt, et expeditione quam Achilles nuper fecit cf. A 125) si qui interfecti sunt, *Myrmidones* hi erant aut omnes aut plerique, Myrmidones autem non adsunt iam in concione.

— ἐσ Αὐλίδα] multas naves portus Aulidis perexiguus nunquam potuit capere. Superestne igitur hoc nomen ex ea aetate qua in priscis carminibus celebrabantur heroes Achivi non magna classi sed paucis navibus — fortasse una navi sive „equo marino" (cf. δ 708), ut Argonautae, — orientem versus profecti? Iliadis autem poetae Aulidem nomine tantum cognitam fuisse veri est simillimum; et fortasse hoc nomen aut ab ipso aut ab eo quem sequebatur electum est propterea quod *castra* significaret (cf. *Lecti* mentio in fabula quae est de Iovis cum Iunone concubitu Ξ 284). In Odyssea hic illic (τ 187 ω 118) agnoscitur fabula simplicior et vetustior, qua heroes Peloponnesii e Peloponneso, non e Boeotia, Troiam petivisse ferebantur. Cf. etiam H 467—475.

305. ἦμεσ] § 92.

306. τελειέσσασ ἑκατόμβασ] -λη- Ω. De vi locutionis cf. A 66.

307 et 310. *Platani* arboris in oris maris Mediterranei laetae crescentis apud H. alibi non fit mentio. Hoc loco *Iovi Olympio* sacra fuisse dicitur, ut et *Iovi Cario* postea sacra fuit (Herodot. V 119), item *Iovi Gortynio*. *Dodonaeo* vero *Iovi* sacra erat *quercus*, — frigoris quam illa magis patiens, — item *Iovi Idaeo* (cf. E 693). *Pinus*, cuius mentio fit Ξ 287 sq., ad cultum Magnae Matris pertinuit, *caprificus* sepulcrum *Ili* herois eponymi inumbrabat (cf. Λ 167).

309. φάοσδε] § 71.

ὀκτώ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἔεν, ἣ 'τέκε τέκνα. 313 = 327
ἔνθ' ὅ γε τοὺσ ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτασ.
315 *μήτηρ δ' ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα·*
τὴν δὲ ϝελιξάμενοσ πτέρυγοσ 'λάβεν ἀϝϝεϝαχυῖαν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτήν, 317[b] = 326
318 *τὸν μὲν ἀΐζηλον 'θῆκεν θεόσ, ὅσ περ ἔφηνε,*
320 *ἧμεσ δ' ἑσταότεσ 'θαυμάζομεν οἷον ἐτύχθη.* 320[a] = Ω 394
ὧσ οὖν δϝεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβασ.
Κάλχασ δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευε·

---

319 *λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου πάϊσ ἀγκυλόμητισ.* — 319 cf. *M* 450; 319[a] cf. *ν* 163

313—329. Cf. vs. 134 sq. et comment. || 314. *τετριγῶτασ*] *τιτίζοντασ* Zen. || 316. *δὲ ϝελιξάμενοσ* § 41[24]] *δελιξαμενοσ* pap. 126, *δ' ἑλελιξάμενοσ Ω*. — *ἀϝϝεϝαχυῖαν* Ahrens] *ἀμφιαχοῦσαν* Ambr. (quae aoristi foret forma; cf. § 229), *ἀμφιαχυῖαν Ω*. || 318. *ἀΐζηλον* Ar. Ambr. Apoll. lex.] *ἀρίζηλον Ω*, *ἀρίδηλον* Zen., *ἀΐδηλον* Etym. M. (cf. Hesiod. fr. 112). || 319. Ar. —— — *ἀγκυλόμητισ* § 55 et 83[10]] *-μήτεω*.

313—329. „*Quae tandem ista auguratio est!*" et: „*quid simile passer habet annis!*" suo iure exclamavit Cicero de Divin. II § 65. Nempe a prisca fabula, quae erat de ostento Aulidensi, aliena fuit mentio belli per annos complures protracti (cf. vs. 73—75 et 134 sq.); id quod optime sensit Aeschylus, magnus et ipse poeta, qui ita hac fabula est usus ut ipsa victoria illo ostento Achivis portenderetur (Aesch. Ag. 108—130) et *temporis* ei nullum inesset indicium. Debebant igitur haec fere esse Calchantis verba: *ut iste coluber vim intulit in nidum, ubi aviculae veluti in firmo aliquo praesidio latitabant, sic nos urbi quam petimus vim inferemus quantumvis firmae et remotae,* sive Graece: ὧσ ἧμεσ Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν (= vs. 141). Exemtis autem e textu tradito versibus 295 sq.[a], 313, 325, 327, 328[b] sq.[a] hic sensus restituitur; deletis dein vs. 134 sq. nihil restat quod in hac carminis parte vituperetur. Ea vero quae nunc dicit Calchas absurda fere sunt, certe ad animos militibus addendos minime utilia: *quemadmodum . . ., sic vos per novem annos urbem illam non capietis!* Et non statim tunc ὠλοφύροντο Ἀχαιοὶ ϝοῖκόνδε νέεσθαι?

313. ἔεν] § 302.

318. ἀΐζηλον] haec si sincera est lectio (adi. †, nam alienum hinc est ἀΐδηλοσ = *perniciosus*), i. q. ἀφανῆ valet: *qui luci ediderat genitor Saturnius, idem | abdidit* Cic. l. l. (sic pergens: *et duro firmavit tegmina saxo,* etiam versum 319 igitur legens).

319. Aristonici verba: „Ζηνόδοτοσ hunc versum προσέθηκε" quid significent non liquet. Confictumne a Zenodoto Aristarchus perhibuit? An προσέθηκε = *non delevit*? Hoc verum videtur, quia Zenodoti lectio et hodie vulgata est. Genuinus si est versus, non *abditus* sed *in signum sempiternum mutatus* dicitur anguis (cf. ν 156 sq.) et recte Ovidius reddidit mentem poetae: *fit lapis et servat serpentis imagine saxum* (Met. XII 23). Sic autem ἀρίζηλοσ (vel ἀΐζηλοσ) *semper conspicuus* est reddendum.

‚τίπτ' ἄνεω ἐγένεσθε, κάρη κομάοντεσ Ἀχαιοί;
ἧμιν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρασ μέγα μητιέτα Ζεύσ,
ὄψιμον ὀψιτέλεστον, ὅο κλέοσ οὔ ποτ' ὀλεῖται.
ὠσ οὗτοσ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτήν,
ὀκτώ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἔεν, ἣ 'τέκε τέκνα,
ὣσ ἧμεσ τοσσαῦτ' ἔτεα πτολεμίξομεν αὖθι,
τῶι δεκάτωι δὲ πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.'
κεῖνοσ τῶσ ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
ἀλλ' ἄγε μίμνετε πάντεσ, ἐϋκνήμιδεσ Ἀχαιοί,
αὐτόθι, εἰσ ὅ κε ϝάστυ μέγα Πριάμοιο ϝαλώηι."
ὣσ ἔφατ', Ἀργέϊοι δὲ ἐϝίϝαχον, — ἀμφὶ δὲ νῆεσ
σμερδαλέον 'κονάβησαν ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν, —
μῦθον ἐπαινέσσαντεσ Ὀδυσσῆοσ θείοιο.
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ·
„ὢ πόποι, ἦ δὴ παισὶ ϝεϝοικότεσ ἀγοράεσθε
νηπιάχοισ', οἷσ' οὔ τι μέλει πολεμήϊα ϝέργα.
πῆι δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἧμιν;
ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο μήδεά τ' ἀνδρῶν

325^b = h. Ap. 156 cf. *Η* 91 ω 196
326^b = 317
327 = 313
329^b = 141
330 = *Ξ* 48 σ 271
333^a = 394
334 = *Π* 277
334^a cf. *Β* 466 *Ν* 498 *Ο* 648 *Φ* 593 ϱ 542

325. ὅο § 59] ὅου. || 328. ἔτεα] neglecto ϝ. || 330. τῶσ (τὼσ) Ar.] θ' ὣσ Herodian. et Ω (item σ 271 et l. a. *Ξ* 48), τόσσ' Aristarcho tribuitur Anecd. Ox. I 234. Litteras τοσ alii aliter olim sunt interpretati. Cf. *Γ* 415. || 332. ϝαλώηι Bentley] ἕλωμεν. || 333. *ἐϝίϝαχον] μέγ' ἴαχον. || 335. ἐπαινέ(σ)σαντεσ pap. Oxon. L] -νήσαντεσ Ω. Cf. § 295. || 340 sq. Ordine inverso collocat Nauck.

323. κάρη κομάοντεσ] cf. vs. 11 et § 191.

325. ὀλεῖται] forma recens in versu recenti (cf. § 147). Redit Η 91 ω 196.

327. ἔεν] § 302.

328. ἧμεσ] § 92.

332. αὐτόθι] § 322.

336. γερήνιοσ] Nestoris epitheton priscum et potestatis incertae. Estne a *proprio nomine* ductum? Sed quae conferri sic possent Νηλήϊοσ et Τελαμώνιοσ, ne ipsa quidem patronymica fuerunt olim (cf. vs. 20). An a nomine *loci*? An id valet quod γέρων? Cf. schol. Hesych. Apoll. lex. et Π 196. An γερ-ήνιοσ est interpretandum (= x + ἡνία), id quod fortasse suadet adiunctum ἱππότα? Pro nomine gentili habentes posteriores (cf. Α 99) apud *Gerenios* incolas loci ignoti educatum Nestorem fingebant; cf. Hes. fr. 15 sq. Strab. 340.

337—368. *Dis credendum* esse dixit Ulixes: *fidem* erga homines *servandam* iam ait Nestor.

337. ἀγοράεσθε] § 191.

339. Promissa et iuraiuranda dicit ea quae vs. 286.

340—343. *Pereant consilia et foedera inita! Nam nullius pretii ea esse apparet.*

σπονδαί τ' ἄκρητοι καὶ δεξιαί, ἧισ' ἐπέπιθμεν· 341 = Δ 159
αὔτωσ γὰρ ϝεπέεσσ' ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι μῆχοσ 342[b] sq.[a] cf. μ 392 sq.
εὑρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐόντεσ.
Ἀτρεΐδη, σὺ δ' ἔθ' ὡσ πρὶν ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν
ἄρχευ' Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰσ ὑσμίνασ, 345 cf. Ε 200
τοὺσ δ' ἔαε φθινύθειν, ἕνα καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν
νόσφιν βουλεύωσ' — ἄνυσισ δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν —
πρὶν Ἄργοσδ' ἴμεναι, πρὶν καὶ Διὸσ αἰγιόχοιο
γνώμεναι εἴ τε ψεῦδοσ ὑπόσχεσισ εἴ τε καὶ οὐκί.
φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
ἤματι τῶι ὅτε νηυσὶν ἒν ὠκυπόροισιν ἔβαινον
Ἀργέϊοι, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντεσ. 352 cf. δ 273 θ 513
τῶι μή τισ πρὶν ἐπειγέσθω ϝοῖκόνδε νέεσθαι,
πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχωι κατακοιμηθῆναι,
τίσασθαι δ' Ἑλένησ ὁρμήματά τε στοναχάσ τε. 356 cf. 590

---

353 ἀστράπτων ἐπὶ δεξί', ἐναίσιμα σήματα φαίνων. 353[b] cf. Ι 236

---

342. γὰρ D] γάρ ῥ' A. || 346. τοὺσ δ' ἔαε Bentley] τούσδε δ' ἔα. Cf. vs. 165 et § 191. || 353. Del. Heyne; ex Ι 236 confictum arguit anacoluthia. || 355. τινα] τινι Bentley. — πὰρ] περ Ar. (quae sensu carebat lectio nisi et παρακοιμηθῆναι scriptum fuit). — Τρώων] Τρωιῇι Naber.

---

341. ἄκρητοι] *meri.* Paciscentium libamina ἄκρατα erant, aqua enim non admiscebatur. Non tamen erant ἄμικτα, nam utrique meri aliquid in crateram infundebant (cf. Γ 270).

343. ἐνθάδ'(ε)] *in concione.*

344 sq. *At, o Agamemnon, tu certe ostende te etiam nunc scire quid velis.*

346 sq. *Achillem autem et si qui cum illo faciunt duces* (Patroclus et Phoenix et qui Myrmidonum copiis praepositi sunt, cf. Π 171 sq.) *noli curare, sed desid re sine.* De particula καί = ἤ cf. Γ 40.

350—352. Assensus Ulixi Nestor et ipse ait Iovem Achivis Aulide eo die, quo in bellum profecti sunt, victoriam promisisse, a dextra enim iis fulgurasse cum classis solvisset.

356. *Helenae vi abreptae dolorem et clamores ulcisci*, ἑλκηθμὸν καὶ βοήν, ut poeta alibi loquitur (cf. Ζ 465). Optime olim sic οἱ χωρίζοντεσ, qui parum tamen recte hoc argumento utebantur ad Odysseam poetae Iliadis abiudicandam; non enim, quod putabant illi, Helena in Odyssea fingitur Paridem sponte sua et libens comitata, sed et Odysseae poeta vi raptam sumsit. Aristarchus autem ut uni poetae utrumque carmen vindicare posset, contraria via inita „ὁρμήματα καὶ στοναχὰσ περὶ Ἑλένησ" sive *labores et luctum quorum causa Helena extitit* infeliciter admodum et artificiose nostrum versum est interpretatus, pellectus locis qualis est vs. 397; qui tamen haudquaquam sunt similes.

εἰ δέ τισ ἐκπάγλωσ ἐθέλει ϝοῖκόνδε νέεσθαι,
ἁπτέσθω ϝῆσ νηὸσ ἐϋσσέλμοιο μελαίνησ,
ὄφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπηι. 359b = Ο 495 Γ 337 cf. ω 31
ἀλλά, ϝάναξ, αὐτόσ τ' εὖ μήδεο πείθεό τ' ἄλλωι·
οὔ τοι ἀπόβλητον ϝέποσ ἔσσεται, ὅττι κε ϝείπω.
κρῖν' ἄνδρασ κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρασ, Ἀγάμεμνον,
ὡσ φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγηι, φῦλα δὲ φύλοισ.
εἰ δέ κεν ὣσ ϝέρξηισ καί τοι πείθωνται Ἀχαιοί,
γνώσε' ἔπειθ' ὅσ θ' ἡγεμόνων κακὸσ ὅσ τέ νυ λαῶν
ἠδ' ὅσ κ' ἐσθλὸσ ἔηισι· κατὰ σφᾶσ γὰρ μαχέονται·
γνώσεαι δ', εἰ καὶ θεσπεσίηι πόλιν οὐκ ἀλαπάξεισ

363. *Spurius? Cf. comment.; Naber coniecit ὡσ φρήτρη φρήτρηι, φῦλον δέ τε φύλωι ἀρήγηι. || 367. δ'(ἐ)] del. Barnes; cf. § 117.

Quod Nestor dicit hoc est: „uxoribus „Troianorum vis est inferenda, quemadmodum Helenae vim intulit Paris; „illas cum frustra obnixas et eiulantes „stuprabitis, ulciscemini reginae La„caenae clamores irritos." — Dura verba, sed illi aetati prorsus convenientia.

357. ἐκπάγλωσ] *mire*, δεινῶσ (nos: *ontzettend*). Contemptus et irrisionis aliquid habet adverbium nimis vehemens; item [ϝ]ίεται αἰνῶσ β 327, simillimum autem est ὑπερφιάλωσ ἀνιάζειν Σ 300. Cf. praeterea δαιμονίωσ, ὑπερφυῶσ, ἀργαλέωσ ὥσ, similia in sermone familiari ab Atheniensibus saepe sic usurpata (Ar. Plut. 675 Nub. 76 al.).

359. Particula ὄφρα ita nunc usurpatur a minante ut ἵνα ν 151; conferri potest e. g. Ar. Lys. 365: ἅπτου μόνον Στρατυλλίδοσ . . .! Et πρόσθ' ἄλλων valet: *ante oculos ceterorum*, — a me nimirum ceterisque ducibus confossus. — Non dicere Ulixem: „*ut ante alios in mari pereat*" cum contextus docet — cur enim procella aut illum hominem aut ceteros correptum iri perhibeat orator? — tum πρόσθε particula *genitivo iuncta*, quae loci, non temporis notionem habet ceteris locis cunctis.

362. Parat poeta recensionem copiarum. — Ineunte iam bello consilium hoc dat Nestor, idem Δ 298—309 suos prudenter ordinat et instituit; cum nostro loco cf. Tacit. Germ. 7 Hist. IV 23.

363. Non id esse debuit Nestoris consilium ut curiae et tribus inter se opem ferrent, sed ut φρητέρεσ φρητέρεσσι καὶ φυλέται φυλέτησιν ἀρήγοιεν. Praeterea insolitum est φρήτρηφιν dativi vice fungens (cf. § 46) et recentis dictionis est φύλοισ pro -οισι (cf. § 60 et nota crit.).

366. κατὰ σφᾶσ] *non permixti ceteris, sed suo marte, suo periculo*. Cf. Α 271 et de pronominis forma § 92. Singuli duces cum praeerunt suis ipsorum civibus, quid singuli milites ipsis cogniti in praelio valeant facile cernent, tu autem quid ipsi duces.

367 sq. Brevius et minus accurate haec sunt enuntiata; dicere vult Nestor: *et si fors ferat ut urbem non capias, id saltem scies sitne voluntati deorum infelix ille eventus tribuendus an militum tuorum ignaviae et imperitiae.*

ἢ ἀνδρῶν κακότητι καὶ ἀφραδίηι πολέμοιο"
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„ἦ μὰν αὖτ' ἀγορῆι νικᾶισ, γέρον, υἷασ Ἀχαιῶν.
αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον, — 371 = Δ 288 Η 132 al.
τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονεσ εἶεν Ἀχαιῶν!
τῶι κε τάχ' ἠμύσειε πόλισ Πριάμοιο ϝάνακτοσ, — 373 sq. = Δ 290 sq.
χερσὶν ὕφ' ἡμετέρηισι ϝαλοῦσά τε περθομένη τε. — 374 = Ν 816
ἀλλά μοι αἰγίοχοσ Κρονίδησ Ζεὺσ ἄλγε' ἔδωκε, — 375b = Σ 431 Ω 241
ὅσ με μετ' ἀπρήκτουσ ἔριδασ καὶ νείκεα βάλλει.
καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύσ τε 'μαχεσσάμεθ' εἵνεκα κούρησ
ἀντιβίοισι ϝέπεσσιν, ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων·
εἰ δέ ποτ' εἴσ γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκέτ' ἔπειτα
Τρωσὶν ἀνάβλησισ κακοῦ ἔσσεται, οὐδ' ἠ̄ βαιόν.
νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν Ἄρηα. — 381 = Τ 275
εὖ μέν τισ δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
εὖ δέ τισ ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσι,
εὖ δέ τισ ἅρματοσ ἀμφὶ ϝιδὼν πολέμοιο μεδέσθω,
ὥσ κε πανημέριοι στυγερῶι κρινώμεθ' Ἄρηϊ. — 385 cf. Σ 209
οὐ γὰρ παυσωλή γε μετ' ἔσσεται οὐδ' ἠ̄ βαιόν,
εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένοσ ἀνδρῶν.

---

370. ἀγορῆι] ἀρετῆι schol. B ad vs. 350. || 375. ἔδωκε] ἔθηκε pap. 126[1] Dion. Hal. Eust. || 384. ἅρματοσ] -τι? Cf. § 316[1]. — ἀμφὶ § 316[1]] ἀμφίσ.

---

374. ϝαλοῦσά τε περθομένη τε] *capta* (uno temporis articulo: aoristus) *et expugnata* = *vastata* (in perpetuum: praesens).

375 sq. Cf. Τ 86—136.

377. 'μαχεσσάμεθ'(α)] § 291.

378. -οισι ϝέπεσσιν] § 60.

379. εἰσ μίαν ... βουλεύσομεν] mente add. βουλήν, quae vox inest verbo βουλεύειν. Cf. Ξ 435.

380 et 386. ἦ βαιόν § 2] ἠβαιόν Ω.

381. ξυνάγωμεν Ἄρηα] *in bellum nos paremus.* Item vs. par.; similes locutiones usurpatae sunt Ε 861 (= Ξ 149) Ξ 448 (= Π 764) h. Cer. 267 sq., cf. etiam Γ 7 Μ 181, nec non cognatum est ἔριδι ξυνελαύνειν Χ 129. Praeterea hic laudandae sunt locutiones: μένοσ Ἄρηοσ κρίνειν, δατέεσθαι, Ἄρηϊ κρίνεσθαι (cf. Σ 264), nec non quae ad Β 426 sunt observata.

382—384. τισ] *aliquis vestrum* = *quilibet, vos omnes.* Item Π 209; cf. etiam Π 629 χ 67 et Α 289.

382. εὖ ... θέσθω] *parato.* Item Xen. Cyr. IV 5 § 3 (id fere quod λαμπρυνέσθω Xen. Hell. VII 5 § 20; cf. Ar. Ach. 1122—1128). Cf. τίθεσθαι δόρπα sive *cenam vespertinam sibi parare* Ι 88. Aliter apud posteros θέσθαι τὰ ὅπλα (non addita particula εὖ!) = *consistere.*

385. στυγερῶι κρινώμεθ' Ἄρηϊ] cf. Σ 264.

ϝιδρώσει μέν τευ τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσφι 388 cf. *M* 401
ἀσπίδοσ ἀμφιβρότησ, περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται· 389ᵃ = *M* 402 *Υ* 281
ϝιδρώσει δέ τε' ἵπποσ ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων. 390ᵇ cf. *M* 58
ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχησ ἐθέλοντα νοήσω 391 cf. *Θ* 10 *O* 348
μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ ϝοι ἔπειτα 392ᵃ = *K* 549
ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέμεν κύνασ ἠδ' οἰωνούσ."
ὣσ ἔφατ', Ἀργέϊοι δὲ ϝεϝίϝαχον, ὡσ ὅτε κῦμα 394ᵃ = 333
ἀκτῆι ἔφ' ὑψηλῆι, ὅτε κινήσηι Νότοσ ἐλθών,
προβλῆτι σκοπέλωι· τὸν δ' οὔ ποτε κύματα λείπει
παντοίων ἀνέμων, ὅτε κ' ἔνθ' ἢ' ἔνθα γένωνται.
ἀνστάντεσ δ' ὤροντο κεδασθέντεσ κατὰ νῆασ
'κάπνισσάν τε κατὰ κλισίασ καὶ δεῖπνον ἕλοντο.
ἄλλοσ δ' ἄλλωι ἔρεξε θεῶν αἰειγενετάων,
εὐχόμενοσ θάνατόν τε φυγεῖν καὶ μῶλον Ἄρηοσ.
αὐτὰρ ὃ βοῦν ἱέρευσε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων 402 sq. cf. *H* 314 sq.
πίονα πεντεϝέτηρον ὑπερμενέϊ Κρονίωνι,
'κίκλησκεν δὲ γέροντασ ἀριστῆασ Παναχαιῶν,
Νέστορα μὲν πρώτιστα καὶ Ἰδομενῆα ϝάνακτα,

---

388. *στήθεσφι*] *-σσιν* pap. 126 et l. a. in schol.; similis varietas est *M* 401 *π* 174, cf. etiam *E* 594. Ubi non transfertur vox *στῆθοσ*, scribendum esse *στήθεσφι* (*B* 416, 544 *Γ* 332 *Δ* 420 *E* 317 *M* 401 al.; cf. *K* 95), Dronckii opinio est probabilis. || 391. *ἐθέλοντα*] *πτώσσοντα* Aristot. Eth. Nic. III 11. || 394. **ϝεϝίϝαχον*] *μέγ' ἴαχον*. || 397. *γένωνται*] sic Ar., *γένηται* l. a. ant. || 398. *ὤροντο* § 284] *ὀρέοντο* (*ὀρέοντο, ὀρόωντο*). || 401. *τε φυγεῖν καὶ*] *γε φυγεῖν* (an *φυγέμεν*?) *κατὰ* Meineke. || 403. *πεντεϝέτηρον*] *πενταέτηρον* *Ω*.

---

388. τευ] § 99.

389. ἀσπίδοσ ἀμφιβρότησ] cf. Λ 32 sq. — καμεῖται] § 147.

390. τε'(ο)] § 92. — ἵπποσ] cf. Χ 22 sq.

391. δέ κ'(ε)] § 326.

393. ἄρκιον] i. q. ἑτοῖμον sive *praesto* (cf. Ξ 53), item Κ 304 Ο 502 σ 358. — ἐσσεῖται] § 302. — φυγέμεν] § 126.

394. ὡσ ὅτε] verbo non addito hae particulae id quod ἠΰτε valent etiam Δ 462 Μ 132 Ν 471, 571 Ο 362, 679 Π 406 Σ 219 Ψ 712 ε 281 λ 368 τ 494. Consimile est nostrum *zoo als*. Cuiusmodi locis mente repetitur verbum proximum (h. l. ϝιϝάχειν). Transitus autem ad hanc structuram paratur Ο 624: ἐν δ' ἔπεσ' ὡσ ὅτε κῦμα πέσηισι λάβρον = ἐν δ' ἔπεσ' ὡσ κῦμα λάβρον. Item Ο 605.

396 sq. κύματα ... ἀνέμων] *fluctus quos civerunt venti*. Item ν 99 ἀνέμων κῦμα, Λ 305 νέφεα ... Νότοιο, ι 411 νοῦσοσ Διόσ, ο 275 τῶν ... θάνατοσ. Praeterea cf. Β 134 et Γ 100. — ὅτε κ'(ε)] § 326.

400. Singuli numini suae gentis, Argivi igitur Iunoni, alii aliis.

401. μῶλον] *certamen*. Redit vox Ρ 397 Σ 188 σ 233 et addito, ut hic, genitivo Ἄρηοσ Η 147 Π 245 Σ 134. Cf. μωλεῖν *litigandi* verbum cum compositis in lege Gortynia frequens.

αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω καὶ Τυδέοσ υἱόν,
ἕκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον. 407^b = 169
αὐτόματοσ δέ ϝοι ἦλθε βοὴν ἀγαθὸσ Μενέλαοσ·
'ϝείδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡσ ἐπονεῖτο.
βοῦν δὲ περίστησάν τε καὶ οὐλοχύτασ ἀνέλοντο. 410^a cf. μ 356
τοῖσιν δ' εὐχόμενοσ μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„Ζεῦ κύδιστε μέγιστε, κελαινεφέσ, αἰθέρι ναίων,
μὴ πρὶν ἠέλιον δῦναι καὶ ἐπὶ κνέφασ ἐλθεῖν,
πρίν με κατὰ πρηνὲσ βαλέμεν Πριάμοιο μέλαθρον
αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸσ δηΐοιο θύρετρα,
Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσφι δαΐξαι 416^b = Π 841
χαλκῶι ῥωγαλέον· πολέεσ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι 417^b = Θ 537
πρηνέεσ ἐν κονίηισιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.“
ὣσ ἔφατ', οὐδ' ἄρα πώ ϝοι ἐπεκράαινε Κρονίων, 419 cf. Γ 302
ἀλλ' ὅ γ' ἔδεκτο μὲν ἱρά, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλε.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ηὔξαντο καὶ οὐλοχύτασ προβάλοντο, 421-424 = Α 458 sqq.
αϝϝέρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούσ τ' ἐξέταμον κατά τε κνίσηι ἐκάλυψαν
δίπτυχα ποιήσαντεσ, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
καὶ τὰ μὲν ἂρ σχίζηισιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον,
σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντεσ ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο.

---

409. Quidam olim damnabant teste Athen. 177*c*. || 410. *περίστησάν τε* Bekker] *-σαντο Ω*, item *μ* 356. Cf. *Δ* 532 et *Α* 433. || 412. Sic Ar., alii olim *Ζεῦ πάτερ Ἴδηθεν μεδέων* (*κύδιστε μέγιστε*), ut *Γ* 320. || 413. *πρὶν* Duentzer] *πρὶν ἐπ'*. Cf. § 18. || 415. *πρῆσαι*] *πλῆσαι* Ar. et olim alii; cf. *Ι* 242 *Υ* 471. || 416. *στήθεσφι* schol. B ad *Σ* 538] *-σσι Ω* (cf. vs. 388). || 419. *ἐπεκράαινε* pap. Oxon.] *-κράανε* pap. 126, *-κραίαινε Ω*. Cf. *Γ* 302 et § 267. || 420. *ἀμέγαρτον*] *ἀλίαστον* Ar. „*διὰ τοῦ* (*ἐν τῶι?*) *ᾱ τῶν ὑπομνημάτων*". || 423. *κνίσηι*] *κνίση* (= *κνίσεα*) Porphyrius in schol. (cf. *Φ* 363).

---

409. 'ϝείδεε] § 160.

410 et 421. οὐλοχύτασ] cf. Α 449.

413. δῦναι] § 125.

— ἐπὶ κνέφασ ἐλθεῖν] cf. Α 475.

414. βαλέμεν] § 126.

415. δηΐοιο] § 17.

420. ἀμέγαρτον] *non invidendum, non optabilem.* Est haec litotes, valet enim *miserum.* Cf. οὐκ ὀνοστόσ Ι 164 ε 379 al. — De *rebus* ἀμέγαρτοσ dicitur etiam λ 400, 407, de *hominibus* ρ 219, (375?) φ 362 h. Merc. 542.

422. ἀϝϝέρυσαν] § 40.

424. δίπτυχα et ὠμοθέτησαν] cf. Α 461.

425. ἀφύλλοισιν] adi. †, cf. πανάφυλλοσ h. Cer. 452. Poeta non dicit ligna unde folia modo fuerint detracta, sed ligna arborum mortuarum, bene siccarum (αὖα πάλαι, περίκηλα, cf. ε 240).

426. ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο] brevius dictum = ὑπ. φλογὸσ Ἡφαίστοιο (ut Ι 468 Ψ 33, cf. etiam Ρ 88 ω 71). Aut unicum in Homeri carminibus

αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο, 427-432 = Α 464 sqq.
'μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
ὤπτησάν τε περιφραδέωσ 'ϝερύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ 'παύσαντο πόνου 'τετύκοντό τε δαῖτα,
'δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸσ ἐδεύετο δαιτὸσ ἐϝίσησ.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο,
τοῖσ' ἄρα μύθων ἦρχε γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ·
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον, 434 = Ι 96, 163, 677 al.
μηκέτι νῦν δϝήθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδ' ἔτι δηρὸν 435ª cf. Ν 292
ἀμβαλλώμεθα ϝέργον, ὃ δὴ θεὸσ ἐγγυαλίζει.
ἀλλ' ἄγε, κήρυκεσ μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λαὸν κηρύσσοντεσ ἀγειρόντων κατὰ νῆασ,
ἧμεσ δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν 439ᵇ = Α 229
ἴομεν, ὄφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα."
ὣσ ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων. 441 = Ψ 895
αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισ' ἐκέλευσε 442 cf. 50
κηρύσσειν πόλεμόνδε κάρη κομάοντασ Ἀχαιούσ. 443 cf. 51 Τ 69
οἳ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα. 444 = 52

---

435. *νῦν δϝήθ' αὖθι*] sic (*δήθ'*) Ar., *δὴ νῦν αὖθι* Callistratus, *νῦν δὴ ταῦτα* Zen. (cf. *Ν* 292 *Υ* 244 *ν* 296), ... *δηθαυτα* pap. 126[1]. ‖ 436. *ἐγγυαλίζει* Apoll. Rh. Aristoph. Ar.] *-ξει* *Ω*. Praesens et futurum permutata sunt etiam *Ν* 374, 644 *Ο* 179 *Π* 830 *Υ* 85 *Φ* 463, 477 *Χ* 310 *ν* 204 *ξ* 251 *ϱ* 387 *σ* 15 (*ζ-ξ*), *Ι* 683 (*κ-ξ*), *Θ* 503 (*ζ-σ*), *Ν* 9 *ζ* 241 (*γ-ξ*), *Ο* 72 *β* 170 *γ* 84 *κ* 516 *μ* 290 *ο* 309 (*-ω -ομαι, -σω -σομαι*), *Θ* 246 *Ι* 506 *Κ* 38 *Ο* 270 *Τ* 120 *Υ* 370 *Φ* 262, 530 *ν* 94 *π* 459 *ψ* 16 (verba liquid.).

---

hoc est exemplum generis loquendi recentioribus poetis usitati, quo nomini rei substituitur nomen numinis cui ea res sacra est, aut solus χ 445 potest conferri. Nam multo minus insolite dictum est μοῦσα = *cantus* ω 62; nec nisi eminus accedit ἀγάστονοσ Ἀμφιτρίτη = *mare aestuans* μ 97, ubi epitheton non deae ipsi convenit, sed mari cui illa imperat. Cognati vero sunt loci ubi Ἄρησ id fere quod *pugnam* (Β 381 al.), Ζεύσ id fere quod αἰθέρα valet (Ν 837 Τ 357 et in adiectivo διιπετήσ). Nostrum autem locum ut bene intellegamus, tenendum est poetae flammam esse *animal*, a deo ignis vix distinguendum (θεσπιδαὲσ πῦρ Μ 177 al.). Cf. Π 124 ε 490 et Α 590 sq. — Locutio δέμασ πυρόσ (Λ 596 Ν 673 Σ 1) non discedit igitur ab usu Homerico, quo *viventibus* tantum tribuitur δέμασ, mortuis σῶμα. — De ὑπείρεχον verbi forma cf. § 315.

428. Cf. Α 465.

433. γερήνιοσ] cf. vs. 336.

435. λεγώμεθα] *congregemur*. Recte sic schol. (cf. § 306). — *Ne diu etiam hic in castris remaneamus, sed quamprimum petamus hostem.*

439. ἧμεσ] § 92.

440. ἴομεν] § 22.

443. κάρη κομάοντασ] cf. vs. 11 et § 191.

οἳ δ᾽ ἀμφ᾽ Ἀτρεΐωνα διοτρεφέεσ βασιλῆεσ
᾽ϑῦνον κρίνοντεσ, μετὰ δὲ γλαυκῶπισ Ἀϑήνη
αἰγίδ᾽ ἔχουσ᾽ ἐρίτιμον ἀγήραον ἀϑανάτην τε· 447a cf. O 361 / 447b cf. M 323 P 444
τῆσ ἑκατὸν ϑύσανοι παγχρύσεοι ἠερέϑονται,
πάντεσ ἐϋπλεκέεσ, ἑκατόμβοιοσ δὲ ϝέκαστοσ.
σὺν τῆι παιφάσσουσα διέσσυτο λαὸν Ἀχαιῶν
ὀτρύνουσ᾽ ἴμεναι· ἐν δὲ σϑένοσ ὦρσε ϝεκάστωι 451 cf. Λ 11 sqq.
καρδίηι, ἄλληκτον πολεμιζέμεν᾽ ἠδὲ μάχεσϑαι. 452-454 = Λ 12
τοῖσι δ᾽ ἄφαρ πόλεμοσ γλυκίων ᾽γένετ᾽ ἠὲ νέεσϑαι 452 = Ξ 152
ἐν νηυσὶ γλαφυρῆισι φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν.
ἠΰτε πῦρ ἀΐδηλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην

448. ἠερέϑονται Ar. A] -ντο Zen. T (cf. E 724—739).

447. ἀγήραον] § 62.

447—449. *Aegis* fuit *vellus*; cf. Ω 20. Qua notione significatur *nubes* fulmine gravida, cuius margines fimbriati inaurantur solis post eam latentis radiis (cf. E 738—742 O 229 sq. P 593 sq. et κ 1—4); nam veri hoc videtur similius quam ipsa fulmina emicantia fimbrias aureas esse dicta. A Vulcano autem cum dicitur esse fabricata, O 308—310, *clipeus* intellegendus videri posset, nisi ἀμφιδάσεια adiectivum, quod illic subiungitur, mentem poetae aperiret; qui vellus cogitavit non *laneum*, qualia sunt vellera vulgaria, quibus mortales utuntur, sed a fabro caelesti *ex auri filis tenuissimis* factum (cf. Ω 21 Θ 43). Recordamur vellerum aureorum quae in Phrixi et Atrei fabulis commemorantur, neque aliena hinc est aurea iuba equorum divinorum Θ 42 N 24 vel aurea crista galeae Achillis Σ 611 T 383. Tam *tenue* autem et *flexile* fuit aureum illud vellus quam fuere *laquei*, quibus Martem adulterum Vulcanus irretivit (cf. θ 280 et vicini); idem tam firmum ut ne fulmine quidem posset perfringi (Φ 401). Cf. etiam *restes* aureae, quarum Θ 20-27 et O 12—20 fit mentio, et Achillis clipeus T 386. — Aegidem tenet *Iuppiter*, sed nonnunquam ea utuntur *Apollo* (cf. O 308—311) et *Minerva*; haec vivi Achillis humeris eam circumdat Σ 203, mortui Hectoris Apollo Ω 20.

448. ἠερέθονται] § 21.

449. ἑκατόμβοιοσ] cf. Z 236.

450. παιφάσσουσα] § 280.

451. ἴμεναι] § 125.

452. πολεμιζέμεν᾽(αι)] § 125.

453 sq. Belli initium nunc demum fieri aperte dicit poeta.

455—473. Prius pingitur *splendor* armorum late conspicuorum (cf. Xen. Anab. I 8 § 8 et B 780 Λ 596), dein copiarum confluentium *mobilitas* et *strepitus*, tandem congregatorum militum *numerus* tam infinitus dicitur quam est foliorum et florum vere novo (cf. Bacchyl. V 65). Praeterea nubibus muscarum circa ovilia volitantium Achivi assimulantur (cf. Π 641—644). Quae comparatio licet et ipsa novi quid afferat, *ardor* enim martius militum et acris pervicacia sic significatur (cf. P 570), non tamen eo consilio ut coniunctim cum vs. 467 sq. proferretur videtur instituta esse primitus (cf. B 144—148).

οὔρεοσ ἐν κορυφῆι, ϝέκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγή,
ὣσ τῶν ἐρχομένων ἀπὸ χαλκοῦ θεσπεσίοιο
αἴγλη παμφανάουσα δι' αἰθέροσ οὐρανὸν ἷκε.
τῶν δ', ὥσ τ' ὀρνίθων πετεηνῶν ϝέθνεα πολλά,
χηνῶν ἢ γεράνων ἢ κύκνων δουλιχοδείρων, 460 = Ο 692
Ἀσίωι ἐν λειμῶνι Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα
ἔνθα καὶ ἔνθα πέτωνται ἀγαλλόμενα πτερύγεσσι,
κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών,
ὣσ τῶν ϝέθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων 464 = 91
εἰσ πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον· αὐτὰρ ὑπὸ χθὼν
σμερδαλέον 'κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων. 466ᵃ = Ν 498 cf. Β 334 Ο 648
ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίωι ἀνθεμόεντι
μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρηι. 468 cf. ι 51
ἠΰτε μυιάων ἀδινάων ϝέθνεα πολλά,
αἵ τε κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ἠλάσκουσι
ὥρηι ϝεαρινῆι, ὅτε τε γλάγοσ ἄγγεα δεύει, 471 = Π 643 471ᵃ = σ 367 χ 301
τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι κάρη κομάοντεσ Ἀχαιοὶ
ἐν πεδίωι ἵσταντο, διαρραῖσαι μεμαῶτεσ. 473ᵇ = Λ 713 Ρ 727
τοὺσ δ', ὥσ τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρεσ
ῥεῖα διακρίνωσιν, ἐπεί κε νομῶι μιγέωσι,
ὣσ τοὺσ ἡγεμόνεσ διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα
ὑσμίνηνδ' ἴμεναι, μετὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων,

---

456. κορυφῆι G] -φῆισ Ω. Cf. ξ 57 et Ν 179 Π 634. Nauck κορυφῆισι, ἑκὰσ (cf. Ε 791 Ν 107). Certum est ϝέκαθεν ρ 25. || 461. Ἀσίωι C G] sic legit Verg. (Georg. I 383 sq. Aen. VII 702 sq.), Ἀσίω (genit.) Ar. Ptolem. Asc. Herodian. (cf. Herodot. IV 45). || 462. *πέτωνται] πέτονται Pseudoplut. vit. Hom. 45 (cf. vs. 89), ποτῶνται Ω. — ἀγαλλόμενα Ar. A] -ναι C. || 463. λειμών] γαῖα olim quidam (Zen.? In papyro Oxon. versus 464 habet diplen periestigmenen, quod signum ad versum 463 videtur esse referendum). || 470. ἠλάσκουσι] ἱλασκονται pap. 126. Cf. Ν 104. || 471. ὥρηι Bentley] ὥρηι ἐν Ω, item Π 643 σ 367 χ 301. Cf. ε 485 Hes. Oper. 494, 524.

---

461. Ἀσίωι] *Asius* nomen †, quod poetae nostri tempore exiguum satis terrarum tractum significasse contextus docet; postea, ut Ἑλλάδοσ, per latiorem multo orbem productum est. — πέτωνται] subiunctivo utitur poeta, ut solet cum loquitur de rebus quae licet haud rarae sint, non certo tamen aliquo tempore certisve anni vicibus accidere solent; item vs. 475 vel Δ 434 al.

471. ϝεαρινῆι] § 21.

472. κάρη κομάοντεσ] cf. vs. 11 et § 191.

475. μιγέωσι] § 122.

477. ἴμεναι] § 125.

ὄμματα καὶ κεφαλὴν ϝίκελοσ Διὶ τερπικεραύνωι,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.
ἠΰτε βοῦσ ἀγέληφι μέγ' ἔξοχοσ ἔπλετο πάντων,
ταῦροσ, ὃ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένηισι, 481ᵇ cf. ϑ 172
τοῖον ἄρ' Ἀτρεΐδην 'ϑῆκε Ζεὺσ ἤματι κείνωι,
ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἡρώεσσι.

κατάλογοσ τῶν νεῶν.

ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι, — 484 = Λ 218 Ξ 508 Π 112
ὔμεσ γὰρ ϑεαί ἐστε πάρεστέ τε ϝίστε τε πάντα,
ἤμεσ δὲ κλέοσ οἶον ἀκούομεν οὐδέ τι ϝίδμεν, — 486 = h. Merc. 277
οἵ τινεσ ἡγεμόνεσ Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν. 487ᵇ = 760ᵇ
πληϑὺν δ' οὔ κεν ἐγὼ μυϑήσομαι οὐδ' ὀνομήνω, 488ᵇ = δ 240 λ 328, 517
οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἶεν, 489 cf. μ 78
φωνὴ δ' ἄρρηκτοσ, χάλκειον δ' ἦτορ ἐνείη.
493 *ἀρχοὺσ αὖ νηῶν ϝερέω νῆάσ τε προπάσασ.*

491 *εἰ μὴ Ὀλυμπιάδεσ Μοῦσαι, Διὸσ αἰγιόχοιο*
ϑυγατέρεσ, μνησαίαϑ' ὅσοι ὑπὸ Ϝίλιον ἦλϑον.

481. *ἀγρομένηισι* A] *-νοισι* C. || 484. *Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι*] sic Ar., *Ὀλυμπιάδεσ βαϑύκολποι* Zen. (ut Pind. Pyth. I 23; cf. v. l. *E* 424 et comment. ad *Z* 442). || 485. *πάρεστε*] *παρῆστε* quidam (Zen.?) olim. || 488—493. Olim quidam (non Ar.) damnabant. || 490. **χάλκειον δ'(ἐ)*] *χάλκεον δέ μοι.* Cf. § 61 et Hes. Theog. 764. || 491 sq. Del. Heyne. || 493. *αὖ*] **δὲ?*

478 sq. *Oculis* et *toto capite* Agamemnon similis est deo qui consilio praevalet, *lumbis* (roboris sede, cf. σ 74) deo Belli, *pectore* deo εὐρυσθενέϊ (Η 455 al.), Terrae εὐρυστέρνου marito.

479. ζώνην] *mediam corporis partem.* Eadem vocis vis est Λ 234 et in adiectivis ἐΰζωνοσ (Ι 667 al.) et καλλίζωνοσ (Η 139 al.), formosarum mulierum epithetis, quibus non *vestitus* sed ipsius *corporis decus* laudatur. Manifesta res est Ι 667, quoniam in cubili nudae sunt mulieres. Alibi ζώνη *cingulum* (femineum) significat (Ξ 181 al.).

— δὲ Ποσειδάωνι] cf. § 3; item Λ 728.

480 sq. βοῦσ . . . ταῦροσ] cf. Χ 203.

485 sq. Imitatur Verg. Aen. VII 645 sq.

485. ὔμεσ] § 92.

— πάρεστε] mente add. πᾶσι, *cunctis rebus, quicquid agitur in terris.*

486. ἤμεσ] § 92. *Nos* = *ego et ceteri* ἀοιδοί. Cf. Ζ 414 et α 10.

— κλέοσ] *rumorem, id quod dicitur inter homines,* ut Λ 227 Ν 364 α 283 β 217 γ 83 ν 415 π 461 al.

488. οὔ κεν] § 326.

489 sq. Imitatur (et imitando auget) Verg. Georg. II 43 sq. Aen. VI 625. — Similis hyperbola est μ 78; praeterea cf. Σ 222 et Υ 102.

493. *Duces recensebo, sed et navium cunctarum numerum dicam.* Particula

Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεοσ καὶ Λήϊτοσ ἦρχον
Ἀρκεσίλαόσ τε Προθοήνωρ τε Κλονίοσ τε,
οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν

494—877. Om. pap. 126 E (rec.) T Gen. || 494. *Πηνέλεοσ* § 62] *-ωσ Ω* (item *Ξ* 496 *Π* 335, 340 *P* 597). Cf. *N* 92 *Ξ* 489. Simili errore littera *ω* irrepsit in genitivum *Πετεοῖο* (cf. *B* 552). || 496. *θ' Ὑρίην*] olim quidam *Θυρίην*. *Hyria* nomen certum est Hes. fr. 132 et 143.

αὖ nisi in δὲ est mutanda, *iterum id dico* sive *ut iam dixi* interpretanda videtur coll. Ar. Pac. 1070 sq.: εἰ γὰρ μὴ Νύμφαι γε θεαὶ Βάκιν ἐξαπάτασκον, | μηδὲ Βάκισ θνητούσ, μηδ' αὖ Νύμφαι Βάκιν αὐτόν. Cf. etiam Av. 1415 μάλ' αὖθισ = *iterum dico*. Similis verborum structura est e. g. vs. 528 sq.: μείων, οὔ τι τόσοσ γε . . . ἀλλὰ πολὺ μείων. Cuiusmodi locis id quod maximi est momenti et initio enuntiati collocatur et in fine iteratur.

494—779. Copiarum, ducum, navium mille centum octoginta sex quae sequitur recensio, Βοιωτία veteribus est dicta, quia primi commemorantur Boeotii. Quam ad pingendam *classem in bellum profecturam* olim fuisse compositam ostendunt versus ubi *navium* fit mentio: νέεσ 'κίον, ἐν . . . ἔβαινον, ἐστιχάοντο, ἕποντο (vs. 509 sq., 516, 524 al.; cf. etiam vs. 493), non enim naves in littore subductae sic indicantur, sed moventes potius et militibus impletae. Idem efficitur e ratione qua Achillis Protesilai Philoctetae fit mentio (cf. vs. 685, 698 sqq., 718 sqq.). Quam recensionem cum Iliadis poeta e carmine antiquiore in suum recepit, inseruit quaedam, ut ad *aciem* Achivorum *in Troiae planitie instructam* haec omnia utcunque possent referri (cf. Bergk Gr. Litt. I 558), — multo ille felicius in arte sua versatus ubi sua suis verbis enarravit, quam hoc loco et alibi, ubi consiliis suis adaptavit carmina antiquiora. Errores autem si qui in hanc Iliadis partem nominibus propriis refertam postmodo irrepserunt culpa recitantium vel excribentium, non est quod miremur, neque si ab ipso poeta opus alienum usurpanti fuere commissi; nam cunctas illas Graeciae partes et particulas ei fuisse cognitas nemo putaverit, et miraculi instar foret si cum situ locorum haec omnia congruerent. Thessaliam praesertim minus cognitam sibi esse ostendit poeta noster aut is quem secutus est.

494. Respondendi initium facit Musa. Cf. A 8 sq. — Tum cum natae sunt fabulae antiquissimae, unde Iliadis materies est ducta, Boeotii habitabant in regione, quae Thessalia postea dicta est. Inde eos tertia aetate post Troiam captam sive una aetate ante reditum Heraclidarum, pulsos a Thessalis illuc (e Thesprotia, cf. Herodot. VII 176) immigrantibus, in regionem Cadmeïdem pervenisse, quae regio exinde ab iis Boeotiam nomen habuerit, Thucydides ait I 12 § 3, dein quae nostro loco leguntur cum ea opinione conciliare frustra conatur. Nam manifestum est poetam nostrum non parvam aliquam Boeotiorum partem — quod Thucydides l. l. perhibet — sed cunctos in ipsa Boeotia collocasse, quippe qui illic habitare eos sciret ipse. — Nunc qui in ducum recensione primus commemoratur *Peneleüs*, is P 597 omnium primus fugam capessivisse dicitur. — Cf. vs. 679 et A 366—369 Δ 8 I 447 sq.

Σχοῖνόν τε Σκῶλόν τε πολύκνημόν τ' Ἐτεωνόν,
Θέσπειαν Γραῖάν τε καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσόν,
οἵ τ' ἀμφ' Ἅρμ' ἐνέμοντο καὶ Εἰλέσιον καὶ Ἐρύθρασ,
οἵ τ' Ἐλεῶν' εἶχον ἠδ' Ὕλην καὶ Πετεῶνα,
Ὠκαλέην Μεδεῶνά τ', ἐῢ κτίμενον πτολίεθρον,
Κώπασ Εὔτρησίν τε πολυτρήρωνά τε Θίσβην,
οἵ τε Κορώνειαν καὶ ποιήενθ' Ἁλίαρτον,
οἵ τε Πλάταιαν ἔχον ἠδ' οἳ Γλίσαντ' ἐνέμοντο,
οἵ θ' Ὑποθήβασ εἶχον, ἐῢ κτίμενον πτολίεθρον,
Ὄγχηστόν θ' ἱερόν, Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσοσ, 506 cf. h. Ap. 230
οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον, οἵ τε Μίδειαν
Νῖσάν τε ζαθέην Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατάουσαν·
τῶν μὲν πεντήκοντα νέεσ 'κίον, ἐν δὲ ϝεκάστηι
κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ ϝείκοσ' ἔβαινον.
οἳ δ' Ἀσπληδόν' ἔναιον ἰδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον,
τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφοσ καὶ Ἰάλμενοσ, υἷεσ Ἄρηοσ, 512 cf. *Ι* 82
οὓσ 'τέκε Ϝαστυόχη δόμωι Ἄκτοροσ Ἀζεΐδαο,
παρθένοσ αἰδοίη, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα, 514b = ρ 101 τ 594
Ἄρηϊ κρατερῶι· ὃ δέ ϝοι παρελέξατο λάθρηι. 515b cf. *Π* 184
τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέεσ ἐστιχάοντο. 516 = 680, 733

---

502. *Θίσβην*] sic Ar., *Μέσσην* Zen. (cf. vs. 582). || 507. *Ἄρνην*] *Ἄσκρην* Zen. (*Η* 9 vero *Ἄρνηι*), alii olim *Τάρνην* (i. e. *Ϝάρνην*?), cf. Strab. 413. || 508. *Νῖσαν*] *Ἶσον*, *Κρεῦσαν*, *Φαράσ*, *Νῦσαν* l. a. apud Strab. 405. || 516. *τῶν* A] *τοῖσ* Ar. (cf. vs. 680, 733 et § 60).

---

505. Ὑποθήβασ] *Thebas* urbem *inferiorem* sive *novam*. Nam *arcem Cadmeam* ante paucos annos diruerunt Diomedes et ceteri „epigoni" (cf. Δ 406).

506. ἄλσοσ] *nemus*, τέμενοσ deo sacrum. Nemoris huius Neptuno sacri mentio fit etiam loco admodum obscuro hymni Apoll. 230 sqq.

507. Ἄρνην] *Arnen* posteri in Boeotia non habuerunt cognitam, sed habuerunt in Thessalia. Cf. vs. 494.

508. Νῖσαν] haec quoque urbs ubi sita fuerit posteros latuit.

510. Numerus militum in singulas Boeotiorum naves receptorum solito maior, ut illis temporibus. Nam πεντηκόντοροι erant naves bellicae *Philoctetae* (cf. Β 719 sq.), *Achillis* (cf. Π 169 sq.), *Ulixis* (cf. κ 208), *Alcinoi* (cf. θ 35, 48), item navis *Argonautarum*. Cf. etiam Ψ 147 et γ 7 sq. — *Minoris* mensurae navis commemoratur Α 309, ubi cf. quae annotata sunt; *maioris* — sed per hyperbolam — Υ 247.

512. ἦρχ'(ε)] singularis ut Α 255.

514. ὑπερώϊον] *suum cubiculum*; cf. α 328.

516. ἐστιχάοντο] § 191.

αὐτὰρ Φωκήων Σχεδίοσ καὶ Ἐπίστροφοσ ἦρχον,
υἷεε Ϝιφίτοο μεγαθύμου Ναυβολίδαο,
οἳ Κυπάρισσον ἔχον Πυθῶνά τε πετρήεσσαν
Κρῖσάν τε ζαθέην καὶ Δαυλίδα καὶ Πανοπῆα,
οἵ τ' Ἀνεμώρειαν καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο,
οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισὸν δῖον ἔναιον,
οἵ τε Λίλαιαν ἔχον πηγῆισ' ἔπι Κηφισοῖο·
τοῖσ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆεσ ἕποντο. 524 = 747 cf. 534, 545 al.
οἳ μὲν Φωκήων στίχασ ἵστασαν ἀμφιέποντεσ,
Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ 'θωρήσσοντο.
Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆοσ ταχὺσ Αἴασ,
μείων, οὔ τι τόσοσ γε, ὅσοσ Τελαμώνιοσ Αἴασ,
ἀλλὰ πολὺ μείων. ὀλίγοσ μὲν ἔεν, λινοθώρηξ,
ἐγχεΐηι δ' ἐκέκαστο Πανέλληνασ καὶ Ἀχαιούσ.

517. *Φωκήων*] sic et *-κείων* Ar. (cf. *O* 516). || 518. *υἷεε* Bentley] *υἱέεσ*. Cf. *M* 128. — *Ϝιφίτοο* § 59] *-του*. || 520. *Πανοπῆα*] *Πανόπτεων* Zen. dedisse dicitur (pro molosso igitur nomen habens?). || 521. *Ἀνεμώρειαν*] *-λειαν* l. a. apud Strab. 424. || 524. *τοῖσ('ι)* L] *τοῖσ δ'* *Ω* (cf. § 60). || 527. *Ὀϊλῆοσ*] sic Ar., *ὁ Ἰλῆοσ* Zen. (cf. *M* 365 *N* 203, 712 *O* 333 *Ψ* 759). Nominis formam *(Ϝ)ιλέα* adhibuit et ab adiectivo *ἵλεωσ* repetivit Hesiodus fr. 116; cf. etiam Pind. Ol. IX 167 et *αιασιλιαδε(σ)* in VI[i] saeculi quodam vase (Uhlig ad Dion. Thrac. p. 152 *a*). || 528. Zen. —, Ar. vero vs. 529 sq.

525 sq. A prisca navium recensione alieni fuerunt (cf. vs. 494—779).

526. Βοιωτῶν ... ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ] haec iungenda: *proximi Boeotiis a parte sinistra.* Adv. ἔμπλην †, i. q. πλησίον.

529. ἔεν] § 302.

— λινοθώρηξ] redit vox vs. 830; cf. etiam v. l. vs. 568. Quo epitheto Aiacem Oïlei filium minus bene armatum significari quam alios duces, qui thoracibus firmioribus fuerint muniti (cf. vs. 544), docet contextus. Loricis linteis postea utebantur Chalybes (Xen. Anab. IV 7 § 15); cf. etiam Alcaei fr. 15 et lintea lorica, quam ex Aegypto Spartam misit Amasis (Herodot. II 182 III 47).

530. Laudis, quae Aiaci minori hic tribuitur, apud Homerum nusquam apparet causa (cf. tamen Ξ 442—446, 520—522), et λινοθώρηξ epitheton graviori armaturae oppositum aptius videtur *veliti*, qui *arcu* pugnet, clipeo galeave non munitus (cf. N 714—718). Quae cum ita sint, apparet maioris Aiacis virtutem (cf. H 289 O 678 sq.) in *minorem* nunc transferri, hunc versum igitur inter eos esse recensendum ubi agnoscantur vestigia aevi prisci non *duos* celebrantis Aiaces, sed unum, qui Achillis instar esset, ceteris heroibus cum robustior tum celerior. *Maior* ille Aiax, qui heros in Iliade est clarissimus, in catalogo nostro uno tantum versu et veluti in transitu mox cum suis commemoratur (vs. 557). Cf. N 198-202, 701 sq. P 256 sq. al. et lectionis varietas K 53 al.

— Πανέλληνασ] *cunctos Hellenes*, gentem Thessaliae partem meridionalem (vs. 684) et regiones vicinas incolentem.

οἳ Κῦνόν τ' ἐνέμοντ' Ὀπόεντά τε Καλλίαρόν τε
Βῆσσάν τε Σκάρφην τε καὶ Αὐγειὰσ ἐρατεινὰσ
Τάρφην τε Θρόνιόν τε Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα·
τῶι δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆεσ ἕποντο 534 = 545 al. cf. 524
Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆσ Εὐβοίησ.
οἳ δ' Εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντεσ Ἄβαντεσ, 536ᵇ cf. Γ 8 Δ 508
Χαλκίδα τ' Ἐρέτριάν τε πολυστάφυλόν θ' Ἱστίαιαν
Κήρινθόν τ' ἔφαλον Δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον,
οἵ τε Κάρυστον ἔχον ἠδ' οἳ Στύρα 'ναιετάεσκον,
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' Ἐλεφήνωρ, ὄζοσ Ἄρηοσ,
Χαλκωδοντιάδησ, μεγαθύμων ἀρχὸσ Ἀβάντων. 541 = Δ 464
τῶι δ' ἅμ' Ἄβαντεσ ἕποντο θοοί, ὄπιθεν κομάοντεσ,
αἰχμηταί, μεμαῶτεσ ὀρεκτῆισιν μελίηισι
θώρηκασ ῥῆξαι δηΐων ἀμφὶ στήθεσφι·
τῶι δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆεσ ἕποντο. 545 = 534
οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνασ εἶχον, ἐϋ κτίμενον πτολίεθρον,
δῆμον Ἐρεχθῆοσ μεγαλήτοροσ, ὅν ποτ' Ἀθήνη
'θρέψε Διὸσ θυγάτηρ, — 'τέκε δὲ ζείδωροσ ἄρουρα, —

532. *Βῆσσαν*] sic Ar., *Βῆσαν* Zen. || 536 sq. Sic contractos affert Strabo 40 et 453: *οἳ δ' Εὔβοιαν ἔχον καὶ Χαλκίδα τ' Εἰρέτριάν τε.* || 538. *Δίου*] *Δῖον* Bekker (coll. vs. 501, 505, 546, 569, 584). Cf. vs. 133. || 544. *ῥῆξαι* (*ῥῆξε*) schol. Dion. Thr. 836] *ῥήξειν Ω*, *ῥήσσειν* Strab. 449. Infinitivus *futuri* etiam *Η* 36 (*Μ* 198) *Ξ* 89 *Ο* 105 *Φ* 482 (*Χ* 195) *ο* 522 *ω* 395 verbo *cupiendi* *μέμονα* perperam iungitur, item verbo *μενεαίνω* v. l. *Φ* 176 *φ* 125, verbo *λιλαίομαι* Hes. Scut. 114, verbo *φράζω* v. l. *Κ* 127. Cum *sperandi* nimirum verbis sunt confusa. — *στήθεσφι* schol. Dion. Thr. l. l. L] *-σσι Ω* (cf. vs. 388). || 548 sq. In papyro Oxon. prior obelo notatus, alter omissus.

535. πέρην ἱερῆσ Εὐβοίησ] poeta viam sibi parat ad sequentia, mente in illa insula iam nunc versatus (cf. vs. 626). Itaque non multum haec verba valent ad probandum eum Asianum vel insulanum fuisse. Utilior esset Ι 5, nisi spurius hic videretur. Praeterea cf. Ψ 227 (et Ω 13?). De Odysseae vero poeta eiusmodi quid neque aliunde potest effici neque ex γ 1.

537. Ἐρετρίαν] § 21.

— Ἱστίαιαν] § 28.

539. 'ναιετάεσκον] § 191.

542. ὄπιθεν κομάοντεσ] ut *Libyae* gentes quaedam (Herodot. IV 180). Cf. vs. 11 et de participii forma § 191.

543. ὀρεκτῆισιν] †. Distinguuntur sic Abantes a *Locrensibus* maris oram oppositam tenentibus, qui sagittarii et funditores erant (cf. Ν 713—717). Congruit autem pactio quae postea — tempore belli Lelantii — inter Eretriae et Chalcidis cives viguit: τηλεβόλοισι μὴ χρῆσθαι, Strab. 448. Cf. etiam Archil. fr. 4.

544. δηΐων] cf. 2 et 17.

547. δῆμον] cf. Ρ 330.

548 sq. Ex ipso gremio feraci terrae matris natus Erechtheus (cf. Herodot. VIII 55), Atheniensium τῶν αὐτοχθόνων genitor, a Minerva est educatus; cf. Phaëthon a Venere in

κὰδ δ' ἐν Ἀθήνησ' εἷσεν, ἑϝῶι ἐνὶ πίονι νηῶι·
ἔνθα δέ μιν ταύροισι καὶ ἀρνειοῖσ' ἱλάονται
κοῦροι Ἀθηναίων περιτελλομένων ἐνιαυτῶν· 551ᵇ cf. *Θ* 404ᵇ, 418ᵇ *λ* 295ᵃ *ξ* 294ᵃ
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευεν υἱὸσ Πετεοῖο Μενεσθεύσ.
τῶι δ' οὔ πώ τισ ὁμοῖοσ ἐπιχθόνιοσ 'γένετ' ἀνὴρ 553 cf. *Ψ* 632
κοσμῆσαι ἵππουσ τε καὶ ἀνέρασ ἀσπιδιώτασ. 554 cf. *Π* 167
Νέστωρ οἶοσ ἔριζεν· ὃ γὰρ προγενέστεροσ ἦεν.
τῶι δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαιναι νῆεσ ἕποντο.
Αἴασ δ' ἐκ Σαλαμῖνοσ ἄγεν δύο καὶ δέκα νῆασ,
'στῆσε δ' ἄγων ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγεσ.

552. *ἡγεμόνευεν* Nauck] *-νευ'*. Cf. § 17. — *Πετεοῖο* § 62] *-ῶιο* Ar., *-ῶο* *Ω* (item *Δ* 327, 338 *M* 331, 355 *N* 690). Cf. vs. 494. ‖ 553—555. Zen. —— ‖ 557 sq. Megarenses quidam sic afferebant: *Αἴασ δ' ἐκ Σαλαμῖνοσ ἄγεν νέασ ἔκ τε Πολίχνησ | ἔκ τ' Αἰγειρούσσησ Νισαίησ τε Τριπόδων τε* (Strab. 394). ‖ 558. Soloni tribuebat Dieuchidas scriptor Megarensis saeculi IV (etiamne vs. 547—551 et 553—555?) teste Diogene Laertio in vita Solon. (2 et) 9; cf. Plutarchus Solon. 10, Porphyrius in schol. ad vs. 494 et 557. Genuinum vero duxit Aristoteles Rhet. I 15: „*Ἀθηναῖοι Ὁμήρωι μάρτυρι ἐχρήσαντο περὶ Σαλαμῖνοσ*", sed Aristarchus omittebat, ut cum *Δ* 273 sqq. *N* 681 sqq. non congruentem. Olim in quibusdam lectum esse — in multis igitur defuisse — scribit Aristonicus ad *Γ* 230, nunc omittunt pap. Oxon. A. Poetae hymni Cereris notum fuisse censet Platt (cf. h. Cer. 385); et *aliquid* quin ipse poeta de Aiace dixerit post vs. 557, id vix videtur dubium.

suo delubro collocatus Hes. Theog. 990 sq. — Eodem tendunt fabulae apud Homerum non obviae, quae sunt de Cecrope anguipede et de sacro serpente arcis Athenarum custode. Cf. η 81 et de νηοῦ vocis vi A 39.

550 sq. Dierum festorum rara apud H. est mentio; in Iliade nulla nisi h. l. et Ι 534, in Odyssea υ 156 φ 258. Hic qui dicitur dies festus quotannis celebratus, videtur is esse qui *Panathenaea* vocabatur postea. — Pronomen μιν spectat *Erechtheum*, non *Minervam*; nam *deabus* non mascula animalia sacrificabantur, sed *vaccae* et *oves* (cf. Γ 103 sq.).

552. Thesei igitur filios Acamantem et Demophontem — ut ipsum Theseum (cf. not. crit. ad Γ 144) — poeta noster ignoravit.

553—555. Mirae nimiaeque laudes hae videntur Iliadem spectantibus, quod unum e carminibus bellum Troianum celebrantibus ad nos pervenit; in quo carmine vix ullas partes agunt Menestheus et eius copiae. Hinc videtur effici in honorem Atheniensium hos versus postmodo esse additos, de quibus testimonia memoratu digna praebent epigramma anni 470 (apud Aeschin. III § 183—185) et Herodot. VII 161; cf. Plut. Cim. 7. Fortasse ab alio Menestheo vel Menesthio — sive *Boeotio* sive *Myrmidone* — hae laudes a posteris in ducem Atheniensium cognominem sunt translatae. — Verba ἵππουσ τε καὶ ἀνέρασ ἀσπιδιώτασ, quae Π 167 redeunt, significant *currus et pedites*.

557. *Salaminis* non nisi h. l. et H 199 fit mentio; alibi non liquet e qua regione poeta Iliadis oriundum fecerit Aiacem Telamonium, cf. autem ad vs. 558 et ad H 220 sq.

558. In acie Aiax alium locum obtinet Δ 273 (+ 327) Θ 224—226

οἳ δ' Ἄργοσ τ' εἶχον Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
Ἑρμιόνην Ἀσίνην τε βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσασ,
Τροιζῆν' Ἠϊόνασ τε καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον,
οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν Μάσητά τε κοῦροι Ἀχαιῶν,
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ
καὶ Σθένελοσ, Καπανῆοσ ἀγακλειτοῦ φίλοσ υἱόσ·
τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύαλοσ τρίτατοσ 'κίε, ϝισόθεοσ φώσ,
Μηκιστῆοσ υἱὸσ Ταλαϊονίδαο ϝάνακτοσ. 566 = Ψ 678
συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ·
τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆεσ ἕποντο. 568 = 652

562. *οἵ τ' ἔχον*] *νῆσόν τ'* Cert. Hom. et Hes. et v. l. apud Strab. 376. || 563. In Cert. subiungitur versus: *Τυδείδησ οὗ πατρὸσ ἔχων μένοσ Οἰνείδαο.* || 565. *Εὐρύαλοσ*] *Εὐρύπυλοσ* Cert. || 566. *Μηκιστῆοσ*] cf. *Α* 489. || 567. *συμπάντων*] *ἐκ πάντων* Cert. || 568. In Cert. subiunguntur versus: *ἐν δ' ἄνδρεσ πολέμοιο δαήμονεσ ἐστιχόωντο* | *Ἀργεῖοι λινοθώρηκεσ, κέντρα πτολέμοιο.* Posterior versus = Orac. Hendess. 178, 6; *λινοθώρηξ* cf. vs. 529, 830, *κέντρα* ita non dicitur alibi.

(= Λ 7—9), cf. etiam Ν 681; cum nostro vero loco congruunt Μ 331—337. Damnavit Ar. (cf. nota crit.), cui fortasse adstipulandum, ut non solum a prisca navium recensione hic versus alienus habeatur (cf. vs. 494—779), sed etiam Iliadis poetae abiudicetur; non admodum certe concinne dicta sunt: *naves ducebat . . ., quas collocavit ubi stabant Atheniensium copiae.* Ceterum exigui momenti haec est quaestio; nam si versu 557 servato versum 558 solum delemus, ipsum tamen *Salaminis* nomen hoc recensionis loco commemoratum Aiacem Atheniensibus sociabit.

559. Ἄργοσ] ipsa *urbs*, quae post Mycenarum demum interitum inclaruit, nunc intellegenda est, item Δ 52 γ 180 φ 108. Alibi poetae nostro *Agamemnonis* regnum vel tota *Peloponnesus* sic audit, addito autem adiectivo Πελασγικῶι pars regni *Pelei* (cf. vs. 681) hoc nomine designatur. Et haec videtur primitiva nominis fuisse vis, *Iuno* igitur *Argiva* hoc epitheto Achilli potissimum favere primitus esse dicta (cf. Δ 8 et 52). Et *Diomedem* certe eiusque patrem *Tydeum* carmina Iliade antiquiora non in Peloponneso sed in Aetolia collocarunt. Cuius aevi tenuia quaedam vestigia apparent Ε 706, 842 sq.; sed postmodo Diomedem in Peloponnesum migrare fecerunt fabulae, et suum patrem illuc migrasse ipse ait Ξ 119, quemadmodum poeta Odysseae, ut fabulas incongruas inter se conciliaret, Phaeaces e Cyclopum regione occidentali Scheriam in insulam orientalem migrare iussit (ζ 4—8 η 56—66). — Cf. Δ 399 Ι 535 sqq. Ψ 471. — τειχιόεσσαν] adi. non nisi vs. 646 redit. Cui epitheto inest admiratio moenium illorum, quorum rudera etiam stupent viatores hodierni.

560. κατὰ . . . ἐχούσασ] *includentes.*

563. ἡγεμόνευε] numerus singularis ut Α 255.

564. ἀγακλειτοῦ] cuius nomen clarum fuit inter septem Thebarum oppugnatores.

οἳ δὲ Μυκήνασ εἶχον, ἐϋ κτίμενον πτολίεθρον,
ἀφνειόν τε Κόρινθον ἐϋ κτιμένασ τε Κλεωνάσ,
Ὀρνειάσ τ' ἐνέμοντο Ϝαραιθυρέην τ' ἐρατεινὴν
καὶ Σικυῶν', ὅθ' ἄρ' Ἄδρηστοσ πρῶτ' ἐμβασίλευε,
οἵ θ' Ὑπερησίην τε καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν
Πελλήνην τ' εἶχον ἠδ' Αἴγιον ἀμφενέμοντο
Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα καὶ ἀμφ' Ἑλίκην εὐρεῖαν,
τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρεΐδησ. ἅμα τῶι γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι 577ᵇ = 817
λαοὶ ἕποντ'· ἐν δ' αὐτὸσ ἐδύσετο νώροπα χαλκόν, 578ᵇ = *Δ* 16
κυδιάων ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἡρώεσσι,
οὕνεκ' ἄριστοσ ἔεν, πολὺ δὲ πλείστουσ ἄγε λαούσ.
οἳ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα καιετάεσσαν 581 cf. *δ* 1
Φᾶρίν τε Σπάρτην τε πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
Βρυσειάσ τ' ἐνέμοντο καὶ Αὐγειὰσ ἐρατεινάσ,
οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλασ εἶχον Ἕλοσ τ' ἔφαλον πτολίεθρον, 584ᵇ = h. Ap. 410
οἵ τε Λάαν εἶχον ἠδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο,
τῶν ϝοι ἀδελφεὸσ ἦρχε, βοὴν ἀγαθὸσ Μενέλαοσ,
ϝεξήκοντα νεῶν· ἀπάτερθε δὲ 'θωρήσσοντο.
ἐν δ' αὐτὸσ 'κίε ϝῆφι προθυμίηφι πεποιθώσ,
ὀτρύνων πόλεμόνδε· μάλιστα δὲ 'ϝίετο θυμῶι 589ᵃ = *P* 383 cf. *T* 69
τίσασθαι Ἑλένησ ὁρμήματά τε στοναχάσ τε. 590 cf. 356
οἳ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο καὶ Ἀρήνην ἐρατεινὴν

---

571. *Ϝαραιθυρέην] Παραιθυρέην* Zen. (littera *Π* e *F* nata? cf. *Z* 203). || 573. *Γονόεσσαν]* olim („ante Pisistratum") *Δονόεσσαν* scriptum fuisse perhibet Pausanias VII 26 § 13. || 579 sq. Zen. — || 579. *ὅτι πᾶσι] καὶ πᾶσι* H, *πᾶσιν δὲ* Zen. et Ar. in altera ed. || 581. *καιετάεσσαν* Zen.] *κητώεσσαν* Ar. *Ω* (item *δ* 1). || 582. *Μέσσην] Θίσβην* Max. Tyrius XVI § 7 (e vs. 502). || 585. *Οἴτυλον] οἳ Τύλον* Tyrannio. || 588. *ϝῆφι προθυμίηφι* § 46] *ἧισι -ηισι.*

---

572. πρῶτ'(α)] *olim,* priusquam Argos abiit vel rediit.

577—580. A prisca navium recensione alieni (cf. vs. 494—779).

578. νώροπα χαλκόν] aeris hoc epitheton aliunde ignotum (*fulvus? fulgens?*) redit Η 206 Λ 16 Ν 406 Ξ 383 Π 130 ω 467, 500.

579. κυδιάων] § 191.

580. ἔεν] § 302.

581. καιετάεσσαν] *saltuosam, voraginosam,* item δ 1. Cf. Strab. 233, 367, καίατα ὀρύγματα ἢ τὰ ὑπὸ σεισμῶν καταρραγέντα χωρία Hesych.

587ᵇ—589ᵃ. A prisca navium recensione alieni (cf. vs. 494—779). In qua fortasse fuit — certe esse potuit — νηῶν ϝεξήκοντα· μάλιστα δὲ κτέ.

590. Cf. vs. 356.

591. *Pylus* Triphyliae urbs fuit caput regni Nestoris; cf. Ε 545 Strab. 337, 344, 350—353. Etiam Odysseae poeta in Triphylia illam urbem collocavit; cf. Η 134 sq.

καὶ Θρύον, Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ ἐΰ κτιτὸν Αἰπύ, 592 = h. Ap. 423
καὶ Κυπαρισσήεντα καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον
καὶ Πτελεὸν καὶ Ἕλοσ καὶ Δώριον, ἔνθα τε Μοῦσαι
ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήϊκα ’παῦσαν ἀοιδῆσ,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ’ Εὐρύτου Οἰχαλιῆοσ·
’στεῦτο γὰρ εὐχόμενοσ νικησέμεν, εἴ περ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν, κοῦραι Διὸσ αἰγιόχοιο·
αἳ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν ’θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν
θεσπεσίην ἀφέλοντο καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.
τῶν αὖθ’ ἡγεμόνευε γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ·
τῶι δ’ ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέεσ ἐστιχάοντο.
οἳ δ’ ἔχον Ἀρκαδίην ὑπὸ Κυλλήνησ ὄροσ αἰπύ,
Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν’ ἀνέρεσ ἀγχιμαχηταί,

597. περ ἂν] τέ περ? Male abundat particula ἄν. Cf. § 326.

592. Pherecydes Ἐΰκτιτον habebat urbis nomen, αἰπύ adiectivum. Cf. A 99.

594—596. *Thamyris Thrax* haud procul ab Olympo monte et Pieria Musarum sede degisse censendus est, et in Thessaliae campo *Dotio* eum collocabat Hesiodus; qui sitne poetarum aliquo errore *Dorium* in urbem Peloponnesi (Messeniae) translatus, quod perhibetur a Stephano Byzantio s. v. Δώτιον (cf. *Pylaemenes-Cyl.* N 643, *Icarius-Icad.* Aristot. Poet. 26 § 25) et propter mentionem *Oechaliae* regionis Thessalicae (cf. vs. 730) veri videtur simile, an ipsa haec fabula cum Olympi nomine in Olympiae urbis Peloponnesiae viciniam revera demigrarit ante aetatem poetae Iliadis, perinde atque ea quae fuit de *Euryto* Oechaliae rege (cf. φ 13 sqq. cum B 730), id pro certo dici iam nequit.

599. πηρὸν] †, *mutilum* (cf. Ar. Ran. 623 al.). Quod ὄμμασι πηρόν sive *caecum* multi sunt interpretati (et sic saepe recentiores), Ar. vero *mutum* (cf. vs. 595), id quod sequentibus demum verbis dicitur. Cum caecum (cf. θ 64 h. Ap. 172) tum mutum deae eum reddidisse videntur.

600. καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν] *et artem ei ademerunt, ut artis cithara ludendi oblivisceretur effecerunt.* Verbi ἐκλελαθεῖν -θέσθαι similis usus est γ 224 χ 444.

601. γερήνιοσ] cf. B 336.

602. Hoc navium numero usus est qui fecit Odysseae versus γ 7 sq. — ἐστιχάοντο] § 191.

603—614. *Arcadum* in cetera Iliade mentio nulla fit, nisi a Nestore iuvenile quoddam facinus narranti, de quo cf. H 136—156. In bello Troiano quomodo iis uteretur poeta non habuit, quia nulla eorum facinora praebebant priscae fabulae. Et veri est dissimillimum, revera e saltibus Arcadicis olim prodiisse bellatores, qui oras Asianas peterent. Sed tota Graecia in Troiam aliquando coniurasse postquam est credita, res ferebat ut etiam Arcades in bellum commune tunc cum ceteris coiisse perhiberentur.

604. *Aepyti tumulum* vidit Pausanias et descripsit VIII 16 § 3: γῆσ

οἳ Φενεόν τ' ἐνέμοντο καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον
Ῥίπην τε Στρατίην τε καὶ ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπην,
καὶ Τεγέην εἶχον καὶ Μαντινέην ἐρατεινήν,
Στύμφηλόν τ' εἶχον καὶ Παρρασίην ἐνέμοντο,
τῶν ἦρχ' Ἀγκαίοιο πάϊσ, κρείων Ἀγαπήνωρ,
ϝεξήκοντα νεῶν· πολέεσ δ' ἐν νηῒ ϝεκάστηι
Ἀρκάδεσ ἄνδρεσ ἔβαινον, ἐπιστάμενοι πολεμίζειν.
αὐτὸσ γάρ σφιν ἔδωκε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
νῆασ ἐϋσσέλμουσ περάειν ἐπὶ ϝοίνοπα πόντον,
Ἀτρεΐδησ, ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ϝέργ' ἐμεμήλει.
οἳ δ' ἄρα Βουπράσιόν τε καὶ Ἦλιδα δῖαν ἔναιον,
ὅσσον ἔφ' Ὑρμίνη καὶ Μύρσινοσ ἐσχατάουσα
πέτρη τ' Ὠλενίη καὶ Ἀλήσιον ἐντὸσ ἐϝέργει, 617ᵃ cf. *Λ* 757
τῶν αὖ τέσσαρεσ ἀρχοὶ ἔσαν, δέκα δ' ἀνδρὶ ϝεκάστωι
νῆεσ ἕποντο θοαί, πολέεσ δ' ἐνέβαινον Ἐπειοί.
τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχοσ καὶ Θάλπιοσ ἡγησάσθην, 620 cf. 870
υἷεσ ὃ μὲν Κτεάτοιο, ὃ δ' Εὐρύτου, Ἀκτορίωνε·
τῶν δ' Ἀμαρυγκεΐδησ ἦρχε κρατερὸσ Διώρησ·
τῶν δὲ τετάρτων ἦρχε Πολύξεινοσ θεοϝειδήσ,
υἱὸσ Ἀγασθένεοσ Αὐγηϊάδαο ϝάνακτοσ.
οἳ δ' ἐκ Δολιχίοιο Ἐχινάων θ' ἱεράων

---

609. Fuisse qui versus aliquot hoc loco insererent, in quibus *Stentoris* fieret mentio, ait schol. *E* 785. ‖ 612—614. Zen. — ‖ 616. *Ὑρμίνη*] *-νηι* Zen., ... *νεσ* pap. Oxon. ‖ 617. *Ἀλήσιον* Steph. Byz. apud Eust.] *Ἀλ(ε)ίσιον* Ar. *Ω*, sed civium nomen *Ἀλασυῆσ* extat in inscript. Collitz. 1167. Urbis nomen *Λ* 757 redit. ‖ 621. *Κτεάτοιο* Barnes] *-του*. — *δ'(ἐ)* C et schol. ad *N* 185] *δ' ἄρ' Ω*. — *Ἀκτορίωνε* Ar. A] *-νοσ Ω*. ‖ 622. *ἦρχε κρατερὸσ Διώρησ*] [*Διώρησ ἦρχεν ἀ*]*μύμων* pap. Hib. 19.

χῶμα οὐ μέγα, λίθου κρηπῖδι ἐν κύκλωι περιεχόμενον. Qui et *Areithoi* (de quo cf. H 136 sqq.) similem tumulum vidit in vicinia Mantineae (VIII 11 § 3).

606. ἠνεμόεσσαν] § 21.

613. περάειν ἐπὶ ... πόντον] eadem structura est δ 709 ε 175 sq.

616. ἐσχατάουσα] § 191.

617. Ἀλήσιον] cf. Λ 757.

625 sq. *Dulichium* insula cum *Echinis* sive *Echinadibus* (quo nomine postea vocatae sunt) hic ita coniungitur ut et ipsa, perinde atque illae, πέρην ἁλόσ sive *ultra mare Eliacum* — nam in Elide modo cum poeta versabamur (cf. vs. 535) — et *exadversus Elidem* a poeta collocari videatur, Acarnaniae igitur orae vicina. Congruit locus N 686—692, ubi is, qui Dulichii regnasse nunc dicitur, *Meges*, vocatur dux *Epeorum*. Poeta igitur aut in situ locorum describendo erravit, aut Dulichium post eius aevum vi aquarum vel terrae motu est deleta; illic enim nulla iam com-

νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλόσ, Ἤλιδοσ ἄντα,
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγησ, ἀτάλαντοσ Ἄρηϊ,
Φυλεΐδησ, ὃν ἔτικτε Διὶ φίλοσ ἱππότα Φυλεύσ,
ὅσ ποτε Δουλίχιόνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείσ· 629ᵇ = ο 254
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆεσ ἕποντο. 630 = 534
αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ ἦγε Κεφαλλῆνασ μεγαθύμουσ,
οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον, 632ᵇ = ι 22ᵃ
καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν,
οἵ τε Ζάκυνθον ἔχον ἠδ' οἳ Σάμον ἀμφενέμοντο,
οἵ τ' ἤπειρον ἔχον ἠδ' ἀντιπέραι' ἐνέμοντο·
τῶν μὲν Ὀδυσσεὺσ ἦρχε, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντοσ,
τῷ δ' ἅμα νῆεσ ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρῃοι.
Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο Θόασ, Ἀνδραίμονοσ υἱόσ,
οἳ Πλευρῶν' ἐνέμοντο καὶ Ὤλενον ἠδὲ Πυλήνην

626. αἳ] οἳ Zen. || 634. Σάμον] Σάμην („metro invito") Zen. teste Aristonico. Cf. α 246 π 249 al.

paret insula satis magna. Strabo 458 Δολίχαν unam ex Echinadibus insulam pro Dulichio habebat. — Aliquot annis post bellum Troianum non *Meges* sed *Acastus* quidam, qui aliunde non est cognitus, Dulichii regnasse dicitur ξ 336.

628. ἔτικτε] cf. ψ 178.

631—635. *Cephallenes* igitur non tantum *Samum* insulam, quae *Cephallenia* dicta est postea, sed et vicinas insulas atque oram Peloponnesi incolebant. Cf. ξ 100—102 υ 210 (et 220).

632. *Duo* loci dicuntur: *Ithaca* et *Neritus* vel *-um*, sive poeta noster — eumque secutus Verg. Aen. III 271 — Neriti *montis* Ithacensis nomen perperam habuit pro nomine *insulae*, sive erravit poeta Odysseae; cf. α 186. Priorem opinionem fortasse commendat epitheton εἰνοσίφυλλοσ (de quo cf. § 21), posteriorem veram ducit v Wilamowitz, *Neritum* et *Nericum* pro uno eodemque nomine habens, *Neritum* igitur censens nunc dici urbem regionis quae postea *Leucas* dicta est.

633. *Crocylea* et *Aegilipem* (cf. Ι 15) ubi collocaverit poeta non liquet; insulasne aliquas dicit? Heracleo quidam (apud Steph. Byz. s. v. Κροκύλειον) Ithacae quatuor tractus vs. 632 sq. dici statuebat; in Leucade vel in Acarnania Crocylea et Aegilipem quaesiverunt alii. Aetoliae urbem *Crocyleum* commemorat Thuc. III 96 § 2.

634. Σάμον] sic vocatur *Cephallenia*, item δ 671, 845 ο 29. Σάμη eadem audit α 246 alibi, et tribus Σαμαῖοι postea in illa insula habitavit (cf. Thuc. II 30 § 2). *Samothrace* Σάμοσ vocatur Ν 12.

635. ἀντιπέραι'(α)] †. Cf. δ 635—637, ubi mentio fit insulani in ora Peloponnesi armenta pascentis.

637. νῆεσ ... δυώδεκα μιλτοπάρῃοι] hoc numero usus est poetá Odysseae (cf. ι 159). Epitheton redit ι 125; cf. φοινικοπάρῃοσ λ 124 ψ 271, μιλτηλιφήσ Herodot. III 58. Rubro colore ornata sunt τὰ παρήϊα τῶν ἁλὸσ ἵππων, ut equorum terrestrium (cf. Δ 141 sq. et δ 708).

Χαλκίδα τ᾽ ἀγχίαλον Καλυδῶνά τε πετρήεσσαν.
οὐ γὰρ ἔτ᾽ Οἰνῆοσ μεγαλήτοροσ υἱέεσ ἦσαν,
οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔτ᾽ αὐτὸσ ἔεν, ᾽θάνε δὲ ξανθὸσ Μελέαγροσ,
τῶι δ᾽ ἐπὶ πάντ᾽ ἐτέταλτο ϝανασσέμεν᾽ Αἰτωλοῖσι.
τῶι δ᾽ ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆεσ ἕποντο. 644 = 534
Κρητῶν δ᾽ Ἰδομενεὺσ δουρὶ κλυτὸσ ἡγεμόνευε,
οἳ Κνωσόν τ᾽ εἶχον Γόρτυνά τε τειχιόεσσαν,
Λύκτον Μίλητόν τε καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον
Φαιστόν τε Ῥύτιόν τε, πόλισ εὖ ναιεταούσασ,
ἄλλοι θ᾽ οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.
τῶν μὲν ἄρ᾽ Ἰδομενεὺσ δουρὶ κλυτὸσ ἡγεμόνευε
Μηριόνησ τ᾽ ἀτάλαντοσ Ἐνυαλίωι ἀνδροφόντηι· 651 cf. *Η* 166 *Θ* 264 *Ρ* 259
τοῖσι δ᾽ ἅμ᾽ ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆεσ ἕποντο. 652 = 568
Τληπόλεμοσ δ᾽ Ἡρακλεΐδησ ἠΰσ τε μέγασ τε 653 cf. *Ε* 628
ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆασ ἄγε Ῥοδίων ἀγερώχων,
οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διὰ τρίχα κοσμηθέντεσ,
Λίνδον Ἰηλυσόν τε καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον.
τῶν μὲν Τληπόλεμοσ δουρὶ κλυτὸσ ἡγεμόνευε,
ὃν ᾽τέκε Ϝαστυόχεια βίηι Ἡρακλεεείηι,
τὴν ἄγετ᾽ ἐξ Ἐφύρησ, ποταμοῖ᾽ ἄπο Σελλήεντοσ, 659ᵇ = *Ο* 531

---

641 sq. Zen. —— || 641. *Οἰνῆοσ*] neglecto ϝ. || 651. *ἀνδροφόντηι* § 28] *ἀνδρ(ε)ιφόντηι.* || 659. *τὴν ἄγετ᾽(ο)*] *τηλόθεν* Strab. 328, 339.

641—643. Clarae igitur inter auditores, quibus poeta cecinit, erant fabulae de apro Erymanthio (cf. Ι 529 sqq.) et de septem regibus Thebas oppugnantibus (cf. Δ 378 al.). Nisi postmodo sunt inserti, quod credibile reddit ϝ nominis Ϝοινῆοσ neglectum.

642. ἔεν] § 302.

646. τειχιόεσσαν] cf. vs. 559.

648. ναιεταούσασ] § 191.

649. *Centum urbes habitant magnas*, Verg. Aen. III 106. Rotundum numerum poeta usurpavit epitheton fingens; cf. Thebae ἑκατόμπυλοι Ι 383. *Nonaginta* urbes Cretae tribuuntur τ 174.

650. ἡγεμόνευε] singularis ut Α 255.

651. Ἐνυαλίωι] cf. Ρ 210.

653—670. Coloniae *Doriensium* ab Herculis filio Tlepolemo Rhodum deductae, de qua cf. Pind. Ol. VII 36 sqq., hoc uno loco apud poetam fit mentio, ipsius *Tlepolemi* etiam Ε 627—662. Nullum autem Doriensium in Homericis nisi h. l. et τ 177 est vestigium, ut et *Iones* non nisi uno loco (Ν 685) commemorantur.

654. ἀγερώχων] vox ignotae originis, quae *ferocem* valere videtur, redit Γ 36 Ε 623 Η 343 Κ 430 Π 708 Φ 584 λ 286 Hes. fr. 33.

655. τρίχα κοσμηθέντεσ] cf. vs. 668.

658. Ἡρακλεεείηι] § 73.

659. ἐξ Ἐφύρησ] ex urbe *Thesprotiae*, item Ν 301 (?) Ο 531 α 259 β 328; alius Ephyrae mentio fit Ζ 152, 210. — ποταμοῖ᾽(ο)] § 59.

πέρσασ ϝάστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν. 660ᵇ = Δ 280
Τληπόλεμοσ δ' ἐπεὶ οὖν 'τράφ' ἐνὶ μεγάρωι εὒ πηκτῶι,
αὐτίκα πατρὸσ ἑϝοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα,
ἤδη γηράσκοντα Λικύμνιον, ὄζον Ἄρηοσ.
αἶψα δὲ νῆασ ἔπηξε, πολὺν δ' ὅ γε λαὸν ἀγείρασ
'βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον· ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
υἱέεσ υἱωνοί τε βίησ Ἡρακλεεείησ.
αὐτὰρ ὅ γ' εἰσ Ῥόδον ἷξεν ἀλώμενοσ, ἄλγεα πάσχων·
τριχθὰ δ' ἐϝοίκηθεν καταφυλαδόν, ἠδ' ἐφίληθεν
ἐκ Διόσ, ὅσ τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισι ϝανάσσει.
καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.
Νιρεὺσ αὖ Σύμηθεν ἄγε τρεῖσ νῆασ ἐϝίσασ,
Νιρεύσ, Ἀγλαΐησ υἱὸσ Χάροπόσ τε ϝάνακτοσ,
Νιρεύσ, ὃσ κάλλιστοσ ἀνὴρ ὑπὸ Ϝίλιον ἦλθε
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα· 674 = Ρ 280 λ 470, 551 ω 18
ἀλλ' ἀλαπαδνὸσ ἔεν, παῦροσ δέ ϝοι εἵπετο λαόσ.
οἳ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον Κράπαθόν τε Κάσον τε
καὶ Κόον, Εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσουσ τε Καλύδνασ,
τῶν αὖ Φείδιππόσ τε καὶ Ἄντιφοσ ἡγησάσθην,
Θεσσαλοῦ υἷε δύω Ἡρακλεΐδαο ϝάνακτοσ·
τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέεσ ἐστιχάοντο. 680 = 516

665. *φεύγων*] sic Ar., *-γειν* pap. Oxon. in marg. — *γὰρ*] *γάρ* Ar. Ω. || 667. *αὐτὰρ*] sic Ar., *αἶψα δ'* Zen. || 669. Ar. —— (vs. 670 secundum schol. Pind. Ol. VII 62). || 672. *Νιρεύσ*] **νύμφησ*? Cf. e. g. Ξ 444. Molestum est nomen ter usurpatum, et plus quam mulierem fuisse matrem apparet; simile vitium est vs. 865. — *Χάροπόσ τε* Brandreth] *-ποιό τ'* Ω, *-που τε* Bentley. Cf. Δ 426. || 673 et 675. Zen. ——, vs. 674 om. || 675. *εἵπετο*] *ἕσπ[ετο]* pap. Hib. 19. || 677. *Κόον* Nauck] *Κῶν*. Cf. Ξ 255 Ο 28 Hes. Theog. 983. || 680. *τῶν* pap. Oxon. A] *τοῖσ* CT (cf. vs. 516).

660. διοτρεφέων αἰζηῶν] *regum robustorum et Iovi carorum*. Item Δ 280. Est διοτρεφήσ *regum* epitheton constans, et ε 378 sic vocantur *Phaeaces* gens beata καὶ ἀγχίθεοσ.

666. Ἡρακλεεείησ] § 73.

668. Rhodii *in tres tribus divisi* habitabant. Cf. vs. 655 et τ 177.

670. Nihil insoliti dicit poeta (cf. Ψ 408 θ 19 al.); sed *imbrem aureum* in Rhodios delapsum ex eius verbis effecit Pindarus Ol. VII 62, 89 sq.

671—673. Epanalepsi poeta Iliadis utitur etiam B 838, 850, 871 Z 154, 397 H 138 M 96 Σ 399 Υ 372 Φ 86, 158 X 128 Ψ 642, poeta Odysseae nusquam; nam spurius est α 23. Cognata sunt asyndeta explicativa: K 437 α 51 (κ 515 μ 102).

673 sq. Imitatur Verg. Aen. VII 649 sq.

675. ἔεν] § 302.

677. Κόον Εὐρυπύλοιο πόλιν] cf. λ 519.

679. Neque *Thessali* herois neque gentis Thessalae alibi apud H. fit mentio. Cf. vs. 494.

νῦν αὖ τοὺσ ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργοσ ἔναιον,
οἵ τ' Ἄλον οἵ τ' Ἀλόπην οἵ τε Τρηχῖν' ἐνέμοντο,
οἵ τ' εἶχον Φθίην ἠδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Μυρμιδόνεσ δ' ἐκαλεῦντο καὶ Ἕλληνεσ καὶ Ἀχαιοί,
τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἔεν ἀρχὸσ Ἀχιλλεύσ.
ἀλλ' οἵ γ' οὐ πολέμοιο δυσηχέοσ ἐμνάοντο,
οὐ γὰρ ἔεν ὅσ τίσ σφιν ἐπὶ στίχασ ἡγήσαιτο·
'κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκησ δῖοσ Ἀχιλλεύσ,
κούρησ χωόμενοσ Βρισηΐδοσ ἠϋκόμοιο,
τὴν ἐκ Λυρνησσοῖ' ἐξείλετο πολλὰ μογήσασ,

681. Zen. *οἳ δ' Ἄργοσ τ' εἶχον τὸ Πελασγικόν, οὖθαρ ἀρούρησ* (cf. *I* 141). ‖ 682. *Ἀλόπην*] *Ἀλιοῦνθ'* l. a. apud Strab. 432. ‖ 686—694. Zen. —— ‖ 686. *πολέμοιο δυσηχέοσ*] *-μου δυσϝ.* Knight, item (*πολέμου* aut *θανάτου*) *H* 376, 395 *Λ* 524, 590 *N* 535 *Π* 442 *Σ* 307, 464 *X* 180. Sed caesura feminina potius servanda. ‖ 690. *ἐκ Λυρνησσοῖ'(ο)*] *ἐν Λυρνησσῶι* Zen.

681—684. *Pelasgicum* quod poeta dicit *Argos*, non a Pelasgis iam incolitur, sed a Myrmidonibus, Hellenibus, Achivis; et Achilles Achivus etsi gentis suae deum tutelarem *Iovem Pelasgicum* vocat Π 233—235, non a Pelasgis tamen coli ait, sed a *Sellis*, quorum nomen quin cum *Hellenum* nomine artissime cohaereat non videtur dubium. *Pelasgos* vero hostibus Achivorum sociatos poeta novit (K 429 al.). Quae cum ita sint, apparet ad eum venisse memoriam gentis Pelasgicae, indigenae, ab Achivis olim devictae et ex Epiro atque e planitie Thessalica pulsae (cf. A 268).

681. τοὺσ] poeta verbum ϝερέω, quod in mente habet, in fine enuntiati addere neglexit.

684. ἐκαλεῦντο] § 191.

685. Cf. Π 168.

— ἔεν] § 302. Item vs. 687.

686—694. A prisca navium recensione alieni (cf. vs. 494—779).

687. *Non enim erat qui in aciem eos duceret* (ἐπὶ στίχασ ut Γ 113 Υ 353).

688. 'κεῖτο] *desidebat* (= παρῆσθαι A 488). Item vs. 772 H 230 I 556; cf. Γ 134 sq.

690 sq. *Lyrnessus* urbs, ubi regnabat tunc *Mynes* (Briseïdis maritus? cf. T 291—296), ab Achille capta commemoratur et (Π 57) T 60, 291—296 Υ 92, 191. Etiam *Thebae* urbis, cuius rex fuit *Eetion* (cf. A 366—369), poeta nunc mentionem facit, quia sumit Achillem hanc urbem eadem expeditione qua Lyrnessum cepisse. Agamemnonis et Achillis γέραα Chryseidem et Briseidem poeta noster inde a carminis initio ita inter se opposuit ut appareret ex eadem praeda utramque fuisse electam. Ante poetae autem nostri aetatem inter se coniunctas et permixtas esse fabulas quae ad Lyrnessum Thebas Pedasum spectarent, apparet collatis nostris versibus cum Π 152 sq. et cum Υ 92. Id quod testatur et ipsum nomen *Briseidis* = *filiae Brisei* vel *mulieris Brise oriundae*; nam *Briseum* vel *Brisen* fuere qui *Pedasi* facerent regem. Cf. Eust. 77, 30, qui cum Aristarchi (in schol. A) observatione congruit.

690. ἐκ Λυρνησσοῖ' ἐξείλετο] *e praeda Lyrnessia sibi selegit.* De -οῖ'(ο) eliso cf. § 59.

Λυρνησσὸν διαπορθήσασ καὶ τείχεα Θήβησ,
κὰδ δὲ Μύνητ' ἔβαλεν καὶ 'Επίστροφον ἐγχεσιμώρουσ,
υἱέασ Εὐϝηνοῖο Σεληπιάδαο ϝάνακτοσ.
τῆσ ὅ γ' ἔκειτ' ἀχέων, τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλε.
οἳ δ' εἶχον Φυλάκην καὶ Πύρασον ἀνθεμόεντα,
Δήμητροσ τέμενοσ, Ἴτωνά τε, μητέρα μήλων,
ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶνα ἰδὲ Πτελεὸν λεχεποίην,
τῶν αὖ Πρωτεσίλαοσ Ἀρήϊοσ ἡγεμόνευε
ζωιὸσ ἐών· τότε δ' ἤδη ἔχεν κάτα γαῖα μέλαινα.
τοῦ δὲ καὶ ἀμφιδρυφὴσ ἄλοχοσ Φυλάκηι ἐλέλειπτο
καὶ δόμοσ ἡμιτελήσ· τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανοσ ἀνὴρ
νηὸσ ἀποθρώισκοντα πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν.
οὐδὲ μὲν οὐδ' οἳ ἄναρχοι ἔσαν, 'πόθεόν γε μὲν ἀρχόν· 703 = 726
ἀλλά σφασ 'κόσμησε Ποδάρκησ, ὄζοσ Ἄρηοσ,
Ϝιφίκλοι' υἱὸσ πολυμήλου Φυλακίδαο,
αὐτοκασίγνητοσ μεγαθύμου Πρωτεσιλάου
ὁπλότεροσ γενεῆι, ὃ δ' ἅμα πρότεροσ καὶ ἀρείων 707 = τ 184
ἥρωσ Πρωτεσίλαοσ Ἀρήϊοσ. οὐδέ τι λαοὶ 707b cf. Ψ 588

694. ἀνστήσεσθαι] sic Ar., ἀστήσεσθαι Zen.? (ἀνατάσασθαι A). Cf. Π 231 et § 10. || 697. ἀγχίαλον] -λην Zen. (cf. vs. 640). || 701. Δάρδανοσ ἀνὴρ] φαίδιμοσ Ἕκτωρ Demetrius Scepsius apud Tzetzam ad Lycophr. 531, cum Cypriis et Sophocle (fr. 443 Dind.) consentiens. Cf. Π 807. || 707. ἅμα Ar.] ἄρα Ω.

692. ἐγχεσιμώρουσ] adi. redit B 840 H 134 γ 188, cuius terminus -μωροσ ignotae est originis et potestatis. Eodem termino utuntur ἰόμωροσ Δ 242 Ξ 479 et ὑλακόμωροσ ξ 29 π 4.

694. Cf. similis mentio rerum futurarum vs. 724 et Π 47.

696. μητέρα μήλων] cf. I 141.

699—709. A prisca navium recensione alieni (cf. vs. 494—779).

700. ἀμφιδρυφὴσ] cf. Λ 393.

701. ἡμιτελήσ] †. Nuper uxore ducta suum sibi thalamum in aula aedium paternarum struere coeperat Protesilaus; hic enim aevo heroico vigebat mos (cf. Z 245 sq., 421 I 147, 582 Λ 227 P 36 Ω 538 ζ 63 κ 5—12 ψ 189 sqq. Eur. Herc. 11 sq., nec non quae de regia caelesti narrantur A 606—611 θ 277), et sic natae sunt regiae illae multiplices, quarum rudera Mycenis Tirynthe Arnae sunt detecta. Sed bello coorto Protesilaus in Asiam prius abiit quam thalamus ille est perfectus. Cf. E 480. — In priscis fabulis Protesilai partes haud exiguas fuisse testatur crebra quae eius navis fit mentio: N 681 O 705 Π 286. In littus Troianum primus omnium e navi desiluit, prima autem in Iliade eius navis a Troianis igne petitur.

703. *Neque duce carebant ne hi quidem.* Negatio etiam E 22 Z 130 sic iteratur.

704. σφασ] § 92.

705. Ϝιφίκλοι'(ο)] § 59.

'δεύονθ' ἡγεμόνοσ, 'πόθεόν γε μὲν ἐσθλὸν ἐόντα.
τῶι δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆεσ ἕποντο. 710 = 534
οἱ δὲ Φερὰσ ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην,
Βοίβην καὶ Γλαφύρασ καὶ ἐΰ κτιμένην 'Ιαολκόν,
τῶν ἦρχ' Ἀδμήτοιο φίλοσ πάϊσ ἕνδεκα νηῶν,
Εὔμηλοσ, τὸν ὑπ' Ἀδμήτωι 'τέκε δῖα γυναικῶν
Ἄλκηστισ, Πελίαο θυγατρῶν ϝεῖδοσ ἀρίστη. 715b cf. Γ 124 Ζ 252 Ν 365, 378
οἱ δ' ἄρα Μηθώνην καὶ Θαυμακίην ἐνέμοντο
καὶ Μελίβοιαν ἔχον καὶ 'Ολιζῶνα τρηχεῖαν,
τῶν δὲ Φιλοκτήτησ ἦρχεν, τόξων ἐῢ ϝειδώσ, 718b = Δ 196, 206 Ε 245 Μ 350, 363 cf. Β 720
ἑπτὰ νεῶν· ἐρέται δὲ ϝεκάστηι πεντήκοντα
ἐμβέβασαν, τόξων ἐῢ ϝειδότεσ ἶφι μάχεσθαι. 720 cf. 718b
ἀλλ' ὃ μὲν ἐν νήσωι 'κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων, 721 cf. ε 13, 395
Λήμνωι ἐν ἠγαθέηι, ὅθι μιν 'λίπον υἷεσ Ἀχαιῶν 722a cf. Φ 58, 79
ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῶι ὀλοόφρονοσ ὕδρου.
ἔνθ' ὅ γ' ἔκειτ' ἀχέων, τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον
Ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ Φιλοκτήταο ϝάνακτοσ.
οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἄναρχοι ἔσαν, 'πόθεόν γε μὲν ἀρχόν· 726 = 703
ἀλλὰ Μέδων 'κόσμησεν, 'Οϊλῆοσ νόθοσ υἱόσ,
τόν ῥ' ἔτεκε 'Ρήνη ὑπ' 'Οϊλῆϊ πτολιπόρθωι.
οἱ δ' εἶχον Τρίκκην καὶ 'Ιθώμην κλωμακόεσσαν,
οἵ τ' ἔχον Οἰχαλίην, πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆοσ,
τῶν αὖθ' ἡγείσθην Ἀσκληπιόο δύο παῖδε,
ἰητῆρ' ἀγαθώ, Ποδαλείριοσ ἠδὲ Μαχάων·

711. *παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην*] *ἰδὲ κρήνην 'Υπέρειαν* l. a. in schol. Pind. Pyth. IV 221 (cf. vs. 734). Vulgatam sequitur Eur. Alc. 590. || 712. *καὶ Γλαφύρασ*] *τε γλαφυρὰν* Steph. Byz. s. v. *Βοίβη*. — *'Ιαολκόν*] *'Ιαωλκόν* Ω; cf. λ 256. || 716. *ἐνέμοντο*] *ἐρατεινὴν* pap. Hib. 19. || 717. *Μελίβοιαν*] *Πιτύειαν* Steph. Byz. s. v. *'Ολιζών*. || 718. Zen. *τῶν αὖ<θ'> ἡγεμόνευε Φιλοκτήτησ ἀγὸσ ἀνδρῶν*. || 719. *δὲ* Heyne] *δ' ἐν*. || 720. *ἶφι*] neglecto ϝ; Bentley *ἠδὲ*. || 724 sq. Zen. — || 727. *ἀλλὰ*] *τοὺσ δὲ* Zen. || 729. *κλωμακόεσσαν*] *κλιμ.* A Pausan. IV 9 § 2 Etym. M. 470, 9, *κλημ.* G. Vox ignota. || 731. *Ἀσκληπιόο* § 59] *-πιοῦ*. Sed neque -ō suspicione caret (cf. § 19); sine vitio dici potuit e. g. *δοιὼ Ἀσκληπιοῦ υἷε*.

712. Γλαφύρασ] an urbis non esset nomen dubitatum esse testatur v. l.; cf. Α 99.

719 sq. Cf. vs. 510.

721—728. A prisca navium recensione sunt alieni (cf. vs. 494—779).

724. τάχα] bellum per annos aliquot protractum Iliadis poetam non cogitasse etiam hoc adverbium testatur. Nuper Achivi Philocteten gravi vulnere afflictum Lemni reliquere, mox mortuo Achille eius recordaturi sunt. Cf. vs. 694.

727. De *Medonte* cf. Μ 371.

729. κλωμακόεσσαν] vox † ignotae potestatis.

τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέεσ ἐστιχάοντο. 733 = 516
οἳ δ' ἔχον Ὀρμένιον οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν,
οἵ τ' ἔχον Ἀστέριον Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα,
τῶν ἦρχ' Εὐρύπυλοσ, Εὐαίμονοσ ἀγλαὸσ υἱόσ· 736[b] = Η 167
τῶι δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆεσ ἕποντο. 737 = 534
οἳ δ' Ἄργισσαν ἔχον καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο,
Ὄρθην Ἠλώνην τε πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λευκήν,
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε μενεπτόλεμοσ Πολυποίτησ,
υἱὸσ Περιθόοιο, τὸν ἀθάνατοσ 'τέκετο Ζεύσ· 741[b] cf. Ξ 434 Φ 2 Ω 693
τόν ῥ' ὑπὸ Περιθόωι 'τέκετο κλυτὸσ Ἱπποδάμεια
ἤματι τῶι ὅτε Φῆρασ ἐτίσατο λαχνήεντασ,
τοὺσ δ' ἐκ Πηλίου ὦσε καὶ Αἰθίκεσσ' ἐπέλασσε·
οὐκ οἶοσ, ἅμα τῶι γε Λεοντεύσ, ὄζοσ Ἄρηοσ, 745[a] = 822 Ω 573 β 11 cf. Γ 143 ο 100
υἱὸσ ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινεΐδαο·
τοῖσ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆεσ ἕποντο. 747 = 524
Γουνεὺσ δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύω καὶ ϝείκοσι νῆασ·
τῶι δ' Ἐνιῆνεσ ἕποντο μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί,
οἳ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο,
οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιτάρησσον ϝέργ' ἐνέμοντο,
ὅσ ῥ' εἰσ Πηνειὸν προΐει καλλίρροον ὕδωρ,
οὐδ' ὅ γε Πηνειῶι συμμίσγεται ἀργυροδίνηι,
ἀλλά τέ μιν καθύπερθεν ἐπιρρέει ἠΰτ' ἔλαιον·
ὅρκου γὰρ δϝεινοῦ Στυγὸσ ὕδατόσ ἐστιν ἀπορρώξ. 755[b] = κ 514

733. *τῶν*] *τοῖσ* Ar. Ω; cf. vs. 516 et § 60. || 741. *ἀθάνατοσ*] *-τον* Zen. (item Φ 2). || 744. *Αἰθίκεσσ'(ι)*] *Αἰθιόπεσσ'(ι)* Democrines quidam (absurde). || 747. *τοῖσ'*] *τοῖσ δ'* Ω; cf. § 60 et vs. 524. || 749. *Ἐνιῆνεσ*] *ἄρ' Ἴωλοι* Steph. Byz. s. v. *Ἴωλοι*. *Αἰνειῆνεσ* pap. Oxon., et apud posteros *Αἰνιᾶνεσ* est gentis nomen, quapropter sunt qui *Αἰνιῆνεσ* per synizesin poetam dixisse putent, coll. *Αἰγυπτίη* sim.; redit quaestio h. Ap. 217 (a Matthiaeo correcto). || 750. *οἰκί'(α)*] neglecto ϝ. Bentley *δυσχείμερα ϝοικί'*. || 751. *Τιτάρησσον* Bentley] *Τιταρήσιον*. Cf. Lucan. VI 376 et Ε 706. || 753. *ἀργυροδίνηι*] *-νησ* Bergk.

733. ἐστιχάοντο] § 191.

735 et 739. λευκά -κήν] propter rupes cretaceas. Cf. Hes. Scut. 141 Strab. 440.

743. Φῆρασ] cf. Α 268.

744. Αἰθίκεσσ'(ι)] genti montes in Thessaliae finibus occidentalibus incolenti.

751. ϝέργ'(α)] cf. Τ 131.

755. *Titaressus* amnis quoniam Stygis dicitur pars, Stygem Homericam prope Olympum montem, unde Titaressus profluit, quaerendam esse patet. Quam in Arcadia collocarunt posteri prope Nonacridem (Herodot. VI 74). Cf. Η 136—150. — Vox ἀπορρώξ sive *pars avulsa* (obiectu saxorum cuneiformium undas secantium) redit κ 514, vocis notio ι 359 transfertur, ν 98 adiectivi vice fungitur.

Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοοσ, Τενθρηδόνοσ υἱόσ,
οἳ περὶ Πηνειὸν καὶ Πήλιον ἐνοσίφυλλον
'ναίεσκον· τῶν μὲν Πρόθοοσ θοὸσ ἡγεμόνευε,
τῶι δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆεσ ἕποντο. 759 = 534
οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνεσ Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν. 760ᵇ = 487
τίσ τ' ἂρ τῶν ὄχ' ἄριστοσ ἔεν, σύ μοι ἔννεπε, Μοῦσα,
αὐτῶν ἠδ' ἵππων, οἳ ἅμ' Ἀτρεΐδηισιν ἕποντο.
ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
τὰσ 'Εὔμηλοσ ἔλαυνε ποδώκεασ ὄρνιθασ ὥσ,
ὄτριχασ ὀϝέτεασ, σταφύληι ἐπὶ νῶτον ἐϝίσασ·
τὰσ ἐν Πηρείηι 'θρέψ' ἀργυρότοξοσ Ἀπόλλων,
ἄμφω θηλείασ, φόβον Ἄρηοσ φορεούσασ.
ἀνδρῶν αὖ μέγ' ἄριστοσ ἔεν Τελαμώνιοσ Αἴασ,

---

765. *ὀϝέτεασ* Bentley] *οἰέτεασ*. Cf. § 21. ‖ 766. *Πηρείη(ι)* pap. Oxon.] *Πηερίηι* A, *Πιερίηι* Ω (quibuscum concinit h. Merc. 70), *Φηρ(ε)ίηι* Valckenaer cum Macrob. I 17, 44 aliis (cf. *Φηρητιάδησ* vs. 763 Ψ 336).

---

757. ἐνοσίφυλλον] § 21.

761—763. Cf. A 8 sq.

761 et 768. ἔεν] § 302.

763—770. Longe optimi erant equi immortales *Achillis,* Peleo olim a dis dati, de quibus cf. Π 148—151 Τ 400 Ψ 276—278. Post hos excellebant *Eumeli* equae, non immortales quidem, sed a deo pastae certe; nam fabulam quae erat de Apolline Admeto aliquantisper servienti cognitam poeta videtur habuisse. Quas a patre *Admeto* habuit Eumelus, ut Achilles suos equos a Peleo (cf. etiam Λ 597). Ceterum his versibus videtur inesse echo carminum Iliade antiquiorum et Achillis mentionem nullam habentium, in quibus Aiax heroum omnium longe fortissimus, Eumeli bigae omnium celerrimae dicerentur (cf. Ψ 376). Primitus autem *Admetus* fuit *Dis* deus infernus *invictus* (ἀδάμαστοσ Ι 158) ἄδρηστοσ κλυτόπωλοσ (Ε 654 al.; cf. Ψ 346), a *Neptuno* (deo eo qui γαιήϝοχοσ vocatus est) vix diversus, equis invictis igitur et ipse, ut ille, pollens. Et *Neleus* Nestoris pater quoniam item primitus fuit deus infernus (cf. Ε 397 Λ 691), sequitur ut etiam equi Νηλήϊοι (Λ 597) et equi Ἀδμήτου olim eidem fuerint. Sed nihil haec ad poetam Iliadis, cui *reges* sunt illi, non *di* bigis immortalibus vecti.

765. Pares *colore, aetate, statura.* Disparibus equis iugum imponi ne poterat quidem, hae vero vel *ad amussim* (σταφύλη †) exactae prorsus eiusdem staturae apparebant.

766. ἐν Πηρείηι] *Thessaliae* haec urbs fuisse dicitur apud Steph. Byz. et Hesych., collato autem patronymico Φηρητιάδησ (vs. 763) videtur illic significari ea urbs quae Φεραί audit vs. 711 et apud posteriores. Nam Φέρησ apud posteros Admeti pater est dictus, et regem hunc urbis eponymum fuisse clamat ratio, urgendum igitur non est discrimen quantitatis, quod inter Πηρ- sive Φηρ- et Φερ- intercedit.

ὄφρ' Ἀχιλεὺσ 'μήνιεν· ὃ γὰρ πολὺ φέρτατοσ ἦεν,
ἵπποι θ' οἳ 'φορέεσκον ἀμύμονα Πηλεΐωνα. 770 cf. K 323
ἀλλ' ὃ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι 771 sq. = H 229 771 cf. τ 182 [sq.
'κεῖτ' ἀπομηνίσασ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Ἀτρεΐδηι· λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσησ
δίσκοισιν 'τέρποντο καὶ αἰγανέηισιν ἱέντεσ 774 = δ 626 ρ 168
τόξοισίν θ', ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασι ϝοῖσι ϝέκαστοσ 775^b = Θ 544
λωτὸν ἐρεπτόμενοι ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον 776^a = ι 97
ἕστασαν, ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα 'κεῖτο ϝανάκτων
ἐν κλισίηισ'. οἳ δ' ἀρχὸν Ἄρηϊ φίλον ποθέοντεσ
'φοίταον ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατὸν οὐδ' ἐμάχοντο.
οἳ δ' ἄρ' ἴσαν ὡσ εἴ τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο·
γαῖα δ' ὑπεστονάχιζε Διὶ ὣσ τερπικεραύνωι
χωομένωι, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωεῖ γαῖαν ἱμάσσηι.

777. ϝανάκτων] ἄνακτοσ pap. Oxon. || 782. χωομένωι] sic Ar., -νοσ l. a. in pap. Oxon. — Τυφωεῖ] Τυφωέα pap. Oxon.

769—779. A prisca navium recensione fuerunt alieni (cf. vs. 494—779). Sed neque equorum per mare transvectorum in ea recensione mentionem ullam factam esse veri est simile, quae in versu igitur 760 finem habuisse videtur.

772. 'κεῖτ' ἀπομηνίσασ] *procul a ceteris irae indulgens desidebat.* Praepositio ἀπό in hoc composito — si quidem compositum est vocandum, nam nihil obstat quominus ἀπὸ μηνίσασ scribatur, — servavit vim adverbialem, = ἄτερ ἥμενοσ ἄλλων, ut in verbo ἀποσκυδμαίνειν Ω 65; cf. Διόσ ἀμφίσ Θ 444. Redit ἀπομηνῖσαι H 230 I 426 T 62 π 378; de verbo κεῖσθαι cf. vs. 688 et Γ 134 sq.

773—775. Cf. I 186—189.

777. Currus non stabant parati, sed capsi a rotis seiuncti (cf. E 722 Θ 441 Ω 266) et λίτοισι sive *vestibus stragulis* tecti in tabernaculis seponebantur (cf. E 194 Θ l. l.).

— ϝανάκτων] opp. λαοί.

779. 'φοίταον] § 191.

780 sq. Veluti *igne* flagrare videbatur tota planities, per quam coruscabant militum arma, et fragor cum multo clipeorum strepitu incedentium *tonitrui* similis erat. Cf. vs. 455 et loci ubi ipsa *pugna* igni assimulatur (Λ 596 al.), de verbo νέμεσθαι autem cf. Ψ 177.

781. Διί] dativus a praepositione ὑπο- suspensus, ut in verbo ὑπάιδειν sive *alicui succinere* (cf. Σ 570).

782. ἱμάσσηι] *fulminibus verberet*; cf. O 17 et Hes. Theog. 857: *Iuppiter Typhoëum* 'δάμασε πληγῆισιν ἱμάσσασ. Fulmen etiam Θ 12, 455 al. indicatur voce πληγῆι et verbo πληγήμεναι, et Iovis μάστιξ commemoratur M 37 N 812 Aesch. Sept. 608. Quamquam Iliadis poeta duobus his locis *Iovis flagrum* per metaphoram potius dixit *cladem a Iove immissam* (cf. O 463—465), et sic vox μάστιξ a recentioribus saepius est translata, item πληγὴ Διόσ Soph. Ai. 137 et sim.; cf. Διόσ

ὣσ ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγ' ἐστοναχίζετο γαῖα
ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο. 785 = Γ 14 cf. Ψ 364

Τρωσὶν δ' ἄγγελοσ ἦλθε ποδήνεμοσ ὠκέα Ϝῖρισ
πὰρ Διὸσ αἰγιόχοιο σὺν ἀγγελίηι ἀλεγεινῆι·
οἳ δ' ἀγορὰσ ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρηισι
πάντεσ ὁμηγερέεσ, ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντεσ. 789ᵃ = Η 415, 789ᵇ = Ι 36
ἀγχόθι δ' ἱσταμένη προσέφη πόδασ ὠκέα Ϝῖρισ, 790 = Γ 129 Δ 199 Ω 87
'ϝείσατο δὲ φθογγὴν υἷι Πριάμοιο Πολίτηι,
ὃσ Τρώων σκοπὸσ ἷζε, ποδωκεΐηφι πεποιθώσ,

---

783 *ἐν Ἀρίμοισ', ὅθι φασὶ Τυφωέοσ ἔμμεναι εὐνάσ.* 783 cf. Ω 615

---

783. *Delevimus, cf. comment.; olim fuisse qui insuper insererent versum: *χώρωι ἔνι δρυόεντι, Ὕδησ ἐν πίονι δήμωι* (cf. Υ 385) docet Strabo 626. || 790. *ἀγχόθι δ'(ἑ)*] cf. vs. 172. || 791—795. Ar. —. Nempe in contextum parum quadrant, si iam dudum bellatum esse creditur; sed cf. comment. et vs. 134 sq. || 792. *ποδωκεΐηφι* § 46] *-ηισι*. Cf. Δ 303.

μάκελλα sive *ligo* Aesch. Ag. 526 Soph. fr. 767 Ar. Av. 1240.

783. ἐν Ἀρίμοισ'(ι)] § 315. Typhoëus ubi degeret quaesivere posteri: Iliadis poetae est ubicumque terram telis suis ferit Iuppiter. *Arimen* vel *Arima* vel *Arimos*, ubi et *Echidna* habitare dicitur Hes. Theog. 304, in *Cilicia* quidam postea quaerebant, alii alibi. In *Boeotia* Typhaonium quoddam norat poeta Clipei Hes. 32, in *Phocide* poeta hymni Ap. 305 sq., et ratio fert ut haud uno loco monstrata fuerint *Typhoëi* monstri inferni a patre caelesti telis oppressi *cubilia* sive *voragines*; in *Siciliam* autem Typhoëus aliquot post Homerum aetatibus migravit cum Graecorum colonis (cf. Pind. Pyth. I 31—55 Aesch. Prom. 351—372), perinde atque officina Vulcani. *Inarimen* denique loci nomen e carminum epicorum litteris traditis ΕΙΝΑΡΙΜΟΙΣ effinxerunt poetae Latini: Vergilius Aen. IX 716 Lucanus Phars. V 101.

— ὅθι φασὶ] ita loqui non est poetae Iliadis, cui Musa omniscia in aurem insusurrat quaecumque sunt dicenda (cf. A 8 sq. et B 485 sq.). Redit locutio Ω 615, sed in versu item spurio, et ζ 42, ubi suspicionem non movet, utpote a mente poetae Odysseae haud aliena (cf. ε 79 sq.). Aliter res habet T 96.

784. *Pulsuque pedum conterrita tellus*, Verg. Aen. VII 722.

785. πεδίοιο] sic genitivo indicatur spatium per cuius aliquam partem fit motus. Item B 801 Γ 14 Δ 244 al., ὁδοῖο Δ 382 al., νειοῖο Κ 353.

788. Ante aedes regias γέροντεσ et ceteri cives convenire solebant ad deliberandum vel ad ius dicendum; cf. Σ 504. Et tunc ipsum in Troiae arce habebatur concio.

792—794. Ex quo Achivi bello coorto in littus Troadis nuper pervenerunt, rex Troianorum speculatorem fidum et velocem in loco edito ante urbem collocavit. Quae specula etiam X 145 commemoratur, nostro autem loco dicitur *Aesyetae tumulus*.

τύμβωι ἔπ' ἀκροτάτωι Αἰσυήταο γέροντοσ,
δέγμενοσ ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί·
τῶι μιν ϝεισαμένη προσέφη πόδασ ὠκέα Ϝῖρισ· 795ª cf. B 22
„ὦ γέρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσι,
ὥσ ποτ' ἐπ' εἰρήνησ· πόλεμοσ δ' ἀλίαστοσ ὄρωρε. 797ᵇ cf. Y 31
ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχασ εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
ἀλλ' οὔ πω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα·
λίην γὰρ φύλλοισι ϝεϝοικότεσ ἢ ψαμάθοισι
ἔρχονται πεδίοιο μαχεσσόμενοι προτὶ ϝάστυ.
Ἕκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι, ὧδε δὲ ῥέξαι, 802ª cf. μ 217
πολλοὶ γὰρ κατὰ ϝάστυ μέγα Πριάμοι' ἐπίκουροι,
ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων· 804ª = τ 175
τοῖσι ϝέκαστοσ ἀνὴρ σημαινέτω οἷσί περ ἄρχει,

---

793. *Αἰσυήταο*] *Αἰσυιήταο* pap. Oxon. — *γέροντοσ*] *ἄνακτοσ* pap. Oxyrh. 20. || 794. In pap. Hib. 19 subiungitur versus: *εἰσ πεδίον Τρώεσσι φόνον κα[ὶ κῆρα φέροντεσ]* (cf. vs. 352). || 795. *μιν*] *σφιν* pap. Oxyrh. 20. — *(ϝ)εισαμένη* pap. Oxon.] *ἄρ' εἰδομένη* pap. Hib. 19, *ἐεισαμένη* Ω. Cf. § 212³. — *προσέφη* A C] *μετέφη* pap. Oxon. D. || 797. *ποτ' ἐπ' εἰρήνησ*] *τέ ποτ' -νησ* pap. Oxon., *[τέ πο]τε εἰρήνη* pap. Hib. 19, *τε ποτ' ἐπ' -νησ* pap. Oxyrh. 20. || 798. *ἦ μὲν δὴ*] *ἤδη μὲν* Ar. — In pap. Oxyrh. 20 sequitur: *ἔνθα ἴδον π[λείστουσ Φρύγασ ἀ]νέρασ αἰο[λοπώλουσ]* (= Γ 185). || 801. *προτὶ* Zen. Aristoph. Ar.] *περὶ* Ω. || 803. *κατὰ*] pap. Oxyrh. 20 *π[ερὶ?* an *ριάμου* turbato verborum ordine?].

Idem fuit *tumulus Ili* (cf. K 415) in carminibus Iliade antiquioribus, Iliadis vero poeta nomen duplex pro duorum locorum ut vicinorum sic spatio aliquo disiunctorum nominibus videtur habuisse. Alius σκοπιῆσ mentio fit Y 137. Proxima autem fuit *Callicolone* (cf. Y 53, 151). *Ilus* fuit heros eponymus urbis *Ilii* in planitie conditae, olim autem populus in montibus obtinuerat *Dardaniam*, cuius urbis heros eponymus fuit *Dardanus* (cf. Y 216—218). Λ 372 Ilus vocatur δημογέρων παλαιόσ, idem autem valet αἰσυήτησ nomen, quae nominis αἰσυμνήτησ (cf. θ 258) vel -τήρ (cf. Ω 347) forma altera dignitatem primitus indicavit, dein in proprium nomen abiit, ut Κρέων vel Μέδων (cf. Y 215—241) vel Ϝαστυϝάναξ vel quod hoc loco legitur speculatoris nomen Πολίτησ. Redit Αἰσυήτησ nomen N 427.

794. δέγμενοσ ὁππότε . . . ἀφορμηθεῖεν] *expectans quando a littore urbem versus essent progressuri.* Structura similis est I 191 K 189 Σ 524. — Quin ipsam urbem mox petituri essent hostes, non dubitarunt Troiani, et rem per plures dies quam putabant protractam — nuper enim plane inertes Achivi desederunt — sunt mirati.

797. ὄρωρε] *coortum est, coepit, instat.*

801. πεδίοιο] cf. vs. 785.

803. Πριάμοι'(ο)] § 59.

804. Etiam Δ 437 sq. horum sociorum undique convocatorum γλῶσσα μεμῖχθαι dicitur. Adiectivum πολυσπερέεσ sive *per orbem terrarum sparsi* redit λ 365.

805. *Singuli duces milites suos ad arma vocanto actutum* (ἐπὶ τεύχεα σευόντων, vs. 808).

τῶν δ' ἐξηγείσθω, κοσμησάμενοσ πολιήτασ."
ὣσ ἔφαθ', Ἕκτωρ δ' οὔ τι θεᾶσ ϝέποσ ἠγνοίησε,
αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορήν· ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο, 808b cf. ω 466
πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαόσ, 809 sq. = Θ 58 sq.
πεζοί θ' ἱππῆέσ τε· πολὺσ δ' ὀρυμαγδὸσ ὀρώρει. 810 = ω 70
ἔστι δέ τισ πόλιοσ προπάροιθ' αἰπεῖα κολώνη, 811 cf. Λ 711
ἐν πεδίωι ἀπάνευθε, περίδρομοσ ἔνθα καὶ ἔνθα,
τὴν ἦ τοι ἄνδρεσ Βατίειαν κικλήσκουσι,
ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνησ·
ἔνθα τότε Τρῶέσ τε διέκριθεν ἠδ' ἐπίκουροι.
Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγασ κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ

---

811. *πόλιοσ προπάροιθ'(εν)* Apoll. lex.] *προπάροιθε πόλιοσ* (*πολισ* pap. Oxor.) Ω. An *πρόσθεν πόλιοσ* (ut *X* 464)? Cf. Φ 567.

---

806. πολιήτασ] *suos ipsius cives.* Vox † pro πολίτασ.

807. *Deam esse quae loqueretur non latuit Hectorem.*

808. ἐπὶ τεύχεα] *ad arma petenda.* Idem praepositionis usus est Μ 342 γ 421 ω 466; alibi apud Homerum sic usurpatur μετά (α 184 al.).

809. πᾶσαι] *omnes.* Ar. interpretabatur *totas* (item Θ 58 Μ 340), *unam* enim portam *Scaeam* significari. Sed etiam portae *Dardaniae* in Iliade fit mentio (Ε 789 Χ 194, 413), et *plures* portas poetam cogitasse, licet nominatim eas non indicaverit, quominus sumamus nihil obstat: *septem* portas in fabulis habuit *Thebae* urbs, et absurdum foret urbem ita construere ut non nisi ab una parte aditum vel exitum haberet. Quid quod ipsa portarum nomina propria testantur plures fuisse; et *Laeva* porta — si Σκαιαί recte sic redditur, neque *gentile* aliquod nomen vetustum subest, — ne cogitari quidem potuit nisi et *Dextera* aliqua porta extaret. Nunc igitur, dum hostes etiam absunt, copiae per cunctas portas, quotquot fuere, foras in planitiem prodire tutae potuerunt, multo citius sic illuc perventurae quam si per unius portae angustias egredi voluissent omnes. Mox vero, cum hostes planitiem obtinebunt, ut eius tantum portae, quae iis obversa fuit, in carmine fiat mentio, ipsa feret res. Langueret autem atque adeo absurdum esset πᾶσαι, si *totas* valeret, quoniam *pars* portae aperiri nequit et porta non nisi *partim* aperta sic indicari vix potuit.

810. Ingens fit turba et strepitus, ut Achivorum e castris suis proruentium Β 95 sq., 465 sq.

813 sq. Nomen duplex, ut Α 403 sq.; in ea lingua, quae a poeta eiusque auditoribus intellegi potest, collis ille dictus est *tumulus Myrinae* Amazonis *saltatricis.* Quae illic igitur sepulta fuit, bellone victa? Cf. Γ 189. Epitheto πολυσκάρθμωι fortasse Martis μολπή designatur (cf. Η 241).

815. διέκριθεν] ceteris locis Homericis dicitur (-)ἐκρίνθην.

816—877. Sequitur recensio Troianorum et sociorum. Primi commemorantur incolae regni Priami (vs. 816—827), cuius regni fines Ω 544 sq. circumscribuntur. Hi saepius vocati

Πριαμίδησ· ἅμα τῶι γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι 817[b] = 577
λαοὶ ἐθωρήσσοντο, μεμαότεσ ἐγχείῃσι.
Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν ἐὺσ πάϊσ Ἀγχίσαο,
Αἰνείασ, τὸν ὑπ' Ἀγχίσῃ 'τέκε δῖ' Ἀφροδίτη,
Ἴδησ ἐν κνημοῖσι θεὰ βροτῶι εὐνηθεῖσα, 821[a] = *Δ* 105
οὐκ οἶοσ, ἅμα τῶι γε δύω Ἀντήνοροσ υἷε, 822[a] = 745 [sq.
Ἀρχέλοχόσ τ' Ἀκάμασ τε, μάχησ ἐὺ ϝειδότε πάσησ. 822[b] sq. = *M* 99
823[b] = *E* 11, 549
οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδησ,
ἀφνειοί, πίνοντεσ ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,
Τρῶεσ, τῶν αὖτ' ἦρχε Λυκάονοσ ἀγλαὸσ υἱὸσ
Πάνδαροσ, ὧι καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸσ ἔδωκε.

823. τ'(ε) om. pap. Oxyrh. 20. || 826. Τρῶεσ, τῶν αὖτ' ἦρχε] [τῶν] αὖθ' ἡγεμόνευε pap. Hib. 19.

sunt Τρῶεσ καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί (Θ 173 al.); etiam O 424 cum Troianis artissime coniunguntur Lycii. Trifariam igitur divisi cogitantur Priami milites, et tres fabularum rivulos sic fere in unam poetae nostri narrationem confluxisse videmus:

Tribus:	Troes	Lycii	Dardani.
Numen:	Idaeus	Apollo	Venus.
Conditor:	Tros	(Ilus?)	Dardanus.
Rex:	Priamus	Lycaon	Anchises.
Dux:	Hector	Pandarus	Aeneas.
Flumen:	Scamander	Xanthus	Simois.
Urbs:	Troia	Pergamum	Dardania.
Hostes:	Argivi	Danai	Achivi.
	Iuno	Neptunus	Minerva.

Milites, quos Pandarus Lycaonis filius *Zelea* e regione vicina adduxit (cf. vs. 824), e *Lycia* venisse dicuntur E 105, 173 (cf. Δ 88 sqq.); Lycios igitur aliquos in illa regione habitasse poeta sumsit. Quos communi tamen *Troum* nomine h.l. designavit vs. 826. A Priami autem civibus distinguit τηλεκλητοὺσ ἐπικούρουσ sive *socios undique convocatos* (H 348 I 233 al.); quibus et *Lycios* accenset, non prope Troiam sed in meridionali Asiae parte habitare hos dicens (cf. vs. 876 sq.), duas igitur easque diversas sedes Lyciis assignans. — Nostro loco inter socios non commemorantur *Leleges* et *Caucones* (cf. K 428 sq.), quorum alteros tamen fuit qui in catalogum reciperet; cf. v. l. vs. 855. De *Cilicibus* autem nunc tacetur, quia horum urbs Thebe (Z 397, 415) iam expugnata fuit ab Achivis. Neque *Ceteis* a Telephi filio Eurypylo ductis, quorum in Odyssea fit mentio (cf. λ 519 sq.), in Iliade locus fuit.

820. Imitatur Verg. Aen. I 617 sq.

821[b]. Cf. Π 176 γυνὴ θεῶι εὐνηθεῖσα.

824. *Zelea* paullo plus quam tres horas ab ostio Aesepi, qui influit in Propontidem, dissita fuit (Strab. 587*a*). Urbs etiam Δ 103, 121 commemoratur.

826. *Troes* nunc est nomen *commune*, ut Γ 2 al.; nam *Lycii* proprio nomine hi milites erant dicendi, tribus populi Troiani (cf. vs. 816—877). Item E 200, 211 de copiis Pandari, qui *e Lycia* tamen venisse dicitur ibid. vs. 173. Sed nostro loco *peculiare* potius nomen aliquod expectabatur post illa: Τρώων μὲν ... et: Δαρδανίων αὖτε.

827. Ab Apolline deo arcitenenti et urbis tutelari *arcum* accepit Pan-

οἳ δ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ
καὶ Πιτύειαν ἔχον καὶ Τηρείησ ὄροσ αἰπύ,
τῶν ἦρχ' Ἄδρηστόσ τε καὶ Ἄμφιοσ λινοθώρηξ,
υἷε δύω Μέροποσ Περκωσίου, ὃσ περὶ πάντων 831-834 = *Λ* 329 sqq.
'ϝείδεε μαντοσύνασ, οὐδὲ ϝοὺσ παῖδασ ἔασκε
στειχέμεν' εἰσ πόλεμον φθισήνορα. τὼ δέ ϝοι οὔ τι
'πειθέσθην· κῆρεσ γὰρ ἄγον μέλανοσ θανάτοιο.
οἳ δ' ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο
καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
τῶν αὖθ' Ὑρτακίδησ ἦρχ' Ἄσιοσ, ὄρχαμοσ ἀνδρῶν, 837 cf. *M* 110
Ἄσιοσ Ὑρτακίδησ, ὃν Ἀρίσβηθεν 'φέρον ἵπποι 838 sq. = *M* 96 sq.
αἴθωνεσ μεγάλοι, ποταμοῖ' ἄπο Σελλήεντοσ.
Ἱππόθοοσ δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,

---

828. *Ἀδρήστειαν*] *ἄρ' Ἀδρ.* pap. Hib. 19 et A. — *τ' εἶχον*] *να[ῖον]* pap. Hib. 19. || 829. *Πιτύειαν ἔχον*] *Πιτύαν εἶχον* Strab. 587. || 832. *οὐδὲ ϝοὺσ*] *ουδε ὅυσ* recte pap. Oxon., *οὐδ' ἑοὺσ* (vitio metrico) *Ω*, item versu parall.

---

darus sagittarius egregius, Hector autem ὁ κορυθαιόλοσ *galeam* (Λ 353). Etiam *Teucro* (O 441; cf. H 141) et *Euryto* (cf. φ 13—41) Apollo arcum dono dedisse fertur. *Artem*, non ipsum arcum quidam olim intellegebant propter Δ 105 sqq. (et E 215 sq.?), alii *plures arcus* Pandaro fuisse sumebant (cf. schol.), sed neutra interpretandi ratio tolerabilis; quarum posterior in mentem nobis revocat Herodoti verba lepida, — an inepta sunt dicenda? — qui, Philoctetae videlicet memor, sic scipsit IV 10: „arcum Hercules reliquit Scythae filio, duos nimirum arcus habebat." Talia enim peperit studium quae in priscis carminibus legebantur parum congruentia inter se conciliandi! Fatendum autem est inter se discrepare quae nostro loco et quae libri Δ l. l. praebet Ilias. Quod neque grave neque molestum est discrimen; sed fortasse Δ 105^{b}—116^{a} non ipsi Iliadis poetae debentur.

830—832. *Adrastus* et *vatis filius Amphius* — quae nominis *Amphiarai* videtur forma brevior — mire congruunt cum nominibus e bello *Thebano* notissimis. *Alius* Amphius E 612 *(A)paeso* oriundus dicitur et *Selagi* filius audit.

830. ἦρχ'(ε)] singularis ita est usurpatus ut A 255.

— λινοθώρηξ] cf. quae de Aiace Oïlei filio vs. 529 sunt dicta.

832—834. Bello nuper coorto sacerdos Merops filios frustra admonuit ne illuc proficiscerentur.

832. 'ϝείδεε] § 160.

— οὐδὲ ... ἔασκε] *vetabat, retinere (frustra) conatus est.*

833. στειχέμεν'(αι)] § 125.

834. Cf. Λ 328—334.

838. De epanalepsi conferantur vs. 671—673.

839. ποταμοῖ'(ο)] § 59.

840—843. Pelasgica haec urbs Larisa ubi esset quaerenda veteres dubitarunt, compluribus enim locis orae

τῶν οἳ Λάρισαν ἐριβώλακα ᾿ναιετάεσκον· 841 cf. *P* 172
τῶν ἦρχ᾽ Ἱππόθοόσ τε Πύλαιόσ τ᾽, ὄζοσ Ἄρηοσ,
υἷε δύω Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.
αὐτὰρ Θρήϊκασ ἦγ᾽ Ἀκάμασ καὶ Πείροοσ ἥρωσ,
ὅσσουσ Ἑλλήσποντοσ ἀγάρροοσ ἐντὸσ ἐϝέργει.
Εὔφημοσ δ᾽ ἀρχὸσ Κικόνων ἔεν αἰχμητάων,
υἱὸσ Τροιζήνοιο διοτρεφέοσ Κεάδαο.
αὐτὰρ Πυραίχμησ ἄγε Παίονασ ἀγκυλοτόξουσ, 848ᵇ cf. *K* 428 sq.
τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνοσ, ἀπ᾽ Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντοσ, 849ᵇ sq. = *Φ* 157
Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν. 849ᵇ = *Π* 288

848. In E(uripidis?) aliisque recensionibus olim subiungebatur versus: *Πηλέγονόσ θ᾽ υἱὸσ περιδέξιοσ Ἀστεροπαῖοσ* (cf. schol. pap. Oxyrh. ad *Φ* 156 schol. *T* ad *Φ* 140, Eust. 1228, 37). || 849. *Ἀμυδῶνοσ*] *Ἀβυδῶνοσ* Steph. Byz. s. v. || 850. *αἶαν*] *αἴῃ* l. a. apud Eust., *Αἶα* (rivulus) Eudoxus (Porphyr. ad *λ* 239), *ᾧ κ. ὑ. ἐ. Αἴησ* olim alii apud Strab. 330, turbidum enim esse Axium.

Asianae vetustum hoc nomen (= *arx*) proprium fuit; sed locum ad Hellespontum situm nunc dici contextus docet. Cf. Ρ 301—303.

840. ἐγχεσιμώρων] cf. vs. 692.

841. ᾿ναιετάεσκον] § 191.

842 et 844. ἦρχ᾽(ε) et ἦγ᾽(ε)] singularis ut Α 255.

844 sq. *Thraces* Chersonnesum incolentes poeta dicit, quos *mare Hellespontium* circumluens — nam Hellesponti nomen apud Homerum latius tendit quam postea — *secernit* a reliqua Thracia.

846 sq. *Cicones* habitarunt Thraciae oram circa urbem *Ismarum*, quam post Troiam vastatam cepit Ulixes. Cf. ι 40 sqq., 198 et Herodot. VII 59, 108, 110.

846. ἔεν] § 302.

848—850. Etiam longius a Troade remoti fuerunt *Paeones*, prope Axium amnem habitantes, Emathiae vicini; et est quod miremur Priamo etiam e tam longinqua regione auxilia venisse. Quapropter veri videtur simile poetam nostrum illa loca non satis habuisse cognita, a Troade multo minore terrarum tractu remota sibi finxisse quam revera interiacebat, *Axii* autem nomen — de cuius fluminis aqua veris contraria dixit — perperam usurpasse, cum aliud aliquod flumen vellet dicere. Desideratur vero nostro loco nomen *Asteropaei*, de quo cf. Φ 144 sq. et 155; quapropter fuerunt olim qui versum quendam insererent. Cf. nota crit.

848. ἀγκυλοτόξουσ] cf. Φ 155.

850. De epanalepsi cf. vs. 671—673. Quod autem Axii aqua pulcherrima vocatur h. l. et parallelis, interpretes pridem sunt mirati, lutulentum enim admodum esse illud flumen. Qua re confirmari videtur suspicio aliunde nata, *Paeones* illos, quos dixit poeta, in carminibus antiquioribus non fuisse incolas Macedoniae, sed ad flumen aliquod Troiae vicinum fuisse collocatos. Cf. quae ad Φ 144 sq. et quae ad Κ 435 sunt adnotata.

— αἶαν] cum v. l. cf. Α 99.

Παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο Πυλαιμένεοσ λάσιον κῆρ
ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένοσ ἀγροτεράων,
οἵ ῥα Κύτωρον ἔχον καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο
ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,
Κρῶμνάν τ' Αἰγιαλόν τε καὶ ὑψηλοὺσ Ἐρυθίνουσ.
αὐτὰρ Ἁλιζώνων Ὀδίοσ καὶ Ἐπίστροφοσ ἦρχον
τηλόθεν ἐξ Ἀλύβησ, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.
Μυσῶν δὲ Χρόμισ ἦρχε καὶ Ἔννομοσ οἰωνιστήσ· 858 cf. *P* 218
ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν,
ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεοσ Αἰακίδαο 860 sq.ᵃ = 874 sq.
ἐν ποταμῶι, ὅθι περ Τρῶασ 'κεράϊζε καὶ ἄλλουσ.
Φόρκυσ αὖ Φρύγασ ἦγε καὶ Ἀσκάνιοσ θεοϝειδὴσ
τῆλ' ἐξ Ἀσκανίησ· 'μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι.

---

852. *Ἐνετῶν*] *Ἐνετῆσ* Zen. || 854. *δώματ' ἔναιον*] *ἔργ' ἐνέμοντο* Strab. 590. || 855. *τ' Αἰγιαλόν*] *Κωβίαλον* l. a. apud Strab. 545 et Steph. Byz. s. v. *Αἰγιαλόσ*, Apoll. Rh. II 942 *Κρωβίαλον Κρῶμνάν τε*, ubi schol. ait *Κρωβίαλον* in Homero scripsisse quosdam. — Post hunc versum Callisthenes addebat: *Καύκωνασ δ' αὖτ' ἦγε Πολυκλέοσ υἱὸσ ἀμύμων* (*Ἄμειβοσ* schol. *Υ* 329), | *οἳ περὶ Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον*. Cf. Strab. 542. || 856. *Ἁλιζώνων*] l. a. *Ἀλαζώνων* (cf. Herodot. IV 17) et *Ἀμαζώνων* apud Strab. 550. Hoc legebat Ephoru·, versum 857 sic mutans: *ἐλθόντ' ἐξ Ἀλόπησ, ὅθ' Ἀμαζονίδων γένοσ ἐστί* (Strab. l. l., Steph. Byz. s. v. *Ἀλόπη*). || 857. *Ἀλύβησ*] *Ἀλόπησ*, *Ἀλόβησ*, *Χαλύβησ* l. a. apud Strab. 549 sq., *Ἀλύβων* vel *Χαλύβων* apud Eust. || 859. *ἐρύσατο* pap. Oxon.] *ἐρύσσατο* A. Cf. § 164. || 860 sq. Ar. —, cf. comment.; in pap. Oxon. etiam vs. 859 habet obelum.

---

851. Ab oris ponti Euxini venerunt Paphlagones quos ducebat Pylaemenes. *Enetorum* gentis postea illic non inventae nomen Paphlagonibus nunc adiunctum obscurat enuntiatum.

852. ἡμιόνων] non *muli feri* significantur, qui nulli unquam fuerunt neque esse potuerunt, sed *equi feri* asinis similes, ἀπό τινοσ ὁμοιότητοσ sic vocati (ut loquitur Aristoteles Anim. Hist. VI 36). Cf. Eur. Hipp. 231.

— ἀγροτεράων] § 88.

856 sq. *Halizones* et *Alybe* nomina aliunde non sunt cognita. Argentum fodiebatur in *Armenia*: eam igitur regionem poeta aut cogitavit aut debuit cogitare. *Chalybum* — non Alybum — metalla postea fuerunt clara (cf. Xen. Anab. V 5 § 1), sed *ferrum*, non argentum haec praebebant.

858. Μυσῶν] in Troadis viciniam iam redimus. Ceterum cf. N 5.

— ἦρχε] singularis ut A 255.

859. *At non augurio potuit depellere pestem*, Verg. Aen. IX 327.

861 et 875. Spectatur clades, quam poeta Φ 1 sqq. enarravit. Quamquam neque *Ennomus* neque *Nastes* nominatim ibi commemoratur. Nisi igitur spuria haec, horum in flumine mors alibi fuit narrata et praelium παραποτάμιον etiam in carminibus Iliade antiquioribus fuisse celebratum noster locus testatur. Cf. A 307.

862. ἦγε] singularis ut A 255.

— Ἀσκάνιοσ] aliquot demum diebus post Priamo auxilio venisse hic dux dicitur N 792.

Μήιοσιν αὖ Μέσϑλησ τε καὶ Ἄντιφοσ ἡγησάσϑην,
865 *υἷε Ταλαιμένεοσ, τὼ Γυγαίη ᾿τέκε λίμνη,*
οἳ καὶ Μήιονασ ἦγον ὑπὸ Τμώλωι γεγαῶτασ.
Νάστησ αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,
οἳ Μίλητον ἔχον Φϑιρῶν τ᾽ ὄροσ ἀκριτόφυλλον
869 *Μαιάνδρου τε ῥοὰσ Μυκάλησ τ᾽ αἰπεινὰ κάρηνα·* 869ᵇ = h. Ap. 41
872 *ὃσ καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ᾽ ἴεν ἠΰτε κούρη,*
νήπιοσ, οὐδέ τί ϝοι τό γ᾽ ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεϑρον, 873ᵇ cf. Ζ 16 Υ 289 δ 292
ἀλλ᾽ ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεοσ Αἰακίδαο 874 sq.ᵃ = 860 sq.
875 *ἐν ποταμῶι, χρυσὸν δ᾽ Ἀχιλεὺσ ἐκόμισσε δαΐφρων.*
Σαρπηδὼν δ᾽ ἦρχεν Λυκίων καὶ Γλαῦκοσ ἀμύμων 876 cf. Ξ 426

---

870 *τῶν μὲν ἄρ᾽ Ἀμφίμαχοσ καὶ Νάστησ ἡγησάσϑην,* 870 cf. 620
Νάστησ Ἀμφίμαχόσ τε, Νομίονοσ ἀγλαὰ τέκνα.

---

864. *Μέσϑλησ*] l. a. *Μέστρησ* apud Eust. || 865. *Γυγαίη*] *Γυραίη* Mass. et l. a. in margine pap. Oxon. — *λίμνη*] sic Ar., *λίμνηι* (*ad lacum*) Chaeris et Diodorus Aristophanis discipulus, *lacum* enim matrem vix apte dici. Verum videtur **νύμφη*. Cf. vs. 672 et Υ 384—391. || 866. In Euripidis libro addebatur: *Τμώλωι ὕπο νιφόεντι Ὕδησ ἐν πίονι δήμωι* (Υ 385), teste Eust.; cf. Strab. 626. || 867. *Νάστησ*] *Μάσϑλησ* Strab. 661. — *Καρῶν*] *Καέρων* Lugebil (coll. feminino *Κάειρα*, item Κ 428). || 870 sq. Post vs. 867 molestos del. LMueller, Simonidem eos non legisse ratus, nam teste Aristonico ad vs. 872 pronomen *ὅσ* ab Aristarcho ad Amphimachum esse relatum, a Simonide vero ad Nasten. || 874 sq. Ar. —; cf. comment. ad vs. 861. In pap. Oxon. vs. 875 sq. habent obelum.

---

867. βαρβαροφώνων] *balbo ore loquentium*, παλιγγλώσσων, ut ait Pindarus Isthm. VI 35. Eodem redit ἀγριόφωνοσ, gentis non Achivae epitheton θ 294. Linguam sibi obscuram, certe ingratos et insolitos sonos habentem, poeta contemtim sic designat, stirpe βαρβαρο- alibi non usus. Recte autem Thucydides I 3 § 3 observavit neque *Graecorum* neque *barbarorum* sive *non Graecorum* nomen commune Homero cognitum fuisse; immerito autem Thucydidem vituperabat Ar., hoc versu eum refutari ratus. Nam aliud est βάρβαρον sive *duram, impuram, turpem* dicere linguam gentis cuiusdam peregrinae, aliud βαρβάρουσ vocare cunctos qui non sint Graeci et veluti substantivo gentili ea voce uti.

868. Epitheto ἀκριτοφύλλωι (†) pulcre pingitur mons densis pinetis ita obsitus ut singulae arbores arborumve partes eminus non distinguantur. *Grium*ne an *Latmum* montem qui postea vocati sunt — uterque enim Mileto vicinus — poeta cogitasset, dubitarunt posteri.

871. De epanalepsi cf. vs. 671—673.

872. *Etiam auro ornatus erat Nastes veluti puella.* Virginum Atticarum χρυσία cum aliunde tum e comoedia, praesertim e Menandrea, sunt notissima; Nastes, ut Euphorbus (cf. Ρ 52), fortasse capillos auro vinctos habebat, aut monilibus erat ornatus.

875. Cf. vs. 861.

876 sq. Cum *Sarpedonem* Iovis ex Laodamia virgine Lycia filium (Ζ 198 sq.), tum *Glaucum* ex illa quam novimus Lycia, Rhodo insulae vicina, Troianis auxilio venisse ait poeta; cf. Ε 471—479 Ζ 119—236 Μ 101 sq.

τηλόθεν ἐκ Λυκίησ, Ξάνθοἰ ἄπο δινήεντοσ. 877 cf. Ε 479

ὅρκοι.

Γ αὐτὰρ ἐπεὶ ᾿κόσμηθεν ἅμ᾿ ἡγεμόνεσσι ϝέκαστοι, Τρῶεσ μὲν κλαγγῆι τ᾿ ἐνοπῆι τ᾿ ἴσαν ὄρνιθεσ ὥσ,

---

Π 538—550. In qua Asiae parte et *Xanthus* fuit flumen. Sed etiam in proxima vicinia Troiae commemorantur Lycii, quibus praeest *Pandarus*, et fluvius Xanthus sive Scamander. Quae antiquior videtur fuisse fama, recentior vero gentem, quae in poesi vetustiore effecisset tribum ipsorum Troianorum (cf. vs. 816—877), in oras longinquas transtulisse. Et in longinqua illa Lycia suus locus fuit *Glauco* (cf. Ζ 172 cum vicinis et Π 328 sq.), *Sarpedonem* vero Iovis (Idaei) filium quin in ipsa Troade collocatum habuerint poemata Iliade antiquiora non est cur dubitemus. Recte igitur Sarpedonem Homericum ἐπιχώριον ibi fuisse dixit Strabo 573, quam opinionem fortasse confirmat Tertull. de anima 46 *Sarpedonis in Troade oraculum* commemorans. Cf. Π 558 et similis de Asteropaeo observatio Φ 144 sq.; *Cretensem* vero, Iovis ex Europa filium, Sarpedonem fecerunt Hesiodus et poetae tragici. *Xanthus* denique Scamandri nomen alterum fortasse debetur huic de qua disputamus Lyciae cum Troade permutationi; sed non minus est credibile et veri fortasse similius *flavum* sive *lutulentum* a priscis poetis dictum esse flumen Troianum, nulla amnis Lycii habita ratione, postea in nomen proprium abiisse quod merum epitheton fuisset primitus, et tum turbas dedisse ambigua Lyciorum et Xanthi nomina. Simplex utique fabulae olim haec fuit forma ut *unus* amnis — sive *Scamander* hic dictus est, sive alio nomine designatus — in urbis vicinia fluere diceretur, neque *Simoentis* (cf. Ε 773 sq.) — quod flumen in ipsa Troade non potest ostendi — aliusve fluminis praeterea mentio fieret ulla. Sed ad eam poeseos epicae aetatem adscendere nobis non est datum. — Cum *Lyciis* Troiae vicinis cf. *Cilices* item illic habitantes Ζ 397, 415.

876. ἦρχεν] singularis ut Α 255.

877. Ξάνθοι᾿(ο)] § 59.

1. Olim fuerunt qui coll. Ι 180 pronomen ϝέκαστοι h. l. perperam interpretarentur *utrique*. Intellegendae sunt *singulorum ducum copiae.*

2—9. Troianorum horumque sociorum clamoribus silentium Achivorum opponitur etiam Δ 429—438. Facilem nimirum victoriam Achivi confidenter sperant, Troiani vero hostium subito adventu sunt commoti. Nullum autem eiusmodi discrimen permansisse post rem varie gestam, quivis intellegit; itaque in reliquo carmine modo Achivos clamare poeta dixit (Λ 50 Ρ 755—759), modo tacere Troianos (Ν 39—41). — *Grues* clamantes et veluti acie instructa in regiones meridionales festinantes fabula popularis *in bellum proficisci* finxit adversus homines illos staturae perexiguae, qui in Africae regionibus interioribus etiamnunc vivunt, vero autem multo etiam minores eos crediderunt qui *pygmaeos* vocarunt, unius pedis mensuram eos vix superare sic dicentes, et plurima de illorum pumilionum cum gruibus

ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλετ' οὐρανόθι πρό,
αἵ τ' ἐπεὶ οὖν χειμῶν' ἔφυγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,
κλαγγῆι ταί γε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων
ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι·
ἠέριαι δ' ἄρα ταί γε κακὴν ἔριδα προφέρονται. 7ᵇ cf. Λ 529 ζ 92
οἳ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῆι μένεα πνείοντεσ Ἀχαιοί, 8ᵇ = Λ 508 cf. B 536 Ω 364
ἐν θυμῶι μεμαῶτεσ ἀλεξέμεν' ἀλλήλοισι.
ηὖτ' ὄρεοσ κορυφῆισι Νότοσ κατέχευεν ὀμίχλην,
ποιμέσιν οὔ τι φίλην, — κλέπτηι δέ τε νυκτὸσ ἀμείνων·
τόσσον τισ τ' ἐπὶ λεύσσει ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησι, — 12ᵇ cf. ν 114
ὣσ ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσαλοσ ὤρνυτ' ἀϝολλὴσ
ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο. 14 = B 785

---

3. πέλετ'(αι) § 275] πέλει. — οὐρανόθι] -θεν l. a. apud Apollonium Adverb. 608. || 10. ηὖτ' ὄρεοσ] εὖτ' ὄρεοσ Ar. Ω, ἠΰτε ὄρευσ Chia Mass., ὥσ τ' ὄρεοσ G (ut Aristoph. T 386). Priscae linguae neque ὄρευσ est (cf. § 71) neque ηὖτε (vel εὖτε) pro trisyllabo ἠΰτε dictum (cf. § 324⁶ et T 386). Id quod ὁπότε hic valere εὖτε (ut Δ 735 ν 93) olim sumebant quidam, sic vero non decurrit oratio. || 11. ἀμείνων l. a. in schol.] ἀμείνω Ω. Cf. Δ 400 Σ 106 Λ 80 et § 85. || 13. κονίσαλοσ] -σάλου (...ἄελλα?) Aristoph. — ἀϝολλὴσ] ἀελλὴσ Ω. Singularis †, sed cf. plur. ἀϝολλέεσ (E 498 al.).

---

pugnis commenti sunt posteri (cf. Hecataeus in schol., Strab. 821, Iuven. XIII 167 sq., Plin. VII 2, al.). Hiemis instantis nuntii grues sunt etiam Hesiodo Oper. 448 sq.; vs. 3—5 imitatur Verg. Aen. VI 311 sq. et X 264—266.

2. κλαγγῆι τ' ἐνοπῆι τε] cf. B 149. Item vs. 5 κλαγγῆι.

3. οὐρανόθι πρό] *ante firmamentum*, dum alte volant aves ipsi caelo proximae. Sic Θ 561 *ante Ilium* dicitur Ϝιλιόθι πρό. Cf. E 504 Π 364 sq.

5 et 7. ταί γε] cf. A 190.

— ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων] *versus flumen Oceanum*. Structura verborum eadem est E 700 Λ 546 γ 171 al. — In ultimis igitur terrae oris, quas alluit Oceanus, gentem illam fabulosam degere sumsit poeta. Grues in „Scythia" nidificant, in Africa hiemant (cf. Herodot. II 22).

7. ἠέριαι] *per nubes, aëre tectae*, tam alte volantes ut audiantur tantum, non cernantur (*aëriae* Vergilius l. l.). Fuerunt qui interpretarentur ὀρθριναί (schol.).

— ἔριδα προφέρονται] *bellum* (*Pygmaeis*) *inferunt*. Locutio redit Θ 210, activum autem ἔριδα προφέρειν legitur Ζ 92 = προβάλλειν Λ 529; cf. προφέρειν μένοσ K 479, μένοσ χειρῶν ἰθὺσ φέρειν E 506, nec non συμβάλλειν πόλεμον M 181 et ξυνάγειν Ἄρηα B 381.

11. Novum enuntiatum particulae δέ τε hic et Δ 400 Σ 106 adiungunt vicinis. Pastoribus nebula invisa, sudum gratissimum: Θ 559.

12. ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησι] similia sunt: ὅσσα δίσκοι' οὖρα πέλονται Ψ 431, ὅσον τε γέγωνε βοήσασ ε 400 al., ὅσον τ' ἐπὶ οὖρα πέλονται ἡμιόνων K 351, ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸσ ἐρωὴ O 358 al.

14. πεδίοιο] cf. B 785.

15 οἳ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντεσ,
Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδροσ θεοϝειδήσ,
17 παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα.
21 τὸν δ' ὡσ οὖν ἐνόησεν Ἀρηΐ φίλοσ Μενέλαοσ
ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου, μακρὰ βιβάντα,
ὥσ τε λέων ἐχάρη μεγάλωι ἐπὶ σώματι κύρσασ,
εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν ἢ' ἄγριον αἶγα
25 πεινάων· μάλα γάρ ϝε κατεσθίει, αἴ κέ περ αὐτὸν
σεύωνται ταχέεσ τε κύνεσ θαλεροί τ' αἰζηοί.
ὡσ ἐχάρη Μενέλαοσ Ἀλέξανδρον θεοϝειδέα
ὀφθαλμοῖσι ϝιδών, 'φάτο γὰρ τίσεσθαι ἀλείτην.
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
30 τὸν δ' ὡσ οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδροσ θεοϝειδὴσ
ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ·
ἂψ δ' ἑτάρων εἰσ ϝέθνοσ ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.

15 = Ε 14, 630 al.
21[a] = 30 Λ 581 ο 59 cf. Ι 396 Ε 95, 711 Η 17 Λ 575 Φ 418
23 cf. Hes. Scut. [426
24[b] = Ο 271
25 cf. Φ 24
26 cf. Λ 414 sq.[a]
28[b] cf. υ 121
29 = Ε 494 al. cf. Δ 419
30 = Λ 581
30[a] = 21 [566 al.
32 = Λ 585 Ν
32[a] = Ν 533 cf. Ν 165

18 καὶ ξίφοσ· αὐτὰρ ὃ δοῦρα δύω κεκορυθμένα χαλκῶι
πάλλων Ἀργείων προκαλίζετο πάντασ ἀρίστουσ
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῆι δηϊοτῆτι.

18 cf. Λ 43 χ 125
20 = Η 40, 51

18—20. Zen. —, Ar. solos versus 19 sq., versum 18 autem servabat deleto pronomine ὅ, quod omiserunt etiam Aristoph. Callistratus Demetrius Ixion. || 18. δοῦρα] δοῦρε Ω, item Λ 43, cf. etiam Ε 495 Ν 435, 617 Φ 116 λ 211 π 15 (Π 139 χ 125). || 22. βιβάντα] -ῶντα Ω. Cf. Η 213 Μ 277 Ν 371, 807 Ο 307, 686 Π 609 λ 539 ο 555 υ 14. || 25. *ϝε] τε. || 28. τίσεσθαι A] -σασθαι Ω. Cf. Γ 112, 366 β 373 ϑ 565 ν 173 υ 121. — ἀλείτην] sic Ar., ἀλείτασ Zen. (ut υ 121).

16 sqq. Expectabatur iam pugna, at poeta etiam fallit expectationem. „In hac narratione multum est dramaticae artis" (Heyne).

17. Similis fuit species *Dolonis*, item velitis (Κ 333 sq.). *Scuto* neque ille usus est neque nunc utitur Paris, quippe *arcum* tenens uterque; cf. Θ 267 Κ 260 sq. — Sagittandi peritus et propter sagittas quam maxime timendus Paris ostenditur Λ 369 sqq.; cf. etiam Χ 359.

18—20. Zenodotum tres hos versus iure damnasse apparet coll. vs. 334 et 338.

18. αὐτὰρ ὃ] cf. Α 190.

23—26. Imitatur Verg. Aen. X 723—726.

23. σώματι] *corpori animalis* a venatoribus modo interfecti; cf. Λ 475—481 et Σ 161 sq. — Quemadmodum leo rabida fame stimulatus neque venatorum neque canum in praedam prostratam procurrentium ullam rationem habet, sic Menelaus densa Troianorum acie neglecta irruit in Paridem, velutsi hunc unum sibi haberet oppositum.

25. πεινάων] § 190.

— αἴ κέ περ] § 326.

26. σεύωνται] medium = activum etiam h. VII 12, item aor. σεύασθαι Λ 549 Ο 272 Υ 148.

27. θεοϝειδέα] § 73.

32—37. Imitatur Verg. Aen. II 379—382.

ὠσ δ' ὅτε τίσ τε δράκοντα ϝιδὼν παλίνορσοσ ἀπέστη [Δ 87 Π 634, 766
οὔρεοσ ἐν βήσσῃσ', ὑπό τε τρόμοσ ἔλλαβε γυῖα, — 34a = Ξ 397 cf. 34b cf. Ξ 506 Ω
ἀψ δ' ἀνεχώρησεν, ὦχρόσ τέ μιν εἷλε παρηιάσ, — 170 σ 88 ω 40
ὣσ αὖτισ καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων
δϝείσασ Ἀτρέοσ υἱὸν Ἀλέξανδροσ θεοϝειδήσ.
τὸν δ' Ἕκτωρ 'νείκεσσε ϝιδὼν αἰσχροῖσι ϝέπεσσι· 38 = Ζ 325
„Δύσπαρι, ϝεῖδοσ ἄριστε, γυναιμανέσ, ἠπεροπευτά, 39 = Ν 769
αἴθ' ὄφελεσ ἄγονόσ τ' ἔμεναι ἄγαμόσ τ' ἀπολέσθαι.
καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν 41 cf. λ 358 υ 316
ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ὑπόψιον ἄλλων.
ἦ ποθι καγχαλάουσι κάρη κομάοντεσ Ἀχαιοί,
φάντεσ ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλὸν

---

35. *παρηιάσ*] *παρειά* Herodianus (Ar.?), item Demetrius Ixion, pro duali fem. id habens; *παρηιά* Dionysius Sidonius. Cf. Χ 491 Ω 794 σ 200. || 40. Dionysius Scytobrachion subiungebat: *μηδέ τι γούνασιν οἷσιν ἐφέσσασθαι φίλον υἱόν* (cf. Ι 455), male intellectis verbis poetae. || 42. *ὑπόψιον*] *ἐπόψιον* (*conspicuum*) Aristoph.

---

35. ὦχροσ] subst. † (ὠχράειν λ 529). Neutrius generis esse videtur, ut μάκροσ Ar. Av. 1131.

— παρηιάσ] cf. Δ 142.

36. ἀγερώχων] cf. Β 654.

38. -οῖσι ϝέπεσσι] § 60.

39. Similibus probris Paridem petit Diomedes Λ 385: τοξότα, λωβητήρ, κέρα' ἀγλαέ, παρθενοπῖπα.

— Δύσπαρι] i. e. Πάρισ ὁ ἐπὶ κακῶι τῶν φίλων ζῶν. Vox redit Ν 769; cf. δυσμήτηρ ψ 97, Κακοϝίλιοσ τ 260, 597 ψ 19, Ἄϝιροσ σ 73, nec non δυσαριστοτόκεια Σ 54 et κακόξεινοσ υ 376.

— ϝεῖδοσ ἄριστε] *specie sola praestans,* item Ν 769 Ρ 142; cf. vs. 55 et ϝεῖδοσ ἀγητόσ Ε 787 Θ 228. Mulieris haec est laus (vs. 124 al.), non viri.

40. ἄγονόσ τ' ἔμεναι ἄγαμόσ τ' ἀπολέσθαι] *neque natus esse* (cf. Eur. Phoen. 1597)' *neque uxorem duxisse.* Uxor Paridis passim dicitur Helena; nempe „uxorem ducere" ea aetate valebat id quod „muliere potiri", sive emta sive vi rapta. Helenae πόσισ iam est Paris (Ω 763 al.), ut olim fuit Menelaus; cf. Γ 122, 172 Ζ 344 al. — Particulae τε ... τε *vel* ... *vel* nunc valent, ut vs. 220 δ 588 alibi passim, item καί, e. g. Β 346: ἕνα καὶ δύο, nec non τε καί, e. g. τριχθά τε καὶ τετραχθά Γ 363 ι 71. Nempe quae is qui loquitur aliquando fieri potuisse *simul sibi fingit,* ea ita profert ut si *simul fieri* aliquando potuerint, sive, ut barbare sed magis fortasse perspicue dicamus: quae simul videntur possibilia, ea ut simul possibilia proferuntur, non disiuncta igitur sed copulata. Cf. particularum ἤ ... ἤ usus cognatus θ 488, particularum μέν ... δέ ο 70 sq.

42. ὑπόψιον] †, *despectum.* Cf. πανόψιοσ Φ 397.

43. ποθι] § 322.

— καγχαλάουσι ... κάρη κομάοντεσ] cf. Β 11 et § 191.

44. *Probe intellegentes te esse principem, cum tam formosum te cernant.* Tu igitur quod hoste adspecto statim recessisti, impense gaudent illi, firmato iam magis animo nos aggressuri.

ϝεῖδοσ ἔπ', ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν οὐδέ τισ ἀλκή.
ἦ τοῖόσ περ ἐὼν ἐν ποντοπόροισι νέεσσι
πόντον ἐπιπλώσασ, ἑτάρουσ ἐρίϝηρασ ἀγείρασ,
μιχθεὶσ ἀλλοδαποῖσι γυναῖκ' ἐΰϝειδέ' ἀνῆγεσ
ἐξ ἀπίησ γαίησ, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων, 49ª cf. Α 270
πατρί τε σῶι μέγα πῆμα πόληΐ τε παντί τε δήμωι, 50ᵇ = Ω 706
δυσμενέσιν μὲν χάρμα, κατηφεΐην δὲ σοὶ αὐτῶι; 51 cf. Ψ 342
οὔ κεν δὴ μείνειασ Ἀρηΐ φίλον Μενέλαον;
γνοίησ χ' οἵου φωτὸσ ἔχεισ θαλερὴν παράκοιτιν. 53ª cf. υ 237 φ 202
οὔ κέν τοι χραίσμηι κίθαρισ τά τε δῶρ' Ἀφροδίτησ, 54ª cf. Α 387
ἥ τε κόμη τό τε ϝεῖδοσ, ὅτ' ἐν κονίηισι μιγήηισ.
ἀλλὰ μάλα Τρῶεσ αἰδήμονεσ· ἦ τέ κεν ἤδη
λάϊνον ἕσσο χιτῶνα κακῶν ἕνεχ' ὅσσα ϝέϝοργασ."

---

46. *τοῖόσ περ* Bentley] *τοιόσδε*. Vitii indicia sunt hiatus et *τοιόσδε* ad 2^am^ personam relatum; similis error est Ω 375. Cf. vs. 159 et § 97. || 51. *κατηφεΐην*] sic (-*είην*) Aristoph. Ar. Sosigenes Arg., *κατηφείη* Zen. || 54. *κίθαρισ*] sic Ar., alii olim *κίδαρισ* (*pileus*, cf. Poll. VII 58). || 55. *μιγήηισ* § 122] *μιγείησ*. || 56. *αἰδήμονεσ* Kaibel] *δειδήμονεσ* Ar. Ω, *ἐλεήμονεσ* Zen., *δειλήμονεσ* T, *γε μεθήμονεσ* Nauck (cf. Β 241 ζ 25), *δὴ δείμονεσ* Fick. Cf. Hesych. *δειλήμονεσ, εἰδήμονεσ*. || 57. *ἕσσο*] sic Zen. Aristoph. Ar., *εἷσο* pap. 126. Neglectum est ϝ.

---

46 sqq. *Etiamne tum, cum in longinquis regionibus circumvagatus es praedo, tam pallidus et tam anxius eras?* sive: *tune, homo miselle, nuper ausus es peregre versari et mulierem abripere?*

49. ἀπίησ] cf. Α 270.

— νυὸν] *feminam affinem* vox indicat, sive *fratris uxorem* (ut h. l.) sive *filii* (*nurum*, ut Χ 65 Ω 166 γ 451). Cf. voces γαμβρόσ et κηδεστήσ (attic., Ar. Th. 74 al.) *affines masculos* i. u. significantes (γαμβρόσ *levir* Ε 474 Ν 464, 466, alibi *gener*, e. g. Ν 428).

50 sq. πῆμα, ... χάρμα, κατηφεΐην] non ad unum substantivum γυναῖκα, sed ad totum quod antecedit enuntiatum hi accusativi pertinent: quod mulierem abduxit Paris, id eius patri, urbi, populo, ipsi denique est malum ingens. Cuiusmodi structura et apud Homerum et apud alios est frequens; cf. Δ 28, 155, 207 Χ 513 Ω 735 Hes. Op. 56 Soph. Ai. 559 Eur. Alc. 7 Andr. 292 Herc. 59 al. et *nominativi* usus consimilis ζ 184 sq.

51. κατηφεΐην] *pudorem* (*causam pudoris*), item Π 498 Ρ 556. Cf. Χ 293.

52 et 54. οὔ κεν] § 326.

54 sq. τά ... ἥ ... τό] *ista*: Veneris dona (cf. vs. 64) dicuntur luxurians caesaries et forma corporis.

56 sq. Cf. Α 231 sq.

56. αἰδήμονεσ] †, *qui facile flectantur*, *placabiles*, *mites*. Contrarium est ἀναιδήσ sive *flecti nescius*, e. g. λᾶασ vel πέτρη ἀναιδήσ Δ 521 Ν 139 al., πόντοσ ἀναιδήσ Inscr. Collitz 3114 (cf. Π 34 sq.), πόρδαλισ ἀναιδήσ Ar. Lys. 1015; cf. κάπροσ ἀναιδομάχασ Bacchyl. V 105, Αἰδώσ *placabilitatis dea* Soph. O. C. 1268, ἀναιδείασ λίθοσ *sedes implacabilium* in Areopago (Pausan. I 28 § 5).

57. λάϊνον ... χιτῶνα] cf. χθονὸσ

τὸν δ' αὖτε προσέϝειπεν Ἀλέξανδροσ θεοϝειδήσ· — 58 sq. = Z 332 sq.
„Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσασ οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν· —
αἰεί τοι κραδίη πέλεκυσ ὥσ ἐστιν ἀτειρήσ,
ὅσ τ' εἶσιν διὰ δουρὸσ ὑπ' ἀνέροσ, ὅσ ῥά τε τέχνηι
νήϊον ἐκτάμνηισιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸσ ἐρωήν·
ὣσ σοὶ ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητοσ νόοσ ἐστί. — 63 cf. κ 329
μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσέησ Ἀφροδίτησ·
οὔ τοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα, — 65 cf. Υ 265
ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσι, ϝεκὼν δ' οὐ κέν τισ ἕλοιτο.
νῦν αὖτ' εἴ μ' ἐθέλεισ πολεμιζέμεν' ἠδὲ μάχεσθαι,
ἄλλουσ μὲν κάθεσον Τρῶασ καὶ πάντασ Ἀχαιούσ, — 68 = H 49
αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσωι καὶ Ἄρηϊ φίλον Μενέλαον — 69 sq. cf. 90 sq.
συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένηι καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
ὁππότεροσ δέ κε νικήσηι κρείσσων τε γένηται, — 71 = 92 σ 46 cf. σ 83
κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα γυναῖκά τε ϝοίκαδ' ἀγέσθω· — 72 = 93

---

66. δῶσι pro δώωσι novicium (cf. § 122); Brandreth ὅσσ' αὐτοὶ δώωσι. Versum del. Knight. || 68. κάθεσον § 220²] κάθισον. || 71 et 92. κρείσσων] κρείσσω Zen.; cf. quae ad *A* 80 sunt adnotata.

χλαῖνα Aesch. Ag. 872, ξαίνειν εἰσ φοινικίδα Ar. Ach. 319. *Sceleris impii* haec erat poena publica (cf. Herodot. IX 5 Soph. Ai. 253 Plat. Leg. 873 *b*, Hirzel Abh. sächs. Ges. d. Wiss. 1909). *Pietatem* laesit Paris uxorem hospitis abripiendo; cf. vs. 354 et π 422.

59. Ut hoc loco, sic et (Z 333) N 68, 775 γ 103, 211 δ 204 ζ 187 θ 236 ξ 149 [υ 227] vocativo subiungitur enuntiatum ab ἐπεί incipiens, cuius apodosis gestu vocisque sono quodammodo suppletur. Item ο 545 enuntiatum a particulis εἰ γάρ incipiens, κ 190 τ 350 ab οὐ γάρ, δ 236 a particula adversativa ἀτάρ.

60. *Tu quidem terroris expers es.*

63. ἀτάρβητοσ] †, i. q. ἀταρβήσ N 299. Cf. ἀτρόμητοσ et adiectivum lyricum ἀτάρβακτοσ (Pind. Bacchyl.).

64. δῶρ'(α) … Ἀφροδίτησ] cf. vs. 54.

— πρόφερε] cf. B 251.

66. ϝεκών] *sua sponte, ad libitum.* Accipiunt talia mortales a caelitibus, non ipsi sibi parant aut non parant prouti sit lubitum. Sed Agar interrogandi signo versum claudit, sic interpretatus eius exitum: *„et quidni lubens quispiam ea accipiat?"* (ut ὕπνου δῶρον ἑλέσθαι).

— οὔ κεν] § 326.

67. πολεμιζέμεν'(αι)] § 125.

70. Non de sola Helena sed etiam de ceteris Menelai opibus, quas Paris simul cum ea abripuit, dimicandum erit; nam et ipsa Helena Menelai κτῆμα est, idque longe omnium pretiosissimum. Et nunc demum datur facultas dimicandi, quoniam nuper in Troadem pervenerunt Achivi et ad ipsam iam urbem oppugnandam adsunt.

72. εὖ πάντα] i. q. σύμπαντα.

οἳ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντεσ 73 = 256 cf. 94
ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα, τοὶ δὲ νεέσθων 74 cf. 257
Ἄργοσ ἐσ ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα." 75 = 258
ὣσ ἔφαθ', Ἕκτωρ δ' αὖτε χάρη μέγα μῦθον ἀκούσασ, 76-78 = *H* 54 sqq.
καί ῥ' εἰσ μέσσον ἰὼν Τρώων ἀνέϝεργε φάλαγγασ,
μέσσου δουρὸσ ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύθησαν ἅπαντεσ.
τῶι δ' ἐπετοξάζοντο κάρη κομάοντεσ Ἀχαιοί,
ἰοῖσίν τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον.
αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἄϋσε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι· μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν· 82 cf. ω 54
στεῦται γάρ τι ϝέποσ ϝερέειν κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ."
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἔσχοντο μάχησ ἄνεῴ τ' ἐγένοντο 84ᵃ = ω 57
ἐσσυμένωσ· Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔϝειπε· 85ᵇ sq. = *H* 66 sq.
„κέκλυτέ μοι, Τρῶεσ καὶ ἐϋκνήμιδεσ Ἀχαιοί, 86 = 304
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκοσ ὄρωρε. 87 = *H* 374, 388
ἄλλουσ μὲν κέλεται Τρῶασ καὶ πάντασ Ἀχαιοὺσ
τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρηι,
αὐτὸν δ' ἐν μέσσωι καὶ Ἀρηΐ φίλον Μενέλαον 90 sq. cf. 69 sq.
οἴουσ ἀμφ' Ἑλένηι καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
ὁππότεροσ δέ κε νικήσηι κρείσσων τε γένηται, 92 sq. = 71 sq.
κτήμαθ' ἑλὼν ἐῢ πάντα γυναῖκά τε ϝοίκαδ' ἀγέσθω·

74. *ναίοιτε*] sic Ar., *ναίοιμεν* Zen. pap. 126¹. || 78. Om. A (item eius archetypum), propter homoeoteleuton (*άλαγγασ—ἅπαντεσ*)? — *ἱδρύθησαν* pap. 126 H] *ἱδρύνθησαν* Ω. Cf. *H* 56. || 86. *μοι* § 92] *μευ*. — In C T additur versus: *ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι κελεύει* (= *H* 349).

73 sq. Liberior structura pro: τῶν δ' ἄλλων ... ὑμεσ μὲν ναίοιτε ..., τοὶ δὲ νεέσθων cet.; cf. Λ 171 sq. nec non Η 418. Sic apud Aristophanem e. g. est: *equi fortiter conscenderunt naves* πριάμενοι κώθωνασ, οἳ δὲ σκόροδ' ἐλάασ κρόμμυα (Eq. 600) vel: *Iuppiter fulmine* καταφρύγει βάλλων ἡμᾶσ, τοὺσ δὲ ζῶντασ περιφλεύει (Nub. 396). — Participio ταμόντεσ per zeugma etiam φιλότητα obiectum adiungitur; cf. Δ 282.

79 sq. Hectorem *sagittis* et *lapidibus* petere coeperunt (vel voluerunt) Achivorum milites gregarii; nondum enim tam prope accesserant ut *hastis* eum possent assequi. De verbis κάρη κομάοντεσ cf. Β 11 et § 191.

80. *Participio* τιτυσκόμενοι *verbum finitum* ἔβαλλον adiungitur ἐκ παραλλήλου positum. Quae frequens apud Homerum est verborum structura; conferantur Ε 145—147, 593 sq. Θ 346 sq. Μ 203, 266—268 Ο 368 sq. Σ 175, 536 sq. ι 339 λ 82 sq.

89. τεύχεα] *clipeos*, ut passim; cf. vs. 114 et 135.

— πουλυβοτείρηι] § 21.

οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν." 94 cf. 73
ὣσ ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντεσ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆι· 95 = *H* 92, 398 al.
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε βοὴν ἀγαθὸσ Μενέλαοσ· 95 sq.[a] = *K* 218 sq.
„κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλιστα γὰρ ἄλγοσ ἱκάνει
θυμὸν ἐμόν· φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη [465
Ἀργεΐουσ καὶ Τρῶασ, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπασθε 99^b = ψ 53 cf. κ
εἵνεκ' ἐμῆσ ἔριδοσ καὶ Ἀλεξάνδροι' ἕνεκ' ἀρχῆσ. 100 cf. *Z* 356; 100^b = *Ω* 28
ἡμων δ' ὁπποτέρωι θάνατοσ καὶ μοῖρα τέτυκται,
τεθναίη· ἄλλοι δὲ διακρίνθητε τάχιστα.
οἴσετε ϝάρν', ἕτερον λευκόν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν,
Γῆι τε καὶ Ἠελίωι· Διὶ δ' ἡμεῖσ οἴσομεν ἄλλον.
ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὄφρ' ὅρκια τάμνηι
αὐτόσ, ἐπεί ϝοι παῖδεσ ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι,
μή τισ ὑπερβασίηι Διὸσ ὅρκια δηλήσηται.
αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένεσ ἠερέθονται·

---

99. *Ἀργεΐουσ καὶ Τρῶασ*] *-οι καὶ Τρῶεσ* Zen. — *πέπασθε* Ar.] *πέποσθε* Ω. Cf. § 160[10]. || 100. *ἀρχῆσ* Zen.] *ἄτησ* Ω, sed epicum foret *ἀάτησ*, Paridis autem culpam elevanti id conveniret. Cf. *Z* 356 *Ω* 28. || 102. *διακρίνθητε* Gen.] *διακρι(ν)θεῖτε* vel *-ῆτε* Ω. Cf. *K* 444 ω 532. || 103. *οἴσετε* pap. 126] *οἴσετε δ'* Ω. || 104. **Γαίηι τ' Ἠελίωι θ'· ἧμεσ δὲ Δι'*? Dictionis recentioris sunt *Γῆ* pro *Γαῖα* (§ 58) et *ἡμεῖσ* pro *ἧμεσ* (§ 92). || 108—110. Ar.(?) ——

---

94. ὅρκια] quod foedus hoc quoque habebit: Troianos Achivis multam soluturos ad compensandum damnum, quod iis fecit bellum susceptum: vs. 286.

95. Imitatur Verg. Aen. XI 120.

98. φρονέω] *est mihi propositum.* Acc. cum inf. non nisi h. l. accedit (cf. att. γιγνώισκω = γνώμη μοί ἐστι sive δοκεῖ μοι), solus inf. Ι 608 Ρ 287. Cf. νοέω Χ 235 Ω 561.

99 sq. *Quoniam mala multa perpessi estis* (in bellum evocati, dein pestilentia laborantes), *bello mea causa suscepto, cuius initium fecit Paris.* Item Ζ 356 Ω 28; cf. Herodot. VIII 142: περὶ τῆσ ὑμετέρασ ἀρχῆσ ὁ ἀγὼν ἐγένετο (?). Cum genitivo Ἀλεξάνδροιο cf. Διὸσ νοῦσοσ al. (Β 397) nec non πατρὸσ κλέοσ al.; in cuiusmodi locutionibus genitivus id indicat unde nomen regens originem cepit (cf. Λ 227). — De eliso -οι'(ο) cf. § 59.

101. Solam *victoriam* commemoravit Hector (vs. 92), ipsam vero *mortem* alteri utri instare sumit Menelaus, quippe qui ira flagret (cf. vs. 28) et ad internecionem usque sit depugnaturus.

103 sq. *Agnum* album *Soli*, numini masculo et caelesti, *agnam* autem nigram *Telluri*, deae terrestri. Cf. Β 550 sq. γ 5 sq. κ 524 sq., 527, 572 λ 33.

105. τάμνηι] transfertur verbum, ut vs. 94 al.; nam oves mactaturus est ipse Agamemnon (cf. vs. 273).

108. *Nam iuniores non satis constantes sunt*, αἰεὶ ἀφραδέουσι (η 294), φρένεσ iis οὐκ ἔμπεδοί εἰσι (Ζ 352, cf. κ 493 σ 215 Υ 183). Ipse igitur senex necessario requiritur ad foedus feriendum et iure iurando (quod γερούσιον dicitur Χ 119) confirmandum.

— ἠερέθονται] § 21.

οἷσ δ' ὁ γέρων μετέῃισιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
λεύσσει, ὅπωσ ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται."
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε Τρῶέσ τε, 111ᵃ = Τ 74
ϝελπόμενοι παύσεσθαι ὀϊζυροῦ πολέμοιο.
καί ῥ' ἵππουσ μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχασ, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί,
τεύχεά τ' ἐξεδύοντο, τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίηι
πλησίον ἀλλήλων, ὀλίγη δ' ἔεν ἀμφὶσ ἄρουρα.
Ἕκτωρ δὲ προτὶ ϝάστυ δύω κήρυκασ ἔπεμπε
καρπαλίμωσ ϝάρνασ τε φέρειν Πρίαμόν τε καλέσσαι.
αὐτὰρ ὃ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων
νῆασ ἔπι γλαφυρὰσ ἴμεναι, καὶ ϝάρν' ἐκέλευε
οἰσέμεναι· ὃ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίωι.

τειχοσκοπία.

Ϝῖρισ δ' αὖθ' Ἑλένηι λευκωλένωι ἄγγελοσ ἦλθε,
ϝειδομένη γαλόωι, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
τὴν Ἀντηνορίδησ εἶχε κρείων Ϝελικάων,
Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν ϝεῖδοσ ἀρίστην. [365 sq. 124 cf. Ζ 252 Ν
τὴν δ' ηὗρ' ἐν μεγάρωι· ἣ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινε, 124ᵇ = Ν 378 cf. Β 715

109. οἷσ δ' ὁ] ὅσ δὲ Nauck, εἰ δὲ vChrist; cf. § 60. || 112. παύσεσθαι] -σασθαι Ω. Cf. vs. 28. || 119. καὶ Knight] ἠδ'. Cf. vs. 103.

109 sq. ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω | λεύσσει] cf. Σ 250.

114. ἐξεδύοντο . . . κατέθεντ'(ο)] *coeperunt clipeos* (clipeorum balteos) *exuere, dein demiserunt in terram* (cum exuissent), et sic adstiterunt, margini superiori innisi.

115. ἀλλήλων] poeta dicit *Troianos* et *Achivos*.

— ἔεν ἀμφὶσ] *in utramque partem* (ἀμφί-σε = ἀμφοτέρωσε) *patebat*. Cf. Η 342 Θ 481. Medius inter utramque aciem (ἐν τῶι μεταιχμίωι) stare sibi videtur poeta ita loquens. De ἔεν forma cf. § 302.

119. ἴμεναι] § 125.

121. Interim Iris nuntia caelestis postquam adiit Priamum (cf. Β 786), venit etiam ad Helenam in Paridis aedibus regiae Priami vicinis (cf. Ζ 317) habitantem. Salutem speratam adesse; ante urbem eius amicos armatos constitisse ipsam reposcentes; Menelaum cum Paride pugna singulari decertaturum. Ipsam iam mulierem, propter quam bellum ingens exarsit, poeta oculis nostris admirantibus est exhibiturus.

— δ' αὖθ' (-τε)] dea modo ad Priamum venit (cf. Β 786 sqq.), nunc Helenam adit.

122. γαλόωι] cf. Ζ 378.

δίπλακα πορφυρέην, πολέασ δ' ἐνέπασσεν ἀέθλουσ — 126 cf. Χ 441
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων, — 127 = 131, 251 Θ 71
οὓσ ϝέθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηοσ παλαμάων.
ἀγχόθι δ' ἱσταμένη προσέφη πόδασ ὠκέα Ϝῖρισ· — 129 = Β 790
„δεῦρ' ἴθι, νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ϝέργα ϝίδηαι
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων, — 131 = 127
οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι 'φέρον πολύδακρυν Ἄρηα
ἐν πεδίωι, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο·
οἳ δὴ νῦν ἕαται σιγῆι — πόλεμοσ δὲ πέπαυται —
ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγε.
αὐτὰρ Ἀλέξανδροσ καὶ Ἀρηΐ φίλοσ Μενέλαοσ — 136 = 253
137 μακρῆισ' ἐγχείηισι μαχέσσονται περὶ σεῖο." — 137 sq. cf. 254 sq.
139 ὣσ ϝειποῦσα θεὰ γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῶι

---

138 τῶι δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσε' ἄκοιτισ. — 138a cf. Ψ 702

---

126. πορφυρέην Zen. Aristoph. Ar. L] μαρμαρέην Ω (ut Σ 480). Cf. Χ 441. || 129. ἀγχόθι δ'(ε)] cf. Β 172. || 138. Del. Köchly (cum vs. 136 sq.). Imitatorem prodit molesta particula κε.

126—128. Troiam Achivi nondum oppugnarunt, sed per campos vicinos dudum saeviit bellum et complures urbes vicinae sunt dirutae (cf. Α 366—369).

126. δίπλακα] redit vox (Κ 134) Χ 441 τ (226), 241; idem valet δίπτυχοσ ν 224. Cf. *adeps* δίπλαξ Ψ 243, 253, quae alibi dicitur δίπτυχοσ (Α 461), et τρίπλαξ Σ 480—τρίπτυχοσ Λ 353. Opponitur ἁπλοΐσ sive *vestis simplex* (*non duplicata*) Ω 230 ω 276.

— ἐνέπασσεν] compositum apud Homerum non nisi vs. parall. redit; cf. χρυσῶι πάττειν = *ornare* (ποικίλλειν) et χρυσόπαστοσ apud posteros (Ar. Nub. 912 al.).

128. ὑπ' Ἄρηοσ παλαμάων] cf. Ε 840—842.

130. νύμφα φίλη] *cara puella*. Ad nuptam dicitur etiam δ 743, ibi ab anu, hic a sodali. Cf. Ψ 223.

132. πρὶν] *modo* (ut saepe atticum τότε).

134 sq. οἳ δὴ νῦν ἕαται ... ἀσπίσι κεκλιμένοι] *ecce iam constiterunt* (sive *quietem agunt*) *clipeis innisi*. Opp. ἀναΐσσειν Δ 114 (cf. etiam Η 106) vel ἀνίστασθαι (cf. Η 94, 161 Σ 410): *exsilire* vel *erigere se*. Verg.: *defigunt tellure hastas et* (minus apte:) *scuta reclinant* (Aen. XII 130). Verbum ἧσθαι non *standi* sed *movendi* notionem sibi habet oppositam. Cf. e. g. υ 106, ubi *res*, non *animans* dicitur ἧσθαι, vel Herodot. IX 56, 72. Item Β 255 Δ 412 Η 61, 65, 100 al.; cf. etiam ἵζειν ἵζεσθαι vs. 326 Υ 320 al. et στήμεναι Ε 309 al. ita usurpata et κεῖσθαι non *iacere* valens sed *desidere* (cf. Β 688) vel *locum obtinere* (e. g. θ 255 de *cithara* suspensa dictum vel de *ianua* Herod. Mim. III 8). Loco simili idem sic significatur: στίχεσ ἥατο πυκναί, | ἀσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι (Η 61 sq.).

137. μαχέσσονται] § 291.

138. κεκλήσε'(αι)] § 117.

ἀνδρόσ τε προτέροιο καὶ ἄστεοσ ἠδὲ τοκήων.
αὐτίκα δ' ἀργεννῆισι καλυψαμένη ὀθόνηισι
ὡρμάετ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα,
οὐκ οἴη, ἅμα τῆι γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο,
Αἴθρη, Πιτθῆοσ θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπισ.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.
οἳ δ' ἀμφὶ Πρίαμον καὶ Πάνθοον ἠδὲ Θυμοίτην

[cf. ζ 84 τ 601
143 = α 331 σ 207
143ª cf. *B* 745

140. *ἄστεοσ*] neglecto ϝ, *Ἄργεοσ* Brandreth (coll. Verg. Aen. X 782). || 144. Ar. —, cf. comment.

140. τοκήων] *Ledae* et *Tyndarei* (cf. Γ 238 λ 298 sqq.). *Iovis* filia Helena dicitur vs. 199, 426 al.; *duos* sic patres — verum et eum quem iusta connubia monstrarent — ei, ut Herculi (cf. E 396) et aliis, poetae tribuerunt postquam fabulae diversae in unum sunt conflatae.

141. ὀθόνηισι] *linteis*. Dicit poeta τὸ κρήδεμνον; cf. Ξ 184 sq. — Vox peregre adscita (*ethun* hebr. = *filum*) redit Σ 595 η 107.

142. ὡρμάετ'(ο)] § 191.

144. *Aethra* Thesei fuit mater (cf. Pausan. V 19 et X 25 sq.). *Thesei* autem apud Homerum praeterea non fit mentio nisi [A 265] λ 322, 631, et de eius filiis tacetur B 552. Nomina ministrarum commemorantur etiam δ 123—125 (*Helenae*) et σ 182 (*Penelopes*).

— βοῶπισ] *Iunonis* hoc epitheton, quod huic soli deae aptum fuit (cf. A 551), aliis, ut h. l., etiam H 10 Σ 40 tribuitur. Nempe Iliadis poetae non id valet quod vatibus antiquioribus (*vaccae vultum* sive *speciem gerens*), sed *magnis* vel *pulcris oculis ornatam*, plerisque autem locis ei nominis proprii fere instar fuit.

146—149. Stant *Priamus* et eius fratres *Lampus, Clytius*, *Hicetaon* (cf. Υ 238) in turri supra portam Scaeam. Adsunt etiam *Panthous* et *Thymoetes*, sive et hos Priami fratres fuisse poeta sumsit, sive proximos tantum ei genere. Nec non adstant *Ucalegon* et *Antenor*, primores *populi*. Antenor, filiorum multorum et fortium pater, cuius uxor fuit deae urbanae sacerdos (cf. Z 298—300), ipse fuit dux eorum civium qui bellum fieri noluerunt; tunc igitur, cum ante bellum initum legati Troiam venerunt Menelaus et Ulixes ad res repetendas, Antenor obtemperari iussit iusta poscentibus et reddita Helena belli praecidere causam (Hor. Ep. I 2, 9, cf. Γ 205—208 H 348—352 Λ 123—125, 138—141). Adstipulatus ei est Hector (cf. Δ 163—165); contrariam vero partem obtinuisse alterum illum δημογέροντα, qui e nostro tantum loco (et Verg. Aen. II 311 Graecum exemplum secuto) nobis innotuit, ipsum eius nomen testatur; quo significatur „Cleon" quidam Troianus, οὐκ ἀλέγων sive *temerarius*, quid sit futurum neque quaerens neque curans (cf. e. g. Hes. Oper. 251 et I 504). Hunc igitur cum Paride fecisse intellegimus. Sed epitheton hoc in nomen proprium mutatum esse, — ut Πυριφλεγέθοντα κ 513, — id admodum est mirum, et e comica aliqua fabula quam ex epico carmine desumtum id potius dixerit quispiam; irridentis enim, carpentis, contemnentis sunt talia, — quasi hodie

Λάμπον τε Κλυτίον θ' Ἱκετάονά τ', ὄζον Ἄρηοσ, 147 = Υ 238
Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω, 148 cf. Η 276 σ 65 148ᵇ = Ι 689
ἥατο δημογέροντεσ ἐπὶ Σκαιῆισι πύληισι,
γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι, ἀλλ' ἀγορηταὶ
ἐσθλοί, τεττίγεσσι ϝεϝοικότεσ, οἵ τε καθ' ὕλην
δένδρε' ἐφεζόμενοι ϝόπα λειριόεσσαν ἱεῖσι. 152 cf. Hes. Scut. 394 Oper. 583
οἳ δ' ὡσ οὖν ἐϝίδονθ' Ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν, 154ᵃ = Θ 251
ἦκα πρὸσ ἀλλήλουσ ϝέπεα πτερόεντ' ἀγόρευον· 155 cf. Ω 142
„οὐ νέμεσισ Τρῶασ καὶ ἐϋκνήμιδασ Ἀχαιοὺσ

153 *τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορεσ ἦντ' ἐπὶ πύργωι.*

148. *Οὐκαλέγων*] cf. comment. || 152. *δένδρε(ϊ)* Zen.] *δενδρέωι* Ar. Ω. Cf. § 71. Recte haberet etiam *ὄζωι* (quod legitur loco simili Hes. Scut. 394). || 153. Del. vHerwerden; novicium est *ἦντο* pro *ἥατο* (ut vs. 149; cf. § 119), neque aptum est *τοῖοι*. || 154. *ἐϝίδονθ'* (-ντο)] (ε)ιδον pap. 126. || 155. *ἦκα*] *ὦκα* Zen. Crates.

vocetur aliquis *Sir Nevermind* vel *Monsieur Jemenmoque*, — non gravibus verbis rem ornate enarrantis. Cf. Alcman. fr. 22: Πολλαλέγων ὄνομ' ἀνδρί, γυναικὶ δὲ Πασιχάρηα. Fuitne in carminibus antiquioribus Ἀντίμαχοσ οὐκ ἀλέγων? Simillima certe de Antimacho — quod et ipsum disertum est nomen, τὸν τοῖσ Ἀχαιοῖσ ἀντιμάχεσθαι βουλόμενον significans, — Λ l. l. narrantur. Nostro autem loco epitheton prisco aliquo rhapsodorum vel excribentium errore in nomen proprium abiisse, id facilius est ad credendum quam ipsius poetae hunc fuisse errorem. Itaque libenter Ἀντίμαχόσ τε καὶ Ἀντήνωρ h. l. legerit quispiam.

151 sq. Senes diserti in turri stantes comparantur cum *cicadis* in arbore canentibus; quae bestiolae item sola voce valent. Sed indicatur tantum, non perficitur haec comparatio, quae *compendiaria* dici potest optimo iure; non enim *cicadis* poeta assimulat *senes*, sed senum *vocem voci* cicadarum (cf. Α 47 et Ρ 51). Participii ϝεϝοικότοσ usus similis est locis compluribus, ubi deus vel dea *avi similis* proruere dicitur quidem, non tamen in avem mutatum numen cogitat poeta, sed eius *impetum* assimulat *celeritati avis* (cf. Ν 62 Ο 237 Τ 350 ε 51, 353 et Δ 78 Ε 778 Ο 80—83). Alibi tamen revera in aves mutatos cogitat Apollinem Somnum Minervam (Η 59? Ξ 290? γ 372 χ 240; cf. etiam α 320), et cum nostro loco conferri potest fabula recentiorum, quae est de Tithone tum cum annis plane esset confectus in cicadam mutato.

152. λειριόεσσαν] *claram* (nos: *helder*), φαιδράν. Item Hes. Theog. 41. Ut Nestor (Α 248), sic et hi senes sunt λιγύφωνοι. — Ad *auditum* nunc transfertur id quod proprie ad *visum* pertinet adi.; cf. Β 93 et Ν 830, ubi sic dicitur cutis *sole non usta* (= λευκή Λ 573; cf. etiam Δ 141). Breviorem adiectivi formam praebent nomen proprium Ποδα-λείριοσ et Bacchyl. XVII 95, ubi oculi fulgidi vocantur ὄμματα λείρια, item Apoll. Rhod. IV 903 ὄπα λείριον. De termino -εισ cf. Μ 269.

156. οὐ νέμεσισ] item Ξ 80 α 350 υ 330, = οὐ νεμεσσητόν (ut Γ 410 al.). Cf. Λ 648.

τοιῆιδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
αἰνῶσ ἀθανάτηισι θεῆισ' εἰσ ὦπα ϝέϝοικε.
ἀλλὰ καὶ ὥσ, τοίη περ ἐοῦσ', ἐν νηυσὶ νεέσθω,
μηδ' ἧμιν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο."
ὣσ ἄρ' ἔφαν, Πρίαμοσ δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῆι·
„δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα, φίλον τέκοσ, ἵζε' ἐμεῖο,
ὄφρα ϝίδηισ πρότερόν τε πόσιν πηούσ τε φίλουσ τε.
οὔ τί μοι αἰτίη ἐσσί· θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσι,
οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν.
ὥσ μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνηισ,
ὅσ τισ ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸσ ἀνὴρ ἠΰσ τε μέγασ τε. 167ᵇ = 226 Ψ 664 ι 508
ἦ τοι μὲν κεφαλῆι καὶ μείζονεσ ἄλλοι ἔασι,
καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὔ πω 'ϝίδον ὀφθαλμοῖσι,
οὐδ' οὕτω γεραρόν· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ϝέϝοικε." 170ᵇ cf. ω 253
τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν· 171 cf. 228
„αἰδοῖόσ τέ μοί ἐσσι, φίλε ϝεκυρέ, δϝεινόσ τε.
ὥσ μ' ὄφελεν θάνατοσ ϝαδέμεν κακόσ, ὁππότε δεῦρο
υἱέϊ σῶι ἑπόμην, θάλαμον γνωτούσ τε λιποῦσα
παῖδά τε τηλυγέτην καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.

---

157. *πολὺν χρόνον ἄλγεα*] **πόνον καὶ πήματα*? Cf. *B* 134 sq. || 163. (*ϝ*)*ίδηισ* Zen. pap. 126] *ἴδηι* Ar. A (cf. § 117). || 165. *Ἀχαιῶν*] *Ἄρηοσ* pap. 126[1]. || 173. *ὥσ μ' ὄφελεν θάνατοσ ϝαδέμεν* (*-έειν*) Monro] *ὡσ ὄφελεν θανατόσ μοι ἁδεῖν*. Vitii indicia sunt pronomen loco insolito collocatum (cf. § 329) et verbi *ϝαδεῖν* neglectum *ϝ*.

---

160. λίποιτο] *hic remaneat, relinquatur*; passivum est (sic semper λιπέσθαι, e. g. Ι 437).

161. ἐκαλέσσατο φωνῆι] cf. Α 587.

162—190. Et quae Priamus ait et quae ei respondet Helena et quae huic Priamus, novenis versibus poeta est complexus; quod consultone fecerit nunc non liquet. Cf. vs. 298—301 et Ω 748—759.

162. ἵζε'(ο)] § 117.

164. Insontem esse Helenam, quippe vi raptam, palam proloquitur Priamus. De verborum structura cf. Ν 486.

166. *Ut eliam* (= *exempli causa*, att. αὐτίκα) *ingentis illius viri nomen mihi dicas*. Particula ὡσ a verbis πάροιθε ἐμεῖο ἵζεο suspensa est.

169. οὕτω] de syllaba -τω correpta cf. § 29.

172. αἰδοῖόσ τε ... δϝεινόσ τε] cf. Λ 649.

173. *Utinam mors mihi placuisset, cum a filio tuo huc sum abducta!* Utinam morte voluntaria contumeliae me eripuissem! Valet nunc θάνατοσ id quod βουλὴ θανάτοιο (sic ϝανδάνει βουλή Π 45 al.). Cf. Ζ 345—348 „utinam statim natam mors me abripuisset!" Helena exclamans.

175. παῖδα] *Hermionen*. Cf. δ 14.

— τηλυγέτην] vox ignota: *caram*? an *parvam natu*? an *tenellam*? Redit vox Ε 153 Ι 143, 285, 482 Ν 470 δ 11 π 19.

— ὁμηλικίην] i. q. ὁμήλικεσ (vel, cum

ἀλλὰ τά γ' οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.
τοῦτο δέ τοι ϝερέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷσ· — 177 = η 243 ο 402 cf. τ 171
οὗτόσ γ' Ἀτρεΐδησ, εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων,
ἀμφότερον, βασιλεύσ τ' ἀγαθὸσ κρατερόσ τ' αἰχμητήσ.
δαὴρ αὖτ' ἐμὸσ ἦσκε κυνώπιδοσ, εἴ ποτ' ἔεν γε."
ὣσ 'φάτο, τὸν δ' ὁ γέρων ἠγάσσατο 'φώνησέν τε·
„ὦ μάκαρ Ἀτρεΐδη, μοιρηγενέσ, ὀλβιόδαιμον,
ἦ ῥά νύ τοι πολλοὶ 'δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,
ἔνθ' ἔϝιδον πλείστουσ Φρύγασ ἀνέρασ αἰολοπώλουσ, — 185b cf. h. Ven. 138
λαοὺσ Ὀτρῆοσ καὶ Μυγδόνοσ ἀντιθέοιο,
οἵ ῥα τότ' ἐστρατόοντο παρ' ὄχθασ Σαγγαρίοιο, — 187a = Δ 378

187. ἐστρατόοντο § 191] -όωντο. Cf. Aesch. Agam. 132. Idem error est Δ 378 Δ 713, cf. etiam Ε 417 Λ 153 Ν 675 δ 226 ι 108.

de uno homine dicitur, id quod ὁμῆλιξ) valet etiam Ε 326 Ν 431, 485 β 158 γ 49, 364 ζ 23 χ 209, item ἡλικίη Π 808; cf. παναφῆλιξ *cui nulli sunt sodales* Χ 490. *Aetatis aequalitatem* ὁμηλικίη non nisi Υ 465 significat, ipsam *aetatem* (*senectutem*) ἡλικίη Χ 419. Cf. δῆμοσ = *homo de plebe* Μ 213.

176. κλαίουσα τέτηκα] *luctu confecta sum*, meos desiderans captiva.

180. Aut totus versus aut probrosum certe vocabulum κυνώπιδοσ recentioris aevi videtur. Nam ab Iliade et ab Odyssea aliena sunt quae Helenam non insontem fuisse significant. Cf. Γ 404 Ζ 344, 356 δ 144—146, 260 sq. ψ 220—224.

— ἐμὸσ . . . κυνώπιδοσ] cf. Β 54.

— εἴ ποτ' ἔεν γε] in hac formula servata est primitiva vis particulae εἰ, de qua cf. Α 135—137. Huiusmodi locis εἶ scripsisse satius fortasse fuerit, valet enim id fere quod atticum ναί: *olim sane erat. Creditu nunc id videtur difficile, attamen sic aliquando res se habuit.* Redit locutio Λ 762 Ω 426 ο 268 τ 315 ω 289. De forma ἔεν cf. § 302.

182. μοιρηγενέσ] †, *felici fato natus.* Sic μοῖρα vox, quae plerisque locis i. q. *mortem* valet, etiam υ 76 usurpata est. Opponitur igitur nunc ὁ μοίρῃ γενόμενοσ ei qui κακῇ αἴσῃ sit natus (Α 418). Cf. posterorum vox ambigua συμφορά.

183. *Multi igitur profecto iuvenes Achivi* (*ut nunc primum video*) *tibi erant subiecti!* Sive: *quam magnae tibi sunt copiae!* — Frequens est hic usus temporis praeteriti post ἄρα (cf. Θ 163 Ι 316 al.), etiam apud posteros (Ar. Vesp. 183 al.), et praesertim in locutione ἔμελλον (-λλεσ etc.) ἄρα . . . *in fatis igitur erat ut . . .!* (Β 36 al.). Praeterea huc faciunt Δ 243 et quae ibi sunt laudata. Cf. etiam Κ 71 ι 349 sq.

184—190. Phrygibus opem tulit Priamus regis Phrygiae gener. Ad Sangarium enim Phrygiae flumen erat regnum *Dymantis*, cuius filiam Hecubam Priamus uxorem duxit; cf. Π 719.

καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουροσ ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην
ἤματι τῶι, ὅτε τ' ἦλθον Ἀμαζόνεσ ἀντιάνειραι, —
ἀλλ' οὐδ' οἳ τόσοι ἦσαν ὅσοι ϝελίκωπεσ Ἀχαιοί."
δεύτερον αὖτ' Ὀδυσῆα ϝιδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιόσ·
„ϝείπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκοσ, ὅσ τισ ὅδ' ἐστί,
μείων μὲν κεφαλῆι Ἀγαμέμνονοσ Ἀτρεΐδαο,
εὐρύτεροσ δ' ὤμοισιν ἰδὲ στέρνοισι ϝιδέσθαι.
τεύχεα μέν ϝοι κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρηι,
αὐτὸσ δὲ κτίλοσ ὣσ ἐπιπωλέεται στίχασ ἀνδρῶν. 196b cf. Δ 231
ἀρνειῶι μιν ἐγώ γε ϝεϝίσκω πηγεσιμάλλωι,
ὅσ τ' οἴων μέγα πῶυ διέρχεται ἀργεννάων."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη Διὸσ ἐκγεγαυῖα·
„οὗτοσ δ' αὖ Λαερτιάδησ πολύμητισ Ὀδυσσεύσ,
ὃσ 'τράφεν ἐν δήμωι Ἰθάκησ κραναῆσ περ ἐούσησ,
ϝειδὼσ παντοίουσ τε δόλουσ καὶ μήδεα πυκνά."
τὴν δ' αὖτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα· 203 cf. Δ 822
„ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ϝέποσ νημερτὲσ ἔϝειπεσ. 204 cf. π 69 ψ 183
ἤδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθε δῖοσ Ὀδυσσεὺσ
σεῖ' ἕνεκ' ἀγγελίην σὺν Ἀρηϊ φίλωι Μενελάωι·

188. ἐλέγμην Strab. 552 et 681] ἐλέχθην. Cf. § 232 et δ 453. || 193. κεφαλῆι] -λὴν Ar. (cf. Α 404). || 201. 'τράφεν § 149[103]] τράφη. || 205. ποτ'(ε)] *τότ'? Vulgatae numeri sunt suspecti (cf. Α 53). Eadem correctio requiritur Θ 108, cf. autem Ι 131 et v. l. Π 810. || 206. σεῖ'(ο) § 92] σεῦ Ar. Ω, σῆσ Zen. (cf. Τ 336). — ἀγγελίην Bentley] ἀγγελίησ Ω, quod Zen. aliique interpretabantur genitivum (cf. Γ 100 κ 245 ξ 70 π 334), Ar. nominativum masculini. Vitium simile est Ν 252 Ο 640; cf. etiam Ar. Av. 1340.

188. ἐλέγμην] cum *recensebar* (§ 306) tum *in insidiis collocatus fui* (§ 232) intellegi sinit lingua (cf. δ 451 et 453). Hoc verum videtur.

189. *Amazonum* feminarum bellicosarum etiam Ζ 186 fit mentio, et Penthesileam Amazonum reginam Priamo opem ferentem ab Achille esse interemtam ferebat Aethiopis carmen epicum. Cf. etiam Β 814.

193. κεφαλῆι] dativus mensurae (*discrimen* indicans) ut Ar. Nub. 640 (παρεκόπην τριχοινίκωι) vel Eq. 318.

195. *Clipeum* Ulixes nunc posuit, ut ceteri milites; cf. vs. 134 sq. — πουλυβοτείρηι] § 21.

196. κτίλοσ] *aries*. Et vox et ipsa comparatio redit Ν 492. De syllaba posteriore ante ὣσ non producta cf. § 101. — ἐπιπωλέεται] § 191.

197. πηγεσιμάλλωι] *densum vellus gerenti* Adi. †; cf. πηγόσ Ι 124 al.

201. κραναῆσ περ ἐούσησ] cf. δ 605 ι 27 κ 417, 463 ν 242 φ 346.

205—208. Cf. vs. 146—149.

205 sq. ἤλυθε ... ἀγγελίην] *obiit legationem*. Accusativus est obiecti interni, ut ἐξεσίην ἐλθεῖν Ω 235 φ 20, ἀγγελίην προϊάλλειν Hes. fr. 94[26, 37]. Item Λ 140 (Ν 252) Ο 640 Hes. Theog. 781; cf. ὁδὸν ἐλθεῖν (e. g. Eur. Troad. 235), similia.

τοὺσ δ' ἐγὼ ἐξείνισσα καὶ ἐν μεγάροισ' ἐφίλησα,
ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μήδεα πυκνά.
ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν, 209 cf. Κ 180
στάντων μὲν Μενέλαοσ ὑπείρεχεν εὐρέασ ὤμουσ,
ἄμφω δ' ἑζομένω γεραρώτεροσ ἦεν Ὀδυσσεύσ.
ἀλλ' ὅτε δὴ μύθουσ καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον,
ἦ τοι μὲν Μενέλαοσ ἐπιτροχάδην ἀγόρευε,
παῦρα μέν, ἀλλὰ μάλα λιγέωσ, ἐπεὶ οὐ πολύμυθοσ
οὐδ' ἀφαμαρτοϝεπήσ, εἰ καὶ γένε' ὕστεροσ ἦεν.
ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητισ ἀναΐξειεν Ὀδυσσεύσ,
'στάσκεν, ὑπαὶ δ' ἐϝίδεσκε, κατὰ χθονὸσ ὄμματα πήξασ,
σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω οὔτε προπρηνὲσ ἐνώμα,
ἀλλ' ἀστεμφὲσ ἔχεσκεν, ἀϝίδρει φωτὶ ϝεϝοικώσ·
φαίησ κε ζάκοτόν τέ τιν' ἔμμεναι ἄφρονά τ' αὔτωσ.

---

210. *στάντων*] *στάντεσ* Bentley. ‖ 211. *ἑζομένω*] sic Ar., *-νων* Zen. (cf. v. l. *Κ* 224), *ἄμφω* igitur ratus nomen indeclinabile (ut *δύω* sive *δύο* *Κ* 253 *Ν* 407 *κ* 515; cf. *Σ* 329). ‖ 212. *ὕφαινον*] *ἔφαινον* Casaubonus (cf. *Σ* 295 *ϑ* 499). ‖ 215. *εἰ*] *ἦ* Nicanor (ut *Η* 393 *Π* 61 *Χ* 280), *ἦ* pap. 126[1] A.

---

207. ἐξείνισσα καὶ ... ἐφίλησα] cf. Χ 203.

210. στάντων] genitivus non est *absolutus*, quae rarior apud H. est structura neque omisso pronomine usurpatur (cf. Λ 458), sed *partitivus*.

211. Structura eadem vel similis est Η 306 sq. Κ 224 Λ 833—836 Μ 400 Ν 584 sq. Π 264 sq., 317 θ 361 sq. ι 462 sq. μ 73 σ 95 sq. τ 230 ω 483.

212. μύθουσ καὶ μήδεα ... ὕφαινον] cf. Σ 367.

213. ἐπιτροχάδην] *volubiliter*, *nihil cunctatus*; redit adverbium σ 26, cf. προτροπάδην, ἐπιστροφάδην, al.

214 sq. *Pauca quidem, sed admodum clara voce, — nam non multorum verborum neque tamen infacundus est, — licet natu esset minor.* Menelaus ἀσφαλέωσ ἀγόρευε, ut dicitur θ 171. Adiectivum πολύμυθοσ redit β 200, ἀφαμαρτοϝεπήσ vero †, quocum cf. λ 511 et ἁμαρτίνοοσ Hes. Theog. 511. Vox γένοσ id quod γενεή nunc valet, contra γενεή id quod γένοσ Λ 786: γενέηι ὑπέρτεροσ *stirpe nobilior* (non: *natu maior*). Cf. etiam γενέθλη *sobolem* significans Ε 270.

215. γένε'(ϊ)] § 71.

216 et 221. Optativus si sincerus (cf. nota crit.), actionem iteratam indicat (ut Ρ 733 Υ 228 Ω 14 al.), plus semel igitur Ulixes verba fecit.

217. *Adstitit atque oculos paulum tellure moratos sustulit* Ovid. Met. XIII 125.

218 sq. Sceptrum, quod tenet utpote orator publicus (cf. Α 234—239), non movet Ulixes, sed quietus et tacitus aliquantisper adstat. Sic postea Pericles ἐντὸσ τὴν χεῖρα ἔχων verba facere solebat.

220. Cf. Α 53.

— φαίησ] *dixeris*. Ut de re praesenti — praesens videlicet ei ante

ἀλλ' ὅτε δὴ ϝόπα τε μεγάλην ἐκ στήθεοσ εἵη
καὶ ϝέπεα νιφάδεσσι ϝεϝοικότα χειμερίῃσι,
οὔ κεν ἔπειτ' Ὀδυσῆΐ γ' ἐρίσσειε βροτὸσ ἄλλοσ.“
  τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ϝιδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιόσ·
„τίσ τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλοσ Ἀχαιὸσ ἀνὴρ ἠΰσ τε μέγασ τε, 226b = 167
ἔξοχοσ Ἀργείων κεφαλὴν ἠδ' εὐρέασ ὤμουσ;“
  τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλοσ ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν· 228 cf. 171
„οὗτοσ δ' Αἴασ ἐστὶ πελώριοσ, ἕρκοσ Ἀχαιῶν·
Ἰδομενεὺσ δ' ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸσ ὣσ
ἕστηκ', ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται.
πολλάκι μιν 'ξείνισσεν Ἀρηΐ φίλοσ Μενέλαοσ
ϝοίκωι ἐν ἡμετέρωι, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
νῦν δ' ἄλλουσ μὲν πάντασ ὁρῶ ϝελίκωπασ Ἀχαιούσ,
οὕσ κεν ἐῢ γνοίην καί τ' οὔνομα μυθησαίμην·
δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ϝιδέμεν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱπποδάμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα, 237 = λ 300

224 *οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆοσ ἀγασσάμεθ' εἶδοσ ἰδόντεσ.*

221. *εἵη*] *ἵει* C Apoll. lex. (cf. v. l. *N* 118), quo recepto in vs. 216 scribendum videtur **ἀνηΐξασκεν*. || 224. Del. Bentley. Interpolatorem arguit *ϝ* bis neglectum (*εἶδοσ ἰδόντεσ*). || 227. *ἠδ'(ὲ)*] *τε καὶ* Aristoph. Ar. (ut *P* 719; cf. § 3). || 235. Om. pap. 126 (in margine addidit manus alia), del. Knight. || 237. *Πολυδεύκεα*] *-κην* C (cf. § 73).

oculos versatur — loquitur Antenor sive ipse poeta, item vs. 223. Cf. vs. 392 et Δ 223.

— ζάκοτόν τε ... ἄφρονά τ'(ε)] *ira abreptum et* (= *vel*) *stupidum.* Cf. vs. 40.

221 sq. Cf. loci comicorum, ubi Pericles tonare dicitur vel ubi Cleonis facundia assimulatur torrenti lutulento. Praeterea huc faciunt Λ 462 ι 491.

230. θεὸσ ὣσ] i. q. θεοϝειδήσ (ut vs. 16).

231. ἠγερέθονται] cf. § 21.

232. Ut Idomeneus a Menelao, sic Menelaus ab Idomeneo hospitio ante aliquod tempus est exceptus, cum in Cretam iter faceret; interim Helena a Paride est rapta. Res in Cypriis carmine narrata fuit.

234. *Diomedis* herois in paucis clari nomen h. l. omissum mirati sunt multi lectores. Immerito; nam poeta, cui necessarium visum est explicare quomodo Idomeneus rex Cretensis Helenae cognitus esse potuisset, veri parum simile duxit etiam principem Aetolum illum aut Argivum (cf. Ξ 119) in reginae Lacaenae conspectum unquam venisse.

235. κεν ... γνοίην] brevius dictum pro: *novi et nominare possim si roges.* Cf. futuri temporis similis usus Κ 88 al.

— τ'(οι)] § 13.

236. ϝιδέμεν] § 126.

237—244. *Castor* et *Pollux*, qui mortui nunc dicuntur, ab H. non nisi h. l. et λ 300—304 commemorantur, utrobique *Tyndarei* ex Leda *filii* vocati, non *Dioscuri.* Illic immortalitate

αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία ’γείνατο μήτηρ. 238 cf. Γ 293
ἦ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονοσ ἐξ ἐρατεινῆσ,
ἢ δεῦρο μὲν ἕποντο νέεσσ’ ἔνι ποντοπόροισι,
νῦν αὖτ’ οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
αἴσχεα δεδϝιότεσ καὶ ὀνείδεα, πόλλ’ ἅ μοί ἐστι.“
ὣσ ’φάτο, τοὺσ δ’ ἤδη κατέχεν φυσίζοοσ αἶα 243 cf. λ 301

240. δεῦρο] δεύρω Herodianus A.

dimidiata frui dicuntur, alternis diebus morientes et reviviscentes. Nunc Helena quoniam eos non cernit, aut in castris latitare aut in patria remansisse putat. Bello absumtos non potest suspicari, quoniam bellum nunc demum instat. At tamen *iam* (vs. 243) — intra paucorum mensium illud spatium, quod post raptam Helenam elapsum est — in patria sunt mortui et sepulti. In Cypriis carmine — si revera ibi legebantur haec et cetera quae Proclus illi carmini tribuit; nam de ea certe Cypriorum parte, in qua narrabatur Paridis Helenaeque iter, Proclum falsa perhibuisse constat ex Herodoto! — in Cypriis igitur Dioscuri hunc vitae finem habuisse referebantur: brevi postquam eorum soror Menelao absente in Asiam est abducta, cum Menelaus nondum ex itinere revertisset, Apharei armenta rapere conati cum huius filiis Ida et Lynceo conflixerunt; a quibus cum Castor interemtus esset, Pollux, qui immortalis erat, ambos necavit, dein Iuppiter cum Castorem tum Pollucem semimortalem fecit. Eandemne fabulam poeta noster spectaverit incertum; non congruit autem haec ratio temporum cum I 558, ubi Phoenix ait Idae filiam olim Meleagro nupsisse, qui tamen propter formam suspectus est versus. Hac quoque in re Cypria carmen a nostris versibus discrepabat, quod Castor quidem mortalis, Pollux vero immortalis fuisse in illo carmine narrabatur.

238. μοι μία] *eadem quae me*, μία = ἡ αὐτή. Item vs. par. et I 319 Ω 66; cf. οἴη Η 42. — Nomina κασίγνητοσ -τη et αὐτοκασίγνητοσ -τη, ut ἀδελφεόσ -ή, eos qui *ex eadem matre nati* sunt significant; bis igitur nunc dicitur idem (cf. X 203). Qui quoniam etiam eundem patrem habere solent, id mente addi solet, ut et nostro loco (cf. vs. 140). Sic propria vocum ἀδελφεόσ -ή vis (*eiusdem uteri*) sensim evanuit, et Θ 318 Ν 695 Ο 334 ei quoque dicti sunt ἀδελφεοί qui patre eodem sed non eadem matre sunt nati, item κασίγνητοι Ο 545 Υ 419.

242. δεδριότεσ] id fere, quod *vitantes*: *veriti ne multa probrose de me dicta audiant.* Non dubitabat Helena quin Thersitae illi, qui aerumnas bellicas aegre ferrent, de se quamvis immerenti iactarent verba criminosa.

— Ante πολλά enuntiatum incidi iussit Nicanor; cf. λ 74.

243. φυσίζοοσ] *terrae* epitheton redit Φ 63 λ 301 h. Ven. 125. Veteres interpretati sunt φερέσβιον. Quae si recte habet interpretatio, -ζοοσ pro -ζωοσ est dictum; cf. § 17 et Herodoteum ζόη *vita.* Inter recentiores fuit qui ad vocem ζειάσ referret, id quod ζείδωρον valere ratus. Sed *o* pro *e* in nominis (non verbi) stirpe dictum aliis exemplis collatis probari posse non videtur, et eos certe quos novimus poetas

ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίληι ἐν πατρίδι γαίηι.

Ἀλεξάνδρου καὶ Μενελάου μονομαχία.

κήρυκεσ δ' ἀνὰ ϝάστυ θεῶν 'φέρον ὅρκια πιστά,
ϝάρνε δύω καὶ ϝοῖνον ἐΰφρονα, καρπὸν ἀρούρησ,
ἀσκῶι ἐν αἰγείωι· 'φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν — 247^a = ζ 78
κήρυξ Ἰδαῖοσ ἠδὲ χρύσεια κύπελλα,
ὤτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενοσ ϝεπέεσσι·
„ὄρσεο, Λαομεδοντιάδη, καλέουσιν ἄριστοι
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων — 251 = 127
εἰσ πεδίον καταβήμεν', ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμητε·
αὐτὰρ Ἀλέξανδροσ καὶ Ἄρηϊ φίλοσ Μενέλαοσ — 253 = 136
μακρῆισ' ἐγχείηισι μαχέσσοντ' ἀμφὶ γυναικί, — 254 sq. cf. 137 sq.
τῶι δέ κε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἕποιτο,
οἳ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντεσ — 256 = 73
ναίοιμεν Τροίην ἐριβώλακα, τοὶ δὲ νέονται — 257 cf. 74
Ἄργοσ ἐσ ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.“ — 258 = 75
ὣσ 'φάτο, 'ρίγησεν δ' ὁ γέρων ἐκέλευσε δ' ἑταίρουσ — 259^a = Ο 34 ε 116, 171
ἵππουσ ζευγνύμεναι· τοὶ δ' ὀτραλέωσ ἐπίθοντο.
ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμοσ, κατὰ δ' ἡνία 'τεῖνεν ὀπίσσω· — 261 cf. 311; 261^b cf. Τ 394

---

244. φίληι] ἑῆι Zen. (cf. § 95). || 252. τάμητε] τάμηαι D, *τάμησθα (cf. vs. 105)? || 257. νέονται] νεέσθων pap. 126^1. || 259. ἑταίρουσ pap. 126] -ροισ Zen. Ar. A^1 C (cf. § 60).

---

epicos non *farris* sed *vitae* notionem huic composito tribuisse satis apparet; iis enim potissimum locis usurpant ubi de vita functis fit sermo, qui in gremium terrae, matris communis, redierint. Id quod in scholiis immerito vituperatur: οὐ καλὸν ἐπὶ νεκρῶν καὶ τύμβων ταττόμενον. Ex Ven. l. l. nihil certi efficitur, minus tamen apta et illic est *frumenti* notio.

245. πιστά] *quae requiruntur ad foedus fidum* sive: *ad foedus iure iurando confirmandum.*

246. ἐΰφρονα] vinum, quod homines εὐφραίνει, ipsum εὔφρον nunc dicitur, quemadmodum oleum, quo artus ὑγροί sive mobiles fiunt, ipsum dicitur ὑγρόν. Similia sunt κωφὸσ λιμήν, *caeca nox*, alia, nec non cognata sunt quae Λ 574 tetigimus.

— καρπὸν ἀρούρησ] etiam Σ 568 *uvas* vox καρπόσ designat, alibi *fruges, frumentum*, ut et apud posteros (Thuc. III 15 § 2 Ar. Plut. 515 al.).

252. καταβήμεν'(αι)] § 125.

254. μαχέσσοντ'(αι)] § 291.

256 sq. Cf. vs. 73 sq.

261. *Habenas* a ministro sibi traditas (non: e currus margine solutas, nulla enim nunc fuit causa huic eas alligandi, ut Ε 262 alibi) *senex intendit*, quibus bigas regeret. Cf. Λ 521 sq.

πὰρ δέ ϝοι Ἀντήνωρ περικαλλέα ’βήσετο δίφρον. 262 = 312
τὼ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίονδ’ ἔχον ὠκέασ ἵππουσ. 263ᵇ cf. Λ 760
ἀλλ’ ὅτε δή ῥ’ ἵκοντο μετὰ Τρῶασ καὶ Ἀχαιούσ, 264ᵃ = π 335 cf. Δ 210 ο 101
ἐξ ἵππων ἀποβάντεσ ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν 265 cf. Λ 619
εἰσ μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχάοντο. 266 = 341
ὤρνυτο δ’ αὐτίκ’ ἔπειτα ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ἂν δ’ Ὀδυσεὺσ πολύμητισ· ἀτὰρ κήρυκεσ ἀγανοὶ
ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ ϝοῖνον
’μίσγον, ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρασ ἔχευαν. 270ᵇ = Ι 174 α 146 γ 338 φ 270
Ἀτρεΐδησ δὲ ϝερυσσάμενοσ χείρεσσι μάχαιραν, 271 sq. = Τ 252 sq.
ἥ ϝοι πὰρ ξίφεοσ μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄορτο,
ϝαρνῶν ἐκ κεφαλῆσ ’τάμνε τρίχασ· αὐτὰρ ἔπειτα
κήρυκεσ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ’νεῖμαν ἀρίστοισ.
τοῖσιν δ’ Ἀτρεΐδησ μεγάλ’ ηὔχετο χεῖρασ ἀνασχών· 275ᵇ = Λ 450

263. *Σκαιῶν*] contractio novicia (item *Z* 307; cf. § 56) et desideratur *πυλάων*. || 270. *ἔχευαν* A] *-ον* Ar. (cf. *α* 146). || 272. Om. pap. 126 (in ora superiore addidit alia manus). — *ἄορτο* § 256] *ἄωρτο*. || 273. *ϝαρνῶν*] *ἀρνέων* Zen., cuius mendi causa fuit accentus circumflexus; similia vitia sunt *βαλέειν* pro *βαλεῖν* (*βαλέμεν*) sim. (§ 126), *εἰρεῦσαι* pro *ϝείρουσαι* Hes. Theog. 38, *πυρέων χειρέων πιεῦσα* pro *πυρῶν, χειρῶν, πιοῦσα* Herod. Mimiamb. II 80 VI 11, 90 VII 3. — **κεφαλῆσ*] *κεφαλέων*. Cf. § 56. Pluralis in locum singularis irrepsit etiam *I* 441 *τ* 539 *χ* 245, 444, 471 sq.; praeterea cf. *Α* 238, 273, 495 et frequens vocum *μεγάρου—μεγάρων* similiumque confusio. || 274. *ἀρίστοισ*] *ἀγοῖσι* Nauck (cf. § 60).

262. Comitem itineris sibi assumsit *Antenorem*, quippe qui paci faveret et Menelao iure hospitii esset iunctus (cf. vs. 146—149, 203—208).

265. πολυβότειραν] § 21.

266. ἐστιχάοντο] § 191.

268. ἂν δ’(ὲ)] enuntiatum ita continuatur ut si non ὤρνυτο sed ἀνὰ μὲν ὤρνυτο antecessisset. Cf. Ε 481 Η 168 Ψ 755. Similis est structura qua singulari verbi numero plura subiecta iunguntur: Α 255.

270. ’μίσγον] non ἔκιρναν. Vino non affunditur aqua (cf. Β 341 Δ 159), sed utrorumque vinum infunditur in unam crateram, quo significetur foederis communio.

273. Pilis e fronte recisis, quod (τρίχασ) ἀπάρχεσθαι dicitur Τ 254 γ 446 ξ 422, victimae *dedicantur morti*; item Eur. Electr. 811 sq. Iph. Taur. 617 sqq. Ar. Av. 959 Pac. 1017 Verg. Aen. VI 245 XII 173 sq. — Cf. Eur. Alc. 74 Verg. Aen. IV 698 sqq., nec non hinc repetendus mos τοῦ κείρεσθαι κόμασ ad significandum *luctum* (Ψ 46, 135, 141—152 δ 197 sq. ω 46 Aesch. Choëph. 6 Eur. Alc. 101 al.), offeruntur enim mortuo crines lugentium pro ipsa horum vita (cf. Ψ 175 sq. et 805 sq.). Tum cum victimae carnes dis *vescendae* offeruntur, ut hae, sic et pili recisi *cremantur* (cf. γ 446); nostro vero loco ignis usus nullus est.

274. ’νεῖμαν] ut sacrificii et ipsius iuris iurandi participes eos facerent. Cf. vs. 310.

275—301. Dignus qui conferatur est Livius I 24, priscum foederis feriendi ritum qualis apud Romanos

„Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε, 276-279 cf. T 258-[260
Ἠέλιόσ θ', ὃσ πάντ' ἐφορᾶισ καὶ πάντ' ἐπακούεισ, 276 = 320 H 202 Ω 308
καὶ ποταμοὶ καὶ γαῖα, καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντασ 277 cf. λ 109 μ 323
ἀνθρώπουσ τίνυσθε, ὅ τισ κ' ἐπίορκον ὀμόσσηι,
ὕμεσ μάρτυροι ἔστε, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά!
εἰ μέν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδροσ καταπέφνηι,
αὐτὸσ ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω καὶ κτήματα πάντα,
ἥμεσ δ' ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισι·
εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνηι ξανθὸσ Μενέλαοσ,
Τρῶασ ἔπειθ' Ἑλένην καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι,
τιμὴν δ' Ἀργεΐοισ' ἀποτινέμεν' ἥν τε ϝέϝοικε, 286ᵇ cf. 459
ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται. 287 = 460
εἰ δέ κ' ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμοσ Πριάμοιό τε παῖδεσ
τινέμεν' οὐκ ἐθέλωσιν Ἀλεξάνδροιο πεσόντοσ,

---

278. *καμόντασ*] *-ντεσ* pap. 126, Heracl. Alleg., Iulius Afr. in pap. Oxyrh. 442 (a manu[1], *-ντασ*[2]), ut scelestos ulcisci dicantur *manes*. Loco parall. non legitur participium *καμόντασ*. Facilius intellegeretur: **ὑπένερθ' ἐόντεσ* (cf. *I* 571 sq.). || 279. *τίνυσθε* H² Rhetor. VIII 659, 17 (*-σθαι*)] *-σθον* Zen. Ar. *Ω*. Dualem numerum id quod pluralem valere putabat Zen. (cf. § 52), *Plutonem* et *Proserpinam* intellegebat Ar. coll. *I* 456 sq. et 569; sed imprimis *Erinyas* intellegendas esse apparet collato loco parallelo *T* 260. Quapropter Duentzer in versu 278 dubitanter proposuit *αἳ* (ut *T* 259). || 280. *μάρτυροι*] sic Ar., *-ρεσ* Zen. pap. Hib. 19 (cf. § 63). || 283. *ποντοπόροισι*] *κοῦροι Ἀχαιῶν* pap. Hib. 19, in quo additus est versus: *Ἄργοσ ἐσ ἱπποβότον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα* (=vs. 258), versus autem 284 sic est scriptus: [*εἰ δέ κέ τοι Μενέλαοσ Ἀ*]*λέξανδρον κατ*[*απέφνηι*]. || 286. *τε* Bentley] *τιν'*.

---

vigebat describens. Illic mactatur *porcus*, ut Homeri loco qui nostro est similis, T 251—254, Liv. XXI 45 vero *agnus*, ut nostro loco. Versus 277—280 imitatur Verg. Aen. XII 176—182, versum 277 Aen. IV 607.

278. De sede mortuorum cf. O 188. Vox καμόντεσ *vita functos*, qui vitae laboribus exhausti occubuerunt, etiam Ψ 72 λ 476 ω 14 significat. Alio euphemismo mortui saepe οἱ πλείουσ sunt dicti, *plures* (*pleores* in carmine Arvali), et mori *abire in communem locum*; cf. Ar. Eccl. 1073. Sed nostro loco expectabatur potius: *et vos, numina inferna, quae homines sontes ulciscimini*. Non enim post mortem sed per vitam mortales improbos puniri sumsit Homerus. Cf. I 456 sq. et not. crit. Verba οἳ ὑπένερθε ... τίνυσθε utique vertenda sunt: *qui sub terra* (ὑπὸ γαῖαν T 259) *degentes ... ulciscimini*.

280. ὕμεσ] § 92.

283. ἥμεσ] § 92.

285 sq. De hoc accusativi cum inf. usu cf. § 124.

287. *Cuius memoria etiam apud posteros permaneat.* Cf. σ 225 H 87 et N 237.

288. δέ κ'(ε)] § 326.

289. τινέμεν'(αι)] § 125.

— οὐκ] post εἰ usurpatum est etiam Δ 55 Υ 139 (οὐκ ἐάω), Δ 160 (οὐ τελέω), O 162, 178 Υ 129 Ω 296 β 274 μ 382 τ 85.

αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχέσσομαι εἵνεκα ποινῆσ
αὖθι μένων, ἧόσ κε τέλοσ πολέμοιο κιχήω."
ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχουσ ϝαρνῶν 'τάμε νηλέϊ χαλκῶι· 292 cf. Τ 266
καὶ τοὺσ μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸσ ἀσπαίροντασ,
θυμοῦ δευομένουσ, ἀπὸ γὰρ μένοσ εἵλετο χαλκόσ.
ϝοῖνον δ' ἐκ κρητῆροσ ἀφυσσόμενοι δεπάεσσι
ἔκχεον ἠδ' ηὔχοντο θεοῖσ' αἰειγενέτῃισι.
ὧδε δέ τισ 'ϝείπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε· 297 = 319
„Ζεῦ κύδιστε μέγιστε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν,
ὧδέ σφ' ἐγκέφαλοσ χαμάδισ ῥέοι ὡσ ὅδε ϝοῖνοσ,
αὐτῶν καὶ τεκέων, ἄλοχοι δ' ἄλλοισι δαμεῖεν!"
ὣσ ἔφαν, οὐδ' ἄρα πώ σφιν ἐπεκράαινε Κρονίων. 302 cf. Β 419
τοῖσι δὲ Δαρδανίδησ Πρίαμοσ μετὰ μῦθον ἔϝειπε·
„κέκλυτέ μοι, Τρῶεσ καὶ ἐϋκνήμιδεσ Ἀχαιοί· 304 = 86
ἦ τοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Ϝίλιον ἠνεμόεσσαν
ἄψ, ἐπεὶ οὔ πω τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσ' ὁράεσθαι

292. *ἀπὸ*] sic Ar., *ἐπὶ* l. a. ant. || 295. *ἀφυσσόμενοι*] sic Ar., *-σσάμενοι* A[1] (cf. *Κ* 579 *Ψ* 220). || 301. *δαμεῖεν* A] *μιγεῖεν* C. || 302. Pap. Hib. 19: [*ὣσ ἔφαν εὐχό*]*μενοι, μέγα δ' ἔκτυπε μητιέτα Ζεὺσ*|[*ἐξ Ἴδησ βρον*]*τῶν, ἐπὶ δὲ στεροπὴν ἐφέηκεν,*|[*θησέμεναι γ*]*ὰρ ἔμελλεν ἔτ' ἄλγεά τε στοναχάσ τε*|[*Τρωσί τε καὶ*] *Δαναοῖσι διὰ κρατερὰσ ὑσμίνασ.*|[*αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄ*]*μοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον.* Cf. *Β* 39 sq. — *ἐπεκράαινε* § 267] *-κράανε* pap. 126, *-κραίαινε* *Ω*. Cf. *Β* 419. || 303. *μετὰ*] *πρὸσ* pap. Hib. 19. || 304. *μοι* § 92] *μευ*. — *καὶ ἐϋκνήμιδεσ Ἀχαιοί*] *καὶ Δάρδανοι ἠδ' ἐπίκουροι* pap. Hib. 19 (ut vs. 456 al.), addito versu: [*ὄφρ' εἴπω*] *τά μ*[*ε θυ*]*μὸσ ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγει.* Cf. *Η* 68 al. et *Ι* 703. || 306. *ἄψ, ἐπεὶ οὔ πω τλήσομ'*(*αι*)] *οὐ γάρ κεν τλαίην* [*ποτ'*] pap. Hib. 19.

290. μαχέσσομαι] § 291.

291. ἧοσ] § 323.

— κιχήω] § 122.

292. Cf. Α 459.

298–301. Quaternis versibus preces conceptae sunt etiam vs. 320—323, 351—354, 365—368. Cf. vs. 162—190.

299. ὁππότεροι ... πημήνειαν] i. q. εἰ δὲ ἕτεροι πημήνειαν (add. *adversarios* coll. Δ 66 sq., 236). *Indicativo* significatur id quod *certum* ducitur (e. g. Γ 101), *subiunctivo* id quod *expectatur*, *optativo* — ut h. l. — id quod *vero parum simile* videtur. Cf. Φ 609 sq. Ψ 494 ρ 539 υ 42, 225. Aptissima exempla praebet praesertim lex Gortynia; praeterea cf. e. g. Ar. Lys. 235.

301. αὐτῶν] genitivus dativo pronominis iungitur etiam Κ 187 Ξ 26 Ζ 157 ι 257, 459 ξ 527 ρ 232 χ 18; cf. etiam v. l. Δ 175 Ι 635 sq. Ξ 141 υ 205. Etiam Λ 458 et λ 76 ρ 555 huc faciunt.

— ἄλλοισι] cf. Ζ 456 Ι 594.

305. ἠνεμόεσσαν] § 21.

306 sq. Non parum sibi constitisse poetam, qui Priamum nunc haec dicere fecerit, Χ 25 sqq. autem ex urbis muro spectare Hectoris cum Achille pugnam, in scholiis fuse demonstratur. Facile credimus, sed vel sic credituri eramus. Poeta Priamum prudenter

μαρνάμενον φίλον υἱὸν Ἄρηϊ φίλωι Μενελάωι·
Ζεὺσ μέν που τό γε ϝοῖδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι, 308 cf. ξ 119
ὁπποτέρωι θανάτοιο τέλοσ πεπρωμένον ἐστί.“
ἦ ῥα, καὶ εἰσ δίφρον ϝάρνασ 'θέτο ϝισόθεοσ φώσ,
ἂν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτόσ, κατὰ δ' ἡνία 'τεῖνεν ὀπίσσω· 311 cf. 261, 311[b] cf. T 394
πὰρ δέ ϝοι Ἀντήνωρ περικαλλέα 'βήσετο δίφρον. 312 = 262
τὼ μὲν ἄρ' ἄψορροι προτὶ Ϝίλιον ἀπενέοντο· 313 cf. Ω 330
Ἕκτωρ δὲ Πριάμοιο πάϊσ καὶ δῖοσ Ὀδυσσεὺσ
χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον, αὐτὰρ ἔπειτα
κλήρουσ ἐν κυνέηι χαλκήρεϊ 'πάλλον ἑλόντεσ, 316 = Ψ 861 cf. κ 206
ὁππότεροσ δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχοσ.
λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρασ ἀνέσχον· 318 sq.[a] = H 177 sq.
ὧδε δέ τισ 'ϝείπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε· 319 = 297
„Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε, 320 = 276
ὁππότεροσ τάδε ϝέργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε,
τὸν δὸσ ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἄϝιδοσ εἴσω, 322[b] cf. Δ 263
ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι!“
ὣσ ἄρ' ἔφαν, 'πάλλεν δὲ μέγασ κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ 324 cf. H 181
ἂψ ὁράων· Πάριοσ δὲ θοῶσ ἐκ κλῆροσ ὄρουσε.

---

318. θεοῖσι δὲ] θεοῖσ, ἰδὲ Nicanor (item H 177); cf. § 325[1]. || 325. ἂψ ὁράων] εἰσορόων pap. Hib. 19.

---

et probabiliter iam reducit in urbem, ea arte usus qua poetae scenici personas supervacuas a proscenio removere solent.

306. -μοῖσ' ὁράεσθαι] § 191.

310. Loco parallelo libri T corpus porci ab Achivis caesi abicitur *in mare.* Nostro loco Priamus hostias quas attulit *in urbem* absportat, ut sic omnes cives induciarum et iuris iurandi faciat participes, quemadmodum Agamemnon vs. 274 pilos recisos inter duces Achivorum distribuendo socios hos fecit iuris iurandi. Cf. Ar. Plut. 227 al.; non tamen *comedentur* carnes a civibus, — nam ne dis quidem pars victimarum oblata est vescenda, — itaque apparet vera esse quae dicuntur in scholiis: „ἔθοσ ἦν τὰ ἐπὶ τοῖσ ὅρκοισ γιγνόμενα ἱερεῖα τοὺσ μὲν ἐγχωρίουσ γῆι περιστέλλειν, τοὺσ δὲ ἐπήλυδασ εἰσ τὴν θάλασσαν ῥίπτειν", licet ex ipsis his Iliadis locis duobus interpretes haec effecisse videantur.

313. ἀπενέοντο] § 21.

315. In intervallo, quod fuit inter utramque aciem (cf. vs. 115), certum quoddam spatium circumscribitur, intra quod pugna singularis erit habenda; inde qui recesserit adversarii ictus vitans, pro victo erit. Cf. vs. 370—373.

316. ἐν κυνέηι] cf. H 176 Ψ 352, 861 κ 206.

322. δῦναι] § 125.

325. ὁράων] § 191.

οἳ μὲν ἔπειϑ' ἵζοντο κατὰ στίχασ, ἧχι ϝεκάστωι
ἵπποι ἀερσίποδεσ καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο·
αὐτὰρ ὅ γ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλὰ
δῖοσ Ἀλέξανδροσ, Ἑλένησ πόσισ ἠϋκόμοιο.
κνημῖδασ μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔϑηκε
καλάσ, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοισ' ἀραρυίασ,
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν 'βάλετο ξίφοσ ἀργυρόηλον,
χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκοσ μέγα τε στιβαρόν τε,
κρατὶ δ' ἐπ' ἰφϑίμωι κυνέην εὔτυκτον ἔϑηκε
ἵππουριν· δϝεινὸν δὲ λόφοσ καϑύπερϑεν ἔνευε.
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχοσ, ὅ ϝοι παλάμηφιν ἀρήρει.
ὣσ δ' αὔτωσ Μενέλαοσ ἀρήϊοσ ἔντε' ἔδυνε.
οἳ δ' ἐπεὶ οὖν ϝεκάτερϑεν ὁμίλου 'ϑωρήχϑησαν,
εἰσ μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχάοντο
δϝεινὸν δερκόμενοι· ϑάμβοσ δ' ἔχεν εἰσορόωντασ
Τρῶάσ ϑ' ἱπποδάμουσ καὶ ἐϋκνήμιδασ Ἀχαιούσ.
καί ῥ' ἐγγὺσ 'στήτην διαμετρητῶι ἐνὶ χώρωι
σείοντ' ἐγχείασ, ἀλλήλοισιν κοτέοντε.

328ᵇ = ψ 366
329 = Η 355 Θ 82 cf. Λ 369, 505 Ν 766
330 sq. = Λ 17 sq. Π 131 sq. Τ 369 sq.
331 cf. Σ 459 sqq.
334-337 = Π 135 sqq.
334 sq. = Τ 372 sq.
334 = Β 45
336-338ᵃ = Ο 480
336 sq. = χ 123 sq.
336 cf. Δ 41
337 = Δ 42
338 = ρ 4 cf. Λ 43 Π 139 χ 125
338ᵃ = Κ 135
340 = Ψ 813
341 sq. cf. Ψ 814 sq.
341 = 266
342ᵃ cf. Δ 37
342ᵇ sq. = Δ 79 sq.
342ᵇ cf. Ω 482

332 *δεύτερον αὖ ϑώρηκα περὶ στήϑεσσιν ἔδυνε*
ϝοῖο κασιγνήτοιο Λυκάονοσ, ἥρμοσε δ' αὐτῶι. 332 = Λ 19 Π 133 Τ 371

326. *ἧχι*] sic Ar.; cf. Λ 607. — *ϝεκάστωι*] *ἑκάστου* Ar. || 332 sq. et 358. His resectis inter se respondent, ut assolet, *πρῶτα μὲν ... αὐτὰρ ἔπειτα*. Loricas plerisque heroibus poeta non tribuit; quod autem notatu dignum est, in textu auctiore vs. 339 Menelai commemorantur arma cetera, de thorace tacetur. Et loco parallelo (Λ 436) idem versus propter versum vicinum 457 ferri ne potest quidem. Cf. Δ 132 sq., 136, 448 sq. Ζ 322 Η 252 Λ 436 Π 133 sq., 804 Σ 459 sq., 610 sq. Τ 361, 371 Υ 415 Χ 111 Ψ 819. || 334 sq. Zen. —, post versum 338 autem addebat: *ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν 'βάλετ' ἀσπίδα τερσανόεσσαν* (**τερμιόεσσαν? ϑυσσανόεσσαν* Villoison). || 338. *ἄλκιμον — ἀρήρει*] pap. Hib. 19 [*ἄλκιμα*] *δοῦρε δύ*[*ω κεκορυϑμένα χαλκῶι*] (cf. Γ 18), *ἄλκιμον ἔγχοσ ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῶι* l. a. in A (= Κ 135). || 339. Pro verbis *Μενέλαοσ ἀρήϊοσ ἔντε' ἔδυνε* in pap. Hib. 19 haec sunt: [*Μεν*]*έλαοσ ἀρήϊα* [*τεύχε' ἔδυνεν,*] | *ἀσπίδα κα*[*ὶ πήλη*]*κα φαεινὴ*[*ν καὶ δύο δοῦρε*] | *καὶ καλὰ*[*σ κνη*]*μῖδασ ἐπισφ*[*υρίοισ' ἀραρυίασ,*] | *ἀμφὶ δ' ἄ*[*ρ' ὤμοισι*]*ν βάλετο ξί*[*φοσ ἀργυρόηλον*]. Cf. vs. 331, 334 α 256. || 345. *σείοντ'(ε) ... κοτέοντε*] *σεῖον δ' ... κοτέοντεσ* pap. 126.

326. ἵζοντο] cf. vs. 134 sq. — ϝεκάστωι] *singulis ducibus*. Vulgi non habetur ratio.

327. ἔκειτο] posteriori nomini verbum soli convenit. Cf. Ε 356 et Δ 282.

333. ἥρμοσε] intransitivum est etiam Ρ 210 Τ 383.

336 sq. Pantherae pelle humeros (et ipsum caput) tectos habebat hactenus; cf. vs. 17. — Ultimam induit galeam (item alii locis par.), ne crista laedatur dum humeris circumicitur balteus ensis vel clipei. Aliter posteri, qui clipeo laevum tantum brachium inserebant.

340. ὁμίλου] § 59.

341 sq. ἐστιχάοντο et εἰσοράοντασ] § 191.

πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχοσ,
καὶ 'βάλεν Ἀτρεΐδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐϝίσην·
οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόσ, ἀνεγνάμφθη δέ ϝοι αἰχμὴ
ἀσπίδ' ἔνι κρατερῆι. ὃ δὲ δεύτεροσ ὤρνυτο χαλκῶι
Ἀτρεΐδησ Μενέλαοσ, ἐπευξάμενοσ Διὶ πατρί·
„Ζεῦ ϝάνα, δὸσ τίσασθαι ὅ με πρότεροσ κάκ' ἔρεξε,
δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆισ' ὑπὸ χερσὶ δάμασσον,
ὄφρα τισ ἐρρίγηισι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων
ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅ κεν φιλότητα παράσχηι."
ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχοσ,
καὶ 'βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐϝίσην.
διὰ μὲν ἀσπίδοσ ἦλθε φαεινῆσ ὄβριμον ἔγχοσ,
ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
ἔγχοσ· ὃ δ' ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Ἀτρεΐδησ δὲ ϝερυσσάμενοσ ξίφοσ ἀργυρόηλον
'πλῆξεν ἀνασχόμενοσ κόρυθοσ φάλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῆι

[Γ 274
347 cf. 356 *P* 517
347^{b}-350 = *P* 43
348 = *H* 259 [sqq.
348^{a} = Hes. Scut. 415
354 cf. *ο* 55
355 = *E* 280 *H* 244 *Δ* 349 al.
355^{b}-360 = *H* 249 sqq.
356^{b}-358 = *Λ* 434 [sqq.
356 cf. 347
360^{b} = *Λ* 360 *Ξ* [462
361 = *N* 610
361 sq. cf. *Π* 338 sq.

---

358 *καὶ διὰ θώρηκοσ πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·* 358 = *Δ* 136

---

348. *χαλκόσ* Ar. A] *χαλκόν* pap. 126 (cf. *H* 259 *P* 44). *Telum*, non *clipeum* significare solet *χαλκόσ* (vs. sq. *Δ* 528 *E* 282 al.); cf. tamen *H* 267. || 349. *ἀσπίδ' ἔνι*] *ἀσπίδι ἐν* pap. 126 A. Eadem varietas *P* 45, cf. etiam *H* 272. || 351. *ἔρεξε* Bentley] *ἔοργε* neglecto *ϝ*. Propter *πρότεροσ* aptius est tempus historicum (versu 57 recte habet perfectum). || 352. Ar. ——, pro *δάμασσον* autem dedit *δαμῆναι*. || 354. *κεν*] *τισ* pap. Hib. 19. || 358. Del. Reichel. Cf. vs. 332 sq. || 361. Pap. Hib. 19 *Ἀτρεΐδησ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενοσ* [*παρὰ μηροῦ*]. Cf. Φ 173. || 362. *ἀνασχόμενοσ*] *ἐπαΐξασ* pap. Hib. 19. Cf. vs. 369. — *φάλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῆι*] *φάλ*[*ον ἱπποδασείησ*] | *χαλκείησ, δεινὸν* [*δὲ κόρυσ λάκεν· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῆι*] pap. Hib. 19. — *αὐτῆι* Ar.] *αὐτῶι* Ω.

---

346. δολιχόσκιον] frequens hoc hastae epitheton, quod h. l. primum invenitur, quam habeat originem non constat, quid *non* significet certum est; nam ab *umbra* voce duci non potuit, sed *longo hastili* aut *longa cuspide munitum* valere debet.

348. οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόσ] *sed hastae cuspis non fecit fissuram*, non perrupit scutum. Absolute h. l. et l. par. dicitur ῥῆξαι, ut βαλεῖν vs. 347 et passim.

353 sq. Infinitivum, ut hic, ἔρριγα sive *horreo* (*vereor*) adsciscit etiam Η 114 β 52.

357. διὰ μὲν ἀσπίδοσ] § 22.

362. ἀνασχόμενοσ] mente add. χεῖρα (cf. Ψ 660 σ 100) vel ξίφοσ, *brachio* vel *telo alte sublato*, id quod κατωμαδόν dicitur Ο 352 Ψ 500, κατ' ὤμου Herod. Mim. III 3; cf. adi. κατωμάδιοσ Ψ 431 (Callim. h. Cer. 45 Arat. Phaen. 29 Mosch. epigr.), *catomidiare* Petron. 132 Spart. Hadrian. 18. Participium ἀνασχόμενοσ ita ut h. l. usurpatum est etiam Χ 34 Ψ 660, 686 ξ 425 σ 95 (obiectum additur Λ 594 Μ 138 τ 448 al.), item ἄρασ (mente add. τὴν χεῖρα) Ar. Eq. 1130 Soph. Oed. R. 1270, ἀνατείνασ (mente add. τὸ σκέλοσ) Ar. Lys. 799. Cf. ἐπισχόμενοσ

τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρόσ. 363a = ι 71
Ἀτρεΐδησ δ' ᾤμωξε ϝιδὼν εἰσ οὐρανὸν εὐρύν· 364 cf. Φ 272; 364b = Η 178, 201 Τ 257
„Ζεῦ πάτερ, οὔ τισ σεῖο θεῶν ὀλοώτεροσ ἄλλοσ! 365 = υ 201 cf. Ψ 439
ἦ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητοσ·
νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσι 'ϝάγη ξίφοσ, ἐκ δέ μοι ἔγχοσ 367 cf. Π 801
ἠΐχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν."
ἦ, καὶ ἐπαΐξασ κόρυθοσ 'λάβεν ἱπποδασείησ,
εἷλκε δ' ἐπιστρέψασ μετ' ἐϋκνήμιδασ Ἀχαιούσ·
ἄγχε δέ μιν πολύκεστοσ ἱμὰσ ἁπαλὴν ὑπὸ δειρήν,
ὅσ ϝοι ὑπ' ἀνθερεῶνοσ ὀχεὺσ 'τέτατο τρυφαλείησ.
καί νύ κέ ϝ' ἔϝρυσσέν τε καὶ ἄσπετον ἤρετο κῦδοσ, 373 = Σ 165
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ 'νόησε Διὸσ θυγάτηρ Ἀφροδίτη, 374 = Ε 312; 374a = Ε 680 Ο 91 al.
ἥ ϝοι 'ρῆξεν ἱμάντα βοὸσ ϝῖφι κταμένοιο·
κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείηι.
τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρωσ μετ' ἐϋκνήμιδασ Ἀχαιοὺσ
'ρῖψ' ἐπιδινήσασ, 'κόμισαν δ' ἐρίϝηρεσ ἑταῖροι, 378a = Τ 268

364. *εὐρύν*] sic Ar., *αἰπύν* Zen. (item Ο 192; quod *rupium, moenium, Olympi* montis epitheton est aptum et frequens, non *caeli*). || 366. *τίσεσθαι* Gen.] *τίσασθαι* Ω (cf. vs. 28). — In pap. Hib. 19 additur versus: *δῖον Ἀλέξα[νδρον, Ἑλένησ πόσιν ἠϋκόμοιο]*. Cf. vs. 329. || 368. *ἔβαλόν μιν*] *ἐδάμασσα* Ammonius (ex altera Ar. ed.?); sic scripsit qui cum versu 356 vulgatam non bene concinere putabat. || 373. **κέ ϝ'(ε)*] *κεν* (item Σ 165). Cf. φ 128. — *ἔϝρυσσέν τε*] *ἐξείρυσσε* (*ἐξεϝέρυσσε*) Aristoph., quod hic quidem aptum est, sed in versu parall. *ἐξ-* praepositio molesta foret. — *ἤρετο* § 149[48]] *ἤρατο*.

(mente add. βιόν vel ἰόν) χ 15, ἐπορεξάμενοσ (mente add. ἔγχοσ) Ε 335, στησάμενοσ (mente add. ἵππουσ) Σ 533 ι 54, ἀμφιβαλών (mente add. χεῖρε) Ψ 97.

— φάλον] cf. Ε 743 sq.

363. τε καὶ] cf. Γ 40.

365 sq. Inique de se actum queritur Menelaüs, nam poenam sibi dare oportuisse praedonem scelestum, qui ius hospitii violasset. Similes sunt Menelai querelae Ν 631 sq., Asii Μ 164—166; cf. etiam Χ 15.

368. οὐδ' ἔβαλον] eius clipeum feriit (cf. vs. 356), sed ipsum non vulneravit; non ἐτύχησε βαλών (ut dicitur Ο 581). Cf. aenigma quo iocose indicatur vir nevir lapide nec tamen lapide avem nec tamen avem in ramo nec tamen in ramo sedentem βαλών τε κοὐ βαλών (Plat. Rep. 479c): frustra nimirum vespertilionem arundini adhaerentem pumice petierat eunuchus.

370—373. Occidere quoniam Menelaüs adversarium non potuit, extra spatium intra quod certamen fieri debuit (τὴν διαμεμετρημένην χώραν, cf. vs. 315) eum protrahere est conatus; quod si ei contigisset, victus erat Paris.

375. ϝῖφι κταμένοιο] item Hes. Oper. 541. Firmius est corium tauri mactati quam morbo absumti (cf. Ar. Eq. 316, Plut. Mor. 642e).

376. κεινὴ] cf. § 38.

αὐτὰρ ὃσ ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων 379 cf. E 436 Y 442 / 379a = Φ 33
ἔγχεϊ χαλκείωι· τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη 380b cf. Y 443
ῥεῖα μάλ', ὥσ τε θεόσ, ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῆι, 381 = Y 444 / 381b = Φ 597 cf. Λ 752
κὰδ δ' εἷσ' ἐν θαλάμωι εὐώδεϊ κηώεντι.
αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἴε.
τὴν δ' ἐκίχανε
πύργωι ἔφ' ὑψηλῶι, περὶ δὲ Τρώϊαι ϝάλισ ἦσαν.
χειρὶ δὲ νεκταρέου ϝεανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα,
γρηῒ δέ μιν ϝεϝικυῖα παλαιγενέϊ προσέϝειπε
εἰροκόμωι, ἥ ϝοι Λακεδαίμονι ναιεταούσηι
ἤσκεεν εἴρια καλά, μάλιστα δέ μιν 'φιλέεσκε· 388b = η 171
τῆι μιν ϝεισαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη· 389a cf. B 22, 795 ζ 24
„δεῦρ' ἴθ'· Ἀλέξανδρόσ σε καλεῖ ϝοῖκόνδε νέεσθαι·
κεῖνοσ ὅ γ' ἐν θαλάμωι καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι,

---

379. ὃσ § 15] ὅ. || 388. 'φιλέεσκε] καλέεσκεν pap. 126^{1}. || 389. Om. pap. Hib. 20. — ϝεισαμένη § 212^{3}] ἐεισαμένη.

---

379 sq. Dum Menelaüs retro conversus Paridis hastam humi iacentem corripit, Venus Paridem subducit periculo; *denuo tum heros proruit, at illum abripuerat Venus.* — Binis hastis (ut K 76 Λ 43 M 298, 465 α 256 al.) muniti conflixisse perperam dicti sunt in vs. spurio 18; cf. vs. 367 (H 255 T 49 α 104 al.).

382. κὰδ δ' εἷσ'(ε)] *demisit autem*, sublimem abreptum demisit in terram. — κηώεντι] adi. ignotum: *fragrans* (cf. X 203)? An *firmum* sive *bene clausum* significavit? Redit Z 288 Ω 191 O 99. Cognatumne est κηώδησ Z 483? Suspectus autem est sonus -ω- (conferatur § 69); Fick coniecit καεόεντ- et καεώδεϊ.

384. Τρώϊαι] § 17.

385. νεκταρέου] *odore divino fragrantis.* Adiectivum, quod ad analogiam adiectivi ἀμβροσίου (cf. E 338 Ξ 178 Φ 507 Ω 341 α 97 ε 45) sive ἀμβρότου (cf. Π 670 η 260 al.) est formatum, redit Σ 25. Illic Achillis tunica (quam a Thetide accepit, cf. Π 223) sic vocatur, nostro loco palla Helenae Διόσ ἐκγεγαυίησ. Cf. A 598.

386. γρηῒ ... παλαιγενέϊ] cf. χ 395 sq.

388. ἤσκεεν] § 191. *Lanam facere solebat* — tum cum in Lacedaemone vivebat ipsa Helena. — 'φιλέεσκε] subiectum est *Helena.* Cf. vs. parall.; similis structura est η 171.

391. κεῖνοσ] i. q. *illic* nunc valet, item E 604 T 344 Ω 412 σ 239. Cf. ὅδε = *hoc loco* α 185 δ 26 κ 282 χ 367 ω 308, ὅ item T 324, κεῖνοσ ... ὅδε ω 321, apud posteros saepe ὅδ' ἐκεῖνοσ. — δινωτοῖσι] adiectivum redit N 407 τ 56, quo fortasse indicantur quae *ornamentis rotundis* (vel *tortis*) *insignia* sunt. Cf. ἀμφιδεδινῆσθαι Ψ 562 θ 405.

κάλλεΐ τε στίλβων καὶ ϝείμασιν· οὐδέ κε φαίησ
ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόν γ' ἐλθέμεν, ἀλλὰ χορόνδε
ἔρχεσθ' ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.“ [Β 142
ὢσ 'φάτο, τῆι δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε. 395 = ϱ 150 cf.
καί ῥ' ὡσ οὖν ἐνόησε θεᾶσ περικαλλέα δειρὴν 396 sq. cf. h. Ven. 396ᵃ cf. 21 [182 sq.
στήθεά θ' ἱμερόεντα καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,
'θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
„δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν;
ἦ πῆι με προτέρω πολίων ἐῢ ναιομενάων
ἄξεισ ἢ Φρυγίησ ἢ Μηιονίησ ἐρατεινῆσ, — 401 cf. Σ 291
εἴ τίσ τοι καὶ κεῖθι φίλοσ μερόπων ἀνθρώπων, —
οὕνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαοσ
νικήσασ ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ ϝοίκαδ' ἄγεσθαι;
τούνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστησ;

396—418. Ar. —— (cf. comment. ad. vs. 395). || 402—405. Nicanor alterum scripsit signum interrogandi post vs. 402, post vs. 404 autem virgulam; Lehrs vero puncto clausit versum 405, puncto superiore versum 404. || 404. *στυγερὴν ἐμὲ ϝοίκαδ' ἄγεσθαι*] *με πάλιν ϝοῖκόνδ' ἀνάγεσθαι?* Cf. comment. ad vs. 180. || 405. In paginae ora superiore additum habet pap. 126.

---

392. Cf. Ζ 235 κάλλεϊ καὶ χάριτι στίλβων. Corporis nitidi decus augent ϝείματα νεόπλυτα (Ζ 64) quibus indutus est; pugnae autem modo exantlatae vestigia nulla remanere sivit dea. Verbum στίλβειν zeugmatis quae dicitur figura grammatica (cf. Δ 282) etiam ad ϝείματα h. l. est relatum.

393. μαχεσσάμενον] § 291.
— ἐλθέμεν'(αι)] § 125.

395. θυμὸν ... ὄρινε] *animum ... commovit.* De locutione absolute sic usurpata cf. Ξ 361. Percellitur Helena anu (nutrice? cf. ψ 226—229), quam in patria reliquit, subito conspecta — nam revera Troiae illam anum adfuisse poeta haudquaquam voluit significare — et eius verba indignata. Mox deam esse intellexit. Aristarchus verbum ὄρινε interpretabatur παρώρμησε *permovit* sive *amoris stimulo incitavit*, versus sequentes damnans; sed alibi non ea est vis verbi, quod ἐτάραξε valet constanter (e. g. Ε 29 Π 509), Helena autem *odit* Paridem, non amat

396 sq. Ita igitur dea nunc ϝέϝοικεν (vs. 386) ancillae, ut propius intuenti vera tamen pateat dea. Habitu, gressu, veste assimulavit se aniculae et caput velavit, ne agnosceretur a circumstantibus, sed manent fulgor oculorum (cf. Α 199 sq.) et pectoris candor.

398. 'θάμβησεν] *obstupuit* cum deam agnovit.

400—405. Nuper huc me deduxisti marito ereptam: iam ille adest ad me reposcendam, e muro eum vidi certamen cum Paride ineuntem, vidi victorem (δή vs. 403), — nunc longius etiam a meis in Phrygiae vel Maeoniae aliquem angulum me abreptura es?

ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα, θεῶν δ' ἀπόϝειπε κελεύθουσ,
μηδ' ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειασ Ὄλυμπον,
ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον ὄϊζυε καί ϝε φύλασσε,
εἰσ ὅ κέ σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται ἢ ὅ γε δούλην.
κεῖσε δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι — νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη! — 410ᵇ = Ξ 336 Ω 463 χ 489
κείνου πορσυνέουσα λέχοσ· Τρῶϊαι δέ μ' ὀπίσσω
πᾶσαι μωμήσονται· ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῶι.“ 412ᵇ = Ω 91
τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
„μή μ' ἔρεθε, σχετλίη, μὴ χωσαμένη σε μεθήω,
τῶσ δέ σ' ἀπεχθήρω ὡσ νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα, 415ᵇ cf. E 423
μέσσωι δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρά, 416ᵃ = H 277

406. *ἀπόϝειπε κελεύθουσ*] *ἀπόειπε κελεύθου* Ar. || 411. *κείνου*] *κείνωι* Grashof (cf. *γ* 403). — *πορσυνέουσα*] *πορσανέουσα* A T (sic Ar.? cf. *η* 347), ut a praesenti *πορσαίνω* (h. Cer. 156 et saepius apud Apoll. Rh.). || 416. *ἔχθεα*] *ἄχθεα* Ar. in altera ed., *ἄλγεα* l. a. ant.

406. κελεύθουσ] cf. vox πάτοσ Z 202 ita adhibita et Λ 504.

408. ὀΐζυε] i. q. κάμνε, *labora, operam da.* Cf. Ξ 89 al.

409. Pellucere videtur antiquior fabulae forma, quae ipsam Venerem Paridis, ut Anchisae (cf. h. Ven. 127), faceret uxorem; cf. Ω 29 sq. — Cum Paridi tum Anchisae regis Troiani filio in montibus pecus pascenti Venus formam revelavit, illi admirandam tantum, — in recentioribus certe, quas solas novimus, fabulis, — huic et fruendam. Quod tam exiguum est discrimen — ἅμα γὰρ τῶι χιτῶνι καὶ τὴν αἰδῶ συνεκδύεται γυνή — ut satis appareat nomine tantum mutato bis eandem fabulam narrari, cuius tertia quaedam forma agnoscitur Z 21—26. Cf. etiam *Oenone* dea montana a Paride in fabulis posteriorum amata.

— ὅ γε] cf. A 190.

— δούλην] vox non nisi δ 12 redit, ceteris locis est δμωιή. Cf. δούλειοσ ω 252, δούλιοσ Z 463 ξ 340 ρ 323, δουλοσύνη χ 423 et ἀνδράποδα H 475.

411. πορσυνέουσα λέχοσ] cf. A 31.

412. ἔχω δ'(ἐ)] *et vel sic habeo,* etiamsi non in contemtum veniam mulieribus Troianis ob pactionem qua victorem secutura eram violatam.

413—420. Si quis poeta, qui deos rebus humanis non immisceret, haec narraret, diceret: Helenam maluisse quidem ad Paridem non redire, rediisse tamen, veritam ne alioquin periret a suis seclusa et Troianis invisa.

414. σχετλίη] numeri insoliti, sive ⏑⏑– (cf. § 25) sive –– (σχετλjη) vox pronuntiata fuit.

— μεθήω] § 122.

415. ἀπεχθήρω] *oderim?* An *invisam reddam?* Sic δ 105; neque alibi apud H. legitur, sed simplex ἐχθαίρειν intransitivum est semper (I 452 al.).

416 sq. *Inter utrosque collocatam malo afficiam.* Nunc et Achivis cara es et Troianis: illi data opera te repetunt, hi comites exceperunt (cf. vs. 164); at utrisque si fecero invisam, miserrime peribis. — Nisi bello nuper suscepto, apte dici haec non potuerunt. „The phrase seems week after ten years of war" (Leaf): ita! At pugna instante gravis et minarum plena!

Τρώων καὶ Δαναῶν, σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι."
ὣσ ἔφατ᾽, ἔδϝεισεν δ᾽ Ἑλένη Διὸσ ἐκγεγαυῖα,
'βῆ δὲ κατασχομένη ϝεανῶι ἀργῆτι φαεινῶι,
σιγῆι, πάσασ δὲ Τρωΐασ ἔλαθ᾽· ἦρχε δὲ δαίμων.
αἳ δ᾽ ὅτ᾽ Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ᾽ ἵκοντο,
ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶσ ἐπὶ ϝέργ᾽ ἐτράποντο,
ἣ δ᾽ εἰσ ὑψόροφον θάλαμον 'κίε δῖα γυναικῶν.
τῆι δ᾽ ἄρα δίφρον ἑλοῦσα φιλομμειδὴσ Ἀφροδίτη
ἀντί᾽ Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα·
ἔνθα καθῖζ᾽ Ἑλένη, κούρη Διὸσ αἰγιόχοιο,
ὄσσε πάλιν κλίνασα, πόσιν δ᾽ ἠνίπαπε μύθωι·
„ἤλυθεσ ἐκ πολέμοι᾽; ὡσ ὤφελεσ αὐτόθ᾽ ὀλέσθαι
ἀνδρὶ δαμεὶσ κρατερῶι, ὃσ ἐμὸσ πρότεροσ πόσισ ἦεν!
ἦ μὲν δὴ πρίν γ᾽ ηὔχε᾽ Ἄρηϊ φίλον Μενελάου
σῆι τε βίηι καὶ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ φέρτεροσ εἶναι!
ἀλλ᾽ ἴθι νῦν προκάλεσσαι Ἄρηϊ φίλον Μενέλαον

423—426. Pro his Zen. scribebat: αὐτὴ δ᾽ ἀντίον ἷζεν Ἀλεξάνδροιο ἄνακτοσ, servile ministerium dea indignum ratus (cf. schol. Dion. Thr. 737). || 432—436. Ar. —; cf. comment.

417. οἶτον] proprie *iter* (a stirpe ἰ-εἰ-οἰ, lat. *-itus*; cf. οἶμα *impetus* Π 752 al.), sed *vitae* tantum curriculum sic dicitur, = *sors*, *fatum*, in malam autem partem solet accipi, ut μόροσ et latina *obitus interitus*; cf. tamen θ 489. Redit vox Θ 34 al.; *narrationis curriculum* designat femininum οἴμη θ 74, 481 χ 347 (cf. ὁδὸσ λόγων et similia Pind. Ol. I 110 IX 51 Herodot. I 95 Ar. Eq. 1015 al.), thoracis autem multicoloris *lineas* sive *strias* (proprie *semitas*, nos: *banen*) valet οἶμοσ Λ 24 (h. Merc. 451 = οἴμη?).

419. κατασχομένη] i. q. καλυψαμένη vs. 141. Idem verbi usus est τ 361.

420. Τρωΐασ] § 17.

— δαίμων] non nisi h. l. apud Homerum certum aliquod numen (Venerem) indicat (cf. δ 275 ρ 243 φ 201 al.).

421. Alexandri aedes etiam Z 314 sqq. commemorantur.

422. ἀμφίπολοι] quae Helenam sunt comitatae (vs. 143).

424. Dea, quae ancillae personam induit, etiam ancillari officio nunc fungitur. Cf. Minerva Ulixi et Telemacho lucernam praeferens τ 33 sq.

425. ἀντί᾽ Ἀλεξάνδροιο] *exadversus Paridem* in lecto cubantem (vs. 391).

426. κούρη Διὸσ αἰγιόχοιο] non nisi h. l. sic vocatur *Helena* (quae Διὸσ ἐκγεγαυῖα audit Γ 199 al.), ceteris locis *Minerva* (Ε 733 al.), cui et melius convenit locutio, quia *aegis* Minervae cum Iove est communis.

430. ηὔχε᾽(ο)] § 117.

432—436. Non temere consilium mutat Helena, quid velit nescia, — quod ratus Ar. hos versus damnabat, — nedum Paridis vitae revera metuens non ex animi sententia ei mortem modo fuerit apprecata. Sed cum risu amaro haec profert: „quin iterum Menelaum in certamen provo-

ἐξαῦτισ μαχέσασθαι ἐναντίον. ἀλλά σ' ἐγώ γε
παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῶι Μενελάωι
ἀντίβιον πόλεμον πολεμιζέμεν' ἠδὲ μάχεσθαι
ἀφραδέωσ, μή πωσ τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμήησ."
τὴν δὲ Πάρισ μύθοισιν ἀμειβόμενοσ προσέϝειπε·
„μή με, γύναι, χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνισσε.
νῦν μὲν γὰρ Μενέλαοσ ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνηι,
κεῖνον δ' αὖτισ ἐγώ· παρὰ γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἧμιν.
ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότητι τραπήομεν εὐνηθέντε· 441 sq. cf. Ξ 314 [sq. 441b = Θ 292
οὐ γάρ πώ ποτέ μ' ὧδε ἔροσ φρένασ ἀμφεκάλυψε,
οὐδ' ὅτε σε πρῶτον Λακεδαίμονοσ ἐξ ἐρατεινῆσ
ἔπλεον ἁρπάξασ ἐν ποντοπόροισι νέεσσι,
νήσωι δ' ἐν Κρανάηι ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῆι,
ὥσ σεο νῦν ἔραμαι καί με γλυκὺσ ἵμεροσ αἱρεῖ." 446 = Ξ 328
ἦ ῥα, καὶ ἦρχε λέχοσδε κιών· ἅμα δ' εἵπετ' ἄκοιτισ.

τὼ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατηύνασθεν λεχέεσσι,

---

434. παύσασθαι] -σεσθαι Ar. (cf. π 278, 433). || 436. δαμήησ Ar.] δαμάσθησ pap. 126 A (cf. § 122). || 438. *ἔνισσε] ἔνισπε (pap. 126) vel ἔνιπτε (A) est in Ω. Cf. ω 161 v. l. Ω 768 λ 148 et § 243. || 442. ὧδε] ὧδέ γ' A. — ἔροσ dubitanter Eust.] ἔρωσ. Cf. § 63.

---

cas? Sed me si audis, abicies illud consilium, ne misere pereas!" Cf. Soph. Philoct. 1259 sq. et loci similes Η 195—199 λ 441—446 ρ 397—404 σ 357—364.

435. πολεμιζέμεν'(αι)] § 125.

436. Haec praesertim aperte irridentis sunt: *ne forte sub ipsius hasta cadas* (cf. Δ 479 Ε 653 Λ 821). Magna pronominis αὐτοῦ est emphasis.

440. αὖτισ] *posthac* (*vincam*). Cf. Α 140 et ipsius Paridis ad Hectorem verba Ζ 339: νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρασ.

— παρὰ γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἧμιν] *nobis adsunt Apollo et Venus et alia numina.* De forma orationis cf. Α 174; ἧμασ dicit *Troianos* (cf. Ζ 414).

441. τραπήομεν] § 120 et 250.

443—445. Insontem et invitam abreptam esse Helenam nusquam clarius patet quam hic. Non in regia est pellecta, dein adulterum secuta, ut Cypriorum poeta et alii multi sumserunt, sed vi a praedone in insulam desertam est abrepta.

445. Κρανάηι] quidam olim κραναῆι (cf. Α 99), fortasse recte. Non constat quae significetur insula, et fortasse certam insulam poeta ne cogitavit quidem.

447. Interim Paris surrexerat a lecto, ubi modo cubabat post praelium requiescens (cf. vs. 391, 425). — Etiam victi igitur Paridis erit Helena: violatur sic a Paride pactio ante pugnam singularem inita: mox a Pandaro cunctisque Troianis violabuntur ipsae induciae.

448. τρητοῖσι] *perforatis*. Cf. ψ 198—201. Redit *cubilium* hoc epitheton Ω 720 α 440 γ 399 η 345 κ 12, *lapis* sic vocatur ν 77.

Ἀτρεΐδησ δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίταε θηρὶ ϝεϝοικώσ, 449ᵃ = Ε 528 449ᵇ cf. Λ 546
εἴ ποθ' ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοϝειδέα·
ἀλλ' οὔ τισ 'δύνατο Τρώων κλητῶν τ' ἐπικούρων
δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ' Ἄρηΐ φίλωι Μενελάωι.
οὐ γάρ κεν φιλότητι ἐκύνθανον, εἴ ϝ' ἐϝίδοντο·
ϝῖσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνηι.
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„κέκλυτέ μοι, Τρῶεσ καὶ Δάρδανοι ἠδ' ἐπίκουροι· 456 = Η 348, 368 Θ 497
νίκη μὲν δὴ φαίνετ' Ἄρηϊ φίλου Μενελάου·
ὔμεσ δ' Ἀργεΐην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῆι 458ᵇ = Η 350 Χ 114
ἔκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτίνετε, ἥν τε ϝέϝοικε, 459ᵇ cf. 286
ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.“ 460 = 287
ὣσ ἔφατ' Ἀτρεΐδησ, ἐπὶ δ' ἤινεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

ὁρκίων σύγχυσισ.

Δ οἳ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγοράοντο 1ᵃ = Η 443
χρυσέωι ἐν δαπέδωι, μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη

450. *ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοϝειδέα*] **Ἀλέξανδρον θεοϝειδέα ἀθρήσειε*? Cf. § 73 (compositum *ἐσαθρ.* †). || 451. *κλητῶν*] *κλειτῶν* Ω aut meliores h. l. et Δ 379 Ζ 227 Λ 220 Ρ 14, 212 Σ 229 ζ 54 (*κλειτοὶ ἐπίκουροι, βασιλῆεσ*). Cf. Ε 491. || 453. **γάρ κεν*] *μὲν γάρ*. — *φιλότητι* pap. 126] *-τί γ'* Ω. — *ἐκύνθανον* Naber] *ἐκεύθανον* (*-νεν* pap. 126) Ω, quod lingua invita fictum est verbum (cf. tamen η 221), *ἔκευθον ἄν* Heyne (cf. § 326). — *ϝ' ἐϝίδοντο* vHerwerden] *τισ ἴδοιτο* Ω neglecto ϝ, molestus autem optativus (cf. Ρ 681). || 456. *μοι* § 92] *μευ*. || 459. *ἀποτίνετε* Ahrens] *-τίνετον* Zen. (cf. § 52), *-τινέμεν* Ar. Ω. Cf. Ε 606 Ο 347. — *τε* Bentley] *τιν'*.

449. ἐφοίταε] § 191.

— θηρὶ ϝεϝοικώσ] *leoni similis*, cui ex ipsis unguibus praeda sit erepta; cf. vs. 23 sqq.

450. ποθ'(ι)] § 322.

451. κλητῶν] sociorum epitheton hoc loco primum obvium. *Vocati* dicuntur = *undique convocati* vel *peregre arcessili* (cf. Δ 438 Ε 491 al.); sic τυκτόν vocatur solum quod *affabre* structum est, πηκτόν aratrum quod *firmiter* est compactum, al.; cf. Κ 353.

454. Cf. Ι 312 = ξ 156.

457. φαίνετ'(αι)] i. q. φανερῶσ ἐστι. — *Vicit* sane Menelaus (cf. Δ 13), non tamen eum eventum habuit certamen quem expectabant omnes, fore ut victus alter heros a victore *interficeretur* (cf. vs. 92 cum 281—284). Itaque causas interserere poterant Troiani et ipsi di de bello sive componendo sive producendo disceptare.

458. ὔμεσ] § 92.

460. Cf. vs. 287.

1. ἠγοράοντο] § 191.

2. χρυσέωι ἐν δαπέδωι] *in aureo pavimento aedium caelestium*. Quod pavimentum distinxeritne poeta ab ipso caelo sive *firmamento*, non liquet. Certe rem non conficit adiectivum

νέκταρ ἐϝοινοχόει· τοὶ δὲ χρυσέοισι δέπασσι
'δεδϝέχατ' ἀλλήλουσ, Τρώων πόλιν εἰσοράοντεσ.
αὐτίκ' ἐπειράετο Κρονίδησ ἐρεθιζέμεν' Ἥρην
κερτομίοισι ϝέπεσσι, παραβλήδην ἀγορεύων·
„δοιαὶ μὲν Μενελάωι ἀρηγόνεσ εἰσὶ θεάων,
Ἥρη τ' Ἀργείη καὶ Ἀλαλκομενηΐσ Ἀθήνη, 8 = *E* 908

3. *ἐϝοινοχόει*] *ἐνῳνοχόει* l. a. ant. — *χρυσέοισι δέπασσι* § 60] *-οισ δεπάεσσι.*

aureus, licet firmamentum *aeneum* (cf. Ε 504) vel *ferreum* (cf. ο 329 = ρ 565) dici soleat. Aureum poeta vocat ubi *splendoris* praevalet notio, aeneum ubi *firmitatis*, ferreum ubi *duritatis* (cf. Ρ 424).

— πότνια Ἥβη] hiatus notabilis, e prisca locutione βοῶπισ πότνια Ἥρη (de qua cf. Α 551) desumtus. — *Iuventas* virgo ministra deorum etiam Ε 722, 905 commemoratur, Odysseae vero loco spurio λ 603 Herculis dicitur uxor. Ipsius Iovis pincerna *Ganymedes* fuit (Ε 266) Υ 234.

3. νέκταρ ἐϝοινοχόει] cf. Α 598.

— χρυσέοισι] § 18.

4. 'δεδϝέχατ'(ο)] § 139.

— εἰσοράοντεσ] § 191.

5. Si foedus permanebit et Helena reddetur, belli erit finis, Achillem igitur Iuppiter non poterit ulcisci; quapropter coram Iunone et Minerva pater deorum id suadet quod aegre laturas probe novit ipse, haud invitus dein concessurus bellum redintegrari iubentibus. — Simile igitur Iovi poeta tribuit consilium atque supra Agamemnoni (cf. Β 73—75).

— ἐπειράετο] § 191.

6. -οισι ϝέπεσσι] § 60.

— παραβλήδην] *petulanter, lacessendo*, fallaci videlicet consilio. Adv. †, sed cf. παραιβόλοσ adi. h. Merc. 56 et nostrum *voor de voeten werpen*, item germ. *vorwerfen*. Cognatum est ὑποβλήδην Α 292. — Sperat Iuppiter fore, id quod et factum est, ut irascantur deae et violenter obloquantur.

8. Cur Menelao hae deae faveant, indicant epitheta: *Iuno* Argivis opem fert, utpote dea *Argiva* (cf. etiam Σ 358 sq. Τ 115), *Minerva* Hellenibus, utpote *Alalcomeneïs*, quod Thessalicum videtur primitus fuisse nomen et postea in Boeotiam esse delatum, cum ipsi Boeotii *Arne* e regione Thessalica illuc demigrassent (cf. Β 494); tunc enim *Alalcomenis* in Boeotiae pago colebantur Minerva dea et *Alalcomeneus* heros, mensem autem Decembrem Boeotii *Alalcomenium* vocabant. *Achivum* igitur numen fuisse videtur Minerva, *Achilli* praesertim favens, ut et *Diomedi* et *Ulixi*. Dearum autem haec epitheta e prisco aevo ducta nec nisi in versu parall. praeterea obvia parum conveniunt *Iovis uxori* et *filiae*, quas Iliadis poeta h. l. et alibi pinxit cum cetera *deorum familia* in Olympo degentes. Optime vero cum iis congruunt quae in aliorum poetarum carminibus narrantur de Iunone ut Iovem ulcisceretur taetra monstra enixa *Typhonem* (h. Ap. 305—355; cf. praesertim vs. 325a) et *Hydram* (Hes. Theog. 314), *Chimaeram* autem et *Sphingem* et *leonem* ingentem foventi, cum odio flagraret in Herculem Iovis filium (ibid. vs. 319—328), quaeque praeterea de rixis Iovis et Iunonis in priscis fabulis sunt narrata.

ἀλλ' ἦ τοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσοράουσαι
τέρπεσθον· τῶι δ' αὖτε φιλομμειδὴσ Ἀφροδίτη
αἰεὶ παρμέμβλωκε καὶ αὐτοῦ κῆρασ ἀμύνει, — 11^{a} cf. Ω 73
καὶ νῦν ϝ' ἐξεσάωσεν ὀϊόμενον θανέεσθαι.
ἀλλ' ἦ τοι νίκη μὲν Ἀρηϊ φίλου Μενελάου· — [ϱ 274
ἥμεσ δὲ φραζώμεθ' ὅπωσ ἔσται τάδε ϝέργα, — 14 = Ξ 61 cf. Ξ 3; 14^{b} = Β 252
ἢ αὖτισ πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν — 15 cf. 82
ὄρσομεν, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
εἰ δ' αὖ τῶσ τόδε πᾶσι φίλον καὶ ϝηδὺ γένοιτο, — 17 cf. Η 387
ἦ τοι μὲν ϝοικέοιτο πόλισ Πριάμοιο ϝάνακτοσ,
αὖτισ δ' Ἀργεΐην Ἑλένην Μενέλαοσ ἄγοιτο."
ὥσ ἔφαθ', αἳ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη· — 20-25 = Θ 457 sqq.
πλησίαι αἵ γ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσ' ἐμεδέσθην.
ἦ τοι Ἀθηναίη ἀκέων ἔεν οὐδέ τι 'ϝεῖπε,
σκυζομένη Διὶ πατρί, χόλοσ δέ μιν ἄγριοσ ἥιρει· — 23^{b} = ϑ 304
Ἥρηι δ' οὐκ ἔχαδε στῆθοσ χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
„αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔϝειπεσ; — 25 = Α 552
πῶσ ἐθέλεισ ἅλιον θέμεναι πόνον ἠδ' ἀτέλεστον, — 26^{b} cf. 57
ϝιδρόα θ' ὃν 'ϝίδρωσα μόγωι, 'καμέτην δέ μοι ἵππω
λαὸν ἀγειρούσηι, Πριάμωι κακὰ τοῖό τε παισί.
ϝέρδ'· ἀτὰρ οὔ τοι πάντεσ ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι." — 29 = Π 443 Χ 181
τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσασ προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύσ· — 30 = Α 517
„δαιμονίη, τί νύ σε Πρίαμοσ Πριάμοιό τε παῖδεσ
τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὅ τ' ἀσπερχὲσ μενεαίνεισ — 32^{b} cf. Χ 10 α 20
Ϝιλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋ κτίμενον πτολίεθρον; — 33 = Θ 288 cf. Δ 164
εἰ δὲ σύ γ' εἰσελθοῦσα πύλασ καὶ τείχεα μακρὰ

---

12. *ϝ'(ε)] addidimus. || 15. *ἢ* pap. 136] *ἢ ῥ'* Ω. || 17. *αὖ τῶσ*] sic vel *αὔτωσ* (*αὖτωσ*) Aristoph. Ω, *αὖ πωσ* Ar. — *γένοιτο*] *πέλοιτο* Ar. (?). || 18. *μὲν*] *κεν* L. — *ϝοικέοιτο*] *ναίοιτο* Nauck. Cf. § 8 et (Β 668) Ξ 116 Υ 218 (ζ 204) ι 200, 400 μ 135. || 22. *ἀκέων*] *ἀκέουσ'* Brandreth, an **μὲν ἀκὴν*? Item Θ 459; cf. etiam φ 89. || 27. *ἵππω*] *ἵπποι* A C D T.

---

9. εἰσοράουσαι] § 191.

11. παρμέμβλωκε] *praesens adest*, id fere quod ἀμφιβέβηκε (cf. Α 37) vel πρόσθε ἵσταται (cf. vs. 54) vel χεῖρασ ὑπερέχει (cf. vs. 29).

14. ἥμεσ] § 92.

20. ἐπέμυξαν] non nisi loco parall. e dit hoc *mussandi, muttiendi, mussitandi* verbum; praesens μύζειν (= μυμῦ λέγειν) est Ar. Thesm. 231 Aesch. Eum. 118, 189. Cf. etiam -μυκεῖν sive *mugire* Υ 260.

22. ἔεν] § 302.

26. θέμεναι] § 125.

27. ϝιδρόα] § 77.

28. κακὰ] de accusativo cf. Γ 50 sq.

29. οὐ ... πάντεσ] i. q. alibi τισ οὐ, = *ego certe non*; cf. Α 289.

ὠμὸν βεβρώθοισ Πρίαμον Πριάμοιό τε παῖδασ
ἄλλουσ τε Τρῶασ, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο.
ϝέρξον ὅπωσ ἐθέλεισ· μὴ τοῦτό γε νεῖκοσ ὀπίσσω 37ᵃ = ν 145 π 67 ω 481
σοὶ καὶ ἐμοὶ μέγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆισι· 39 = Α 297
ὁππότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαὼσ πόλιν ἐξαλαπάξαι
τὴν ἐθέλω ὅθι τοι φίλοι ἀνέρεσ ἐγγεγάασι,
μή τι διατρίβειν τότ' ἐμὸν χόλον, ἀλλά μ' ἐᾶσαι.
καὶ γὰρ ἐγὼ σοὶ ἔδωκα ϝεκὼν ἀϝέκοντί γε θυμῶι.
αἳ γὰρ ὑπ' ἠελίωι τε καὶ οὐρανῶι ἀστερόεντι
ναιετάουσι πόληεσ ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
τάων μοι περὶ κῆρι 'τιέσκετο Ϝίλιοσ ἱρὴ
καὶ Πρίαμοσ καὶ λαὸσ ἐϋμμελίησ Πριάμοιο. 47 = 165 Ζ 449 Θ 552
οὐ γάρ μοί ποτε βωμὸσ ἐδεύετο δαιτὸσ ἐϊσησ, 48 sq. = Ω 69 sq.
λοιβῆσ τε κνίσησ τε· τὸ γὰρ 'λάχομεν γέρασ ἡμεσ."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπισ πότνια Ἥρη· 50 = Α 551
„ἦ τοι ἐμοὶ τρεῖσ μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληεσ,
Ἄργοσ τε Σπάρτη τε καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη·

---

42. *τότ'(ε)] τόν. || 47. *ἐϋμμελίησ] -λίω Ω. Cf. § 55. Forma contracta redit Δ 165 Ζ 449 Θ 552.

---

35. *Crudum manduces Priamum Priamique pisinnos* admodum ridicule vertit Attius Labeo (schol. Pers. I 4), „ad litteram" videlicet ut redderet operam dans magis quam ut verbis poeticis includeret quae cecinisset poeta. Similibus verbis odium immane indicatur Χ 346 sq. Ω 212 sq. Xen. Anab. IV 8 § 14 Hellen. III 3 § 6 Ar. Eq. 698; cf. etiam Mars sanguinem sitiens Ε 289 Υ 78 Χ 267.

— βεβρώθοισ] § 307.

43. *Non coactus quidem — nam cogi nequeo — sed tamen invitus tibi dedi.* Summa quaedam theologiae Homericae his verbis inest et id ipsum quod in priscis fabulis enarrandis poetae nostro saepe incommodum fuit. Nam deus Troianus quin a dea Argiva vel Achiva vinci aliquando potuisset, poetae antiquissimi ne dubitarunt quidem: Iuppiter vero Homericus ceteros caelites cunctos superat consilio robore auctoritate.

44—49. *Iuppiter Idaeus* sive gentis Troianae deus tutelaris a Troianis pie colebatur in *Gargaro* Idae montis cacumine et in ipsa urbe. Cf. Γ 276 Θ 48 Ο 379 Χ 171 sq. Ω 68—70, 287—291 al.

49. ἡμεσ] § 92.

52. *Urbem* Argos nunc dicit poeta, ipsum deae cognomen Ἀργεῖην fortasse inde repetens, prisca nimirum cum recentioribus permiscens. Nam primitus Iuno Argiva (vs. 8) fuit dea gentis ἐν τῶι Ἀχαιικῶι Ἄργεϊ sive in parte meridionali regionis quae postea Thessalia vocata est degentis (cf. Β 494). Quae gens postquam in Pelo-

τὰσ διαπέρσαι ὅτ' ἄν τοι ἀπέχθωνται περὶ κῆρι.
τάων οὔ τοι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι οὐδὲ μεγαίρω.
εἴ περ γὰρ φθονέω τε καὶ οὐκ ἐάω διαπέρσαι,
οὐκ ἀνύω φθονέουσ'· ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόσ ἐσσι. 56ᵇ cf. Δ 169
ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον· 57ᵇ cf. 26
καὶ γὰρ ἐγὼ θεόσ εἰμι, γένοσ δέ μοι ἔνθεν ὅθεν σοί,
καί με πρεσβυτάτην 'τέκετο Κρόνοσ ἀγκυλόμητισ,
ἀμφότερον, γενεῆι τε καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτισ 60 sq. = Σ 365 sq.
κέκλημαι, σὺ δε πᾶσι μετ' ἀθανάτοισι ϝανάσσεισ.
ἀλλ' ἦ τοι μὲν ταῦθ' ὑποϝείξομεν ἀλλήλοισι,
σοὶ μὲν ἐγώ, σὺ δ' ἐμοί· ἐπὶ δ' ἕψονται θεοὶ ἄλλοι 63ᵇ cf. μ 349
ἀθάνατοι. σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίηι ἐπιτεῖλαι
ἐλθέμεν' εἰσ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνήν, 65 cf. Ε 379 Π 256
πειρᾶν δ' ὥσ κε Τρῶεσ ὑπερκύδαντασ Ἀχαιοὺσ 66ᵃ cf. Φ 459 66 sq. = 71 sq.
ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι."
ὦσ ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. 68 = Π 458

53. *διαπέρσαι ὅτ' ἄν*] **διάπερθ' ὅτε κεν*? Cf. § 326. ‖ 55 sq. Ar. — quod *τὴν χάριν ἀναλύουσιν*. ‖ 59. *ἀγκυλόμητισ* § 55 et § 83[10]] *-μήτησ*. ‖ 60 sq. Fortasse his deletis, utpote e Σ 365 sq. huc invectis, *πρεσβυτάτην* vs. 59 vertendum est *natu maximam*. Cf. Λ 787 et Hes. Theog. 454, quem versum e nostro male intellecto ductum esse Ar. parum probabiliter contendit. Similia est controversia ν 142.

ponnesum descendit et Spartae Mycenisque regnarunt reges Achivi, illic quoque culta est Iuno Argiva; *urbs* vero Argos ea aetate aut nulladum ibi fuit aut exigui momenti. Cf. B 559. Ceterum ex hoc versu clare apparet Argorum Spartae Mycenarum urbium splendorem ante poetae nostri aetatem interiisse. Nam alienum a nostro loco est id quod apud Diodorum XI 65 et Strabonem 377 est traditum, Mycenas anno demum 468 ab Argivis esse dirutas.

54. πρόσθ' ἵσταμαι] transfertur nunc verbum (cf. vs. 11), ut in nostra locutione *zich voor iemand in de bres stellen*. Cf. ἀμφιβεβάμεναι Α 37.

55 sq. Immerito damnavit Aristarchus. Nam invitam se concedere non est cur Iuno celet maritum, et versus 57 sq. aptiores sunt post verba *nam tu multo fortior es*, quam si nulla huius rei facta fuerit mentio.

55. οὐκ] cf. Γ 289.

— ἐάω] § 191.

59—61. Si sinceri omnes, πρεσβυτάτη valet i. q. *omnium maxime honorata* (cf. πρέσβα Ε 721 al., πρεσβήϊον Θ 289); sed cf. nota crit.

65. ἐλθέμεν'(αι)] § 125.

68. Nunc igitur in conventu deorum decernitur fore ut bellum, quod nuper coortum est, non foedere pacto ante finiatur quam ad manus sit ventum, sed usque ad Troiae excidium continuetur. Iuppiter id quod volebat est assecutus (cf. vs. 5 et 6), fiet enim id quod fieri iubere ipse sine dedecore non poterat, ut caelitibus instigantibus violarentur induciae modo initae et sanctissimis iuramentis confirmatae.

αὐτίκ' Ἀθηναίην ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·	69 = E 713 Φ 419 cf. Θ 351 T 341
„αἶψα μάλ' εἰσ στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶασ καὶ Ἀχαιούσ,	70ª = Ω 112
πειρᾶν δ' ὥσ κε Τρῶεσ ὑπερκύδαντασ Ἀχαιοὺσ	71 sq. = 66 sq.
ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.“	[ω 487 sq.
ὣσ ϝειπὼν ὤτρυνε πάροσ μεμαυῖαν Ἀθήνην,	73 sq. = X 186 sq. 73 = T 349
’βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.	74 = B 167
οἷον δ' ἀστέρ' ἕηκε Κρόνου πάϊσ ἀγκυλόμητισ,	
ἦ ναύτῃσι τέρασ ἠὲ στρατῶι εὐρέϊ λαῶν,	
λαμπρόν, — τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρεσ ἵενται, —	77 cf. h. Ap. 441ᵇ sq.ª
τῶι ϝεϝικυῖ' ἤϊξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰσ Ἀθήνη,	
κὰδ δ' ἔθορ' εἰσ μέσσον· θάμβοσ δ' ἔχεν εἰσοράοντασ	79ᵇ sq. = Γ 342 sq.
Τρῶάσ θ' ἱπποδάμουσ καὶ ἐϋκνήμιδασ Ἀχαιούσ.	
ὧδε δέ τισ ’ϝείπεσκε ϝιδὼν εἰσ πλησίον ἄλλον·	81 = B 271
„ἦ ῥ' αὖτισ πόλεμόσ τε κακὸσ καὶ φύλοπισ αἰνὴ	82 sq. cf. ω 475 sq. 82 cf. 15
ἔσσεται; ἦ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησι	
Ζεύσ, ὅσ τ' ἀνθρώπων ταμίησ πολέμοιο τέτυκται;“	84 = T 224
ὣσ ἄρα τισ ’ϝείπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε.	
ἡ δ' ἀνδρὶ ϝικέλη Τρώων κατεδύσεθ' ὅμιλον,	
Λαοδόκωι Ἀντηνορίδῃ, κρατερῶι αἰχμητῇ,	
Πάνδαρον ἀντίθεον διζημένη, εἴ ποθ' ἐφεύροι.	88 cf. E 168 88ᵇ cf. N 760

69. In pap. Hib. 20 subiungitur versus: [ὄρσ' Ἀθηναίη κ]υδί[στη Τριτ]ογένεια (cf. vs. 515). || 71. πειρᾶν] πεῖρα (πείραε) Bentley. || 75. ἀστέρ' ἕηκε Barnes] ἀστέρα ἧκε· — ἀγκυλόμητισ § 55 et 83[10]] -μήτεω. || 88. εἴ ποθ' ἐφεύροι] εὗρε δὲ τόνδε Zen. omisso vs. 89, et sic nunc legitur in pap. Hib. 20.

73. πάροσ] *vel sic*, eo quo att. πάλαι sensu nunc adhibitum.

75—79. Similis est comparatio P 547—552, cf. etiam N 242—245 T 350 Ω 80—82 ε 50. Loco parallelo hymni Apollinis revera *speciem* stellae caducae *induisse* dicitur ille deus, noster vero poeta hoc tantum voluit dicere, milites lumen rapido cursu de caelo lapsum adspexisse cum dea in terram properaret (cf. Γ 151 sq.). Subest tamen notio primitiva, cui Minerva fuit *fulmen* e capite patris sive e nube turgida desiliens. — Anxii rogarunt spectantes quid portenderet hoc ostentum, bellumne an pacem.

79. εἰσοράοντασ] § 191.

82. αὖτισ] *denuo* = *tamen.* „Initae quidem sunt induciae, sed bellum ne mox tamen redintegretur vereor."

84. Unam notionem efficiunt verba ταμίησ πολέμοιο, hinc suspensus est alter genitivus ἀνθρώπων. Item vs. par·

87. *Antenor* strenue semper *pacem* commendavit (cf. Γ 148); sed eius *filium*, cuius speciem iam sumit Minerva, *bellum* magis appetivisse credibile est, utpote iuvenem; et ὁπλοτέρων ἀνδρῶν αἰεὶ φρένεσ ἠερέθονται (Γ 108).

88 sqq. *Pandarus Lycaonis* filius, Apollinis λυκηγενέοσ alumnus, est dux *Lyciorum* Zeleam prope Aesepum flumen in Idae radicibus habitantium

ηὗρε Λυκάονοσ υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε — 89 = *E* 169
ἑσταότ', ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχεσ ἀσπιστάων, — 89^{b} = *Σ* 55 *Φ* 546 — 90 sq.^{a} = 201 sq.
λαῶν οἵ ϝοι ἕποντο ἀπ' Αἰσήποιο ῥοάων.
ἀγχόθι δ' ἱσταμένη ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· — 92 = *E* 123 *Σ* 169 al. cf. *Δ* 203
„ἦ ῥά κέ μοί τι πίθοιο, Λυκάονοσ υἱὲ δαΐφρον; — 93^{a} = *H* 48 *Ξ* 190
τλαίησ κεν Μενελάωι ἔπι προέμεν ταχὺν ἰόν,
πᾶσι δέ κε Τρώεσσι χάριν καὶ κῦδοσ ἄροιο,
ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Ἀλεξάνδρωι βασιλῆϊ.
τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα παρ' ἀγλαὰ δῶρα φέροιο,
αἴ κε ϝίδηι Μενέλαον ἀρήϊον Ἀτρέοσ υἱὸν — 98^{b} = 115 cf. *P* 79
σῶι βέλεϊ δμηθέντα πυρῆσ ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆσ. — 99^{b} cf. *I* 546
ἀλλ' ἄγ' ὀΐστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο,
εὔχεο δ' Ἀπόλλωνι λυκηγενέϊ κλυτοτόξωι — 101^{b}-103 = 119 [sqq.

92. *ἀγχόθι δ'(ἑ)*] cf. *B* 172. ‖ 93. *κέ* Nauck] *νύ*. Cf. *σ* 357 (et *Γ* 52 *K* 204 *χ* 132, ubi addita est negatio). Abiit *ῥά κε* in *ῥ' ἄν*, ut passim (cf. § 326), hoc in *ῥά νυ*, item *H* 48 *Ξ* 190 (ubi cf. v. l.) *O* 349. ‖ 94. *ἔπι προέμεν* Ar.] *ἐπιπροέμεν* *Ω*.

sive unius e tribus gentibus (Troibus Lyciis Dardaniis) quae Priami populum efficiunt (cf. Β 816—877 et 824—827). Hunc Minerva petit, utpote sagittandi peritissimum; ab ipso enim Apolline Pergami deo tutelari acceperat arcum (Β 827).

88. εἰ] *dubii* vix quicquam nunc habet particula; cf. loci creberrimi ubi εἴ τι(σ) i. q. *quisquis, quicquid* valet. — ποθ'(ι)] § 322.

94. Cf. χ 8: ἐπ' Ἀντινόωι ἰθύνετο πικρὸν ὀϊστόν.

95. Interemtum ducem hostium cunctis Troianis laudi fore perhibet dea, Pandarum ad scelus pelliciens. Locutio similis est Ι 303.

99. Cf. Α 52.

100. Genitivum nunc adsciscit verbum ὀϊστεύειν, ut ἱέμεναι Ν 650, ὁρμάειν vel ὁρμάεσθαι Δ 335 al.

101. εὔχεο] *vovendi* vim hoc verbum habet etiam vs. 119, item ρ 50, 59; alibi *precandi, gloriandi* et in universum *proloquendi*. Cf. Θ 150. — λυκηγενέϊ] epitheton etiam vs. 119 obvium quomodo accipi poeta voluerit non liquet. Fortasse *proprium* nomen ei fuit, ut βοῶπισ vel γλαυκῶπισ vel ἀργεϊφόντησ, fortasse *e Lycia oriundum* interpretatus est. Α Λῠκίησ tamen nomine Λῠκιηγενήσ quidem potuit duci (cf. αἰθρηγενήσ), fortasse etiam Λυκȷηγενήσ—Λῡκηγενήσ (cf. § 6), non potuit Λῠκηγενήσ. Scholiasta et Macrobius I 17 interpretati sunt *e* (vel *in*) *luce originem habentem*; cui explicationi linguam quidem non obstare docent voces ἀμφιλύκη Η 433, λυκάβασ Ξ 161 τ 306, ἠριγένεια Aurorae epitheton, sed ipsi Apollinis indoli, quem νυκτὶ potius ϝεϝοικότα poeta noster dixit Α 47, eiusmodi epitheton parum convenit. Itaque *a lupo* (*lupa?*) *genitum* deum dictum esse apparet, — sive et ipse Iliadis poeta id sensit, sive aliter est interpretatus, — quemadmodum *bovis* speciem olim habuit Iuno, *noctuae* Minerva (cf. Α 551). Postea autem lupus Apollini sacer, ut Minervae noctua, et Λυκεῖοσ huius dei epitheton prisci aevi vestigia osten-

ϝαρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην 102 = Ψ 864, 873
ϝοίκαδε νοστήσασ ἱερῆσ εἰσ ϝάστυ Ζελείησ."
ὣσ 'φάτ' Ἀθηναίη, τῶι δὲ φρένασ ἄφρον' ἔπειθε. 104^{b} cf. Π 842
αὐτίκ' ἐσύλαε τόξον ἐΰξοον ἰξάλου αἰγὸσ
ἀγρίου, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸσ ὑπὸ στέρνοιο τυχήσασ
πέτρησ ἐκβαίνοντα, δεδεγμένοσ ἐν προδοκῆισι,
'βεβλήκει πρὸσ στῆθοσ· ὃ δ' ὕπτιοσ ἔμπεσε πέτρηι.
τοῦ κέρα' ἐκ κεφαλῆσ ϝεκκαιδεκάδωρ' ἐπεφύκει·

---

derunt, et Romulus lupae ubera sugens veram epitheti potestatem veluti ad oculos demonstrat. Cf. praeterea Aristot. Hist. An. VI 35: „Latona in lupam est mutata."

102. Deo lupo, lupis imperanti et a gregibus eos si velit avertenti, sacrificium agnorum tenellorum, horni pecoris primitiae, non potuit non esse gratissimum.

103 et 121. Ζελείησ] cf. B 824.

104. ἄφρον'(ι)] nam Paridi dum gratum facturum se putat, foedere sceleste rupto fidem et pietatem est laesurus et sic Troiae cunctisque Troianis perniciem illaturus.

105—116. Molesti quid hic locus habet. Nam duo cornua πήχει (quae dicitur Λ 375) iuncta arcum ingentem effecisse quin poeta putaverit non videtur dubium, sed monuerunt viri qui harum rerum sunt periti arcum, qui quidem alicuius utilitatis futurus esset, ita fieri non potuisse: *laminas* potius *corneas* lento ligno fuisse agglutinandas; sic hodie arcus artificio difficili et diuturno revera fabricari inter gentes Asiaticas (cf. φ 395). Nempe poeta cecinit auditoribus sagittandi minus curiosis, arcus fama magis quam usu cognitos habens ipse, quia ars ea, quae olim nobilis fuerat, illius aetate a principibus spernebatur, ut postea (cf. e. g. Soph. Ai. 1120). Similia Ψ 850 sq. possunt observari; cf. etiam τ 573—579. Sed fortasse nostri versus (τόξον — αὐτὰρ ὁ) postmodo sunt inserti, non ipsi Iliadis poetae debentur. Certe parum concinunt quae de arcu ab ipso deo accepto dicta sunt B 827, et Pandarum etiamtunc, cum in acie adstaret, arcum involucro tectum habuisse est quod miremur.

105. ἐσύλαε] § 191. Proprie *spoliabat*, *nudabat*; valet nunc *expromere* e theca vel ex involucro, quod γωρυτόσ vocatur φ 54. Mox vero (vs. 116) ἐσύλαε πῶμα φαρέτρησ valet: *demebat operculum a pharetra.*

— ἰξάλου αἰγὸσ | ἀγρίου] *ibex*ne dicatur an *capra aegagrus* (*paseng*), montium Asiae minoris etiamnunc incola, ambigunt viri harum rerum curiosi. Quae fortasse decerni posset controversia — fortasse, inquimus, nam in carmine vetusto versamur, non in hodierni scriptoris enchiridio zoologico, — si et ἰονθάσ ξ 50 quid significet sciremus et idem quod nostro loco genus animalium illic dici constaret. Incertum est ἴξαλοσ (†) propriumne nomen huius generis animalium fuerit an — quod addita αἰγὸσ ἀγρίου testari videntur — adiectivum *pernicem* valens (sic prisci interpretes, et cf. λ 134). Apud Hippocratem vero ἰξαλῆ αἰγόσ significat *pellem caprinam* (III 112 K., item Poll. IV 118).

109. ἑκκαιδεκάδωρα] adi. †; *sedecim palmorum* (παλαιστῶν) sive *quatuor*

καὶ τὰ μὲν ἀσκήσασ κεραοξόοσ ἤραρε τέκτων,
πᾶν δ' ἐῢ λειήνασ χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην.
καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσσάμενοσ ποτὶ γαίηι,
ἀγκλίνασ· πρόσθεν δὲ σάκεα 'σχέθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
μὴ πρὶν ἀναΐξειαν ἀρήϊοι υἷεσ Ἀχαιῶν,
πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον ἀρήϊον Ἀτρέοσ υἱόν. 115^{b} = 98
αὐτὰρ ὃ 'σύλαε πῶμα φαρέτρησ, ἐκ δ' ἕλετ' ἰὸν
ἀβλῆτα πτερόεντα, μελαινέων ἕρμ' ὀδυνάων·
αἶψα δ' ἐπὶ νευρῆι κατεκόσμεε πικρὸν ὀϊστόν,
ηὔχετο δ' Ἀπόλλωνι λυκηγενέϊ κλυτοτόξωι 119^{b}-121 = 101 [sqq.

113. δὲ σάκεα 'σχέθον] δ' ἔσχον (malumus δὲ ἔχον) σάκε' Fick (cf. § 71). || 115. Ἀτρέοσ υἱόν] ἀρχὸν Ἀχαιῶν C (cf. vs. 195). || 117. Ar. —

pedum (schol.); cf. Hes. Op. 426. Quae ingens est singulorum cornuum (ἐκ κεφαλῆσ usque ad acumen) mensura et fidem superans; sed praedae laudes in maius augere venatoribus semper fuit mos.

110. ἀσκήσασ] *sedula cura elaborans, data opera*. Cf. α 439 γ 438.

111. Alteri arcus acumini adaptavit τὴν κορώνην sive *uncum* aureum; huic unco laqueum, in quem complexa erat pars extrema nervi alteri arcus acumini alligati, circumiciebat is qui arcum tendebat. Cf. Bacchyl. V 73.

— χρυσέην] cf. § 18 et 61.

112 sq. Pandarus arcum τάνυται ἀγκλίνασ ποτὶ γαίηι, quod φ 125 dicitur ϝερύσσασθαι μενεαίνων, dein κατατίθησι. *Arcum postquam solo fultum* (*incurvavit et sic*) *tetendit, etiam solo inniti fecit* (cf. φ 82). E poetae verbis si recte effecimus eum cogitasse arcum pedum sex — quantos arcus *Aethiopum* fuisse scribit Herodotus VII 69 — vel etiam maiorem (cf. φ 138 et μέγασ adiectivum Δ 124 φ 74), sequitur ut Pandarum *stantem*, non alteri genu innisum sibi finxerit. Etiam Teucer stans mittebat, nam Θ 323—329 cum arcum intenderet, interim percussus γνὺξ ἤριπε. Nunc sodalium clipeis ita absconditur Pandarus, ut per exiguum aliquod horum interstitium sagittam possit transmittere.

114. ἀναΐξειαν] *clipeis resumtis se tegerent et tela in hostem intenderent.* Stabant enim clipeis innixi. Cf. Γ 134 sq.

116. 'σύλαε] § 191.

117. ἄβλητ'(α) . . . ἕρμ'(α)] utraque vox †, posterior obscura; nam aliena hinc sunt ἕρματα *fulcra* et ἕρματα *inaures*. Ad priorem quod attinet, sagittas multas *plus semel* inserviisse, cum post praelium a victoribus essent sublectae, ex nostro loco apparet et vel sic facile intellegitur. Satis tamen erant utiles si ad *unum* ictum infligendum sufficerent; et sic fieri potuit ut sagitta *ferrata*, cuiusmodi cuspides magis quidem acutae erant quam aeneae, sed facilius obtundebantur, apud nostrum hoc loco commemoraretur (cf. vs. 123). *Hastarum* vero ferratarum nullus tunc temporis erat usus (cf. Ψ 826—835), his enim saepius deinceps in praeliis utendum erat.

— μελαινέων] novicium pro -άων (ut Δ 191 Ο 394); cf. § 56.

118. κατεκόσμεε] § 191.

119. ηὔχετο et λυκηγενέϊ] cf. vs. 101.

ϝαρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην
ϝοίκαδε νοστήσασ ἱερῆσ εἰσ ϝάστυ Ζελείησ.
εἷλκε δ' ὁμοῦ γλυφίδασ τε λαβὼν καὶ νεῦρα βόεια. 122 cf. φ 419[b]
νευρὴν μὲν μαζῶι 'πέλασεν, τόξωι δὲ σίδηρον·
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ κυκλοτερὲσ μέγα τόξον ἔτεινε,
'λῖγξε βίοσ, νευρὴ δὲ ἐϝίϝαχεν, ἆλτο δ' ὀϊστὸσ
ὀξυβελὴσ καθ' ὅμιλον, ἐπιπτέσθαι μενεαίνων.
οὐδὲ σέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρεσ 'λελάθοντο
ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸσ θυγάτηρ ἀγελήιη,
ἥ τοι πρόσθεν στᾶσα βέλοσ ἐχεπευκὲσ ἄμυνε.
ἣ δὲ τόσον μὲν ἔϝεργεν ἀπὸ χροόσ, ὡσ ὅτε μήτηρ
παιδὸσ ἐϝέργηι μυῖαν, ὃ ϝηδέϊ λέξεται ὕπνωι,

---

132 αὐτὴ δ' αὖτ' ἴθυνεν ὅθι ζωστῆροσ ὀχῆεσ 132[b] sq. = Υ 414 sq.
χρύσειοι σύνεχον καὶ διπλόοσ ἤντετο θώρηξ.

---

123. Versui 124 postponebat Zen., del. Naber (cf. v. l. vs. 139). || 125. ἐ(ϝ)ί(ϝ)αχεν Nauck] μέγ' ἴαχεν. || 126. ἐπιπτέσθαι] -πτάσθαι? Cf. § 150[14]. || 129. τοι] sic Ar., οἱ Par. 2767. || 131. ἐ(ϝ)έργηι A T] -γει C D. — ὃ Bentley] ὅθ'. || 132 sq. Cf. comment.

---

122 sq. Ingenti virium intentione Pandarus arcum usque adeo incurvat ut sola cuspis sagittae arcui etiam innitatur: si paulo etiam magis nervum attraxisset, sagitta excidisset. De *ferrea* sagittae *cuspide* cf. vs. 117. Γλυφίδεσ sunt *crenae* utrinque extremae arundini incisae, quibus cavebatur ne sagitta inter digitos attrahentis citius aequo elaberetur; redit vox φ 419 Herodot. VIII 128 Eur. Or. 274. Plurale νεῦρα vs. 122 si integrum est, poeta cogitavit fibras contortas; sed loco simili φ 419 singularis νευρή est adhibitus: εἷλκεν νευρὴν γλυφίδασ τε, et nostro loco fortasse legendum est νευρήν τε βοείην (cf. vs. 123). — Aliud νεῦρον significatur vs. 151. De duplici vocis forma cf. vs. 468.

125 sq. Poeta telis studia humana solet tribuere; cf. Λ 574. Verbum 'λῖγξε †; pluribus exquisitisque verbis eadem res significatur φ 411.

128. πρώτη δὲ] sc. *recordabatur*.

129. ἐχεπευκέσ] cf. Α 51.

130—134. Facile quidem Minerva sagittam a Menelai corpore pellere potuit (cf. Ε 853 sq. Υ 439 sq.), ut mater muscam a puerulo fugans, sed noluit prorsus innocuam reddere; vulnus enim heroi infligi necesse fuit, ut inducias violatas esse clare appareret. Leviter igitur feriri heroëm sivit. Adiectivum τόσον μέν *eatenus* significat, et quousque igitur valeat docent verba sequentia; nam cum verbis αὐτὴ δὲ ἴθυνεν — aut, si haec spuria, cum verbis ἐν δ' ἔπεσε — iungendum est. Cf. Σ 378 Χ 322 Ψ 454 et de adiectivi τοῖον usu simili Ψ 246; nec non cognatum est τότε ibi usurpatum ubi certum tempus in vicinia nullum indicatur (e. g. φ 99). In vs. 130 ὡσ valet *tam facile quam*.

133. σύνεχον] intrans., ut Υ 415, 478; praeterea cf. Κ 263 sq.

— διπλόοσ ἤντετο θώρηξ] *duplex thorax* — i. e. thoracis laminae duae,

ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι πικρὸσ ὀϊστόσ·
διὰ μὲν ἂρ ζωστῆροσ ἐλήλατο δαιδαλέοιο
μίτρησ θ', ἣν ἐφόρει ἔρυμα χροόσ, ἕρκοσ ἀκόντων,
ἥ ϝοι πλεῖστον ἔρυτο· διὰ πρὸ δὲ 'ϝίσατο καὶ τῆσ, 138 cf. Ε 538
ἀκρότατον δ' ἄρ' ὀϊστὸσ ἐπέγραψε χρόα φωτόσ.
αὐτίκα δ' ἔρρεεν αἷμα κελαινεφὲσ ἐξ ὠτειλῆσ·
ὡσ δ' ὅτε τίσ τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνηι
Μῃονὶσ ἠὲ Κάειρα, παρήϊον ἔμμεναι ἵππων, —
κεῖται δ' ἐν θαλάμωι, πολέεσ τέ μιν ἠρήσαντο
ἱππῆεσ φορέειν, βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα,
ἀμφότερον κόσμοσ θ' ἵππωι ἐλατῆρί τε κῦδοσ, —
τοῖοί τοι, Μενέλαε, 'μιάνθην αἵματι μηροὶ
εὐφυέεσ κνῆμαί τε ἰδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθε.
'ρίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων, 148 = Δ 254
ὡσ ἔϝιδεν μέλαν αἷμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆσ·
'ρίγησεν δὲ καὶ αὐτὸσ Ἄρηϊ φίλοσ Μενέλαοσ.

---

136 καὶ διὰ θώρηκοσ πολυδαιδάλου ἠρήρειστο 136 = Γ 358

---

136. Del. Reichel (cf. Γ 332 sq.). || 138. 'ϝίσατο § 201] εἴσατο. || 139. ἄρ' ὀϊστὸσ] ἄρα χαλκὸσ Zen. (cf. vs. 123). || 140 et 149. Ar. ——, voce ὠτειλῆι sola vulnera quae *ictu* fiant apte significari potuisse ratus. || 142. ἵππων] ἵππωι Aristoph. (cf. vs. 145), Ar. utrumque. || 146. 'μιάνθην] *'μιαίνονθ' (-νοντο)? Inauditum apud Hom. est -νθην pro -νθεν. Cf. § 116; contrarius quorundam fuit error Θ 74. || 148. δ'] sic Ar., τ' Gen.

---

altera alteri superimpositae — *retinebat* sagittam (cf. Λ 237). Sed aut spuria haec aut corrupta. Nam thorax infra (vs. 186 sq. et 213—216) non commemoratur; quo indutus si fingitur Menelaus, quae de eius vulnere narrantur intellegi nequeunt. Fortasse pro θώρηξ legendum est χαλκόσ (item vs. par.) et aes *cinguli* est intellegendum.

134. *Clipei* mentio non fit, quia posuit hunc Menelaus aut ministrorum alicui tradidit; sunt enim induciae.

135. διὰ μὲν ἄρ] § 22.

141. μιήνηι] non *tingere* sive totum *imbuere*, βάπτειν, sed *rubris lineis* aliisve ornamentis *distinguere* valet nunc verbum. Sanguine inficitur χρὼσ λευκόσ, λειριόεισ (cf. Γ 152) ut ebur veneno purpureo. Imitatur Verg. Aen. XII 67 sq.

142. παρήϊον] vox Π 159 Ψ 690 τ 208 χ 404 redit, πάρηιον trisyllabum est Ω 794 al., παρηιαί Σ 123 α 334 al. (-ειαί Ω), et eandem contractionem passa sunt composita καλλι- μιλτο- φοινικο- χαλκοπάρηιοσ. Cf. § 56 et πλευρά- πλευραί Δ 468. — H. l. παρήϊον significat *genae ornamentum*, ceteris *ipsam genam*, ut παρηιή.

143. ἐν θαλάμωι] *in gaza*, ubi res pretiosae asservantur bene reclusae; cf. Z 288.

ὡσ δ' ἔϝιδεν νεῦρόν τε καὶ ὄγκουσ ἐκτὸσ ἐόντασ,
ἄψορρόν ϝοι θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη.
τοῖσ δὲ βαρὺ στενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
χειρὸσ ἔχων Μενέλαον — ἐπεστενάχοντο δ' ἑταῖροι —·
„φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον, 155ᵃ = *Ε* 359 *Φ* 308
οἶον προστήσασ πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι·
ὥσ σ' ἔβαλον Τρῶεσ, κατὰ δ' ὅρκια πίστ' ἐπάτησαν.
οὐ μέν πωσ ἅλιον πέλεθ' ὅρκιον αἷμά τε ϝαρνῶν
σπονδαί τ' ἄκρητοι καὶ δεξιαί, ἧισ' ἐπέπιθμεν. 159 = *Β* 341
εἴ περ γάρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιοσ οὐκ ἐτέλεσσε,
ἔκ τε καὶ ὀψὲ τελεῖ σύν τε μεγάλωι ἀπέτισαν
σὺν σφῆισιν κεφαλῆισι γυναιξί τε καὶ τεκέεσσι. [sqq.
εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε ϝοῖδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν· 163-165 = *Ζ* 447 / 163 = *ο* 211
ἔστ' ἦμαρ ὅτε κέν ποτ' ὀλώληι Ϝίλιοσ ἱρὴ
καὶ Πρίαμοσ καὶ λαὸσ ἐϋμμελίησ Πριάμοιο, 165 = 47

---

151 sq. Cf. vs. 214. || 153. *τοῖσ … μετέφη* A] *τὸν* G … *προσέφη* C, quod fortasse recipiendum deleto vs. 154. Cf. § 60. || 155. *κασίγνητε*] *-τοσ* Barnes (cf. vs. 189 et § 51). || 161. *τελεῖ*] *τελέσει* Zen. (legebatne an interpretabatur? cf. ann. sequens); quem *ὀψὲ καὶ ἐκτελέσει* legisse coniecit Knight, fortasse *ὀψὲ καὶ ἐκτελέει* (praes.) dedit poeta. — *ἀπέτισαν*] *τίσουσι* Zen.; cf. comment. || 164. **ἔστ' ἦμαρ ὅτε κεν*] *ἔσσεται ἦμαρ ὅτ' ἄν Ω*, item *Ζ* 448. Cf. § 326; elisam syllabam finalem habet *ἔσσεται Δ* 235, 271 *ω* 201 (et *ἔσται Ι* 250?). || 165. *ἐϋμμελίησ*] cf. *Δ* 47.

---

151. νεῦρον] *ligamentum* capiti arundinis, cui infixa est sagittae cuspis, aliquoties circumvolutum, ne fissa arundine cuspis excidere possit.

— ὄγκουσ] *hamos sagittae*, sive duo fuere sive tres; nam licet iis locis, ubi hamorum numerus indicatur, τριγλώχινεσ sagittarum cuspides commemorentur solae (Ε 393 Λ 507), ipsum hoc epitheton testatur *non omnibus* sagittis ternos hamos fuisse, idemque ad oculos demonstrant tumuli Mycenaei cuspidum διγλωχίνων feraces.

— ἐκτὸσ] *extra cingulum* (cf. vs. 215). Non profundum igitur vulnus inflixit sagitta, sed solum cuspidis caput ilia Menelai ita vulneravit ut retrahi posset. Cf. vs. 213.

154. χειρὸσ ἔχων] cf. Λ 488.

155. φίλε κασίγνητε] § 22.

— θάνατον] de huiusmodi accusativis cf. Γ 50 sq.

156. πρὸ Ἀχαιῶν] cf. vs. 382.

158. πέλεθ'(-ται)] § 275.

159. ἄκρητοι] cf. Β 341.

160. οὐκ] cf. Γ 289. Arte cohaeret οὐκ cum verbo ἐτέλεσσε = *irrita manere sivit*.

161. τελεῖ . . . ἀπέτισαν] praesens aoristo gnomico iungitur etiam Π 689 Ρ 177.

164 sq. Troiam deletum iri scit Agamemnon, vaticiniis edoctus (cf. Χ 61). „Delebitur aliquando", exclamat, „at" animi despondens addit „non a nobis delebitur! Nos te mortuo re infecta domum redibimus."

Ζεὺσ δέ σφι Κρονίδησ ὑψίζυγοσ, αἰθέρι ναίων,
αὐτὸσ ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν αἰγίδα πᾶσι
τῆσδ' ἀπάτησ κοτέων. τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα.
ἀλλά μοι αἰνὸν ἄχοσ σέθεν ἔσσεται, ὦ Μενέλαε,
αἴ κε θάνῃισ καὶ μοῖραν ἀναπλήσῃισ βιότοιο.
καί κεν ἐλέγχιστοσ πολυδίψιον Ἄργοσ ἱκοίμην·
αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδοσ αἴησ,
κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμωι καὶ Τρωσὶ λίποιμεν 173 sq.ᵃ cf. Β 160 sq.
Ἀργείην Ἑλένην· σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα
κειμένου ἐν Τροίηι ἀτελευτήτωι ἐπὶ ϝέργωι. 175ᵇ cf. π 111
καί κέ τισ ὧσ ϝείπῃι Τρώων ὑπερηνορεόντων
τύμβωι ἐπιθρώισκων Μενελάου κυδαλίμοιο·
‚αἴθ' οὕτωσ ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει' Ἀγαμέμνων,
ὡσ καὶ νῦν ἅλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν,
καὶ δὴ ἔβη ϝοῖκόνδε φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν
σὺν κενεῇισι νέεσσι, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον.' —

170. *μοῖραν*] *πότμον* Ar. (neque hac sede versus neque hoc sensu alibi adhibitum reperitur *πότμοσ*). — *βιότοιο*] cf. *Η* 104. || 171. *ἐλέγχιστοσ*] sic et *-τον* Ar. — *πολυδίψιον*] *πολὺ* (*δ'*) *ἴψιον* litteras traditas mire interpretabantur quidam (cf. Strab. 370 Apoll. lex. *δίψιον· βλαβερόν*, Soph. fr. 279). || 173. *λίποιμεν* A] *λίποιεν* C. || 175. *κειμένου*] *-νωι* pap. 136 (cf. *Γ* 301). || 176. *ὧσ* (*ὥσ*) Grashof] *ὧδ'*. — **ϝείπῃι*] *ἐρέει* *Ω*, non recte post *κε*. Confusae sunt duae locutiones: *κέ τισ ὧσ ϝείπῃι* et *ποτέ τισ ϝερέει*. || 181. *κενεῇισι* § 38] *κεινῇισι(ν)*. — *νέεσσι* L] *νηυσὶ* (*ναυσὶ*) *Ω*.

166. ὑψίζυγοσ] Iovis hoc epitheton, quo poeta etiam Η 69 Λ 544 Σ 185 usus est, Aeschylus Ag. 183 reddidit σέλμα σεμνὸν ἥμενον (cf. ibid. 1618), *gubernatorem* igitur cogitans altiore quam remiges loco in puppi sedentem; cf. etiam Eur. Phoen. 74. Sed artificiosissima haec est explicatio; cur enim Iuppiter navis duci in epitheto hoc vetusto fuerit assimulatus? Recentioris profecto artis sunt comparatio civitatis cum navi et quae sunt similia. Quapropter praeferenda videtur altera quam veteres inierunt interpretandi ratio: dici Iovem ζυγοστατοῦντα sive *in caelo bilancem tenentem*, = ὑψιτάλαντον (quod non extat adiectivum). Cf. Θ 69 Π 658 Χ 209. Cui interpretationi non obstat quod ζυγόν apud Homerum nusquam significat *iugum librae*, ut apud recentiores; nam quidni sumamus tamen vocem id quoque valuisse in eius lingua? Si versus Ι 187 intercidisset aut aliis verbis a poeta esset expressus, neque *citharae* eum „*iugum*" tribuisse hodie posset probari.

167. αὐτὸσ ἐπισσείῃσιν ... αἰγίδα] cf. Ο 229 sq. χ 297 et Β 447—449. Pronomen αὐτόσ valet: *ipse ille quo confidunt Iuppiter*, — nam numen Idaeum nunc est cogitandum.

171. πολυδίψιον Ἄργοσ] Ἄργουσ διψίαν χθόνα Eur. Alc. 560, *aridum Peloponnesi solum*. Quae paeninsula fluviis perennibus fere caret.

173. εὐχωλὴν] cf. Β 160.

181. σὺν κενεῇισι νέεσσι] *sine praeda*, re infecta reversus; cf. Β 298.

ὥσ ποτέ τισ ϝερέει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.“ 182ᵇ = Θ 150
τὸν δ' ἐπιθαρσύνων προσέφη ξανθὸσ Μενέλαοσ·
„θάρσεε, μηδέ τί πω δεδϝίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν.
οὐκ ἐν καιρίωι ὀξὺ 'πάγη βέλοσ, ἀλλὰ πάροιθε
ἐρρύατο ζωστήρ τε παναίολοσ ἠδ' ὑπένερθε 186 sq. cf. 215 sq.
ζῶμά τε καὶ μίτρη, τὴν χαλκῆεσ 'κάμον ἄνδρεσ.“
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„αἲ γὰρ δὴ οὕτωσ εἴη, φίλοσ ὦ Μενέλαε!
ἕλκοσ δ' ἰητὴρ ἐπιμάσσεται ἠδ' ἐπιθήσει
φάρμαχ', ἅ κεν παύσηι σε μελαινάων ὀδυνάων.“
ἦ, καὶ Ταλθύβιον, θεῖον κήρυκα, προσηύδα·
„Ταλθύβι', ὅττι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον,
194 φῶτ' Ἀσκληπιοῦ υἱόν, ἀμύμονοσ ἰητῆροσ.“ 194 cf. Φ 546 194ᵇ = Δ 518
198 ὣσ ἔφατ', οὐδ' ἄρα ϝοι κήρυξ ἀπίθησεν ἀκούσασ, 198 = Μ 351
'βῆ δ' ἴμεναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων, 199 cf. Κ 136
παπταίνων ἥρωα Μαχάονα. τὸν δ' ἐνόησε
ἑσταότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχεσ ἀσπιστάων, 201 sq.ᵃ = 90 sq.

---

195 ὄφρα ϝίδηι Μενέλαον ἀρήϊον Ἀτρέοσ υἱόν, 195 cf. 205
ὅν τισ ὀϊστεύσασ ἔβαλεν, τόξων ἐῢ ϝειδώσ, 196 sq. = 206 sq.
Τρώων ἢ Λυκίων, τῶι μὲν κλέοσ, ἧμι δὲ πένθοσ. 196ᵇ = Β 718

---

184. πω] sic Ar., alii olim που. || 186. *ἐρρύατο] εἰρύσατο. Cf. § 164 et 17. Idem vitium Ο 274. || 191. παύσηι σε G] παύσηισι Ω. || 194. ἀμύμονοσ ἰητῆροσ] -νοσ, -ρα Koeppen, -να -ρα vWilamowitz. || 195—197. Ar. —— || 195. Ἀτρέοσ υἱόν A T] ἀρχὸν Ἀχαιῶν Ω (ut vs. 205; cf. vs. 115).

---

182. τότε – χθών] cf. Verg. Aen. IV 24.

184. θάρσεε] § 191.

185. ἐν καιρίωι] *loco fatali*, eo loco qui vulneratus mortis causa esse soleat. Item Θ 84, 326 Λ 439 (εἰσ καιρὸν τυπείσ Eur. Andr. 1120). Cf. καιρόσ Thuc. I 36 § 1 IV 90 § 2 et ἐπικαίριοσ 68 § 4 rem vel locum qui longe maximi sit momenti significantia. In lingua Homerica substantivum καιρόσ non extat, post aevum autem epicum a loci ad temporis potissimum notionem translatum est.

187. ζῶμα] *subligar*. Redit vox Δ 216 Ψ 683 ξ 482.

192. θεῖον κήρυκα] *sacrosancti* sunt praecones (cf. Α 334).

194. φῶτ'(α)] id quod τισ etiam Ρ 98 Φ 546 δ 247 φ 26 valet φώσ, item ἀνήρ Ε 649 Λ 92 Τ 103 (non Ψ 470), ἄνθρωποσ ν 400 (etiam Π 263 ν 123 huc faciunt). Cf. φωτόσ = αὐτοῦ Λ 462 al. (att. τοῦ ἀνδρόσ).

— *Aesculapius* non *deus* est nostro poetae, sed id quod nunc dicitur: *medicus* egregius, quippe qui a Chirone edoctus fuerit (vs. 219), ut Achilles (Λ 832). Cf. Ε 401.

197. Cf. vs. 207.

— et 207. ἧμι] § 92.

199 et 209. ἴμεναι] § 125.

λαῶν οἵ ϝοι ἕποντο Τρίκησ ἐξ ἱπποβότοιο.
ἀγχόθι δ' ἱστάμενοσ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 203=Ν462Ξ356 al. cf. Δ 92 ρ 349
„ὄρσ', Ἀσκληπιάδη, καλέει κρείων Ἀγαμέμνων,
ὄφρα ϝίδηισ Μενέλαον ἀρήϊον ἀρχὸν Ἀχαιῶν, 205 cf. 195
ὅν τισ ὀϊστεύσασ ἔβαλεν, τόξων ἐῢ ϝειδώσ, 206 sq. = 196 sq.
Τρώων ἢ Λυκίων, τῶι μὲν κλέοσ, ἄμμι δὲ πένθοσ."
ὣσ 'φάτο, τῶι δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε· 208 = Δ 804 Ν 468 cf. Β 142
'βὰν δ' ἴμεναι καθ' ὅμιλον ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν. 209ᵇ cf. Δ 229
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι ξανθὸσ Μενέλαοσ 210ᵃ = Ε 780 cf. Γ 264 Κ 526 Σ 520 ο 101
βλήμενοσ ἦν, περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέραθ' ὅσσοι ἄριστοι
κυκλόσ', ὁ δ' ἐν μέσσοισι παρίστατο ϝισόθεοσ φώσ,
αὐτίκα δ' ἐκ ζωστῆροσ ἀρηρότοσ εἷλκεν ὀϊστόν.
'λῦσε δέ ϝοι ζωστῆρα παναίολον ἠδ' ὑπένερθε 215 sq. cf. 186 sq.
ζῶμά τε καὶ μίτρην, τὴν χαλκῆεσ 'κάμον ἄνδρεσ.
αὐτὰρ ἐπεὶ 'ϝίδεν ἕλκοσ, ὅθ' ἔμπεσε πικρὸσ ὀϊστόσ,
αἷμ' ἐκμυζήσασ ἐπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα ϝειδὼσ
'πάσσε, τά ϝοί ποτε πατρὶ φίλα φρονέων 'πόρε Χίρων.
ὄφρα τοὶ ἀμφεπένοντο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχεσ ἤλυθον ἀσπιστάων· 221 = Δ 412 221ᵃ = Ρ 107
οἳ δ' αὖτισ κατὰ τεύχε' ἔδυν, 'μνήσαντο δὲ χάρμησ.

Ἀγαμέμνονοσ ἐπιπώλησισ.

ἔνθ' οὐ̂ κε βρίζοντα ϝίδοισ Ἀγαμέμνονα δῖον,

---

214 *τοῦ δ' ἐξελκομένοιο πάλιν 'ϝάγεν ὀξέεσ ὄγκοι.*

---

203. *ἀγχόθι δ'(ἑ)*] cf. *Β* 172. || 205. *(ϝ)ίδηισ* G] *ἴδηι* Ar. A (cf. *Δ* 203 et § 117). || 212. *κυκλόσ'(ε)*] *κύκλοσ* Ar. h. l. et *Ρ* 392 (coll. *Υ* 166). || 214. Versum cum vs. 151 pugnantem, qui simul cum thoracis mentione (cf. vs. 133 et 136) videtur irrepsisse, del. Heyne. Nisi vs. 151 sq. sunt damnandi. || 219. *ϝοί*] *ϝῶι* Bentley. || 221. Del. Heyne.

---

207. κλέοσ ... πένθοσ] de accusativi hoc usu cf. Γ 50 sq.

212. ὁ δ'(ἐ)] *Machaon.* Apodosin aperit ὁ δέ, ut saepe; cf. Α 190.

213. Altius quae penetrarunt sagittae, retrahi nequeunt, sed aut cultro exciduntur (Λ 583 sq., 844) aut, si perforatum fuerit membrum, a parte opposita extrahuntur (Ε 112).

216. ζῶμα] cf. vs. 187.

218 sq. Cf. Ψ 290.

219. ϝοι] dativus ut Ρ 195.

— *Chiron* Centaurus, silvarum incola, qui Peleo praebuit hastam ingentem (Π 143 Τ 390), herbarum peritissimus fuisse dicitur etiam Λ 832.

222. Clipeos positos resumunt; cf. Γ 114. Item Η 103 Menelaus, ibidem vs. 206 sq. Aiax.

223. οὔ κε] § 326.

— ϝίδοισ] *videas* (*cernas* Verg. Aen. IV 401). Est hic *praesentis historici*

οὐδὲ καταπτώσσοντ᾿, οὐδ᾿ οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι,
ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην εἰσ κυδιάνειραν. 225^{b} = Μ 325 cf. Ν 270 Ξ 155
ἵππουσ μὲν γὰρ ἔασε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῶι,
καὶ τοὺσ μὲν θεράπων ἀπάνευθ᾿ ἔχε φυσιάοντασ 227^{a} cf. Δ 341
Εὐρυμέδων, υἱὸσ Πτολεμαίου Πειραΐδαο·
τῶι μάλα πόλλ᾿ ἐπέτελλε παρισχέμεν᾿, ὁππότε κέν μιν 229^{a} cf. Ζ 207^{b} Φ
γυῖα λάβηι κάματοσ πολέασ διὰ κοιρανέοντα· 230^{b} μ 268^{b}, 273^{b}
αὐτὰρ ὃ πεζὸσ ἐὼν ἐπεπωλέετο στίχασ ἀνδρῶν. 231^{b} = 250 Δ 264, 540 cf. Γ 196
καί ῥ᾿ ὃν μὲν σπεύδοντα ϝίδοι Δαναῶν ταχυπώλων,
τοὺσ μάλ᾿ ἐθαρσύνεσκε παριστάμενοσ ϝεπέεσσι·
„Ἀργεῖοι, μή πώ τι μεθίετε θούριδοσ ἀλκῆσ. 234^{b} = Μ 409 Ν 116
οὐ γὰρ ἐπὶ ψεύδεσσι πατὴρ Ζεὺσ ἔσσετ᾿ ἀρωγόσ,
ἀλλ᾿ οἵ περ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια ᾿δηλήσαντο, 236 cf. 271
τῶν ἦ τοι αὐτῶν τέρενα χρόα γῦπεσ ἔδονται,
ἧμεσ δ᾿ αὖτ᾿ ἀλόχουσ τε φίλασ καὶ νήπια τέκνα
ἄξομεν ἐν νήεσσιν, ἐπεὶ πτολίεθρον ἕλωμεν.“
ὅν τινα δ᾿ αὖ μεθιέντα ϝίδοι στυγεροῦ πολέμοιο, 240 cf. Ζ 330
τοὺσ μάλ᾿ ἐνεικείεσκε χολωτοῖσιν ϝεπέεσσι· 241 cf. Ο 210 χ 26, 255
„Ἀργεῖοι ἰόμωροι, ἐλέγχεα, οὔ νυ σέβεσθε;

λ
228. Εὐρυμέδων] -μεδων A. Cf. Θ 114. ‖ 229. παρισχέμεν᾿(αι) A] παρασχέμεν C (requiritur durativum). ‖ 232. ὃν . . . -ντα Wakefield] οὓσ -ντασ. Cf. Μ 268 Ν 229. Redit error vs. 240. ‖ 235. ψεύδεσσι Hermappias] ψευδέσσι Ar. Ω. Adiectivo ψευδήσ Homerus non utitur alibi (cf. § 73; composita φιλοψευδήσ Μ 164 et Ἀψευδήσ Σ 46 ab hac quaestione sunt aliena). ‖ 238. δ᾿(ἐ)] om. Ar. ‖ 240. ὃν τινα δ᾿ αὖ μεθιέντα Wakefield] οὓσ τινασ αὖ μεθιένταϬ. Cf. vs. 232. ‖ 242. ἐλέγχεα Ahrens] ἐλεγχέεσ. Idem error Ω 239, similis Ε 787. Cf. § 73 et Β 235 Ω 260.

quod dicitur modus potentialis. Ita poeta loquitur ὡσ αὐτὸσ παρεών (cf. θ 491), *praesens* enim ei ante mentis oculos versatur pugna quam verbis pingit; non *tunc* igitur sed *ibi* valet ἔνθα. Idem dictum esto de Γ 220, 223 Δ 429, 539 Ε 85, 311, 388 Μ 58 sq. (465?) Ν 127, 343 sq. Ο 697 Ρ 70, 366, 399 ε 74 η 293 ι 242 ν 87 l. a. φ 128 χ 12. Ad quod genus loquendi illustrandum utiles sunt inter se collati Ε 85 et Ξ 58. Res *praeterlapsas* ubi refert poeta, modo *irreali* qui vocari solet suo loco utitur, perinde atque posteri (e. g. Ε 679 Ζ 74 Μ 465 ν 206). Cf. tamen Β 81 (α 236) Ω 222.

227. φυσιάοντασ] § 191.

228. *Eurymedon* auriga *Nestoris* dicitur Θ 114 Λ 620; nostro loco *Agamemnoni* ministrat, ut *Ulixis* praeco *Eurybates* Α 320.

229. παρισχέμεν᾿(αι)] obiectum (ἵππουσ) mente est supplendum.

231. ἐπεπωλέετο] § 191.

238. ἧμεσ] § 92.

239. ἐπεὶ] § 326.

242. ἰόμωροι] vox ignota, cui altera pars cum adiectivis ἐγχεσίμωροσ (cf. Β 692) et ὑλακόμωροσ (cf. ξ 29) communis est, redit Ξ 479; *iactatores*?

τίφθ' οὕτωσ ἔστητε τεθηπότεσ ἠΰτε νεβροί, 243a cf. h. Ap. 456; 243b cf. Φ 29
αἵ τ' ἐπεὶ οὖν ἔκαμον πολέοσ πεδίοιο θέουσαι, 244b cf. Ψ 521
ἑστᾶσ' οὐδ' ἄρα τίσ σφι μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή·
ὣσ ὗμεσ ἔστητε τεθηπότεσ, οὐδὲ μάχεσθε.
ἦ μένετε Τρῶασ σχεδὸν ἐλθέμεν', ἔνθα τε νῆεσ
ϝεϝρύατ' εὔπρυμνοι, πολιῆσ ἐπὶ θινὶ θαλάσσησ, 248b = λ 75
ὄφρα ϝίδητ' αἴ χ' ὗμιν ὑπέρσχηι χεῖρα Κρονίων;"
ὣσ ὅ γε κοιρανέων ἐπεπωλέετο στίχασ ἀνδρῶν· 250b = 231
ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι κιὼν ἀνὰ ϝουλαμὸν ἀνδρῶν. 251 cf. 273
οἳ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα 'θωρήσσοντο·
Ἰδομενεὺσ μὲν ἐνὶ προμάχοισ', ὑῒ ϝείκελοσ ἀλκήν, 253b cf. Ρ 281
Μηριόνησ δ' ἄρα ϝοι πυμάτασ ὤτρυνε φάλαγγασ.
τοὺσ δὲ ϝιδὼν 'γήθησε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων, 255 cf. Θ 278
αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα προσηύδα μειλιχίοισι·
„Ἰδομενεῦ, περὶ μέν σε τίω Δαναῶν ταχυπώλων 257 cf. Θ 161
ἠμὲν ἐνὶ πτολέμωι ἠδ' ἀλλοίωι ἐπὶ ϝέργωι
ἠδ' ἐν δαίθ', ὅτε πέρ τε γερούσιον αἴθοπα ϝοῖνον 259b = ν 8
Ἀργεΐων οἳ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρι κερῶνται.
εἴ περ γάρ τ' ἄλλοι γε κάρη κομάοντεσ Ἀχαιοὶ

243 et 246. ἔστητε] sic Ptolemaeus, ἕστ. Herodianus, quae nihili est forma. Cf. comment. || 245. τίσ] sic Ar., τί T. || 253. ὑῒ Nauck] συΐ. Cf. § 60. || 260. κρητῆρι Ar. L] κρητῆρσι Ω

243 et 246. ἔστητε] similis temporis praeteriti vis est in locutionibus qualis est: τουτὶ τί ἦν; *quid erat hoc?* (quod nunc demum animadverto) = *quid hoc est?* vel: ἦν ἄρα ... *erat igitur* (ut nunc demum intellego) = *est igitur* ... (cf. Γ 183). Etiam Υ 179 ἔστητε, ἔστησ ita sunt usurpata; cf. praeterea Β 323 τίπτ' ἄνεω ἐγένεσθε; κ 378 τίφθ' οὕτωσ ... κατ' ἄρ' ἕζεο; Π 29 σὺ δ' ἀμήχανοσ ἔπλεο, vel Ar. Av. 680 ἤλθεσ; *venistine = adesne?*, ἥσθην = ἥδομαι Ar. Nub. 174.

244. πολέοσ πεδίοιο] cf. Β 785.

246. *Sic et vos pedibus satis valetis,* — nam huc dum processistis a littore, alacres vos praestitistis, — *animo nihil valetis.*

— ὗμεσ] § 92.

248. ϝεϝρύατ'(αι)] § 293.

249. ὑπέρσχηι χεῖρα] locutio redit Ε 433 Ι 420 (= 687) Ω 374 Ξ 184. Cf. περισχέσθαι Α 393.

250. ἐπεπωλέετο] § 191.

253 sq. *Zeugma* haec efficiunt (cf. vs. 282). Nam Idomeneo non convenit verbum ὀτρύνειν, sed θύνειν vel κορύσσεσθαι. Idomeneus ante ceteros furit vel festinat, Meriones milites tardiores a tergo adurget.

256. προσηύδα] § 191.

259. γερούσιον] vinum quod τοῖσ γέρουσι (*principibus, senatoribus*) praebetur (cf. vs. 344), interioris notae (ἔξαιτοσ μελιηδήσ Μ 320). Item ν 8 cf. Θ 162 (= Μ 311) Μ 320 Ρ 250. *Iusiurandum* γερούσιον dicitur Χ 119.

261. κάρη κομάοντεσ] cf. Β 11 et § 191.

δαιτρὸν πίνωσιν, σὸν δὲ πλεῖον δέπασ αἰεὶ 263 cf. ϑ 70
ἕστηχ', ὥσ περ ἐμοί, πιέμεν ὅτε ϑυμὸσ ἀνώγηι. 264^{a} = *Τ* 139
ἀλλ' ὄρσο πτόλεμόνδε, οἷοσ πάροσ εὔχεαι εἶναι." 265 = *Ν* 221, 259 al.
τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεύσ, Κρητῶν ἀγόσ, ἀντίον ηὔδα·
„Ἀτρεΐδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐρίϝηροσ ἑταῖροσ
ἔσσομαι, ὡσ τὸ πρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα·
ἀλλ' ἄλλουσ ὄτρυνε κάρη κομάοντασ Ἀχαιούσ,
ὄφρα τάχιστα μαχώμεϑ', ἐπεὶ σύν γ' ὅρκι' ἔχευαν
Τρῶεσ· τοῖσιν δ' αὖ ϑάνατοσ καὶ κήδε' ὀπίσσω 270^{b} cf. *Χ* 488
ἔσσετ', ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια 'δηλήσαντο." 271 cf. 236
ὣσ ἔφατ', Ἀτρεΐδησ δὲ παρῴχετο γηϑόσυνοσ κῆρ. 272 = 326
ἦλϑε δ' ἐπ' Αἰάντεσσι κιὼν ἀνὰ ϝουλαμὸν ἀνδρῶν· 273 cf. 251
τὼ δ' ἐκορυσσέσϑην, ἅμα δὲ νέφοσ εἵπετο πεζῶν. 274^{b} cf. *Ψ* 133
ὡσ δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆσ ἔϝιδεν νέφοσ αἰπόλοσ ἀνὴρ
ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ Ζεφύροιο ϝιωῆσ·
τῶι δέ τ' ἄνευϑεν ἐόντι μελάντερον ἠέ τε πίσσα
φαίνετ' ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν· —
'ρίγησέν τε ϝιδὼν ὑπό τε σπέοσ ἤλασε μῆλα· —
τοῖαι ἅμ' Αἰάντεσσι διοτρεφέων αἰζηῶν 280^{b} = *Β* 660
δήϊον εἰσ πόλεμον πυκιναὶ 'κίνυντο φάλαγγεσ
κυάνεαι, σάκεσίν τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι. 282^{b} = *Η* 62

---

262 sq. *σὸν . . . ἐμοί*] *σοὶ . . . ἐμοί* aut *σὸν . . . ἐμόν* Bentley. || 263. *ἀνώγηι* Bekker] *-γοι.* || 264. *ὄρσο πτόλεμόνδ(ε)* Nauck] *ὄρσευ πόλεμόνδ'*. Cf. § 117. || 277. *ἐόντι*] sic Ar., *ἰόντι* Zen.; eadem varietas est *Δ* 426 *Λ* 230 *Μ* 264 *Ν* 415 *Χ* 85 *Ψ* 452 *δ* 527 *η* 204 *ϑ* 445 *λ* 58, 159 *μ* 264, 351 *π* 463, praeterea cf. *κιών ἰών ἐών* inter se permixta *Ξ* 440 alibi. — *ἠέ τε* Brandreth] *ἠΰτε*. Cf. *π* 216 et *Κ* 437. || 280. *Αἰάντεσσι διοτρεφέων*] *-σσιν ἀρηϊϑόων* H L. || 282. *κυάνεαι*] sic Ar., *ἡρώων* Zen. — *πεφρικυῖαι*] *βεβριϑυῖαι* Ar. in altera ed.; cf. comment.

---

262 sq. Cf. Θ 161 sq. Μ 310 sq.

263. πιέμεν] § 126.

264. οἷοσ] § 17.

268. κάρη κομάοντασ] cf. Β 11 et § 191.

273. De Aiacibus coniunctim pugnantibus cf. Ν 198—202.

274. *Insequitur nimbus peditum.* Verg. Aen. VII 793.

275—279. Imitatur Verg. Aen. XII 451—455.

277. *Pice nigrius*; cf. Κ 437 *nive candidior.*

280. διοτρεφέων αἰζηῶν] cf. Β 660.

282. κυάνεαι] interpretis instar est Xenophon Anab. I 8 § 8 exercitus eminus conspecti adventum sic describens: ἐφάνη ... ὥσπερ μελανία τισ ἐν τῶι πεδίωι. Cf. Π 66 Τρώων κυάνεον νέφοσ. De prima adiectivi syllaba cf. § 21.

— σάκεσίν τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι] *zeugma* hoc est; nam participium πεφρικυῖαι solis *hastis* convenit (cf. Ν 339); item Η 62. Contra π 474 'βεβρίϑει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφι-

καὶ τοὺσ μὲν 'γήθησε ϝιδὼν κρείων Ἀγαμέμνων, 283 sq. cf. 311 sq.
καί σφασ φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων, 285 = Μ 354 285ª = Ρ 508, 669
σφῶϊ μὲν οὐ γὰρ ἔοικ' ὀτρυνέμεν', οὔ τι κελεύω·
αὐτὼ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἶφι μάχεσθαι.
αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον, 288 = Β 371
τοῖοσ πᾶσιν θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο!
τῶι κε τάχ' ἠμύσειε πόλισ Πριάμοιο ϝάνακτοσ, 290 sq. = Β 273 sq.
χερσὶν ὕφ' ἡμετέρηισι ϝαλοῦσά τε περθομένη τε."
ὣσ ϝειπὼν τοὺσ μὲν 'λίπεν αὐτόθι, 'βῆ δέ μετ' ἄλλουσ.
ἔνθ' ὅ γε Νέστορ' ἔτετμε, λιγὺν Πυλίων ἀγορητήν, 292 = 364 292ª = ρ 254 cf. Σ 468
ϝοὺσ ἑτάρουσ στέλλοντα καὶ ὀτρύνοντα μάχεσθαι,
ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα Ἀλάστορά τε Χρομίον τε
Αἵμονά τε κρείοντα Βίαντά τε, ποιμένα λαῶν.
ἱππῆασ μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι,
πεζοὺσ δ' ἐξόπιθε 'στῆσεν πολέασ τε καὶ ἐσθλούσ,
ἕρκοσ ἔμεν πολέμοιο· κακοὺσ δ' εἰσ μέσσον ἔλασσε,
ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τισ ἀναγκαίηι πολεμίζοι.
ἱππεῦσιν μὲν πρῶτ' ἐπετέλλετο· τοὺσ γὰρ ἄνωγε

---

286 sq. *ἔοικ'(ε)* et *ἶφι*] neglecto *ϝ*, *οὔ τι ϝέϝοικ' ὀ. οὐδὲ* (Nauck) et *ἀνώγετε ϝῖφι* (Bentley)? || 296. *Βίαντά τε, ποιμένα λαῶν*] *Θόωνά τε Δηΐπυρόν τε* (e Ν 92) Apoll. lex. || 299. *ἔλασσε*] sic Ar., alii olim *ἔεργε*. || 301. *ἄνωγε* § 225] *ἀνώγει*.

γύοισι verbum convenit solis *clipeis*, cui nomini proximum est. Utraque autem ratio adhibita est υ 237: οἵη ἐμὴ δύναμισ καὶ χεῖρεσ ἕπονται pro: οἵη (ἐστὶν) ἐμὴ δύναμισ καὶ (οἷαι) χεῖρεσ (μοι) ἕπονται. Similia sunt Γ 73, 327, 392 Δ 253 sq. Ε 356 Θ 190 Ι 342 sq. Λ 477 Μ 121 Π 640 Ρ 65 sq., 385—387 Τ 357 Ψ 259—261, 263 sq. Ω 7 sq. (= θ 183 ν 91, 264) ι 166 sq. μ 235 sq. h. Ap. 264 sq.; cf. etiam Β 232 Ν 267 Ρ 476 Ξ 498 τ 444 υ 259. Cognatum autem est genus loquendi illud, apud H. frequens, quo singulari verbi numero plura subiecta adiunguntur (cf. Α 255); nam tum quoque *proximo* tantum nomini, ut in zeugmatis figura, convenit verbum.

284. σφασ] § 92.

292. αὐτόθι] § 322.

298—309. Cf. Β 362 sq.

298. ἐξόπιθε] *a tergo*. Qui laborantibus succurrant, si opus sit; aufugere autem si qui velint, hos in hostem denuo propellant.

299. ἔμεν] § 126.

301. μὲν] Nestoris *ad pedites* verba in animo habebat poeta haec canens, dein vero non adiecit. Nempe οἱ ἱππῆεσ sunt *principes*, qui vero pedibus in aciem procedunt, minoris sunt momenti, certe inter Nestoris τοῦ ἱππότου copias fuerunt. Nam de cunctis peditibus — de Aiace praesertim vel de Ulixe — hoc haudquaquam valet.

— ἄνωγε] § 225.

σφοὺσ ἵππουσ ἐχέμεν, μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλωι,
„μηδέ τισ ἱπποσύνηι τε καὶ ἠνορέηφι πεποιθὼσ
οἶοσ πρόσθ' ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι,
μηδ' ἀναχωρεέτω· ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.
ὃσ δέ κ' ἀνὴρ ἀπὸ ϝῶν ὀχέων ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται,
ἔγχε' ὀρεξάσθω, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερον οὕτωσ. 307b cf. Δ 169
ὧδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιασ καὶ τείχε' ἔπερθον,
τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντεσ."
ὣσ ὁ γέρων ὤτρυνε πάλαι πολέμων ἐὺ ϝειδώσ.
καὶ τὸν μὲν 'γήθησε ϝιδὼν κρείων Ἀγαμέμνων, 311 sq. cf. 283 sq.
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὦ γέρον, εἴθ' ὡσ θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι,
ὣσ τοι γούναθ' ἕποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδοσ εἴη! 314 cf. Η 157

303. ἱπποσύνηι τε] -νηισι pap. 136 (pluralis extat Π 776 Ψ 307 ω 40). Cf. Β 792. || 308. πόλιασ] πόλεασ Ar. A (cf. § 74). — ἔπερθον § 191] ἐπόρθεον (vel -ουν).

303—309. Ab oratione indirecta ad directam transitus sic fit etiam Ψ 855—858 α 40—43 h. Merc. 526 Ar. Eq. 668 Lys. 519 al.

303 - 305. *Peditibus* ab Aiace simile praeceptum datur Ρ 357—359. De locutione ἱπποσύνηι τε καὶ ἠνορέηφι cf. Λ 503.

305. ἀναχωρεέτω] § 191.

306. In brevius sic contracta sunt haec: *qui tam prope ad alium currum pervenerit, ut hostem in eo stantem ex suo curru assequi possit.* Dicit ἕτερ' ἅρματα *currum hostilem*, τὰ ἅρματα τῶν ἑτέρων. Quoniam autem de curru desilire solent heroës Homerici, antequam cum hoste congrediantur (cf. Δ 419 Π 426 sq. al.), hic versus torsit veteres interpretes (cf. Eust. et Plut. Mor. 28 *b*, *c*). Nam ex Achivis unus Diomedes cum uno Marte curru est congressus (Ε 835 sqq.; etiamne cum Hectore Θ 118?); de Troianis vero cf. Ε 144. — Nempe nostro loco id iubentur facere heroës Achivi quod fert ratio, ut curru revera utantur in pugna, quemadmodum Troiani ἱππόδαμοι et αἰολόπωλοι inde sunt vocati; et verissimum est quod ait Nestor, sic „τοὺσ προτέρουσ" curribus fuisse usos, sive hunc curruum bellicorum cum in ipsa vita tum in antiquissimis carminibus fuisse usum. Sed plurimis aliis locis poeta Iliadis ita coniunxit quae diversa in fabulis variis invenerat tradita, ut pedibus quidem pugnare faceret heroës, sed curru in aciem vehi. Hoc autem loco de solis Nestoris copiis est locutus. — Alieni hinc sunt loci ubi in curru qui stant, occupantur *fugientes* (Ε 160 Λ 109, 143).

307. ἔγχε'(ϊ)] § 71.

-- ὀρεξάσθω] *ictu ex ipso curru adversarium petat.* Cum e curru *desilire* tum hastam in hostem *conicere* vetantur essedarii, quia proiectam hastam repetere vix poterunt; cominus igitur pugnare (*chargeeren*) iubentur. De verborum structura cf. Π 314.

314. ἕποιτο] τῶι θυμῶι. Cf. υ 237. — Optativus (= ὤφελε ἕπεσθαι) ut Η 133, 157 et passim; *praeteritos referat si Iuppiter annos!* Verg. Aen. VIII 560. Cf. § 109.

ἀλλά σε γῆρασ τείρει ὁμοίιον· ὥσ ϝ' ὄφελέν τισ
ἀνδρῶν ἄλλοσ ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι.“
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ·
„Ἀτρεΐδη, μάλα κέν τοι ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸσ
ὣσ ἔμεν' ὡσ ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν.
ἀλλ' οὔ πωσ ἅμα πάντα θεοὶ 'δόσαν ἀνθρώποισι. 320ᵃ = N 729
ἢ τότε κοῦροσ ἔα, νῦν αὖτέ με γῆρασ ἱκάνει. 321ᵇ cf. Θ 103 Ψ 623
ἀλλὰ καὶ ὣσ ἱππεῦσι μετέσσομαι ἠδὲ κελεύσω
βουλῆι καὶ μύθοισι· τὸ γὰρ γέρασ ἐστὶ γερόντων. 323ᵇ = I 422 cf. Π 457 Ψ 9 ω 190, 296
αἰχμὰσ δ' αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἵ περ ἐμεῖο
ὁπλότεροι γεγάασι πεποίθασίν τε βίηφι.“
ὣσ ἔφατ', Ἀτρεΐδησ δὲ παρώιχετο γηθόσυνοσ κῆρ. 326 = 272
ηὗρ' υἱὸν Πετεοῖο Μενεσθῆα πλήξιππον
ἑσταότ', ἀμφὶ δ' Ἀθηναῖοι, μήστωρεσ ἀϋτῆσ.
αὐτὰρ ὃ πλησίον εἱστήκει πολύμητισ Ὀδυσσεύσ,
πὰρ δὲ Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχεσ οὐκ ἀλαπαδναὶ
ἕστασαν· οὐ γάρ πώ σφιν ἀκούετο λαὸσ ἀϋτῆσ,
ἀλλὰ νέον συνορινόμεναι 'κίνυντο φάλαγγεσ
Τρώων ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν· οἳ δὲ μένοντεσ
ἕστασαν, ὁππότε πύργοσ Ἀχαιῶν ἄλλοσ ἐπελθὼν

315. *ϝ'(ε)] addidimus (= αὐτό, item Δ 437 P 58 Y 346 ε 349 φ 41, 128; cf. μιν Δ 143 al.). || 318. *κέν τοι] μέν κεν (pap. 136) aut μέν τοι (A). || 319. κατέκταν] sic Ar., -τον C. || 320. Ar. —— (coll. N 729). || 321. ἢ Par. 1095] εἰ Ω. — ἱκάνει] ὀπάζει Ar. (ut Θ 103). Cf. λ 196 (Δ 29) et Δ 250—252. || 327. ηὗρ'(ε)] ηὗρεν vel ηὗρε δ'? Cf. Δ 197 O 239 et § 17. || 327 et 338. Πετεοῖο] cf. B 552. || 333. Τρώων Ar. T] Τρώων θ' Ω. || 334 sq. πύργοσ Ἀχαιῶν ... ἄρξειαν] sic Ar., κέν τισ ἐναντίον ... ἄρξειεν „ἡ πολύστιχοσ“.

315. ὁμοίιον] adi., quod etiam cum vocibus *pugna*, *contentione*, *morte* (τ 236) coniungitur, glossographi κακόν probabiliter sunt interpretati. Certe adiectivo ὁμοίωι sive *simili*, licet simile sit ipsum, cognatum non fuit, neque quidquam prodest collatum ξυνὸσ Ἐνυάλιοσ sive *sors belli omnibus communis*. Cf. K 394.

317. γερήνιοσ] cf. B 336.

319. De *Ereuthalione* a Nestore victo cf. H 136—156.

320 sq. *Non omnia simul habere licet; tunc iuvenis eram, sed belli rudior: nunc peritus sum, sed tarda senectus appropinquat.* Cf. I 37—39. — Lectionem alteram ὀπάζει peperit recentioris aevi opinio, Nestorem admodum grandaevum in bellum Troianum esse profectum (cf. A 250—252).

334. πύργοσ] *turma militum* (proprie *turris*), dux cum suis (suae civitatis) militibus, τέλοσ (H 380 al.); item vs. 347. Cf. πυργηδόν *catervatim* M 43 N 152 O 618, πύργοι = δῆμοι in inscriptione Teia CIG. 3064 et σταρτόσ (= στρατόσ) item partem civitatis significans in prisca lingua Cretae (cf. leg. Gortyn. V⁵ al.). Fortasse etiam εἶραι Σ 531 est conferendum.

Τρώων ὁρμήσειε καὶ ἄρξειαν πολέμοιο.
τοὺσ δὲ ϝιδὼν ᾽νείκεσσε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων, 336 cf. 368
καί σφασ φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὦ υἱὸσ Πετεοῖο, διοτρεφέοσ βασιλῆοσ, 338 cf. *Ε* 464
καὶ σύ, κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε, κερδαλεόφρον,
τίπτε καταπτώσσοντεσ ἀφέστατε, μίμνετε δ᾽ ἄλλουσ;
σφῶϊν μέν τε ϝέϝοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντασ 341^b sq. = *Μ* 315 sq.
ἑστάμεν᾽ ἠδὲ μάχησ καυστείρησ ἀντιβολῆσαι.
πρώτω γὰρ καλέοντοσ ἀκουάζεσθον ἐμεῖο,
ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζωμεν Ἀχαιοί.
ἔνθα φίλ᾽ ὀπταλέα κρέα᾽ ἔδμεναι ἠδὲ κύπελλα
ϝοίνου πινέμεναι μελιϝηδέοσ, ὄφρ᾽ ἐθέλητον·
νῦν δὲ φίλωσ χ᾽ ὁράοιτε καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν
ὑμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλέϊ χαλκῶι.“
τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ· 349 sq. = *Ξ* 82 sq.
„Ἀτρεΐδη, ποῖόν σε ϝέποσ ᾽φύγεν ἕρκοσ ὀδόντων! 350^b = *α* 64 *γ* 230 al.
πῶσ δὴ φῄσ πολέμοιο μεθιέμεν᾽! — ὁππότ᾽ Ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἐφ᾽ ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα, 352 = *Τ* 237
ὄψεαι, αἴ κ᾽ ἐθέλῃσθα καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ, 353 = *Ι* 359 353^a = *Θ* 471 *ω* 511
Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα
Τρώων ἱπποδάμων· σὺ δὲ ταῦτ᾽ ἀνεμώλια βάζεισ.“
τὸν δ᾽ ἐπιμειδήσασ προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων, 356 cf. *Θ* 38 *Κ* 400 [*χ* 371
ὣσ ᾽γνῶ χωομένοιο, πάλιν δ᾽ ὅ γε ᾽λάζετο μῦθον· 357^b = *ν* 254

338. *υἱὸσ* § 51] *υἱέ*. || 339. *κερδαλεόφρον*] *φαίδιμ᾽ Ὀδυσσεῦ* Zen. || 341. *τε ϝέϝοικε* Knight] *τ᾽ ἐπέοικε*. || 343. *καλέοντοσ* Nauck] *καὶ δαιτὸσ Ω*, quod *καὶ περὶ δαιτὸσ* interpretabantur Ar. alii.

335. Τρώων ὁρμήσειε] genitivum etiam Ξ 488 Φ 595 adsciscit ὁρμάειν -εσθαι. Cf. vs. 100.

336—418. Cf. Μ 248 sq.

337. σφασ] § 92.

341. μέν] respondetur vs. 347 particulis νῦν δέ.

345. κρέα᾽(α)] § 72.

350. ἕρκοσ ὀδόντων] *septum dentium* i. e. *ipsi dentes* στοιχηδόν collocati; qui quamdiu oris exitum occludunt, ϝέπεα πτερόεντα (Α 201 al., cf. etiam Ο 80—83) *foras evadere* sive *edi* nequeunt, sed ἄπτεροσ manet μῦθοσ: *verbis cogitatum non enuntiatur* (ρ 57 al.). Item vss. par. et Ι 409 κ 328.

351. μεθιέμεν᾽(αι)] mente add. ἡμασ.

353. αἴ κ᾽(ε)] § 326.

354. Cf. Α 240 et Β 260.

357. χωομένοιο] non nisi h. l. γιγνώσκειν genitivum adsciscit (ut αἰσθάνεσθαι vel ἀκούειν); cf. tamen v. l. φ 36 ψ 109 et verbo ϝοῖδα iunctus genitivus Λ 657 sq. Μ 229.

— πάλιν δ᾽ ὅ γε ᾽λάζετο μῦθον] translatum πάλιν λάζεσθαι h. l. et

„διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὔτε σε νεικείω περιώσιον οὔτε κελεύω.
ϝοῖδα γὰρ ὥσ τοι θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
ἤπια δήνεα ϝοῖδε· τὰ γὰρ φρονέεισ ἅ τ' ἐγώ περ.
ἀλλ' ἴθι· ταῦτα δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν νῦν — 362a cf. Z 526
ϝέϝρηται, τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώνια θεῖεν."
ὣσ ϝειπὼν τοὺσ μὲν 'λίπεν αὐτόθι, 'βῆ δὲ μετ' ἄλλουσ. — 364 = 292
ηὗρε δὲ Τυδέοσ υἱόν, ὑπέρθυμον Διομήδεα, — 365 cf. E 376
ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσι· — 366 = Δ 198
πὰρ δέ ϝοι εἱστήκει Σθένελοσ, Καπανήϊοσ υἱόσ.
καὶ τὸν μὲν 'νείκεσσε ϝιδὼν κρείων Ἀγαμέμνων, — 368 cf. 336
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὤ μοι, Τυδέοσ υἱὲ δαΐφρονοσ ἱπποδάμοιο, — 370 cf. B 23 Θ 152
τί πτώσσεισ, τί δ' ὀπιπεύεισ πολέμοιο γεφύρασ; — 371b cf. Θ 378, 553 Λ 160 Υ 427
οὐ μὲν Τυδέϊ γ' ὧδε φίλον πτωσκαζέμεν' ἦεν,
ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἑτάρων δηΐοισι μάχεσθαι,
ὥσ 'φάσαν οἵ ϝ' ἐϝίδοντο πονεύμενον. οὐ γὰρ ἐγώ γε — 374b sq. = δ 200 sq.
ἤντησ' οὐδ' ἔϝιδον. περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι.
ἦ τοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμοι' εἰσῆλθε Μυκήνασ

363. *μεταμώνια* A T] *-λια* Ω. Eadem varietas est ceteris locis (β 98 σ 332, 392 τ 143 ω 133); quam varietatem peperit simile adi. *ἀνεμώλιοσ* (Δ 355 al.). || 371. *ὀπιπεύεισ* A C] *-πτεύεισ* Ω. || 374. *ϝ(ε)* Bentley] *μιν*.

ν 254 *dicta* veluti e fuga *retrahere* (cf. vs. 350) i. e. *retractare* valet, ut nostrum *terugnemen*. Cf. A 526, ubi οὐ πάλιν ἀγρετόν dicitur verbum *irrevocabile*. Praeterea πάλιν transfertur in locutionibus πάλιν ϝείρειν I 56, πάλιν τιτόσ α 379 β 144 (= ἄντιτοσ Ω 231 ρ 51, 60), πάλιν ἐποίησε γέροντα π 456.

361. δήνεα] incertae originis vox redit κ 289 ψ 82; quam *consilia* significare docet contextus.

362 sq. Cf. verba Euryali ad Ulixem θ 408 sq.: ϝέποσ δ' εἴ πέρ τι βέβακται | δϝεινόν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἄελλαι. Item Hector Z 526—529; cf. B 276 et ἔμπαλιν Herodot. I 207 Soph. Trach. 358.

363. ϝέϝρηται] § 306.

364. αὐτόθι] § 322.

365. Διομήδεα] § 73.

370—400. Respiciuntur haec I 34—36.

371. ὀπιπεύεισ] *intentissima oculorum acie spectas*. Verbum redit H 243 τ 67; cf. παρθενοπίπησ Λ 385.

— πολέμοιο γεφύρασ] sic intervallum, quod est inter utramque aciem, vocatur etiam Θ 378, 553 Λ 160 Υ 427, quasi sit agger alteram fluminis ripam cum altera coniungens. De locutionis vi dubitari non sinit versus Θ 553.

373. δηΐοισι] § 17.

374. πονεύμενον] § 7 et 191.

376. πολέμοι'(ο)] § 59.

ξεῖνοσ ἅμ' ἀντιθέωι Πολυνείκεϊ, λαὸν ἀγείρων·
οἳ δὲ τότ' ἐστρατόονθ' ἱερὰ πρὸσ τείχεα Θήβησ. 378* = Γ 187
καί ῥα μάλα 'λίσσοντο δόμεν κλητοὺσ ἐπικούρουσ,
οἳ δ' ἔθελον δόμεναι καὶ ἐπήινεον ὡσ ἐκέλευον·
ἀλλὰ Ζεὺσ ἔτρεψε παραίσια σήματα φαίνων.
οἳ δ' ἐπεὶ οὖν ὤιχοντο ἰδὲ πρὸ ὁδοῖ' ἐγένοντο,
Ἀσωπὸν δ' ἵκοντο βαθύσχοινον λεχεποίην,
ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδέϊ 'τεῖλαν Ἀχαιοί.
αὐτὰρ ὃ 'βῆ, πολέασ δὲ 'κιχήσατο Καδμεΐωνασ
δαινυμένουσ κατὰ δῶμα βίησ Ἐτεοκλεεείησ.
ἔνθ' οὐδὲ ξεῖνόσ περ ἐὼν ἱππηλάτα Τυδεὺσ
'τάρβεε, μοῦνοσ ἐὼν πολέσιν μετὰ Καδμείοισι,
ἀλλ' ὅ γ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο, πάντα δ' ἐνίκα 389 sq. cf. Ε 807 [sq.
ῥηϊδίωσ· τοίη ϝ' ἐπιτάρροθοσ ἦεν Ἀθήνη. 390 cf. Φ 289
οἳ δὲ χολωσάμενοι Καδμεῖοι, κέντορεσ ἵππων,
ἄψ ϝοι ἀνερχομένωι πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντεσ, 392 cf. Ζ 187
κούρουσ πεντήκοντα· δύω δ' ἡγήτορεσ ἦσαν,
Μαίων Αἱμονίδησ, ἐπιϝείκελοσ ἀθανάτοισι,
υἱόσ τ' Αὐτοφόνοιο, μενεπτόλεμοσ Πολυφόντησ.

377. ξεῖνοσ] κεῖνοσ l. a. in A T. ἀγείρων] sic Ar., -ρασ l. a. ant. || 378. δὲ pap. 136 A] ῥα Ω, quo servato versum ante 376 collocat Naber. — ἐστρατόονθ' (-ντο)] cf. Γ 187. || 379. καί ῥα ... δόμεν] *καὶ ... δόμεναι? Cf. vs. 380 et § 126. — κλητοὺσ] cf. Γ 451. || 384. Τυδέϊ (-εῖ) L] Τυδῆ A. — (')τεῖλαν Brandreth] στεῖλαν Ω; contrarius error est ψ 361. Cf. Ε 320 Δ 840. || 390. ϝ' (οἱ) ἐπιτάρροθοσ B[2]] οἱ ἐπίρροθοσ Ω. Cf. Ε 808 et § 13. Redit error Ψ 770 Hes. Oper. 560 et passim apud poetas recentiores (Apollonium Rh., Q. Smyrnaeum, alios); nempe syllaba ταρ abundare visa est (cf. schol. Α 223 Δ 366 Μ 180 al.). Adiectivum ἐπίρροθοσ = ἐπίψογοσ (Aesch. Sept. 368 Soph. Ant. 413 fr. 517) hinc alienum est. || 392. ἄψ (ϝ)οι ἀνερχομένωι Barnes] ἂψ ἀν(α)ερχομένωι Ω, ἂψ ἄρ' ἀνερχομένωι Bentley (cf. Ζ 187), αὖτισ ἀνερχομένωι Spitzner (cf. α 317). || 395. Πολυφόντησ A] Λυκοφόντησ Ω.

378. *Tunc enim Tydeus et Diomedes bellum adversus Thebas parabant* socios petendo.

382. πρὸ ὁδοῖ'(ο)] et hiatus notabilis est (qualis etiam Δ 156 Κ 224, 286 reperitur) et ipsa formula (= *in via progressi erant*), in qua πρό est adverbium, ὁδοῖο genitivus localis; cf. Β 785 et de eliso termino -οι'(ο) § 59. Adiectivum posthomericum φροῦδοσ hinc est natum. Omisso genitivo ὁδοῖο Σ 525 dicitur προγενέσθαι.

383. Cum usque ad ripas Asopi in Thebarum viciniam pervenissent, Tydeum legatum illuc miserunt.

384—398. Etiam Ε 803—808 et Κ 285—290 hoc Tydei facinus respicitur. Similia Ζ 187—190 narrantur de Bellerophonte.

386. Ἐτεοκλεεείησ] § 73.

388. 'τάρβεε] § 191.

393. Cf. Β 510.

Τυδεὺσ μὲν καὶ τοῖσιν ἀϝεικέα πότμον ἐϕῆκε. 396ᵇ = δ 339 ϱ 130
πάντασ ἔπεφν', ἕνα δ' οἶον ἵει ϝοῖκόνδε νέεσθαι·
Μαίον' ἄρα προέηκε, θεῶν τεράεσσι πιθήσασ. 398ᵇ = Ζ 183
τοῖοσ ἔεν Τυδεὺσ Αἰτώλιοσ· ἀλλὰ τὸν υἱὸν
'γείνατο ϝεῖο χέρηα μάχηι· ἀγορῆι δέ τ' ἀμείνων."
ὣσ 'φάτο, τὸν δ' οὔ τι προσέφη κρατερὸσ Διομήδησ, 401 cf. Α 511
αἰδεσθεὶσ βασιλῆοσ ἐνιπὴν αἰδοίοιο.
τὸν δ' υἱὸσ Καπανῆοσ ἀμείψατο κυδαλίμοιο·
„Ἀτρεΐδη, μὴ ψεύδε' ἐπιστάμενοσ σάφα ϝειπεῖν.
ἧμέσ τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονεσ εὐχόμεθ' εἶναι.
ἧμεσ καὶ Θήβησ ἕδοσ εἵλομεν ἑπταπύλοιο, 406 cf. λ 263
παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τεῖχοσ ἄρειον,
πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸσ ἀρωγῆι·
κεῖνοι δὲ σφετέρηισιν ἀτασθαλίηισιν ὄλοντο. 409 cf. α 7 κ 437
τῶι μή μοι πατέρασ ποθ' ὁμοίηι ἔνθεο τιμῆι."
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη κρατερὸσ Διομήδησ·
„τέττα, σιωπῆι ἧσο, ἐμῶι δ' ἐπιπείθεο μύθωι.
οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,

---

399. τὸν] Ω, τοι Heyne, ϝὸν Brugmann. || 400. ἀμείνων Ar. A] -νω Ω. Cf. § 85 et Γ 11. || 407—409. Ar. —— || 410 et 412. ὁμοίηι ἔνθεο et σιωπῆι ἧσο] numeri vitiosi (cf. § 14). || 412. τέττα] τέτλα quidam apud Helladium (Phot. Bibl. 531ᵇ, 12; cf. schol.), τέττα σιγῆι ἧσο O, hinc Bentley τέτλαθι σιγῆι θ'.

---

396. καὶ — ἐφῆκε] brevius dicta pro: *hos quoque* (ut eos quos in certamine superaverat) *vicit, cunctos autem morte affecit.*

399. ἔεν] § 302.

400. Cf. Achillis de se ipso verba Σ 105 sq.: *in bello nullus Achivorum mihi par est,* ἀγορῆι δέ τ' ἀμείνονέσ εἰσι καὶ ἄλλοι.

404. ψεύδε'(ο)] § 117.

405 sq. ἧμεσ] § 92.

406. καὶ ... εἵλομεν] haec iungenda: *non oppugnavimus tantum, ut patres, sed et expugnavimus.*

407. *Et pauciores tunc milites,* quam qui nunc te duce Troiam oppugnant, *sub moenia validiora duximus* (quam sunt Troiae). Nos etiam maiorem laborem, quam tu nunc suscepisti, feliciter olim exantlavimus; patres vero nostri sua ipsorum vecordia misere perierunt. — Dualis ἀγαγόντε spectat *Diomedem* et *Sthenelum.*

410. μὴ ... ἔνθεο] rarissima apud posteros poetas haec est verborum structura (pro μὴ ... ἐνθήεαι) et a dictione pedestri omnino aliena. Redit (Ι 33?) Π 200 Σ 134 π 301 ω 248; praeterea cf. Ar. Thesm. 870 et μὴ νόμισον apud lexicographos allatum.

412. τέττα] vox ignota sitne vocativus (*o bone*) an mera interiectio incertum.

413. Non stomachatur Agamemnoni Diomedes, neque tamen facile obliturus est criminis immeritissimi, quod cras in ipsum Agamemnonem est retorturus (cf. Ι 34 sqq.).

ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἐϋκνήμιδασ Ἀχαιούσ·
τούτωι μὲν γὰρ κῦδοσ ἅμ' ἕψεται, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
Τρῶασ δηιώσωσιν ἕλωσί τε Ϝίλιον ἱρήν,
τούτωι δ' αὖ μέγα πένθοσ Ἀχαιῶν δηιωθέντων.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδοσ ἀλκῆσ." 418 = *Ε* 718
418ª = *Ω* 618
ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε. 419 = *Π* 426 cf. *Γ* 29
δϝεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸσ ἐπὶ στήθεσσι ϝάνακτοσ
ὀρνυμένοι'· ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δϝέοσ εἷλε.
ὡσ δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῶι πολυϝηχέϊ κῦμα θαλάσσησ
ὄρνυτ' ἐπασσύτερον Ζεφύροι' ὕπο κινήσαντοσ· —
πόντωι μέν τε πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
χέρσωι ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρασ
κυρτὸν ἰὸν κορυφοῦται, ἀποπτύει δ' ἁλὸσ ἄχνην· —
ὡσ τότ' ἐπασσύτεραι Δαναῶν 'κίνυντο φάλαγγεσ
νωλεμέωσ πόλεμόνδε. 'κέλευε δὲ ϝοῖσι ϝέκαστοσ
ἡγεμόνων· οἳ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν, οὐδέ κε φαίησ
τόσσον λαὸν ἕπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδήν,
σιγῆι δεδϝιότεσ σημάντορασ· ἀμφὶ δὲ πᾶσι
τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ ϝειμένοι ἐστιχάοντο.
Τρῶεσ δ', ὥσ τ' ὄϊεσ πολυπάμονοσ ἀνδρὸσ ἐν αὐλῆι
μυρίαι ἑστήκωσιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκόν,

---

424. *τε* A] *τὰ* *Ω*. ‖ 425. *ϝρέμει*] *ϝρέμετ'* Knight (cf. *P* 739; media forma legitur *B* 210 *Ξ* 399 *O* 627). ‖ 426. *ἰὸν* Ar.] *ἐὸν* *Ω*. Cf. vs. 277. ‖ 427. *'κίνυντο*] *ὤρνυντο* pap. 136. ‖ 434. *ἑστήκωσιν* pap. 136 T] *-κασιν* (in *-κωσιν* mutatum) A. De subiunctivo perfecti cf. *Δ* 483 *Π* 633 *P* 264, 435 *δ* 400 et § 159.

---

421. ὀρνυμένοι'(ο)] § 59.

— ὑπὸ — εἷλε] hoc etiam sic poterat dici: ὑπετρόμεέ κεν ταλασίφρων περ (cf. Κ 95 Υ 28). *Causam* indicat praepositio ὑπό.

422—426. Imitatur Verg. Georg. III 237—241.

423. Ζεφύροι'(ο)] § 59.

426. κορυφοῦται] *attollitur, turgescit*; verbum †. Praeter κορύσσεσθαι verbum vicinum (vs. 424) cf. κορθύεσθαι Ι 7 et φαληριάειν Ν 799. Eiusmodi fluctus ε 367 vocatur κατηρεφήσ, praeterea cf. Λ 307.

429—438. Cf. Γ 2—9.

429. οὐδέ κε φαίησ] *non dixeris* (*dicas*). Cf. Γ 220 Δ 223.

432. ἐστιχάοντο] § 191.

433—436. Τρῶεσ δ', ὥσ τ' ... ὣσ Τρώων κτέ.] mutatur structura verborum, item ν 81 sqq.: ἣ δ', ὥσ τ'... ὣσ ἄρα τῆσ κτέ.

433. πολυπάμονοσ] *divitis*. Idem valet πολυκτήμων Ε 613; cf. πολύκληροσ ξ 211. A stirpe πα e dialectis doricis notissima neque aliunde ignota ducta sunt etiam Πάμμων Ω 250 et Πολυπημονίδησ ω 305; dictioni epicae magis congruum est -πημ- quam -πᾶμ- vel -παμμ-.

434 sq. Cf. ι 439.

ἀζηχὲσ μεμακυῖαι ἀκούουσαι ϝόπα ϝαρνῶν,
ὢσ Τρώων ἀλαλητὸσ ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὀρώρει.
οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸσ θρόοσ οὐδ' ἴα γῆρυσ,
ἀλλὰ γλῶσσ' ἐμέμικτο, πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρεσ.
ὦρσε δὲ τοὺσ μὲν Ἄρησ, τοὺσ δὲ γλαυκῶπισ Ἀθήνη,
Δϝεῖμόσ τ' ἠδὲ Φόβοσ καὶ Ἔρισ, ἄμοτον μεμαυῖα, 440ᵇ cf. Ε 518
Ἄρεοσ ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη ἑτάρη τε,
ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
οὐρανῶι ἐστήριξε κάρη καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.
ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκοσ ὁμοίιον ἔμβαλε μέσσωι
ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν.
οἳ δ' ὅτε δή ῥ' εἰσ χῶρον ἕνα ξυνιόντεσ ἵκοντο, 446-451 = Θ 60 sqq.
σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούσ, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀνδρῶν.
ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ 'πέλετ' ἀνδρῶν
ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων, 'ρέε δ' αἵματι γαῖα.
ὡσ δ' ὅτε χειμαρόω ποταμὼ κατ' ὄρεσφι ῥέοντε
εἰσ μισγαγκέϊαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ
κρουνῶν ἐκ μεγάλων, κοίλησ ἔντοσθε χαράδρησ,

---

448 χαλκεοθωρήκων, ἀτὰρ ἀσπίδεσ ὀμφαλόεσσαι
ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, πολὺσ δ' ὀρυμαγδὸσ ὀρώρει.

---

448 sq. Spurii, item Θ 62 sq.; nam ῥινοί = ἀσπίδεσ (cf. Π 636). Adi. χαλκεοθώρηξ non nisi his locis legitur; pro ἔπληντο expectabatur ἐπλήατο (§ 119). || 450. 'πέλετ'(ο) § 275] πέλεν. || 452. χειμαρόω ποταμὼ ... ῥέοντε] χείμαρροι ποταμοὶ ... ῥέοντεσ (-ντε C) Ω. De termino -ᾰρόω cf. § 61.

---

437 sq. Cf. Β 804.

439. Achivos ducit *Minerva*, Troianos *Mars* deus Thracius et Achivis infestus (cf. Ρ 398 sq.). Quae numina coniunctim exercitui cuidam praeesse dicuntur Σ 516.

440. *Terror* et *Fuga* et *Laudis amor* utresque incitant. Martis comites Terror et Fuga dicuntur etiam Ο 119 Hes. Scut. 195, 463; solus Terror eius minister et filius audit Ν 299, ambos e Venere genuisse eum ait Hes. Theog. 934. Ἔρισ autem non *Discordia* est, sed *Laudis* ille *amor*, quem celebravit Hesiodus (Op. 11—24; cf. Σ 107), sive studium generosum, quod prohibet quominus *metui* indulgentes milites *fugam* capessant (nos: *eergevoel*). Haec dea initio libri Λ Achivos incitat ad strenue dimicandum; ἐξ vel περὶ ἔριδοσ μάχεσθαι est *honoris causa pugnare*; cf. Η 111 nec non Ι 257.

442 sq. Cf. Ι 503—512. Imitatur Verg. Aen. IV 176 sq.

443. καὶ] = *dum, etsi, ettamen.* Parataxis hoc est exemplum notatu dignum. Cf. Ζ 148 Κ 454 sq. Ψ 693 ξ 502.

444. ὁμοίιον] cf. Δ 315.

447 sq. Comicus memoriter sic attulit brevitati studens: σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούσ τε καὶ ἀσπίδασ ὀμφαλοέσσασ (Ar. Pac. 1274).

453. μισγαγκέϊαν] *convallem*; cf. ἄγκεα Σ 321 al.

τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν·
ὣσ τῶν μισγομένων ’γένετο ϝιϝαχή τε πόνοσ τε.
πρῶτοσ δ’ Ἀντίλοχοσ Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Θαλυσιάδην ’Εχέπωλον.
τόν ῥ’ ἔβαλε πρῶτοσ κόρυθοσ φάλον ἱπποδασείησ,
ἐν δὲ μετώπωι ἔπηξε, ’πέρησε δ’ ἄρ’ ὀστέον εἴσω
αἰχμὴ χαλκείη. τὸν δὲ σκότοσ ὄσσ’ ἐκάλυψε,
ἤριπε δ’, ὡσ ὅτε πύργοσ, ἐνὶ κρατερῆι ὑσμίνηι.
τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων ’Ελεφήνωρ
Χαλκωδοντιάδησ, μεγαθύμων ἀρχὸσ Ἀβάντων·
εἷλκε δ’ ὑπ’ ἐκ βελέων λελιημένοσ, ὄφρα τάχιστα
τεύχεα συλήσειε. μίνυνθα δέ ϝοι ’γένεθ’ ὁρμή·
νεκρὸν γὰρ ϝερύοντα ϝιδὼν μεγάθυμοσ Ἀγήνωρ
πλευρά, τά ϝοι κύψαντι παρ’ ἀσπίδοσ ἐξεφαένθη,
οὔτασσε ξυστῶι χαλκήρεϊ, ’λῦσε δὲ γυῖα.
ὣσ τὸν μὲν ’λίπε θυμόσ, ἐπ’ αὐτῶι δ’ ἔργον ἐτύχθη
ἀργαλέον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν· οἳ δὲ λύκοι ὣσ
ἀλλήλοισ’ ἐπόρουσαν, ἀνὴρ δ’ ἄνδρ’ ἐδνοπάλιζε.
ἔνθ’ ἔβαλ’ Ἀνθεμίωνοσ υἱὸν Τελαμώνιοσ Αἴασ,
ἠΐθεον θαλερὸν Σιμοείσιον, ὅν ποτε μήτηρ
Ἴδηθεν κατιοῦσα παρ’ ὄχθησιν Σιμόεντοσ
’γείνατ’, ἐπεί ῥα τοκεῦσιν ἅμ’ ἕσπετο μῆλα ϝιδέσθαι.

[396 *Π* 366
456b cf. *M* 144 *O*
457b = *Θ* 256 *Π* 603
458a = *P* 590
459-461 = *Z* 9 sqq.
459 cf. *N* 614
461 = 503
461b = 526 *N* 575 al.
464 = *B* 541
465b = *E* 690
469 = *Δ* 260

455. *τηλόσε*] *τηλόθι* (Ar.?) L. Cf. v. l. *K* 465, 505 *μ* 249. || 456. *πόνοσ* Ar. L] *φόβοσ* *Ω* (item locis parall.). || 467. *γὰρ*] *γάρ ῥ’* A. || 469. *οὔτασσε* § 150[9]] *οὔτησε*. || 470. *ἔργον*] neglecto *ϝ*.

455. τήλοσε ... ἔκλυε] duae notiones permiscentur: *late longeque panditur sonus* et: *eminus sonum audit pastor*. Similia sunt Π 515 πάντοσ’ ἀκούειν et Λ 21 Κύπρονδε πεύθεσθαι, cf. etiam Π 634 ϝέκαθεν ... γίγνετ’ ἀκουή.

457. ἄνδρα κορυστήν] *virum galeatum*. Redit vox Θ 256 Ν 201 Π 603 Σ 163, cf. etiam Β 1; qua designantur *principes*, horum enim insigne hoc fuit (cf. Ε 182), quemadmodum postea taxiarchi Athenienses triplici crista distinguebantur a vulgo militum (cf. Ar. Pac. 1173 Ach. 575 al.).

458. Θαλυσιάδην] cf. Ι 534.

459. φάλον] cf. Ε 743 sq.

462. ὡσ ὅτε] cf. Β 394.

468. πλευρά] neutrum etiam Λ 437 ρ 232, πλευραί vero Υ 170 Ψ 716 Ω 10 h. Merc. 157. Cf. παρήϊον—πάρηιον—παρηιή (vs 142), νεῦρα—νευρή (vs. 122).

— ἐξεφαένθη] § 280.

472. Cf. Verg. Aen. XI 632.

— ἐδνοπάλιζε] verbum aliunde ignotum redit Ξ 512. Valetne *quatere*? An *capere*, *corripere*?

474 sq. Cf. Ι 534.

475. Σιμόεντοσ] cf. Ε 773 sq.

τούνεκά μιν 'κάλεον Σιμοείσιον· οὐδὲ τοκεῦσι — 477ᵇ-479 = Ρ 301 sqq.
θρέπτρα φίλοισ' ἀπέδωκε, μινυνθάδιοσ δέ ϝοι αἰὼν
ἔπλεθ' ὑπ' Αἴαντοσ μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
πρῶτον γάρ μιν ἰόντα 'βάλε στῆθοσ παρὰ μαζὸν — 480ᵇ = Θ 121, 313 Ο 577 cf. ρ 606 χ 82
δεξιόν· ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμου χάλκεον ἔγχοσ
ἦλθεν. ὃ δ' ἐν κονίηισι χαμαὶ 'πέσεν, αἴγειροσ ὥσ,
ἥ ῥά τ' ἐν εἱαμενῆι ἕλεοσ μεγάλοιο πεφύκηι — 483 cf. Ο 631
λείη, ἀτάρ τέ ϝοι ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτηι πεφύασι·
τὴν μέν θ' ἁρματοπηγὸσ ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρωι
ἐξέταμ', ὄφρα ϝίτυν κάμψηι περικαλλέϊ δίφρωι.
ἣ μέν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθασ.
τοῖον ἄρ' Ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριξε
Αἴασ διογενήσ. τοῦ δ' Ἄντιφοσ αἰολοθώρηξ
Πριαμίδησ καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν ὀξέϊ δουρί.
τοῦ μὲν ἅμαρθ', ὃ δὲ Λεῦκον, Ὀδυσσέοσ ἐσθλὸν ἑταῖρον,
'βεβλήκει βουβῶνα νέκυν ἑτέρωσ' ἐρύοντα·
ἤριπε δ' ἀμφ' αὐτῶι, νεκρὸσ δέ ϝοι ἔκπεσε χειρόσ. — 494 cf. Ν 660
τοῦ δ' Ὀδυσεὺσ μάλα θυμὸν ἀποκταμένοι' ἐχολώθη, — 495 = Ε 562, 681 Ρ 3 al. cf. φ 434
'βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένοσ αἴθοπι χαλκῶι, — 495ᵃ = Ε 566 Ρ 124
'στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺσ ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῶι — 495ᵇ = Υ 117 φ 434 cf. Ν 305
ἀμφὶ ϝὲ παπτήνασ· ὑπὸ δὲ Τρῶεσ 'κεκάδοντο — 496 = Ε 611 Ρ 347 cf. Λ 577
ἀνδρὸσ ἀκοντίσσαντοσ. ὃ δ' οὐχ ἅλιον βέλοσ ἧκε, — 496ᵃ = Δ 429 Μ 457 [sqq.
ἀλλ' υἱὸν Πριάμοιο νόθον 'βάλε Δημοκόωντα, — 496ᵇ-498 = Ο 573

478. θρέπτρα Ar. A] θρεπτα (θρεπτὰ) Zen. || 483. πεφύκηι Hermann] -κει (cf. vs. 434). || 490. ὀξέϊ δουρί] ὀξέϊ χαλκῶι D, δουρὶ φαεινῶι (ut vs. 496) Par. 2767 et l. a. in A. || 492. ἐρύοντα] neglecto ϝ; *ϝερύονθ' ἑτέρωσε? Bentley coniecit ἕταρον ϝερύοντα.

477—479. Iuvenis admodum Simoisius nuper bello coorto arma cepit, ut *Achilles* (cf. Α 352 sq.), *Euphorbus* (Π 811), *Hippothoüs* (Ρ 302 sq.), et olim *Nestor* (cf. Λ 717—721); iamque morte immatura abripitur.

479. *Sub hasta Aiacis caeso.* Verba sic construenda: δαμέντι ὑπὸ δουρὶ Αἴαντοσ μεγαθύμου. Cf. Γ 436.

480. πρῶτον] i. q. ἐν πρώτοισι sive ἐν προμάχοισι.

483. εἱαμενῆι] vox ignota nec nisi vs. parall. praeterea obvia; *pratum* videtur significari.

— ἕλεοσ] aquae appetentes sunt populi. Cf. ι 140 sq. κ 510 ρ 208.

485. σιδήρωι] *securi*. Cf. Ψ 826—835.

491. ὃ δὲ] Cf. Α 191.

— Λεῦκον] congruit *Leucadis* regionis Ulixi subiectae (cf. ω 377) nomen (apud Homerum non obvium). Penelopes frater *Leucadius* commemorabatur in carmine quodam vetusto (cf. Strab. 452), et *Leuci* cuiusdam viri Penelopae molesti in alia fabula fiebat mentio (cf. δ 797 + Lycophr. 1218; locos composuit vWilamowitz).

494. ἀποκταμένοι'(ο)] § 59.

ὅσ ϝοι Ἀβυδόθεν ἦλθε παρ' ἵππων ὠκειάων.
τόν ῥ' Ὀδυσεὺσ ἑτάροιο χολωσάμενοσ 'βάλε δουρὶ
κόρσην, ἣ δ' ἑτέροιο διὰ κροτάφοι' ἐπέρησε
αἰχμὴ χαλκείη, τὸν δὲ σκότοσ ὄσσ' ἐκάλυψε· 503 = 461
'δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῶι. 504 = E 42, 540 al.
'χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμοσ Ἕκτωρ, 505 sq. = P 316 sq. 505 = Π 588
Ἀργεῖοι δὲ μέγα 'ϝίϝαχον, 'ϝερύσαντο δὲ νεκρούσ,
ἴθυσαν δὲ πολὺ προτέρω.

'νεμέσησε δ' Ἀπόλλων
Περγάμου ἐκκατιδών, Τρώεσσι δὲ 'κέκλετ' ἀΰσασ· 508^{a} = H 21
„ὄρνυσθ', ἱπποδάμοι Τρῶεσ· μὴ ϝείκετε χάρμησ 509^{a} = M 440
Ἀργεΐοισ', ἐπεὶ οὔ σφι λίθοσ χρὼσ οὐδὲ σίδηροσ
χαλκὸν ἀνασχέσθαι ταμεσίχροα βαλλομένοισι.
οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεὺσ Θέτιδοσ πάϊσ ἠϋκόμοιο 512^{b} = Π 860
μάρναται, ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πέσσει." 513 cf. I 565
ὣσ 'φάτ' ἀπὸ πτόλιοσ δϝεινὸσ θεόσ. αὐτὰρ Ἀχαιοὺσ
ὦρσε Διὸσ θυγάτηρ κυδίστη Τριτογένεια, 515 cf. γ 378
ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὅθι μεθιέντα ϝίδοιτο. 516^{b} cf. N 229
ἔνθ' Ἀμαρυγκεΐδην Διώρεα μοῖρ' ἐπέδησε.
χερμαδίωι γὰρ 'βλῆτο παρὰ σφυρὸν ὀκριόεντι
κνήμην δεξιτερήν· 'βάλε δὲ Θρηΐκων ἀγὸσ ἀνδρῶν,
Πείροοσ Ἰμβρασίδησ, ὃσ ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλούθει.
ἀμφοτέρω δὲ τένοντε καὶ ὀστέα λᾶασ ἀναιδὴσ [sq.
ἄχρισ ἀπηλοίησεν· ὃ δ' ὕπτιοσ ἐν κονίῃσι 522^{b} sq. = N 548 522^{b} sq.^{a} = Π 289
κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοισ' ἑτάροισι πετάσσασ, 522^{b} = O 434 [sq.

506. μέγα A²] μέγ' Ω (item P 317). || 508. ἐκκατιδών] neglecto ϝ. || 509. μὴ Bentley] μηδ'. || 516. μεθιέντα N] -ντασ Ω. || 520 et 525. Πείροοσ] Πείρωσ Ω. Cf. B 844. || 520. ἄρ'(α)] *ἀπ' (coll. Θ 365 Ω 492 al.)?

500. Cf. *Melanippus* Priami *bubus* dum pax erat praepositus O 547—551. Etiam Υ 91 huc facit. Regis Troiani *equi* celebrantur etiam E 222 sq., 265—270, 640 Υ 220—230.

502. κροτάφοι'(ο)] § 59.

508. *Pergami* arcis etiam E 446, 460 H 21 *Apollinis* ratione habita fit mentio; alia est ratio versuum Z 512 et Ω 699 sq.

510. Cf. Υ 102 de Achille: οὐδ' εἰ παγχάλκεοσ εὔχεται εἶναι.

513. χόλον . . . πέσσει] cf. I 517 et B 237.

515. Τριτογένεια] ignotae originis epitheton — sed cohaerere videntur (Τρίτων et) Ἀμφιτρίτη — redit Θ 39 X 183 γ 378.

519. Θρηΐκων] § 17.

521. ἀναιδὴσ] cf. Δ 521.

θυμὸν ἀποπνείων. ὃ δ' ἐπέδραμεν ὅσ ϝ' ἔβαλέν περ,
Πείροοσ· οὖτα δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι — 525ᵇ sq. = Φ 180 sq.
'χύντο χαμαὶ χολάδεσ, τὸν δὲ σκότοσ ὄσσ' ἐκάλυψε. — 526ᵇ = 461
τὸν δὲ Θόασ Αἰτωλὸσ ἐπεσσυμένοσ 'βάλε δουρὶ
στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο, 'πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκόσ. — 528ᵇ cf. Υ 486
ἀγχίμολον δέ ϝοι ἦλθε Θόασ, ἐκ δ' ὄβριμον ἔγχοσ
ἐσπάσατο στέρνοιο, 'ϝερύσσατο δὲ ξίφοσ ὀξύ,
τῶι ὅ γε γαστέρ' ἔτυψε μέσην, ἐκ δ' ἥνυτο θυμόν.
τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε, περίστησαν γὰρ ἑταῖροι
Θρήϊκεσ ἀκρόκομοι, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντεσ,
οἵ ϝε μέγαν περ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγανὸν — 534 sq. = Ε 625 sq.
ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὃ δὲ χασσάμενοσ 'πελεμίχθη. — 535 = Ν 148
ὣσ τώ γ' ἐν κονίηισι παρ' ἀλλήλοισ' ἐτετάσθην,
ἤ τοι ὃ μὲν Θρηΐκων, ὃ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων
ἡγεμόνεσ· πολλοὶ δὲ περὶ 'κτείνοντο καὶ ἄλλοι.
ἔνθα κεν οὐκέτι ϝέργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθών, — 539ᵇ cf. Ν 127
ὅσ τισ ἔτ' ἄβλητοσ καὶ ἀνούτατοσ ὀξέϊ χαλκῶι
δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δέ ϝε Παλλὰσ Ἀθήνη
χειρὸσ ἑλοῦσ', αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν· — 542ᵇ cf. Ρ 562
πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἤματι κείνωι
πρηνέεσ ἐν κονίηισι παρ' ἀλλήλοισ' ἐτέταντο.

Διομήδουσ ἀριστεία.

E

ἔνθ' αὖ Τυδεΐδηι Διομήδεϊ Παλλὰσ Ἀθήνη
'δῶκε μένοσ καὶ θάρσοσ, ἵν' ἐκδέελοσ μετὰ πᾶσι

524. ἐπέδραμεν] ὑπ. pap. 136. — *ϝ'(ε)] ῥ'. Cf. Ρ 600. ‖ 527. Om. pap. Hib. 20. — ἐπεσσυμένοσ (-σσύμενοσ) Ar. in altera ed.] ἐπεσσύμενον (pap. 136 A) vel ἀπεσσύμενον Ω. Hoc Ar. in ed. altera (cf. ἀπιόντα Ν 567 Ξ 409 Ν 516, 650 Ξ 461). ‖ 542. Postmodo additus? Insolitum in thesi est αὐτάρ pro ἀτάρ dictum (cf. § 18), nisi quis -σα, ἀτὰρ (ut Κ 99 -ται, ἀτὰρ) scribere malit, non invitis codd., sed cum hiatu vitioso et caesura duriore. Bentley del. vs. 543 sq., Knight 540—544. ‖ 2. ἐκδέελοσ] ἔκδηλοσ Ω. Cf. Κ 466.

524. θυμὸν ἀποπνείων] *animi defectum passus*; cf. Λ 241.

533. ἀκρόκομοι] cf. Β 11.

537. Θρηΐκων] § 17.

539. κεν οὐκέτι ... ὀνόσαιτο] optativus ut vs. 223. Verbum *vilipendere* significat, hinc h. l. et Ω 241 ε 379 ρ 378 *non satis grave* (*miserum*) *ducere*, ut (ἐπι-)μέμφεσθαι Herodot. VIII 106 Xen. Hell. VI 2 § 34 al.; contrarium est ἀγαπάειν sive *satis magnum ducere* φ 289. Cf. et ἐπαυρέσθαι in malam partem adhibitum Ο 17 al. et οὐ ϝάλισ ὅττι sim. Ι 376.

2. ἐκδέελοσ] ἔκδηλοσ Ω. Cf. δέελοσ (δῆλοσ) Κ 466 υ 333 et εὐδήελοσ (-δείε-

Ἀργείοισι γένοιτο ἰδὲ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο. 3^b = *ν* 422 cf. *Σ* 121
'δαῖε δέ ϝ' ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ,
ἀστέρ' ὀπωρινῶι ἐναλίγκιον, ὅς τε μάλιστα 5 sq. cf. *Δ* 62 sq. *X* 26 sq.
λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος Ὠκεανοῖο·
τοῖόν ϝοι πῦρ 'δαῖεν ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων, 7^b = *P* 205
ὦρσε δέ μιν κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι 'κλονέοντο. 8^b = *Π* 285
ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης ἀφνειὸς ἀμύμων, 9^a = *K* 314 cf. *υ* 287
ἱρεὺς Ἡφαίστοιο· δύω δέ ϝοι υἱέες ἤστην,
Φηγεὺς Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ ϝειδότε πάσης. 11^b = *B* 823
τώ ϝοι ἀποκρινθέντε ἐναντίω ὁρμηθήτην·
τὼ μὲν ἀφ' ἵπποιιν, ὃ δ' ἀπὸ χθονὸς ὤρνυτο πεζός.
οἳ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες, 14 = *Γ* 15
Φηγεύς ῥα πρότερος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος·
Τυδεΐδεω δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ 16 cf. *Π* 478
ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν. ὃ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῶι 17 = *Π* 479
Τυδεΐδης· τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός, 18 sq.^{a} cf. *Π* 480 [sq.
ἀλλ' ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον, ὦσε δ' ἀφ' ἵππων. 18^b = *Δ* 376

---

4. *δέ ϝ'* (*δέ οἱ*) l. a. apud Eust.] *οἱ* (om. *δέ*) *Ω* (etiam Ambr.). Cf. § 13. || 9. *ἦν δέ τις ἐν*] *ἔσκε* (*ἦσκε*) *δ' ἐνὶ* Nauck (ut *P* 575, ubi cf. v. l.). Item *K* 314 *υ* 287 (et *N* 663 coll. *ι* 508). Cf. § 302. || 16. *Τυδεΐδεω δ'(ἐ)*] *Τυδεΐδα'?* Cf. § 55. || 17. *ἔβαλ' αὐτόν*] *ἔβαλέν μιν* Nauck. Cf. comment.

λος Ω) *Ithacae* epitheton obscurius β 167 ι 21 ν 212, 234, 325 ξ 344 τ 132, *Crisae* h. Ap. 438: *apertus* (non silva virgultisve obsitus)?

4—8. Sic Achillis capiti Minerva Σ 205—214 circumdat nubem fulgidam; cf. etiam Λ 62—64 Χ 26—32, 134 sq., 317—319 Verg. Aen. VIII 620 et φλόγεος epitheton currus Iunonis Ε 745 Θ 389. Praeterea hic indicandi sunt loci ubi *fulmini* (cf. Ν 242—245) vel *igni* (cf. Λ 596) assimulantur heroës. In cuiusmodi comparationibus coniunguntur notiones *splendoris* τῶν ἀστραπτόντων ὅπλων (cf. Ξ 268), *mobilitatis*, *incendii vastantis*.

6. *Sirius* sive *Canicula* — nam hanc dici stellam aestivam apparet coll. Χ 26 sqq. — cum denuo conspicitur, non amplius in solis lumine latens, dicitur *ex Oceano prodiisse* lavacro refectus. Sic etiam Σ 489 *occidere* dicitur *Oceano lavari*. Ut h. l. λούεσθαι Ὠκεανοῖο sive *ex Oceano* (i. e. sumta inde aqua), sic Ζ 508 Ο 265 Φ 560 h. XXXII 7 dicitur λούεσθαι ποταμοῖο, β 261 νίζεσθαι ἁλός.

10. ἤστην] § 302.

12 sq. Ex ipso curru pugnant hi heroës Troiani; cf. vs. 144 et Δ 306.

17. αὐτόν] *ipsum*, item vs. par.; praetervolavit telum, non ad ipsum eius corpus pervenit.

19. μεταμάζιον] *medio inter mammas loco pectoris*. Eiusdem conformationis sunt μέτωπον vel -ιον (Δ 460 al.), μεταδήμιος (cf. θ 293), et apud posteros μεταίχμιος, μετόρχιον, μεταπύργιον, *inter*-

Ἰδαῖοσ δ' ἀπόρουσε λιπὼν περικαλλέα δίφρον,
οὐδ' ἔτλη περιβήμεν' ἀδελφεόο κταμένοιο·
οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸσ ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν,
ἀλλ' Ἥφαιστοσ ἔρυτο, 'σάωσε δὲ νυκτὶ καλύψασ,
ὣσ δή ϝοι μὴ πάγχυ γέρων ἀκαχημένοσ εἴη.
ἵππουσ δ' ἐξελάσασ μεγαθύμου Τυδέοσ υἱὸσ
'δῶκεν ἑταίροισιν κατάγειν κοίλασ ἐπὶ νῆασ. 26 cf. Φ 32
Τρῶεσ δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ 'ϝίδον υἷε Δάρητοσ 27 cf. Δ 459 27^{a} = Ν 737
τὸν μὲν ἀλευάμενον, τὸν δὲ κτάμενον παρ' ὄχεσφι,
πᾶσιν ὀρίνθη θυμόσ· ἀτὰρ γλαυκῶπισ Ἀθήνη 29^{a} = Π 280 Σ 223
χειρὸσ ἑλοῦσα ϝέπεσσι προσηύδα θοῦρον Ἄρηα·
„Ἆρεσ, Ἄρεσ βροτολοιγέ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα, 31 = 455
οὔ κεν δὴ Τρῶασ μὲν ἐάσαιμεν καὶ Ἀχαιοὺσ
μάρνασθ', ὁπποτέροισι πατὴρ Ζεὺσ κῦδοσ ὀρέξηι;
νῶϊ δὲ χαζώμεσθα, Διὸσ δ' ἀλεώμεθα μῆνιν."
ὣσ ϝειποῦσα μάχησ ἐξήγαγε θοῦρον Ἄρηα.
τὸν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπ' ἠϊόεντι Σκαμάνδρωι,
Τρῶασ δ' ἔκλιναν Δαναοί· ἕλε δ' ἄνδρα ϝέκαστοσ
ἡγεμόνων. πρῶτοσ δὲ ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἀρχὸν Ἁλιζώνων, 'Οδίον μέγαν, ἔκβαλε δίφρου· [sqq.
πρώτωι γὰρ στρεφθέντι μεταφρένωι ἐν δόρυ 'πῆξε 40^{b}-42^{a} = Δ 447 40^{b} sq. = Θ 258 sq.
ὤμων μεσσηγύσ, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε. 41 sq.^{a} = χ 93 sq. 41 = 57

21. ἀδελφεόο § 59] -φειοῦ. || 31. τειχεσιπλῆτα] -βλῆτα Zen. et l. a. in pap. Oxyrh. 223. || 36. ἐπ' ἠϊόεντι] ἐπὶ ϝιόεντι Brandreth, καθεῖσ' ἐπὶ ποιήεντι Naber.

vallum, *interlunium*, alia; cf. etiam μετάγγελοσ Ο 144 Ψ 199. Alienum hinc est μεταδόρπιοσ δ 194.

21. περιβήμεν'(αι)] cf. Α 37 et § 125. — ἀδελφεόο] § 59.

22. *Neque enim mortem effugisset, ne ipse quidem.* Cf. Β 703.

24. ϝοι ... γέρων] *sacerdos eius senex.*

29 sq. Ἀθήνη ... Ἄρηα] cf. Δ 439.

30. ἑλοῦσα ϝέπεσσι] -σ' ἐπέεσσι Ω. — προσηύδα] § 191.

31. Ἆρεσ, Ἄρεσ] non nisi h. l. bis deinceps eadem voce usus est poeta, quapropter Ἆρεσ ἀρέσ (= βλαπτικέ!) scribebat Ixion (cf. Α 99). — τειχεσιπλῆτα] vox, quae non nisi vs. parall. redit, eum significat *qui ad moenia accedit*, qui ipsa moenia petit (ut Thebarum moenia Capaneus). Ducta est a stirpe verbi πελάζειν (πέλασ).

32. οὔ κεν] § 326.

33. μάρνασθ', ὁπποτέροισι κτἑ.] *dimicare ut* (= *donec*) *appareat utris* cet.

36. ἠϊόεντι] adi. alibi non obvium *herbosum* interpretantur veteres; fortasse ad ἠϊόνα vocem est referendum, ut ripae acclives Scamandri significentur. Sed vox ἠϊών *littus maritimum* apud H. valet.

43 Ἰδομενεὺσ δ' ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο, Μήιονοσ υἱὸν
Βώρου, ὃσ ἐκ Τάρνησ ἐριβώλακοσ εἰληλούθει. 44 cf. Ρ 350 Υ 485
45 τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺσ δουρὶ κλυτὸσ ἔγχεϊ μακρῶι
'νύξ' ἵππων ἐπιβησόμενον κατὰ δεξιὸν ὦμον· 46 sq.[a] = Π 343 sq.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, στυγερὸσ δ' ἄρα μιν σκότοσ εἷλε. 47[b] = Ν 672 Π 607
τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενῆοσ ἐσύλευον θεράποντεσ·
υἱὸν δὲ Στροφίοιο Σκαμάνδριον, αἵμονα θήρησ,
50 Ἀτρεΐδησ Μενέλαοσ ἕλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
ἐσθλὸν θηρητῆρα· 'δίδαξε γὰρ Ἄρτεμισ αὐτὴ
βαλλέμεν' ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη.
ἀλλ' οὔ ϝοι τότε γε 'χραῖσμ' Ἄρτεμισ ἰοχέαιρα
οὐδὲ ϝεκηβολίαι, ᾗσιν τὸ πρίν γ' ἐκέκαστο·
55 ἀλλά μιν Ἀτρεΐδησ δουρὶ κλειτὸσ Μενέλαοσ
56 πρόσθε ϝέθεν φεύγοντα μετάφρενον οὔτασε δουρί. 56 = Υ 402
58 ἤριπε δὲ πρηνήσ, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῶι. 58 cf. 294 58[a] = χ 296
Μηριόνησ δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο, Τέκτονοσ υἱὸν
60 Ἁρμονίδα', ὃσ χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα
τευχέμεν'· ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰσ Ἀθήνη.
ὃσ καὶ Ἀλεξάνδρωι 'τεκτήνατο νῆασ ἐϝίσασ

42 'δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῶι. 42 = Δ 504
57 ὤμων μεσσηγύσ, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε. 57 = 41

42. Om. pap. Oxyrh. 223 A C T. || 46. ἐπιβησόμενον] ἀποβησόμενον Naber (cf. v. l. Ε 227 Ρ 480), item loco parall.; sed illic obstat participium κιχείσ. || 49. αἵμονα] ἴδμονα Naber. || 53. 'χραῖσμ' Ἄρτεμισ ἰοχέαιρα] χραῖσμεν θανάτοιο πέλωρα Zen. (cf. Β 321). || 57. Om. pap. Oxyrh. 223 A C D. || 60. πάντα] πολλὰ Ar. in ed. altera.

43 sq. *Tarne* ex urbe *Maeoniae* oriundus et Troum socius dicitur Phaestus heros, quem devincit nunc Idomeneus rex Cretensis. Sed videtur desumtum esse hoc nomen e carmine antiquiore et a bello Troiano alieno, quod inter *Cretenses* olim cantatum fuerit, Phaestus autem heros urbis Cretensis fuisse eponymus.

46 sq. *Fugiens et iam currum conscensurus telo percussus e curru excidit.* Vocat igitur poeta ἐπιβησόμενον eum qui alterum pedem currui iam imposuit. *Fugae* mentio apertis verbis fit loco parallelo Π 342—344.

49. αἵμονα] vox †, quae etiam in proprium nomen abiit (Δ 296 et apud posteros), *prudentem* significat et cum adiectivo αἱμύλιοσ α 56 cohaeret. Cf. Hes. Th. 377.

50. ὀξυόεντι] *acuto*, § 69. Erant qui ad ὀξύην substantivum (= *fagum*) referrent, in his Archilochus apud Porphyrium ad Ζ 201: ὀξύη ποτᾶτο et Euripides Heracl. 727: χειρὶ δ' ἐνθὲσ ὀξύην.

60. πάντα] cf. Α 5.

61. Minerva et aliis artibus praeest et arti naves fabricandi; cf. Ο 412 et γ 72—74.

ἀρχεκάκουσ, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσ' ἐγένοντο
ϝοί τ' αὐτῶι, ἐπεὶ οὔ τι θεῶν ἐκ θέσφατ' ἐϝείδει.
τὸν μὲν Μηριόνησ, ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων, 65^{b} cf. Π 598
'βεβλήκει γλουτὸν κάτα δεξιόν· ἣ δὲ διὰ πρὸ
ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἤλυθ' ἀκωκή. 67^{a} = Ν 652
γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξασ, θάνατοσ δέ μιν ἀμφεκάλυψε. 68 cf. Υ 417
  Πήδαιον δ' ἄρ' ἔπεφνε Μέγησ, Ἀντήνοροσ υἱόν,
ὅσ ῥα νόθοσ μὲν ἔεν, πύκα δ' ἔτρεφε δῖα Θεανὼ
ϝῖσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσιι ϝῶι.
τὸν μὲν Φυλεΐδησ δουρὶ κλυτὸσ ἐγγύθεν ἐλθὼν 72^{b} = Δ 396 Ξ 446
'βεβλήκει κεφαλῆσ κατὰ ϝινίον ὀξέϊ δουρί·
ἀντικρὺ δ' ἀν' ὀδόντασ ὑπὸ γλῶσσαν 'τάμε χαλκόσ.
ἤριπε δ' ἐν κονίηι, ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσι. 75^{a} cf. Δ 743 Χ 330
  Εὐρύπυλοσ δ' Εὐαιμονίδησ Ὑψήνορα δῖον,
υἱὸν ὑπερθύμου Δολοπίονοσ, ὅσ ῥα Σκαμάνδρου
ἀρητὴρ ἐτέτυκτο, θεὸσ δ' ὣσ 'τίετο δήμωι, 78 cf. Π 605
τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλοσ, Εὐαίμονοσ ἀγλαὸσ υἱόσ, 78^{b} = Κ 33 Ν 218 cf. Δ 58 ξ 205
πρόσθε ϝέθεν φεύγοντα μεταδρομάδην ἔλασ' ὦμον
φασγάνωι ἀΐξασ, ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν. 81^{a} = Κ 456 χ 98 cf. Θ 88
αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίωι 'πέσε· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
ἔλλαβε πορφύρεοσ θάνατοσ καὶ μοῖρα κραταιή. 83 = Π 334 Υ 477

ὣσ οἳ μὲν 'πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην. 84 = 627 84^{a} = Η 442

---

64. Ar. —— || 75. Om. pap. Oxyrh. 223 (in margine addidit corrector post vs. 83 inserendum). — *ἐν κονίηι* B C] *ἐν κονίηισ* Ω, *ἐξ ὀχέων* l. a. in A.

---

63 sq. „Naves Troiae excidio fore" cecinerat oraculum, a navigatione cives dehortatum. Recte sic Hellanicus poetae verba interpretatur in scholio. Cf. X 116. Et attulerunt naves Troiae perniciem. Qui autem „ἀλὸσ ἵπποσ" fuerat primitus (cf. δ 708), is in carminibus epicis quae ad nos pervenerunt verus „equus ligneus" est factus (cf. θ 492 sq.). — *Phereclo* mortis iam causa fit classis quam pridem struxit eius pater. Nisi ὅσ vs. 60 non ad Τέκτονα sed ad ipsum Φέρεκλον referendum est (cf. vs. 44); quod veri tamen est dissimile, quoniam etiam avi additum est nomen. Et diserta sunt haec nomina. Non *iuvenis* Paridi naves aedificavit, sed *vir maturus*, cui nomen erat *Faber Artificis* filius.

64. θέσφατ' ἐϝείδει] § 160.

70. ἔεν] § 302.

71. πόσιι] § 74.

73 sq. Fugientis cervicibus hasta transfixis linguam succidit Meges. Cf. vs. 292.

77. ὅσ] ad Δολοπίονα referendum; cf. vs. 60 et de Scamandri cultu Φ 131.

Τυδεΐδην δ' οὔ κε γνοίησ ποτέροισι μετείη,
ἠὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλέοι ἢ μετ' Ἀχαιοῖσ.
'θῦνε γὰρ ἂμ πεδίον ποταμῶι πλήθοντι ϝεϝοικὼσ
χειμαρόωι, ὅσ τ' ὦκα ῥέων ἐκέδασσε γεφύρασ.
τὸν δ' οὔτ' ἄρ τι γέφυραι ἐερμέναι ἰσχανάουσι,
οὔτ' ἄρα ϝ' ἴσχουσ' ἕρκε' ἀλωιάων ἐριθηλέων,
ἐλθόντ' ἐξαπίνησ, ὅτ' ἐπιβρίσηι Διὸσ ὄμβροσ· 91[b] = *M* 286 cf. *ω* 344
πολλὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ ϝέργα κατήριπε κάλ' αἰζηῶν.
ὣσ ὑπὸ Τυδεΐδηι πυκιναὶ 'κλονέοντο φάλαγγεσ
Τρώων, οὐδ' ἄρα μιν 'μίμνον πολέεσ περ ἐόντεσ.
τὸν δ' ὡσ οὖν ἐνόησε Λυκάονοσ ἀγλαὸσ υἱὸσ 95[a] = *Δ* 248 *Φ* 49 cf. *Γ* 21
θύνοντ' ἂμ πεδίον, πρὸ ϝέθεν κλονέοντα φάλαγγασ,
αἶψ' ἐπὶ Τυδεΐδηι ἐτιταίνετο καμπύλα τόξα, 97 cf. *Δ* 370
καὶ 'βάλ' ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον, 98[b] = *τ* 452
θώρηκοσ γύαλον· διὰ δ' ἔπτατο πικρὸσ ὀϊστόσ, 99 cf. *N* 587
ἀντικρὺ δὲ διέσχε, 'παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ. 100[a] = *Δ* 253 *Y* 416 cf. *Ψ* 876 *τ* 453

86. *μετ' Ἀχαιοῖσ*] *Δαναοῖσι* Nauck (cf. § 60). Nisi versus postmodo est additus. || 88. *χειμαρόωι* § 61] *χειμάρρωι.* — *ἐκέδασσε*] *ἐκέασσε* Naber (cf. v. l. *Π* 347 *η* 250), sed participio quod sequitur *ἐερμένοσ* melius convenit vulgata. || 89. *τι* Etym. M. 478, 42] *τε* *Ω*. — *ἐερμέναι* Ar.] *ἐεργμέναι* *Ω*. || 90. *ϝ'(ε)*] addidit Brandreth (sed ante *ἴσχει*; cf. § 329[5]). — **ἴσχουσ' ἕρκε'(α)*] *ἕρκεα ἴσχει.*

85 sq. De victis Achivis simile quid dicitur Ξ 58 sq. Procul nunc absumus ab ea quam Nestor suis copiis commendavit arte strategica (cf. Δ 301 sqq.).

85. οὔ κε] § 326.

— γνοίησ] cf. Δ 223.

87 sq. Cf. Verg. Aen. II 496 sq. et simillima *Aiacis* cum torrente comparatio Λ 492—496.

89. γέφυραι ἐερμέναι] *aggeres serie sublicarum* ab aquarum impetu *protecti.*

90. ἕρκε'(α) ... ἀλωιάων] *arbustorum maceriae,* quae postea, in Attica certe, vocabantur κύκλοι (cf. torrentis Attici nomen Κυκλοβόροσ, Ar. Eq. 137 al.) vel γῦροι (Theophr. Caus. Plant. III 4 § 1, 12 § 1). Cf. Σ 564 (Φ 257).

— ἐριθηλέων] § 8 et 73.

92. ϝέργα] *arva* (vel *arbusta*). Cf. Τ 131.

99 sq. Diomedis lorica etiam Ε 189 Θ 194 sq. Ψ 819 commemoratur. Loricarum autem (coriacearum vel lintearum) cum fit mentio, etiam γύαλα loricarum interdum, ut h. l., commemorantur, *laminae* aliquot *aereae,* quae loricis insuebantur ad corporis partes ictibus hostium praesertim expositas melius protegendas. Cuiusmodi loricam gerit e. g. vir qui depictus est in vetustissimo quodam vase Tirynthe reperto (Schliemann Tiryns 17).

— ἔπτατο] § 216.

100. ἀντικρὺ ... διέσχε] *tota* — aut fere tota — *cuspis* (cf. Λ 253) per vulnus transacta a tergi parte *eminuit.* Item *hastae* cuspis Ν 519. De verbi usu cf. Κ 263 sq.

τῶι δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονοσ ἀγλαὸσ υἱόσ· 101 = 283
„ὄρνυσθε, Τρῶεσ μεγάθυμοι, κέντορεσ ἵππων· 101^{a} = Θ 160 cf. E 347
βέβληται γὰρ ἄριστοσ Ἀχαιῶν, οὐδέ ϝέ φημι
δϝήθ' ἀνσχήσεσθαι κρατερὸν βέλοσ, εἰ ἐτεόν με
ὦρσε ϝάναξ Διὸσ υἱὸσ ἀπορνύμενον Λυκίηθεν.“
ὣσ ἔφατ' εὐχόμενοσ· τὸν δ' οὐ βέλοσ ὠκὺ 'δάμασσε,
ἀλλ' ἀναχωρήσασ πρόσθ' ἵπποιιν καὶ ὄχεσφι
ἔστη, καὶ Σθένελον προσέφη, Καπανήϊον υἱόν·
„ὄρσο, πέπον Καπανηϊάδη, καταβήσεο δίφρου,
ὄφρα μοι ἐξ ὤμοιο ϝερύσσηισ πικρὸν ὀϊστόν.“
ὣσ ἄρ' ἔφη, Σθένελοσ δὲ καθ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
πὰρ δὲ στὰσ βέλοσ ὠκὺ διαμπερὲσ ἐκϝέρυσ' ὤμου·
αἷμα δ' ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνοσ.
δὴ τότ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ·
„κλῦθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸσ τέκοσ, ἀτρυτώνη. 115 = δ 762 ζ 324; 115^{a} = K 278
εἴ ποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστησ 115^{b} = B 157
δηΐωι ἐν πολέμωι, νῦν αὖτ' ἐμὲ φῖλαι, Ἀθήνη· 117^{b} sq.^{a} cf. K 280 sq.
δὸσ δέ τέ μ' ἀνέρ' ἑλεῖν καὶ ἐσ ὁρμὴν ἔγχεοσ ἐλθεῖν,
ὅσ μ' ἔβαλε φθάμενοσ καὶ ἐπεύχεται, οὐδέ μέ φησι
δϝηρὸν ἔτ' ὄψεσθαι λαμπρὸν φάοσ ἠελίοιο.“ 120^{b} = Λ 605

---

104. δ(ϝ)ήθ' ἀνσχήσεσθαι] sic Ar., δὴθασχήσασθαι pap. Oxyrh. 223 = δ(σ)σχήσεσθαι? Cf. Π 231 et § 10. — βέλοσ] sic Ar., μένοσ pap. Oxyrh. 223 et cod. Gen. || 118. δὸσ] τὸν pap. Oxyrh. 223. — ἀνέρ'(α) Bentley] ἄνδρα Ω, ἄνδρ' ἑλέειν (ἑλέμεν) Brandreth, δὸσ δέ μοι ἀντιάσαι Nauck.

---

104. βέλοσ] telum quo percussus est, *iactum* sive *dolorem vulneris*. Cf. Ξ 439.

105. Λυκίηθεν] cf. Δ 88 sqq.

112. διαμπερὲσ] *per ipsum vulnus*. Correpta cuspide, quae ἀντικρὺ per brachii partem summam διέσχε, Sthenelus sagittam protraxit a parte opposita (prius recisa sagittae cauda? (cf. vs. 665—667). Quominus retraheret obstabant hami; cf. Δ 151, 213 Λ 844 sq.

113. ἀνηκόντιζε] compositum †, translatum: *eiaculabatur*. Item Herodot. IV 181. Simili metaphora χ 18 sanguinis scaturigo e naribus emicans dicitur αὐλόσ sive *fistula*.

— στρεπτοῖο] epitheton Φ 31 redit; tunica *e filis tortis texta* videtur significari. Aristarchus intellegebat *loricam squamatam*, cui et hodie sunt qui assentiantur.

118. καὶ ... ἐλθεῖν] *et eum ... venire*; subiectum mutatur (ut vs. 140 et passim). — Hendiadyn potius efficiunt ἑλεῖν καὶ ... ἐλθεῖν quam prothysteron. Nam ἑλεῖν *profligare* quidem significat, proprie tamen valet *prehendere, capere, occupare*. Item Ω 206: εἰ γάρ σ' αἱρήσει καὶ ἐσόψεται ὀφθαλμοῖσι.

ὣσ ἔφατ' εὐχόμενοσ· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰσ Ἀθήνη,
γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδασ καὶ χεῖρασ ὕπερθε,
ἀγχόθι δ' ἱσταμένη ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„θαρσῶν νῦν, Διόμηδεσ, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένοσ πατρώϊον ἧκα
ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε σακεσπάλοσ ἱππότα Τυδεύσ·
ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,
ὄφρ' εὖ γιγνώισκηισ ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα.
τῶι νῦν, αἴ κε θεὸσ πειρώμενοσ ἐνθάδ' ἵκηται,
μή τι σύ γ' ἀθανάτοισι θεοῖσ' ἀντικρὺ μάχεσθαι
τοῖσ' ἄλλοισ'· ἀτὰρ εἴ κε Διὸσ θυγάτηρ Ἀφροδίτη
ἔλθηισ' εἰσ πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν' ὀξέϊ χαλκῶι."
ἣ μὲν ἄρ' ὣσ ϝειποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπισ Ἀθήνη,
Τυδεΐδησ δ' ἐξαῦτισ ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη,
καὶ πρίν περ θυμῶι μεμαὼσ Τρώεσσι μάχεσθαι.
δὴ τότε μιν τρὶσ τόσσον ἕλεν μένοσ, ὥσ τε λέοντα,
ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῶι ἐπ' εἰροπόκοισ' ὀΐεσσι
χραύσηι μέν τ' αὐλῆσ ὑπεράλμενον οὐδὲ δαμάσσηι·
τοῦ μέν τε σθένοσ ὦρσεν, ἔπειτα δέ ϝ' οὐ προσαμύνει,
ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺσ δύεται, τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται.
αἳ μέν τ' ἀγχιστῖναι ἐπ' ἀλλήλησι κέχυνται,
αὐτὰρ ὃσ ἐμμεμαὼσ βαθέησ ἐξάλλεται αὐλῆσ·
ὣσ μεμαὼσ Τρώεσσι 'μίγη κρατερὸσ Διομήδησ.
ἔνθ' ἕλε Ϝαστύνοον καὶ Ὑπείρονα, ποιμένα λαῶν,

121 sq. = *Ψ* 771 sq. 121 = *γ* 385 *ζ* 328 cf. *K* 295
122 = *N* 61 122ᵇ = *P* 541 *Φ* 453 *μ* 248 *χ* 173, 406 cf. *N* 75
123 = *Δ* 92
130ᵇ-132 = 819 sqq.
133 = *α* 319 *ζ* 41
134 cf. *Θ* 99 *N* 642 *O* 457

123. *ἀγχόθι δ'(ἐ)*] cf. *B* 172. || 126. Om. pap. Oxyrh. 223 (in margine add.). || 127. *δ'(ἐ)*] om. pap. Oxyrh. 223. || 128. *γιγνώισκηισ*] *-κοισ* pap. Oxyrh. 223 A. — *ἠδὲ καὶ ἄνδρα*] *ἠδ' ἄνθρωπον* Zen. || 132. *γ' οὐτάμεν'(αι)*] sic et *οὐτάμεν* Ar., *οὐτάσαι* Zen. — *χαλκῶι*] *δουρί* pap. Oxyrh. 223[1]. || 136. *ἕλεν*] *ἔχεν* Ptolemaeus Oroandae f. || 139. **ϝ'(ε)*] *τ'*. || 140. *δ' ἐρῆμα*] *δὲ μῆλα* Naber (coll. *K* 485). || 141. *κέχυνται*] *τέτανται* pap. Oxyrh. 223. || 142. *ὅσ* § 15] *ὁ*· — *ἐμμεμαὼσ*] *ἐμμαπέωσ* Bentley (coll. vs. 836).

124. ἐπὶ Τρώεσσι] cf. Ρ 98.

126. σακεσπάλοσ] †, cf. Η 238 sq.

127 sq. Cf. Α 198.

138. χραύσηι] § 179.

— αὐλῆσ] breviter dictum pro: τειχίου vel ἕρκεοσ αὐλῆσ. Cf. ν 5 sq., ubi aula dicitur ὑψηλὴ δεδμῆσθαι.

140. δύεται] *leo*.

— τὰ] structura negligentior, quasi antecesserit μῆλα. Cf. Π 353.

141. κέχυνται] cf. χ 387.

142. βαθέησ] § 75.

144, 148, 152, 159. Binos identidem cur trucidet Diomedes claris verbis dicitur vs. 160: *currus* enim hostium complures aggreditur. Cf. etiam Ε 12 sq., 275–294, 541, 608 sq. Ζ 17, 21 Λ 102, 126 sq., 320—322, 328 sq., 335, 422, 748 Μ 112 Ο 386 et Δ 306.

τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δουρί, 145 cf. Δ 108; 145^{b} = χ 92
τὸν δ' ἕτερον ξίφεϊ μεγάλωι κληῖδα παρ' ὦμον
'πλῆξ', ἀπὸ δ' αὐχένοσ ὦμον ἐϝέργαθεν ἠδ' ἀπὸ νώτου.
τοὺσ μὲν ἔασ', ὃ δ' Ἄβαντα μετώιχετο καὶ Πολύϝιδον, 148^{a} = Δ 148, 426
υἱέασ Εὐρυδάμαντοσ, ὀνειροπόλοιο γέροντοσ,
τοῖσ' οὐκ ἐρχομένοισ' ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρουσ,
ἀλλά σφασ κρατερὸσ Διομήδησ ἐξενάριξε.
'βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε Θόωνά τε, Φαίνοποσ υἷε,
ἄμφω τηλυγέτω· ὃ δ' ἐτείρετο γήραϊ λυγρῶι,
υἱὸν δ' οὐ 'τέκετ' ἄλλον ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.
ἔνθ' ὅ γε τοὺσ ἐνάριζε, φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν
ἀμφοτέρω, πατέρι δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρὰ
'λεῖπ', ἐπεὶ οὐ ζώοντε μάχησ ἒκ νοστήσαντε 157 cf. Ω 705 [444; 157^{b} cf. P 207 X
'δέξατο· χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν 'δατέοντο. 158 cf. Hes. Theog. 606 sq.
ἔνθ' υἷε Πριάμοιο δύω 'λάβε Δαρδανίδαο
ἐν ἑνὶ δίφρωι ἐόντε, 'Εχέμμονά τε Χρομίον τε. 160^{a} = 609 Δ 103, 127
ὡσ δὲ λέων ἐν βουσὶ θορὼν ἐξ αὐχένα ϝάξηι
πόρτιοσ ἠδὲ βοόσ, ξύλοχον κάτα βοσκομενάων,
ὣσ τοὺσ ἀμφοτέρουσ ἐξ ἵππων Τυδέοσ υἱὸσ
'βῆσε κακῶσ ἀϝέκοντασ, ἔπειτα δὲ τεύχε' ἐσύλα.
ἵππουσ δ' οἷσ' ἑτάροισι 'δίδου μετὰ νῆασ ἐλαύνειν.
τὸν δ' ἔϝιδ' Αἰνείασ ἀλαπάζοντα στίχασ ἀνδρῶν,
'βῆ δ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων 167 cf. Y 319
Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενοσ, εἴ ποθ' ἐφεύροι. 168 cf. Δ 88
ηὗρε Λυκάονοσ υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε, 169 = Δ 89
'στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῖο ϝέποσ τέ μιν ἀντίον ηὔδα·

---

146. *τὸν δ' ἕτερον*] *τοῦ δ' ἑτέρου* Zen. || 151. *σφασ*] *σφε* (cf. § 92)? || 156. *ἀμφοτέρω*] *-ρων* Zen. (cf. vs. 659). || 159 sq. *υἷε ... ἐόντε* Ahrens] *υἷασ ... ἐόντασ*. Cf. vs. 608 sq. || 162. *πόρτιοσ*] *βουκόλου* Zen. — *ἠδὲ* Bentley] *ἠὲ*. Idem vitium est γ 348 δ 371; cf. v. l. Θ 349 N 39 Ω 179 δ 45 π 198, 273 ρ 37 τ 54, 530. || 165. *οἷσ'(ι)*] neglecto ϝ', *αὖ* Heyne.

145—147. βαλὼν ... 'πλῆξ'(ε)] cf. Γ 80

148. ὃ δ'(ἐ)] cf. A 191.

149. ὀνειροπόλοιο] cf. A 63.

150. ἐρχομένοισ'(ι)] *cum Troiam in bellum nuper proficiscerentur*. Cf. vs. 198.

153. τηλυγέτω] cf. Γ 175.

158. χηρωσταὶ] †, *heredes eius cui proprii non sint liberi*. Vox etiam apud Hesiodum Theog. 607 occurrit.

160. ἐν] § 315.

162. πόρτιοσ ἠδὲ βοόσ] matris et filiae. Cf. κ 410.

166. Cf. Verg. Aen. X 721.

168. ποθ'(ι)] § 322.

170. μιν ... ηὔδα] *dicendi* verbum accusativum adsciscit etiam M 60, 210 N 725 P 237, 334, 651 Y 375

„Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον ἰδὲ πτερόεντεσ ὀϊστοὶ
καὶ κλέοσ; ὧι οὔ τίσ τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνήρ,
οὐδέ τισ ἐν Λυκίηι σέο γ' εὔχεται ἔμμεν' ἀμείνων.
ἀλλ' ἄγε τῶιδ' ἔφεσ ἀνδρὶ βέλοσ, Διὶ χεῖρασ ἀνασχών,
ὅσ τισ ὅδε κρατέει καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ϝέϝοργε
Τρῶασ, ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσε·
εἰ μή τισ θεόσ ἐστι κοτεσσάμενοσ Τρώεσσι,
ἱρῶν μηνίσασ. χαλεπὴ δὲ θεοῖ' ἔπι μῆνισ.“
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε Λυκάονοσ ἀγλαὸσ υἱόσ·
„Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Τυδεΐδηι μιν ἐγώ γε δαΐφρονι πάντα ϝεϝίσκω,
ἀσπίδι γιγνώισκων αὐλώπιδί τε τρυφαλείηι
ἵππουσ τ' εἰσορόων· σάφα δ' οὐ ϝοῖδ' εἰ θεόσ ἐστι.
εἰ δ' ὅ γ' ἀνήρ, ὅν φημι, δαΐφρων Τυδέοσ υἱόσ,
οὐχ ὅ γ' ἄνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλά τισ ἄγχι
ἕστηκ' ἀθανάτων, νεφέληι ϝεϝλυμένοσ ὤμουσ,

171 cf. *Ο* 440[b] sq.[a] [sq.
175 sq. = *Π* 424
175[b] = *Θ* 356
176 cf. *Ν* 360[b] ξ 236
180 = *Ρ* 485
180[a] = *Ν* 463 *Υ* 83

178. *ἔπι μῆνισ*] *ἐπιμῆνισ* una voce Ar. (cf. *Κ* 19). || 180. Cf. comment. || 181. *μιν*] *μὲν* Ar. in altera ed. (cf. *Η* 183 *δ* 500 *λ* 545 *π* 79, 147). || 183. Ar. —

Ω 333 ε 28 χ 313 ψ 91. Praeterea cf. Λ 403 Π 207 Ψ 155 θ 334.

171. Cf. Ο 440: ποῦ νύ τοι ἰοί;

173. ἐν Λυκίηι] cf. Δ 88 sqq. et Β 816—877.

— ἔμμεν'(αι)] § 125.

178. χαλεπὴ δὲ θεοῖ' ἔπι μῆνισ] *dei ira gravis est*, χαλεπή ἐστι θεοῦ μῆνισ ἐποῦσα. Cf. Λ 801.

180. Epitheton χαλκοχίτων, quod *Achivis* est proprium (cf. e. g. Γ 131), h. l. et vs. par. tribuitur *Troianis*. Fortasse poeta dederat καρτεροθύμων (cf. v. l. Ο 330) vel θωρηκτάων. Nisi utrobique postmodo additus est hic versus; potest enim sine damno omitti.

182. αὐλώπιδι] galearum hoc epitheton redit Λ 353 Ν 530 Π 795. Quod *fistulatam, cuius facies fistulam* (vel *-as*) *habeat*, significare docet lingua; sed cuiusmodi igitur hae galeae fuerint nescimus. *Cornua* illa significari, quae milites in vase quodam Mycenaeo depicti in fronte galearum gerunt, multi sunt suspicati, ipsa autem illa cornua φάλουσ nomen habuisse. Sed αὐλόσ vox quid sibi velit sic non satis explicatur, *cornu* enim non est *fistula*. Id quod poeta dicit quin et *cavum* et *rectum* fuerit non est dubium, quapropter probanda videtur opinio eorum qui statuerunt significari galeam veluti fistulatim ante os protentam ad faciem protegendam. Sic Hesych.: εἶδοσ περικεφαλαίασ ... εἰσ ὀξὺ ληγούσησ. Alienus hinc videtur Ρ 297.

183. εἰσοράων] § 191.

— σάφα δ' οὐ ϝοῖδ' εἰ ...] *non certo quidem scio, sed fere puto.* Nam fieri non potest quin is, qui talia facinora edat, aut ipse sit deus aut a deo adiuvetur. Cf. Π 860 sq.; aliter Ζ 367.

186. ϝεϝλυμένοσ] § 265.

ὃσ τούτου βέλοσ ὠκὺ κιχήμενον ἔτραπεν ἄλληι.
ἤδη γάρ ϝ' ἐφέηκα βέλοσ, καί μιν 'βάλον ὦμον
δεξιόν, ἀντικρὺ διὰ θώρηκοσ γυάλοιο,
καί μιν ἐγὼ γ' ἐφάμην Ἀϝιδωνῆϊ προϊάψειν,
ἔμπησ δ' οὐκ ἐδάμασσα. θεόσ νύ τίσ ἐστι κοτέιεισ.
ἵπποι δ' οὐ παρέασι καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην. 192 cf. Ξ 299
ἀλλά ποθ' ἐν μεγάροισι Λυκάονοσ ἕνδεκα δίφροι
καλοὶ πρωτοπαγεῖσ νεοτευχέεσ, ἀμφὶ δὲ πέπλοι
πέπτανται, παρὰ δέ σφι ϝεκάστωι δίζυγεσ ἵπποι 195^{b} = Κ 473
ἑστᾶσι, κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρασ. 196^{b} = Θ 564
ἦ μέν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
ἐρχομένωι ἐπέτελλε δόμοισ' ἔνι ποιητοῖσι·
ἵπποισίν μ' ἐκέλευε καὶ ἅρμασιν ἐμβεβαῶτα
ἀρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰσ ὑσμίνασ· 200 cf. Β 345
ἀλλ' ἐγὼ οὐ 'πιθόμην, — ἦ κεν πολὺ κέρδιον ἦεν! — 201 = Χ 103 ι 228
ἵππων φειδόμενοσ, μή μοι δευοίατο φορβῆσ

187. Zen. —— || 188. ϝ' ἐφέηκα] οἱ ἐφῆκα Ω. || 190. προϊάψειν] -ψαι la Roche. || 194. Zen. hunc versum mutabat, sed periit eius lectio.

187. ἔτραπεν ἄλληι] breviter dictum pro: *in aliam corporis partem <quam quo tendebat> vertit* telum a sagittario peritissimo missum; οὐκ εἰσ καίριον. Cf. ἄλλωσ *aliter <quam quis velit>* = *frustra*.

189. θώρηκοσ γυάλοιο] cf. vs. 99.

190. Ἀϝιδωνῆϊ προϊάψειν] cf. Α 3 et Ο 188.

191. κοτέιεισ] § 69.

193. ποθ'(ι)] § 322.

— ἕνδεκα] idem numerus „rotundus" (= 10 + 1) est Ζ 319 (= Θ 494); cf. etiam Ο 678 Ψ 264 ι 241 Ar. Eq. 546. Item τρεῖσ καὶ δέκα (= 12 + 1) Ε 387 Κ 495, 561 ω 340 Pind. Ol. I 79 Bacchyl. XI 92 Ar. Plut. 846 al., ἓν καὶ ἐϝείκοσι (= 20 + 1) Ν 260. — De Hectoris statura cf. Ν 754. Hastas *quindecim cubituum* Chalybibus tribuit Xen. Anab. IV 7 § 16.

194. πρωτοπαγεῖσ] § 73; cf. Ω 267. De tautologia, quae adiectivis πρωτοπαγήσ νεοτευχήσ coniunctim prolatis inest, cf. Χ 203.

— ἀμφὶ δὲ πέπλοι | πέπτανται] stant igitur illic currus (curruum capsi) εὖ πεπυκασμένοι (cf. Β 777). Vox πέπλοι *vestes stragulas* etiam η 96 significat, nec non Ζ 289 Ω 229 alibi ita potest intellegi. Quae et λῖτα (Θ 441), ῥήγεα (κ 352 al.), τάπητεσ (Ι 200 al.) dicuntur.

198. ἐρχομένωι] *cum Troiam in bellum sum profectus*. Cf. vs. 204 et 150.

200 et 211. Τρώεσσι] cf. Β 826.

201. κεν] § 326.

202—205. Causam haud improbabilem poeta finxit; in antiquissimis tamen fabulis Lycaonis filium non hanc sed aliam ob causam curru non esse usum intellegimus. Cui Apollo arcum dedisse dicitur Β 827, et primitus ipse Lycaon quin Apollinis λυκηγενέοσ (cf. Δ 101) arcitenentis instar

ἀνδρῶν ϝελλομένων, εἰωθότεσ ἔδμεναι ἄδην.
ὣσ ’λίπον, αὐτὰρ πεζὸσ ἐσ Ἴλιον εἰλήλουθα, 204 cf. *Δ* 230 / 204[b] cf. *Φ* 81, 156
τόξοισιν πίσυνοσ· τὰ δέ μ’ οὐκ ἄρα ’μέλλον ὀνήσειν.
ἤδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριστήεσσ’ ἐφέηκα,
Τυδεΐδηι τε καὶ Ἀτρεΐδηι, ἐκ δ’ ἀμφοτέροιιν
ἀτρεκὲσ αἷμ’ ἔσσευα βαλών, ἤγειρα δὲ μᾶλλον.
τῶι ῥα κακῆι αἴσηι ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα 209[b] cf. *φ* 53
ἤματι τῶι ἑλόμην, ὅτε Ϝίλιον εἰσ ἐρατεινὴν
ἡγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἕκτορι δίωι.
εἰ δέ κε νοστήσω καὶ ἐσόψομαι ὀφθαλμοῖσι
πατρίδ’ ἐμὴν ἄλοχόν τε καὶ ὑψερεφὲσ μέγα δῶμα,
αὐτίκ’ ἔπειτ’ ἀπ’ ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριοσ φώσ, 214 sq.[a] = *π* 102 sq.
εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῶι ἐν πυρὶ θείην
χερσὶ διακλάσσασ· ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ.“
τὸν δ’ αὖτ’ Αἰνείασ, Τρώων ἀγόσ, ἀντίον ηὔδα·
„μὴ δ’ οὕτωσ ἀγόρευε· πάροσ δ’ οὐκ ἔσσεται ἄλλωσ,
πρίν γ’ ἐπὶ νῶϊ τῶι ἀνδρὶ σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι
ἀντιβίην ἐλθόντε σὺν ἔντεσι πειρηθῆναι. 220[b] cf. *X* 381
ἀλλ’ ἄγ’ ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ϝίδηαι 221-223 = *Θ* 105 sqq.
οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο

203. *ϝελλομένων* § 265] *εἰλομένων*. — *ἄδην* Ar.] *ἄδδην Ω*. ‖ 204. *Ἴλιον*] neglecto *ϝ*, Brandreth *ἰὼν εἰσ Ϝίλιον ἦλθον* (coll. *Δ* 231 *Λ* 230). ‖ 211. *Ἕκτορι δίωι*] sic Ar., *ἱπποδάμοισι* olim alii. ‖ 215. *φαεινῶι ἐν*] vitium metricum (§ 14). ‖ 219. *νῶϊ τῶι* § 92] *νὼ τῶι* D, *νὼ τῶιδ’ Ω*

fuerit vix videtur dubium, deus, non heros.

207. Τυδεΐδηι τε καὶ Ἀτρεΐδηι] *Diomedi et ante eum Menelao.* A re proxima in mente haerenti ad remotiorem pergit. Cf. Ω 588.

209. κακῆι αἴσηι] cf. A 418.

212. ἐσόψομαι] § 152.

215 sq. Non iam credit Pandarus donum divinum esse suum arcum (cf. B 827), ira abreptus et „οὐκ ἄρ’ ἔεν θεῖον τό γε δῶρον!“ secum mussitans. Nisi ipse poeta huius rei non iam recordatur.

215. θείην] optativus enuntiato primario assimulatus, item in Odyssea vs. parall.; cf. etiam ε 178 κ 343 Ar. Eq. 694 sq. al. — Etiam θήσω (ut B 258, 261) dici poterat.

218. ἄλλωσ] *melius.* Cf. Λ 391.

222. Τρώϊοι ἵπποι] sintne *equi Troiani* intellegendi h. l. et Θ 106 Ψ 291, 378, — id quod verum videtur, opponi igitur nunc equos *Zeleae* natos, — an potius *e Trois armento oriundi,* dubitari potest coll. vs. 265—270 et adiectivo Νηλήϊοι Λ 597; cf. etiam Καπανήϊοσ, Τελαμώνιοσ. Ceterum eodem fere res redit; nam, ut *Tros* populi Troiani est eponymus, sic et *equi Troum* – id est *principum* Troianorum, vulgus enim militum non utebatur curribus, – omnes ab equis regis eponymi originem traxisse credi

κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν' ἠδὲ φέβεσθαι·
τὼ καὶ νῶϊ πόλινδε σαώσετον, αἴ κέ περ αὖτε
Ζεὺσ ἐπὶ Τυδεΐδηι Διομήδεϊ κῦδοσ ὀρέξηι.
ἀλλ' ἄγε νῦν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα 226 cf. *P* 479 226ᵇ = ζ 81
δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι. 227 = *P* 480
ἠὲ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι.“ 228ᵇ = *K* 481
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε Λυκάονοσ ἀγλαὸσ υἱόσ·
„Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸσ ἔχ' ἡνία καὶ τεὼ ἵππω·
μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχωι εἰωθότι καμπύλον ἅρμα
οἴσετον, αἴ κέ περ αὖτε φεβώμεθα Τυδέοσ υἱόν.
μὴ τὼ μὲν δϝείσαντε ματήσετον οὐδ' ἐθέλητον
ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγγον ποθέοντε,
νῶϊ δ' ἐπαΐξασ μεγαθύμου Τυδέοσ υἱὸσ
αὐτώ τε κτείνηι καὶ ἐλάσσηι μώνυχασ ἵππουσ. 236 cf. *P* 496
ἀλλὰ σύ γ' αὐτὸσ ἔλαυνε τέ' ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω,
τόνδε δ' ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι ὀξέϊ δουρί.“
ὣσ ἄρα φωνήσαντε, ἐσ ἅρματα ποικίλα βάντε,
ἐμμεμαῶτ' ἐπὶ Τυδεΐδηι ἔχον ὠκέασ ἵππουσ.
τοὺσ δ' ἔϝιδε Σθένελοσ, Καπανήϊοσ ἀγλαὸσ υἱόσ,

---

227. *ἀποβήσομαι*] sic Ar., *ἐπιβ.* Zen. pap. Oxyrh. 223[1] C non recte (nam currum conscensurus est uterque; cf. vs. 239). || 231. *εἰωθότι*] sic Ar., *-τε* L. || 234. *ποθέοντε* A] *-ντεσ* pap. Oxyrh. 223. || 239. *φωνήσαντε ... βάντε* L] *-ντεσ ... -ντεσ* A.

---

potuerunt. Potuerunt? immo debuerunt. Nam Tros, cui tria milia equarum fuerunt (Υ 221), quid his fecit, nisi bellatorum suorum curribus eas iunxit? Agros enim iis arasse eum nemo potuit perhibere. — At non nisi duodecim illarum equarum conceperunt ex Aquilone (Υ 223—225), quarum prole iam utitur Aeneas? Non urgenda haec res, cum praesertim aliter alibi fuerit narrata (cf. infra vs. 265 sq.).

— πεδίοιο] cf. B 785.

224. αἴ κέ περ] § 326.

226—228. Pandarus si curam equorum in se recipere velit, Aeneas tum cum ad Diomedem perventum erit de curru est descensurus, ut more inter Homericos heroës solito (cf. Δ 306) in solo firmo cum eo congrediatur; sin pugnare malit Pandarus, Aeneas interim habenas tenebit. Hoc postquam placuit, mox Pandarus in curru stans Diomedem petiit hasta Aeneae, arcui minus iam confisus (cf. vs. 209 sqq., 278 sq.); non de curru descendit (ut Automedon loco parallelo P 483), quippe qui solo arcu instructus, clipeo igitur carens, pugnam iniisset. Etiam *clipeum* Aeneae (cf. vs. 297) sumsisset libenter, sed ipse Aeneas inter tela undique volitantia clipeo aliquantisper destitui noluit.

230—232. Cf. Λ 521 sq.

234. ἐκφερέμεν] cf. Ψ 376 sq.

αἶψα δὲ Τυδεΐδην ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Τυδεΐδη Διόμηδεσ, ἐμῶι κεχαρισμένε θυμῶι, 243 = 826 *K* 234
ἄνδρ' ὁράω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι, cf. *Λ* 608 *T* 287 *δ* 71
ϝῖν' ἀπέλεθρον ἔχοντε· ὃ μὲν τόξων εὖ ϝειδώσ, 245ᵇ = *B* 718
Πάνδαροσ, υἱὸσ δ' αὖτε Λυκάονοσ εὔχεται εἶναι,
Αἰνείασ δ' υἱὸσ μὲν ἀμύμονοσ Ἀγχίσαο 247 sq. cf. *Y* 208 [sq.
εὔχεται ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ ϝοί ἐστ' Ἀφροδίτη· 247 cf. 468
ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων, μηδέ μοι οὕτωσ 249 cf. *Ω* 356
θῦνε διὰ προμάχων, μή πωσ φίλον ἦτορ ὀλέσσῃσ." 250ᵃ cf. *Λ* 342 *Y* 412
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη κρατερὸσ Διομήδησ
„μή τι φόβονδ' ἀγόρευ', ἐπεὶ οὐδέ σε πεισέμεν οἴω.
οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι
οὐδὲ καταπτώσσειν· ἔτι μοι μένοσ ἔμπεδόν ἐστι. 254ᵇ = *φ* 426
ὀκνείω δ' ἵππων ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ καὶ αὔτωσ
ἀντίον εἶμ' αὐτῶν· τρεῖν μ' οὐκ ἐᾶι Παλλὰσ Ἀθήνη.
τούτω δ' οὐ πάλιν αὖτισ ἀποίσετον ὠκέεσ ἵπποι
ἄμφω ἀφ' ἡμείων, εἴ κ' οὖν ἕτερόσ γε φύγῃσι.
ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι· 259 = *Λ* 297
αἴ κέν μοι πολύβουλοσ Ἀθήνη κῦδοσ ὀρέξῃ
ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέασ ἵππουσ
αὐτόθ' ἐρυκακέμεν, ἐξ ἄντυγοσ ἡνία τείνασ, 262ᵇ = 322

245. *ἔχοντε*] *-ντασ Ω.* || 247. *μὲν ἀμύμονοσ*] *μεγαλήτοροσ* A. || 249 sq. Zen. *„δοκεῖ ἠθετηκέναι''.* || 252. *οὐδέ σε πεισέμεν οἴω*] **οὐ πείσεσθαι ὀΐω?* Cf. § 292*. || 256. *τρεῖν μ' οὐκ ἐᾶι Παλλὰσ*] *τρείειν* (*τρεέμεν* Nauck) *μ' οὐκ εἴα(')* Ahrens, *τρεῖν μ' οὐκ εἴασεν* Brandreth, *ἀντίον εἶμι· τρέειν μ' οὐκ εἰᾶι* (immo *εἴαε*) *Παλλὰσ Ἀθήνη* Menrad. Correctio incerta; verbi praesens tempus (*ἐάει*) requiri videtur. || 258. *κ'(ε)* Heyne] *γ' Ω* (cf. *Π* 30), sic Ar. (alii olim *κ'*?).

243. ἐμῶι κεχ. θυμῶι] *animo gratissime nostro*, Verg. Aen. XII 142.

244. ὁράω] § 191.

— ἐπὶ σοὶ] cf. P 98.

245. ἀπέλεθρον] cf. Λ 354.

247 sq. *Clari herois et deae filius.* Cf. φ 335 πατρὸσ δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένοσ εὔχεται ἔμμεναι υἱόσ.

249. ἐφ' ἵππων] fuere qui *currum versus* interpretarentur (ἐπί ut Γ 5 al.), sed prope currum iam stabat Sthenelus Diomedis auriga (cf. vs. 261); vertendum igitur est *curru conscenso*, ut Ω 356.

252. φόβονδ' ἀγόρευ'(ε)] cf. Π 697 φύγαδ' ἐμνάοντο. Brevius dictum est *in fugam* = *in fugam se convertere iubens.*

253. γενναῖον] *generi meo conveniens* (= rec. ἐγγενέσ). Adi. †, transitus autem ad usum aevi recentioris (= *generosum*) cernitur Pind. Pyth. VIII 63.

257. πάλιν αὖτισ] cf. B 276.

261. Cf. vs. 249.

262. αὐτόθ'(ι)] § 322.

— ἐρυκακέμεν] § 126.

— τείνασ] ἐντεταμένα ἀναδήσαο. Item vs. 322.

Αἰνείαο δ' ἐπαῖξαι μεμνημένοσ ἵππων, 263 sq. cf. 323 sq.
ἐκ δ' ἐλάσαι Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδασ Ἀχαιούσ.
τῆσ γάρ τοι γενεῆσ, ἧσ Τρωΐ περ εὐρύϝοπα Ζεὺσ
'δῶχ' υἷοσ ποινὴν Γανυμήδεοσ, οὕνεκ' ἄριστοι
ἵππων ὅσσοι ἔασιν ὑπ' ἠόα τ' ἠέλιόν τε.
τῆσ γενεῆσ ἔκλεψε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγχίσησ,
λάθρηι Λαομέδοντοσ ὑποσχὼν θήλεασ ἵππουσ.
τῶν ϝοι ϝὲξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλη·
τοὺσ μὲν τέσσαρασ αὐτὸσ ἔχων ἀτίταλλ' ἐπὶ φάτνηι, 271 cf. Ω 280
τὼ δὲ δύ' Αἰνείαι 'δῶκεν, μήστωρε φόβοιο.
εἰ τούτω γε λάβοιμεν, ἀροίμεθά κε κλέοσ ἐσθλόν.“ 273a = Θ 196
ὣσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον,
τὼ δὲ τάχ' ἐγγύθεν ἦλθον ἐλαύνοντ' ὠκέασ ἵππουσ.
τὸν πρότεροσ προσέϝειπε Λυκάονοσ ἀγλαὸσ υἱόσ·
„καρτερόθυμε, δαΐφρον, ἀγανοῦ Τυδέοσ υἱέ,
ἦ μάλα σ' οὐ βέλοσ ὠκὺ 'δαμάσσατο, πικρὸσ ὀϊστόσ·
νῦν αὖτ' ἐγχείηι πειρήσομαι, αἴ κε τύχωμι.“
ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχοσ, 280 = Γ 355
καὶ 'βάλε Τυδεΐδαο κατ' ἀσπίδα· τῆσ δὲ διὰ πρὸ

---

263 et 323. *Αἰνείαο*] -ωο Zen. (cf. § 191). || 272. μήστωρε] sic Ar., -ρι Plato Lach. 191*b* et T. Eadem lectionis est varietas Θ 108. || 273. γε Voss] κε Ω. || 279. τύχωμι A] -οιμι Ω. || 281. τῆσ] ἧ la Roche (coll. *E* 66 *H* 260 *Υ* 276).

---

263. *In Aeneam autem irrue equorum memor* (cf. vs. 323). Genitivum adsciscit ἐπαῖξαι, ut N 687.

265—270. Cf. Δ 500.

265. ἧσ] genitivus non attractioni debetur, — quae orationis figura neque apud Homerum neque apud Hesiodum vel Pindarum invenitur, — sed *unde* valet. Non *genus equorum* Troi dedit deus, sed *de stirpe divina* equos aliquot (duos?). Idem genitivi usus est vs. 268.

266. *Ganymedes* ob corporis decus in caelum assumtus Iovis (Idaei) pincerna commemoratur etiam Υ 231—235, Δ 2 vero vel A 597 sqq. similibusve locis nulla eius fit mentio. Ut ille a Iove vel Iove iubente, sic ab Aurora *Tithonus*, qui item princeps Troianus apud Homerum vocatur (cf. Λ 1 sq. Υ 237), est raptus, id est inter deos receptus (cf. ε 333—335), Iovis (Idaei primitus) assessor.

267. Cf. H 451, 458. Ad *orientem* significandum ἠώσ usurpatur M 239 al. — ἠόα] § 77.

269. θήλεασ] adiectivi forma masculina, ut in θῆλυσ ἐϝέρση.

270. γενέθλη] non *stirpem* sed *sobolem* hoc uno loco valet; cf. Γ 215.

271. τέσσαρασ] cf. Λ 699.

272. μήστωρε φόβοιο] sic Aeneae equi et Θ 108 vocantur, utpote φόβον Ἄρηοσ φορέοντεσ, ut dixit poeta B 767, 'sive celerrimi διωκέμεν' ἠδὲ φέβεσθαι.

αἰχμὴ χαλκείη πταμένη θώρηκ' ἐπελάσθη.
τῶι δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονοσ ἀγλαὸσ υἱόσ· 283 = 101
„βέβλησαι κενεῶνα διαμπερέσ, οὐδέ σ' ὀΐω
δϝηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι· ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχοσ ἔδωκασ.“ 285ᵇ cf. Δ 288
τὸν δ' οὐ ταρβήσασ προσέφη κρατερὸσ Διομήδησ· 286 = Δ 384 cf. Υ 430
„ἤμβροτεσ, οὐδ' ἔτυχεσ. ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶΐ γ' ὀΐω
πρὶν ἀποπαύσεσθαι, πρὶν ἢ ἕτερόν γε πεσόντα 288ᵇ sq. = Χ 266 sq.
αἵματοσ ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.“ 289 = Υ 78
ὣσ φάμενοσ προέηκε· βέλοσ δ' ἴθυνεν Ἀθήνη
ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν, λευκοὺσ δ' ἐπέρησεν ὀδόντασ.
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν 'τάμε χαλκὸσ ἀτειρήσ,
αἰχμὴ δ' ἐξῆλθεν παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῶι 294 = Θ 260 cf. Ε 58
αἰόλα παμφανάοντα, παρέτρεσσαν δέ ϝοι ἵπποι
ὠκύποδεσ· τοῦ δ' αὖθι 'λύθη ψυχή τε μένοσ τε. 296 = Θ 123, 315
Αἰνείασ δ' ἀπόρουσε σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῶι,
δϝείσασ μή πωσ ϝοι ϝερυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί.
ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῶι ἔβαινε λέων ὣσ ἀλκὶ πεποιθώσ, 299 cf. Ρ 4
πρόσθε δέ ϝοι δόρυ τ' ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσ' ἐϝίσην, 300 sq. = Ρ 7 sq.
τὸν κτάμεναι μεμαὼσ ὅσ τισ τοῦ γ' ἀντίοσ ἔλθοι,
σμερδαλέα ϝιϝάχων. ὃ δὲ χερμάδιον 'λάβε χειρὶ 302 = Θ 321 Υ 285

---

284. *βέβλησαι* § 117] *βέβλησαι.* ‖ 288. *πρὶν ... πρὶν* § 18] *πρίν γ' ... πρίν γ'.* Quater deinceps particula *γε* adhiberi apte non potuit. ‖ 293. *ἐξῆλθεν* Ahrens] *ἐξελύθη* (sic Ar.) vel *ἐξεσύθη* (sic Zen.) Ω (*-συτο* T). Lectio *ἐξελύθη* e litteris *εξελυθε* sive *ἐξέλυθε(ν)* est nata. Cf. vs. 658. ‖ 301. *τοῦ γ'(ε)*] *(ϝ)έο* Leaf.

---

282. πταμένη] § 216.

289. ἆσαι] post enuntiatum negativum infinitivus particulae πρίν non nisi h. l. et loco par. subicitur. De ipsa re cf. Δ 35 nec non Λ 574.

291—293. Pandarus dum caput demittit ad hastam vitandam, feritur (Brandreth). Interpretes vetustos hi versus multum torserunt; quorum alii putabant Diomedem ex edito loco pugnare, alii miraculum fieri, — quod eodem redit ac si poetam nunc desipuisse dicas, — alii Pandarum metu perculsum consedisse, alii hastam arcuatim volasse, alii — cum Brandrethio fere consentientes — eum προσεπινεῦσαι ut videret graviterne vulneratus esset Diomedes.

292. γλῶσσαν πρυμνήν] cf. vs. 74.

295. παμφανάοντα] § 191.

297. ἀπόρουσε] *desiluit de curru.*

— σὺν ἀσπίδι δουρί τε] *clipeum* suum Aeneas servaverat (cf. vs. 225—227), *hastam* vero dederat Pandaro. Interim igitur aliam ei praebuit aliquis e comitibus.

299. ἀμφὶ ... ἔβαινε] cf. Α 37.

301. τοῦ γ'(ε)] *corporis Pandari.*

302ᵇ—304ᵃ. Imitatur Verg. Aen. XII 897—900.

Τυδεΐδησ, μέγα ϝέργον, ὅ γ' οὔ κε δύ' ἄνδρε φέροιεν, 303 cf. Υ 286 [287
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὃ δέ μιν ῥέα 'πάλλε καὶ οἶοσ. 304 = Μ 449 Υ
τῶι 'βάλεν Αἰνείαο κατ' ἰσχίον, ἔνθα τε μηρὸσ 304ª = Μ 383 cf. Λ 272
ἰσχίωι ἐνστρέφεται, κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσι·
'θλάσσε δέ ϝοι κοτύλην, πρὸσ δ' ἄμφω 'ῥῆξε τένοντε,
ὦσε δ' ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺσ λίθοσ. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρωσ
ἔστη γνὺξ ἐριπὼν καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείηι 309 cf. Λ 355
γαίησ· ἀμφὶ δέ ϝ' ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψε. 310 = Λ 356
καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ϝάναξ ἀνδρῶν Αἰνείασ, 311ª = 388
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ 'νόησε Διὸσ θυγάτηρ Ἀφροδίτη, 312 = Γ 374
μήτηρ, ἥ μιν ὑπ' Ἀγχίσηι 'τέκε βουκολέοντι·
ἀμφὶ δὲ ϝὸν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ,
πρόσθε δέ ϝοι πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψε,
ἕρκοσ ἔμεν βελέων, μή τισ Δαναῶν ταχυπώλων 316ᵇ sq. = 345 sq.
χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕλοιτο. 317 cf. υ 62
ἡ μὲν ἑϝὸν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο. 318 cf. 377
οὐδ' υἱὸσ Καπανῆοσ ἐλήθετο συνθεσιάων
τάων, ἅσ ϝ' ἐπέτειλε βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ,
ἀλλ' ὅ γε τοὺσ μὲν ἑϝοὺσ ἠρύκακε μώνυχασ ἵππουσ
νόσφιν ἀπὸ φλοίσβοι', ἐξ ἄντυγοσ ἡνία τείνασ, 322ª cf. Κ 416; 322ᵇ = 262
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξασ καλλίτριχασ ἵππουσ 323 sq. cf. 263 sq. Ψ 291 sq.
ἐξέλασε Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδασ Ἀχαιούσ. 324 = Ν 401
'δῶκε δὲ Δηϊπύλωι, ἑτάρωι φίλωι, ὃν περὶ πάσησ
'τῖεν ὁμηλικίησ, ὅτι ϝοι φρεσὶν ἄρτι' ἐϝείδει, 326ᵇ = τ 248

---

303. *ὅ γ' οὔ κε δύ'(ο)*] *ὃ οὐ δύο γ'* Ω, item Υ 286; *ὅ κ' οὐ δύο γ'* Knight. || 304. *μιν ῥέα*] *ῥεῖά ϝε*? Cf. Μ 381 et § 88[1]. || 310. *δέ ϝ'(ε)* Brandreth] *δὲ*. Cf. Λ 356, 417. || 317. *ἕλοιτο*] quod adscriptum habet A „*ἀρίσταρ*χ *ὄλοιτο*" aut e nota ad vs. 311 fluxit aut alii errori debetur. || 320. **ϝ'(οι)*] addidimus. — *ἐπέτειλε* Nauck] *ἐπέτελλε*.

---

303. μέγα ϝέργον] non *ipse lapis* sic vocatur (= χρῆμα apud posteros), sed τὸ λαβεῖν τὸ χερμάδιον *magnum facinus* dicitur. De quo accusativi usu dictum ad Γ 50 sq.

309. ἔστη γνὺξ ἐριπὼν] verbo ἵστασθαι non *sedendi* vel *iacendi* verbum est oppositum, sed *movendi*; item Θ 329 Λ 355, 609 h. Cer. 452. Cf. πρόχνυ καθεζομένη Ι 470 et quae de ἧσθαι et κεῖσθαι verbis observata sunt ad Γ 134 sq.; etiam Τ 79 Ω 478 hic laudandi.

311. ἀπόλοιτο] de optativi hoc usu cf. Δ 223.

315. πτύγμ' ἐκάλυψε] *praetendere* verbum καλύψαι valet etiam Ρ 132 Φ 321 Χ 313.

316. ἔμεν] § 126.

322. φλοίσβοι'(ο)] § 59.

— τείνασ] cf. vs. 262.

326. ὁμηλικίησ] cf. Γ 175.

νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῆισιν ἐλαυνέμεν᾽. αὐτὰρ ὅ γ᾽ ἥρωσ 327ᵃ = Δ 274,400 Ο 259
ϝῶν ἵππων ἐπιβὰσ ἔλαβ᾽ ἡνία σιγαλόεντα,
αἶψα δὲ Τυδεΐδην μέθεπε κρατερώνυχασ ἵππουσ
ἐμμεμαώσ. ὃ δὲ Κύπριδ᾽ ἐπώιχετο νηλέϊ χαλκῶι,
γιγνώισκων ὅ τ᾽ ἄναλκισ ἔεν θεόσ, οὐδὲ θεάων
τάων, αἵ τ᾽ ἀνδρῶν πόλεμον κάτα κοιρανέουσι,
οὔτ᾽ ἄρ᾽ Ἀθηναίη οὔτε πτολίπορθοσ Ἐνυώ.
ἀλλ᾽ ὅτε δή ϝ᾽ ἐκίχανε πολὺν καθ᾽ ὅμιλον ὀπάζων, 334ᵇ = Ρ 462
ἔνθ᾽ ἐπορεξάμενοσ μεγαθύμου Τυδέοσ υἱὸσ
ἄκρην οὔτασε χεῖρα μετάλμενοσ ὀξέϊ δουρὶ 336ᵇ cf. Δ 421
ἀβληχρήν· εἶθαρ δὲ δόρυ χρόα ἀντετόρησε,
ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὅν οἱ Χάριτεσ ᾿κάμον αὐταί,
πρυμνὸν ὕπερ θέναροσ. ᾿ρέε δ᾽ ἄμβροτον αἷμα θεοῖο,
ἰχώρ, οἷόσ πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσι.
οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ᾽, οὐ πίνουσ᾽ αἴθοπα ϝοῖνον·
τοὔνεκ᾽ ἀναίμονέσ εἰσι καὶ ἀθάνατοι καλέονται.
ἣ δὲ μέγα ϝιϝάχουσα ἀπὸ ϝέο κάββαλεν υἱόν. 343ᵃ = κ 323

---

329. *Τυδεΐδην μέθεπε*] *-δηι ἔπεχε* Nauck (ut *Π* 724, 732). — *κρατερώνυχασ ἵππουσ*] sic Ar., *-νύχεσ᾽* (*ἵπποισ*) Zen. (cf. § 60 et 64). || 330. *Κύπριδ᾽(α)* § 66] *Κύπριν*. || 334. *ϝ᾽(ε)* Brandreth] *ῥ᾽*. || 336. *δουρὶ*] *χαλκῶι* H. || 337. **χρόα*] *χροὸσ*. Cf. *Κ* 267 et v. l. *Δ* 437. || 338. *οἱ*] neglecto *ϝ*, Brandreth *ἄρ* (coll. vs. 735). Versum del. Bentley. || 340—342. Cf. comment. || 340. *οἷοσ*] *οἷον* Bentley (cf. vs. 416).

---

329. Verbo μεθέπειν duo accusativi non nisi h. l. adiunguntur. Simile est διατρίβειν τινὰσ γάμον β 204 sq., sed noster locus vix integer videtur (cf. nota crit.). Est μεθέπειν τινά *aliquem petere*: Θ 126 Κ 516.

330. *Cypridis* nomen in Iliade non nisi hoc loco usurpatur (cf. vs. 422, 458, 760, 883); in Odyssea *Cyprum* Venus petere dicitur θ 362.

331. γιγνώισκων] cf. vs. 128.

— ἔεν] § 302.

332. ἀνδρῶν πόλεμον] ut θ 183 al.

335. ἐπορεξάμενοσ] cf. Γ 362.

337. ἀβληχρήν] incertae originis hoc adiectivum λ 135 (= ψ 282) *mollem* vel *lenem* significare docet contextus, qui et nostro loco optime convenit sensus (opp. *durus*); Θ 178 vero valet *debilem* (ubi oppositum est *firmus*).

— χρόα] iungendum cum adi. πρυμνόν vs. 339.

338. Cf. Ξ 178 et Cypriorum fr.: ϝείματα μὲν χροῒ ᾿ϝέστο τά ϝοι Χάριτέσ τε καὶ ῾Ωραι | ᾿ποίησαν.

— ἀμβροσίου] cf. Γ 385.

339. θέναροσ] †. Quod infra vs. 458 dicitur χειρὸσ καρπόσ.

340—342. Cf. Ζ 142 et ε 197—199. Sed Iliadis poetae hi versus esse non videntur (cf. ε 79 sq.); qui si omittuntur, vs. 416 voci ἰχώρ is potest tribui sensus quem habuit postea. Similis interpolatio est θ 365.

343. κάββαλεν] non *deiecit* est vertendum sed *e manibus misit* (*invita*). Cf. ἐκβάλλειν Ξ 419 Σ 324 β 396 ξ 277 Ar. Lys. 156 Thesm. 401 al.

καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶ ’ϝερύσσατο Φοῖβοσ Ἀπόλλων 344ᵇ cf. Δ 363 Υ 450
κυανέηι νεφέληι, μή τισ Δαναῶν ταχυπώλων 345ᵇ sq. = 316 sq.
χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕλοιτο·
τῆι δ’ ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ· 347ᵃ cf. 101
„ϝεῖκε, Διὸσ θύγατερ, πολέμου καὶ δηϊοτῆτοσ·
οὐ ϝάλισ ὅττι γυναῖκασ ἀνάλκιδασ ἠπεροπεύεισ;
εἰ δὲ σύ γ’ εἰσ πόλεμον πωλήσεαι, ἦ τέ σ’ ὀΐω
ῥιγήσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ’ ἑτέρωθι πύθηαι.“
ὣσ ἔφαθ’, ἡ δ’ ἀλύουσ’ ἀπεβήσετο, ’τείρετο δ’ αἰνῶσ.
τὴν ἄρα Ϝῖρισ ἑλοῦσα ποδήνεμοσ ἔξαγ’ ὁμίλου
ἀχθομένην ὀδύνηισι· ’μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.
ηὗρεν ἔπειτα μάχησ ἐπ’ ἀριστερὰ θοῦρον Ἄρηα
ἥμενον· ἠέρι δ’ ἔγχοσ ἐκέκλιτο καὶ ταχέ’ ἵππω.
ἡ δὲ γνὺξ ἐριποῦσα κασιγνήτοιο φίλοιο
πολλὰ λισσομένη χρυσάμπυκασ ἤιτεεν ἵππουσ·
„φίλε κασίγνητε, κόμισαί τέ με δόσ τέ μοι ἵππουσ, 359ᵃ = Δ 155
ὄφρ’ ἐσ Ὄλυμπον ἵκωμαι, ἵν’ ἀθανάτων ἕδοσ ἐστί. 360 cf. Θ 456

349. οὐ § 8] ἦ οὐχ. ‖ 350. σύ γ’(ε)] καὶ l. a. ant.; Hartman coniecit οὐ σύ γ’ ἔτ’ ... πωλήσεαι· ἦ κτέ., Leaf ἦε σύ γ’ ... πωλήσεαι; ‖ 353. ἄρα Thiersch] μὲν ἄρ’. ‖ 356. Versum multis suspectum om. Leontius Pilatus in versione latina codicis Z; sed cf. comment. ‖ 359. κασίγνητε] cf. Δ 155. — τέ μοι C] δέ μοι Ω.

350 sq. *Tu si bellum inieris, ipsum nomen belli mox opinor abhorrebis.*

354. ’μελαίνετο] cruore.

355. μάχησ ἐπ’ ἀριστερὰ] *sinistram pugnae partem* poeta dicit *Troiae habita ratione.* Venus enim urbem a tergo habens petit Martem, quem repperit prope flumen Scamandrum (cf. vs. 36). Eadem ratio valet Λ 498 Μ 118 Ν 675, 765, ubi de heroibus Troianis sermo fit, et Ρ 116, 682, ubi naves versus Menelaus respicit, nec non Ν 308 sq. et 326, ubi Meriones et Idomeneus de exercitu hostili sibi opposito loquuntur. Cf. etiam Κ 428 sq. Υ 328 sq. — Alieni ab hac quaestione sunt Μ 201, 219, 239. A dextra autem parte Troianis est castrorum cornu sinistrum; id obtinet Achilles cum Myrmidonibus, qui pugna iam abstinent.

356. ἠέρι ... ἐκέκλιτο] *nubi acclinata erant*; solidae enim nubes esse creduntur (cf. vs. 749—751). Qua re non perspecta et hoc versu in errorem pellecti posteri verbum Homericum κλίνειν perabsurde interpretati sunt *abdere* (cf. Γ 135 Λ 371 Φ 18, 549 δ 608 al.). Ceterum poeta verbum subiecto propiori ἔγχεϊ adaptavit; cf. Γ 327 et Δ 282. Equi enim nube non *fulciuntur*, sed *proximi* huic *fuisse* dicuntur. Dum ipse deus quiescit, equi prope flumen sunt pasti, ut mox equi Iunonis (vs. 774—777).

357. γνὺξ ἐριποῦσα] deficientibus viribus; item vs. 370.

358. πολλὰ] item Φ 368 (l. a. Φ 492?) Χ 91 et πυκνὰ ν 438 (= ρ 198 σ 109). Cf. § 26.

359. φίλε κασίγνητε] § 22.

λίνην ἄχθομαι ἕλκοσ, ὅ με βροτὸσ οὔτασεν ἀνήρ,
Τυδεΐδησ, ὃσ νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο.“ 362 cf. 457
ὣσ ’φάτο, τῆι δ’ ἄρ’ Ἄρησ’ δῶκε χρυσάμπυκασ ἵππουσ.
ἣ δ’ εἰσ δίφρον ἔβαινεν ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ.
πὰρ δέ τε ϝῖρισ ἔβαινε καὶ ἡνία ’λάζετο χερσί, 365^{b}sq.=γ483sq. 365^{b}=P482 Ω441
’μάστιξεν δ’ ἐλάειν· τὼ δ’ οὐκ ἀϝέκοντ’ ἐπετέσθην. 366 = Θ 45 γ 494 ο 192 cf. Ε 768
αἶψα δ’ ἔπειθ’ ἵκοντο θεῶν ἕδοσ, αἰπὺν Ὄλυμπον. Κ530 Λ519 Χ400
ἔνθ’ ἵππουσ ἔστησε ποδήνεμοσ ὠκέα ϝῖρισ 366^{b}=Λ281 [409 367^{b} = 868 h. Ap.
λύσασ’ ἐξ ὀχέων, παρὰ δ’ ἀμβρόσιον ’βάλεν εἶδαρ. 368^{a} = 755 Θ 49
ἣ δ’ ἐν γούνασ’ ἔπιπτε Διώνησ δῖ’ Ἀφροδίτη, 369 cf. Ν35 [Ν34 369^{a}=776 cf. Θ50
μητρὸσ ἑϝῆσ· ἣ δ’ ἀγκὰσ ἐλάζετο θυγατέρα ϝήν,
χειρί τέ μιν κατέρεξε ϝέποσ τ’ ἔφατ’ ἔκ τ’ ὀνόμαζε· 372 = Α 361
„τίσ νύ σε τοιάδ’ ἔρεξε, φίλον τέκοσ, οὐρανιώνων 373 sq. = Φ 509 sq.
μαψιδίωσ, ὡσ εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῆι;“
τὴν δ’ ἠμείβετ’ ἔπειτα φιλομμειδὴσ Ἀφροδίτη·
„οὖτά με Τυδέοσ υἱόσ, ὑπέρθυμοσ Διομήδησ, 376 cf. Δ 365
οὕνεκ’ ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπεξέφερον πολέμοιο, 377 cf. 318
Αἰνείαν, ὃσ ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατόσ ἐστι.
οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπισ αἰνή, 379 cf. Δ 65
ἀλλ’ ἤδη Δαναοί γε καὶ ἀθανάτοισι μάχονται.“
τὴν δ’ ἠμείβετ’ ἔπειτα Διώνη, δῖα θεάων·
„τέτλαθι, τέκνον ἐμόν, καὶ ἀνασχέο κηδομένη περ. 382 cf. Α 586
πολλοὶ γὰρ δὴ ’τλῆμεν Ὀλύμπια δώματ’ ἔχοντεσ 383 sq. cf. 873 sq.
ἐξ ἀνδρῶν, χαλέπ’ ἄλγε’ ἐπ’ ἀλλήλοισι τιθέντεσ.
’τλῆ μὲν Ἄρησ, ὅτε μιν Ὦτοσ κρατερόσ τ’ Ἐπιάλτησ,
παῖδεσ Ἀλωῆοσ, ’δῆσαν κρατερῶι ἐνὶ δεσμῶι.

---

362. γε καὶ ἂν] καί κεν Brandreth, item vs. 457. Cf. § 326. || 364. ἔβαινεν ἀκηχεμένη φίλον] *ἔβαινε θεὰ ἀκαχημένη (ἀκαχημένη T)? Cf. § 240. Adiectivum φίλον in hac locutione omitti solet. || 365. τε Heyne] οἱ Ω, ϝε Cobet (ut χ 233, sed cf. Γ 262 Δ 367). || 385. Ἐπιάλτησ pap. mag. Par.] Ἐφ. Ω (cf. λ 308).

---

361. ἄχθομαι ἕλκοσ ὅ με . . . οὔτασεν] de verbi ἄχθεσθαι structura cf. Θ 378, de usu nominis ἕλκοσ Λ 269.

366. ἐλάειν] § 191.

370 et 381. *Dione* dea, quae non nisi h. l. ab Homero commemoratur et a deorum familia Olympia, cui praesunt Iuppiter et Iuno, quam maxime aliena fuit, in cultu Dodonaeo (cf. Π 233) fuit Terrae dea, Iovis ναΐου uxor; similia autem sunt nomina *Dianae* et *Dionysi*. Cf. etiam h. Ap. 93 Hes. Theog. 353.

385 sq. De *Oto* et *Ephialte* ingentis staturae iuvenibus cf. quae λ 308 sqq. narrantur.

χαλκέωι ἐν κεράμωι 'δέδετο τρεῖσ καὶ δέκα μῆνασ.
καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρησ ἄατοσ πολέμοιο, 388ᵃ = 311
εἰ μὴ μητρυιὴ περικαλλὴσ Ἠερίβοια
Ἑρμείαι ἤγγειλεν· ὃ δ' ἐξέκλεψεν Ἄρηα
ἤδη τειρόμενον, χαλεπὸσ δέ ϝε δεσμὸσ ἐδάμνα.
'τλῆ δ' Ἥρη, ὅτε μιν κρατερὸσ πάϊσ Ἀμφιτρύωνοσ
δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν ὀϊστῶι τριγλώχινι 393 cf. Λ 507
'βεβλήκει· τότε καί μιν ἀνήκεστον 'λάβεν ἄλγοσ.
'τλῆ δ' Ἀϝίδησ ἐν τοῖσι πελώριοσ ὠκὺν ὀϊστόν,
εὖτέ μιν αὐτὸσ ἀνήρ, υἱὸσ Διὸσ αἰγιόχοιο,
ἐν Πύλωι ἐν νεκύεσσι βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκε. 397ᵇ = ρ 567

387. *χαλκέωι* Vind. 49] *χαλκέωι δ' Ω* (cf. § 61). || 390. *Ἑρμείαι* (A²) C] *-μέαι Ω.* Cf. *N* 541 et § 8, 58. — *ἤγγειλεν* Brandreth] *ἐξήγγειλεν* (comp. apud poetam non redit). || 394. *καί* Ar. in altera editione B C] *κεν* D T (cf. *N* 288 Φ 587 *X* 110, 435 *δ* 546 *μ* 157). || 396. *αὐτὸσ* § 9 et 98] *ὠὐτὸσ.*

387. χαλκέωι ... κεράμωι] cf. Α 598. Significatur *dolium* ingens (πίθοσ, cf. Ι 469). Qualia vasa *fictilia* esse solebant, hoc vero fuit *aeneum.* Ut olim Mars, sic et Eurystheus in dolium se abdidit, ut effugeret canem infernum ab Hercule allatum (cf. Apollodor. II 5 § 7), et postea in doliis aliquantisper degerunt fugitivi non nulli Attici (cf. Ar. Eq. 792) omniumque notissimus Diogenes philosophus.

— τρεῖσ καὶ δέκα] numerus „rotundus"; cf. vs. 193. Nunc sic designatur annus integer isque praelongus, mensis intercalaris videlicet habita ratione.

388. ἀπόλοιτο] cf. Δ 223. — Non *obiisset* Mars, quippe qui immortalis esset, sed *captivus et languore confectus iacuisset* (cf. infra vs. 885 sq. vel Hes. Theog. 795—798).

389. μητρυιὴ] *Aloidarum.*

391. ἐδάμνα] § 195.

395—397. Cf. Λ 691.

395. ἐν τοῖσι] *inter ceteros,* haud secus atque alii di, quantumvis magnus.

396. Hercules Iovis nunc dicitur filius, modo (vs. 392) *Amphitryonis* dictus. Utrumque igitur priscae fabulae tulerunt; quae ita dein in unum sunt conglutinatae ut *adulterio* Hercules procreatus diceretur, Iovis verus filius, Amphitryonis spurius. Cf. Ν 207 λ 237—257 et Γ 140.

— ἀνὴρ] mortuus nunc est Hercules. Cf. Σ 117—119.

397. Hercules adiit mortuorum regionem ad *canem Ditis* petendum (Θ 367 λ 623); quae hic spectari videtur fabula, tunc igitur ipse rex mortuorum ab eo vulneratus esse ἐν νεκύεσσι sive in mortuorum illa regione. *Pyli* autem mentio quid nunc sibi velit dubitatur. Aristarchus πύλον id quod πύλην valere suspicatus est (cf. Α 99), *Ditis* igitur atram *ianuam* nunc dici. Quem partem certe veri vidisse testatur vox Ἀϝίδαο πύλαι Ε 646 Ι 312 et πυλάρτησ Ditis epitheton, nec non fabula quae fuit de Neleo Pyli rege ab Hercule armis petito (cf. Λ 689—695). Quoniam tamen neque πύλοσ appellativum neque singulare πύλη apud Homerum alibi ostendi potest,

αὐτὰρ ὃ 'βῆ πρὸσ δῶμα Διὸσ καὶ μακρὸν Ὄλυμπον
κῆρ ἀχέων, ὀδύνηισι πεπαρμένοσ, αὐτὰρ ὀϊστὸσ
400 ὤμωι ἔνι στιβαρῶι ἠλήλατο, 'κῆδε δὲ θυμόν· — 400b = Λ 458
τῶι δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων — 401 cf. 900
402 ἠκέσατ', οὐ μὲν γάρ τι καταθνητόσ γ' ἐτέτυκτο. — 402 = 901
405 σοὶ δ' ἐπὶ τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
νήπιοσ, οὐδὲ τὸ ϝοῖδε κατὰ φρένα Τυδέοσ υἱόσ,
ὅττι μάλ' οὐ δϝηναιὸσ ὃσ ἀθανάτοισι μάχηται,
οὐδέ τί μιν παῖδεσ ποτὶ γούνασι παππάζουσι
ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆσ δηϊοτῆτοσ. — 409 cf. Η 119, 174
410 τῶι νῦν Τυδεΐδησ, εἰ καὶ μάλα καρτερόσ ἐστι, — 410b = Ν 316 cf. ϑ 139 χ 13
φραζέσθω μή τίσ ϝοι ἀμείνων σεῖο μάχηται,
μὴ δϝὴν Αἰγιάλεια, περίφρων Ἀδρηστίνη,
415 ἰφθίμη ἄλοχοσ Διομήδεοσ ἱπποδάμοιο,
413 ἐξ ὕπνου γοάουσα φίλουσ ϝοικῆασ ἐγείρηι,
414 κουρίδιον ποθέουσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν."

---

403 σχέτλιοσ, ὀβριμοϝεργόσ, ὃσ οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων, — 403b cf. Φ 214 β 232 ε 10
ὃσ τόξοισιν ἔκηδε θεοὺσ οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι. — 404b cf. μ 337 ξ 394 σ 180

---

403 sq. Del. Bekker, ante vs. 398 collocat vChrist (recentes tamen ratus et ipse). || 403. ὀβριμοϝεργόσ] αἰσυλοεργόσ Ar. || 408. τι] sic et τε Ar. || 415. Ante vs. 413 collocavit Cobet, del. vChrist.

---

sic potius statuendum est: nostrum poetam voluisse nunc *urbem Pylum* et νέκυσ cogitasse *acervos caesorum* (cf. vs. 886), primitus vero „Pyli regem" fuisse deum infernum, Neptunum sive Ditem. Apte igitur potest conferri Hercules Mortis deum in Euripidis Alcestide superans.

— ὀδύνῃσιν ἔδωκε] tunc igitur Martem εἶχον ὀδύναι (cf. Ι 609). Item ρ 567; cf. vs. 766.

401. *Paeeon* deus medicus etiam E 899 δ 232 commemoratur. Cf. Δ 194. — Ab hoc ut opem peteret deus infernus, praeter morem adiit Olympum. Quo etiam Neptunus interdum adscendit (cf. ad Η 445).

— ὀδυνήφατα] adi. redit E 900 Λ 846. *Dolor*, cui vita quaedam tribuitur, ut telis (cf. Λ 574), *necatur* herbae vi arcana (angl. *painkilling*); plerorumque nimirum dolorum daemonem aliquem vel vermiculum aliudve animalculum causam esse homines inculti persuasum habere solent. Similis est stirpis φεν vis in composito μυλήφατοσ β 355: granum, cui vis inerat vitalis, necatur mula contritum. Nec non congruit locutio αἰὼν ἐκπέφαται *vita excussa est* Τ 27. Praeterea cf. necandi verbum ἐναίρειν ρ 263 translatum.

407. Cf. Ζ 130—140.

408. Cf. Ι 455 sq. et μ 42 sq.

— παππάζουσι] *paterculum vocant*. Verbum †, a voce πάππα ζ 57 ductum; cf. πατερίζειν Ar. Vesp. 609 et similia multa, praesertim apud comicos.

413. γοάουσα] § 191.

ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρηισιν ἀπ' ἰχῶρ χειρὸσ ὀμόργνυ·
ἄλθετο χείρ, ὀδύναι δὲ κατηπιόοντο βαρεῖαι.
αἳ δ' αὖτ' εἰσοράουσαι Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
κερτομίοισι ϝέπεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον, [sq.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη· 420 sq.[a] cf. *Η* 445
„Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, ὅττι κε ϝείπω; 421 cf. *α* 158, 389 421[a] = 762
ἦ μάλα δή τινα Κύπρισ Ἀχαιιάδων ἀνιεῖσα
Τρωσὶν ἅμ' ἑσπέσθαι, τοὺσ νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησε, 423[b] cf. *Γ* 415
τῶν τινα καρρέζουσα Ἀχαιιάδων ἐϋπέπλων
πρὸσ χρυσέηι περόνηι καταμύξατο χεῖρα ϝαραιήν."
ὣσ' φάτ', ἐμείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε, 426 = *Ο* 47
καί ῥα καλεσσάμενοσ προσέφη χρυσέην Ἀφροδίτην·
„οὔ τοι, τέκνον ἐμόν, δέδοται πολεμήϊα ϝέργα,
ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ϝέργα γάμοιο,
ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῶι καὶ Ἀθήνηι πάντα μελήσει." 430 cf. *Ρ* 515[b] *Ψ* 724[b]

ὣσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον,
Αἰνείαι δ' ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ,
γιγνώισκων ὅ ϝοι αὐτὸσ ὑπείρεχε χεῖρασ Ἀπόλλων·
ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' οὐδὲ θεὸν μέγαν ἥζετο, 'ϝίετο δ' αἰεὶ
Αἰνείαν κτεῖναι καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
τρὶσ μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων, 436 cf. *Γ* 379 *Υ* 442 436[a] = *Π* 784 *Υ* 445

---

416. *ἰχῶρ*] *ἰχῶ* Ambr. (masculinum et apud posteros est et supra vs. 340), Barnes *-ρηισ' ἰχῶρ' ἀπό.* — *χειρὸσ*] sic Ar., *χερσὶν* Zen. || 417. *κατηπιόοντο* § 191] *-όωντο.* Cf. *Γ* 187. || 422. *ἀνιεῖσα*] *ἐνιεῖσα* Ambr. (cf. *Ι* 700 *Ξ* 131 *Π* 691). || 423. *ἅμ' ἑσπέσθαι* Ambr.] *ἅμα σπέσθαι* *Ω*. Cf. § 247. || 424. *ἐϋπέπλων*] *βαθυκόλπων* Plut. Mor. 739 *c* (cf. v. l. *Β* 484 et comment. ad *Ζ* 442). || 425. *καταμύξατο* Ar. T] *κατεμύξατο* *Ω*. Cf. *ἀμύσσειν* *Α* 243 *Τ* 284.

---

416. ἰχὼρ] cf. vs. 340—342.

418. εἰσοράουσαι] § 191.

419. -οισι ϝέπεσσι] § 60.

423. νῦν] Iovis *Olympii* — sive quis mavult *Dodonaei* (cf. Π 233) — et *Diones* filia Venus illa, quam novit noster poeta, cur Troianos perpetuo amore complecteretur non erat. At ea quae Paridis et Aeneae fuit dea tutelaris, ex *Asia* fuit oriunda.

424. τῶν] novicium pro τάων (§ 56).

— καρρέζουσα] *contingens* — humerum; illo enim corporis loco vestis iungebatur fibula.

425 et 427. χρυσέηι et χρυσέην] § 18 et 61.

— περόνηι] cf. Σ 401.

432—442. Non neglegit nunc Diomedes Minervae verba (cf. vs. 130); non enim deum petit, sed heroëm a deo protectum.

433. γιγνώισκων] *licet videret.* Cf. vs. 128.

— ὑπείρεχε χεῖρασ] cf. Δ 249.

τρὶσ δέ ϝοι ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων. — 437 cf. Π 703 sq.
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ϝῖσοσ, — 438 sq.[a] = Π 705 sq. Υ 447 sq.
δϝεινά ϝ' ὁμοκλήσασ προσέφη ϝεκάϝεργοσ Ἀπόλλων· — 438 = Π 786; 438[b] = 459, 884 Φ 227
„φράζεο, Τυδεΐδη, καὶ χάζεο, μηδὲ θεοῖσι
ϝῖσ' ἔθελε φρονέειν, ἐπεὶ οὔ ποτε φῦλον ὁμοῖον
ἀθανάτων τε θεῶν χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων."
ὣσ 'φάτο, Τυδεΐδησ δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω, — 443 cf. Π 710
μῆνιν ἀλευάμενοσ ϝεκατηβόλου Ἀπόλλωνοσ. — 444 = Π 711
Αἰνείαν δ' ἀπάτερθεν ὁμίλου 'θῆκεν Ἀπόλλων
Περγάμωι ἒν ἱερῆι, ὅθι ϝοι νηόσ γ' ἐτέτυκτο·
ἦ τοι τὸν Λητώ τε καὶ Ἄρτεμισ ἰοχέαιρα — 447 cf. h. Ap. 159
ἐν μεγάλωι ἀδύτωι ἀκέοντό τε 'κύδαινόν τε.
αὐτὰρ ὃ ϝείδωλον 'τεῦξ' ἀργυρότοξοσ Ἀπόλλων
αὐτῶι τ' Αἰνείαι ϝίκελον καὶ τεύχεσι τοῖον,
ἀμφὶ δὲ ϝειδώλωι Τρῶεσ καὶ δῖοι Ἀχαιοὶ
'δήιοον ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείασ, — 452 sq. = Μ 425 sq.
ἀσπίδασ εὐκύκλουσ λαισήϊά τε πτερόεντα.

---

439. ϝ'(ε) Brandreth] δ'. || 443. τυτθὸν] sic Ar., alii olim πολλὸν (ut Π 710). || 444. ἀλευάμενοσ] -όμενοσ Ar. T. Cf. § 180. || 446. γ'(ε)] del. Heyne. || 451. δὲ Bentley] δ' ἄρ'.

---

437. Diomedis in Aeneam irruentis clipeum manu retudit Apollo.

440 sq. θεοῖσι | ϝῖσα ... φρονέειν] cf. Α 186 sq.

442. χαμαὶ ἐρχομένων] item γαῖαν ἔπι ἕρπειν Ρ 447 σ 131 hominum esse dicitur; opponitur quod deorum est αἰθέρι ναίειν Β 412 al.

446. Περγάμωι] cf. Δ 508.

— ἒν] § 315.

— νηόσ] locus sub arbore sacra, cui proximum fuit ἄδυτον sive *antrum* in rupe arcis (vs. 448, 512), quale Apollinis fuit in rupe Delphica vel in rupe arcis Athenarum. Ibi Latona eiusque filia Diana cum ipso Apolline habitarunt. Cf. Α 39 et η 81. *Aedem* ut vocem νηὸν nunc interpretemur nihil cogit, immo vis vocis ἀδύτου et verbi δύνειν sive *mergi* ei quam dedimus interpretationi quam maxime favet. Recte igitur Vergilius: *lucus in arce fuit summa* (Aen. IX 86).

448. 'κύδαινον] *vires ei augebant.* Auctum *honorem* vel *dignitatem* significare solet hoc verbum, sed cf. Α 405 Ξ 438 al.

449—452. Species inanis a numine fingi dicitur etiam δ 796; praeterea cf. infra vs. 749—751. Noster locus aut similis aliqui videtur menti Stesichori inhaesisse, cum non ipsam Helenam sed eius imaginem a Paride Troiam abductam esse finxit (cf. Plat. Phaedr. 243*a* et Euripides in Helena).

452. 'δήιοον] § 191.

453. λαισήϊα ... πτερόεντα] *scuta e pellibus non maceratis facta*, λάσια (cf. Β 447—449), ἐξ ὠμοβόησ (Herodot. VII 19), arma non *ducum* sed *militum vulgarium.* Vox redit in vs. parall. et apud Herodotum l. l. Adi. πτερόεισ sive *alatus* quoniam opponitur ἀσπίδων epitheto εὐκύκλωι vel

δὴ τότε θοῦρον Ἄρηα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
„Ἆρες, Ἄρες βροτολοιγέ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα, 455 = 31
οὔ κεν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ϝερύσαιο μετελθών,
Τυδεΐδην, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο; 457 cf. 362
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῶι, 458 sq. ≃ 883 sq.
αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῶι μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ϝῖσος." 458^b = P 601 cf. Θ328 χ277 Ω398
ὣς ϝειπὼν αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περγάμωι ἄκρηι,
Τρώων δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθών,
ϝειδόμενος Ἀκάμαντι θοῶι ἡγήτορι Θρηικῶν,
υἱάσι δὲ Πριάμοιο διοτρεφέεσσ' ἐκέλευε·
„ὦ υἷες Πριάμοιο, διοτρεφέος βασιλῆος, 464 cf. Δ 338
εἰς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν ἀγανόν;
εἰς ὅ κεν ἀμφὶ πύληις' ἐῢ ποιητῆισι μάχωνται;
κεῖται ἀνὴρ ὃν ϝῖσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίωι,

458. *πρῶτον* D T] *-τα* Ω. Cf. vs. 883. || 461. *Τρώων* T] *Τρωιὰς*] Sinop. Cypr. Antimach. C D^2 L, *Τρῶας* Ptolemaeus Ascal. D^1. || 462. *Θρηικῶν*] *λαῶν* Brandreth (cf. § 17). || 464. *υἷες* § 78] *υἱεῖς*. || 465. **ἀγανόν*] *Ἀχαιῶν* C, *-οῖς* Ω. Cf. § 60 et *H* 386 *K* 563 *Π* 103 al.; etiam in v. l. *β* 209 confunduntur *ἀγανοί* et *Ἀχαιοί*. Nauck *μαίνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιῶν* (cf. vs. 717). || 466. *εἰς* § 8] *ἦ εἰς* Ω, *ἦ ἐς ὅ κ'* Nauck. — *ποιητῆισι*] sic Zen., *-τοῖσι* Ar.; femininum certum est *Π* 636, sed *εὐποίητον πυράγρην* est traditum *γ* 434. || 467. *ὃν* Bentley] *ὅν τ'*.

δινωτῶι sive *rotundo*, patet rationem haberi *figurae*, videtur autem valere *medium utrinque excavatum*, ita ut margo in bis duas veluti alas excurreret. Tertia clipeorum species σάκεα ubi a ceteris distinguitur, e. g. H 250, 258, 260, ea figura significari videtur quam efficit cilinder medius discisus; sed haud raro promiscue dicuntur ἀσπίς et σάκος (cf. Σ 478). „Mycenaea" vero scuta quae a multis sunt vocata, quorum figuram haud male indicat signum numerale 8, ab Homero commemorari nulla videntur. Cuiusmodi scutis *laminam aeneam* superinductam fuisse veri est dissimillimum, neque quicquam quo ea opinio commendaretur e tumulis Mycenaeis aut aliunde est protractum; Homerus vero *aerata* semper ducum scuta vel clipeos cogitat. Cf. H 219—223 Λ 32 sq.

454. προσηύδα] § 191.

455. Cf. vs. parall.

456. οὔ κεν] § 326.

458. Κύπριδα] cf. vs. 330.

460. Περγάμωι] cf. Δ 508.

462. *Indefessus* Thracum dux, cuius speciem Mars nunc induit, ab ipso *Marte* deo Thracio (cf. N 301 θ 361), qui ipse adversus Achivos pugnans ostenditur infra vs. 842—844, diversus olim non fuit. Sed dei epitheton in herois nomen proprium abiit, ut *Lycaon*, *Admetus*, *Neleus*, *Adrastus*, *Augias*, alia. Cf. Z 5—8.

— Θρηικῶν] cum vocis contractio tum syllaba quae antecedit non producta suspicionem movet.

465. τί ἔτι] hiatus ut Ψ 103 Ω 593 θ 136 ι (27?) 339 κ 246. Cf. § 99 sq.

Αἰνείασ, υἱὸσ μεγαλήτοροσ Ἀγχίσαο. 468 cf. 247
ἀλλ' ἄγετ', ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον."
ὣσ ϝειπὼν ὤτρυνε μένοσ θυμόν τε ϝεκάστου. 470 = 792 Ζ 72 al.
ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μάλ' ἐνείκεσεν Ἕκτορα δῖον·
„Ἕκτορ, πῆι δή τοι μένοσ οἴχεται, ὃ πρὶν ἔχεσκεσ;
'φῆσ ποθ' ἄτερ λαῶν πόλιν ἑξέμεν' ἠδ' ἐπικούρων
οἶοσ σὺν γαμβροῖσι κασιγνήτοισί τε σοῖσι.
τῶν νῦν οὔ τιν' ἐγὼ ϝιδέμεν δύναμ' οὐδὲ νοῆσαι,
ἀλλὰ καταπτώσσουσι, κύνεσ ὣσ ἀμφὶ λέοντα·
ἧμεσ δ' αὖ μαχόμεσθ', οἵ πέρ τ' ἐπίκουροι ἔνειμεν.
καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουροσ ἐὼν μάλα τηλόθεν ἵκω·
τηλόθι γὰρ Λυκίη Ξάνθωι ἔπι δινήεντι. 479 cf. Β 877
ἔνθ' ἄλοχόν τε φίλην ἔλιπον καὶ νήπιον υἱόν,
κὰδ δὲ κτήματα πολλά, τὰ ϝέλδεται ὅσ τ' ἐπιδευήσ.
ἀλλὰ καὶ ὣσ Λυκίουσ ὀτρύνω καὶ μέμον' αὐτὸσ
ἀνδρὶ μαχέσσασθαι· ἀτὰρ οὔ τί μοι ἐνθάδε τοῖον
οἷόν κ' ἠὲ φέροιεν Ἀχαιοὶ ἤ κεν ἄγοιεν.
τύνη δ' ἕστηκασ, ἀτὰρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεισ
λαοῖσιν μενέμεν καὶ ἀμυνέμεναι ὀάρεσσι.
μή πωσ, ὣσ ἀψῖσι λίνου πανάγροιο ϝαλόντεσ,
ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε, 488b cf. Ρ 151 γ 271 ε 473

470. θυμόν τε Bentley] καὶ θυμόν. || 478. ἵκω Bekker] ἥκω. Cf. ν 325 et v. l. β 28 ι 10. || 481. τὰ Bekker] τά τ'. — τ'(ε) C] κ' Ω. Cf. Α 547. || 484. Ἀχαιοὶ ἤ] vitium metricum (item υ 166; cf. § 14). || 486. ὀάρεσσι] ὤρεσσι Ω. Cf. Ι 327. || 487. πανάγροιο ϝαλόντεσ Bentley] ἁλόντε πανάγρου Ω duplici vitio, neque enim dualis numerus neque ἁλ- defendi potest. Minus tamen certam Bentlei correctionem reddit -ἀγρ- praeter necessitatem correptum (cf. § 25).

471—479. Cf. Β 876 sq.

473. ποθ'(ι)] § 322.

— ἑξέμεν'(αι)] cf. Ρ 330.

474. Irridentis verba: „etiam sine civium vel sociorum opera, opinor, οἶοσ ῥύσεσθαι Ϝίλιον tibi videbaris, solis fratribus et sororum maritis comitantibus" (cf. Ζ 244—250).

— γαμβροῖσι] cf. Γ 49.

475. ϝιδέμεν] § 126.

477. ἧμεσ] § 92.

479. τηλόθι] § 322.

480. Nuper bello coorto Sarpedon domi reliquit uxorem et filiolum recens natum (cf. vs. 688), ut Ulixes. Etiam Hectori est filius tenerrimae aetatis (cf. Ζ 400), Protesilaus autem novus maritus in bellum est profectus (Β 701), item Iphidamas (Λ 227—243), Othryoneus nuptiis instantibus sed nondum initis occisus est (Ν 363 sqq.).

481. κὰδ δὲ] ita continuatur enuntiatum, ut si non ἔλιπον antecessisset sed κατὰ μὲν ἔλιπον. Cf. Γ 268.

484. En nascitur locutio posthomerica φέρειν καὶ ἄγειν = *populari*.

οἵ δὲ τάχ' ἐκπέρσωσ' ἐῢ ναιομένην πόλιν ὑμήν.
σοὶ δὲ χρὴ τάδε πάντα μέλειν νύκτασ τε καὶ ἦμαρ,
ἀρχοὺσ λισσομένωι τηλεκλητῶν ἐπικούρων
νωλεμέωσ ἐχέμεν, κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν."
ὣσ 'φάτο Σαρπηδών, 'δάκε δὲ φρένασ Ἕκτορι μῦθοσ,
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
πάλλων δ' ὀξέε δοῦρε κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντηι,
ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
οἵ δ' ἐϝελίχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν·
Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀϝολλέεσ οὐδ' ἐφόβηθεν.
ὡσ δ' ἄνεμοσ ἄχνασ φορέει ἱερὰσ κατ' ἀλωιὰσ
ἀνδρῶν λικμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ
κρίνηι ἐπειγομένων ἀνέμων καρπόν τε καὶ ἄχνασ,
αἵ δ' ὑπὸ λευκαίνονται ἀχυρμιαί· ὣσ τότ' Ἀχαιοὶ
λευκοὶ ὕπερθ' ἐγένοντο κονισάλωι, ὅν ῥα δι' αὐτῶν
οὐρανὸν εἶσ πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδεσ ἵππων
ἂψ ἐπιμισγομένων, — ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆεσ, —
οἵ δὲ μένοσ χειρῶν ἰθὺσ 'φέρον. ἀμφὶ δὲ νύκτα
θοῦροσ Ἄρησ ἐκάλυψε μάχηι Τρώεσσιν ἀρήγων,
πάντοσ' ἐποιχόμενοσ, τοῦ δ' ἐκράαινεν ἐφετμὰσ
Φοίβου Ἀπόλλωνοσ χρυσάοροσ, ὅσ μιν ἄνωγε

490^{b} = *X* 432 *Ω* 73 *β* 345 *κ* 28, 80 *ο* 476 *ω* 63
494-497 = *Z* 103 sqq.
494 = *Γ* 29
494^{b}-497 = *Λ* 211 sqq.
497 = *P* 343
498 cf. *O* 312
504^{a} = *γ* 2
506^{a} cf. *Π* 602^{b}

491. *τηλεκλητῶν*] *-κλειτῶν* plerique. Item *Z* 111 *I* 233 *M* 108. Eidem *πολύκλητοι* vocantur *Δ* 438 al., *κλητοί* *Γ* 451 al. || 492. *κρατερὴν*] *χαλεπὴν* L. — *ἀποθέσθαι*] *ἐπιθέσθαι* Naber (coll. *M* 409—414), *ὑποδέχθαι* Nauck. || 495. *ὀξέε δοῦρε*] *ὀξέα δοῦρα* *Ω* (item *Z* 104 *Λ* 212); cf. *Γ* 18. || 497. *ἐϝελίχθησαν* § 41[24]] *ἐλελίχθησαν.* || 500. *ὅτε τε*] *εὖτ' ἂν* Ptolemaeus Ascal. || 508. *ἐκράαινεν* L] *ἐκραίαινεν* *Ω*. Cf. § 267. || 509. *χρυσάοροσ* § 83[10]] *χρυσαόρου* *Ω*, item *-ρον* pro *-ρα* *O* 256; praeterea cf. h. Ap. 123 Cer. 4 (?) Hes. Oper. 771. — *ἄνωγε* § 225] *ἀνώγει.*

492. ἀποθέσθαι ἐνιπήν] *crimen a se depellere*, item φήμην . . . ἀργαλέην ἀποθέσθαι Hes. Op. 762. Opp. ἀνάψαι β 86, ἀναθέμεναι X 100.

499—503. Similis est comparatio N 588—592. — *Flava* dicitur dea τοῦ μήλοποσ καρποῦ (η 104), item h. Cer. 279. Cum frumenta ventilantur, ipsa dea paleas a granis secernere dicitur.

503. ὕπερθ'(ε)] *crura* Achivorum pulvere obtegi, id non est mirum et per se intellegitur; sed tantas nubes civerunt pedes equorum ut etiam *capita atque humeri* militum pulvere canescerent.

504. οὐρανὸν . . . πολύχαλκον] τὸ χαλκοῦν στερέωμα, *firmamentum aeneum.* Cf. P 425 Φ 388 α 54 γ 2 al. et Δ 2.

505. ἡνιοχῆεσ] *Troianorum*, qui etiam vs. 506 pronomine οἵ indicantur.

506. μένοσ χειρῶν ἰθὺσ 'φέρον] cf. Γ 7.

508 sq. Cf. vs. 454—457, et de caligine Achivis molesta cf. P 243.

509. χρυσάοροσ] Apollinis hoc epitheton redit O 256 h. Ap. 123, 395

Τρωσὶν θυμὸν ἐγεῖραι, ἐπεὶ ’ϝίδε Παλλάδ’ Ἀθήνην
οἰχομένην, — ἦ γάρ ῥα ’πέλεν Δαναοῖσιν ἀρηγών, —
αὐτὸσ δ’ Αἰνείαν μάλα πίονοσ ἐξ ἀδύτοιο
ἧκε, καὶ ἐν στήθεσσι μένοσ ’βάλε ποιμένι λαῶν.
Αἰνείασ δ’ ἑτάροισι μεθίστατο· τοὶ δ’ ἐχάρησαν, 514ᵇ sq. = *H* 307 sq.
ὥσ ϝ’ ἔϝιδον ζωιόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα
καὶ μένοσ ἐσθλὸν ἔχοντα· ’μετάλλησάν γε μὲν οὔ τι,
οὐ γὰρ ἔα πόνοσ ἄλλοσ, ὃν ἀργυρότοξοσ ἔγειρε
Ἄρησ τε βροτολοιγὸσ Ἔρισ τ’ ἄμοτον μεμαυῖα. 518ᵇ cf. *Δ* 440
τοὺσ δ’ Αἴαντε δύω καὶ Ὀδυσσεὺσ καὶ Διομήδησ
ὤτρυνον Δαναοὺσ πολεμιζέμεν’· οἳ δὲ καὶ αὐτοὶ
οὔτε βίασ Τρώων ὑπεδέδϝισαν οὔτε ϝιωκάσ,
ἀλλ’ ἔμενον νεφέλῃσι ϝεϝοικότεσ, ἅσ τε Κρονίων 522ᵇ = *Δ* 27
νηνεμίησ ἔστησεν ἐπ’ ἀκροπόλοισιν ὄρεσσι 523ᵇ cf. *τ* 205
ἀτρέμασ, ὄφρ’ εὕδῃσι μένοσ Βορέαο καὶ ἄλλων
ζαχραέων ἀνέμων, οἵ τε νέφεα σκιόεντα
πνοιῇσιν λιγυρῇσι διασκιδνᾶσιν ἀέντεσ.
ὧσ Δαναοὶ Τρῶασ ’μένον ἔμπεδον οὐδ’ ἐφέβοντο. 527 = *O* 622
Ἀτρεΐδησ δ’ ἀν’ ὅμιλον ἐφοίταε πολλὰ κελεύων· 528ᵃ = *Γ* 449
„ὦ φίλοι, ἀνέρεσ ἔστε καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε, 529ᵃ = *O* 561

---

511. *ῥα ’πέλεν Δαναοῖσιν*] **’πέλετ’ Ἀργεΐοισιν?* Cf. § 275. — *ἀρηγών*] sic Ar., *-γόσ* C. || 515. *ϝ’(ε)*] addidit Brandreth. || 517. *ἄλλοσ*] *αἰπύσ* Heyne, *αἰνόσ* Halbertsma.

Hes. Oper. 771 fr. 227, *Cereris* autem epitheton est h. Cer. 4 (?); cf. etiam proprium nomen Χρυσάωρ Hes. Theog. 281, 287, 979 (e Gorgonis sanguine natus) sive *Ensis aureus*, i. e. ἄορ ϝεικελὸν ἀστεροπῇ (Ξ 385 sq.), *fulmen*. *Aureo igitur ense* et *arcu argenteo*, cuius multo frequentior est mentio, Apollinem instructum finxerunt poetae epici.

512. ἀδύτοιο] cf. vs. 446.

517. ἄλλοσ] singularis non nisi h. l. apud Homerum significat *ceterum*. Cf. αὐτόσ = att. ὁ αὐτόσ vs. 396 al.

523. νηνεμίησ] genitivi usus insolitus. Nam ceteris locis, ubi genitivus temporis apud Homerum participio non addito usurpatur, certa anni vel diei pars indicatur: ἠοῦσ (?) Θ 470, 525 *mane*, ὀπώρησ Χ 27 *auctumno*, νυκτόσ ν 278 (v. l. νυκτί, ut ο 34, alibi διὰ vel ἀνὰ νύκτα), χείματοσ et θέρευσ ϵ 118, item apud posteros ἡμέρασ, νυκτόσ, alia. Cf. etiam locutiones τῶν προτέρων ϝετέων Λ 691, τοῦδ’ αὐτοῦ λυκάβαντοσ ξ 161 τ 306. — Nostro loco simile est αἰθρίασ (?) Ar. Nub. 371 vel ἀπηλιώτου Thuc. III 23 § 5.

— ἀκροπόλοισιν ὄρεσσι] locutio et ipsum adiectivum non nisi τ 205 h. Ven. 54 redeunt: *in summis montibus*. Cf. οἰόπολοσ Ν 473 al.

525. ζαχραέων] § 73.

528. ἐφοίταε] § 191.

529—532. Eadem sententia legitur apud Tyrtaeum fr. 11[11–14].

ἀλλήλουσ τ᾽ αἴδεσθε κατὰ κρατερὰσ ὑσμίνασ. 530-532 = *O* 562 sqq.
αἰδομένων ἀνδρῶν πλέονεσ σάοι ἠὲ πέφανται,
φευγόντων δ᾽ οὔτ᾽ ἂρ κλέοσ ὄρνυται οὔτε τισ ἀλκή."
ἦ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ θοῶσ, ᾽βάλε δὲ πρόμον ἄνδρα,
Αἰνεία᾽ ἕταρον μεγαθύμου, Δηϊκόωντα
Περγασίδην, ὃν Τρῶεσ ὁμῶσ Πριάμοιο τέκεσσι
᾽τῖον, ἐπεὶ θοὸσ ἦσκε μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι.
τόν ῥα κατ᾽ ἀσπίδα δουρὶ ᾽βάλε κρείων Ἀγαμέμνων·
ἣ δ᾽ οὐκ ἔγχοσ ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ ᾽ϝίσατο χαλκόσ, 538 sq. = *P* 518 sq.
νειαίρηι δ᾽ ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆροσ ἔλασσε. 538 = *ω* 524 cf. 539^{a}=616 [*Δ*138
᾽δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε᾽ ἐπ᾽ αὐτῶι. 540 = *Δ* 504
ἔνθ᾽ αὖτ᾽ Αἰνείασ Δαναῶν ἕλεν ἄνδρασ ἀρίστουσ,
υἷε Διοκλέεοσ, Κρήθωνά τε Ὀρσίλοχόν τε,
τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναιεν ἐϋ κτιμένηι ἐνὶ Φηρῆι
ἀφνειὸσ βιότοιο, γένοσ δ᾽ ἔεν ἐκ ποταμοῖο
Ἀλφειοῖ᾽, ὅσ τ᾽ εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίησ·
ὃσ ᾽τέκετ᾽ Ὀρσίλοχον πολέεσσ᾽ ἄνδρεσσι ϝάνακτα,
Ὀρσίλοχοσ δ᾽ ἄρ᾽ ἔτικτε Διοκλέεα μεγάθυμον,
ἐκ δὲ Διοκλέεοσ διδυμάονε παῖδ᾽ ἐγενέσθην,
Κρήθων Ὀρσίλοχόσ τε, μάχησ ἐῢ ϝειδότε πάσησ. 549^{b} = *B* 823
τὼ μὲν ἄρ᾽ ἡβήσαντε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
Ϝίλιον εἰσ ἐΰπωλον ἅμ᾽ Ἀργεΐοισιν ἑπέσθην [*P* 249
τιμὴν Ἀτρεΐδηισ᾽ Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάωι 552^{b} = *H*373,470

530. *αἴδεσθε* § 289] *αἰδεῖσθε.* — *κρατερὰσ ὑσμίνασ*] [-*ρῆσ ὑσμί*]*νησ* pap. Hib. 20 (cf. *N* 383). || 531. *αἰδομένων* Ar. L] -*νων δ᾽* *Ω* (item *O* 563). || 538. *᾽ϝίσατο* § 201] *εἴσατο.* — *χαλκόσ* T] *καὶ τῆσ* *Ω*. Cf. *Δ* 138 *P* 518. || 542 et 549. *Ὀρσίλοχον* (-*σ*)] sic Ar., *Ὀρτ.* Zen. || 546 sq. *Ὀρσίλοχον* (-*σ*)] *Ὀρτ.* Ar.; cf. *γ* 489.

531. σάοι] § 62.

534. Αἰνεία᾽(ο)] § 55.

539. νειαίρηι ... γαστρὶ] *imo ventre.* Item Ε 616 Π 465 Ρ 519. Cf. νείατοσ sive νέατοσ *imus*, νειόθεν -θι *ex imo* ...

541—560. Iuvenes gemini nuper cum Atridis in bellum profecti et nunc primum cum hostibus congressi ab Aenea interficiuntur, ut duo leones, quos dum prima praeda potiri conantur pastores conficiunt. Duo simul, ut vs. 144. — De Aeneae vulnere gravissimo (cf. vs. 305—308) arte divina intra temporis spatium brevissimum sanato cf. Ψ 290.

542 et 547 sq. Διοκλέεοσ et -έεα] § 73.

543. ἐνὶ Φηρῆι] cf. Η 134 sq.

544. ἔεν] § 302.

545. Pylus Homerica ubi sita fuerit nisi aliunde effici posset, hic versus vel solus doceret.
— Ἀλφειοῖ᾽(ο)] § 59.

547. ἔτικτε] cf. ψ 178.

ἀρνυμένω· τὼ δ' αὖθι τέλοσ θανάτοι' ἐκάλυψε. 553b = Π 502
οἴω τώ γε λέοντε δύω ὄρεοσ κορυφῆισι
ἐτραφέτην ὑπὸ μητρὶ βαθείησ τάρφεσιν ὕλησ, — 555b = ρ 316 cf. Ο 606
τὼ μὲν ἄρ' ἁρπάζοντε βόασ καὶ ϝίφια μῆλα
σταθμοὺσ ἀνθρώπων κεραΐζετον, ὄφρα καὶ αὐτὼ
ἀνδρῶν ἐν παλάμηισι κατέκταθεν ὀξέϊ χαλκῶι, —
τοίω τὼ χείρεσσιν ὑπ' Αἰνείαο δαμέντε
καππεσέτην, ἐλάτηισι ϝεϝοικότε ὑψηλῆισι.
τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησεν Ἄρηϊ φίλοσ Μενέλαοσ, 561 cf. Ρ 346 561a cf. 610
'βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένοσ αἴθοπι χαλκῶι, 562 = Δ 495
σείων ἐγχεΐην· τοῦ δ' ὤτρυνεν μένοσ Ἄρησ,
τὰ φρονέων ἵνα χερσὶν ὑπ' Αἰνείαο δαμείη.
τὸν δ' ἔϝιδ' Ἀντίλοχοσ, μεγαθύμου Νέστοροσ υἱόσ, 565b = Ν 400 Ψ 541 cf. Ρ 653
'βῆ δὲ διὰ προμάχων· περὶ γὰρ 'δϝίε ποιμένι λαῶν, 566a = Δ 495
μή τι πάθοι, μέγα δέ σφασ ἀποσφήλειε πόνοιο.
τὼ μὲν δὴ χεῖράσ τε καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα
ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτην μεμαῶτε μάχεσθαι·
Ἀντίλοχοσ δὲ μάλ' ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Αἰνείασ δ' οὐ 'μεῖνε, θοόσ περ ἐὼν πολεμιστήσ, 571 cf. Ο 585
ὡσ ἔϝιδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
οἳ δ' ἐπεὶ οὖν νεκροὺσ 'ϝέρυσαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
τὼ μὲν ἄρα δϝειλὼ 'βαλέτην ἐν χερσὶν ἑταίρων,
αὐτὼ δὲ στρεφθέντε μετὰ πρώτοισ' ἐμαχέσθην.
ἔνθα Πυλαιμένεα ἑλέτην ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
ἀρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων ἀσπιστάων.
τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρεΐδησ δουρὶ κλειτὸσ Μενέλαοσ
ἑσταότ' ἔγχε' ἔνυξε κατὰ κληῖδα τυχήσασ,
Ἀντίλοχοσ δὲ Μύδωνα 'βάλ', ἡνίοχον θεράποντα,

---

554. οἴω τώ γε] οἴω τ' αὖτε Heyne, οἴω θῆρε Nauck, τὼ οἴω τε Foerstemann. || 560. (ϝ)ε(ϝ)οικότε Ar. L] -τεσ Ω. || 567. πάθοι L] πάθηι Ω. || 578. κλειτὸσ] κλυτὸσ Ω (metro invito). || 579. κατὰ] παρὰ D T L.

---

553. θανάτοι'(ο)] § 59.

567. σφασ] § 92.

576—579. Necatur *Pylaemenes* dux Paphlagonum; qui Ν 658 etiam inter vivos commemoratur. Itaque, nisi postmodo inserti sunt Ν 658 sq., illic memoria lapsus est poeta. Cf. ρ 68. „Thackeray makes similar errors" (Lang), et e Shakespearii Goethii Schilleri aliorum poetarum operibus errores plurimi eique nihilo leviores sunt prolati (a C.Rothio O.Jaegero aliis).

579. ἔγχε'(ϊ)] § 71.

ἐσθλὸν Ἀτυμνιάδην, — ὃ δ' ὑπέστρεφε μώνυχασ ἵππουσ, —
χερμαδίωι ἀγκῶνα τυχὼν μέσον· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
ἡνία λεύκ' ἐλέφαντι χαμαὶ 'πέσον ἐν κονίηισι.
Ἀντίλοχοσ δ' ἄρ' ἐπαΐξασ ξίφε' ἤλασε κόρσην· 584ᵇ cf. Ν 576
αὐτὰρ ὅ γ' ἀσθμαίνων ἐϋϝεργέοσ ἔκπεσε δίφρου 585 = Ν 399
κύμβαχοσ ἐν κονίηισιν ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμουσ. 585 sq. cf. Π 742 sq.
δϝηθὰ μάλ' εἱστήκει, 'τύχε γὰρ ψαμάθοιο βαθείησ,
ὄφρ' ἵππω πλήξαντε χαμαὶ 'βάλον ἐν κονίηισι.
τοὺσ ἵμασ' Ἀντίλοχοσ, μετὰ δὲ στρατὸν ἤλασ' Ἀχαιῶν.
τοὺσ δ' Ἕκτωρ ἐνόησε κατὰ στίχασ, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺσ 590ᵇ sq. = Δ 343 sq.
κεκληγώσ, ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγεσ
καρτεραί· ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρησ καὶ πότνι' Ἐνυώ, 592 cf. Σ 516
ἣ μὲν ἔχουσα Κυδοιμὸν ἀναιδέα δηϊοτῆτοσ,
Ἄρησ δ' ἐν παλάμηισι πελώριον ἔγχοσ ἐνώμα,
'φοίταε δ' ἄλλοτε μὲν πρόσθ' Ἕκτοροσ, ἄλλοτ' ὄπισθε.
τὸν δὲ ϝιδὼν 'ρίγησε βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ. 596 = Δ 345
ὡσ δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνοσ, ἰὼν πολέοσ πεδίοιο,
στήηι ἐπ' ὠκυρόωι ποταμῶι ἅλαδε προρέοντι,
ἀφρῶι μορμύροντα ϝιδών, ἀνά τ' ἔδραμ' ὀπίσσω, 599ᵃ cf. Σ 403 Φ 325
ὣσ τότε Τυδεΐδησ ἀνεχάζετο, 'ϝεῖπέ τε λαῶι·
„ὦ φίλοι, οἷον δὴ 'θαυμάζομεν Ἕκτορα δῖον
αἰχμητήν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν! 602 = Π 493 χ 269
τῶι δ' αἰεὶ πάρα τίσ γε θεῶν, ὃσ λοιγὸν ἀμύνει· 603 cf. Υ 98

587. *ψαμάθοιο* H L] *ῥ' ἀμάθοιο* Ω. Discrimen, quod h. l. et h. Ap. 439 grammatici statuerunt inter *ψάμαθον arenam littoralem* et *ἄμαθον pulverem*, ab ipsis fictum videtur. ‖ 594. *παλάμηισι*] *-μηφι*? Cf. Ι 338, 368 Π 139 ϱ 4 Δ 238 Β 388 et § 46. Etiam Θ 111 Π 74 *-μηφι* videtur legendum; cf. tamen Ο 677. Recte habet pluralis Ο 411, 677 ε 234. ‖ 603. *τίσ* Bentley] *εἶσ* (item Υ 98). Cf. vs. 185.

582. ἀγκῶνα] verbi βαλεῖν (non τυχεῖν) obiectum.

584. ξίφε'(ϊ)] § 71.

586. *Involvitur ... in caput inque humeros*, Verg. Aen. XII 293. Alia vocis κυμβάχου vis est Ο 536; cf. ἀνακυμβαλιάζειν verbum Π 379. — Inter currum et equos suos pronus delapsus in densum pulverem incidit Mydon, et sic eius corpus exanime aliquantisper constitit fronte currus atque equorum clunibus fultum.

593 sq. ἔχουσα ... ἐνώμα] cf. Γ 80.

593. Cf. Λ 4.

— ἀναιδέα] cf. Γ 56.

595. 'φοίταε] § 191.

596. ϝιδὼν] cf. vs. 127 sq.

597. ἀπάλαμνοσ] †, *imperitus*, item Hes. Op. 20 al.; cf. ἀμήχανοσ. Ita collocatum est adiectivum ut ad subiectum pertinere videatur; ad praedicatum tamen trahendum est potius: ἀπάλαμνοσ ἔστη *constitit consilii inops*.

— πολέοσ πεδίοιο] cf. Β 785.

καὶ νῦν ϝοι πάρα κεῖνοσ Ἄρησ, βροτῶι ἀνδρὶ ϝεϝοικώσ.
ἀλλὰ ποτὶ Τρῶασ τετραμμένοι αἰὲν ὀπίσσω
ϝείκετε, μηδὲ θεῶι μενεαίνετε ϝῖφι μάχεσθαι.“
ὣσ ἄρ' ἔφη, Τρῶεσ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθον αὐτῶν.
ἔνθ' Ἕκτωρ δύο φῶτε κατέκτανε ϝειδότε χάρμησ,
ἐν ἑνὶ δίφρωι ἐόντε, Μενεσθῆ' Ἀγχίαλόν τε. 609a = 160
τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε μέγασ Τελαμώνιοσ Αἴασ, 610a cf. 561
'στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺσ ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῶι, 611 = Δ 496
καὶ 'βάλεν Ἄμφιον, Σελάγοι' υἱόν, ὅσ ῥ' ἐν Ἀπαισῶι
'ναῖε πολυκτήμων πολυλήϊοσ· ἀλλά ϝε μοῖρα
ἦγ' ἐπικουρήσοντα μετὰ Πρίαμόν τε καὶ υἷασ.
τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα 'βάλεν Τελαμώνιοσ Αἴασ, 615 cf. P 578
νειαίρηι δ' ἐν γαστρὶ 'πάγη δολιχόσκιον ἔγχοσ. 616a = 539
'δούπησεν δὲ πεσών, ὃ δ' ἐπέδραμε φαίδιμοσ Αἴασ,
τεύχεα συλήσων· Τρῶεσ δ' ἐπὶ δούρατ' ἔχευαν
ὀξέα παμφανάοντα, σάκοσ δ' ἀνεδέξατο πολλά.
αὐτὰρ ὃ λὰξ προσβὰσ ἐκ νεκροῦ χάλκεον ἔγχοσ
ἐσπάσατ'· οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα 'δυνήσατο τεύχεα καλὰ 621 sq. = N 510 sq.
ὤμοιιν ἀφελέσθαι, ἐπείγετο γὰρ βελέεσσι.
'δϝεῖσε δ' ὅ γ' ἀμφίβασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερώχων,
οἳ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ ἐφέστασαν ἔγχε' ἔχοντεσ,
οἵ ϝε μέγαν περ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγανὸν 625 sq. = Δ 534 sq.
ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὃ δὲ χασσάμενοσ 'πελεμίχθη.

ὣσ οἳ μὲν 'πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην· 627 = 84

605. ποτὶ] πρὸσ Ω. Cf. § 25 et 315. || 606. θεῶι Nauck] θεοῖσ. Cf. § 60. — μενεαίνετε Bentley] μενεαινέμεν. Cf. Γ 459. || 609. Μενεσθῆ'(α) § 76] Μενέσθην Ω, Μενεσθῆν Ar., alii olim Μενέστην. || 612. ἐν Ἀπαισῶι Heyne] ἐνὶ Παισῶι Herodian. Steph. Byz. Strab. Et. M. Ω. Cf. B 828.

604. κεῖνοσ] *illic*; cf. Γ 391.
608 sq. Cf. vs. 144.
609. ἐν] § 315.
612. Cf. B 830—832.
— Σελάγοι'(ο)] § 59.
613. *Habebat multas opes* (κτήματα) *et multa arva* (λήϊα). Cf. I 125—127.
616. νειαίρηι ... γαστρὶ] cf. E 539.
619. παμφανάοντα] § 191.
621. ἄλλα] i. q. *praeterea* valet (item vs. par.). Aiax postquam suam hastam retraxit, non potuit et alteram rei quam agebat partem perficere; nam hostis caesi arma auferre non siverunt eum ceteri Troiani.
623. ἀμφίβασιν ... Τρώων] Τρῶασ caesi corpus ἀμφιβεβηκότασ. Cf. A 37.
— ἀγερώχων] cf. B 654.
627—698. *Tlepolemus Rhodius* (cf. B 653—670) profligatur a *Sarpedone*

Τληπόλεμον δ' Ἡρακλεΐδην, ἠΰν τε μέγαν τε, 628 cf. B 653
ὦρσεν ἐπ' ἀντιθέωι Σαρπηδόνι μοῖρα κραταιή.
οἳ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντεσ, 630 = Γ 15
υἱόσ θ' υἱωνόσ τε Διὸσ νεφεληγερέταο, 631ᵃ cf. ω 515
τὸν καὶ Τληπόλεμοσ πρότεροσ πρὸσ μῦθον ἔϝειπε· 632 cf. N 306 π 460 ϱ 74
„Σαρπῆδον, Λυκίων βουληφόρε, τίσ τοι ἀνάγκη
πτωσσέμεν' ἐνθάδ' ἐόντι, μάχησ ἀδαήμονι φωτί;
ψευδόμενοι δέ σέ φασι Διὸσ γόνον αἰγιόχοιο
ἔμμεν', ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν,
οἳ Διὸσ ἐξεγένοντο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων. 637ᵃ cf. Y 305
ἀλλοῖόν τινά φασι βίην Ἡρακλεείην
ἔμμεν', ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα θυμολέοντα· 639ᵇ = λ 267
ὅσ ποτε δεῦρ' ἐλθὼν ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντοσ
ϝὲξ οἷοσ σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισι
Ϝιλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, 'χήρωσε δ' ἀγυιάσ.

630. ἰόντεσ] ἰόντε Ar. in ed. alt. (cf. Z 121). || 638. ἀλλοῖον Tyrannio] ἀλλ' οἷον Aristoph. Ar. Ω (ut δ 242 λ 519), ἀλλ' οἷον Nicias Parmeniscus. Cf. π 181. || 641. οἷοσ Fick] οἴῃσ. Cf. § 57 et P 145.

Lycio (cf. B 876 sq.). Subest memoria belli inter gentes vicinas olim gesti, quae fortasse ducta fuit e carmine antiquiore in honorem regis alicuius Lycii cantato (cf. Z 119—236). Hanc igitur fabulam — cum aliis multis — Iliadis poeta inseruit suo de Achillis Ira carmini.

634. πτωσσέμεν'(αι)] § 125.

636 et 639. ἔμμεν'(αι)] § 125.

638. ἀλλοῖόν τινα ... βίην Ἡρακλεείην] similis constructio ad sensum est Λ 690 Σ 117 sq.; cf. λ 90 sq. ψυχὴ Τειρεσίαο ... ἔχων, X 87 φίλον θάλοσ ... ὄν, X 84 β 363 γ 184 ο 125, 509 φίλε τέκνον, ν 20 sq. μένοσ Ἀλκινόοιο ... ἰών, Σ 411 πέλωρ ... χωλεύων. Praeterea cf. Z 225 Λυκίηι ... τῶν, Π 280 sq. φάλαγγεσ ϝελπόμενοι, 353 μήλων ... αἵ, similia P 286 Σ 515, 604 sq. Ω 546 ε 438 (κ 212?) et de hoc adiectivi ἀλλοίου usu Λ 391.

— Ἡρακλεείην] § 73.

640—651. Capta igitur est Troia ab Hercule priusquam ab Atridis est oppugnata. Expeditionum et bellorum complurium memoriam in unam quae est de bello Troiano fabulam confluxisse cum alibi tum hoc loco apparet; et congruit fabula haec multiplex cum urbis vetustae ruderibus nostra aetate a Schliemanno in Troade effossis, quae urbem illam prisco aevo plus semel vastatam testantur. Hercules cum Troianos belua liberasset (cf. Y 146—148), sed equis regis (cf. Δ 500), quam mercedem pactus fuerat, destitutus esset, urbem expugnavit. Troiam etiam paucissimis navibus potuisse vinci hic locus testatur; et fortasse non nisi *unam* navem (ἀλὸσ ἵππον, cf. vs. 63 sq. et δ 708) habuit fabula antiquissima, ut ea quae fuit de itinere Argonautarum. De Herculis in Troiam expeditione cf. A 590 sq.

σοὶ δὲ κακὸσ μὲν θυμόσ, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί.
οὐδέ τί σε Τρώεσσιν ὀΐομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι
ἐλθόντ' ἐκ Λυκίησ, οὐδ' εἰ μάλα καρτερόσ ἐσσι,
ἀλλ' ὑπ' ἐμοὶ δμηθέντα πύλασ Ἀϝίδαο περήσειν." 646ᵇ cf. Ψ 71
τὸν δ' αὖ Σαρπηδών, Λυκίων ἀγόσ, ἀντίον ηὔδα·
„Τληπόλεμ', ἦ τοι κεῖνοσ ἀπώλεσε Ϝίλιον ἱρὴν
ἀνέροσ ἀφραδίηφιν ἀγαυοῦ Λαομέδοντοσ,
ὅσ ῥά μιν εὖ ϝέρξαντα κακῶι ἠνίπαπε μύθωι,
οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππουσ, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθε.
σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν 652 = Λ 443
ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι, ἐμῶι δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα 653ᵇsq. = Λ 444 sq.
εὖχοσ ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϝιδι κλυτοπώλωι." 653ᵇ cf. Λ 749 Π 848 / 654 cf. Π 625
ὣσ 'φάτο Σαρπηδών, ὃ δ' ἀνέσχετο μείλινον ἔγχοσ
Τληπόλεμοσ, καὶ τῶν μὲν ὁμαρτῆι δούρατα μακρὰ
ἐκ χειρῶν ἤϊξαν· ὃ μὲν 'βάλεν αὐχένα μέσσον
Σαρπηδών, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲσ ἦλθ' ἀλεγεινή, [Χ 466
τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμὼ ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψε. 659 = Ν 580 cf. / 659ᵇ cf. Ν 425
Τληπόλεμοσ δ' ἄρα μηρὸν ἀριστερὸν ἔγχεϊ μακρῶι
'βεβλήκειν, αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμάουσα,
ὀστέωι ἐγχριμφθεῖσα, πατὴρ δ' ἔτι λοιγὸν ἄμυνε.
οἳ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι 663 = 692
ἐξέφερον πολέμοιο· 'βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν
ἑλκόμενον· τὸ μὲν οὔ τισ ἐπεφράσατ' οὐδ' ἐνόησε

649. ἀφραδίηφιν § 46] -ῃσιν. || 656. ὁμαρτῆι D] ἁμ. Ar. Ω. Cf. § 319. || 657. ἤϊξαν] sic Ar., ἤϊξεν Ambr. || 659. *ὀφθαλμὼ] -μῶν Ω, item Ν 580 Χ 466. Cf. Ξ 438 Π 325, 503; erroris causa aut hiatus fuit aut locutio similis κατ' ὀφθαλμῶν 'κέχυτ' ἀχλύσ (vs. 696 alibi). Similia vitia praebet v. l. Ε 156 Ι 503 ϑ 64 φ 33 ψ 53, 109. || 663. δῖοι] *ἐσθλοὶ (item vs. 692)? *Militum* epitheton inauditum et molestum est δῖοσ.

649. ἀνέροσ] cf. Δ 194.

653. τεύξεσθαι] pass. †; cf. § 236.

654. κλυτοπώλωι] cum Ditis hoc epitheto, quod non nisi locis parall. redit, cf. *Neptuni* cognomentum γαιή-(ϝ)οχοσ. E fabula, quae est de raptu Proserpinae (cf. h. Cer. 18), notissimus est Ditis currus; praeterea cf. quae ad Β 763—770 sunt annotata.

661 sq. Hastae cuspis femur osse stricto traiecit et sub tergo eminuit.

661. μαιμάουσα] cf. Λ 574 et de verbi forma § 191.

662. ἔτι] paucis vero diebus post Patroclus mortem ei illaturus erat (Π 481). Cf. vs. 674.

664—667. In pugnae turba ingenti sodalibus Sarpedonis non tantum fuit otii neque mens tam sedata ut reciso hastili cuspidem, quae retrahi non potuit, a tergo extrahere possent; cf. vs. 112 et 694—696.

σπευδόντων, τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντεσ.
Τληπόλεμον δ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδεσ Ἀχαιοὶ — 668 cf. *H* 311
ἐξέφερον πολέμοιο. 'νόησε δὲ δῖοσ Ὀδυσσεὺσ — 669^{b} = *I* 223 *π* 5, 164
τλήμονα θυμὸν ἔχων, 'μαίμησε δέ ϝοι φίλον ἦτορ·
'μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, — 671 = *δ* 117 *ω* 235 cf. *Θ* 169 *κ* 151 *υ* 10
ἢ προτέρω Διὸσ υἱὸν ἐριγδούποιο διώκοι,
ἦ ὅ γ' ἔτι πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο. — 673 cf. *K* 506
οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μόρσιμον ἦεν
ἴφθιμον Διὸσ υἱὸν ἀποκτάμεν' ὀξέϊ χαλκῶι·
τῶι ῥα κατὰ πληθὺν Λυκίων 'τράπε θυμὸν Ἀθήνη.
ἔνθ' ὅ γε Κοίρανον εἷλεν Ἀλάστορά τε Χρομίον τε
Ἄλκανδρόν θ' Ἅλιόν τε Νοήμονά τε Πρύτανίν τε.
καί νύ κ' ἔτι πλέονασ Λυκίων 'κτάνε δῖοσ Ὀδυσσεύσ, — 679 cf. *Φ* 211
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ 'νόησε μέγασ κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ· — 680^{a} = *Γ* 374
'βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένοσ αἴθοπι χαλκῶι, — 681 = *Δ* 495
δϝεῖμα φέρων Δαναοῖσι. 'χάρη δ' ἄρα ϝοι προσιόντι
Σαρπηδών, Διὸσ υἱόσ, ἔποσ δ' ὀλοφυδνὸν ἔϝειπε· — 683^{b} = *Ψ* 102 *τ* 362
„Πριαμίδη, μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσηισ
κεῖσθαι, ἀτάρ μ' ἐπάμυνον. ἔπειτά με καὶ λίποι αἰὼν — 685^{b} cf. *η* 224
ἐν πόλι' ὑμετέρηι, ἐπεὶ οὐκ ἄρα 'μέλλον ἐγώ γε
νοστήσασ ϝοῖκόνδε φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν
εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν."‌ — 688 cf. *P* 28
ὣσ 'φάτο, τὸν δ' οὔ τι προσέφη κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ, — 689 = *Z* 342 cf. *Λ* 511
ἀλλὰ παρήϊξεν λελιημένοσ, ὄφρα τάχιστα — 690^{b} = *Δ* 465
ὤσαιτ' Ἀργεΐουσ, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο. — 691 cf. *Π* 655
οἳ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι — 692 = 663
εἷσαν ὑπ' αἰγιόχοιο Διὸσ περικαλλέϊ φηγῶι·

---

666 *μηροῖ' ἐκϝερύσαι δόρυ μείλινον, ὄφρ' ἐπιβαίη,*

---

666. Del. vHerwerden (coll. *Θ* 91, 533). || 673. *γ' ἔτι* Nauck] *γε τῶν*. Cf. vs. 679 et *K* 506. || 683. *ἔποσ*] neglecto *ϝ*, Bentley *Διὸσ υἱὸσ* |] *Σαρπηδὼν προσιόντι, ϝέποσ.* || 685. **ἀτάρ μ'(οι)*] *ἀλλ'* *Ω* vitio metrico (cf. § 14 et *E* 848 *Θ* 126 *Λ* 836 *O* 118, 473 *P* 300 *T* 9), Brandreth *κείμενον, ἀλλ'*. Similis est error *ξ* 41.

---

673. ὅ γ'(ε)] cf. A 191.
674. Non *Ulixi* sed *Patroclo* (cf. vs. 662).
678. Cf. Verg. Aen. IX 767 Ov. Met. XIII 258.
685. καὶ] concessivum: *si fieri id necesse sit*. Item P 647 Φ 274 η 224.
686. πόλι'(ι)] § 74.
688. Cf. vs. 480.
693. Significatur *quercus Iovi sacra*, quae portae Scaeae fuit vicina; cf. Z 237 H 22, 60 I 354 Λ 170 Φ 549

ἐκ δ' ἄρα ϝοι μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε
ἴφθιμοσ Πελάγων, ὅσ ϝοι φίλοσ ἦεν ἑταῖροσ.
τὸν δ' ἔλιπε ψυχή, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν 'κέχυτ' ἀχλύσ· 696ᵇ = *Π* 344 cf. *Υ* 321ᵇ,421ᵃ *χ* 88ᵇ
αὖτισ δ' ἀμπνύθη, περὶ δὲ πνοιὴ Βορέαο
'ζώγρε' ἐπιπνείουσα κακῶσ κεκαφηότα θυμόν. 698ᵇ = *ε* 468

Ἀργέϊοι δ' ὑπ' Ἄρηϊ καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῆι
οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν
οὔτε ποτ' ἀντεφέροντο μάχηι, ἀλλ' αἰὲν ὀπίσσω
'χάζονθ', ὡσ ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἄρηα.
ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξαν 703 cf. *Δ* 299 *Π* 692 703ᵃ = *Θ* 273
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάϊσ καὶ χάλκεοσ Ἄρησ;
ἀντίθεον Τεύθραντ', ἐπὶ δὲ πλήξιππον Ὀρέστην,
Τρῆχόν τ' αἰχμητὴν Αἰτωλὸν Ϝοινόμαόν τε,
Ϝοινοπίδην θ' Ἕλενον καὶ Ὀρέσβιον αἰολομίτρην,

695. *Πελάγων*] *Σελάγων* Ptolemaeus Oroandae f. || 697. *ἀμπνύθη* A¹] *ἀμπινύνθη Ω*, *ἐμπνύνθη* Ar., item *Χ* 475 *ε* 458; cf. *Λ* 359 *Ξ* 436 et § 186. || 700. *προτρέποντο* et *ἐπὶ*] sic Ar., alii olim *προτράποντο* et *ἀπὸ*. || 703. *δ' ὕστατον*] *δεύτατον* Naber (item *Δ* 299 *Π* 692). — *ἐξενάριξαν* Ar. A] -*ξεν* pap. Oxyrh. 223. || 706. *Αἰτωλὸν* Bentley] *Αἰτώλιον*. Cf. *Β* 751. || 707. *Ϝοινοπίδην*] *Ϝην*.? Cf. *φ* 144.

et Β 307. Aliquanto longius ab ea porta et a moenibus aberat altera arbor (sacra) *caprificus* (cf. Ζ 433). — Procul a pugna Sarpedon Iovis (Idaei) filius a sodalibus deponitur sub umbra arboris quae ipsius patri sacra fuit.

694—696. Pelagon hastile — eam quidem eius partem quae in Sarpedonis femur penetraverat, nam caudam ut prius resecaret ferebat ratio — per carnes protrusit (cf. vs. 665—667). Quod dum fit, heros multo sanguine amisso et vehementi dolore victus animi defectum est perpessus. Animam revera in tempus e corpore secedere posse putabant poeta et eius aequales, si quis autem „ad se rediret", qui prostratus aliquamdiu iacuisset, animam corpus denuo intrare. Cf. Λ 241.

698. 'Ζώγρε'(ε)] § 191. Verbi stirps ex ζω- et ἐγρε- (ἐγείρειν) est composita. Aliud est ζωγρέειν illud, quod legitur Ζ 46 Κ 378 Λ 131, ex ζω- et ἀγρε- (ἀγρέειν) compositum, quocum cf. ζωάγρια substantivum Σ 407 θ 462.

— κακῶσ κεκαφηότα θυμόν] *qui animam misere efflaverat*, qui ut mortuus iacebat, spiritum non iam ducens; item ε 468. Cf. ἀποκαπύσσαι Χ 467, et de sonorum duritie (κακωσκεκα) δ 754. Dein poeta tacite sumsit Sarpedonem Iovis filium, quamvis gravissime vulneratum, opera divina in integrum mox esse restitutum; nam proximis diebus strenue denuo pugnantem fecit (Μ 290 sqq.). Cf. Ψ 290.

700. ἐπὶ νηῶν] cf. Γ 5.

704. χάλκεοσ Ἄρησ] hoc epitheto, quod Ε 859, 866 Η 146 Π 543 redit, Mars *aere armatus* significatur, addita *invictae duritiei* notione (ut ϒ 102 al.). Cf. χρυσέη Ἀφροδίτη Γ 64 al.

705. Cf. Α 8 sq.

ὅσ ῥ' ἐν Ὕληι 'ναίεσκε μέγα πλούτοιο μεμηλώσ,
λίμνηι κεκλιμένοσ Κηφισίδι· πὰρ δέ ϝοι ἄλλοι
'ναῖον Βοιωτοί, μάλα πίονα δῆμον ἔχοντεσ.

τοὺσ δ' ὡσ οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενοσ Ἥρη 711 cf. Φ 418 / 711^{a} = H 17 cf. Γ
Ἀργείουσ ὀλέκοντασ ἐνὶ κρατερῆι ὑσμίνηι, 712 = H 18 [21
αὐτίκ' Ἀθηναίην ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 713 sq. = Φ 419 / 713 = Δ 69 [sq.
„ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸσ τέκοσ, ἀτρυτώνη, 714 = B 157
ἦ ῥ' ἅλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάωι,
Ϝίλιον ἐκπέρσαντ' ἐϋτειχέα ἀπονέεσθαι, 716 = B 113
εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον Ἄρηα.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδοσ ἀλκῆσ.“ 718 = Δ 418
ὣσ ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη. 719 = B 166 cf. Θ 381
ἣ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκασ ἤντυεν ἵππουσ 720 sq. = Θ 382 sq.
Ἥρη, πρέσβα θεά, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο· 721 cf. Ξ 194
Ἥβη δ' ἀμφ' ὀχέεσσι θοῶσ 'βάλε καμπύλα κύκλα,
χάλκεα, ὀκτώκνημα, σιδηρέωι ἄξονι ἀμφί.
τῶν ἦ τοι χρυσέη ϝίτυσ ἄφθιτοσ, αὐτὰρ ὕπερθε
χάλκε' ἐπίσσωτρα προσαρηρότα, θαῦμα ϝιδέσθαι·
πλῆμναι δ' ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθε.
δίφροσ δὲ χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσι
ἐντέταται, δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγέσ εἰσι.

---

708. Ὕλῃι] sic Ar., Ὕδῃι Zen.; cf. H 221. || 716. ἐϋτειχέα § 83[10]] εὐτείχεον. || 722. ὀχέεσσι C] ὀχέεσφι Ω (vitiose pro ὄχεσφι). || 723. χάλκεα] χάλκει' Bentley. Cf. § 15. — ὀκτώκνημα] ὀκτάκνημα Ω. — ἀμφί § 316[1]] ἀμφίσ. || 725. ἐπίσσωτρα] ὀπ. l. a. ant.; cf. Λ 537 Υ 394, 502 Ψ 505, 519 et ἐΰσσωτροσ (?) Ω 578.

---

709. κεκλιμένοσ] ipsa quam habitabat *urbs* paludi Cephisidi *acclinis erat*, lacum illum adiacebat.

715 sq. Achivis in Asiam profecturis di promiserunt victoriam (cf. B 299 sqq.). Quod promissum pro re nata aut *Agamemnoni*, utpote summo duci, datum esse potuit dici (sic B 113), aut *Menelao*, cuius res agebatur (sic h. l.). Dubitari autem potest utrum verbi ὑπέστημεν subiectum *nos caelites* intellegi voluerit poeta, an *tu et ego*, ut promissum illud ab iis potissimum deabus Menelao datum esse diceretur, quae prae ceteris numinibus ei faverent et ἀρηγόνεσ essent (Δ 7).

716. ἀπονέεσθαι] § 21.

718. καὶ νῶϊ] ut *Mars*.

722. Cf. B 777. *Hebe* (de qua cf. Δ 2) Iunoni nunc ministerium simile praestat atque Iovi Neptunus Θ 440.

724 et 727. χρυσέη et -οισι] § 18 et 61.

725. ἐπίσσωτρα] *canthi*. Vox redit Λ 537 Υ 394, 502 Ψ 505, 519.

726. πλῆμναι] rotarum *modioli* axem ambeuntes. Vox non nisi Ψ 339 redit.

727. Cf. K 501.

τοῦ δ' ἐξ ἀργύρεοσ ῥυμὸσ πέλετ'· αὐτὰρ ἐπ' ἄκρωι
'δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγόν, ἐν δὲ λέπαδνα
κάλ' ἔβαλε χρύσει', ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη
ἵππουσ ὠκύποδασ, μεμαυῖ' ἔριδοσ καὶ ἀϋτῆσ.
αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸσ αἰγιόχοιο, — 733-737 = Θ 384 sqq.
πέπλον μὲν κατέχευε ϝεανὸν πατρὸσ ἐπ' οὔδῶι,
ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ 'ποιήσατο καὶ 'κάμε χερσί·
ἣ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸσ νεφεληγερέταο
τεύχεσιν εἰσ πόλεμον 'θωρήσσετο δακρυόεντα. — 737 cf. Θ 376
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν 'βάλετ' αἰγίδα θυσανόεσσαν, — 738ᵃ = B 45; 738ᵇ cf. O 229 P 593 Σ 204 Φ 400
δϝεινήν, ἣν πέρι μὲν πάντηι Φόβοσ ἐστεφάνωται, — 739 cf. Λ 36 sq.
ἐν δ' Ἔρισ, ἐν δ' Ἀλκή, ἐν δὲ κρυόεσσα Ϝιωκή,
ἐν δέ τε Γοργείη κεφαλὴ δϝεινοῖο πελώρου, — 741 cf. λ 634
δϝεινή τε σμερδνή τε, Διὸσ τέρασ αἰγιόχοιο. — 742ᵇ = M 209 π 320

729. *πέλετ'(αι)* § 275] *πέλεν* Ω, praesens (*πέλει*) restituit Bentley; cf. vs. 739. || 734—736. Zen. —— || 734. *οὔδῶι] *οὔδει* (item Θ 385 Ω 527). Cf. § 73. || 739. *ἐστεφάνωται* A] *-το* C D T (ut Λ 77; cf. E 729 Υ 35 Ω 341 ϑ 284).

730. λέπαδνα] *lora* quibus iugum pectoribus equorum alligatur. Vox redit T 393; cf. Ar. Eq. 768.

733—737. Dea ne vestimento longiore impediretur, pro palla tunicam induit; nam una veste feminae utebantur. Chitonem, vestem originis orientalis, quae post aevum Mycenaeum in Graeciam est invecta, Homerica aetate nondum gerebant mulieres, sed soli viri. Dein dea „Iovis arma" sumsit aegidem et galeam. De vs. 735 cf. Z 86.

738—742. De aegide cf. B 447—449. Tunc aegidem tenebat Minerva, nunc sumit denuo; quam in Iovis illo conclavi, unde sumserat, reposuerat cum Achivos in bellum incitasset, dein deorum cenaculum intraverat inermis. Id quod memoratu dignum non habuit poeta, quia per se intellegitur. Nam neque homines neque Olympii clipeati et galeati epulabantur aut concionabantur. Nunc vero in ipsum bellum Iuno et Minerva se parant et alterius currus, alterius arma splendidis verbis a poeta pinguntur.

738. θυσανόεσσαν] § 21.

739—742. Ita accipienda sunt περί vs. 739 et ἔν vs. 740 ut ἔν Ξ 216, *potestas* igitur aegidis significatur, non *imagines* aliquae in ea adspectae; cf. dentes Scyllae πλεῖοι θανάτοιο μ 92 et ἔχειν Λ 4 alibi. Sed *Gorgonis caput* revera aegidi *affixum* fuisse dicitur, licet Aristotelem (*-tarchum?*) hac de re dubitasse doceat scholion et nihilo magis aperta sint verba loci paralleli (Λ 36 sq.). Tertio loco qui huc facit Σ 535 Eris (Laudis studium, cf. Δ 440) Tumultus Mors in clipeo Achillis *depicti* fuisse dicuntur; de vero videlicet clipeo ibi fit sermo. De structura verborum Γοργείη κεφαλὴ δϝεινοῖο πελώρου cf. B 54. Odysseae poeta (λ 633) caput Gorgonis *in sede mortuorum* fuisse dixit.

κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην 'θέτο τετραφάληρον   743 = Λ 41
χρυσείην, ἑκατὸν πολίων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν.   [sqq.
εἰσ δ' ὄχεα φλόγεα πόσ' ἐβήσετο, 'λάζετο δ' ἔγχοσ   745-752 = Θ 389
βριθύ, μέγα, στιβαρόν, τῶι δάμνησι στίχασ ἀνδρῶν   746 sq. = α 100 sq. 746[a] = Π 141, 802
ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.   Τ 388
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶσ ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππουσ·   748 cf. Ρ 430
αὐτόμαται δὲ πύλαι 'μύκον οὐρανοῦ, ἃσ ἔχον Ὧραι,
τῆισ' ἐπιτέτραπται μέγασ οὐρανὸσ Οὔλυμπόσ τε   750[b] cf. Λ 497
ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφοσ ἠδ' ἐπιθεῖναι.   751 cf. λ 525
τῆι ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέασ ἔχον ἵππουσ.
ηὗρον δὲ Κρονίωνα θεῶν ἄτερ ἥμενον ἄλλων   753[b] sq. = Λ 498 sq.
ἀκροτάτηι κορυφῆι πολυδειράδοσ Οὐλύμποιο.
ἔνθ' ἵππουσ στήσασα θεὰ λευκώλενοσ Ἥρη
Ζῆν' ὕπατον Κρονίδην ἐξείρετο καὶ προσέϝειπε·   756[b] = Ω 361

744. Aperte corruptus. ‖ 747. *ὀβριμοπάτρη*] *ὀβριμόπατρα* Hoogvliet (item Θ 391 α 101). Cf. *ὄπατροσ* (Λ 257 Μ 371). ‖ 750. *ἐπιτέτραπται*] *-φαται* Matro Athen. 134 *f.*

743. Galea ἀμφίφαλοσ (h. l. et vs. parall.) cuiusmodi fuerit nescimus, quoniam φάλοσ (Γ 362 al.) incertae potestatis est vox, item ἄφαλοσ Κ 258, τετράφαλοσ Μ 384 Χ 315 (et τρυφάλεια?). Galea τετραφάληροσ (h. l. et vs. parall.) videtur dici *cui quatuor sint* φάλαρα (Π 106) sive *bullae* circa verticem prominentes, -ηροσ igitur pro -ᾱριοσ -αρjοσ dictum esse (§ 6). Cf. *turgendi* verbum φαληριάειν Ν 799.

744. Hic versus, qui loco parall. non legitur, meras habet tenebras; nam nihili sunt verba: *ornata* (cf. Ξ 181 al.) *centum urbium peditibus.* Redit vox πρυλέεσ Λ 49 Μ 77 Ο 517 Φ 90. — πολίων] § 74.

745. φλόγεα] *splendentia.* Cf. vs 4—8.

749—751. Ostium *caeli aenei* (cf. vs. 504) densa *nube*, quae pro fore est, obvoluta clauditur, revoluta aperitur, ut antrum Cyclopis saxo (ι 240; cf. α 441 sq.). Nubes nimirum hominibus rudioribus sunt corpora firma et solida (cf. Ε 356 Π 384 Υ 150 Φ 7 Ω 20 sq.), quae *feriri* possunt (cf. Υ 446) vel *complodi* (cf. Ar. Nub. 376—378, 405 sq.). Eodem tendit fabula quae fuit de natalibus Minervae e Iovis capite sive nube turgida securi Vulcani fissa et quae de Aeoli insula fluitanti (cf. κ 1—4), nec non quae poetae fabulati sunt de imaginibus ex aëre fictis, e. g. Iunonis ab Ixione vel Helenae a Paride amatae; cf. etiam supra vs. 449—452. Nunc nube remota Iuno bigas agit per ostium illud sive διὰ προθύρων aedium caelestium. *Sua* autem *sponte* hi fores moventur, ut cuncta Vulcani opera (cf. Σ 376 sq.).

749. 'μύκον] *hiabant*, item vs. parall.; hic aoristus et ἀμφιμυκεῖν (a *mugiendi* verbo -μυκάεσθαι) Υ 260 non sunt confundendi; sed cum μύειν (quod postea vixit verbum) et μυ-κεῖν conferenda sunt ὀλλύναι ὀλέ-κειν, πτη-πτηκ (Ο 136), similia. — ἔχον] *moderabantur*; cf. Λ 4.

750. ἐπιτέτραπται] sing. ut Α 255.

753 sq. Cf. Α 497—499.

754. πολυδειράδοσ] cf. Α 499.

„Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζε' Ἄρηι τάδε καρτερὰ ϝέργα, 757 cf. 872
ὁσσάτιόν τε καὶ οἷον ἀπώλεσε λαὸν Ἀχαιῶν
μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐμοὶ δ' ἄχος; οἱ δὲ ϝέκηλοι 759ª = *B* 214
τέρπονται Κύπρις τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
ἄφρονα τοῦτον ἀνέντες, ὃς οὔ τινα ϝοῖδε θέμιστα.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, αἴ κεν Ἄρηα 762ª = 421
λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἒξ ἀποδίωμαι;"
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„ἄγρεε μάν, ϝοι ἔπορσον Ἀθηναίην ἀγελήιην,
ἥ ϝε μάλιστ' εἴωθε κακῆις ὀδύνηισι πελάζειν."
ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη, [277 *O* 78
'μάστιξεν δ' ἵππους· τὼ δ' οὐκ ἀϝέκοντ' ἐπετέσθην 767 = *Θ* 381 *Ξ*
μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος. 768 = *K* 530 *Λ* 519 cf. *E* 366 *Θ* 45
ὅσσον δ' ἠεροϝειδὲς ἀνὴρ ἔϝιδ' ὀφθαλμοῖσι 769 = *Θ* 46
ἥμενος ἐν σκοπιῆι, λεύσσων ἐπὶ ϝοίνοπα πόντον,
τόσσον ἔπι θρώισκουσι θεῶν ὑψαύχενες ἵπποι.

757. *Ζεῦ*] *ὦ* Apoll. lex. — *Ἄρηι*] *ὁρῶν* (ut vs. 872) Apoll. lex.; novicium est *Ἄρηι* (vel *Ἄρει*) disyllabum (cf. § 73). — *καρτερὰ ϝέργα*] sic (*ἔργα*) Ar., *ἔργ' ἀΐδηλα* Apoll. lex. (sic Apollonius Rhod.? cf. Argon. III 1132). Redit locutio vs. 872. || 764. *τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε* T L, *τὴν δ' αὖτε προσέειπε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε* l. a. ant. || 772. *ὑψαύχενες* schol. B T Etym. M. 785, 50] *ὑψηχέες* *Ω* (item *Ψ* 27), in qua lectione aptum non est *ὑψ-* (alia est ratio compositorum *ὑψαγόρης* et *ὑψιβρεμέτης*) et neglectum est *ϝ* vocis *ϝηχή*.

757. νεμεσίζε'(αι)] § 117.

— καρτερὰ ϝέργα] de accusativi usu cf. Θ 378.

758. ὁσσάτιον] adiectivi ὅσσου forma haec amplior non redit, sed cf. ὑστάτιος Θ 353.

759. ϝέκηλοι] *quieti*, quippe te non adversante.

760. Κύπρις] cf. vs. 330.

761. ἀνέντες] ἐπὶ Ἀχαιούς (cf. vs. 405).

763. ἀποδίωμαι] § 21.

765 sq. Non refragatur nunc Iuppiter Iunoni aut Minervae ut Martem fugare sibi liceat petentibus; nempe Troiam perire, Achivos superiores fieri modo placuit caelitibus (Δ initio). At cras, — loco parallelo, — cum clade Achivos affecturus est, ut stet promissis quae Thetidi dederit, Iridem mittet, quae gravissimis minis easdem deas ipsius nomine a consilio inito deterreat (Θ 397 sqq.). Sic diversa poeta noster in unum carmen coniunxit, ut assolet. Illic nimirum deus *Idaeus* ab urbe sua deas Argivam et Achivam fulminibus arcet: nostro loco deus *Olympius* favet exercitui Agamemnonis.

765. ἄγρεε] § 191.

766. ὀδύνηισι πελάζειν] cf. vs. 397 et B 234.

770—772. Cf. ingentes passus Neptuni N 20. Voce ἠεροϝειδέϊ significatur id quod ultimum cernitur ubi liber patet prospectus: *horizon*.

772. ὑψαύχενες] cf. ἐριαύχενες (K 305 al.) et Z 509 ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει. Epitheton redit Ψ 27.

ἀλλ' ὅτε δὴ Τροίην ἷξον ποταμώ τε ῥέοντε,
ἧχι ῥοὰσ Σιμόεισ συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδροσ,
ἔνθ' ἵππουσ ἔστησε θεὰ λευκώλενοσ Ἥρη — 775a = 368 *Θ* 49
λύσασ' ἐξ ὀχέων, περὶ δ' ἠέρα πολλὸν ἔχευε. — 776 cf. *Θ* 50; 776a = 369
τοῖσιν δ' ἀμβροσίην Σιμόεισ ἀνέτειλε νέμεσθαι.
τὼ δ' ἐβάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι, — 778 cf. h. Ap. 114
ἀνδράσιν Ἀργεΐοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι πλεῖστοι καὶ ἄριστοι — 780a = *Δ* 210
ἕστασαν, ἀμφὶ βίην Διομήδεοσ ἱπποδάμοιο — [sq.
ϝελλόμενοι, λίεσσι ϝεϝοικότεσ ὠμοφάγοισι — 782b sq. = *H* 256; 782b = *O* 592
ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένοσ οὐκ ἀλαπαδνόν, — 783b = *σ* 373

---

776. *πολλὸν* § 83] *πο(υ)λὺν.* || 778. *τὼ* schol. Soph. El. 977 O. C. 1676 Eur. Alc. 902] *αἱ Ω.* || 782. *ϝελλόμενοι* § 265] *εἰλόμενοι.* — *λίεσσι* Brandreth] *λείουσι.* Cf. § 74.

---

773 sq. *Simois* cum *Scamandro* confluere dicitur etiam Z 4, sed illius loci dubia est lectio; praeterea Simoentis nomen legitur Δ 475 E 777 M 22 Y 53 Φ 307 et inest nomini proprio principis cuiusdam Σιμοεισίου. Sed in ipsarum fabularum μισγαγκείαι illa quam praebet Ilias, quarum fabularum aliae Scamandrum, aliae Xanthum, aliae Simoëntem commemorabant, hi amnes confluxerunt, non in Troadis planitie. Id quod praesertim Φ 307 sqq. apparet, ubi poeta postquam Simoëntem deum a Xantho fratre in auxilium vocatum finxit, nihil deinde habuit referre quod Simois egisset. Frequentior aliquanto Simoëntis mentio apud poetas recentiores; cuius rei causa non latet, *Scamandri* enim nomen versui heroico parum conveniens post aetatem Homericam numeris dactylicis adaptari non potuit. — Cf. B 876 sq. et de versus 774 structura A 255.

777. E solo ambrosiam procrescere nunc ait poeta, cibum immortalem equis immortalibus aptum. Quam rem quomodo sibi finxerit, fortasse ne ipse quidem habuit dicere; sed collata fabula quae est de *Lotophagis* sive gente suco herbae odorae vescentis (cf. ι 84—104), ita fortasse rem expedire licet ut dicamus equos mortales, perinde atque homines, ἀρούρησ καρπὸν ἔδειν, immortales vero equos, ut ipsos deos, pasci ambrosia sive melle e suco florum trifolii aliarumque herbarum odorarum ab apibus confecto. Vocatur id ἀμβρόσιον εἶδαρ N 35.

778. Palumbibus assimulantur etiam Iris et Ilithyia h. Ap. 114, quem locum comicus in memoriam vocans Av. 575 „Iridem" ait „palumbi similem dixit Homerus", *incedendi* igitur verbum βήμεναι neglegens, quippe cui tertium comparationis non inesset. Poeta epicus hoc voluit: deas pedibus quidem per solum esse ingressas (cf. Θ 398), sed tam levem et celerem fuisse earum incessum ut alis ferri viderentur (cf. Ξ 228 et 285), haud secus atque Mercurius per maris fluctus iter faciens ε 51. Sic et φέρεσθαι sive *ferri* = *per aërem volare* dicti sunt qui impetu celerrimo proruerent, O 743 al. — Vox ἴθμα sive *incessus* non nisi in vs. par. redit.

ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ λευκώλενοσ Ἥρη, 784[a] = Δ 10 cf. Σ 217
Στέντορι ϝεισαμένη μεγαλήτορι χαλκεοφώνωι,
ὃσ τόσον ηὐδήσασχ' ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα·
„αἰδώσ, Ἀργέϊοι, κάκ' ἐλέγχεα, ϝεῖδοσ ἀγητοί! 787 = Θ 228
ὄφρα μὲν εἰσ πόλεμον 'πωλέσκετο δῖοσ Ἀχιλλεύσ, 787[a] = Ν 95 Ο 502 cf. Π 422 Ρ 336
οὐδέ ποτε Τρῶεσ πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
ὤιχνεσκον· κείνου γὰρ ἐδέδϝισαν ὄβριμον ἔγχοσ·
νῦν δὲ ϝεκὰσ πόλιοσ κοίλησ' ἐπὶ νηυσὶ μάχονται.“ 791 = Ν 107
ὣσ ϝειποῦσ' ὤτρυνε μένοσ θυμόν τε ϝεκάστου. 792 = 470
Τυδεΐδηι δ' ἐπόρουσε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
ηὗρε δὲ τόν γε ϝάνακτα παρ' ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι
ἕλκοσ ἀναψύχοντα, τό μιν 'βάλε Πάνδαροσ ἰῶι.
ϝιδρὼσ γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέοσ τελαμῶνοσ 796[a] cf. Φ 51[b]
ἀσπίδοσ εὐκύκλου· τῶι ἐτείρετο, 'κάμνε δὲ χεῖρα,

---

786. Olim quidam omittebant *διὰ τὴν ὑπερβολήν*. Norat Aristoteles (Politic. VII 4). — *ηὐδήσασχ'* (*-σκε*)] *ἤϋσασχ'* vHerwerden. Cf. comment. || 787. *κάκ' ἐλέγχεα*] *κακελεγχέεσ* Ar.; cf. Δ 242. — *ἀγητοί*] *ἄριστοι* Ar. in altera ed. (cf. Γ 39). || 791. *δὲ ϝεκὰσ*] s c (*ἑκὰσ*) Zen. et Aristoph., *δ' ἕκαθεν* Ar. H G (cf. Ν 107). || 792. *θυμόν τε* Bentley] *καὶ θυμὸν*. || 794. *γε ϝάνακτα*] *γ' ἀπάνευθε* Naber. || 797. *εὐκύκλου*] [*ἀμφιβρότ*]*ησ* pap. Hib. 20. — (*ἐ*)*τείρετο* Ar. A] *τρίβετο* C D T.

---

785. μεγαλήτορι χαλκεοφώνωι] cf. Β 490 et Σ 222.

786. ηὐδήσασχ' (-κε)] *clamorem bellicum* hoc verbum etiam Π 76 significat. Cf. φ 411. — *Stentoris* non nisi h. l. fit mentio, sed cf. Β 609.

787. αἰδώσ!] ut in nostro: *moed!* (= *moed gevat!*) vel *stilte!* (= *laat er stilte zijn!*), sic in hac exclamatione, qua poeta etiam Θ 228 Ν 95 Ο 502 Π 422 usus est, id unum profertur quod is qui loquitur vult movere in pectore audientium. Idem igitur valet quod: αἰδὼσ ἔστω ὑμιν! vel: αἴδεσθε! *sit pudor!* — Non ἔστω sed ἐστι mente addi potest (neque tamen debet) Ρ 336: αἰδώσ = *est quod pudeat.*

— ϝεῖδοσ ἀγητοί] cf. Γ 39.

788—790. Cf. Η 113 sq.

789. Porta *Dardania* etiam Χ 194, 413 commemoratur. Eandem quam *Scaeam* ducebat Ar., inter se collatis hoc versu et Ι 354; sed vix videtur dubium quin poeta, duobus cum nominibus uteretur, et duas portas voluerit. Utrumque nomen duxit e priscis fabulis, ut nomina regum eponymorum *Dardanum* et *Ilum*, urbium *Dardaniam* et *Ilium* (cf. Υ 215—241 et Β 809).

791. Copiae Achivorum aliquantum recesserunt et Troes longius ab urbe sunt progressi. Sed rem exaggerantis — ut in probris — est dicere eos „prope castra sua" iam pugnare.

795—797. Recens dum fuit vulnus, pugnam continuavit Diomedes, alacrior etiam factus; iam vero dolore cruciatur. Cf. Λ 266—268.

795. ἕλκοσ ... τό μιν 'βάλε] cf. Λ 269.

797. Dexter Diomedis humerus a Pandaro est vulneratus (vs. 98), iamque dextrum eius brachium, quo

ἂν δ' ἴσχων τελαμῶνα κελαινεφὲσ αἷμ' ἀπομόργνυ.
ἱππείου δὲ θεὰ ζυγοῦ ἥψατο 'φώνησέν τε·
„ἦ ὀλίγον ϝοὶ παῖδα ϝεϝοικότα 'γείνατο Τυδεύσ!
Τυδεύσ τοι μικρὸσ μὲν ἔεν δέμασ, ἀλλὰ μαχητήσ.
καί ῥ' ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμιζέμεν' οὐκ εἴασκον
οὐδ' ἐκπαιφάσσειν, ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
ἄγγελοσ εἰσ Θήβασ πολέασ μετὰ Καδμεΐωνασ·
δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισι ϝέκηλον,
αὐτὰρ ὃ θυμὸν ἔχων ϝὸν καρτερόν, ὡσ τὸ πάροσ περ,
κούρουσ Καδμείων προκαλίζετο, πάντα δ' ἐνίκα. 807 sq. cf. Δ 389 sq.
σοὶ δ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι ἠδὲ φυλάσσω,
καί σε προφρονέωσ κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι,
ἀλλά σε' ἢ κάματοσ πολυάϊξ γυῖα δέδυκε
ἤ νύ σέ που δϝέοσ ἴσχει ἀκήριον. οὔ σύ γ' ἔπειτα 812 cf. 817 N 224
Τυδέοσ ἔκγονόσ ἐσσι δαΐφρονοσ Οἰνεΐδαο."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη κρατερὸσ Διομήδησ·
„γιγνώισκω σε, θεά, θύγατερ Διὸσ αἰγιόχοιο·
τῶι τοι προφρονέωσ ϝερέω ϝέποσ οὐδ' ἐπικεύσω.
οὔτε τί με δϝέοσ ἴσχει ἀκήριον οὔτε τισ ὄκνοσ, 817 cf. 812 N 224

---

808 ῥηϊδίωσ, τοίη ϝοι ἐγὼν ἐπιτάρροθοσ ἦα. 808 cf. 828

---

801. μικρὸσ] τυτθὸσ Nauck (cf. § 45²). || 808. Del. Ar. propter versum 805 et propter σοὶ δὲ vs. 809. || 813. Οἰνεΐδαο] neglecto ϝ: Bentley ἱπποδάμοιο (coll. Δ 370). || 814. Alii ol **m** τὴν δ' αὖτε προσέειπε <βοὴν ἀγαθὸσ> Διομήδησ.

---

hastam torquet, et fessum est et dolet, quo magis molestus est clipei balteus collum et dextrum humerum premens.

800—813. Cf. M 248 sq.

801. ἔεν] § 302.

802. πολεμιζέμεν'(αι)] § 125.

— εἴασκον] § 146.

803—808. Cf. Δ 384—389, ubi μοῦνοσ ἐών id valet quod hoc loco νόσφιν Ἀχαιῶν.

803. ἐκπαιφάσσειν] § 280.

805. ἄνωγον] si 1ª persona sing. est, Tydeus non obtemperavit Minervae iussis, haec tamen ei ob nimiam virtutem non succensuit. Sin 3ª persona plur., pugnam tantum inire eum vetuit dea, non certamina; sic tamen inutiles fiunt vs. 802 sq., quapropter haec interpretandi ratio non est ineunda.

811. σε'(ο)] § 92.

812 et 817. ἀκήριον] a voce κῆρ ductum adiectivum redit H 100 Λ 392 N 224 Φ 466. Significat *eum cui deficit cor*, hinc ad metum translatum valet id *quod efficit ut cor deficiat.* Homonymum est ἀκήριοσ adiectivum a voce κήρ ductum μ 98 ψ 328, quod *fato non abreptum* sive *salvum* significat.

815. γιγνώισκω] cf. vs. 127 sq.

ἀλλ' ἔτι σῆν μέμνημαι ἐφετμήν, ἣν ἐπέτειλασ
οὔ μ' εἴασ μακάρεσσι θεοῖσ' ἀντικρὺ μάχεσθαι — 819^b-821 = 130 sqq.
τοῖσ' ἄλλοισ', ἀτὰρ εἴ κε Διὸσ θυγάτηρ Ἀφροδίτη
ἔλθῃισ' εἰσ πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν' ὀξέϊ χαλκῶι.
τούνεκα νῦν αὐτόσ τ' ἀναχάζομαι ἠδὲ καὶ ἄλλουσ
Ἀργείουσ ἐκέλευσα ϝαλήμεναι ἐνθάδε πάντασ·
γιγνώισκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνὰ κοιρανέοντα."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„Τυδεΐδη Διόμηδεσ, ἐμῶι κεχαρισμένε θυμῶι, — 826 = 243
μήτε σύ γ' Ἄρηα τό γε δέδϝιθι μήτε τιν' ἄλλον — 827 cf. Ξ 342
ἀθανάτων· τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάρροθόσ εἰμι. — 828 cf. 808
ἀλλ' ἄγ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτωι ἔχε μώνυχασ ἵππουσ, — 829^b = 841
τύψον δὲ σχεδίην μηδ' ἅζεο θοῦρον Ἄρηα
τοῦτον μαινόμενον, στυκτὸν κακόν, ἀλλοπρόσαλλον,
ὃσ πρώιην μὲν ἐμοί τε καὶ Ἥρηι 'στεῦτ' ἀγορεύων
Τρωσὶ μαχέσσεσθαι, ἀτὰρ Ἀργείοισιν ἀρήξειν,
νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ, τῶν δὲ λέλασται."
ὣσ φαμένη Σθένελον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε, — 835^b = Λ 143, 320 cf. Υ 461 Ω 469
χειρὶ πάλιν ϝερύσασ'· ὃ δ' ἄρ' ἐμμαπέωσ ἀπόρουσε.
ἣ δ' εἰσ δίφρον ἔβαινε παραὶ Διομήδεα δῖον

818. σήν ... ἐφετμήν, ἥν] σὴν ... ἐφετμὴν ἅσ schol. Z 129, σῶν (σέων Ar.) ἐφετμέων ἅσ Ω. Cf. § 56 et Λ 495; accusativus verbo μέμνημαι iunctus est e. g. Z 222 I 527. || 831. στυκτὸν vHerwerden] τυκτὸν (ut M 105 δ 627 ρ 169, 206). Redit vitium κ 113 λ 502; frequens est litterarum ϛ et τ confusio, similes sunt errores E 903 N 745, cf. etiam Ar. Plut. 1131.

827. τό γε] *hac in re* sive *hoc temporis articulo* (τὸ νῦν γε εἶναι), item ρ 401.

830. σχεδίην] adi.; mente add. πληγήν, item ad αὐτοσχεδίην M 192 P 294 λ 536. Cf. etiam O 510.

831—834. Poetae nostro ἀλλοπρόσαλλοσ sive *alius erga alium* = *perfidus* videtur Mars Iunonis filius, hostibus matris nunc favens (cf. Φ 412—414). Item vs. 889 et Aesch. Pers. 950. Nempe ei, ut posteris, Mars fuit deus belli in universum, vel etiam ipsum bellum, et conferri potest locutio νίκη ἑτεραλκήσ sive *certa et indubitata alterorum victoria* (H 26 al.); olim vero in priscis carminibus Mars Troianos (cf. Δ 439 al.) et Thraces horum socios (cf. supra vs. 462) suo veluti iure in bellum duxit.

832. πρώιην] *nuper*, item Ω 500. Alibi apud H. non invenitur; apud posteros saepe valet *nudiustertius* (cf. χθιζά τε καὶ πρωϊζά B 303).

833. μαχέσσεσθαι] § 291.

835—840. Imitatur Verg. Aen. XII 468—472; cf. etiam VI 413 Georg. III 172.

836. ἐμμαπέωσ] ignotae originis adv. redit (Υ 284 et 442 ?) ξ 485 h. Ven. 181. Quod *celeriter* vel *statim* valere contextus docet.

ἐμμεμανῖα θεά· μέγα δ' ἔβραχε φήγινοσ ἄξων
βριθοσύνηι, δϝεινὴν γὰρ ἄγεν θεὸν ἄνδρα τ' ἄριστον.
'λάζετο δὲ μάστιγα καὶ ἡνία Παλλὰσ Ἀθήνη. 840 cf. Ρ 482
αὐτίκ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτωι ἔχε μώνυχασ ἵππουσ. 841ᵇ = 829
ἦ τοι ὃ μὲν Περίφαντα πελώριον ἐξενάριζε,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστον, Ὀχησίου ἀγλαὸν υἱόν.
τὸν μὲν Ἄρησ ἐνάριζε μιαιφόνοσ· αὐτὰρ Ἀθήνη
'δῦν' Ἄϝιδοσ κυνέην, μή μιν ϝίδοι ὄβριμοσ Ἄρησ.
ὼσ δ' ἔϝιδε βροτολοιγὸσ Ἄρησ Διομήδεα δῖον,
ἦ τοι ὃ μὲν Περίφαντα πελώριον αὐτόθ' ἔασε
κεῖσθαι, ὅθι πρῶτον κτείνων ἐξήνυτο θυμόν,
αὐτὰρ ὃ 'βῆ ῥ' ἰθὺσ Διομήδεοσ ἱπποδάμοιο.
οἳ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντεσ, 850 = Γ 15
πρόσθεν Ἄρησ ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγὸν ἡνία θ' ἵππων
ἔγχεϊ χαλκείωι, μεμαὼσ ἀπὸ θυμὸν ἑλέσθαι·
καὶ τό γε χειρὶ λαβοῦσα θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη
ὦσεν ὑπὲρ δίφροιο ἐτώσιον ἀϊχθῆναι.
δεύτεροσ αὖθ' ὡρμᾶτο βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ 855 cf. Κ 283
ἔγχεϊ χαλκείωι, ἐπέρεισε δὲ Παλλὰσ Ἀθήνη [821
νείατον εἰσ κενεῶνα, ὅθ' ἐζωννύσκετο μίτρηι· 857ᵃ = Δ 381 Π

838 sq. Ar. —— ‖ 838. *φήγινοσ*] *πήδινοσ* l. a. ant. ‖ 839. *τ'(ε)*] *δ'* Ar. ‖ 842 et 844. (*ἐξ*)*ενάριζε* Ar. A] *-ξε* *Ω*. ‖ 846. Post vs. 841 habent A¹C. ‖ 848. Damnat Leaf (cf. Υ 312). ‖ 852. *ἐλέσθαι* Ambr. A] *ὀλέσσαι* (*amittere*) *Ω*. ‖ 854. *ὑπὲρ* A] *ὑπ' ἐκ* *Ω*. ‖ 857. *μίτρηι* Ar.] *μίτρην* *Ω*. Cf. σ 67 et Κ 77 Ξ 181 Ψ 130. In nonnullis commentariis *ὅθι στελλέσκετο μίτρηι* lectum esse ait Didymus.

842—844. Mortalem a deo occidi et spoliari non nisi h. l. finxit poeta; eodem tamen tendunt quae transfertur Γ 128 locutio: ὑπ' Ἄρηοσ παλαμάων *mala perpeti* et Martis epitheta complura: μιαιφόνοσ, βροτολοιγόσ, χάλκεοσ, ῥινοτόροσ, πτολίπορθοσ, alia. Ceterum cf. supra vs. 462.

845. *Ditis galea*, quam qui gerit cerni nequit, ut ipse Ἀϝίδησ, alibi non commemoratur apud H., sed cf. Hes. Scut. 227 Ar. Ach. 390 Plat. Rep. 612 *b* et quae in Germanorum fabulis inclaruit ἠερίη κυνέη („*Nebelkappe*").

851. ὠρέξαθ' (-το)] cf. Δ 307 Π 314. — ἵππων] *bigarum Diomedis*. Mars pedes pugnat; cuius curru in caelum vecta est Venus vs. 363 sqq.

853 sq. Hastam in Diomedem intentatam Minerva ita detorquet ut supra currum et Diomedis caput aërem inanem feriat. Sic Martis hastam ab Hercule eadem dea avertit Hes. Scut. 455 sq., Aeneae hastam ab Achille Υ 439 sq., et Δ 130—134 sagittae a Pandaro emissae cursum ita mutavit ut vulnus non letale infligeret.

855—858. Prius quam Mars novum ictum posset inferre, a Diomede est percussus.

τῆι ῥά μιν οὖτα τυχών, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψε, 858[b] cf. Φ 398
ἐκ δὲ δόρυ 'σπάσεν αὖτισ. ὃ δ' ἔβραχε χάλκεοσ Ἄρησ,
ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐϝίϝαχον ἢ δεκάχιλοι 860 sq. = Ξ 148 sq.
ἀνέρεσ ἐν πολέμωι, ἔριδα ξυνάγοντεσ Ἄρηοσ.
τοὺσ δ' ἄρ' ὑπὸ τρόμοσ εἷλεν Ἀχαιούσ τε Τρῶάσ τε
δϝείσαντασ· τόσον ἔβραχ' Ἄρησ ἄατοσ πολέμοιο.
οἵη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀὴρ
καύματοσ ἒξ ἀνέμοιο δυσαέοσ ὀρνυμένοιο,
τοῖοσ Τυδεΐδηι Διομήδεϊ χάλκεοσ Ἄρησ
'φαίνεθ' ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰσ οὐρανὸν εὐρύν.
καρπαλίμωσ δ' ἵκανε θεῶν ἕδοσ, αἰπὺν Ὄλυμπον, 868[b] = 367
πὰρ δὲ Διὶ Κρονίωνι καθέζετο θυμὸν ἀχεύων, 869[a] = 906
'δεῖξεν δ' ἄμβροτον αἷμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆσ,
καί ϝ' ὀλοφυρόμενοσ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζε' ὁρῶν τάδε καρτερὰ ϝέργα; 872 cf. 757
αἰεί τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότεσ εἰμὲν 873 sq. cf. 383 sq
ἀλλήλων ϝιότητι, χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντεσ.

---

860. *τ'(ε)*] *δ'* T (cf. Ξ 148). — *ἐϝί(ϝ)αχον* Bentley] *ἐπίαχον.* || 864. *ἐκ νεφέων*] cf. comment. || 871. *ϝ'(ε)* Brandreth] *ῥ'* Ω (item Λ 815 Π 22 Σ 72 β 362 π 22 ρ 40). Cf. *καί μ'* κ 265, 324, 418 λ 154, 472, 616. || 874. *δ'(ἐ)*] sic Ar., om. T.

---

859. ἔβραχε] cf. Π 468.
— et 866. χάλκεοσ Ἄρησ] cf. vs. 704.

860—863. Cf. Φ 407, ubi pingitur Mars septem iugera corpore tegens. Belli deus multo etiam magis quam fortissimus mortalium est βοὴν ἀγαθόσ, βριήπυοσ ideo dictus Ν 521. *Neptuno* par vocis volumen tribuitur Ξ 148—150 (qui locus interpolatus videtur).

861. ἔριδα ξυνάγοντεσ Ἄρηοσ] cf. Β 381.

864 sq. Assimulatur Mars ἐρεμνῆι λαίλαπι, ut dicitur Υ 51: *turbini pulveris,* qui post diuturnum calorem vento subito coorto e solo exsiccato surgat. Cf. verba nuntii Sophoclei: ἐν αἰθέρι | μέσωι κατέστη λαμπρὸσ ἡλίου κύκλοσ | καὶ καῦμ' ἔθαλπε· καὶ τότ' ἐξαίφνησ χθονὸσ | τυφὼσ ἀείρασ σκηπτόν, οὐράνιον ἄχοσ, | πίμπλησι πεδίον κτέ. (Antig. 415 sqq.). Sed nostro loco quae sit vis vocis ἐκ νεφέων non satis apparet.

865. δυσᾱέοσ] adi. redit Ψ 200 ε 295 μ 289 ν 99. Cf. ἀκρᾱήσ β 421 ξ 253, 299, ἀλιᾱήσ δ 361, ἐϋᾱήσ Hes. Op. 599 fr. Cypr. apud Herodot. II 117, ζᾱήσ Μ 157 ε 368 μ 313, ὑπερᾱήσ Λ 297.

867—869. Currus (cf. vs. 356—368) necessarius igitur non erat. Nempe dis, ut heroibus Homericis, vix ullum usum praestant currus illi, quorum tam multis locis fit mentio. — Locutio ὁμοῦ νεφέεσσι id quod *nubibus involutus, abditus* valet; cf. ὁμοῦ νεκύεσσι *in mediis caesorum corporibus* Ο 118.

870. ἄμβροτον αἷμα] cf. Ε 339—342.

872. νεμεσίζε'(αι)] § 117.

σοὶ πάντεσ μαχόμεσθα· σὺ γὰρ ’τέκεσ ἄφρονα κούρην,
ὀλομένην, ἧι τ’ αἰὲν ἀήσυλα ϝέργα μέμηλε.
ἄλλοι μὲν γὰρ πάντεσ, ὅσοι θεοί εἰσ’ ἐν Ὀλύμπωι,
σοί τ’ ἐπιπείθονται καὶ δεδμήμεσθα ϝέκαστοσ,
ταύτην δ’ οὔτ’ ἔπεϊ προτιβάλλεαι οὔτε τι ϝέργωι, 879 cf. h. Cer. 199
ἀλλ’ ἀνιεῖσ, ἐπεὶ αὐτὸσ ἐγείναο παῖδ’ ἀΐδηλον·
ἣ νῦν Τυδέοσ υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα
μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ’ ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ’ ἐπὶ καρπῶι, 883 sq. = 458 sq.
αὐτὰρ ἔπειτ’ αὐτῶι μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ϝῖσοσ. 884b = 438
ἀλλά μ’ ὑπήνεικαν ταχέεσ πόδεσ· ἦ τέ κε δηρὸν
886 *αὐτόθι πήματ’ ἔπασχον ἐν αἰνῆισιν νεκάδεσσι.“*
888 *τὸν δ’ ἄρ’ ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύσ·*
„μή τί μοι, ἀλλοπρόσαλλε, παρεζόμενοσ μινύριζε.

887 *ἤ κεν ζὼσ ἀμενηνὸσ ἔα χαλκοῖο τυπῆισι.*

876. *ἀήσυλα*] *ἀΐσυλα* Knight, *ἀτάσθαλα* Nauck. ‖ 879. *ἔπεϊ*] neglecto *ϝ*, **τὴν δ’ οὔτ’ ἄρ ϝέπεϊ* (coll. *Α* 115)? ‖ 881. *ὑπέρθυμον*] *ὑπερφίαλον* Ar. ‖ 885 et 895. *δηρὸν*] neglecto *ϝ* (*δϝηρὸν*). ‖ 887. Del. Knight (cum vs. 885 sq.). Imitator proditur vitiosa form *ζώσ* (vel *ζῶσ*) pro *ζωιόσ*; adi. *ἀμενηνόσ* in Iliade †. Male i tellectus versus 886 (quasi *moriturum* se fuisse dixisset Mars) peperit emblema. Brandreth *ἢ ζωιὸσ*. Cf. *Π* 445.

875. *Tibi stomachamur omnes* (μάχεσθαι ut Ι 32 al.), *tu enim istius pater es.* Iratus est qui sic loquitur; nam ei potissimum caelites, qui stant a parte Troianorum, habent quod de Minerva nunc conquerantur. Accuratius locuta Iuno ad Iovem Δ 29: οὔ τοι πάντεσ ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι. Quamquam *nulli* caelitum gratum esse potuit si semper — quod perhibet deus iuvenis dolore cruciatus et ira percitus — negotia eis facesseret Minerva.

876. ὀλομένην] § 21.

— ἀήσυλα] vox †, ignota, nisi plenior haec est adiectivi αἰσύλου forma. Ecquid huc facit ἀήσυρα Aesch. Prom. 452 Apoll. Rh. II 1102?

879 sq. *Istam neque verbis neque ipsa re compescis, sed etiam instigas: tua scilicet est filia!* — In scholiis Hesiodus dicitur pronomen αὐτόσ *solus* interpretatus fabulam quae est de Minerva e Iovis capite nata inde finxisse (cf. Hes. Theog. 924 h. Ap. 314, 323 sq.); sed credibile non est Hesiodum ex Homero id duxisse. Facilius crediderit quispiam Homerum nostro loco Hesiodi — id est priscae fabulae quam Hesiodus enarravit — fuisse memorem; sed cuiusmodi natales Homerus Minervae tribuerit nusquam apparet, nostro autem loco ad pronomen αὐτόσ sive *ipse* interpretandum (= σύ vs. 875) nullis artificiis opus est.

881. Διομήδεα] § 73.

883. Κύπριδα] cf. Ε 330.

886. αὐτόθι] § 322.

— ἐν . . . νεκάδεσσι] †. Idem valet ὁμοῦ νεκύεσσι loco simili Ο 118 et ἐν νεκύων ἀγύρι Π 661.

889. ἀλλοπρόσαλλε] cf. vs. 831.

ἔχθιστοσ δέ μοί ἐσσι θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι· 890 cf. Α 176
αἰεὶ γάρ τοι ἔρισ τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε. 891 = Α 177
μητρόσ τοι μένοσ ἐστὶν ἀνάνσχετον, οὐκ ἐπιϝεικτόν, 892[b] cf. Π 549[a]
Ἥρησ· τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῆι δάμνημι ϝέπεσσι.
τῶι σ᾽ ὀΐω κείνησ τάδε πασχέμεν᾽ ἐνεσίηισι.
ἀλλ᾽ οὐ μάν σ᾽ ἔτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε᾽ ἔχοντα· 895[a] cf. Ρ 41
ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένοσ ἐσσί, ἐμοὶ δέ σε ᾽γείνατο μήτηρ.
εἰ δέ τε᾽ ἐξ ἄλλου γε θεῶν ᾽γένε᾽ ὧδ᾽ ἀΐδηλοσ,
καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτεροσ οὐρανιώνων."
ὣσ ᾽φάτο, καὶ Παιήον᾽ ἄνωγέ μιν ἰήσασθαι.
τῶι δ᾽ ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακ᾽ ἔπασσε. 900 cf. 401
ὡσ δ᾽ ὅτ᾽ ὀπὸσ γάλα λευκὸν ἐπειγόμενοσ συνέπηξε
ὑγρὸν ἐόν, μάλα δ᾽ ὦκα περιτρέφεται κυκάοντι,
ὣσ ἄρα καρπαλίμωσ ἰήσατο θοῦρον Ἄρηα.

901 ἠκέσατ᾽· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητόσ γ᾽ ἐτέτυκτο. 901 = 402

892. ἀνάνσχετον vHerwerden] ἀάσχετον (item Ω 708). || 896. ἐκ γὰρ ἐμεῦ] *καὶ γὰρ ἐμὸν (coll. Ζ 180 Ι 538 al.)? Cf. § 92. || 898. ἐνέρτεροσ] sic Ar., -τατοσ Zen. || 899. ἄνωγέ μιν Barnes] ἀνώγει(ν). Cf. § 225. || 900 sq. Versum 901 habet A, om. C D T. Ferri nequit nisi vs. 900 scribatur πάσσων; sic G alii, sed Ar. φαρμακὰ πάσσεν, versum igitur 901 aut damnans aut ignorans. Cf. Δ 514 sq. || 903. περιτρέφεται Herodian. Apoll. lex.] περιστρέφεται Ω. Cf. vs. 831 et ξ 477.

893. -μι ϝέπεσσι] -μ᾽ ἐπέεσσι Ω.

894. ὀΐω] *puto*. Irridentis nunc est *putandi* hoc verbum, nam optime novit Iuppiter quid egerit Iuno; cf. vs. 757—760.

— πασχέμεν᾽(αι)] § 125.

— ἐνεσίηισι] § 21.

897. τε᾽(ο)] § 99.

— ᾽γένε᾽(ο)] § 117.

898. *Et dudum in humiliorem aliquanto locum detrusus esses quam est is in quo habitamus caelites* (= οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι vs. 890). Cum risu amaro haec dicuntur. — Hoc uno loco Homerico dubitari potest an patronymicum sit οὐρανίωνεσ, *Urani* igitur *filios* sive Titanes in Tartarum detrusos (Hes. Theog. 720 sqq.) significans (cf. Ξ 274 Ο 225 Θ 14 sqq., 479 sqq.), et sic Ar.; sed simplicior est ratio quam iniimus, et melius congruit cum vocum οὐρανοῦ et οὐρανιώνων (= ἐπουρανίων Ζ 129 al.) usu e ceteris locis Homericis cognito. — Cf. Α 99.

899 sq. De *Paeeone* cf. vs. 401.

900. ὀδυνήφατα] cf. vs. 401.

902. ὀπὸσ] *sucus ficulneus.*

— ἐπειγόμενοσ συνέπηξε] *celeriter cogit.* Idem participii usus est Ζ 388 Ψ 119 λ 339.

903. περιτρέφεται] *concrescit, firmum fit*; cf. ι 246 ξ 477 ψ 237 Ar. Nub. 151 Theocr. XXV 106. Hinc caseus recens coactus vocabatur τροφαλίσ (Ar. Vesp. 836 al.). Primaria verbi potestas *densum* sive *firmum faciendi* agnoscitur in adiectivo τραφερόσ *firmus*: ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρήν Σ 309 υ 98 h. Cer. 43 = *cum per terram tum per mare.* Cf. etiam τρόφι κῦμα Λ 307, ἀνεμοτρεφὴσ Λ 256 Ο 625.

— κυκάοντι] § 191.

τὸν δ' Ἥβη 'λοῦσεν, χαρίεντα δὲ ϝείματ' ἔϝεσσε·
πὰρ δὲ Διὶ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων. 906 cf. Λ 405 906ᵃ = 869

αἳ δ' αὖτισ πρὸσ δῶμα Διὸσ μεγάλοι' ἐνέοντο,
Ἥρη τ' Ἀργείη καὶ Ἀλαλκομενηῒσ Ἀθήνη, 908 = Δ 8
παύσασαι βροτολοιγὸν Ἄρη' ἀνδροκτασιάων,

Z

Τρώων δ' ᾠώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπισ αἰνή·
πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη πεδίοιο,
ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα
μεσσηγὺσ Σιμόεντοσ ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοάων.
Αἴασ δὲ πρῶτοσ Τελαμώνιοσ, ἕρκοσ Ἀχαιῶν, 5ᵃ = M 378 cf. Ξ 511
Τρώων 'ρῆξε φάλαγγα, φάοσ δ' ἑτάροισιν ἔθηκε,
ἄνδρα βαλὼν ὃσ ἄριστοσ ἐνὶ Θρήϊκεσσ' ἐτέτυκτο,
υἱὸν Ἐϋσσώροι', Ἀκάμαντ' ἠΰν τε μέγαν τε.
τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτοσ κόρυθοσ φάλον ἱπποδασείησ, 9-11 = Δ 459 sqq.
ἐν δὲ μετώπωι ἔπηξε, 'πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότοσ ὄσσ' ἐκάλυψε.
Ἄξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ
Τευθρανίδην, ὃσ ἔναιεν ἐῢ κτιμένηι ἐν Ἀρίσβηι
ἀφνειὸσ βιότοιο, φίλοσ δ' ἔεν ἀνθρώποισι·

---

906. Ar. — ‖ 909. Ἄρη('α) A[1]] Ἄρην Herodian. Ω. ‖ 2. ἔνθ' ἴθυσε μάχη] *ἔνθα μάχη θυῖεν? Cf. § 3 et ν 85 Π 699 al. ‖ 4. Sic Ar., certe in ed. altera; „ἐν τοῖσ ἀρχαίοισ" („ἐν τοῖσ Ἀρισταρχείοισ" Lehrs, „ἐν ταῖσ ἀρχαίαισ *editionibus*" Leaf) legebatur μεσσηγὺσ ποταμοῖο Σκαμάνδρου καὶ στομαλίμνησ. Chaeris μεσσηγὺσ ποταμοῖο Σκαμάνδρου καὶ Σιμόεντοσ. Vox στομαλίμνη vitio nata; στόμα λίμνησ habet Apoll. Rh. IV 1572 (item Nonn. XXXIII 214 Coluth. 211 Tryphiod. 326, cf. etiam Theocrit. IV 23 et ἠϊόνοσ στόμα μακρόν Ξ 36). Sed et lectio vulgata est molesta (cf. comment.); fortasse postmodo additus est versus.

---

905. 'λοῦσεν] § 295.

907. μεγάλοι'(ο)] § 59.

908 sq. Deae Argiva et Achiva deum Troianum fugarunt. Cf. Δ 8.

1. ᾠώθη] *a caelitibus derelicta erat.* Troiani, qui modo superiores fuerunt, cum iis praeesset Mars (cf. Δ 439), iam repelluntur, postquam a Diomede hic deus est vulneratus; cf. vs. 433—439.

2. πεδίοιο] cf. B 785.

4. Σιμόεντοσ] cf. E 773 sq. — Inter duo haec flumina pugnatum esse non nisi h. l. dicitur, cuius loci dubia est lectio. Simoënti in planitie inter urbem et castra Achivorum non fuit locus.

5—8. Post Martem a Diomede victum ab Aiace vincitur is cuius formam Mars induerat; cf. E 462. Sic poeta noster parallelas duas fabulas coniunxisse videtur.

6. φάοσ] § 71.

7. Θρήϊκεσσ'(ι)] § 17.

8. Ἐϋσσώροι'(ο)] § 59.

9. φάλον] cf. E 743 sq.

14. ἔεν] § 302.

πάντας γὰρ 'φιλέεσκεν ὁδῶι ἔπι ϝοικία ναίων.
ἀλλά ϝοι οὔ τις τῶν γε τότ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον 16^{b} = Γ 289 δ 292 cf. B 873
πρόσθεν ὑπαντιάσας, ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπέϝρα,
αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὅς ῥα τόθ' ἵππων
ἧσκεν ὑφηνίοχος· τὼ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.
Δρῆσον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξε·
'βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὕς ποτε νύμφη
Νηῒς Ἀβαρβαρέη 'τέκ' ἀμύμονι Βουκολίωνι.
Βουκολίων δ' ἔεν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος
πρεσβύτατος γενεῆι, σκότιον δέ ϝε 'γείνατο μήτηρ.
ποιμαίνων δ' ἐπ' ὄϊσσι 'μίγη φιλότητι καὶ εὐνῆι,
ἣ δ' ὑποκυσαμένη διδυμάονε 'γείνατο παῖδε. 26^{a} = λ 254
καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
Μηκιστηϊάδης καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα. 28^{b} cf. H 122 O 524 Π 782, 846 X 368
Ϝαστύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης·
Πιδύτην δ' Ὀδυσεὺς Περκώσιον ἐξενάριξε
ἔγχεϊ χαλκείωι, Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
Ἀντίλοχος δ' Ἄβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῶι
Νεστορίδης, Ἔλατον δὲ ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
'ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐϋρρείταο παρ' ὄχθας
Πήδασον αἰπεινήν. Φύλακον δ' ἕλε Λήϊτος ἥρως
φεύγοντ'· Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξε.
Ἄδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος

---

17. *ἀπέϝρα* § 150[5]] *ἀπηύρα.* || 18. *Καλήσιον*] *Καλέσσιον* Fic…, ut *Ἀρχέσσιος* (δ 755 al.). Cf. *Καλήτωρ.* || 21. *Πήδασον*] *Πήρεχον* Ar. (?), *Τήρεχον* olim alii. || 25. *ὄϊσσι* § 74] *ὄεσσι.* || 34. *'ναῖε δὲ*] *ὃς ναῖε* Zen. (item N 172). — *Σατνιόεντος*] *Σαφνιόεντος* l. a. apud Strab. 606. || 35. *Φύλακον*] *Σχεδίον* Herodian.

---

15. Cf. fabula quae fuit de *Admeto* mortalium hospitalissimo (Ar. Vesp. 1238 al.) et id quod Herodotus VI 127 narrat de *Laphane* prisco heroë Arcade, qui cum Dioscuros aliquando excepisset hospitio, ἀπὸ τούτου ἐξεινοδόκει πάντας ἀνθρώπους.

17 et 21. Cf. E 144.

19. ὑφηνίοχος] †, cf. Λ 521 sq. et δ 386.

— γαῖαν ἐδύτην] id quod *mori* significat etiam Z 411 ω 106. Proprie est *terram, humum invadere.* Nempe morientium ψυχαὶ ἐκ ῥεθέων Ἀϝιδόσδε βαίνουσι, quam mortuorum regionem κατὰ χθονός collocavit poeta Iliadis. Cf. Ψ 100 et O 188.

21—26. Similes fuere fabulae de *Anchisa* et de *Paride* a deabus amatis. Cf. Γ 409.

23. ἔεν] § 302.

24. σκότιον] adi. †, *furtim,* cum innupta esset puella (= παρθένιον Π 180).

ζωιὸν ἕλ'· ἵππω γάρ ϝοι ἀτυζομένω πεδίοιο
ὄζωι ἔνι βλαφθέντε μυρικίνωι, ἀγκύλον ἅρμα
ϝάξαντ' ἐν πρώτωι ῥυμῶι, αὐτὼ μὲν ἐβήτην — 40ᵃ = Π 371
πρὸσ πόλιν, ἧι περ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι 'φοβέοντο, — 41 cf. Φ 4, 554
αὐτὸσ δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη — 42 = Ψ 394
πρηνὴσ ἐν κονίηισιν ἐπὶ στόμα. πὰρ δέ ϝοι ἔστη
Ἀτρεΐδησ Μενέλαοσ ἔχων δολιχόσκιον ἔγχοσ.
Ἄδρηστοσ δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων· — 45ᵇ = κ 264; 46 = Λ 131
„ζώγρεε, Ἀτρέοσ υἱέ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα. — 46ᵇ cf. Ω 137, 555
πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸσ κειμήλια κεῖται, — 47 cf. Λ 132; 48 sq. = Λ 133 sq.
χαλκόσ τε χρυσόσ τε πολύκμητόσ τε σίδηροσ· — 48 = Κ 379 φ 10 cf. ξ 324
τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα, — 49 cf. Κ 380
εἴ περ ἐμὲ ζωιὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν." — 50 = Κ 381 cf. Λ 135
ὣσ 'φάτο, τῶι δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθε· — 51 cf. Β 142
καὶ δή μιν τάχ' ἔμελλε θοὰσ ἐπὶ νῆασ Ἀχαιῶν
δώσειν ϝῶι θεράποντι καταξέμεν', ἀλλ' Ἀγαμέμνων
ἀντίοσ ἦλθε θέων, καὶ ὁμοκλήσασ ϝέποσ ηὔδα·
„ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὲ σὺ κήδεαι οὕτωσ — 55ᵃ = Ρ 238
ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ ϝοῖκον

46. ζώγρεε] ζώγρεέ μ' Brandreth. Cf. Κ 378. || 50. *περ] κεν Ω, item Κ 381. Abest κεν vs. par. Λ 135. Cf. Ι 445. || 51. ἔπειθε Α] ὄρινε C T (ut locis par.). || 54. ἀντίοσ] sic Ar., -ον Zen. L. Perpetua haec est confusio; item Λ 94 (Ν 448) ν 226 π 14, 53 ρ 257, 529 χ 90. Contrarium obtinet Λ 129, 219, 553 Μ 44 Ρ 662, cf. etiam Τ 70 Χ 113 ξ 278 τ 478 χ 90 ψ 89, πλησίοσ -ον Ζ 245, 249 Ψ 732 β 149 μ 102.

38. πεδίοιο] cf. Β 785.

40 sq. Fracto temonis capite equi liberati — sed iugo etiam iuncti — currum reliquerunt; cf. Π 371 et Ψ 392 sq. — Ipsi currui loris non erant alligati (cf. tamen Π 475).

45. λαβὼν ... γούνων] cf. Α 500.

46. Ζώγρεε] § 14 et 191 et Ε 698. — σὺ δ'(ὲ)] oppositum est quod mente est supplendum: ἐμέ, item Λ 181. Cf. Α 191. *Me serva et ipse amplum pretium accipe* = *me si servaveris*, et ipsi tibi utile id erit, *magnis* enim *opibus beaberis*. Etiam Ω 137, 555 h. Ap. 274 ita usurpatum est δέξαι.

48. πολύκμητοσ ... σίδηροσ] *instrumenta ferrea multo labore confecta.* Ferri hoc epitheton, quo — ut et ipso verborum ordine — indicatur quanto in honore ferrum fuerit ea aetate, redit Κ 379 Λ 133 ξ 324 φ 10; δ 718 autem πολύκμητοσ θάλαμοσ est *conclave operose aedificatum.* — E regum Mycenaeorum sepulcris antiquissimis auro refertis non nisi *annulos* aliquot e ferro, utpote tunc pretiosissimo, confectos protraxit Schliemann. Cf. Ψ 826—835.

51. ἄρα ... ἔπειθε] *persuadere igitur incipiebat.*

56 sq. ἦ — Τρώων!] *optime profecto tecum actum est!* πάνυ ἀγαθά σε ἔδρασαν Τρῶεσ!

πρὸσ Τρώων! τῶν μή τισ ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον 57ᵇ = μ 287 cf. ι 286
χεῖράσ θ' ἡμετέρασ, μηδ' ὅν τινα γαστέρι μήτηρ
κοῦρον ἐόντα φέροι, μηδ' ὃσ φύγοι, ἀλλ' ἅμα πάντεσ
Ϝιλίου ἐξαπολοίατ' ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι."
ὣσ ϝειπὼν παρέπεισεν ἀδελφεόο φρένασ ἥρωσ, 61 = Η 120 Ν 788
αἴσιμα παρϝειπών, ὃ δ' ἀπὸ ϝέθεν ὤσατο χειρὶ
ἥρω' Ἄδρηστον· τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
οὖτα κατὰ λαπάρην, ὃ δ' ἀνετράπετ', Ἀτρεΐδησ δὲ 64ᵃ = Ξ 447, 517
λὰξ ἐν στήθεσι βὰσ ἐξέσπασε μείλινον ἔγχοσ.
Νέστωρ δ' Ἀργεΐοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσασ·
„ὦ φίλοι ἥρωεσ Δαναοί, θεράποντεσ Ἄρηοσ, 67 = Β 110
μή τισ νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενοσ μετόπισθε
μιμνέτω, ὥσ κε πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆασ ἵκηται,
ἀλλ' ἄνδρασ κτείνωμεν· ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ϝέκηλοι
νεκροὺσ ἂμ πεδίον συλήσετε τεθνηῶτασ."
ὣσ ϝειπὼν ὤτρυνε μένοσ θυμόν τε ϝεκάστου. 72 = Ε 470
ἔνθα κεν αὖτε Τρῶεσ Ἀρηΐ φίλων ὑπ' Ἀχαιῶν 73 sq. = Ρ 319 sq. 73ᵇ sq. cf. Ρ 336 sq.
Ϝίλιον εἰσανέβησαν ἀναλκίηφι δαμέντεσ,
εἰ μὴ ἄρ' Αἰνείαι τε καὶ Ἕκτορι 'ϝεῖπε παραστὰσ
Πριαμίδησ Ἕλενοσ, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστοσ· 76ᵇ = Α 69
„Αἰνεία τε καὶ Ἕκτορ, ἐπεὶ πόνοσ ὖμι μάλιστα
Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὕνεκ' ἄριστοι
πᾶσαν ἐπ' ἰθύν ἐστε μάχεσθαί τε φρονέειν τε, 79ᵃ = δ 434ᵇ
στῆτ' αὖθι, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων

---

59. *φέροι*] *φέρει* A². || 61. *παρέπεισεν* A] *ἔτρεψεν* Ω. — *ἀδελφεόο* § 59] *-φειοῦ.* || 71. Sic Ar., Zen. *Τρώων ἂμ πεδίον συλήσομεν ἔντεα νεκρούσ.* || 72. *θυμόν τε* Bentley] *καὶ θυμόν.* || 74. *ἀναλκίηφι* § 46] *-κ(ε)ίῃσι.* || 76. *οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστοσ*] sic et *μάντισ τ' οἰωνοπόλοσ τε* Ar.

---

59. κοῦρον] *sobolem virilem.* Vox apud poetam ita usurpata non redit.

61. ἀδελφεόο] § 59.

62. αἴσιμα παρϝειπών] recte dicere Agamemnon visus est Menelao, neque poeta eius verba improbat. Nempe saevitiei insolitae – nam impuberibus certe et feminis parci solebat (cf. Δ 238) – iusta causa ei visae sunt induciae impie violatae.

63. Iterum Adrastus occiditur a Diomede Λ 333, tertium a Patroclo Π 694. Nisi Iliadis poeta, quod veri simile est, *homonymos* hos duxit.

68. ἐπιβαλλόμενοσ] *appetens.* Medium non redit (act. Ψ 135 ζ 320 ο 297).

71. νεκροὺσ ... κατατεθνηῶτασ] cf. Χ 203 et § 160.

74. Ϝίλιον εἰσανέβησαν] cf. Π 395.

76. Cf. Verg. Aen. III 359–361. — οἰωνοπόλων] cf. Α 63.

77. ὖμι] § 92.

80. αὖθι] § 322.

πάντηι ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
φεύγοντασ πεσέμεν, δηΐοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεί κε φάλαγγασ ἐποτρύνητον ἁπάσασ,
ἧμεσ μὲν Δαναοῖσι μαχεσσόμεθ' αὖθι μένοντεσ,
καὶ μάλα τειρόμενοί περ, — ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει, — 85ᵇ = τ 73
Ἕκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, ϝειπὲ δ' ἔπειτα
μητέρι σῆι καὶ ἐμῆι· ἣ δὲ ξυνάγουσα γεραιὰσ
νηὸν Ἀθηναίησ γλαυκώπιδοσ ἐν πόλι' ἄκρηι,

89 οἴξασα κληῗδι θύρασ ἱεροῖο δόμοιο,

87. γεραιὰσ] γεραιρὰσ l. a. ant., item vs. 270 (et 287, 296?). || 89. Hic versus, qui loco par. non redit (cf. vs. 270), abundare dicitur in schol. (item versus 88). Cf. commentarius. Codex autem A quoniam versus 26 (non 25, ut assolet) in hac pagina habet exaratos, apparet eius archetypum in margine unum aliquem versum habuisse additum, in exemplo igitur unde archetypum illud descriptum fuit omissum; et quoniam inter versus vicinos suspectus nullus est aut fuit, tantum non certum videtur versum 89 in textu archetypi codicis A defuisse.

81 sq. ἐν χερσὶ γυναικῶν | φεύγοντασ πεσέμεν] cf. I 234 sq. et de πεσέμεν infinitivi forma § 126.

82. δηΐοισι] § 17.

84. ἧμεσ] § 92.

— μαχεσσόμεθ'(α)] § 291.

86. Quod in ultimo rerum discrimine Hector Troiae propugnator fortissimus, qui vel οἶοσ ἐρύετο ϝίλιον ἱρήν (vs. 403), e pugna abire est iussus, id poeta non finxisset, vix enim prudentis ducis id fuit consilium (cf. vs. 433—439), nisi occasionem, qua Hector cum uxore confabulari et ei valedicere posset, voluisset captare. Ceterum cf. N 740—744 et P 186—214. Matronarum autem preces ad deam urbis tutelarem optime huic temporis articulo conveniunt. At Minervam Ilii deam tutelarem — cuius cultum poetae nostro cognitum fuisse cum aliunde fit verisimile tum e nostro loco apparet, posteris autem saeculis permansisse constat (cf. γ 132—135), — vix admittebat carmen in quo nusquam non ut acerrima Troianorum adversaria haec dea celebraretur. Dandum hoc poetae nostro, eiusmodi laqueis, dum priscas fabulas enarrat, ornat, coniungit, identidem irretito. Ad Minervam *Iliacam* (ῥυσίπτολιν) matronae nunc precantur ut a Minerva *Achiva* et huius alumno Diomede urbem tutetur, haud secus atque Iovem *Olympium* vel *Dodonaeum* passim in Iliade Iovi *Idaeo* adversari videmus (cf. A 1—7 γ 132—135 Θ 540). Cum nostro loco egregie congruit mos Atheniensium quinto quoque anno peplum in Minervae delubrum antiquissimum pompa sollemni deferendi, quo priscum huius deae signum ornaretur. Proprium igitur id fuit Minervae Poliadis cultui. Praeterea cf. E 735 Θ 386.

88. πόλι'(ι)] § 74.

89. Molestus hic est versus, quia talia non *mandari* solent, sed tum demum cum fiunt a poeta *enarrari* (cf. vs. 298). Imitatorem produnt verbi forma contracta οἴξ. (cf. § 241) et vox κληῗσ sive *obex* (cf. α 442 et ad φ 6) *clavem* significans, ut apud posteros, nec non vox δόμοσ sive *aedes*. Nam ipse poeta *fanum subdiale* cogitavit (cf. vs. 93).

πέπλον, ὅ ϝοι δοκέει χαριέστατοσ ἠδὲ μέγιστοσ   90-92 cf. 271 sqq.
ἔμμεν᾽ ἐνὶ μεγάρωι καί ϝοι πολὺ φίλτατοσ αὐτῆι,
θεῖναι Ἀθηναίησ ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,   92 cf. 303
καί ϝοι ὑποσχέσθαι δύο καὶ δέκα βοῦσ ἐνὶ νηῶι   93-97 = 274 sqq. 93^b = 308
ἤνισ ἠκέστασ ἱερευσέμεν᾽, αἴ κ᾽ ἐλεήσηι   94 cf. 309
ϝάστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχουσ καὶ νήπια τέκνα·   95 = 310 95^b = *P* 223
αἴ κεν Τυδέοσ υἱὸν ἀπόσχηι Ϝιλίου ἱρῆσ,
ἄγριον αἰχμητήν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο, 97^b = *M* 39
ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημὶ γενέσθαι.
οὐδ᾽ Ἀχιλῆά ποθ᾽ ὧδέ γ᾽ ἐδέδϝιμεν, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
ὅν πέρ φασι θεᾶσ ἒξ ἔμμεναι, ἀλλ᾽ ὅδε λίην
μαίνεται· οὔ τίσ ϝοι δύναται μένοσ ἰσοφαρίζειν."
ὣσ ἔφαθ᾽, Ἕκτωρ δ᾽ οὔ τι κασιγνήτωι ἀπίθησε,
αὐτίκα δ᾽ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,   103-106 = *E* 494 sqq.
πάλλων δ᾽ ὀξέε δοῦρε κατὰ στρατὸν ὤιχετο πάντηι,

---

90. ὃ Bentley] ὅσ. || 94. ἠκέστασ] *νηκέστασ? Item vs. 275, 309. Adi. si *indomitas, a iugo liberas* significat (a verbo κένσαι), ἠ- pro ἀ- recte habere nequit. Cf. νήγρετοσ. || 96. αἴ] ὣσ Ar. (cf. τ 83). || 101. οὔ Bentley] οὐδέ. — ἰσοφαρίζειν] neglecto ϝ (cf. *I* 390); Bentley ἀντιφερίζειν, item Φ 194; cf. v. l. Φ 357, 411. || 104. ὀξέε δοῦρε] cf. *E* 495.

---

91. ἐνὶ μεγάρωι] cf. vs. 288.

92. θεῖναι] de infinitivi usu cf. § 124, de forma § 125.

— ἐπὶ γούνασιν] *sedens* igitur deae simulacrum poeta cogitat, qualia Minervae ξόανα multa olim fuerunt (cf. Strab. 601 Paus. I 26 § 5 al.). Id quod παρά praepositionem ἐπί valere (ut Z 52 η 153), *stetisse* enim Palladia, non recte contendit Aristonicus, poetam cogens dicere id quod dicere debuisse videbatur et verbis vim inferens; nam nihil in hoc contextu est „*iuxta genua*" (ubi igitur? in aëre alicubi? an humi?). Deorum simulacra nisi h. l. et in vs. par. 273, 303 nulla apud Homerum commemorantur, sed eodem spectat locutio ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται P 514 Υ 435 α 267, 400 π 129: genibus deorum imponebantur dona, ut h. l., hinc ipsa vota et quaecumque hominum arbitrio non sunt permissa ibi collocata esse dicuntur.

93. ἐνὶ νηῶι] *in delubro* sive loco subdiali (σηκῶι), aperto, aram habenti; qui locus similis igitur fuit *aulae* aedium privatarum, in qua stabat Iovis ἑρκείου ara (cf. Π 231). Neque in hoc versu neque in vicinia est quidquam quod permoveat nos ad sensum recentiorem *aedis tectae* voci νηῶι nunc tribuendum. Nam θύραι vs. 298 intellegi possunt *ostium muri* sacrum locrum includentis, et deae signum (vs. 92) *sub arbore sacra* collocatum fuisse quin sumamus nihil obstat. Vocis νηοῦ vis = *sedes*, locus ubi numen degit vel habitat, optime apparet h. Merc. 148: ἄντρου νηόσ. Cf. A 39.

94. ἤνισ ἠκέστασ] voces ignotae, quas ex aevo antiquiore in sermone sacrali usque ad aetatem poetae servatas fuisse intellegimus, redeunt locis par., prior etiam K 292 (= γ 382). De adi. ἤκεστοσ cf. nota crit.

ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
οἳ δ' ἐϝελίχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν·
Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, 'λῆξαν δὲ φόνοιο,
'φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντοσ
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν'· ὣσ ἐϝέλιχθεν.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσασ·
„Τρῶεσ ὑπέρθυμοι τηλεκλητοί τ' ἐπίκουροι,
ἀνέρεσ ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδοσ ἀλκῆσ,
ὄφρα κ' ἐγὼ βήω προτὶ Ϝίλιον ἠδὲ γέρουσι
ϝείπω βουλευτῆισι καὶ ἡμετέρηισ' ἀλόχοισι
δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἑκατόμβασ."
ὣσ ἄρα φωνήσασ ἀπέβη κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ·
ἀμφὶ δέ μιν σφύρ' ἔτυπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαινόν,
ἄντυξ, ἣ πυμάτη 'θέεν ἀσπίδοσ ὀμφαλοέσσησ.

110 = Θ 172 O 346 cf. Λ 285 O 424, 485 P 183 [564
111 = I 233 cf. Λ 287
112 = Θ 174 Λ 287 O 487 al.
112[b] cf. δ 527
116 = 369 P 188

Γλαύκου καὶ Διομήδουσ συμβολή.

Γλαῦκοσ δ', Ἱππολόχοιο πάϊσ, καὶ Τυδέοσ υἱὸσ
εἰσ μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.

119[a] = H 13 [Ψ 814
120 = Y 159 cf.

106 et 109. *ἐϝελίχθησαν* et *-θεν* § 41[24]] *ἐλελ.* || 111. *Τρῶεσ καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί* (ut Θ 173 al.) H Gen. — *τηλεκλητοί*] cf. E 491. || 112. Sic Ar., Zen. *ἀνέρεσ ἔστε θοοὶ καὶ ἀμύνετον* (*-τε*, cf. Π 422 et § 52) *ἄστεϊ λώβην.* || 119—236. Olim fuere qui aliorsum (quo?) hoc colloquium transferrent. || 120. *ἀμφοτέρων*] *ἀμφοτέρω* A (ut Ψ 814; cf. Y 159).

113. ὄφρα κ'(ε)] § 126. — βήω] § 122.

114. βουλευτῆισι] †. Ceteris locis *senatores*, e quibus ἡ βουλή constat, sola voce γέροντεσ designantur aut γέροντεσ ἀριστῆεσ (B 404 al.), δημογέροντεσ (Γ 149 Λ 372) dicuntur.

117 sq. Cum ab hostibus Hector se avertit, clipeum reiecit in tergum; cui celeriter currenti et identidem per salebras subsultanti modo cervices feriit clipei ora superior, modo suras inferior. Cf. O 645 sq.

118. πυμάτη] *extrema.* Cf. Y 245.

119—236. Diplen appingebat Ar. „quod essent qui alium locum huic colloquio assignarent." Quemnam igitur locum? In Iliade? Et quinam assignabant? Nescimus. Id certum, aut hoc loco servandum esse episodium quod est de colloquio Glauci et Diomedis, aut omnino ex Iliade esse resecandum; nulli enim huius carminis loco est aptius quam ei quem nunc obtinet. Flagrante sane praelio otium Diomedi aut Glauco non fuit ad placide cum adversario confabulandum et arma mutanda, sed ei rerum statui, qui fuit initio libri Γ, dum viguerunt induciae, vel sub finem libri H, tale quid aptius foret. Ab ea tamen praeliorum specie, quam pingere solet poeta, eiusmodi colloquium non omnino alienum fuit, in hunc autem locum ut reciperet poetam movit nomen *Diomedis*, qui modo

οἳ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντεσ, 121 = *Γ* 15
τὸν πρότεροσ προσέϝειπε βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ·
„τίσ δὲ σύ ἐσσι, φέριστε, καταθνητῶν ἀνθρώπων; 123^a = *Ο* 247 *Ω* 387
οὐ μὲν γάρ ποτ' ὄπωπα μάχηι ἔνι κυδιανείρηι
τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκασ ἁπάντων 125^a = *δ* 32 125^b cf. *Ψ* 890
σῶι θράσεϊ, ὅ τ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχοσ ἔμεινασ·
δυστήνων δέ τε παῖδεσ ἐμῶι μένεϊ ἀντιάουσι. 127 = *Φ* 151 127^b cf. *Φ* 431
εἰ δέ τισ ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθασ, 128 cf. *η* 199
οὔ κεν ἐγώ γε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.
οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντοσ υἱόσ, κρατερὸσ Λυκόϝοργοσ,
δϝὴν ἔεν, ὅσ ῥα θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζε·
ὅσ ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνασ

---

121. *ἰόντεσ*] *ἰόντε* Zen. Aristoph. Ar. (cf. *E* 630). || 123. *σύ*] *σύ γ'* Bentley (ut *E* 237, item locis parall.). Cf. *Λ* 787. || 124. *ποτ'(ε)*] *σέ γ'* vHerwerden (cf. *B* 134 sq.). || 126. *θράσεϊ* Menrad] *θάρσει*. Cf. § 71 et *Ξ* 416. Simile vitium est *P* 573. Roehl *θάρσεϊ σῶι* (cf. *H* 153). || 128. *οὐρανοῦ*] *-νὸν* Ar.

---

quam maxime inclaruit; et sic expletur quodammodo spatium temporis, per quod Hector e planitie in urbem pervenit. Dignum quod conferatur est episodium, quo canitur Hectoris cum Aiace pugna singularis (cf. Η 46), nec non Aeneae genealogia fusius quam res ferebat enarrata Υ 213 sqq. — Glauci genealogia ea quae huic episodio subest in honorem regis alicuius Asiani videtur inventa esse (cf. Herodot. I 147 et quae ad Ε 627—698 sunt annotata).

127. Cf. Λ 393 sq.

— μένε'(ϊ)] § 71.

— ἀντιάουσι] § 191.

128 sq. Concisa oratione utitur Diomedes; nam plena haec foret: *si vero caelitum es aliquis, <non te aggrediar, nam> cum dis non sum pugnaturus.* Similia sunt Thuc. III 13 § 5, 45 § 4 Ar. Ach. 318 Plut. 290 al.; cf. etiam Φ 190 sq. α 188. — „Diomedis animo haec insidebant ex pugna cum Venere et Marte; aliis in mentem non venisset quaerere" (Heyne). Postquam abiit Minerva, heros rediit ad pristinam pietatem, quae a caelitibus abstinere iubebat (cf. Ε 443 sq., 822—824).

129. οὔ κεν] § 326.

130—140. Dionysi non nisi in versibus suspectis Ξ 325 λ 325 ω 74 praeterea apud Homerum fit mentio (nam alienus hinc est ι 197), quapropter et hos versus recentis aetatis esse multi sunt suspicati. Certa tamen causa, ob quam poetae cognitus esse non potuerit mythus qui fuit de Dionyso, nulla est prolata, salvo autem contextu hi versus removeri nequeunt. — Lycurgus rex Edonorum, qui Dionyso est adversatus, etiam Aesch. fr. 122 Soph. Ant. 955 sqq. al. commemoratur.

130. *Neque enim ne Lycurgus quidem . . .*; cf. Β 703.

— υἱόσ] § 17.

131. δϝὴν ἔεν] de verbi forma cf. § 302, de ipsa re Ε 407.

'σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήϊον, αἳ δ' ἅμα πᾶσαι
θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ὑπ' ἀνδροφόνου Λυκοϝόργου
θεινόμεναι βουπλῆγι, Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς
δύσεθ' ἁλὸς κατὰ κῦμα, Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπωι
δεδϝιότα· κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῆι.
τῶι μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ῥεῖα ζώοντες, 138^b = δ 805 ε 122
καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου πάϊς· οὐδ' ἄρ' ἔτι δϝὴν
ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσι.
οὐδέ κ' ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖσ' ἐθέλοιμι μάχεσθαι.
εἰ δέ τίς ἐσσι βροτῶν, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσι, 142^a = ζ 153 142^b cf. Φ 465
ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι." 143 = Γ 429
τὸν δ' αὖθ' Ἱππολόχοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός·
„Τυδεΐδη μεγάθυμε, τίη γενεὴν ἐρεείνεις; 145 cf. Φ 153
οἵη περ φύλλων γενεή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν.
φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη

134. *ἀνδροφόνου Λυκοϝόργου (-ϝέργου)* Heyne] *-νοιο Λυκούργου.* || 135. *φοβηθεὶς*] *χολωθεὶς* Zen.

133. ἠγάθεον] § 21.

— Νυσήϊον] huius montis nomen cum ipsius Dionysi nomine cohaerere videtur. Posteri *Nysam* montem in Aegypto (h. Bacch. 8) et nusquam non quaesiverunt. Nunc *Thraciae* aliqui locus significari videtur, posteri certe Lycurgum Thraciae fecerunt regem.

134. θύσθλα] †; vox a *furendi* stirpe θυσ (θυίειν Α 342 al.) ducta significat instrumenta feminarum furore Bacchico stimulatarum, fortasse *thyrsos.* Alii θύματα, χοάς olim sunt interpretati (Hes. s. v. in fine), et sic postea certe sacerdotes Coi hac voce usi θύστρα dicebant *olei libamina* (P. and H. 38, 24).

135. βουπλῆγι] item †, *stimulus.* Alii intellexerunt *securim* (*bipenni ferumque Lycurgum* Ov. Met. IV 22).

136 sq. Thetis dea marina deum perterritum sinu sive aedibus submarinis recepit, perinde atque *Vulcanum* Σ 398. — Cf. ω 73—75.

139. τυφλὸν] non nisi h. Ap. 172 redit adi. (alibi est ἀλαός).

139 sq. δϝὴν | ἦν] de verbi forma cf. § 302, de ipsa re Ε 407.

141. οὐδέ κ'(ε)] § 326.

142. οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσι] item Φ 465; cf. ἔδειν vel πάσασθαι Δημήτερος ἀκτήν Ν 322 Φ 76. Homines sunt ἀλφεσταί (α 349 ζ 8 ν 261 h. Ap. 458) sive σιτοφάγοι (ι 191 θ 222); a quorum cultu cum deorum immortalium ambrosia vescentium vita beata distinguitur (cf. Ε 340—342 ε 197—199) tum Hippamolgorum vel Cyclopum barbaries (cf. Ν 6 ι 108, 191 Hes. Op. 146). Conferri possunt γλακτο- ἰχθυο- ῥιζο- λωτοφάγοι gentium nomina vel cognomina.

143. ὀλέθρου πείραθ'(τα)] cf. Ν 359.

144. προσηύδα] § 191.

146. Clarum hunc versum, quocum cf. Φ 464—466, multi sunt imitati; Simonides (Amorginus?) attulit ut a „viro Chio" cantatum; praeterea cf. Ar. Av. 685.

τηλεθάουσα φύει, ϝέαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρηι·
ὣσ ἀνδρῶν γενεὴ ἣ μὲν φύεθ', ἣ δ' ἀπολήγει.
εἰ δ' ἐθέλεισ καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' ἐὺ ϝείδηισ, — 150 = Υ 213 cf. Φ 487
152 *ἔστι πόλισ Ἐφύρη μυχῶι Ἄργεοσ ἱπποβότοιο,* 152b = γ 263
ἔνθα δὲ Σίσυφοσ ἦσκεν, ὃ κέρδιστοσ 'γένετ' ἀνδρῶν,
Σίσυφοσ Αἰολίδησ· ὃ δ' ἄρα Γλαῦκον 'τέκεθ' υἱόν,
αὐτὰρ Γλαῦκοσ ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην.
τῶι δὲ θεοὶ κάλλοσ τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν
ὤπασαν. αὐτάρ ϝοι Προῖτοσ κακὰ 'μήσατο θυμῶι,

---

151 *ἡμετέρην γενεήν, πολλοὶ δέ μιν ἄνδρεσ ἴσασι.* 151 = Υ 214 cf. ν 239

---

148. *τηλεθάουσα*] *-θόωντα* Aristoph. — *ὥρηι* Aristoph. pap. Oxyrh. 445 A] *-ρη* Ar. Ω. Cf. *Β* 468. || 149. *φύεθ'* (*-ται*) Brandreth] *φύει*. Cf. *ι* 109. || 151. Versum, qui non legitur loco simili Φ 487 sq., del. Bentley (item Υ 214) propter obiectum locutioni *ὄφρ' ἐὺ ϝείδηισ* insolite additum. Imitator sonum *ϝ* verbi *ϝίσασι* neglexit. || 155. *Βελλεροφόντην*] *Ἐλλεροφόντην* Zen. (teste Eust. ad *Β* 569).

---

148. τηλεθάουσα] § 191.

— δ'(ὲ)] notabile exemplum parataxis; cf. Δ 443. *Nova folia silva gignit cum ver redit.*

150. ϝείδηισ] § 160.

152. *Ephyram* h. l. et vs. 210 non *Thesprotiae* illam urbem dici, cuius alibi apud Homerum fit mentio (cf. Β 659), testatur quod additum est: μυχῶι Ἄργεοσ. *Corinthum* intellegebat Ar., et posteri certe inde ab Eumelo regem Corinthi fecerunt Sisyphum. Sed Corinthus nihilo magis quam Ephyra Thesprotia „in interiore terrae firmae parte" (sive Peloponnesi sive Thessaliae) est sita, suo autem nomine designatur Β 570 Ν 664. Itaque in *Thessalia* potius ea Ephyra, cuius nostro loco mentio fit, est quaerenda; cf. vs. 154. Primitus autem non *homines* sed *di* fuerunt Glaucus numen marinum (cf. vs. 191) et Bellerophon lucis deus, qui Chimaeram sive furvae frigidaeque noctis monstrum (χειμῶνα) devicit, ut Hercules Cerberum, Iuppiter Typhoëum.

154. De epanalepsi cf. Β 671—673.

— Αἰολίδησ] *filius Aeoli.* Qui Aeolus cum *ventorum arbitro* homonymo (κ 2 al.) commune quicquam habere non potuit. Alter Aeoli filius *Cretheus* λ 237 in Thessalia prope Enipeum amnem vixisse dicitur; unde videtur effici etiam Sisyphi sedem Ephyram in Thessalia esse quaerendam (cf. Apollodor. I 7 § 3). Et revera Strabo 442 *Ephyros* ibi ubi postea *Crannon* fuit olim habitasse ait, Herodotus autem VII 176 docet Thessaliae mediam fere partem *Aeolidem* aliquando fuisse dictam. Cf. etiam Hes. fr. 7. Postmodo priscus mythus, qui erat de Aeolo et Sisypho, cum ipsis Aeolibus demigravit Corinthum (cf. Thuc. IV 42).

155. *Bellerophon* alibi apud H. non commemoratur. De quo cf. Pind. Ol. XIII 90—131, et de imperfecti ἔτικτεν usu ψ 178.

157. *Proetum* poeta ubi collocaverit nihilo magis constat quam ubi Bellerophontem, sed in Thessalia quominus et eum quaeramus nihil obstat. In fabulis poetarum recentiorum audie-

ὅσ ϝ' ἐκ δήμου ἔλασσεν — ἐπεὶ πολὺ φέρτεροσ ἦεν — 158ᵇ = H 105
Ἀργείων· Ζεὺσ γάρ ϝοι ὑπὸ σκήπτρωι ἐδάμασσε.
τῶι δὲ γυνὴ Προίτοι' ἐπεμήνατο, δῖ' Ἄντεια,
κρυπταδίηι φιλότητι μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὔ τι
'πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα, δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
ἣ δὲ ψευσαμένη Προῖτον βασιλῆα προσηύδα·
,τεθναίησ, ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
ὅσ μ' ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσηι.'
ὣσ 'φάτο, τὸν δὲ ϝάνακτα χόλοσ 'λάβεν, οἷον ἄκουσε.
κτεῖναι μέν ϝ' ἀλέεινε, 'σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῶι, 167ᵇ = 417
'πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε, 'πόρεν δ' ὅ γε σήματα λυγρά,
γράψασ ἐν πίνακι πτυκτῶι θυμοφθόρα πολλά,
δεῖξαι δ' ἤνωγεν ϝῶι πενθερῶι, ὄφρ' ἀπόλοιτο.
αὐτὰρ ὃ 'βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῆι.
ἀλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἷξε Ξάνθον τε ῥέοντα,

158 et 167. ϝ'(ε) Brandreth] ῥ'. || 159. ϝοι] μιν A. || 164. τεθναίησ] τεθναίην Hartman (coll. Ψ 724, mente supplens αὐτή). || 170. ἤνωγεν § 225] ἠνώγει(ν) Ar. Ω. || 171. ὑπ'(ὸ)] μετ Demetrius Ixion.

bat rex *Tirynthis*; sed Bellerophon heros, qui *Corinthius* ab iis vocabatur, quid *Tirynthe* egisset hi dicere non habebant.

160. δὲ... ἐπεμήνατο] *enim... vesano amore amaverat.* Redditur causa Bellerophontis a Proeto urbe pulsi.

— Προίτοι'(ο)] § 59.

— Quae nostro poetae *Antea* audit, ea a recentioribus *Stheneboea* est vocata.

164. κάκτανε] § 10.

165. μ'(οι)] § 13.

168—170. „*Tristia signa*" Proetus ad socerum deferenda dedit Bellerophonti; pro tessera enim hospitali (Plat. Conv. 191 *d*) similive signo, quo monstrato appareret eum hospitem adesse ab amico missum (cf. vs. 176), *pugillares* ei praebuit clausos et obsignatos, in quibus „*perniciosa multa*" scripserat. Quae cuiusmodi fuerint, docent sequentia (vs. 179 sqq.). Artis scribendi non nisi h. l. apud H. fit mentio (cf. H 175). — Socer Proeti apud posteros *Iobates* audiebat; sed quoniam a poeta nostro aliud nomen atque ab his eius filiae est datum, ipsum quoque alio nomine ab eo designatum esse aut veri simile est aut credibile. Et *Amisodarus* Lycius quoniam „Chimaeram aluisse" dicitur Π 328 sq., hunc nostro loco significari nemo non facile suspicetur, licet temporum ratio — ut saepissime in heroum genealogiis — non satis bene sic conveniat. „Alendi" certe verbum non obstat; nam nostro loco regi persuasissimum fuisse dicitur interemtum iri Bellerophontem, non Chimaeram, quemadmodum in ea fabula, quae est de itinere Argonautarum, Aeetes non dubitavit quin Iasoni a monstris vellus aureum tuentibus certa instaret pernicies.

170. ἤνωγεν] § 225.

προφρονέωσ μιν ἔτιε ϝάναξ Λυκίησ εὐρείησ·
ἐννῆμαρ ʼξείνισσε καὶ ἐννέα βοῦσ ἵερευσε.
ἀλλʼ ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ῥοδοδάκτυλοσ ʼΗώσ, — 175 cf. Ω 785
καὶ τότε μιν ἐρέεινε καὶ ᾔτεε σῆμα ϝιδέσθαι,
ὅττι ῥά ϝοι γαμβροῖο πάρα Προίτοιο φέροιτο.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ,
πρῶτον μέν ῥα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσε
πεφνέμεν᾽. ἣ δʼ ἄρʼ ἔεν θεῖον γένοσ οὐδʼ ἀνθρώπων,
πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα, — 181 sq. = Hes. Theog. 323 sq.
δϝεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸσ μένοσ αἰθομένοιο. — 182ᵇ cf. λ 220
καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε θεῶν τεράεσσι πιθήσασ. — 183ᵇ = Δ 398
δεύτερον αὖ Σολύμοισι ʼμαχέσσατο κυδαλίμοισι·

---

174. ʼξείνισσε] -ζε Gen., Ar. utrumque. || 179. ῥα] ϝε Brandreth.

---

173 sq. Hospitem quemvis, etiam ignotum, comiter recipi iubebat pietas (cf. Ι 222 et Ω 570); postea demum rogabatur quis esset, unde venisset, quid ageret (α 123 sq. γ 69 sq. δ 60 sq., 138 sq., η 190—192, 233—235 θ 28, 550; cf. etiam ι 222 sq.). Unus Cyclops ferus et impius hunc morem aut ignoravit aut non curavit (cf. ι 252—255).

179. ἀμαιμακέτην] *ingentem*? Adi. etiam Π 329 Hes. Theog. 319 tribuitur *Chimaerae*, Ξ 311 *malo navis*. Aliunde non est cognitum (nam imitantis est Pind. Isthm. VIII 74 vel Soph. Oed. R. 177).

180. ἔεν] § 302.

181. *Mixtae figurae* notio debetur priscis pictoribus, ea quae δ 417 sq., 456—460 narrantur ita ut poterant oculis subicere conatis. Varias enim figuras, in quas monstrum aliquod deinceps esset mutatum, alteram iuxta alteram collocabant, quae in unam bestiam multiformem dein concreverunt. Belua illa, quam necare iussus est Bellerophon, modo, ut Proteus dum e Menelai (cf. δ 417 sq., 456 sq.), vel ut Thetis dum e Pelei manibus elabi conatur (cf. Α 358), fiebat *leo*, modo *anguis*, modo *capella*. Ultimo nomine quaenam bestia exotica designata fuerit (*camelus*?) nescimus, sed *capellam* — animal exiguum et innocuum — priscos poetas non cogitasse fert ratio. Sic *crocodilus* sive *lacerta* dictum est monstrum Niliacum, struthio *passer*, phoenix *alauda* vel *upupa* (cf. ad Ar. Av. p. 268—270), hippopotamus *equus*, elephas *bos luca* ab hominibus imperitis, qui novam speciem primum adspectam cum proprio nomine significare non possent, animalibus sibi notis assimularunt.

184. *Solymos* in Lycia aut in Lyciae vicinia quaerendos esse per se intellegitur; Solymorum montes commemorantur ε 283. Quibus locis inter se comparatis efficitur id quod Herodotus statuit I 173, *indigenas* hos fuisse a Lyciis victoribus in montes repulsos, quemadmodum postea Pisidae et Lycaonii „τὰ ἐρυμνὰ καταλαβόντεσ" praedones vivebant, victi quidem sed non subiecti (cf. Xen. Anab.

καρτίστην δὴ τήν γε μάχην ᾿φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.
τὸ τρίτον αὖ κατέπεφνεν Ἀμαζόνασ ἀντιανείρασ.
τῶι δ' ἄρ' ἀνερχομένωι πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε· 187 cf. Δ 392
κρίνασ ἐκ Λυκίησ εὐρείησ φῶτασ ἀρίστουσ 188 sq.^{a} cf. δ 530 sq.
εἷσε λόχον. τοὶ δ' οὔ τι πάλιν ϝοῖκόνδ' ἐνέοντο·
πάντασ γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντησ.
ἀλλ' ὅτε δὴ ᾿γίγνωισκε θεοῦ γόνον ἠῢν ἐόντα,
αὐτόθι μιν κατέρυκε, ᾿δίδου δ' ὅ γε θυγατέρα ϝήν, 192 = Δ 226
᾿δῶκε δέ ϝοι τιμῆσ βασιληΐδοσ ἥμισυ πάσησ·
καὶ μέν ϝοι Λύκιοι τέμενοσ ᾿τάμον ἔξοχον ἄλλων, 194^{b} sq.^{a} = Υ 184 sq.
καλὸν φυταλιῆσ καὶ ἀρούρησ πυροφόροιο. 195 = Μ 314
ἣ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντηι,
Ϝίσανδρόν τε καὶ Ἱππόλοχον καὶ Λαοδάμειαν.
Λαοδαμείηι μὲν παρελέξατο μητιέτα Ζεύσ,
ἣ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν.
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνοσ ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσι,
ἤ τοι ὃ κὰπ πεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶοσ ἀλᾶτο,
ϝὸν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων·
Ϝίσανδρον δέ ϝοι υἱὸν Ἄρησ ἄατοσ πολέμοιο

---

187. δ' ἄρ' ἀνερχομένωι] sic Ar., δ' ἄρ' ἀπερχομένωι olim alii teste Didymo, δ' ἄρ' ἀ ἐπερ[χομένωι] pap. Oxyrh. 445, δ' ἀναερχομένωι L (cf. Δ 392). — δόλον] λόχον A. || 195. πυροφόροιο A] ὄφρα νέμοιτο Ω (ut Υ 185). || 200—202. Post vs. 203—205 collocat Leaf, Koechly del. vs. 200—202 et 205. Si quid mutandum, versus 205 post 199 videtur collocandus. || 200. ἀλλ' ὅτε δή] αὐτὰρ ἐπεὶ Aristot. Probl. 30, 1. || 201. τὸ Ἀλήϊον] hiatus vitiosus, nisi fuit Ϝαλ. || 203. Ϝίσανδρον] Πείσανδρον Strab. 573 et 631. Littera Ϝ abiitne in Π? Cf. Παραιθυρέην l. a. pro (Ϝ)αρ. Β 571.

III 2 § 23). Solymorum nomen aliunde non est cognitum; Semitas fuisse credidere qui, lingua sane invita, Hierosolymorum nomen inde repetiverunt (cf. Tacit. Hist. V 2).

187—190. Similia narrabantur de *Tydeo*; cf. Δ 384—398.

187. δόλον ... ὕφαινε] cf. Σ 367.

192. αὐτόθι] § 322.

194. ἔξοχον ἄλλων] = ἔξοχον πάντων Β 480 Ξ 257 al.; cf. Α 505. Locutio redit Ι 631, 641 Ν 499 Ρ 358 Υ 184 δ 171 ε 118 ζ 158 τ 247.

195. Cf. Σ 588.

199. Europae igitur filium, Minois fratrem non fecit poeta noster, ut posteri (cf. Β 876 sq.).

200. Iung. κεῖνοσ καὶ ἀπήχθετο: *cum heros ille vel invisus esset factus superis*, qui olim adeo ei favissent.

201 sq. Vertit Cic. Tusc. III § 63. *Aleius* Ciliciae campus commemoratur ab Herodoto VI 95.

202. ϝὸν θυμὸν κατέδων] item θυμὸν ἔδειν ι 75 (= κ 143) κ 379, ϝὴν κραδίην ἔδειν Ω 129, φρένασ ἐσθίειν Σ 446. Cf. Ar. Vesp. 287 al.

— πάτον] ut κελεύθουσ Γ 406.

203. δέ] i. q. γάρ, ut saepe apud Homerum. Tristis oberrabat Bellero-

μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισι,
τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήνιοσ Ἄρτεμισ ἔκτα.
Ἱππόλοχοσ δ' ἔμ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημι γενέσθαι· 206^{a} cf. *Ν* 452 *τ* 181 [128^{a}
'πέμπε δέ μ' εἰσ Τροίην, καί μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε 206^{b} cf. *α* 220^{a} *σ*
αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων, 207^{b}, cf. *Δ* 229^{a} *Φ* 230^{b} *μ* 268^{b}, 273^{b}
μηδὲ γένοσ πατέρων αἰσχυνέμεν', οἳ μέγ' ἄριστοι 208 = *Δ* 784
ἔν τ' Ἐφύρηι ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίηι εὐρείηι. 209 cf. *ω* 508
ταύτησ τοι γενεῆσ τε καὶ αἵματοσ εὔχομαι εἶναι." 211 = *Υ* 241
ὣσ 'φάτ', ἐγήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ.
ἔγχοσ μὲν κατέπηξεν ἐνὶ χθονὶ πολυβοτείρηι,
αὐτὰρ ὃ μειλιχίοισι προσηύδα ποιμένα λαῶν·
„ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνοσ πατρώϊόσ ἐσσι παλαιόσ!
Φοινεὺσ γάρ ποτε δῖοσ ἀμύμονα Βελλεροφόντην
'ξείνισ' ἐνὶ μεγάροισιν ἐϝείκοσιν ἤματ' ἐρύξασ.
οἳ δὲ καὶ ἀλλήλοισι 'πόρον ξεινήϊα καλά·
Φοινεὺσ μὲν ζωστῆρα 'δίδου φοίνικι φαεινόν, 219^{b} = *Η* 305
Βελλεροφόντησ δὲ χρύσεον δέπασ ἀμφικύπελλον,
221 καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν ἐν δώμασ' ἐμοῖσι.
224 τῶι νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνοσ φίλοσ Ἄργεϊ μέσσωι
εἰμί, σὺ δ' ἐν Λυκίηι, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι.
ἔγχεα δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὁμίλου·
πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶεσ κλητοί τ' ἐπίκουροι 227^{b} = *Σ* 229
κτεινέμεν', ὃν κε θεόσ γε πόρηι καὶ ποσσὶ κιχήω,

---

222 *Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι, ἐπεί μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα*
κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸσ Ἀχαιῶν.

---

213. *ἐνὶ* Bekker] *ἐπὶ Ω.* Idem vitium est *Ψ* 876; cf. *Η* 441 *Δ* 378 et *Α* 55. || 222 sq. In scholio T *ἄτοποι* dicuntur; del. Knight. Qui versus hos inseruit, pronomen *μιν* non ad *δέπασ* sed ad *Φοινεύσ* rettulisse videtur. || 225. *τῶν*] *τὸν* T. Cf. *ο* 228. || 226. *ἔγχεα δ' ἀλλήλων* Ar. A C] *ἔγχεσι δ' ἀλλήλων Ω*, (*ἔγχεσι δ'*) *ἀλλήλουσ* Zen. || 227. *κλητοί*] cf. *Γ* 451.

---

phon, quia filius ab hostibus interemtus erat, filiam subita mors abripuerat.

205. χρυσήνιοσ] *Dianae* epitheton insolitum; *Martis* est θ 285, cuius dei currus commemoratur Ε 356 Ο 119 alibi. Cf. χρυσηλάκατοσ Π 183 al.

206. ἔτικτε] cf. ψ 178.

213. πολυβοτείρηι] § 21.

214. προσηύδα] § 191.

220. χρύσεον] § 18 et 61.

221. μιν] τὸ δέπασ.

225. τῶν] constructio ad sensum, quasi non Λυκίηι sed Λυκίοισι dixerit. Cf. Ε 638.

226—229. Cf. Λ 542.

226. καὶ] non nunc tantum, quod facillimum, sed tum quoque cum in medio praelii tumultu versabimur.

228. κτεινέμεν'(αι)] § 125.
— κιχήω] § 122.

πολλοὶ δ' αὖ σοὶ Ἀχαιοὶ ἐναιρέμεν', ὅν κε δύνηαι.
τεύχεα δ' ἀλλήλοισ' ἐπαμείψομεν, ὄφρα καὶ οἵδε
γνώωσ' ὃ ξεῖνοι πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι." — 231 cf. α 187
ὣσ ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων ἀΐξαντε,
χεῖράσ τ' ἀλλήλων 'λαβέτην καὶ ἐπιστώσαντο. — 233 cf. Φ 286
ἔνθ' αὖτε Γλαύκωι Κρονίδησ φρένασ ἐξέλετο Ζεύσ, — 234 cf. Ι 377 Σ 311 Τ 137
ὃσ πρὸσ Τυδεΐδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε
χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.

Ἕκτοροσ καὶ Ἀνδρομάχησ ὁμιλία.

Ἕκτωρ δ' ὡσ Σκαιάσ τε πύλασ καὶ φηγὸν ἵκανε, — 237 cf. Ι 354 Λ 170
ἀμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι 'θέον ἠδὲ θύγατρεσ
εἰρόμεναι παῖδάσ τε κασιγνήτουσ τε ϝέτασ τε — 239[b] cf. Π 456, 674 ο 273
καὶ πόσιασ· ὃ δ' ἔπειτα θεοῖσ' εὔχεσθαι ἄνωγε
πάσασ ἑξείησ. πολλῆισι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανε,
ξεστῆισ' αἰθούσηισι τετυγμένον, — αὐτὰρ ἐν αὐτῶι — 243[a] cf. Υ 11

229. κε δύνηαι] *κεν ἵκηαι? || 231. γνώωσ' ὃ Brandreth] γνῶσιν ὅτι. Cf. § 122. || 237. φηγὸν] πύργον A D. Satis aptam iuncturam non efficiunt verba: *porta et turris.* || 240. ἄνωγε § 225] ἀνώγει. || 241. πάσασ] πᾶσι μάλ' l. a. ant.

234. „Tunc Glauco mentem ademit Iuppiter". In vulgari hominum sermone haec fiunt: „Glaucus autem de pretio armorum ne cogitavit quidem". — Si fortium est praedari (cf. γ 72—74), callidorum furari et mentiri (cf. K 266 sq. et 446—454), et laudatur sollertia Penelopes a procis dona flagitantis (cf. σ 281 sq.), sequitur ut demens quodammodo videatur qui arma pretiosa vilibus mutet.

235. τεύχε'(α)] *clipeum* cum *balteo*; fortasse et *ensem*, item cum *balteo*, et *galeam* (cf. K 76). Loricis indutos poeta si cogitavit ambos, — nam Diomedis certe loricam commemoravit E 99 alibi, — non tamen finxit has quoque nunc permutari; quod nimis fuisset molestum et fere absurdum.

236. Solita in carminibus epicis est haec ratio pretia indicandi; item B 449 Φ 79 Ψ 703, 705, 885 α 431 χ 57. Cf. etiam Λ 244 sq. et Σ 593. — Ad ipsum nostrum locum quod adtinet, non potest inde effici haec proportio: *aurum* : *aes* = 100 : 9, nam et poeta est is cuius verba perpendimus et operae ab artificibus impensae suum fuit pretium; quod si *sex* talentum e. g. fuisse sumimus et idem fere in utroque, prorsus alia inter aurum et aes intercessit ratio (94 : 3).

237. φηγὸν] cf. E 693.

238 sq. Hectore ad moenia appropinquante e porta Scaea profluxerunt mulieres de filiorum fratrum maritorum sorte sollicitae.

240. ἄνωγε] § 225.

πεντήκοντ᾽ ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο, 244-246 cf. 248 sqq.
πλησίον ἀλλήλων δεδμημένοι, ἔνθα δὲ παῖδες
κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῆισ᾽ ἀλόχοισι,
κουράων δ᾽ ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς
δώδεκ᾽ ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο, 248-250 cf. 244 sqq.
πλησίον ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ γαμβροὶ
'κοιμῶντο Πριάμοιο παρ᾽ αἰδοίηισ᾽ ἀλόχοισι· —
251 ἔνθα ϝοι ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ
253 ἔν τ᾽ ἄρα ϝοι 'φῦ χειρὶ ϝέπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε· 253 = 406 Ξ 232 Σ 384 al.
„τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;
ἦ μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἷες Ἀχαιῶν
μαρνάμενοι περὶ ϝάστυ, σὲ δ᾽ ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκε
ἐλθόντ᾽ ἐξ ἄκρης πόλιος Διὶ χεῖρας ἀνασχεῖν.
ἀλλὰ μέν᾽, ὄφρα κέ τοι μελιϝηδέα ϝοῖνον ἐνείκω,
ὡς σπείσηις Διὶ πατρὶ καὶ ἄλλοισ᾽ ἀθανάτοισι 259 cf. Ν 818
πρῶτον, ἔπειτα δέ κ᾽ αὐτὸς ὀνήεαι, αἴ κε πίηισθα.
ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα ϝοῖνος ἀέξει,
ὡς τύνη κέκμηκας ἀμύνων σοῖσι ϝέτηισι."
τὴν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ· 263 = 359

---

252 *Λαοδίκην ἐσάγουσα, θυγατρῶν ϝεῖδος ἀρίστην.* 252 cf. Γ 124

---

244. *ἔνεσαν* Ar. A] *ἔσαν* (i. e. *ἦσαν*) C T. ‖ 245 et 249. *πλησίον* (A) et *-οι* (l. a. in A) Ω. Cf. vs. 54. ‖ 246. *παρὰ μνηστῆισ᾽(ι)* A] *παρ᾽ αἰδοίηισ᾽* T. ‖ 250. *παρ᾽ αἰδοίηισ᾽(ι)*] sic Ar., *παρὰ μνηστῆισ᾽* l. a. ant. ‖ 252. Del. Koechly utpote e Γ 124 confictum. — *ἐσάγουσα*] *ἐσ ἄγουσα* (*Laodicen visens*) Ar. intellegebat, sed *ἄγειν* ita adhibitum non invenitur, *foras* autem progrediens Hecuba cogitanda est potius. Naber *καλέουσα*, sed ut de *praesenti* Laodice verba *ϝεῖδος ἀρίστην* sint usurpata fert ratio. Fortasse ferri posset **ἄμ᾽ ἄγουσα*. ‖ 256. *μαρνάμενοι*] *μαρναμένους* vHerwerden coll. Ι 327. ‖ 260. *κ᾽ αὐτὸς* Ptolem. Ascal.] *καὐτὸς* Herodian. — **ὀνήεαι*] *ὀνήσεαι*. Cf. § 122. Similes errores sunt Υ 335 δ 163.

---

245 sq. Cf. Β 701.

247—250. Non in ipsis aedibus sed in aula cubicula filiabus nuptis et harum maritis (e. g. Imbrio, cf. Ν 176) sunt structa, ut Telemacho α 425 sq.; cf. quae de Alcathoo in soceri Anchisae regia viventi dicuntur Ν 466.

248. τέγεοι] adi. †, i. q. εὐστεγεῖς, *bene tecti*. Cf. ποιητός et similia (Κ 353). Nam tecto non omnino caruisse cubicula, id dici minime oportuit. Ut parietes marmore, sic etiam lacunaria cubiculorum singulari arte fuere structa.

251. ἠπιόδωρος] †, *alma*, *benigna*. Cf. πολύδωρος vs. 394.

257. *Huc venisti*, *opinor*, *ut ex arce ad Iovem manus tollas*. Non nisi tam gravi causa Hectorem potuisse moveri ut acie deserta in urbem rediret, sensit mater. — Ipsa Priami regia fuit in arce, item aedes Paridis (cf. vs. 512).

„μή μοι ϝοῖνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μῆτερ,
μή μ' ἀπογυιώσηισ, μένεοσ δ' ἀλκῆσ τε λάθωμαι. 265b cf. X 282
χερσὶ δ' ἀνίπτοισιν Διὶ λειβέμεν' αἴθοπα ϝοῖνον
ἅζομαι· οὐδέ πηι ἔστι κελαινεφέϊ Κρονίωνι
αἵματι καὶ λύθρωι πεπαλαγμένον εὐχετάεσθαι. 268a = χ 402 ψ 48
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸσ νηὸν Ἀθηναίησ ἀγελήιησ 269 = 279
ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀϝολλίσσασα γεραιάσ·
πέπλον δ', ὅσ τίσ τοι χαριέστατοσ ἠδὲ μέγιστοσ 271-273 cf. 90 sqq.
ἔστιν ἐνὶ μεγάρωι καί τοι πολὺ φίλτατοσ αὐτῆι,
τὸν θὲσ Ἀθηναίησ ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,
καί ϝοι ὑποσχέσθαι δύο καὶ δέκα βοῦσ ἐνὶ νηῶι 274-278 = 93 sqq.
ἤνισ ἠκέστασ ἱερευσέμεν', αἴ κ' ἐλεήσηι
ϝάστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχουσ καὶ νήπια τέκνα·
αἴ κεν Τυδέοσ υἱὸν ἀπόσχηι Ϝιλίου ἱρῆσ,
ἄγριον αἰχμητήν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸσ νηὸν Ἀθηναίησ ἀγελήιησ 279 = 269
ἔρχε', ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω,
αἴ κ' ἐθέληι ϝειπόντοσ ἀκουέμεν'. ὥσ δέ ϝοι αὖθι
γαῖα χάνοι! μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιοσ ἔτρεφε πῆμα
Τρωσί τε καὶ Πριάμωι μεγαλήτορι τοῖό τε παισί.
εἰ κεῖνόν γε ϝίδοιμι κατελθόντ' Ἄϝιδοσ εἴσω,
φαίην κεν φίλον ἦτορ ὀϊζύοσ ἐκλελαθέσθαι."

265. δ(ὲ) L] om. Pla . Cratyl. 415a Ar. (cf. Eust. 641, 28) Ω. Cf. X 282. || 266. ἀνίπτοισιν] sic Ar., -τηισιν Zen. || 270. γεραιάσ] cf. vs. 87. || 275. ἠκέστασ] cf. vs. 94. || 281. ἐθέληι Bentley] ἐθέληισ'. — δέ Bekker] κε. || 285. φίλον ἦτορ Zen.] φρέν' ἀτέρπου Ω, quas litteras φρέν' ἄτερ που interpretabatur Ar. (sic A T), quod intellegi nequit; illud vero vitiosum pro ἀτερπέοσ. Aut igitur Zenodoti lectio genuin est — sed coniecturae

264. ἄειρε] *porrige, praebe,* item αἶρε apud Athenienses (e. g. Ar. Pac. 1 Av. 850 Soph. Ai. 545).

265. *Quietis et reficiendi se nondum est tempus: redeundum est in aciem.*

266 sq. Cf. Hes. Op. 724 sqq. μηδέ ποτ' ἐξ ἠοῦσ Διὶ λειβέμεν' αἴθοπα ϝοῖνον | χερσὶν ἀνίπτοισιν, μηδ' ἄλλοισ' ἀθανάτοισι· | οὐ γὰρ τοί γε κλύουσιν, ἀποπτύουσι δέ τ' ἀράσ.

266. λειβέμεν'(αι)] § 125.

268. εὐχετάεσθαι] § 191.

270. θυέεσσιν] *iis quae ad sacrificandum requiruntur, sacrificiis.* Vox redit I 499 ο 261.

272. ἐνὶ μεγάρωι] cf. vs. 288.

273 sq. Cf. vs. 92 sq.

275. ἤνισ] cf. vs. 94.

280. ἔρχε'(ο)] § 117.

281. Postquam e loco pugnae singularis a Venere abductus est Paris (cf. Γ 380—382), nusquam hactenus comparuit; quapropter graviter ei succenset Hector.

285. Cf. X 43.

ὣσ ἔφαθ', ἡ δὲ μολοῦσα ποτὶ μέγαρ' ἀμφιπόλοισι
'κέκλετο· ταὶ δ' ἄρ' ἀϝόλλισσαν κατὰ ϝάστυ γεραιάσ.
αὐτὴ δ' εἰσ θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα, 288 cf. *Ω* 191 *ο* 99
ἔνθα ϝ' ἔσαν πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν 289 cf. *ο* 105
Σιδονίων, τὰσ αὐτὸσ Ἀλέξανδροσ θεοϝειδὴσ
ἤγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλοὺσ εὐρέα πόντον

est similis — aut verum latet. Nauck coniecit *ἄφαρ που*, Naber *φρέν' ἀφέρτου* (adi. tragicum), Platt *φρέν' ἀτερπέ'* (sed huius adiectivi ceteris locis alia est vis), Peppmueller *καμάτου καί* (coll. *O* 365 Hes. Oper. 177), quod litteris traditis nimis dissimile. || 288. *ἡ δ' εἰσ οἶκον ἰοῦσα παρίστατο φωριαμοῖσι* Ambr. et l. a. apud Ar.; cf. comment. || 289. *ἔνθα ϝ' ἔσαν* vGent] *ἔνθ' ἔσαν οἱ* Ar. *Ω*. Cf. *ο* 556; vitium redit (*ο* 105) *ω* 208. — *ἔργα*] neglecto *ϝ*, *παμποίκιλα* Bentley (sic M; cf. *E* 429 *I* 128, 228), sed vulgatae magis favent *η* 96 sq. et praesertim *ο* 105. || 290. *Σιδονίων*] novicium pro *-ιάων* (§ 56); fortasse **ξεινάων* vel **δουλάων*. — *τὰσ*] *τοὺσ* (*peplos*) Welcker. || 291. *ἐπιπλοὺσ* § 185] *ἐπιπλώσ*.

288. *Conclave*, ubi Priami res pretiosae asservabantur, *infra solum* fuit constructum; cf. Ω 191. Item *Ulixis* thesaurus Ithacae (cf. β 337 et φ 8 sqq.), *Menelai* Spartae (cf. ο 99—105), *Alcinoi* Scheriae (cf. θ 439). In *megaro* aliquot arcae vestimenta continentes adstare dicuntur vs. 91 et 272, quibuscum versibus cum noster versus non videretur congruere, proposita est l. a.; sed cf. Ω 228 ο 104. Dirimi autem haec controversia sic potest ut Hecubam vestem etiam pretiosiorem quam essent eae quas in megari arca servaret, e gaza subterranea petivisse dicamus. — Quod opes *alienae* θ 424 ξ 326 τ 295 quamvis pretiosae aliquantisper in megaro collocatae fuisse dicuntur, non in gazam delatae, id non habet quod admirationem moveat; ο 128 autem donum suum rusticius extollentis foret si Helena vestem hospiti offerens in thesauro inter res longe pretiosissimas ab eo asservari iuberet.

— κηώεντα] cf. Γ 382.

290—292. Herodotus II 117 docet in Cypriis carmine epico Helenam a Paride triduo Sparta Troiam esse abductam (Proclus igitur erravit aut sciens varia in unum coniunxit, Alexandrum in Cypriis cum Helenam abduceret, procella Sidonem delatum illam urbem expugnasse referens); unde efficit Herodotus, vel is quem sequitur, non eiusdem poetae fuisse Cypria atque Iliadem. Hoc libenter credimus, sed nihili est argumentum quo Herodotus est usus, neque est cur nostros versus cum Cypriis carmine pugnasse dicamus, dummodo ὁδόν intellegamus totam Paridis expeditionem: hunc prius, ut ferebant ratio et illius aetatis mos (cf. γ 72—74), per Asiae oram classe praedam legisse et sic usque ad Phoeniciam pervenisse, dein mari traiecto Lacedaemonem petiisse, unde rapta regina cum opibus ingentibus quam primum et via quam brevissima Troiam rediisse. Sic rerum decursum habemus aptum et probabilem, et verbo ἀνάγειν (cf. Λ 22) sua manet vis. Ineptum vero fuisset cum regina vi rapta prius Phoeniciam visere quam in patriam redire. — Mari placido et vento secundo utentibus trium dierum erat iter e Peloponneso in Troadem; cf. Ι 363 γ 180 Thucyd. III 3 § 5 Soph. Phil. 354 Theocr. XIII 29.

τὴν ὁδὸν ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν ἠϋπάτειραν.
τῶν ἕν' ἀειραμένη Ϝεκάβη 'φέρε δῶρον Ἀθήνηι, 293 cf. ο 106
ὃσ κάλλιστοσ ἔεν ποικίλμασιν ἠδὲ μέγιστοσ, 294sq. = ο 107 sq.
ἀστὴρ δ' ὣσ ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νείατοσ ἄλλων. 295ᵃ cf. Τ 381ᵇ
'βῆ δ' ἴμεναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.
αἳ δ' ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνησ ἐν πόλι' ἄκρηι,
τῆισι θύρασ ὤϊξε Θεανὼ καλλιπάρηιοσ,
Κισσηΐσ, ἄλοχοσ Ἀντήνοροσ ἱπποδάμοιο·
τὴν γὰρ Τρῶεσ ἔθηκαν Ἀθηναίησ ἱέρειαν.
αἳ δ' ὀλολυγῆι πᾶσαι Ἀθήνηι χεῖρασ ἀνέσχον.
ἣ δ' ἄρα πέπλον ἑλοῦσα Θεανὼ καλλιπάρηιοσ
'θῆκεν Ἀθηναίησ ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο, 303 cf. 92
εὐχομένη δ' ἠρᾶτο Διὸσ κούρηι μεγάλοιο· 304 cf. ζ 323
„πότνι' Ἀθηναίη, ῥυσίπτολι, δῖα θεάων,
ϝᾶξον δὴ ἔγχοσ Διομήδεοσ ἠδὲ καὶ αὐτὸν
πρηνέα δὸσ πεσέμεν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων,
ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν δύο καὶ δέκα βοῦσ ἐνὶ νηῶι 308ᵇ = 93
ἤνισ ἠκέστασ ἱερεύσομεν, αἴ κ' ἐλεήσηισ 309 cf. 94
ϝάστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχουσ καὶ νήπια τέκνα." 310 = 95
ὣσ ἔφατ' εὐχομένη, ἀνένευε δὲ Παλλὰσ Ἀθήνη.

ὣσ αἳ μέν ῥ' ηὔχοντο Διὸσ κούρηι μεγάλοιο,
"Εκτωρ δὲ πρὸσ δώματ' Ἀλεξάνδροι' ἐβεβήκει

292. ἠϋπάτειραν LMeyer] εὐπατέρειαν Ω, item λ 235 χ 227; cf. Menandr. fr. 616. || 305. ῥυσίπτολι schol.] ἐρυσίπτολι Ω. Cf. Aesch. Sept. 129. || 307. Σκαιῶν προπάροιθε] Σκαιάων πρόσθε Fick (cf. Μ 145, 446 Φ 567 ϑ 524); novicium est -ῶν (cf. § 56 et Γ 263). || 309. ἠκέστασ] cf. vs. 94. || 311. Ar. —

294. ἔεν] § 302.
295. ἄλλων] cf. Α 505.
296. ἴμεναι] § 125.
297. πόλι'(ι)] § 74.
301. ὀλολυγῆι] de dativi usu cf. Β 149 et de ipsa voce γ 450.
303. Cf. vs. 92.
306 sq. Cf. Verg. Aen. XI 484 sq.: *frange manu telum Phrygii praedonis et ipsum | pronum sterne solo portisque effunde sub altis.* — Sic Π 801 Patrocli moenia oppugnantis hastam fregit Apollo urbis deus tutelaris.
307. πεσέμεν] § 126.
309. ἤνισ] cf. vs. 94.
311. ἀνένευε] ipsamne deae imaginem preces matronarum renuisse poeta ait? Sic sane Verg. Aen. I 482: *diva solo fixos oculos aversa tenebat.* Sed eiusmodi quid in nostrum poetam cadere vix videtur, et si tamen id voluisset, clarioribus verbis dixisset nec non de Troadum luctu deam sibi haud propitiam intellegentium aliquid addidisset. — De ipsa re cf. Χ 61.
313. Ἀλεξάνδροι'(ο)] § 59.

καλά, τά ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν, οἳ τότ' ἄριστοι
315 ἦσαν ἐνὶ Τροίηι ἐριβώλακι τέκτονες ἄνδρες·
οἵ ϝοι ἐποίησαν θάλαμον καὶ δῶμα καὶ αὐλὴν 316ᵇ cf. χ 494
ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ ῞Εκτορος ἐν πόλι' ἄκρηι.
ἔνθ' ῞Εκτωρ εἰσῆλθε Διὶ φίλος, ἐν δ' ἄρα χειρὶ 318ᵇ-320 = Θ 493 sqq
ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ 'λάμπετο δουρὸς
320 αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος 'θέε πόρκης.
321 τὸν δ' ηὗρ' ἐν θαλάμωι περικαλλέα τεύχε' ἕποντα,
323 Ἀργείη δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμωιῆισι γυναιξὶ
ἦστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ϝέργ' ἐκέλευε.
325 τὸν δ' ῞Εκτωρ 'νείκεσσε ϝιδὼν αἰσχροῖσι ϝέπεσσι· 325 = Γ 38
„δαιμόνι', οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῶι. 326ᵇ cf. λ 102 ν 342 ω 248

322 ἀσπίδα καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ' ἀφάοντα.

319. ἔχ' ἑνδεκάπηχυ] ἔχεν δεκάπηχυ quidam interpretabantur olim. Similes sunt controversiae Ι 130 Κ 561 (Π 850) Τ 216 β 106 sq. γ 391 μ 105. ‖ 321. περικαλλέα] περὶ κάλλιμα Bekker (coll. Ο 555), περὶ κάλ' ἱϝὰ vHerwerden. Simplex ἕπειν non nisi h. l. (et v. l. μ 209) invenitur. ‖ 322. Damnavit Leaf. Imitatorem prodit molesta iunctura *clipei* et *arcus*. Simplex ἀφάειν †.

314—317. Non in Priami aedibus Paris degit, ut ceteri regis filii (cf. vs. 245 sq.), sed cum multam praedam ex itinere longinquo (cf. vs. 290—292) Troiam advexisset, proprium sibi θάλαμον sive *thesaurum* in regiae vicinia aedificavit, nec non *ceteras aedes*, in quibus ipse cum Helena viveret, et αὐλήν sive *aream ante aedes apertam* muroque inclusam. Coll. χ 494 apparet δῶμα nunc non solum μέγαρον significare, sed in locutione θάλαμος καὶ δῶμα, ut illic in verbis μέγαρον καὶ δῶμα, prius *partem aedium* commemorari, dein *totas aedes* eam quoque partem complexas.

317. πόλι'(ι)] § 74.

319. ἑνδεκάπηχυ] cf. Ε 193 et de Hectoris statura Ν 754.

320. χρύσεος] § 18 et 61.

— πόρκης] vox non nisi vs. parall. redit, quam *anulum* sive *vinculum* significare docet contextus. Extremum hastile, cui inserta est cuspis aenea (cf. Ν 162), anulo est cinctum, ne diffindatur.

321. Paridem in thalamo – eodemne in quo opes suas habet? — etiam versari (ut Γ 382—447) fortasse miratus quispiam suspicetur vs. 321 et 336 pro ἐν θαλάμωι legendum esse ἐν μεγάρωι. Quae saepe permutatae sunt voces, et ancillarum mentio huic opinioni vel favet, nec non collati versus Γ 125 sq. Praestat tamen nihil mutasse, quoniam *cubiculi* mentio quo magis nunc odiosa et contumeliosa, eo aptior est contextui. Amori scilicet iste vacat, ob cuius noxam cives ab hostibus caeduntur!

322. ἀφάοντα] § 191.

325. -σι ϝέπεσσι] § 60.

326. καλὰ] item Θ 400. De huiusmodi accusativis cf. Γ 50 sq.

— χόλον τόνδ'(ε)] *hanc quam video tuam iram. Non decet te civibus tantopere stomachari quantopere iam video*, ut domi desideas. Criminibus probrosis

λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχοσ — 327ᵇ cf. Δ 181 ξ 472
μαρνάμενοι, σέο δ' εἵνεκ' ἀϋτή τε πτόλεμόσ τε — 328ᵇ = Π 63 cf. Δ 492
ϝάστυ τόδ' ἀμφιδέδηε· σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλωι,
εἴ τινά που μεθιέντα ϝίδοισ στυγεροῦ πολέμοιο. — 330 cf. Δ 240
ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα ϝάστυ πυρὸσ δηΐοιο θέρηται.“ — 331ᵃ = σ 13 331ᵇ cf. Λ 667
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπεν Ἀλέξανδροσ θεοϝειδήσ· — 332 sq. = Γ 58 sq.
„Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσασ οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν· —
οὔ τοι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλωι οὐδὲ νεμεσσῶν
ἥμην ἐν θαλάμωι, ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι.
νῦν δέ με παρϝειποῦσ' ἄλοχοσ μαλακοῖσι ϝέπεσσι
ὥρμησ' εἰσ πόλεμον, δοκέει δέ μοι ὧδε καὶ αὐτῶι
λώϊον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρασ.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήϊα τεύχεα δύω·

---

334 τούνεκά τοι ϝερέω· σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον· — 334 = σ 129 cf. Λ 76 ο 318 π 259 ω 265 334ᵃ = υ 229

---

329. σὺ δ' ἂν] σύ κεν Brandreth (cf. § 326); an *ἦ κεν? || 330. εἴ] ὅν Ar. || 334. Del. Bekker; cf. Γ 59 γ 103 θ 236 Ν 68. || 335. νεμεσσῶν vHerwerden] νεμέσσι (cf. § 36 et 74).

---

sane modo te proscidimus, cum Menelaum in te irruentem fugisti (cf. Γ 39 sqq.)., nec non cum pugna singulari inita ab eo victum vix vita salva te periculo subduxit Venus. Libenter tunc ei te tradidissemus, si potuissemus: vera haec (cf. Γ 451—454); sed quid mirum civium animos a te alienatos esse (cf. vs. 335 et 351), utpote a belli nuper coorti auctore! — Dum aberant Achivi, multi credere potuerunt nihil eiusmodi futurum; iam vero, cum instant hostes, metu perculsi omnes cives praedonem regium, qui Menelao imparem se praestitit, vultu et verbis lacessunt. Cf. vs. 524 sq.

329. μαχέσαιο] *verbis*, ut Ι 32 al.

331. δηΐοιο] § 17.

333. Cf. Γ 59.

334. με'(ο)] § 92.

335 sq. *Non irae sed dolori volebam indulgere, cum victus in thalamo me abscondi.* Τρώων igitur = *erga Troianos.* Dolere se civium ait odium et contemtum. Verbum προτραπέσθαι sive *se convertere* ad . . ., *cedere*, apud H. non nisi h. l. sic usurpatur; χόλοσ et νεμεσσάειν coniunguntur nunc, ut νεμεσίζεσθαι et χολόεσθαι Θ 407. Ceterum cf. Ι 565.

337. μαλακοῖσι ϝέπεσσι] § 60. Cum risu amaro sic loquitur Paris; nam dicteriis malignis lacessitus, quibus Helena novum maritum a pugna recentem proscidit (Γ 432—436), arma modo sumsit ut in aciem rediret.

339. Cf. Γ 440.

340. ἐπίμεινον, . . . δύω] *expecta, . . . induam*; item nos: *wacht, laat ik mijn wapenen aandoen.* Etiam Χ 416—418, 450 Ψ 71 γ 17 sq. (ι 356? κ 425?) imperativo sic additur subiunctivus hortativus, qui praeterea Χ 130 imperativo non praemisso est usurpatus. Cf. atticum φέρε subiunctivo hortantis praemissum, e. g. φέρ' ἴδω.

ἢ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι, κιχήσεσθαι δέ σ' ὀΐω."
ὣς 'φάτο, τὸν δ' οὔ τι προσέφη κορυθαιόλος Ἕκτωρ. 342 = Ε 689
τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισι·
„δᾶερ ἐμεῖο, κυνὸς κακομηχάνοο κρυοέσσης,
ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῶι, ὅτε με πρῶτον 'τέκε μήτηρ, 345ᵇ cf. τ 355
οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα 346 sq. cf. υ 63 sq.
εἰς ὄρος ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης, 347ᵇ = Β 209
ἔνθα με κῦμ' ἀπέϝερσε, πάρος τάδε ϝέργα γενέσθαι!
αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ 'τεκμήραντο,
ἀνδρὸς ἔπειτ' ὤφειλον ἀμείνονος ἔμμεν' ἄκοιτις,
ὃς 'ϝείδει νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων. 351 cf. Ι 460
τούτωι δ' οὔτ' ἄρα νῦν φρένες ἔμπεδοι οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω
ἔσσονται· τῶι καί μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω.
ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε καὶ ἕζεο τῶιδ' ἐπὶ δίφρωι,
δᾶερ, ἐπεὶ σὲ μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκε 355ᵇ cf. θ 541
εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς καὶ Ἀλεξάνδροι' ἕνεκ' ἀρχῆς, 356 cf. Γ 100
οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς 'θῆκε κακὸν μόρον, ὡς καὶ ὀπίσσω 357 sq. cf. θ 579 sq.
ἀνθρώποισι πελώμεθ' ἀοίδιμοι ἐσσομένοισι."
τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ· 359 = 263
„μή με κάθιζ', Ἑλένη, φιλέουσά περ· οὐδέ με πείσεις. 360ᵇ = Σ 126
ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὄφρ' ἐπαμύνω

---

343. *μειλιχίοισι*] *δῖα γυναικῶν* l. a. in A. ‖ 344. Versus molestus; cf. comment. ad *Γ* 180. — *κακομηχάνοο κρυοέσσης* Knight] *-νου ὀκρυοέσσης* (quae nihili est vox); cf. *I* 64 et § 59. ‖ 348. *ἀπέϝερσε*] cf. *Φ* 283. ‖ 350. *ὤφειλον* L] *ὤφελλον* *Ω* (cf. § 273). ‖ 352. *ἄρα* Christ] *ἄρ*. ‖ 353. *τῶι*] *τοῦ* vHerwerden (cf. *O* 16 *A* 410 *N* 733). ‖ 356. *ἐμεῖο κυνὸς*] verba molesta (cf. comment. ad *Γ* 180); *ἐμῆς ἔριδος* vHerwerden (ut *Γ* 100), quo facilius intellegatur *ἀρχῆς* quod sequitur. — *ἀρχῆς* (Zen.)] *ἄτης* *Ω*. Cf. *Γ* 100 *Ω* 28.

---

343. προσηύδα] § 191.

344. κρυοέσσης] *horrificae* (ut Ε 740 Ι 2, 64); cf. ῥιγεδανὴ Ἑλένη Τ 325.

345—348. Cf. Γ 173.

346. θύελλα] cf. Π 150 sq.

348. ἔνθα] est relativum *ubi*, = ἵνα κεῖθι vel καί κε κεῖθι. Cf. e. g. Ar. Eccl. 152.

349. τάδε ... κακὰ] *ut vi abriperer*.

350. ἔμμεν'(αι)] § 125.

351. 'ϝείδει] § 160. Vert. *sentiret*, = *curaret, caveret*. Cf. ἤπια ϝειδέμεναι et similia.

— νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων] *crebra probra, quibus a civibus peteris*. Cf. Λ 649.

352. Cf. Γ 108.

355. ἀμφιβέβηκε] cf. Α 37.

356. Ἀλεξάνδροι' ἕνεκ' ἀρχῆς] cf. Γ 99 sq. et de eliso genitivi termino -οι'(ο) § 59.

357. ὡς] *effectum* rei dicens Helena — vel potius ipse poeta ei se substituens — rei *causam* vocat.

358. ἀοίδιμοι] adi. h. Ap. 299 redit; cf. θ 580 ω 197, 200.

Τρῳέσσ', οἵ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπεόντοσ ἔχουσι.
ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτόσ,
ὥσ κεν ἔμ' ἔντοσθεν πόλιοσ καταμάρψηι ἐόντα.
καὶ γὰρ ἐγὼ ϝοῖκόνδε ἐλεύσομαι, ὄφρα ϝίδωμαι
ϝοικῆασ ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
οὐ γὰρ ϝοῖδ' ἢ ἔτι σφιν ὑπότροποσ ἵξομαι αὖτισ
ἦ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμάουσιν Ἀχαιῶν." 368 cf. Π 438
ὣσ ἄρα φωνήσασ ἀπέβη κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ, 369 = 116
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμουσ εὖ ναιετάοντασ. 370=497 cf. ρ 28, 85, 178 ω 362
οὐδ' ηὗρ' Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισι, 370' = Δ 769 ρ 275, 324 φ 242 cf. υ 371
ἀλλ' ἥ γε ξὺν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλωι ἐϋπέπλωι 371 cf. 377
πύργωι ἐφειστήκει γοάουσά τε μυρομένη τε 373[b] = Ψ 106 cf. τ 119
Ἕκτωρ δ' ὡσ οὐκ ἔνδον ἀμύμονα 'τέτμεν ἄκοιτιν,
ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἰών, μετὰ δὲ δμωιῆισιν ἔϝειπε· 375[a] cf. υ 128 φ 124, 149 ω 178, 493
„εἶ δ' ἄγε μοι, δμωιαί, νημερτέα μυθήσασθε·
πῆι ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενοσ ἐκ μεγάροιο; 377 cf. 371
ἠέ πηι εἰσ γαλόων ἢ' ἐνατέρων ἐϋπέπλων; 378 sq. cf. 383 sq. 378 cf. X 473
ἦ ἐσ Ἀθηναίησ ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι 378[b] = Ω 769
Τρῳιαι ἐϋπλόκαμοι δϝεινὴν θεὸν ἱλάσκονται;" 380 = 385
τὸν δ' αὖτ' ὀτρηρὴ ταμίη πρὸσ μῦθον ἔϝειπε·
„Ἕκτορ, ἐπεὶ μάλ' ἄνωγασ ἀληθέα μυθήσασθαι,
οὔτε πηι εἰσ γαλόων οὔτ' ἐνατέρων ἐϋπέπλων 383 sq. cf. 378 sq.
οὔτ' ἐσ Ἀθηναίησ ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρῳιαι ἐϋπλόκαμοι δϝεινὴν θεὸν ἱλάσκονται, 385 = 380

365. (ϝ)οἴκόνδ(ε) ἐλεύσομαι T] -νδ' ἐσελεύσομαι Ω. Cf. α 88 (ζ 296 ο 504) ρ 52. || 367. ϝοῖδ'(α) Bentley] τ' (vel ἔτ') οἶδ'. — ἦ § 327] εἰ. || 376. εἶ δ'(ἐ)] cf. Α 302.

367 sq. Vivus Hector nunc rediit e primo quod cum Achivis initum est praelio, sed veretur ut iterum ad uxorem sit rediturus. Neque redibit! Nam hac nocte sub urbis muris, sequentibus noctibus procul ab urbe in planitie excubabit cum copiis (cf. Η 310, 345, 370 sq., 380 Θ 489—565 Κ 299 sqq. Ρ 207 sq. Σ 243—246, 259), dein ab Achille necabitur. Optime inter se congruunt haec omnia, et qui soli in textu tradito discrepant versus Η 477 Θ 55—59 facile cum iis possunt conciliari (cf. ibi notae crit.).

367. οὐ ... ϝοῖδ' ἢ] diffidentis nunc, alibi suspicantis (cf. Ε 183 et Π 860 sq.), utrumque enim usum lingua admittebat.

368 et 373. δαμάουσιν et γοάουσα] § 191.

378. γάλοοι sunt *glores* sive sorores mariti, ἐνατέρεσ *ianitrices* sive uxores levirorum. Cf. Γ 122 et loci par., et de ἐνατέρων vocis prima syllaba § 21, item vs. 383.

ἀλλ' ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὕνεκ' ἄκουσε
τείρεσθαι Τρῶασ, μέγα δὲ κράτοσ ἔμμεν' Ἀχαιῶν.
ἡ μὲν δὴ πρὸσ τεῖχοσ ἐπειγομένη ἀφικάνει,
μαινομένηι ϝεϝικυῖα· φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη."
ἦ ῥα γυνὴ ταμίη, ὁ δ' ἀπέσσυτο δώματοσ Ἕκτωρ
τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτισ ἐϋ κτιμένασ κατ' ἀγυιάσ.
εὖτε πύλασ ἵκανε διερχόμενοσ μέγα ϝάστυ
Σκαιάσ, τῆι ἄρ' ἔμελλε διεξίμεναι πεδίονδε,
ἔνθ' ἄλοχοσ πολύδωροσ ἐναντίη ἦλθε θέουσα — 394^{b} = Ο 88
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτοροσ Ἠετίωνοσ, — 395 = Θ 187
Ἠετίων, ὃσ ἔναιεν ὑπὸ Πλάκωι ὑληέσσηι, — 396^{b} = 425 Χ 479
Θήβηι Ὑποπλακίηι, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσι ϝανάσσων·
τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῆι.
ἥ ϝοι ἔπειτ' ἤντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολοσ 'κίεν αὐτῆι — 399^{b} cf. Χ 461
παῖδ' ἐπὶ κόλπωι ἔχουσ' ἀταλόφρονα, νήπιον αὔτωσ,
Ἑκτορίδην ἀγαπητόν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῶι,
τόν ῥ' Ἕκτωρ 'καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι — 402 sq. cf. Χ 506 sq.
Ϝαστυϝάνακτ'· οἶοσ γὰρ ἐρύετο Ϝίλιον Ἕκτωρ.
ἦ τοι ὁ μὲν 'μείδησε ϝιδὼν εἰσ παῖδα σιωπῆι·
Ἀνδρομάχη δέ ϝοι ἄγχι παρίστατο δάκρυ χέουσα,
ἔν τ' ἄρα ϝοι 'φῦ χειρὶ ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· — 406 = 253
„δαιμόνιε, φθίσει σε τεὸν μένοσ, οὐδ' ἐλεαίρεισ

386. Ἰλίου] neglecto ϝ, Ϝίλου μέγαν Brandreth, ἐπὶ τεῖχοσ ἔβη μέγα Ϝιλίου Naber (cf. vs. 388 *M* 333). Ipsum urbis nomen hinc alienum videtur. || 396. Ἠετίων ὃσ] *ὃσ τὸ πάροσ περ? Vitii indicium est anacoluthon, debuit autem dici *mortuum* iam esse Eetionem. || 400. ἀταλόφρονα] ἀταλάφρονα *Ω*. || 407. τεὸν] cf. *Α* 185.

387. ἔμμεν'(αι)] § 125.

389. μαινομένηι ϝεϝικυῖα] cf. μαινάδι ϝίσῃ Χ 460.

391. τὴν αὐτὴν] § 98.

394. Andromache cum ad portam Scaeam pervenisset, audivit maritum suum adesse, urbem intrasse; iamque rapido cursu reversa ei fit obvia. — πολύδωροσ] πολλὰ δωρουμένη, *benigna, alma*; cf. ἠπιόδωροσ vs. 251. Redit uxoris epitheton Χ 88 ω 294, *virorum* autem nomen est Πολύδωροσ.

396. De epanalepsi cf. Β 671—673; quae h. l. debetur errori (cf. nota crit.). Mortuus nuper est Eetion, Theba urbs diruta (cf. Α 366—369 Ζ 414—416).

397. Κιλίκεσσ'(ι)] cf. Β 876 sq.

400. Ut *Sarpedon* (cf. Ε 480) et *Ulixes*, sic et *Hector* uno anno vel biennio ante bellum coortum uxorem duxit. Cf. Χ 500 sq.

402 sq. Cf. Ι 561—564.

403. Cf. Hectoris verba Π 835 sq.: Τρωσὶν ἀμύνω ἦμαρ ἀναγκαῖον, et Ω 499.

407. Sic de leone dicitur: ἀγηνορίη μιν ἔκτα et: ἐϝὴ μιν ὤλεσεν ἀλκή, Μ 46 et Π 753.

παῖδά τε νηπίαχον καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἣ τάχα χήρη
σεῖ' ἔσομαι· τάχα γάρ σε κατακτενέουσιν Ἀχαιοὶ
πάντεσ ἐφορμηθέντεσ. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη 410b = β 74
σεῖ' ἀφαμαρτούσηι χθόνα δύμεναι, οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
ἔσται θαλπωρή, εἴ κεν σύ γε πότμον ἐπίσπηισ,
ἀλλ' ἄχε'· οὐδέ μοί ἐστι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
ἦ τοι γὰρ πατέρ' ἡμὸν ἀπέκτανε δῖοσ Ἀχιλλεύσ,
ἐκ δὲ πόλιν 'πέρσεν Κιλίκων εὖ ναιετάουσαν,
Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν 'Ηετίωνα,
οὐδέ μιν ἐξενάριξε, 'σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῶι, 417b = 167
ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι
ἠδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν· περὶ δὲ πτελέασ ἐφύτευσαν
Νύμφαι ὀρεστιάδεσ, κοῦραι Διὸσ αἰγιόχοιο.
οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισι,
οἳ μὲν πάντεσ ἰῶι 'κίον ἤματι Ἄϝιδοσ εἴσω·
πάντασ γὰρ κατέπεφνε ποδάρκησ δῖοσ Ἀχιλλεὺσ

408. *ἔμ' ἄμμορον*] sic Ar., alii olim *ἐμὸν μόρον*. Cf. Ω 773. || 409. *κατακτενέουσιν* § 269] *-κτανέουσιν*. || 412. *εἴ κεν* § 326] *ἐπεὶ ἄν*. || 414. *γὰρ*] *μὲν* Strab. 619. || 417—420. Cf. comment.

409 et 411. σεῖ'(ο)] § 92.

411. χθόνα δύμεναι] cf. Z 19.

414—432. Imitatus est Soph. Ai. 514 sqq., hunc Quintus Smyrnaeus V 532 sqq.

414. ἡμὸν] *nostrum*, i. e. *meum et meorum fratrum*. Non = *meum*, nam a dictione epica alienus est numerus pluralis pro singulari usurpatus. Simili ratione explicandi sunt A 30 B 486 Γ 440 H 196 Θ 360 K 448 N 257 O 224 Π 244 Σ 197 T 402 Φ 60, 432 Ψ 84, 413 α 10 β 77 sq. κ 99, 334 λ 166, 481 ν 358 π 300, 442 σ 247 ψ 139. Cf. praeterea nota crit. ad κ 525.

415. Κιλίκων] cf. B 876 sq. — ναιετάουσαν] § 191.

417—420. Achilles, cui ipsi erant arma divina (cf. Σ 84), regi caeso honoris causa arma reliquit et cum illo cremavit, ne eius umbra nuda inter mortuos oberraret; cf. λ 74 Σ 337 X 513. Haud immitis enim ingenii fuit quamdiu non exasperatus fuit contumelia ab Agamemnone accepta et morte Patrocli. Cf. Φ 401. Cognitus — nomine certe — ei qui hos versus fecit fuit Eetionis prisci regis tumulus ulmis inumbratus. Qui fuitne ipse Iliadis poeta? Hic Theben brevi ante carminis initium expugnatum et Chryseidem ibi captam esse sumsit; aut igitur neglexit nunc temporis rationem — nam arboribus crescendi tempus esse debuit — aut hos versus non fecit. Sunt autem ab argumento alieni.

421. ἐν μεγάροισι] cf. B 701.

422. ἰῶι] § 91.

423 sq. Eetionis filios in aperto apud armenta Achilles occupavit, dein ipsam Theben urbem cepit et Eetionem interfecit. Dolor recentissimus (cf. A 366—369). Similes sunt Briseidis querelae T 291—294.

βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῆισ' ὀΐεσσι.
μητέρα δ', ἣ 'βασίλευεν ὑπὸ Πλάκωι ὑληέσσηι, 425ᵇ = 396
τὴν ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσι,
ἂψ ὅ γε τὴν ἀπέλυσε λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα,
πατρὸσ δ' ἐν μεγάροισι 'βάλ' Ἄρτεμισ ἰοχέαιρα. 428ᵇ = ο 478
Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοί ἐσσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
ἠδὲ κασίγνητοσ, σὺ δέ μοι θαλερὸσ παρακοίτησ·
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε καὶ αὐτόθι μίμν' ἐπὶ πύργωι,
μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θήηισ χήρην τε γυναῖκα.
λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεόν, ἔνθα μάλιστα

433—439. Ar. ——, cf. comment.

---

426. δεῦρ'(ο)] *in Troadem*, in castra Achivorum.

427. ὅ γε] cf. A 190.

428. πατρὸσ] *patris matris meae.* Mortuis marito et filiis mater Andromachae rediit in patris sui aedes (cf. α 276 β 52 sq.). Ubi mox morte repentina (cf. γ 280) est absumta.

429—432. Praeter Sophoclem (cf. vs. 414—432) hunc locum imitati sunt Eur. Hel. 277 sqq. (Hec. 280 sq.) Ov. Heroid. III 52 Ter. Andr. I 5, 60.

431. αὐτόθι] § 322.

— ἐπὶ πύργωι] *in turri portam Scaeam tuenti,* unde iussa des copiis et hostes si huc irruant repellas.

432. θήηισ] § 122.

433—439. Andromache postquam dixit: „noli denuo in hostes irruere", ne vana et prorsus irrita locuta fuerit, nam ducis est hostibus se suosque opponere, addit quod et marito suo minus periculosum ducit et urbi aeque utile: „milites – non aliquos, sed cunctum exercitum, – potius colloca ante eam muri partem, quae facilius quam ceterae potest conscendi. Hic hostes opperire, ne ultro pete in planitie". Femineum sane consilium! Illustratur autem noster locus fabula a Pindaro commemorata Ol. VIII 40—58: Apollinem et Neptunum Aeaco adiutore esse usos cum Troiae moenia struerent, ab ea autem parte, quam Aeacus extruxisset, eius posteris fato concessum esse aditum. Sic igitur interpretemur verba Homeri: muros Troiae a Neptuno vel a Neptuno et Apolline extructos (Φ 452 sq. H 452 Θ 519, cf. etiam Φ 526) unum habuisse locum ubi – quamcumque ob causam – expugnari possent (cf. A 307); haec res ne per vatem aliquem Achivis innotuerit nunc Andromachen vereri, in illum enim locum hostes saepius irruisse modo, cum milites Troiani Hectore absente (cf. vs. 86) et ipso qui eos ducebat Marte vulnerato (E in fine) minus strenue pugnarent (cf. H 4—7). Quod verum esse Aristarchus negare non debuit; cur enim pluribus verbis a poeta id narrari necesse fuit? Pugnatum est dum Hector aberat, et minus etiam feliciter quam dum aderat Troianos tum pugnasse quivis auditor dicere sibi potuit atque debuit, cf. autem vs. 73—82; nunc poeta breviter indicat quam prope ad urbem Achivi tunc accesserint. Fortissimus autem quisque ducum illuc impetum fecit; quos

ἀμβατόσ ἐστι πόλισ καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχοσ.
τρὶσ γὰρ τῆι γ' ἐλθόντεσ ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι
ἀμφ' Αἴαντε δύω καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα
ἠδ' ἀμφ' Ἀτρεΐδασ καὶ Τυδέοσ ἄλκιμον υἱόν·
ἤ ποθί τίσ σφιν ἐνίσπε θεοπροπίων ἐῢ ϝειδώσ,
ἤ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸσ ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.“ — 439^b = *O* 43
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε μέγασ κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ· — 440 = X 232 cf. *H* 233
„ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶσ — 441^b = *K* 38 *T* 23 X 454
αἰδέομαι Τρῶασ καὶ Τρωιάδασ ἑλκεσιπέπλουσ, — 442 = X 105 cf. *H* 297
αἴ κε κακὸσ ὣσ νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο.
οὐδέ με θυμὸσ ἄνωγεν, ἐπεὶ 'μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸσ
αἰεὶ καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι,
ἀρνύμενοσ πατρόσ τε μέγα κλέοσ ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε ϝοῖδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν· — 447-449 = *Δ* 163 sqq.
ἔστ' ἦμαρ ὅτε κέν ποτ' ὀλώληι Ϝίλιοσ ἱρὴ

434. *ἀμβατόσ*] sic Ar., *ἀμβατή* Callistratus. || 437. *Ἀτρεΐδασ*] *-δα* Demetrius Ixion (cf. *Α* 16). || 438. *θεοπροπίων* A] *-πέων* D, *-πίασ* C; cf. *Α* 85. Nauck *-πιῶν*, an *-πίησ* (cf. § 56)? || 439. *αὐτῶν*] *αὐτοὺσ* l. a. ant. — *ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει*] *ἐπώτρυνεν καὶ ἄνωγε* Ernesti. Cf. § 225. || 447. *γὰρ*] *μὲν* L. || 448. **ἔστ' ἦμαρ ὅτε κεν*] cf. *Δ* 164.

nominatim indicans Andromache ultimum eum commemorat qui maiora quam ceteri hodie edidit facinora. Sic enim loqui solent Graeci (ἄλλοι τε καὶ ..., ἄλλωσ τε καὶ ... dein additur id quod maioris quam cetera est momenti).

433. *Caprifici* (sacrae), *Ili tumulo* vicinae, in loco edito collocatae (ἠνεμόεισ audit X 145), ab urbe aliquantum remotae, etiam Λ 167 (Φ 37 sq.?) X 145 fit mentio; quacum cf. *quercus*, arbor item sacra, portae Scaeae proxima (cf. E 693)

438. ποθί] § 322.

441. τάδε πάντα] *omnia quae hic sum relicturus*: tu et filiolus et ipsa urbs paterna. Manere vellem, si sinerent pudor et animus in hostes me urgens.

442 sq. *Pudet civium si pugnam detrectem.* In brevius contracta est haec oratio = *pudore prohibeor, nam pugnam si detrectavero, cives me contemnent.*

442. ἑλκεσιπέπλουσ] *matronarum* epitheton, quod H 297 X 105 redit, indicat vestem decore demissam, qualis in pompis esse solebat; item βαθύκολποσ (v. l. B 484 E 424) Σ 122, 339 Ω 215 h. Ven. 258 Cer. 5, βαθύζωνοσ I 594 γ 154 h. Cer. 95, 161, 201, 305 nec non *virorum* (diem festum obeuntium) epitheton ἑλκεχίτων N 685 h. Ap. 147. Opp. *succinctus*. — Casus effecit ut solae matronae *Troianae* et *Dardaniae* in Iliade ἑλκεσίπεπλοι et βαθύκολποι audirent, βαθύζωνοι vero quaelibet dicerentur mulieres. Cf. Π 261.

444. ἄνωγεν] § 225.

447. γὰρ] „famam enim pluris facio quam vitam; nam spes vincendi nulla est. Scio et persentio instare urbis interitum“. De ipsa re cf. X 61.

καὶ Πρίαμοσ καὶ λαὸσ ἐϋμμελίησ Πριάμοιο.
ἀλλ' οὔ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγοσ ὀπίσσω,
οὔτ' αὐτῆσ Ϝεκάβησ οὔτε Πριάμοιο ϝάνακτοσ
οὔτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέεσ τε καὶ ἐσθλοὶ
ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσι,
ὅσσον σεῖ', ὅτε κέν τισ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀποϝράσ. 455ᵇ = Π 831 Υ 193
καί κεν ἐν Ἄργε' ἐοῦσα πρὸσ ἄλλησ ἱστὸν ὑφαίνῃσ,
καί κεν ὕδωρ φορέῃσ Μεσσηΐδοσ ἢ Ὑπερείησ
πόλλ' ἀϝεκαζομένη, κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη. 458ᵃ cf. ν 277
καί ποτέ τισ ϝείπῃσι ϝιδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν· 459ᵃ = Η 87 cf. Ζ 479
'Ἕκτοροσ ἥδε γυνή, ὃσ ἀριστεύεσκε μάχεσθαι 460ᵇ = Λ 746 Π 292
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ϝίλιον ἀμφεμάχοντο.'
ὥσ ποτέ τισ ϝερέει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγοσ
χήτεϊ τοιοῦδ' ἀνδρόσ, ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ. 463ᵃ cf. Τ 324
ἀλλά με τεθνηῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι, 464ᵇ cf. Ξ 114

---

449. ἐϋμμελίησ] cf. Δ 47. ‖ 455. ἀποϝράσ § 150[5]] ἀπουράσ. ‖ 456 sq. ὑφαίνῃσ ... φορέῃσ L] -νοισ ... -οισ Ω.

---

454. σεῖ'(ο)] § 92.

456—458. κεν ... ὑφαίνῃσ, ... φορέῃσ ..., ἐπικείσετ'(αι)] illa *vero similia*, servarum enim est texere et aquam petere, hoc *certum*, nam serva utique fiet. Cf. Λ 431—433.

456. Ἄργε'(ϊ)] § 71.

— πρὸσ ἄλλησ] non sponte tua, ut hactenus, sed *serva*, iubente nova domina; τοῦτο γὰρ τὴν ὕβριν φέρει, οὐ τὸ ἔργον (schol.). Cf. Γ 301.

457. *Hyperia* fons in Eurypyli regno Thessalico fuisse dicitur Β 734. Quem fontem *Pheretis* regno assignat Pindarus Pyth. IV 221, item Strabo 439, *ambos* autem fontes apud *Pharsalum* monstrari Strabo ait 431. Noster poeta utrumque „ἐν Ἄργεϊ" collocavit, fontium longinquorum haec nomina e poetarum antiquiorum carminibus ducta potuerintne Hectori cognita esse rogare nos vetans, non *Peloponnesum* autem Atridarum regionem nunc cogitans, sed *Argos Pelasgicum* sive Achillis patriam. Achillis quidem nulla iam fit mentio, sed hic heros Andromachae patrem et fratres interemit, eius urbem vastavit, idem autem eius maritum occidet, — cum auditores tum poeta hoc sciunt (cf. Α 307), — in eius regionem Andromachen ipsam mox abductum iri sentit Hector. Et revera in carmine recentiore capta Troia Neoptolemus Andromachen εἰσ Φαρσαλίαν τὴν Ἀχιλλέωσ πατρίδα ἀπήγαγεν (in Parva Iliade; cf. Eur. Andr. init. et Troad. 569—578). — Alienus igitur hinc est *Laconicae* fons Messeis, cuius mentio fit apud Pausaniam III 20 § 1.

463. τοιοῦδ' ἀνδρόσ, — ἀμύνειν] *talis qualis ego sum mariti, qui te defendat.* Cf. τοῖοι ἀμυνέμεναι β 60 *tales ut defendere possint.*

— δούλιον] cf. Γ 409.

464. τεθνηῶτα] § 160.

πρίν γέ τι σῆς τε βοῆς σοῦ θ' ἑλκηθμοῖο πυθέσθαι."
ὣς ϝειπὼν ϝοῦ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ.
ἂψ δ' ὁ πάϊς πρὸς κόλπον ἐϋζώνοιο τιθήνης
ἐκλίνθη ϝιϝάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθείς,
ταρβήσας χαλκόν τε ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην,
δϝεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας.
ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος καὶ πότνια μήτηρ.
αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ, 472ᵇ = 494
καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανάουσαν·
αὐτὰρ ὃ ϝὸν φίλον υἱὸν ἐπεὶ 'κύσε 'πῆλέ τε χερσί,
'ϝεῖπεν ἐπευξάμενος Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσι· 475ᵇ = Θ 526 δ 472 ϑ 432
„Ζεῦ ἄλλοι τε θεοί, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
παῖδ' ἐμόν, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσι,
ὧδε βίην τ' ἀγαθὸν καὶ Ϝιλίου ἶφι ϝανάσσειν· 477 cf. h. Ven. 103
καί ποτέ τις ϝείποι ‚πατρός γ' ὅδε πολλὸν ἀμείνων' 479ᵃ cf. 459
ἐκ πολέμοι' ἀνιόντα, φέροι δ' ἔναρα βροτόεντα
κτείνας δήϊον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μήτηρ."
ὣς ϝειπὼν ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκε

---

465. *τι σῆς*] *τεῆς*? Cf. *ν* 336 et *Α* 185. || 474. *ὃ* Bentley] *ὅ γ'*. || 475. *'ϝεῖπεν*] *εἶπε δ'* Ar. || 478. *ἶφι*] neglecto *ϝ*, *λαοῦ ϝῖφι* Bentley, *ϝάστεϊ ϝῖφι* Brandreth („ad nomen *Ϝαστυϝάναξ* adludit"). || 479. *(ϝ)είποι* Nicanor A² B C] *εἴπῃσι Ω*, quem errorem arguit syllaba prior vocis *πατρός* correpta (cf. § 25 et *Α* 132 *Π* 554). Optativus requiritur (*utinam dicat aliquis*), in versibus vero similibus *Z* 459 *H* 87 *ζ* 275 subiunctivo suus est locus, non de optabili re dictus sed de verisimili (*dicet opinor aliquis*). — *γ' ὅδε* Ar.] *δ' ὅ γε Ω*.

---

465. ἑλκηθμοῖο] vox †, a verbo ἑλκῆσαι (Ρ 558 Χ 62 al.) ducta. Cf. Β 365 et vox ῥυστακτύς σ 224.

467. ἐϋζώνοιο] cf. Β 479.

469 sq. *Galeam* Hector ὁ κορυθαιόλος, quod ei cum Belli deo (Υ 38) commune fuit epitheton, ab ipso Apolline urbis patrono accepisse dicitur Λ 353; cf. Β 827 (Ν 754).

469. ἱππιοχαίτην] †. Redit ἱππιο- in voce ἱππιοχάρμης Ω 257 λ 259. In quibus vocibus abundatne -ι- sonus, invita quidem grammatica, sed numeris dactylicis aptus? An sic potius haec epitheta interpretanda sunt: *ornatus crista qualis virum equestrem decet* et: *equitum praeliis assuetus*?

473. παμφανάουσαν] § 191.

476—479. Imitatus est Soph. Ai. 550 sq.; cf. etiam Verg. Aen. XII 435 sq.: *disce puer virtutem ex me verumque laborem,* | *fortunam ex aliis.*

477. ὡς καὶ ἐγώ] nominativi usus idem est ρ 417 Soph. Ai. 525 Eur. Med. 815 Ar. Ran. 303 Thuc. VI 13 § 1 Herod. Mimiamb. II 29 al.; cf. etiam Κ 556.

479 sq. Quemadmodum dicitur λέγειν τινά τι (cf. Ι 58 τ 334), sic verba allata „πατρὸς — ἀμείνων" vice obiecti realis nunc funguntur.

480. πολέμοι'(ο)] § 59.

παῖδ' ἐϝόν· ἡ δ' ἄρα μιν κηώδεϊ 'δέξατο κόλπωι   483[b] cf. h. Cer. 231
δακρυόεν γελάσασα· πόσισ δ' ἐλέησε νοήσασ,
χειρί τέ μιν κατέρεξε ϝέποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·   485 = A 361
„δαιμονίη, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῶι.
οὐ γάρ τίσ μ' ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ Ἄϝιδι προϊάψει·
μοῖραν δ' οὔ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ἐπεὶ τὰ πρῶτα γένηται.   489 cf. ϑ 553; 489[a] = χ 415
ἀλλ' εἰσ ϝοῖκον ἰοῦσα τέ' αὐτῆσ ϝέργα κόμιζε,   490 sq. = α 356 sq. φ 350 sq.
ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
ϝέργον ἐποίχεσθαι· πόλεμοσ δ' ἄνδρεσσι μελήσει   492 cf. α 358 φ 352; 492[b] = Y 137 cf. λ 352 h. VI 27
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί, τοὶ Ϝιλίωι ἐγγεγάασι."   493[a] = α 359 λ 353 φ 353 ψ 61
ὣσ ἄρα φωνήσασ κόρυθ' εἵλετο φαίδιμοσ Ἕκτωρ   494[b] = 472
ἵππουριν· ἄλοχοσ δὲ φίλη ϝοῖκόνδ' ἐβεβήκει
ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμουσ εὖ ναιετάοντασ   497 = 370
Ἕκτοροσ ἀνδροφόνοιο, 'κιχήσατο δ' ἔνδοθι πολλὰσ
ἀμφιπόλουσ, τῆισιν δὲ γόον πάσηισιν ἐνῶρσε.
αἳ μὲν ἔτι ζωιὸν 'γόον Ἕκτορα ϝῶι ἐνὶ ϝοίκωι·
οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο   501 cf. χ 35
ἵξεσθαι, προφυγόντα μένοσ καὶ χεῖρασ Ἀχαιῶν.   502[b] = N 105 cf. H 309 M 166 N 318 P 638 λ 502 N 287 Ξ 73

οὐδὲ Πάρισ 'δήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισι,
ἀλλ' ὅ γ', ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα, ποικίλα χαλκῶι,   504 cf. μ 228
'σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ϝάστυ ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώσ.   505[b] = X 138
ὣσ δ' ὅτε τισ στατὸσ ἵπποσ, ἀκοστήσασ ἐπὶ φάτνηι,   506-511 = O 263 sqq.

---

484. ἐλέησε A] ἐλέαιρε D. || 487. προϊάψει] προιάψει (superscr. τι) pap. Oxyrh. 445 (cf. Ω 110). || 489. ἐπεὶ § 326] ἐπήν. || 490. τέ' αὐτῆσ] τὰ σαυτῆσ Ω. Cf. A 185. || 493. πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί pap. Oxyrh. 445, Epictet. Diss. III 22, 108] πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα Ω. Integrum verborum ordinem, qui servatus est locis parallelis, restituit Hoffmann. || 494. φαίδιμοσ Ἕκτωρ] χε[ιρὶ παχείηι] pap. Oxyrh. 445, superscripto φαι[διμοσ Ἕκτωρ]. Cf. Φ 403. || 500. 'γόον] e vs. proximo videtur irrepsisse; στένον Nauck.

---

483. κηώδεϊ] adi. aliunde ignotum, *fragrans* (ὄδωδε)? Cf. Γ 382.

487. ὑπὲρ αἶσαν] cf. P 327.

— Ἄϝιδι προϊάψει] cf. A 3 et O 188.

499—502. Cf. vs. 367 sq. et X 437—446.

500. 'γόον] cf. nota crit.

506—511. Praeter locum parallelum, ubi equo lascivo assimulatur *Hector*, conferatur similis comparatio X 22 sq.; imitatus est Vergilius Aen. XI 492—497.

506. στατὸσ ... ἀκοστήσασ] voces non nisi loco parallelo redeunt; στατόσ dicitur equus (admissarius) qui in stabulo seorsum est collocatus,

δεσμὸν ἀπορρήξασ θείηι πεδίοιο κροαίνων,
508 εἰωθὼσ λούεσθαι ἐϋρρεέοσ ποταμοῖο, —
511 ῥίμφα ϝε γοῦνα φέρει μετὰ ϝήθεα καὶ νομὸν ἵππων
509 κυδιάονθ', ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται 509ᵇ sq. cf. h. Cer. 177
510 ὤμοισ' ἀΐσσονται· ὃ δ' ἀγλαΐηφι πέποιθε, —
512 ὣσ υἱὸσ Πριάμοιο Πάρισ κατὰ Περγάμου ἄκρησ
τεύχεσι παμφαίνων ὥσ τ' ἠλέκτωρ ἐβεβήκει 513ᵃ = T 398
καγχαλάων, ταχέεσ δὲ πόδεσ 'φέρον. αἶψα δ' ἔπειτα
515 Ἕκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεόν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλε
στρέψεσθ' ἐκ χώρησ, ὅθι ϝῆι ὀάριζε γυναικί.
τὸν πρότεροσ προσέϝειπεν Ἀλέξανδροσ θεοϝειδήσ·
„ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσυμένον κατερύκω 518ᵃ = X 229, 518ᵇ cf. Π 9 ο 73
δηθύνων οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον, ὡσ ἐκέλευεσ!"
520 τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ·
„δαιμόνι', οὔ κέν τίσ τοι ἀνήρ, ὃσ ἐναίσιμοσ εἴη, 521ᵇ = κ 383
ϝέργον ἀτιμάσσειε μάχησ, ἐπεὶ ἄλκιμόσ ἐσσι·
ἀλλὰ ϝεκὼν μεθιεῖσ τε καὶ οὐκ ἐθέλεισ· τὸ δ' ἐμὸν κῆρ 523 cf. K 121
ἄχνυται ἐν θυμῶι, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω
525 πρὸσ Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο.

511. Ante vs. 509 collocavit Agar; pro *ῥίμφα ϝε* Zenodotus legebat *ῥίμφ' ἑὰ*, iure improbante Ar. (cf. *N* 405 *Z* 514). — *μετὰ* Bentley] *μετά τ'*. ‖ 509 sq. *κυδιάονθ' ... πέποιθε* Agar] *κυδιόων ... πεποιθώσ Ω*. Pro *πεποιθώσ* Naber coniecit *γεγηθώσ*. ‖ 522. *ἀτιμάσσειε* § 144] *-μήσειε*. ‖ 523. *ἀλλὰ ϝεκὼν*] *αλλακεω[ν]* pap. Oxyrh. 445 (cf. *β* 311).

ἀκοστήσασ videtur significare *amore stimulatum*. Nam ἀκοστή = κριθή apud Thessalos sec. schol., apud Cyprios sec. Hesychium, — et complures voces Homericas etiam postea in Cypro vixisse ex inscriptionibus scimus, — quapropter nostrum participium in scholiis redditur κριθιάσασ sive *lascivus*, *pabulo generosiore stimulatus* (cf. Archiloch. fr. 95 Ar. Vesp. 1305 sq.).

507. πεδίοιο] cf. B 785.

— κροαίνων] *hinniens*? Verbum non nisi loco par. redit.

508. λούεσθαι ἐϋρρεέοσ ποταμοῖο] de verbo cf. § 295, de adiectivo § 73, de genitivi usu E 6.

509. κυδιάονθ'(-ντα)] § 191.

512. Περγάμου] cf. Δ 508.

513. ἠλέκτωρ] *solis fulgentis* hoc nomen, quocum cf. ἤλεκτρον et ἤλεκτροσ, redit T 398 h. Ap. 369.

514. καγχαλάων] § 191.

518. ἦ μάλα] leniter irridentis nunc.

521 sq. „Et ἐναίσιμον sive *iusto tempore* ades et ἐναισίμοισι sive *prudentibus* quibuslibet laudabilis".

521. οὔ κεν] § 326.

523. μεθιεῖσ τε καὶ οὐκ ἐθέλεισ] mente addendum μάχεσθαι vel πονέεσθαι, quod verbum extat in versu simili K 121.

— τὸ] verbi ἄχνυσθαι obiectum.

524 sq. Cf. vs. 326.

ἀλλ' ἴομεν· τὰ δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', αἴ κέ ποθι Ζεὺσ 526ᵃ cf. Δ 362 / 526ᵇ = Δ 128
δώηι ἐπουρανίοισι θεοῖσ' αἰειγενέτηισι
κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισι,
ἐκ Τροίησ ἐλάσαντασ ἐϋκνήμιδασ Ἀχαιούσ."

Η ὣσ ϝειπὼν πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμοσ "Εκτωρ,
τῶι δ' ἅμ' Ἀλέξανδροσ 'κί' ἀδελφεόσ· ἐν δ' ἄρα θυμῶι
ἀμφότεροι 'μέμασαν πολεμιζέμεν' ἠδὲ μάχεσθαι.
ὡσ δὲ θεὸσ ναύτηισιν ἐϝελδομένοισιν ἔδωκε
οὖρον, ἐπεί κε κάμωσιν ἐΰ ξεστῆισ' ἐλάτηισι
πόντον ἐλαύνοντεσ, καμάτωι δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται, 6ᵇ cf. Ν 85
ὣσ ἄρα τὼ Τρώεσσιν ἐϝελδομένοισ' ἐφανήτην.

ἔνθ' ἑλέτην ὃ μὲν υἱὸν Ἀρηϊθόοιο ϝάνακτοσ,
"Αρνηι ναιετάοντα Μενέσθιον, ὃν κορυνήτησ
'γείνατ' Ἀρηΐθοοσ καὶ Φυλομέδουσα βοῶπισ·
"Εκτωρ δ' 'Ηϊονῆα 'βάλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι
αὐχέν' ὑπὸ στεφάνησ ἐϋχάλκου, 'λῦσε δὲ γυῖα.
Γλαῦκοσ δ', Ἱππολόχοιο πάϊσ, Λυκίων ἀγὸσ ἀνδρῶν, 13 = Ρ 140
Ϝιφίνοον 'βάλε δουρὶ κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην 14 cf. Ρ 15
Δεξιάδην, ἵππων ἐπιάλμενον ὠκειάων,
ὦμον· ὃ δ' ἐξ ἵππων χαμάδισ 'πέσε, 'λύντο δὲ γυῖα. 16ᵇ = Ο 435

"Εκτοροσ καὶ Αἴαντοσ μονομαχία.

τοὺσ δ' ὡσ οὖν ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη 17ᵃ = Ε 711

1. πυλέων] πόλιοσ Bentley (cf. § 56). || 5. ἐπεί κε κάμωσιν Ar. A C] ἐπήν κε κάμωσιν vel ἐπὴν κεκάμωσιν Dionysius Sidonius D T. Similis controversia est Λ 168; cf. § 326. || 6. ἐλαύνοντεσ] ἐρέσσοντεσ l. a. ant. || 7. τὼ] sic Ar., τοὶ Ammonius. || 12. ἐϋχάλκου] ἐϋκύκλου D. — 'λῦσε] λύντο Ar. (ad vs. 16 hoc refert vHerwerden).

526—529. Cf. Δ 362 sq.

528. ἐλεύθερον] i. e. τῆσ ἐλευθερίασ, ut ἐλεύθερον (vel δούλιον) ἦμαρ (vs. 455 al.), *crateram unde libemus caelitibus ad hostium fugam celebrandam.*

1. *Haec ubi dicta dedit, portis sese extulit ingens* Verg. Aen. XII 441.

3. πολεμιζέμεν'(αι)] § 125.

4—6. Similis comparatio est ψ 233—237. De ipsa re cf. β 420—434.

6. πόντον ἐλαύνοντεσ] cf. η 319 ἐλαύνειν γαλήνην.

8—10. De *Areithoo* cf. vs. 136—150.

10. βοῶπισ] cf. Γ 144.

15. Δεξιάδην] olim fuere qui pro adverbio habentes *a dextra* interpretarentur; cf. Α 99 et Epigr. Kaibel 573⁴(?).

17—21. Cum Minerva videret Hectorem denuo in pugnam ruisse et Paridem, bellatorem fortissimum, secum adduxisse, e caelo rediit (cf. Ε 908) ut suis opem ferret. Cui extemplo obviam ivit Apollo ex Ilii arce, ubi

Ἀργεΐουσ ὀλέκοντασ ἐνὶ κρατερῆι ὑσμίνηι, 18 = *Ε* 712
ʼβῆ ῥα κατʼ Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα 19 cf. *Β* 167
Ϝίλιον εἰσ ἱερήν. τῆι δʼ ἀντίοσ ὤρνυτʼ Ἀπόλλων
Περγάμου ἐκκατιδών, Τρώεσσι δὲ ʼβούλετο νίκην. 21 cf. *Ν* 347 21^a = *Δ* 508
ἀλλήλοισι δὲ τώ γε συνηντέσθην παρὰ φηγῶι. 21^b = *Π* 121
τὴν πρότεροσ προσέϝειπε ϝάναξ Διὸσ υἱὸσ Ἀπόλλων·
„τίπτε σὺ δʼ αὖ μεμαυῖα, Διὸσ θύγατερ μεγάλοιο,
ἦλθεσ ἀπʼ Οὐλύμποιο, μέγασ δέ σε θυμὸσ ἀνῆκε; 25^b = *Φ* 395
ἦ ἵνα δὴ Δαναοῖσι μάχησ ἑτεραλκέα νίκην 26^b = *Θ* 171 *Π* 362
δώηισ; οὔ τι Τρῶασ ἀπολλυμένουσ ἐλεαίρεισ;
ἀλλʼ εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη· 28 = *υ* 381 28' = *Χ* 108 cf. *Ρ* 417 *λ* 358 *υ* 316
νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα
σήμερον, ὕστερον αὖτε μαχέσσοντʼ, εἰσ ὅ κε τέκμωρ 29 sq. cf. 290 sq. 30 sq. cf. *Ι* 48 sq.
Ϝιλίου εὕρωσιν, ἐπεὶ ὣσ φίλον ἔπλετο θυμῶι
ὑμίν γʼ ἀθανάτηισι, διαπραθέμεν τόδε ϝάστυ."
τὸν δʼ αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„ὧδʼ ἔστω, ϝεκάϝεργε· τὰ γὰρ φρονέουσα καὶ αὐτὴ
ἦλθον ἀπʼ Οὐλύμποιο μετὰ Τρῶασ καὶ Ἀχαιούσ.
ἀλλʼ ἄγε, πῶσ μέμονασ πόλεμον καταπαυέμενʼ ἀνδρῶν;"
τὴν δʼ αὖτε προσέϝειπε ϝάναξ Διὸσ υἱὸσ Ἀπόλλων· 37 = *Υ* 103
„Ἕκτοροσ ὄρσωμεν κρατερὸν μένοσ ἱπποδάμοιο,
ἤν τινά που Δαναῶν προκαλέσσεται οἰόθεν οἶοσ

---

21. *ἐκκατιδών*] neglecto *ϝ*. || 27. *δώηισ;* Brandreth] *δῶισ; ἐπεί*. Cf. § 122. || 32. *γʼ(ε)*] add. Fick (cf. § 92). — *ἀθανάτηισι*] *-τοισι* Zen., *ἀμφοτέρηισι* Aristoph. || 33. *αὖτε προσέϝειπε*] *ἠμείβετʼ ἔπειτα* l. *κ* ant. || 34. *ὧδʼ(ε)*] **ὧσ*? Ad id quod *alius* dixit non nisi h. l. refertur *ὧδε*. || 36. **καταπαυέμενʼ(αι)*] *-σέμεν*. Cf. *Β* 544. || 39. *ἤν τινά που Δαναῶν*] **ὄφρα τινʼ Ἀργεΐων*? In dei ore hoc videtur aptius, et cf. § 326.

---

habitabat (cf. Ε 460), quippe qui Troianis faveret.

21. Περγάμου] cf. Δ 508.

22. φηγῶι] cf. Ε 693.

25. θυμὸσ ἀνῆκε] qui addi solet infinitivus finalis, etiam Κ 389 Φ 395 mente e contextu est supplendus. Similia valent de locutione θυμόν τινι ὀρίνειν (cf. Ξ 361).

26. ἑτεραλκέα νίκην] cf. Ε 831—834.

29 sq. Ad occasum iam vergit sol; cf. vs. 282.

30. μαχέσσοντʼ(αι)] § 291.

— τέκμωρ | Ϝιλίου] *finem* vel *scopum quem petunt, Ilium*. Genitivus, quocum conferri possunt πόλισ Ϝιλίου (Ε 642 al.), τέλοσ θανάτοιο, similia multa, redit Ι 48, 418, 685.

32. διαπραθέμεν] § 126.

39. οἰόθεν οἶοσ] figura haec vs. 226 redit; cf. αἰνόθεν αἰνῶσ vs. 97, μέγασ μεγαλωστί Π 776 Σ 26 ω 40, et apud posteros πόνωι πονηρόσ, μεγέθει μέγασ, κακὸσ κακῶσ, alia plurima, quae testantur studium *reduplicandi* linguae Graecae penitus insitum. Cf. Ar. Ach. 177.

ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῆι δηϊοτῆτι· 40 = Γ 20
οἳ δέ κ' ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδεσ Ἀχαιοὶ
οἶον ἐπόρσειαν πολεμιζέμεν' Ἕκτορι δίωι."
ὣσ ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη. 43 = Β 166
τῶν δ' Ἕλενοσ, Πριάμοιο φίλοσ παῖσ, σύνθετο θυμῶι
βουλήν, ἥ ῥα θεοῖσιν ἐϝάνδανε μητιάουσι·
'στῆ δὲ παρ' Ἕκτορ' ἰὼν καί μιν πρὸσ μῦθον ἔϝειπε· 46 cf. Θ 280
„Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε, 47 = Λ 200

41. ἀγασσάμενοι] -σσόμενοι Ar. (?). || 45. ἐϝάνδανε Bentl y] ἐφήνδανε.

41. ἀγασσάμενοι] *indignati eius verba magniloqua.*

— χαλκοκνήμιδεσ] †. *Aeneae* fuisse ocreae non nisi h. l. dicuntur, sed fert ratio ut et ceteris locis cogitentur; et effossae sunt ocreae aeneae complures e sepulcris aevi Mycenaei quod dicitur. *Stanneas* — i. e. stanno obductas — Achilli fecit Vulcanus (Σ 613).

42. οἶον] id quod ἕνα τινά nunc valet, item Ι 638 κούρησ οἴησ *unius puellae*, Ξ 244 μῆνα οἶον *non nisi unum mensem*, Ω 453 μοῦνοσ ἐπιβλήσ *non nisi unus obex*. Praeterea cf. μία Γ 238.

— πολεμιζέμεν'(αι)] § 125.

44. Ut modo (cf. Ζ 76 sqq.), sic et nunc Helenus deorum interpres Hectori adest consilio.

45. μητιάουσι] § 191.

46. Ante pugnam singularem quae sequitur condiciones nullae proponuntur, spatium intra quod sit pugnandum non (ut Γ 315) circumscribitur, praeconum autem interventu pugnae hic fit finis ut uterque incolumis ad suos redeat. Certatur „ἐξ ἔριδοσ" sive *honoris causa* (vs. 111, 301) neque quicquam praeter *laudem* appetitur. Achivorum cum Troianis praelium subito sic interrumpi potuisse veri parum simile dixerit quispiam; in ea tamen praeliorum specie, quam poeta nobis ostendere solet, qua promachi per spatium inter utrumque exercitum patens alter alteri occurrunt identidem, haud incredibilis est res. Et Hectoris sane, non Achivorum male nunc habitorum (vs. 18), fuit eiusmodi certamen singulare proponere. Apparet autem cognitam poetae fuisse fabulam de Aiacis et Hectoris ducum ceteris fortiorum pugna singulari, conferendam cum fabulis, quae sunt de Goliatho a Davide et de ducibus Gallis a Manlio Torquato et a Valerio Corvino victis, et similem alteri fabulae, qua celebrabatur pugna Paridis cum Menelao sive praedonis cum ultore. Quam fabulam notam et pulchram noluit abicere, sed carmini suo inseruit ubi potuit, praemisso Minervae cum Apolline colloquio. Ingeniosissimo autem artificio eam priori carminis parti adaptavit. Nam pugna singularis, qua de sorte belli decerneretur, apte quidem ab Hectore et Aiace potuit iniri antequam ambo exercitus manus conseruerunt, ut a Paride et Menelao, sed in eo qui nunc est rerum statu eiusmodi pugnae non fuit locus; quapropter poeta finxit certamen eo consilio, quod vs. 67—91 enarratum est, ab Hectore esse propositum. — Dignum quod conferatur est Glauci cum Diomede colloquium Ζ 119—236, cuius simillimus est exitus.

47. υἱὲ] § 17.

ἦ ῥά κέ μοί τι πίθοιο; κασίγνητοσ δέ τοί εἰμι. 48^a = Δ 93
ἄλλουσ μὲν κάθεσον Τρῶασ καὶ πάντασ Ἀχαιούσ, 49 = Γ 68
αὐτὸσ δὲ προκάλεσσαι Ἀχαιῶν ὅσ τισ ἄριστοσ
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῆι δηϊοτῆτι· 51 = Γ 20
οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν. 52^b cf. δ 562 ε 308 λ 389 μ 342 ξ 274 ω 22
ὣσ γὰρ ἐγὼ ϝόπ' ἄκουσα θεῶν αἰειγενετάων."
ὣσ ἔφαθ', Ἕκτωρ δ' αὖτε χάρη μέγα μῦθον ἀκούσασ, 54-56 = Γ 76 sqq.
καί ῥ' εἰσ μέσσον ἰὼν Τρώων ἀνέϝεργε φάλαγγασ,
μέσσου δουρὸσ ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύθησαν ἅπαντεσ.
κὰδ δ' Ἀγαμέμνων εἷσεν ἐϋκνήμιδασ Ἀχαιούσ.
κὰδ δ' ἄρ' Ἀθηναίη τε καὶ ἀργυρότοξοσ Ἀπόλλων
ἑζέσθην, ὄρνισι ϝεϝοικότε αἰγυπιοῖσι,
φηγῶι ἔφ' ὑψηλῆι πατρὸσ Διὸσ αἰγιόχοιο,
ἀνδράσι τερπόμενοι. τῶν δὲ στίχεσ ἥατο πυκναί,
ἀσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι. 62 cf. Ν 339 / 62^b = Δ 282
οἵη δὲ Ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρὶξ
ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντοσ ὑπ' αὐτῆσ, 64^b cf. μ 406 ξ 304
τοῖαι ἄρα στίχεσ ἥατ' Ἀχαιῶν τε Τρώων τε
ἐν πεδίωι. Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔϝειπε· 66^b sq. = Γ 85 sq.

---

48. *κέ*] *νύ* Ω. Cf. Δ 93. ‖ 49. *κάθεσον* § 220²] *κάθισον*. ‖ 53. Ar. — ‖ 56. *ἱδρύθησαν* A] *ἱδρύνθησαν* Ω; cf. Γ 78. ‖ 59. *ϝεϝοικότε* Ahrens] *ἐοικότεσ*. ‖ 62. *πεφρικυῖαι*] *βεβριθυῖαι* olim quidam (cf. Δ 282 ibique comment.). ‖ 64. *μελάνει δέ τε*] **ἤχλυσε δὲ*? Cf. μ 406 = ξ 304. Graecum non est *μελάνει*, neque *μελανεῖ*, quo verbo saepius usi sunt Alexandrini (Apoll. Rh. IV 1574 Callim. epigr. 56 Arat. Phaen. 817, 836, 877 sq.), Homero est tribuendum, qui alibi usus est verbo *μελαίνομαι* (Ε 354 Σ 548). — *πόντοσ ὑπ' αὐτῆσ*] *πόντοσ ὑπ' αὐτοῦ* Aristot. Probl. 23, 23, *πόντον ὑπ' αὐτῆι* Ar. C.

---

59. ϝεϝοικότε] *veluti vultures caesorum corporibus inhiantes*? An: *sumta vulturum figura*? Utrumque dici sic potuit, sed propter locum quo di considunt fortasse veri est similius in aves mutatos poetam eos cogitasse, quod Odysseae locis α 320 γ 372 χ 239 sq. vel certum videtur; neque hac de re disputantibus neglegendum est Minervae epitheton nostro poeta multo antiquius γλαυκῶπισ vel noctua Minervae postea sacra, accipiter Apollini. Magis dubia res est Ξ 289—291. Cf. Γ 151 sq.

60. φηγῶι] cf. Ε 693.

61 sq. Cf. Γ 134 sq. et Δ 282, et de forma verbi ἥατο § 220, item vs. 65.

63—65. Fit pugnae intermissio. Non tamen placida iam per campum regnat quies, sed etiam fluctuant utrorumque agmina, non *aestus* iam est exercituum inter se colluctantium (cf. Δ 421 sqq.), sed *horrori undarum* vento recenti strictarum similior haec mobilitas. Cf. Φ 126 Ψ 692 δ 402. — Imaginem τῆσ φρικόσ in mente poetae civit sonus vocis στίχεσ πεφρικυῖαι, qua significavit agmina horrentia cuspidibus hastarum iam erectarum (non enim in hostes intentarum).

„κέκλυτέ μοι, Τρῶεσ καὶ ἐϋκνήμιδεσ Ἀχαιοί,
ὄφρ' ἔσπω τά με θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι κελεύει. 68 = 349, 369 Θ 6 al.
ὅρκια μὲν Κρονίδησ ὑψίζυγοσ οὐκ ἐτέλεσσε,
ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισι,
εἰσ ὅ κεν ἢ ὕμεσ Τροίην ἐΰπυργον ἕλητε
ἢ αὐτοὶ παρὰ νηυσὶ δαμήετε ποντοπόροισι.
ὕμιν δ' ἐν γὰρ ἔασιν ἀριστῆεσ Παναχαιῶν·
τῶν νῦν ὅν τινα θυμὸσ ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγηι,
δεῦρ' ἴτω ἐκ πάντων πρόμοσ ἔμμεναι ῞Εκτορι δίωι.
ὧδε δὲ μυθέομαι, Ζεὺσ δ' ἧμ' ἐπὶ μάρτυροσ ἔστω· 76[b] cf. α 273
εἰ μέν κεν ἐμὲ κεῖνοσ ἕληι τανακήκεϊ χαλκῶι,
τεύχεα συλήσασ φερέτω κοίλασ ἐπὶ νῆασ,
σῶμα δὲ ϝοίκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρόσ με 79 sq. = Χ 342 sq.
Τρῶεσ καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.
εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἕλω, δώηι δέ μοι εὖχοσ Ἀπόλλων, 81 cf. Π 725 φ 338 81[b] cf. χ 7

67. μοι § 92] μευ. || 68. ἔσπω § 246] εἴπω. || 73. δ' ἐν Ar.] μὲν Ω. || 74. νῦν ὅν] εἰ καί l. a. ant. — ἀνώγηι la Roche] ἀνώγει Ω, item ο 395.

67—91. „Inducias ad eventum pervenire non sivit pater caelestis", — recte sic Hector; nam ipsi caelites Paridem periculo eripuerunt, dein foedere violato ut bellum cieretur effecerunt: — „doleo, sed mutare id „nequeo; quod vero possum, id iam „praesto: en ipse Hector adest, qui „pugnam singularem cum fortissimo „quolibet vestrum ineat. Sic maculam „Paridis a Menelao victi et ipsius „Menelai ex insidiis scelestissime vul„nerati delere conabor; inferior autem „si fiam, non ut ille a dea aliqua „protectus aufugiam."

69. ὑψίζυγοσ] cf. Δ 166.

71. ὕμεσ] § 92.

72. δαμήετε] § 122.

75. ῞Εκτορι δίωι] sic etiam Π 833 Hector superbiens suum ipse nomen proloquitur; cf. Α 240. Ad adiectivum δῖον quod adtinet, cf. Ulixis verba ι 20: ἐμὸν κλέοσ οὐρανὸν ἵκει, vel quae in scholio Oxyrh. conferuntur Apollinis verba Ο 254—256, vel Aeneae apud Vergilium: *sum pius Aeneas*, vel Oedipi Sophoclei: *en adsum* ὁ πᾶσι κλεινὸσ Οἰδίπουσ καλούμενοσ. Sed servat hoc epitheton vestigia fabularum Iliade antiquiorum, in quibus Hector, qui „Iovi prudentia par" modo est dictus (vs. 47), ipsius Iovis sive dei Idaei filius habebatur (cf. Κ 50).

76. ἧμ'(ι)] § 92.

77. κεν] vi arsis etiam Υ 243 producitur. Cf. § 19.

79 sq. Ut brevissima sic prudentissima ad haec verba est observatio Aristarchi: hinc liquere unum sepulturae hoc genus Hectori sive ipsi poetae cognitum fuisse, ut corpora igne cremarentur; non Achivorum id fuisse potius quam Troianorum, non advenarum regionem peregrinam obtinentium quam eorum qui in sua ipsorum patria degerent.

τεύχεα συλήσασ οἴσω προτὶ Ϝίλιον ἱρὴν
καὶ κρεμάω προτὶ νηὸν Ἀπόλλωνοσ ϝεκάτοιο,
τὸν δὲ νέκυν ἐπὶ νῆασ ἐϋσσέλμουσ ἀποδώσω,
ὄφρα ϝε ταρχύσωσι κάρη κομάοντεσ Ἀχαιοὶ — 85^a cf. Π 456, 674
σῆμά τέ ϝοι χεύωσιν ἐπὶ πλατέ' Ἑλλησπόντωι. — 86^b = ω 82 cf. Ρ 432
καί ποτέ τισ ϝείπῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων — 87^a = Ζ 459
νηΐ πολυκλήϊδι πλέων ἐπὶ ϝοίνοπα πόντον· — 88^b = α 183^a δ 474^b
‚ἀνδρὸσ μὴν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτοσ, — 89 cf. Ψ 331
ὅν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμοσ Ἕκτωρ.'
ὣσ ποτέ τισ ϝερέει· τὸ δ' ἐμὸν κλέοσ οὔ ποτ' ὀλεῖται." — 91^b cf. Β 325
ὣσ ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντεσ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ· — 92 = Γ 95

---

82 sq. Arma hostis caesi in delubro dei Troiae arcem tutantis suspensurum se ait Hector; cf. Κ 570 sq., fortasse etiam τ 4 huc facit. Non *aedem* autem aliquam Apollinis cogitat, sed *sacram arborem*, cuius trunco arma affigantur (cf. Α 39 Ε 446). Prisci aevi morem aetate recentiore servarunt arma votiva vel exuviae ex arborum truncis suspensae (cf. e. g. Ar. Plut. 943).

83. κρεμάω] § 191.

85. ταρχύσωσι] verbum redit Π 456, 674; postea dicebatur ταριχεύειν et τάριχοσ = *cadaver conditum* (*mummie*, Herodot. IX 120 Aristoph. fr. 200). Remansit igitur hoc verbum ex eo aevo quod antecessit aevum ipsius poetae. Olim enim non cremabantur mortui, ut poetae aequales (cf. Ψ 222) et heroës quorum funera ille descripsit, sed sale melle suffimentis conditi sepeliebantur, dein in ipso sepulcro vitae aliquam umbram transigere credebantur. Cuius rei documenta plurima Mycenis alibi inventa sunt in sepulcris vetustis. Quid quod ne inter poetae quidem aequales omnino evanuerat ea vitam futuram sibi informandi ratio; cf. Ο 188. Neque alieni hinc sunt Τ 38 sq. Ω 413 sq., 664 ω 63, quibus locis Olympii corpora heroum mortuorum per multos dies intacta conservasse dicuntur; remansisse enim haec notio et a poeta nostro in carmen suum recepta esse videtur ex aevo superiore, quo non caelitum sed ipsorum hominum arte a defunctorum corporibus arcebatur putredo. Sed verbum de quo loquimur ταρχύειν nostro poetae *sepelire* valet, non *condire*.

— κάρη κομάοντεσ] cf. Β 11 et § 191.

86. πλάτε'(ϊ)] § 75. Ad ipsam adiectivi vim quod adtinet, *latus* Hellespontus dicitur etiam Ρ 432 ω 82, *immensus* Ω 545, unde apparet poetam his certe locis *mare apertum* Troadis oram alluens cogitasse potius quam *fretum* satis angustum quod Chersonnesum Thracicam praeterfluit, maioris igitur ambitus ei fuisse Hellesponti nomen quam recentioribus.

87—91. Cf. ω 83 sq. — Poetae aetate extitisse priscos aliquot tumulos in ora Troiana, qui heroum sepulcra a populo dicerentur, noster locus testatur. Cf. Strab. 595 sq. et Μ 8—35.

88. πολυκλήϊδι] cf. Π 170.

89. μὴν] § 18.

— κατατεθνηῶτοσ] § 160.

91. ὀλεῖται] cf. Β 325.

κίδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, ’δϝεῖσαν δ’ ὑποδέχθαι.
ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαοσ ἀνίστατο καὶ μετέϝειπε
νείκε’ ὀνειδίζων, μέγα δ’ ἐστοναχίζετο θυμῶι·
„ὤ μοι ἀπειλητῆρεσ, Ἀχαιίδεσ, οὐκέτ’ Ἀχαιοί! 96ᵇ = Β 235
ἦ μὲν δὴ λώβη τάδε γ’ ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶσ,
εἰ μή τισ Δαναῶν νῦν ῞Εκτοροσ ἀντίοσ εἶσι.
ἀλλ’ ὑμεσ μὲν πάντεσ ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε,
ἥμενοι αὖθι ϝέκαστοσ ἀκήριοι, ἀκλεὲσ αὔτωσ·
τῶιδε δ’ ἐγὼν αὐτὸσ θωρήξομαι. αὐτὰρ ὕπερθε
νίκησ πείρατ’ ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι.“
ὣσ ἄρα φωνήσασ κατεδύσετο τεύχεα καλά.
ἔνθα κέ τοι, Μενέλαε, ’φάνη βιότοιο τελευτὴ 104ᵇ = Π 787
῞Εκτοροσ ἐν παλάμηισιν, ἐπεὶ πολὺ φέρτεροσ ἦεν, 105ᵃ = Ω 738 105ᵇ = Ζ 158
εἰ μὴ ἀναΐξαντεσ ἕλον βασιλῆεσ Ἀχαιῶν·
αὐτόσ τ’ Ἀτρεΐδησ, εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων,
δεξιτερῆσ ἕλε χειρὸσ ἔποσ τ’ ἔφατ’ ἔκ τ’ ὀνόμαζε·
„ἀφραίνεισ, Μενέλαε διοτρεφέσ, οὐδέ τί σε χρὴ
ταύτησ ἀφροσύνησ· ἀνὰ δὲ σχέο, κηδόμενόσ περ, 110ᵇ cf. Α 586
μηδ’ ἔθελ’ ἐξ ἔριδοσ σέ’ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι,

---

100. (ϝ)έκαστοσ Cauer] ἕκαστοι. Cf. Ω 1. || 104. βιότοιο] θανάτοιο l. a. in A T (*mortis metae* Verg. Aen. XII 546), sic Nauck (item versu parall. et Δ 170), contrarium errorem Eur. Herc. 1351 irrepsisse observans. || 108. ἔποσ] neglecto ϝ. Bentley δεξιτερὴν ... χεῖρα ϝέποσ, ut Ξ 137 Ω 671 α 121 σ 258; sed *salutantium* id, non *corripientium*. || 110. δὲ σχέο] sic Ar., δ’ ἴσχεο C.

---

94. ἀνίστατο] cf. Γ 134 sq.

95. νείκε’(ϊ)] § 71.

96. Crimina cumulat Menelaus, satis sane petulanter atque inique, ut Agamemnon Δ 338 sqq. — De voce ἀπειλητήρ cf. Θ 150.

97. αἰνόθεν αἰνῶσ] cf. quae ad vs. 39 sunt observata.

99. *Aqua et humus fiatis* denuo. Redeatis ad πηλὸν ἐξ οὗ πεφύρησθε, ut loquitur quidam nebulo apud Herodam (Mim. II 28 sq.). Cf. Hes. Op. 61 et Ω 54.

— ὕμεσ] § 29.

100. ἥμενοι ... ἀκήριοι] cf. Γ 134 sq. et Ε 812.

— ϝέκαστοσ] *singuli duces.*

102. νίκησ πείρατ’(α)] cf. Ν 359.

103. Menelaus *clipeum*, quem Hectore loquente posuerat, denuo sumit, item Aiax vs. 206 sq.; cf. Γ 114 et Δ 222.

106. ἀναΐξαντεσ] cf. Γ 134 sq.

109 sq. σε χρὴ | ταύτησ ἀφροσύνησ] cf. Ι 75 sq.

111. ἐξ ἔριδοσ] *propter laudis aemulationem*, inutiliter, non in ipso praelio, sed ultro inito certamine. Redit locutio δ 343 (= ρ 134); idem valet infra περὶ ἔριδοσ vs. 301 Π 476 Υ 253. Cf. Δ 440.

— σέ’(ο)] § 92.

Ἕκτορι Πριαμίδηι, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι. 112ᵇ = Ο 167, 183
καὶ δ' Ἀχιλεὺσ τούτωι γε μάχηι ἔνι κυδιανείρηι
ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι, ὅ περ σέο πολλὸν ἀμείνων. 114ᵇ = Φ 107 cf. Π 709
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἵζε' ἰὼν μετὰ ϝέθνοσ ἑταίρων,
τούτωι δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν Ἀχαιοί.
εἴ περ ἀταρβήσ τ' ἐστὶ καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητοσ,
φημί μιν ἀσπασίωσ γόνυ καμψέμεν', αἴ κε φύγηισι 118 sq. cf. Τ 72 sq.
δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆσ δηϊοτῆτοσ.“ 119 = 174 cf. Ε 409
ὣσ ϝειπὼν παρέπεισεν ἀδελφεόο φρένασ ἥρωσ, 120 sq.ᵃ = Ζ 61 sq.
αἴσιμα παρϝειπών· ὃ δ' ἐπείθετο. τοῦ μὲν ἔπειτα
γηθόσυνοι θεράποντεσ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο. 122ᵇ = Π 782, 846 cf. Ζ 28
Νέστωρ δ' Ἀργεΐοισιν ἀνίστατο καὶ μετέϝειπε·
„ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθοσ Ἀχαιίδα γαῖαν ἱκάνει. 124 = Α 254
ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεύσ,
ἐσθλὸσ Μυρμιδόνων βουληφόροσ ἠδ' ἀγορητήσ,
ὅσ ποτέ μ' εἰρόμενοσ μέγ' ἐγήθεε ϝῶι ἐνὶ ϝοίκωι,
πάντων Ἀργεΐων ἐρέων γενεήν τε τόκον τε· 128 cf. Ο 141; 128ᵇ cf. ο 175

112. *στυγέουσι*] *τρομ[έουσι]* Oxyrh. pap. 763 (ut *P* 203, cf. *σ* 80). || 113. *τούτωι*] *τοῦτον* l. a. in A. || 114. *ἀμείνων*] *-νω* Zen. (cf. *Α* 80). || 117. **ἀταρβήσ*] *ἀδειήσ* *Ω* (quod vitiosum pro *ἀδϝεήσ*, ◡ – – pro – ◡ –). Cf. *Ν* 299 et v. l. *γ* 111; vHerwerden *ἀτειρήσ* (cf. *Ο* 697 *Γ* 60 *λ* 270), Pallis *ἀναιδήσ* (cf. *Ε* 593). || 118. *ἀσπασίωσ*] cf. *Σ* 270. || 120. *ἀδελφεόο* § 59] *-φειοῦ*. || 127. *μ' εἰρόμενοσ μέγ' ἐγήθεε*] *μειρόμενοσ μεγάλ' ἔστενεν* Zen. (*μειρόμενοσ* interpretatus *στερόμενοσ*).

112. στυγέουσι] non *oderunt* nunc (ut Θ 370 al.), sed *reformidant*, item Ο 167, 183 et causativum στύξαι λ 502.

113 sq. Res nondum tulit ut Hector Achilli se opponeret. Quem ipsi Achilli metuendum esse Agamemnon nunc ait, quo argumento fratrem a consilio temerario deterreat (cf. Ρ 588). Ipse vero Achilles: „non ausus est Hector" ait „nuper me petere, cum urbes „camposque vicinos populatus sum" (Ι 352—355; cf. ibid. vs. 328 sq. et Π 69 sq.), et similia Iuno dixit Ε 788—790 Achivos ad strenue pugnandum cohortata. Hector autem senatorum Troianorum inertiam meticulosam causatur Ο 721—723.

114. ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι] cf. Γ 353 sq.

115. ἵζε'(ο)] § 117.

118. καμψέμεν'(αι)] § 125.

122. Clipeus Menelao adimitur denuo (cf. vs. 103).

125. *Peleum* Nestor nunc commemorat utpote sodalem suum et amicum. Ambo una hominum aetate seniores sunt quam reges qui Troiam nunc oppugnant (cf. Α 250—252); solus Idomeneus aetate suppar est (cf. Ν 361).

127. ποτε] tum cum bellum Troianum instabat, Peleum visit Nestor; cf. Ι 252—259.

128. πάντων] solorum *ducum* habetur ratio, ut semper.

— γενεήν τε τόκον τε] hae voces ad *sobolem* indicandam iunguntur etiam

τοὺσ νῦν εἰ πτώσσοντασ ὑφ' ῞Εκτορι πάντασ ἀκούσαι,
πολλά κεν ἀθανάτοισι φίλασ ἀνὰ χεῖρασ ἀείραι,
θυμὸν ἀπὸ μελέων δῦναι δόμον ῎Αϝιδοσ εἴσω.
αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ ῎Απολλον, 132 = *Β* 371
ἡβῶιμ' ὤσ ὅτ' ἐπ' ὠκυρόωι Κελάδοντ' ἐμάχοντο
ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκάδεσ ἐγχεσίμωροι,
Φειᾶσ πὰρ τείχεσσιν, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα. 135^b = *γ* 292
τοῖσι δ' Ἐρευθαλίων πρόμοσ ἵστατο, ϝισόθεοσ φώσ,

130. *φίλασ ἀνὰ*] *βαρείασ* Ar. L (cf. *Α* 89). || 133. *Κελάδοντ'(ι)*] *Ἀκίδοντι* l. a. apud Strab. 348. || 135. *Φειᾶσ*] sic Ar., *Χάασ* l. a. apud Strab. 348 (cf. Paus. V 5), *Φηρᾶσ* (*-ρῆσ?*) Didym., „*οὕτω γὰρ καὶ Φερεκύδησ ἱστορεῖ*". Quod verum videtur; cf. comment.

Ο 141 ο 175; sola vox γενεή ita usurpatur Φ (187?) 191 δ 27. Rogavit Peleus quinam et quales essent filii virorum, quibuscum ipse olim consuevisset et in bella esset profectus.

131. δῦναι] § 125.

133. ἡβῶιμ'(ι)] pro ἡβάοιμι (cf. Η 157 Λ 670) suspectum. Optativus ut Δ 314. — Κελάδοντ'(ι)] erant qui non pro proprio nomine sed pro participio haberent propter *Iardani* alterius fluminis nomen additum (cf. Α 99).

134 sq. *Phĕarum* promunturii Elidis mentio suo loco fit ο 297 (ubi cf. v. l.), sed a nostro loco aliena est huius promunturii mentio, nam *Pylios* Triphyliae incolas cum *Arcadibus* illic aliquando conflixisse veri est dissimile, neque in eius vicinia Celadon aut Iardanus ostendi potuit flumen. Quapropter veteres varia tentarunt. In valle *Alphei* urbs quam vult poeta quaerenda videtur, circa Triphyliae et Arcadiae confinium, Celadon igitur et Iardanus videntur fuisse rivi in Alpheum influentes. Quae cum ita sint, probabilis est veterum coniectura, quam strenue defendit Berard in opere de Odyssea conscripto, significari — certe a poeta significari debuisse — *Phēram* sive *Phēras* urbem illam, cuius fit mentio in Telemachi itinere γ 488 ο 186. Nam Pheram illam haud procul ab Alpheo flumine esse quaerendam docet ipsius Alphei nomen Ε 545 γ 489 commemoratum; videtur autem in Lycaei radicibus fuisse sita, ubi postea fuit *Aliphēra* oppidum (cf. Polyb. IV 77 sq.).

134. ἐγχεσίμωροι] cf. Β 692.

136—156. *Lycurgus* Arcas olim interemit *Areithoum*, cuius arma — *aureumne clipeum* poeta dicit illum, cuius mentio fit Θ 192—195? — viginti fere annis post senescens dedit *Ereuthalioni*. Hunc *Nestor* vicit necavit spoliavit iuvenis, iamque, una aetate post Ereuthalionis mortem praeterlapsa, Menesthius Areithoi filius ante Troiam pugnans a Paride caesus est (Η 8—10). Ergo poeta aut sumsit Menesthium tum cum cecidit quinquagenarium ad minimum fuisse, aut temporum rationem non habuit (cf. Α 250—252). Et hoc veri est similius, cum praesertim et *locorum* imaginem satis turbatam, certe obscuriorem, haec fabula praebeat. Nam Menesthium Arne e *Boeotia* (vel e *Thessalia*, cf. Β 507 et 494) oriundum poeta dixit: ubi quid agebat filius regis ab *Arcade* quodam olim occisi? Videtur igitur Areithous olim herois *Thessali* nomen fuisse, desum-

τεύχε' ἔχων ὤμοισιν Ἀρηϊθόοιο ϝάνακτοσ,
δίου Ἀρηϊθόου, τὸν ἐπίκλησιν κορυνήτην
ἄνδρεσ ἐκίκλησκον καλλίζωνοί τε γυναῖκεσ, 139[b] cf. *Ω* 698 *ψ* 147
οὕνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι 'μαχέσκετο δουρί τε μακρῶι,
ἀλλὰ σιδηρείηι κορύνηι 'ρήγνυσκε φάλαγγασ.
τὸν Λυκόϝοργοσ ἔπεφνε δόλωι, οὔ τι κράτεΐ γε, 142[b] cf. *Ψ* 515[a]
στεινωπῶι ἐν ὁδῶι, ὅθ' ἄρ' οὐ κορύνη ϝοι ὄλεθρον 143[a] = *Ψ* 416
'χραῖσμε σιδηρείη· πρὶν γὰρ Λυκόϝοργοσ ὑποφθὰσ
δουρὶ μέσον 'περόνησεν, ὃ δ' ὕπτιοσ οὔδε' ἐρείσθη· 145[a] = *N* 397, 145[b] = *Δ* 144 cf. *M* 192
τεύχεα δ' ἐξενάριξε, τά ϝοι 'πόρε χάλκεοσ "Αρησ.
καὶ τὰ μὲν αὐτὸσ ἔπειτα 'φόρει μετὰ μῶλον "Αρηοσ. 146[a] cf. *N* 619 *P* 537 *Φ* 183
αὐτὰρ ἐπεὶ Λυκόϝοργοσ ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα, 147[b] = *Π* 245
'δῶκεν 'Ερευθαλίωνι, φίλωι θεράποντι, φορῆναι·
τοῖ' ὅ γε τεύχε' ἔχων προκαλίζετο πάντασ ἀρίστουσ.
οἳ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδέδϝισαν, οὐδέ τισ ἔτλη. 151 cf. h. Ap. 47

144. *ὑποφθὰσ*] *ἀναστὰσ* l. a. ant. || 146. *δ'(ἐ)* Ar. A] *τ'* C D. || 149. *'δῶκεν* H L] *δῶκε δ'* Ar. *Ω*. || 151. In G Z additur versus: *ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῆι δηϊοτῆτι* (*H* 40, 51 *Γ* 20).

tum e priscis illis fabulis, quae Nestorem non in Peloponneso sed in Thessalia collocabant, ubi et *Pheres* ab eo profligatos esse Iliadis poeta narravit (cf. Α 268). Similis in *Amyntoris* patria definienda fuit ambiguitas (cf. Ι 447 sq.); nec non *Styx* rivus in Arcadiam e Thessalia migravit (cf. Β 755). Et *Ereuthalionem*, qui etiam Δ 319 commemoratur, fabulae Iliade antiquiores non Arcadiae regem faciebant fortasse sed partis alicuius Thessaliae vel regionis huic vicinae. Haud inepte certe in saltibus *Centaurorum* saxa et arbores iactantium quaesierit quis bellatorem illum, qui non hasta vel gladio sed ingenti clava usus est; et cf. Β 603—614 de rara Arcadum apud H. mentione. — Aliud aetatis iuvenilis facinus, quo in bello cum *Epeïs* gesto inclaruit, Nestor fuse enarrat Λ 671—761. *Molium* tum profligavit. *Areithoi* tumulum prope Mantineam fuisse testatur Pausanias VIII 11 § 3; sed si probabilia sunt quae supra disputavimus, illum regem cuius nostro loco fit mentio revera illic sepultum fuisse non est credibile.

138. De epanalepsi cf. Β 672.

139. καλλίζωνοι] cf. Β 479.

140. τε] id quod *vel* nunc valet, ut saepe apud H. (cf. Γ 40). Non enim eiusdem est arcu et hasta pugnare.

141. *Clava ferrea* (*ferrata*) ab ipso Marte accepta (vs. 146; cf. Β 827) munitus erat Areithous, telo insolito. Veris telis non ferreis sed *aeneis* utebantur milites Homerici (cf. Ψ 826—835).

145. 'περόνησεν] verbum transfertur. Nam subest imago: tam facile Lycurgus hasta transfixit corpus Areithoi quam mulier vestem fibula; item Ν 397. — In loco angusto Areithous clavam torquere non potuit.

— οὔδε'(ϊ)] § 71.

146. τεύχεα] *clavam, galeam, clipeum*. — χάλκεοσ "Αρησ] cf. Ε 704.

150. τοῖ'(ο)] § 59.

ἀλλ' ἐμὲ θυμὸσ ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν
θάρσεϊ ϝῶι, γενεῆι δὲ νεώτατοσ ἦσκον ἁπάντων·
καὶ 'μαχόμην ϝοι ἐγώ, 'δῶκεν δέ μοι εὖχοσ Ἀθήνη. 154b cf. ι 317
τὸν δὴ μήκιστον καὶ κάρτιστον 'κτάνον ἄνδρα·
πολλὸσ γάρ τισ ἔκειτο παρήοροσ ἔνθα καὶ ἔνθα.
εἴθ' ὣσ ἡβάοιμι βίη τέ μοι ἔμπεδοσ εἴη· 157=Λ670 Ψ629 ξ 468 cf. Δ 314
τῶι κε τάχ' ἀντήσειε μάχησ κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ.
ὑμων δ' οἵ περ ἔασιν ἀριστῆεσ Παναχαιῶν,
οὐδ' οἳ προφρονέωσ μέμαθ' Ἕκτοροσ ἀντίον ἐλθεῖν."
ὣσ 'νείκεσσ' ὁ γέρων, οἳ δ' ἐννέα πάντεσ ἀνέσταν. 161b = θ 258
ὦρτο πολὺ πρώτιστα ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων, 162 cf. Ψ 288
τῶι δ' ἐπὶ Τυδεΐδησ ὦρτο κρατερὸσ Διομήδησ, 163 = Ψ 290 [sqq.
τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντεσ θοῦριν ἐπιϝειμένοι ἀλκήν, 164-167 = Θ 262
τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺσ καὶ ὀπάων Ἰδομενῆοσ, 164b=Σ157 [sq. 165b sq. = Ρ 258
Μηριόνησ, ἀτάλαντοσ Ἐνυαλίωι ἀνδροφόντηι, 166 cf. Β 651
τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλοσ, Ἐϋαίμονοσ ἀγλαὸσ υἱόσ, 167b = Β 736
ἂν δὲ Θόασ Ἀνδραιμονίδησ καὶ δῖοσ Ὀδυσσεύσ·
πάντεσ ἄρ' οἵ γ' ἔθελον πολεμιζέμεν Ἕκτορι δίωι.

---

153. ϝῶι] ἐμῶι Zen. || 157. τέ Nauck] δέ. Cf. vss. par. || 162. πρώτιστα Bentley] πρῶτοσ (-ον) μὲν Ω, item Ψ 288. Cf. Α 105 al. || 166. ἀνδροφόντηι § 28] ἀνδρ(ε)ιφόντηι.

---

152 sq. τὸ θάρσοσ τοῦ θυμοῦ ἀνῆκέ με. — De reflexiva vi pronominis ϝόσ cf. § 95.

156. πολλόσ] *ingens*. Non numerum sed mensuram adi. indicat etiam Λ 307 Ψ 245 al. Thuc. IV 22 § 2 Plat. Phaedr. 253 *e* al.; opp. ὀλίγοσ. — τισ] ut hic πολλόσ τισ, sic ὅσσοσ τισ est κ 45. Admirationem rei insolitae pronomen τισ indicat utrobique.

— παρήοροσ] tertius equus bigis additus sive *iuxta alligatus* sic vocatur Π 471, 474 (cf. Θ 87 Π 154). Hinc adi. nostro loco videtur valere *fluxum* sive *sine viribus*, οὐκ ἔντονον, ad ingenium autem transfertur Ψ 603 et saepius apud posteros (cf. Aesch. Prom. 363 Archiloch. fr. 92 Theocr. XV 8).

157. ἡβάοιμι] § 190 sq.; de optativo cf. Δ 314.

159. ὕμων] § 92.

160. οἳ ... μέμαθ'(-τε)] etiam Τ 324 sq. (ὃ δὲ ... πολεμίζω) *pronomen demonstrativum* sic substituitur personali, vel potius pronomini personali, quod verbo inclusum est, adiungitur. Cf. *substantivum* eadem ratione usurpatum π 194 sq. με δαίμων θέλγεισ, v. l. ρ 217 κακὸσ κακὸν ἡγηλάζεισ, τ 549 τεὸσ πόσισ εἰλήλουθα. *Relativo pronomini* 1ª verbi persona iuncta est Ω 520 sq. al.

161. ἐννέα πάντεσ ἀνέσταν] numerus sollemnis. De verbo cf. Γ 134 sq.

164. ἐπιϝείμενοι ἀλκήν] cf. Α 149.

166. Ἐνυαλίωι] cf. Ρ 210.

168. ἂν δὲ] cf. Γ 268.

169. πολεμιζέμεν'(αι)] § 125.

τοῖσ δ' αὖτισ μετέϝειπε γερήνιοσ ἵπποτα Νέστωρ· 170a = Κ 241 φ 130 cf. ο 439 σ 60
„κλήρωι νῦν πεπάλεσθε διαμπερέσ, ὅσ κε λάχηισι·
οὗτοσ γὰρ δὴ ὀνήσει ἐϋκνήμιδασ Ἀχαιούσ.
καὶ δ' αὐτὸσ ϝὸν θυμὸν ὀνήσεται, αἴ κε φύγηισι
δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆσ δηϊοτῆτοσ.“ 174 = 119
ὣσ ἔφαθ', οἳ δὲ κλῆρον ἐσημήναντο ϝέκαστοσ,
ἐν δ' ἔβαλον κυνέηι Ἀγαμέμνονοσ Ἀτρεΐδαο.
λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρασ ἀνέσχον· 177 sq.a = Γ 318 [sq.
ὧδε δέ τισ 'ϝείπεσκε ϝιδὼν εἰσ οὐρανὸν εὐρύν· 178 = 201 178b = Γ 364
„Ζεῦ πάτερ, ἢ Αἴαντα λαχεῖν ἢ Τυδέοσ υἱὸν
ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνησ.“ 180 cf. Δ 46
ὣσ ἄρ' ἔφαν, 'πάλλεν δὲ γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ· 181 cf. Γ 324
ἐκ δ' ἔθορε κλῆροσ κυνέησ ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοί, 182a = κ 207
Αἴαντοσ. κήρυξ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντηι 183b = 186
'δεῖξ' ἐνδέξια πᾶσιν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
οἳ δ' οὐ γιγνώισκοντεσ ἀπηνήναντο ϝέκαστοσ.
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν ἵκανε φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντηι, 186b = 183
ὅσ μιν ἐπιγράψασ κυνέηι 'βάλε, φαίδιμοσ Αἴασ,
ἦ τοι ὑπέσχεθε χεῖρ', ὃ δ' ἄρ' ἔμβαλεν ἄγχι παραστάσ,
'γνῶ δὲ κλήρου σῆμα ϝιδών, 'γήθησε δὲ θυμῶι.
τὸν μὲν πὰρ πόδ' ἑϝὸν χαμάδισ 'βάλε, 'φώνησέν τε·

---

170. *τοῖσ δ' αὖτισ*] *τοῖσιν δ' αὖ* Christ (item *Κ* 241; cf. § 60). ‖ 171. *πεπάλεσθε* Doederlein (sic Harl. 1771)] *-λασθε* (Ar. A C T) aut *-λαχθε* (D) *Ω*; illud Graecum non est, hoc (*polluti este*, a verbo *παλάσσειν*) hinc alienum. Redit error *ι* 331. ‖ 177. *θεοῖσι δὲ* Alexio Heracleo D] *θεοῖσ ἰδὲ* Ptolemaeus Asc. A C T (cf. *Γ* 318). ‖ 186. *τὸν*] *ῥ'* A, Ar. utrumque.

---

170. γερήνιοσ] cf. Β 336.

175. ἐσημήναντο] non *litteris*, sed aliis *signis*, non nisi ei qui insculpsisset cognitis. Sic cavebant ne fraus adhiberi posset in sortibus ducendis. Recte sic Ar.; non vero hinc sequitur id quod in scholiis recentioribus perhibetur, ignaros igitur heroas fuisse scribendi, hoc certe loco fingi. Nam id ipsum egerunt nunc duces ut is qui galeam quateret scire *non posset* cuiusnam essent singulae sortes (cf. ἄψ ὁράων Γ 325), quemadmodum in iudiciis non palam sed insciis ceteris sententiae a singulis iudicibus sunt latae. — Scribendi ars commemoratur Ζ 169.

176. Cf. Γ 316.

180. Agamemnon est fortis, robustus, hastam torquendi peritissimus (Ψ 890 sq.).

181. γερήνιοσ] cf. Β 336.

184. ἐνδέξια] cf. Α 597.

187. ἐπιγράψασ] cf. vs. 175.

188. Mutatur subiectum. Nam *Aiax*, non *praeco* ὑπέσχεθε χεῖρα. Dein in parenthesi collocata sunt verba ὃ δ' ἄρ' ἔμβαλεν ἄγχι παραστάσ.

„ὦ φίλοι, ἦ τοι κλῆροσ ἐμόσ, χαίρω δὲ καὶ αὐτὸσ
θυμῶι, ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν ῞Εκτορα δῖον.
ἀλλ' ἄγετ', ὄφρα κ' ἐγὼ πολεμήϊα τεύχεα δύω,
τόφρ' ὖμεσ εὔχεσθε Διὶ Κρονίωνι ϝάνακτι
σιγῆι ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶέσ γε πύθωνται·
ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔ τινα δέδϝιμεν ἔμπησ. 196ᵇ = β 199
οὐ γάρ τίσ με βίηι γε ϝεκὼν ἀϝέκοντα δίηται,
οὐδέ τι ϝιδρίηι, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νήϝιδά γ' οὕτωσ
ϝέλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε τραφέμεν τε." 199ᵇ = Σ 436 γ 28
ὦσ ἔφαθ', οἳ δ' ηὔχοντο Διὶ Κρονίωνι ϝάνακτι·
ὧδε δέ τισ 'ϝείπεσκε ϝιδὼν εἰσ οὐρανὸν εὐρύν· 201 = 178
„Ζεῦ πάτερ, ῎Ιδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε, 202 = Γ 276
δὸσ νίκην Αἴαντι καὶ ἀγλαὸν εὖχοσ ἀρέσθαι·
εἰ δὲ καὶ ῞Εκτορά περ φιλέεισ καὶ κήδεαι αὐτοῦ,
ϝίσην ἀμφοτέροισι βίην καὶ κῦδοσ ὄπασσον."
ὦσ·ἄρ' ἔφαν, Αἴασ δὲ 'κορύσσετο νώροπι χαλκῶι. 206 cf. Π 130
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα περὶ χροῒ 'ϝέσσατο τεύχη, 207 cf. Ξ 187
'σεύατ' ἔπειθ' οἷόσ τε πελώριοσ ἔρχεται ῎Αρησ,

---

193. δύω] δύνω Ar. || 195—199. Zen. Aristoph. Ar. —; cf. comment. || 197. ϝεκὼν] ἑλὼν Ar. || 198. τι ϝιδρίηι (ἰδρείηι) Ar.] τ' ἀϊδρείηι Ω, μὲν ἰδρείηι Aristoph. — οὕτωσ] αὔτωσ H. || 207. τεύχη] χαλκόν Fick (coll. Ξ 383). An *τεύχε' ἔϝεστο (cf. Μ 464 Ψ 67 ρ 203 al.)? Sed fortasse postmodo insertus est versus; nam parum apta sunt πάντα et περὶ χροΐ de solo clipeo nunc dicta.

---

191. καὶ αὐτὸσ] *ut vos*, qui modo optabatis fore ut ego certamen inirem.

192. δοκέω] *puto*, item h. Merc. 208 (= δοκέω μοι, οἴω), more postea in dialecto Ionica frequenti (cf. etiam Ar. Vesp. 15 al.). Transitus a significatione vulgari (*videor*) cernitur σ 382.

193. ὄφρα κ'(ε)] § 326.

194. ὖμεσ] § 92.

195—199. „Submissa voce pro mea salute preces facite", — ne hostes incantamentis aliove artificio verba vestra irrita reddere possint. Dein vero se ipse reprehendens heros „quamquam quid loquor", addit: „palam „modo precamini! per me licet: nemi„nem nos Achivi metuimus". Conferatur Helena verba sua retractans Γ 432—436. — Immerito veteres critici hos versus heroë indignos censuerunt, in quibus ipsa vita veluti cernitur atque auditur. *Salaminis* non nisi h. l. et Β 557 apud Homerum fit mentio. Pluralis δέδϝιμεν quominus ad solum Aiacem referatur obstat indoles dictionis homericae. Cf. Ζ 414.

204 sq. Deus Idaeus ne Hectori faveat verendum est.

206 sq. Cf. vs. 103 et de locutione νώροπι χαλκῶι Β 578, de versu autem 207 cf. nota crit.

208 sq. Eadem comparatio est Ν 298—303, sed aliis verbis inclusa et ad Idomeneum relata.

ὅσ τ' εἶσιν πόλεμόνδε μετ' ἀνέρασ, οὖσ τε Κρονίων
θυμοβόροι' ἔριδοσ μένεϊ ξυνέηκε μάχεσθαι·
τοῖοσ ἄρ' Αἴασ ὦρτο πελώριοσ, ἕρκοσ Ἀχαιῶν,
μειδιάων βλοσυροῖσι προσώπασι, νέρθε δὲ ποσσὶ — 212b = *N* 78 cf. *X* [452 *υ* 352
ἤϊε μακρὰ βιβάσ, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχοσ. — 213b = *τ* 438
τὸν δὲ καὶ Ἀργέϊοι μέγ' ἐγήθεον εἰσορόωντεσ,
Τρῶασ δὲ τρόμοσ αἰνὸσ ὑπήλυθε γυῖα ϝέκαστον, — 215 = *Υ* 44
Ἕκτορί τ' αὐτῶι θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσ' ἐπάτασσε· — 216b cf. *N* 282 *Ψ* [370
ἀλλ' οὔ πωσ ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι οὐδ' ἀναδῦναι — 217a = *P* 354
ἂψ λαῶν ἐσ ὅμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμηι.
Αἴασ δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκοσ ἠΰτε πύργον, — 219 = *Δ* 485 *P* 128
χάλκεον ἑπταβόειον, ὅ ϝοι Τυχίοσ 'κάμε τεύχων,

---

213. *βιβάσ*] sic Ar. (alii olim *βιβῶν*? Cf. *Γ* 22). || 214. *μέγ (α)*] *μὲν* Ar. || 217. *ἔτι εἶχεν*] *ἔτι ϝεῖχεν* Brandreth, item *P* 354; cf. comment. ad *Σ* 520. Simile vitium est *Ξ* 358.

---

210. θυμοβόροι'(ο)] § 59.

212. μειδιάων] § 191.

— βλοσυροῖσι προσώπασι] *severo vultu*, σαρδάνιον μάλα τοῖον, ut dicitur υ 302. Cf. δακρυόεν γελάσαι Z 484, et quod de Iunone dicitur O 101 sqq.: *labris quidem ridebat*, οὐδὲ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι κυανέῃσι | ἰάνθη. Cuiusmodi risus, irae cohibitae signum, etiam magis est metuendus quam minae apertae. Etiam υ 347—349 hic sunt afferendi. — Forma metaplasta προσώπασι redit σ 192, adi. βλοσυρόσ O 608 et saepius apud recentiores (Hes. Scut. 147, 175, 191, 250 Plat. Theaet. 149*a* al.); cf. βλοσυρῶπισ Λ 36.

213. μακρὰ βιβάσ] *longe gradiens* Verg. Aen. X 572.

214. εἰσορόωντεσ] § 191.

216. θυμὸσ] audacter nunc pro κῆρ vel κραδίη, ut dicitur N 282; praeterea cf. K 94 sq. X 452, 461. Etiam Ψ 370 θυμόσ sic transfertur.

218. προκαλέσσατο χάρμηι] cf. A 418.

219—223. Scutum *cylindri dimidiati* formam referens poeta videtur cogitasse (cf. E 453). Cuiusmodi scuta turri mobili multo erant similiora quam aut *rotundi* clipei aut altera species vetusta, cuius figura signo numerali 8 potest indicari. Haec autem scuta quod maiora, hemicylindrica vero minora solent delineari in imaginibus vetustis, id minime obstat nostrae interpretationi. Nam Aiacem, ut solito *densius*, sic et solito *maius* scutum gessisse consentaneum est, quippe qui ipse aliis heroibus esset procerus magis et robustus. Septem autem pellibus taurinis confectum scutum et praeterea lamina aenea obductum nullum nisi in carminibus fuit unquam, nec nisi illi heroi qui statura et viribus alios superabat, αὐτὸσ ἕρκοσ Ἀχαιῶν ὤν, aut huiuscemodi scutum potuit tribui aut hasta undecim metrorum (O 678). Achilli clipeum (rotundum) Vulcanus fecit *quinque* πτυχῶν, solis *laminis aeneis* usus (Σ 481 sq.).

220 sq. Cur e *Boeotiae* urbe *Hyla* scutum sibi petivit heros *Salaminius* (cf. B 557)? Nescimus, fortasse ne ipse quidem poeta sciebat. Nomen

σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστοσ, Ὕληι ἔνι ϝοικία ναίων·
ὅσ ϝοι ἐποίησεν σάκοσ αἰόλον ἑπταβόειον,
ταύρων ζατρεφέων, ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν.
τὸ πρόσθε στέρνοιο φέρων Τελαμώνιοσ Αἴασ
'στῆ ῥα μάλ' Ἕκτοροσ ἐγγύσ, ἀπειλήσασ δὲ προσηύδα·
„Ἕκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα ϝείσεαι οἰόθεν οἶοσ,
οἷοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆεσ μετέασι,
καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα θυμολέοντα.
ἀλλ' ὃ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι — 229 sq. = Β 771 sq.
κεῖτ' ἀπομηνίσασ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
ἧμεσ δ' εἰμὲν τοῖοι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν,
καὶ πολέεσ. ἀλλ' ἄρχε μάχησ ἠδὲ πτολέμοιο." — [440
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε μέγασ κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ· — 233 = 287 cf. Ζ
„Αἶαν διογενὲσ Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν, — 234 = Ι 644 Δ 465
μή τί με' ἠΰτε παιδὸσ ἀφαυροῦ πειρήτιζε

221. Ὕληι] Ὕδηι l. a. apud Strab. 408 et 626 (cf. Zen. Ε 708). || 230. ἀπομηνίσασ] ἐπιμ. Ar. (cf. Τ 62); ἀπο- est etiam in vs. par. Β 772.

Hylae, ut Arnae, Thebarum, aliarum urbium, olim migravitne cum nomine ipsius herois e Thessalia meridiem versus? — In carminibus Iliade antiquioribus famam *Tychii* artificis celebratam esse noster locus videtur testari, et credibile videtur hoc nomen superesse ex illo aevo, cui pro *duobus* (vel *tribus*) heroibus, Aiace maiore Aiace minore (Teucro), *unus* Aiax solus fuit cognitus (cf. Ν 198). Dignus qui conferatur est *Icmalius* artifex (item aliunde ignotus) τ 57. Quod autem non *faber*, sed *sutor* vocatur is qui hoc scutum fabricatus est, conferri potest χαλκέωσ nomen etiam *aurificibus* tributum (γ 432; a potiore enim valet denominatio. Et fortasse hoc remansit ex ea aetate qua e solo corio scuta fiebant, aere non addito (cf. Ε 453).

222 sq. ἑπταβόειον | ταύρων] cf. Β 54 et de ipsa re Λ 32 sq.

226. οἰόθεν οἶοσ] cf. vs. 39.

230. κεῖτ' ἀπομηνίσασ] cf. Β 688 et 772.

231. ἧμεσ] § 92.

— τοῖοι οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν] i. q. alibi dicitur τοῖοι ἀντιάσαι (cf. β 60). De particula ἄν pro κεν dicta cf. § 326.

232. *Incipe modo: telum tuum quomodo vitem scio; ego vero si pugnae initium fecero, tibi hastam torquendi occasio nulla erit.* — Commentarii instar sunt Neptuni cum Apolline pugnam singularem inituri verba Φ 439 sq.: ἄρχε . . . ·οὐ γὰρ ἐμοί γε | καλόν, ἐπεὶ πρότερον 'γενόμην καὶ πλείονα ϝοῖδα, et cf. quae ad Λ 233—240 sunt observata. Hectorem autem optime intellegere quantum contemtum habeat Aiacis verbum „ἄρχε" testantur quae respondet ille: *ergone pueri vel mulierculae imbellis me instar habes?*

234—236. Similia sunt Aeneae ad Achillem verba Υ 200—202.

235. 'με'(ο)] § 92.

ἠὲ γυναικόσ, ἣ οὐ ϝοῖδεν πολεμήϊα ϝέργα.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐῢ ϝοῖδα μάχασ τ' ἀνδροκτασίασ τε· 237b cf. Ω 548
ϝοῖδ' ἐπὶ δεξιά, ϝοῖδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βοῦν
ἀζαλέην, τό μοί ἐστι ταλαύρινον πολεμίζειν,
ϝοῖδα δ' ἐπαΐξαι μόθον ἵππων ὠκειάων,
ϝοῖδα δ' ἐνὶ σταδίηι δηΐωι μέλπεσθαι Ἄρηϊ.
ἀλλ' — οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέμεν τοιοῦτον ἐόντα
λάθρηι ὀπιπεύσασ, ἀλλ' ἀμφαδόν, αἴ κε τύχωμι —"
ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχοσ, 244 = Γ 355
καὶ 'βάλεν Αἴαντοσ δϝεινὸν σάκοσ ἑπταβόειον 245 cf. 266
ἀκρότατον κατὰ χαλκόν, ὃσ ὄγδοοσ ἦεν ἐπ' αὐτῶι.
ϝὲξ δὲ διὰ πτύχασ ἦλθε δαΐζων χαλκὸσ ἀτειρήσ,
ἐν τῆι δ' ἑβδομάτηι ῥινῶι 'σχέτο.
δεύτεροσ αὖτε
Αἴασ διογενὴσ προΐει δολιχόσκιον ἔγχοσ, 249b-254 = Γ 355 sqq.
καὶ 'βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐϝίσην.
διὰ μεν ἀσπίδοσ ἦλθε φαεινῆσ ὄβριμον ἔγχοσ,

---

238. *βοῦν* Aristoph.] *βῶν* Ar. *Ω* (pro *βόην*, Hom. *βοείην*, *P* 492), *βῶ* (pro *βόα*) Rhianus. Error, quem peperit vetusta litteratura (*βον*), redit h. Ap. 54 (*εὔβων* pro *εὔβουν*). || 239. Spuriusne an corruptus? Sensum non praebet h. l. *bellatorum* epitheton *ταλαύρινοσ* (= *φέρασπισ*, cf. *E* 289 al.). || 241. *δηΐωι*] *δηΐων* Ar.

---

238 sq. Id quod „σακεσπάλοσ εἰμί" (cf. Ε 126) Hector dicit; quod Π 359—361 accuratius definitur.

238. βοῦν] *corium*, *scutum*, item Μ 105, 137 Π 636, ut ῥινόσ vel ῥινόν Δ 447 ε 281 alibi. Cf. ἐλέφασ = *ebur* Δ 141 σ 196 et apud posteros. Similes sunt locutiones σάκοσ ταύρων Ε 222 sq., ἱμὰσ βοόσ Γ 375, ἀσκοὶ καμήλων Herodot. III 9.

239. Cf. nota crit.

240 sq. Cf. Ο 282 sq.

241. δηΐωι] § 17.

— μέλπεσθαι Ἄρηϊ] *ludere* (*saltare*) *in honorem Martis*. Cf. Α 474. — Bellatorum tripudia celeri motu tela hostium vitantium (cf. Eur. Andr. 1130—1135) amaro ioco vocantur *saltatio Marti sacra*, quemadmodum bellatorum congressus dicitur προμάχων (vel πολέμοιο) ὀαριστύσ Ν 291 Ρ 228, corpora caesorum a feris laniata κυνῶν μέλπηθρα Ν 233 al. — Cf. Aeneae ad Merionen verba Π 617 sq.: „saltationum tuarum finem mea hasta „factura est". Cuiusmodi ioci mordaces ubi absunt, saltatio et pugna inter se *opponuntur*: Ο 508 et Σ 493 sq. + 509 sqq.; cf. etiam Ω 261.

242—244. Arte cohaerent haec: „*sed — nam verbis aut fraude vincere nolo* —" et hastae iactu enuntiatum perficit. Cf. Φ 487 sq. et de infinitivi forma βαλέμεν § 126.

243. ὀπιπεύσασ] cf. Δ 371.

250. Hoc certe loco inter se distinguuntur σάκοσ sive *scutum hemicylindricum* et ἀσπίσ sive *clipeus rotundus*; item vs. 258 et 260. — Cf. Ε 453.

251. διὰ μὲν ἀσπίδοσ] § 22.

ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
ἔγχοσ· ὃ δ' ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
τὼ δ' ἐκσπασσαμένω δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἅμ' ἄμφω — 255^b sq.^{a} cf. Ψ 686 sq.
σύν ῥ' ἔπεσον, λίεσσι ϝεϝοικότεσ ὠμοφάγοισι — 256^b sq. = Ε 782 sq.
ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένοσ οὐκ ἀλαπαδνόν.
Πριαμίδησ μὲν ἔπειτα μέσον σάκοσ οὖτασε δουρί· — 258 cf. Ν 646 Ο 528
οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόσ, ἀνεγνάμφθη δέ ϝοι αἰχμή. — 259 = Γ 348
Αἴασ δ' ἀσπίδ' ἔνυξεν ἐπάλμενοσ· ἧ δὲ διὰ πρὸ — 260 cf. Μ 404
ἤλυθεν ἐγχείη, 'στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα, — 261 = Μ 405
τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε, μέλαν δ' ἀνεκήκιεν αἷμα.
ἀλλ' οὐδ' ὧσ ἀπέληγε μάχησ κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ, — 263^a = Λ 255
ἀλλ' ἀναχασσάμενοσ λίθον εἵλετο χειρὶ παχείηι — 264 cf. Φ 403
κείμενον ἐν πεδίωι, μέλανα, τρηχύν τε μέγαν τε· — 265 = Φ 404
τῶι 'βάλεν Αἴαντοσ δϝεινὸν σάκοσ ἑπταβόειον — 266 cf. 245
μέσσον ἐπομφάλιον, περιϝήχησεν δ' ἄρα χαλκόσ.
δεύτεροσ αὖτ' Αἴασ πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρασ — 268^b sq. = ι 537 sq.
ἧκ' ἐπιδινήσασ, ἐπέρεισε δὲ ϝῖν' ἀπέλεθρον,
εἴσω δ' ἀσπίδ' ἔϝαξε βαλὼν μυλοϝειδέϊ πέτρωι,
'βλάψε δέ ϝοι φίλα γούναθ'· ὃ δ' ὕπτιοσ ἐξετανύσθη
ἀσπίδ' ἐνιχριμφθείσ. τὸν δ' αἶψ' ὤρθωσεν Ἀπόλλων.
καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο, — 273^a = Ρ 530

---

252 καὶ διὰ θώρηκοσ πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·

---

252. Del. Reichel; cf. Γ 332 sq. et 358. || 255—257. Zen. et alii om. || 256. λίεσσι Brandreth] λείουσιν. Cf. § 74. || 259. χαλκόσ Ar. T] -κόν Ω. Cf. Γ 348. || 260. ἔνυξεν ἐπάλμενοσ] ἔνυξ' ἐπιάλμενοσ (item Μ 404)? Cf. vs. 15 et Θ 85. || 272. ἀσπίδ' ἐνιχριμφθείσ Ar.] ἀσπίδι ἐγχρι(μ)φθείσ Ω. Cf. Γ 349. — αἶψ'(α)] sic Ar., ἄψ olim alii. Quae particulae confusae sunt etiam Ρ 729 Φ 33 β 292 γ 307 δ 283 ε 349, 352 ϑ 92 ι 485 κ 244, 263, 395, 405 μ 199 σ 110.

---

255. Uterque adversarium ipsius hasta evulsa adoritur. Iung.: ἐκσπασσαμένω ... χερσίν = *hastas evulsas manu tenentes* (non proicientes).

259. Cf. Γ 348. Priore ictu obtusior facta hastae cuspis ne superficiem quidem scuti perfregit.

267. ἐπομφάλιον] adiectivum †, quod adverbii vice nunc fungitur: *in ipso umbone.*

269. ἀπέλεθρον] cf. Λ 354.

270. μυλοϝειδέϊ πέτρωι] qui μύλαξ (†) dicitur Μ 161. Adi. †, cf. μύλη η 104 al.

273 sqq. Finem pugnae nunc facere Iliadis poetam coëgit belli decursus aliunde cognitus. Nam utrumque heroëm ex hoc certamine vita salva evasisse certum erat: Hectori mortem illaturus erat Achilles, Aiax autem post utriusque mortem ipse leto se erat daturus, et multa etiam de utroque heroë poeta narrare habuit. Cf. vs. 46.

εἰ μὴ κήρυκεσ, Διὸσ ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν, 274^{b} = Α 334
ἦλθον, ὃ μὲν Τρώων, ὃ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ταλθύβιόσ τε καὶ Ἰδαῖοσ, πεπνυμένω ἄμφω· 276 cf. Γ 148
μέσσωι δ' ἀμφοτέρων σκῆπτρ' ἔσχεθον, εἶπέ τε μῦθον 277^{a} = Γ 416
κῆρυξ Ἰδαῖοσ, πεπνυμένα μήδεα ϝειδώσ· 278 cf. β 38
„μηκέτι, παῖδε φίλω, πολεμίζετε μηδὲ μάχεσθον·
ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύσ, 280 = Κ 552
ἄμφω δ' αἰχμητά· τό γε δὴ καὶ ϝίδμεν ἅπαντεσ.
νὺξ δ' ἤδη τελέθει· ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.“ 282 = 293 cf. Θ 502
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη Τελαμώνιοσ Αἴασ·
„Ἰδαῖ', Ἕκτορα ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι,
αὐτὸσ γὰρ χάρμηι προκαλέσσατο πάντασ ἀρίστουσ.
ἀρχέτω· αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι, ἧι κέ περ οὗτοσ.“
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε μέγασ κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ· 287 = 233
„Αἶαν, ἐπεί τοι ἔδωκε θεὸσ μέγεθόσ τε βίην τε
καὶ πινυτήν, περὶ δ' ἔγχε' Ἀχαιῶν φέρτατόσ ἐσσι,
νῦν μὲν παυσώμεσθα μάχησ καὶ δηϊοτῆτοσ, 290 sq. cf. 29 sq.
σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχεσσόμεθ', εἰσ ὅ κε δαίμων 291^{b} sq. = 377 sq., 396 sq.
ἄμμε διακρίνηι, δώηι δ' ἑτέροισί γε νίκην.
νὺξ δ' ἤδη τελέθει· ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι, 293 = 282
ὡσ σύ τ' ἐϋφρήνηισ πάντασ παρὰ νηυσὶν Ἀχαιούσ,
σούσ τε μάλιστα ϝέτασ καὶ ἑταίρουσ οἵ τοι ἔασι,
αὐτὰρ ἐγὼ κατὰ ϝάστυ μέγα Πριάμοιο ϝάνακτοσ 296^{b} = Ρ 160 Φ 309 γ 107
Τρῶασ ἐϋφρανέω καὶ Τρωιάδασ ἑλκεσιπέπλουσ, 297 cf. Ζ 442

277. εἶπε] neglecto ϝ, σκῆπτρον 'σχέθε 'ϝεῖπε? ‖ 280. ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ] *ἄμφω γὰρ σφῶϊ φιλέει (item Κ 552)? Cf. § 191. ‖ 285. αὐτὸσ] οὗτοσ l. a. in A. ‖ 286. κέ περ § 326] περ ἄν. ‖ 290. νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα T (= vs. 29). ‖ 293 et 295. Ar. —

274. Διὸσ ἄγγελοι] cf. Α 334.

279—282. Honori satis iam datum: aemulos ἐξ ἔριδοσ tantum (vs. 111) nunc pugnantes perire nihil opus. Itaque certamen dirimunt praecones.

282 et 293. νυκτὶ πιθέσθαι] *decedere nocti* Verg. Ecl. VIII 88, item Θ 502 Ι 65 μ 291, cf. δαιτὶ πιθέσθαι Ψ 48, γήραϊ Ψ 645.

284. Cf. vs. 290.

285. χάρμηι προκαλέσσατο] cf. Α 418.

286. Cf. Ν 486.

— κέ περ] § 326.

289. ἔγχε'(ϊ)] § 71.

290. Victum, certe inferiorem e certamine evasisse Hector se fatetur pugnae finem fieri iubendo. Cf. vs. 312.

291 sq. *In ipsa acie mox satis superque cum tibi erit quod agas, tum mihi.*

292. ἄμμε] § 92.

297. ἑλκεσιπέπλουσ] cf. Ζ 442.

αἵ τέ μοι εὐχόμεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα. — 298 cf. Σ 376
δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω,
ὄφρα τισ ὧσ ϝείπῃσιν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
ἠμὲν ἐμαρνάσθην ἔριδοσ πέρι θυμοβόροιο, — 301^b = Π 476 Υ 253
ἠδ' αὖτ' ἐν φιλότητι διέτμαγεν ἀρθμήσαντε."
ὧσ ἄρα φωνήσασ 'δῶκε ξίφοσ ἀργυρόηλον,
σὺν κολεῶι τε φέρων καὶ ἐΰ τμητῶι τελαμῶνι· — 304 = Ψ 825
Αἴασ δὲ ζωστῆρα 'δίδου φοίνικι φαεινόν. — 305^b = Ζ 219
τὼ δὲ διακρινθέντε ὃ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν
ἤϊ', ὃ δ' εἰσ Τρώων ὅμαδον 'κίε. τοὶ δ' ἐχάρησαν, — 307^b sq. = Ε 514 sq.
ὥσ ϝ' ἔϝιδον ζωιόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Αἴαντοσ προφυγόντα μένοσ καὶ χεῖρασ ἀάπτουσ· — 309^b = Μ 166 Ν 318 Ρ 638 λ 502
καί ϝ' ἦγον προτὶ ϝάστυ, ἀϝελπτέοντεσ σάον εἶναι. — cf. Ζ 502

298. δύσονται] alii olim δύονται (θύ. cod., corr. Heyne). || 300. ὧσ Bentley] ὧδ'. — τε Τρώων τε] χαλκοχιτώνων D. || 304. ἐΰ τμητῶι] ἐϋκμήτωι Ar. || 308. ϝ'(ε)] add. Brandreth. || 310. ϝ'(ε) Brandreth] ῥ'.

298. *Quae me servato laetae locum sacrum intrabunt.* Vox ἀγών in dictione epica *locum conventus* vel ipsum *coetum* significat (cf. Σ 376 Ω 1 θ 380 al. Hes. Theog. 91 Scut. 312, ἀγώνιοσ Aesch. Ag. 513); etiam νεῶν ἀγών dicitur Ο 428 al. — Nunc videtur indicari locus numini urbis tutelari (Minervae, cf. Ζ 86) sacer, ubi illud numen saltationibus rite colatur; cf. Ariadnae deae χορὸσ Cnosius (Σ 591 sq.). Verba μοι εὐχόμεναι non, quod fuere qui perhiberent, valent: *mihi precantes* (quasi deus esset Hector), neque: *pro me vota nuncupantes*, sed coll. Λ 761 Χ 394 vertenda sunt: *mihi laudem dantes, laudibus* — i. e. laeto cantu et saltatione — in numinis tutelaris delubro *me extollentes* post victoriam.

301. ἔριδοσ πέρι] i. q. ἐξ ἔριδοσ vs. 111.

302. ἀρθμήσαντε] †, *amicitiae foedere iuncti*, cf. ἀρθμόσ h. Merc. 524, ἄρθμιοσ π 427. — Hanc ob causam Hector Aiacem in pugna vitat Λ 542; sed Ξ 402—420 alter ab altero manus non abstinet, neque Ν 190 vel alibi.

303—305. Letifera haec dona fuisse fabulati sunt posteri; cf. Soph. Ai. 657 sqq., 815 sqq., 1025 sqq. — Ceterum cf. ρ 222. Locutio ἔδωκε ... φέρων id valet quod ἤνεγκε δώσων, *porrigebat ut daret.* Cf. Α 137 sq.

306. τὼ ... διακρινθέντε] cf. quae ad Γ 211 sunt annotata.

310. Etiamne *in ipsam urbem* deductus est Hector? Non dixit id poeta, ipsa autem res tulit ut dux cum copiis noctem in campo ante portas transigeret. Nec non id flagitabat ratio carminis; nam uxori ultimum vale iam dixit Hector. Cf. vs. 345, 380 et Ζ 367 sq.

— ἀϝελπτέοντεσ] imperfecti hoc est participium, = ἀϝέλπτεον γάρ vel οὐ γὰρ ἔφαντο (quod legitur δ 638), *non enim putaverant.* Cf. δ 664 φ 99 et quae frequens apud scriptores Atticos est locutio: οὐκ ἂν οἰόμενοσ τοῦτο γενέ-

Αἴαντ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδεσ Ἀχαιοὶ — 311 cf. Ε 668
εἰσ Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον, κεχαρηότα νίκηι. — 312ᵃ = Ψ 36

νεκρῶν ἀναίρεσισ.

οἳ δ' ὅτε δὴ κλισίηισιν ἒν Ἀτρεΐδα' ἐγένοντο, — 313 = Ι 669
τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων — 314 sq. cf. Β 402 sq.
ἄρσενα πεντεϝέτηρον ὑπερμενέϊ Κρονίωνι.
τὸν 'δέρον ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα, — 316-318ᵃ = τ 421 sqq.
'μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένωσ 'πεῖράν τ' ὀβελοῖσι, — 317 sq. = Ω 623
ὤπτησάν τε περιφραδέωσ, 'ϝερύσαντό τε πάντα. — 317 cf. Α 465 [sq. 318-320 = Α 466 sqq.
αὐτὰρ ἐπεὶ 'παύσαντο πόνου 'τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸσ ἐδεύετο δαιτὸσ ἐϝίσησ·
νώτοισιν δ' Αἴαντα διηνεκέεσσ' ἐγέραιρε — 321 cf. ξ 437
ἥρωσ Ἀτρεΐδησ, εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων. — 322 = Α 102
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο, — 323-326 = Ι 92
τοῖσ' ὁ γέρων πάμπρωτοσ ὑφαινέμεν' ἤρχετο μῆτιν, — 323=Α469 [sqq.
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη 'φαίνετο βουλή· — 325 sq. = ω 52 sq. 325ᵇ = Β 5
ὃ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε·
„Ἀτρεΐδη τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆεσ Παναχαιῶν, — 327 = 385 Ψ 236
πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι κάρη κομάοντεσ Ἀχαιοί,
τῶν νῦν αἷμα κελαινὸν ἐΰρροον ἀμφὶ Σκάμανδρον
ἐσκέδασ' ὀξὺσ Ἄρησ, ψυχαὶ δ' Ἄϝιδόσδε κατῆλθον·

315. πεντεϝέτηρον] πενταέτηρον Ω. || 327. Ἀτρεΐδη] -δαι C.

σθαι *cum non putasset id futurum* (e. g. Thuc. IV 28 § 3, cf. Eur. Alc. 1088 Men. Disc. 152 al.); et alia sunt similia. — De synizesi cf. § 8 et 191. Verbum ductum ab adiectivo ἄϝελπτοσ (h. Ap. 91 Cer. 219, 253; cf. ἀϝελπήσ ε 410) apud Homerum non nisi h. l. invenitur, sed redit apud Herodotum VII 168.

— σάον] § 62.

312. Cf. vs. 290.

313. Ἀτρεΐδα'(ο)] § 55.

316. διέχευαν] *aperuerunt*, ita ut intestina possent eximi. Item γ 456 ξ 427 τ 421. Praeterea cf. ἀνίεσθαι β 300.

321. νώτοισιν . . . διηνεκέεσσ'(ι)] *perpetui tergo bovis* (?) Verg. Aen. VIII 183. Item ξ 437; praeterea cf. δ 65 sq. θ 475 Herodot. VI 56. Dicuntur διηνεκέεσ musculi dorsales iuxta spinam utrinque *porrecti* (*filet*, *haas*).

324. ὑφαινέμεν'(αι) . . . μῆτιν] cf. Σ 367 et § 125.

325. Cf. Λ 627.

328. κάρη κομάοντεσ] cf. Β 11 et § 191.

330. De sedibus mortuorum cf. Ο 188.

τῶι σε χρὴ πόλεμον μὲν ἅμ' ἠόϊ παῦσαι Ἀχαιῶν,
αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκροὺσ
333 βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν· ἀτὰρ κατακήομεν αὖθι.
336 τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντεσ — 336-341 cf. 435 sqq.
ἄκριτον ἐκ πεδίου· ποτὶ δ' αὐτὸν δείμομεν ὦκα

334 τυτθὸν ἀπὸ πρὸ νεῶν, ὥσ κ' ὀστέα παισὶ ϝέκαστοσ
ϝοίκαδ' ἄγηι, ὅτε κ' αὖτε νεώμεθα πατρίδα γαῖαν.

333. αὖθι Hoogvliet] αὐτοὺσ. Cf. § 98. || 334 sq. Ar. —, cf. comment. || 336. δ'(ἐ)] τ Ar. — ἀμφὶ πυρὴν] ἀμφίβολον l. a. in T. || 337. ἐκ πεδίου] ἐν πεδίωι Aristoph.

331. ἠόϊ] § 77.

333. βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν] cf. Ω 782.

334 sq. Iure damnavit Ar.; nam sing. πυρή vs. 336, adi. ἄκριτοσ vs. 337, 436, verbum ἐνήεον vs. 428, 431 docent de secernendis singulis corporibus poetam non cogitasse, cf. etiam Δ 174 Σ 332 γ 108 sqq.; neque mos fuit militibus ossa defunctorum in patriam reportare (cf. vs. 86 al.). Etiam Troës suorum cineres in loco ubi cremati erant reliquerunt (cf. vs. 429). Apte autem dicta non sunt verba: ὥσ κ' ὀστέα παισὶ ϝέκαστοσ ἄγηι (ecquid ϝεκάστου ἄγητ'(αι)?), neque liberi plerisque militibus fuisse putandi sunt. — Cognitos hos versus habuisse videtur Aeschylus (cf. Agam. 436—445).

335. ὅτε κ'(ε)] § 326.

336. ἐξαγαγόντεσ] *struentes*, cum adiectivo ἄκριτον iungendum. Cf. Thucyd. I 93, ubi *extendere* vel *producere vallum* valet.

337—343. Pugna hodierna quoniam non ita bene cessit, — nam nihil, quod quidem operae pretium esset, est actum, et speraverant tamen Achivi fore ut primo impetu urbem expugnarent (cf. B initio), — Nestor intellegit castra fossa et vallo esse firmanda, ὄφρα σφιν νῆάσ τε θοὰσ καὶ ληΐδα πολλὴν | ἔντοσ ἔχον ῥύηται, ut dicitur M 7 sq.: *naves* cum tabernaculis et *praedam* ante paucos dies ab Achille advectam (cf. B 690 sq. I 328—331), nec non *ossa caesorum.* Quod opus quomodo Achivos confecisse poeta mente sibi finxerit, optime intellegitur collatis verbis Thucydidis IV 90 § 2, Delium ab Atheniensium exercitu anno 424 munitum describentis: „τάφρον μὲν ἔσκαπτον, ἐκ δὲ τοῦ ὀρύγματοσ ἀνέβαλλον ἀντὶ τείχουσ τὸν χοῦν, καὶ σταυροὺσ παρεπήγνυσαν, πύργουσ δὲ ξυλίνουσ κατέστησαν ἧι καιρὸσ ἦν. *Fossa* igitur naves et tumulum includens dum ab altero promunturio ad alterum ducitur (cf. Ξ 36), sponte fit et *agger* sive τεῖχοσ ἀμφίχυτον, quale illud fuit quod Herculi olim fecere Troiani (Υ 145). *Murum lapideum* poeta non cogitavit neque potuit cogitare (M 178 cum corruptus est tum spurius; sed cf. infra vs. 443—464). Praeterea turres ligneas (cf. M 36) Achivi struxerunt „ubi opus fuit", quae porta claudi possent, apertae autem copiis exitum introitumque darent. Nam ipsi aggeri portam inseri non potuisse vix est quod hic dicatur. Huius igitur aggeris partem Apollo O 364 ῥεῖα αὖτισ συνέχευε ποσσί, et post bellum finitum, cum Achivi e Troade abiissent, di aggerem totum vi aquarum liquefactum ἠμάλδυναν sive *abdiderunt, ut non iam cerneretur effecerunt* (M 18, 24, 32;

πύργουσ ὑψηλούσ, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν, 338 cf. *Ξ* 56, 68
ἐν δ' αὐτοῖσι πύλασ ποιήσομεν εὖ ἀραρυίασ,
ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸσ εἴηι·
ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον,
ἥ χ' ἵππουσ καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶσ ἐοῦσα,
μή ποτ' ἐπιβρίσηι πόλεμοσ Τρώων ἀγερώχων."
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἐπήινεσσαν βασιλῆεσ. 344 = *Ι* 710

Τρώων δ' αὖτ' ἀγορὴ 'γένετ' Ἰλίου ἐν πόλι' ἄκρηι 345[a] cf. *Θ* 489
δϝεινή, τετρηχυῖα, παρὰ Πριάμοιο θύρηισι.
τοῖσιν δ' Ἀντήνωρ πεπνυμένοσ ἦρχ' ἀγορεύειν· 347 cf. *Σ* 249 *χ* 461
„*κέκλυτέ μοι, Τρῶεσ καὶ Δάρδανοι ἠδ' ἐπίκουροι,* 348 sq. = 368 sq. 348 = *Γ* 456
ὄφρ' ἔσπω τά με θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι κελεύει. 349 = 68
δεῦτ' ἄγετ', Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῆι 350[b] = *Γ* 458

---

339. *εὖ*] *ἔπι'* l. a. ant. (item vs. 438). ‖ 340. *εἴηι* GHermann] *εἴη*. Cf. § 302. ‖ 342. *ἵππουσ* L] *ἵππον* *Ω* (collectivum a dictione epica alienum). — *ἐοῦσα*] *ἔχουσα* l. a. in T (cf. *Θ* 340). ‖ 344. *ἐπήινεσσαν* § 295] *-νησαν*. ‖ 345. *'Ιλίου*] neglecto *ϝ*. ‖ 346. *δϝεινή*] *δεινόν* Heyne. ‖ 347. *ἦρχ' ἀγορεύειν*] *ἀντίον ηὔδα* A. ‖ 348. *μοι* § 92] *μευ*. ‖ 349 et 369. *ἔσπω* § 246] *εἴπω*.

---

cf. Η 463). Nulla videlicet eiusmodi rudera postmodo in littore Troadis comparuerunt. — Alter quoque Thucydidis locus huc facit I 11, ubi Achivos „ἐπεὶ ἀφικόμενοι μάχηι ἐκράτησαν, τὸ ἔρυμα τῶι στρατοπέδωι τειχίσασθαι" scribit, *brevi* igitur post adventum hoc vallum ab iis structum sumens, — et recte sane sumens, non dubitans tamen quin bellum Troianum per decem annos protractum fuisset. Quas opiniones quomodo inter se conciliari posse putaverit, non liquet.

339 sq. Portam in vallo strui iubet Nestor, eamque tam largam ut currus per eam agi possint. Hanc portam postea frustra oppugnaturus est Asius, dein saxo effracturus Hector.

342. ἀμφὶσ ἐοῦσα] *interposita*. Cf. Γ 115.

343. ἀγερώχων] cf. Β 654.

344. ἐπήινεσσαν] § 295.

345. Τρώων] non *cunctorum*, sed *senum*, qui in urbe cum ipso Priamo remanserunt. Nam copias, quibus *in arce* locum non fuisse dici vix est opus, *ante urbem* noctem transegisse fert ratio. Sic igitur etiam vs. 415 est interpretandus. Hectorem autem, cuius nulla nostro loco fit mentio, apud copias mansisse sumamus oportet, id quod ducem decebat; qui si in concione nunc adfuisset, fieri vix potuisset quin et ipse verba faceret. Cf. vs. 310 et Ζ 367 sq. Θ 518. — Atqui, dixerit quispiam, Paris tamen non excubat nunc. Ita est sane: nempe hunc nunc requirebat poeta, adesse igitur eum finxit, hominem mollem et uxorium.

— ἀγορή] de fori loco cf. Σ 504.

— πόλι'(ι)] § 74.

347—352. Antenor idem suadet quod ante bellum initum. Cf. Γ 146—149.

δώομεν Ἀτρεΐδῃσιν ἄγειν. νῦν δ' ὅρκια πιστὰ — 351^{a} cf. *X* 117
352 ψευσάμενοι μαχόμεσθα· τῶι οὔ νύ τι κέρδιον ἧμιν.“
354 ἦ τοι ὅ γ' ὣσ ϝειπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη — 354 = *A* 68
355 δῖοσ Ἀλέξανδροσ, Ἑλένησ πόσισ ἠϋκόμοιο, — 355 = *Γ* 329
ὅσ μιν ἀμειβόμενοσ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Ἀντῆνορ, σὺ μὲν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεισ· — 357^{b}-360 = *M* 231 sqq. 357^{b} = *Σ* 285
ϝοῖσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆσ ἀγορεύεισ,
360 ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένασ ὤλεσαν αὐτοί.
αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μέθ' ἱπποδάμοισ' ἀγορεύσω. — 361^{b} = *Θ* 525
ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω·
κτήματα δ', ὅσσ' ἀγόμην ἐξ Ἄργεοσ ἡμέτερον δῶ,
πάντ' ἐθέλω δόμεναι καὶ ϝοίκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.“ — 364 = 391
365 ἦ τοι ὅ γ' ὣσ ϝειπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη — 365 = *A* 68
Δαρδανίδησ Πρίαμοσ, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντοσ, — 366^{b} = *P* 477 γ 110, 409 cf. *Ξ* 318
367 ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε·
370 „νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ πτόλιν, ὡσ τὸ πάροσ περ, — 370^{a} = *Σ* 298
καὶ φυλακῆσ μνήσασθε καὶ ἐγρήγορθε ϝέκαστοσ· — 371 = *Σ* 299
ἠῶθεν δ' Ἰδαῖοσ ἴτω κοίλασ ἐπὶ νῆασ — 372 cf. 381
ϝειπέμεν Ἀτρεΐδῃσ' Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάωι — 373^{b} = *E* 552
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκοσ ὄρωρε, — 374 = *Γ* 87
375 καὶ δὲ τὸ ϝειπέμεναι πυκινὸν ϝέποσ, αἴ κ' ἐθέλωσι — 375 cf. 394
παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέοσ, εἰσ ὅ κε νεκροὺσ — 376-378 = 395 sqq.

---

353 ϝέλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε.
368 κέκλυτέ μοι, Τρῶεσ καὶ Δάρδανοι ἠδ' ἐπίκουροι, — 368 sq. = 348 sq.
ὄφρ' ἔσπω τά με θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

---

353. Ar. —, pro ἵνα enim requiri ἐάν (i. e. -εσθ' αἴ κεν). Quod in marg. A ei tribuitur ἵν' ἄν, id errori excerpentis videtur deberi. || 359. δ'(ἐ)] olim om. quidam. || 364. καὶ Eust. 1335, 50] καὶ ἔτ', item vs. 391. || 368 sq. Om. A (in margine add. m. rec.). || 368. μοι § 92] μευ. || 370. πτόλιν A D] στρατὸν (ut vs. 380) C T. || 375. τὸ Heyne] τόδ' Ω, Knight καὶ τόδε. || 376 et 395. πολέμοιο δυσηχέοσ] cf. *B* 686.

---

357. φίλα] *grata* (ut A 107 al.).

361—364. Quoniam Achivi urbem hodie capere non potuerunt neque admodum feliciter pugnaverunt, Paris sperat et confidit ne posthac quidem victores evasuros. Qui Priamo nunc quoque — ut ante bellum initum — persuadet. Neque is erat Paris qui invitus cogi posse videretur (cf. vs. 393 vel Hectoris verba Z 521).

364. Observatu dignum olim visum est, hunc versum littera sigma carere (Eust. 1335, 50).

370 sq. *Senes* iubentur cena vespertina uti more solito, dein urbis curam habere, dum *iuniores*, quorum vs. 380 fit mentio, ante portas in planitie excubant.

κήομεν· ὕστερον αὖτε μαχεσσόμεϑ', εἰσ ὅ κε δαίμων 377^{b} sq. = 291sq.
ἄμμε διακρίνηι, δώηι δ' ἑτέροισί γε νίκην.“
ὣσ ἔφαϑ', οἳ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίϑοντο. 379 = *Ι* 79 *Ξ* 133 al. cf. *ζ* 247 *υ* 157
δόρπον ἔπειϑ' εἵλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσι, 380 cf. *Λ* 730 *Σ* 298, 314
ἦῶϑεν δ' Ἰδαῖοσ ἔβη κοίλασ ἐπὶ νῆασ. 381 cf. 372
τοὺσ δ' ηὗρ' ἐν ἀγορῆι Δαναούσ, ϑεράποντασ Ἄρηοσ,
νηῒ πάρα πρυμνῆι Ἀγαμέμνονοσ· αὐτὰρ ὃ τοῖσι
στὰσ ἐν μέσσοισιν μετεφώνεεν ἠπύτα κῆρυξ·
„Ἀτρεΐδη τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆεσ Παναχαιῶν, 385 = 327
ἤνωγε Πρίαμόσ τε καὶ ἄλλοι Τρῶεσ ἀγανοὶ 386^{b} = *Κ* 563
ϝειπέμεν', αἴ κέ περ ὔμμι φίλον καὶ ϝηδὺ γένηται, 387 cf. *Δ* 17
μῦϑον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκοσ ὄρωρε. 388 = *Γ* 87
κτήματα μέν, ὅσ' Ἀλέξανδροσ κοίλησ' ἐνὶ νηυσὶ 389 $sq.^{a}$ cf. *Χ* 115 sq.
ἠγάγετο Τροίηνδ' — ὡσ πρὶν ὤφειλ' ἀπολέσϑαι! — 390^{b} cf. *Ω* 764
πάντ' ἐϑέλει δόμεναι καὶ ϝοίκοϑεν ἄλλ' ἐπιϑεῖναι, 391 = 364
κουριδίην δ' ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο
οὔ φησιν δώσειν. ἦ μὴν Τρῶεσ γε κέλονται!
καὶ δὲ τόδ' ἤνωγον ϝειπεῖν ϝέποσ, αἴ κ' ἐϑέλητε 394 cf. 375
παύσασϑαι πολέμοιο δυσηχέοσ, εἰσ ὅ κε νεκροὺσ 395-397 = 376 sqq.
κήομεν· ὕστερον αὖτε μαχεσσόμεϑ', εἰσ ὅ κε δαίμων

---

380. Om. A D L. ‖ 385. Om. A (in marg. add. m. rec.). — *ἀριστῆεσ Παναχαιῶν*] *ἐϋκνήμιδεσ Ἀχαιοί* D. Cf. *Ψ* 272. ‖ 386. *ἤνωγε* § 225] *ἠνώγει*. ‖ 387. *γένηται* Naber] *γένοιτο*. Cf. vs. 394 et *B* 123. ‖ 390. *ὤφειλ'(ε)* § 273] *ὄφελλ'*. ‖ 391. *καὶ* Heyne] *καὶ ἔτ'*. Cf. vs. 364. ‖ 393. *μὴν*] sic Ar., *μιν* D (cf. *E* 181). ‖ 394. *ἤνωγον* § 225] *ἠνώγεον* *Ω* (i. e. *ἤνωγ^{ε}ον*?).

---

377. κήομεν] § 177.

— μαχεσσόμεθ'(α)] § 291.

378. ἄμμε] § 92.

380. ἐν τελέεσσι] *in turmis, turmatim divisi*. Eadem vocis vis est Κ 56, 470 Λ 730 Σ 298. Cf. Δ 334. — Exercitus extra urbem pernoctasse claris verbis nunc dicitur (cf. vs. 310, 345). Subiecto autem mutato δόρπον ἑλέσθαι dicuntur *milites* i. u., i. e. *iuniores*, de quibus sermo nondum fuit.

382. ἐν ἀγορῆι] § 315.

383. *Principes* Achivorum ad navem *Agamemnonis* convenerunt deliberatum, ut B 53 sq. ad navem *Nestoris*; nam sola βουλὴ γερόντων nunc est cogitanda (cf. vs. 345). — *Cunctorum* vero *militum* ἀγοραῖσ locus erat in mediis castris, prope naves *Ulixis* (Λ 806 sqq.).

386. ἤνωγε] singularis ut A 255.

387. ϝειπέμεν'(αι)] § 125.

— ὔμμι] § 92.

394 sq. Non sunt haec verba profligatos se fatentium; nam tantundem offerunt Troiani quantum petunt, quoniam ne Achivi quidem securi mortuorum suorum corpora sepelire poterunt, nisi ineantur induciae.

396. κήομεν] § 177.

— μαχεσσόμεθ'(α)] § 291.

ἧμε διακρίνηι, δώηι δ' ἑτέροισί γε νίκην." [sq.
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆι. 398 sq.^{a} = *υ* 320 — 398 = *Γ* 95 [sq.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέϝειπε βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ· 398^{b} sq.^{a} = *η* 154 — 399 = *Ι* 31, 696
„μήτ' ἄρ τισ νῦν κτήματ' Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω
μήθ' Ἑλένην· γνωτὸν δέ, καὶ ὃσ μάλα νήπιόσ ἐστι,
ὡσ ἤδη Τρώεσσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται." 402^{b} = *Μ* 79 *χ* 41 cf. *χ* 33
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἐϝίϝαχον υἷεσ Ἀχαιῶν, 403 sq. = *Ι* 50 sq.
μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεοσ ἱπποδάμοιο. 404 = *Ι* 711 — 404^{a} = *Θ* 29 *Ι* 431, 694
καὶ τότ' ἄρ' Ἰδαῖον προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„Ἰδαῖ', ἦ τοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸσ ἀκούεισ,
ὥσ τοι ὑποκρίνονται· ἐμοὶ δ' ἐπιϝανδάνει οὕτωσ.
ἀμφὶ δὲ νεκροῖσιν, — κατακαιέμεν' οὔ τι μεγαίρω·
οὐ γάρ τισ φειδὼ νεκύων κατατεθνηώτων
γίγνετ', ἐπεί κε θάνωσι, πυρὸσ μειλισσέμεν' ὦκα.
ὅρκια δὲ Ζεὺσ ϝίστω, ἐρίγδουποσ πόσισ Ἥρησ."
ὣσ ϝειπὼν τὸ σκῆπτρον ἀνέσχεθε πᾶσι θεοῖσι,
ἄψορρον δ' Ἰδαῖοσ ἔβη προτὶ Ϝίλιον ἱρήν.
οἳ δ' ἕατ' ἐν ἀγορῆι Τρῶεσ καὶ Δαρδανίωνεσ,
πάντεσ ὁμηγερέεσ, ποτιδέγμενοι ὁππότ' ἄρ' ἔλθοι 415^{a} = *Β* 789

403. *ἐϝίϝαχον* Bentley] *ἐπίαχον.*

397. ἧμε] § 92.

399—402. Talem nunc qualem semper se praestat Diomedes: strenuum, cedendi nescium, ad hostes petendos paratissimum. Cf. Ι 697—705.

400. Ἀλεξάνδροιο] genitivus ut Α 596.

401. ὃσ] omittitur antecedens, ut saepius; cf. Ξ 81 Ρ 509 Τ 235 Ψ 749 ο 72 Hes. Op. 327 Ar. Thesm. 177 al. — Multis locis, qui sunt huiuscemodi, id quod εἴ τισ valet.

402. ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται] cf. Ν 359. — Non devicti quidem heri sunt Troiani, versus urbem tamen repulsi, et qui die exeunte pugna singulari cum Aiace congressus est Hector, inferior inde evasit. Sed quod gravissimum est, foedere violato deorum iram sibi conciliarunt Troiani. Devota iam est ista gens.

409. νεκύων κατατεθνηώτων] item Κ 343, 387 al. et νεκροὶ κατατεθνηῶτεσ Ζ 71 Σ 540. Simile est quo nostrates — sed non nisi in sermone familiari — utuntur adiectivum *morsdood.* Praeterea cf. Χ 203 et de sono -η- § 160.

410. πυρὸσ μειλισσέμεν'(αι)] *igne placare, gratificari.* Iusto funere iis aditum ad sedes animarum parare (cf. Ψ 72—74).

411. Ut Agamemnon Troianis nunc non exprobraret priores inducias a Pandaro violatas effecit Hector sponte sua Achivis in pugnam singularem modo se sistendo (cf. vs. 67—91).

412. Cf. Α 234.

— πᾶσι θεοῖσι] *caelum versus,* in sedem Iovis et ceterorum deorum.

414. ἐν] § 315.

415. Cf. vs. 345.

Ἰδαῖοσ· ὃ δ' ἄρ' ἦλθε καὶ ἀγγελίην ἀπέϝειπε
στὰσ ἐν μέσσοισιν. τοὶ δ' ὡπλίζοντο μάλ' ὦκα,
ἀμφότερον, νέκυάσ τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην· 418 cf. 420
419 Ἀργέϊοι δ' ἑτέρωθεν ἐϋσσέλμων ἀπὸ νηῶν. 419ᵃ = Λ 215 Μ 415 Ν 835

421 ἠέλιοσ μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρασ 421 sq. = τ 433 sq.
ἐξ ἀκαλαρρεΐταο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο
οὐρανὸν εἰσανιών· οἳ δ' ἤνταον ἀλλήλοισι.
ἔνθα διαγνῶναι χαλεπῶσ ἔεν ἄνδρα ϝέκαστον·
ἀλλ' ὕδατι νίζοντεσ ἄπο βρότον αἱματόεντα,
δάκρυα θερμὰ χέοντεσ ἁμαξάων ἐπάειραν. 426ᵃ cf. Π 3 Σ 17, 235 δ 523 ω 46
οὐδ' εἴα κλαίειν Πρίαμοσ μέγασ· οἳ δὲ σιωπῆι
νεκροὺσ πυρκαϊῆσ ἐπενήεον ἀχνύμενοι κῆρ, 428 = 431
ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντεσ ἔβαν προτὶ Ϝίλιον ἱρήν.
ὣσ δ' αὔτωσ ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδεσ Ἀχαιοὶ

---

420 ὠτρύνοντο νέκυσ τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην. 420 cf. 418

---

420. Del. vHerwerden (coll. Δ 56 Υ 3). — ὠτρύνοντο νέκυσ Ar. L] -νον νέκυασ Ω. || 424. χαλεπῶσ] -πὸν C (adv. redit Υ 186). || 427. οἳ δὲ] ἀλλὰ l. a. in A. || 428. πυρκαϊῆσ] sic Ar., -ῆι Zen. — et 431. ἐπενήεον (-νάϝεον) Knight] ἐπενήνεον Ω. Cf. Ψ 139, 163 Ω 276; error redit α 147 π 51.

---

418. ἀμφότερον — ἕτεροι δὲ] variatur structura, confluxerunt enim duae locutiones: ἀμφότερον μετὰ νέκυάσ τε ὕλην τε et: ἕτεροι μὲν νέκυασ ἀγέμεναι, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην. Cf. autem Γ 73 sq.

419. Verbum e vss. praecedentibus petendum, ut Λ 56 Υ 3.

420. De verborum structura cf. Ν 486.

423. ἤνταον] § 191.

— ἀλλήλοισι] *Troianis Achivi.*

424. διαγνῶναι] § 125.

— χαλεπῶσ] *vix*, item Υ 186. Non nisi his locis adv. apud H. legitur.

— ἔεν] § 302. Vert. *licebat* (= att. ἐξῆν). Singula corpora vix nec nisi lota potuerunt agnosci; nam lacerati contusi pulvere foedati iacebant Troiani Achivis intermixti.

427. κλαίειν] *altos lugubresque clamores edere*, quippe coram hostibus. Cavet rex ne animi civibus frangantur, hostibus crescant.

429. προτὶ Ϝίλιον] in locum quem ante urbem obtinet exercitus.

430—435. Fert ratio ut totum fere diem tristi huic officio Achivi — et Troiani — insumserint; dein necessarium fuit expectari dum ingentis rogi flammae conciderent. Hoc igitur dicitur vs. 432, dein intercessit nox (ut Ψ 226—257 Ω 788), et proximi demum diei initio Achivi ossa mortuorum legerunt (vs. 434), dein vallum struxerunt. Sed fatendum est aut ipsum poetam in temporis decursu indicando non admodum diligentem nunc se praestitisse, aut in textu tradito desiderari quaedam, quibus rerum ordo et prioris diei finis accuratius olim fuerint indicati. Si vero sumamus poetam de *uno* tantum die locu-

νεκροὺσ πυρκαϊῆσ ἐπενήεον ἀχνύμενοι κῆρ, 431 = 428
ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντεσ ἔβαν κοίλασ ἐπὶ νῆασ.
ἦμοσ δ' οὐκ ἄρα πω ἠώσ, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νύξ,
τῆμοσ ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κριτὸσ ἤγρετο λαὸσ Ἀχαιῶν, 434 cf. Ω 789
τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν ἕν' ἐποίεον ἐξαγαγόντεσ 435-440 cf. 336 sqq.
ἄκριτον ἐκ πεδίου, ποτὶ δ' αὐτὸν τεῖχοσ ἔδειμαν
πύργουσ θ' ὑψηλούσ, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.
ἐν δ' αὐτοῖσι πύλασ ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίασ,
ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸσ εἴη·
ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῶι τάφρον ὄρυξαν,
εὐρεῖαν μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπασ κατέπηξαν. 441 cf. Ι 350
ὣσ οἳ μὲν 'πονέοντο κάρη κομάοντεσ Ἀχαιοί· 442ᵃ = Ε 84
οἳ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἀστεροπητῆι 443ᵃ = Δ 1

---

431 sq. Del. Leaf (cf. vs. 420). || 433. *οὐκ ἄρα* Nauck] *οὔτ' ἄρ.* || 434. *ἤγρετο* Duentzer] *ἔγρετο* Ω. Redit error Ω 789, ubi quod sequitur: *αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν* omnem eximit dubitationem; cf. etiam Ψ 287 υ 100, 123. Vitium peperit vetusta litteratura. || 436. *ἐκ πεδίου*] *ἐν πεδίωι* Aristoph. L. — *ποτὶ*] *περὶ* Aristoph. A. Cf. *H* 337 *M* 64. || 437. *θ'(τε)*] om. A T alii. || 438. *εὖ*] cf. vs. 339. || 443—464. Zen. Aristoph. Ar. —, cf. comment.

---

tum esse vs. 381—465, cum in alias molestias incidamus, tum non habeamus quomodo versum 433 conciliemus cum 372, 381, 421. Nam νὺξ ἀμφιλύκη prius est quam ἠέλιοσ προσβάλλει ἀρούρασ, et ἠόοσ iamdudum facta est mentio; sic igitur verbum ἤγρετο (nam nihil est verbum traditum ἔγρετο) vertamus oporteat: *interim convenerat*, alios igitur collegisse caesorum corpora, alios interim rogum struxisse. Atqui poeta dixit: *circa bustum convenerunt*, non: *convenerunt* (vel potius: *ligna congesserunt*) *ad rogum struendum.* Manet igitur quod diximus: rogum erectum esse ante unum diem quam mortuorum ossa sepulta sunt et fossa est facta. Recte Heyne: „inde a vs. 432 alter dies succedere putandus est, quo vallum absolvitur."

433. *Primo mane*, eo tempore quo iam paullulum illucescit. — Ad ἦμοσ mente suppl. ἐστι. Similis indicativi praesentis usus est Ψ 226 ο 394 χ 198 et in comparationibus (post ὅτε, ἠΰτε al.) Β 471 al.; cf. etiam Α 547 et Λ 86. Adiectivum ἀμφιλύκη †, *diluculum*, angl. *twilight*. Cf. Δ 101.

434. κριτὸσ] *ex ordine dispositus*, opere inter singulas catervas diviso.

435. ἐξαγαγόντεσ] cf. vs. 336.

436—441. Cf. vs. 337—343.

441. ἐν] *in fossa* (cf. Μ 63).

442. κάρη κομάοντεσ] cf. Β 11 et § 191.

443—464. Probabilis est veterum opinio, hos versus, quibus eadem res narratur atque libri Μ initio, postmodo esse insertos. Quos qui fecit, memor fortasse Neptuni in Odyssea de Phaeacum erga Ulixem benevolentia cum Iove expostulantis (ν 127 sqq.), *murum lapideum* videtur cogitasse Ni cogitasset, vix erat cur deos illud mortalium opus tantopere admiratos fingeret. Nam castra aggere cingere cuiusvis est exercitus, et postea nunquam non ita

'θηεῦντο μέγα ϝέργον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων· 445 sq.• cf. *E* 420 sq.
„Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τίσ ἐστι βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
ὅσ τισ ἔτ' ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει;
οὐχ ὁράεισ ὅτι δ' αὖτε κάρη κομάοντεσ Ἀχαιοὶ
τεῖχοσ ἐτειχίσσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον 449b sq. = *M* 5 sq.
ἤλασαν, οὐδὲ θεοῖσι 'δόσαν κλειτὰσ ἑκατόμβασ;
τοῦ δ' ἦ τοι κλέοσ ἔσται ὅσον τ' ἐπὶ κίδναται ἠώσ· 451 cf. 458
τοῦ δ' ἐπιλήσονται τό τ' ἐγὼ καὶ Φοῖβοσ Ἀπόλλων
ἥρωϊ Λαομέδοντι 'πολίσσαμεν ἀθλήσαντε."
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσασ προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύσ· 454 cf. *A* 517; 454a = *Π* 48 *P* 18 *T* 419 *X* 14 *δ* 30, 332 cf. *ο* 325
„ὢ πόποι, ἐνοσίγαι' εὐρυσθενέσ, οἷον ἔϝειπεσ! 455 = *ν* 140; 455a = *Θ* 201
ἄλλοσ κέν τισ τοῦτο θεῶν δϝείσειε νόημα,
ὃσ σέο πολλὸν ἀφαυρότεροσ χεῖράσ τε μένοσ τε·

---

451 et 458. *ὅσον* Zen. *Ω*] *ὅσην* Ar. Ambr. A. Cf. *Γ* 12 *O* 358 al. ‖ 452. *τό τ(ε)*] *τὸ* Ar. L. ‖ 453. *ἥρωϊ Λ.*] *Λαομέδονθ' ἥρωϊ* Agar (item *ϑ* 483). ‖ 455. *εὐρυσθενέσ*] (-*γαιε*) *ἐρισθενέσ* Nauc (ut Hes. Oper. 416); item *Θ* 201 *ν* 140. Cf. *εὐρύϝοπα, εὐρυφυήσ*, al.

---

rem gesserunt Romani. Neque opus illud magnopere miratus est Hector Θ 178; quem nimis quidem contemtim de eo locutum esse, utpote hostem, facile intellegimus, sed admodum ridiculus fuit si ea munimenta, quae caelitibus invidiam moverant, tam proterve vilipendit.

444. 'θηεῦντο] cf. § 7 et 191.

445. Ergone *Neptunus* inter Olympios versatur? Interdum sane, cum opus est, ut Thetis; cf. Θ 200, 440 N 10—38 et quae de *Dite* observavimus ad E 401. Cunctis enim dis „communes sunt terra et Olympus mons" (O 193). Sed neque deum terrestrem (sive infernum) γαιήϝοχον, neque eum Neptunum quem noster poeta celebravit, maris gubernatorem, in aedibus caelestibus *habitasse* fert ratio (cf. Y 14 ε 381).

446 sq. *Ecquis mortalium sua consilia cum immortalibus etiam communicaturus est?* Ecquis homo opem a caelitibus etiam posthac petet? — Indignantis est hic usus temporis futuri; ἐνίψει sive ἐνι-σπ-σει a stirpe σεπ ductum idem valet quod longior huius futuri forma ἐνι-σπήσει ε 98 (cf. § 246); item β 137 λ 148. Ob quem usum formae, quae futuro verbi ἐνίσσειν sive *vituperandi* (§ 243) est consimilis, Aristarchus nostrum versum et β 137 (etiamne λ 148?) damnabat.

448. κάρη κομάοντεσ] cf. B 11 et § 191.

451 et 458. Cf. E 267.

452 sq. *Solus Neptunus* murum Troiae struxisse dicitur Φ 446 sq., cum nostro vero loco congruit Pind. Ol. VIII 40—58. Cf. Z 433—439.

453. ἥρωϊ] § 17.

— ἀθλήσαντε] novicium pro ἀεθλ-; item I 124, 266 Λ 699 O 30 Ω 734 θ 160, 164.

455. ἐνοσίγαι'(ε)] § 21.

456. τοῦτο . . . νόημα] *hoc Achivorum inventum* (cf. νόοσ καὶ μῆτισ vs. 447).

σὸν δ' ἤ τοι κλέοσ ἔσται ὅσον τ' ἐπὶ κίδναται ἠώσ. 458 cf. 451
ἄγρεε μάν, ὅτε κ' αὖτε κάρη κομάοντεσ Ἀχαιοὶ
οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν, 460 = Ο 499 cf. Β 140
τεῖχοσ ἀναρρήξασ τὸ μὲν εἰσ ἅλα πᾶν καταχεῦαι,
αὖτισ δ' ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι, 462 cf. Μ 31
ὥσ κέν τοι μέγα τεῖχοσ ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν."
ὣσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον.

'δύσετό τ' ἠέλιοσ 'τετέλεστό τε ϝέργον Ἀχαιῶν, 465^{a} = β 388 ζ 321 η 289 ϑ 417
'βουφόνεον δὲ κατὰ κλισίασ καὶ δόρπον ἕλοντο,
νῆεσ δ' ἐκ Λήμνοιο παρέσταν ϝοῖνον ἄγουσαι
πολλαί, τὰσ προέηκεν 'Ιησονίδησ 'Εὔνηοσ,
τόν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ὑπ' 'Ιήσονι, ποιμένι λαῶν.
χωρὶσ δ' Ἀτρεΐδηισ' Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάωι 470 cf. Ε 552
'δῶκεν 'Ιησονίδησ ἀγέμεν μέθυ, χίλια μέτρα.
ἔνθ' ἄρ' ἐϝοινίζοντο κάρη κομάοντεσ Ἀχαιοί,
ἄλλοι μὲν χαλκῶι, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρωι,
ἄλλοι δὲ ῥινοῖσ', ἄλλοι δ' αὐτῆισι βόεσσι,

465. τε] δὲ Ω. Cf. β 388 al. || 467. παρέσταν Bentley, et sic Paris. 2766 alii] παρέστασαν Ω. || 472. ἔνθ'(α) D] ἔνθεν Ω.

459. ἄγρεε] § 191.
— ὅτε κ'(ε)] § 326.
— κάρη κομάοντεσ] cf. Β 11 et § 191.

463. ἀμαλδύνηται] *celet, abdat, hominum conspectui eripiat obrutum.* Cf. vs. 337—343. Incertae originis verbum Μ 18, 32 h. Cer. 94 redit; quid valeat, e contextu est efficiendum.

466. 'βουφόνεον] †, cf. βουφόνοσ h. Merc. 436. *Caedis* vel *crudelitatis* notio stirpi φεν non inest; cf. ὀδυνήφατοσ et μυλήφατοσ (Ε 401) et λ 134—137; quamquam multis locis contextus effecit ut ea notio accederet.

467—475. *Euneüs* Lemni rex, Iasonis ex Hypsipyle filius, Thoantis nepos, apud posteros Dionysi pronepos, Achivos Troadem versus iter facientes nuper hospitio excepit (cf. Θ 229—234), iamque vinum iis mittit, gratis Atridis, ceteris venale. Cf. Ι 71 sq. — Lemnus e *Thessalia* potius quam *Aulide* in Troadem profectis adeunda fuit. Cf. Β 303.

471. μέτρα] certa mensura μέτρον dicitur h. l. et Ψ 264, 268, 741 β 355 ι 209 (cf. πέλεθρον vox simili ratione usurpata; ad Λ 354). Quae mensura quanta fuerit non constat. Fortasse, ut apud Athenienses, hac voce significatur tantum quantum capit χοῖνιξ sive quantum uni homini in unum diem sufficit (*li'ra*); cf. τ 28 Ar. Nub. 641—645. Quod si ita est, Telemachus unius diei victum in navem intulit cum iter susceptuurus esset, viginti enim remigibus viginti μέτρα farinae paravit (β 355). Cf. Λ 354.

472 et 476. κάρη κομάοντεσ] cf. Β 11 et § 191.

ἄλλοι δ' ἀνδραπόδοισι· 'τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν.
παννύχιοι μὲν ἔπειτα κάρη κομάοντεσ Ἀχαιοὶ — 476* = Σ 354
'δαίνυντο, — Τρῶεσ δὲ κατὰ πτόλιν ἠδ' ἐπίκουροι, —
παννύχιοσ δέ σφιν κάκ' ἐμήδετο μητιέτα Ζεὺσ
σμερδαλέα κτυπέων· τοὺσ δὲ χλωρὸν δϝέοσ ᾕρει· — 479b = μ 243 cf. Θ 77 Ρ 67 λ 43, 633 χ 42 ω 450
ϝοῖνον δ' ἐκ δεπάων χαμάδισ 'χέον, οὐδέ τισ ἔτλη
πρὶν πιέμεν, πρὶν λεῖψαι ὑπερμενέϊ Κρονίωνι.
'κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο. — 482 cf. Ι 713 π 481 τ 427

κόλοσ μάχη.

Θ 'Ηὼσ μὲν κροκόπεπλοσ ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν, — 1 = Ω 695 cf. Ψ 227; 1* = Τ 1
Ζεὺσ δὲ θεῶν ἀγορὴν 'ποιήσατο τερπικέραυνοσ
ἀκροτάτηι κορυφῆι πολυδειράδοσ Οὐλύμποιο, — 3 = Α 499
αὐτὸσ δέ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ὑπὸ πάντεσ ἄκουον·
„κέκλυτέ μοι, πάντεσ τε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι· — 5 sq. = Τ 101 sq. 5 = h. Ap. 311
7 μήτε τισ οὖν θήλεια θεὸσ τό γε μήτε τισ ἄρσην — 5b = 20 ϑ 341

---

6 ὄφρ' ἔσπω τά με θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσι κελεύει. — 6 = Η 68

---

475. Zen. Aristoph. —— — ἀνδραπόδοισι Ar.] -δεσσι. || 477. πτόλιν] *στρατὸν. Cf. vs. 380 et comment. ad Ζ 367 sq. || 481. πρὶν πιέμεν] πιέμεναι Ar. (cf. Π 825 π 143 σ 3). || 482. Zen. om. || 1. Zen. ante vs. 53 collocabat. || 4. ὑπὸ] ἅμα Z, ἐπὶ vHerwerden. || 5. μοι § 92] μευ. || 6. Om. pap. Goodspeed Ambr. A D. — ἔσπω § 246] εἴπω. || 7. θεὸσ] θεῶν Ar.

---

475. ἀνδραπόδοισι] †; cf. Γ 409. — Sic *pecudes bipedes* nomine distinguuntur a *quadrupedibus*, quorum quae praecipuae sunt *boves*, vocabantur κραταίποδα: Leg. Gort. IV 36 Pind. Ol. XIII 114 (cf. ψ 46).

477. Cf. nota crit.

478. σφιν] *Achivis*. Pessima quaeque hostibus minatur numen Idaeum. Cf. Θ init., praesertim vs. 75 sq., 133 sq., 170.

480 sq. *Ne haustum quidem sumere prius audebant quam Iovi libassent.* — Necessarius hoc loco est infinitivus *aoristi* (item π 143 σ 3), ut *praesentis* Π 825.

1. Sequitur κόλοσ μάχη quae dicitur sive *pugna detruncata, mutila* (cf. Π 115). Cuius nominis hanc rationem reddunt scholia: pugnae huius partem priorem, quae memoratu dignum nihil habuit, aequo enim marte est pugnatum, paucis tantum versibus indicari, non fusius enarrari (cf. vs. 60—67), posterioris narrationem subito abrumpi (cf. vs. 349). Quamquam rectius quis dixerit usque ad finem libri eam continuari, imaginem enim cladis in Iunonis animo veluti repercussam cerni, dein paucis sed vividis verbis ostendi Achivos defessos speique paene inopes solis occasum salutantes.

— Fiet iam id quod Thetidi Iuppiter promisit, ut Achivi a Troianis profligati Achillem precibus adeant.

3. πολυδειράδοσ] cf. Α 499.

4. ὑπὸ . . . ἄκουον] *vocati aderant*.

πειραέτω διακέρσαι ἐμὸν ϝέποσ, ἀλλ' ἅμα πάντεσ
αἰνέετ', ὄφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ϝέργα.
ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
ἐλθόντ' ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν' ἢ Δαναοῖσι,
πληγεὶσ οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε,
ἤ μιν ἑλὼν ῥίψω εἰσ Τάρταρον ἠερόεντα,
τῆλε μάλ', ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονόσ ἐστι βέρεθρον,
ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεοσ οὐδόσ,
τόσσον ἔνερθ' Ἀϝίδα' ὅσον οὐρανόσ ἐστ' ἀπὸ γαίησ·
γνώσετ' ἔπειθ' ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτιστοσ ἁπάντων.
εἰ δ' ἄγε, πειρήσασθε, θεοί, ἵνα ϝείδετε πάντεσ·
σειρὴν χρυσείην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντεσ
πάντεσ τ' ἐξάπτεσθε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι·

10 cf. Α 549 Β 391 Ο 348
11 cf. Ν 9
12 sq. cf. h. Merc. 255 sqq.
13ᵇ = Hes. Theog. 721
15 cf. Hes. Theog. 732 sq., 811
16 cf. Hes. Theog. 720
18 cf. Α 302
20ᵇ = 5

10. ἀπάνευθε] μετόπισθε Zen., ἀπάτερθε Aristoph. || 18. εἰ δ'(ἐ)] cf. Α 302. — ἵνα ϝείδετε πάντεσ] πᾶσα[ί τε θέαιναι] pap. Hib. 21 (ut vs. 20). || 20. τ'(ε) C] δ' Ω, item Nicanor, qui versum 18 virgula et versum 19 semicolo claudebat.

8. πειραέτω] § 191.
— διακέρσαι ἐμὸν ϝέποσ] *iusso meo adversari*; quod cuiusmodi sit, vs. 10 sq. dicitur. Verbum transfertur, ut Ο 467 Π 120 in locutione ἐπικείρειν μήδεα, cf. etiam ἐνικλᾶν *infringere* Θ 408. — Redimus ad Iovis illud consilium Troianis aliquantisper opitulandi, cuius causam nos probe novimus, quoniam poeta a Musa edoctus dudum nobis narravit; Iuppiter vero promissum, quod Thetidi dedit, non proloquitur nunc coram dis, sed in pectore celat.
9. αἰνέετ'(ε)] § 191.
— τάδε ϝέργα] *id quod agitur*, bellum quod in planitie Troiana nunc aestuat.
10 sq. *Si quem autem videam seorsum abire cupientem ad opem sive Troianis ferendam sive Danais.* — Id quod Iuppiter praesertim curae est, in posteriore enuntiati parte est collocatum, more in lingua Graeca solito.
10. δέ κ'(ε)] § 326.
12. πληγεὶσ] *fulmine tactus.* Cf. vs. 405 vel Β 782.
13. *Tartari* etiam infra vs. 481 et Ξ 279 fit mentio.
16. Cf. Verg. Aen. VI 578 sq. (qui *bis tantum* dixit pro τόσσον).
— ἔνερθ' Ἀϝίδα'(ο)] cf. Ο 188 et de termino -α'(ο) eliso § 55.
19. ἐξ οὐρανόθεν] ἐκ τοῦ χαλκοῦ στερεώματοσ. Cf. Ε 504.
20—27. Si Iuppiter stans in firmamento (ut *Sol* e. g. vs. 68) teneat restim, ceteri autem caelites in terra stantes alteram restis partem correptam ad se trahere conentur, ut qui ludunt ἑλκυστίνδα (cf. Ν 359), unum Iovem ceteris cunctis validiorem experiantur (cf. vs. 205—211). Cognata sunt quae de Iunone ab Iove aliquando vincta et suspensa dicuntur Ο 18—20. Ubi *aureum* audit vinculum, ut nostro loco; aurea nimirum sunt omnia instrumenta (ἡφαιστότευκτα) quibus Olympii utuntur (cf. Β 447—449). De qua resti poste-

ἀλλ' οὔ κεν ϝερύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε
Ζῆν' ὕπατον μήστωρ', οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε. 22ᵃ cf. *P* 339
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ϝερύσσαι,
24 αὐτῆι κεν γαίηι ϝερύσαιμ' αὐτῆι τε θαλάσσηι·
27 τόσσον ἐγὼ περί τ' εἰμὶ θεῶν περί τ' εἰμ' ἀνθρώπων."
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆι, 28 = *Γ* 95 / 28 sq. = *I* 693 sq.
μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶσ ἀγόρευσε. 28-30 cf. *I* 430 sqq.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέϝειπε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη· 29ᵃ cf. *H* 404 / 30 sq. = α 44 sq.
„ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων, 31 = ω 473 [80 sq.
εὖ νυ καὶ ἥμεσ ϝίδμεν ὅ τοι σθένοσ οὐκ ἐπιϝεικτόν· 32 cf. 463 τ 493 / 32ᵃ = Σ 197
ἀλλ' ἔμπησ Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων, 33 sq. = 464 sq.
οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντεσ ὄλωνται. 34 = 354
ἀλλ' ἤ τοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', ὡσ σὺ κελεύεισ, 35 cf. 466
βουλὴν δ' Ἀργείοισ' ὑποθησόμεθ', ἥ τισ ὀνήσει, 36 sq. = 467 sq.
ὡσ μὴ πάντεσ ὄλωνται ὀδυσσαμένοιο τεεῖο."
τὴν δ' ἐπιμειδήσασ προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύσ· 38 cf. *Δ* 356 / 38ᵇ-40 = *X* 182 sqq.
„θάρσεε, Τριτογένεια, φίλον τέκοσ· οὔ νύ τι θυμῶι

25 *σειρὴν μέν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμποιο*
δησαίμην, τὰ δέ κ' αὖτε μετήορα πάντα γένοιτο.

22. *μήστωρ'(α)] πάντων* Aristot. de an. mot. 4. || 23. *δὴ . . . ἐθέλοιμι] κεν* Aristid. II 506 Pseudoplut. Hom. 94, *ἐθέλωμι* Ar. — *πρόφρων] πρόσσω* Ptolemaeus Oroandae f. || 25 sq. Zen. —— verbis *ῥίον Οὐλύμποιο* in hoc contextu offensus. Omittit Aristides l. l. || 28—40 Ar. ——, versum 37 Zen. om. || 29. *ἀγασσάμενοι] φρασσάμενοι* l. a. ant. || 32. *ἐπιϝεικτόν] ἀλαπαδνόν* (cf. vs. 463) Bekker, *μένοσ οὐκ ἐπιϝεικτόν* (ut *E* 892) vHerwerden. || 35. *ὡσ* Ar. A T] *αἰ* D (ut vs. 466), *ᾗ* C. || 37. *τεεῖο* Heyne] *τεοῖο Ω* (item vs. 467), de qua forma manifeste vitiosa cf. § 93. || 38. Pap. Hib. 21: [*ὣσ φάτο, μείδησεν δὲ πατὴ*]*ρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,* | [*χειρί τέ μιν κατέ*]*ρεξεν ἔποσ τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε* (cf. vs. 49 et *Δ* 361).

riores mira commenti sunt, *solem* videlicet cogitantes (cf. Plat. Theaet. 153 *c* Eur. Orest. 982 sqq. al.) vel alias easque perquam absurdas notiones suggerentes poetae nihil eiusmodi commerenti, quippe qui rem simplicem verbis claris et simplicibus dixerit, — simplicem nimirum hominibus simplicibus ipsis neque quomodo eiusmodi quid fieri posset rogantibus.

21. οὔ κεν] § 326.

22. Cf. Α 240.

23. πρόφρων] *intentis viribus, serio agens*; cf. Φ 500 πρόφρασσα et vs. 40 (= Χ 183) θυμῶι πρόφρονι *animo infesto.*

32. ἥμεσ] § 92.

33 sq. Si caelitum auxilio Achivi destituantur, inferiores fore sentit Minerva.

34. οἶτον] cf. Γ 417.

39 sq. „Non quod tibi male velim" — sic Iuppiter ad filiam dilectam — „aut quod gentis cui faves exercitum velim delere, ita sum locutus. Quod bello abstinere vos iussi, id non est cur animo despondeas; non enim eum eventum habitura est Achivorum ex-

πρόφρονι μυθέομαι, ἐθέλω δέ τοι ἤπιοσ εἶναι.“ — 40^{b}=h.Merc.466
ὣσ ϝειπὼν ὑπ' ὄχεσφι 'τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω, — 41^{b}-44 = *N* 23 sqq.
ὠκυπέτα, χρυσέηισι ϝεθείρηισιν κομάοντε,
χρυσὸν δ' αὐτὸσ ἔδυνε περὶ χροΐ, 'γέντο δ' ἱμάσθλην
χρυσείην ἔϋτυκτον, ἑϝοῦ δ' ἐπεβήσετο δίφρου. — 44^{b} cf. *Ω* 322
'μάστιξεν δ' ἐλάειν· τὼ δ' οὐκ ἀϝέκοντ' ἐπετέσθην — 45 = *E* 366 cf. *E* 768
μεσσηγὺσ γαίησ τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντοσ. — 46 = *E* 769
Ἴδην δ' ἵκανεν πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν, — 47 = h. Ven. 68 cf. *Ξ* 283 *O* 151
Γάργαρον, ἔνθα τέ ϝοι τέμενοσ βωμόσ τε θυείεισ. — 48 cf. *ϑ* 363
ἔνθ' ἵππουσ ἔστησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε — 48^{b} = *Ψ* 148; 49^{a} = *E* 368, 775
λύσασ ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἠέρα πολλὸν ἔχευε. — 50 cf. *E* 776 [369; 50^{a} = *N* 35 cf. *E*
αὐτὸσ δ' ἐν κορυφῆισι καθέζετο κύδεϊ γαίων, — 51^{b} sq. = *Λ* 81 sq.
εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆασ Ἀχαιῶν. — 51^{b} = *Λ* 405
οἳ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντο κάρη κομάοντεσ Ἀχαιοὶ
ῥίμφα κατὰ κλισίασ, ἀπὸ δ' αὐτοῦ 'θωρήσσοντο.

---

48. *ἔνθα τέ* C] *ἔνθα δέ* *Ω* (ut *Z* 245 *Ψ* 680). Cf. *N* 21 *Ξ* 215 *X* 147 *ϑ* 363 *ρ* 331 *φ* 9, 51 *χ* 469 h Ven 59. || 49. *πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε*] [*Κρόνου πάϊσ ἀγκυλομ*]*ήτεω* pap. Hib. 21. || 50. *κατὰ* A C T] *περὶ* D (ut vs. parall.). — *πολλὸν* § 83] *πο(υ)λὺν*. || 51—55. Pro his in pap. Hib. 21 fuere versus septendecim(!). Quorum novem priores tantum non toti perierunt, ceteri hi fuere: [— — *μετὰ δὲ κρείων*] *Ἀγαμέμνων*, | [*ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελοσ Διὶ τερ*]*πικερ*[*αύ*]*νωι*, | [*Ἄρεϊ*] *δὲ ζ*[*ώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάω*]*νι*. | *Τρῶεσ δ'* [*αὖθ' ἑτέρωθεν ἀνὰ πτόλι*]*ν ὡπλί*[*ζο*]*ντο* | *Ἕκτορά τ' ἀμφὶ μέγαν καὶ ἀμύμονα Που*[*λυ*]*δάμαντα* | *Αἰνεία*[*ν θ', ὃσ Τρωσὶ θεὸσ ὣσ τίετο δήμωι,*] | *τρεῖσ τ' Ἀ*[*ντηνορίδασ, Πόλυβον καὶ Ἀγήνορα δῖον*] *ἠΐθεόν τ' Ἀκά*[*μαντ', ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν*]. Cf. *B* 477—479 et *Δ* 57—60. || 54. *ἀπὸ δ' αὐτοῦ*] *τοὶ δ' αὐτόθι* l. a. ant.

---

peditio ut re infecta pereant. Manet quod decrevimus: Ilium expugnabitur". — Verba πρόφρονι θυμῶι id valent quod: *mente Achivis infesta et eorum perniciei intenta*. Cf. vs. 23.

39. θάρσεε] § 191.

— Τριτογένεια] cf. Δ 515.

41. χαλκόποδ'(ε)] *aeripedes*. Cf. Verg. Aen. VI 803. Adi., quod vs. par. redit, significat equos quorum ungula dura et bene concava κυμβαλίζει sive in firmo solo talem edit sonum qualis aeris est percussi. Cf. Simon de re eq. § 5 Xen. ib. I § 3 Columell. VI 29 § 3 et χαλκόκροτοσ equorum epitheton Ar. Eq. 552.

42. χρυσέηισι] § 18 et 61.

— κομάοντε] § 191.

43. χρυσὸν] *aegidem*, vellus aureum, quod Iovi pro clipeo est. Cf. Ω 21 et B 447—449.

45. ἐλάειν] § 191.

— ἀϝέκοντ'(ε)] ἄκοντ' Ω.

47. μητέρα θηρῶν] cf. I 141.

48. Cf. Δ 44—49 Π 604 sq. nec non H 478. Ita ut poterat poeta noster usus est prisca imagine dei Idaei suam gentem et suam urbem tutantis et e montis sui culmine in hostes fulmina mittentis.

52. εἰσορόων] § 191.

53 sq. Achivi solito maturius cenati sunt instante praelio; cf. vs. 65 sq. K 578 T 171.

— κάρη κομάοντεσ] cf. B 11 et § 191.

54. ἀπὸ δ' αὐτοῦ] *ab ipsis mensis*

55 Τρῶεσ δ' αὖϑ' ἑτέρωϑεν ἀνὰ πτόλιν ὡπλίζοντο, 55ᵃ = Δ 56 Σ 243 Υ 3
παυρότεροι· 'μέμασαν δὲ καὶ ὧσ ὑσμῖνι μάχεσϑαι,
χρηό' ἀναγκαίηι, πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.
πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαόσ, 58 sq. = Β 809 sq.
πεζοί ϑ' ἱππῆεσ τε· πολὺσ δ' ὀρυμαγδὸσ ὀρώρει. 59ᵇ = 63
60 οἳ δ' ὅτε δή ῥ' εἰσ χῶρον ἕνα ξυνιόντεσ ἵκοντο, 60—65 = Δ 446 sqq.
61 σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούσ, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀνδρῶν.
64 ἔνϑα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ 'πέλετ' ἀνδρῶν
65 ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων, 'ρέε δ' αἵματι γαῖα.
ὄφρα μὲν ἠὼσ ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ, 66 sq. = Δ 84 sq. 66 = ι 56
τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, 'πίπτε δὲ λαόσ. 67 = Ο 319 Π 778
ἦμοσ δ' ἠέλιοσ μέσον οὐρανὸν ἀμφεβεβήκει, 68 cf. Π 777 δ 400
καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα, 69 sq. = Χ 209 sq. 70ᵇ = β 100 γ 238
70 ἐν δ' ἐτίϑει δύο κῆρε τανηλεγέοσ ϑανάτοιο, λ 171, 398 τ 145 ω 135

62 χαλκεοϑωρήκων, ἀτὰρ ἀσπίδεσ ὀμφαλόεσσαι
ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, πολὺσ δ' ὀρυμαγδὸσ ὀρώρει. 63ᵇ = 59

55. πτόλιν] *στρατὸν. Cf. comment. || 58 sq. Spurii videntur; cf. comment. || 58. ὠΐγνυντο] ὠΐγο[ντο] pap. Hib. 21. || 62 sq. Cf. Δ 448 sq. || 64. 'πέλετ'(ο) § 275] πέλεν. || 65 Post hunc in pap. Hib. 21 accedunt versus tres: ἐν δ' Ἔρισ κτέ. = Σ 535—537, et sex praeterea versus olim accessisse videntur, qui perierunt. || 66. ἦν καὶ ἀέξετο] ἦεν ἀέξετό ϑ' LMeyer (item Δ 84 ι 56). Cf. § 302. || 70. τανηλεγέοσ] ἀνηλεγέοσ Bechtel, item locis parall. et ἀνηλεγέωσ Ι 309 α 373 h. Merc. 362 (coll. Herodiano schol. Apoll. Rh. Argon. I 785, ἀνηλεγέοντεσ ibidem II 17).

cum surrexissent. — Cernitur hic via qua praepositio ἀπό a *loci* ad *temporis* notionem est translata. Sed eam viam non iniit Homerus.

55—59. In ipsa planitie exercitum Troianorum, ut Achivorum, noctem transegisse putabamus (cf. Ζ 367 sq.). Itaque spurii videntur vs. 58 sq., pro πτόλιν autem vs. 55 στρατόν legendum (cf. Η 380 et v. l. Η 370).

55. ὡπλίζοντο] *parabant se* (ad pugnam) sive *arma sumebant*, item Ξ 526 ω 495; id quod ὅπλοισιν ἐνδύεσθαι dicitur Κ 254. Etiam Κ 272 Σ 614 Τ 21 ὅπλα *arma bellica* significat; cf. ἀφοπλίζεσθαι *arma ponere* Ψ 26. Alibi ὁπλίζειν et ὅπλα valent *instruere* et *instrumenta*.

57. χρηό'(ϊ)] § 77 et 190. — ἀναγκαίηι] cf. ρ 399.

58. πᾶσαι] cf. Β 809.

68. *Sol mediam caeli conscenderat igneus orbem* Verg. Aen. VIII 97. Cf. Λ 86 et de verbo ἀμφιβαίνειν Α 37.

69—72. Imitatur Verg. Aen. XII 723—725. *Bilancem* Iuppiter tenet etiam Π 658 Τ 223 Χ 209. Cf. praeterea h. Merc. 324 et Δ 166. *Utilitas* autem huius librae quae fuerit non rogabit qui sapit: non *Iovi* aut utilis fuit aut necessaria, sed ipsi *poetae* fuit utilis ad vividam imaginem animis audientium obiciendam. Aliis imaginibus poeta idem significat cum *duo vasa* nobis monstrat in limine Iovis collocata, bona et mala inde hominibus dispensantis, Ω 527—533; et ubi *filum vitae* commemorat, Υ 127 sq. al.

Τρώων ϑ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων, 71 = Γ 127
εἷλκε δὲ μέσσα λαβών, 'ρέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν. 72 cf. Χ 212
αὐτὸσ δ' ἐξ Ἴδησ μεγάλ' ἔκτυπε, δαιόμενον δὲ
ἧκε σέλασ μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν. οἳ δὲ ϝιδόντεσ
'ϑάμβησαν, καὶ πάντασ ὑπὸ χλωρὸν δϝέοσ εἷλε. 77ᵇ = χ 42 cf. Η 479
ἔνϑ' οὔτ' Ἰδομενεὺσ 'τλῆ μιμνέμεν' οὔτ' Ἀγαμέμνων,
οὔτ' Αἴαντε δύω 'μενέτην, ϑεράποντεσ Ἄρηοσ·
Νέστωρ οἶοσ ἔμιμνε, γερήνιοσ οὖροσ Ἀχαιῶν, 80 cf. Λ 840 Ο 370, 659 γ 411
οὔ τι ϝεκών, ἀλλ' ἵπποσ ἐτείρετο, τὸν 'βάλεν ἰῶι
δῖοσ Ἀλέξανδροσ, Ἑλένησ πόσισ ἠϋκόμοιο, 82 = Γ 329
ἄκρην κὰκ κορυφήν, ὅϑι τε πρῶται τρίχεσ ἵππων
κρανίωι ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι. 84ᵇ = 326
ἀλγήσασ δ' ἀνέπαλτο, — βέλοσ δ' εἰσ ἐγκέφαλον 'δῦ, —
σὺν δ' ἵππουσ ἐτάραξε κυλινδόμενοσ περὶ χαλκῶι.

---

73 αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρεσ ἐπὶ χϑονὶ πολυβοτείρηι
ἑζέσϑην, Τρώων δὲ πρὸσ οὐρανὸν εὐρὺν ἄερϑεν.

---

73 sq. Ar. — propter verbi dualem ἑζέσϑην pro plurali adhibitum (cf. vs. 185) et nominis pluralem κῆρεσ hinc alienum, cum de *una* sorte sit sermo. Qui fecit, κῆρασ intellegebat τὰσ ψυχάσ (ut in Aeschyli Ψυχοστασίαι). Pro ἑζέσϑην olim quidam legebant ἕζεσϑεν, duali molesto substituentes passivi formam vitiosam. || 77. εἷλε] ᾕρει L (ut Η 479). || 79. οὔτ' Αἴαντε δύω C] οὔτε (οὐδὲ) δύ' Αἴαντε(σ) Ω. || 81. ἐτείρετο] ἐδάμνατο Ar. in commentariis. || 85. ἀνέπαλτο] ἀνέαλτο vGent. Cf. Υ 424 Ψ 692, 694 Τ 351 Δ 94, nec non Α 532 et participium ἐπιάλμενοσ Η 15 ω 320 (Η 260 Μ 404 Ν 362).

---

72. 'ρέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν] *inclinatus est dies fatalis Achivorum* = in eam partem, quae Achivorum sortem (fatum) ferebat, libra est inclinata. Item Χ 212 'ρέπε δ' Ἕκτοροσ αἴσιμον ἦμαρ.

73. πολυβοτείρηι] § 21.

75 sq. Cf. Η 478.

78. μιμνέμεν'(αι)] § 125.

80—88. Nestor, qui non in prima acie pugnavit, sed apud bigas remansit (ut Λ 510), ut e tutiore illo loco copiis iussa daret senex artis militaris peritissimus, nunc hoste instante aufugere nequit, quoniam equus tertius sive funalis sagitta vulneratus ceteros equos turbat. Equi funalis mentio fit etiam Π 152, 467—474 (et δ 590). — Loci memor fuit Verg. Aen. X 890—894 et XI 637—640.

80. γερήνιοσ] cf. Β 336.

— οὖροσ] cf. Ψ 112.

84. καίριον] cf. Δ 185 et Χ 324 sq.

86. ἵππουσ] *totum vehiculum* (ἅρμα, = *equos* + *currum*) vox significat, ut passim. Qui tamen vocis usus nunc incommodus est, quoniam ἵπποσ modo antecessit. Ecquid ἄλλουσ (*ceteros equos*) fuit olim? Sed ne id quidem optime haberet, quoniam vs. 87 demum apparet non *iugalem* equum alterum vulneratum esse, sed *tertium* aliquem *funalem*. Velles autem equorum funalium nullam apud poetam fieri mentionem; qui narrationem vix minus impediunt quam ipsos currus heriles.

— κυλινδόμενοσ περὶ χαλκῶι] vulneratus qui corruit equus, dum cum

ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίασ ἀπέταμνε
φασγάνωι ἀΐσσων, τόφρ' Ἕκτοροσ ὠκέεσ ἵπποι — 88[a] cf. Ε 81
ἦλθον ἀν' ἰωχμόν, θρασὺν ἡνίοχον φορέοντεσ
Ἕκτορα. καί νύ κεν ἔνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσε,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ 'νόησε βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ· — 91[a] = Γ 374
σμερδαλέον δ' ἐβόησεν ἐποτρύνων Ὀδυσῆα·
„διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
πῆι φεύγεισ μετὰ νῶτα βαλών, κακὸσ ὣσ ἐν ὁμίλωι;
μή τίσ τοι φεύγοντι μεταφρένωι ἐν δόρυ πήξηι. — 95 cf. Χ 283
ἀλλὰ μέν', ὄφρα γέροντοσ ἀπώσομεν ἄγριον ἄνδρα."
ὣσ ἔφατ', οὐδ' ἐσάκουσε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ,
ἀλλὰ παρήϊξεν κοίλασ ἐπὶ νῆασ Ἀχαιῶν.
Τυδεΐδησ δ' αὐτόσ περ ἐὼν προμάχοισιν ἐμίχθη, — 99 cf. Ε 134
'στῆ δὲ πρόσθ' ἵππων Νηληϊάδαο γέροντοσ,
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί,
σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρασ ὀπάζει, — 103[b] cf. Δ 321
ἠπεδανὸσ δέ νύ τοι θεράπων, βραδέεσ δέ τοι ἵπποι.
ἀλλ' ἄγ' ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ϝίδηαι — 105-107 = Ε 221 sqq.
οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι,

103. ὀπάζει] sic Ar., ἐπείγει Demetrius Ixion, ἱκάνει T. Cf. Δ 321.

morte colluctatur, in ipsum vulnus et telum e capite eminens involvitur.

87. παρηορίασ] *lora* (σεῖραι quae a posteris dictae sunt), quibus currui adiunctus est equus παρήοροσ sive funalis (Π 471, 474; cf. Η 156 et Κ 499). Redit vox Π 152.

89. ἡνίοχον] Hector dum hostes fugientes persequitur, ipse tenet habenas (vs. 126); cum vero pugnandum est, sodali eas tradit (vs. 119). Cf. Λ 521 sq.

94. μετὰ νῶτα βαλών] permixtae sunt duae notiones synonymae *terga dandi* et *avertendi se*.

— κακὸσ ὥσ] § 101

97. ἐσάκουσε] *aurem praebuit*. Compositum hoc verbum redit h. Cer. 285.

99. αὐτόσ περ ἐών] *solus* (= αὐτὸσ ἐφ' ἑαυτοῦ vel Homerice οἰόθεν οἶοσ). Non multum discrepat pronominis usus Ν 729 α 53 alibi. Cf. Atticum αὐτοί ἐσμεν *nos sumus* (nostrates: *onder ons*; Ar. Ach. 504 al.).

104. ἠπεδανὸσ] *infirmus*. Adv. dubiae originis redit θ 311 h. Ap. 316; de termino -δανόσ cf. Σ 553. — Dicitur *Eurymedon* (Η 114 Λ 620).

— βραδέεσ δέ τοι ἵπποι] *tardi* Nestoris equi dicuntur etiam Ψ 310. Nempe ἀτέμβονται νεότητοσ (Ψ 445), ut ipse dominus.

106. Τρώϊοι] cf. Ε 222.

— πεδίοιο] cf. Β 785.

οὖσ τότ' ἀπ' Αἰνείαν ἑλόμην, μήστωρε φόβοιο.
τούτω μὲν θεράποντε κομείτων, τώδε δὲ νῶϊ [sq.
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισ' ἰθύνομεν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ 110^{b} sq. cf. Π 242
ϝείσεται εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσι." 111 cf. Π 74 sq.
ὣσ ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ. 112 = Δ 516
Νεστορέασ μὲν ἔπειθ' ἵππουσ θεράποντ' ἐκομείτην,
ἴφθιμοσ Σθένελόσ τε καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνωρ.
τὼ δ' εἰσ ἀμφοτέρω Διομήδεοσ ἅρματ' ἐβήτην·
Νέστωρ δ' ἐν χείρεσσι 'λάβ' ἡνία σιγαλόεντα,
'μάστιξεν δ' ἵππουσ· τάχα δ' Ἕκτοροσ ἄγχ' ἐγένοντο. 117^{b} cf. Ψ 447
τοῦ δ' ἰθὺσ μεμαῶτοσ ἀκόντισε Τυδέοσ υἱόσ· 118^{a} cf. Δ 95 Υ 386
καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν, ὃ δ' ἡνίοχον θεράποντα, 119^{a} = Φ 171 cf. Θ 302
υἱὸν ὑπερθύμου Θηβαίοι' Ἠνιοπῆα,
ἵππων ἡνί' ἔχοντα 'βάλε στῆθοσ παρὰ μαζόν. 121^{a} = Π 739; 121^{b}-125 = 313 sqq.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ ϝοι ἵπποι
ὠκύποδεσ· τοῦ δ' αὖθι 'λύθη ψυχή τε μένοσ τε. 121^{b} = Δ 480; 122 = Ο 452
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχοσ 'πύκασε φρένασ ἡνιόχοιο. 123 = Ε 296; 124 cf. Ρ 83
τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενόσ περ ἑταίρου,
κεῖσθαι, ὃ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασύν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δϝὴν
ἵππω ἐδευέσθην σημάντοροσ, αἶψα γὰρ ηὗρε
Ϝιφιτίδην Ἀρχεπτόλεμον θρασύν, ὅν ῥα τόθ' ἵππων
ὠκυπόδων ἐπέβησε, 'δίδου δέ ϝοι ἡνία χερσί.
ἔνθα κε λοιγὸσ ἔεν καὶ ἀμήχανα ϝέργ' ἐγένοντο, 130 sq.^{a} = Λ 310 sq.

---

108. Ar. —— — τότ'(ε) Axt] ποτ'. Cf. Γ 205 et Ι 131. — μήστωρε] -ρα L, cf. Ε 272. || 109. κομείτων] sic Ar., -την Zen. pap. Bodl. C. Forma suspecta (cf. § 116). || 111. ϝείσεται] ϝειδέῃ vHerwerden. Non nisi in hoc versu (= Π 243) et δ 163, qui facile potest mutari, particulae ὄφρα additur futurum; nam alieni hinc sunt ρ 7 σ 419. — παλάμῃσι] cf. Ε 594. || 114. ἴφθιμοσ A D] -οι Ω. Cf. Ψ 511. — Εὐρυμέδων] -μέ$\overset{\lambda}{\delta}$ων A, item Λ 620. Fuerunt igitur qui -μέλων legerent (non Ar.), ut ab Agamemnonis ministro hunc virum nomine distinguerent; alii rationem inversam inierunt (cf. Δ 228). || 116. σιγαλόεντα] φοινικόεντα A, item vs. 137 (cf. Κ 133 al. et Δ 141 ψ 201). || 117. Ἕκτοροσ] *-ρι? Cf. Ψ 447. || 128. Ἀρχεπτόλεμον] sic Ar., Ἐρασιπτόλεμον Zen. (non vero vs. 312).

---

108. τότ'(ε)] *heri*; cf. Ε 323 sq. et de particulae τότε hoc usu e. g. φ 99. — μήστωρε φόβοιο] cf. Ε 272.

111. δόρυ μαίνεται] cf. Λ 574.

112. γερήνιοσ] cf. Β 336.

118. ἰθὺσ μεμαῶτοσ] item Λ 95, ἰθὺσ φρονέων Μ 124, -ειν Ν 135.

119 et 126. ὃ δ'(ὲ)] cf. Α 191.

120. Θηβαίοι'(ο)] § 59.

126. μέθεπε] *petebat*; eadem verbi vis est Κ 516.

130. ἔνθα] dum Hector aurigam circumspiciebat. — ἔεν] § 302.

καί νύ κ' ἐσήκασθεν κατὰ Ϝίλιον ἠΰτε ϝάρνεσ,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ 'νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε, 132ᵃ = Γ 374
βροντήσασ δὲ δϝεινὸν ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνόν,
κὰδ δὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεοσ ἧκε χαμᾶζε·
δϝεινὴ δὲ φλὸξ ὦρτο θεείου καιομένοιο,
τὼ δ' ἵππω δϝείσαντε κατεπτήτην ὑπ' ὄχεσφι.
Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν 'φύγον ἡνία σιγαλόεντα· 137ᵇ = Δ 128
'δϝεῖσε δ' ὅ γ' ἐν θυμῶι, Διομήδεα δὲ προσέϝειπε·
„Τυδεΐδη, ἄγε δ' αὖτε φόβονδ' ἔχε μώνυχασ ἵππουσ.
ἦ οὐ γιγνώισκεισ ὅ τοι ἐκ Διὸσ οὐχ ἕπετ' ἀλκή;
νῦν μὲν γὰρ τούτωι Κρονίδησ Ζεὺσ κῦδοσ ὀπάζει, 141 cf. Φ 570
σήμερον· ὕστερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἴ κ' ἐθέληισι, 141ᵇ cf. Ρ 566 τ 161
δώσει. ἀνὴρ δέ κεν οὔ τι Διὸσ νόον εἰρύσσαιτο,
οὐδὲ μάλ' ἴφθιμοσ· ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόσ ἐστι." 144ᵇ = 211 Χ 40
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ· cf. Λ 169
„ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔϝειπεσ· 146 = Α 286
ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχοσ κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει. 147 = Ο 208 Π 52
Ἕκτωρ γάρ ποτε φήσει ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων· σ 274 cf. Χ 43
‚Τυδεΐδησ ὑπ' ἐμεῖο φοβεύμενοσ ἵκετο νῆασ.'
ὥσ ποτ' ἀπειλήσει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών." 150ᵇ = Δ 182
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ·
„ὢ μοι Τυδέοσ υἱὲ δαΐφρονοσ, οἷον ἔϝειπεσ! 152 cf. Δ 370

---

131. Pagina codicis A, in qua hic versus legitur, est versuum 26, unum igitur versum (131?) in margine additum habuit eius archetypum. — Olim quidam addebant versus ieiunos: *Τρῶεσ ὑπ' Ἀργείων, ἔλιπον δέ κεν Ἕκτορα δῖον | χαλκῶι δηϊόοντα* (*δηιωθέντα*? la Roche), *δάμασσε δέ μιν Διομήδησ.* || 133. *δὲ* Knight] *δ' ἄρα.* || 137. (')*φύγον*] sic Ar. -*εν* l. a. ant. (cf. Δ 128 Ψ 465). — *σιγαλόεντα*] cf. vs. 116. || 139. *δ' αὖτε*] *νῶϊ* Zen. (pro dativo igitur id habens; cf. § 92). || 142. *ἡμῖν*] *ἥμισιν* (cf. § 93)? Nisi recentis aetatis indicium est -*ῖν* (vs. 142—144 del. Knight).

---

133 sq. Cf. Η 478.

135. Cf. Π 228.

136. κατεπτήτην] non ad *volandi* verbum sed ad stirpem unde ductum est (κατα)πτῆξαι (Ξ 40 Χ 191 θ 190) hanc formam esse referendam docet contextus. Congruit participium perfecti πεπτηώσ (Β 312 al.). Cf. Ε 749.

143. εἰρύσσαιτο] § 293.

147. *Sed gravis dolor, quo mens mea affligitur, hic est, quod* cet.

149. φοβεύμενοσ] § 7 et 191.

150. ἀπειλήσει] nunc de *glorianti*, item θ 383; de *voventi* Ψ 863, 872, ceteris locis de *minantibus* (Α 181 al., ut postea). Propria igitur huic verbo apud Homerum est vis *proloquendi*, ut verbo εὔχεσθαι (cf. Δ 101). Sic ἀπειλαί sunt *verba magnifica*, hinc *minae* (Ι 244 Ν 219 Ξ 479 Π 200 Υ 83 ν 126), ἀπειλητήρ *magniloquus* Η 96.

151. γερήνιοσ] cf. Β 336.

εἴ περ γάρ σ' Ἕκτωρ κε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φήηι,
ἀλλ' οὐ πείσονται Τρῶεσ καὶ Δαρδανίωνεσ
καὶ Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων ἀσπιστάων,
τάων ἐν κονίηισι 'βάλεσ θαλεροὺσ παρακοίτασ."
ὣσ ἄρα φωνήσασ φύγαδ' ἔτραπε μώνυχασ ἵππουσ — 157 cf. 432
αὖτισ ἀν' ἰωχμόν· ἐπὶ δὲ Τρῶέσ τε καὶ Ἕκτωρ — 158^b sq. = Ο 589 sq.
ϝηχῆι θεσπεσίηι βέλεα στονόεντ' ἐχέοντο.
τῶι δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε μέγασ κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ· — 160^a = Ε 101
„Τυδεΐδη, περὶ μέν σε 'τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι — 161 cf. Δ 257
ἕδρηι τε κρέασίν τε ἰδὲ πλείοισι δέπασσι· — 162 = Μ 311
νῦν δέ σ' ἀτιμάσσουσι· γυναικὸσ ἄρ' ἀντ' ἐτέτυξο.
ϝέρρε, κακὴ γλήνη, ἐπεὶ οὐ ϝείξαντοσ ἐμεῖο
πύργων ἡμετέρων ἐπιβήσεαι οὐδὲ γυναῖκασ
ἄξεισ ἐν νήεσσι· πάροσ τοι δαίμονα δώσω."
ὣσ 'φάτο, Τυδεΐδησ δὲ διάνδιχα 'μερμήριξε, — 167^b = Α 189
ἵππουσ τε στρέψαι καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
τρὶσ μὲν ἐμερμήριξε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, — 169 cf. Ε 671
τρὶσ δ' ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων 'κτύπε μητιέτα Ζεὺσ
σῆμα τιθεὶσ Τρώεσσι, μάχησ ἑτεραλκέα νίκην. — 171^b = Η 26
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσασ· — 172 = Ζ 110 cf. Δ 285 Ο 424, 485; 172^b-174 = Ρ 183 sqq.
„Τρῶεσ καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
ἀνέρεσ ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδοσ ἀλκῆσ. — 173 sq. = Δ 286 sq. Ο 486 sq.
γιγνώισκω δ' ὅτι μοι πρόφρων κατένευσε Κρονίων — 173 = Ν 150; 174 = Ζ 112

153. φήηι] φήσει Ω, φῆισι Cobet (cf. α 168 et § 122). || 162. -οισι δέπασσι § 60] -οισ δεπάεσσι. || 163. ἀτιμάσσουσι § 144] ἀτιμήσουσι. || 164—166. Aristoph. Ar. —— || 166. δαίμονα δώσω] sic Aristoph. Ar., πότμον ἐφήσω Zen., quae coniectura videtur ut apta sic nimis audax; cautius Axt δαίμον' ἐπόρσω, Naber λαιμὸν ἀμήσω (coll. Σ 34 et Apoll. Rh. IV 374). || 168. Olim quidam addebant versum insulsum: ἢ μήτε στρέψαι μήτ' ἀντίβιον μαχέσασθαι. Cf. Λ 192. || 170. ἀπ'(ὀ)] ἐπ' l. a. in A.

161 sq. Cf. Δ 262 sq.

163. ἄρ'(α) ... ἐτέτυξο] cf. Γ 183.

164. γλήνη] proprie *oculi pupilla*, Ξ 494 ι 390 Soph. Oed. R. 1277; cf. γλήνεα *ornamenta* Ω 192, τρίγληνοσ Ξ 183 σ 298. Nostro loco *pupam* significat (ut κόρη apud posteros).

166. δαίμονα δώσω] pro θάνατον δώσω (sic Ι 571). Sed recte sic dici non potuit; cf. nota crit.

167 sq. Diomedes dubitavit an equis in hostem conversis praelium redintegraret.

170—176. Signa quae mittit deus ex Ida monte quin sibi suisque fausta sint Hector ne dubitat quidem. Ipse nimirum Troianorum deus illic colebatur. Cf. Η 478.

171. ἑτεραλκέα νίκην] cf. Ε 831—834.

173. Cf. Β 816—877.

νίκην καὶ μέγα κῦδοσ, ἀτὰρ Δαναοῖσί γε πῆμα.
νήπιοι, οἳ ἄρα δὴ τάδε τείχεα ’μηχανάοντο
ἀβλήχρ’ οὐδενόσωρα! τὰ δ’ οὐ μένοσ ἁμὸν ἐρύξει,
ἵπποι δὲ ῥέα τάφρον ὑπερθορέονται ὀρυκτήν.
180 ἀλλ’ ὅτε κεν δὴ νηυσὶν ἔπι γλαφυρῆισι γένωμαι,
μνημοσύνη τισ ἔπειτα πυρὸσ δηΐοιο γενέσθω, [47 Ο 702
182 ὡσ πυρὶ νῆασ ἐνιπρήσω, κτείνω δὲ καὶ αὐτούσ.“ 182 cf. Ν 629 Ξ
184 ὣσ ϝειπὼν ἵπποισιν ἐκέκλετο ’φώνησέν τε· 184 = Ψ 442
186 „νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλὴν
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτοροσ ’Ηετίωνοσ, 187 = Ζ 395
ὕμιν πὰρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκε
ϝοῖνόν τ’ ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸσ ἀνώγοι,

183 *Ἀργείουσ παρὰ νηυσίν, ἀτυζομένουσ ὑπὸ καπνοῦ.* 183 cf. Ι 243
185 *Ξάνθε τε καὶ σὺ Πόδαργε καὶ Αἴθων Λάμπε τε δῖε,*

177. *οἳ*] sic Ar. (ut Ο 104 α 8), *οἵ’* Dionysius Sid. || 183. Add. pap. Hib. 21 G Eust. alii. — *ὑπὸ καπνοῦ*] *περὶ καπνῶι* l. a. apud Eust. || 184. *’φώνησέν τε*] [*φαίδιμοσ*] *Ἕκτωρ* pap. Hib. 21. || 185. Ar. — de *bigis* enim loqui Hectorem (cf. vs. 73 sq.). Equorum nomina desumta sunt ex Π 149 Ψ 295 ψ 246. Inepte defenditur versus in schol. B T et ad Ar. Pac. 7. || 186. *ἣν μάλα πολλὴν*] *ἧι μάλα πολλὰ* Bentley. || 189. Aristoph. Ar. —

177. ’μηχανάοντο] § 191.

178. ἀβληχρά] cf. Ε 337.

— οὐδενόσωρα] †, *nihili, indigna quorum habeatur ratio* (ὤρη Herodot. I 4 al.), = οὐτιδανόσ Α 231 al.; cf. § 100 et Ψ 702.

— ἁμὸν] § 95.

179. Irridentis hoc est, quemadmodum „ludibrio fratris Remum novos transiluisse muros" inter Romanos fama fuit. Nam serio non potuit Hectori esse consilium bigis fossam transmittendi, ut equi in aggerem et vallos impingerent videlicet, curru eliso bellatores excuterent, fractis cruribus conciderent ipsi! Cf. Μ 53—59. Nam quod Π 380 poeta narrat, in fuga non nullos equos fossam transiluisse, ibidem *currus fractos* commemorat; quotquot autem Troiani potuerunt, eos bigis per ὁδὸν ἱππηλασίην (Η 340, 439) salutem tunc petiisse fert ratio. Si de *equitibus* locutus esset Hector, non de bigis, potuisset sane serio dicere: „equi fossam transilient", et sunt quaedam quae faciant ut talem de Troianorum equitatu fabulam primitus revera extitisse suspicemur; sed nihil hoc ad Homerum, qui *curribus* principes Troianorum, ut Achivorum, pugnantes sibi finxit. — Non satis reputavit Helbig quid diceret cum currus Homericos „selbst über Graben setzen" perhibuit (Hom.[1] 89).

— ῥέα] § 88.

189. Equos Hectoris Andromache prius quam ipsum heroëm curare solebat fessos et vino aquae admixto reficere. Boni aurigae est prius equorum curam habere, dein sui ipsius, et sic Diomedes et Ulixes Κ 566—579: aurigae uxorem decet maritum hac in re imitari. Vinum autem equis cursoribus et hodie haud raro praebetur.

ἢ ἐμοί, ὅσ πέρ ϝοι θαλερὸσ πόσισ εὔχομαι εἶναι.
ἀλλ' ἐφομαρτέετον καὶ σπεύδετον, ὄφρα λάβωμεν 191ª = Ψ 414 cf. *M* 412
ἀσπίδα Νεστορέην, τῆσ νῦν κλέοσ οὐρανὸν ἵκει,
πᾶσαν χρυσείην ἔμεναι, κανόνασ τε καὶ αὐτήν,
αὐτὰρ ἀπ' ὤμοιιν Διομήδεοσ ἱπποδάμοιο
δαιδάλεον θώρηκα, τὸν Ἥφαιστοσ 'κάμε τεύχων.
εἰ τούτω γε λάβοιμεν, ἐϝελποίμην κεν Ἀχαιοὺσ 196ª = *E* 273
αὐτονυχὶ νηῶν ἐπιβησέμεν' ὠκειάων."
ὣσ ἔφατ' εὐχόμενοσ, 'νεμέσησε δὲ πότνια Ἥρη,
'σείσατο δ' εἰνὶ θρόνωι, ἐϝέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον, 199ª cf. *O* 150 199ᵇ cf. *A* 530
καί ῥα Ποσειδάωνα μέγαν θεὸν ἀντίον ηὔδα·
„ὢ πόποι, ἐνοσίγαι' εὐρυσθενέσ, οὐδέ νυ σοί περ 201ª = *H* 455 201ᵇ sq. cf. *O* 553 sq.
ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμόσ;

191. *ὄφρα*] sic Ar., *αἴ κε* T. || 196. *γε* Thiersch] *κε*. || 197. *αὐτονυχὶ*] . . . *σ* pap. Heid. — Ibidem accedit versus: [*ὀλλυμένο*]*υσ· μάλα γάρ κε*[*ν ἐμοῦ γευσαίατο δουρὸσ*] (suppl. Gerhard). || 199. *εἰνὶ θρόνωι*] [*ἐν*] *κλισμῶι* pap. Heid.; cf. Θ 436 Ω 597 (+ 515) δ 136. An **ἐν θώκωι* (item *O* 150)? Cf. § 315⁵ et Θ 439 β 14 ε 3 l. a. Ar. Ran. 1515. — *ἐϝέλιξε* § 41²⁴] *πελέ*[*μιξε*] pap. Heid., *ἐλέλιξε* Ω. — In pap. Heid. additur: [*χερσὶν δ' ἀ*]*μφοτέραισιν ἑ*]*ὼ πεπλήγετο μηρώ*] (suppl. Gerhard coll. *M* 162). || 201. *εὐρυσθενέσ*] cf. *H* 455. || 202. *Δαναῶν*] . . . *Ἀργειῶν* pap. Heid. — Ibidem accedunt versus duo: [*οἵ κεν δὴ κ*]*ακὸν οἶτον* [*ἀναπλήσαντεσ ὄλωνται* | *ἀνδρὸσ ἑν*]*όσ ῥιπ*[*ῆι· ὃ δὲ μαίνεται οὐκέτ' ἀνεκτῶσ*]. Suppl. Gerhard (= vs. 354 sq.), qui tres praeterea versus accessisse suspicatur: *Ἕκτωρ κτέ.* (= *Λ* 827ᵃ⁻ᶜ).

190. ἦ ἐμοί] *quam mihi* — mente supplendum: *cibum potumque praeberet*, id quod inest versibus praecedentibus. Cf. zeugma quale est Δ 282 vel π 474.

191. ἐφομαρτέετον] § 191.

192—195. Neque *Nestoris* clarus hic *clipeus* — Ereuthalioni olim ereptus (cf. H 136—156)? — laudibus celebratur alibi, neque *lorica Diomedis* a Vulcano fabricata esse alibi dicitur; nam quam *sagitta perforari* poeta narravit E 99 sq., eam ἡφαιστότευκτον non cogitavit. Sed potest conferri splendida lorica *Agamemnonis*, quae Λ 19—28 commemoratur.

193. *Aureum clipeum* Vulcanus etiam Achilli fabricavit (cf. Σ 481 sq.). Nostro loco Nestoris clipeus a Vulcano fabricatus esse totidem quidem verbis non dicitur, sed vix videtur dubium quin ea tamen poetae mens fuerit.

— κανόνασ] virgas cavae clipei parti infixas, quae pro *ansis* essent; cum externa tum interna pars clipei est aurea. Non dicuntur virgae verticalis et horizontalis, quibus olim distendebantur scuta θολοειδῆ; cuiusmodi scutorum mentio neque hoc loco fit, neque alibi apud Homerum quaerenda est (cf. E 453). Vox ita, ut nostro loco, et N 407 usurpatur; Ψ 761 alius est eius usus.

200. *Neptunum* in Olympo igitur nunc versantem poeta cogitat; cf. H 445.

— ἀντίον ηὔδα] *allocuta est*. Ceteris locis significat *respondit*.

201. ἐνοσίγαι'(ε)] § 21.

οἳ δέ τοι εἰσ Ϝελίκην τε καὶ Αἰγὰσ δῶρ' ἀνάγουσι
πολλά τε καὶ χαρίεντα· σὺ δέ σφισι 'βούλεο νίκην. 204ª = I 599
εἴ περ γάρ τ' ἐθέλοιμεν, ὅσοι Δαναοῖσιν ἀρωγοί, 205ª = B 123 205ᵇ cf. Φ371,428
Τρῶασ ἀπώσασθαι καὶ ἐρυκέμεν' εὐρύϝοπα Ζῆν,
αὐτόθι κ' ἔνθ' ἀκάχοιτο καθήμενοσ οἶοσ ἐν Ἴδηι."
τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσασ προσέφη κρείων ἐνοσίχθων· 208 cf. O 184 208ª = A 517
„Ἥρη ἀπτοϝεπέσ, ποῖον τὸν μῦθον ἔϝειπεσ;
οὔ κεν ἐγώ γ' ἐθέλοιμι Διὶ Κρονίωνι μάχεσθαι 210 sq. cf. Γ 134 sq.
ἥμασ τοὺσ ἄλλουσ, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόσ ἐστι." 211ᵇ = 144
ὣσ οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸσ ἀλλήλουσ ἀγόρευον·
τῶν δ', ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφροσ ἔϝεργε,
'πλῆθεν ὁμῶσ ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν ἀσπιστάων
ϝελλομένων· 'ϝέλλεν δὲ θοῶι ἀτάλαντοσ Ἄρηϊ

---

205. *τ'(ε)] κ'. Cf. B 123. || 206. Ζῆν § 80] Ζῆ | ν' Ar. Nicanor Ω. || 207. ἔνθ' ἀκάχοιτο καθήμενοσ] ἔνθα κάθοιτ' ἀκαχήμενοσ Zen. (cf. vs. 526). || 209. ἀπτοϝεπέσ] sic (ἀπτοεπέσ) Ar., ἀπτ. olim alii. Vox ignota; quae si sana, scr. ϝαπτ. (cf. § 14). Wackernagel ἀεπτοεπέσ sive ἀαπτοεπέσ (coll. adi. ἄαπτοσ A 567), Peppmueller ἀμαρτοεπέσ (ut N 824), Nauck ἀμετροεπέσ. || 213. ἀπὸ] sic Ar., καὶ Zen. — πύργου τάφροσ] sic Zen. Ar., τάφρου πύργοσ l. a. ant. — ἔϝεργε] sic (ἔεργε) et ἔρυκε Ar. || 215. ϝελλομένων· 'ϝέλλεν § 265] εἰλομένων· εἶλει.

---

203. *Helice* et *Aegae* fuerunt orae Achaicae urbes; quarum prior terrae marisque motu vehementissimo anno 373 funditus est deleta (Diodor. XV 48 Strab. 384 Paus. VII 4 § 4—6). *Aegis* Neptunus habitare dicitur etiam N 21 ε 381. Propter N 21 autem scholia perhibent Aegas a poeta dici insulam Euboeae vicinam (cf. Strab. 386 h. Ap. 32 Pind. Nem. V 68), vix probabiliter et prorsus inutiliter, nam nihilo magis concinna sic fiunt quae illo loco narrantur (cf. N 17—38).

204. σὺ δέ σφισι 'βούλεο νίκην] *tu autem illis victoriam tribuere malebas*; favisti iis hactenus: ergone nunc nihil etiam eos curas? Plenior oratio foret: ἢ Τρώεσσιν (cf. P 331; eadem brevitas est H 21 al.). Quod sequitur γάρ significat: <*an non socors es sed timidus? At non est quod metuas,*> *nam*.

205—211. Furore incensa Iuno Neptunum ad spernendas Iovis minas permovere frustra conatur, cautior enim hic quam ipsa. Cf. vs. 18—27, et de Iunone Neptuno Minerva Iovem in vincula conicere antehac frustra conatis A 399 sq.

207. αὐτόθι] § 322.

209. ἀπτοϝεπέσ] cf. nota crit.

210. οὔ κεν] § 326.

211. ἥμασ] § 92.

213 sq. Oppletum est totum spatium quod fuit inter vallum et fossam (cf. I 87 K 194). Constr.: ὅσον ἐκ νηῶν ἀπέϝεργε τάφροσ πύργου, *quantum spatii a parte navium secludebat fossa turris.* Fossa turris dicitur ea fossae pars quae fuit ante turrim quae petebatur, turrim per quam erat aditus ad castra. De verbi (ἀπ)εϝέργειν hoc usu cf. M 201, ἐκ νηῶν significat: *iis qui a parte navium* (= intra castra) *essent collocati.*

Ἕκτωρ Πριαμίδησ, ὅτε ϝοι Ζεὺσ κῦδοσ ἔδωκε. 216=Α 300 Τ 204
καί νύ κ' ἐνέπρησεν πυρὶ κηλέωι νῆασ ἐϝίσασ,
εἰ μὴ ἐνὶ φρέσ' ἔθηκ' Ἀγαμέμνονι πότνια Ἥρη 218[a] cf. ι 427
αὐτῶι ποιπνύσαντι θοῶσ ὀτρῦναι Ἀχαιούσ.
'βῆ δ' ἴμεναι παρά τε κλισίασ καὶ νῆασ Ἀχαιῶν, 220 = Ν 167, 208 cf. Α 617
πορφύρεον μέγα φᾶροσ ἔχων ἐν χειρὶ παχείηι, 221 cf. θ 84
'στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆοσ μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνηι, 222 sq. = Λ 5 sq.
223 ἣ ῥ' ἐν μεσσάτωι ἔσκε γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
227 ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώσ· 227 = Λ 275, 586 Ρ 247 cf. Μ 439 Ν 149
„αἰδώσ, Ἀργέϊοι, κάκ' ἐλέγχεα, ϝεῖδοσ ἀγητοί! 228 = Ε 787
πῆι ἔβαν εὐχωλαί, ὅτε δὴ 'φάμεν ἔμμεν ἄριστοι,
ὁππότ' ἐνὶ Λήμνωι κενεαυχέεσ ἠγοράεσθε,
ἔσθοντεσ κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκραιράων, 231[b]=Σ 573 μ 348

---

224 ἠμὲν ἐπ' Αἴαντοσ κλισίασ Τελαμωνιάδαο 224-226 = Λ 7 sqq.
ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆοσ, τοί ῥ' ἔσχατα νῆασ ἐϝίσασ
ἔϝρυσαν, ἠνορέηι πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν·

---

216. In pap. 689 *a* sequitur versus: [ἔνθα κε λοιγὸσ ἔην καὶ ἀμήχανα ἔργα γέ]νοντο (cf. vs. 130). || 217. ἐϝίσασ] [Ἀχαι]ῶν pap. 689 *a*. || 218. ἐνὶ] cf. Α 55. || 219. Ἀχαιούσ] [ἑτ]αίρουσ pap. 689 *a*. || 224—226. Add. H. || 230. *ὁππότ' ἐνὶ] ἇσ ὁπότ' ἐν Ω, ἅσσα ποτ' ἐν Bentley, ἇσ ποτ' ἐνὶ Heyne. Cf. Α 399 Γ 173 al. et Thuc. IV 37: γνοὺσ ... [ὅτι] εἰ καὶ ὁποσονοῦν μᾶλλον ἐνδώσουσι, διαφθαρησομένουσ, ubi in fragm. papyr. abest ὅτι. Simili vitio laborare videtur Ω 722. — ἠγοράεσθε] εὐχετάασθε l. a. in A. || 231. Ar. —— (cf. Ariston., idem et Eust. ad Υ 84, Athen. 39 *d*).

---

217. κηλέωι] § 8.

218—221. Quid hactenus Agamemnon egerit poeta non dixit, sed intellegimus eum cum ceteris fugisse. Vestimentum purpureum, late conspicuum, — quod unde nunc habuerit poeta non dixit, sed e tabernaculo raptim petitum fingere licet, — manu nunc tenet, quo signum, veluti *vexillo*, det militibus.

220. ἴμεναι] § 125.

222. Eodem loco quo nunc Agamemnon, Λ 4 sq. ad milites incitandos consistit *Eris*, πολέμοιο τέρασ — quicquid id fuit — manibus tenens. Ad *naves Ulixis* medium castrorum locum obtinentes convocari solebant milites, si quando opus esset ad concionem habendam vel ad ius dicendum vel ad sacra ferenda (cf. Λ 806—808).

222. μεγακήτεϊ] *vasto ventre praeditae*. Proprie sic dicitur *delphinus* Φ 22, hinc γ 158 ad *mare* transfertur, h. l. ad *naves*, quae animalium instar haberi solent (cf. δ 708); item Λ 5, 600.

227. γεγωνώσ] § 260.

228. αἰδώσ] cf. Ε 787.

— ϝεῖδοσ ἀγητοί] cf. Γ 39.

229—234. *Quorsum evaserunt verba iactanter nuper dicta, cum Lemni* apud Euneum regem in insula vini generosi feracissima (cf. Η 467—475) *cenantes centenis ducenisque Troianis pares vos esse clamabatis? Tum milites gloriosi eramus inter pocula, nunc coram hostibus nihil audemus, nihil valemus.* Similia Υ 83—85 exprobrantur Aeneae; cf. etiam Neptuni ad Ido-

πίνοντεσ κρητῆρασ ἐπιστεφέασ ϝοίνοιο, 232 cf. β 431
Τρώων ἄνθ' ἑκατόν τε διηκοσίων τε ϝέκαστοσ
στήσεσθ' ἐν πολέμωι· νῦν δ' οὐδ' ἑνὸσ ἄξιοί εἰμεν
Ἕκτοροσ, ὃσ τάχα νῆασ ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέωι. 235 cf. O 507 X 374
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τιν' ἤδη ὑπερμενέων βασιλήων
τῆιδ' ἀάτηι ἄασασ καί μιν μέγα κῦδοσ ἀπέϝρασ;
οὐ μὲν δή ποτέ φημι τεὸν περικαλλέα βωμὸν
νηΐ πολυκλήϊδι παρελθέμεν' ἐνθάδε ϝέρρων,
ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι βοῶν δημὸν καὶ μηρί' ἔκηα,
ϝιέμενοσ Τροίην ἐϋτειχέα ἐξαλαπάξαι. 241b = A 129
ἀλλά, Ζεῦ, τόδε πέρ μοι ἐπικρήηνον ἐϝέλδωρ· 242 cf. A 455
αὐτοὺσ δή περ ἔασον ὑπεκφυγέμεν καὶ ἀλύξαι, 243b = μ 216
μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούσ." 244 = O 376
ὣσ 'φάτο, τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δάκρυ χέοντα, 245 = P 648
'νεῦσε δέ ϝοι λαὸν σάον ἔμμεναι οὐδ' ἀπολέσθαι. 246 cf. A 117; 246b cf. I 230

233. *ἄνθ'* (*ἄντα*)] sic Demetrius et Herodianus, Ar. *ἀνθ'* (= *ἀντί*). Cf. *P* 29, 167. || 234. *δ'*(*ἐ*)] om. A. || 235. Aristoph. Ar. —, *Ἕκτοροσ ὧι δὴ κῦδοσ Ὀλύμπιοσ αὐτὸσ ὀπάζει* [1]. a. ant. || 237. *ἀπέϝρασ* § 150[5]] *ἀπηύρασ*. || 240. *ἔκηα*] *ἔκαιον* Ambr., *ἔκηον* A. || 241. *ἐϋτειχέα* § 83[10]] *-χεον*. || 244. Om. Ambr. || 245. *ὀλοφύρατο*] *-ρετο* A[1] C. || 246. *ἀπολέσθαι*] *-λεῖσθαι* Ar. Ambr.[1]; cf. *I* 230 *ι* 496 et *B* 436 et de aoristi usu cf. comment.

meneum verba N 219 sq. — Prima persona vs. 229 et 234 pro secunda adhibita urbani quid habet, sed ipsa haec urbanitas etiam acerbiora reddit Agamemnonis verba.

229. ἔμμεν'(αι)] § 125.

232. ἐπιστεφέασ] cf. A 470.

233 sq. Simili hyperbola usus Ulixes ν 390 *tu si mihi opem feras*, ad Minervam ait, *vel trecentis opponere me ausim.*

235. κηλέωι] § 8.

237. ἀάτηι ἄασασ] ἄτηι ἆσασ Ω.

238—241. *Nullam tuam aram neglexi nuper per mare Aegeum iter cum classe faciens.*

239. πολυκλήϊδι] cf. Π 170.

— ἐνθάδε ϝέρρων] *cum malo meo hanc regionem petens* (ἐνθάδε = δεῦρο, ut passim; -δε = *versus*). Item I 364; cf. Σ 421 et A 3.

243. αὐτοὺσ] *Troianis* pronomen mente opponitur: *Troianos vincere si prohibemur, ipsi saltem incolumes evadamus sine.*

— δή περ] particulae ordine insolito collocatae (cf. § 329[1]).

— ὑπεκφυγέμεν] § 126.

246. σάον] § 62.

— ἔμμεναι οὐδ' ἀπολέσθαι] deorum voluntas de rebus futuris sic tempore *praesenti* vel *aoristo* indicatur etiam Θ 541 I 411, 413, 415 N 667 sq. Π 853 sq. Σ 96 Ω 132 λ 116 ο 533 Ar. Eq. 127 Vesp. 160 Plat. Rep. 415 c al., quia statim ratum fit quicquid decernunt numina, etiamsi postmodo demum eventum sit habiturum. Hoc loco cum praesens tempus necessarium est tum aoristus: *salvum esse* (et manere) *neque perire* (hoc temporis articulo). — Cf. acc. cum inf. verbis εἵμαρται (Φ 281 ε 312 ω 34), πέπρωται (Σ 329), αἶσά ἐστι

αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε, τελειότατον πετεηνῶν, 247 = Ω 315
νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεσσι, τέκοσ ἐλάφοιο ταχείησ·
πὰρ δὲ Διὸσ βωμῶι περικαλλέϊ κάββαλε νεβρόν,
ἔνθα πανομφαίωι Ζήν' ἐρρέζεσκον Ἀχαιοί.
οἳ δ' ὡσ οὖν ἐϝίδονθ' ὅ τ' ἄρ' ἐκ Διὸσ ἤλυθεν ὄρνισ, 251ᵃ = Γ 154
μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσ' ἔθορον, 'μνήσαντο δὲ χάρμησ. 252 = Ξ 441 cf. Ο 380
ἔνθ' οὔ τισ πρότεροσ Δαναῶν, πολλῶν περ ἐόντων,
ηὔξατο Τυδεΐδαο πάροσ σχέμεν' ὠκέασ ἵππουσ
τάφρου τ' ἐξελάσαι καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι,
ἀλλὰ πολὺ πρῶτοσ Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστήν, 256ᵇ = Δ 457
Φραδμονίδην Ἀγέλαον. ὃ μὲν φύγαδ' ἔτραπεν ἵππουσ·
τῶι δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένωι ἐν δόρυ 'πῆξε 258 sq. = Δ 447 [sq.
ὤμων μεσσηγύσ, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε. 258ᵇ sq. = Ε 40 sq.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῶι. 260 = Ε 294
τὸν δὲ μετ' Ἀτρεΐδαι, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαοσ·
τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντεσ θοῦριν ἐπιϝειμένοι ἀλκήν· 262-265 = Η 164 sqq.
τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺσ καὶ ὀπάων Ἰδομενῆοσ,
Μηριόνησ, ἀτάλαντοσ Ἐνυαλίωι ἀνδροφόντηι·
τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλοσ, Εὐαίμονοσ ἀγλαὸσ υἱόσ·
Τεῦκροσ δ' εἴνατοσ ἦλθε, παλίντονα τόξα τιταίνων,
'στῆ δ' ἄρ' ὑπ' Αἴαντοσ σάκεϊ Τελαμωνιάδαο.

249. *κάββαλε*] *θήκατο* l. a. in A. || 251. *ἐϝίδονθ'* (*-ντο*) — *ὄρνισ*] *εἴδοντο Διὸσ τέρασ* [*αἰγιόχοιο*] pap. 689 *a*, ut *E* 742. || 252. In pap. 689 *a* sequuntur haec: *Ζεὺσ δὲ πατὴρ ὤτρυνε φ*[*άλαγγασ, κύδεϊ γαίων*?] | *εἶξαν δὲ Τρῶεσ τυτθὸν Δα*[*ναοὶ δ' ἐπόρουσαν*?]. || 260. *ἀράβησε — αὐτῶι*] *ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι* l. a. in A (ut vs. 314). || 264. *ἀνδροφόντηι* § 28] *ἀνδρ(ε)ιφόντηι*. || 267. *δ' ἄρ' ὑπ'*(*ὀ*)] *δὲ παρ'* A.

(Ω 224 al.) subiunctus, nec non verbi πορεῖν usus Ω 30. Praeterea cf. β 165 δ 254, 504 ζ 314 ι 496.

247. τελειότατον] *certissima omina praebentem*; item vs. par.; positivus (= *integer*) extat A 66 al., item fem. τελείεσσα A 315 al.

250. Iovis πανομφαίου sive *ominum auctoris* mentio fit etiam h. Merc. 473. Cf. υ 98—100 et β 35. *Aram* hanc Iovis *in foro* fuisse docet contextus (cf. vs. 221 sq.).

251. ἄρ'(α)] cum ad Iovis aram aquila praedam proiceret, Achivi senserunt portentum hoc esse a Iove missum, quo salus sibi promitteretur.

254. πάροσ] genitivum non nisi h. l. adsciscit.

255. ἐξελάσαι et μαχέσασθαι] infinitivi hi (finales) a verbo σχέμεναι sunt suspensi. De locutione ἐξελάσαι τάφρου cf. K 564.

256. κορυστήν] cf. Δ 457.

261. Verbum mente supplendum, ut Λ 56.

262. ἐπιϝείμενοι ἀλκήν] cf. A 149.

264. Ἐνυαλίωι] cf. P 210.

267. Teucer, qui clipeum non sumsit,

ἔνθ' Αἴασ μὲν ὑπεξέφερεν σάκοσ, αὐτὰρ ὅ γ' ἥρωσ
παπτήνασ, ἐπεὶ ἄρ τιν' ὀἴστεύσασ ἐν ὁμίλωι
βεβλήκοι, ὃ μὲν αὖθι πεσὼν ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσε,
αὐτὰρ ὃσ αὖτισ ἰών, πάϊσ ὣσ ὑπὸ μητέρ', ἔδυσκε
εἰσ Αἴανθ'· ὃ δέ μιν σάκε' ἐκρύψασκε φαεινῶι.
ἔνθα τίνα πρῶτον Τρώων ἕλε Τεῦκροσ ἀμύμων; 273^{a} = *Ε* 703
Ὀρσίλοχον μὲν πρῶτα καὶ Ὄρμενον ἠδ' Ὀφελέστην
Δαίτορά τε Χρομίον τε καὶ ἀντίθεον Λυκοφόντην
καὶ Πολυαιμονίδην Ἀμοπάονα καὶ Μελάνιππον.
τὸν δὲ ϝιδὼν 'γήθησε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων, 278 cf. *Δ* 255
τόξου ἄπο κρατεροῦ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγασ· 279^{b} = *Τ* 152
'στῆ δὲ παρ' αὐτὸν ἰὼν καί μιν πρὸσ μῦθον ἔϝειπε· 280 cf. *Η* 46
„Τεῦκρε, φίλη κεφαλή, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
βάλλ' οὕτωσ, αἴ κέν τι φάοσ Δαναοῖσι γένηαι 282^{b} = *Λ* 797 cf. [*Π* 39
πατρί τε σῶι Τελαμῶνι, ὅ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα, 283^{b} = *λ* 67 cf. *Χ* 480 *α* 435 *ψ* 325
τὸν καὶ τηλόθ' ἐόντα ἐϋκλεΐησ ἐπίβησον.
σοὶ δ' ἐγὼ ἐκϝερέω, ὡσ καὶ τετελεσμένον ἔσται· 286 cf. *Α* 212

277 *πάντασ ἐπασσυτέρουσ 'πέλασε χθονὶ πολυβοτείρηι.* 277 = *Μ* 194 *Π* 418
284 *καί σε νόθον περ ἐόντα 'κομίσσατο ϝῶι ἐνὶ ϝοίκωι.*

270. *βεβλήκοι* Ar. C] *-κει* *Ω*. Cf. § 159 et *Φ* 609. ‖ 271. *ὃσ* § 15] *ὅ*. ‖ 272. (*ἐ*)*κρύψασκε* § 146] *κρύπτασκε*. ‖ 277. Add. H. ‖ 283. *ὅ σ'(ε)* A C T] *ὃσ* *Ω*. ‖ 284. Zen. om., Aristoph. Ar. —; cf. comment. ad *M* 371. Sed etiam vs. 283 et 285 spurios esse et ab Ar. damnatos fuisse, probabilis est Roemeri suspicio.

utpote sagittarius (cf. Γ 17 K 260 sq.), consistit *sub scuto Aiacis* sive ingenti fratris scuto protectus. Non genu autem alteri innititur, quod fortasse putaverit quispiam, sed *stans* sagittas mittit; cf. Δ 112 sq.

268. ὑπεξέφερεν σάκοσ] identidem per spatii aliquid *proferebat clipeum, ut Teucro obsecundaret.* Praepositionis ὑπο- ea est vis quae in verbis ὑπαείδειν, ὑποδράειν, ὑφηνίοχοσ, ὑποδμώσ, al. (cf. Λ 417 Σ 570), secundas igitur aliquas partes aliquem agere, *sub aliquo* vel *alius in gratiam* rem fieri significat.

270 sq. Structura laxior; nam ὃ μέν est *Troianus* vulneratus, ὅσ autem *Teucer*. Sunt igitur in parenthesi collocata verba ὃ — ὄλεσσε.

272. σάκε'(ϊ)] § 71.

276. Ἀμοπάονα] ἄμ' ὀπάονα olim quidam; cf. A 99.

277. πολυβοτείρηι] § 21.

279. ἄπο] idem praepositionis usus est Ω 605 Ar. Ran. 121 al.

282. φάοσ] § 71. *Salutem* nunc valet vox, ut ceteris locis, sed simul ad *Telamonem* relata *decus*. Nisi spurii sunt vs. 283 et 285.

284. Cf. M 371. Opprobrii nihil apud Homerum habet ἡ νοθεία, parum igitur eius dictioni conveniunt verba: *licet nothus esses.*

285. ἐϋκλεΐησ ἐπίβησον] cf. B 234.

αἴ κέν μοι δώηι Ζεύσ τ' αἰγίοχοσ καὶ Ἀθήνη
Ϝιλίου ἐξαλαπάξαι ἐῢ κτίμενον πτολίεθρον, 288 = Δ 33
πρώτωι τοι μετ' ἐμὲ πρεσβήϊον ἐν χερὶ θήσω,
ἢ τρίποδ' ἠὲ δύω ἵππουσ αὐτοῖσιν ὄχεσφι 290b cf. Λ 699
ἠὲ γυναῖχ', ἥ κέν τοι ὁμὸν λέχοσ εἰσαναβαίνοι."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσεφώνεε Τεῦκροσ ἀμύμων·
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν
ὀτρύνεισ; οὐ μέν τοι, ὅση δύναμίσ γε πάρεστι,
παύομαι, ἀλλ' ἐξ οὗ προτὶ Ϝίλιον ὠσάμεθ' αὐτούσ,
ἐκ τοῦ δὴ τόξοισι δεδεγμένοσ ἄνδρασ ἐναίρω.
ὀκτὼ δὴ προέηκα τανυγλώχινασ ὀϊστούσ,
πάντεσ δ' ἐν χρό' ἔπηχθεν Ἄρηϊ θοῶν αἰζηῶν· 298 cf. Ο 315
τοῦτον δ' οὐ δύναμαι βαλέμεν κύνα λυσσητῆρα."
ἦ ῥα, καὶ ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλε 300b sq. = 309 sq.
Ἕκτοροσ ἀντικρύ, βαλέμεν δέ ϝε ’ϝίετο θυμόσ.
καὶ τοῦ μὲν ῥ' ἀφάμαρθ', ὃ δ' ἀμύμονα Γοργυθίωνα, 302a cf. 119
υἱὸν ἐῢν Πριάμοιο, κατὰ στῆθοσ ’βάλεν ἰῶι· 303b = Ν 586 cf. Λ 108 Ν 186 Ο 420
τόν ῥ' ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιομένη ’τέκε μήτηρ,
καλὴ Καστιάνειρα, δέμασ ϝεϝικυῖα θεῇσι.
μήκων δ' ὣσ ἑτέρωσε κάρη ’βάλεν, ἥ τ' ἐνὶ κήπωι, 306a cf. Ψ 697b
καρπῶι βριθομένη νοτίηισί τε ϝεαρινῇσι·
ὣσ ἑτέρωσ' ἤμυσε κάρη πήληκι βαρυνθέν.

---

290. ἵππουσ] ἵππω Zen. Aristoph. T. Cf. Κ 305. || 296. δεδεγμένοσ] sic Ar., -χμένοσ Herodian. (cf. Ι 191 Ψ 273). || 304. Αἰσύμηθεν] -μνηθεν Zen. Aristoph. Ar.

---

289. πρεσβήϊον] †, id quod γέρασ; cf. Δ 59.

295. αὐτούσ] § 97.

297. ὀκτώ] cf. vs. 274—276.

299 et 301. βαλέμεν] § 126.

302. ὃ δ'(ὲ)] cf. Α 191.

304. *Aesyme*] urbs aliunde ignota, nisi eadem est quae *Oesyme* vocatur Thuc. III 107, haud procul ab Amphipoli in ora Thraciae sita, Thasiorum tunc colonia haud ita vetusta, sed priscum nomen locus servare potuit (sic Steph. Byz. s. v. Οἰσύμη).

306 sq. Adolescentis caput in humerum delapsum pulcre assimulatur papaveri pendulo. Cf. Ξ 499. Ceterum poeta voluit *gemmam* papaveris, quae veluti languescens de caule pendet; nam *flos* stat erectus nec non *capsa* semine turgens. Quod cum sentiret Vergilius, ita Homerum est secutus ut vocem καρπόν praetermitteret: *lassove papavera collo | demisere caput, pluvia cum forte gravantur*, Aen. IX 435 sq. — De papaveribus in horto cultis cf. δ 222—232. Ad ἥ τε mente add. ἐστί.

307. ϝεαρινῇσι] § 21.

308. ἤμυσε] id quod Ν 543 dicitur ἐκλίνθη.

Τεῦκροσ δ' ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλε — 309a = Ο 458
Ἕκτοροσ ἀντικρύ, βαλέμεν δέ ϝε 'ϝίετο θυμόσ. — 309b sq. = 300 sq.
ἀλλ' ὅ γε καὶ τόθ' ἅμαρτε, παρέσφηλεν γὰρ Ἀπόλλων· — 311a cf. Ν 518
ἀλλ' Ἀρχεπτόλεμον, θρασὺν Ἕκτοροσ ἡνιοχῆα,
ϝιέμενον πόλεμόνδε 'βάλε στῆθοσ παρὰ μαζόν. — 313b-317 = 121 sqq.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ ϝοι ἵπποι
ὠκύποδεσ· τοῦ δ' αὖθι 'λύθη ψυχή τε μένοσ τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχοσ 'πύκασε φρένασ ἡνιόχοιο.
τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενόσ περ ἑταίρου,
Κεβριόνην δ' ἐκέλευσεν ἀδελφεὸν ἐγγὺσ ἐόντα
ἵππων ἡνί' ἑλεῖν, — ὃ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσασ, — — 319b = ο 98
αὐτὸσ δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ 'θόρε παμφανάοντοσ — 320 = Ψ 509
σμερδαλέα ϝιϝάχων, ὃ δὲ χερμάδιον 'λάβε χειρί, — 321 = Ε 302
'βῆ δ' ἰθὺσ Τεύκρου, βαλέμεν δέ ϝε θυμὸσ ἄνωγε.
ἦ τοι ὃ μὲν φαρέτρησ ἒξ εἵλετο πικρὸν ὀϊστόν,
'θῆκε δ' ἐπὶ νευρῆι· τὸν δ' αὖ κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ
ἀϝϝερύοντα παρ' ὦμον, ὅθι κληῒσ ἀποϝέργει
αὐχένα τε στῆθόσ τε, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι, — 326b = 84
τῆι ῥ' ἐπὶ ϝοὶ μεμαῶτα 'βάλεν λίθωι ὀκριόεντι, — 327a cf. Χ 326
'ῥῆξε δέ ϝοι νευρήν· 'νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῶι. — 328b cf. Ε 458

311. καὶ τόθ' (τότε)] sic et τοῦ μὲν Ar. || 322. ἄνωγε D] ἀνώγει Ω (cf. § 225). || 328. χείρ] sic Ptolemaeus Asc., alii χεῖρ'(α).

310. βαλέμεν] § 126.

312—315. A Teucro nunc occiditur Archeptolemus Hectoris auriga, ut brevi ante Eniopeus a Diomede (vs. 120 sqq.).

318. ἀδελφεὸν] eiusdem quidem patris filium; cf. Π 738 et Γ 238.

320. παμφανάοντοσ] § 191.

321. ὃ δὲ] cf. Α 190.

322. βαλέμεν] § 126.

323. φαρέτρησ] notetur correptio Attica (§ 25).

325 sq. Cf. Χ 324 sq.

326. καίριον] cf. Δ 185 et Χ 324 sq.

328. νευρήν] non *arcus nervum*, ut vs. 324 et loco simili Ο 463—470, poeta videtur indicare, sed *tendinem humeri* (sic Heyne). Nam non *locum* tantum vulneris (παρ' ὦμον) sed et ipsum vulnus poeta solet indicare, et melius sic cohaeret versus pars prior cum posteriore. Ergo 'νάρκησε δέ valet: *ita ut torperet*. Feritur iugulum sinistrum et brachii sinistri arcum tenentis humerus; itaque pars inferior huius brachii iners delapsa arcum tenere iam non potuit. Cf. Ν 593—597. Fortasse autem νεῦρον, non νευρήν fuit olim; cf. νεῦρα Π 316. — Quodsi Heyne hunc versum recte sic interpretatus est, collatis Μ 336 sqq. et Ο 463—470, ubi gravis huius vulneris nulla apparent vestigia, statuendum est arte Machaonis plus

'στῆ δὲ γνὺξ ἐριπών, τόξον δέ ϝοι ἔκπεσε χειρόσ.
Αἴασ δ' οὐκ ἀμέλησε κασιγνήτοιο πεσόντοσ,
ἀλλὰ θέων περίβη καί ϝοι σάκοσ ἀμφεκάλυψε.
τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίϝηρεσ ἑταῖροι,
Μηκιστεὺσ 'Εχίοιο πάϊσ καὶ δῖοσ Ἀλάστωρ,
νῆασ ἔπι γλαφυρὰσ 'φερέτην βαρέα στενάχοντα.
  ἂψ δ' αὖτισ Τρώεσσιν 'Ολύμπιοσ ἐν μένοσ ὦρσε·
οἳ δ' ἰθὺσ τάφροιο βαθείησ ὦσαν Ἀχαιούσ·
"Εκτωρ δ' ἐν πρώτοισι 'κίε σθένεϊ βλεμεαίνων.
ὡσ δ' ὅτε τίσ τε κύων συὸσ ἀγρίου ἠὲ λέοντοσ
ἅπτηται κατόπισθε, ποσὶν ταχέεσσι πεποιθώσ,
ἰσχία τε γλουτούσ τε, ϝελισσόμενόν τε δοκεύῃ,
ὣσ "Εκτωρ ὤπαζε κάρη κομάοντασ Ἀχαιούσ,
αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἳ δ' ἐφέβοντο.
αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπασ καὶ τάφρον ἔβησαν
φεύγοντεσ, πολλοὶ δὲ 'δάμεν Τρώων ὑπὸ χερσί,
οἳ μὲν δὴ παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντεσ,
ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι καὶ πᾶσι θεοῖσι
χεῖρασ ἀνίσχοντεσ μεγάλ' ηὐχετάοντο ϝέκαστοσ·
"Εκτωρ δ' ἀμφιπεριστρόφαεν καλλίτριχασ ἵππουσ,
Γοργόοσ ὄμματ' ἔχων ἠὲ βροτολοιγοῦ "Αρηοσ.

329ᵃ = Λ 355
329ᵇ = Ο 465
331-334 = Ν 420 sqq.
337ᵇ = Υ 36 cf. Ι 237 Μ 42 Ρ 22, 135
339ᵇ cf. Χ 8, 173, 230
342 = Λ 178
343 = Ο 1
344 sq. cf. Ο 2 sq.
345ᵇ-347 = Ο 367 sqq.

337. δ' ἐν] δὲ Aristarchus; cf. Ξ 202, 303 Π 775 Σ 568, 579 ζ 8 ι 247 κ 497 π 106 ω 39. ‖ 339. πεποιθώσ] διώκων A T. ‖ 340. (ϝ)ελισσόμενον] sic Ar., -νοσ C. — δοκεύῃ Thiersch] -ει (cf. Β 148). ‖ 347. μεγάλ'(α)] μέγα δ' Nicanor. Vulgata in schol. defenditur coll. Γ 80. ‖ 349. Γοργόοσ] -γόνοσ Zen. — ὄμματ'(α) sic Zen., οἶματ' Ar. (ut Π 752 Φ 252). — ἠὲ Zen.] ἠδὲ Ω (cf. Ε 162).

quam humana brachium Teucri mox in integrum esse restitutum; cf. Ψ 290. Ceterum idem quod h. l., in O tractatum est argumentum: „Teucro arcum excutit deus Troiae defensor"; cui deo aliud illic, aliud nostro loco est nomen.

329. 'στῆ δὲ γνὺξ ἐριπών] cf. Ε 309 et Δ 112 sq.

330. κασιγνήτοιο] cf. Μ 371.

331. περίβη] cf. Α 37.

337. 'κίε] non *pedes*, sed *curru vectus*, Achivos fugientes facile sic assecutus. Non *dixit* hoc poeta, sed quin voluerit dubitari nequit, quoniam ipsa res id fert; cf. vs. 89 et 348.

— σθένεϊ βλεμεαίνων] locutio redit Ι 237 Μ 42 Ρ 22, 135 Υ 36. Participium aliunde ignotum valere *confisum* vel *gavisum* (cf. κύδεϊ γαίων) docet contextus.

341. κάρη κομάοντασ] cf. Β 11 et § 191.

343. διὰ ... ἔβησαν] *praeterierant*, cf. Κ 564.

346 sq. κεκλόμενοι ... ηὐχετάοντο] cf. Γ 80 et de termino -τάοντο § 191.

348. ἀμφιπεριστρόφαεν] § 191 et 248.

349. Γοργόοσ] § 77.

τοὺσ δὲ ϝιδοῦσ' ἐλέησε θεὰ λευκώλενοσ Ἥρη, 350a cf. O 12 Π 431
αἶψα δ' Ἀθηναίην ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα· 351 = Τ 341 cf. Δ 69
„ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸσ τέκοσ, οὐκέτι νῶϊ 352 cf. Β 157 Θ 427
ὀλλυμένων Δαναῶν κεκαδησόμεθ' ὑστάτιόν περ;
οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντεσ ὄλωνται 354 = 34
ἀνδρὸσ ἑνὸσ ῥιπῆι· ὃ δὲ μαίνεται οὐκέτ' ἀνεκτῶσ 355b cf. ι 350
Ἕκτωρ Πριαμίδησ, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ϝέϝοργε." 356b = Ε 175
τὴν δ' αὖτε προσέϝειπε θεὰ γλαυκῶπισ Ἀθήνη·
„καὶ λίην οὗτόσ γε μένοσ θυμόν τ' ὀλέσειε, 358a cf. α 46 λ 181 ο 155 π 37
χερσὶν ὕπ' Ἀργείων φθίμενοσ ἐν πατρίδι γαίηι! 359a = Ν 763 Ω 168
ἀλλὰ πατὴρ ἡμὸσ φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῆισι,
σχέτλιοσ, αἰὲν ἀλιτρόσ, ἐμῶν μενέων ἀπερωεύσ·
οὐδέ τι τῶν μέμνηται, ὅ ϝοι μάλα πολλάκισ υἱὸν
τειρόμενον 'σαόεσκον ὑπ' Εὐρυσθῆοσ ἀέθλων. 363b = Τ 133 cf. Ο 639
ἦ τοι ὃ μὲν 'κλαίεσκε πρὸσ οὐρανόν, αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺσ
τῶι ἐπαλεξήσουσαν ἀπ' οὐρανόθεν προΐαλλε.
εἰ γὰρ ἐγὼ τάδ' ἐϝείδε' ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμηισι, 366b cf. Ξ 165
εὖτέ μιν εἰσ Ἀϝίδαο πυλάρταο προέπεμψε 367 cf. λ 277
ἐξ 'Ερέβευσ ἄξοντα κύνα στυγεροῖ' Ἀϝίδαο,

360. ἡμὸσ (αμοσ) Brandreth] οὑμόσ. Simile vitium est Ψ 585. Cf. Α 185 et § 9. || 368. ἐξ 'Ερέβευσ ἄξοντα] ἐξάξοντ' ἐρέβεσφι Menrad (cf. § 71 et Ι 572 h. Cer. 350 Hes. Theog. 669).

353. κεκαδησόμεθ'(α)] *curam habebimus*, a verbo κήδειν (§ 213).

— ὑστάτιόν περ] *ultimo certe temporis articulo,* quo opem iis ferre etiam possimus; *in ultimo certe periculo.* Adi. ὑστάτιοσ, quod a superl. ὕστατοσ ita ductum est ut φίλιοσ a φίλοσ, redit Ο 634 ι 14. Cf. ὀσσάτιοσ = ὅσσοσ Ε 758.

354. οἶτον] cf. Γ 417.

355. ῥιπῆι] a vento nunc, ut nostra *storm* et *stormen*, transfertur ad militis irruentis impetum. Cf. Λ 297.

360. ἡμὸσ] i. e. ἡμῶν τῶν θεῶν. Cf. Ζ 414.

363–369. Etiam Ο 639 Τ 133 sqq. λ 620–627 harum rerum fit mentio; praeterea cf. Ε 397 nec non quae de Hercule Iovi caro sed Iunoni inviso compluribus locis narrantur (ad Α 590 sq.). *Canis infernus* etiam λ 623 commemoratur; cf. Hes. Theog. 34.

366–369. Transitus hic cernitur ab εἰ γάρ *utinam!* ad εἰ γάρ *nam si.* Nam in fine versus 368 si ponitur semicolon, vertere licet: *utinam... scivissem...! Sic non effugisset.* Item δ 732 ω 284.

366. ἐϝείδε'(α)] § 160.

— πευκαλίμησι] adi. redit Ξ 165 Ο 81 Υ 35. Est idem quod πυκιναί Ξ 294 (cf. πυκινὸσ νόοσ, μήδεα πυκνά, similia); ad illustrandam autem rationem, quae intercedit inter πῠκ-(ι)νόσ et πευκ-άλιμοσ, utilia sunt λυγ-ρόσ et λευγ-αλέοσ, ἐρυθ-ρόσ et 'Ερευθ-αλίων, ἀλιτ-ρόσ et ἀλείτ-ησ, μῡδ-άειν et μυδ-αλέοσ. Praeterea cf. λεπτ-όσ et λεπτ-αλέοσ.

368. στυγεροῖ'(ο)] § 59.

οὔ κεν ὑπεξέφυγε Στυγὸσ ὕδατοσ αἰπὰ ῥέεθρα.
νῦν δ' ἐμὲ μὲν στυγέει, Θέτιδοσ δ' ἐξήνυσε βουλάσ,
ἥ ϝοι γούνατ' ἔκυσσε καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου,
λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον. — 372 = O 77
ἔσται μὰν ὅτε κ' αὖτε φίλην γλαυκώπιδα ϝείπηι.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νῶϊν ἐπέντυε μώνυχασ ἵππουσ,
ὄφρα κ' ἐγὼ καταδῦσα Διὸσ δόμον αἰγιόχοιο
τεύχεσιν εἰσ πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα ϝίδωμαι — 376 cf. *E* 737
ἦ νῶϊ Πριάμοιο πάϊσ, κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ,
γηθήσει προφανέντε ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρασ, — 378ᵇ = Θ 553 Δ 160 Υ 427 cf. Δ 371
ἤ τισ καὶ Τρώων κορέει κύνασ ἠδ' οἰωνοὺσ — 379 cf. *N* 831 *P* 241
δημῶι καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν." — 380 = *N* 832
ὣσ ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενοσ Ἥρη. — 381 = *E* 767 cf. *E* 719
382 ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκασ ἤντυεν ἵππουσ, — 382 = *E* 720
384 αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸσ αἰγιόχοιο, — 384-388 = *E* 733 sqq.
πέπλον μὲν κατέχευε ϝεανὸν πατρὸσ ἐπ' οὔδῶι,
ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ 'ποιήσατο καὶ 'κάμε χερσί,
ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸσ νεφεληγερέταο
τεύχεσιν εἰσ πόλεμον 'θωρήσσετο δακρυόεντα.
εἰσ δ' ὄχεα φλόγεα πόσ' ἐβήσετο, 'λάζετο δ' ἔγχοσ — 389-396 = *E* 745 sqq.

383 Ἥρη, πρέσβα θεά, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο· — 383 = *E* 721

369. αἰπὰ] αἰνὰ Nauck h. l. et Φ 9; sed cf. comment. || 371 sq. Zen. om., Ar. — || 373. ἔσται μὰν] ἔσσεται ἦμαρ G (ut Δ 164). || 376. ϝίδωμαι] ἴδωμεν l. a. in A. || 377. νῶϊ] νῶϊν Zen. D T. || 378. προφανέντε Ar. A] -νείσασ Zen., sic aut -σα Ω. Cf. vs. 455. — ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρασ] ἰδὼν εἰσ δοῦπον ἀκόντων Zenodotus (ut Δ 364 Υ 451, cf. Π 361). || 383. Om. B C D T, habet A, in margine habuit eius archetypum. || 385—387. Zen. om., Aristoph. Ar. — || 385. οὔδῶι] cf. *E* 734. || 389. 'λάζετο] λάζυτο (ut h. Merc. 316 et apud Euripidem) Ptolemaeus Oroandae f.

369. οὔ κεν] § 326. — αἰπὰ ῥέεθρα] quae anxius *suspiciebat* Hercules, velut murum *arduum* (angl. *towering*) sibi imminentem, veritus ne iis obrueretur. Item Φ 9; cf. Λ 601 et Hes. Theog. 785 sq., κατειβόμενοσ O 37 ε 185, βρόχοσ αἰπύσ λ 278 et de Styge B 755.

371. De gestu supplicum cf. A 500.

372. Ἀχ. πτολ.] sic Achilles vocatur etiam O 77 Φ 550 Ω 108 propter captas Thebam Lyrnessum Pedasum urbes alias; cf. I 328 sq. et B 278.

373. ὅτε κ'(ε)] § 326. — φίλην γλαυκώπιδα ϝείπηι] *voce* „φίλη γλαυκῶπι" *me compellet*. Cf. Soph. Ai. 726 sq. Eur. Heracl. 978 Arist. Ach. 638 Thesm. 389—394 Herodot. V 70 al.

378. γηθήσει προφανέντε] simile est I 77 τίσ ἂν τάδε γηθήσειε, cf. etiam N 352 ἤχθετο δαμναμένουσ, E 757 νεμεσίζεαι . . . ϝέργα, E 361 ἄχθομαι ἕλκοσ. — πτολέμοιο γεφύρασ] cf. Δ 371.

379. τισ] Cf. A 289.

384—388. Cf. E 733—737.

389. φλόγεα] *splendida*. Cf. E 4—8.

βριθὺ μέγα στιβαρόν, τῶι δάμνησι στίχασ ἀνδρῶν
ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶσ ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππουσ·
αὐτόμαται δὲ πύλαι 'μύκον οὐρανοῦ, ἃσ ἔχον Ὧραι,
τῆισ' ἐπιτέτραπται μέγασ οὐρανὸσ Οὔλυμπόσ τε,
ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφοσ ἠδ' ἐπιθεῖναι.
τῆι ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέασ ἔχον ἵππουσ.
Ζεὺσ δὲ πατὴρ Ἴδηθεν ἐπεὶ 'ϝίδε, 'χώσατ' ἄρ' αἰνῶσ, [sq.
Ϝῖριν δ' ὤτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν· 398 sq.^{a} = *Λ* 185
„βάσκ' ἴθι, Ϝῖρι ταχεῖα, πάλιν τρέπε μηδ' ἔα' ἄντην 399^{a} = *Ο* 158 *Ω* 144 cf. *B* 8
ἔρχεσθ'· οὐ γὰρ καλὰ συνοισόμεθα πτόλεμόνδε.
ὧδε γὰρ ἐκϝερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται· 401 = *Λ* 212
γυιώσω μέν σφωϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέασ ἵππουσ, 402 sq. cf. 416 sq.
αὐτὰσ δ' ἐκ δίφρου βαλέω κατά θ' ἅρματα ϝάξω. 403^{b} cf. *Ψ* 341
οὐδέ κεν εἰσ δεκάτουσ περιτελλομένουσ ἐνιαυτοὺσ 404 sq. = 418 sq. 404^{b} cf. *B* 551
ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτηισι κεραυνόσ·
ὄφρ' εἴδηι γλαυκῶπισ, ὅτ' ἂν ϝῶι πατρὶ μάχηται. 406-408 cf. 420 sqq.
Ἥρηι δ' οὔ τι τόσον νεμεσίζομαι οὐδὲ χολοῦμαι·
αἰεὶ γάρ μ' εἴωθεν ἐνικλᾶν ὅττι νοήσω.“

---

390 sq. Ar. — || 394. *ἐπιτέτραπται*] cf. *E* 750. || 401. *τὸ δὲ καὶ*] *ὡσ καὶ* A, *καὶ μὴν* L. || 404 sq. et 418 sq. Vitiosa sunt *δεκάτουσ* pro *δέκα* (aut *δέκατον . . . ἐνιαυτόν*) dictum et *κεν* futuro iunctum, inauditum autem est *ἕλκεα* obiectum verbis *ἀπάλθεσθαι* et *μάρπτειν* additum. Pro *ἀπαλθήσεσθον* Ar. habebat *-σονται* in altera ed.; **ἀπαλθήσοντ' αἴ κεν* (ut *ἕλκεα* sit subjectum, cf. *E* 417) *non facile sanabuntur earum vulnera, si fulmine percussae fuerint?* || 406 et 420. *εἴδηι(σ)*] neglectum est *ϝ*; *ἴδηι(σ)* (*ϝιδ.*) Tryphon Rhet. III 204 Spengel. || 408 et 422. *μ'(οι)* et *ϝ'(οι) εἴωθεν* § 13] *μοι* et *οἱ ἔωθεν*. — *νοήσω* et *-σηι*] *κεν εἴπω* et *-πηι* Ar.

393—395. Cf. Ε 749—751.

398. *Alas* caelitibus nullis aliis tribuit poeta (cf. Ε 778 ε 44 sqq. al., h. Ap. 114); χρυσόπτεροσ autem epitheton redit versu par. et h. Cer. 315, sed alibi *pedibus* Iris et ipsa, non *alis* uti dicitur, certe pedibus potius quam alis, nam πόδασ ὠκέα vel ἀελλόποσ vel ποδήνεμοσ vocatur. Fortasse igitur non *humeris* deae sed eius *pedibus* poeta noster alas adiunxit. Ceterum cf. Ψ 198 sq.

399. βάσκ' ἴθι] cf. Β 8 et Χ 203. — ἔα'(ε)] § 191.

400. οὐ . . . καλὰ] cf. Ζ 326 et Δ 155.

401 sq. Cf. vs. 12. — Quod fieri heri non vetuit Iuppiter (cf. locus par.), id hodie non permittit, ut deae opem ferant Achivis; iam enim ipse clade eos vult afficere.

404 sq. et 418 sq. Cf. nota crit.

406 et 420. ἂν] § 326.

407. νεμεσίζομαι οὐδὲ χολοῦμαι] cf. Ζ 335.

408 et 422. ἐνικλᾶν] *infringere.* Verbum non nisi vs. par. redit; cf. vs. 8 et διακλάσσαι Ε 216, κολούειν Υ 370. Aristophanes interpretabatur ἀντιλέγειν.

409 ὢσ ἔφατ', ὦρτο δὲ Fῖρισ ἀελλόποσ ἀγγελέουσα, 409 = Ω 77, 159
411 πρώτηισιν δὲ πύληισι πολύπτυχοσ Οὐλύμποιο
ἀντομένη κατέρυκε, Διὸσ δέ σφ' ἔννεπε μῦθον·
„πῆι μέματον; τί σφῶϊν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ;
οὐκ ἐάει Κρονίδησ ἐπαμυνέμεν' Ἀργεΐοισι.
415 ὧδε γὰρ ἠπείλησε Κρόνου πάϊσ, ἧι τελέει περ,
γυιώσειν μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέασ ἵππουσ, 416 sq. cf. 402 sq.
αὐτὰσ δ' ἐκ δίφρου βαλέειν κατά θ' ἅρματα ϝάξειν.
οὐδέ κεν εἰσ δεκάτουσ περιτελλομένουσ ἐνιαυτοὺσ 418 sq. = 404 sq.
419 ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτηισι κεραυνόσ.“ [Ω 188
425 ἣ μὲν ἄρ' ὣσ ϝειποῦσ' ἀπέβη πόδασ ὠκέα Fῖρισ, 425 = Λ 210 Σ 202
αὐτὰρ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸσ μῦθον ἔϝειπε· 426 sq. cf. B 156 sq.
„ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸσ τέκοσ, οὐκέτ' ἐγώ γε 427 cf. 352
νῶ' ἐάω Διὸσ ἄντα βροτῶν ἕνεκα πτολεμίζειν.
τῶν ἄλλοσ μὲν ἀποφθίσθω, ἄλλοσ δὲ βιώτω,
430 ὅσ κε τύχηι· κεῖνοσ δὲ ἑϝὰ φρονέων ἐνὶ θυμῶι
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι δικαζέτω, ὡσ ἐπιϝεικέσ.“
ὣσ ἄρα φωνήσασα πάλιν 'τράπε μώνυχασ ἵππουσ. 432 cf. 157
τῆισιν δ' Ὧραι μὲν 'λῦσαν καλλίτριχασ ἵππουσ·
καὶ τοὺσ μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίηισι κάπηισι, 434 cf. δ 40
435 ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸσ ἐνώπια παμφανάοντα· 435 = δ 42 [121 435b = N 261 χ

410 'βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων εἰσ μακρὸν Ὄλυμπον. 410 = O 79 410a cf. Λ 196 O 169, 237 Π 677

420 ὄφρ' εἴδηισ, γλαυκῶπι, ὅτ' ἂν σῶι πατρὶ μάχηαι. 420-422 cf. 406 sqq.
Ἥρηι δ' οὔ τι τόσον νεμεσίζεται οὐδὲ χολοῦται·
αἰεὶ γάρ ϝ' εἴωθεν ἐνικλᾶν ὅττι νοήσηι.
ἀλλὰ σύ γ' αἰνοτάτη, κύον ἀδϝεέσ, εἰ ἐτεόν γε
τολμήσεισ Διὸσ ἄντα πελώριον ἔγχοσ ἀεῖραι.

410. Om. A[1] B[1] C[1] L. — δὲ κατ'(ὰ)] δ' ἐξ Ariston. (Ar. loco par.). — εἰσ] ἐπὶ Aristonicus. || 411. πολύπτυχοσ § 83[10]] -πτύχου. || 415. ἧι. Ar.] εἰ. Errorem peperit litteratura vetusta. || 420—424. Ar. —— || 428. νῶ' ἐάω] νῶϊ ἐῶ Ar., sic aut νῶϊν ἐῶ Ω (νῶϊν Zen.? cf. vs. 377). || 430. ἑϝὰ Knight] τὰ ἃ Ω, item M 280 O 58 P 193 Σ 451 Φ 305 X 459 ι 250, 310, 343 λ 515 ξ 153 h. Ap. 444. Praeterea cf. Λ 185. || 432. (')τράπε C] τρέπε Ω. || 435. ἔκλιναν] ἔγκλιναν Trypho Rhet. III 203 Spengel. Cf. Δ 112.

414. ἐάει] § 191.

423 sq. Verborum structura est neglegentior, et nuntiam parum decent verba dura neque ei mandata.

427—431. Metum Iuno dissimulans haud invitam se Iovi obedire fingit.

431. δικαζέτω] cf. A 542.

435. ἐνώπια] *megari faciem*, partem externam parietis in quo est ostium ad megarum aditum praebens. Vox redit N 261 δ 42 χ 121.

— παμφανάοντα] § 191.

αὐταὶ δὲ χρυσέοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι καθῖζον 436ᵇ = Λ 623 ϱ 90
μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσι, φίλον τετιημέναι ἦτορ.
Ζεὺσ δὲ πατὴρ Ἴδηθεν ἐύτροχον ἅρμα καὶ ἵππουσ
Οὔλυμπόνδ' ἐδίωκε, θεῶν δ' ἐξίκετο θώκουσ.
τῶι δὲ καὶ ἵππουσ μὲν 'λῦσε κλυτὸσ ἐνοσίγαιοσ,
ἅρματα δ' ἂμ βωμοῖσ' ἐτίθει κατὰ λῖτα πετάσσασ·
αὐτὸσ δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον εὐρύϝοπα Ζεὺσ
ἕζετο, τῶι δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγασ 'πελεμίζετ' Ὄλυμποσ.
αἳ δ' οἶαι Διὸσ ἀμφὶσ Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
ἥσθην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον οὐδ' ἐρέοντο. 445ᵇ sq. = Δ 332 sq.
αὐτὰρ ὃσ ἔγνω ϝῆισιν ἐνὶ φρεσί, 'φώνησέν τε·
„τίφθ' οὕτω τετίησθον, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη;
οὐ μέν θην 'κάμετόν γε μάχηι ἔνι κυδιανείρηι
ὀλλύντε Τρῶασ, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἐθέσθην.
πάντωσ, οἷον ἐμόν γε μένοσ καὶ χεῖρεσ ἄαπτοι, 450 cf. υ 237 φ 202
οὔ κεν ἐμὲ τρέψειαν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπωι.
σφῶϊν δὲ πρίν περ τρόμοσ ἔλλαβε φαίδιμα γυῖα,
πρὶν πόλεμόν τε ϝιδεῖν πολέμοιό τε μέρμερα ϝέργα.

441. *ἂμ βωμοῖσ'(ι)*] sic (*-σι τίθει*) Ar., *ἀμβωμοῖσι* Chrysippus *Ω*, *ἀμβώνεσσι* Diogenes, *ἀναβαθμοῖσ* interpretati. Cf. *η* 100. ‖ 446. *ὃσ* § 15] *ὅ.* ‖ 448. *θην*] *τον* Heraclides (cf. Eust. h. l. et ad *μ* 362 Cram. Anecd. Par. III 42), „particulam encliticam in dialectis Argiva et Cretica id quod *τοι* valentem.” Quas nugas peperere verba male intellecta priscorum grammaticorum dubitantium essetne (*κάμε*)*τον* scribendum (sic Ar. *Ω*) an *καμέτην* (sic Zen.). Fuitne igitur *-τον* etiam in libris Argivo et Cretico lectum? Cf. § 115. ‖ 449. *ὀλλύντε* Pallis] *ὀλλῦσαι*. Cf. vs. 378 et 455. — *τοῖσιν*] *τοῖον* Ar. — *ἐθέσθην*] *ἔθεσθε* *Ω*. ‖ 450 sq. Post vs. 453 collocat Naber. ‖ 451. *ἐμὲ* Bothe] *με*. ‖ 453. *τε* (*ϝ*)*ιδεῖν* Eust.] *τ' ἰδέειν* *Ω*, *ϝιδέειν* (*ϝιδέμεν* § 126) Heyne (ut *δ* 475).

436. χρυσέοισιν] § 18 et 61. — κλισμοῖσι] cf. Λ 623.

439. ἐδίωκε] *agitabat.* Eadem verbi vis est ε 332 ν 162 et obiecto omisso Ψ 344, 424, 499, 547. Cf. nostrum *jagen.* — θώκουσ] disyllaba vocis forma redit β 14 ε 3 ο 468 h. Ap. 345, θόωκοσ est β 26 μ 318, et cohaeret verbum θαάσσειν (Ι 194 al.).

440. Iovi nunc *Neptunus* ita ministrat ut Hebe Iunoni Ε 722. Simili ratione Neptunus Iovi sociatur Ψ 307, ὡσ ἵππιόσ τισ Ζεὺσ ὤν. Cf. Η 445 Ξ 385 sq. Ψ 278 sq.

441. βωμοῖσ'(ι)] *fulcris*; item η 100. Pluralis numerus docet capsum currus demtis rotis *duobus* fulcris esse impositum. Cf. Β 777. — λῖτα] Cf. Ε 194.

442. θρόνον] cf. Λ 623.

444. Διὸσ ἀμφὶσ] solebant Iovi πλησίαι ἧσθαι (cf. Δ 21), sed tunc ei stomachabantur.

447—449. Manifeste irridentis haec; dein vs. 450 sqq. seria et gravia verba Iuppiter subiungit. Transitum facit πάντωσ sive *quicquid id est.*

451 et 455. οὔ κεν] § 326.

ὧδε γὰρ ἐκϝερέω, τὸ δέ κεν τετελεσμένον ἦεν· 454 cf. Δ 212
οὔ κεν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων, πληγέντε κεραυνῶι,
ἂψ ἐσ Ὄλυμπον ἵκεσθε, ἵν' ἀθανάτων ἕδοσ ἐστί." 456 cf. Ε 360
ὣσ ἔφαθ', αἳ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη· 457-462 = Δ 20 sqq.
πλησίαι αἵ γ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσ' ἐμεδέσθην.
ἦ τοι Ἀθηναίη ἀκέων ἔεν οὐδέ τι 'ϝεῖπε,
σκυζομένη Διὶ πατρί, χόλοσ δέ μιν ἄγριοσ ᾖρει·
Ἥρηι δ' οὐκ ἔχαδε στῆθοσ χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
„αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔϝειπεσ; 462 = Δ 552
εὖ νυ καὶ ἧμεσ ϝίδμεν ὅ τοι σθένοσ οὐκ ἀλαπαδνόν· 463 cf. 32; 463ᵃ = Σ 197
ἀλλ' ἔμπησ Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων, 464 sq. = 33 sq.
οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντεσ ὄλωνται."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύσ·
„ἠοῦσ δὴ καὶ μᾶλλον ὑπερμενέα Κρονίωνα
ὄψεαι, αἴ κ' ἐθέληισθα, βοῶπισ πότνια Ἥρη, 471ᵃ = Δ 353
ὀλλύντ' Ἀργείων πολλὸν στρατὸν αἰχμητάων·
οὐ γὰρ πρὶν πολέμοι' ἀποπαύσεται ὄβριμοσ Ἕκτωρ,
πρὶν ὄρθαι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλεΐωνα 474ᵇ = Π 281
ἤματι τῶι ὅτε χ' οἳ μὲν ἐπὶ πρύμνηισι μάχωνται, 475ᵃ cf. Χ 359
στείνε' ἒν αἰνοτάτωι περὶ Πατρόκλοιο θανόντοσ.
ὣσ γὰρ θέσφατόν ἐστι· σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω 477ᵇ = Α 180

466 ἀλλ' ἦ τοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεισ, 466 cf. 35
βουλὴν δ' Ἀργείοισ' ὑποθησόμεθ', ἥ τισ ὀνήσει, 467 sq. = 36 sq.
ὥσ μὴ πάντεσ ὄλωνται ὀδυσσαμένοιο τεεῖο.

454. κεν . . . ἦεν A] καὶ . . . ἔσται Ω. || 456. ἵκεσθε (-σθαι) Z Cant.] -σθον Ω. Cf. § 115. || 459. ἀκέων] cf. Δ 22. || 463. ἀλαπαδνόν A] ἐπιεικτόν Ω (quod omnes habent vs. 32). || 466—468. Habent GH; G praemittit etiam versum ἀνδρὸσ — ἀνεκτῶσ (= vs. 355). || 468. τεεῖο] cf. vs. 37. || 470. ἠοῦσ] sic Ar., ἄασ Zen. (quod Boeoticum = εἰσ αὔριον vocat Hesychius), ἠῶθεν (ἠοόθεν) καὶ Brandreth. Cf. vs. 525 et § 77. || 471. βοῶπισ G] -πι Ω. Cf. § 51. || 472. πολλὸν § 83] πο(υ)λὺν. || 474. ὄρθαι A T] ὦρθαι Ω. || 475 sq. Ar. —— || 476. θανόντοσ A] πεσόντοσ C.

457. ἐπέμυξαν] cf. Δ 20.

459. ἔεν] § 302.

463. ἧμεσ] § 92.

465. οἶτον] cf. Γ 417.

470. ἠοῦσ] de genitivo temporis cf. Ε 523.

— Κρονίωνα] sic ludicra quadam gravitate ipse se vocans Iuppiter (cf. Α 240) Iunonis verba „αἰνότατε Κρονίδη" se compellantis imitando irridet. *Durum vocas Iovem? Duriorem cras vocabis!*

471. αἴ κ'(ε)] § 326.

473. πολέμοι'(ο)] § 59.

475 sq. Postmodo additi esse videntur; nam parum apte verbis ἤματι τῶι ὅτε κτέ. *diem proximum* indicari suo iure observavit Ar.

475. ὅτε χ'(κε)] § 326.

476. στείνε'(ϊ)] § 71.

477. θέσφατον] cf. Α 5.

χωομένησ, οὐδ᾽ εἴ κε τὰ νείατα πείραθ᾽ ἵκηαι
γαίησ καὶ πόντοιο, ἵν᾽ Ἰαπετόσ τε Κρόνοσ τε
ἥμενοι οὔτ᾽ αὐγῇσ᾽ Ὑπερίονοσ Ἠελίοιο 480^{b} = α 8 μ 263
τέρποντ᾽ οὔτ᾽ ἀνέμοισι, βαθὺσ δέ τε Τάρταροσ ἀμφίσ.
οὐδ᾽ εἴ κ᾽ ἔνθ᾽ ἀφίκηαι ἀλωμένη, οὐ σέ᾽ ἐγώ γε
σκυζομένησ ἀλέγω, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο.“
ὣσ ᾽φάτο, τὸν δ᾽ οὔ τι προσέφη λευκώλενοσ Ἥρη. 484 cf. *Α* 511
ἐν δ᾽ ἔπεσ᾽ Ὠκεανῶι λαμπρὸν φάοσ ἠελίοιο, 485^{b} = *Α* 605 *Ε* 120
ἕλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν. 486^{b} = *Υ* 226 γ 3 η 332 μ 386 τ 593
Τρωσὶν μὲν ῥ᾽ ἀϝέκουσιν ἔδυ φάοσ, αὐτὰρ Ἀχαιοὺσ
ἀσπασίη τρίλλιστοσ ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή. 488^{b} = *Ι* 474

Τρώων δ᾽ αὖτ᾽ ἀγορὴν ᾽ποιήσατο φαίδιμοσ Ἕκτωρ, 489^{a} cf. *Η* 345
νόσφι νεῶν ἀγαγὼν ποταμῶι ἔπι δινήεντι,
ἐν καθαρῶι, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶροσ. 491 = *Κ* 199 491^{a} cf. *Ψ* 61
ἐξ ἵππων δ᾽ ἀποβάντεσ ἐπὶ χθόνα μῦθον ἄκουον,
τόν ῥ᾽ Ἕκτωρ ἀγόρευε Διὶ φίλοσ· ἐν δ᾽ ἄρα χειρὶ 493^{b}-495 = *Ζ* 318 sqq.
ἔγχοσ ἔχ᾽ ἐνδεκάπηχυ, πάροιθε δὲ ᾽λάμπετο δουρὸσ
αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεοσ ᾽θέε πόρκησ.
τῶι ὅ γ᾽ ἐρεισάμενοσ ϝέπεα Τρώεσσι μετηύδα· 496 cf. *Β* 109

481. *βαθὺσ* A] *πολὺσ* C. || 487. **Ἀχαιοὺσ*] *-οῖσ*. Cf. § 60 et *δ* 793 *κ* 31 *ν* 282 (versuum *Ι* 474 h. Cer. 51 alia est ratio). || 489. *δ᾽(ἐ)* A C] om T. || 493—496. Zen. —— || 496. *Τρώεσσι μετηύδα* A C G] *πτερόεντα προσηύδα* vel *πτερόεντ᾽ ἀγόρευε* *Ω*.

478—481. *Etiamsi sedem multo longius quam haec est* (cf. vs. 444) *a me remotam capias.* Ultima terrae marisque loca petas per me licet, et vel voraginem illam caliginosam adeas, ubi Iapetus et Cronus sunt abditi: non revocaturus te, sum equidem! — De *Tartaro* cf. Θ 13—16, de *Crono* Ξ 203 sq., 274, 279 Ο 224. Particula ἀμφίσ sive μεταξύ (ut Γ 115 Η 342 al.; cf. Α 116) significat *eos profunda voragine a luce et aëre vitali seclusos esse.*

482. εἴ κ᾽(ε)] § 326.

— σέ᾽(ο)] § 92.

485. ἐν ... ἔπεσ᾽(ε)] *iniecit se,* ἔδυ. Cf. Ι 234 sq.

486. Cf. Α 475.

488. τρίλλιστοσ] *optatissimus,* = πολύλλιστοσ ε 445. Utrumque adi. †; cf. § 27 et Ι 501.

491. ἐν καθαρῶι] *loco puro* sive *vacuo.* Item locis par.; cf. Ar. Eccl. 320 Plat. Leg. 910*a* Liv. XXIV 14 Hor. Epist. II 2, 71. Solum prope castra obtectum fuit corporibus Achivorum hodie a Troianis caesorum; quapropter Hector copias ab illo loco abduxit in vicini fluminis (Scamandri) ripam. Ibi, haud procul a castris Achivorum (cf. Ι 232 Κ 161), Troiani pernoctarunt. Alius τόποσ καθαρόσ dicitur Κ 199.

494. ἐνδεκάπηχυ] cf. Ε 193 et de Hectoris statura Ν 754.

495. χρύσεοσ] § 18 et 61.

— πόρκησ] cf. Ζ 320.

„κέκλυτέ μοι, Τρῶεσ καὶ Δάρδανοι ἠδ' ἐπίκουροι. 497 = Γ 456
νῦν ἐφάμην νῆάσ τ' ὀλέσασ καὶ πάντασ Ἀχαιοὺσ
ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ϝίλιον ἠνεμόεσσαν· 499 = Μ 115
ἀλλὰ πρὶν κνέφασ ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε μάλιστα
Ἀργεΐουσ καὶ νῆασ ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσησ.
ἀλλ' ἦ τοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνηι 502 = Ι 65 μ 291 cf. Η 282
δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα· ἀτὰρ καλλίτριχασ ἵππουσ 503^{a} = Ι 66 cf. μ 292
λύσαθ' ὑπ' ἐξ ὀχέων, παρὰ δέ σφισι βάλλετ' ἐδωδήν·
ἐκ πόλιοσ δ' ἄξεσθε βόασ καὶ ϝίφια μῆλα 505-507 cf. 545 sqq.
καρπαλίμωσ, ϝοῖνον δὲ μελίφρονα ϝοινίζεσθε,
σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε,
ὥσ κεν παννύχιοι μέσφ' ἠόοσ ἠριγενείησ
καίωμεν πυρὰ πολλά, σέλασ δ' εἰσ οὐρανὸν ἵκηι,
μή πωσ καὶ διὰ νύκτα κάρη κομάοντεσ Ἀχαιοὶ 510^{a} = Κ 101
φευγέμεν' ὁρμήσωνται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσησ. 511^{b} = Β 159
μὴ μὰν ἀσπουδεί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἕκηλοι, 512^{a} = Ο 476 Χ 304
ἀλλ' ὥσ τισ τούτων γε βέλοσ καὶ ϝοίκοθι πέσσηι,
βλήμενοσ ἢ ἰῶι ἤ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι
νηὸσ ἐπιθρώισκων, ἵνα τισ στυγέηισι καὶ ἄλλοσ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν Ἄρηα. 516 = Τ 318
κήρυκεσ δ' ἀνὰ ϝάστυ Διὶ φίλοι ἀγγελλόντων
παῖδασ πρωθήβασ πολιοκροτάφουσ τε γέροντασ

---

497. *μοι* § 92] *μευ.* || 501. *ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσησ*] *ἐπεὶ Διὸσ ἐτράπετο φρήν* Zen. (ut *Κ* 45). || 503. *ἐφοπλισόμεσθα*] sic Ar., *ἐφοπλίζεσθον* Zenodotus (debebat *-ζεσθε*, § 52). Cf. *Β* 436. || 505. *ἄξεσθε* L] *ἄξασθε* *Ω* (cf. § 152). || 512. *ἕκηλοι*] neglecto *ϝ*. || 513. *τούτων*] *κείνων* Ar. — *πέσσηι*] *πέσσοι* Ar. || 515. *ἐπιθρώ(ι)σκων* Ambr. A] *ἀποθρ.* C.

---

499. ἠνεμόεσσαν] § 21

502. πειθώμεθα νυκτὶ] cf. Η 282.

508. μέσφ'(α)] †, sed cf. v. l. τ 223 ω 310 et § 318.

— ἠόοσ] § 77.

510. κάρη κομάοντεσ] cf. Β 11 et § 191.

511. φευγέμεν'(αι)] § 125.

512. ἀσπουδεί] i. q. ἄτερ σπουδῆσ φ 409, *sine labore, sine virium contentione.* Adv. redit locis par.

513. ὥσ] *ita ut.*

— βέλοσ . . . πέσσηι] *telum fovere* ioco maligno dicitur is, qui ita sit percussus ut telum ex eius corpore extrahi nequeat. „Istud ξεινήϊον ei sit, quod a nobis acceptum domum ad suos deferat servetque sepulcro!" — Non *transfertur* nunc vocabulum βέλοσ (ut Ξ 439; cf. etiam Λ 269). — De verbo πέσσειν cf. Β 237, iocus similis est Ξ 457.

515 sq. στυγέηισι . . . φέρειν] cf. Α 186 sq.

517. Διὶ φίλοι] cf. Α 334.

518. Cf. Η 345. Dum longius ab urbe abest exercitus, moenia senes, assumtis pueris fere adultis, servent oportet (cf. Σ 514 sq.). — Adi. πρωθήβησ redit θ 263, fem. α 431.

λέξασθαι περὶ ϝάστυ θεοδμήτων ἐπὶ πύργων·
θηλύτεραι δὲ γυναῖκεσ ἐνὶ μεγάροισι ϝεκάστη
πῦρ μέγα καιόντων· φυλακὴ δέ τισ ἔμπεδοσ ἔστω,
μὴ λόχοσ εἰσέλθῃσι πόλιν λαῶν ἀπεόντων.
ὧδ' ἔστω, Τρῶεσ μεγαλήτορεσ, ὡσ ἀγορεύω·
μῦθοσ δ', ὃσ μὲν νῦν ὑγιήσ, ϝεϝρημένοσ ἔστω,
τὸν δ' ἠοῦσ Τρώεσσι μέθ' ἱπποδάμοισ' ἀγορεύσω. 525^b = *H* 361
ϝέλπομαι εὐχόμενοσ Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσι 526^b = *Z* 475 δ 472 ϑ 432
527 ἐξελάειν ἐνθένδε κύνασ κηρεσσι φορητούσ.
529 ἀλλ' ἦ τοι ἐπὶ νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέασ αὐτούσ,
πρῶϊ δ' ὑπηόϊοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντεσ 530 sq. = Σ 303 sq. 530 = Σ 277 [*M* 77 530^b = Λ 49, 725
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα· 531 cf. *O* 603
ϝείσομαι ἤ κέ με Τυδεΐδησ κρατερὸσ Διομήδησ
πὰρ νηῶν πρὸσ τεῖχοσ ἀπώσεται, ἤ κεν ἐγὼ τὸν
χαλκῶι δηιώσασ ἔναρα βροτόεντα φέρωμαι. 534^b cf. *X* 245
αὔριον ἣν ἀρετὴν διαϝείσεται, εἴ κ' ἐμὸν ἔγχοσ
μείνῃ ἐπερχόμενον· ἀλλ' ἐν πρώτοισιν, ὀΐω,

---

528 *οὖσ κῆρεσ φορέουσι μελαινάων ἐπὶ νηῶν.*

---

524 sq. Ar. — ‖ 526. (ϝ)*έλπομαι εὐχόμενοσ* Zen. L] *εὔχομαι ἐλπόμενοσ* Ar. Ω (*εὔχομ' ἐϝελπόμενοσ* Hoffmann). Cf. vs. 207. ‖ 528. Zen. om., Ar. —; cf. comment. ‖ 529. *νυκτὶ*] *νύκτα* l. a. in A. ‖ 532—534. Zen. om., Ar. ͻ, vs. 535—537 Ar. • („falso A versibus 535—537 antisigma, 538—540 stigmen adscripsit" Ludwich). ‖ 532. *ἤ* § 327] *εἴ* vel *αἴ*. — *με* L] *μ' ὁ* Ω. ‖ 535. *ἣν*] neglecto ϝ. Aptum foret **ἤ τάχα ϝήν*, e versu 538 *αὔριον* potuit duci.

---

519. θεοδμήτων ἐπὶ πύργων] *in moenibus a Neptuno (et Apolline?) aedificatis*. Cf. Z 433—439.

520. θηλύτεραι . . . γυναῖκεσ] de hac locutione cf λ 386.

524 sq. *Et haec quidem hactenus* (καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα): *cetera dicam cum illuxerit*. Adi. ὑγιήσ sive *salutaris* †; cf. § 73. Novicia est forma ἠοῦσ, ut vs. 470. De genitivo temporis cf. E 523.

527. ἐξελάειν] § 191.

528. Versus debetur interpreti vim epitheti κήρεσσι φορήτων non agnoscentis. Quod cum futuro ἐλάειν iungendum est et *fato abreptos* significat (cf. B 302, 834), non eos *qui nunc ipsum abripiantur*; fugientes autem „fato naves versus abripi" dici non potuerunt. „Canes istos Achivos" sic Hector „cras in mare pulsurus esse mihi videor fato abreptos". Non prosunt igitur ad versum tuendum collati I 124 O 526 P 5 similes.

529. *Hanc noctem in statione, quam prope flumen (cf. vs. 490) obtinemus, remanebimus, ab hostibus caventes.*

532—534. Cf. N 486 et de verbi ϝείσομαι usu χ 7.

535. (ϝ)ἣν ἀρετὴν διαϝείσεται] *suam virtutem discernet* ab aliorum sive fortitudine sive ignavia, *quid valeat cognoscet.* Sic N 277 *insidiae* vocantur genus belli ἔνθα μάλιστ' ἀρετὴ διαϝείδεται ἀνδρῶν. De verbi usu cf. vs. 532 et γιγνώσκειν Σ 269.

κείσεται οὐτηθείσ, πολέεσ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι,   537ᵇ = Β 417
ἠελίοι' ἀνιόντοσ ἐσ αὔριον. εἰ γὰρ ἐγὼν ὧσ   538ᵃ = Χ 135ᵇ
εἴην ἀθάνατοσ καὶ ἀγήραοσ ἤματα πάντα,   539 cf. ε 136 η 94
τιοίμην δ' ὡσ τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων,   540 = Ν 827
ὡσ νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργεΐοισι."   541 = Ν 828
ὧσ Ἕκτωρ ἀγόρευ', ἐπὶ δὲ Τρῶεσ 'κελάδησαν.   542 = Σ 310
οἳ δ' ἵππουσ μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντασ,   543 = δ 39
'δῆσαν δ' ἱμάντεσσι παρ' ἅρμασι ϝοῖσι ϝέκαστοσ·   544ᵇ = Β 775
ἐκ πόλιοσ δ' ἤξοντο βόασ καὶ ϝίφια μῆλα   545-547 cf. 505 sqq.
καρπαλίμωσ, ϝοῖνον δὲ μελίφρονα 'ϝοινίζοντο
547 σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πόλλ' ἐλέγοντο.
549 κνίσην δ' ἐκ πεδίοι' ἄνεμοι 'φέρον οὐρανὸν εἴσω.

---

548 'ϝέρδον δ' ἀθανάτοισι τελειέσσασ ἑκατόμβασ.   548 cf. Α 315

---

538. *αὔριον*] *οὐρανόν* Nauck. || 543. *ἱδρώοντασ*] sine ϝ. || 545. *ἤξοντο* § 152] *ἄξαντο* Ω (cf. vs. 505). || 548 et 550—552. Affert [Plat.] Alcib. II 149 *d*, textui inseruit Barnes. || 549. Del. Wolf.

---

537. οὐτηθείσ] § 150.

538. ἠελίοι'(ο)] § 59.

— ὧσ] *tam certo*, item ο 156, οὕτω ... ὡσ Ν 825—828 σ 236—239, ὧδε ... ὡσ Σ 464—466, ... ὡσ ρ 253. Cf. etiam σ 91 et φ 402.

539—541. „Utinam" Hector ait „tam certa esset mihi immortalitas et honor is qui ipsis numinibus urbem tutantibus habetur, quam Achivis est pernicies." — Optima quaevis nunc sperat is qui tum cum uxori valedixit non dubitabat quin urbi instaret excidium (Ζ 447 sqq.). Nempe victoria iam elatus est heros; tum autem animum opprimebat induciarum a Troianis sceleste violatarum conscientia, mox vero honori ipse quam potuit optime satisfecit, se ipsum in pugnam singularem Achivis offerendo (cf. Η 67—91).

539. εἴην] optativus ut Δ 314.

— ἀγήραοσ] § 62.

540. Haec verba, quibus Hector etiam Ν 827 utitur, non sunt desumta ex formula *per Iovem et Minervam et Apollinem* iurantium (cf. Β 371 al.), quae etiam inter recentiores obtinuit, sed Minervam *Iliacam* nunc cogitat Hector sive ipse poeta. Cf. Ζ 86.

— τίετ'(αι)] singularis ut Α 255.

541. ἡμέρη ἥδε] *hic dies*, qui modo coepit. Nam initium diei in computando facit nox; pars lucida τοῦ νυχθημέρου dicitur αὔριον vs. 535, 538. — Cf. Α 423—427.

— φέρει] de praesentis temporis hoc usu in ore vaticinantium cf. vs. 246.

544. ἱμάντεσσι] non *habenae* intellegendae sunt (quae Ψ 324 vocis est vis), sed alia lora collo vel capiti circumdata, item Κ 475, 499, 567. Nam ratio tulit ut non solum *iugo* sed etiam *freno* solverentur equi, quo facilius pasci possent (cf. vs. 564).

548. τελειέσσασ ἑκατόμβασ] -λη- Ω. De vi locutionis cf. Α 66. Sed ab hoc loco mentio sacrorum aliena est, est enim nox.

549. Cf. Α 52.

— πεδίοι'(ο)] § 59.

οἳ δὲ μέγα φρονέοντεσ ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρασ
ἥατο παννύχιοι, πυρὰ δέ σφισι 'καίετο πολλά.
ὡσ δ' ὅτ' ἐν οὐρανῶι ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην
φαίνετ' ἀριπρεπέα, ὅτε τ' ἔπλετο νήνεμοσ αἰθήρ,
ἔκ τ' ἔφανεν πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρώιονεσ ἄκροι 557sq.=Π 299sq. 557cf.h.Ap.22,144
καὶ νάπαι· οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετοσ αἰθήρ, 557ᵇ cf. Μ 282
πάντα δὲ ϝείδεται ἄστρα, γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν· 559ᵇ cf. Ν 493
τόσσα μεσηγὺ νεῶν ἠδὲ Ξάνθοιο ῥοάων
Τρώων καιόντων πύρ' ἐφαίνετο Ϝιλιόθι πρό.
χίλι' ἄρ' ἐν πεδίωι πύρ' ἐκαίετο, πὰρ δὲ ϝεκάστωι
ἥατο πεντήκοντα σέλαι πυρὸσ αἰθομένοιο.
ἵπποι δὲ κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρασ 564ᵇ = Ε 196
ἑσταότεσ παρ' ὄχεσφιν ἐΰθρονον 'Ηό' ἔμιμνον.

ϝηδεῖαν· τῆσ δ' οὔ τι θεοὶ μάκαρεσ 'δατέοντο,
οὐδ' ἔθελον· μάλα γάρ σφιν ἀπήχθετο Ϝίλιοσ ἱρὴ 551ᵇsq.ᵃ = Ω 27 sq.
καὶ Πρίαμοσ καὶ λαὸσ ἐϋμμελίησ Πριάμοιο. 552 = Δ 47

---

550. *δατέοντο*] *'πατέοντο (§ 206)? ‖ 552. *ἐϋμμελίησ*] cf. Δ 47. ‖ 553. *ἀνὰ* schol. T ad *I* 88] *ἐπὶ* Ω. Cf. vs. 378. — *γεφύρασ* A D] *-ρῃ* Ω. ‖ 555. *φαεινὴν*] *φάει νῆν* (= *νέην*, *luce novam*) interpretabantur quidam (!). ‖ 557 sq. Zen. om., Aristoph. Ar. ——, utpote e libro *Π* male repetitos. Cf. comment. ‖ 559. *δὲ* Ar. D G] *δέ τ'* Ω. — *ἄστρα*] *ἄκρα* Bothe, sed tertium comparationis voci *ἄστρα* inest. ‖ 560. *τόσσα*] sic Ar., quidam olim *τοῖα* (cf. v. l. X 423) vel *ὧσ τὰ*. ‖ 562. *χίλι'(α)*] *μύρι'* Zen. ‖ 563. *σέλαι πυρὸσ*] *πυρὸσ σέλα'* Roehl, item *φ* 246. Cf. § 71.

---

553. πτολέμοιο γεφύρασ] cf. Δ 371.

554. ἥατο] § 220.

555—561. Aut vitii aliquid locus contraxit, aut in ipsa poetae mente permixtae sunt duae imagines: 1) tam *crebri* erant ignes quam sunt *sidera* caeli (ὅσσα . . . τόσσα), 2) ignes *per placidam noctem* ardentes tam *claro lumine* perfundebant planitiem quam est *lunae* caelo sereno splendentis (ὡσ . . . τοῖον). Hinc factum ut *bis* usurparentur voces οὐρανόσ, ἄστρα, αἰθήρ. Quae ita concreverunt imagines ut altera ab altera secerni iam nequeat.

557. πρώιονεσ] pluralis numerus redit locis par., singularis est πρών ρ 747.

558. *Sub firmamento clarus aether apparet velo nubium discisso.* Aether ὑπορρήγνυσθαι dicitur breviter, cum poeta velit eum ὑποφαίνεσθαι διαρραγέντων τῶν νεφῶν (item Π 300); cf. ἀμφικαλύψαι = *celare circumdando* (supra vs. 331 al.). Per aetherem autem adspiciuntur sidera firmamento affixa et luce intemerata splendentia. Cf. Ρ 646.

559. Cf. Γ 11 sq.

560 sq. *Dixerit quispiam caelum in campum Scamandrium descendisse.*

562. χίλι' ἄρ'(α)] *mille adeo.* — De his numeris cf. Β 123-133.

563. ἥατο] § 220.

565. 'Ηό'(α) ἔμιμνον] Ἠῶ μίμνον Ω. Cf. § 2 et 77.

πρεσβεία.

I ὣσ οἳ μὲν Τρῶεσ φυλακὰσ ἔχον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺσ
θεσπεσίη ἔχε φύζα, φόβου κρυόεντοσ εταίρη,
πένθεϊ δ' ἀτλήτωι 'βεβολήατο πάντεσ ἄριστοι.
ὡσ δ' ἀνέμω δύο πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα
Βορρῆσ καὶ Ζέφυροσ, τώ τε Θρηΐκηθεν ἄητον,
ἐλθόντ' ἐξαπίνησ, ἄμυδισ δέ τε κῦμα κελαινὸν
κορθύεται, πολλὸν δὲ παρ' ἐξ ἅλα φῦκοσ ἔχευε, [808 Ξ 40 β 90
ὣσ ἐδαΐζετο θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν. 8 = Ο 629 cf. Ν
Ἀτρεΐδησ δ' ἄχεϊ μεγάλωι βεβολημένοσ ἦτορ 9 cf. κ 247
'φοίταε κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων 10 cf. Β 50
κλήδην εἰσ ἀγορὴν κικλησκέμεν' ἄνδρα ϝέκαστον,
μηδὲ βοᾶν· αὐτὸσ δὲ μετὰ πρώτοισ' ἐπονεῖτο.
ῖζον δ' ἐν ἀγορῆι τετιηότεσ· ἂν δ' Ἀγαμέμνων
ἵστατο δάκρυ χέων ὥσ τε κρήνη μελάνυδροσ, 14[b] sq. = Π 3 sq.

---

3. (')βεβολήατο] sic Ar., βεβλήατο Zen.; redit -βολ- vs. 9 et κ 247. || 4. ἀνέμω Aristoph.] μοι Ω. || 5. Spurius videtur. Propria nomina hic molesta, imitatorem prodit contractum Βορρῆσ (Βορέησ Ω metro invito) non nisi h. l. et Ψ 195 obvium (ceteris locis est ◡◡‒). Cf. § 22 et 58. || 7. ἔχευε(ν) Ambr. A] -αν Ω (cf. Theocr. VII 58), Ar. utrumque. || 14—16. Pro his Zen. habebat unum versum: ἵστατο δακρυχέων, μετ<ὰ δ'> Ἀργείοισιν ἔειπεν.

---

2. Ut h. l. fugae terror, sic ρ 271 *cenae* ἑταίρη dicitur *cantus*.

4—8. Post cladem animus Achivorum metu perculsorum aestuabat ut mare procellis concitatum. Venti *Aquilo* et *Favonius* e Thracia in mare Aegeum irruentes (cf. Ψ 230) fuco conspergunt littora maris orientalia. Asiam igitur vel insulam orae Asianae adiacentem incolebat is cui versus 5 debetur. Cf. Β 535.

5. Θρηΐκηθεν] § 17.

7. κορθύεται] †, *exacervatur*, *alte surgit*, a substantivo κόρθυσ *acervus* (Theocr. X 46); activum κορθύνειν legitur Hes. Theog. 853. Cf. Δ 426.

10. 'φοίταε] § 191.

11. κλήδην] †, cf. (ἐξ)ονομακλήδην Χ 415 δ 278 μ 250.

— κικλησκέμεν'(αι)] § 125.

— ἄνδρα ϝέκαστον] τῶν ἡγητόρων ἠδὲ μεδόντων videlicet (cf. vs. 17); vulgi ignobilis nulla nunc, ut semper, habetur ratio.

12. μηδὲ βοᾶν] milites altis clamoribus convocari noluit Agamemnon, ne animadverterent hostes.

— μετὰ πρώτοισ' ἐπονεῖτο] *proximos ipse vocavit.*

13. ἐν] § 315.

14 sq. Ut de rupe defluit aqua fonticuli, fusco colore saxum imbuens et veluti contristans (Leaf), sic de ducis facie manant lacrimae. In hac imagine veluti nascens deprehenditur fabula quae est de Niobe in saxum mutata (cf. Ω 602 sqq. Soph. Ant. 830 sq.).

ἤ τε κατ' αἰγίλιποσ πέτρησ δνοφερὸν χέει ὕδωρ.
ὣσ ὃ βαρὺ στενάχων ϝέπε' Ἀργείοισι μετηύδα·
„ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ, 17 = *B* 79
Ζεύσ με μέγασ Κρονίδησ ἀάτηι ἐνέδησε βαρείηι, 18-25 = *B* 111 sqq.
σχέτλιοσ, ὃσ πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσε
Ϝίλιον ἐκπέρσαντ' ἐϋτειχέα ἀπονέεσθαι,
νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην 'βουλεύσατο, καί με κελεύει
δυσκλεέ' Ἄργοσ ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
ὃσ δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα
ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτοσ ἐστὶ μέγιστον.
ἀλλ' ἄγεθ', ὣσ κεν ἐγὼ ϝείπω, πειθώμεθα πάντεσ· 26-28 = *B* 139 sqq.
φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν,
οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν."
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆι. 29 = *Γ* 95 sq.
δϝὴν δ' ἄνεω ἦσαν τετιηότεσ υἷεσ Ἀχαιῶν· 30 sq. = 695 sq.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέϝειπε βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ· 31 = *H* 399
„Ἀτρεΐδη, σοὶ πρῶτα μαχέσσομαι ἀφραδέοντι,
ἣ θέμισ ἐστί, ϝάναξ, ἀγορῆι· σὺ δὲ μή τι χολωθῆισ.
ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισασ ἐν Δαναοῖσι,

---

16. *ὃ βαρὺ στενάχων*] *ὅ γε δακρυχέων* l. a. ant. || 18. *μέγασ*] cf. *B* 111. || 19. *πρὶν*] *τότε* Ar. || 20. *ἐϋτειχέα* § 83[10]] *-χεον.* || 23—31. Pro his Zen. habebat duos versus: *ἤτοι ὅ γ' ὣσ εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο* (*ἐκαθέζετο* ut *A* 68?) *θυμὸν ἀχεύων,* | *τοῖσι δ' ἀνιστάμενοσ μετέφη κρατερὸσ Διομήδησ.* Versus 23—25 Aristoph. Ar. —— || 33. *χολωθῆισ*] **χόλωσαι*? Cf. § 122.

---

15. αἰγίλιποσ] rupium epitheton ignotae originis et potestatis, ut ἠλίβατοσ (cf. O 273). Redit B 633 (ubi loci nomen est proprium) N 63 Π 4.

17—28. Lectori hodierno non possunt non nimis similia haec videri orationi quam Agamemnon ante biduum habuit (B 110—116 et 139—141), callido tunc consilio usus neque ex animi sententia — ut nunc — locutus. Quapropter multi fuerunt qui τὴν διάπειραν ab Iliade alienam ducerent; quae tamen carminis pars poetae nostro non est adimenda (cf. B 73—75). Eandem igitur rem iisdem verbis ille bis expressit, altero loco nullam alterius rationem habens.

18. ἀάτηι] ἄτηι Ω.

20. ἀπονέεσθαι] cf. B 113.

22. δυσκλεέ'(α)] § 73.

23—25. Cf. B 116—118.

26. κεν] § 326.

31 sqq. Cf. vs. 697—705.

32. μαχέσσομαι] *verbis pugnabo, obloquar* (cf. A 8 E 875 Z 329 N 118 al.). De futuri forma cf. § 291.

34—39. *Ipse autem prior me carpsisti, nam virtutem meam coram militibus vilipendisti; at tibi regiam quidem potestatem dedit Iuppiter, sed denegavit virtutem bellicam.* Versibus 34—36 respiciuntur Δ 370 sqq.

φὰσ ἔμεν' ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα· ταῦτα δὲ πάντα
ϝίσσασ' Ἀργεΐων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντεσ. 36 cf. 258 / 36ᵇ = B 789
σοὶ δὲ διάνδιχ' ἔδωκε Κρόνου πάϊσ ἀγκυλομήτισ·
σκήπτρωι μέν τοι ἔδωκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων,
ἀλκὴν δ' οὔ τοι ἔδωκεν, ὅ τε κράτοσ ἐστὶ μέγιστον. 39ᵇ = N 484 cf. B 118
δαιμόνι', οὕτω που μάλα ϝέλπεαι υἷασ Ἀχαιῶν
ἀπτολέμουσ τ' ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδασ, ὡσ ἀγορεύεισ;
εἰ δέ τοι αὐτῶι θυμὸσ ἐπέσσυται ὥσ τε νέεσθαι,
43 ἔρχεο· πάρ τοι ὁδόσ, νῆεσ δέ τοι ἄγχι θαλάσσησ!
ἀλλ' ἄλλοι μενέουσι κάρη κομάοντεσ Ἀχαιοί,
εἰσ ὅ κε περ Τροίην διαπέρσομεν. εἰ δὲ καὶ αὐτοί,
φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν! 47 cf. B 140
νῶϊ δ', ἐγὼ Σθένελόσ τε, μαχεσσόμεθ' εἰσ ὅ κε τέκμωρ 48 sq. cf. H 30 sq.
Ϝιλίου εὕρωμεν· σὺν γὰρ θεῶι εἰλήλυθμεν."
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἐϝίϝαχον υἷεσ Ἀχαιῶν, 50 sq. = H 403 sq.
μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεοσ ἱπποδάμοιο.
τοῖσι δ' ἀνιστάμενοσ μετεφώνεεν ἱππότα Νέστωρ·
„Τυδεΐδη, περὶ μὲν πολέμωι ἔνι καρτερόσ ἐσσι,
καὶ βουλῆι κατὰ πάντασ ὁμήλικασ ἔπλε' ἄριστοσ.
οὔ τίσ τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται, ὅσσοι Ἀχαιοί,

---

44 ἑστᾶσ', αἵ τοι ἕποντο Μυκήνηθεν μάλα πολλαί.

---

36. ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντεσ] sic Ar., ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ Zen. || 37. ἀγκυλομήτισ § 55 et 83[10]] -τεω. || 42. ὥσ τε νέεσθαι] ἀπονέεσθαι Lehrs (cf. § 21). Infinitivo finali particulae ὥσ τε in dictione epica non nisi h. l. ρ 21 h. Ap. 530 praemissae sunt. || 43. ἄγχι θαλάσσησ] ἀμφιέλισσαι l. a. ant. || 44. Ar. ——, om. T. || 49. εἰλήλυθμεν § 160[4]] -λουθμεν. || 50. ἐϝίϝαχον Bentley] ἐπίαχον. || 52. δ' ἀνιστάμενοσ μετεφώνεεν] δὲ καὶ μετέειπε γερήνιοσ l. a. in A. || 54. κατὰ Nauck] μετὰ. Cf. Α 424.

---

36. ϝίσσασ'(ι)] § 160.

37—39. Similia sunt Π 250—252 θ 63 sq. (Δ 320 sq. Ν 729—734 θ 167 sq.).

40. οὕτω] iung. cum verbis ἀπτολέμουσ καὶ ἀνάλκιδασ.

41. ὡσ ἀγορεύεισ] *tam ignavos quam loqueris*, tam ignavos ut te auctore fugam capessant.

45. κάρη κομάοντεσ] cf. Β 11 et § 191.

46. εἰ δὲ καὶ αὐτοί] mente supplendum est verbum νέονται sive φεύξονται.

47. *Fugiant igitur, ut tu modo iussisti* (cf. vs. 27).

48. μαχεσσόμεθ'(α)] § 291.

— τέκμωρ | Ϝιλίου] cf. Η 30.

49. σὺν γὰρ θεῶι εἰλήλυθμεν] *nam huc profecturis deus promisit victoriam.* Eadem res fuse enarratur loco simillimo vel potius parallelo Β 299—330. Praeterea cf. Χ 61 et de locutione σὺν θεῶι *numine favente* Λ 792.

54. ἔπλε'(ο)] § 117.

οὐδὲ πάλιν ϝερέει· ἀτὰρ οὐ τέλοσ ἵκεο μύθων.
ἦ μὲν καὶ νέοσ ἐσσί, ἐμὸσ δέ κε καὶ πάϊσ εἴησ
58 *ὁπλότατοσ γενεῆφιν· ἀτὰρ πεπνυμένα βάζεισ.* 58^{b} cf. δ 206
60 *ἀλλ' ἄγ' ἐγών, ὃσ σεῖο γεραίτεροσ εὔχομαι εἶναι,*
ἐκϝείπω καὶ πάντα διίξομαι· οὐδέ κέ τίσ μοι
62 *μῦθον ἀτιμάσσηι, οὐδὲ κρείων Ἀγαμέμνων.*
65 *ἀλλ' ἦ τοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνηι* 65 sq.^{a} = Θ 502 sq.
δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα· φυλακτῆρεσ δὲ ϝέκαστοι
λεξάσθων παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεοσ ἐκτόσ. 67^{b} = Υ 49
κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι, αὐτὰρ ἔπειτα, 68^{a} = ϑ 40

---

59 *Ἀργεΐων βασιλῆασ, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔϝειπεσ.* 59^{b} cf. *Α* 286
63 *ἀφρήτωρ ἀθέμιστοσ ἀνέστιόσ ἐστιν ἐκεῖνοσ*
ὃσ πολέμοι' ἔραται ἐπιδημίοο κρυόεντοσ.

---

58. *ὁπλότατοσ* A] *-τεροσ* C D T. || 59. Del. Heyne (Knight etiam vs. 57 sq.). || 62. *ἀτιμάσσηι* § 122 et 144] *-μήσει Ω, -μήσει'* Bentley. || 63 sq. Del. Friedlaender. Similia emblemata sunt (*Α* 218?) *Ι* 320 (*Τ* 221—224?) *Ω* 45 *β* 276 sq. (*δ* 353?) *δ* 692 (*ξ* 83 sq.? 228?) *ο* 74, (72—74?), 345 (an 343—345?) (*ρ* 218?) *φ* 85. || 64. *ἐπιδημίοο κρυόεντοσ* Knight] *-μίου ὀκρυόεντοσ.* Cf. *Ζ* 344 et § 59. || 66. *φυλακτῆρεσ*] *-ρασ* Ar. (cf. *Θ* 519).

---

56. πάλιν] cf. Δ 357.

— ἀτὰρ — μύθων] *sed ad eventum verba tua non perduxisti.* Vera dixisti, non utilia; nam iure quidem improbasti consilium Agamemnonis, sed quod melius esset non proposuisti ipse. Manere nos iubes: quid autem porro?

57 sq. *Nec mirum, es enim etiam iuvenis; sed quae dicis, ea sunt viri prudentis.* De particula μέν cf. § 18, de toto loco Α 250—252 et Ξ 112.

61. καὶ πάντα διίξομαι] haec verba non ab imperativo ἄγε suspensa sunt.

63 sq. Sententiae, quae huic loco parum convenit, haec est vis: *quisquis bellum in regionem suam inducere cupit, extorris et exlex sit necesse est.* Quae non *imprecantis* sed *statuentis* sunt verba. Is demum, cui nihil est quod perdat, tam profligatae temeritatis esse potest. Quae verba a *Troiano* aliquo dici poterant, e. g. ab Antenore; tum certe potuerunt cum repetebatur Helena. In Nestoris vero ore nunc apta non sunt; nam bellum ἐπιδήμιον etiamsi non *peregre adscitum* sed *civile* interpretemur, non potuit Nestor sic respondere ad Diomedis illud verbum: Ἀγαμέμνονι μαχέσσομαι. — Affert hos versus Aristophanes Pac. 1097 sq.

63. ἐκεῖνοσ] § 97.

64. πολέμοι'(ο)] § 59.

65. πειθώμεθα νυκτὶ] cf. Η 282.

66—88. Quoniam hostium copiae in vicinia castrorum Achivorum noctem transigunt, fert ratio ut Achivi aliquos excubitores ante vallum vigilare iubeant. Neque temere nunc poeta horum mentionem facit, sed rebus quas mox (in Κ) commemoraturus est enarrandis viam sic sibi parat. Cf. Κ 56, 126 sq., 180 sqq.

66 sq. *E singulis exercitus partibus selectos custodes excubare iubeo inter vallum et fossam* (cf. vs. 87), a subito hostium obrepentium impetu tutos.

Ἀτρεΐδη, σὺ μὲν ἄρχε· — σὺ γὰρ βασιλεύτατοσ ἐσσι· —
δαίνυ δαῖτα γέρουσι. ϝέϝοικέ τοι, οὔ τοι ἀϝεικέσ.
πλεῖαί τοι ϝοίνου κλισίαι, τὸν νῆεσ Ἀχαιῶν 71ᵃ cf. *B* 226
ἠμάτιαι Θρηΐκηθεν ἐπ' εὐρέα πόντον ἄγουσι·
πᾶσά τοί ἐσθ' ὑποδεξίη, πολέσιν δὲ ϝανάσσεισ.
πολλῶν δ' ἀγρομένων τῶι πείσεαι, ὅσ κεν ἀρίστην
βουλὴν βουλεύσηι· μάλα δὲ χρεὼ πάντασ Ἀχαιοὺσ
ἐσθλῆσ καὶ πυκινῆσ, ὅτι δήϊοι ἐγγύθι νηῶν
καίουσιν πυρὰ πολλά· τίσ ἂν τάδε γηθήσειε!
νὺξ δ' ἥδ' ἠὲ διαρραίσει στρατὸν ἠὲ σαώσει."
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν 'κλύον ἠδ' ἐπίθοντο. 79 = *H* 379
ἐκ δὲ φυλακτῆρεσ σὺν τεύχεσιν ἐσσεύοντο
ἀμφί τε Νεστορίδην Θρασυμήδεα, ποιμένα λαῶν,
ἠδ' ἀμφ' Ἀσκάλαφον καὶ Ἰάλμενον, υἷασ Ἄρηοσ, 82 sq. cf. *N* 478 / 82 cf. *B* 512
ἀμφί τε Μηριόνην Ἀφαρῆά τε Δηΐπυρόν τε

---

70. *δαίνυ*] *δαίνυθι* vHerwerden. || 73. *πολέσιν δὲ* Bentley] *πολέσιν γὰρ* Ar., *πολέεσσι δ' Ω*. || 75. *χρεώ*] *χρή* Knight, an **χρηὼ Παναχαιοὺσ* (ut vs. 301)? Cf. § 8. || 76. *ὅτι*] sic Ar., *ὅτε* L.

---

69. ἄρχε] *praei* (ut A 495) et in tuum tabernaculum nos duc. Id quod fit vs. 89 sq. — Quod de legatione ad Achillem mittenda dicturus est Nestor, id post cenam et inter paucos reges quam nunc coram omnibus navium ducibus ceterisque militibus proferre mavult; sentit enim Agamemnonem facilius sic posse permoveri ut probet consilium ipsi parum gratum.

70—73. Similia haec sunt verbis quibus *Thersites* utitur loco gemino B 226 sqq., ita quidem similia ut potuit esse Nestoris oratio humanissima criminibus rabulae maledici. Cf. vs. 106—111 et de vino peregre advecto H 467—475.

72. Θρηΐκηθεν] § 17.

75 sq. χρεὼ πάντασ Ἀχαιοὺσ | ἐσθλῆσ καὶ πυκινῆσ] voci χρεώ (χρή?) accusativus et genitivus etiam I 607 sq. K 43 Λ 606 Φ 322 sq. δ 634 ita sunt iuncti, voci χρή H 109 sq. α 124 γ 14 δ 463 φ 110 χ 377; verbum (ἐστί vel γίγνεται) accedit Φ 322 sq. δ 634. Qualibus locis binae locutiones in unam confluxerunt: χρηώ (χρεώ, χρή) ἐστι τούτου τῶι δεῖνα et: χρηὼ τοῦτο γενέσθαι vel τὸν δεῖνα τοῦτο ποιῆσαι. Nascens hoc genus loquendi deprehenditur Π 721 Τ 420 Υ 133 (Ψ 478?) α 225 τ 500, ubi ad οὐδέ τί σε χρή vel τίπτε δέ σε χρεώ (χρή) mente supplendum est verbum ex enuntiato proximo ductum. Cf. etiam ο 201.

76. ὅτι] *quia* (= ἐπειδή att.), ut Π 35 Φ 411 al.; l. a. ὅτι est dictionis Atticae.

77. ἂν] § 326.

— τάδε] cf. Θ 378.

78. νὺξ ἥδ'(ε)] quae hac nocte inibuntur consilia. Aut nunc excogitandum est quod exercitui salutiferum sit consilium, aut nullum etiam capi poterit.

ἠδ' ἀμφὶ Κρείοντοσ υἱόν, Λυκομήδεα δῖον.
ἕπτ' ἔσαν ἡγεμόνεσ φυλάκων, ἑκατὸν δὲ ϝεκάστωι
κοῦροι ἅμ' ἔστειχον, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντεσ,
κὰδ δὲ μέσον τάφρου καὶ τείχεοσ ἷζον ἰόντεσ·
ἔνθα δὲ πῦρ 'κήαντο, 'τίθεντο δὲ δόρπα ϝέκαστοι.
Ἀτρεΐδησ δὲ γέροντασ ἀϝολλέασ ἦγεν Ἀχαιῶν
εἰσ κλισίην, παρὰ δέ σφ' ἐτίθει μενοϝεικέα δαῖτα· [Ω 627 sq. al.
οἳ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρασ ἴαλλον. 91 sq. = 221 sq. 91 = δ 218 • 200 υ 256
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο,
τοῖσ' ὁ γέρων πάμπρωτοσ ὑφαινέμεν' ἤρχετο μῆτιν, 92-95 = *H* 323 sqq.
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη 'φαίνετο βουλή·
ὅ σφιν ἐΰ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέϝειπε·
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον, 96 = *B* 434
ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι, οὕνεκα πολλῶν
λαῶν ἐσσι ϝάναξ, καί τοι Ζεὺσ ἠγγυάλιξε
σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστασ, ἵνα σφίσι βουλεύηισθα. 99 cf. *B* 206
τῶι σε χρὴ περὶ μὲν φάσθαι ϝέποσ ἠδ' ἐπακοῦσαι, 100ᵇ = ρ 584
κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλωι ὅ κέν τινα θυμὸσ ἀνώγηι
ϝειπέμεν' εἰσ ἀγαθόν· σέο δ' ἕξεται ὅττι κεν ἄρχηι. 102ᵃ cf. *Λ* 789ᵇ Ψ 305ᵃ

---

88. *δόρπα* Ar. L] *δόρπον Ω, δαῖτα* Zen.; Zen.; cf. *Λ* 86. — (*ϝ*)*έκαστοι* L (Ar.?)] *ἕκαστοσ Ω, θαλεῖαν* Zen.; plurali *δόρπα* apte iungi nequit singularis (*ϝ*)*έκαστοσ*, neque *δόρπον ἕκαστοσ* aut ipsi rei convenit — non enim milites singuli sibi suam cenam vespertinam parant — aut linguae, sic enim neglegitur sonus *ϝ*. Cf. vs. 66 et *Ω* 1. ‖ 89. *ἀϝολλέασ*] „Ar. *ἀριστῆασ*" A (ut est *B* 404); at metrum id non admittit (*ἀριστέασ* non est dictionis epicae; cf. § 76). ‖ 100. *ἠδ' ἐπακοῦσαι*] *ἠδ' ὑποθέσθαι* C[2] Gen.[2] (ut *Λ* 788 *δ* 163), *οὐδ' ἀπινύσσειν* Naber. ‖ 101. *ὅ κεν* Brandreth] *ὅτ' ἄν Ω* (vel potius *ὅ τ' ἄν, quicquid*). Cf. § 326.

---

84. υἱόν] § 17.

85 sq. Imitatur Verg. Aen. IX 160 sq.

88. 'κήαντο] § 177.

93. ὑφαινέμεν'(αι) . . . μῆτιν] cf. Σ 367 et § 125.

94. καὶ πρόσθεν] etiam aliis occasionibus plurimis (e. g. B 362 sq. vel Δ 301—309).

97. *A te principium, tibi desinam* Verg. Ecl. VIII 11. Ad te unum spectant quae habeo dicere; tu solus potes rem nobis restituere.

99. βουλεύηισθα] cf. A 158.

100. φάσθαι ϝέποσ ἠδ' ἐπακοῦσαι] si sic est legendum, haec verba in unam *colloquendi* notionem tam penitus concreverunt ut subiungi potuerit: *sed et alii benevole aurem praebere*, quod verbo ἐπακοῦσαι iam inerat.

102. ϝειπέμεν'(αι) εἰσ ἀγαθόν] item Λ 789 πείσεσθαι εἰσ ἀγαθόν, Ψ 305 μυθέεσθαι εἰσ ἀγαθά, et nos: *ten goede*. De infinitivi termino cf. § 125 et de ipsa sententia Hes. Op. 295: ἐσθλὸσ δ' εὖ καὶ κεῖνοσ ὃσ εὖ ϝειπόντι πίθηται, item Soph. Ant. 723.

— σέο δ' ἕξεται ὅττι κεν ἄρχηι] *tua auctoritate fiet quicquid ille praeiverit* = *molitus fuerit, egerit.* Verbum

αὐτὰρ ἐγὼ ϝερέω ὥσ μοι δοκεῖ ἔμμεν᾽ ἄριστα· 103 = 314 Ν 735
οὐ γάρ τισ νόον ἄλλοσ ἀμείνονα τοῦδε νοήσει, cf. Μ 215 ν 154 ψ 130
οἷον ἐγὼ νοέω, ἠμὲν πάλαι ἠδ᾽ ἔτι καὶ νῦν,
ἐξ ἔτι τοῖ᾽ ὅτε, διογενέσ, Βρισηΐδα κούρην
χωομένοι᾽ Ἀχιλῆοσ ἔβησ κλισίηθεν ἀποϝράσ, —
οὔ τι καθ᾽ ἡμέτερόν γε νόον! μάλα γάρ τοι ἐγώ γε
πόλλ᾽ ἀπεμυθεόμην. σὺ δὲ σῶι μεγαλήτορι θυμῶι
ϝείξασ ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν,
ἠτίμασσασ· ἑλὼν γὰρ ἔχεισ γέρασ. ἀλλ᾽ ἔτι καὶ νῦν 111 cf. Α 356
φραζώμεσθ᾽, ὥσ κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπίθωμεν
δώροισίν τ᾽ ἀγανοῖσι ϝέπεσσί τε μειλιχίοισι."
τὸν δ᾽ αὖτε προσέϝειπε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„ὦ γέρον, οὔ τι ψεῦδοσ ἐμὰσ ἀάτασ κατέλεξασ.
ἀασάμην, οὐδ᾽ αὐτὸσ ἀναίνομαι. ἀντί νυ πολλῶν
λαῶν ἐστιν ἀνήρ, ὅν τε Ζεὺσ κῆρι φιλήσηι,
ὡσ νῦν τοῦτον ἔτισε, ᾽δάμασσε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν.
ἀλλ᾽ ἐπεὶ ἀασάμην φρεσὶ λευγαλέηισι πιθήσασ, 119[a] = Τ 137
ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι δόμεναί τ᾽ ἀπερείσι᾽ ἄποινα. 120 cf. Τ 138
ὗμι δέ κ᾽ ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ᾽ ὀνομήνω· 121[b] cf. Σ 449
ἕπτ᾽ ἀπύρουσ τρίποδασ, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα, 122-125 = 264 122[b]=δ129 [sqq.

103. *δοκεῖ*] **δέατ᾽(αι)*? (item locis parall.; cf. ζ 242 et § 191). || 104. *ἄλλοσ* A] *ἄλλον* C. || 106. *διογενέσ* C] *-νεῦσ Ω* (cf. § 73). || 107. *ἀποϝράσ* § 150[5]] *ἀπούρασ*. || 109. *ἀπεμυθεόμην*] sic Ar., *ἐπ-* olim alii (utrumvis †). || 111. *ἠτίμασσασ* § 144] *-μησασ*. || 112. *πεπίθωμεν*] sic Ar., *-οιμεν Ω*. || 118. *᾽δάμασσε*] *ὄλεσσε* A. || 119. Versum *ἢ οἴνωι μεθύων ἤ μ᾽ ἔβλαψαν θεοὶ αὐτοί* subiungebat Dioscurides Isocratis discipulus (Athen. 11 *a*; cf. *Α* 225). || 121. **ὗμι δέ κ᾽(ε)*] *ὑμῖν δ᾽*. Cf. vs. 262 et § 108. Similis error est *Ω* 551, cf. etiam *μ* 383.

ἔχεσθαι etiam Ζ 197 λ 346 ita est usurpatum.

103. ἔμμεν᾽(αι)] § 125.

106 sq. τοῖ᾽(ο) et χωομένοι᾽(ο)] § 59.

106–111. Et haec Nestoris verba (ut vs. 70–73) Thersitae criminibus (Β 239–242) sunt similia. Cum vs. 109 cf. Α 275. Vs. 110 vert.: *virum fortissimum quique apud immortales maximo in honore erat*, id quod re iam apparuit (cf. vs. 118).

115. οὔ τι ψεῦδοσ] simillimus accusativi usus est η 297; cf. Γ 50 sq. — ἀάτασ] ἄτασ Ω.

119. φρεσὶ λευγαλέηισι πιθήσασ] λυγρῶι θυμῶι ϝείξασ (cf. vs. 110 et Θ 366). Adiectivi sensu non perspecto Pindarus haec sic mutata in suum quoddam carmen recepit: λευκαῖσ πιθήσασ φρασίν (Pyth. IV 193; cf. Α 103). Alii δίυγρον intellegebant λευγαλέον θάνατον Achilli in fluctibus Scamandri instantem, Φ 281 *mortem in undis* interpretati scilicet, et sic Sophocli λευγαλέοσ id fuit quod διάβροχοσ, si credendum est grammaticis (cf. Soph. fr. 904).

122. ἀπύρουσ] *qui igni nondum fuerunt impositi, novos* (cf. Ψ 268). Adi. redit Ι 264 Ψ 267, 885. Idem valet

αἴθωνασ δὲ λέβητασ ἐϝείκοσι, δώδεκα δ' ἵππουσ 123 = T 244
πηγοὺσ ἀθλοφόρουσ, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
οὔ κεν ἀλήϊοσ εἴη ἀνήρ, ᾧι τόσσα γένοιτο,
οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο, 126 = 268
ὅσσα μοι ἠνείκαντο ἀέθλια μώνυχεσ ἵπποι. 127-132 cf. 269 sqq.
δώσω δ' ἑπτὰ γυναῖκασ ἀμύμονα ϝέργα ϝιδυίασ, 128ᵇ = T 245 ω 278 Hes. Theog. 264 cf. Ψ 263
Λεσβίδασ, ἅσ, ὅτε Λέσβον ἐϋ κτιμένην ἕλεν αὐτόσ,
ἐξελόμην, αἳ κάλλεϊ ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
τὰσ μέν ϝοι δώσω, μετὰ δ' ἔσσεται ἣν τότ' ἀπέϝραν,
κούρη Βρισῆοσ· καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι.

---

126 sq. et 268 sq. Propter correlativa *τόσσα* ... *ὅσσα* divulsa Bentley del. vs. 126 et 268. An * spurii sunt vs. 127 et 269? Quibus deletis *τόσσα* significabit *quanta ego offero Achilli.* || 128 et 270. *ἀμύμονα*] sic Ar. teste Aristonico; *-νασ* (sic L alii codd.) Aristarcho tribuit Didymus (h. l. et ad vs. 270), Zenodoto scholion T. Nihil valet *ἔργα ἰδυίασ* nisi addito adiectivo. || 130 et 272. *ἐξελόμην* et *ἐξέλεθ'(-ετο)*] sic Ar., *ἐξ ἑλόμην* et *ἐξ ἕλεθ'* Zen., septimam mulierem ratus Briseidem. Cf. *T* 246 et *Z* 319. — *φῦλα γυναικῶν*] *πᾶσαν ἐπ' αἶαν* D. || 131 et 273. *ἀπέϝρα(ν)* 150⁵] *ἀπηύρων* et *-ρα.* || 132 et 274. *κούρη* Ar. C] *-ρην* *Ω.* — *καὶ ἐπὶ*] *ἐπὶ δὲ* Ar.

ἀπύρωτοσ Ψ 270; cf. ἐμπυριβήτησ Ψ 702 *qui igni imponi potest.*

— χρυσοῖο τάλαντα] *auri talentum* quantum dicat Homerus nescimus. Hoc loco magnam pecuniae summam id effecisse dixerit quis, item Ι 264 Τ 247 Ω 232 δ 129, 526 ι 202 ω 274; sed Σ 507 Ψ 269, 614 Ψ 751, 796 poetam multo minus pretium, quam quod postea fuit talenti auri, voluisse patet. Dubia autem res est θ 393. Hero suspicatus est talentum Homericum id fuisse quod postea dictum est *stater*, tantum igitur fere quantum fuit *daricus*. Cui opinioni fortasse favet lex Gortynia *staterem* (argenteum) passim commemorans; qui 2 drachmas ibi valet.

124. πηγοὺσ] adi. redit vs. par. 266 et de *fluctibus* dictum (Ξ 16 v. l.) ε 388 ψ 235. Quod *firmus, densus* videtur reddendum coll. adi. πηγεσίμαλλοσ Γ 197, ἐϋπηγήσ φ 334, τρόφισ Λ 307. *Candidum* intellegebat Lycophron Alex. 336, fortasse etiam Callimachus Dian. 90 et Alcman Parthen. 48, colorem certe indicans uterque; item ὀστέα πηγά *ossa alba* valet in 3ⁱ saeculi quodam epigrammate. Id certum, poetam epicum fluctus non dixisse candidos; nigros dicere poterat (ut Ψ 693 al.), et *nigrum* qui πηγόν interpretarentur olim fuerunt. Alii *validum, frigidum, continuum, placidum* significare hariolati sunt, *salsum* interpretatus esse videtur Philetas (cf. Stratonis comici fr. Athen. 383 *a*).

— ἀθλοφόρουσ] cf. Η 453.

125. ἀλήϊοσ] *pauper*, proprie *arvis carens.* Cf. Ε 613.

126 sq. Cf. nota crit.

128—132. *Dono dabit* Achilli septem puellas Lesbias, et *insuper reddet* ei quam ademit Briseidem Lyrnessiam. Cf. Τ 246. — *Lesbum* Achivi prius igitur sunt populati quam ad Troadem appulerunt (cf. δ 342—344). Regnabat tunc ibi *Macar*; cf. Ω 543—546.

128. ϝέργα ϝιδυίασ] § 160.

132. ὀμοῦμαι] § 147.

μή ποτε τῆσ εὐνῆσ ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι, 133 = 275 T 176
ἣ θέμισ ἀνθρώπων πέλετ', ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν. 134 cf. 276 T 177
ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε 135 sq. = 277 sq.
ϝάστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
νῆα ϝάλισ χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηησάσθω, 137 cf. 279
εἰσελθὼν ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί, 138 = 280
Τρωϊάδασ δὲ γυναῖκασ ἐϝείκοσιν αὐτὸσ ἑλέσθω, 139 cf. 281
αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσι. 140 sq. = 282 sq.
εἰ δέ κεν Ἄργοσ ἱκώμεθ' Ἀχαιικόν, οὖθαρ ἀρούρησ,
γαμβρόσ κέν μοι ἔηι· τίσω δέ ϝε ϝῖσον Ὀρέστηι, 142-144 cf. 284 sqq.
ὅσ μοι τηλύγετοσ τρέφεται θαλίηι ἔνι πολλῆι.
τρεῖσ δέ μοί εἰσι θύγατρεσ ἐνὶ μεγάρωι ἐΰ πηκτῶι,
Χρυσόθεμισ καὶ Λαοδίκη καὶ Ϝιφιϝάνασσα· 145 = 287
τάων ἥν κ' ἐθέλῃσι φίλην ἀνέϝεδνον ἀγέσθω 146 sq. cf. 288 sq. 146ª = σ 47 cf. I 397

133 et 275. τῆσ] ϝῆσ Brandreth (etiam T 176), item Bentley β 206. Cf. § 95. || 134. πέλετ'(αι) § 275] πέλει. || 140 et 282. Olim quidam addebant versum ieiunum: τὴν γὰρ ἀπ' αὖτισ ἐγὼ δώσω ξανθῶι Μενελάωι. || 141 et 283. ἱκώμεθ'(α) Naber] ἱκοίμεθ'. || 142 et 284. ἔηι(σ)] ἔοι(σ) Ω. — ϝε Bentley] μιν. Cf. vs. 155. || 146 et 288. ἀνέϝεδνον Bentley] ἀνάεδνον Ω, item N 366. Similibus erroribus debentur ἀνάελπτα (leg. ἀνέελπτα) Hes. Theog. 660 et ἀνάπνευστοσ ibid. vs. 797 (leg. ἄμ' ἄπνευστοσ coll. ε 456). Cf. Π 178 et § 41³.

133. Cedere tunc noluit Agamemnon Achilli vehementer in se invecto, sed mox eatenus certe resipuit ut ab eius concubina abstineret.

134. Versus interpunctione medius intercisus, item Λ 154 γ 34 λ 260, 266 (cf. et K 356). Vert.: *id quod licebat tamen*, feminarum enim et virorum haec est consuetudo et captiva illa erat.

138. εἰσελθὼν] *in concilium principum?*

141. οὖθαρ ἀρούρησ] *uber glebae, agri* Verg. Aen. I 531 III 95, 164 VII 262. Illic nimirum πίαρ ἐστιν ὑπ' οὖδασ (cf. ι 135). Similes locutiones sunt μήτηρ μήλων B 696 al. et θηρῶν Θ 47 al., cf. etiam genus loquendi quo μητρυιή vocatur *dies infelix* (Hes. Oper. 825) vel *littus inhospitale* (Aesch. Prom. 727). Redit locutio loco par. (v. l. B 681) h. Cer. 451 (et apud Aristophanem comicum in imitatione fr. 110).

143. τηλύγετοσ] cf. Γ 175.

144. ἐνὶ μεγάρωι] cf. α 333.

145. *Iphianassa* nunc vocatur quae apud recentiores audit *Iphigenia*, et tertia filia postea non *Laodice* celebrata fuit sed *Electra*. Fabulam quae fuit de Iphigenia a patre suo immolata poeta noster cognitam habuisse non videtur: si habuit, nunc et in rebus Aulide gestis enarrandis sciens eam neglexit. In Cypriis vero carmine *quarta* haec Agamemnoni tribuebatur filia (cf. Soph. El. 157).

146 sq. *Quam voluerit e filiabus meis ei propriam dabo uxorem, gratis atque donis insuper additis.* — *Contumeliam* quam Achilli fecit Agamemnon quam primum sic deleturum se promittit, — neque poterat melius aut magis honorifice, — praeterea ad *damnum* quod ei intulit iam nunc resarciendum paratissimus.

πρὸσ ϝοῖκον Πηλῆοσ· ἐγὼ δ' ἐπὶ μείλια δώσω
πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔ πώ τισ ἑϝῆι ἐπέδωκε θυγατρί. 148 = 290
ἑπτὰ δέ ϝοι δώσω εὖ ναιόμενα πτολίεθρα, 149 cf. 291
Καρδαμύλην Ἐνόπην τε καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν 150-154 = 292 sqq.
Φηράσ τε ζαθέασ ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον
καλήν τ' Αἴπειαν καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
πᾶσαι δ' ἐγγὺσ ἁλόσ, νέαται Πύλου ἠμαθόεντοσ· 153ᵇ cf. Λ 712
ἐν δ' ἄνδρεσ ναίουσι πολύρρηνεσ πολυβοῦται,
οἵ τέ ϝε δωτίνηισι θεὸν ὣσ τιμήσουσι 155-157 cf. 297
καί ϝοι ὑπὸ σκήπτρωι λιπαρὰσ τελέουσι θέμιστασ. 155 cf. ε 36 [sqq.
ταῦτά κέ ϝοι τελέσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο.
δμηθήτω! — Ἀϝίδησ τοι ἀμείλιχοσ ἠδ' ἀδάμαστοσ·

---

147 et 289. *ἐπὶ μείλια*] sic Alexio Apollodorus, *ἐπιμείλια* Ar. || 153 et 295. *νέαται*] sic Ar. (mire interpretatus *ναίονται*), *κέαται* Apollonius. || 155 et 297. **τε*] *κε Ω.* — *τιμήσουσι*] -*σονται* Ar. || 158. *δμηθήτω*] *καμφθήτω* Zen. Aristoph.

---

147. πρὸσ ϝοῖκον Πηλῆοσ] *in aedes regis patris* Achilles deducturus est uxorem, si quam elegerit, ubi proprium habitet thalamum, ut Hector in Priami aedibus (cf. Ζ 244—246 et Β 701).

147ᵇ sq. *Insuper filiae meae dabo splendida dona, quae deferat in aedes mariti, plura quam alius ullus pater suae filiae dederit unquam.* — Sumsitne igitur poeta patres vendidisse quidem filias, sed et ipsos iis dona aliqua — nonnunquam certe — dedisse aedes paternas relicturis? Sic Aristarchus. Nisi versus 148 et 290 postmodo sunt inserti, quae Heynii est opinio, et μείλια vox, quae alibi non legitur, iis deletis interpretanda est *dona ad Achillis animum deleniendum ultro addita* (cf. vs. 158 et Χ 51 α 278 β 197).

150—153. *Cardamyle et Pherae* urbes sinum Messeniacum adiacebant, cetera nomina ignota, quae ut in eadem regione quaeramus fert ratio. Miros autem nos habet Agamemnon Achilli donaturus regionem, quam sub *Menelai* potius dicione fuisse expectaverit quis. Ceterum similis est Odysseae locus δ 174—180, ubi Menelaus ait se partem aliquam Peloponnesi Ulixi incolendam donaturum fuisse aliquando. Locutio νέαται Πύλου sive *imae* (*extremae*) *a parte Pyli*, quae non *possessivum* habet genitivum, sed *comparativum* (angl. *from*), redit Λ 712. Utrobique sic dicitur habita ratione personae loquentis: illic Nestor Pyli, nostro Agamemnon Mycenis versari se sumit; sic igitur interpretanda sunt eius verba: *si quis Mycenis it Pylum, ultima pars meae dicionis, ad quam prius pervenerit quam fines Nestoris regni ingrediatur, ea est quam Achilli sum donaturus.* Sumsit igitur poeta noster dicionem Nestoris regis Triphyliae tetendisse usque ad viciniam sinus Messeniaci.

156. λιπαρὰσ . . . θέμιστασ] *ampla . . . vectigalia*, τὰ δίκαια. Non nisi vs. par. vox θέμιστεσ ita usurpata redit. Item nos *rechten* = *vectigalia debita.*

158. μόνοσ θεῶν γὰρ θάνατοσ οὐ δώρων ἐρᾶι Aesch. fr. 156; cf. Eur. Alc. 973 sqq.

τούνεκα καί τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἁπάντων· —
καί μοι ὑποστήτω, ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι
ἠδ' ὅσσον γενεῆι προγενέστερος εὔχομαι εἶναι.“
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιος ἱππότα Νέστωρ· 162 sq. = *K* 102 sq.
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων, 163 = *B* 433
δῶρα μὲν οὐκέτ' ὀνοστὰ διδοῖς Ἀχιλῆϊ ϝάνακτι·
ἀλλ' ἄγετε κλητοὺς ὀτρύνομεν, οἵ κε τάχιστα
ἔλθωσ' εἰς κλισίην Πηληϊάδα' Ἀχιλῆος.
εἶ δ' ἄγε, τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπιόψομαι, οἳ δὲ πιθέσθων.
Φοίνιξ μὲν πρώτιστα Διὶ φίλος ἡγησάσθω,
αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
κηρύκων δ' Ὀδίος τε καὶ Εὐρυβάτης ἅμ' ἑπέσθων.
φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ εὐφημῆσαί τε κέλεσθε,
ὄφρα Διὶ Κρονίδηι ἀρησόμεθ', αἴ κ' ἐλεήσηι.“ 173 = *σ* 422
ὣς ἔφατο, τοῖσι δὲ πᾶσι ϝεϝαδότα μῦθον ἔϝειπε. 174 cf. *α* 146; 174ᵇ-176 = *γ* 338 sqq. *φ* 270 sqq.; 174ᵇ = *Γ* 270
αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,

159. Olim quidam addebant versum: *οὕνεκ' ἐπεί κε λάβῃσιν ἕλωρ* (sic Nauck pro *-σι πέλωρ*) *ἔχει οὐδ' ἀνίησιν.* || 167. *εἶ δ'(ἐ)*] cf. *A* 302. — **μὲν*] *ἄν.* Cf. § 152⁷. — *ἐγὼν ἐπιόψομαι*] *ἐγώ γε ἐπόψομαι* vHerwerden (item *β* 294). Idem est hiatus in *ἐπιόσσομαι* *P* 381, *προτιόσσομαι* *X* 356 *η* 31. || 170. *ἑπέσθων*] sic Ar., *-σθω* D.

160. ὅσσον] *eo magis quod tantopere . . .*, = ἐπεὶ τόσσον.

162. γερήνιος] cf. B 336.

164. οὐκέτ' ὀνοστὰ] neglegentius dictum pro: *non est quod tibi etiam exprobretur, ista omnia ad Achillis iram placandam offerenti.*

166. Πηληϊάδα'(ο)] § 55.

167. ἐπιόψομαι] hic et β 294 non *inspicere* tantum valet sed: *inspectum praeferre aliis* sive *eligere.*

168–170. *Phoenix,* qui in concilio cum ceteris principibus adest, — et inscio Achille adesse potuit —, iam nunc in tabernaculum Achillis ire iubetur, ut mox ibi adsit, cum venient legati; pro sua prudentia autem Achillem certiorem non est facturus consilii modo ab Agamemnone initi (ut mox apparebit vs. 193), sed ad alumnum visendum venire se dicet vel aliud quid finget. Non enim apud Achillem degebat Phoenix (cf. vs. 427, 658—662). Brevi post Phoenicem legati duo publice missi *Aiax* et *Ulixes,* alter fortissimus Achivorum alter prudentissimus, comitantibus praeconibus *Odio* Aiacis et *Eurybate* Ulixis (cf. B 184 τ 247 et A 320), Achillem convenient. Recte locum interpretatus est Ar., Crateti oblocutus. Verba πρῶτα ἡγησάσθω vs. 168 interpretanda sunt igitur: *ante ceteros illuc* (in Achillis tabernaculum) *eat.* — Ceterum apparet Phoenicem e fabulis antiquioribus probe cognitum fuisse poetae et iis qui huic aurem praebebant; nihil enim nunc, cum primum huius senis fit mentio, poeta addit quo eum velut proponat auditoribus. Cf. A 307.

171. εὐφημῆσαι] *linguis favere* (= *rite silere*). Simplex †, cf. A 22.

κοῦροι δὲ κρητῆρασ ἐπεστέψαντο ποτοῖο, 175 = α 148 cf. Α 476
’νώμησαν δ’ ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι. 176 = Α 471 cf. η 183
αὐτὰρ ἐπεὶ ’σπεῖσάν τε ’πίον θ’ ὅσον ἤθελε θυμόσ, 177 = γ 342, 395 η 184, 228 σ 427 cf. φ 273
ὁρμῶντ’ ἐκ κλισίησ Ἀγαμέμνονοσ Ἀτρεΐδαο.
τοῖσι δὲ πόλλ’ ἐπέτελλε γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ,
δενδίλλων ἐσ ἕκαστον, Ὀδυσσῆϊ δὲ μάλιστα,
πειρᾶν, ὡσ πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλεΐωνα.

τὼ δ’ ἐβάτην παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσησ, 182 cf. Α 34
πολλὰ μάλ’ εὐχομένω γαιηόχωι ἐνοσιγαίωι
ῥηϊδίωσ πεπιθεῖν μεγάλασ φρένασ Αἰακίδαο.
Μυρμιδόνων δ’ ἐπί τε κλισίασ καὶ νῆασ ἱκέσθην, 185 = Α 328
τὸν δ’ ηὗρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείηι,
καλῆι δαιδαλέηι, ἐπὶ δ’ ἀργύρεον ζυγὸν ἦεν· 187 cf. Σ 390, 612
τὴν ἄρετ’ ἐξ ἐνάρων, πόλιν ’Ηετίωνοσ ὀλέσσασ·
τῆι ὅ γε θυμὸν ἔτερπεν, ἄειδε δ’ ἄρα κλέε’ ἀνδρῶν. 189b cf. θ 73
Πάτροκλοσ δέ ϝοι οἶοσ ἐναντίοσ ἧστο σιωπῆι,
δέγμενοσ Αἰακίδην, ὁπότε λήξειεν ἀείδων.
τὼ δ’ ἐβάτην προτέρω, ἡγεῖτο δὲ δῖοσ Ὀδυσσεύσ, 192a = Κ 469
’στὰν δὲ πρόσθ’ αὐτοῖο. ταφὼν δ’ ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺσ 193b = Α 777 Ψ 101
αὐτῆι σὺν φόρμιγγι, λιπὼν ἕδοσ ἔνθ’ ἐθάασσε· 194b cf. Ο 124
ὣσ δ’ αὐτῶσ Πάτροκλοσ, ἐπεὶ ’ϝίδε φῶτασ, ἀνέστη.

180. ἕκαστον] neglecto ϝ. || 185. ἱκέσθην] ἵκοντο C T. || 191. δέγμενοσ] δέχμενοσ l. a. (cf. Θ 296). || 193. πρόσθ’(ε)] *πάροιθ’ (ut Α 360, 500 Γ 162 π 166 al.)?

175—177. Cf. Α 469 et 470.

179. γερήνιοσ] cf. Β 336.

180. δενδίλλων] verbum aliunde non cognitum; *urgens*?

183. A Neptuno deo marino et Achivis faventi opem petunt, dum per maris oram iter faciunt.

— ἐνοσιγαίωι] § 21.

186—189. Luculenter Achilles ostendit se sortem Achivorum ipsumve bellum nihil curare, cantans scilicet et genio indulgens in communi ceterorum luctu, et maiorum fortia facinora celebrans in castris recenti clade contristatis. Cf. Β 773—775 Π 7—19.

188. Citharam Achilles non inter instrumentum belli secum attulerat, sed habebat e praeda urbis Thebae nuper a se captae (cf. Α 366—369).

189. κλέε’ ἀνδρῶν] cf. Λ 227 et de forma κλέε’(α) § 71.

191. Post cenam canendo inter se excipiunt Patroclus et Achilles, ut postea qui scolia cantabant in conviviis; aurem autem praebuit Phoenix. Structura verborum ea est quae Β 794.

194. αὐτῆι σὺν φόρμιγγι] praepositio σύν, quae in huiusmodi locutionibus pronomini αὐτόσ sociari non solet, additur etiam Ξ 498 ν 118.

τὼ καὶ δεικνύμενοσ προσέφη πόδασ ὠκὺσ Ἀχιλλεύσ· 196ª = δ 59
„χαίρετον· ἦ φίλω ἄνδρε ἱκάνετον, — ἦ τι μάλα χρεώ! —
ὤ μοι σκυζομένωι περ Ἀχαιῶν φιλτάτω ἐστόν."
ὣσ ἄρα φωνήσασ προτέρω ἄγε δῖοσ Ἀχιλλεύσ,
εἷσε δ' ἐνὶ κλισμοῖσι τάπησί τε πορφυρέοισι,
αἶψα δὲ Πάτροκλον προσεφώνεεν ἐγγὺσ ἐόντα· 201 cf. Α 346
„μείζονα δὴ κρητῆρα, Μενοιτίου υἱέ, καθίστα,
ζωρότερον δὲ κέραιε, δέπασ δ' ἔντυνε ϝεκάστωι·
οἳ γὰρ φίλτατοι ἄνδρεσ ἐμῶι ὑπέασι μελάθρωι."
ὣσ 'φάτο, Πάτροκλοσ δὲ φίλωι ἐπεπείθεθ' ἑταίρωι. 205 = Α 345
αὐτὰρ ὅ γε κρεῖον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸσ αὐγῆι,
ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' ὄϊοσ καὶ πίονοσ αἰγόσ,
ἐν δὲ συὸσ σιάλοιο ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῆι.
τῶι δ' ἔχεν Αὐτομέδων, 'τάμνεν δ' ἄρα δῖοσ Ἀχιλλεύσ.
καὶ τὰ μὲν εὖ 'μίστυλλε καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρε, 210 cf. Α 465
πῦρ δὲ Μενοιτιάδησ 'δαῖεν μέγα, ϝισόθεοσ φώσ.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη καὶ φλὸξ ἐμαράνθη,
ἀνθρακιὴν στορέσασ ὀβελοὺσ ἐφύπερθ' ἐτάνυσσε,

---

196. τὼ] τοὺσ olim alii. — δεικνύμενοσ] δεχνύμενοσ Barnes. || 197. φίλω ἄνδρε] -λοι -δρεσ Ω. — ἦ τι μάλα χρεώ] ἡμέτερον δέ (δῶ?) Parmeniscus. — χρεώ] χρή Knight (cf. § 8). || 198. ὤ] οἵ Ω. — φιλτάτω A] -τοι Ar. Ω. || 200. εἷσε δ' ἐνὶ] εἷσεν δ' ἐν Ω. Cf. ζ 8. || 203. κέραιε Ar. A T] κέραιρε C. — ἔντυνε Bentley] ἔντυνον. || 212. Sic Ar., alii olim αὐτὰρ ἐπεὶ πυρὸσ ἄνθοσ ἀπέπτατο, παύσατο δὲ φλόξ (sic Plut. Mor. 934 *b*, schol. Aesch. Prom. 7), alii αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐμαρήνατο, παύσατο δὲ φλόξ (cf. Ψ 228).

---

196. δεικνύμενοσ] *salutans.* Item vs. par.; cf. pf. δέδϝεγμαι I 224 al., δεικανάεσθαι O 86 al., δειδίσκεσθαι υ 197 al.

197 sq. *Salvete mihi! Cari profecto venistis, nec dubium est quin serii quid agatis; mihi autem etiam irato omnium Achivorum carissimi estis.* Vox χρεώ (χρή) valet *necesse est*, ut semper. Non nisi necessitate adductos Aiacem et Ulixem nunc cum praeconibus ad se venisse, probe intellegit Achilles.

200. Est hoc ἓν διὰ δυοῖν: Achilles amicos collocat in sedilibus, quae more solito contexit vestibus stragulis. Cf. κ 352 sq.

202. Maiorem quam quae tribus sufficiebat crateram poscit Achilles.

203. ζωρότερον] †, *meracius*, item Herodot. VI 84 al.; olim *celerius* intellegebant quidam (cf. Aristot. Poet. 26 § 16), alii *fervidius* (θερμότερον, cf. Hor. Epod. 11, 14 et Plut. Mor. 677 *c*—*f*). Martialis VIII 6, 12 reddidit *vividius.*

206. κρεῖον] †, *caudicem*, in quo carnes dissecaret.

— κάββαλεν ἐν πυρὸσ αὐγῆι] *collocabat in lumine ignis*; est enim nox. In tabernaculis λαμπτῆρεσ, quibus domi in patria utebantur (cf. η 100—102 σ 307, 343 τ 63), non fuere praesto.

208. συὸσ σιάλοιο] cf. T 197.

213. ὀβελοὺσ . . . ἐτάνυσσε] cf. ο 283.

'πάσσε δ' ἁλὸσ θείοιο, κρατευτάων ἐπαείρασ.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὤπτησε καὶ ἐν ἐλεοῖσιν ἔχευε,
Πάτροκλοσ μὲν σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζηι 216[b] sq. = Ω 625 sq.
καλοῖσ' ἐν κανέοισιν, ἀτὰρ κρέα 'νεῖμεν Ἀχιλλεύσ.
αὐτὸσ δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆοσ θείοιο 218 = π 53 cf. ε 198 218[a] = ξ 79 cf. ρ 96
τοίχου τοῖ' ἑτέροιο, θεοῖσι δὲ θῦσαι ἄνωγε 219[a] cf. Ω 598 ψ 90
Πάτροκλον, ϝὸν ἑταῖρον· ὃ δ' ἐν πυρὶ 'βάλλε θυηλάσ.
οἳ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρασ ἴαλλον. 221 sq. = 91 sq.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιοσ καὶ ἐδητύοσ ἐξ ἔρον εἷντο,
'νεῦσ' Αἴασ Φοίνικι. 'νόησε δὲ δῖοσ Ὀδυσσεύσ, 223[b] = E 669

214. *ἐπαείρασ*] *ἀπαείρασ* Ar. || 215. *ἔχευε*] *ἔθηκε* L, Ar. utrumque. || 219. *ἄνωγε* § 225] *ἀνώγει.* || 222. *ἐξ ἔρον εἷντο*] *ἄψ ἐπάσαντο* malebat Ar.; cf. comment.

214. *Et sale conspersit postquam in fulcris collocavit.* In re sacra peragenda prius assabantur exta, dein sale condiebantur (cf. Ar. Pac. 1074 Athenio apud Athen. 661 *a*); in vita communi ordo inversus inibatur. — Vox κρατευταί significat *fulcra,* quae *lapidea* videntur fuisse. Legitur etiam Eupol. fr. 171 et in inscr. Dittenb. Syll. 353, ubi substructiones quaedam lapideae sic vocantur, quibus templi pavimentum fuit impositum. Cf. etiam CIA. I 319 *plumbi* κρατευταὶ δώδεκα.

215. ἐν] § 315.

— ἐλεοῖσιν] *mensulis culinariis,* πίναξιν, item Ξ 432 Ar. Eq. 169; cf. Athen. 173 *a*.

219. τοίχου τοῖ' ἑτέροιο] *exadversus eum.* — Genitivus significat *a parte parietis adversi,* ratione habita Achillis. Cf. Ω 598 ψ 90 et de eliso τοῖ'(ο) § 59.

— ἄνωγε] § 225.

220. θυηλάσ] *partem victimae, quae dis offertur* farina conspersa; cf. Ξ 429 et θύεα Z 270. Sic defungitur nunc Achilles officio quod in sacrificiis publicis multo magis decore obibatur, ut dis sua cenae pars tribueretur. Etiam *casei* primitiae igni iniciuntur ι 231, neque multo maius videtur fuisse sacrificium quod per temporis angustias Telemachus Minervae tulit θ 222. Vox prisca redit Soph. El. 1423 Ar. Av. 1520 Athen. 566 *a*. Ab eadem stirpe ductum est θυηλήματα (sic in prisca inscr. Milesia) sive θυλήματα *placentae,* Ar. Pac. 1040 al.

222. Hospitibus ξείνια παραθεῖναι, id est iusto honore eos afficere: Λ 779 Σ 387 Ω 618—628 ε 91 ι 229, 267, 370, 517 κ 234 sq. ο 188. Post cenam demum causae proferendae est tempus (cf. Z 173 sq.). Aristarcho vero iteratae nostro loco epulae offensioni erant, quoniam legati modo ab Agamemnonis mensa surrexerunt satiati (vs. 177 sq.); quod autem malebat ille: ἄψ ἐπάσαντο, id Didymo vel certa emendatio visum est. Nempe heroibus Homericis alius fuit stomachus atque philologis sive Alexandrinis sive recentioribus. Eadem fere valent de versibus Ω 627 sq., ubi cenae assident Achilles recens epulatus (cf. vs. 475) et Priamus luctu confectus; praeterea cf. γ 390. Ceterum ἐξ ἔρον εἷναι vel ὅσον ἤθελε θυμόσ etiam de iis potuit dici qui non nisi parce et dicis tantum causa cibo oblato fruerentur (cf. vs. 228).

223. Tempus loquendi cum adfuit, Aiax morae impatiens Phoenici con-

πλησάμενοσ δ' οἴνοιο δέπασ 'δέδϝεκτ' Ἀχιλῆα·
„χαῖρ', Ἀχιλεῦ. δαιτὸσ μὲν ἐϝίσησ οὐκ ἐπίδευσισ,
ἠμὲν ἐνὶ κλισίηι Ἀγαμέμνονοσ Ἀτρεΐδαο
ἠδὲ καὶ ἐνθάδε νῦν· πάρα γὰρ μενοϝεικέα πολλὰ
δαίνυσθ'. ἀλλ' οὐ δαιτὸσ ἐπήρατα ϝέργα μέμηλε,
ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα, διοτρεφέσ, εἰσοράοντεσ
δέδϝιμεν· ἐν δοιῆι δὲ σάασ ἔμεν' ἢ ἀπολέσθαι — 230ᵇ cf. *A* 117 *Θ* 246
νῆασ ἐΰσσέλμουσ, εἰ μὴ σύ γε δύσεαι ἀλκήν. — 231ᵇ cf. *T* 36
ἐγγὺσ γὰρ νηῶν καὶ τείχεοσ αὖλιδ' ἔθεντο
Τρῶεσ ὑπέρθυμοι τηλεκλητοί τ' ἐπίκουροι, — 233 = *Z* 111
κηάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατόν, οὐδ' ἔτι φασὶ
σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνηισιν πεσέεσθαι. — 235 = *M* 107, 126 *P* 639 cf. *Λ* 824
Ζεὺσ δέ σφι Κρονίδησ ἐνδέξια σήματα φαίνων — 236ᵇ cf. *B* 353
ἀστράπτει, Ἕκτωρ δὲ μέγα σθένεϊ βλεμεαίνων — 237ᵇ cf. *Θ* 337
μαίνεται ἐκπάγλωσ, πίσυνοσ Διί, οὐδέ τι τίει
ἀνέρασ οὐδὲ θεούσ, κρατερὴ δέ ϝε λύσσα δέδυκε.
ἀράεται δὲ τάχιστα φανήμεναι 'Ηόα δῖαν·

224. *οἴνοιο*] neglecto *ϝ*. || 225. *ἐπίδευσισ* Naber] *ἐπιδευεῖσ* (-ῇσ A) *Ω*, *ἐπιδεύει* (aut -ηι) Ar.; utrumque molestum et novicium (cf. § 73 et 117). Fick *ἐπιδευέσ* (coll. *T* 180). Cf. comment. || 226. *ἠμὲν*] quidam olim *ἦμεν* vel *εἰμέν*. || 228. *ἐπήρατα* Bentley] *ἐπηράτου*. Cf. *Z* 289. || 230. *σάασ* (*σόασ*) *ἔμεν(')* Bekker] *σαωσέμεν*. Cf. *A* 117 *Θ* 246. || 232. *αὖλιδ'(α)* § 66] *αὖλιν*. Cf. *χ* 470. || 233. *τηλεκλητοί*] cf. *E* 491.

silii initi conscio (cf. vs. 168—170) nutu capitis significavit: „iam incipiemus". Vidit Ulixes, coepit igitur. Ipsum enim, non Aiacem, verba facturum, inter se constituerant in via, et ipsa res id ferebat, quoniam ob facundiam Ulixes notus erat (cf. Γ 221 sq.), Aiax autem paucorum erat verborum et manibus quam lingua promptior. In fine demum colloquii pauca dicet Aiax indignatus, ad Achillem permovendum parum valida (cf. vs. 624 sqq.).

225—228. *Epulae sane non desunt nobis: laute cum ab Agamemnone tum a te accepti sumus; sed non iam est tempus epulandi!*

225. ἐπίδευσισ] vox aliunde non cognita (cf. nota crit.), sed similia apud Homerum sunt ὑπόσχεσισ, ἀνάβλησισ, al.

229. εἰσοράοντεσ] § 191.

230. δοιῆι] †, *dubio*.

231. δύσεαι ἀλκήν] cf. A 149.

234 sq. *Et putant fore ut non amplius in statione manere possimus, sed ad naves perveniant ipsi.* Dicuntur h. l. „navibus incidere" *Troiani victores*, item M 107, 126 N 742 (Λ 325 Ο 624 Π 81) P 639, *Achivi* vero *fugientes* B 175 Λ 311, 824 (?) Ο 63 (cf. etiam Z 81 sq.). Verbum ἔχεσθαι igitur ita ut Π 501 P 559 nunc est usurpatum. Est his locis πίπτειν i. q. βάλλειν ἑαυτούσ, sive pugnandi studio stimulante sive metu. Cf. Θ 485 Λ 325 et T 110.

237. σθένεϊ βλεμεαίνων] cf. Θ 337.

240. ἀράεται] § 191.

— 'Ηόα] § 2 et 77.

στεῦται γὰρ νηῶν ἀποκοψέμεν᾽ ἄκρα κόρυμβα
αὐτάσ τ᾽ ἐμπρήσειν μαλεροῦ πυρόσ, αὐτὰρ Ἀχαιοὺσ
δηιώσειν παρὰ τῆισιν, ὀρινομένουσ ὑπὸ καπνοῦ. 243 cf. Θ 183
ταῦτ᾽ αἰνῶσ δέδϝοικα κατὰ φρένα, μή ϝοι ἀπειλὰσ
ἐκτελέσωσι θεοί, ἧμιν δὲ δὴ αἴσιμον εἴηι
φθίσθαι ἐνὶ Τροίηι, ϝεκὰσ Ἄργεοσ ἱπποβότοιο. 246 cf. Τ 329 sq.a 246b = δ 99
ἀλλ᾽ ἄνα! εἰ μέμονάσ γε καὶ ὀψέ περ υἷασ Ἀχαιῶν
τειρομένουσ ῥύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
αὐτῶι τοι μετόπισθ᾽ ἄχοσ ἔσσεται, οὐδέ τι μῆχοσ 249a = χ 345
ῥεχθέντοσ κακοῦ ἔστ᾽ ἄκοσ εὑρέμεν᾽· ἀλλὰ πολὺ πρὶν
φράζε᾽ ὅπωσ Δαναοῖσιν ἀλεξήσεισ κακὸν ἦμαρ. 251b cf. Υ 315 Φ 374
ὦ πέπον, ἦ μέν σοί γε πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεὺσ 252 cf. Λ 765
ἤματι τῶι, ὅτε σ᾽ ἐκ Φθίησ Ἀγαμέμνον᾽ ἔπεμπε· 253 = 439 Λ 766
‚τέκνον ἐμόν, κάρτοσ μὲν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη 254a cf. Λ 786 Τ 8
δώσουσ᾽, αἴ κ᾽ ἐθέλωσι, σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν
ἰσχέμεν᾽ ἐν στήθεσσι, φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων·
ληγέμεναι δ᾽ ἔριδοσ κακομηχάνου, ὄφρα σε μᾶλλον
τίωσ᾽ Ἀργεΐων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντεσ‘. 258 cf. 36
ὧσ ἐπέτελλ᾽ ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεαι. ἀλλ᾽ ἔτι καὶ νῦν 259 = Λ 790
παύε᾽, ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα· σοὶ δ᾽ Ἀγαμέμνων
ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλλήξαντι χόλοιο.

---

242. ἐμπρήσειν] ἐμπλήσειν Ar.; cf. Β 415 Υ 471. || 243. ὀρινομένουσ] ἀτυζομένουσ L (ut Θ 183). || 245. εἴηι Hermann] εἴη (cf. § 302). || 248. ῥύεσθαι Heyne] ἐρύεσθαι (cf. § 164). || 257 sq. Del. Heyne, sed cf. comment.

---

241. ἀποκοψέμεν᾽(αι)] § 125.

— κόρυμβα] †. Puppium partes aliquas eminentes vel prominentes dici contextus docet. Cf. ἄφλαστα Ο 717 Herodot. VI 114.

242. μαλεροῦ] *vehementis* (μάλα, cf. lat. *valde validus*). Ignis hoc epitheton redit Υ 316 Φ 375.

244. ἀπειλὰσ] cf. Θ 150.

250. *Quod semel est factum, infectum fieri id nequit;* ῥεχθὲν δέ τε νήπιοσ ἔγνω (cf. Λ 764), Προμηθεὺσ μετὰ τὰ πράγματα ὤν.

— εὑρέμεν᾽(αι)] § 125.

251. φράζε᾽(ο)] § 117.

252—259. Cf. Η 127. Eadem occasione et Patrocli pater filio in bellum cum Achille profecturo praecepta dedit, Λ 765—790; cf. etiam Σ 325.

254—258. Achilles cum puer fere necdum satis peritus (cf. Ι 440 sq. Α 352 sq.) in bellum proficisceretur, ut fortiter quidem (cf. Λ 784) sed modeste se gereret a patre est admonitus, qui *pone laudis immodicum istud studium,* ei dixit, *quod saepe ostendisti puer; compesce animum, quo pluris fias inter Achivos.* De vocis ἔριδοσ vi cf. Δ 440.

260. παύε᾽(ο)] § 117.

εἶ δέ, σὺ μέν με᾽ ἄκουσον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω
ὅσσα τοι ἐν κλισίηισιν ὑπέσχετο δῶρ᾽ Ἀγαμέμνων·
ἕπτ᾽ ἀπύρουσ τρίποδασ, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα, 264-267 = 122 sqq.
αἴθωνασ δὲ λέβητασ ἐϝείκοσι, δώδεκα δ᾽ ἵππουσ
πηγοὺσ ἀθλοφόρουσ, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
οὔ κεν ἀλήϊοσ εἴη ἀνήρ, ὧι τόσσα γένοιτο,
οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο, 268 = 126
ὅσσ᾽ Ἀγαμέμνονοσ ἵπποι ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο. 269-274 cf. 127 sqq.
δώσει δ᾽ ἑπτὰ γυναῖκασ, ἀμύμονα ϝέργα ϝιδυίασ,
Λεσβίδασ, ἅσ, ὅτε Λέσβον ἐϋ κτιμένην ἕλεσ αὐτόσ,
ἐξέλεθ᾽, αἳ τότε κάλλε᾽ ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
τὰσ μέν τοι δώσει, μετὰ δ᾽ ἔσσεται ἣν τότ᾽ ἀπέϝρα,
κούρη Βρισῆοσ· ἐπὶ δὲ μέγαν ὅρκον ὀμεῖται,
μή ποτε τῆσ εὐνῆσ ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι, 275 sq. = T 176 sq. 275 = 133
ἣ θέμισ ἐστί, ϝάναξ, ἤ τ᾽ ἀνδρῶν ἤ τε γυναικῶν. 276 cf. 134
ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε 277 sq. = 135 sq.
ϝάστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ᾽ ἀλαπάξαι,
νῆα ϝάλισ χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηήσασθαι, 279 cf. 137
εἰσελθὼν ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ᾽ Ἀχαιοί, 280 = 138
Τρωϊάδασ δὲ γυναῖκασ ἐϝείκοσιν αὐτὸσ ἑλέσθαι, 281 cf. 139
αἵ κε μετ᾽ Ἀργεΐην Ἑλένην κάλλισται ἔωσι. 282 sq. = 140 sq.
εἰ δέ κεν Ἄργοσ ἱκώμεθ᾽ Ἀχαιικόν, οὖθαρ ἀρούρησ,
γαμβρόσ κέν ϝοι ἔηισ· τίσει δέ σε ϝῖσον Ὀρέστηι, 284-286 cf. 142 sqq.
ὅσ ϝοι τηλύγετοσ τρέφεται θαλίηι ἔνι πολλῆι.
τρεῖσ δέ ϝοί εἰσι θύγατρεσ ἐνὶ μεγάρωι ἐϋ πηκτῶι,
Χρυσόθεμισ καὶ Λαοδίκη καὶ Ϝιφιϝάνασσα· 287 = 145
τάων ἥν κ᾽ ἐθέληισθα φίλην ἀνέϝεδνον ἄγεσθαι 288 sq. cf. 146 sq.
πρὸσ ϝοῖκον Πηλῆοσ· ὃ δ᾽ αὖτ᾽ ἐπὶ μείλια δώσει
πολλὰ μάλ᾽, ὅσσ᾽ οὔ πώ τισ ἑϝῆι ἐπέδωκε θυγατρί. 290 = 148
ἑπτὰ δέ τοι δώσει ἐϋ ναιόμενα πτολίεθρα, 291 cf. 149
Καρδαμύλην Ἐνόπην τε καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν 292-296 = 150 sqq.
Φηράσ τε ζαθέασ ἠδ᾽ Ἄνθειαν βαθύλειμον
καλήν τ᾽ Αἴπειαν καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
πᾶσαι δ᾽ ἐγγὺσ ἁλόσ, νέαται Πύλου ἠμαθόεντοσ·

---

262. εἶ δέ] cf. A 302. || 268—295. Cf. vs. 126—153.

---

262. με᾽(ο)] § 92. | 264—298. Cf. vs. 122—156.

ἐν δ' ἄνδρεσ ναίουσι πολύρρηνεσ πολυβοῦται,
οἵ τέ σε δωτίνηισι θεὸν ὣσ τιμήσουσι 297-299 cf. 155 sqq.
καί τοι ὑπὸ σκήπτρωι λιπαρὰσ τελέουσι θέμιστασ.
ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλλήξαντι χόλοιο.
εἰ δέ τοι Ἀτρεΐδησ μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον,
αὐτὸσ καὶ τοῦ δῶρα, σὺ δ' ἄλλουσ περ Παναχαιοὺσ
τειρομένουσ ἐλέαιρε κατὰ στρατόν, οἵ σε θεὸν ὣσ
τίσουσ'· ἦ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδοσ ἄροιο.
νῦν γάρ χ' Ἕκτορ' ἕλοισθα, ἐπεὶ μάλα τοι σχεδὸν ἦλθε,
λύσσαν ἔχων ὀλοήν· ἐπεὶ οὔ τινά φησιν ὁμοῖον
ϝοὶ ἔμεναι Δαναῶν, οὓσ ἐνθάδε νῆεσ ἔνεικαν."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πόδασ ὠκὺσ Ἀχιλλεύσ·
„διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέωσ ἀποϝειπεῖν, 309[b] cf. α 373 h. Merc. 362
ἧι περ δὴ φρονέω τε καὶ ὣσ τετελεσμένον ἔσται,
ὣσ μή μοι τρύζητε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλοσ. 311[b] = σ 231
ἐχθρὸσ γάρ μοι κεῖνοσ ὁμῶσ Ἀϝίδαο πύληισι, 312 = ξ 156
ὅσ χ' ἕτερον μὲν κεύθηι ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ ϝείπηι.
αὐτὰρ ἐγὼ ϝερέω ὥσ μοι δοκεῖ ἔμμεν' ἄριστα. 314 = 103
οὔτ' ἐμέ γ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν' οἴω

---

304. *ἕλοισθα, ἐπεὶ … ἦλθε*] *ἕλοισ, ἐπεὶ ἂν … ἔλθοι* vel *-ηι* Ω. Idem fere quod dedimus suaserat Brandreth (*ἕλοισ, ἐπεὶ ἂρ … ἦλθε*). Cf. § 326. || 310. *ἧι*] sic Ar., alii olim *ὥσ* et *εἴ*. — *φρονέω* Ar. L H] *κρανέω* Ω. — *τετελεσμένον ἔσται*] *τελέεσθαι δΐω* Plat. Hipp. min. 364 *e*. Cf. *A* 204. || 314. *μοι δοκεῖ ἔμμεν' (εἶναι) ἄριστα* A D] *καὶ τετελεσμένον ἔσται* C T. || 315. *Ἀγαμέμνονα πεισέμεν' οἴω*] **πείσειν Ἀγαμέμνον' δΐω*? Cf. § 292*.

---

300. μᾶλλον] *magis quam cui ignoscas.*

302 sq. *Ut deum cuncti Achivi te colent, magnam enim laudem iis comparaturus es* repulsis hostibus et urbe capta. Cf. Δ 95.

304. *Nunc Hectorem potes vincere et interficere, potes enim assequi.* En proximus iam adest ille, qui hactenus cautus te vitavit (cf. vs. 352—355 et Η 113).

309. ἀπηλεγέωσ] *libere, aperte,* οὔτε σέο οὔτε τεὸ ἄλλου ἀλέγοντα. Causa additur vs. 312—314. Adverbium non nisi locis par. redit.

311. τρύζητε] †, *murmuretis* sive *garriatis*? Cohaerere videtur τρυγών *columbae* nomen (apud Homerum non obvium), a voce gementi igitur ea avis denominata esse.

312. *Ditis* illam *portam* στυγέουσι θεοί περ Υ 65. Cum comparatione cf. Γ 454.

314. ἔμμεν'(αι)] § 125.

315. *Obiecti accusativus* more solito *praemittitur accusativo subiecti*; item Ι 410 sq. Ψ 134 sq. Χ 339 Ω 464 φ 322; de quo verborum ordine cf. Ar. Vesp. 429.

οὔτ' ἄλλουσ Δαναούσ, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τισ χάρισ ἦεν 316^b sq. = P 147 sq.
μάρνασθαι δηΐοισιν ἐπ' ἀνδράσι νωλεμὲσ αἰεί.
ϝίση μοῖρα μένοντι καὶ εἰ μάλα τισ πολεμίζοι,
319 ἐν δὲ μιῆι τιμῆι ἠμὲν κακὸσ ἠδὲ καὶ ἐσθλόσ·
321 οὐδέ τί μοι περίκειται, ἐπεὶ 'πάθον ἄλγεα θυμῶι, 321^b = Π 55
αἰὲν ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενοσ πολεμίζειν.
ὡσ δ' ὄρνισ ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρηισι
μάστακ', ἐπεί κε λάβηισι, — κακῶσ δ' ἄρα ϝοι πέλετ' αὐτῆι, —
ὣσ καὶ ἐγὼ πολλὰσ μὲν ἀΰπνουσ νύκτασ ἴαυον, 325^b = τ 340
ἤματα δ' αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων
ἀνδράσι μαρναμένοισ' ὀάρων ἕνεκα σφετεράων.
δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλισ ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,

320 κάτθαν' ὁμῶσ ὅ τ' ἀϝεργὸσ ἀνὴρ ὅ τε πολλὰ ϝεϝοργώσ.

317. δηΐοισιν ἐπ'(ί) Ar.] -σι μετ' A. || 318. πολεμίζοι] -ζη(ι) A^1. || 319. μιῆι Heyne] ἰῆι Ω, τ' ἰῆι Brandreth (cf. Δ 174). Redit error Φ 569. || 320. Del. Koeppen. Cf. vs. 63 sq.; Inseruit qui μοῖραν vs. 318 *mortem* interpretabatur (*omnibus hominibus moriendum est*). || 322. αἰὲν] cf. Δ 520. — πολεμίζειν] sic Ar., -ζων l. a. ant. || 324. δ' ἄρα Ar. T] δέ τε A C D. — πέλετ'(αι) § 275] πέλει. || 327. μαρναμένοισ(ι) ed. $Ald.^2$ Heyne] μαρνάμενοσ. In vulgata vocabulum ἀνδράσι caret epitheto et pronominis σφετεράων neglegitur vis reflexiva (cf. § 95 et Σ 210 Ζ 256 Σ 265 λ 403). — ὀάρων] sic Ar., ὠρέων olim alii. Cf. Ε 486.

316. ἄρα ... ἦεν] cf. Γ 183.

317. δηΐοισιν] § 17.

— νωλεμὲσ αἰεί] locutio redit Ρ 148, 385 Τ 232 π 191 χ 228. Quacum πάλιν ἄψ et similia sunt conferenda (Χ 203); nam licet vocis νωλεμέσ -έωσ stirps lateat, *sine fine* eam valere patet tamen.

318. μοῖρα] *portio.*

— μένοντι] *domi manenti, nidum servanti.* Absolute sic verbum μένειν adhibitum est etiam Ar. Ach. 1052 Vesp. 1115 Pac. 341.

— καὶ εἰ μάλα τισ πολεμίζοι] valet nunc τισ id fere quod ἐγώ (cf. Α 289), et optativo significatur res ab animo loquentis aliena = *si quis tam stultus sit ut bellando desudet.* Cf. Γ 299. — *Me roga!* sic Achilles: *ego fortiter nuper bellum gessi, quid autem mihi profuit? Magnam praedam congessi ... Agamemnoni!* Ipse partem exiguam dono accepi, et vel haec mihi est erepta (cf. Α 163—171).

319. μιῆι] cf. Γ 238.

322. παραβαλλόμενοσ] comp. †, cf. Thucyd. V 113 Ar. Plut. 243 al.; idem valet παρθέμενοσ β 237 γ 74 ι 255 h. Ap. 455.

324. μάστακ'(α)] *fauces* (escae plenas). Vox cum verbo μασᾶσθαι cohaerens redit δ 287 ψ 76 (cf. τ 480). Fuere qui litteras traditas non μάστακα sed μάστακι interpretarentur, ut ἐπεί id fere valeret quod ὅ; alii accusativum intellegebant *offam,* in his Theocritus (XIV 39).

328 sq. Cf. Α 125. Numerale δώδεκα ad πόλισ esse referendum, non ad νηυσί (ut ϝέξ Ε 641 al.), ξὺν νηυσί igitur valere *classe* (ut Β 236 al.), hic dici vix est opus.

πεζὸσ δ' ἕνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον·
τάων ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ 330ᵇ=Ω381 ο159
ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνον' ἔδοσκον
Ἀτρεΐδηι· ὃ δ' ὄπισθε μένων παρὰ νηυσὶ θοῆισι
δεξάμενοσ διὰ παῦρα 'δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκε.
ἅσσα δ' ἀριστήεσσι 'δίδου γέρα καὶ βασιλεῦσι,
τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται, ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν
εἵλετ'. ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα· τῆι παριαύων
τερπέσθω! τί δὲ δεῖ πολεμιζέμεναι Τρώεσσι
Ἀργεΐουσ; τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρασ
Ἀτρεΐδησ; ἦ' οὐχ Ἑλένησ ἕνεκ' ἠϋκόμοιο;
ἦ μοῦνοι φιλέουσ' ἀλόχουσ μερόπων ἀνθρώπων
Ἀτρεΐδαι; ἐπεὶ ὅσ τισ ἀνὴρ ἀγαθὸσ καὶ ἐχέφρων,
ϝὴν αὐτοῦ φιλέει καὶ κήδεται· ὡσ καὶ ἐγὼ τὴν
ἐκ θυμοῦ 'φίλεον, δουρὶ κτητήν περ ἐοῦσαν.
νῦν δ' ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρασ εἵλετο καί μ' ἀπάτησε,
μή μεο πειραέτω εὖ ϝειδότοσ· οὐδέ με πείσει.
ἀλλ', 'Οδυσεῦ, σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισιν βασιλεῦσι
φραζέσθω νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ. 347ᵇ = 674
ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ 'πονήσατο νόσφιν ἐμεῖο,

---

330. ἐκ πασέων] πασάων Fick (cf. § 56). || 334. ἅσσα Bekker] ἄλλα. || 335. ἐμεῦ δ' ἀπὸ] *ἐμεῖο δὲ? Cf. § 92. || 336. εἵλετ'. ἔχει δ'(ἐ)] εἵλετ' ἔχειν l. a. apud Herodian. (quasi ἄλοχοσ non *Clytaemestra* sit sed *Briseis*). || 337. δὲ δεῖ] χρὴ vHerwerden, δέει Menrad (coll. Φ 360). Impersonale †. || 342. (ϝ)ὴν αὐτοῦ Monro] τὴν αὐτοῦ (αὑτοῦ Ptolemaeus Asc.).

---

336. *Non caelebs autem est, ut ego, sed* (domi) *uxorem habet, quam sponte sua duxit: illa contentus esto!* — Adiectivum θυμαρήσ redit ρ 199 ψ 232, idem autem valet θυμήρησ κ 362 (π 389) h. Cer. 495 h. XXIX 18 XXX 17 (cf. § 5).

337—343. Novum hinc orditur argumentum: *et cur ipsum quod agitur bellum est initum? Cur Agamemnonem in Asiam secuti sumus? Nonne propter tale facinus quale illud est quod nuper perpetravit Agamemnon? An soli Atridae uxores suas diligunt? Nonne et ego meam?* — E substantivo ἀλόχοισι igitur (vs. 340) ducitur vox quae maioris est ambitus: *mulier*. Non enim „ἄλοχον" suam Achilles dicit Briseidem; qua voce *concubinae* non indicabantur. Zeugma igitur hic locus habet (cf. Δ 282). Ceterum cf. Τ 298 sq.

344. ἀπάτησε] *frustravit, mea mihi perfide detraxit.* Verbum invidiose dictum, item vs. 371, 375 sq.; cf. κλέπτειν *inique agendi* sensu usurpatum Α 132.

345. μεο] § 92.

— πειραέτω] § 191.

347. φραζέσθω] cum irrisione dictum, item vs. 423, 426, 680.

— δήϊον] § 17.

348—350. Irridentis et cetera haec sunt verba et particula δή.

καὶ δὴ τεῖχοσ ἔδειμε καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῶι
εὐρεῖαν μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπασ κατέπηξε! 350 cf. *H* 441
ἀλλ' οὐδ' ὣσ δύναται σθένοσ Ἕκτοροσ ἀνδροφόνοιο
ἰσχέμεν'. ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν 'πολέμιζον,
οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεοσ ὀρνύμεν' Ἕκτωρ,
ἀλλ' ὅσον εἰσ Σκαιάσ τε πύλασ καὶ φηγὸν ἵκανε. 354 cf. *Z* 237
ἔνθα ποτ' οἶον ἔμιμνε, μόγισ δέ με' ἐξέφυγ' ὁρμήν.
νῦν δ', ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολεμιζέμεν' Ἕκτορι δίωι,
αὔριον ἱρὰ Διὶ ῥέξασ καὶ πᾶσι θεοῖσι
νηήσω ἐῢ νῆασ, ἐπεί χ' ἅλαδε προϝερύσσω.
ὄψεαι, αἴ κ' ἐθέλῃισθα καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ, 359 = *Δ* 353
ἦρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεούσασ
νῆασ ἐμάσ, ἐν δ' ἄνδρασ ἐρεσσέμεναι μεμαῶτασ·
εἰ δέ κ' εὐπλοΐην δώηι κλυτὸσ ἐνοσίγαιοσ,
ἤματί κε τριτάτωι Φθίην ἐρίβωλον ἱκοίμην. 363 cf. *ε* 34
ἔστι δέ μοι μάλα πολλά, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ϝέρρων·
ἄλλον δ' ἐνθένδε χρυσὸν καὶ χαλκὸν ἐρυθρὸν
ἠδὲ γυναῖκασ ἐϋζώνουσ πολιόν τε σίδηρον 366 = *Ψ* 261
ἄξομαι, ἅσσ' ἔλαχόν γε· γέρασ δέ μοι, ὅσ περ ἔδωκε,
αὖτισ ἐφυβρίζων ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρεΐδησ. τῶι πάντ' ἀγορευέμεν' ὡσ ἐπιτέλλω, 369ᵇ = *B* 10
ἀμφαδόν, ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοί,

---

349. *ἤλασε—αὐτῶι*] *ἤλασεν ἔκτοθι τάφρον* Ar. || 350. *ἐν*] *περὶ* Ar. || 351. *ἀνδροφόνοιο* A] *ἱπποδάμοιο* C D. || 358. **νηήσω*] *νηήσασ*. In fine versus clausimus sententiam, quae cum verbis sequentibus coaluerat. || 367. *ἅσσ' ἔλαχόν γε*] *ἅσσα λέλογχα* l. a. in A. — *ὅσ* A] *ὥσ* C D T. || 368. *ἐφυβρίζων*] sic et *ἐνυβρίζων* Ar. (utrumvis †).

---

350. ἐν] cf. H 441.

352—355. Cf. O 721 – 723 et H 113.

352. ἰσχέμεν'(αι)] § 125.

354. φηγὸν] cf. E 693.

355. με'(ο)] § 92.

356. πολεμιζέμεν'(αι)] § 125.

358 sq. ἐπεί χ'(κε) et αἴ κ'(ε)] § 326.

362. ἐϋπλοΐην] *mare placidum*, ventis non turbatum. Idem dicitur πλοῦσ (Thuc. III 3 § 5 Eur. Iph. Taur. 1412 sq.); opp. ἄπλοια sive *tempestas procellosa* (Thuc. III 85 § 6 IV 4 § 1 Aesch. Ag. 188 coll. 146 sq. al.), quae vox apud Hom. non invenitur, sed de re cf. μ 313 sqq. δ 351 sq. al. — ἐνοσίγαιοσ] § 21.

363. Cf. Z 290 – 292.

364. ἐνθάδε ϝέρρων] cf. Θ 239.

366. ἐϋζώνουσ] cf. B 479.

367. ἅσσ' ἔλαχόν γε] *quae quidem sorte ducta accepi*, ut ignavissimus quisque; at id quod honoris causa a duce exercitus (cf. vs. 331) mihi datum fuerat γέρασ, id improbus ille dux ipse mihi abstulit rursus! Cf. A 298 – 300.

εἴ τινά που Δαναῶν ἔτι ϝέλπεται ἐξαπατήσειν,
αἰὲν ἀναιδείην ἐπιϝειμένοσ. οὔ κεν ἐμοί γε 372ᵃ cf. *A* 149
τετλαίη, κύνεόσ περ ἐών, εἰσ ὦπα ϝιδέσθαι.
οὐδ' ἔτι ϝοι βουλὰσ συμφράσσομαι, οὐδέ τι ϝέργον·
ἐκ γὰρ δή μ' ἀπάτησε καὶ ἤλιτεν. οὔ κεν ἔτ' αὖτισ
ἐξαπάφοιτο ϝέπεσσι· ϝάλισ δέ ϝοι. ἀλλὰ ϝέκηλοσ
ϝερρέτω· ἐκ γάρ ϝοι φρένασ εἵλετο μητιέτα Ζεύσ. 377 cf. *Z* 234
ἐχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα, τίω δέ μιν ἐν καρὸσ αἴσηι.
οὐδ' εἴ μοι δεκάκισ καὶ ἐϝεικοσάκισ τόσα δοίη, 379 cf. *X* 349
ὅσσα τέ ϝοι νῦν ἐστι καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο, 380 cf. *χ* 62
οὐδ' ὅσ' ἐσ Ὀρχομενὸν ποτινίσσεται, οὐδ' ὅσα Θήβασ
Αἰγυπτίασ, ὅθι πλεῖστα δόμοισ' ἒν κτήματα κεῖται, 382 cf. *δ* 127
αἵ θ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστασ
ἀνέρεσ ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι,
οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη ὅσα ψάμαθόσ τε κόνισ τε,
οὐδέ κεν ὧσ ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει' Ἀγαμέμνων,
πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λώβην.
κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονοσ Ἀτρεΐδαο,

---

372. *οὔ κεν* § 326] *οὐκ ἂν* Par. 2767 al., *οὐδ' ἂν* *Ω*. || 374. *τι* Knight] *μὲν*. || 375. *οὔ κεν* § 326] *οὐκ ἂν*. || 377. (*ϝ*)*οι* A] *εὗ* C D T. Eadem varietas *Y* 464 *Ω* 293, 311; cf. *Z* 234 et § 92. || 379. *καὶ ἐϝεικοσάκισ* Bentley] *τε καὶ εἰκ*. || 381. *οὐδ' . . . οὐδ'*] *ἠδ' . . . ἠδ'* A, *οὐδ' . . . ἠδ'* L (cf. *O* 409). — *Ὀρχομενὸν*] *Ἐρχ*. l. a. in A (sic urbs ab ipsis incolis vocabatur). Cf. *B* 511. || 382. *ὅθι*] *ἧι* l. a. in A. || 383 sq. Spurii? cf. comment. || 383. *ἑκάστασ*] sic Ar., *-ην* l. a. ant., *-ηι* D. Neglectum est *ϝ*. || 386. *πείσει'*(*ε*) Barnes] *πείσει*. Cf. *χ* 63 et § 113. Eadem res est *Y* 102.

371, 375 sq. ἐξαπατήσειν, ἀπάτησε, ἐξαπάφοιτο] cf. vs. 344.

372. ἀναιδείην ἐπιϝειμένοσ] cf. A 149. — et 375. οὔ κεν] § 326.

376. -φοιτο ϝέπεσσι] -φοιτ' ἐπέεσσι Ω. — ϝάλισ δέ ϝοι] *sufficiunt quae hactenus fecit*: novam occasionem ei non praebebo equidem! Cf. οὐ ϝάλισ ὅττι . . .; vel ὡσ . . .; Ε 349 Ψ 670 Ρ 450 β 312, οὐκ ἀγαπᾶισ ὃ . . .; φ 289, ἦ ὄνοσαι ὅτι . . .; Δ 539 al.

— ϝέκηλοσ | ϝερρέτω] *pereat modo, in malam rem quominus abeat ne repugnet!* Irridentis nunc est ϝέκηλοσ, ut quod apud comicum de Megarensibus esurientibus dicitur: eos πράττειν ὅπωσ τάχιστα καὶ κάκιστα ἀπόλωνται (Ar. Ach. 755 sq.).

378. ἐν καρὸσ αἴσηι] *tantum quantum floccum.* Vox κάρ †, quae ad verbum κείρειν videtur referenda; cf. οὐδ' ἀκαρῆ Ar. Vesp. 541 al.

382. Aegypti in Iliade alibi non fit mentio, in Odyssea saepius. De vocis Αἰγυπτίασ syllaba secunda cf. § 28.

384. ἐξοιχνεῦσι] § 7 et 191. In bellum cum itur, e singulis Thebarum Aegyptiarum portis centum currus bellici prodeunt: aliquanto igitur quam Troia ea urbs et maior est et potentior. — Sed versus 383 sq. postmodo additi videntur (del. Heyne).

οὐδ' εἰ χρυσείηι Ἀφροδίτηι κάλλοσ ἐρίζοι,
ϝέργα δ' Ἀθηναίηι γλαυκώπιδι ϝισοφαρίζοι·
οὐδέ μιν ὧσ γαμέω. ὃ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἑλέσθω,
ὅσ τίσ ϝοί τε ϝέϝοικε καὶ ὃσ βασιλεύτερόσ ἐστι.
αἲ γάρ κεν σαόωσι θεοὶ καὶ ϝοίκαδ' ἵκωμαι,
Πηλεύσ θήν μοι ἔπειτα γυναῖκά γε μάσσεται αὐτόσ!
πολλαὶ Ἀχαιίδεσ εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε, 395b = λ 496
κοῦραι ἀριστήων, οἵ τε πτολίεθρα ῥύονται·
τάων ἥν κ' ἐθέλωμι φίλην ποιήσομ' ἄκοιτιν. 397a cf. 146
ἔνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸσ ἀγήνωρ,
γήμαντι μνηστὴν ἄλοχον, ϝεϝικυῖαν ἄκοιτιν,
κτήμασι τέρπεσθαι τὰ γέρων ἐκτήσατο Πηλεύσ.
οὐ γὰρ ἐμοὶ ψυχῆσ ἀντάξιον οὐδ' ὅσα φασὶ
Ϝίλιον ἐκτῆσθαι, ἐῢ ναιόμενον πτολίεθρον, 402 cf. A 164
οὐδ' ὅσα λάϊνοσ οὐδὸσ ἀφήτοροσ ἐντὸσ ἐϝέργει

---

403 *τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνησ, πρὶν ἐλθέμεν' υἷασ Ἀχαιῶν,* 403 = X 156

---

392. *τε ϝέϝοικε* Heyne] *τ' ἐπέοικε.* || 393. **αἲ γάρ κεν σαόωσι*] *ἢν γάρ δή με σόωσι* (*σάωσι* Apio, *σοῶσι* Tyrannio). Cf. § 326 et 191. || 394. *γε μάσσεται* Ar.] *γαμέσσεται Ω.* Cf. § 3. || 397. *ἐθέλωμι* Ar.] *-οιμι Ω.* || 398. *πολλὸν*] *πολλὰ* Ahrens. || 399. *γήμαντι*] sic Ar., *-ντα* a. ant. || 401. *ἐμοὶ*] sic Ar., *ἐμῆσ* G L. || 403. *Delevimus ex X petitum. Apta non sunt: *„etiamsi mihi dentur quae ... dari non iam possint".*

---

392. ϝέϝοικε] *convenit.* Item vs. 399 ϝεϝικυῖαν *quae mihi conveniat*, κατ' ἐμαυτὸν οὖσαν.

— βασιλεύτεροσ] quam sum ego. Non serio, ut ipse Agamemnon vs. 160, sed cum risu amaro Achilles Agamemnone inferiorem se ait.

394. *Ipse Peleus videlicet mulierem aliquam mihi petet.* Etiam non iuvante Agamemnone Achilli uxorem praebere poterit pater! Irridentis et dona a duce tam benevole tam liberaliter oblata prorsus contemnentis sunt particulae θην et γε et verbum μαίεσθαι ita adhibitum (ut si nos dicamus: *voor mij weten op te schommelen*).

395. ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε] *in patris mei dicione, in Hellade Achiva et in Phthia.* Cf. vs. 447 sq.

399. μνηστὴν ἄλοχον] *uxorem quam sponte mea petiverim*, non oblatam.

— ϝεϝικυῖαν] cf. vs. 392.

401–403. Cf. Ω 544–546.

403 et 408. ἐλθέμεν'(αι)] § 125.

404 sq. *Neque quam multa in Pythone saxosa celat limen lapideum Apollinis iaculatoris.* Cf. θ 80. Non *aedem* poeta cogitavit (cf. A 39), sed *antrum sacrum*, quale Apollinis fuit e. g. in arce Athenarum vel quale Maiae fuit antrum Cyllenium, id quoque thesauros ingentes continens, qui celebrantur h. Merc. 246—251. Illo aevo si qui νηοὶ Apollini Pythio identidem sunt structi, δάφνησ illi fuerunt sive *e lauri ramis compositi* (cf. Paus. X 4 § 5), neque dubium videtur quin ipsa caverna dei δάφνηισι κατηρεφὴσ fuerit, ut Cyclopis (ι 183). Sed poeta recentior, cui hymnus Apollinis Pythii

Φοίβου Ἀπόλλωνοσ, Πυθοῖ ἔνι πετρηέσσηι.
ληϊστοὶ μὲν γάρ τε βόεσ καὶ ϝίφια μῆλα,
κτητοὶ δὲ τρίποδέσ τε καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα·
ἀνδρὸσ δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθέμεν οὔτε ληϊστὴ
οὔθ' ἑλετή, ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκοσ ὀδόντων. 409ᵇ = κ 328
μήτηρ γάρ τέ μέ φησι θεά, Θέτισ ἀργυρόπεζα,
διχθαδίασ Κῆρασ φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε. 411ᵇ = Ν 602
εἰ μέν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
ὤλετο μέν μοι νόστοσ, ἀτὰρ κλέοσ ἄφθιτον ἔσται·
εἰ δέ κε ϝοίκαδ' ἴωμι φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν,
ὤλετό μοι κλέοσ ἐσθλόν, ἐπὶ δϝηρὸν δέ μοι αἰὼν
ἔσσεται, οὐδέ κέ μ' ὦκα τέλοσ θανάτοιο κιχήηι. 416ᵇ cf. ρ 476
καὶ δέ κε τοῖσ' ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην 417 cf. 684
ϝοίκαδ' ἀποπλείειν, ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ 418-420 = 685 sqq.
Ϝιλίου αἰπεινῆσ· μάλα γάρ ϝεθεν εὐρύϝοπα Ζεὺσ
χεῖρα ἑϝὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
ἀλλ' ὗμεσ μὲν ἰόντεσ ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν

---

405. *Φοίβου*] *νηοῦ* Zen. — *Πυθοῖ*] *Πυθῶν'* Bekker (cf. *B* 519 *λ* 581 et § 77). || 414. *ἴωμι* Nauck] *ἵκωμαι Ω*, quo servato pro *φίλην* Bentley coniecit *ἐμήν*, Heyne *ἰὼν* (coll. *ξ* 153). || 416. *κιχήηι*] *κιχείη(ι) Ω*; cf. § 122. Versum Zen. om., Ar. —— || 420. *ἑϝήν*] *θ' ἑήν* (et mox *τε λαοί*) Bentley, item vs. 687. Cf. § 44.

---

debetur, cuiusmodi νηόν mente sibi informaverit Apollini a Trophonio et Agamede structum, pro certo quidem effici nequit, veram tamen aedem ille videtur voluisse (h. Ap. 285—299). — Vox ἀφήτωρ † (a verbo ἀφιέμεναι).

407. ἵππων . . . κάρηνα] item βοῶν κάρηνα Ψ 260, νεκύων κάρηνα (Λ 158, 309) κ 521, 536 λ 29, 49, κεφαλαί Φ 336.

408. Infinitivus finalis ἐλθέμεναι ab adiectivis verbalibus suspenditur nunc, ut saepe a verbis finitis.

— οὔτε ληϊστὴ | οὔθ' ἑλετή] bis fere idem, nam sono magis quam vi differunt ληΐζεσθαι et αἱρέειν. Cf. Χ 203 et de adiectivi ληϊστή syllaba initiali § 17.

409. ἕρκοσ ὀδόντων] cf. Δ 350.

410—416. Cf. Α 352 sq. — Similia Euchenori Corinthio praedixit pater vates (cf. Ν 666—670).

410 sq. με . . . Κῆρασ φερέμεν] obiecti accusativus more solito praemittitur accusativo subiecti (cf. vs. 315): διχθάδιαι Κῆρέσ με φέρουσι θάνατόνδε, i. e. οἴσουσι, est enim hoc praesens vaticinantium, de quo cf. Θ 246. *Duo fata diversa me manent.*

413 et 415. ὤλετο . . . μοι] i. q. αἴσιμόν μοί ἐστι . . . ὀλέσθαι (ut vs. 245 est dictum). Cf. Θ 246.

417. δέ κε] § 326.

418. τέκμωρ | Ϝιλίου] cf. Η 30.

420. Cf. Δ 249 et de hiatu χεῖρα ἑϝήν § 44.

421. ὗμεσ] § 92.

ἀγγελίην ἀπόφασθε, — τὸ γὰρ γέρασ ἐστὶ γερόντων, — 422ᵇ = Δ 323
ὄφρ' ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
ἥ κέ σφιν νῆασ σαόηι καὶ λαὸν Ἀχαιῶν 424 cf. 681
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῆισ'· ἐπεὶ οὔ σφισιν ἥδε γ' ἑτοίμη,
ἣν νῦν ἐφράσσαντο, ἐμεῖ' ἀπομηνίσαντοσ. 426ᵇ = Τ 62
Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἧμι μένων κατακοιμηθήτω,
ὄφρα μοι ἐν νήεσσι φίλην εἰσ πατρίδ' ἕπηται 428 sq. cf. 691 sq.
αὔριον, αἴ κ' ἐθέληισιν· ἀνάγκηι δ' οὔ τί μιν ἄξω."
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆι, 430-432 cf. Θ 28 sqq.
μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶσ ἀπέϝειπε.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέϝειπε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ
δάκρυ' ἀναπρήσασ, περὶ γὰρ 'δϝίε νηυσὶν Ἀχαιῶν· 433ᵃ = β 81, 433ᵇ = Δ 557
„εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσί, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
βάλλεαι, οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ θοῆισι
πῦρ ἐθέλεισ ἀΐδηλον, ἐπεὶ χόλοσ ἔμπεσε θυμῶι, 436ᵇ = Ξ 207, 306 cf. Π 206
πῶσ κεν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκοσ, αὖθι λιποίμην 437 cf. 444

424. σαόηι Nauck] τε σόηι Ω (quae nihili est forma pro σαῶι vel σαοῖ); cf. σόηισ vs. 681. || 433. δάκρυ'(α)] sic, non δάκρυ, scribendum h. l. et Σ 124 β 81 λ 530; nam singularem numerum poeta eodem quidem sensu quo pluralem adhibuit (Α 357 Β 269 al.), sed hiatus post δάκρυ admittendus non videtur.

423—426. Cf. vs. 347.

423. ἀμείνω] § 85.

425. Irridentis verba: *optimum profecto consilium inierunt principes, cui non nisi una haec res obstat, quod ego obtemperare iis nolo.* De adi. ἑτοῖμοσ cf. Ξ 53.

426. ἐμεῖ'(ο)] § 92. — ἀπομηνίσαντοσ] cf. Β 772.

427—429. Denuo quoniam principes erant deliberaturi, res ferebat ut etiam Phoenix ad eos rediret, dein in suum ipsius tabernaculum abiret cubitum; non enim in Achillis tabernaculo dormire solebat (cf. vs. 658 sqq.). Sed Achilles eum iubet apud se manere, ut primo mane se comitetur in patriam redeuntem. Non inanes autem fallacesve minas nunc iacit iuvenis, sed ex animi sententia loquitur. Nempe cum legati eum Agamemnonis verbis supplices adierunt, denuo efferbuit ira diu fota et per turpem horum dierum inertiam perpetuo aucta (cf. Α 491 sq.); qua eo adductus est ut non solum dona oblata contemtim recusaret, sed et cum suis quam primum abiturum se profiteretur. Mox vero magis dubitanter: „cras deliberabimus" ait „placeatne abire an manere" (vs. 619; cf. etiam vs. 650—656), et plane vincet consilium honestius per quietem nocturnam. Sic etiam tum cum adempta ei est Briseis, „in patriam redibo!" clamabat furore abreptus (Α 169—171), nec tamen rediit, sed mansit ubi manere iubebant pudor et laudis studium (cf. vs. 412—415).

427. ἧμι] § 92.

429. αἴ κ'(ε)] § 326.

437. κεν] § 326.

οἶοσ! σοὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺσ
ἤματι τῶι ὅτε σ' ἐκ Φθίησ Ἀγαμέμνον' ἔπεμπε, 439 = 253
νήπιον, οὔ πω ϝειδόθ' ὁμοιίοο πτολέμοιο 440 sq. cf. δ 818
οὐδ' ἀγορῆσ, ἵνα τ' ἄνδρεσ ἀριπρεπέεσ τελέθουσι.
τούνεκά με προέηκε διδασκέμεναι τάδε πάντα,
μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι πρηκτῆρά τε ϝέργων.
ὦσ ἄρ' ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκοσ, οὔ κ' ἐθέλοιμι 444 cf. 437
λείπεσθ', οὐδ' εἴ πέρ μοι ὑποσταίη θεὸσ αὐτὸσ
γῆρασ ἀποξύσασ θήσειν νέον ἡβάοντα, 446ᵃ cf. h. Ven. 225
οἷον ὅτε πρῶτον 'λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
φεύγων νείκεα πατρὸσ Ἀμύντοροσ Ὀρμενίδαο,
ὅσ μοι παλλακίδοσ πέρι 'χώσατο καλλικόμοιο,
τὴν αὐτὸσ 'φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν,
μητέρ' ἐμήν· ἣ δ' αἰὲν ἔμ' ἐλλισσέσκετο γούνων

---

438. *ἔπεμπε*] *ὄπαζε* vHerwerden (cf. *Ω* 461 al. et *Ψ* 360). || 440. *ὁμοιίοο πτολέμοιο* § 59] *-ίου π(τ)ολέμοιο.* || 441. **ἀγορῆσ*] *-ρέων* (vel *-ράων*). Cf. § 56 et ad *Γ* 273. Singulari aptius opponitur singularis (cf. *Α* 490 *Β* 370 *Δ* 400 *Ι* 33 *Ο* 283 *Σ* 106); adverbium *ἵνα* alibi apud Hom. plurali non iungitur. || 444. **ὦσ ἄρ' . . . οὔ κ'(ε)*] *ὡσ ἂν . . . οὐκ.* Cf. § 326. || 445. *πέρ* Nauck] *κέν.* Cf. *Ζ* 50. || 447. *οἷον*] *τοῖον* Zen. — *Ἑλλάδα καλλιγύναικα*] *Ὀρμένιον πολύμηλον* Demetrius Scepsius, *Ὀρμένιον πολύπυρον* l. a. apud Eust. ad *Β* 734; cf. comment.

---

440 sq. Iuvenis admodum et fere puer Achilles in bellum abiit. Cf. Α 352 sq.

440. ὁμοιίοο] cf. Δ 315.

444. ὦσ] hoc adverbium etiam Χ 348 sic enuntiatum aperit.

446. ἀποξύσασ] id fere quod ἀποψήσασ, ut *sordes* (cf. Herod. Mim. IV 17), vel quod ἀπολεπίσασ, ut anguis *exuvias* (cf. Aristot. Hist. Anim. V 15 § 6 Aristoph. Pac. 336 Lys. 670 al.). Proprium sensum verbum obtinet Ζ 269.

— ἡβάοντα] § 190 sq.

447 sq. *Amyntoris* igitur regnum poeta collocavit in Thessaliae regione meridionali, cui *Hellas* nomen erat. At *Pelei* regni haec pars dicitur Β 683 sq. Ι 395 Π 595 λ 496. Quae ita inter se conciliari possunt ut Amyntoris civitatem Pelei dicioni subditam fuisse statuamus; sed non concinit Κ 266, ubi Amyntor Ormeni filius *Eleone* habitasse dicitur, haec enim *Boeotiae* fuit urbs. Cf. Β 500 et similis ambiguitas Η 136—150. — *Ormenium* urbs quoniam sita fuit in Thessalia septentrionali (Β 734), fuere qui illud nomen in nostrum locum coniectura audaciore inveherent; sed potius statuendum est *Eleonis* nomen, ut aliarum urbium, e Thessalia in Boeotiam esse translatum ante poetae nostri aetatem (cf. Β 494). Recentiorem vero sensum voci Ἑλλάδι quominus h. l. vel vs. 478 tribuamus (cf. α 344), obstat contextus; non enim Graeciae partem alteram sed certam aliquam regionem nunc a Phoenice indicari oportet.

451. De gestu supplicantium cf. Α 500.

παλλακίδι προμιγήμεν', ἵν' ἐχθήρειε γέροντα.
τῆι 'πιθόμην καὶ ἔρεξα· πατὴρ δ' ἐμὸσ αὐτίκ' ὀϊσθεὶσ
πολλὰ κατηράετο, στυγερὰσ δ' ἐπεκέκλετ' Ἐρινῦσ,
μή ποτε γούνασ' ἐμοῖσιν ἐφέσσεσθαι φίλον υἱὸν 455 cf. π 443
ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα. θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαράσ,
457 *Ζεύσ τε καταχθόνιοσ καὶ ἐπαινὴ Περσεφόνεια.* 457ᵇ cf. 569
462 *ἔνθ' ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸσ* 462ᵇ cf. N 280
πατρὸσ χωομένοιο κατὰ μέγαρα στροφάεσθαι.
ἦ μὲν πολλὰ ϝέται καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶσ ἐόντεσ
αὐτόθι λισσόμενοι κατερήτυον ἐν μεγάροισι, 465ᵇ cf. ι 31
πολλὰ δὲ ϝίφια μῆλα καὶ εἰλίποδασ ϝέλικασ βοῦσ 466 = Ψ 166; 466ᵇ = α 92 ι 46

---

458 *τὸν μὲν ἐγὼ 'βούλευσα κατακτάμεν' ὀξέϊ χαλκῶι·* 458ᵃ = ι 299
ἀλλά τισ ἀθανάτων 'τρέψε φρένασ, ὅσ ῥ' ἐνὶ θυμῶι
δήμου ἔθηκε φάτιν καὶ ὀνείδεα πόλλ' ἀνθρώπων, 460 cf. Z 351
ὡσ μὴ πατροφόνοσ μετ' Ἀχαιοῖσιν καλεοίμην.

---

452. *γέροντα*] *-ντι* l. a. in T (cf. δ 105). ‖ 453. *'πιθόμην καὶ ἔρεξα*] *οὐ πιθόμην οὐδ' ἔρξα* Aristodemus Nysaeensis, bonorum morum maiorem curam habens videlicet quam metri aut contextus; cui praeiverat quadamtenus Euripides insontem fingens Phoenicem. Similis varietas lectionis est N 658. Alterum verbum fortasse *ἔϝερξα* est scribendum (cf. § 224²). ‖ 455. *γούνασ' ἐμοῖσιν* l. a. ant.] *-σιν οἷσιν* Ω. — *ἐφέσσεσθαι*] sic Ar., *-σσασθαι* D, *-ζεσθαι* C. ‖ 457. *ἐπαινὴ*] *ἐπ' αὐτῶι* l. a. in T. ‖ 458—461. Om. Ω, affert Plutarchus Mor. 26 *f* (vs. 459 sq.ᵇ etiam Coriolan. 229 *b*, vs. 461 Mor. 72 *b*), qui ab Aristarcho perhibet eiectos esse ne quid detrimenti inde caperent mores iuventutis. Immo Ar. in quibusdam libris olim inventos non recepisse censendus est (cf. Ludwich Arist. I 73 II 479). Colorem habent Homericum, et per se non esse vituperandos suo iure ait Plutarchus; sed hoc loco molesti sunt potius quam necessarii. ‖ 459. *'τρέψε φρένασ*] *παῦσεν χόλον* Plut. Mor. 26 *f*. — *ῥ'(α)* Plut. Cor. 229 *b*] *γ'* idem Mor. 26 *f*; an **μ'(οι)*? Cf. § 13. ‖ 462. *ἔνθ' ἐμοὶ* A D] *ἔνθα μοι* C T. ‖ 464. *ἀμφὶσ ἐόντεσ*] sic Ar., *ἀντιόωντεσ* Dionysius Thrax, *ἐγγὺσ ἐόντεσ* l. a. in H. Cf. Ω 488 γ 486.

---

452. προμιγήμεν'(αι)] § 125. Intellege: *ante patrem.*

454. κατηράετο] § 191.

— Ἐρινῦσ] *pietatis* et omnino *legum naturae vindices*; cf. I 571 O 204 T 259, 418 Φ 412 β 135 (γ 270 sq.) λ 280 ρ 475. Aliter Erinyum nomen usurpatum est T 87 o 234, quibus locis *saevam* tantum *Necessitatem* significat, et υ 78, ubi „Erinysin tradere" id quod „in sedes mortuorum abripere" valet.

455 sq. Cf. E 408 et de locutione ἐπὶ γούνασι ἐφέσσασθαι τ 401.

456 sq. De re cf. Γ 278. Iuppiter καταχθόνιοσ †, χθόνιοσ dictus Hes. Oper. 465 Soph. Oed. C. 1606. A quo deo nomine magis quam re discrepant *Dis* (cf. vs. 569) et *Neptunus* γαιήϝοχοσ. Proserpinae epitheton ἐπαινή sive *horrenda* (= αἰνή) redit I 569 κ 491, 534, 564 λ 47.

463. στροφάεσθαι] § 191 et 248.

464. ἀμφὶσ ἐόντεσ] *intercedentes* (inter me et propositum), *obstantes mihi.* Item Ω 488; cf. atticum: ἐγένετό μοί τι μεταξύ *intercessit aliquid* et γ 486.

465. αὐτόθι] § 322.

ἔσφαζον, πολλοὶ δὲ σύεσ θαλέθοντεσ ἀλοιφῆι — 467b sq. = Ψ 32 sq.
εὑόμενοι 'τανύοντο διὰ φλογὸσ Ἡφαίστοιο,
πολλὸν δ' ἐκ κεράμων μέθυ 'πίνετο τοῖο γέροντοσ.
εἰνάνυχεσ δέ μοι ἀμφ' αὐτῶι παρὰ νύκτασ ἴαυον·
οἳ μὲν ἀμειβόμενοι φυλακὰσ ἔχον, οὐδέ ποτ' ἔσβη
πῦρ, ἕτερον μὲν ὑπ' αἰθούσηι ἐϋερκέοσ αὐλῆσ, — 472b cf. φ 389 χ 449
ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμωι, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων.
ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη μοι ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή, — 474a cf. h. Cer. 51; 474b = Θ 488
καὶ τότ' ἐγὼ θαλάμοιο θύρασ πυκινῶσ ἀραρυίασ
ῥήξασ ἐξῆλθον καὶ ὑπέρθορον ἑρκίον αὐλῆσ,
ῥεῖα, λαθὼν φύλακάσ τ' ἄνδρασ δμωιάσ τε γυναῖκασ.
'φεῦγον ἔπειτ' ἀπάνευθε δι' Ἑλλάδοσ εὐρυχόροιο,
Φθίην δ' ἐξικόμην ἐριβώλακα, μητέρα μήλων, — 479b cf. Δ 222
εἰσ Πηλῆα ϝάναχθ'· ὃ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο, — 480b cf. β 387 ξ 54 υ 372 ψ 314
καί μ' ἐφίλησ' ὡσ εἴ τε πατὴρ ϝὸν παῖδα φιλήσηι
μοῦνον τηλύγετον πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσι,
καί μ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολὺν δέ μοι ὤπασε λαόν,
'ναῖον δ' ἐσχατιὴν Φθίησ, Δολόπεσσι ϝανάσσων.
καί σε τοσοῦτον ἔθηκα, θεοῖσ' ἐπιϝείκελ' Ἀχιλλεῦ,

---

472. ὑπ'] ἐν Ar.

---

467. σύεσ] cf. T 197.

468. εὑόμενοι] *dum adurebantur setae.* Quod sub divo factum quivis intellegit. Cf. β 300 ξ 426 et εὔστρα Ar. Eq. 1236.

469. ἐκ κεράμων] ἐκ τῶν πίθων (cf. E 387 et ψ 305). Item postea κεράμια = ἀμφορείδια sive στάμνια οἴνου (e. g. Menandr. Sam. 88). Dolia complura siccata sunt.

470. εἰνάνυχεσ] adv. sive neutrum sing. †; quod ad exemplum vocis εἰνάϝετεσ (Σ 400 al., a stirpe ϝετεσ) est deformatum.

472 sq. Et in aula, ubi hospitum erant cubilia (cf. Ω 643—650), fuit ignis, et ante forem cubiculi ipsius Phoenicis, de quo cubiculo cf. quae ad α 425 sq. sunt observata.

476. ἑρκίον αὐλῆσ] *murum quo aula a via publica secludebatur*; item σ 102. Cf. τειχίον sive *paries* π 165 al.

478. Ἑλλάδοσ] cf. vs. 447.

479. μητέρα μήλων] cf. I 141.

481 sq. Cf. imago π 17 sqq.

482. τηλύγετον] cf. Γ 175.

484. *Dolopum* apud H. non nisi h. l. fit mentio; cf. Herodot. VII 132.

485—495. *Te pro filio habui; matris loco tibi fui, non enim aderat vera mater quae te nutriret* (cf. A 358). — Phoenix igitur Achillem ἔθρεψε, Chiron autem eum quaedam διδάξαι dicitur Λ 832 (ut patrem Peleum? Cf. Π 143 sq.). Quem etiam nutrivisse eum et omnino educasse ait Pindarus, antiquum aliquod poema sequi se professus, Nem. III 75—111; item Euripides Iph. Aul. 708—710. Phoenix vero Homericus non τροφεὺσ tan-

ἐκ θυμοῦ φιλέων, ἐπεὶ οὐκ ἐθέλεσκεσ ἅμ' ἄλλωι
οὔτ' εἰσ δαῖτ' ἴμεναι οὔτ' ἐν μεγάροισι πάσασθαι,
πρίν γ' ὅτε δή σ' ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γούνεσσι καθέσσασ 488 sq. cf. π 443 sq.
ὄψοι' ἄσαιμι προταμὼν καὶ ϝοῖνον ἐπισχών.
πολλάκι μοι κατέδευσασ ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα
ϝοίνου ἀποβλύζων ἐν νηπιίηι ἀλέγεινῆι.
ὣσ ἐπὶ σοὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα, 492 cf. Ψ 607 492^{b} = ε 223 θ 155
τὰ φρονέων, ὅ μοι οὔ τι θεοὶ γόνον ἐξετέλειον 493^{b} cf. δ 7
ἐξ ἐμέ'· ἀλλὰ σὲ παῖδα, θεοῖσ' ἐπιϝείκελ' Ἀχιλλεῦ,
'ποιεόμην, ἵνα μοί ποτ' ἀϝεικέα λοιγὸν ἀμύνηισ. 495^{b} = Π 32
ἀλλ' Ἀχιλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν· οὐδέ τί σε χρὴ
νηλεὲσ ἦτορ ἔχειν. στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί,
τῶν περ καὶ μείζων ἀρετὴ τιμή τε βίη τε·
καὶ μὲν τοὺσ θυέεσσι καὶ εὐχωλῆισ' ἀγανῆισι
λοιβῆι τε κνίσηι τε παρατροπάουσ' ἄνθρωποι.

---

501 *λισσόμενοι, ὅτε κέν τισ ὑπερβήηι καὶ ἁμάρτηι.*

---

486. *ἐθέλεσκεσ*] *-σκον* Duentzer (obstat *ἐγώ* vs. 488). || 488. *γούνεσσι* Ar. A T] *-να(σ)σι* Ω. — *καθέσσασ* § 220^2] *καθί(σ)σασ*. || 498. Om. Plat. Rep. 364 *d.* || 499. *μὲν τοὺσ θυέεσσι*] *τοὺσ μὲν θυσίαισι* Plat. l. l. || 500. *λοιβῆι . . . κνίσηι*] *-βῆσ . . . σησ* l. a. in A. || 501. Del. Duentzer (cum vs. 498—500). Cf. comment.

---

tum Achillis sed et διδάσκαλοσ est cogitandus. — Arte iungenda sunt verba: τὰ φρονέων, ὃ . . . ἀλλὰ κτέ. (vs. 493 — 495), *haec mecum reputans, proprium mihi non esse filium, sed te pro filio mihi esse.*

486 — 489. Neglegentior est verborum structura. *Semper mecum te habui,* ait Phoenix, *sive ad epulas aliquas eundum esset, sive in ipsis Pelei aedibus cenaremus; neque contentus eras nisi in genibus meis sedenti carnium mearum primam offam praeberem ego et e poculo meo gustare te sinerem.* Distinguuntur δαῖσ sive *epulae* et δεῖπνον sive *cena quotidiana*, quae *domi* fiebat. Simillima de Eurymacho puerulo ab Ulixe comiter excepto narrantur π 442 — 444; praeterea cf. Hector filiolum genibus insidentem medulla et adipe nutriens (X 489 — 491).

487. ἴμεναι] § 125.

494. ἐμέ'(ο)] § 92.

495. 'ποιεόμην] § 191.

— ἀμύνηισ] cf. A 158.

497. στρεπτοὶ] *qui flecti possint.* Item O 203, aliter Y 248. Cf. ἀκεστόσ N 115.

499. θυέεσσι] cf. Z 270.

501. λισσόμενοι] *obsecrandi* sive *optandi* hoc verbo (§ 220^1) apud Homerum non nisi mortales *ab aliis mortalibus* (vel caelites ab aliis caelitibus, e. g. A 502) aliquid petentes designantur. Postea demum, ut in spurio hoc versu, abiit in *precandi* notionem latius patentem (h. Ven. 185 Herodot. VI 61 al.), item forma brevior et recentior λίτεσθαι (h. XV 5 Ar. Thesm. 313 al.). Cf. germ. *bitten-beten*, gall. *prier*.

καὶ γάρ τε Λιταί εἰσι Διὸσ κοῦραι μεγάλοιο,
χωλαί τε ῥυσαί τε παραβλῶπέσ τ' ὀφθαλμώ,
αἵ ῥά τε καὶ μετόπισθ' Ἀάτησ ἀλέγουσι κιοῦσαι.
ἡ δ' Ἀάτη σθεναρή τε καὶ ἀρτίποσ, οὕνεκα πάσασ
πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν
βλάπτουσ' ἀνθρώπουσ· αἱ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω.
ὃσ μέν τ' αἰδέσεται κούρασ Διὸσ ἆσσον ἰούσασ,
τὸν δὲ μέγ' ὤνησαν καί τ' ἔκλυον εὐξαμένοιο·
ὃσ δέ κ' ἀνήνηται καί τε στερεῶσ ἀποϝείπηι,
λίσσονται δ' ἄρα ταί γε Δία Κρονίωνα κιοῦσαι
τῶι Ἀάτην ἅμ' ἕπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶσ ἀποτίσηι.
ἀλλ' Ἀχιλεῦ, πόρε καὶ σὺ Διὸσ κούρηισιν ἕπεσθαι

503. *ὀφθαλμώ* C[2]] *-μῶν* A C[1] D T (cf. *E* 659). || 506. *φθάνει*] *φθανέει* Zen. (item *Φ* 262). Cf. *B* 436. || 509. *εὐξαμένοιο*] *εὐχομένοιο* Ar. HL. Cf. *Λ* 381, 453 *Π* 236, 531 (*T* 257) *φ* 211.

502. *Nam etiam Preces sunt filiae Iovis.* Iuppiter non solum ξείνιοσ est et ἱκέσιοσ, sed etiam λιτάσ curat; neque *hospites* vel *supplices* neglegit neque eos qui ut sibi *ignoscatur* petunt. Particula γάρ ad versum 497 pertinet.

503—512. Sequitur imago allegorica, quacum cf. quae de *Culpa* dicuntur T 91—94 et quae de *Laudis studio* Δ 442 sq.; etiam quod *claudus* dicitur Vulcanus deus flammae vacillantis (cf. A 607) huc facit, nec non *fel iratis melle dulcius* dictum Σ 108—110. Praeterea cf. Herodot. VI 86 Hes. Scut. 264 sqq.; sed quod nostro loco sit consimile carmina epica nihil habent. Qui subito animi affectu (Ἀάτηι) abreptus peccavit, is postquam resipuit, non alacer hilarusve sed tardo gressu, fronte corrugata, limis oculis adit eum quem iniuria affecit, ut sibi ignoscat rogaturus; a quo si comiter accipitur, bene est, spretas vero preces numina ulciscuntur.

504 sq. Ἀάτη(σ)] Ἄτη(σ) Ω.

— ἀλέγουσι] sine negatione non nisi h. l. et ε 268. *Curam habent, sollicitae sunt de re componenda.*

505. οὕνεκα] inversa potius ratione dixerit quispiam: quia pernix est, facile antevertit Preces; sed poetae haec est mens: Culpam pernicem *fingi* sive *allegorice dici* propterea quod Preces antevertat.

511. ταί γε] magnam vim habet pronomen: *si quis Preces inclementer renuit, at illae ad Iovem precantur.* Frustra supplicavit homo quem paenitebat delicti: at illae patrem deorum non frustra adibunt.

512. τῶι] *illi,* ut antea viro qui veniam iam petiit.

— Ἀάτην] Ἄτην Ω.

513 sq. *Tu quoque deabus praebe honorem, qui et aliis cor movet.* Agamemnonem, postquam resipuit ut sibi ignoscatur humiliter petentem, — et rex tamen est potentissimus te senior! — ne aspernare. — Debitus Precibus honor solvitur cum supplicanti ignoscit quis et in gratiam cum eo redit. Verbum ἕπεσθαι poterat abesse.

τιμήν, ἤ τ' ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει νόον ἐσθλῶν.
εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὄπισθ' ὀνομάζοι
Ἀτρεΐδησ, ἀλλ' αἰὲν ἐπιζαφέλωσ χαλεπαίνοι,
οὔ κεν ἐγώ γέ σε μῆνιν ἀπορρίψαντα κελοίμην 517 cf. *Ω* 297
Ἀργεΐοισιν ἀμυνέμεναι, χατέουσί περ ἔμπησ·
νῦν δ' ἅμα τ' αὐτίκα πολλὰ διδοῖ, τὰ δ' ὄπισθεν ὑπέστη,
ἄνδρασ δὲ λίσσεσθαι ἐπιπροέηκεν ἀρίστουσ
κρινάμενοσ κατὰ λαὸν Ἀχαιικόν, οἵ τε σοὶ αὐτῶι
φίλτατοι Ἀργεΐων. τῶν μὴ σύ γε μῦθον ἐλέγξηισ
μηδὲ πόδασ! πρὶν δ' οὔ τι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι. 523ᵇ = *χ* 59
οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέε' ἀνδρῶν
ἡρώων, ὅτε πέρ τιν' ἐπιζάφελοσ χόλοσ ἵκοι·
δωρητοί τ' ἐπέλοντο παραρρητοί τε ϝέπεσσι.
μέμνημαι τόδε ϝέργον ἐγὼ πάλαι, οὔ τι νέον γε,
ὡσ ἔεν· ἐν δ' ὔμιν ϝερέω πάντεσσι φίλοισι.
Κουρῆτέσ τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι
ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα καὶ ἀλλήλουσ ἐνάριζον,
Αἰτωλοὶ μὲν ἀμυνόμενοι Καλυδῶνοσ ἐραννῆσ,
Κουρῆτεσ δὲ διαπραθέμεν μεμαῶτεσ Ἄρηϊ.
καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρονοσ Ἄρτεμισ ὦρσε,

---

514. *ἤ . . . ἐπιγνάμπτει*] *αἴ . . . ἐπίγναμψαν* vChrist. || 523. Postmodo additus? || 525. **πέρ*] *κέν Ω, καί* Doederlein.

---

516. ἐπιζαφέλωσ] *vehementer*. Adv. redit Ζ 330 h. Merc. 487, adi. -λοσ est infra vs. 525. Quod ex ἐπι-ζα-φελ-οσ videtur compositum, stirpem autem φελ reduplicatam (πεμφελ e πελφελ) praebet vox δυσπέμφελοσ Π 748, quacum cf. παμφαλ-ήσασ (Herod. Mim. IV 77) et πομφόλ-υξ (Ar. Ran. 249). Brevior stirpis forma peperit verbum παφλάζειν (Ν 798): πμφλ- πεμφελ- παμφαλ- πομφολ. *Turgendi* inest notio, contrarium autem est ἀ-φελ-ήσ sive *lenis* (vox non epica).

517. μῆνιν ἀπορρίψαντα] item μηνιθμὸν ἀπορρῖψαι dicitur Π 282. Oppositum est verbum πέσσειν, cf. Δ 513 et Β 237.

522. ἐλέγξηισ] *ignominia afficias* (= *ad nihil redigas;* nos: *te schande maken*). Verbum redit φ 424; cf. ἔλεγχοσ *opprobrium.*

524. κλέε' ἀνδρῶν] cf. Λ 227 et de forma κλέε'(α) § 71.

525. ἐπιζάφελοσ] cf. vs. 516.

526. δωρητοί] cf. Κ 557.

— τε ϝέπεσσι] τ' ἐπέεσσι Ω.

528. ἔεν] § 302.

531. ἐραννῆσ] adi. redit Ι 577 η 18, = ἐρασ-νῆσ (cf. σεμνόσ, ἐρεμνόσ, ἐρεβεννόσ, ἁγνόσ). Idem valet ἐρατεινόσ (Γ 239 al.).

532. διαπραθέμεν] § 126.

533. *His enim* (Aetolis) *malum suscitaverat Diana.*

χωσαμένη ὃ ϝοι οὔ τι θαλύσια γουνῶι ἀλωιῆσ
Ϝοινεὺσ 'ϝέρξ'· ἄλλοι δὲ θεοὶ 'δαίνυνθ' ἑκατόμβασ,
οἴηι δ' οὐκ ἔρρεξε Διὸσ κούρηι μεγάλοιο, —
ἢ 'λάθετ' ἢ οὐκ ἐνόησεν, — ἀάσσατο δὲ μέγα θυμῶι. 537ᵇ = Δ 340
ἡ δὲ χολωσαμένη, δῖον γένοσ, ἰοχέαιρα
ὦρσεν ἔπι χλούνην σῦν ἄγριον ἀργιόδοντα,
ὃσ κακὰ πόλλ' ἔρρεζεν ἔθων Ϝοινῆοσ ἀλωιήν· 540ᵃ cf. X 380 h. Ap. 355
πολλὰ δ' ὅ γε προθέλυμνα χαμαὶ 'βάλε δένδρεα μακρὰ
αὐτῆισι ῥίζηισι καὶ αὐτοῖσ' ἄνθεσι μήλων.
τὸν δ' υἱὸσ Ϝοινῆοσ ἀπέκτεινεν Μελέαγροσ,
πολλέων ἐκ πολίων θηρήτορασ ἄνδρασ ἀγείρασ
καὶ κύνασ· οὐ μὲν γάρ κ' ἐδάμη παύροισι βροτοῖσι!
τόσσοσ ἔεν, πολλοὺσ δὲ πυρῆσ ἐπέβησ' ἀλεγεινῆσ. 546ᵇ cf. Δ 99
ἡ δ' ἀμφ' αὐτῶι ἔθηκε πολὺν κέλαδον καὶ ἀϋτήν,

---

537. ἢ 'λάθετ' ἢ οὐκ] ἐκλάθετ' οὐδ' Zen., ἢ λάθετ' ἢ Brandreth (*sive imprudens sive consulto*). A dictione epica alienum est ἢ‿οὐκ (cf. § 8). || 539. ὦρσεν] θρέψεν Aristot. Hist. an. VI 28. — ἀργιόδοντα] οὐδὲ ἐώικει | θηρί γε σιτοφάγωι, ἀλλὰ ῥίωι ὑλήεντι Aristot. l. l. (cf. ι 191 sq.). || 540. ἔρρεζεν (aut -ξεν) Ammonius (Ar. apud Amm.?)] ἔρδεσκεν Ω neglecto ϝ (item h. Ap. 303, 355). Cf. v. l. X 380.

---

534. θαλύσια] *festum quo vindemiarum primitiae dis offerebantur*, non certo igitur anni die celebratum, sed post uvas collectas. Cf. B 550 sq. Σ 558—560. Vox †, sed cf. nomen proprium Θαλύσιοσ Δ 458. Cuius nominis (= *festo illo die conceptus* vel *natus*) interpretationem praebent collati versus Δ 474 sq.

537. ἢ 'λάθετ' ἢ οὐκ ἐνόησεν] aptam oppositionem haec non praebent neque conveniunt numeris; cf. nota crit.

538. δῖον γένοσ] *Iovis filia*. Sic e. g. T 124 Eurystheus Iovis γένοσ dicitur. — Saevus admodum Dianae Calydoniae, saevae deae, fuit cultus; cf. Pausan. XVII 18 § 6—8.

539. χλούνην] †; *aprum* designari patet, sed vocis potestas incerta.

540. ἔθων] *vastans*. Verbi aliunde non cogniti participium Π 260 redit; quod glossographos olim recte interpretatos esse βλάπτων docet contextus.

541 sq. De arboribus cultis, fructiferis Phoenix loquitur; non *vineam* autem eum solam cogitare docent vocabula μακρά et μῆλα. — Ceterum quod arborum *flores* poeta nunc commemorat, id ad temporis rationem non videtur exigendum; nam post iniuriam tempore auctumnali acceptam Dianam proximo demum vere aprum in Oenei arbusta immisisse, id poetam voluisse parum est credibile.

541. προθέλυμνα] *cum ipsa stirpe* sive *parte inferiore*. Adi. redit K 15 N 130; cf. πρόρριζοσ Λ 157 Ξ 415 et σάκοσ τετραθέλυμνον O 479 χ 122.

544. πολλέ‿ων] § 56. Etiam vs. 558 et 566 genitivi sic contracti extant.

546. ἔεν] § 302.

— πυρῆσ ἐπέβησ'(ε)] cf. A 52.

547—549. *De apri exuviis* Curetes cum Aetolis pugnasse poeta noster ait; aliter fabula Meleagri exornata est a posteris.

ἀμφὶ συὸσ κεφαλῆι καὶ δέρματι λαχνήεντι,
Κουρήτων τε μεσηγὺ καὶ Αἰτωλῶν μεγαθύμων.
ὄφρα μὲν οὖν Μελέαγροσ Ἄρηϊ φίλοσ ’πολέμιζε,
τόφρα δὲ Κουρήτεσσι κακῶσ ἔεν, οὐδ’ ἐδύναντο
τείχεοσ ἔκτοσθεν μίμνειν πολέεσ περ ἐόντεσ·
ἀλλ’ ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδυ χόλοσ, ὅσ τε καὶ ἄλλων
οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον πύκα περ φρονεόντων, 554ᵇ = Ξ 217
ἦ τοι ὁ μητρὶ φίληι Ἀλθαίηι χωόμενοσ κῆρ
’κεῖτο παρὰ μνηστῆι ἀλόχωι, καλῆι Κλεοπάτρηι,
κούρηι Μαρπήσσησ καλλισφύρου Εὐϝηνίνησ
Ἴδεώ θ’, ὃσ κάρτιστοσ ἐπιχθονίων ’γένετ’ ἀνδρῶν
τῶν τότε, καί ῥα ϝάνακτοσ ἐναντίον εἵλετο τόξον
Φοίβου Ἀπόλλωνοσ καλλισφύρου εἵνεκα νύμφησ.
τὴν δὲ τότ’ ἐν μεγάροισι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ἀλκυόνην ’καλέεσκον ἐπώνυμον, οὕνεκ’ ἄρ’ αὐτὴ
μήτηρ ἀλκυόνοσ πολυπενθέοσ οἶτον ἔχουσα

551. ἐδύναντο] ἐθέλεσκον Aristoph. || 562. αὐτή Harl. 1771] αὐτῆσ Ω. Cf. § 98.

551. ἔεν] § 302.

552. τείχεοσ] *muri urbis* (*Calydonis*), ubi regnabat *Oeneus*. Nisi poeta dicere voluit *Curetes* in *suam ipsorum urbem* (Pleuronem) confugisse a Meleagro compulsos, quemadmodum Troianos intra Troiam cohibuit Achilles dum Achivos ducebat.

553. καὶ ἄλλων] *non tuam solius mentem*.

556. ’κεῖτο] *desidebat;* cf. Β 688 et Γ 134 sq.

558. Ἴδεω] cf. vs. 544 et § 55. — De *Ida* heroe cf. Γ 237—244.

559 sq. Cf. Pausan. V 18 Pind. Ol. I 109 sqq.

561. τὴν] *Cleopatram*. Idas et Marpessa filiolam vocarunt *Alcyonen*, quod stridulos olim clamores edidisset Marpessa a deo rapta. Cf. Ζ 402 sq. et τ 407—409. — Manifestum est studium poetae alterum hoc uxoris Meleagri nomen probabili aliqua ratione interpretandi. Duplex nimirum in priscis fabulis invenerat huius mulieris nomen (cf. Α 403 sq.).

563. ἀλκυόνοσ] †. Non significari *alcedinem ispidam*, in quam avicularum speciem prorsus non conveniunt quae de eius nido in undis fluitanti eiusve cantu narrantur, manifestum est; varia autem eaque quam maxime fabulosa de ea sunt relata. Quaenam avis primitus hoc nomine fuerit designata non liquet, neque quam cogitaverit noster poeta; sed notatu dignum est id quod demonstravit de Saussure (Mém. de la Société de Linguistique VI 75 sq.), vocem ἀλκυόνα esse eandem atque priscam germanorum vocem *swalawa* sive nostratem *zwaluw*, i. e. *hirundinem*. Apparet igitur cum fabulis, quibus vox hirundinis, lusciniae, cuculi, upupae celebratur (cf. quae observavi ad Ar. Av. p. 261—263), hos versus esse conferendos.

— οἶτον] cf. Γ 417.

'κλαῖ', ὅτε μιν ϝεκάϝεργος ἀνήρπασε Φοῖβος Ἀπόλλων.
τῆι ὅ γε παρκατέλεκτο χόλον θυμαλγέα πέσσων, 565^{b} cf. Δ 513
ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος, ἥ ῥα θεοῖσι
πόλλ' ἀχέουσ' ἠρᾶτο κασιγνήτοιο φόνοιο,
πολλὰ δὲ καὶ γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία
κικλήσκουσ' Ἀϝίδην καὶ ἐπαινὴν Περσεφόνειαν, 569^{b} cf. 457 κ 534 λ 47
πρόχνυ καθεζομένη, 'δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι,
παιδὶ δόμεν θάνατον· τῆς δ' ἠεροφοῖτις Ἐρινὺς
ἔκλυεν ἐξ Ἐρέβεσφιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα.
τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὅμαδος καὶ δοῦπος ὀρώρει
πύργων βαλλομένων, τὸν δ' ἐλλίσσοντο γέροντες 574^{b} = Σ 448
Αἰτωλῶν, 'πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους,
ἐξελθεῖν καὶ ἀμῦναι, ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον·
ὁππόθι πιότατον πεδίον Καλυδῶνος ἐραννῆς,
ἔνθα μιν ἤνωγον τέμενος περικαλλὲς ἑλέσθαι
πεντηκοντάγυον, τὸ μὲν ἥμισυ ϝοινοπέδοιο,
ἥμισυ δὲ ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι.
πολλὰ δέ μιν 'λιτάνευε γέρων ἱππηλάτα Φοινεὺς
οὐδοῦ ἐπεμβεβαὼς ὑψηρεφέος θαλάμοιο,

---

564. (')κλαῖ' ὅτε] sic Zen., κλαῖεν ὅ Ar. L. || 572. Ἐρέβεσφιν] -βευσφιν Ω (cf. Θ 368). || 579. πεντηκοντάγυον] -ντόγυον Ω. || 580. ψιλὴν] ψιλῆς Ar. (mente supplens γῆς).

---

565. Cf. quae de Paride narrantur Z 321—336.

566. ἀρέων] cf. vs. 544 et § 56.

567. κασιγνήτοιο] *duos* matris fratres interemisse Meleager dicitur Bacch. V 128 sq. al.

568. Numina *inferna* invocans et veluti excitans Althaea *terram ferit*, ut Iuno h. Ap. 333, 340. *Caelites* vero qui invocant, *sursum* tendunt manus (cf. A 234—239), matrem deam *marinam* implorans Achilles manus *versus mare* tendit (cf. A 351). — Neque *titionis* fatalis apud posteros celebratissimi (cf. Bacch. V 151—154 Phrynichus tragicus apud Paus. X 31 § 2 Aesch. Choeph. 603—612 al.) ulla apud Homerum fit mentio, neque *Atalantae*.

569. ἐπαινὴν] cf. vs. 457.

570. πρόχνυ καθεζομένη] cf. Γ 134 sq. et E 309.

— 'δεύοντο — κόλποι] *sinum lacrimis implevit obortis* Verg. Aen. IV 30.

571. παιδὶ δόμεν θάνατον] insolite dictum; sed cf. Θ 166 (?). De infinitivi forma breviore δόμεν cf. § 126.

— Ἐρινύς] *impietatis* enim erat avunculum occidere. Cf. vs. 454.

573. Cum Meleager iratus desideret domi, mox Curetes ad ipsa Calydonis moenia accesserunt.

576. ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον] eadem verbi vis est δ 525 ο 463 h. Ap. 103.

577. ἐραννῆς] cf. vs. 531.

582. ἐπεμβεβαώς] comp. †, sed cf. Hes. Scut. 195, 324.

— θαλάμοιο] quem *in aedibus pa-*

σείων κολλητὰσ σανίδασ, γουνώμενοσ υἱόν,
πολλὰ δὲ τόν γε κασίγνηται καὶ πότνια μήτηρ
ἐλλίσσονθ'· ὃ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο. πολλὰ δ' ἑταῖροι,
οἵ ϝοι κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἦσαν ἁπάντων·
ἀλλ' οὐδ' ὧσ τοῦ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον, 587 cf. η 258 ι 33 ψ 337
πρίν γ' ὅτε δὴ θάλαμοσ πύκ' ἐβάλλετο, τοὶ δ' ἐπὶ πύργων
'βαῖνον Κουρῆτεσ καὶ ἐνέπρηθον μέγα ϝάστυ.
καὶ τότε δὴ Μελέαγρον ἐΰζωνοσ παράκοιτισ
'λίσσετ' ὀδυρομένη, καί ϝοι κατέλεξεν ἅπαντα
κήδε', ὅσ' ἀνθρώποισι πέλονθ' ὧν ϝάστυ ϝαλώηι·
,ἄνδρασ μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει,
τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι βαθυζώνουσ τε γυναῖκασ!' 594ᵇ = γ 154
τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸσ ἀκούοντοσ κακὰ ϝέργα, 595ᵃ = υ 9 ω 318
'βῆ δ' ἴμεναι, χροῒ δ' ἔντε' ἐδύσετο παμφανάοντα. 596ᵇ = Ο 120
ὧσ ὃ μὲν Αἰτωλοῖσιν ἀπήμυνεν κακὸν ἦμαρ
ϝείξασ ϝῶι θυμῶι· τῶι δ' οὐκέτι δῶρ' ἐτέλεσσαν 598ᵃ cf. ε 126
πολλά τε καὶ χαρίεντα, κακὸν δ' ἤμυνε καὶ αὔτωσ. 599ᵃ = Θ 204
ἀλλὰ σὺ μή μοι ταῦτα νόει φρεσί, μηδέ σε δαίμων
ἐνταῦθα τρέψειε, φίλοσ, — χαλεπὸν δέ κεν εἴη 601ᵇ = ν 141 ψ 184
νηυσὶν καιομένηισιν ἀμυνέμεν'! — ἀλλ' ἐπὶ δώροισ
ἔρχεο· ϝῖσον γάρ σε θεῶι τίσουσιν Ἀχαιοί.
εἰ δέ κ' ἄτερ δώρων πόλεμον φθισήνορα δύηισ,

---

583. *γουνώμενοσ* § 144] *-νούμενοσ.* ‖ 584. *κασίγνηται*] sic Ar., *-τοι* L. ‖ 592. *κήδε' ὅσ'(α)*] *ὅσσα κάκ'* Aristot. Rhet. I 7. — *πέλονθ' ὧν* § 275] *πέλει τῶν.* ‖ 593. *ἄνδρασ μὲν κτείνουσι*] *λαοὶ μὲν φθινύθουσι* Aristot. l. l. (cf. *Z* 327). ‖ 594. *τ' ἄλλοι*] sic Ar., *δήιοι* Zen. ‖ 601. *χαλεπὸν* A D] *κάκιον Ω.* ‖ 602. *δώροισ*] *δώρων* Ar. A, *δώρωι* Cobet (cf. *I* 576 *K* 304 et § 60).

---

ternis Meleager habitabat cum uxore; cf. B 701.

590. ἐΰζωνοσ] cf. B 479.

593 sq. Hostium in ipsa urbe iam saevientium facinora Cleopatra marito flebilibus verbis rettulit.

593. ἀμαθύνει] verbum h. Merc. 104 redit, *ad pulverem* (*cinerem*) *redigit.*

594. ἄλλοι] cf. Γ 301.

— βαθυζώνουσ] cf. Z 442.

596. ἴμεναι] § 125.

598. ϝείξασ ϝῶι θυμῶι] *suo animo cedens,* non precibus parentum vel sororum vel popularium permotus.

600—602. *Utinam ne deus illuc devenire te faciat: difficile forsitan tibi fuerit tum defendere naves cum ab hostibus incendantur.* — Dicit Phoenix ἐνταῦθα: *ut necessitate coactus id facias quod nolueris rogatus.* Nam Achillem domum revera primo mane rediturum haudquaquam credit. Et ne ipsi quidem Achilli constare illud consilium, licet modo ira abreptus reditum minatus fuerit, apparet vs. 650—652. Cf. vs. 427—429.

οὐκέθ' ὁμῶσ τιμῆσ ἔσεαι πόλεμόν περ ἀλαλκών.“
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πόδασ ὠκὺσ Ἀχιλλεύσ·
„Φοίνιξ, ἄττα γεραιέ, διοτρεφέσ, οὔ τί με ταύτησ 607^{a} = *P*. 561
χρεὼ τιμῆσ. φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸσ αἴσηι,
ἥ μ' ἕξει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, εἰσ ὅ κ' ἀϋτμὴ 609^{b}sq. = *K* 89 sq.
ἐν στήθεσσι μένηι καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρηι. 610^{b} = *X* 388 cf. *Λ* 477
ἄλλο δέ τοι ϝερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆισι· 611 = *A* 297
μή μοι σύγχεε θυμὸν ὀδυρόμενοσ καὶ ἀχεύων, 612^{b} = *Ω* 128 *β* 23 *δ* 100 *ξ* 40
Ἀτρεΐδηι ἥρωϊ φέρων χάριν. οὐδέ τί σε χρὴ
τὸν φιλέειν, ἵνα μή μοι ἀπέχθηαι φιλέοντι.
καλόν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κηδέμεν' ὅσ κ' ἐμὲ κήδηι.
οὗτοι δ' ἀγγελέουσι, σὺ δ' αὐτόθι λέξεο μίμνων
εὐνῆι ἔνι μαλακῆι· ἅμα δ' ἠόϊ φαινομένηφι 618^{b} = *Ω* 600 *μ* 24 *ο* 396 cf. *I* 682
φρασσόμεθ', ἤ κε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερ' ἦε μένωμεν.“
ἦ, καὶ Πατρόκλωι ὅ γ' ἐπ' ὀφρύσι 'νεῦσε σιωπῆι
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχοσ, ὄφρα τάχιστα 621 cf. 659
ἐκ κλισίησ νόστοιο μεδοίατο. τοῖσι δ' ἄρ' Αἴασ
ἀντίθεοσ Τελαμωνιάδησ μετὰ μῦθον ἔϝειπε·
„διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

---

616 *ϝῖσον ἐμοὶ βασίλευε καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆσ.*

---

608. *χρεὼ*] *χρὴ* Knight. Cf. § 8. ‖ 612. *ὀδυρόμενοσ καὶ ἀχεύων*] *ἐνὶ στήθεσσιν ἀχεύων* Ar., *ὀδυρόμενοσ κινυρίζων* Zen. ‖ 616. Del. Heyne. ‖ 619. *ἦε* A T] *ἤ κε* C D (in A scriptum est *ἠ*̊. *ε*, i. e. *ἦε* cum l. a. *ἤ κε*.

---

605. τιμῆσ] pro τιμήεισ (τιμήεντσ), quae forma integra extat ν 129 σ 161. Redit forma contracta Σ 475. Cf. Μ 201, 283 et § 69.

607. Φοίνιξ, ἄττα γεραιέ] verba animo commoto loquentis. Cf. Ρ 561 χ 395. — με ταύτησ | χρεὼ τιμῆσ] cf. vs. 75 sq.

608. φρονέω] *mecum reputo* (ut vs. 493 al.); hoc mihi satis est: hominum dona nulla requiro. Cf. Α 175.

609. ἥ μ' ἕξει] *quae me habebit; habebit me* Διὸσ αἶσα sive *id quod Iuppiter mihi decreverit* = *ego habebo* cet.; sic et χόλοσ, θράσοσ, γῆρασ, ἄχοσ, κλέοσ, ἐϋφροσύνη dicuntur ἔχειν τινά. Cf. etiam Λ 269 et Ε 397, nec non λαβεῖν Λ 402.

609 sq. εἰσ — μένηι] *dum spiritus hos regit artus* Verg. Aen. IV 336.

612. *Desine meque tuis incendere teque querelis* Verg. Aen. IV 360. — σύγχεε] § 191.

615. κηδέμεν'(αι)] § 125.

616. μείρεο] praesens †. Cf. § 271.

618. ἠόϊ] § 77.

619. Cf. vs. 427—429.

624—642. Ab Achille dimitti se et Ulixem sentiens Aiax, vir paucorum verborum, non iam eum sed socium allocutus „eamus!“ ait: „nihil prodest hic etiam commorari.“ Dein tamen et ad ipsum Achillem conversus preces breviter — sed frustra — iterat.

ἴομεν, οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ
τῆιδέ γ' ὁδῶι κρανέεσθαι· ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα
χρὴ μῦθον Δαναοῖσι, καὶ οὐκ ἀγαθόν περ ἐόντα,
οἵ ποθι νῦν ἕαται ποτιδέγμενοι. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺσ
ἄγριον ἐν στήθεσσι 'θέτο μεγαλήτορα θυμόν,
σχέτλιοσ, οὐδὲ μετατρέπεται φιλότητοσ ἑταίρων
τῆσ ἧι μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἔξοχον ἄλλων,
νηλήσ. καὶ μέν τίσ τε κασιγνήτοιο φονῆοσ
ποινὴν ἢ ϝοῦ παιδὸσ ἐδέξατο τεθνηῶτοσ·
καί ῥ' ὃ μὲν ἐν δήμωι μένει αὐτόθι, πόλλ' ἀποτίσασ,
τῶι δέ τ' ἐρητύεται κραδίη καὶ θυμὸσ ἀγήνωρ 635b = *Κ* 220,244, 319 *δ* 548 *σ* 61
ποινὴν δεξαμένωι. σοὶ δ' ἄλληκτόν τε κακόν τε
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ 'θέσαν εἵνεκα κούρησ
οἴησ. νῦν δέ τοι ἑπτὰ παρίσχομεν ἔξοχ' ἀρίστασ
ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τῆισι· σὺ δ' ἵλαον ἔνθεο θυμόν,
αἴδεσσαι δὲ μέλαθρον· ὑπωρόφιοι δέ τοί εἰμεν
πληθύοσ ἐκ Δαναῶν, μέμαμεν δέ τοι ἔξοχον ἄλλων
κήδιστοί τ' ἔμεναι καὶ φίλτατοι, ὅσσοι Ἀχαιοί."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πόδασ ὠκὺσ Ἀχιλλεύσ·
„Αἶαν διογενὲσ Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν, 644 = *Η* 234
πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν ἐϝείσαο μυθήσασθαι·
ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλωι, ὁππότε κείνων
μνήσομαι, ὥσ μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξε

---

627. In G additur: *εἰπέμεν Ἀτρείδῃισ Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάωι* (= *Η* 373). || 632. *τε*] *γε* Ar. — *φονῆοσ* Ar. A T] *φόνοιο* *Ω*. || 635 sq. *τῶι . . . δεξαμένωι*] *τοῦ . . . δεξαμένωι* (A C D T, cf. *Γ* 301) vel *τοῦ . . . δεξαμένου* *Ω*. || 641. *πληθύοσ*] sic Ar., *ἀθρόοι* Zen.

---

625. ἴομεν] § 22.

— et 627. μύθοιο et μῦθον] prius *consilium susceptum* significatur (ut δ 777 al., cf. etiam δ 597), dein *verba, responsum.*

628. ποθι] § 322.

631. ἔξοχον ἄλλων] cf. Ζ 194.

632—636. Cf. Σ 497 sqq. Ω 46—48.

632. νηλήσ] § 73.

— φονῆοσ] genitivus ut Α 596.

633. ποινὴν] *multam* ab homicida *pro caede solutam* poeta, ut hoc loco, sic etiam Σ 498—500 commemoravit.

634. αὐτόθι] § 322.

638. οἴησ] *unius,* ut Η 42; cf. περὶ γυναικὸσ μιᾶσ Ar. Av. 1639. Valet autem *solus* vel *unus* talibus locis id quod *non nisi.*

640. Cf. Φ 75 sq.

641. ἔξοχον ἄλλων] cf. Ζ 194.

645. ἐϝείσαο] § 117.

647. ἀσύφηλον] *contumeliosi quid, contumeliam.* Adi. aliunde ignotum redit Ω 767.

Ἀτρεΐδησ, ὡσ εἴ τιν' ἀτίμητον μετανάστην. 648 = Π 59
ἀλλ' ὑμεσ ἔρχεσθε καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε·
οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντοσ,
πρίν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονοσ, Ἕκτορα δῖον, 651^b = Λ 197
Μυρμιδόνων ἐπί τε κλισίασ καὶ νῆασ ἱκέσθαι 652 cf. Λ 328
κτείνοντ' Ἀργεΐουσ, κατά τε σμῦξαι πυρὶ νῆασ.
ἀμφὶ δέ τοι τῆι ἐμῆι κλισίηι καὶ νηῒ μελαίνηι
Ἕκτορα καὶ μεμαῶτα μάχησ σχήσεσθαι οἴω." 655^b = Ν 747
ὡσ ἔφαθ', οἱ δὲ ϝέκαστοσ ἑλὼν δέπασ ἀμφικύπελλον
σπείσαντεσ παρὰ νῆασ ἴσαν πάλιν· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύσ.
Πάτροκλοσ δ' ἑτάροισιν ἰδὲ δμωιῆισ' ἐκέλευσε 658^b = Ω 643
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχοσ ὅττι τάχιστα. 659 cf. 621
αἱ δ' ἐπιπειθόμεναι 'στόρεσαν λέχοσ ὡσ ἐκέλευσε,
κώεά τε ῥῆγόσ τε λίνοιό τε λεπτὸν ἄωτον.
ἔνθ' ὁ γέρων κατέλεκτο καὶ Ἠόα δῖαν ἔμιμνε. 662 cf. τ 50
αὐτὰρ Ἀχιλλεὺσ ηὗδε μυχῶι κλισίησ ἐϋπήκτου, 663 sq. cf. δ 304 sq. 663 = Ω 675

653. σμῦξαι] φλέξαι Plat. Hipp. min. 371*c* et l. a. in A (cf. Χ 512). || 654. τοι] μιν Plat. l. l. || 657. σπείσαντεσ] λείψαντεσ Ar. in altera ed. et multi veterum. Eadem varietas est σ 426. || 660. ὡσ ἐκέλευσε] ἐγκονέουσαι Zen. (ut Ω 648 al.).

648. μετανάστην] redit vs. par., = att. μέτοικοσ. Cf. περιναιέται (= περίοικοι) Ω 488.

649. ὑμεσ] § 92.

650—655. Neque amicis supplicantibus cessit Achilles, neque seni, qui patris fere ei loco est, prudenter monenti: sero mox, ut Meleager, consilium mutaturus. „Cuncti perite modo", clamavit: „meis militibus et meis navibus dum bene sit, ista nihil curo: his autem ne Hector ignem inferat, ego cavebo. *Mortem* autem Meleagri licet Phoenix non commemoraverit, dixit tamen Furiam diris Althaeae aurem praebuisse, proximam igitur illi heroi mortem tunc adfuisse. Sic et Achilli proximam mox adfore mortem, cum Troianos tandem propulsaverit, poeta sentire nos voluit (cf. Σ 96). *Immatura* morte abreptum Meleagrum pridem fabulae tulere; ὑπ' Ἀπόλλωνοσ ἀποθανεῖν eum (cf. Α 48 γ 280) in Eoeis et in Minyade carminibus epicis est narratum (Paus. X 31 § 2).

653. σμῦξαι] verbum Χ 411 redit.

654. ἐμῆι § 14] (')μῆι Ω.

655. *Subiecti* accusativus est Ἕκτορα (cf. Ν 747); genitivus μάχησ cum a verbo σχήσεσθαι suspensus est (cf. Γ 84) tum a participio μεμαῶτα.

658 sqq. Cf. vs. 427—429.

661. ἄωτον] vox non nisi h. l. et Ν 599, 716 α 443 ι 434 obvia (λίνοιο vel οἰόσ) *telam* significare videtur; quae quibus locis usurpatur, dicuntur *stragulae* linteae vel laneae et *fundae* laneae, ι 434 autem vox transfertur.

662. Ἠόα] § 77.

663. μυχῶι κλισίησ] item Ω 675, quemadmodum patri familias et uxori *in aedibus* stat lectus ἐνὶ μεγάρωι (λ 374) sive μυχῶι δόμου (γ 402 δ 304 η 346), i. e. μυχῶι μεγάρου. Quae megari pars

τῶι δ' ἄρα παρκατέλεκτο γυνὴ τὴν Λεσβόθεν ἦγε,
Φόρβαντοσ θυγάτηρ, Διομήδη καλλιπάρηιοσ.
Πάτροκλοσ δ' ἑτέρωθεν ἐλέξατο, πὰρ δ' ἄρα καὶ τῶι
Ϝῖφισ ἐΰζωνοσ, τήν ϝοι 'πόρε δῖοσ Ἀχιλλεὺσ
Σκῦρον ἑλὼν αἰπεῖαν, Ἐνυῆοσ πτολίεθρον.
οἳ δ' ὅτε δὴ κλισίηισιν ἒν Ἀτρεΐδα' ἐγένοντο, 669 = *H* 313
τοὺσ μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοισ' υἷεσ Ἀχαιῶν
'δεδϝέχατ' ἄλλοθεν ἄλλοσ ἀνασταδὸν ἔκ τ' ἐρέοντο·
πρῶτοσ δ' ἐξερέεινε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων· 672ª = *K* 543
„ϝείπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδοσ Ἀχαιῶν, 673 = *K* 544
ἤ ῥ' ἐθέλει νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ, 673ᵇ = μ 184, 674ᵇ = 347
ἦ ἀπέϝειπε, χόλοσ δ' ἔτ' ἔχει μεγαλήτορα θυμόν;"
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ·
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον, 677 = *B* 434
κεῖνόσ γ' οὐκ ἐθέλει σβέσσαι χόλον, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
πιμπλάνεται μένεοσ, σὲ δ' ἀναίνεται ἠδὲ σὰ δῶρα.
αὐτόν σε φράζεσθαι ἐν Ἀργεΐοισιν ἄνωγε
ὅππωσ κεν νῆασ σαόηισ καὶ λαὸν Ἀχαιῶν· 681 cf. 424
αὐτὸσ δ' ἠπείλησεν ἅμ' ἠόϊ φαινομένηφι 682ᵇ = *Λ* 685 al. cf. *I* 618

664. *τῶι δὲ γυνὴ παρέλεκτο Κάειρ', ἣν Λεσβόθεν ἦγε* Zen. || 674. *ἀλεξέμεναι*] *ἀμυνέμεναι* l. a. in A. || 679. *πιμπλάνεται*] *πίμπλασθαι* Dindorf, *οἰδάνεται μένεϊ* Nauck. || 681. *σαόηισ* Nauck] *τε σόηισ Ω*, *τε σαῶισ* et *τε σοῶισ* Ar. (cf. vs. 424).

fueritne septo ligneo aliave ratione a reliquo megaro quadamtenus secreta necne, sciri iam non potest. Sic Calypso μυχῶι ἄντρου dormire dicitur ε 226. De Penelope autem dum abest maritus in aedium *parte superiore* dormiente cf. α 328.

667. ἐΰζωνοσ] cf. B 479.

668. *Scyrum* igitur insulam, ut *Lesbum* et *Tenedum*, Achivi ceperunt cum iter fecerunt in Troadem. Nam prorsus non est credibile quod perhibent scholia, *Asiae* urbem aliquam, cui Scyrus nomen fuerit, poetam nunc voluisse. Nempe recentiores Achillem Scyri in regis aedibus aliquantisper vixisse et Neoptolemum ibi genuisse finxerunt (cf. T 326, 332, λ 509); sed ab Iliade, in quo carmine admodum iuvenis est Achilles, Neoptolemus est alienus et cunctam illam fabulam alienam esse contextus nostri loci docet.

669. Ἀτρεΐδα'(ο)] § 55.

670 sq. Cf. O 85 sq.

670. χρυσέοισι] § 18 et 61.

671. 'δεδϝέχατ'(ο)] § 139.

673. μ'(οι)] § 13.

678. κεῖνόσ γ'(ε)] *ille quidem*, magna cum vi dictum. Aliunde petendum est auxilium, nam ab illo nihil est sperandum.

679. πιμπλάνεται] forma insolita, vix integra (cf. nota crit.).

680. φράζεσθαι] cf. vs. 347.

682. ἠόϊ] § 77.

νῆασ ἐϋσσέλμουσ ἅλαδ' ἑλξέμεν' ἀμφιϝελίσσασ. 683a cf. *Ξ* 97, 106
καὶ δέ κε τοῖσ' ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι 684 cf. 417
ϝοίκαδ' ἀποπλείειν, ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ 685-687 = 418 sqq.
Ϝιλίου αἰπεινῆσ· μάλα γάρ ϝεθεν εὐρύϝοπα Ζεὺσ
χεῖρα ἑϝὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
ὣσ ἔφατ'· εἰσὶ καὶ οἵδε τὰ ϝειπέμεν', οἵ μοι ἕποντο,
Αἴασ καὶ κήρυκε δύω, πεπνυμένω ἄμφω. 689b = *Γ* 148
Φοίνιξ δ' αὖθ' ὁ γέρων κατελέξατο· ὣσ γὰρ ἄνωγε,
ὄφρα ϝοι ἐν νήεσσι φίλην εἰσ πατρίδ' ἕπηται 691 sq. cf. 428 sq.
αὔριον, αἴ κ' ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ' οὔ τί μιν ἄξει.“
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆι· 693 = *Θ* 28
δϝὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότεσ υἷεσ Ἀχαιῶν. 695 sq. = 30 sq.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέϝειπε βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ·
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον, 697 = *B* 434
μηδ' ὄφελεσ λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλεΐωνα,
μυρία δῶρα διδούσ· ὃ δ' ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλωσ.
νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίηφιν ἐνῆκασ.
ἀλλ' ἦ τοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἴῃσι 701 cf. *ξ* 183
ἤ κε μένῃ· τότε δ' αὖτε μαχέσσεται, ὁππότε κέν μιν
θυμὸσ ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγῃ καὶ θεὸσ ὄρσῃ.
ἀλλ' ἄγεθ', ὥσ κεν ἐγὼ ϝείπω, πειθώμεθα πάντεσ. 704 = *B* 139

694 *μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶσ ἀγόρευσε.* 694 = *Θ* 29

683. *ἑλξέμεν('αι)* L] *ἑλκέμεν Ω*. Cf. *B* 436. ‖ 687. *ἑϝὴν*] cf. vs. 420. ‖ 688—692. Aristoph. Ar. —, vs. 692 etiam Zen. ‖ 688. *τὰ* Heyne] *τάδ'*. ‖ 690. *ἄνωγε* § 225] *ἀνώγει*. ‖ 694. *ἀγασσάμενοι*] *φρασσάμενοι* olim quidam. — *ἀγόρευσε*] *ἀπέειπε* l. a. in A. — Versum Zen. om., Aristoph. Ar. — ‖ 698. *μηδ'(ἐ)* Ar. C] *μὴ* A D T (cf. *P* 686 *Σ* 19 *X* 481). ‖ 699. *ἄλλωσ*] *αὔτωσ* l. a. in A. ‖ 700. *ἀγηνορίηφιν* § 46] *-ῃσιν*. — *ἐνῆκασ*] *ἀνῆκασ* l. a. in Aristarchi commentariis commemorata. Cf. *Π* 691 *E* 422.

684. δέ κε] § 326. – Non nisi h. l. infinitivo adiuncta est particula κε (ἄν); nam si qua praeterea afferuntur exempla, corrigenda sunt, e. g. X 110. Cum nostro loco cf. vs. 417.

685. τέκμωρ | Ϝιλίου] cf. H 30.

687. Cf. Δ 249 et de hiatu χεῖρα ἑϝήν § 44.

688. εἰσὶ καὶ οἵδε τὰ ϝειπέμεν'(αι)] *en hi quoque adsunt qui dicant.* Cf. N 312, 814 T 140.

690. ἄνωγε] § 225.

691. ἕπηται] cf. A 158.

692. αἴ κ'(ε)] § 326.

697—709. Imperterritus et nunc est Diomedes, Thebarum victor (Δ 406), ut antehac (cf. H 399 sqq. et I 31 sqq.). Qui mox quoque talem se virum praestabit; cf. K 219 nec non Ξ 110.

699. καὶ ἄλλωσ] *vel sic.* Eadem adverbii vis est Υ 99 ι 267 ρ 577 φ 87.

701. μαχέσσεται] § 191.

704. κεν] § 326.

νῦν μὲν κοιμήσασθε τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ
σίτου καὶ ϝοίνοιο, τὸ γὰρ μένοσ ἐστὶ καὶ ἀλκή· 706 = T 161
αὐτὰρ ἐπεί κε φανῆι καλὴ ῥοδοδάκτυλοσ Ἠώσ,
καρπαλίμωσ πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε καὶ ἵππουσ
ὀτρύνων, καὶ δ' αὐτὸσ ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι." 709 cf. M 324
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἐπήινεσσαν βασιλῆεσ, 710 = H 344
μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεοσ ἱπποδάμοιο. 711 = H 404
καὶ τότε δὴ σπείσαντεσ ἔβαν κλισίηνδε ϝέκαστοσ,
ἔνθα δ' ἐκοιμήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο. 713 cf. H 482

νυκτεγερσία.

K ἄλλοι μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστῆεσ Παναχαιῶν 1-4 cf. B 1 sq.

---

710. ἐπήινεσσαν § 295] -νησαν vel -νεσαν. || 1. ἄλλοι] ὦλλοι Zen.; cf. B 1 et § 9.

---

707. φανῆι] novicium pro φανήηι, cf. § 122.

710. ἐπήινεσσαν] § 295.

712. Cf. γ 332—341.

1 sqq. Integrum carmen hanc Iliadis partem dici posse observavit grammaticus aliquis ignotus et recens in scholiis ad Dion. Thrac. Anecd. Bekk. p. 768, verbis non admodum perspicuis usus; fuisse autem qui a Pisistrato hanc rhapsodiam Iliadi insertam autumarent aiunt scholia T et Eustathius. A qua observatione profecti interpretes quidam recentiores contenderunt dictionem huius libri peculiaria tam multa habere, verba insolita, verborum formas et iuncturas insolitas tam crebras, ut carmen hoc Iliadi postmodo insertum esse inde appareat. Quibus si assentiendum esset, id quidem certum maneret, eo consilio esse compositum ut in illum ipsum locum Iliadis insereretur quem nunc obtinet. In quem locum optime quadrat; nam speculatores utrinque missos esse, id in hoc rerum statu non potest non veri simillimum videri. Sed crimina illa nullius esse momenti, re sedulo perpensa apparet. Insolita quaedam haec Iliadis pars habet sane, sed non plura habet quam alia pars quaelibet, et ipsae res quae narrantur insolitae dicendae sunt potius quam verba quibus narrantur. Ostenditur enim nunc castrorum facies *nocturna*, quam aliam fuisse atque diurnam quid mirum! Unde et alia facillime explicantur et id quod multos habuit admiratores: *pellibus ferinis* in hac carminis parte heroes amiciri, a frigore videlicet nocturno caventes (cf. ξ 482). Neque frustra quaeritur cur Dolon speculator fuscam lupi pellem humeris iniecerit et fusco pileo caput texerit: cavit nimirum ne ab hostibus facile cerneretur. Sic color fuscus ille, qui *„khaki"* vocatur, hodie in honore est inter milites. Quod autem ad temporis decursum attinet, quem fuere qui criminarentur, plura enim per hanc noctem accidisse dici quam paucarum horarum spa-

ηὗδον παννύχιοι, μαλακῶι δεδμημένοι ὕπνωι·
ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
ὕπνοσ ἔχε γλυκερὸσ πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα.
ὡσ δ' ὅτε κ' ἀστράπτηι πόσισ Ἥρησ ἠϋκόμοιο,
τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον ἠὲ χάλαζαν
ἢ νιφετόν, ὅτε πέρ τε χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρασ,
ἠέ ποθι πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο,

2 = Ω 678
2ᵇ cf. ο 6

7. ὅτε πέρ τε] πολλὰσ δὲ schol. Ar. Nub. 261.

tium commode caperet, idem est perhibitum de die item facinorum plenissimo, qui a B 1 usque ad H 381 pertinet; sed neque quae illo die facta esse poeta ait tam multa sunt ut fidem superent, etiamsi anxie singulas temporis particulas computemus, neque nunc tanta est rerum abundantia quin una nocte, etiam breviore, — nam tempus fuit aestivum, — fieri omnes facile potuerint. Urbs enim magno locorum spatio a littore dissita neque fuit neque a poeta fuisse fingitur; et nunc etiam propius ad Achivorum castra Troiani accesserunt. Rerum autem hac nocte gestarum haec est series. Vesperi habetur conventus militum (I 13), dein cena vespertina (I 66) et concilium ducum in Agamemnonis tabernaculo (I 89 sqq.); post cenam milites dormitum eunt exceptis vigilibus, qui excubias ante vallum sunt acturi (cf. I 66—88), duces vero mittunt legatos ad Achillem et horum reditum opperiuntur; plena nocte hi redeunt (I 657); maesto dein animo etiam duces eunt cubitum (I 705—713), sed Agamemnon et Menelaus postquam exsomnes aliquantisper iacuerunt, surgunt, dein e lecto excitant senem amicum, ut novum ab hoc petant consilium. Mox — sed maior noctis pars interim praeteriit — speculatores in castra hostilia ab Achivorum castris haud procul remota (cf. I 232 K 161) abeunt Ulixes et Diomedes, in via sibi occurrentem Dolonem interficiunt, Thracum subitam stragem edunt, sub diluculum ad suos redeunt (cf. vs. 251), equis celerrimis vecti. Quid tandem haec temporis ratio habet, quod parum sit credibile? Verum est vix quicquam somni per hanc noctem vidisse Ulixem aut Diomedem: sed quid tum postea? Ulixem vel per noctes septendecim deinceps vigilantem, dein per triduum continuum natantem ostendit Odyssea (ε 270—280, 388 sqq.), et unam certe noctem somno carere sine damno possumus omnes, quoties res id fert.

2. παννύχιοι] cf. A 472.

5—10. Aestuans Agamemnonis animus assimulatur caelo turbato. Identidem contremiscens et gemitus ducens rex exultat, quemadmodum crebris fulminibus quassantur nubes instante procella aliave calamitate.

5. ὅτε κ('ε)] § 326.

8. πτολέμοιο . . . στόμα] item T 313, ὑσμίνησ στόμα Υ 359. *Ferae voracis et mordacis* instar est bellum. Cf. *hastae* στόμα Ο 389 et Hebraicum *lefì chèreb* (*ore gladii*). Etiam Ψ 78 sq. huc facit, nec non loci ubi *igni*, qui item animalis voracis instar est, assimulatur pugna (cf. Λ 596). Cognata imagine utuntur qui de aciei *cornibus*

ὣσ πυκίν' ἐν στήθεσσιν ἀνεστονάχιζ' Ἀγαμέμνων
νειόθεν ἐκ κραδίησ, 'τρομέοντο δέ ϝοι φρένεσ ἐντόσ.
ἦ τοι ὅτ' εἰσ πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειε,
'θαύμαζεν πυρὰ πολλά, τὰ 'καίετο Ϝιλιόθι πρό,
αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων·
αὐτὰρ ὅτ' εἰσ νῆάσ τε ϝίδοι καὶ λαὸν Ἀχαιῶν,
πολλὰσ ἐκ κεφαλῆσ προθελύμνουσ εἵλκετο χαίτασ
ὑψόθ' ἐόντι Διί, μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ. 16b = φ 247 cf. Σ 33

10. 'τρομέοντο] φοβέοντο Zen.

et *fronte* loquuntur, non leoni sed tauro eam assimulantes.

— πευκεδανοῖο] †, sed cf. Λ 514. *Perniciosum* valere docet contextus, de adiectivi origine et forma cf. Α 51 Σ 553.

11 sq Agamemnon ignes hostium, de quibus cf. libri Θ finis, quomodo videre potuerit castris inclusus non rogabit qui sapit, nam ipsum poetam huic quaestioni immoratum esse veri est dissimile. Si quis tamen ad eam responderi iubet, dicamus regem priusquam cubitum iret supra vallum spectasse, — et dubitatne quisquam quin spectaverit? — nunc extra tabernaculum iacentem, ut Nestorem vel Diomedem (cf. vs. 34 sq., 74, 151), aut per tabernaculi ianuam semiapertam cernere aërem fulgore ignium illustratum, et mentis oculis etiam ipsos ignes cernere, quos tum viderit. Nisi quis — quae etiam simplicior et minime improbabilis est explicatio — sumere mavult poetam finxisse ipsos ignes edito loco in clivo (ἐπὶ θρωισμῶι πεδίοιο) flagrantes partim certe e castris potuisse conspici supra aggerem surgentes.

13. Vocis πυρά veluti interpretationem praebet hic versus: *ignes*, nempe *homines circa ignes denso coetu cantantes.* — *Fistularum* etiam Σ 526 (h. Merc. 512) fit mentio, *tibiarum* Σ 495 h. Merc. 452 XIII 3.

15. προθελύμνουσ] cf. Ι 541.

16. Dativo Διί, qui *commodi* dici solet, breviter sic indicatur Agamemnonem, dum Iovem invocat, manus caelum versus tendere (Διὶ χεῖρασ ἀνασχεῖν) et identidem capillos vellicare. Nunc ἔνδοθι θυμὸν ἀμύσσει, ut minatus ei est Achilles (Α 243). Iram cum duabus tribusve horis abhinc poneret, sibi perplacebat et Achillem splendidis donis facile deleniturum se confidebat, quippe βασιλεύτεροσ καὶ γενεῆι προγενέστεροσ ὤν (Ι 160 sq.); sed frustra fuerunt quae tentavit, spretae sunt eius preces, contemtim repulsa sunt quae offerebat, proximi autem adsunt hostes, quorum cernit ignes, quorum laeta cantica audit: cras in castra irruent, et per ipsas tenebras ne ea aggressuri sint metuere incipit; fingit sibi suorum stragem nocturnam, — iamque per noctis silentium persentit quid deliquerit, quam stultus fuerit, quanto periculo suos obiecerit, et solus manere nequit; petit quos alloquatur, quos consulat, consilii ipse inops et de sua suorumque salute desperans. Magno profecto poeta dignissima est haec carminis pars.

— ἔστενε κυδάλιμον κῆρ] significantur *latera aestuantia*, ut *fessi* Eury-

ἤδε δέ ϝοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη ’φαίνετο βουλή, 17 = *B* 5
Νέστορ’ ἔπι πρῶτον Νηλήϊον ἐλθέμεν’ ἀνδρῶν,
εἴ τινά ϝοι σὺν μῆτιν ἀμύμονα τεκτήναιτο,
ἥ τισ ἀλεξίκακοσ πᾶσιν Δαναοῖσι γένοιτο.
ὀρθωθεὶσ δ’ ἐνέδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα, 21 cf. *B* 42; 21^{b} sq. = 131 sq.
ποσσὶ δ’ ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα, 22 = *B* 44
ἀμφὶ δ’ ἔπειτα δαφοινὸν ἐϝέσσατο δέρμα λέοντοσ 23^{b} sq. = 177 sq.
αἴθωνοσ μεγάλοιο ποδηνεκέσ· εἵλετο δ’ ἔγχοσ.
  ὣσ δ’ αὐτῶσ Μενέλαον ἔχε τρόμοσ, — οὐδὲ γὰρ αὐτῶι
ὕπνοσ ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανε, — μή τι πάθοιεν
Ἀργέϊοι, τοὶ δὴ ϝέθεν εἵνεκα πουλὺν ἐφ’ ὑγρὴν 27^{b} cf. *δ* 709
ἤλυθον εἰσ Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντεσ. 28 cf. *δ* 146
παρδαλέηι μὲν πρῶτα μετάφρενον εὐρὺ ’κάλυψε
ποικίληι, αὐτὰρ ἐπὶ στεφάνην κεφαλῆφιν ἀείρασ
’θήκατο χαλκείην, δόρυ δ’ εἵλετο χειρὶ παχείηι.
’βῆ δ’ ἴμεν’ ἀνστήσων ϝὸν ἀδελφεόν, ὃσ μέγα πάντων
Ἀργεΐων ἐϝάνασσε, θεὸσ δ’ ὣσ ’τίετο δήμωι. 33^{b} = *E* 78
τὸν δ’ ηὗρ’ ἀμφ’ ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλὰ
νηΐ πάρα πρυμνῆι· τῶι δ’ ἀσπάσιοσ ’γένετ’ ἐλθών.
τὸν πρότεροσ προσέϝειπε βοὴν ἀγαθὸσ Μενέλαοσ·
  „τίφθ’ οὕτωσ, ἠθεῖε, κορύσσεαι; ἦ τιν’ ἑταίρων
ὀτρυνέεισ Τρώεσσιν ἐπίσκοπον; ἀλλὰ μάλ’ αἰνῶσ 38^{b} sq.[a] = *T* 23 sq. *X* 454 sq.
δέδϝια μὴ οὔ τίσ τοι ὑπόσχηται τόδε ϝέργον, 38^{b} = *Z* 441
ἄνδρασ δυσμενέασ σκοπιαζέμεν’ οἶοσ ἐπελθὼν

19. *σὺν μῆτιν* A] *συμμῆτιν* una voce C D T (cf. *E* 178). || 25. *αὐτῶι*] *αὖ τῶι* Ptolemaeus Asc. A G. || 38. *ὀτρυνέεισ* Ar.] *ὀτρύνεισ* *Ω*. Cf. *Φ* 530 et *B* 436. — *ἐπίσκοπον*] sic Ar., *ἔπι σκοπόν* Nicias. Simplex est vs. 324, comp. *X* 255 al.; controversia est eadem vs. 342. || 39. *δέδϝια* § 168] *δείδω*.

machi φ 247, animalis *furore incensi* Υ 169; cf. etiam Π 163. Nostro loco *doloris* est indicium, item Σ 33. — Ad *maris aestum* verbum στένειν transfertur Ψ 230. Cf. ἄχθεσθαι ο 457.

19. μῆτιν ... τεκτήναιτο] cf. Σ 367.

23. Cf. Verg. Aen. II 722 *fulvique insternor pelle leonis.*

25. οὐδὲ — αὐτῶι] *ne ipsi quidem* (neque ipsi, neque Agamemnoni).

27. πουλὺν] forma vitiosa; cf. § 53 et 83.

— ἐφ’ ὑγρὴν] opp. ἐπὶ τραφερήν Ξ 308.

32 sq. πάντων | Ἀργεΐων] verbo ϝανάσσειν *dativus* nominis populi solet adiungi, sed *genitivus* additur etiam λ 276 (et v. l. vs. 284).

33. ἐϝάνασσε] ἤνασσε Ω.

34. τιθήμενον] § 195.

40. σκοπιαζέμεν’(αι)] praesentis (non futuri, ut B 113 al.) infinitivus verbo ὑποσχέσθαι propterea subiungitur, quod *suscipere* nunc significat, non *polliceri.*

[ι 404 ο 8
41ª = 142 Ω 363
41ᵇ cf. N 343

νύκτα δι' ἀμβροσίην· μάλα τισ θρασυκάρδιοσ ἔσται."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„χρεὼ βουλῆσ ἐμὲ καὶ σέ, διοτρεφὲσ ὦ Μενέλαε,
κερδαλέησ, ἥ τίσ κ' ἔτι ῥύσεται ἠδὲ σαώσηι
Ἀργεΐουσ καὶ νῆασ, ἐπεὶ Διὸσ ἐτράπετο φρήν.
Ἑκτορέοισ' ἄρα μᾶλλον ἐπὶ φρένα 'θῆχ' ἱεροῖσι.
οὐ γάρ πω 'ϝιδόμην οὐδ' ἔκλυον αὐδήσαντοσ
ἄνδρ' ἕνα τοσσάδε μέρμερ' ἐν ἤματι μητίσασθαι
ὅσσ' Ἕκτωρ ἔρρεξε Διὶ φίλοσ υἷασ Ἀχαιῶν,
αὔτωσ, οὔτε θεᾶσ υἱὸσ φίλοσ οὔτε θεοῖο.
ϝέργα δ' ἔρεξ' ὅσα φημὶ μελησέμεν Ἀργεΐοισι
δϝηθά τε καὶ δολιχόν· τόσα γὰρ κακὰ 'μήσατ' Ἀχαιούσ.
ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα κάλεσσον
ῥίμφα θέων παρὰ νῆασ· ἐγὼ δ' ἐπὶ Νέστορα δῖον
εἶμι, καὶ ὀτρυνέω ἀνστήμεναι, αἴ κ' ἐθέληισι
ἐλθέμεν' εἰσ φυλάκων ἱερὸν τέλοσ ἠδ' ἐπιτεῖλαι.

41. ἔσται] ἐστί Demetrius Ixion. || 43. χρεὼ] χρή Knight (cf. § 8). || 44. κ' ἔτι ῥύσεται vHerwerden] κεν ἐρύσσεται. Cf. Ο 290 ξ 279 χ 372 et § 164, 293. — σαώσηι § 122] -σει. || 46. 'θῆχ' (-κε)] εἶχ' Ar. in comment. (cum ἐπιτίθημι tum ἐπέχω †). || 48. ἐν Ar. T] ἐπ' A C D. De permutatis litteris N—Π cf. Α 55; ἕν'(ἐνί) Schrevelius (cf. Ζ 422 et § 13). || 51 sq. Aristoph. Ar. —— || 53. Αἴαντα] -ντε Ar. (secundum Didymum, sed obloquente Telepho). Cf. Μ 342 Ο 301 Ρ 626. || 54. παρὰ Ar. D L] ἐπὶ Ω. || 55. κ' ἐθέληισι] κε πίθηται A.

Alieni igitur hinc sunt loci qui ad Θ 246 sunt indicati.

43. χρεὼ βουλῆσ ἐμὲ καὶ σέ] cf. I 75 sq.

47. αὐδήσαντοσ] *dicentis*. Obiectum (acc. cum inf.) nunc additur, ut E 170 (ibi solus accusativus ϝέποσ).

48. ἐν ἤματι] *intra unius diei spatium*, item β 284 et ἐν ἡμέραι Men. Circumt. 377 Koert. Praeterea cf. ἐπ' ἤματι T 229.

50. Sic poeta noster: priscis vero vatibus Hector revera dei (Idaei) filius fuit. Cuius opinionis vestigia et Ilias quaedam servavit: N 54 O 637 Ω 258 sq., cf. etiam N 825—827 Ξ 434 O 12 X 168—170 et epitheton δῖοσ E 211 H 75 al.; et genus certe Hectoris ab Iove deduxit Homerus, sed aliquot regibus intermissis (cf. Y 215 sqq.).

52. δϝηθά τε καὶ δολιχόν] bis idem; cf. X 203 et de adi. δολιχόσ ad tempus relato λ 172.

53 sq. κάλεσσον ... θέων] *curre ut voces*. De quo participii praesentis usu cf. A 137 sq. — Item saepius τρέχων apud Aristophanem.

55 sq. „Napoleon often visited his outposts in the night before Waterloo, and Cromwell rode along his lines all through the night before Dunbar, biting his lips till the blood dropped on his linen bands" (Lang). Cuiusmodi exemplis ducum clarissimorum collatis nemo contendet Agamemnoni turpem ineptamve ignaviam nunc tribui.

56. ἐλθέμεν'(αι)] § 125. — ἱερὸν τέλοσ] *strenuam turmam*.

κείνωι γάρ κε μάλιστα πιθοίατο, τοῖο γὰρ υἱὸσ
σημαίνει φυλάκεσσι καὶ Ἰδομενῆοσ ὀπάων
Μηριόνησ· τοῖσιν γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα.“
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸσ Μενέλαοσ·
„πῶσ τ' ἄρ μοι μύθωι ἐπιτέλλεαι ἠδὲ κελεύεισ; 61b cf. T 192
αὖθι μένω μετὰ τοῖσι, δεδεγμένοσ εἰσ ὅ κεν ἔλθηισ,
ἦε θέω μετὰ σ' αὖτισ, ἐπεί κ' εὖ τοῖσ' ἐπιτείλω;
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„αὖθι μένειν, μή πωσ ἀβροτάξομεν ἀλλήλοιιν
ἐρχομένω· πολλαὶ γὰρ ἀνὰ στρατόν εἰσι κέλευθοι.
φθέγγεο δ' ἧι κεν ἴῃσθα, καὶ ἐγρηγόρθαι ἄνωχθι,
πατρόθεν ἐκ γενεῆσ ὀνομάζων ἄνδρα ϝέκαστον, 68b = X 415
πάντασ κυδαίνων. μηδὲ μεγαλίζεο θυμῶι,
ἀλλὰ καὶ αὐτοί περ πονεώμεθα· ὧδέ ποθ' ἧμιν
Ζεὺσ ἐπὶ γιγνομένοισιν ἵει κακότητα βαρεῖαν.“
ὣσ ϝειπὼν ἀπέπεμπεν ἀδελφεόν, εὖ ϝ' ἐπιτείλασ. 72a cf. x 76
αὐτὰρ ὃ 'βῆ ῥ' ἴμεναι μετὰ Νέστορα, ποιμένα λαῶν, 73 cf. Y 484 Φ 205
τὸν δ' ηὗρεν παρά τε κλισίηι καὶ νηῒ μελαίνηι 74 cf. A 329 N 267
εὐνῆι ἔνι μαλακῆι· παρὰ δ' ἔντεα ποικίλ' ἔκειτο,
ἀσπὶσ καὶ δύο δοῦρε φαεινή τε τρυφάλεια.

57. *κείνωι* H G] *-νου* A C D T (ut Herodot. I 126 V 29, 33 VI 12 Thucyd. VII 73 § 2 Eur. Iph. A. 726); cf. v. l. *α* 414. || 61. *τ' ἄρ* Gen.] *γάρ* *Ω* (item vs. 424). Cf. Σ 182. || 72. **ϝ'(οι)*] adiecimus.

De voce τέλοσ cf. H 380; adi. ut Ω 681 ω 81, cf. etiam Π 407 Σ 505 (?). — ἐπιτεῖλαι] *mandare* — quid? Id videlicet quod omnibus vigilibus mandatur: *ut strenue vigilent* (cf. vs. 98 sq.). In re ancipite excubias a sene inspici cupit Menelaus.

57 sq. Cf. I 81—83. Patris monitis Thrasymedes plus tribuet quam Agamemnonis, et omnino omnes plurimum tribuent monitis senis peritissimi.

58. σημαίνει] singularis ut A 255.

— φυλάκεσσι] § 63.

61. πῶσ . . . ἐπιτέλλεαι] *quo consilio ista iubes?* Cf. att. τί τοῦτο λέγεισ vel κελεύεισ et de voce μύθωι Δ 350 δ 597.

63. ἐπεί κ'(ε)] § 326.

65. ἀβροτάξομεν] †, cf. § 28 et 149.

67. ἐγρηγόρθαι] § 161.

68b. *Nomine quemque vocans.* Verg. Aen. XI 731. Item Nicias apud Thucydidem VII 69 § 2.

69. κυδαίνων] honorificum est etiam patris nomine addito compellari, quod non nisi nobilioribus contingere potuit.

70. ποθ'(ι)] § 322.

— ἧμιν] § 92.

71. ἵει] imperfectum ut Γ 183. „In fatis erat, probe iam intellego, ut cum mala sorte conflictarem!“

73. ἴμεναι] § 125.

76. Locus vere classicus: *hoc igitur significat vox* ἔντεα. *Thorace* Nestor non utitur (cf. Γ 332 sq.).

πὰρ δὲ ζωστὴρ 'κεῖτο παναίολοσ, ὧι ῥ' ὁ γεραιὸσ
'ζώννυθ', ὅτ' εἰσ πόλεμον φθισήνορα θωρήσσοιτο
λαὸν ἄγων, ἐπεὶ οὐ μὲν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῶι.
ὀρθωθεὶσ δ' ἄρ' ἐπ' ἀγκῶνοσ κεφαλὴν ἐπαείρασ
Ἀτρεΐδην προσέϝειπε καὶ ἐξερεείνετο μύθωι· 81b cf. ρ 305
„τίσ δ' οὗτοσ κατὰ νῆασ ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἶοσ 82 cf. 141, 385
νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι; 83 = 386 cf. Ω 363
ἠέ τιν' οὐρήων διζήμενοσ; ἤ τιν' ἑταίρων; 83a = 276 ι 143
φθέγγεο, μηδ' ἀκέων ἐπ' ἔμ' ἔρχεο· τίπτε δέ σε χρεώ;"
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδοσ Ἀχαιῶν, 87 = 555 Δ 511 Ξ 42 γ 79, 202
γνώσεαι Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα, τὸν περὶ πάντων
Ζεὺσ ἐνέηκε πόνοισι διαμπερέσ, εἰσ ὅ κ' ἀϋτμὴ 89b sq. = Ι 609 sq.
ἐν στήθεσσι μένηι καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρηι.
πλάζομαι ὧδ', ἐπεὶ οὔ μοι ἐπ' ὄμμασι ϝήδυμοσ ὕπνοσ
ἱζάνει, ἀλλὰ μέλει πόλεμοσ καὶ κήδε' Ἀχαιῶν.
αἰνῶσ γὰρ Δαναῶν πέρι δέδϝια, οὐδέ μοι ἦτορ
ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτημαι, κραδίη δέ μοι ἔξω
στήθεοσ ἐκθρώισκει, τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα.
ἀλλ' εἴ τι δραίνεισ, ἐπεὶ οὐδὲ σέ γ' ὕπνοσ ἱκάνει,

77. ὧι] ὃν Gen. (cf. Ε 857). || 79. ἐπέτρεπε Ar. C T] -τραπε A D. || 84. Ar. —— || 85. χρεώ] χρή Knight (cf § 8). || 88. γνώσεαι] εἴσεαι L. || 91. ϝήδυμοσ § 41[3]] νήδυμοσ. || 95. στήθεοσ vChrist] στηθέων. Singularis et contextui aptior est (cf. Γ 221 Δ 24 al. et Β 388) et numeris (cf. § 71).

79. ἐπέτρεπε] intransitive usurpatum †, ut Herodot. III 36 Plat. Leg. 802 *b*; cf. ἐπιτρέπειν = *alicuius arbitrio permittere* (Ar. Ran. 529 al.) et ἐνδοῦναι Ar. Plut. 488 al.

84. οὐρήων] *iumentorum*; cf. Α 50 et de iumento turbae nocturnae causa haud insolita cf Xen. Anab. II 2 § 19 sq.

88. γνώσεαι] item nos: *gij zult me toch wel kennen*, i. e. *nosti, opinor, et sat cito agnosces.* Cf. modi potentialis κε γνοίην usus similis Γ 235. Futurum ita ut h. l. usurpatum est Κ 463 Τ 107 β 170 (δ 826?) ε 179 (item 187 κ 300, 344) θ 223 κ 292 ο 198 π 66, (85) ρ 226 (= σ 362) ψ 78 ω 201, 506 et apud recentiores Aesch. Ag. 619, 856 Soph. Oed. R. 1077 Philoct. 1242 Ar. Ach. 318 Nub. 261 Av. 1340 (em. Bentley) Thesm. 233 Ran. 1230 Eccl. 568 Plut. 290, 1057 Thuc. III 38 § 1 IV 51 al.; cuiusmodi locis binae notiones in unam eamque minus accurate enuntiatam confluxerunt.

94. ἀλαλύκτημαι] †, cf. § 135.
— ἔξω | στήθεοσ] cf. Χ 452 et de particula ἔξω = ἐξ Α 71 sq.

96. δραίνεισ] *agis, agere vis;* †.

δεῦρ' εἰσ τοὺσ φύλακασ καταβήομεν, ὄφρα ϝίδωμεν,
μὴ τοὶ μὲν καμάτωι ἀδηκότεσ ἠδὲ καὶ ὕπνωι 98 cf. ζ 2ᵃ μ 281
κοιμήσωνται, ἀτὰρ φυλακῆσ ἐπὶ πάγχυ λάθωνται.
δυσμενέεσ δ' ἄνδρεσ σχεδὸν ἥαται, οὐδέ τι ϝίδμεν·
μή πωσ καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι." 101ᵃ = Θ 510
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ· 102 sq. = Ι 162 sq.
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
οὔ θην Ἕκτορι πάντα νοήματα μητιέτα Ζεὺσ
ἐκτελέει, ὅσα που νῦν ϝέλπεται· ἀλλά ϝ' ὀΐω
κήδεσι μοχθήσειν καὶ πλείοσιν, εἴ κεν Ἀχιλλεὺσ
ἐκ χόλου ἀργαλέοιο μεταστρέψηι φίλον ἦτορ.
σοὶ δὲ μάλ' ἕψομ' ἐγώ· ποτὶ δ' αὖ καὶ ἐγείρομεν ἄλλουσ,
ἠμὲν Τυδεΐδην δουρὶ κλυτὸν ἠδ' Ὀδυσῆα
ἠδ' Αἴαντα ταχὺν καὶ Φυλέοσ ἄλκιμον υἱόν.
ἀλλ' εἴ τισ καὶ τούσδε μετοιχόμενοσ καλέσειε, 111 cf. Ω 74
ἀντίθεόν τ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα ϝάνακτα·

98. ἠδὲ καὶ] ἠδεῖ Zen. || 100. Post ϝίδμεν semicolon scripsit Leaf. || 105. (ϝ)έλπεται H[1]] ἐέλπεται Ω; cf. Ο 110. An *νῦν ποθ' ἐϝέλπεται? Encliticum νῦν, quod *hortantis* est, hinc alienum (cf. Ψ 485). — *ϝ' ὀΐω] μιν οἴω. Cf. § 292*.

97. φύλακασ] § 63.
— καταβήομεν] § 122.

98. καμάτωι ἀδηκότεσ] *labore victi* vel *fessi*. Incertae originis participium redit vs. 312, 399, 471 μ 281 h. Ap. 460.

100. ἥαται] § 220.

102, 128, 138, 143, 157, 168. γερήνιοσ] cf. Β 336.

104—107. Provectior aetate Nestor et animi magis quam est Agamemnon nunc sedati, quippe qui nullius culpae sibi sit conscius, ne nunc quidem obliviscitur vaticinii, quo ante expeditionem initam Achivis promissa est victoria (cf. Β 299 sqq. Ι 49). Itaque: „invasionem nocturnam hostium non est cur metuas; mox autem, sat scio, in contrariam partem convertetur belli fortuna", ad Agamemnonem ait. Abiturum se minatus est Achilles (cf. Ι 427—429), sed nondum abiit, et omnino non abiturum confidit senex prudens. Et ante minatus est ille: mansit tamen. Is autem dum aderit, non erit desperandum. — In vs. 106 dubitari potest sitne κήδεσι καὶ πλείοσιν vertendum: *malis maioribus quam quibuscum hodie est conflictatus* — tum cum ipse Achilles eum adorietur, an: *malis etiam maioribus quam quibuscum tu et nos omnes nunc conflictamur;* quae recta videtur ratio interpretandi coll. vs. 89.

111. ἀλλ' εἴ τισ ... καλέσειε] *at age ... vocato!* Primitiva particulae εἰ (εἶ) vis his agnoscitur. Item Ο 571 Π 559—661 Ω 74 δ 388 Herodot. VII 5 et ibi Stein, et saepe post εἰ γάρ (Θ 538 al.); cf. etiam εἴ κε cum subiunctivo deliberantis Φ 556—559, 567 Χ 111—120 et εἰ cum futuro Α 135—137.

τῶν γὰρ νῆεσ ἕασι ϝεκαστάτω οὐδὲ μάλ' ἐγγύσ.
ἀλλὰ φίλον περ ἐόντα καὶ αἰδοῖον Μενέλαον
νεικέσω, εἴ πέρ μοι νεμεσήσεαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
ὣσ εὕδει, σοὶ δ' οἴωι ἐπέτρεψεν πονέεσθαι.
νῦν ὄφελεν κατὰ πάντασ ἀριστῆασ πονέεσθαι
λισσόμενοσ· χρηὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτόσ." 118 cf. Δ 610
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„ὦ γέρον, ἄλλοτε μέν σε καὶ αἰτιάεσθαι ἄνωγα,
πολλάκι γὰρ μεθιεῖ τε καὶ οὐκ ἐθέλει πονέεσθαι, 121 cf. Ζ 523
οὔτ' ὄκνωι ϝείκων οὔτ' ἀφραδίηφι νόοιο,
ἀλλ' ἐμέ τ' εἰσοράων καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενοσ ὁρμήν·
νῦν δ' ἐμέο πρότεροσ μάλ' ἐπήγρετο καί μοι ἐπέστη.
τὸν μὲν ἐγὼ προέηκα καλήμεναι οὓσ σὺ μεταλλᾶισ.
ἀλλ' ἴομεν· κείνουσ δὲ κιχησόμεθα πρὸ πυλάων
ἐν φυλάκεσσ', ἵνα γάρ σφιν ἐπέφραδον ἠγερέθεσθαι."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ·
„οὕτωσ οὔ τίσ ϝοι νεμεσήσεται οὐδ' ἀπιθήσει
Ἀργείων, ὅτε κέν τιν' ἐποτρύνηι καὶ ἀνώγηι."
ὣσ ϝειπὼν ἐνέδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα, 131[b] sq. = 21 sq.
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν 'περονήσατο φοινικόεσσαν
δίπλακα, ἐκταδίην, ϝούλη δ' ἐπανήνοθε λάχνη. 134[b] = Β 219

115. *πέρ*] sic Ar., *καί* olim alii. || 120. *σε*] *ἑ* Doederlein. || 122. *ἀφραδίηφι* § 46] *-ηισι*. || 124. *μάλ'(α)*] *μέγ'* Ixion, quae an et Aristarchi fuerit lectio dubitat Didymus. || 127. *ἵνα γάρ*] *ἵνα τ' ἄρ* Bentley, *φυλάκεσσιν, ἵνα* Barnes, *ἵνα περ* Hermann, *ἵν' ἄρα* Peppmueller (coll. ζ 322). Cf. § 101 et Ψ 9. — *σφιν*] *μιν* Zenodotus (*αὐτοῖσ* id interpretatus). — *ἠγερέθεσθαι* Ar.] *ἠγερέεσθαι* Ω (cf. ad Β 544). || 129. (*ϝ*)*οι* Ar. A D] *σοι* C T (*σσ* pro *σ*, hinc *τοι* L, quod paradiorthoma est). || 133. *φοινικόεσσαν*] *φοινήεσσαν* Brandreth (ut Μ 202), *σιγαλόεσσαν* Nauck (ut v. l. Θ 116, 137). Cf. § 18. || 134. **δίπλακα*] *διπλῆν* (item τ 226). Cf. Γ 126 τ 241 et § 58. — **ἐπανήνοθε*] *ἐπενήνοθε*. Cf. Β 219.

113. ϝεκαστάτω] § 89.

116. ὥσ] = ὅτι οὕτω.

118. χρηὼ] § 190.

120. αἰτιάεσθαι] § 191.

121. Tardum ad consilia sponte ineunda neque alias neque hac occasione se praestitit Menelaus Homericus; cf. e. g. Γ 21 sqq. Η 94 sqq. Κ 230. Neque ex Hectoris verbis Ρ 588 eiusmodi quid potest effici.

123. εἰσοράων] § 191.

125. καλήμεναι] § 195.

127. φυλάκεσσ'(ι)] § 63.

— ἵνα γάρ] relativo adiuncta particula γάρ suspectissima est; cf nota crit.

133. φοινικόεσσαν] § 18.

134. δίπλακα] cf. Γ 126.

— ἐκταδίην] †, *quae etiam extendi* (non duplicata geri) *poterat*, ut totum corpus iacentis ea involveretur; a stirpe verbi ἐκτείνειν.

εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχοσ, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῶι, 135 = Ξ 12 O 482 α 99 ο 551 υ 127
'βῆ δ' ἴμεναι κατὰ νῆασ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων. 135a = Γ 338
πρῶτον ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον, 136 cf. Δ 199 137b = B 169
ἐξ ὕπνοι' ἀνέγειρε γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ 138 cf. 157
φθεγξάμενοσ· τὸν δ' αἶψα περὶ φρένασ ἦλθε ϝιωή, 139b cf. ρ 261 h. Merc. 421
ἐκ δ' ἦλθε κλισίησ καί σφε πρὸσ μῦθον ἔϝειπε·
„τίφθ' οὕτω κατὰ νῆασ ἀνὰ στρατὸν οἶοι ἀλᾶσθε 141 cf. 82
νύκτα δι' ἀμβροσίην; τί δὲ δὴ χρηὼ τόσον ἵκει;“ 142a = 41
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ·
„διογενὲσ Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχοσ βεβίηκεν Ἀχαιούσ. 145 = Π 22
ἀλλ' ἔπε', ὄφρα καὶ ἄλλον ἐγείρομεν, ὅν τε ϝέϝοικε.“ 145b cf. 172
ὣσ 'φάθ', ὃ δὲ κλισίηνδε κιὼν πολύμητισ Ὀδυσσεὺσ
ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκοσ 'θέτο, 'βῆ δὲ μετ' αὐτούσ.
'βὰν δ' ἐπὶ Τυδεΐδην Διομήδεα· τὸν δ' ἐκίχανον
ἐκτὸσ ἀπὸ κλισίησ σὺν τεύχεσιν, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
ηὗδον, ὑπὸ κρασὶν δ' ἔχον ἀσπίδασ· ἔγχεα δέ σφι
ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆροσ ἐλήλατο, τῆλε δὲ χαλκὸσ
'λάμφ' ὥσ τ' ἀστεροπὴ πατρὸσ Διόσ. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρωσ 154a = Δ 66
ηὗδ', ὑπὸ δ' ἔστρωτο ῥινὸν βοὸσ ἀγραύλοιο,

---

147 βουλὰσ βουλεύειν, ἢ φευγέμεν' ἠὲ μάχεσθαι. 147 = 327

---

136. κατὰ] παρὰ Naber (coll. I 182, 657 Θ 220 K 54 al. et praesertim Λ 806 sq.). || 139. ἦλθε Bentley] ἤλυθ'. || 140. σφε § 92] σφεασ. || 141. οὕτω κατὰ] οὕτωσ ἐπὶ A D. || 142. ἀμβροσίην] ὀρφναίην l. a. in A (cf. vs. 83). — *τί δὲ] ὅτι (ὅ τι). || 146. τε ϝέϝοικε Heyne] τ' ἐπέοικε. || 147. In marg. habet Par. 1805, del. Heyne. || 153. σαυρωτῆροσ] -ρασ Aristoph. || 154. τ' ἀστεροπὴ D T] τε στεροπὴ A C. Eadem est controversia Δ 66, 83, 184 (ubi cf. lectio Aristarchi) T 363 δ 72 ξ 268 ρ 437; praeterea cf. Π 298 X 328.

---

136. ἴμεναι] § 125.

138. ὕπνοι'(ο)] § 59.

139. περὶ φρένασ] mentis sedem (cf. ι 362).

142. χρηὼ] § 190.

146. ἔπε'(ο)] § 117.

151. ἀπὸ κλισίησ] *aliquantum remotum a tabernaculo* inter milites suos cubantem.

152. κρασὶν] § 82.

153. σαυρωτῆροσ] †. *Cuspidem* (aeratam?) in quam *cauda hastae* desinat, significari contextus docet; sic etiam apud Herodotum VII 41 et Polybium, cf. praeterea Aristot. Poet. 26 § 14. Cernitur autem in imagine, qua ornata est amphora quaedam Mycenaea non antiquissima (Schliem. Myk. 213). Cf. Γ 135 Z 213. Ipsa hastae vel ligni hastilis *cauda* vocatur οὐρίαχοσ N 443 Π 612 P 528.

154. Cf. Ξ 268 et E 4—8.

155. ῥινὸν] *nominativus* esse videtur, ut ε 281. Nam verba sic structa: ἐγὼ ὑπέστρωμαι δέρμα non sonant Homericum; cf. e. g. φ 54.

αὐτὰρ ὑπὸ κράτεσφι τάπησ 'τετάνυστο φαεινόσ.
τὸν παρστὰσ ἀνέγειρε γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ, 157 cf. 138
λὰξ ποδὶ κινήσασ, ὄτρυνέ τε 'νείκεσέ τ' ἄντην· 158ª = ο 45
„ὄρσεο, Τυδέοσ υἱέ· τί πάννυχον ὕπνον ἀωτεῖσ; 159 cf. κ 548
οὐκ ἀΐεισ ὡσ Τρῶεσ ἐπὶ θρωισμῶι πεδίοιο 160ᵇ = Λ 56 Υ 3
ἥαται ἄγχι νεῶν, ὀλίγοσ δ' ἔτι χῶροσ ἐρύκει;"
ὣσ 'φάθ', ὃ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλα κραιπνῶσ ἀνόρουσε,
καί μιν φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„σχέτλιόσ ἐσσι, γεραιέ· σὺ μὲν πόνου οὔ ποτε λήγεισ! 164ª cf. μ 279
οὔ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἷεσ Ἀχαιῶν,
οἵ κεν ἔπειτα ϝέκαστον ἐγείρειαν βασιλήων
πάντηι ἐποιχόμενοι; σὺ δ' ἀμήχανόσ ἐσσι, γεραιέ." 167ᵇ cf. Ν 726"
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ·
„ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, φίλοσ, κατὰ μοῖραν ἔϝειπεσ. 169 cf. Α 286
εἰσὶν μέν μοι παῖδεσ ἀμύμονεσ, εἰσὶ δὲ λαοὶ
καὶ πολέεσ, τῶν κέν τισ ἐποιχόμενοσ καλέσειε·
ἀλλὰ μάλα μεγάλη χρηὼ βεβίηκεν Ἀχαιούσ· 172ᵇ cf. 145
νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆσ

---

159. *ὄρσεο* A D] *ἔγρεο* C T, Ar. utrumque. — Versum *μή τίσ τοι εὕδοντι μεταφρένωι ἐν δόρυ πήξηι* (cf. Θ 95 X 283) a Diogene cynico iocose additum (Diog. Laert. VI 53) Eustathius 519, 32 perperam affert ut hoc loco apud ipsum Homerum lectum. || 161. *δ' ἔτι*] *δέ τε* Ar. T L. — *ἔτι . . . ἐρύκει*] *ἀπὸ . . . ἐέργει* l. a. in A. || 162. *κραιπνῶσ*] *σφοδρῶσ* C (cf. *μ* 124). || 168. *αὖτε προσέϝειπε*] *ἠμείβετ' ἔπειτα* l. a. in A. || 169. *φίλοσ*] *τέκοσ* l. a. ant.

---

156. κράτεσφι] forma a stirpe κρατ lingua non favente ficta ad imitationem vocum ὄχεσφι ὄρεσφι similium. Cf. § 46 et 82.

159. πάννυχον] cf. Α 472.

— ἀωτεῖσ] *dormis.* Verbum non nisi κ 548 et Simonid. fr. 37[6] redit.

160. ἐπὶ θρωισμῶι πεδίοιο] *saltus planitiei* dicitur locus ubi planities assurgit in collem. Haud procul a flumine Hector copias radicibus collis acclinavit. Cf. Θ 490 et K 415. Redit vox versibus parallelis (cf. etiam v. l. Σ 243), et similis usus est vocis latinae *saltus.*

161. ἥαται] § 220.

164. σχέτλιοσ] *durus.* In laudem nunc dicitur: *indefessus es,* item μ 279.

170. παῖδεσ] unus ex his *Antilochus* nominatim a nobis potest indicari; nam *Thrasymedem* vigilibus praefecit poeta, plures autem Nestoris filii in Iliade non commemorantur. Fortasse *Perseum* praeterea cogitavit poeta, nisi neglegentius est locutus.

172. χρηὼ] § 190.

173. ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆσ] utrumque substantivum †, nisi quod in Harl. ἀκμῆι legitur Π 315; praeterea cf. ἀκμηνόσ ψ 191. Locutione proverbiali *in acie novaculae* utuntur etiam Herodot. VI 11 Theogn. 557 Simonid. fr. 101, cf. praeterea Soph. Ant. 996 Eur. Herc. 630 Aesch. Choëph. 883 (?) Ar. Plut. 256 Theocr. XXII 6. Quae locutio ab illo inde tempore po-

ἢ μάλα λυγρὸσ ὄλεθροσ Ἀχαιοῖσ' ἠὲ βιῶναι.
ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα ταχὺν καὶ Φυλέοσ υἱὸν
ἄνστησον, σὺ γάρ ἐσσι νεώτεροσ, — εἴ μ' ἐλεαίρεισ."
ὣσ 'φάθ', ὃ δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐϝέσσατο δέρμα λέοντοσ 177^{b} sq. = 23 sq.
αἴθωνοσ μεγάλοιο ποδηνεκέσ, εἵλετο δ' ἔγχοσ.
'βῆ δ' ἴμεναι, τοὺσ δ' ἔνθεν ἀναστήσασ ἄγεν ἥρωσ.
οἳ δ' ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν, 180 cf. Γ 209
οὐδὲ μὲν εὕδοντασ φυλάκων ἡγήτορασ ηὗρον,
ἀλλ' ἐγρηγορτὶ σὺν τεύχεσιν ἥατο πάντεσ.
ὣσ δὲ κύνεσ περὶ μῆλα δυσωρήσωσιν ἐν αὐλῆι
θηρὸσ ἀκούσαντεσ κρατερόφρονοσ, ὅσ τε καθ' ὕλην
ἔρχηται δι' ὄρεσφι· πολὺσ δ' ὀρυμαγδὸσ ἐπ' αὐτῶι
ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν, ἀπό τέ σφισιν ὕπνοσ ὄλωλε·
ὣσ τῶν ϝήδυμοσ ὕπνοσ ἀπὸ βλεφάροιιν ὀλώλει
νύκτα φυλασσομένοισι κακήν· πεδίονδε γὰρ αἰεὶ
'τετράφατ', ὁππότ' ἐπὶ Τρώων ἀΐοιεν ἰόντων.
τοὺσ δ' ὁ γέρων 'γήθησε ϝιδὼν 'θάρσυνέ τε μύθωι·
„οὕτω νῦν, φίλα τέκνα, φυλάσσετε· μηδέ τιν' ὕπνοσ
αἱρείτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσι."
ὣσ ϝειπὼν τάφροιο διέσσυτο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ἀργείων βασιλῆεσ, ὅσοι 'κεκλήατο βουλήν.

---

191 καὶ σφασ φωνήσασ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·

---

180. -σσιν ἐν ἀγρομένοισιν] -σσι συναγρομένοισιν Bentley (ut Δ 687; cf. Ω 802). Abundat ἐν (cf. Ε 134 Κ 365 al.). — ἔμιχθεν] γένοντο C. || 183. δυσωρήσωσιν Apoll. lex.] -σονται Ω. || 187. ϝήδυμοσ § 41^{3}] νήδυμοσ. || 191. Om. A D T L (cf. Ν 218 Ρ 585).

---

tuit nasci quo novaculis uti coeperunt mulieres Achivae (cf. Ar. Thesm. 218 Eccl. 65 sq.) vel ipsi Achivi, et complures novaculae in sepulcris Mycenaeis sunt repertae; vividissimam autem nobis imaginem tum potissimum praebet locutio cum novaculam non talem cogitamus quales hodie solent usurpari, sed *semilunarem*. Cuiusmodi complures descripsit et delineavit Helbig Epos¹ p. 171 sq.

179. ἴμεναι] § 125.

180 sq. φυλάκεσσιν et -κων] § 63.

182. ἐγρηγορτί] †, forma notabilis; cf. § 161. Idem tragicis dicitur ἐγερτί. — ἥατο] § 220.

183. δυσωρήσωσιν] †.

187 sq. τῶν ... -νοισι] cf. Γ 301.

189. ὁππότ'—ἰόντων] *quando adventuri essent Troiani*. Cf. Β 794. Vigiles perpetuo expectant hostium incursionem nocturnam et periculorum plenae eis sunt tenebrae, ut pastoribus, quibus canum sagacitas indicavit feram ovili obrepentem.

191. σφασ] § 92.

193. αἱρείτω] § 191.

194. Excubitores vigilant inter vallum et fossam (cf. Ι 87 Θ 213). De verbo διέσσυτο cf. vs. 564.

τοῖσ δ' ἅμα Μηριόνησ καὶ Νέστοροσ ἀγλαὸσ υἱὸσ
ἤϊσαν· αὐτοὶ γὰρ 'κάλεον συμμητιάεσθαι.
τάφρον δ' ἐκδιαβάντεσ ὀρυκτὴν ἡδριάοντο
ἐν καθαρῶι, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶροσ — 199 = Θ 491
πεπτεότων· ὅθεν αὖτισ ἀπετράπετ' ὄβριμοσ Ἕκτωρ — 200 cf. Λ 758
ὀλλὺσ Ἀργείουσ, ὅτε δὴ περὶ νὺξ ἐκάλυψε.
ἔνθα καθεζόμενοι ϝέπε' ἀλλήλοισ' ἐπίφαυσκον.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ·
„ὦ φίλοι, οὔ κεν δή τισ ἀνὴρ πεπίθοιθ' ἑϝῶι αὐτοῦ
θυμῶι τολμήεντι μετὰ Τρῶασ μεγαθύμουσ
ἐλθέμεν', εἴ τινά που δηΐων ἕλοι ἐσχατάοντα,
ἤ τινά που καὶ φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο,
ἅσσα τε μητιάουσι μετὰ σφίσιν· ἢ μεμάασι — 208-210 = 409 sqq.
αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἦε πόλινδε
ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ 'δαμάσαντό γ' Ἀχαιούσ;
ταῦτ' εἰ πάντα πύθοιτο, καὶ ἂψ εἰσ ἡμέασ ἔλθοι
ἀσκηθήσ, μέγα κέν ϝοι ὑπουράνιον κλέοσ εἴη — 212[b] cf. ι 264
πάντασ ἐπ' ἀνθρώπουσ, καί ϝοι δόσισ ἔσσεται ἐσθλή.
ὅσσοι γὰρ νήεσσιν ἔπι κρατέουσιν ἄριστοι, — 214 cf. α 245

---

196. τοῖσ δ'(ἐ)] τοῖσ' Nauck (cf. § 60). || 200. πεπτεότων vChrist] πιπτόντων. Cf. Φ 503 χ 384. || 203. μύθων ἦρχε] καὶ μετέειπε l. a. in A. || 211. ταῦτ' εἰ Duentzer] ταῦτά τε (Ambr. A T) vel κε (C D) Ω, εἰ τά κε Brandreth.

---

197. συμμητιάεσθαι] § 191.
198. ἐκδιαβάντεσ] cf. vs. 564.
— ἡδριάοντο] § 191.
199. ἐν καθαρῶι] locus castris Achivorum proximus dicitur, Θ 491 vero, ubi eadem locutio est, locus quidam fluvio vicinus.
204. οὔ κεν] § 326.
206. ἐλθέμεν'(αι)] § 125.
— εἰ] ab ἐλθέμεναι suspensum: *an forte* . . . (*sperans fore ut* . . .).
— δηΐων] § 17.
— ἐσχατάοντα] § 191.
208. μητιάουσι] § 191.
210. ἐπεὶ 'δαμάσαντό γ' Ἀχαιούσ] *postquam e praelio hodierno superiores evaserunt* (cf. vs. 310, 397).
212 sq. Cf. Theognis 239 sq.

214—217. In his versibus, quos Heyne — dubitanter tamen — damnabat, molesta sunt vocis ϝέκαστοσ sonus ϝ neglectus et δώσουσι pro δώσει dictum (non enim sufficiunt collati θ 392 sq.). Quae si probabiliter removeri possint incommoda (cf. nota crit.), fortasse ipso poeta haud indigni hi versus videantur. A singulis navium ducibus ovem nigram accepturus est is rex qui speculatoris officium periculosissimum in hoc rerum discrimine in se receperit, et sic satis magnis opibus beabitur ab ipso exercitu, in cuius commodum tantum periculum subierit. — *Nigrarum* ovium lana pluris habebatur quam albarum; cf. ι 426.

τῶν πάντων ϝοι ἕκαστοσ ὄϊν δώσουσι μέλαιναν,
θῆλυν ὑπόρρηνον· τῆι μὲν κτέρασ οὔ τι ὁμοῖον,
αἰεὶ δ' ἐν δαίτηισι καὶ εἰλαπίνηισι παρέσται.“
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆι. 218 sq^{a}. = *I* 95 sq.
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ·
„Νέστορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸσ ἀγήνωρ 220 cf. 319 *σ* 61; 220^{b} = *I* 635
ἀνδρῶν δυσμενέων δῦναι στρατὸν ἐγγὺσ ἐόντων,
Τρώων· ἀλλ' εἴ τίσ μοι ἀνὴρ ἅμ' ἕποιτο καὶ ἄλλοσ,
μᾶλλον θαλπωρὴ καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται.
σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὃ τοῖ' ἐνόησε,
ὅππωσ κέρδοσ ἔηι· μοῦνοσ δ' εἴ πέρ τε νοήσηι,
ἀλλά τέ ϝοι βράσσων τε νόοσ λεπτὴ δέ τε μῆτισ.“ 226 cf. *Ψ* 590
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἔθελον Διομήδεϊ πολλοὶ ἕπεσθαι·
ἠθελέτην Αἴαντε δύω, θεράποντεσ Ἄρηοσ,
ἤθελε Μηριόνησ, μάλα δ' ἤθελε Νέστοροσ υἱόσ,
ἤθελε δ' Ἀτρεΐδησ δουρὶ κλειτὸσ Μενέλαοσ,
ἤθελε δ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺσ καταδύμεν' ὅμιλον
Τρώων· αἰεὶ γάρ ϝοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸσ ἐτόλμα. 232 cf. *P* 68
τοῖσι δὲ καὶ μετέϝειπε ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„Τυδεΐδη Διόμηδεσ, ἐμῶι κεχαρισμένε θυμῶι, 234 = *E* 243
τὸν μὲν δὴ ἕταρόν γ' αἱρήσεαι, ὅν κ' ἐθέληισθα,
φαινομένων τὸν ἄριστον, ἐπεὶ μεμάασί γε πολλοί.

---

215. *τῶν πάντων*] **δωτίνην*? Sic apta fiunt plur. *δώσουσι* et fem. *τῆι* vs. sq. — *ἕκαστοσ*] neglecto *ϝ*. ‖ 216. *οὔ τι* § 100] *οὐδὲν*. ‖ 221. *ἐόντων* A[1] C D] *ἐόντα* A[2] T. ‖ 224. *ἐρχομένω*] sic Ar., -*νων* L Gen. (cf. *Γ* 211). ‖ 225. *τε*] sic Ar., *τι* G.

---

216. ὑπόρρηνον] †, *quae agnum lactat*, matrem cum prole. Cf. Ψ 266.

217. παρέσται] *praesto ei erit* unde carnem sibi suisque sumat. Cf. Ψ 835: massa ferri tanta, ut ei cui cesserit semper per longos annos aliquid ferri praesto sit futurum in usus domesticos, et locutio οἷσ πάρεστι = οἱ ἔχοντεσ, *locupletes*, Eur. Alc. 59.

219 sq. Cf. Ι 697—705.

221. δῦναι] § 125.

222—224. Cf. Ν 236 sq.; ad ipsa autem verba quod adtinet, bis idem dicens poeta (cf. Χ 203) μᾶλλον θαλπωρήν i. q. θαρσαλεώτερον vocat sive *rem quae maiorem fiduciam faciat*, cum substantivo igitur tum adiectivo vim tribuens *causativam*.

224. De structura cf. Γ 211.

— πρὸ ὅ] similis hiatus est Δ 382.

— τοῖ'(ο)] § 59.

225. εἴ πέρ τε νοήσηι] *etiamsi excogitaverit* (*quod opus sit*).

226. βράσσων] †, cf. § 86; *brevior* = *minor*.

231. καταδύμεν'(αι)] § 125.

236. φαινομένων] *eorum qui praesto sunt*; nam multi, addit, se offerunt.

μηδὲ σύ γ' αἰδόμενοσ σῆισι φρεσὶ τὸν μὲν ἀρείω
καλλείπειν, σὺ δὲ χείρον' ὀπάσσεαι αἰδόϊ ϝείκων,
εἰσ γενεὴν ὁράων, μηδ' εἰ βασιλεύτερόσ ἐστι."
ὧσ ἔφατ', ἔδϝεισεν δὲ περὶ ξανθῶι Μενελάωι.
τοῖσ δ' αὖτισ μετέϝειπε βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ· 241ª = Η 170
„εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετέ μ' αὐτὸν ἑλέσθαι,
πῶσ κεν ἔπειτ' Ὀδυσῆοσ ἐγὼ θείοιο λαθοίμην, 243 = α 65
οὗ περὶ μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸσ ἀγήνωρ 244ᵇ = Ι 635
ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δέ ϝε Παλλὰσ Ἀθήνη. 245ª = 279 ν 301 cf. υ 48
τούτου χ' ἑσπομένοιο καὶ ἐκ πυρὸσ αἰθομένοιο
ἄμφω νοστήσαιμεν, ἐπεὶ περὶ ϝοῖδε νοῆσαι."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε πολύτλασ δῖοσ Ὀδυσσεύσ·
„Τυδεΐδη, μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε μήτε τι νείκει·
ϝειδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ' Ἀργεΐοισ' ἀγορεύεισ. 250 cf. ψ 787ª
ἀλλ' ἴομεν· μάλα γὰρ νὺξ ἄνεται, ἐγγύθι δ' ἠώσ,
ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε, παρώιχηκεν δὲ πλέων νὺξ

239. ἐστι] εἴη L. || 240. Zen. om., Ar. —— || 241. τοῖσ δ' αὖτισ] cf. Η 170. || 246. *χ' (κε)] γ' Ar. Ω (γε σπομένοιο Ptolemaeus Ascalonita). Idem error est Κ 556 γ 319; cf. v. l. γ 231. || 252. παρωίχηκεν] παροίχωκεν Ar. (παρώιχωκεν cod., correxit Ludwich) et alii grammatici. — πλέων Ar. (cf. schol. Ι 71) D] πλέω A C T (cf. Α 80).

237. ἀρείω] § 85.

238. σὺ δὲ] cf. Α 190.

— χείρον'(α)] *viribus minus valentem*; cf. Η 109 sqq. Ρ 588.

— ὀπάσσεαι] *comitem tibi adsumas* Item Τ 238 κ 59.

— αἰδόϊ] § 77 et 2.

239. ὁράων] § 191.

240. Veretur Agamemnon ne Diomedes Menelaum honoris causa sibi eligat comitem expeditionis ut periculosissimae sic quam maxime honorificae (cf. vs. 482—497).

243. Ex Odyssea hunc versum esse desumtum, multi perperam statuerunt: inversae potius rationis testis est particula ἔπειτα nostro loco — ut Ι 437 — aptissima, Odysseae autem loco parallelo, ut non molesta, sic minime necessaria (cf. α 65). Pronomen vero ἐγώ utrique loco aeque bene convenit. Nostro loco Diomedes: *ego* ait *qui possim non meminisse Ulixis, quocum tam multa facinora edidi?*

— κεν] § 326.

245. φιλεῖ] § 191.

249. Iung. μὴ ... μάλα, *ne omnino*; non enim solis verbis αἴνεε et νείκει sed cunctis negantis verbis nunc vim addit particula μάλα, ut verbis iubentis θ 413 ω 402 (μάλα χαῖρε).

252 sq. *Plus quam duae noctis partes iam praeterierunt, tertia autem sola etiam* — neque integra — *superest*. Novicium est τῶν pro τάων (§ 56); πλέων νύξ τῶν δύο μοιράων id valet quod πλεῖον ἢ δύο μοῖραι τῆσ νυκτόσ. De re cf. μ 312 et Aristot. Poet. 26 (τὸ πλέων ἀμφίβολόν ἐστι), de perfecto παρώιχηκεν § 157.

τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται."
ὣσ ϝειπόνθ' ὅπλοισιν ἔνι δϝεινοῖσιν ἐδύτην. $254^{b} = 272$
Τυδεΐδηι μὲν ἔδωκε μενεπτόλεμοσ Θρασυμήδησ
φάσγανον ἄμφηκεσ — τὸ δ' ἑϝὸν παρὰ νῆ' ἐλέλειπτο —
καὶ σάκοσ· ἀμφὶ δέ ϝοι κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε $257^{b} = 261$
ταυρείην, ἄφαλόν τε καὶ ἄλλοφον, ἥ τε καταῖτυξ
κέκληται, ῥύεται δὲ κάρη θαλερῶν αἰζηῶν.
Μηριόνησ δ' Ὀδυσῆϊ 'δίδου βιὸν ἠδὲ φαρέτρην
καὶ ξίφοσ· ἀμφὶ δέ ϝοι κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε, $261^{b} = 257$
ῥινοῦ ποιητήν· πολέσιν δ' ἔντοσθεν ἱμᾶσι

253. Zen. om., Aristoph. Ar. —

254. ὅπλοισιν] dativus ut K 272 Ξ 377 Ψ 131 ω 496. De voce ὅπλα = *arma* cf. Θ 55. Singula haec arma versibus proximis enumerantur.

255–271. Imitatur Verg. Aen. IX 303–307.

257. Hastam iam antea tenebat Diomedes (cf. vs. 178).

258. ἄφαλον . . . ἄλλοφον . . . καταῖτυξ] †, de adiectivo ἄφαλοσ cf. E 743, de vocis ἄλλοφοσ syllaba prima § 27. — Diomedi plana et fusca data est galea, cuius nulla pars fulgore vel motu oculos in se convertere posset, quemadmodum Euryalus Vergilianus galea in umbra noctis refulgenti est proditus (Aen. IX 373 sq.). Eadem ratione ornatus est *Troianorum* speculator Dolon (cf. vs 333–335).

260 sq. Ulixes *scutum*, quod sumserat (vs. 149), apud excubitores reliquit, quia arcum tenenti molestum id futurum erat (cf. Γ 17 Θ 267 sq. K 333 sq.). *Arcum* autem sibi utilem fore putabat, quo eminus per tenebras peteret hostes ignium flammis illustratos, ipse latens; item Dolon vs. 333. Quod vero opportunitas arcu utendi neutri erat futura, id scire non potuerunt. — In priscis fabulis Ulixem clarum fuisse propter sagittandi peritiam testatur Odyssea (cf. praesertim θ 219 sq.), id quod mirum non est, si quidem primitus deus fuit arcitenens (cf. φ 13—41). Sed in Iliade huius notionis vestigium neque alibi apparet ullum, neque hoc loco est quaerendum. Sagittarios egregios hoc carmen novit *Teucrum*, *Merionen*, *Paridem*, *Pandarum*, non Ulixem τὸν δουρὶ κλυτόν (Λ 396 al.); neque huius sed *Herculis* arcum, quem gerebat *Philoctetes*, necessarium fuisse ad perimendum Paridem, recentiores certe poetae, fortasse et antiquiores, sunt fabulati. Quapropter Odysseae poeta Ulixem clarum suum arcum *domi* reliquisse cum in bellum proficisceretur, probabiliter potuit fingere (φ 38–40).

262–264. In sepulcro quodam Mycenaeo reperta est imago eburnea (Tzountas-Manatt Myc. Age 197), viri caput referens pileo ornati, qui pileus totus dentibus aprorum creditur esse constratus, et ita quidem constratus ut ordines dentium dextrorum et sinistrorum alternent. Huic igitur similem nunc dici Ulixis pileum sunt qui arbitrentur. Sed pileis adeo ponderosis neque admodum utilibus homines revera usos esse aliquando, non videtur credibile; is autem pileus,

ἐντέτατο στερεῶσ· ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντεσ
ἀργιόδοντοσ ὑὸσ θαμέεσ ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα
εὖ καὶ ἐπισταμένωσ· μέσσηι δ' ἔνι πῖλοσ ἀρήρει. 265ᵃ=υ 161 ψ 197
τήν ῥά ποτ' ἐξ Ἐλεῶνοσ Ἀμύντοροσ Ὀρμενίδαο
ἐξέλετ' Αὐτόλυκοσ, πυκινὸν δόμον ἀντιτορήσασ, 267ᵇ cf. h. Merc. 178
Σκάνδειαν δ' ἄρ' ἔδωκε Κυθηρίωι Ἀμφιδάμαντι,
Ἀμφιδάμασ δὲ Μόλωι 'δῶκε ξεινήϊον εἶναι, 269ᵇ = *Δ* 20
αὐτὰρ ὃ Μηριόνηι 'δῶκεν ϝῶι παιδὶ φορῆναι·
δὴ τότ' Ὀδυσσῆοσ 'πύκασεν κάρη ἀμφιτεθεῖσα.

---

264. *ἔχον*] *τρέχον* Bentley, *θέον* Nauck. Cf. comment. || 268. *Σκάνδειαν δ'*] *Σκάνδειάνδ'* Ar. (cf. *ο* 367 *H* 79).

---

quem signum illud Mycenaeum refert, si recte id interpretati sunt archaeologi, videtur *ornamenti* tantum causa fabricatus esse aut in *re sacra* alicuius usus fuisse. Noster vero poeta voluit galeam loream, cuius *ora* dentibus aliquot prominentibus (ἔνθα καὶ ἔνθα ut B 812 al.) defenderetur ab ictibus, apri hiantis rictum quodammodo imitata. — Quemadmodum cristae equinae decus sunt principum διὰ τὸ ἱπποτροφεῖν, sic dentes aprorum — nam de subus domesticis sermonem non fieri manifestum est (cf. T 197) — venatoribus sunt monumenta periculorum feliciter exantlatorum (cf. φ 392 sqq.), et multi huiusmodi dentes reperti sunt in priscorum regum sepulcris Mycenaeis; quibus dentibus pileos aliquot coriaceos, qui tempore rerum edaci absumti fuerint, olim non contectos sed ornatos fuisse suspicari licet.

263 sq. ἔκτοσθε . . . ἔχον] *extrinsecus se habebant, erant.* Intransitivus hic usus verbi ἔχειν adverbio iuncti vel praepositione aliave ratione definiti est etiam Δ 133 E 100 M 433 N 326 O 653 P 310 Ω 27 μ 435 τ 38 ω 245 al.; cf. etiam σχεθεῖν *integrum manere* Π 340 al.

266 sq. *Eleone* igitur in Boeotiae urbe vixisse dicitur nunc Amyntor Patrocli pater. Quem simul cum Autolyco illuc e Thessalia in fabulis esse translatum suspicetur quis (cf. I 447 sq.). *Furtum* nunc narratur Autolyci furacissimi mortalium (cf. τ 395 sq.); qui τοιχωρύχον aliquando egit, velut alter Trophonius, effregit enim parietem quamvis firmum thalami sive gazae, in qua Amyntor opes suas reconditas servabat (cf. Z 288). Verbum ἀντιτορῆσαι etiam h. Merc. 178, 283 sic est usurpatum.

267—271. *Ecce* (δὴ vs. 271, cf. N 440) *casus tulit ut nepotis tunc caput protegeret pileus, quo olim potitus fuerat avus.* — Autolyci in Iliade alibi non fit mentio, Odysseae vero locis compluribus, et dignissima quae conferatur narratio, eadem quae nostra habens elementa, sed aliter inter se iuncta: *Autolycum, aprum, Ulixem,* legitur τ 392 sqq. (φ 219 sq. ω 332—334).

268. Σκάνδειαν] *portum Cytherorum* (Pausan. III 23 § 1). Fuisse qui σκάνδειαν non pro loci nomine haberent sed *galeam* interpretarentur docent scholia; cf. A 99.

270. φορῆναι] § 195.

τὼ δ' ἐπεὶ οὖν ὅπλοισιν ἔνι δϝεινοῖσιν ἐδύτην, 272^b = 254
'βάν ῥ' ἴμεναι, 'λιπέτην δὲ κατ' αὐτόθι πάντασ ἀρίστουσ.
τοῖσι δὲ δεξιὸν ἧκεν ἐρωιδιὸν ἐγγὺσ ὁδοῖο
Παλλὰσ Ἀθηναίη· τοὶ δ' οὐ 'ϝίδον ὀφθαλμοῖσι
νύκτα δι' ὀρφναίην, ἀλλὰ κλάγξαντοσ ἄκουσαν. 276^a = 83
'χαῖρε δὲ τῶι ὄρνιθ' Ὀδυσεύσ, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνηι·
„κλῦθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸσ τέκοσ, ἥ τέ μοι αἰεὶ 278^a = *E* 115 278 sq. cf. ν 300 sq.
ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω 279^a = 245 279^b cf. *A* 561
κινύμενοσ· νῦν αὖτε μάλιστά με φῖλαι, Ἀθήνη, 280^b sq.^{a} cf. *E* 117 sq.
δὸσ δὲ πάλιν ποτὶ νῆασ ἐϋκλεέασ ἀφικέσθαι,
ῥέξαντασ μέγα ϝέργον, ὅ κε Τρώεσσι μελήσηι."
δεύτεροσ αὖτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ· 283 cf. *E* 855
„κεκλυθι νῦν καὶ ἐμεῖο, Διὸσ τέκοσ, ἀτρυτώνη·
ἑσπέο μ', ὡσ ὅτε πατρὶ ἅμ' ἕσπεο Τυδέϊ δίωι
εἰσ Θήβασ, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελοσ ἦιε.
τοὺσ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῶι 'λίπε χαλκοχίτωνασ Ἀχαιούσ,
αὐτὰρ ὃ μειλίχιον μῦθον 'φέρε Καδμείοισι
κεῖσ'· ἀτὰρ ἂψ ἀπιὼν μάλα μέρμερα 'μήσατο ϝέργα
σὺν σοί, δῖα θεά, ὅτε ϝοι πρόφρασσα παρέστησ. 290 cf. ν 391
ὣσ νῦν μοι ἐθέλουσα παρίστασο καί με φύλασσε. [sqq.
σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν, εὐρυμέτωπον, 292-294 = γ 382

---

275. *Παλλὰσ*] *πελλὸν* (*fuscum*) Zopyrus. ‖ 281. *ποτὶ* Cobet] *ἐπὶ*. Cf. vs. 336 et 347. ‖ 285. **ἑσπέο μ'(οι)*] *σπεῖό μοι Ω, ἑσπέ' ἅμ'* coniecerat Curtius. Cf. § 247 et 13. ‖ 286. *πρὸ*] *παρ'* Barnes, *πρὸσ* Bentley. — *ἦιε* § 308] *ἤιει* vel *ἦλθε*. ‖ 291. *παρίστασο*] *-σταο* Zen. Ar. — *με φύλασσε*] *πόρε κῦδοσ* Zen.

---

272. ὅπλοισιν] cf. vs. 254 et Θ 55.

274. ἐρωιδιὸν] †, *ardeam*. In fluminum vicinia (cf. Θ 490) frequentes sunt aves palustres; sed ardeae quoniam non sunt aves nocturnae, multa de hoc loco argutati sunt interpretes veteres. Voluitne poeta avem ab Ulixe et Diomede e latebris excitatam clamasse? Sed sic parum convenit verbum ἧκε. Satius videtur dicere Minervam heroibus sibi dilectis faustum omen nunc mittere voluisse, quicquid autem velint numina, posse fieri. Quae si cui sufficere non videtur explicatio, sumere potest poetam cogitasse *nycticoracem*, avem in Troade frequentem et noctu volantem, ardeis cognatum, non tamen similem.

279 sq. Cf. Glauci Apollinem invocantis verba: δύνασαι δὲ σὺ πάντοσ' ἀκούειν ἀνέρι κηδομένωι Π 515 sq.

281. ἐϋκλεέασ] § 73.

285—290. Fuse haec res narrata est Δ 384—398, itaque nunc paucis tantum verbis indicatur.

286. Iung. προῆιε Ἀχαιῶν ἄγγελοσ, quae verba proximo versu interpretatur ipse poeta: *hos enim ad Asopum reliquerat*. De hiatu cf. Δ 382.

292. ἦνιν] cf. Z 94.

ἀδμήτην, ἣν οὔ πω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·
τήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχεύασ.“ 294b cf. γ 426
ὣσ ἔφαν εὐχόμενοι, τῶν δ' ἔκλυε Παλλὰσ Ἀθήνη. 295 cf. E 121
οἳ δ' ἐπεὶ ἠρήσαντο Διὸσ κούρηι μεγάλοιο, [130
'βάν ῥ' ἴμεν' ὥσ τε λέοντε δύω διὰ νύκτα μέλαιναν, 297 cf. M 299 ζ
ἂμ φόνον, ἂν νέκυασ, διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα. 298b = 469 Ψ 806

Δολώνεια.

οὐδὲ μὲν οὐδὲ Τρῶασ ἀγήνορασ εἴαεν Ἕκτωρ 299 cf. σ 346 υ 284
εὑδέμεν', ἀλλ' ἄμυδισ 'κικλήισκετο πάντασ ἀρίστουσ,
ὅσσοι ἔσαν Τρώων ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ· 301b = Ξ 144
τοὺσ ὅ γε συγκαλέσασ πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν· 302 = B 55
„τίσ κέν μοι τόδε ϝέργον ὑποσχόμενοσ τελέσειε
δώρωι ἔπι μεγάλωι; μισθὸσ δέ ϝοι ἄρκιοσ ἔσται. 304b cf. σ 358 Hes. Oper. 370
δώσω γὰρ δίφρον τε δύω τ' ἐριαύχενασ ἵππουσ,
οἵ κεν ἄριστοι ἔωσι θοῆισ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,
ὅσ τίσ κε τλήηι, ϝοί τ' αὐτῶι κῦδοσ ἄρηται,
νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν' ἔκ τε πυθέσθαι, 308 = 320 308b-312 = 395 sqq.
ἠὲ φυλάσσονται νῆεσ θοαὶ ὡσ τὸ πάροσ περ,
ἦ ἤδη χείρεσσιν ὕφ' ἡμετέρηισι δαμέντεσ

299. εἴαεν Knight] εἴασεν Ω (cf. φ 233 et l. a. γ 151) cum vitio metrico (εἴασ' D, cf. § 2). Verum praebet σ 346. || 306. Sic Ar., οἵ κεν ἀριστεύωσι κτέ. Ω, αὐτοὺσ (καλοὺσ Aristoph.) οἳ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλείωνα Zen. Aristoph. (ut vs. 323). || 307. τλήηι ... ἄρηται Nauck] τλαίη(ι) ... ἄροιτο.

294. περιχεύασ] auri foliis tenuissimis malleo exactis *inducuntur cornua* (cf. Ov. Met. VII 161 X 271). Item γ 384, 426, 437; neque alia verbi vis est ζ 232 ψ 159. Aurum *liquidum* tauri cornibus non esse *circumfusum* dici vix est opus.

298. φόνον] non *caedem* nunc significat, sed *caesos* et *cruorem* (nos: *bloedbad*), item Π 162 Ω 610 χ 376.

299. εἴαεν] § 191.

300. εὑδέμεν'(αι)] § 125.

304. ἄρκιοσ] cf. B 393.

308. νηῶν ... σχεδὸν ἐλθέμεν'(αι)] id quomodo posset fieri (cf. vs. 325 sq.), aut si propter excubitores fossam et vallum tutantes fieri nequiret, quomodo eminus agnosci tamen possent hostium consilia, ipsius speculatoris fuit invenire, non Hectoris aut poetae. In Parva Iliade narratum fuit quomodo post mortem Achillis Achivorum speculatores exploravissent mentem Troianorum: cum prope pedem muri urbis se abdidissent, audiverunt puellas disputantes (cf. schol. Ar. Eq. 1056).

310. δαμέντεσ] cf. vs. 210.

φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσι
νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτωι ἀδηκότεσ αἰνῶι."
ὣσ ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντεσ ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆι. 313 = Γ 95
ἦν δέ τισ ἐν Τρώεσσι Δόλων, Εὐμήδεοσ υἱὸσ 314a = Ε 9
κήρυκοσ θείοιο, πολύχρυσοσ πολύχαλκοσ· 315b cf. Σ 289
ὃσ δή τοι ϝεῖδοσ μὲν ἔεν κακόσ, ἀλλὰ ποδώκησ.
αὐτὰρ ὃ μοῦνοσ ἔεν μετὰ πέντε κασιγνήτηισι.
ὅσ ῥα τότε Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι μῦθον ἔϝειπε·
„Ἕκτορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸσ ἀγήνωρ 319 cf. 220, 319b = Ι 635
νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν ἔκ τε πυθέσθαι. 320 = 308
ἀλλ' ἄγε μοι τὸ σκῆπτρον ἀνασχέο, καί μοι ὄμοσσον
ἦ μὲν τοὺσ ἵππουσ τε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῶι
δωσέμεν', οἳ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλεΐωνα. 323 cf. Β 770
σοὶ δ' ἐγὼ οὐχ ἅλιοσ σκοπὸσ ἔσσομαι οὐδ' ἀπὸ δόξησ· 324 cf. λ 344
τόφρα γὰρ εἰσ στρατὸν εἶμι διαμπερέσ, ὄφρα χ' ἵκωμαι

314. ἦν δέ τισ ἐν] cf. Ε 9. || 317. κασιγνήτηισι] sic Ar., -τοισιν Zen. || 323. ἀμύμονα] ποδώκεα l. a. in A.

311. φύξιν] cf. κ 117. — Expectat Hector iam fore id quod inde a medio die qui praeteriit speravit (cf. Θ 197).

312. ἀδηκότεσ] cf. vs. 98.

315. κήρυκοσ θείοιο] praecones sunt *sacrosancti* (cf. Α 334).

316 sq. Eumedi liberi quidem erant complures, sed unus tantum eorum erat filius; μοῦνοσ autem dicitur, ut Ulixes π 119, quia filiae non eodem loco quo filii habebantur, sed mercimonii potius instar erant, ita ut ἄκουροι dicerentur patres qui solas filias genuissent (cf. η 64). Unicum igitur hunc filium tunc cum bellum coortum est militare necesse fuit (cf. Ω 399 sq. et Ν 669 Ψ 297), licet debilior esset (hoc enim valet ϝεῖδοσ κακόσ), solis pedibus valens. Haudquaquam *contemtim* poeta loquitur de viro, qui speculatoris officium ut honorificentissimum sic quam maxime periculosum in se recepit (cf. vs. 240 et 482—497), laetus hanc occasionem nactus, qua etiam viro robore minus valenti spes fuit facinus egregium perpetrandi, si modo „animus" ei esset „imperterritus" (vs. 319). Confidit enim se in ipsa hostium castra penetraturum, clam transgressum fossam et vallum; nullas videlicet illic excubias agi, sed ipsam fugam parari.

— ἔεν] § 302.

317. πέντε κασ.] de versus numeris (= σ 140) cf. § 3.

321—328. Dolon sceptrum, quod more solito a praecone accepit cum verba publice facturus esset, Hectorem caelum versus tendere iubet (cf. Α 234—239). Nisi poeta neque Dolonem neque Hectorem nunc sceptrum manu tenentem sibi finxit, sed iacuisse id ab Hectore depositum. Non enim in iusta concione sed in conventu tumultuario haec aguntur.

324. ἀπὸ δόξησ] cf. Α 562.

325. ὄφρα χ'(κε)] § 326.

νῆ' Ἀγαμεμνονέην, ὅθι που μέλλουσιν ἄριστοι
βουλὰσ βουλεύειν, ἢ φευγέμεν' ἠὲ μάχεσθαι.“ 327 = 147
ὣσ 'φάθ', ὃ δ' ἐν χειρὶ σκῆπτρον 'λάβε καί ϝοι ὄμοσσε·
„ϝίστω νῦν Ζεὺσ αὐτόσ, ἐρίγδουποσ πόσισ Ἥρησ·
μὴ μὲν τοῖσ' ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλοσ
Τρώων, ἀλλά σέ φημι διαμπερὲσ ἀγλαΐσεσθαι.“
ὣσ 'φάτο καί ῥ' ἐπίορκον ἐπώμοσε, τὸν δ' ὀρόθυνε.
αὐτίκα δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα,
'ϝέσσατο δ' ἔκτοσθε ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο,
κρατὶ δ' ἐπὶ κτιδέην κυνέην, ἕλε δ' ὀξὺν ἄκοντα,
'βῆ δ' ἴμεναι ποτὶ νῆασ ἀπὸ στρατοῦ. οὐδ' ἄρ' ἔμελλε
ἐλθὼν ἐκ νηῶν ἂψ Ἕκτορι μῦθον ἀποίσειν.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν κάλλιφ' ὅμιλον,
'βῆ ῥ' ἀν' ὁδὸν μεμαώσ. τὸν δ' ἐφράσατο προσιόντα
διογενὴσ Ὀδυσεύσ, Διομήδεα δὲ προσέϝειπε·
„οὗτόσ τισ, Διόμηδεσ, ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνήρ,
οὐ ϝοῖδ' ἢ νήεσσιν ἐπίσκοποσ ἡμετέρῃσι

---

328. *χειρὶ*] *χερσὶ* Ω. Cf. Ψ 568 et Α 585. || 332. *ἐπώμοσε* Ar. A] *ἀπ.* Ω (ut Ar. Nub. 1232 al.). Etiam ο 437 σ 58 Ar. legebat *ἐπ.*; praeterea cf. β 377 κ 345, 381 μ 303. || 335. *ἐπὶ κτιδέην* A C D] *ἐπ' ἰκτιδέην* T, quod verum videtur. Cf. vs. 458. || 336. *ποτὶ*] *ἐπὶ* A (cf. vs. 281 et 347). || 341. *τισ* Ar.] *τοι* Ω (ut vs. 477). || 342. *ἐπίσκοποσ*] cf. vs. 38.

---

330. μὴ ... ἐποχήσεται] in iureiurando μή pro οὐ tempori futuro indicativi additur etiam Ο 41 Τ 261 h. Merc. 275 sq. Soph. Philoct. 935 Ar. Lys. 917 (Ran. 508) Eccl. 1000, praesenti Ar. Av. 195. Quod autem nullum alium ex Troianis curru Achillis usurum Hector iurat, vera sane et ex animi sententia ait; sed quae praeter iusiurandum illud addit, ea aliter sunt evasura. Nam equi illi, quos iam promittit Doloni, mox ipsius corpus raptabunt per planitiem, et equis quos omnium longe praestantissimos habet exercitus Troianus, hac nocte potientur hostes.

331. ἀγλαΐσεσθαι] § 147 et 210.

332. ἐπίορκον] *iusiurandum quod rerum eventu non est comprobatum*. Non consulto sciensque peierat Hector. Cf. ψεύδεσθαι vs. 534.

333—335. Arcus utilis erit in insidiis abdito; fuscam autem pellem humeris circumdat, fusco pileo caput tegit, ne facile cernatur ab hostibus. Cf. vs. 258 et 260 sq.

335. κτιδέην] ut vs. 458; significatur *pellis mustelina* cognative animalis, quod ἴκτισ vocatur Ar. Ach. 880.

336. ἴμεναι] § 125.

338. ὅμιλον] *turbam*, ut Γ 340 Σ 603 Ψ 804 Ω 712 al. — *Pugnantium* potissimum turbam in Iliade ὅμιλον dici, observavit Aristarchus, et multis sane locis ita se habet res; sed casus id effecit: vix ullae videlicet in Iliade nisi pugnantium, certe militum sunt hominum turbae.

ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνηώτων. 343 = 387
ἀλλά ϝ' ἐῶμεν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο
τυτθόν, ἔπειτα δέ κ' αὐτοὶ ἐπαΐξαντεσ ἕλωμεν
καρπαλίμωσ· εἰ δ' ἄμε παραφθήῃσι πόδεσσι,
αἰεί μιν ποτὶ νῆασ ἀπὸ στρατόφι προτιϝέλλειν
ἔγχε' ἐπαΐσσων, μή πωσ προτὶ ϝάστυ ἀλύξῃ."
ὣσ ἄρα φωνήσαντε παρ' ἐξ ὁδοῦ ἐν νεκύεσσι
'κλινθήτην· ὁ δ' ἄρ' ὦκα παρέδραμεν ἀφραδίῃφι.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀπέεν ὅσσον τ' ἐπὶ οὖρα πέλονται 351ª cf. 357 / 351ᵇ sq.ª cf. Θ 124
ἡμιόνων, — αἵ γάρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσι 351ᵇ cf. Ψ 431
ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείησ πηκτὸν ἄροτρον, — 353 cf. N 703 ν 32
τὼ μὲν ἐπεδραμέτην, ὁ δ' ἄρ' ἔστη δοῦπον ἀκούσασ·

344. *ἀλλά ϝ' ἐᾶμεν* Brandreth] *ἀλλ' ἐῶμέν μιν* Ω, *ἀλλ' ἐάωμεν* Knight. Vitium cum synizesis arguit (cf. § 8) tum *μιν* loco alieno collocatum (cf. § 329). ‖ 345. *κ' αὐτοὶ* Axt] *κ' αὐτὸν*. An **κέν μιν*? — *ἕλωμεν* A^2] *ἕλοιμεν* Ω. Cf. *Δ* 205. ‖ 346. *παραφθήῃσι* Thiersch] *-φθαίη(ι)σι* Ar. Ω, *-φθάνησι* L (cf. *I* 506 Φ 262), *παραφθαίη τι* Knight. Cf. *Π* 861. ‖ 347. *ποτὶ*] *ἐπὶ* Ar. (cf. vs. 281 et 336). — *προτιϝέλλειν* § 265] *π(ρ)οτιειλεῖν*. ‖ 349. *ἄρα φωνήσαντε*] sic Ar., *ἔφατ' οὐδ' ἀπίθησε βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ* | *ἐλθόντεσ δ' [ϝ]εκάτερθε* Aristoph. et olim alii. | 350. *ἀφραδίῃφι* § 46] *-ῃσι*.

343. νεκύων κατατεθνηώτων] cf. X 203 et § 160.

346. ἦμε] § 92.

347. ἀπὸ στρατόφι] sic Hectorem ab urbis moenibus πρὸσ πεδίον ἀποτρέπει Achilles X 197 sq.

348. ἔγχε'(ϊ)] § 71.

— ϝάστυ ἀλύξῃ] de hiatu cf. § 16.

349. φωνήσαντε] neglegentius dictum, quoniam alter solus verba fecit. Item Φ 298 (ubi cf. vs. 287) η 47.

350. κλινθήτην] inter corpora mortuorum *decubuerunt*, „ἵνα καὶ αὐτοὶ δόξωσιν εἶναι νεκροί" (schol.). Cf. α 366.

351—353. Locum hunc et similem θ 124 sq. sic interpretatus est Ridgeway: sulcorum certam quandam mensuram fuisse (πέλεθρον sive *pedes C*, cf. Λ 354 et N 707), celeriora igitur iumenta *plures* sulcos per idem tempus confecisse, spatium autem, quod per unum diem aratum esset, dein indicatum esse *limites* sulcis primo et ultimo apponendo (cf. voces hodiernae *morgen, dagwerk*); limitum sive οὔρων intervallum latius confecisse mulos, angustius boves, constantem autem fere utriusque intervalli fuisse mensuram. Cf. M 421 sq.; vox οὖρον occurrit etiam Ψ 431 addito δίσκοιο, = δίσκουρον Ψ 523.

351. ἄπεεν] § 302.

353. νειοῖο] genitivus et B 785.

— πηκτὸν] aratri epitheton redit N 703 ν 32, cuius originem ostendit quod oppositum est Hes. Oper. 433 αὐτόγυον, sive aratrum cuius stiva et dentale ex uno stipite sunt confecta; sic Λ 371 tumulus ἀνδρόκμητοσ ab iis quos natura fecit distinguitur. Hinc πηκτὸν ἄροτρον valet *b e n e compactum* sive *firmum*, quemadmodum ποιητόσ, τυκτόσ, τετυγμένοσ, τέγεοσ valent *b e n e*, *a f f a b r e factum* vel *tectum*, ἀλφεσίβοιοσ *m u l t o s boves merens*, λεχεποίησ *a m o e n a in herbis cubilia praebens*, κλητοὶ socii *qui u n d i q u e* vel *p e r e g r e sunt convocati*. Cf. etiam α 50.

'ϝέλπετο γὰρ κατὰ ϑυμὸν ἀποστρέψοντασ ἑταίρουσ
ἐκ Τρώων ἴμεναι, πάλιν Ἕκτοροσ ὀτρύναντοσ.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄπεσαν δουρηνεκὲσ ἢ καὶ ἔλασσον, 357ᵃ cf. 351
'γνῶ ῥ' ἄνδρασ δηΐουσ, λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα 358ᵇ = X 144 cf. O 269
φευγέμεναι· τοὶ δ' αἶψα διωκέμεν' ὡρμήϑησαν.
ὡσ δ' ὅτε καρχαρόδοντε δύω κύνε, ϝειδότε ϑήρησ,
ἢ κεμάδ' ἠὲ λαγωὸν ἐπείγετον ἐμμενὲσ αἰεὶ
χῶρον ἀν' ὑλήεντα, ὅ τε προϑέῃσι μεμηκώσ, 362ᵃ = ξ 2
ὣσ τὸν Τυδεΐδησ τε ἰδὲ πτολίπορϑοσ Ὀδυσσεὺσ
λαοῦ ἀποτμήξαντε 'διώκαϑον ἐμμενὲσ αἰεί.
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε μιγήσεσϑαι φυλάκεσσι 365ᵃ = δ 514 cf. Λ 181 Ψ 773 ι 378
φεύγων εἰσ νῆασ, τότε δὴ μένοσ ἔμβαλ' Ἀϑήνη
Τυδεΐδῃ, ἵνα μή τισ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
φϑαίῃ ἐπευξάμενοσ βαλέμεν, ὁ δὲ δεύτεροσ ἔλϑοι· 368ᵇ = X 207
δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸσ Διομήδησ· 369 = Λ 361
„ἠὲ μέν' ἠέ σε δουρὶ κιχήσομαι, οὐδέ σε φημι
δϝηρὸν ἐμῆσ ἀπὸ χειρὸσ ἀλυξέμεν' αἰπὺν ὄλεϑρον."
ἦ ῥα, καὶ ἔγχοσ ἀφῆκε, ϝεκὼν δ' ἡμάρτανε φωτόσ.
δεξιτερὸν δ' ὑπὲρ ὦμον ἐΰξόου δουρὸσ ἀκωκὴ
ἐν γαίῃ ἐπάγη· ὁ δ' ἄρ' ἔστη 'τάρβησέν τε

359. αἶψα] ὦκα l. a. in A. || 362. ὑλήεντα, ὅ τε Paech] ὑλήεντα, ὁ δὲ Ar., ὑλήενϑ', ὁ δέ τε Ω. Cf. N 64 ρ 519 et § 122. || 363. τε ἰδὲ Rzach] ἠδ' ὁ (ἠδὲ L) Ω. Cf. B 278 et vs. 536. || 364. (')διώκαϑον Naber] διώκετον Ω (quam praesentis formam habebat Ar. coll. η 104), διέσϑην vHerwerden (ut X 456). Cf. § 115. || 365. μιγήσεσϑαι] *μιγάσσεσϑαι? Cf. § 104 et ϑ 271. || 372. ἦ ῥα, καὶ ἔγχοσ ἀφῆκε] sic Ar., καὶ βάλεν οὐδ' ἀφάμαρτεν (ut Λ 350) quidam olim („ϑέλοντεσ ζήτημα ποιεῖν" Aristonicus; cf. Y 269—272 et Γ 368). || 373. ἐΰξόου] ἐΰξου Herodian. A (cf. Aristoph. Pac. 447, 549, 1213, 1260), sed epicum est -ξόου (α 128 B 390 al.); * ἐΰξόου ἔγχεοσ αἰχμή (cf. § 61)?

355. 'ϝέλπετο] *putabat* (ut passim). — Sunt qui *sperabat* vertendo Doloni notam *ignaviae* adspergant immerenti.

356. ἴμεναι] § 125.

— πάλιν Ἕκτοροσ ὀτρύναντοσ] *Hectorem enim urbem versus recedere copias iussisse.* Cf. Ar. Av. 2: ἡ κορώνη κρώζει πάλιν. Non post ἴμεναι sed post Τρώων virgulam scribebat Nicanor, post πάλιν Ar., cum participio ἀποστρέψοντασ adverbium illud iungens et versum medium incidens (ut I 134 al.), hic durius, ille invita grammatica.

357. δουρηνεκὲσ] †, = ὅσον τ' ἔπι δουρὸσ ἐρωὴ (γίγνεται) O 358 Φ 251, ὅσση αἰγανέησ ῥιπὴ τέτυκται Π 589—592.

— ἔλασσον] †, superlativus ἐλάχιστοσ h. Merc. 573, positivus ἐλαχεῖα ι 116 κ 509 h. Ap. 197.

358. δηΐουσ] § 17.

359. διωκέμεν'(αι)] § 125.

361. κεμάδ'(α)] †, *damam*? Cf. ρ 295.

363. πτολίπορϑοσ] cf. B 278.

365. φυλάκεσσι] § 63.

368. βαλέμεν] § 126.

371. ἀλυξέμεν'(αι)] § 125.

βαμβαίνων, — ἄραβοσ δὲ διὰ στόμα ʼγίγνετʼ ὀδόντων, — 375^{b} cf. N 283
χλωρὸσ ὑπὸ δϝέεοσ. τὼ δʼ ἀσθμαίνοντʼ ἐκιχήτην, 376^{a} cf. O 4
χειρῶν δʼ ἡψάσθην· ὃ δὲ δακρύσασ ϝέποσ ηὔδα·
„ζωγρέετʼ, αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι· ἔστι γὰρ ἔνδον 378 cf. Z 46
χαλκόσ τε χρυσόσ τε πολύκμητόσ τε σίδηροσ, 379 = Z 48
τῶν χʼ ὔμιν χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσιʼ ἄποινα, 380 cf. Z 49
εἴ περ ἐμὲ ζωιὸν πεπύθοιτʼ ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.“ 381 = Z 50
τὸν δʼ ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„θάρσεε, μηδέ τί τοι θάνατοσ καταθύμιοσ ἔστω. 383 cf. P 201 Ω [152, 181
ἀλλʼ ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέωσ κατάλεξον· 384 = 405 Ω 380, 656 α 169 al.
πῆι δʼ οὕτωσ ἐπὶ νῆασ ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεαι οἶοσ 385 cf. 82
νύκτα διʼ ὀρφναίην, ὅτε θʼ εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι; 386 = 83
ἦ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνηώτων; 387 = 343
ἦ σʼ Ἕκτωρ προέηκε διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα 388^{b} cf. P 252
νῆασ ἔπι γλαφυρὰσ ἦ σʼ αὐτὸν θυμὸσ ἀνῆκε;“
τὸν δʼ ἠμείβετʼ ἔπειτα Δόλων, ὑπὸ δʼ ἔτρεμε γυῖα·
„πολλῆισίν μʼ ἄτηισι παρὲκ νόον ἤγαγεν Ἕκτωρ,
ὅσ μοι Πηλεΐωνοσ ἀγαυοῦ μώνυχασ ἵππουσ

381. *περ] κεν. Cf. Z 50. || 387. Aristoph. Ar. —— || 388. ἕκαστα] neglecto ϝ, ἅπαντα Heyne (cf. P 252 et contrarium vitium ε 262). || 391. ἤγαγεν] ἤπαφεν Aristoph.

375. βαμβαίνων] †, *titubans* (a stirpe βα-ν)? Alii *balbutientem* sunt interpretati (a verbo βάζειν, cf. βάρβαροσ), in his Bion IV 9.

— ἄραβοσ] †. In vs. par. est πάταγοσ.

376. ὑπὸ δϝέεοσ § 71 et 315] ὑπαὶ δείουσ.

378. ζωγρέετʼ(ε)] § 191 et E 698.

— ἐγὼν ἐμὲ] magna cum vi anxius clamat Dolon; *certum vobis est pretium: ipse solvam!* Non erit opus ab aliis peti! — Unicus filius, cui essent quinque sorores ἀλφεσίβοιαι (vs. 317), satis dives fuit qui suis ipsius (i. e. patris) opibus se redimeret.

379. πολύκμητοσ . . . σίδηροσ] cf. Z 48.

380. χʼ ὔμιν] § 92.

383. θάρσεε] § 191.

— μηδέ τί τοι θάνατοσ καταθύμιοσ ἔστω] *noli mortem expectare; mitte ista.* Id h. l. valet καταθύμιοσ ἔστω (cf. etiam P 201 χ 392) quod μελέτω φρεσί Ω 152, 181. Sed Dolon intellegit *non esse quod metuat.* Ceterum de ipsa re cf. vs. 446—456.

384. Cf. Verg. Aen. II 149.

387—389. *Corpusne aliquod spoliaturus es? An speculator venis, sive ab Hectore missus sive sponte tua?* — Non trichotomiam sed dichotomiam efficiunt particulae ἦ *num* . . ., ἦ *an* . . ., ἢ *vel.* Cf. vs. 504—506 et O 511 sq.

387. νεκύων κατατεθνηώτων] cf. X 203 et § 160.

389. θυμὸσ ἀνῆκε] cf. H 25.

391—394. Sponte quidem Dolon speculatoris officium in se recepit, sed pellectus praemio quod Hector proposuerat (cf. vs. 303—331); itaque in Hectorem auctorem consilii nunc confert culpam.

391. ἀάτηισι] ἄτηισι Ω.

δωσέμεναι κατένευσε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῶι· [653
ἤνωγεν δέ μ' ἰόντα θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν 394ᵇ = 468 Ω 366,
ἀνδρῶν δυσμενέων σχεδὸν ἐλθέμεν' ἔκ τε πυθέσθαι, 395ᵇ-399 = 308 sqq.
ἠὲ φυλάσσονται νῆεσ θοαὶ ὡσ τὸ πάροσ περ,
ἦ ἤδη χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρηισι δαμέντεσ
φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσι
νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτωι ἀδηκότεσ αἰνῶι."
τὸν δ' ἐπιμειδήσασ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ· 400 = χ 371 cf. Δ 356
„ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμόσ,
ἵππων Αἰακίδαο δαΐφρονοσ· οἱ δ' ἀλεγεινοὶ 402 cf. P 76
ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι ἠδ' ὀχέεσθαι, 403 sq. = P 77 sq.
ἄλλωι γ' ἢ Ἀχιλῆϊ, τὸν ἀθανάτη 'τέκε μήτηρ.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε ϝειπὲ καὶ ἀτρεκέωσ κατάλεξον· 405 = 384
ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν 'λίπεσ Ἕκτορα, ποιμένα λαῶν;
ποῦ δέ ϝοι ἔντεα κεῖται ἀρήϊα, ποῦ δέ ϝοι ἵπποι;
408 πῶσ δ' αὖ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί;"
412 τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε Δόλων, Εὐμήδεοσ υἱόσ·
„τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέωσ καταλέξω. 413 cf. 427 α 179 ξ 192 ω 303
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν, ὅσοι βουληφόροι εἰσί,

---

409 ἅσσα τε μητιάουσι μετὰ σφίσιν, ἢ μεμάασι 409-411 = 208 sqq.
αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἠὲ πόλινδε
ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ 'δαμάσαντό γ' Ἀχαιούσ.

---

394. ἤνωγεν § 225] ἠνώγει. ‖ 397—399. Aristoph. et Ar.[2] —, in Ar.[1] dubitationis signum (•) erat adscriptum. ‖ 397. ἦ] εἰ Ar. (?). ‖ 398. βουλεύουσι . . . ἐθέλουσι Ar.] -οιτε . . . -οιτε Ω. Dici non potuit σφίσι pro ὕμιν. ‖ 408. δ' αὖ Bothe] δαὶ Ar., sic vel δ' αἱ Ω. Vix Homerica est particula δαί, hoc autem loco expectatur particula (δέ) qua enuntiatum proximis adiungatur. Cf. α 225 ω 299. ‖ 409—411. Ar. — ‖ 413. καταλέξω] sic Ar., ἀγορεύσω D T (cf. vs. 427).

---

394. ἤνωγεν] § 225.

— θοὴν . . . νύκτα] noctis hoc epitheton redit K 468 M 463 Ξ 261 Ω 366, 653 μ 284. Quod neque *celerem* neque *acutam* (cf. ι 327) significare patet, inanem igitur hanc esse adiectivorum inter se non cognatorum similitudinem, vocem autem intermortuam aliquam, quae *frigidam* vel *obscuram* vel eiusmodi quid significaret, in hac una iunctura permansisse. — Cf. Δ 315.

397. δαμέντεσ] cf. vs. 210.

398. φύξιν] cf. κ 117.

399. ἀδηκότεσ] cf. vs. 98.

402. ἀλεγεινοὶ] i. q. apud Euripidem dicitur οὐκ εὐμαρεῖσ (codd. -ρὲσ) χαλινὸν ἐμβαλεῖν γνάθοισ (Alc. 492). Item vs. par.

408. πῶσ] verbum mente supplendum: *se habent.* Item vs. 424 πῶσ νῦν; *quomodo nunc res se habet?* σ 223 *quid nunc fiet?* (= πῶσ τ' ἄρ' ἔηι τάδε ϝέργα; Λ 838).

409. μητιάουσι] § 191.

411. 'δαμάσαντο] cf. vs 210.

βουλὰσ βουλεύει θείου παρὰ σήματι Fίλου,
νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου· φυλακὰσ δ' ἃσ εἴρεαι, ἥρωσ, 416ᵃ cf. *E* 322
οὔ τισ κεκριμένη ῥύεται στρατὸν οὐδὲ φυλάσσει.
ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸσ ἐσχάραι, οἷσιν ἀνάγκη,
οἳ δ' ἐγρηγόρθασι φυλασσέμεναί τε κέλονται
ἀλλήλοισ'· ἀτὰρ αὖτε πολύκλητοι ἐπίκουροι
εὕδουσι, Τρωσὶν γὰρ ἐπιτροπάουσι φυλάσσειν,
οὐ γάρ σφιν παῖδεσ σχεδὸν ἥαται οὐδὲ γυναῖκεσ.“
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„πῶσ τ' ἂρ νῦν, Τρώεσσι μεμιγμένοι ἱπποδάμοισι
εὕδουσ' ἦ ἀπάνευθε; δίειπέ μοι, ὄφρα δαήω.“
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, Εὐμήδεοσ υἱόσ·
„τοιγὰρ ἐγὼ καὶ ταῦτα μάλ' ἀτρεκέωσ καταλέξω. 427 cf. 413
πρὸσ μὲν ἁλὸσ Κᾶρεσ καὶ Παίονεσ ἀγκυλότοξοι 428ᵇ cf. *B* 848
καὶ Λέλεγεσ καὶ Καύκωνεσ δῖοί τε Πελασγοί. 429ᵇ = *τ* 177
πρὸσ Θύμβρησ δ' ἔλαχον Λύκιοι Μυσοί τ' ἀγέρωχοι

---

418. *μὲν* A C] *γὰρ* D T. ‖ 421. *ἐπιτροπάουσι* § 251] *-τραπέουσι.* ‖ 424. *τ' ἂρ* Lips.] *γὰρ* *Ω*. Cf. *Σ* 188. — *νῦν*] *δή* A. ‖ 425. *δίειπε*] neglecto ϝ (cf. *δ* 215). ‖ 427. *καὶ* Ar. D L] *τοι* *Ω*. ‖ *καταλέξω*] *ἀγορεύσω* D T (cf. vs. 413). ‖ 428. *Κᾶρεσ*] cf. *B* 867.

---

415. *Ili tumulus* etiam Λ 166, 371 sq. Ω 349 commemoratur, ubi *in planitie* et *prope Scamandrum* structus esse dicitur; eundem nunc ei locum tribui apparet cum confertur Θ 490. Praeterea cf. Β 792—794 et Υ 53. Haud procul igitur afuit a „campi saltu" (cf. vs. 160).

416—422. Nulla custodum praesidia ante exercitum suum (κεκριμένα) disposuerunt victores, nihil periculi ab hostibus profligatis et in castra compulsis sibi instare rati; sed ii soli, qui iussi sunt, apud singulos Troianorum ignes vigilant (παρὰ πάσαισ ταῖσ ἐσχάραισ ὅσαι εἰσὶν ἐγρηγόρασιν οἷσ ἀνάγκη ἐστὶν ἐγρηγορέναι, cf. Σ 299), socii autem dormiunt omnes, quippe qui non suis ipsorum liberis vel mulieribus metuant. Vocem ἐσχάρην, quae in Iliade non redit (sed cf. ε 59 al.), *ignes castrenses* nunc significare (cf. Θ 554 sqq.) docet contextus.

419. ἐγρηγόρθασι] § 161.

422. ἥαται] § 220.

424. πῶσ . . . νῦν;] cf. vs. 408.

425. δαήω] § 122.

428 sq. *A parte maris*, dextram igitur exercitus partem obtinentes (cf. Ε 355), collocati sunt *Cares* ceterique Troianorum socii e longinquis regionibus advocati. Neque *Leleges* neque *Caucones* in copiarum recensione Β 816 sqq. nominatim sunt indicati. Illorum etiam Υ 96 Φ 86 fit mentio, e quibus locis efficitur eos in Troade habitasse; Caucones autem etiam Υ 329 commemorantur, quos in Paphlagonia habitasse aiunt veteres. De *Paeonum* epitheto ἀγκυλότοξοι cf. Φ 155.

430. πρὸσ Θύμβρησ] coll. vs. 428 apparet significari interiorem partem planitiei, a mari aversam; nulla tamen

καὶ Φρύγεσ ἱππόμαχοι καὶ Μήιονεσ ἱπποκορυσταί.
ἀλλὰ τίη ἐμὲ ταῦτα διεξερέεσθε ϝέκαστα;
εἰ γὰρ δὴ μέματον Τρώων καταδύμεν' ὅμιλον,
Θρήϊκεσ οἵδ' ἀπάνευθε νεήλυδεσ, ἔσχατοι ἄλλων·
ἐν δέ σφι Ῥῆσοσ βασιλεύσ, πάϊσ Ἠϊονῆοσ.
τοῦ δὴ καλλίστουσ ἵππουσ 'ϝίδον ἠδὲ μεγίστουσ·
λευκότεροι χιόνοσ, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.
ἅρμα δέ ϝοι χρυσῶι τε καὶ ἀργύρωι εὖ ἤσκηται.
τεύχεα δὲ χρύσεια πελώρια, θαῦμα ϝιδέσθαι, 439ᵇ = Σ 83
ἤλυθ' ἔχων· τὰ μὲν οὔ τι καταθνητοῖσι ϝέϝοικε
ἄνδρεσσιν φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
ἀλλ' ἐμὲ μὲν νῦν νηυσὶ πελάσσατον ὠκυπόροισι,
ἠέ με δήσαντεσ λίπετ' αὐτόθι νηλέϊ δεσμῶι,
ὄφρα κεν ἔλθητον καὶ πειρήσητον ἐμεῖο,
ἠὲ κατ' αἶσαν ἔϝειπον ἐν ὑμῖν ἠὲ καὶ οὐκί."
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη κρατερὸσ Διομήδησ·

431. ἱππόμαχοι Ar. L] -δαμοι Ω. || 442. πελάσσατον § 152] -σσετον Ω. || 444. *πειρήσητον] -θῆτον. Cf. § 122 et Ι 345 Μ 301 ζ 134. Brandreth -σησθον, quod fortasse praeferendum, quia aoristi formas activas nullas praebet textus traditus. || 445. ἠὲ κατ' Ar. L] ἤ ῥα κατ' Ω. — ὑμῖν] ὕμισιν? Cf. § 93.

Thymbrae alibi fit mentio. Sed *Thymbraeus* Troianus occiditur Λ 320 et Strabo *Thymbrium* rivum in Scamandrum influentem atque delubrum *Apollinis Thymbraei* commemorat 598, in quo delubro Achillem interemtum poeta aliquis recentior finxit (teste Hellanico); cf. scholia et Hesych.

— ἀγέρωχοι] cf. Β 654.

433. καταδύμεν'(αι)] § 125.

434. Ceteri socii fere omnes aliquantisper iam adfuerunt, νέον πολέμοιο μετὰ κλέοσ εἰληλουθότεσ, ut poeta loquitur Ν 364 (cf. etiam Φ 155 sq.); sed pars Thracum e regione remotissima hodie demum in Troadem pervenit necdum pugnae fecit periculum (cf. vs. 493), nunc autem in extrema parte exercitus iis locus est assignatus. Cf. Ν 794.

— ἔσχατοι ἄλλων] cf. Α 505.

435. *Strymonis* fluvii, quod nomen apud Homerum non invenitur, Rhesus dicitur filius in tragoedia (Rhes. 920 sqq.), fortasse secundum mentem Homeri, urbs certe Ἠϊών postea prope Strymonis ostium sita fuit (Herodot. VII 25 al.). — *Aeno* sive ab *Hebro*, quod flumen multo minus longe a Troade remotum est quam Strymon, Rhesus venisse dicitur apud Hipponactem (fr. 42). Cf. Β 850.

437. Imitatur Verg. Aen. XII 84. De hyperbola cf. Δ 277, de asyndeto explicativo Β 672.

446—456. Ulixes verum nepotem nunc se praestat Autolyci illius, qui cunctos olim aequales arte fallendi et peierandi superavit (cf. τ 395 sq.). Vitam Doloni Ulixes non promiserat sane, effecerat tamen ut promissam sibi ille putaret (cf. vs. 383). Similia

„μὴ δή μοι φύξιν γε, Δόλων, ἐμβάλλεο θυμῶι,
ἐσθλά περ ἀγγείλασ, ἐπεὶ ἵκεο χεῖρασ ἐσ ἡμάσ.
εἰ μὲν γάρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν ἠὲ μεθῶμεν,
ἦ τε καὶ ὕστερον εἶσθα θοὰσ ἐπὶ νῆασ Ἀχαιῶν
ἠὲ διοπτεύσων ἢ ἐναντίβιον πολεμίξων· 451b cf. Ο 179 Υ 85 Φ 477
εἰ δέ κ' ἐμῆισ' ὑπὸ χερσὶ δαμεὶσ ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσηισ,
οὐκέτ' ἔπειτα σὺ πῆμά ποτ' ἔσσεαι Ἀργείοισι."
ἦ, καὶ ὃ μέν μιν ἔμελλε γενείου χειρὶ παχείηι [328
ἁψάμενοσ λίσσεσθαι, ὃ δ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε 455b cf. Ξ 497a χ
φασγάνωι ἀΐξασ, ἀπὸ δ' ἄμφω 'κέρσε τένοντε· 456a = Ε 81
φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίηισιν ἐμίχθη. 456b = Ξ 466; 457 = 329
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην κεφαλῆφιν ἕλοντο
καὶ λυκέην καὶ τόξα παλίντονα καὶ δόρυ μακρόν·

449. *ἠὲ μεθῶμεν*] *ἢ μεθέωμεν?* Cf. § 122. || 451. *ἐναντίβιον*] *ἀντίβιον* Eust. (cf. § 16). || 452. *δαμεὶσ*] *τυπεὶσ* T. — *ὀλέσσηισ*] *-σσαισ* Ar. || 453. Caesura abest (cf. Α 53) et locum insolitum obtinet particula *ποτε* (cf. § 329[4]). || 457. *φθεγγομένου*] *-νη* l. a. apud Aristot. Part. anim. III 10 (cf. Verg. Georg. IV 523 sqq.), sed ferri nequit participii forma feminina substantivo *κάρη* adiuncta. || 458. *τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κτιδέην*] **τοῖο δ' ἀπ' ἰκτιδέην?* cf. vs. 335.

sunt Iunonis verba ut vera sic fallacia Ο 41—44, Somnii a Iove missi mendacia Β 12, Minervae Χ 226 sqq., Mercurii pueruli h. Merc. 274—277, al.

447. μοι] dativus ethicus qui vocari solet: *quod ad me adtinet.* „Ne in animum admitte te incolumem evasurum: id ne fiat ego curabo!"

— φύξιν] cf. κ 117.

— Δόλων] ante Ar. fuerunt qui pro participio (δολῶν!) acciperent (cf. Α 99), Dolonis enim nomen Diomedi cognitum esse non potuisse; at cf. vs. 478. Poeta id quod et ipse optime sciret et auditores iam compertum haberent, Ulixi quoque et Diomedi cognitum fuisse sumsit imprudens, quid probabile esset non ad ipsius vitae veritatem anxie perpetuo exigens. Cf. Ν 374—382 Ξ (44—48?) 475 (Ψ 333? 405?) et de similibus Odysseae locis κ 277.

448. ἡμάσ] § 95. *Nostras* dicit *suas et Ulixis.* Cf. Ζ 414.

451. διοπτεύσων] †, cf. διοπτήρ Κ 562, ἐποπτεύειν π 140, ὀπτήρ ξ 261 al.

453. Cf. Α 53.

454 sq. Parataxis (cf. Δ 443) effecit ut in enuntiatum primarium abirent verba ὃ μὲν ἔμελλε . . . λίσσεσθαι, nam post ἦ καί subiectum mutari non solet. Quod poeta ait hoc est: ἦ καὶ μέλλοντόσ μιν . . . λίσσεσθαι αὐχένα μέσσον ἔλασσε. Similis verborum structura est Λ 446 sq. Φ 223 sq. — *Futuri* temporis forma h. l. est λίσσεσθαι, non *praesentis*: λίτσομαι — λί(σ)σομαι ut ἔ(σ)σομαι vel ἀνύ(σ)σομαι vel φρά(σ)σομαι. Breviore futuri forma λίσεσθαι poeta usus est Π 47. De ipsa re cf. Α 500.

458. κτιδέην] cf. vs. 335.

459 sq. λυκέην et ληΐτιδι] utraque vox †. Pro epitheto ληΐτισ dici solet ἀγελήιη (cod. -είη), si quidem hoc quoque epitheton a voce ληΐσ est ductum, non a voce λᾱόσ, qui sensus non nullis certe locis melius convenit.

καὶ τά γ᾿ Ἀθηναίηι ληΐτιδι δῖοσ Ὀδυσσεὺσ
ὑψόσ᾿ ἀνέσχεθε χειρὶ καὶ εὐχόμενοσ ϝέποσ ηὔδα·
„χαῖρε, θεά, τοισίνδε· σὲ γὰρ πρώτην ἐν Ὀλύμπωι
πάντων ἀθανάτων ἐπιβωσόμεθ᾿. ἀλλὰ καὶ αὖτισ
πέμψον ἐπὶ Θρηΐκων ἀνδρῶν ἵππουσ τε καὶ εὐνάσ.“
ὣσ ἄρ᾿ ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ϝέθεν ὑψόσ᾿ ἀείρασ 465ᵇ cf. Y 325
᾿θῆκεν ἀνὰ μυρίκην· δέελον δ᾿ ἐπὶ σῆμά τ᾿ ἔθηκε,
συμμάρψασ δόνακασ μυρίκησ τ᾿ ἐριθηλέασ ὄζουσ, 467 cf. h. Merc. 81
μὴ λάθοι αὖτισ ἰόντε θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν. 468ᵇ = 394
τὼ δ᾿ ἐβάτην προτέρω διά τ᾿ ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα, 469ᵃ = I 192
αἶψα δ᾿ ἐπὶ Θρηΐκων ἀνδρῶν τέλοσ ἷξον ἰόντεσ. 469ᵇ = 298
οἳ δ᾿ ηὗδον καμάτωι ἀδηκότεσ, ἔντεα δέ σφι
καλὰ παρ᾿ αὐτοῖσι χθόν᾿ ἐκέκλιτο, εὖ κατὰ κόσμον,
τριστοιχί· παρὰ δέ σφι ϝεκάστωι δίζυγεσ ἵπποι. 473ᵇ = E 195

---

462. *τοισίνδε* § 97] *τοῖσδεσσι Ω* (item CIG. 2388[7]). Cf. *φ* 93. ‖ 463. *ἐπιβωσόμεθ᾿(α)* A D T] *-δωσόμεθ᾿* Ar. (*δώροισ τιμήσομεν* interpretatus) C, *-βωσάμεθ᾿* Ribbeck. Cf. *X* 254 et § 192. ‖ 464. *ἵππουσ*] *ἄγυριν* l. a. in A. ‖ 465. *ὑψόσ᾿(ε)*] sic et *ὑψοῦ* Ar., item vs. 505, cf. etiam *Δ* 455 *μ* 249. ‖ 466. *μυρίκην*] sic Ar., alii *-κηι* (cf. *Θ* 441). — *δ᾿ ἐπὶ σῆμά τ᾿ ἔθηκε*] *δέ τε σῆμ᾿ ἐπέθηκε* Bentley. In vulgata *τε* molestum est. ‖ 472. *(ἐ)κέκλιτο*] *κεκλίατ᾿* Bentley (cf. *Π* 68 et § 119).

---

461. ὑψόσ᾿ ἀνέσχεθε χειρὶ] laetus deae *ostendit* nunc spolia hostis occisi, quae mox ei *dedicaturus* est. Cf. vs. 570 sq. et loci ubi *manus* vel *sceptrum* caelum versus tendere dicuntur qui superos invocant (A 234—239).

462. Quod h. l. traditum est τοῖσδεσσι, ab epica quidem dictione alienum est, cui -οισι fuit terminus dativi pluralis, non -οισ, sed praeter dialecti Thessalicae formas quasdam, de quibus cf. § 97, conferri possunt formae pronominum Atticae, quibus particulae δέ, μέν, γε ita ut h. l. demonstrativum -δε sunt insertae: τωιδεδί, τουτουμενί, ταυταγί, similia (cf. Ar. Ran. 965). — Dativus plur. pronominis ὅδε alibi in Iliade non extat.

463. ἐπιβωσόμεθ᾿(α)] futurum tempus debetur confusioni duarum notionum: *vocamus* et: *donaturi sumus*; cf. vs. 88. Hoc enim est quod dicit Ulixes: *huc ades dea, prima omnium a nobis vocata, quippe cui victoriam hanc debeamus, ut haec spolia accipias gratum animum testantia.*

464 et 470. Θρηΐκων] § 17.

466 sq. Spolia ibi collocat Ulixes ubi mox, cum redierit, facile possit reperire (cf. vs. 526 sqq.).

466. δέελον] *clarum*, quod cerni posset facile. Forma contracta δῆλοσ legitur υ 333; alibi apud H. non reperitur simplex, sed comp. ἐκδέελοσ (-δηλοσ Ω) E 2, εὐδήελοσ (-δείελοσ Ω) β 167 al.

467. συμμάρψασ] comp. †.
— δόνακασ] cf. Σ 576.

468. θοὴν διὰ νύκτα] cf. vs. 394.

470. τέλοσ] cf. H 380.

471. ἀδηκότεσ] cf. vs. 98.

473. τριστοιχί] †, cf. τρίστοιχοσ μ 91, μεταστοιχί Ψ 358, 757.
— ϝεκάστωι] eorum quidem qui curru pugnabant, *principibus* igitur.

Ῥῆσοσ δ' ἐν μέσωι ηὗδε, παρ' αὐτῶι δ' ὠκέεσ ἵπποι
ἐξ ἐπιδιφριάδοσ πυμάτησ ἱμᾶσ' ἐδέδεντο.
τὸν δ' Ὀδυσεὺσ προπάροιθε ϝιδὼν Διομήδε' ἔδειξε·
„οὗτόσ τοι, Διόμηδεσ, ἀνήρ, οὗτοι δέ τοι ἵπποι,
οὓσ νῶϊν ἐπίφαυσκε Δόλων, ὃν ἐπέφνομεν ἧμεσ.
ἀλλ' ἄγε δή, πρόφερε κρατερὸν μένοσ· οὐδέ τί σε χρὴ
ἑστάμεναι μέλεον σὺν τεύχεσιν, ἀλλὰ λύ' ἵππουσ. 480ᵇ cf. δ 35
ἠὲ σύ γ' ἄνδρασ ἔναιρε, μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι.“ 481ᵇ = *E* 228
ὣσ 'φάτο, τῶι δ' ἔμπνευσε μένοσ γλαυκῶπισ Ἀθήνη· 482 cf. ω 520
'κτεῖνε δ' ἐπιστροφάδην, τῶν δὲ στόνοσ ὤρνυτ' ἀϝεικὴσ 483 sq. cf. Φ 20 sq. 483 cf. χ 308 ω 184
ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνετο δ' αἵματι γαῖα.
ὡσ δὲ λέων μήλοισιν ἀσημάντοισιν ἐπελθών,
αἴγεσσ' ἢ ὀΐεσσι, κακὰ φρονέων ἐνορούσηι, 486ᵇ cf. *Π* 783
ὣσ μὲν Θρήϊκασ ἄνδρασ ἐπώιχετο Τυδέοσ υἱόσ,
ὄφρα δυώδεκ' ἔπεφνεν. ἀτὰρ πολύμητισ Ὀδυσσεύσ,

478. *ἐπίφαυσκε*] *πίφ.* (ῑ) *Ω.* ‖ 484. *ἐρυθαίνετο*] *φοινίσσετο* schol. Ar. Pac. 303 (item Suid.). ‖ 486. *αἴγεσσ'(ι)* § 64] *αἴγε(σ)σιν.*

475. ἐπιδιφριάδοσ] †. Significatur *frons currus*, cuius ora ἄντυξ vocabatur; ἐξ ἄντυγοσ habenae alligantur Ε 262, 322. Cf. ἐπιδίφριον θέμεναι *currui imponere* ο 51, 75.

— ἱμᾶσ'(ι)] non dicuntur *habenae*, sed alia lora; cf. vs. 499 et Θ 544.

476. προπάροιθε] *ante oculos*. Ar. *prior*, et λ 483 certe adverbium sic ad tempus translatum est (ubi cf. tamen v. l.); ρ 277 ab altera notione ad alteram fit transitus. Similis quaestio est Λ 734 Χ 197.

— Διομήδε'(ϊ)] § 71.

478. Δόλων] cf. vs. 447.

— ἧμεσ] § 92.

479. πρόφερε . . . μένοσ] cf. Γ 7.

480. Coll. vs. 504 sq. et Β 775 Θ 544 apparet bigas non *paratas* καὶ ἐγκεχαλινωμένασ (Xen. Anab. VII 2 § 21) adstitisse, quae extemplo in hostem adigi possent, — quid enim? — sed *iugo solutos* fuisse equos, id quod et ipsa fert ratio; itaque ad verba λύειν ἵππουσ h. l. et vs. 498 non ὑπὸ ζυγοῦ vel ὑπ' ἐξ ὀχέων mente est supplendum (coll. δ 35 al.), sed significant: *solvere lora*, quibus equi ἐξ ἐπιδιφριάδοσ sunt alligati.

482—497. Tantam stragem duo heroes non nisi ipsa Minerva favente (cf. Θ 36) edere potuerunt. Et tali patrona dignissimos se praestiterunt. Nam in hostem licita fuerunt quaelibet, et λόχονδε ἴμεναι multo maioris audaciae atque fortitudinis fuit, multo maiore laude dignum fuit habitum, quam ἅμα λαῶι θωρηχθῆναι (cf. vs. 240 et Α 226 sq. Ν 277 sq.).

485. ἀσημάντοισιν] †, *non custoditis*, σημάντοροσ οὐ παρεόντοσ, ut dicitur Ο 325. Vox σημάντωρ praeterea legitur h. Ap. 542 Merc. 367 Cer. 131; cf. σημαίνειν *iussa dare* Α 289 Κ 58 al.

488—495. δυώδεκ'(α) . . . τρισκαιδέκατον] numerus „rotundus“, cf. Ε 193. Huiuscemodi locis in Iliade usurpari solet numerus *novenarius* (cf.

ὅν τινα Τυδεΐδησ ἄορι πλήξειε παραστάσ,
τὸν δ' Ὀδυσεὺσ μετόπισθε λαβὼν ποδὸσ ἐκϝερύσασκε,
τὰ φρονέων κατὰ θυμόν, ὅπωσ καλλίτριχεσ ἵπποι
ῥεῖα διέλθοιεν μηδὲ τρομεοίατο θυμῶι
νεκροῖσ' ἐμβαίνοντεσ· ἀϝήθεσκον γὰρ ἔτ' αὐτῶν.
ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα 'κιχήσατο Τυδέοσ υἱόσ,
τὸν τρισκαιδέκατον μελιϝηδέα θυμὸν ἀπέϝρα 495^b = λ 203 cf. *P* 17
ἀσθμαίνοντα· κακὸν γὰρ ὄναρ κεφαλῆφιν ἐπέστη
τῆι νύκτ', Οἰνεΐδαο πάϊσ, διὰ μῆτιν Ἀθήνησ.
τόφρα δ' ἄρ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺσ 'λύε μώνυχασ ἵππουσ,
σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι καὶ ἐξήλαυνεν ὁμίλου

489. *πλήξειε*] sic Ar., alii olim *-ξασκε*. Cf. *B* 188, 198. || 493. *ἐμβαίνοντεσ* L] *ἀμβ.* *Ω*. Cf. *Z* 65 *κ* 164. — *ἀϝήθεσκον*] *ἀήθεσκαν* Hesychius, *ἀήθεσσον* vel *-σσαν* *Ω*. — *ἔτ' αὐτῶν*] *ἀύτῆσ* Hoogvliet (cf. § 98). || 495. *ἀπέϝρα* § 150⁵] *ἀπηύρα*. || 497. Zen. Aristoph. om., Ar. (?) —— — **τῆι νύκτ' (νυκτί)*] *τὴν νύκτ'(α)*. Accusativus (= *per illam noctem*, ut *Σ* 274) hinc est alienus. — *Οἰνεΐδαο*] neglecto *ϝ* (cf. *E* 813); **τῆι νυκτί, Ϝοινηϊάδησ?*

Π 785), sed nunc nisi quaterni e tribus Thracum ordinibus (cf. vs. 473) milites fuissent caesi, equis satis lata via vix patuisset.

490. Ὀδυσεὺσ] iteratur subiectum, ut locis crebris ubi ex abundanti additur ὁ δέ (cf. A 190).

493. ἀϝήθεσκον] †. De re cf. vs. 434. — αὐτῶν] aut αὐτοί poeta dedit (*ipsi equi*, ut *milites* Thraces) aut gravius aliquod subest vitium; cf. nota crit.

495. μελιϝηδέα θυμὸν] imitatus est Verg. Georg. III 495 *dulces animas . . . reddunt*. Sed multo minus insolitum est adiectivum *dulcis* ita translatum (= γλυκύσ) quam μελιϝηδήσ, quod *ciborum* et *vini* epitheton est Δ 346 alibi. Item P 17 λ 203, cf. etiam λ 100 τ 551.

496. κακὸν . . . ὄναρ] quae in somno cernuntur species, creduntur revera adstare cubili dormientis (cf. Ψ 62—101). At nunc Rheso non umbra inanis et innocua adstat, sed insomnium tristissimum, quippe verum, quo oppressus ultimum spiritum duxit, haud secus anhelans atque qui incubo urgentur. Amari risus plena est locutio; nam *malum* illud *somnium* dicitur ipse Diomedes. Nempe homines dormientes, si quis eorum cubili adstet, per somnum agitari solere, nota res est. Minime autem spurius est versus 497, quem damnarunt veteres, sed quam maxime necessarius, licet displiceat neglectum ϝ nominis Ϝοινεΐδησ.

498 sq. A Troianis non captabuntur Achillis equi immortales, quos Hector superbiens modo speculatori promisit, Rhesi autem equi incomparabiles in castra Achivorum abigentur, ut ante triduum Aeneae equi divini (E 323 sqq.) illuc a Diomede sunt abacti.

498. 'λύε] cf. vs. 480.

499. *Loris* Ulixes *alterum equum alteri alligat* (cf. vs. 475 et Θ 544), quo facilius ambos simul regere possit. Verbum συναείρειν (an. -εείρειν?), cui cum *tollendi* verbo ἀείρειν nihil est commune, valet συζευγνύναι, item O 680, qui locus cf. — Cognata sunt συνήοροσ θ 99, τετράοροσ ν 81, παρήοροσ et παρηορίη Θ 87 al., attica ξυνωρίσ, τετρωρίσ, τέτρωροσ.

τόξωι ἐπιπλήσσων, ἐπεὶ οὐ μάστιγα φαεινὴν
ποικίλου ἐκ δίφροιο 'νοήσατο χερσὶν ἑλέσθαι·
'ροίζησεν δ' ἄρα πιφαύσκων Διομήδεϊ δίωι.
αὐτὰρ ὃ 'μερμήριζε μένων ὅ τι κύντατον ἔρδοι·
ἢ ὅ γε δίφρον ἑλών, ὅθι ποικίλα τεύχε' ἔκειτο,
ῥυμοῖ' ἐκϝερύοι ἠ' ἐκφέροι ὑψόσ' ἀείρασ,
ἢ ὅ γ' ἔτι πλεόνων Θρηΐκων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο. 506 cf. E 673
ἧοσ ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα, τόφρα δ' Ἀθήνη 507* = A 193
ἐγγύθεν ἱσταμένη προσέφη Διομήδεα δῖον·
„νόστου δὴ μνῆσαι, μεγαθύμου Τυδέοσ υἱέ,
νῆασ ἔπι γλαφυράσ, μὴ καὶ πεφοβημένοσ ἔλθηισ,
μή ποθί τισ καὶ Τρῶασ ἐγείρηισιν θεὸσ ἄλλοσ.“
ὣσ 'φάθ', ὃ δὲ ξυνέηκε θεᾶσ ϝόπα φωνησάσησ, 512 = B 182
καρπαλίμωσ δ' ἵππων ἐπεβήσετο· 'κόψε δ' Ὀδυσσεὺσ

503. ἔρδοι] neglecto ϝ. || 505. ὑψόσ'(ε)] sic et ὑψοῦ Ar. (cf. vs. 465). || 506. ὅ γ' ἔτι Nauck] ὅ γε τῶν C, ἔτι τῶν Ω. Cf. E 673.

501. ποικίλου ἐκ δίφροιο] *e Rhesi curru variegato*. Cuius equos abigit curru relicto. Currum *quomodo* coloribus variegatum poeta sibi finxerit ut intellegamus, conferatur Iunonis currus capsus loris aureis et argenteis πεποικιλμένοσ E 727. *Capsus* non nisi h. l. dicitur ποικίλοσ, sed ἅρματα passim.

504—506. ἢ ... ἠ'(ὲ) ... ἢ] non trichotomia haec est, sed dichotomia, att. εἴτε ... ἢ ... εἴτε. Ulixi vocanti obtemperare non vult Diomedes, novorum etiam facinorum appetens; aut enim Rhesi currum et arma splendida secum trahere vult vel etiam sublimia deferre in castra, aut plures etiam hostes trucidare. Cf. vs. 387—389.

505. ῥυμοῖ'(ο)] § 59.

506 et 518. Θρηΐκων] § 17.

— ὅ γ'(ε)] cf. A 190.

507. ἧοσ] § 323.

508—511. Ut somno detinerentur Thraces dum inter eos saeviit Diomedes, effecit Minerva; iam vero in eo est ut eos expergefaciat Apollo.

510 sq. μὴ ... μή] duo sic enuntiata subiunguntur verbo μνῆσαι.

511. ποθί] § 322.

513. ἵππων ἐπεβήσετο] h. l. et vs. 529 non *currum conscendere* significat ἵππων ἐπιβαίνειν, ut alibi constanter (E 46 al.), sed *equorum dorsum* loris iunctorum, *alterius* igitur equi dorsum; cf. Eur. Rhes. 783 O 679—686 ε 371. Quae res nihil habet quo hic locus vel etiam tota vicinia in suspicionem adducatur. Non enim recentiore demum aevo homines artem equorum dorso insidendi didicerunt, sed ut semper hanc artem calluerint ex quo equi sunt perdomiti, fert ratio; *in bello* vero ut heroes armati non dorso equorum sed curru uterentur, effecit parva equorum priscorum statura (cf. Herodot. V 9). Nunc autem Ulixes et Diomedes id facientes quod fert res, praeter morem conscendunt equorum dorsum; qui quin ferre eos

τόξωι· τοὶ δ' ἐπέτοντο θοὰσ ἐπὶ νῆασ Ἀχαιῶν.
οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχ' ἀργυρότοξοσ Ἀπόλλων, 515 cf. Ν 10 Ξ 135 ϑ 285 Hes. Theog. 466
ὡσ 'ϝίδ' Ἀθηναίην μετὰ Τυδέοσ υἱὸν ἕπουσαν·
τῆι κοτέων Τρώων κατεδύσετο πολλὸν ὅμιλον,
ὦρσεν δὲ Θρηΐκων βουληφόρον Ἱπποκόωντα,
Ῥήσου ἀνεψιὸν ἐσθλόν. ὃ δ' ἐξ ὕπνοι' ἀνορούσασ
ὡσ 'ϝίδε χῶρον ἐρῆμον, ὅθ' ἕστασαν ὠκέεσ ἵπποι,
ἄνδρασ τ' ἀσπαίροντασ ἐν ἀργαλέηισι φονῆισι, [591
ὤιμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα φίλον τ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον. 522 = Ψ 178 Ω 522^b cf. Π 491
Τρώων δὲ κλαγγή τε καὶ ἄσπετοσ ὦρτο κυδοιμὸσ 523 cf. Σ 218
θυνόντων ἄμυδισ· 'θηέοντο δὲ μέρμερα ϝέργα,
ὅσσ' ἄνδρεσ ῥέξαντεσ ἔβαν κοίλασ ἐπὶ νῆασ.

οἳ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι σκοπὸν Ἕκτοροσ ἔκταν, 526^a = Σ 520 cf. Δ 210
ἔνθ' Ὀδυσεὺσ μὲν ἔρυξε Διὶ φίλοσ ὠκέασ ἵππουσ,
Τυδεΐδησ δὲ χαμᾶζε θορὼν ἔναρα βροτόεντα

515. ἀλαοσκοπιὴν] ἀλαὸν σκοπιὴν Zen., ἀλαὸσ σκοπιὴν A^2 et lemma scholii A, quod sic ibi redditur: „οὐ τυφλὸσ ἐσκοπίασεν, ἀλλὰ τοὐναντίον δεδορκώσ"; sic Ar.? Nauck coniecit ἅλιον σκοπιὴν (coll. vs. 324), Cauer ἀλαοῦ σκοπιὴν. Redit locutio Ν 10 Ξ 135 ϑ 285 Hes. Theog. 466. || 517. πολλὸν § 83] πουλύν. || 522. Ante vs. 520 collocabat Zen.

potuerint non est dubitandum, insolitae enim erant staturae (vs. 436). Alteri equo insiluisse *Ulixem* et aurigae officio functum esse docet contextus. Minervae igitur alumnus, qui domi artis equestris peritus fieri non potuerat, huic quoque artificio satis difficili haud imparem se praestitit. Etiam vs. 567—571 *equorum* tantum fit mentio, non currus, et Dolonis spolia commemorantur, de Rhesi vero armis plus quam humani splendoris, quae in illo curru iacebant, siletur. Non finxit igitur poeta haec quoque esse abrepta.

514. τόξωι] cf. vs. 260 sq.

515. *Non caecum speculatorem egisse* dicitur Apollo (*non nullis oculis observasse* Verg. Aen. XI 725), cui locutioni similis est sermonis familiaris vox nostras, qua „ne naso spectet" iubetur quis vel „an naso spectaverit?" rogatur. Parum quidem misero Rheso eiusque militibus prodest oculata haec Apollinis vigilia, sed cur deus nunc demum accedat ad locum caedis docet versus sequens.

516. μετὰ ... ἕπουσαν] *petentem*, ut Θ 126. Cum Minervam Apollo ad Diomedem accedere vidit (cf. vs. 507 sq.), ipse adiit Hippocoontem. Nempe hactenus et ipse, ut Minerva ceterique di, abstinuit se a rebus Troianorum et Achivorum, Iovis iussis obtemperans (cf. Θ 10 sqq.).

518. *Aurigam* Rhesi recte intellexit poeta qui fecit Rhesum tragoediam. Cf. Λ 521 sq.

519. ὕπνοι'(ο)] § 59.

524. 'θηέοντο] § 7, 17, 191.

528 sq. ἔναρα — ἐτίθει] onustis enim manibus Diomedes equum denuo

529 ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆ' ἐτίθει, ἐπεβήσετο δ' ἵππων.
532 Νέστωρ δὲ πρῶτος κτύπον ἄϊε 'φώνησέν τε·
„ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες, 533 = B 79
ψεύσομαι ἢ ἔτυμον ϝερέω; κέλεται δέ με θυμός. 534 = δ 140
ἵππων μ' ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει. 535 cf. h. Ap. 265
αἲ γὰρ δὴ Ὀδυσεύς τε ἰδὲ κρατερὸς Διομήδης
ὧδ' ἄφαρ ἐκ Τρώων ἐλασαίατο μώνυχας ἵππους!
ἀλλ' αἰνῶς δέδϝοικα κατὰ φρένα, μή τι πάθωσι 538ᵃ cf. Λ 555
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ."
οὔ πω πᾶν 'ϝέϝρητο ϝέπος, ὅτ' ἄρ' ἤλυθον αὐτοί. 540ᵃ = π 11 cf. π 351
καί ῥ' οἳ μὲν κατέβησαν ἐπὶ χθόνα, τοὶ δὲ χαρέντες
δεξιῆι ἠσπάζοντο ϝέπεσσί τε μειλιχίοισι. 542 cf. τ 415
πρῶτος δ' ἐξερέεινε γερήνιος ἱππότα Νέστωρ· 543ᵃ = I 672
„ϝείπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν, 544 = I 673
ὅππως τούσδ' ἵππους 'λάβετον· καταδύντες ὅμιλον

530 'μάστιξεν δ' ἵππους, τὼ δ' οὐκ ἀϝέκοντ' ἐπετέσθην
νῆας ἔπι γλαφυράς, τῆι γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῶι. 530 sq. = Λ 519 sq. 530 = E 768

529. (ἐ)τίθει] δίδου l. a. in A. || 530 sq. Cf. comment.; versum 531 om. A C T. || 530. ἵππους A C] Ὀδυσσεὺς D T, ἐλάαν (ἐλάειν) Bentley (ut E 366 al.; cf. v. l. Λ 519). || 534. Om. Zen. || 536. ἰδὲ Nauck] καὶ ὁ (cf. vs. 363). || 538. κατὰ φρένα] μετὰ φρεσὶ Ar. T. Cf. Λ 555 I 244 ω 353. || 539. οἱ ἄριστοι] ὤριστοι Ar. (cf. Λ 288). || 545. 'λάβετον] λαβέτην Zen. (cf. § 115).

conscendere nequit. Currum vero potuisset.

529. ἐπεβήσετο δ' ἵππων] cf. quae ad vs. 513 sunt disputata.

530 sq. Si genuinus est versus 531, quem codices optimi omittunt, sequendus est Agar, vs. 530 verba τὼ δ' οὐκ ἀϝέκοντ' ἐπετέσθην in parenthesi collocans, ut φίλον ἔπλετο ad Diomedem, non ad equos pertineat. Sed vix videtur dubium quin uterque versus postmodo sit insertus; nam *flagellandi* verbum non potest non miros nos habere, postquam poeta disertis verbis modo dixit Ulixem *arcu* equos propterea instigasse quod flagellum ei ad manum non esset (vs. 500 sq.). Quod flagellum dein Diomedem secum attulisse, vel poetam neglegentius nunc loqui, parum probabiliter aliquis statuerit.

532. Cf. Ψ 450. Audit equos Nestor, non cernit, vixdum enim allucescit.

534. *Verumne an falsum dicturus sum? Quicquid id est, dicam quod verum duco.* — Verbum ψεύδεσθαι *errare* valet h. l. et loco par.; cf. ἐπίορκος vs. 332.

537. ὧδ' ἄφαρ] *sic statim*, re post breve temporis spatium tam prospere gesta.

538 sq. *Sed quam maxime vereor ne Troianorum eos persequentium hic sit strepitus.*

540. 'ϝέϝρητο] § 306.

543. γερήνιος] cf. B 336.

544. μ'(οι)] § 13.

Τρώων; ἦ τίσ σφωε ’πόρεν θεὸσ ἀντιβολήσασ,
αἰνῶσ ἀκτίνεσσι ϝεϝοικότε ἠελίοιο;
αἰεὶ μὲν Τρώεσσ’ ἐπιμίσγομαι, οὐδέ τί φημι
μιμνάζειν παρὰ νηυσί, γέρων περ ἐὼν πολεμιστήσ· 549a = B 392
ἀλλ’ οὔ πω τοίουσ ἵππουσ ’ϝίδον οὐδ’ ἐνόησα.
ἀλλά τιν’ ὔμ’ οἴω δόμεναι θεὸν ἀντιάσαντα·
ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεὺσ 552 = H 280
κούρη τ’ αἰγιόχοιο Διόσ, γλαυκῶπισ Ἀθήνη.“
τὸν δ’ ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πολύμητισ Ὀδυσσεύσ·
„ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδοσ Ἀχαιῶν, 555 = 87
ῥεῖα θεόσ κ’ ἐθέλων καὶ ἀμείνονασ ἠέ περ οἵδε 556a = γ 231
ἵππουσ δωρήσαιτ’, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσι. 557b = Γ 368 π 89 χ 289 cf. Δ 169
ἵπποι δ’ οἵδε, γεραιέ, νεήλυδεσ, οὓσ ἐρεείνεισ,
Θρηΐκιοι· τὸν δέ σφι ϝάνακτ’ ἀγαθὸσ Διομήδησ
ἔκτανε, πὰρ δ’ ἑτάρουσ δύο καὶ δέκα πάντασ ἀρίστουσ. 560b cf. π 251
τὸν τρισκαιδέκατον σκοπὸν εἵλομεν ἐγγύθι νηῶν,
τόν ῥα διοπτῆρα στρατοῦ ἔμμεναι ἡμετέροιο
Ἕκτωρ τε προέηκε καὶ ἄλλοι Τρῶεσ ἀγαυοί.“ 563b = H 386
ὣσ ϝειπὼν τάφροιο διήλασε μώνυχασ ἵππουσ

---

546. σφωε] sic Ar., σφῶϊ Zen. (pro dativo id habens). || 547. *ϝεϝοικότε] ἐοικότεσ Ω. Aut accusativus aut verbum finitum (ϝέϝικτον) requiritur. || 548. ἐπιμίσγομαι] ἀναμ. Demetrius Ixion. || 552. ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ] cf. H 280. — σφῶϊ] σφῶε Demetrius Ixion T (cf. § 92). || 556. κ’(ε)] γ’ Ω (cf. vs. 246 et γ 231). || 561. τρισκαιδέκατον] τετρακαιδ. l. a. ant. (cf. comment. et Z 319).

---

548. αἰεὶ] *perpetuo, ex quo (his ipsis diebus) cum Troianis pugnare coepimus.* Belli diutius protracti, quae notio ab Iliade aliena est, hunc versum indicium habere non est cur arbitremur.

551. ὔμ’(ι)] § 92.

552. φιλεῖ] singularis ut A 255.

556. οἵδε] nominativus ut Z 477.

557. δωρήσαιτ’(ο)] verbum finitum †; adi. verbale δωρητόσ *donis placabilis* I 526.

— ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσι] *multo enim praestant (di) mortalibus.* Quantum hominibus di, tantum dona divina humanis praestant.

561. De numeris cf. vs. 488—495 et E 193. — *Tredecim* numerus est rotundus, apparet autem in computatione non iam rationem haberi ipsius Rhesi.

562. διοπτῆρα] †; cf. vs. 451.

563. προέηκε] singularis ut A 255.

564. τάφροιο διήλασε] per viam qua porta castrorum adibatur (τὴν ἱππηλασίην ὁδόν H 439), — non per ipsam fossam! Item M 120, et διαβαίνειν Θ 343 K 198 M 50 O 1, διασσεύεσθαι K 194, ἐξελαύνειν Θ 255. M 62 vero διὰ ταφρὸν ἐλαύνειν dicuntur aurigae qui ipsam fossam transscendere frustra et temere conantur. Utrumque enim praepositione διά poterat significari.

καγχαλάων· ἅμα δ' ἄλλοι ἴσαν χαίροντεσ Ἀχαιοί.
οἳ δ' ὅτε Τυδεΐδεω κλισίην εὔτυκτον ἵκοντο,
ἵππουσ μὲν κατέδησαν ἐϋ τμητοῖσιν ἱμᾶσι 567ᵇ = Φ 30
φάτνηι ἔφ' ἱππείηι, ὅθι περ Διομήδεοσ ἵπποι
ἔστασαν ὠκύποδεσ μελιϝηδέα πυρὸν ἔδοντεσ·
νηΐ δ' ἐνὶ πρυμνῆι ἔναρα βροτόεντα Δόλωνοσ
'θῆκ' Ὀδυσεύσ, ὄφρ' ἱρὸν ἑτοιμασσαίατ' Ἀθήνηι.
αὐτοὶ δ' ἱδρόα πολλὸν ἀπεννίζοντο θαλάσσηι
εἰσβάντεσ κνήμασ τε ἰδὲ λόφον ἀμφί τε μηρούσ.
αὐτὰρ ἐπεί σφιν κῦμα θαλάσσησ ϝιδρόα πολλὸν
'νίψεν ἀπὸ χρωτὸσ καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ, 575ᵇ cf. N 84
578 δείπνωι ἐφιζανέτην, ἀπὸ δὲ κρητῆροσ Ἀθήνηι
πλείον ἀφυσσόμενοι 'λεῖβον μελιϝηδέα ϝοῖνον.

---

576 εἶσ ῥ' ἀσαμίνθουσ βάντεσ ἐϋ ξεστὰσ 'λούσαντο. 576 = δ 48 cf. ρ 87
τὼ δὲ λοεσσαμένω καὶ ἀλειψαμένω λίπ' ἐλαίωι 577 cf. ζ 96

---

576 sq. Del. Bergk; balnea in castris non fuisse cum per se intellegitur tum e versibus proximis efficitur. || 579. ἀφυσσόμενοι Ar. A] -σσάμενοι Ω (cf. Γ 295).

---

565. καγχαλάων] § 191.

566. Τυδεΐδεω] § 55.

567. ἱμᾶσι] cf. Θ 544.

567—578. Cf. Λ 620—623.

568 sq. Ad *Diomedis* ceteros equos ducuntur equi Rhesi, quia *Ulixi* neque bigae erant neque praesepe. Cf. Λ 488 et δ 601 sqq.

570 sq. Ulixes spolia, quae Minervae vovit (cf. vs. 461), interim asservaturus est in suo tabernaculo, donec (ὄφρα) locum sacrum iis paraverit. *Arboris trunco* eum arma affixurum, qui inter posteros viguit mos, poeta videtur significare. Cf. Η 82 sq. et Υ 274.

572 et 574. ἱδρόα] § 77.

— ἀπεννίζοντο] § 27.

— θαλάσσηι] *aqua marina*; item ε 455 θ 138 Ar. Plut. 658 Antiphan. fr. 23³ inscr. Cea 5398¹⁶ Collitz. al.; cf. ἅλσ Ξ 273 β 261 ε 454, χθών *gleba* Ξ 272.

573. *Colli* mentio nominibus *crurum* et *lumborum* interserta primo adspectu mira videtur; sed hoc est quod poeta voluit: *aquam ingressi non crura tantum* (quae alluit unda) *lavarunt, sed etiam cervices atque lumbos.* Vox λόφοσ *cervicem humanam* significat etiam in adverbio καταλλοφάδεια κ 169, cf. praeterea translatum λόφοσ = *collis* λ 596 π 471 h. Ap. 520 XVIII 6. Ceteris locis *iubas equinas* significat (*cervicem equinam* Ψ 508). Ratione inversa ἔθειραι a recentioribus poetis etiam *crines humani* dicuntur (cf. h. Ven. 229 Bacch. 4 Aesch. Pers. 1062 al.).

575. χρωτὸσ] forma recentior pro χροόσ, ut χρῶτα pro χρόα σ 172, 179 Hes. Op. 556. Cf. § 77.

576. 'λούσαντο] § 295.

577. λίπ'(λιπί)] § 13.

578. δείπνωι] temporis igitur nullam rationem habent, defessi nimirum post laborem nocturnum et fame stimulati. Ceteris vix est *ientandi* tempus, nedum *cenandi*. Cf. Θ 53.

Ἀγαμέμνονοσ ἀριστεία.

Λ Ἠὼσ δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φάοσ φέροι ἠδὲ βροτοῖσι·
Ζεὺσ δ' Ἔριδα προΐαλλε θοὰσ ἐπὶ νῆασ Ἀχαιῶν
ἀργαλέην, πολέμοιο τέρασ μετὰ χερσὶν ἔχουσαν.
'στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆοσ μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνηι,
ἥ ῥ' ἐν μεσσάτωι ἦσκε γεγωνέμεν' ἀμφοτέρωσε,
ἠμὲν ἐπ' Αἴαντοσ κλισίασ Τελαμωνιάδαο
ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆοσ, τοί ῥ' ἔσχατα νῆασ ἐϝίσασ
ἔϝρυσαν, ἠνορέηι πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν.
ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ μέγα τε δϝεινόν τε
ὄρθι', Ἀχαιοῖσιν δὲ μέγα σθένοσ ὦρσε ϝεκάστωι
καρδίηι, ἄλληκτον πολεμιζέμεν' ἠδὲ μάχεσθαι.
τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμοσ γλυκίων 'γένετ' ἠὲ νέεσθαι

1 sq. = ε 1 sq.
2 = Τ 2
5-9 = Θ 222 sqq.
10ᵃ = Ε 784
11 cf. Β 451
11ᵇ sq. = Ξ 151 sq.
12 = Β 452
13 sq. = Β 453 sq.

11. ὦρσε Bentley] ἔμβαλ', item Ξ 151. Cf. Β 451 Ε 139. || 13 sq. Zen. om., Aristoph. Ar. —

1 sq. Imitatur Verg. Aen. IV 584 sq. — Poetae nostro *Tithonum* esse heroëm immortalem factum (cf. ε 333—335), in littore Oceani cum ipsa Aurora vitam beatam transigentem (cf. μ 1—4), testatur ἀγαυόσ adiectivum. Non cogitavit igitur senem grandaevum et debilem, quem ut fugiat Aurora primo mane surgat, sed recentiorum poetarum hoc fuit inventum (cf. h. Ven. 219—239). Regum Troianorum stirpi Tithonus inseritur Υ 237, ut *Ganymedes* Iovis minister (cf. Ε 266), cui ne ipsi quidem annis volventibus obrepsit senectus.

2. φάοσ] § 71.

4. πολέμοιο τέρασ] quid poeta dicat nescimus. Quadamtenus similis est Ε 593, ubi *Belli* dea *Tumultum* „habere" dicitur; quamquam illic *tumultum habere* id quod *tumultum* sive *terrorem pugnantibus inferre, moderari* significat (cf. Ε 749 Θ 393 Λ 271 α 53 β 346 δ 737 et μ 92), nostro vero loco Eris (de qua dea cf. vs. 13 sq. et Δ 440) aliquid quod *cerni* possit *manibus tenere* dicitur, ut Agamemnon Θ 218—221.

5 sq. Cf. Θ 222 sq.

7 sq. Cf. Ν 681.

10 sq. ἤϋσε . . . ὄρθι'(α)] *voce acuta, stridula clamabat*, ὠρθίασεν. Adi. redit h. Cer. 20, 433.

12. πολεμιζέμεν'(αι)] § 125.

13 sq. Facile intellegitur post cladem hesternam multos pronos fuisse ad fugam in patriam capessendam, ut ipse Agamemnon fuit heri (cf. Ι 26—28). Iam vero et hunc, cui animum fecit Ulixis et Diomedis facinus hac nocte fortiter exantlatum, et milites ut spretis quae metus suggerat consiliis fortiter pugnent permovet Laudis studium, a Iunone et Minerva immissum (cf. vs. 45 sq.). Duo viri si tale quid sunt ausi et

ἐν νηυσὶ γλαφυρῆισι φίλην εἰσ πατρίδα γαῖαν.
Ἀτρεΐδησ δ' ἐνόησεν ἰδὲ ζώννυσθαι ἄνωγε
Ἀργεΐουσ· ἐν δ' αὐτὸσ ἐδύσετο νώροπα χαλκόν. 16ᵇ = Β 578
κνημῖδασ μὲν πρῶτα περὶ κνήμισιν ἔθηκε 17-19 = Γ 330 sqq.
καλάσ, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοισ' ἀραρυίασ.
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε,
τόν ποτέ ϝοι Κινύρησ 'δῶκε ξεινήϊον εἶναι, — 20ᵇ = Κ 269
'πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέοσ, — οὕνεκ' Ἀχαιοὶ
εἰσ Τροίην νήεσσιν ἀναπλεύσεσθαι ἔμελλον·
τούνεκά ϝοι τὸν ἔδωκε, χαριζόμενοσ βασιλῆϊ.
τοῦ δ' ἦ τοι δέκα τ' οἶμοι ἔσαν μέλανοσ κυάνοιο,

15. ἐνόησεν Naber] ἐβόησεν. Cf. Ε 669 al. || 24 sq. δέκα τ' ... τε Heyne] δέκα ... δὲ vitio metrico, δέκ' ἔσαν οἶμοι Brandreth (dein servans δὲ).

perficere potuerunt, quid non poterunt cuncti!

15. In precibus inertive dolore nihil praesidii esse postquam intellexit Agamemnon et ipsos milites animos sumsisse sensit, fortiter decertare — et si fors ferret, mori — secum decrevit. Est hodie ἐνὶ πρώτοισι μαχεσσόμενοσ, Diomedis contemtim se increpantis (Ι 32 sqq. et 709) haud immemor.

— ζώννυσθαι] *armari* in universum nunc valet, ut κορύσσεσθαι et θωρήσσεσθαι. Item χαλκὸν ζώννυσθαι Ψ 130.

16. νώροπα χαλκόν] cf. Β 578.

19—28. Unus hic thorax in carminibus epicis fusius describitur, dicitur autem opus artis *peregrinae*, ut loricae *Megetis* (Ο 529—534) et *Asteropaei* (Ψ 560—562), *insoliti* igitur aliquid poetae visus est. — *Cinyras* rex Cypri, Agamemnonis hospes, alibi apud H. non commemoratur. Etiam in longinquam illam insulam famam Agamemnonis regis potentis et expeditionis ab eo susceptae pervenisse poeta significat, donum igitur ei obtulisse Cinyram, quo sibi redderet propitium. Et Achivos Troiam petentes hospitio excepisse Cinyras dicitur in scholiis; cui opinioni favet vox ξεινήϊον, sed obstat vs. 22, magis etiam ratio locorum. Id qui cecinit poeta — in Cypriis carmine? — ignorabatne Cyprus insula ubi sita esset?

21. 'πεύθετο ... Κύπρονδε] cf. Δ 455.

— οὕνεκ'(α)] *quia*; respondet τούνεκα vs. 23.

22. ἀναπλεύσεσθαι] *iter per altum mare suscepturos esse.* Compositum redit μ 234, ubi item *altum mare petere* significat; cf. etiam v. l. γ 276. Etiam ἀνάγειν Ζ 292 *per mare altum ducere* significat (littora non legentem).

24 sq. Et dextra pars thoracis et sinistra ornata erat *striis fulvis* (⦚) sex, quae *caeruleas* (❙) quinque includebant, striis *albis* (|) decem a fulvis seiunctas ⦚|❙|⦚|❙|⦚|❙|⦚|❙|⦚|❙|⦚.

24 οἶμοι] cf. Γ 417.

— κυάνοιο] vox Λ 35 η 87 redit. Qua Odysseae l. l. non verum *lapidem lazuli* significari, sed *vitrum caeruleum* lapidis illum colorem imitatum, docuisse videntur rudera regiae Tirynthiae; neque nostro loco poeta videtur cogitasse lapillos aeri insertos, sed colorem superinductum. Cf. Σ 564.

δώδεκά τε χρυσοῖο καὶ εἴκοσι κασσιτέροιο·
κυάνεοι δὲ δράκοντεσ ὀρωρέχατο προτὶ δειρὴν
τρεῖσ ϝεκάτερθ᾽, ἴρισσι ϝεϝοικότεσ, ἅσ τε Κρονίων 27ᵇ = *E* 522
ἐν νέφε᾽ ἐστήριξε, τέρασ μερόπων ἀνθρώπων.
ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ ὤμοισιν ᾽βάλετο ξίφοσ· ἐν δέ ϝοι ἧλοι 29ᵃ = *B* 45
χρύσειοι ᾽πάμφαινον, ἀτὰρ περὶ κουλεὸν ἦεν
ἀργύρεον, χρυσέοισιν ἀορτήρεσσιν ἀρηρόσ.
ἂν δ᾽ ἕλετ᾽ ἀμφιβρότην πολυδαίδαλον ἀσπίδα θοῦριν,
καλήν, ἣν πέρι μὲν κύκλοι δέκα χάλκεοι ἦσαν,
ἐν δέ ϝοι ὀμφαλοὶ ἦσαν ἐϝείκοσι κασσιτέροιο
λευκοῖ᾽, ἐν δὲ μέσοισ᾽ ἔεν εἷσ μέλανοσ κυάνοιο.

---

25. *εἴκοσι]* neglecto *ϝ*, *χρυσοῦ καὶ ἐϝείκοσι* Bentley. || 26. *κυάνεοι . . . ὀρωρεχατο]* *σμερδαλέοι . . . ἐλιχμῶντο* Aristoph. (cf. Aristoph. com. Vesp. 1033 Pac. 756). || 27. *ἴρισσι]* neglecto *ϝ*, *Ἐρίδεσσιν* Zen. || 33. *ἦσαν]* *ἤισαν* l. a. ant. || 35. *λευκοῖ᾽(ο)* olim quidam] *λευκοί* Herodianus *Ω* metro invito (cf. § 14 et 59). — *μέσοισ᾽ ἔεν εἷσ* (*εἷσ ἦν*) vHerwerden] *μέσοισιν ἔην Ω*. An **ἐν δ᾽ ἦσαν λευκοῖο ἐϝείκοσι κασσιτέροιο (κύκλοι), | ὀμφαλὸσ ἐν μέσσοισιν ἔεν μέλανοσ κυάνοιο*, ut clipei similis atque thoracis (cf. vs. 25) fuerit ornatus? Sic locus fiat Gorgoni Terrori Metui. Cf. comment.

---

25. κασσιτέροιο] *stannum* armis (vel currui) non firmandis sed ornandis (cf. Ψ 561) etiam Λ 34 Σ 474, 565, 574, 613 Φ 592 Ψ 503, 561 inservit. Non congruit versus spurius Υ 271.

27. ἴρισσι ϝεϝοικότεσ] variis coloribus resplendet anguium corpus lubricum. Cf. Verg. Aen. V 87–89.

28. νέφε᾽(ϊ)] § 71.

30. χρύσειοι] cf. B 45.

31. χρυσέοισιν] § 18 et 61.

— ἀορτήρεσσιν] ceteris locis (λ 609 ν 438 ρ 198 σ 109) legitur singularis vocis numerus, *balteum* significans; h. l. plurali numero indicantur *ligamenta aurata* (an *fibulae aureae?*), quibus balteo iuncta est vagina.

32 sq. Quoniam κύκλοι clipei nunc commemorantur, patet *clipeum rotundum* cogitari, ut passim ubi ἀσπίδων fit mentio (cf. Σ 478); harum igitur epitheton ἀμφιβρότην, quod etiam B 389 M 402 Υ 281 legitur, non indicare prisca scuta „Mycenaea" (cf. E 453), sed cogitandos esse clipeos orbiculares et tantos ut corpus militis inde a mento usque ad pedes tegerent. Cuiusmodi clipeos exhibet vas quoddam saeculo a. Chr. VII⁰ ab Aristonotho pictum. *Circulis* concentricis superficiem clipeorum ornare ipsa rerum natura artifices docuit; nam coria aliquot aliud alio maiora inter se consuenda erant et lamina aerea his erat superinducenda. Cf. Υ 275 sq., 280 Σ 483–608 et H 222 sq. M 296 sq. — Quoniam verbis *pingitur* Agamemnon, aerea clipei lamina, quae sola cernitur, etiam sola commemoratur, corii subditi non fit mentio.

34 sq. *Umbones* plures unus clipeus non recipit. Nam *bullae* quibus clipei ornabantur (Helbig Epos[1] 226) *umbilici* apte dici vix potuerunt; cuius nominis ea est vis ut unus tantum, ut in ventre, sic in clipeo esse possit ὀμφαλόσ. Vitium igitur locus contraxisse videtur; cf. nota crit.

34. κασσιτέροιο] cf. vs. 25.

35. κυάνοιο] cf. vs. 24.

τῆι δ' ἐπὶ μὲν Γοργὼ βλοσυρῶπισ ἐστεφάνωτο
δϝεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δϝεῖμόσ τε Φόβοσ τε.
τῆσ δ' ἐξ ἀργύρεοσ τελαμὼν ἔεν, αὐτὰρ ἐπ' αὐτοῦ
κυάνεοσ 'ϝεϝέλικτο δράκων, κεφαλαὶ δέ ϝοι ἦσαν
τρεῖσ ἀμφιστρεφέεσ, ἑνὸσ αὐχένοσ ἐκπεφυνῖαι.
κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην 'θέτο τετραφάληρον
ἵππουριν· δϝεινὸν δὲ λόφοσ καθύπερθεν ἔνευε.
εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρα δύω, κεκορυθμένα χαλκῶι,
ὀξέα· τῆλε δὲ χαλκὸσ ἀπ' αὐτόφιν οὐρανὸν εἴσω
'λάμπ'· ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
τίουσαι βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνησ.
ἡνιόχωι μὲν ἔπειτα ἑϝῶι ἐπέτελλε ϝέκαστοσ
ἵππουσ εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν' αὖθ' ἐπὶ τάφρωι,
αὐτοὶ δὲ πρυλέεσ σὺν τεύχεσι θωρηχθέντεσ
'ρώοντ'· ἄσβεστοσ δὲ βοὴ 'γένετ' ἠῶθι πρό.
'φθὰν δέ μέγ' ἱππήων ἐπὶ τάφρωι κοσμηθέντεσ,
ἱππῆεσ δ' ὀλίγον μετεκίαθον. ἐν δὲ κυδοιμὸν
ὦρσε κακὸν Κρονίδησ, κατὰ δ' ὑψόθεν ἧκεν ἐϝέρσασ

36 sq. cf. Ε 739
37ª cf. Γ 342
37ᵇ cf. Ο 119
41 = Ε 743 cf. Γ 336
42 = Γ 337
43 = χ 125 cf. Ι 18, 338
46 cf. Η 180
47 sq. = Μ 84 sq.
49 = Μ 77
49ᵇ = Θ 530

36. τῆι] τῶι Leaf. — βλοσυρῶπισ ἐστε.] vitium metricum. || 38. αὐτοῦ Ar. A D] αὐτῶι C T. || 39. 'ϝεϝέλικτο § 41[24]] ἐλέλικτο. || 40. ἀμφιστρεφέεσ Ar. A] -στεφέεσ Ω. || 43. δοῦρα] δοῦρε Ω (cf. Γ 18). || 46. τίουσαι § 165] τιμῶσαι (cf. χ 425). || 51. μέγ' A D] μεθ' C T. Utrumvis cum vs. 52 pugnat, genitivum autem neque verbum φθάνειν admittit neque praepositio μετά (cf. § 316[4]); *μάλ' ἱππῆασ? vHerwerden φθὰν δ' οἵ γ' (ἱππῆασ).

36. Adiectivi βλοσυρῶπισ syllaba -ισ perperam est producta, de ipsa voce cf. Η 212; ἐπὶ ... στεφανῶσαι de *umbone ornando* nunc dicitur: hunc tenet Gorgo, cui latera tegunt Terror et Fuga. Cf. περὶ μέν ... ἐν δέ ... Ε 739—742.

38. ἔεν] § 302.

40. ἀμφιστρεφέεσ] †, *inter se complexae*, ut postea fuerunt in capite columnae victoriam Plataeensem celebrantis. Cf. etiam Herculis balteus λ 610—612.

41. ἀμφίφαλον ... τετραφάληρον] cf. Ε 743.

45. ἐπὶ ... ἐγδούπησαν] *eminus* (cf. vs. 74—78) *tonuerunt*, favorem testatae. Iuppiter vero alia omnia Achivis portendit (cf. vs. 52—55). Ceteris locis apud Homerum verbum γδουπῆσαι et substantivum (γ)δοῦποσ amiserunt stirpis sonum initialem γ (cf. Δ 504 Ψ 679 al)., quem constanter servavit adiectivum ἐρίγδουποσ.

49. πρυλέεσ] *pedites, pedibus incedentes;* item Μ 77. Cf. Ε 743 sq.

50. Ubi nunc est decora illa confidentia, qua taciti hostem Achivi petierunt primum! Cf. Γ 2—9.

51. Cf. nota crit.

53 sq. Sanguinis guttas Iuppiter ex aethere tum quoque demisit cum in eo esset ut trucidaretur Sarpedon, Π 459. Cf. etiam Hes. Scut. 384 sq.

αἵματι μυδαλέασ ἐξ αἰθέροσ, οὕνεκ' ἔμελλε
πολλὰσ ἰφθίμουσ κεφαλὰσ Ἄϝιδι προϊάψειν. — 55 cf. Α 3
Τρῶεσ δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐπὶ θρωισμῶι πεδίοιο, — 56 = Γ 3; 56^{a} = Θ 55
Ἕκτορά τ' ἀμφὶ μέγαν καὶ ἀμύμονα Πολυδάμαντα — 56^{b} = Κ 160
Αἰνείαν θ', ὃσ Τρωσὶ θεὸσ ὣσ 'τίετο δήμωι, — 58^{b} = ξ 205 cf. Ε 78
τρεῖσ τ' Ἀντηνορίδασ, Πόλυβον καὶ Ἀγήνορα δῖον
ἠΐθεόν τ' Ἀκάμαντ', ἐπιϝείκελον ἀθανάτοισι.
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι 'φέρ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐϝίσην.
οἷοσ δ' ἐκ νεφέων ἀναφαίνεται οὔλιοσ ἀστὴρ — 62 sq. cf. Ε 5 sq. Χ 26 sq.
παμφαίνων, τοτὲ δ' αὖτισ ἔδυ νέφεα σκιόεντα,
ὣσ Ἕκτωρ ὁτὲ μέν τε μετὰ πρώτοισ' ἐφάνεσκε,
ἄλλοτε δ' ἐν πυμάτοισι κελεύων· πᾶσ δ' ἄρα χαλκῶι
'λάμφ' ὥσ τ' ἀστεροπὴ πατρὸσ Διὸσ αἰγιόχοιο. — 66^{a} = Κ 154
οἳ δ', ὥσ τ' ἀμητῆρεσ ἐναντίοι ἀλλήλοισι
ὄγμον ἐλαύνωσιν ἀνδρὸσ μάκαροσ κατ' ἄρουραν

---

56. αὖθ' ἑτέρωθεν] αὖ κόσμηθεν Friedlaender. Cf. comment. || 62. οὔλιοσ] sic Ar., αὔλιοσ alii (*Hesperum* interpretati, cf. Χ 317), in his Ap. Rhodius (IV 1630). || 66. τ' ἀστεροπὴ G] τε στεροπὴ Ω (cf. Κ 154).

---

54. μυδαλέασ] †, *virosas*, *viscosas*. Verbi μυδᾶν brevis est syllaba initialis (cf. Soph. Ant. 410 al.), longa vero adiectivi inde ducti; cf. λυγρόσ-λευγαλέοσ et similia (Θ 366). Non est igitur referendum μυδαλέοσ inter eas voces de quibus agitur § 21.

55. Cf. Α 3 et Ο 188.

56. Τρῶεσ] poeta verbum mente supplendum reliquit auditoribus: *parabant se* vel eiusmodi quid. Similis brevitas est Θ 261.

— ἐπὶ θρωισμῶι πεδίοιο] cf. Κ 160.

57. Πολυδάμαντα] § 21.

62 sq. ἐκ νεφέων . . . οὔλιοσ ἀστὴρ | παμφαίνων] libenter *solem* interpretetur quispiam per rimas nubium fulmen minantium lumen luridum et acre („pungens", ut aiunt agricolae) transmittentem. *Sirium* tamen ut intellegamus cogunt fere Ε 5 sq. Χ 26—30, sol autem a nostro poeta ἀστήρ non dicitur alibi. Sed si Sirium voluit poeta, mirum est eum solo adiectivo οὐλίωι illud *malum sidus* nunc indicasse, quod Ε 5 adiectivo ὀπωρινῶι multo clarius significatur. Adi. οὔλιοσ pro οὖλοσ †. — De huiusmodi comparationibus cf. Ε 4—8.

67—71. Splendida imago: Martis seges hic reciditur. Cf. Τ 221—224 et locutio μέλπεσθαι Ἄρηϊ Η 241.

67. ἀμητῆρεσ] †, ἀμάειν saepius, ἀμητόσ Τ 223.

68. ὄγμον ἐλαύνωσιν] dum agri sulcos sequuntur messores (cf. Σ 546), veluti novos inter ipsas aristas sulcos ducunt.

— μάκαροσ] *locupletis, beati*; item α 217 Hes. Op. 549. Alibi adiectivum transfertur (Ζ 158 al.), et μάκαρεσ passim dicuntur *di*, quippe *divites* (Plaut. Trinumm. II 4, 89 Ar. Plut. 580 al.) et δοτῆρεσ ἐάων.

πυρῶν ἢ κριθῶν, — τὰ δὲ δράγματα ταρφέα πίπτει, —
ὣσ Τρῶεσ καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντεσ 70 sq. = *Π* 770 sq.
'δῄιοον, οὐδ' ἕτεροι 'μνάοντ' ὀλοοῖο φόβοιο,
ϝίσασ δ' ὑσμίνη κεφαλὰσ ἔχεν, οἳ δὲ λύκοι ὣσ
'θῦνον. Ἔρισ δ' ἄρ' ἔχαιρε πολύστονοσ εἰσοράουσα·
οἴη γάρ ῥα θεῶν παρετύγχανε μαρναμένοισι,
οἳ δ' ἄλλοι οὔ σφιν πάρεσαν θεοί, ἀλλὰ ϝέκηλοι
σφοῖσιν ἐνὶ μεγάροισι καθήατο, ἧχι ϝεκάστωι
δώματα κάλ' ἐτέτυκτο κατὰ πτύχασ Οὐλύμποιο.
πάντεσ δ' ᾐτιάοντο κελαινεφέα Κρονίωνα,
οὕνεκ' ἄρα Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδοσ ὀρέξαι. 79 cf. *δ* 275
τῶν μὲν ἄρ' οὐκ ἀλέγιζε πατήρ, ὃ δὲ νόσφι λιασθεὶσ 79^{b} = *M* 174 *O* 596
τῶν ἄλλων ἀπάνευθε καθέζετο κύδεϊ γαίων, 81^{b} sq. = *Θ* 51 sq.
εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆασ Ἀχαιῶν [363 *ξ* 268 *ϱ* 437
χαλκοῦ τ' ἀστεροπήν, ὀλλύντασ τ' ὀλλυμένουσ τε. 83^{a} = *δ* 72 cf. *T*

69. *δράγματα*] *δάργματα* vHartel (cf. § 25). || 72. *ὑσμίνη* Ar.] *-νηι* A C T. — *ἔχεν* Ar. A] *ἔχον Ω.* || 76. *ἧχι* Ar.] *ἧιχι* A (cf. *Α* 607). || 78—83. Zen. om., Aristoph. Ar. —; cf. comment. || 83. *τ' ἀστεροπήν* L] *τε στ. Ω* (cf. *K* 154).

69. κριθῶν] § 56.

70—83. Cf. Verg. Aen. X 755—759.

71. 'δήιοον . . . 'μνάοντ'(ο)] § 191.

72. *Acies paria habebat capita*, i. e. capita pugnantium rectam lineam efficiebant. In neutram enim partem acies inclinabatur. Idem alibi dicitur μάχη κατὰ vel ἐπὶ ϝῖσα ἐτάνυτο (Λ 336 Μ 436 Ο 410—413); cf. etiam Υ 101 ϝῖσον τεῖναι πολέμου τέλοσ, quo loco fit transitus ad eas locutiones quae Ν 359 sunt collatae. Apparet nostro loco ϝίσασ non *totidem* significare, ut apud posteros, sed *pares*, perinde atque in locutione: σταφύλη ἐπὶ νῶτον ἐϝῖσαι Β 765.

73. εἰσοράουσα] § 191.

74—78. A pugna abstinent etiam Iuno et Minerva (cf. vs. 45), quippe ab Iove iussae (cf. Θ 4—29, 397 sqq. Κ 516). *Omnes* deos Iovis consilium improbasse quod ait poeta, cf. libri Θ initium, ubi item ceteris cunctis caelitibus Iuppiter opponitur. Neque *Apollinis* igitur neque *Veneris* poeta rationem habet, quos in ipsa urbe fortasse degentes cogitavit; neglegit etiam *Martem*.

76. καθήατο] § 220.

78. ᾐτιάοντο] § 191.

80. ὃ δὲ] cf. A 191.

— νόσφι] Iovem in Olympi cacumine, quo Θ 438 rediit, solum sedentem (ut Α 498 sq. Ε 753 sq.) et inde in terram prospectantem poeta cogitat; mox propius ad ipsum pugnae locum accedentem finxit (vs. 181—184), ita ut solet et ut potest inter se concilians qui satis probabiliter inter se conciliari non poterant: *Iovem Olympium* Achivis faventem et Troiae praesidem *Iovem Idaeum*. In paucis autem utilis est hic locus ad discernenda haec numina. Nam dum in *Olympo* sedet Iuppiter, Achivis bene est; cum vero in *Ida* consedit deus idem nec tamen idem, superiores fiunt Troiani. Cf. A 1—7.

ὄφρα μὲν ἠὼσ ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ, 84 sq. = *Θ* 66 sq.
τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, 'πίπτε δὲ λαόσ·
ἦμοσ δὲ δρυτόμοσ περ ἀνὴρ ὡπλίσσατο δεῖπνον
οὔρεοσ ἐν βήσσηισιν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο χεῖρασ 87^{a} cf. *Γ* 34
τάμνων δένδρεα μακρά, ἅδοσ τέ μιν ἵκετο θυμόν,
σίτου τε γλυκεροῖο περὶ φρένασ ἵμεροσ αἱρεῖ, 89 cf. h. Ap. 461
τῆμοσ σφῆι ἀρετῆι Δαναοὶ 'ρήξαντο φάλαγγασ,
κεκλόμενοι ἑτάροισι κατὰ στίχασ. ἐν δ' Ἀγαμέμνων 91^{a} cf. *Ο* 353 91^{b} sq.^{a} = 216 sq.
πρῶτοσ ὄρουσ', ἕλε δ' ἄνδρα Βιήνορα, ποιμένα λαῶν,
αὐτόν, ἔπειτα δ' ἑταῖρον 'Οϊλῆα πλήξιππον.
ἦ τοι ὅ γ' ἐξ ἵππων κατεπάλμενοσ ἀντίοσ ἔστη· [118
τὸν δ' ἰθὺσ μεμαῶτα μετώπιον ὀξέϊ δουρὶ 95^{a} = *Υ* 386 cf. *Θ* 95^{b} cf. *Π* 739
'νύξ', οὐδὲ στεφάνη δόρυ ϝοι 'σχέθε χαλκοβάρεια,
ἀλλὰ δι' αὐτῆσ ἦλθε καὶ ὀστέου, ἐγκέφαλοσ δὲ 97^{b} sq. = *Μ* 185 sq. *Υ* 399 sq.
ἔνδον ἅπασ 'πεπάλακτο· 'δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
καὶ τοὺσ μὲν 'λίπεν αὖθι ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
στήθεσι παμφαίνοντασ, ἐπεὶ περίδυσε χιτῶνασ·

84. *ἦν καὶ ἀέξετο*] cf. *Θ* 66. ‖ 86. *δεῖπνον*] sic Ar., *δόρπον* Zen. G. Cf. *δ* 61 *μ* 439 et v. l. *Δ* 730 *β* 20 *η* 166, 215 *ι* 311, 344 *κ* 116. Etiam *Ι* 88 huc facit. ‖ 89. *αἱρεῖ*] *εἷλε* Nauck (ut *Γ* 35 al.). ‖ 91. *ἐν* G] *ἂν* A, *ἐκ* *Ω* (cf. vs. 216). ‖ 92. *Βιήνορα*] *Βιάνορα* Ar. (cf. § 5). ‖ 94. *κατεπάλμενοσ*] *καταάλμενοσ* vGent (cf. *Θ* 85), *κατα-πάλμενοσ* Ahrens (cf. *Τ* 351). — *ἀντίοσ*] *-ον* Zen. Aristoph. (cf. *Ζ* 54). ‖ 97 sq. *ἐγκέφαλοσ δὲ — μεμαῶτα*] *ἐγκέφαλόνδε* (om. vs. 98) Apollonius Rh. ‖ 100. *περίδυσε χιτῶνασ*] sic Ar., *κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα* (*ἀπέϝρα*) olim alii. Expectabatur *ἐδάϊξε* vel *ἔρρηξε χιτῶνασ* (ut *Β* 416 *Ν* 439).

86. ἦμοσ] *tempore meridiano* (cf. Θ 68), quo homines cenant, boves quiescunt ab aratoribus interim iugo soluti. *Tunc sol mutans umbras iuga demit bobus fatigatis* (Π 779 ι 58 Ar. Av. 1500 Hor. Carm. III 6, 41). — Posteriores, qui τῶι δείπνωι sub solis demum occasum, circa meridiem vero τῶι ἀρίστωι (cf. Ω 124) utebantur, non dubitarunt quin hae voces in Homeri carminibus idem quod in ipsorum sermone quotidiano valerent, tertiam autem vocem δόρπον, qua ipsi non utebantur, poetis epicis *cenam* i. u. significasse putarunt. Qui error priusquam ab Aristarcho refutatus est, effecit ut voces δεῖπνον et δόρπον h. l. et passim in textu Homerico permutarentur, nec non ut βουλυτόσ a viris doctis perperam intellegeretur *vespera* (cf. e. g. Apoll. Rh. III 1342). Hinc etiam in μ 439 vitium irrepsit. — Gnomicus qui dicitur aoristus est ὡπλίσσατο, poeta dicere poterat etiam: ἦμοσ ὁπλίζεται (cf. Η 433).

92. ἄνδρα] cf. Δ 194.

93. 'Οϊλῆα] nomen notabile, quippe Troiani. Cf. *Anchises* Achivus Ψ 296, nec non *Phidippus Hipponous Hippasus Melanippus* nomina, quae *Troianorum* τῶν ἱπποδάμων praesertim ducibus apta fuere, Achivis tributa Β 678 Λ 303 Ν 411 Τ 240.

100. παμφαίνοντασ] cf. vs. 573.

— περίδυσε] i. e. περιεξέδυσε vel simplicius ἐξέδυσε. Comp. περιδῦσαι †.

αὐτὰρ ὃ 'βῆ Fῖσόν τε καὶ Ἄντιφον ἐξεναρίξων,
υἷε δύω Πριάμοιο, νόθον καὶ γνήσιον, ἄμφω — 102ᵃ = M 95
ἐν ἑνὶ δίφρωι ἐόντε. ὃ μὲν νόθοσ ἡνιόχευε, — 103ᵃ = E 160
Ἄντιφοσ αὖ παρέβασκε περικλυτόσ· ὥ ποτ' Ἀχιλλεὺσ
Ἴδησ ἐν κνημοῖσι 'δίδει μόσχοισι λύγοισι, — 105ᵃ = B 821
ποιμαίνοντ' ἐπ' ὄϊσσι λαβών, καὶ ἔλυσεν ἀποίνων.
δὴ τότε γ' Ἀτρεΐδησ εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο κατὰ στῆθοσ 'βάλε δουρί, — 108 cf. E 145
Ἄντιφον αὖτ' οὖασ ἔλασε ξίφε', ἐκ δ' ἔβαλ' ἵππων. — 108ᵇ = N 186 O 420 cf. Θ 303
σπερχόμενοσ δ' ἀπὸ τοῖιν ἐσύλαε τεύχεα καλὰ
γιγνώισκων· καὶ γάρ σφε πάροσ παρὰ νηυσὶ θοῆισι
εἶδεν ὅτ' ἐξ Ἴδησ ἄγαγεν πόδασ ὠκὺσ Ἀχιλλεύσ.
ὠσ δὲ λέων ἐλάφοιο ταχείησ νήπια τέκνα
ῥηϊδίωσ συνέϝαξε, λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσι, — 114ᵇ = 175 P 63
ἐλθὼν εἰσ εὐνήν, ἀπαλόν τέ σφ' ἦτορ ἀπέϝρα, —
ἣ δ' εἴ πέρ τε τύχηισι μάλα σχεδόν, οὐ δύναταί σφι
χραισμέμεν', αὐτὴν γάρ μιν ὑπὸ τρόμοσ αἰνὸσ ἱκάνει,
καρπαλίμωσ δ' ἤϊξε διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην — 118ᵇ = κ 150, 197

101. (')βῆ (F)ῖσον Zen.] βῆ ῥ' Ἶσον Ar. Ω, Βήρισον (. . . . ἐξενάριξεν?) Posidippus. Nomen aliunde ignotum, particula ῥα hinc aliena. || 103. ἐόντε Aristoph. L] -ντασ Ω (cf. E 609). || 104. ὥ] ὃν Zen. Apoll. lex., quam lectionem coll. vs. 111 reiecit Aristonicus (et ipse Aristarchus?), erroris originem e vetere litteratura repetens. || 105. 'δίδει § 198] δίδη. || 106. ὤϊσσι § 74] ὄεσσι. || 108. κατὰ στῆθοσ 'βάλε] βάλεν χαλκήρεϊ D. || 109. αὖτ' οὖασ Nauck] αὖ παρὰ οὖσ Ω, αὖ παρ' ὄασ Knight. Cf. § 72 et Υ 473. || 112. εἶδεν] neglecto ϝ, ἔσϝιδ' Brandreth; vs. 111 sq. del. Platt. || 115. ἀπέϝρα § 150[5]] ἀπηύρα.

101—104. Cf. Ε 144.

101. De Posidippi lectione cf. Α 99.

103. ἐν] § 315.

104. ποτ'(ε)] ad efficiendum spatium temporis, quod post hos iuvenes ab Achille captos praeterlapsum cogitat poeta, utilis est locus Φ 35—47, ubi alius Priami filius simili ratione ab Achille captus esse narratur; quo loco collato particulam ποτε interpretari licet *ante dies fere quadraginta*, — tum cum Achilles, classe nuper appulsa, copias praedatum duxit in Troadem et insidias struxit ipsius urbis incolis, ad quos nuntius de adventu hostium nondum pervenerat. Praeterea cf. quae de Aenea narrantur Υ 90—94, 188—194.

105. μόσχοισι] †, *teneris, lentis*. Substantivi loco vocem usurparunt posteri, *surculos* (cf. Ar. Ach. 996 et Theophrastus passim) vel *vitulos* significantes.

106. ὄϊσσι] § 74.

— λαβών] *potitus, cum in eius manus incidisset imprudens.* Cf. Υ 464 ο 387 al. et ἑλεῖν τινα *opprimere aliquem* (passim, e. g. Ε 118).

109. ξίφε'(ϊ)] § 71.

115. εὐνήν] *lustrum cervae,* quod ipsius leonis lustro vicinum fortasse cogitavit poeta; cf. δ 335 sqq.

117. χραισμέμεν'(αι)] § 125.

118. *Illa fuga silvas saltusque peragrat* Verg. Aen. IV 72.

σπεύδουσ᾽, ἱδρώουσα, κραταιοῦ θηρὸσ ὑφ᾽ ὁρμῆσ, —
ὣσ ἄρα τοῖσ᾽ οὔ τισ ᾽δύνατο χραισμῆσαι ὄλεθρον
Τρώων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπ᾽ Ἀργείοισ᾽ ἐφέβοντο.
αὐτὰρ ὃ Πείσανδρόν τε καὶ Ἱππόλοχον μενεχάρμην,
υἱέασ Ἀντιμάχοιο δαΐφρονοσ, ὅσ ῥα μάλιστα
χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένοσ, ἀγλαὰ δῶρα,
οὐκ εἴασχ᾽ Ἑλένην δόμεναι ξανθῶι Μενελάωι,
τοῦ περ δὴ δύο παῖδε ᾽λάβε κρείων Ἀγαμέμνων
ἐν ἑνὶ δίφρωι ἐόντε, ὁμοῦ δ᾽ ἔχον ὠκέασ ἵππουσ. 127ª = *Ε* 160
ἐκ γάρ σφασ χειρῶν ᾽φύγον ἡνία σιγαλόεντα, 128ᵇ = *Θ* 137
τὼ δ᾽ ἐκυκηθήτην, ὃ δ᾽ ἐναντίον ὦρτο λέων ὣσ 129ᵇ = *Υ* 164
Ἀτρεΐδησ. τὼ δ᾽ αὖτ᾽ ἐκ δίφροο ᾽γουναζέσθην·
„ζώγρεε, Ἀτρέοσ υἱέ, σὺ δ᾽ ἄξια δέξαι ἄποινα. 131 = *Ζ* 46
πολλὰ δ᾽ ἐν Ἀντιμάχοιο δόμωι κειμήλια κεῖται, 132 cf. *Ζ* 47
χαλκόσ τε χρυσόσ τε πολύκμητόσ τε σίδηροσ· 133 sq. = *Ζ* 48 sq.
τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι᾽ ἄποινα,
εἰ νῶϊ ζωιὼ πεπύθοιτ᾽ ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.“ 135 cf. *Ζ* 50
ὣσ τώ γε κλαίοντε προσηυδήτην βασιλῆα 136ª = *Χ* 90
μειλιχίοισι ϝέπεσσιν, ἀμείλικτον δ᾽ ὄπ᾽ ἄκουσαν· 137 cf. *Φ* 98
„εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο δαΐφρονοσ υἱέεσ ἐστόν,
ὅσ ποτ᾽ ἐνὶ Τρώων ἀγορῆι Μενέλαον ἄνωγε
ἀγγελίην ἐλθόντα σὺν ἀντιθέωι ᾽Οδυσῆϊ

---

119. *ἱδρώουσα]* neglecto *ϝ*. ‖ 123 et 138. *δαΐφρονοσ] κακόφρονοσ* Zen. ‖ 127. *ἐόντε* L[2]] *-ντασ Ω*. Cf. vs. 103. — *ὠκέασ ἵππουσ] -εσ ἵπποι* Hartman. ‖ 128. *(᾽)φύγον]* sic Ar., *-γεν* T (cf. *Θ* 137). ‖ 129. *ἐναντίον]* sic Ar., *-οσ* olim alii (cf. *Ζ* 54). ‖ 130. *δίφροο] δίφρου Ω*. Cf. § 2, 59. ‖ 132. *Ἀντιμάχοιο δόμωι] -χου πατρὸσ* Zen., *ἀφνειοῦ πατρὸσ* D (ut *Ζ* 47; sed h. l. *nominatum* esse patrem testatur vs. 138). — *δόμωι* § 60] *δόμοισ*. ‖ 135. *ζω(ι)ὼ* Aristoph.] *ζωοὺσ*. ‖ 137. *ὄπ᾽(α)]* neglecto *ϝ*. Cf. § 41[26]. ‖ 138. *δὴ Ἀντιμάχοιο] ἄρ᾽ Ἀντ.* Brandreth, an **δὴ ἀνδρόσ γε (κακόφρονοσ)*? Cf. § 8. — *δαΐφρονεσ]* cf. vs. 123.

123—125. Cf. Γ 146—149. Parte praedae data (cf. Ζ 314—317) Antimachum corrupit Paris.

124. Ἀλεξάνδροιο] de genitivi hoc usu cf. Α 596.

126 sq. Cf. Ε 144.

127. ἐν] § 315.

— ὁμοῦ] *eodem loco* ubi Agamemnon modo Priami filios duos peremerat. Bigis perturbatis filii Antiphi fugam capessere non potuerunt. Fortasse legendum ὠκέεσ ἵπποι (cf. nota crit.), *eodem loco manere eos cogebant equi.*

128. σφασ] § 92.

— ᾽φύγον] *elapsa erant.*

131. Cf. Ζ 46.

133. πολύκμητοσ σίδηροσ] cf. Ζ 48.

136. προσηυδήτην] § 195.

137. -οισι ϝέπεσσιν] § 60.

139—141. Cf. Γ 146—149. Vs. 139 ποτε significat *brevi ante bellum initum.*

140. ἀγγελίην ἐλθόντα] cf. Γ 206.

αὖθι κατακτεῖναι μηδ' ἐξέμεν' ἂψ ἐσ Ἀχαιούσ,
νῦν μὲν δὴ τοῦ πατρὸσ ἀϝεικέα τίσετε λώβην."
ἦ, καὶ Πείσανδρον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε — 143 cf. 320; 143^b = Ε 835
δουρὶ βαλὼν πρὸσ στῆθοσ· ὃ δ' ὕπτιοσ οὖδε' ἐρείσθη. — 144^b = Η 145
Ἱππόλοχοσ δ' ἀπόρουσε· τὸν αὖ χαμαὶ ἐξενάριξε,
χεῖρασ ἀπὸ ξίφεϊ τμήξασ ἀπό τ' αὐχένα κόψασ,
ϝόλμον δ' ὣσ ἔσσευε κυλίνδεσθαι δι' ὁμίλου. — 147^a cf. Ξ 413
τοὺσ μὲν ἔασ'· ὃ δ' ὅθι πλεῖσται 'κλονέοντο φάλαγγεσ, — 148^a = Ε 148; 148^b = Ο 448
τῆι ῥ' ἐνόρουσ', ἅμα δ' ἄλλοι ἐϋκνήμιδεσ Ἀχαιοί.
πεζοὶ πὲν πεζοὺσ ὄλεκον φεύγοντασ ἀνάγκηι,
ἱππῆεσ δ' ἱππῆασ, — ὑπὸ σφίσι δ' ὦρτο κονίη
ἐκ πεδίου, τὴν ὦρσαν ἐρίγδουποι πόδεσ ἵππων, —
χαλκῶι δηϊόοντεσ. ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
αἰὲν ἀποκτείνων ἕπετ' Ἀργείοισι κελεύων.
ὡσ δ' ὅτε πῦρ ἀΐδηλον ἐν ἀξύλωι ἐμπέσηι ὕληι· —
πάντηι ϝειλυφάων ἄνεμοσ φέρει, οἳ δέ τε θάμνοι
πρόρριζοι πίπτουσιν ἐπειγόμενοι πυρὸσ ὁρμῆι· —
ὣσ ἄρ' ὑπ' Ἀτρεΐδηι Ἀγαμέμνονι 'πίπτε κάρηνα
Τρώων φευγόντων, πολλοὶ δ' ἐριαύχενεσ ἵπποι — [Ap. 234
κείν' ὄχε' ἐκροτάλιζον ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρασ, — 160^a cf. Ο 453 h.; 160^b = Θ 378

142. τοῦ] sic Ar., οὗ Zen., σφοῦ l. a. ant. (cf. § 95). || 144. οὖδε' ἐρείσθη] οὖδασ ἔρεισε Ar. L (cui lectioni non favet Ν 131 = Π 215). Redit v. l. Μ 192 (non Η 145). || 146. τμήξασ] πλήξασ Ar. (cf. Σ 34 Ψ 120 ϑ 507 κ 440). || 147. ὣσ] ὥσ ϝ' Brandreth. || 151. ἱππῆεσ D] ἱππεῖσ A C T (cf. § 76). — σφίσι δ' Lehrs] δέ σφισιν. || 153. δηϊόοντεσ G] -όωντεσ Ω. Cf. § 191 et Γ 187. || 156. πάντηι Knight] πάντηι τ' Ω, πάντηι δ' Heyne (cf. Β 148).

144. οὖδε'(ϊ)] § 71.

146. χεῖρασ] *quae supplex protendebat brachia.*

147. Sic Ν 204 de corpore trunco: σφαιρηδὸν δέ μιν ἧκε. Cf. etiam Ξ 413 et Verg. Aen. X 555 *truncumque tepentem | provolvens.*

— ϝόλμον] *pilam* (stipitem), ut Hes. Oper. 423 Herodot. I 200 Ar. Vesp. 238.

— δι' ὁμίλου] *per aciem hostium,* ut Ν 205 loco parallelo disertis verbis dicitur.

148. ὃ δ'(ὲ)] cf. Α 191.

154. De versus numeris cf. Ι 134.

155—157. Achivi δέμασ πυρόσ (cf. vs. 596) silvam devorantis delent copias hostium. Similis est comparatio Υ 490—492.

155. ἀξύλωι ... ὕληι] *silvam securi non tactam, densam,* ἀφ' ἧσ οὐδεὶσ ἐξυλεύσατο, ut Ar. adi. † recte interpretatus est coll. Hes. fr. 206: τῆλε (τῆιδε Hermann) γὰρ ἀξυλίηι κατεπύθετο κήλεα νηῶν. Aliter Herodotus IV 61 et 185 = *ubi non sunt ligna* (sed meri frutices).

156. ϝειλυφάων] § 191.

157. πρόρριζοι] cf. Ι 541.

158. κάρηνα] cf. Ι 407.

160. ἐκροτάλιζον] verbum †, κρόταλον sive *crepitaculum* h. XIII 3.

— πτολέμοιο γεφύρασ] cf. Δ 371.

ἡνιόχουσ ποθέοντεσ ἀμύμονασ. οἳ δ' ἐπὶ γαίηι
'κείατο γύπεσσιν πολὺ φίλτεροι ἢ ἀλόχοισι.
Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺσ ἔκ τε κονίησ
ἔκ τ' ἀνδροκτασίησ ἔκ θ' αἵματοσ ἔκ τε κυδοιμοῦ.
Ἀτρεΐδησ δ' ἕπετο σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων. 165b = Π 372
οἳ δὲ παρ' Ἴλου σῆμα παλαιοῦ Δαρδανίδαο,
μέσσον κὰπ πεδίον, παρ' ἐρινεὸν ἐσσεύοντο
ϝιέμενοι πόλιοσ· ὃ δὲ κεκληγὼσ ἕπετ' αἰεὶ
Ἀτρεΐδησ, λύθρωι δὲ 'παλάσσετο χεῖρασ ἀάπτουσ. 169 cf. Υ 503
ἀλλ' ὅτε δὴ Σκαιάσ τε πύλασ καὶ φηγὸν ἵκοντο, 170 cf. Ζ 237
ἔνθ' ἄρα δὴ ἵσταντο καὶ ἀλλήλουσ ἀνέμιμνον.
οἳ δ' ἔτι κὰμ μέσσον πεδίον 'φοβέοντο βόεσ ὥσ,
ἅσ τε λέων ἐφόβησε μολὼν ἐν νυκτὸσ ἀμολγῶι
πάσασ, τῆι δέ τ' ἰῆι ἀναφαίνεται αἰπὺσ ὄλεθροσ· 174b = Ρ 244
τῆσ δ' ἐξ αὐχέν' ἔϝαξε λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσι 175 sq. = Ρ 63 sq. 175b = 114
πρῶτον, ἔπειτα δέ θ' αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει, 176 cf. Σ 583
ὣσ τοὺσ Ἀτρεΐδησ ἔφεπε κρείων Ἀγαμέμνων,
αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἳ δ' ἐφέβοντο. 178 = Θ 342

---

179 πολλοὶ δὲ πρηνεῖσ τε καὶ ὕπτιοι ἔκπεσον ἵππων
Ἀτρεΐδα' ὑπὸ χερσί· περὶ πρὸ γὰρ ἔγχε' ἔθυιε. 180b = Π 699

---

166. Ἴλου] neglecto ϝ; Bentley οἳ παρὰ Ϝίλου, Fick οἳ δ' ἐπὶ Ϝ. (sed cf. Ζ 433 Λ 372 Χ 145). || 179 sq. Zen. om., Ar. —, vs. 180 etiam Aristoph.; recentem aetatem indicat contractum πρηνεῖσ (cf. § 73). || 180. (ἔ)θυιε § 286[10]] θῦεν (cf. vs. par.).

---

162. Idem vs. 395 dicitur: οἰωνοὶ δὲ περὶ πλέεσ ἠὲ γυναῖκεσ. Adi. φίλτεροι vertatur *magis proprii.* Cf. etiam Ε 408 μ 42 sq. et infra vs. 453. Vulturibus praeda erunt corpora caesorum (cf. Α 4), neque ad ea accedent uxores quae cura sollicita iis iusta persolvant.

163 sq. Hectorem vero Iuppiter periculo subduxit. Quem mox sibi cavere iussit donec vulneratus foret Agamemnon (cf. vs. 186 sqq.). — Cumulantur substantiva synonyma aut fere synonyma, ut λ 612; praeterea cf. Χ 203.

165. σφεδανὸν] adi. adverbii loco adhibitum redit Π 372 Φ 542; cf. σφοδρῶσ, σφενδ-όνη.

166 sq. De *Ilii tumulo* cf. Β 792—794 et Κ 415, de *caprificu* autem Ζ 433.

168. πόλιοσ] § 74.

170. φηγὸν] cf. Ε 693.

171 sq. ἵσταντο . . . οἳ δ' ἔτι . . . 'φοβέοντο] οἳ δέ valet *pars autem eorum.* Cf. Γ 73 sq.

173. νυκτὸσ ἀμολγῶι] locutio obsoleta redit Ο 324 Χ 28, 317 δ 841 h. Merc. 7 h. XVII 7. Contextus Χ 317 et δ 841 docet significari *noctis initium*, proximum τῶι κνέφαι sive *crepusculo*; sed Χ 28 *noctis finis*, proximus *diluculo*, est intellegendus, qui locus cf.

177 sq. ἔφεπε . . . αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον] idem Υ 494 brevius dicitur κτεινομένουσ ἐφέπων.

180. Ἀτρεΐδα'(ο)] § 55. — ἔγχε'(ϊ)] § 71.

ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλεν ὑπὸ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχοσ 181 sq. cf. δ 514 sq. 181[a] cf. *K* 365
ἵξεσθαι, τότε δή ῥα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε 181[b] cf. *Z* 327
Ἴδησ ἐν κορυφῆισι καθέζετο πιδακοέσσησ [*P* 545 υ 31
οὐρανόθεν καταβάσ· ἔχε δ' ἀστεροπὴν μετὰ χερσί. 184[a] = ζ 281 cf.
Ϝῖριν δ' ὤτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν· 185 sq.[a] = Θ 398 sq.
„*βάσκ' ἴθι, Ϝῖρι ταχεῖα, τὸν Ἕκτορι μῦθον ἐνίσπε.*
ἧοσ μέν χ' ὁράηι Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν, 187 cf. 202
θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχασ ἀνδρῶν, 188 = 203
τόφρ' ἀναχωρεέτω, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθω 189 cf. 204
μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην· 190 sq. = 205 sq.
αὐτὰρ ἐπεί κ' ἢ δουρὶ τυπεὶσ ἢ βλήμενοσ ἰῶι
εἰσ ἵππουσ ἅλεται, τότε ϝοι κράτοσ ἐγγυαλίξω 192 sq. cf. 207 sq.
κτεινέμεν', εἰσ ὅ κε νῆασ ἐϋσσέλμουσ ἀφίκηται 193 cf. *P* 454
δύηι τ' ἠέλιοσ καὶ ἐπὶ κνέφασ ἱερὸν ἔλθηι.“ 194 = 209 *P* 455
ὣσ ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμοσ ὠκέα Ϝῖρισ, 195 sq. = *O* 168 sq.

181. *ἔμελλεν* A D] *-ον* C T. || 183. *πιδακοέσσησ* § 69] *πιδηέσσησ.* Cf. Eur. Andr. 116. || 184. *δ' ἀστεροπὴν* Ar. A² T] *δὲ στ.* *Ω* (cf. *K* 154). || 186. *τὸν*] *καὶ* Nauck. — *ἐνίσπε*] *-σπεσ* A (cf. § 149[93]). || 187 et 202. *ἧοσ* (*εἷοσ*) Brandreth] *ὄφρ' ἄν.* Vitium idem est ε 361 ζ 259; cf. etiam *N* 127 *P* 658 *Ω* 437 et § 326. Alia est ratio versus δ 733.

182 sq. Ut heri (cf. Θ 41—52), sic et hodie Iuppiter in Idae cacumine considit. Cf. autem vs. 80.

183. πιδακοέσσησ] †, cf. πῖδαξ Π 825, πολυπῖδαξ saepius.

185. χρυσόπτερον] de Iridis hoc epitheto cf. Θ 398.

186. βάσκ' ἴθι] cf. B 8 et X 203.

187 et 202. χ' ὁράηι(σ)] § 191.

189. ἀναχωρεέτω] § 191.

190 et 205. δηΐοισι] § 17.

192 et 207. ἅλεται] § 150.

193 et 208. κτεινέμεν'(αι)] § 125.

194 et 209. ἐπὶ κνέφασ . . . ἔλθηι] cf. A 475. — Ad ipsam rem quod adtinet, a Patroclo Troiani mox repellentur: falsane igitur nunc Iuppiter sciens promittit Hectori? An carminum diversorum postmodo consutorum hic agnoscitur vestigium? Minime. Ex parte sane non vera sunt quae dicuntur, vel potius non vera nobis videntur, quia non omnia dicit Iuppiter quae dici poterant: tacet de Patroclo aliquantisper victore futuro. Sed caedet hunc Hector, dein Troiani castris denuo instabunt, et sub solis demum occasum aufugient, Achillis adspectu perterriti (cf. Σ 207—242). *Rei* igitur *summam* si spectamus, falsi nihil est in Iovis verbis: usque ad huius diei finem Troiani campum obtinebunt, et per varias pugnae vices victores tandem evadent. Simili sermonis brevitate usa Thetis et de eodem die locuta, sed ita rem enarrans ut *Achivorum,* non *Troianorum* laudem augeat, Σ 453 ait Achivos per totum hunc diem prope portam Scaeam pugnasse; ad quam portam et nunc duce Agamemnone (cf. vs. 181) et iterum duce Patroclo (cf. Π 698 sqq.) accesserunt, bis tamen cum maxima clade repulsi.

ʼβῆ δὲ κατʼ ʼΙδαίων ὀρέων εἰσ Ϝίλιον ἱρήν. — 196a = Ο 237 Π 677 cf. Θ 410
ηὗρʼ υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονοσ, Ἕκτορα δῖον, — 197 = Ο 239, 197b = Ι 651
ἑσταότʼ ἔν θʼ ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσι· — 198 = Δ 366
ἀγχόθι δʼ ἱσταμένη προσέφη πόδασ ὠκέα Ϝῖρισ· — 199 = Β 790
„Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε, — 200 = Η 47
Ζεύσ με πατὴρ προέηκε τεΐν τάδε μυθήσασθαι· — 201b = δ 829
ἦοσ μέν χʼ ὁράηισ Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν, — 202 cf. 187
θύνοντʼ ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχασ ἀνδρῶν, — 203 = 188
τόφρʼ ὑπόϝεικε μάχησ, τὸν δʼ ἄλλον λαὸν ἄνωχθι — 204 cf. 189
μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην· — 205 sq. = 190 sq.
αὐτὰρ ἐπεί κʼ ἢ δουρὶ τυπεὶσ ἢ βλήμενοσ ἰῶι
εἰσ ἵππουσ ἅλεται, τότε τοι κράτοσ ἐγγυαλίξει — 207 sq. cf. 192 sq.
κτεινέμενʼ, εἰσ ὅ κε νῆασ ἐϋσσέλμουσ ἀφίκηαι
δύηι τʼ ἠέλιοσ καὶ ἐπὶ κνέφασ ἱερὸν ἔλθηι.“ — 209 = 194
ἣ μὲν ἄρʼ ὣσ ϝειποῦσʼ ἀπέβη πόδασ ὠκέα Ϝῖρισ, — 210 = Θ 425
Ἕκτωρ δʼ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε, — 211b-214 = Ε 494 sqq.
πάλλων δʼ ὀξέε δοῦρε κατὰ στρατὸν ὤιχετο πάντηι,
ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
οἳ δʼ ἐϝελίχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν, — [Π 563
Ἀργεῖοι δʼ ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγασ. — 215 = Μ 415 cf. 215a = Η 419
ἠρτύνθη δὲ μάχη, ʼστὰν δʼ ἀντίοι· ἓν δʼ Ἀγαμέμνων — 216b sq.a = 91 sq.
πρῶτοσ ὄρουσʼ, ἔθελεν δὲ πολὺ προμάχεσθαι ἁπάντων.
ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι ʼΟλύμπια δώματʼ ἔχουσαι, — 218 sq.a = Ξ 508, 218 = Β 484 [sq.
ὅσ τισ δὴ πρῶτοσ Ἀγαμέμνονοσ ἀντίοσ ἦλθε
ἢ αὐτῶν Τρώων ἠὲ κλητῶν ἐπικούρων.
Ϝιφιδάμασ Ἀντηνορίδησ, ἠΰσ τε μέγασ τε,
ὃσ ʼτράφʼ ἐνὶ Θρηΐκηι ἐριβώλακι, μητέρι μήλων. — 222b cf. Ι 479

---

197. *ηὗρʼ(ε)*] cf. Δ 327. || 199. *ἀγχόθι δʼ(ἐ)*] cf. Β 172. || 210. *ἀπέβη — Ϝῖρισ*] *ἀπεβήσατο μακρὸν Ὄλυμπον* G. || 212. *ὀξέε δοῦρε*] cf. Ε 495. || 214. *ἐϝελίχθησαν* § 41[24]] *ἐλελίχθησαν*. || 215. *δʼ ἑτέρωθεν*] *δὲ καὶ αὐτοὶ* l. a. ant. || 216. *ἓν (ἐν)* A] *ἐκ* C D T (cf. vs. 91). || 219. *ἀντίοσ*] sic Zen. Aristoph., *-ον* Ar. (cf. Ζ 54). || 220. *κλητῶν*] cf. Γ 451. || 222. *ʼτράφʼ ἐνὶ* § 149[103]] *τράφη ἐν Ω, τράφεν ἐν* vChrist (cf. Γ 201). — *μήλων*] *θηρῶν* Zen. (cf. Θ 47).

---

198. In curru stat Hector, quo sub urbis moenia cum ceteris confugit.

200. υἱὲ] § 17.

201. *Ipse deum tibi me claro demittit Olympo | regnator* Verg. Aen. IV 268 sq.

216. ἠρτύνθη δὲ μάχη] *instaurabatur (instruebatur) acies*; item Ο 303 dicitur ἀρτύνειν ὑσμίνην, ξ 469 λόχον, opponitur σκιδνάμεναι ὑσμίνην Ο 328 Π 306, φάλαγγασ Ρ 285.

221. Cf. Α 8 sq.

222. Θρηΐκηι] § 17. — μητέρι μήλων] cf. Ι 141.

Κισσεὺσ τόν γ᾽ ἔθρεψε δόμοισ᾽ ἔνι τυτθὸν ἐόντα 223ᵇ = Ν 466
μητροπάτωρ, ὃσ ἔτικτε Θεανόα καλλιπάρηιον·
αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ἥβησ ἐρικυδέοσ ἵκετο μέτρον, 225ᵇ cf. λ 317
αὐτόθι μιν κατέρυκε, ᾽δίδου δ᾽ ὅ γε θυγατέρα ϝήν· 226 = Ζ 192
γήμασ δ᾽ ἐκ θαλάμοιο μετὰ κλέοσ ἵκετ᾽ Ἀχαιῶν
σὺν δύο καὶ δέκα νηυσὶ κορωνίσιν, αἵ ϝοι ἕποντο.
τὰσ μὲν ἔπειτ᾽ ἐν Περκώτηι ᾽λίπε νῆασ ἐϝίσασ,
αὐτὰρ ὃ πεζὸσ ἐὼν εἰσ Ϝίλιον εἰληλούθει. 230 cf. Ε 204
ὅσ ῥα τότ᾽ Ἀτρεΐδα᾽ Ἀγαμέμνονοσ ἀντίοσ ἦλθε.
οἳ δ᾽ ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ᾽ ἀλλήλοισιν ἰόντεσ, 232 sq. = Ν 604; 232 = Γ 15 [sq.
Ἀτρεΐδησ μὲν ἅμαρτε, παραὶ δέ ϝοι ἐτράπετ᾽ ἔγχοσ,
Ϝιφιδάμασ δὲ κατὰ ζώνην, θώρηκοσ ἔνερθε,
᾽νύξ᾽, ἐπὶ δ᾽ αὐτὸσ ἔρεισε, βαρείηι χειρὶ πιθήσασ· 235 = Ρ 48

223. *Κισσεὺσ* Z] *Κισσῆσ* Ω. || 230. *ἐὼν*] sic et *ἰὼν* Ar.; cf. Δ 277.

224. μητροπάτωρ] †.

— ἔτικτε] cf. ψ 178.

226. αὐτόθι] § 322.

— θυγατέρα ϝήν] *materteram* igitur *uxorem* duxit Iphidamas, ut Diomedes (cf. Ε 412). Quales non primitivas fuisse genealogias cuiusvis est suspicari.

227—247. Iphidamas iuvenis nuper inito matrimonio cum audivisset bellum esse coortum, Priamo auxilio venit. Cf. Ε 480.

227. ἐκ θαλάμοιο] e cubiculo in aedibus Cissei, ubi cum uxore Iphidamas vivebat (cf. Β 701).

— μετὰ κλέοσ ... Ἀχαιῶν] *in Troadem, quo Achivos venisse audierat.* Dicitur κλέοσ Ἀχαιῶν *id quod de Achivis dicitur, fama de adventu Achivorum,* ut alibi dicitur *ire* μετὰ κλέοσ πολέμοιο Ν 364, μετὰ σὸν κλέοσ ν 415. Cf. etiam Β 486 α 283 β 217 γ 83 ε 311 π 461 al. — Sunt igitur κλέεα ἀνδρῶν Ι 189, 524 θ 73 h. XXXII 18 *facinora virorum memoria celebrata, heroum laudes* Verg. Ecl. IV 26. Similis est usus vocum κληηδών δ 317, ἀγγελίη Τ 336 sq. κ 245, ἀκουή β 308 al.; cf. etiam Γ 99 sq.

229 sq. Traiecta Propontide — vel, ut H. loquitur, Hellesponto — postquam Percotae appulit Iphidamas, cum copiis itinere terrestri Troiam pervenit.

231. Ἀτρεΐδα᾽(ο)] § 55.

233—240. In scholiis est annotatum insoliti quid esse Agamemnonem altero ictu vincentem, ceteris enim Iliadis locis vinci eum qui prior adversarium ictu petierit. Tanta videlicet cura interpretes carmina epica olim sunt perscrutati! Ipsa autem rerum natura tulit id quod annotarunt interpretes, quoniam is qui victus sive ictu letali percussus est, victori dein ipse ictum inferre vix aut ne vix quidem potest. In certaminibus oratoriis poetarum scenicorum eadem obtinet ratio. Cf. autem Η 232.

234. ζώνην] cf. Β 479.

— θώρηκοσ ἔνερθε] ventrem petit thorace non tectum (cf. vs. 19 sqq.).

235. ἐπὶ δ᾽ αὐτὸσ ἔρεισε] hastam *ipse* — i. e. manu eam tenens — *adurget.* Item vs. par.; opp. *emittere* telum λιλαιόμενον χροὸσ ἆσαι et similia (cf. vs. 474).

οὐδ' ἔτορε ζωστῆρα παναίολον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
ἀργύρωι ἀντομένη, μόλιβοσ ὥσ, ἐτράπετ' αἰχμή.
καὶ τό γε χειρὶ λαβὼν εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
εἷλκ' ἐπὶ ϝοὶ μεμαὼσ ὥσ τε λίσ, ἐκ δ' ἄρα χειρὸσ
'σπάσσατο· τὸν δ' ἄορι 'πλῆξ' αὐχένα, 'λῦσε δὲ γυῖα.
ὣσ ὃ μὲν αὖθι πεσὼν 'κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον
οἰκτρόσ, ἀπὸ μνηστῆσ ἀλόχου, ϝαστοῖσιν ἀρήγων,
κουριδίησ, ἧσ οὔ τι χάριν 'ϝίδε, πολλὰ δ' ἔδωκε· —
πρῶθ' ἑκατὸν βοῦσ 'δῶκεν, ἔπειτα δὲ χίλι' ὑπέστη,
αἶγασ ὁμοῦ καὶ ὄϊσ, τά ϝοι ἄσπετα 'ποιμαίνοντο· —
δὴ τότε ϝ' Ἀτρεΐδησ Ἀγαμέμνων ἐξενάριξε,
'βῆ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον Ἀχαιῶν τεύχεα καλά.
τὸν δ' ὡσ οὖν ἐνόησε Κόων, ἀριδείκετοσ ἀνδρῶν, 248a = Ε 95
πρεσβυγενὴσ Ἀντηνορίδησ, κρατερόν ῥά ϝε πένθοσ
ὀφθαλμοὺσ ἐκάλυψε κασιγνήτοιο πεσόντοσ.
'στῆ δ' εὐρὰξ σὺν δουρί, λαθὼν Ἀγαμέμνονα δῖον, 251a = Ο 541
'νύξε δέ μιν κατὰ χεῖρα μέσην, ἀγκῶνοσ ἔνερθε,

246. ϝ'(ε) Brandreth] γ'.

236 sq. *Cingulum* argento munitum, a *mitra* igitur quae Δ 137 dicitur vix diversum, hastae ictum arcet.

237. μόλιβοσ] †, cf. μολύβδαινα Ω 80.

238. τό] *hastam*, ἔγχοσ, quae vox in vs. vicino 233 usurpata e voce αἰχμή nunc facile elicitur. Cf. Π 353.

239. χειρὸσ] Iphidamantis.

241. χάλκεον ὕπνον] *somnum invictum*, ἀτειρέα, ἄρρηκτον. — Mors, cuius frater dicitur Somnus Ξ 231 Π (454,) 672, 682 Hes. Theog. 756—759, ipsa somnus vocatur etiam Ξ 482, et ibi quidem ioco amaro. Nempe cum dormientium vel „animi defectum" perpessorum (cf. Δ 524 Ε 694—696 Ο 240 Χ 475 al.) animus a corpore seiungitur, tum mortuorum. Sed illi reviviscunt post aliquod temporis spatium, redit enim animus in suum corpus et tum „apud se" sunt denuo: horum vero animus corpus (αὐτόν Α 4) in perpetuum reliquit. Est igitur νήγρετοσ ὕπνοσ *mortis instar* (ν 80). Cf. etiam Ω 333 sqq. — Cum adiectivo *aeneo*, quod nostro loco transfertur, cf. ἦτορ χάλκειον, σιδήρεοσ θυμόσ, -ον ἦτορ, -η κραδίη, similia: Ρ 424 Υ 102 Verg. Aen. X 745 sq.

243. πολλὰ δ' ἔδωκε] Cisseo: *magnis autem* ἐέδνοισι *eam emerat*. Bubus ducentis.

244. χίλι'(α)] mente add. μῆλα. *Altera pars* τῶν ἐέδνων haec futura erat, quoniam decem capellae vel oves = unus bos. De qua ratione pretia singularum rerum computandi cf. Ζ 236.

249. πρεσβυγενήσ] †.

251. εὐρὰξ] adv. non nisi Ο 541 redit, *a latere, ex obliquo*, ductum ab adi. εὐρύσ, ut μουνάξ θ 371 λ 417 a μοῦνοσ.

252. χεῖρα] *dextrum* Agamemnonis brachium vulneratum esse contextus docet.

ἀντικρὺ δὲ διέσχε φαεινοῦ δουρὸσ ἀκωκή.
'ρίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ἀλλ' οὐδ' ὧσ ἀπέληγε μάχησ ἠδὲ πτολέμοιο,
ἀλλ' ἐπόρουσε Κόωνι ἔχων ἀνεμοτρεφὲσ ἔγχοσ.
ἦ τοι ὃ Ϝιφιδάμαντα κασίγνητον καὶ ὄπατρον
εἷλκε ποδὸσ μεμαώσ, καὶ ἄϋτεε πάντασ ἀρίστουσ·
τὸν δ' ἕλκοντ' ἀν' ὅμιλον ὑπ' ἀσπίδοσ ὀμφαλοέσσησ
οὔτασσε ξυστῶι χαλκήρεϊ, 'λῦσε δὲ γυῖα,
τοῦ δ' ἐπὶ Ϝιφιδάμαντι κάρη ἀπέκοψε παραστάσ.
ἔνθ' Ἀντήνοροσ υἷεσ ὑπ' Ἀτρεΐδηι βασιλῆϊ
πότμον ἀναπλήσαντεσ ἔδυν δόμον Ἄϝιδοσ εἴσω.
αὐτὰρ ὃ τῶν ἄλλων ἐπεπωλέετο στίχασ ἀνδρῶν
ἔγχεΐ τ' ἄορί τε μεγάλοισί τε χερμαδίοισι,
ὄφρα ϝοι αἷμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆσ.
αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ μὲν ἕλκοσ ἐτέρσετο, 'παύσατο δ' αἷμα,
ὀξεῖαι δ' ὀδύναι 'δῦνον μένοσ Ἀτρεΐδαο.
ὧσ δ' ὅτε κ' ὠδίνουσαν ἔχηι βέλοσ ὀξὺ γυναῖκα,
δριμύ, τό τε προϊεῖσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι,

253 cf. τ 453
253a = Ε 100
253b cf. Ψ 821
254 = Δ 148
255b = Η 263
257b cf. Μ 371
260 = Δ 469
263b cf. Γ 322
264 sq. = 540 sq.
264b = Δ 231
265b = Ν 323
267b = 848
270 cf. Π 187 Τ 103 h. Ap. 97, 115

254. δ'(ἐ) A²] τ' Ω. Cf. Δ 148. || 260. οὔτασσε § 150⁹] οὔτησε. || 261. τοῦ δ' ἐπὶ Bentley] τοῖο δ' ἐπ'. || 263. ἔδυν A D] ἔβαν C T.

253. διέσχε] in vs. par. est διῆλθε. Sed cf. Ε 100 et Κ 263 sq.

256. ἀνεμοτρεφὲσ ἔγχοσ] *hastam quam* (tum cum arbor etiam erat) *venti densam reddiderant*, cuius lignum venti firmaverant quassando (cf. Ρ 55 sq.); πνεύμασι βόσκεσθαι id dicit Sophocles Ai. 558. Etiam ipsam vitam venti credebantur impertire (cf. Π 150 sq.). — Adi. redit Ο 625, ubi *mare* vi venti turgidum (τὸ τρόφι κῦμα infra vs. 307) sic dicitur. Cf. Ε 903.

257. κασίγνητον καὶ ὄπατρον] *ex eadem matre et patre natum*. Cf. Ε 70 sq. Λ 224 et Μ 371.

258. ἄϋτεε] § 191.

259 sq. *Sed trahentem Agamemnon hasta feriit.*

264. ἐπεπωλέετο] § 191.

266—268. Cf. vs. 477 et quae de Diomede narrantur Ε 795—797. Versus 268 efficit apodosin.

269. ὅτε κ'(ε)] § 326.

— ἔχηι βέλοσ] ut dicitur : γῆρασ vel νοῦσοσ vel ἄλγοσ ἔχει σε (cf. Ι 609). Nam βέλοσ nunc *dolorem acutum* et viscera veluti lancinantem significat potius quam ipsum telum; res igitur pro effectu rei est dicta. Cf. Ν 569 et βέλοσ translatum Ξ 439; etiam locutiones ἕλκοσ τινὰ οὐτάσαι, βαλεῖν, τύπτειν Ε 361, 795 Π 511 Ω 420, νεκρὸν κτανεῖν Ω 151 cognatae sunt (effectus rei pro ipsa re).

270. μογοστόκοι] epitheton redit Π 187 Τ 103 h. Ap. 97, 115; sic dicuntur quae *cum labore parere faciunt* (μόγοσ, τίκτειν). Syllabae -γοσ- sigma est accusativi pluralis signum, ut in voce δικασπόλοσ Α 238.

Ἥρης θυγατέρες πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι,
ὣς ὀδύναι ὀξεῖαι ἔδυν μένος Ἀτρεΐδαο.
εἰς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχωι ἐπέτελλε
νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῆισιν ἐλαυνέμεν'· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
„ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ὑμεῖς μὲν νῦν νηυσὶν ἀμύνετε ποντοπόροισι
φύλοπιν ἀργαλέην, ἐπεὶ οὐκ ἐμὲ μητιέτα Ζεὺς
εἴασε Τρώεσσι πανημέριον πολεμίζειν.“
ὣς ἔφαθ', ἡνίοχος δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
νῆας ἔπι γλαφυράς, τὼ δ' οὐκ ἀϝέκοντ' ἐπετέσθην·
στήθεα δ' ἤφριζον, 'ραίνοντο δὲ νέρθε κονίηι,
τειρόμενον βασιλῆα μάχης ἀπάνευθε φέροντες.
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησ' Ἀγαμέμνονα νόσφι κιόντα,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
„Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
οἴχετ' ἀνὴρ ὄχ' ἄριστος, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκε
Ζεὺς Κρονίδης. ἀλλ' ἰθὺς ἐλαύνετε μώνυχας ἵππους
ἰφθίμων Δαναῶν, ἵν' ὑπέρτερον εὖχος ἄρησθε.“
ὣς ϝειπὼν ὤτρυνε μένος θυμόν τε ϝεκάστου.
ὡς δ' ὅτε πού τις θηρητὴρ κύνας ἀργιόδοντας
σεύηι ἔπ' ἀγροτέρωι συῒ καπρίωι ἠὲ λέοντι,

273 sq. = 399 sq.
274[a] = *E* 327
275 sq. = 586 sq. *P* 247 sq.
275 = *Θ* 227
276 = *B* 79
279[b] cf. *T* 168
280 sq.[a] cf. *P* 624 sq.
281[b] = *E* 366
284 cf. *Ξ* 440 sqq.
285-287 = *O* 485
285 sq. = *O* 42 1 sq.
285 cf. *Θ* 172
286 sq. = *Θ* 173 sq.
287 = *Z* 112
288[b] cf. *E* 285
291 = *E* 470

272. *Sic scripsi; etiam *ὣς μένος Ἀτρεΐδα' ὀδύναι ὀξεῖαι ἔδυνον* speciem habet; in *Ω* est *ὣς ὀξεῖ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρεΐδαο.* Diphthongus *-αι* (vel *-οι*) in exitu nominativi non potuit elidi; *ὀξεῖ' ὀδύνη δῦνεν* Bentley (ut vs. 398), sed cf. vs. 268. Versum del. Cobet, in vs. 269 deleto *δ'*. || 282. **στήθεα δ' ἤφριζον*] *ἄφρεον δὲ στήθεα Ω*, *στήθεα δ' ἀφρίαον* Nauck, *στήθεα δ' ἀφρεέτην* vChrist. Cf. Soph. El. 719. || 288. *ὄχ' ἄριστος* Knight] *ὤριστος Ω*, item *N* 154, 433 *Π* 521 *P* 689 *T* 413 *Ψ* 536 *Ω* 384 *ρ* 416; cf etiam *K* 539 *P* 80 et § 9. || 290. *ὑπέρτερον*] *-ροι* Ar. || 291. *θυμόν τε* Bentley] *καὶ θυμὸν*.

271. ἔχουσαι] *moderantes;* cf. vs. 4.
274. ἐλαυνέμεν'(αι)] § 125.
275. γεγωνώς] § 260.
277. ὑμεῖς] § 92.
278. φύλοπιν] § 66.
282. ἤφριζον] †, ἀφρός Y 168 alibi.
284—290. Iam igitur victoriam ab Iove sibi concessam videt Hector. Cf. vs. 186—209.
286. Cf. B 816—877.
290. ὑπέρτερον εὖχος] *laudem superiorem* = *laudem victoriae.* Cf. κῦδος ὑπέρτερον M 437 O 491.
292—294. Non optime habet haec comparatio, qua infra vs. 414—420 poeta multo felicius usus est, Ulixem apro assimulans; cf. etiam vs. 324 sq. M 41. — Adiectivum ἀργιόδους ceteris locis *aprorum* est epitheton, canum autem καρχαρόδους.

ὣσ ἐπ' Ἀχαιοῖσιν 'σεῦε Τρῶασ μεγαθύμουσ
Ἕκτωρ Πριαμίδησ, βροτολοιγῶι ϝῖσοσ Ἄρηϊ. 295[b] = N 802 ϑ 115 cf. M 130 Υ 46
αὐτὸσ δ' ἐν πρώτοισι μέγα φρονέων ἐβεβήκει, 296[b] = N 156 X 21
ἐν δ' ἔπεσ' ὑσμίνηι ὑπεραέϊ ϝῖσοσ ἀέλληι,
ἥ τε καθαλλομένη ϝιοϝειδέα πόντον ὀρίνηι.
ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξε 299 cf. E 703
Ἕκτωρ Πριαμίδησ, ὅτε ϝοι Ζεὺσ κῦδοσ ἔδωκε; 300 = Θ 216
Ἀσαῖον μὲν πρῶτα καὶ Αὐτόνοον καὶ Ὀπίτην
καὶ Δόλοπα Κλυτίδην καὶ Ὀφέλτιον ἠδ' Ἀγέλαον
Αἴσυμνόν τ' Ὦρόν τε καὶ Ἱππόνοον μενεχάρμην.
τοὺσ ἄρ' ὅ γ' ἡγεμόνασ Δαναῶν ἕλεν, αὐτὰρ ἔπειτα
πληθύν. ὡσ δ' ὁπότε νέφεα Ζέφυροσ στυφελίξηι
ἀργεστᾶο Νότοιο, βαθείηι λαίλαπι τύπτων, —
πολλὸν δὲ τρόφι κῦμα κυλίνδεται, ὑψόσε δ' ἄχνη
σκίδναται ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάγκτοιο ϝιωῆσ, —
ὣσ ἄρα πυκνὰ καρήαθ' ὑφ' Ἕκτορι 'δάμνατο λαῶν.
ἔνθα κε λοιγὸσ ἔεν καὶ ἀμήχανα ϝέργ' ἐγένοντο, 310 sq.[a] = Θ 130 sq.
καί νύ κεν ἐν νήεσσ' ἔπεσον φεύγοντεσ Ἀχαιοί,
εἰ μὴ Τυδεΐδηι Διομήδεϊ 'κέκλετ' Ὀδυσσεύσ·
„Τυδεΐδη, τί παθόντε λελάσμεθα θούριδοσ ἀλκῆσ;

297. ὑπεραέϊ] ὑπὲρ οὔρεοσ l. a. ant. || 298. ὀρίνηι] -νει Ω. || 300. ὅτε — ἔδωκε] βροτολοιγῶι ἶσοσ Ἄρηϊ A (= vs. 295). || 305. ὡσ δ'(ἐ) Gen.] ὡσ. — νέφεα Ζέφυροσ] Ζέφ. νέφ. L Strab. 29. || 306. βαθείηι λαίλαπι τύπτων] βαρείηι λ. θύ(ι)ων Nauck. || 309. καρήαθ'(-τα)] κάρηνα (ut vs. 158, 500)? Cf. § 82.

297. ὑπεραέϊ] cf. E 865.

301—303. Cf. A 8 sq. — *Novem* igitur hostium principes caedit Hector (cf. Π 785 al.). *Hipponoi* nomen inter Achivos insolitum; cf. vs. 93.

305 sq. νέφεα ... Νότοιο] cf. B 396 sq.

306. ἀργεστᾶο] vox redit Φ 334. E recentioris aetatis nomine Λευκόνοτοσ (*albus Notus* Hor. Carm. I 7, 15) videtur effici significari ventum *qui* (*albas*) *nubes afferat*. Hes. Theog. 379, 870 propriumne est venti nomen? — βαθείηι λαίλαπι] *procella* designatur adiectivo *densa*, quod *nubium* potius proprium est ventum afferentium (vento allatarum); cf. Δ 278 et βαθεῖα ἀήρ ι 144. Item Λ 747 M 375 Υ 51, ubi κελαινή et ἐρεμνή sive *atra* dicitur λαῖλαψ. Cf. etiam Π 384.

307. τρόφι κῦμα] †, *turgidi fluctus;* cf. vs. 256 et E 903. Idem valet τροφόεισ O 621 γ 290, ἀνεμοτρεφήσ O 625; cf. etiam πηγόσ I 124, κορυφόεσθαι alia Δ 426. *Pueri adulti* Herodot. IV 9 dicuntur παῖδεσ τρόφιεσ. — Quot maris fluctus vento agitantur, tot hostes cecidit Hector, ita in eos irruens ut procella in undas.

309. καρήαθ'(-τα)] cf. I 407.

310. ἔεν] § 302.

311. Cf. I 234 sq.

313. τί παθόντε] Homeri igitur aevo

ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο· δὴ γὰρ ἔλεγχοσ 314^a = Ρ 179 χ 233
ἔσσεται, εἴ κεν νῆασ ἕλῃ κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενοσ προσέφη κρατερὸσ Διομήδησ·
„ἦ τοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι· ἀλλὰ μίνυνθα
ἥμων ἔσσεται ἧδοσ, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺσ
Τρωσὶν δὴ βόλεται δόμεναι κράτοσ ἠέ περ ἧμιν."
ἦ, καὶ Θυμβραῖον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε, 320 cf. 143
δουρὶ βαλὼν κατὰ μαζὸν ἀριστερόν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺσ
ἀντίθεον θεράποντα Μολίονα τοῖο ϝάνακτοσ.
τοὺσ μὲν ἔπειτ' εἴασαν, ἐπεὶ πολέμοι' ἀπέπαυσαν·
τὼ δ' ἀν' ὅμιλον ἰόντε 'κυδοίμεον, ὡσ ὅτε κάπρω
ἐν κυσὶ θηρευτῆισι μέγα φρονέοντε πέσητον.
ὣσ ὄλεκον Τρῶασ πάλιν ὀρμένω, αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
ἀσπασίωσ φεύγοντεσ ἀνέπνεον Ἕκτορα δῖον.
ἔνθ' ἑλέτην δίφρον τε καὶ ἀνέρε δήμου ἀρίστω, 328^b = Μ 447
υἷε δύω Μέροποσ Περκωσίου, ὃσ περὶ πάντων 329-332 = Β 831 sqq.
'ϝείδεε μαντοσύνασ, οὐδὲ ϝοὺσ παῖδασ ἔασκε
στειχέμεν' εἰσ πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ ϝοι οὔ τι
'πειθέσθην, κῆρεσ γὰρ ἄγον μέλανοσ θανάτοιο.
τοὺσ μὲν Τυδεΐδησ δουρὶ κλειτὸσ Διομήδησ
θυμοῦ καὶ ψυχῆσ κεκαδὼν κλυτὰ τεύχε' ἀπέϝρα·

---

314. ἵστασο] ἵσταο Zen. Ar.? Cf. Κ 291. ‖ 315. νῆασ — Ἕκτωρ] Τρῶεσ <ἀγανοὶ Ludwich> νῆασ ἕλωσι quidam olim. ‖ 318. ἧδοσ] sine ϝ (cf. § 41^3 et Α 576). ‖ 319. βόλεται A] βούλεται Ω, Τρωσὶ κράτοσ δ. πολὺ βούλεται Brandreth. Cf. § 259 et (α 234) π 387. ‖ 323. εἴασαν ... ἀπέπαυσαν] -σεν ... -σεν D L. ‖ 325. θηρευτῆισι] sic et θηρητῆρσι (ut Ε 51 al.) Ar.; cf. Μ 41 et θηρεύειν τ 465. ‖ 327. ἀσπασίωσ] cf. Σ 270. ‖ 334. ἀπέϝρα § 150^6] ἀπηύρα.

---

hanc locutionem, quae ω 106 redit, nondum spernebat dictio poetica, neque cognatam τί πάθω Λ 404; cf. etiam κακῶσ πάσχειν π 275, παθεῖν τι per euphemismum dictum σ 223 sq. alibi. Postea talia non nisi sermoni familiari apta fuerunt (cf. Ar. Nub. 340 al.). Nunc Ulixes sodali in mentem revocat quid proxima nocte egerint: „nosne, qui tunc nihil non ausi sumus, nunc fugam capessimus?"

317 sq. ἀλλὰ — ἧδοσ] *sed non diu nostris prodesse poterimus.* Cf. Α 416, 576 Σ 80 al.

318. ἥμων] § 92.

319. δόμεναι] § 125.

320—322, 328 sq., 335. Cf. Ε 144.

323. πολέμοι'(ο)] § 59.

325. ἐν . . . πέσητον] *irruant in.* Cf. Ι 234 sq.

326. πάλιν] *e fuga denuo in hostem conversi* (recte sic schol.).

328—332. Dicuntur *Adrastus* et *Amphius*, qui non *principes* quidem fuerunt, sed sacerdotis filii et duces copiarum. Cf. Β 830—834, de Adrasto autem Ζ 63, et de genitivi δήμου usu Β 198.

Ἱππόδαμον δ' Ὀδυσεὺσ καὶ Ὑπείροχον ἐξενάριξε.
ἔνθα σφιν κατὰ ϝῖσα μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων — 336 cf. *M* 436
ἐξ Ἴδησ καθορῶν· τοὶ δ' ἀλλήλουσ ἐνάριζον.
ἦ τοι Τυδέοσ υἱὸσ Ἀγάστροφον οὔτασε δουρὶ
Παιονίδην ἥρωα κατ' ἰσχίον· οὐδέ ϝοι ἵπποι
ἐγγὺσ ἔσαν προφυγεῖν, ἀάσσατο δὲ μέγα θυμῶι. — 340ᵇ = *I* 537
τοὺσ μὲν γὰρ θεράπων ἀπάνευθ' ἔχεν, αὐτὰρ ὃ πεζὸσ — 341ᵃ cf. *Δ* 227
'θῦνε διὰ προμάχων, ἧοσ φίλον ὤλεσε θυμόν. — 342 = *Y* 412; 342ᵃ cf. *E* 250
Ἕκτωρ δ' ὀξὺ 'νόησε κατὰ στίχασ, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺσ — 343ᵇ sq. = *E* 590 sq.
κεκληγώσ· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγεσ.
τὸν δὲ ϝιδὼν 'ρίγησε βοὴν ἀγαθὸσ Διομήδησ, — 345 = *E* 596
αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺσ ἐόντα· — 346 = *χ* 163 cf. *I* 201 *Δ* 464 *P* 484 *χ* 355
„νῶϊν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται, ὄβριμοσ Ἕκτωρ.
ἀλλ' ἄγε δὴ στάομεν καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντεσ." — 348 = *X* 231
ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχοσ, — 349 = *Γ* 355
καὶ 'βάλεν οὐδ' ἀφάμαρτε, τιτυσκόμενοσ κεφαλῆφι, — 350ᵃ = *N* 160
ἄκρην κὰκ κόρυθα. 'πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκόσ,
οὐδ' ἵκετο χρόα καλόν· ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια
τρίπτυχοσ αὐλῶπισ, τήν ϝοι 'πόρε Φοῖβοσ Ἀπόλλων. — 353ᵇ = *Δ* 72
Ἕκτωρ δ' ὦκ' ἀπέλεθρον ἀνέδραμε, 'μίκτο δ' ὁμίλωι, — 354ᵇ = *Π* 813
'στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείηι — 355 cf. *E* 309; 355ᵃ = *Θ* 329
γαίησ· ἀμφὶ δέ ϝ' ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψε. — 356 = *E* 310
ὄφρα δὲ Τυδεΐδησ μετὰ δούρατοσ ᾤχετ' ἐρωὴν

---

339. *οὐδέ (ϝ)οι* H] *οὐ γάρ οἱ Ω, οὐδὲ γὰρ* l. a. in A. || 345. *(')ρίγησε* A] *ἐνόησε* C D T (cf. vs. 599). || 348. *στάομεν* § 122] *στέωμεν* vel *στέομεν*. — *μένοντεσ*] *-ντε* Zen. (cf. *P* 720 sq.). || 354. *ὦκ' ἀπέλεθρον*] *ὦκα πέλεθρον* L Gen. || 356. Aristoph. Ar. —, Zen. om. — *ϝ'(ε)*] add. Brandreth (cf. *E* 310).

---

336. κατὰ ϝῖσα μάχην ἐτάνυσσε] cf vs. 72.

340. ἀάσσατο] § 287.

342. ἧοσ] § 323.

353. Hector galeam splendidam, unde κορυθαιόλον habet cognomen, ab ipso Apolline accepit, non nunc sed antehac, fortasse bello instante. Sic Pandaro *arcum* Apollo dedit (B 827; cf. Z 469 sq N 754 et ad Π 799 sq.), Hectoris uxori Venus dedit *capitis tegumentum* (X 470—472). — Adi. τρίπτυχοσ † (δίπτυχοσ ν 224 al.); de adi. αὐλῶπισ cf. E 182.

354. ἀπέλεθρον] *ingens intervallum.* Cf. ϝῖσ ἀπέλεθροσ E 245 al.; πέλεθρον (Φ 407 λ 577) sive *longitudo sulci* (cf. K 351—353) proprie *mensuram* valet (cf. μέτρον certae mensurae nomen H 471), ἀπέλεθροσ igitur *immensum.* Postea in πλέθρον vox πέλεθρον abiit, ut ὀρόγυια in ὄργυια (etiamne apud Homerum? Cf. Ψ 327).

355. 'στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν] cf. E 309.

τῆλε διὰ προμάχων, ὅθι ϝοι κατεϝίσατο γαίησ,
τόφρ' Ἕκτωρ ἄμπνυτο, καὶ ἂψ εἰσ δίφρον ὀρούσασ
ἐξέλασ' εἰσ πληθὺν καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν. — 360b = Γ 360
δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸσ Διομήδησ· — 361 = Κ 369
„ἐξ αὖ νῦν ἔφυγεσ θάνατον, κύον· ἦ τέ τοι ἄγχι — 362-366 = Υ 449 sqq.
ἦλθε κακόν! νῦν αὖτέ σ' ἐρύσατο Φοῖβοσ Ἀπόλλων, — 363b cf. Ε 344
ὧι μέλλεισ εὔχεσθαι ἰὼν εἰσ δοῦπον ἀκόντων. — 364b cf. Π 361
ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσασ,
εἴ ποθί τισ καὶ ἐμοί γε θεῶν ἐπιτάρροθόσ ἐστι.
νῦν αὖ τοὺσ ἄλλουσ ἐπιϝίσομαι, ὅν κε κιχήω." — 367 cf. Υ 454
ἦ, καὶ Παιονίδην δουρὶ κλυτὸν ἐξενάριζε.
αὐτὰρ Ἀλέξανδροσ, Ἑλένησ πόσισ ἠϋκόμοιο, — 369 cf. Γ 329
Τυδεΐδηι ἔπι τόξα 'τιταίνετο, ποιμένι λαῶν, — 370 cf. Ε 97
στήληι κεκλιμένοσ ἀνδροκμήτωι ἐπὶ τύμβωι
Ϝίλου Δαρδανίδαο, παλαιοῦ δημογέροντοσ.
ἦ τοι ὁ μὲν θώρηκα Ἀγαστρόφου ἰφθίμοιο
ϝἵνυτ' ἀπὸ στήθεσφι παναίολον ἀσπίδα τ' ὤμων

---

358. κατεϝίσατο § 201] καταείσατο. — γαίησ] -ηι C L. || 366. ἐστι] εἴη l. a. in A. || 367. ἐπιϝίσομαι § 201] ἐπιείσομαι. || 368. ἐξενάριζε(ν) Ar. A T] -ξεν Zen. Ω. Cf. v. 374.

---

358. κατεϝίσατο γαίησ] cf. Ν 504 κατὰ γαίησ ᾤχετο.

365. ἐξανύω] § 147.

366. ποθί] § 322.

367. κιχήω] § 122.

369 sqq. A *Paride* nunc Diomedes sagitta vulneratur, ut Ε 95 sqq. a *Pandaro.* Quorum locorum alter alteri tam est similis ut unum argumentum („dux a duce hostium sagitta percutitur") e priscis fabulis desumtum bis a nostro poeta ita tractatum esse appareat. Conferatur etiam *Achilles* a Paride vel ab ipso Apolline sagitta interemtus (Χ 359 sq.).

371. ἀνδροκμήτωι] † (πολύκμητοσ saepius). Dicitur tumulus *quem* (non natura sed) *hominum industria fecit.* Cf. Κ 353.

372. De *Ili tumulo* cf. Κ 415. — δημογέροντοσ] cf. Γ 149. Notatu dignum ipsum Ilii urbis regem eponymum nunc sic vocari, plus igitur valere hoc nomen quam *senatorem.* Cf. Μ 213.

373 sq. In media turba pugnantium corpus hostis caesi *clipeo* quidem et *galea* et *ense* spoliari poterat raptim, *thorace* non item. Quae autem multis locis leguntur: τεύχεα vel ἔντεα ἀπ' ὤμων ἑλεῖν et similia, ea significant: *clipeum* (et ensem) *adimere* (cf. Γ 89, 114 al.), neque thoracum mentio fit eiusmodi locis aut apte potuit fieri. Caesi vero corpus si a sodalibus aufugientibus relictum erat, aut statim aut post pugnae finem a victore eiusve ministris etiam thorax adimi ei poterat, si thorace fuerat munitus. Et sic nostro loco Diomedem poeta ostendit corpus Agastrophi exuentem, et Asteropaeo ab Achille

καὶ κόρυθα βριαρήν, ὃ δὲ τόξου πῆχυν ἀνεῖλκε 375ᵃ = Χ 112 375ᵇ = Ν 583
καὶ ’βάλεν, οὐδ’ ἄρα ϝοι ἅλιον βέλοσ ἔκφυγε χειρόσ, 376ᵇ = Ε 18 Π 480
ταρσὸν δεξιτεροῖο ποδόσ· διὰ δ’ ἀμπερὲσ ἰὸσ
ἐν γαίηι κατέπηκτο. ὃ δὲ μάλα ϝηδὺ γελάσσασ
ἐκ λόχου ἀμπήδησε καὶ εὐχόμενοσ ϝέποσ ηὔδα·
„βέβλησ’, οὐδ’ ἅλιον βέλοσ ἔξέφυγ’· ὠσ ὄφελόν τοι
νείατον εἰσ κενεῶνα βαλὼν ἐκ θυμὸν ἑλέσθαι! 381ᵃ = Ε 857
οὕτω κεν καὶ Τρῶεσ ἀνέπνευσαν κακότητοσ,
οἵ τέ σε πεφρίκασι, λέονθ’ ὠσ μηκάδεσ αἶγεσ.“
τὸν δ’ οὐ ταρβήσασ προσέφη κρατερὸσ Διομήδησ· 384 = Ε 286
„τοξότα, λωβητήρ, κέρα’ ἀγλαέ, παρθενοπῖπα,
εἰ μὲν δὴ ἀντίβιον σὺν τεύχεσι πειρηθείησ,
οὔ κέν τοι χραίσμηισι βιὸσ καὶ ταρφέεσ ἰοί· 387ᵃ cf. Γ 54 387ᵇ = χ 246
νῦν δέ μ’ ἐπιγράψασ ταρσὸν ποδὸσ εὔχεαι αὔτωσ.
οὐκ ἀλέγω, ὠσ εἴ με γυνὴ βάλοι ἢ πάϊσ ἄφρων·
κωφὸν γὰρ βέλοσ ἀνδρὸσ ἀνάλκιδοσ οὐτιδανοῖο.

376. ϝοι Bentley] μιν. Cf. Ξ 407 (= Χ 292). || 380. βέβλησ’(αι) § 117] βέβλη’ H, βέβληαι Ω. || 385. κέρα’(ϊ) § 72] κέραι Ar. Alexio A H, κέρα (plur.) Ω. — παρθενοπῖπα -οπῖα (immo -οπυῖα) l. a. ant. || 386. δὴ ἀντίβιον] ἐναντίβιον? Cf. § 8 et vs. 138. || 388. ταρσὸν] -σῶι Apoll. lex.

thoracem detractum esse dixit Ψ 560—562.

375. τόξου πῆχυν] *pars arcus* inter utrumque κέρασ *media* etiam Ν 583 φ 419 sic vocatur, χειρόσ sive brachii parti mediae hoc nomine assimulata.

378. κατέπηκτο] § 241.

— ϝηδὺ] item nos: *smakelijk lachen* et plebecula: *lekker uitlachen*. Cf. ι 353.

385. τοξότα] †. Cf. τοξευτήσ Ψ 850. Contemtim dictum, = *o tu qui eminus fortis es, congredi non ausus.* Nempe inter poetae aequales ars sagittandi non erat in honore.

— κέρα’(ϊ)] *cincinno, pulcra ista coma*, quam Γ 55 ei exprobravit Hector; cf. Euphorbi πλοχμοὶ Ρ 52. Sic Archilochus fr. 59 κεροπλάστην dixit delicatulum quendam iuvenem, capillos nimis decore componentem; quales homines βοστρύχοισι γαύρουσ idem vocavit fr. 60. Recte interpretati sunt Philetas, teste lusu quodam grammatico eius discipuli Theocriti (Syring. 3), et Aristarchus; cf. Iuvenalis XIII 165: *madido torquentem cornua cirro.* Alii perperam interpretabantur *arcum* vel plane absurde τὸ αἰδοῖον (cf. Eust. et Et. M. 531,29, item Meleager epigr. 5).

— παρθενοπῖπα] †, = παρθένουσ ὀπιπεύων, Γ 39 γυναιμανέσ. Cf. τ 67 et Δ 371.

386. πειρηθείησ] de opt. cf. Γ 299.

387. οὔ κεν] § 326.

390. κωφὸν] cum *id quod non percipitur* tum *id quod non percipit* hoc adiectivo indicatur, quocum cf. vox recentior ἀναίσθητοσ. *Maris fluctus profundus*, in superficie non apparens, sed tamen τὸν θῖνα ταράττων, dicitur κῦμα κωφόν Ξ 16, *terra obtusa, surda, muta* sic designatur Ω 54, homo *surdus* h. Merc. 92.

— οὐτιδανοῖο] cf. Α 231.

ἤ τ' ἄλλωσ ὑπ' ἐμεῖο, καὶ εἴ κ' ὀλίγον περ ἐπαύρηι,
ὀξὺ βέλοσ πέλεται, καὶ ἀκήριον αἶψα τίθησι·
τοῦ δὲ γυναικὸσ μέν τ' ἀμφίδρυφοί εἰσι παρηιαί,
παῖδέσ τ' ὀρφανικοί, ὃ δέ θ' αἵματι γαῖαν ἐρεύθων
πύθεται, οἰωνοὶ δὲ περὶ πλέεσ ἠὲ γυναῖκεσ.“
ὣσ 'φάτο, τοῦ δ' Ὀδυσεὺσ δουρὶ κλυτὸσ ἐγγύθεν ἐλθὼν 396ᵇ = *E* 72
ἔστη πρόσθ'. ὃ δ' ὄπισθε καθεζόμενοσ βέλοσ ὠκὺ
ἐκ ποδὸσ εἷλκ', ὀδύνη δὲ διὰ χροὸσ ἦλθ' ἀλεγεινή·
εἰσ δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχωι ἐπέτελλε 399 sq. = 273 sq.
νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῆισιν ἐλαυνέμεν', ἤχθετο γὰρ κῆρ.
οἰώθη δ' Ὀδυσεὺσ δουρὶ κλυτόσ, οὐδέ τισ αὐτῶι
Ἀργείων παρέμεινεν, ἐπεὶ φόβοσ ἔλλαβε πάντασ. 403sq.ᵃ = *ε* 464sq.
ὀχθήσασ δ' ἄρ' ἔϝειπε ποτὶ μεγαλήτορα θυμόν· 403 = *P* 90 *Σ* 5 *Υ* 343 al.
„ὤ μοι ἐγώ, τί πάθω; μέγα μὲν κακόν, αἴ κε φέβωμαι 403ᵃ = *Ψ* 143 *φ* 248
πληθὺν ταρβήσασ. τὸ δὲ ῥίγιον, αἴ κε ϝαλώω
μοῦνοσ· τοὺσ δ' ἄλλουσ Δαναοὺσ ἐφόβησε Κρονίων.
ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλοσ διελέξατο θυμόσ; 407 = *P* 97 *Φ* 562 *X* 122, 385
ϝοῖδα γὰρ ὅττι κακοὶ μὲν ἀποίχονται πολέμοιο,
ὃσ δέ κ' ἀριστεύηισι μάχηι ἔνι, τὸν δὲ μάλα χρεὼ
ἑστάμεναι κρατερῶσ, ἤ τ' ἔβλητ' ἤ τ' ἔβαλ' ἄλλον.“

---

391. *ἐπαύρηι*] sic Ar., -*ρω* l. a. ant. || 392. *αἶψα*] *ἄνδρα* Ar. || 397. *ὠκὺ*] *ὀξὺ* l. a. apud Eust. (cf. vs. 392). || 400. *ἤχθετο γὰρ κῆρ*] *ὠκέασ ἵππουσ* l. a. in A. || 401. *οὐδέ τισ αὐτῶι*] *οὐδ' ἔτι ϝοί τισ* (melius *τίσ ϝοι*) Hoogvliet. || 403. *π(ρ)οτὶ* Brandreth] *πρὸσ ὃν Ω*, *ἑϝὸν* Bentley (cf. *E* 170), *ἔφη πρὸσ ϝὸν* Heyne, an **'ϝεῖπε δ' ἄρ' ὀχθήσασ προτὶ ϝὸν* (coll. *P* 200, 442 *ε* 285, 376)? Redit vitium locis parall. || 409. *χρεὼ*] *χρὴ* Knight (cf. § 8).

---

391. ἄλλωσ] *aliter* = *multo magis* sive *melius*, cum adi. ὀξύ iungendum; item Ε 218 Τ 401 θ 176 υ 211 ω 107. Cf. ἀλλοῖοσ Ε 638 π 181 et ἄλλωσ Ψ 144. — Loco simili Υ 99 alia adverbii vis est.

— ὑπ' ἐμεῖο] *me adigente.*

392. ἀκήριον] cf. Ε 812.

393 sq. Cf. Ζ 127 et Β 700.

393. παρηιαί] cf. Δ 142.

395. Cf. vs. 162.

— πλέεσ] § 87.

402. φόβοσ ἔλλαβε] *fuga eos corripuit* insolite dictum pro: *in fugam coniecti sunt*, item Ν 470 nec non φόβον τινὶ ἐνόρσαι Λ 544 Ν 362 Ξ 522, ἐμβαλεῖν Ρ 118, ἐνέμεναι Ο 326 sq. Π 291. Quibus locis *fuga* id valet quod *studium* vel *consilium fugam capessendi*; cf. etiam lectio Zenodoti Σ 402 Τ 14 nec non ἐνόρσαι κυδοιμόν Σ 218 et φύξισ sive φυγή = *opportunitas fugiendi* κ 117. Et sic paratur — sed non perficitur — transitus ad usum aetatis recentioris, cui φόβοσ *affectum* (*metum*), non *motum* significavit. — De verbi λαβεῖν hoc usu cf. Ι 609.

404. τί πάθω] cf. vs. 313.

408. *Scio ignavorum esse e pugna aufugere.*

ἧοσ ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 411 sq.[a] = P 106 411 = Λ 193 [sq.
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχεσ ἤλυθον ἀσπιστάων, 412 = Δ 221
'ϝέλσαν δ' ἐν μέσσοισι μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντεσ.
ὡσ δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνεσ θαλεροί τ' αἰζηοὶ 414 sq.[a] cf. Γ 26
σεύωνται, — ὃ δέ τ' εἶσι βαθείησ ἐκ ξυλόχοιο 415[b] = Φ 573
θήγων λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῆισι γένυσσι,
ἀμφὶ δέ ϝ' αΐσσονται, ὑπαὶ δέ τε κόμποσ ὀδόντων 417[b] = M 149
γίγνεται, οἳ δὲ μένουσιν ἄφαρ, δϝεινόν περ ἐόντα, —
ὣσ ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα Διὶ φίλον ἐσσεύοντο
Τρῶεσ. ὃ δὲ πρῶτον μὲν ἀμύμονα Δηϊοπίτην
οὔτασεν ὦμον ὕπερθεν ἐπάλμενοσ ὀξέϊ δουρί, 421[b] cf. E 336
αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα καὶ Ἔννομον ἐξενάριξε·
Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα καθ' ἵππων αΐσσοντα 423 cf. Υ 401
δουρὶ κατὰ πρότμησιν ὑπ' ἀσπίδοσ ὀμφαλοέσσησ
'νύξεν, ὃ δ' ἐν κονίηισι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῶι. 425[b] = N 508,520 Ξ 452 P 315
τοὺσ μὲν ἔασ', ὃ δ' ἄρ' Ἱππασίδην Χάροπ' οὔτασε δουρί, 426[a] = E 148
αὐτοκασίγνητον ἐϋηφενέοσ Σώκοιο.

---

413. μετὰ] μέγα vHerwerden (ut Γ 50 Z 282 I 229 P 99 X 288 β 163 φ 305). — τιθέντεσ] δὲ ἔλσαν Zen. || 417. δέ ϝ'(ε) Brandreth] δέ τ', τε, τ' Ω (cf. E 310). || 421. ὕπερθεν ἐπάλμενοσ A C D] ὕπερθε μετάλμενοσ T; ὕπερθ' ἐπιάλμενοσ (cf. Θ 85)? — δουρί] χαλκῶι l. a. in A. || 422. Ἔννομον] Ὅρμενον B C. || 423. αΐσσοντα] αΐξαντα A D (ut Λ 423). || 427. ἐϋηφενέοσ] ἐϋηγενέοσ Ω, quam lectionem vitiosam imitati sunt poeta h. Ven. 94, 230 (cf. Eur. Ion. 242 Hel. 136) et Pseudotheocritus XXVII 41. Cf. Ψ 81.

---

411. ἧοσ] § 323.

413. Suo malo Troiani Ulixem incluserunt.

414—418. Imitatur Verg. Aen. X 707 sqq.; cf. Menelaus leoni a pastoribus circumdato assimulatus P 65—67.

417. ὑπαὶ] praepositionis ea est vis quam habet in compositis ὑπαείδειν (Σ 570 al.), ὑπαυλεῖν, ὑφηνίοχοσ (cf. vs. 521 sq.), al.; cf. etiam Θ 268. Indicatur enim sonus alium sonum vel motum *comitans* et huic veluti *serviens*. Inter strepitum venatorium percipitur dentium corticem arboris stringentium sonus. Item M 149 et ὑπό Θ 380.

418. ἄφαρ] cf. N 814.

422. Cf. E 144.

424 sq. Dum de curru desiluit Chersidamas, clipeo in obliquum extenso corpus per brevem temporis articulum nudavit.

424. πρότμησιν] †. *Umbilicum*? An *abdomen*?

425. ἀγοστῶι] ignotae originis vox non nisi locis parallelis redit: *captu digitorum*? Cf. κόνιοσ δεδραγμένοσ N 393 Π 486.

426 ὃ δ'(ἐ)] cf. A 191.

427 ἐϋηφενέοσ] *divitis*. Adiectivum ex ἐϋ- et ἄφενοσ compositum (recte sic Clearchus est interpretatus; cf. § 21) extat etiam in titulo quodam Thasio (Collitz 5484), ubi nomen est proprium.

τῶι δ' ἐπαλεξήσων Σῶκοσ 'κίε, ϝισόθεοσ φώσ,
'στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺσ ἰὼν καί μιν πρὸσ μῦθον ἔϝειπε· 429ᵃ = Δ 496
„ὦ Ὀδυσεῦ πολύαινε, δόλων ἆατ' ἠδὲ πόνοιο,
σήμερον ἢ δοιοῖσιν ἐπεύξεαι Ἱππασίδηισι,
τοιώδ' ἄνδρε κατακτείνασ καὶ τεύχε' ἀποϝράσ, [861 Σ 92
ἤ κεν ἐμῶι ὑπὸ δουρὶ τυπεὶσ ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσηισ." 433 cf. Μ 250 Π
ὣσ ϝειπὼν ϝ' οὔτασσε κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐϝίσην. 434 = Ρ 43 cf. Φ 400
διὰ μὲν ἀσπίδοσ ἦλθε φαεινῆσ ὄβριμον ἔγχοσ, 434ᵇ-436 = Γ 356 sqq.
πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρό' ἐϝέργαθεν, οὐδέ ϝ' ἔασε
Παλλὰσ Ἀθηναίη μιχθήμεναι ἔγκασι φωτόσ.
'γνῶ δ' Ὀδυσεὺσ ὅ ϝοι οὔ τι βέλοσ κατὰ καίριον ἦλθε,
ἂψ δ' ἀναχωρήσασ Σῶκον πρὸσ μῦθον ἔϝειπε·
„ἆ δϝείλ', ἦ μάλα δή σε κιχάνεται αἰπὺσ ὄλεθροσ.
ἦ τοι μὴν ἔμ' ἔπαυσασ ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι!
σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν 443 = Ε 652
ἤματι τῶιδ' ἔσσεσθαι, ἐμῶι δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα 444ᵇ sq. = Ε 653 sq.
εὖχοσ ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϝιδι κλυτοπώλωι."
ἦ, καὶ ὃ μὲν φύγαδ' αὖτισ ὑποστρέψασ ἐβεβήκει,
τῶι δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένωι ἐν δόρυ 'πῆξε 447sq. = Θ 258 sq. 447ᵇ-449ᵃ = Ε 40 sqq.
ὤμων μεσσηγύσ, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε.
'δούπησεν δὲ πεσών, ὃ δ' ἐπηύξατο δῖοσ Ὀδυσσεύσ· 449 cf. Ν 373 Υ 388

436 καὶ διὰ θώρηκοσ πολυδαιδάλου ἠρήρειστο,

431. Ἱππασίδηισι] -δήϊν (sic) l. a. in A (cf. § 52). || 432ᵇ. „Hemistichium molestum" Aristonicus. Versumne damnabat Ar.? Non obelum tamen habet in A, sed diplen. — ἀποϝράσ § 150⁵] ἀπούρασ. || 434. *ϝ'(ε)] addidimus (item Ρ 43 Φ 400). Cf. Φ 402 τ 452. — οὔτασσε § 150⁹] οὔτησε. || 436. Del. Reichel; postmodo additum apparet coll. vs. 457. Cf. Γ 332 sq. || 437. χρό'(α) Zen. Ω] sic et χροὸσ Ar. (cf. Ε 337). — ϝ'(ε)] add. Brandreth. Cf. Δ 315 et Φ 596. || 439. βέλοσ] sic Zen., τέλοσ Ar.(?) A Gen. (cf. vs. 451). || 442. μὴν § 18] μὲν vel μέν ῥ' (D) Ω.

430. ἆατ'(ε)] ἆτ' Ω.

431—433. ἢ . . . ἐπεύξεαι . . . ἤ κεν . . . ὀλέσσηισ] hostem irridens illud quasi certum ponit, hoc vero, quod futurum revera confidit, certe sperat, veluti dubitans profert: *aut utrumque vinces aut forsitan a me vincaris*. Cf. A 137 sq.

435. διὰ μὲν ἀσπίδοσ] § 22.

437. πλευρῶν] cf. Δ 468.

439. Quoniam non *iactu* hastae vulneratus est Ulixes, sed *cominus* percussus, vox βέλοσ insolite est usurpata. Non tamen praestat lectio quae Aristarcho tribuitur, nam (ἔγχοσ) ἦλθε κατὰ καίριον τέλοσ satis apte dici non potuit.

— κατὰ καίριον] cf. Δ 185.

442. ἐπὶ Τρώεσσι] cf. P 98.

445. κλυτοπώλωι] cf. E 654.

446 sq. Quod poeta dicit hoc est: ἦ καὶ ὑποστρέψαντι δόρυ ἐνέπηξε. Cf. K 454 sq.

„ὦ Σῶχ', Ἱππάσου υἱὲ δαΐφρονοσ ἱπποδάμοιο, 450 cf. B 23
'φθῆ σε τέλοσ θανάτοιο κιχήμενον, οὐδ' ὑπάλυξασ.
ἆ δϝείλ', οὐ μέν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
ὄσσε καθαιρήσουσι θανόντι περ, ἀλλ' οἰωνοὶ
ὠμεσταὶ ϝερύουσι, περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντεσ. 454^a = X 67
αὐτὰρ ἐπεί κε θάνω, κτερίσουσί με δῖοι Ἀχαιοί." 455^b cf. X 336
ὣσ ϝειπὼν Σώκοιο δαΐφρονοσ ὄβριμον ἔγχοσ
ἔξω τε χροὸσ εἷλκε καὶ ἀσπίδοσ ὀμφαλοέσσησ.
αἷμα δέ ϝοι σπασθέντοσ ἀνέσσυτο, 'κῆδε δὲ θυμόν. 458^b = E 400
Τρῶεσ δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ 'ϝίδον αἷμ' Ὀδυσῆοσ, 459 cf. E 27
κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῶι πάντεσ ἔβησαν. 460 = N 332
αὐτὰρ ὅ γ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, αὖε δ' ἑταίρουσ. 461 cf. P 108
τρὶσ μὲν ἔπειτ' ἤϋσεν ὅσον κεφαλὴ 'χάδε φωτόσ, 461^b = N 477
τρὶσ δ' ἄϊεν ϝιϝάχοντοσ Ἀρηΐ φίλοσ Μενέλαοσ,
αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσεφώνεεν ἐγγὺσ ἐόντα· 464 cf. 346
„Αἶαν διογενὲσ Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν, 465 = H 234
ἀμφί μ' Ὀδυσσῆοσ ταλασίφρονοσ ἵκετ' ἀϋτή,
τῶι ϝικέλη ὡσ εἴ ϝε βιώιατο μοῦνον ἐόντα

---

451. *τέλοσ*] sic Ar., *βέλοσ* Zen. (cf. vs. 439). || 454. *ὠμεσταὶ* Wackernagel] *-ησ-* *Ω*, item *X* 67 *Ω* 82, 207. Idem *ἀλφεστ-* pro *ἀλφηστ-* scripsit *α* 349 *ζ* 8 *ν* 261. || 455. *ἐπεί*] *ἔμ' εἴ* Ar. (dein *-ουσιν δῖοι Ἀ.* scribens?). || 458. *ϝοι*] sic (*οἱ*) Ar., *οὗ* (*τοῦ*? Heyne) Zen. || 459. *ἐπεὶ* C] *ὅπωσ* A D T, quam lectionem peperit odium hiatus. Cf. *M* 208 *γ* 373 *χ* 22. || 463. *τρὶσ*] **τοῦ*? || 466. *ἵκετ' ἀϋτή* Ar. L] *-το φωνή* *Ω*.

---

453 sq. Cf. vs. 162 et A 4.

453. ὄσσε καθαιρήσουσι] *oculos claudent*; palpebras veluti velum (cf. A 433) demittent supra pupillam. Item λ 426 ω 296.

454. (Non brachia) *circumdabunt* (propinqui lugentes, sed) *vultures pennas* (*alas*, cf. Verg. Georg. I 382).

455. κτερίσουσι] § 147 et 210. Verbum magna cum vi prolatum velut hausit et absorpsit emphasin pronominum *tu* et *ego*, quam poscere videbatur eorum oppositio. Cf. N 486.

457. *Thorace* igitur — eiusmodi certe thorace qui etiam tergum protegeret — Socum indutum poeta non finxit.

458. σπασθέντοσ] non nisi h. l. (et in lectione vitiosa Σ 606 δ 19) apud H. omittitur pronomen genitivi absoluti, quae rarior in carminibus epicis est verborum structura et inchoata magis quam perfecta (cf. Γ 301).

— ἀνέσσυτο] comp. †.

462. ὅσον κεφαλὴ 'χάδε φωτόσ] *quantum capiebat eius caput.* Cf. Π 77. Vocis volumen sic indicatur, φωτόσ autem abundat, nam id quod atticum τοῦ ἀνδρόσ sive αὐτοῦ valet (ut Δ 139 al.; recte sic schol., coll. Ζ 129). Cf. Δ 194. — Socios advocat Ulixes ὁ βοὴν ἀγαθόσ ab hostibus inclusus; cuius vox magna laudatur Γ 221 ι 491. Epicam hanc locutionem imitatae ranae Aristophaneae: „*clamabimus*" aiunt „ὁπόσον ἡ φάρυξ ἂν ἡμῶν χανδάνῃ" (Ran. 259 sq.).

Τρῶεσ ἀποτμήξαντεσ ἐνὶ κρατερῆι ὑσμίνηι.
ἀλλ' ἴομεν καθ' ὅμιλον· ἀλεξέμεναι γὰρ ἄμεινον.
δέδϝια μή τι πάθηισιν ἐνὶ Τρώεσσι μονωθείσ,
ἐσθλὸσ ἐών, μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι γένηται.“
ὣσ ϝειπὼν ὃ μὲν ἦρχ', ὃ δ' ἅμ' ἕσπετο ϝισόθεοσ φώσ.
ηὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διὶ φίλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν
Τρῶεσ ἕπον, ὡσ εἴ τε δαφοινοὶ θῶεσ ὄρεσφι
ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον, ὅν τ' ἔβαλ' ἀνὴρ
ἰῶι ἀπὸ νευρῆσ. τὸν μέν τ' ἤλυξε πόδεσσι
φεύγων, ὄφρ' αἷμα λιαρὸν καὶ γούνατ' ὀρώρηι·
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόν γε δαμάσσεται ὠκὺσ ὀϊστόσ,
ὠμοφάγοι μιν θῶεσ ἐν οὔρεσι δαρδάπτουσι
ἐν νέμεϊ σκιερῶι. ἐπί τε λῖν ἤγαγε δαίμων
σίντην· θῶεσ μέν τε διέτρεσαν, αὐτὰρ ὃ δάπτει.
ὣσ ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλόμητιν
Τρῶεσ ἕπον πολλοί τε καὶ ἄλκιμοι, αὐτὰρ ὅ γ' ἥρωσ
ἀΐσσων ἐϝῶι ἔγχε' ἀμύνετο νηλεὲσ ἦμαρ·
Αἴασ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σάκοσ ἠΰτε πύργον,
'στῆ δὲ παρ' ἔξ, Τρῶεσ δὲ διέτρεσαν ἄλλυδισ ἄλλοσ.
ἦ τοι τὸν Μενέλαοσ ἀρήϊοσ ἔξαγ' ὁμίλου
χειρὸσ ἔχων, ἧοσ θεράπων σχεδὸν ἤλασεν ἵππουσ.
Αἴασ δὲ Τρώεσσιν ἐπάλμενοσ εἷλε Δόρυκλον
Πριαμίδην, νόθον υἱόν, ἔπειτα δὲ Πάνδοκον οὖτα,

[δ 820ᵇ
470ᵃ = *P* 242ᵇ
471ᵇ cf. *P* 690, 740
472 = *O* 559 *Π* 632
473ᵇ-475 cf. *Π* 156 sqq.
477ᵇ cf. *I* 610
482 cf. *χ* 115, 281
484ᵇ = *N* 514 cf. *Δ* 588 *P* 511, 615 *ϑ* 525
485 = *H* 219
486ᵇ cf. *P* 729

---

470. *δέδϝια* § 168] *δείδω.* — *πάθηισιν ἐνὶ* A D] *-σι μετὰ* C T. || 474. *ἕπον* (Heyne) Knight] *ἕπονθ'.* Cf. vs. 483 et *γ* 118. || 480. *σκιερῶι*] *γλαφυρῶι* Zen. || 482. *ποικιλόμητιν* Gen.] *-μήτην* *Ω* (cf. § 83[10]). || 483. *ἕπον*] *ἕποντο* D T metro invito (cf. vs. 474). || 484. *ἐϝῶι* Knight] *ὧι* (cf. § 14). || 486. *παρ' ἔξ*] **παρα(ί)?* Paley *παράξ* (novam vocem fingens) coll. *εὐράξ* vs. 251. || 489. *Τρώεσσιν ἐπάλμενοσ*] *-εσσ' ἐπιάλμενοσ?* Cf. *Θ* 85.

---

470. μονωθείσ] forma recentior pro μουν- (ο 386 π 117).

473—477. Haec comparationis pars cf. cum Ο 271 sq.

477. Etiam αἷμα λιαρόν verbo ὀρώρηι subiectum est; de cuiusmodi zeugmatis cf. Δ 282 et de ipsa re Λ 267.

480. νέμεϊ] †.

484. ἔγχε'(ϊ)] § 71.

485. Cf. Η 219—223.

488. χειρὸσ ἔχων] *brachio eum tenens* sive *eius brachium sustentans.* Cf. Δ 154. — ἧοσ] § 323. — ἵππουσ] *Menelai.* Nam Ulixis currus nullus apud H. commemoratur. Cf. Κ 568 sq.

490 sq. Haec nomina Troianorum occisorum esse epitheta *Ditis omnes recipientis, vires solventis, ianua includentis* (quid vero Πύρασοσ?) observarunt Emper et Usener (versus 489—491 delentes). Sed nostrum poetam nihil eiusmodi in mente habuisse patet. — Verba Πριαμίδην, νόθον υἱόν

οὖτα δὲ Λύσανδρον καὶ Πύρασον ἠδὲ Πυλάρτην.
ὡσ δ' ὁπότε πλήθων ποταμὸσ πεδίονδε κάτεισι
χειμάρροοσ κατ' ὄρεσφιν, ὀπαζόμενοσ Διὸσ ὄμβρωι,
πολλὰσ δὲ δρῦσ ἀζαλέασ, πολλὰσ δέ τε πεύκασ 494 cf. Hes Scut. 376
εἰσφέρεται, πολλὸν δέ τ' ἀφυσγετὸν εἰσ ἅλα βάλλει,
ὣσ ἔφεπε κλονέων πεδίον κάτα φαίδιμοσ Αἴασ
δαΐζων ἵππουσ τε καὶ ἀνέρασ.

οὐδέ πω Ἕκτωρ
'πεύθετ', ἐπεί ῥα μάχησ ἐπ' ἀριστερὰ 'μάρνατο πάσησ,
ὄχθασ πὰρ ποταμοῖο Σκαμάνδρου, τῆι ῥα μάλιστα
ἀνδρῶν 'πίπτε κάρηνα, βοὴ δ' ἄσβεστοσ ὀρώρει 500ᵇ = Ν 169,540 Π 267 cf. Λ 530 ω 48
Νέστορά τ' ἀμφὶ μέγαν καὶ Ἀρήϊον Ἰδομενῆα.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὁμίλεε μέρμερα ῥέζων
ἔγχεΐ θ' ἱπποσύνηι τε, νέων δ' ἀλάπαζε φάλαγγασ· 503ᵃ = Π 809
οὐδέ κέ πω 'χάζοντο κελεύθου δῖοι Ἀχαιοί, 504 cf. Μ 262
εἰ μὴ Ἀλέξανδροσ, Ἑλένησ πόσισ ἠϋκόμοιο, 505 cf. Γ 329
'παῦσεν ἀριστεύοντα Μαχάονα, ποιμένα λαῶν,
ἰῶι τριγλώχινι βαλὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον. 507 cf. Ε 393
τῶι ῥα περίδϝεισαν μένεα πνείοντεσ Ἀχαιοί, 508ᵇ = Γ 8

492. κάτεισι] δίηται Zen. || 493. χειμάρροοσ § 61] χειμάρρουσ. — ὀπαζόμενοσ] ἐπειγόμενοσ l. a. in C, ἀεξόμενοσ Nauck. || 496. κάτα Barnes] τότε. Cf. vs. 714. || 497. δαΐζων] δηϊόων Brandreth. Cf. § 22. || 503. νέων] νεῶν Ar. Alexio Ptolemaeus Ascalonita, „τὰσ πρὸ τῶν νεῶν τάξεισ" contorte interpretati; νέον Leaf (coll. Δ 332 Ο 240). || 504. In pap. Dublin. accedit versus sic fere explendus: [ἀλλὰ καὶ ὣσ κρατερῶσ ἀντεῖχον τειρόμε]νο[ί] πε[ρ].

id quod νόθον υἱὸν Πριάμοιο valent. Nisi Πριάμοο fuit primitus.

492—496. Cf. comparatio simillima Ε 87—94.

493. ὀπαζόμενοσ] si sanum (cf. nota crit.), hic passivi usus illustrandus est locis ubi verbum ὀπάζειν id fere quod διώκειν sive *urgere* valet, e. g. Ε 334 vel Θ 103.

495. εἰσφέρεται] *abripit in suum alveum.*

— ἀφυσγετὸν] †, *ligna fluitantia*? an *coenum*?

498. μάχησ ἐπ' ἀριστερὰ] cf. quae ad Ε 355 sunt observata. In sinistro exercitus sui cornu Hector pugnat, prope flumen.

502. ὁμίλεε] § 191.

503. ἔγχεΐ θ' ἱπποσύνηι τε] cum sua fortitudine tum Cebrionis aurigae peritia et praestantia equorum; cf. vs. 521 sq. et Δ 303 Π 809.

— νέων] id quod κούρων (ut passim) vel αἰζήων vel ἠϊθέων. Nisi νέον sive *denuo* est legendum (cf. nota crit.).

504. οὐδέ κε] § 326.

— 'χάζοντο κελεύθου] *recessissent*, perinde atque nos: *uit den weg gaan.* Item Μ 262; similis vocis κελεύθου usus est Γ 406 Μ 399 al.

μή πώσ μιν πολέμοιο μετακλινθέντοσ ἕλοιεν.
αὐτίκα δ' Ἰδομενεὺσ προσεφώνεε Νέστορα δῖον·
„ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδοσ Ἀχαιῶν, 511 = *K* 87
ἄγρεε, σῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, πὰρ δὲ Μαχάων
βαινέτω, εἰσ νῆασ δὲ τάχιστ' ἔχε μώνυχασ ἵππουσ·
ἰητρὸσ γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιοσ ἄλλων.“
ὣσ ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ. 516 = *Θ* 112
αὐτίκα ϝῶν ὀχέων ἐπεβήσετο, πὰρ δὲ Μαχάων
'βαῖν', Ἀσκληπιοῦ υἱὸσ ἀμύμονοσ ἰητῆροσ· 518^b = *Δ* 194
'μάστιξεν δ' ἵππουσ, τὼ δ' οὐκ ἀϝέκοντ' ἐπετέσθην 519 sq. = *K* 530 sq.
νῆασ ἔπι γλαφυράσ, τῆι γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῶι.
Κεβριόνησ δὲ Τρῶασ ὀρινομένουσ ἐνόησε
Ἕκτορι παρβεβαώσ, καί μιν πρὸσ μῦθον ἔϝειπε·

---

515 *ἰούσ τ' ἐκτάμνειν ἐπί τ' ἤπια φάρμακα πάσσειν.*

---

509. *μετακλινθέντοσ*] *-τεσ* pap. Dublin. A². — In pap. Dublin. additur versus in [*τεύ*]*χη ἕλοιντο* (Menrad) desinens; Robert supplevit [*Τρῶεσ ὑπέρθυμοι καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύ*]*χη ἕλοιντο.* Recentem aetatem prodit *-οιντο* pro *-οίατο* (cf. § 119). || 514 sq. Pap. Dublin. quatuor habet versus sic fere explendos: [*καί μιν ἀπὸ πτολέμοιο θοῶσ ἄγε πευκεδ*]*ανοῖο.* | [*ἰητρὸσ γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιοσ ἄλ*]*λων.* | [*εἷσ γὰρ ἐπιστάμενοσ πολλοὺσ ἐσάωσε καὶ*] *ἄλλουσ* | [*ἰούσ τ' ἐκτάμνων ἐπί τ' ἤπια φάρμα*]*κα πάσσων.* Primum versum explevit Leaf, cum ultimo cf. v. l. *E* 900. || 515. Zen. om., Aristoph. Ar. —— || 517. *αὐτίκα* Heyne] *αὐτίκα δ'.* || 519. *ἵππουσ* A D] *ἐλάαν* C T (cf. *K* 530). || 520. In pap. Dublin. incipit a litteris *ωσσ* aut *ωσο.* Videtur pericopen clausisse versus 519, dein nova pericope coepisse a verbis *ὣσ ο*[*ἳ μὲν μάρναντο δέμασ πυρὸσ αἰθομένοιο·*] | *Κεβριόνησ δὲ κτέ.* (cf. vs. 596).

510—514. Nestorem, qui more suo (cf. Δ 303—307 et Θ 80—88) non procucurrit in hostes, sed apud bigas remansit, ut vulneratum Machaonem in castra reducat hortatur Idomeneus. Nempe senex annis tardior minus quam alii desiderabitur absens.

512. ἄγρεε] § 191.

516. γερήνιοσ] cf. B 336.

521 sq. Hectorem Cebriones dehortatur ne hostes iam recedentes ulterius persequatur. Verbo παραβαίνειν nunc designatur *auriga*, alibi ὁ παραιβάτησ est is qui *armatus pugnat*, alio habenas tenente: Λ 104 Ψ 132. Nempe ea verbi et substantivi fuit vis ut pro re nata uterque τῶν ϝανάκτων τοῦ ἅρματοσ (Π 371, 507) eis posset significari (cf. N 708), cum praesertim utriusque officii par esset dignitas. Cf. E 226—228, vel verba ἔγχεϊ θ' ἱπποσύνῃ τε coniuncta supra vs. 503 et alibi, vel ἱππηλάτα ἱππότα ἱπποδάμοσ regum epitheta honorifica et certamine curuli in ludis funebribus comprobata (cf. Ψ 288 sqq.). Quapropter, ut *Patroclus* (cf. P 427), sic et *Achilles* ἡνιοχεύσ vocatus est (T 401, et cf. P 77 sq. T 424 Ψ 275), *Priamus* habenas tenet Γ 261 Ω 323; cf. etiam E 230—232 de *Aenea*, Θ 89 de *Hectore*. Obscura igitur esse nequit vox ὑφηνίοχοσ Z 19: sic vocatur is cui bigarum dominus habenas tradit cum *pugnam* adit, alioquin ipse equos regens.

„Ἕκτορ, νῶϊ μὲν ἐνθάδ' ὁμιλέομεν Δαναοῖσι
ἐσχατιῆι πολέμοιο δυσηχέοσ· οἳ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶεσ ὀρίνονται, ἐπιμὶξ ἵπποι τε καὶ αὐτοί. 525b cf. Φ 16 Ψ 242
Αἴασ δὲ κλονέει Τελαμώνιοσ· εὖ δέ μιν ἔγνων,
εὐρὺ γὰρ ἀμφ' ὤμοισιν ἔχει σάκοσ. ἀλλὰ καὶ ἧμεσ
κεῖσ' ἵππουσ τε καὶ ἅρμ' ἰθύνομεν, ἔνθα μάλιστα
ἱππῆεσ πεζοί τε κακὴν ἔριδα προβαλόντεσ 529b cf. Γ 7
ἀλλήλουσ ὀλέκουσι, βοὴ δ' ἄσβεστοσ ὄρωρε.“ 530b cf. 500
ὣσ ἄρα φωνήσασ ἵμασεν καλλίτριχασ ἵππουσ 531 = ε 380 cf. ζ 316 ο 215
μάστιγι λιγυρῆι, τοὶ δὲ πληγῆσ ἀΐοντεσ
ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶασ καὶ Ἀχαιούσ, 533 = Ρ 458
στείβοντεσ νέκυάσ τε καὶ ἀσπίδασ· αἵματι δ' ἄξων 534b-537a = Υ 499 sqq.
νέρθεν ἅπασ 'πεπάλακτο καὶ ἄντυγεσ, αἳ περὶ δίφρον,
ἃσ ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγεσ ἔβαλλον 536b = Ψ 502
αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων. ὃ δ' ἐϝίετο δύμεν' ὅμιλον
ἀνδρόμεον ῥῆξαί τε μετάλμενοσ· ἐν δὲ κυδοιμὸν

---

524. *πολέμοιο δυσηχέοσ*] cf. *Β* 686. ‖ 528. *κεῖσ'(ε)*] *κεῖθ'* Zen. pap. Dublin.(?) Lips.; eadem discrepantia est *Μ* 368 *Ψ* 461. ‖ 529 sq. Pro his pap. Dublin. habet unum versum *κοῦροί τ[ε ἱππῆέσ τε κακὴν ἐρίδα προφέρονται?]*. ‖ 529. *προβαλόντεσ*] *προφέροντεσ* Nauck (coll. *Γ* 7). ‖ 530. *ὄρωρε* A C] *ὀρώρει* D T. ‖ 536. *ἱππείων ὁπλέων*] **ὁπλάων ἵππων* (item *Υ* 501)? Cf. § 56. ‖ 537. *ἐπισσώτρων*] sic Ar., *ὀπ.* T (cf. *Ε* 725).

523—526. *Nos dum hic vincimus in ala sinistra prope flumen, illic copiae nostrae fugam capessunt ab Aiace oppressae.*

527. ἧμεσ] § 92.

528. Huius versus particula μάλιστα non versus 499 particulae μάλιστα inepte adversatur, non enim spectat totam pugnam, sed eam campi partem solam quam petere Hectorem iam iubet Cebriones: *eo irruamus ubi longe densissima est turba pugnantium.*

529. ἔριδα προβαλόντεσ] idem valet quod ἔριδα προφέρειν vel -φέρεσθαι (cf. Γ 7).

531—537. Imitatur Verg. Aen. XII 337—340.

535. 'πεπάλακτο] sing. ut Α 255. — αἳ περὶ δίφρον] mente add. ἔασιν, *quibus curruum capsi circumdari solent.* Item loco par.; cf. loci eiusmodi qualis est Η 433.

536 sq. *Currus margines, quos conspergebant guttae sanguinis, ungulis equorum et canthis rotarum iactatae.* Vox ἐπίσσωτρον cf. Ε 725.

537. δύμεν'(αι)] § 125.

538. Adiectivum ἀνδρόμεοσ, quod non nisi *carni* et *sanguini* substantivis solet adiungi (cf. Ρ 571 Φ 570 ι 297 al.), horroris aliquid infert locutioni; sic enim significatur *lanionis* opus facere Hectorem dum per corpora palpitantia viam sibi aperit, sanguine totus conspersus. Carnes coacervatas violat, non hostes dispellit obstantes. Cf. hodiernae voces *slachting*, *carnage*, *butchery*, similes.

ἧκε κακὸν Δαναοῖσι, μίνυνθα δὲ ʼχάζετο δουρόσ.
540 αὐτὰρ ὃ τῶν ἄλλων ἐπεπωλέετο στίχασ ἀνδρῶν — 540 sq. = 264 sq.
ἔγχεΐ τʼ ἄορί τε μεγάλοισί τε χερμαδίοισι,
542 Αἴαντοσ δʼ ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο.
544 Ζεὺσ δὲ πατὴρ Αἴανθʼ ὑψίζυγοσ ἐν φόβον ὦρσε· — [Ω 360
545 ʼστῆ δὲ ταφών, ὄπιθεν δὲ σάκοσ ʼβάλεν ἑπταβόειον, — 545ᵃ = Π 806 cf.
ʼτρέσσε δὲ παπτήνασ ἐφʼ ὁμίλου, θηρὶ ϝεϝοικώσ, — 546ᵃ = Ρ 603; 546ᵇ cf. Γ 449
ἐντροπαλιζόμενοσ, ὀλίγον γόνυ γουνὸσ ἀμείβων.
ὡσ δʼ αἴθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο — 548 cf. Ρ 657; 548ᵇ cf. Ρ 112
ἐσσεύαντο κύνεσ τε καὶ ἀνέρεσ ἀγροιῶται, — 549 = Ο 272
550 οἵ τέ μιν οὐκ ἐάουσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι — 550-555 = Ρ 659
πάννυχοι ἐγρήσσοντεσ, ὃ δὲ κρεάων ἐρατίζων — 551ᵃ cf. υ 53 [sqq.; 551ᵇ cf. h. Merc. 64, 287
ἰθύει, ἀλλʼ οὔ τι πρήσσει, θαμέεσ γὰρ ἄκοντεσ
ἀντίον ἀΐσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν, — 553ᵇ = 571 Ν 134 Ο 314 Ψ 714 ε 434

543 *Ζεὺσ γάρ ϝοι ʼνεμέσα, ὅ τʼ ἀμείνονι φωτὶ μάχοιτο.*

539. *δουρόσ*] *-ρί* Ar. L; an * *δούρων*? || 543. Om. Ω, addunt Aristot. Rhet. II 9 Plut. Mor. 24 *c*, 36 *a* Pseudoplut. vit. Hom. 132; cf. comment. ad vs. 542. Pro *νεμέσα* (sic Plut.) apud Pseudoplut. est *νεμεσᾶθʼ*, apud Aristot. *νεμέσησʼ*. || 546. *ἐφʼ* (*ἐπί*)] *διʼ* Aristoph.; cf. Γ 5. || 549. *ἐσσεύαντο* Ar. Ο 272] *-οντο* Ω. || 553. *ἀντίον*] sic Ar., *-οι* Ω. Cf. Ζ 54.

539. μίνυνθα δὲ ʼχάζετο δουρόσ] *et vix per brevem aliquam temporis particulam ab hasta* (*hostili*) *recessit.* Vix — et ne vix quidem — hastis in se intentatis retineri se sivit, vel: vix ulla hasta in eum est intentata. Omnes enim eo adspecto in fugam effusam se coniecerunt.

540. αὐτὰρ ὃ] cf. Α 190.

— τῶν ἄλλων] *novorum semper.*

— ἐπεπωλέετο] § 191.

542. Hector Aiacem, a quo nuper post pugnam singularem donis permutatis benevolus et fere amicus discessit (cf. Η 302—305), iam vitavit, quemadmodum et Glaucus et Diomedes inter se vitaturos esse promiserant (cf. Ζ 226—229). Alia rei causa indicatur in versu spurio 543.

544. Αἴανθʼ(-τι)] § 13.

— ὑψίζυγοσ] cf. Δ 166.

— ἐν φόβον ὦρσε] cf. vs. 402.

546—569. Priore imagine pingitur Aiacis etiam recedentis *animus ferox* et imperterritus, posteriore ingens eius *robur*, ad quod pueriles videntur vires hostium. Aliter habent loci qui ad Β 144—154 sunt allati.

546. ἐφʼ ὁμίλου] cf. Γ 5.

547. γόνυ γουνὸσ ἀμείβων] *pedetentim*, id quod ἐπὶ σκέλοσ vel ἐπὶ πόδα ἀνάγειν (ἀναχωρεῖν, πάλιν χωρεῖν) dicebatur postea. Cf. Ar. Av. 383 Eur. Phoen. 1400 Xen. Cyr. III 3 § 69 Anab. V 2 § 32.

549. ἐσσεύαντο] cf. Γ 26.

550. ἐάουσι] § 191.

— βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι] *carnes pingues et succulentas discerpere* (e corpore evellere); cf. λ 201. Insolite dictum, sed idem fere valet quod αἷμα καὶ ἔγκατα λαφύσσειν vs. 176. Substantivum πῖαρ sive *pinguedo* redit Ρ 659 ι 135 h. Ap. 60 Ven. 30, Solon. fr. 36[21] adiectivi vice fungitur.

551. κρεάων] § 72.

καιόμεναί τε δεταί, τάσ τε τρέει ἐσσυμένοσ περ,
ἠῶθεν δ' ἀπὸ νόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῶι·
ὣσ Αἴασ τότ' ἀπὸ Τρώων τετιημένοσ ἦτορ
ἤιε, πόλλ' ἀϝέκων, περὶ γὰρ 'δϝίε νηυσὶν Ἀχαιῶν. 557a = Ρ 666 557b = Ι 433
ὡσ δ' ὅτ' ὄνοσ παρ' ἄρουραν ἰὼν ἐβιήσατο παῖδασ
νωθήσ, ὧι δὴ πολλὰ περὶ ῥόπαλ' ἀμφιϝεϝάγηι,
κείρει τ' εἰσελθὼν βαθὺ λήιον, οἱ δέ ϝε παῖδεσ
τύπτουσι ῥοπάλοισι, — βίη δέ τε νηπίη αὔτωσ, —
σπουδῆι δ' ἐξήλασσαν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο φορβῆσ·
ὣσ τότ' ἔπειτ' Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν,
Τρῶεσ ὑπέρθυμοι πολυηγερέεσ τ' ἐπίκουροι 564 cf. Ζ 111
νύσσοντεσ ξυστοῖσι μέσον σάκοσ αἰὲν ἕποντο,
Αἴασ δ' ἄλλοτε μὲν 'μνησάσκετο θούριδοσ ἀλκῆσ
αὖτισ ὑποστρεφθείσ, καὶ ἐρητύσασκε φάλαγγασ
Τρώων ἱπποδάμων, ὁτὲ δ' ἐτροπαέσκετο φεύγειν,
πάντασ δὲ προέϝεργε θοὰσ ἐπὶ νῆασ ὁδεύειν.
αὐτὸσ δὲ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν 'θῦνε μεσηγὺ [sq.
ἱστάμενοσ· τὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν 571 sq. cf. Ο 314 571b = 553
ἄλλα μὲν ἐν σάκεϊ μεγάλωι 'πάγεν ὄρμενα πρόσσω, [sq.
πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγύ, πάροσ χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν, 573 sq. = Ο 316

559. ἀμφιϝεϝάγηι Ahrens] ἀμφὶσ ἐάγη (ᾰ) Ω. || 560. *ϝε] τε. || 561. αὔτωσ Hoogvliet] αὐτῶν Ω. Cf. Ζ 400. || 562. δ'(ἐ) L] τ' Ω. || 564. πολυηγερέεσ Ar.] τηλεκλητοί vel -ειτοί Ω.

554. δεταί] *taedae*. Cf. Ar. Vesp. 1361. — τρέει] § 14 et 191.

558. ὄνοσ] *mulorum* apud H. saepius fit mentio (Β 852 al.), *asinorum* non nisi in hac comparatione; nempe horum animalium exiguae staturae in rebus enarrandis mentionem faciendi nulla poetae fuit occasio. Quamquam inter οὐρῆασ sive *iumenta* (cf. Α 50) etiam asinos fuisse quominus sumat quis nihil obstat.

— ἐβιήσατο] pueris invitis et praeterducere se frustra conatis segetem ingressus.

559. νωθήσ] †, *tardus*, att. νωθρόσ. — *In cuius dorso multi iam fustes* (olim) *sunt fracti*, ictuum a puerulis illatorum contemtor igitur patientissimus. Egregie sic pingitur Aiax hostes etiam dum recedit vilipendens et eorum impetum retardans. Lento gradu et dubitabandus et veluti nullo urgente abit, subinde subsistens in hostes conversus. Cf. Odysseae comparationes similis simplicitatis ε 488—491 υ 14—17, 25—28.

568. ἐτροπαέσκετο] § 191 et 251.

569 sq. *Cunctos Troianos retinebat quominus in naves irruerent, ipse* (*solus*) *inter eos et suos fortiter consistens.* — Non nisi h. l. leguntur προϝέργειν sive *a fronte arcere* (*obsistere*) et ὁδεύειν sive *ire*.

573. χρόα λευκόν] qui λειριόεισ dicitur Ν 830, παμφαίνων Λ 100; candidae enim sunt corporis partes veste et

ἐν γαίηι ἵσταντο, λιλαιόμενα χροὸσ ἆσαι. 574 cf. Φ 168
τὸν δ' ὡσ οὖν ἐνόησ' Εὐαίμονοσ ἀγλαὸσ υἱὸσ 575a cf. Γ 21
Εὐρύπυλοσ πυκινοῖσι βιαζόμενον βελέεσσι,
'στῆ ῥα παρ' αὐτὸν ἰὼν καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῶι, 577 cf. Δ 496 Ρ 347
καὶ 'βάλε Φαυσιάδην Ἀπισάονα, ποιμένα λαῶν, 578b sq. = Ν 411 sq. Ρ 348 sq.
ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε.
Εὐρύπυλοσ δ' ἐπόρουσε καὶ ἤινυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων. 580b = Ν 550
τὸν δ' ὡσ οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδροσ θεοϝειδὴσ 581 = Γ 30
τεύχε' ἀπαινύμενον Ἀπισάονοσ, αὐτίκα τόξον
εἷλκετ' ἐπ' Εὐρυπύλωι, καί μιν 'βάλε μηρὸν ὀϊστῶι
δεξιόν· ἐκλάσθη δὲ δόναξ, ἐβάρυνε δὲ μηρόν.
ἂψ δ' ἑτάρων εἰσ ϝέθνοσ ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων, 585 = Γ 32
ἤυσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώσ· 586 sq. = 275 sq.
„ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ,
στῆτε ϝελιχθέντεσ καὶ ἀμύνετε νηλεὲσ ἦμαρ 588b = Ρ 511 cf. Δ 484
Αἴανθ', ὃσ βελέεσσι βιάζεται, οὐδέ ϝέ φημι
φεύξεσθ' ἐκ πολέμοιο δυσηχέοσ. ἀλλὰ μάλ' ἄντην 590 cf. Σ 307
ἵστασθ' ἀμφ' Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν."
ὣσ ἔφατ' Εὐρύπυλοσ βεβλημένοσ· οἳ δὲ παρ' αὐτὸν
πλησίοι ἔστησαν, σάκε' ὤμοισι κλίναντεσ, 593 = Ν 488 593b = Χ 4
δούρατ' ἀνασχόμενοι. τῶν δ' ἀντίοσ ἤλυθεν Αἴασ, 594a = Ο 298 Ρ 234
'στῆ δὲ μεταστρεφθείσ, ἐπεὶ ἵκετο ϝέθνοσ ἑταίρων. 595 = Ο 591 Ρ 114

588. *στῆτε ϝελιχθέντεσ* § 41[24]] *στῆτ' ἐλελιχθέντεσ.* || 589. *Αἴανθ', ὃσ*] *Αἴαντοσ* Zen. || 590. *πολέμοιο δυσηχέοσ*] cf. *Β* 686. || 592. *αὐτὸν*] *αὐτῶι* D. || 594. *δ' ἀντίοσ*] *δὲ σχεδὸν* l. a. in A.

armis tectae, quas non fuscarunt radii solis.

574. Poeta noster, cui — ut omnibus poetis — vivit tota rerum natura, τὰ ἄψυχα ἔμψυχα ποιεῖν solet (cf. Aristot. Rhet. III 11 § 2) et *telis* praesertim propria studia tribuere; cf. Δ 125 sq. Θ 111 Ν 444 Π 75 et Μ 458 Ο 389 Π 468 Σ 376 sq. φ 395, 411. *Sanguinis avida* sunt tela, ut ipse belli deus (cf. Ε 289); alibi dicuntur πηδῆσαι vel θορεῖν. Ut hic, sic Ε 661 Ο 317 Φ 70, 186 poeta locutus est. Cf. etiam de *navibus* δ 608, de *vino* φ 293, nec non cognata sunt *vinum hilarum* (Γ 246), *mare ridens* (Ν 29), similia.

584. ἐβάρυνε] non *arundo* fracta, sed *cuspis sagittae* fracta arundine in femoris musculo tam firmiter haerens ut retrahi non posset. Haec *grave* sive *tardum* fecit femur. Alia verbi βαρύνειν est ratio Ε 664.

586. γεγωνώσ] § 260.

589. Αἴανθ'(-τι)] § 13.

593. σάκε' ὤμοισι κλίναντεσ] singuli milites scuti oram superiorem ὤμωι (humero laevo) *fulciunt*, συνασπίζοντεσ ad ducem saucium tegendum. Non *protendunt* scutum (ut e. g. Deiphobus Ν 163 sq.). Item Ν 488 Χ 4.

ὁμιλία Νέστοροσ καὶ Πατρόκλου.

ὣσ οἳ μὲν ’μάρναντο δέμασ πυρὸσ αἰθομένοιο. 596 = *N* 673 *Σ* 1 / 596^{a} = *P* 366
Νέστορα δ’ ἐκ πολέμοιο ’φέρον Νηληΐω ἵππω
ϝιδρώοντ’· ἦγεν δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.
τὸν δὲ ϝιδὼν ἐνόησε ποδάρκησ δῖοσ Ἀχιλλεύσ, 599 cf. *Π* 5 *Ψ* 534
εἱστήκει γὰρ ἐπὶ πρυμνῆι μεγακήτεϊ νηΐ,
εἰσοράων πόνον αἰπὺν ἰῶκά τε δακρυόεσσαν.
αἶψα δ’ ἑταῖρον ἑϝὸν Πατροκλέεα προσέϝειπε,
φθεγξάμενοσ παρὰ νηόσ· ὃ δὲ κλισίηθεν ἀκούσασ
ἔκμολε ϝῖσοσ Ἄρηϊ, κακοῦ δ’ ἄρα ϝοι ’πέλετ’ ἀρχή.
τὸν πρότεροσ προσέϝειπε Μενοιτίου ἄλκιμοσ υἱόσ·
„τίπτε με κικλήσκεισ, Ἀχιλεῦ; τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο;“
τὸν δ’ ἀπαμειβόμενοσ προσέφη πόδασ ὠκὺσ Ἀχιλλεύσ·
„δῖε Μενοιτιάδη, τῶι ἐμῶι κεχαρισμένε θυμῶι, 608 cf. *T* 287 [243 / 608^{b} = *δ* 71 cf. *E*

597. *Νηληΐω ἵππω*] *-αι* vel *-οι ἵπποι Ω*, *-ον ἵπποι* l. a. ant. ‖ 598. **ϝιδρώοντ’(ε)*] *ἱδρῶσαι Ω*, *ἱδρώουσαι*, *ἄγον* Brandreth. Cf. *Θ* 378. — **ἦγεν*] *ἦγον*. Cf. vs. 612. ‖ 601. *ἰῶκά τε*] neglecto *ϝ*, *ἰῶ κάτα* olim quidam. ‖ 604. *’πέλετ’(ο)* § 275] *πέλεν*. ‖ 606. *χρεώ*] *χρή* Knight (cf. § 8). ‖ 608. *Μενοιτιάδη, τῶι ἐμῶι*] **Μενοιτίου υἱέ, ἐμοὶ* (ut *T* 287)? Cf. *δ* 71 et *Λ* 185.

596. Ignis silvam vorantis speciem praebent Troiani, et ipse potissimum Hector est φλογὶ ϝίκελοσ (cf. N 688 O 605 P 88 sq. Υ 423), πυρὸσ μένοσ ἔχων (cf. P 565). Similes comparationes sunt Λ 155—157 Υ 490—493 Φ 522—525, cf. etiam B 455, 780 N 39, 53, 330 P 737 Υ 371 sq. Φ 12-16 X 135. Voce οἳ μέν designantur *Troiani.* De locutione δέμασ πυρόσ cf. B 426. Praeterea huc faciunt loci ubi *ferae* assimulatur acies hostilis (cf. K 8).

597. ’φέρον] *interim ferebant.*

— Νηληΐω] non eos ipsos qui Nelei olim fuissent poeta voluit, sed horum prolem. Sic Aeneae equi ab equis qui Erichthonii vel Trois olim fuerant stirpem ducebant (cf. Υ 220—230).

600. μεγακήτεϊ] cf. Θ 222.

601. εἰσοράων] § 191.

— πόνον αἰπὺν] imaginem molis Sisypheae per viam arduam sursum trudendae praebet haec locutio, item Π 651 et fortasse P 365. Cf. Θ 369 N 317 Ξ 99 δ 843.

— ἰῶκα] forma brevior pro -κήν †; cf. E 521, 740. Ar. conferebat κρόκα Hes. Oper. 538; similia sunt etiam Ἄϝιδοσ -δι, ἀλκί, ὑσμῖνι. Cf. § 83.

602. Πατροκλέεα] § 73.

— προσέϝειπε] *vocandi* potius expectabatur verbum, huic autem aoristo ipsa verba loquentis solent subiungi.

604. κακοῦ — ἀρχή] Patroclo hoc mali initium fuit, quod Nestorem adire iussus est; hic enim mox ei auctor extitit ut ab Achille veniam pugnandi flagitaret. Cf. vs. 796—800 et Π 38—42. Imitatus est Verg. Aen. II 97: *hinc mihi prima mali labes,* IV 169 sq.: *ille dies primus leti primusque malorum | causa fuit.*

606. σε χρεὼ ἐμεῖο] cf. I 75 sq.

νῦν ὀΐω περὶ γούνατ' ἐμὰ στήσεσθαι Ἀχαιοὺς
λισσομένους· χρηὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτός. 610 cf. Κ 118
ἀλλ' ἴθι νῦν, Πάτροκλε Διὶ φίλε, Νέστορ' ἔρειο,
ὅν τινα τοῦτον ἄγει βεβλημένον ἐκ πολέμοιο. 612ᵃ cf. 650
ἦ τοι μὲν τά γ' ὄπισθε Μαχάονι πάντα ϝέϝοικε
τῶι Ἀσκληπιάδηι, ἀτὰρ οὐ 'ϝίδον ὄμματα φωτός,
ἵπποι γάρ με παρήϊξαν πρόσσω μεμανῖαι."
ὣς 'φάτο, Πάτροκλος δὲ φίλωι ἐπεπείθεθ' ἑταίρωι, 616 = Α 345
'βῆ δὲ θέειν παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν. 617 cf. Θ 220
οἳ δ' ὅτε δὴ κλισίην Νηληϊάδα' ἀφίκοντο, 618 cf. Ω 448
αὐτοὶ μέν ῥ' ἀπέβησαν ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν, 619 cf. Γ 265
ἵππους δ' Εὐρυμέδων θεράπων 'λύε τοῖο γέροντος
ἐξ ὀχέων. τοὶ δ' ἱδρό' ἀπεψύχοντο χιτώνων,
στάντε ποτὶ πνοιὴν παρὰ θῖν' ἁλός, αὐτὰρ ἔπειτα
εἰς κλισίην ἐλθόντες ἐπὶ κλισμοῖσι καθῖζον. 623ᵇ = Θ 436
τοῖσι δ' ἔτευχε κυκηῶ ἐϋπλόκαμος Ϝεκαμήδη,

610. ἀνεκτός] sic Ar., -τή C. || 611. ἔρειο] vitiosum; ἔροιο Ammon. Valcken. 57, ἐρέσθαι Brandreth, an *καὶ εἴρεο Νέστορα δῖον? Cf. vs. 510. || 617. δὲ θέειν] δ' ἰέναι l. a. in A. — Ἀχαιῶν] εἴσας C. || 620. Εὐρυμέδων] cf. Θ 114. || 622. στάντε Ar. A] στᾶν (στὰν) δὲ C T.

609 sq. *Nunc submissioribus etiam precibus quam heri me adituri sunt Achivi. Tunc per legatos splendida dona offerebat rex, iam vero supplices opinor ad genua mea provolventur omnes, nihil non promittentes.* Cf. Π 84—86. — Verbum στήσεσθαι recte sic redditur, est enim περὶ γούνατα ἵστασθαι i. q. γουνάζεσθαι sive πρόχνυ καθεζέσθαι. Cf. Ε 309 Ι 570 et de supplicum gestu Α 500.

610. χρηὼ] § 190.

618. οἳ] *Nestor et Machaon.* — Νηληϊάδα'(ο)] § 55.

619. πουλυβότειραν] § 21.

620—623. Cf. Κ 567—578.

621. ἱδρό'(α)] § 77. — χιτώνων] cf. Ε 796 sq.; genitivum praepositione ἀπο-, non voce ἱδρόϊ regi testatur ordo verborum.

623. κλισμοῖσι] idem h. l. valet κλισμός quod θρόνος vs. 645; cf. Ω 515 et 597. Alibi ita distinguuntur haec nomina ut κλισμός sedile minus honorificum significet quam θρόνος (cf. Θ 436 et 442 α 130—132). Apparet igitur θρόνον certam quandam speciem sedilium diei, κλισμόν sedile in universum. Cf. quae de vocibus ἡμίονος et οὐρεύς sunt observata ad Α 50.

624—640. Similis potio fessis paratur κ 234 sq., 316, ubi Circes in insula longinqua habitantis fit mentio. Praeterea cf. Ar. Pac. 712, 1169 al. — Nomen Πράμνειος, quod etiam apud recentiores invenitur (cf. Ar. Eq. 107), in Odysseae certe poetae lingua *genus* potius vini et *saporem austerum* indicavit quam *locum*; fortasse tamen primitus ductum fuit a *regionis* alicuius nomine. Sic in California vinum „Burgundiacum" vel in Germania „Campanicum" parari haud raro audias hodie.

624. κυκηῶ] § 77. Contracta accu-

τὴν ἄρετ' ἐκ Τενέδοιο γέρων, ὅτε 'πέρσεν Ἀχιλλεύσ,
θυγατέρ' Ἀρσινόου μεγαλήτοροσ, ἥν ϝοι Ἀχαιοὶ
ἔξελον, οὕνεκα βουλῆι ἀριστεύεσκεν ἁπάντων.
ἥ σφωϊν πρῶτον μὲν ἐπιπροΐηλε τράπεζαν
καλὴν κυανόπεζαν ἐΰξοον, αὐτὰρ ἐπ' αὐτῆσ
χάλκειον κάνεον, ἐπὶ δὲ κρόμυον, ποτῶι ὄψον,
ἠδὲ μέλι χλωρόν, παρὰ δ' ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτήν,
πὰρ δὲ δέπασ περικαλλέσ, ὃ ϝοίκοθεν ἦγ' ὁ γεραιόσ, 632a cf. Ω 234
χρυσείοισ' ἥλοισι πεπαρμένον· οὔατα δ' αὐτοῦ 633a = Λ 246
τέσσαρ' ἔσαν, δοιαὶ δὲ πελειάδεσ ἀμφὶ ϝέκαστον
χρύσειαι 'νεμέθοντο, δύω δ' ὑπὸ πυθμένεσ ἦσαν.
ἄλλοσ μὲν μογέων ἀπεκινήσασκε τραπέζησ
πλεῖον ἐόν, Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρε.
ἐν τῶι ῥά σφ' ἐκύκησε γυνὴ ϝεϝικυῖα θεῆισι 638b = Τ 286

631. ἠδὲ] πὰρ δὲ Apoll. lex. || 632. ἦγ'(ε)] quidam olim εἶχ'. || 636. ἄλλοσ] ἀλλ' ὅσ quidam apud Athen. 493 *a* (cf. Ψ 319).

sativi forma redit Λ 641 κ 290, 316 h. Cer. 210; att. κυκεῶνα. H. l. κυκηόν'(α) scribi potest metro salvo, ceteris locis non item.

625. Etiam *Tenedum* igitur Achivi prius vastarunt quam in Troadis littore appulerunt. Cf. Α 37.

626 sq. Singulis γέρουσι sive *principibus* cum e praeda daretur aliquod donum honorificum, Nestori, cuius ἀρίστη et tunc et perpetuo ἐφαίνετο βουλή (cf. Η 325 al.), ἔξαιτον sive *egregium* et plane singulare γέρασ selectum est: filia pulcherrima ipsius regis interemti; nam capta urbe interemtum quin dicat poeta non videtur dubium.

630. ποτῶι ὄψον] *id quod ad potum editur* nunc ὄψον dicitur; nuda vero vox *id quod ad cibum* (ad σῖτον sive ad panem) significare solet: Ι 489 al.

631. ἀλφίτου ... ἀκτήν] sic vel Δημήτεροσ ἀκτή *farina hordeacea* vel cibus inde paratus vocatur etiam Ν 322 Φ 76 β 355 ξ 429. Substantivi ἀκτῆσ origo et propria vis non sunt cognitae.

633. Aureis clavis poculo affixae sunt aures sive ansae binis columbis ornatae.

634. ἀμφὶ] § 316.

635. Utrumque ansarum par fulcitur statumine quod pedi poculi innititur. Vox πυθμήν sive *pes* redit Σ 375 ν 122, 372 ψ 204. A qua vox ἑρμίσ (θ 278 ψ 198) ita discrepat ut haec de *lecti* tantum pedibus usurpata inveniatur. Alieni autem ab usu Homerico sunt loci ubi πυθμήν *fundum internum* dolii aliusve receptaculi significat (Hes. Op. 369 al.). — Fuse hunc locum olim tractarunt interpretes (cf. scholia et Athen. 488 sqq.): nunc sufficit inspecta imago aurei cuiusdam poculi, quod e Mycenarum ruderibus a Schliemanno est protractum (cf. Mykenä n°. 346); id enim simillimum est poculo quod verbis pinxit Homerus (cf. Helbig Hom. Epos 272 sqq.).

637. Cf. Α 250—252.

ϝοίνωι Πραμνείωι, ἐπὶ δ' αἴγειον 'κνέε τυρὸν
κνήστιι χαλκείηι, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκ' ἐπάλυνε, 640 cf. Σ 560 κ 520 λ 28 ξ 77
πινέμεναι δ' ἐκέλευσεν, ἐπεί ῥ' ὥπλισσε κυκηῶ.
τὼ δ' ἐπεὶ οὖν πίνοντ' ἀφέτην πολυκαγκέα δίψαν,
μύθοισιν 'τέρποντο πρὸσ ἀλλήλουσ ἐνέποντεσ, 643 cf. ψ 301
Πάτροκλοσ δὲ θύρηισιν ἐφίστατο, ϝισόθεοσ φώσ.
τὸν δὲ ϝιδὼν ὁ γεραιὸσ ἀπὸ θρόνου ὦρτο φαεινοῦ,
εἰσ δ' ἄγε χειρὸσ ἑλών, κατὰ δ' ἑδριάεσθαι ἄνωγε. 646 = 778 646b cf. γ 35
Πάτροκλοσ δ' ἑτέρωθεν ἀναίνετο 'ϝεῖπέ τε μῦθον· 647b sq.* = Ψ 204 sq.
„οὐχ ἕδοσ ἐστί, γεραιὲ διοτρεφέσ, οὐδέ με πείσεισ.
αἰδοῖοσ νεμεσητὸσ ὅ με προέηκε πυθέσθαι
ὅν τινα τοῦτον ἄγεισ βεβλημένον· ἀλλὰ καὶ αὐτὸσ 650* cf. 612
γιγνώσκω, ὁράω δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.
νῦν δὲ ϝέποσ ϝερέων πάλιν ἄγγελοσ εἶμ' Ἀχιλῆϊ.
εὖ δὲ σὺ ϝοῖσθα, γεραιὲ διοτρεφέσ, οἷοσ ἐκεῖνοσ.
δϝεινὸσ ἀνήρ· τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιάοιτο." 654b cf. Ν 775 υ 135
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιοσ ἱππότα Νέστωρ·
„τίπτε τ' ἄρ' ὧδ' Ἀχιλεὺσ ὀλοφύρεται υἷασ Ἀχαιῶν,

---

639. (')κνέε „τινὲσ τῶν Ἀρισταρχείων ἐκδόσεων"] κνῆ Ω. Cf. § 2. || 654. τάχα κεν . . . αἰτιάοιτο] οἷοσ . . . αἰτιάασθαι Plut. Mor. 67 *a* (qui Homericus non est usus adiectivi οἷοσ).

---

640. κνήστιι] § 74.

641. κυκηῶ] cf. vs. 624.

642. πολυκαγκέα] †, *torridam*, qua arefiunt lingua et palatum. Cf. Φ 364.

645. θρόνου] cf. vs. 623.

646. ἑδριάεσθαι] § 191.

648. οὐχ ἕδοσ ἐστί] *non est occasio sedendi, non licet (vacat) nunc considere*. Item Ψ 205. Cf. οὐ νέμεσισ = οὐ νεμεσσητόν Γ 156 al., οὐχ ὁσίη = οὐχ ὅσιον π 423 χ 412. Similis atque horum substantivorum est usus adiectivorum φυκτόσ et φύξιμοσ in locutionibus: οὐκέτι φυκτὰ πέλονται Π 128 al., φύξιμόν ἐστι ε 359; cf. etiam Hes. Theog. 732 οὐκ ἐξιτόν ἐστι et Oper. 572 σκάφοσ οὐκέτι ϝοινέων.

649. αἰδοῖοσ νεμεσητὸσ] *honoratus et reverendus* (cf. δ 158 et α 263). Eodem redit utrumque adi. (cf. X 203); sic αἰδὼσ καὶ νέμεσισ substantiva iunguntur N 122, et deae Αἰδὼσ καὶ Νέμεσισ mortales aliquando coniunctim derelicturae dicuntur Hes. Oper. 200; cf. etiam αἰδὼσ καὶ δϝέοσ O 657 sq., νέμεσισ καὶ αἴσχεα Z 351. Cuiusmodi locis ad νέμεσισ vel αἰδὼσ mente addi potest (ἄλλων) ἀνθρώπων, quod additum extat N 661 sq. χ 40. Cum nostro loco congruunt verba Helenae ad Priamum Γ 172: *es mihi* αἰδοῖόσ τε . . . δϝεινόσ τε (cf. Σ 394 et h. l. vs. 654) et Myrmidonis personati ad eundem: *Achillem* δέδϝοικα καὶ αἰδέομαι Ω 435.

651. ὁράω] § 191.

653. ἐκεῖνοσ] § 97.

654. αἰτιάοιτο] § 191.

655. γερήνιοσ] cf. B 336.

656. Neque de Machaone vulnerato neque de alio quoquam Achivorum

ὅσσοι δὴ βέλεσιν βεβλήαται; οὐδέ τι ϝοῖδε
πένθεοσ ὅσσον ὄρωρε κατὰ στρατόν· οἳ γὰρ ἄριστοι [sqq.
ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε. 659-661 = Π 24; 659 = 826
660 βέβληται μὲν ὁ Τυδεΐδησ, κρατερὸσ Διομήδησ,
661 οὔτασται δ' Ὀδυσεὺσ δουρὶ κλυτὸσ ἠδ' Ἀγαμέμνων,
663 τοῦτον δ' ἄλλον ἐγὼ νέον ἤγαγον ἐκ πολέμοιο
ἰῶι ἀπὸ νευρῆσ βεβλημένον. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺσ
665 ἐσθλὸσ ἐὼν Δαναῶν οὐ κήδεται οὐδ' ἐλεαίρει.
ἦ μένει εἰσ ὅ κε δὴ νῆεσ θοαὶ ἄγχι θαλάσσησ
Ἀργείων ἀϝέκητι πυρὸσ δηΐοιο θέρωνται, 667b cf. Z 331

662 βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλοσ κατὰ μηρὸν ὀϊστῶι. 662 = Π 27

660. ὁ] om. Aristoph. vs. par. || 662 E Π ductum om. A C D H L. Eurypyli sortem Nestor ignorat (cf. vs. 809 sqq.).

Achilles admodum est sollicitus, sed quid fiat in planitie dum sine ipso pugnant eius socii atque amici, id accuratius scire cupit quam suis ipsius oculis eminus intuitus comperire potuit.

657 sq. ϝοῖδε | πένθεοσ] arte haec cohaerent, ut ϝειδείη τεράων Μ 229 (nostrum *van . . . afweten*); cf. ἔγνω χωομένοιο Δ 357. Id unde rei notitia ad animum eius, de quo sermo fit, pervenit significat genitivus (ablativi vicem obiens).

665—762. Hos versus postmodo esse adiectos facile suspicetur quis — et suspicati sunt multi — propter versuum 664 et 762 exitum similem et Patrocli festinationem (cf. vs. 648); fas tamen non est Nestori sive ipsi Iliadis poetae eos adimi. Quid quod ne possunt quidem ei adimi salvo carminis contextu. Nam vs. 763 adi. οἶοσ oppositum est voci πάντεσ vs. 761: *solus sibi consulit Achilles: ego vero cunctis civibus profui iuvenis.* Et dummodo detur aliquid seni ubertim nunc veluti in maximo otio confabulanti, optime decurrere quae ille dicit et huic occasioni aptissima esse negari nequit: *quid Achilles vulneratos aliquot heroas nunc curat, cum optimus quisque vulneratus iaceat! Nam equidem, qui incolumis hactenus evasi, viribus parum valeo ad hostes arcendos. Utinam iuvenis etiam essem, ut ille! Servarem exercitum, ut olim meos servavi Thryoessae. Achilles vero sui ipsius tantum curam habet, — si modo sui; nam mox eum paenitebit, opinor. At tu certe, o bone, lapsis rebus succurre dum licet.* Sic Nestor senex dicit Patroclo id quod ipsi Achilli heri dixit alter senex Phoenix: fore ut Achillem pervicaciae mox paeniteat. Patroclus autem quidni patienter aurem praebeat, ut iubet urbanitas? Tristem nuntium ad Achillem sat cito perlaturus est, in pugnam autem ruere ei nihilo magis licet quam ceteris Myrmidonibus, quoniam inertes desidere cunctos iussit Achilles. Cf. O 390. — De vs. 689—695 cf. infra.

665. ἐσθλὸσ ἐὼν] *quantumvis fortis.* An cum amaro risu hoc dicitur, ut sit = ἀποσεμνυνόμενοσ: *tam magnifice de se sentiens ipse ut ceteris opitulari dedignetur?* Cf. vs. 763 et Π 31.

667. δηΐοιο] § 17.

αὐτοί τε κτεινώμεθ' ἐπισχερώ; οὐ γάρ ἐμὴ ϝίσ
ἔσθ' οἵη πάροσ ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.
εἴθ' ὣσ ἡβάοιμι βίη τέ μοι ἔμπεδοσ εἴη,
ὡσ ὁπότ' Ἠλείοισι καὶ ἥμιν νεῖκοσ ἐτύχθη
ἀμφὶ βοηλασίηι, ὅτ' ἐγὼ 'κτάνον Ἰτυμονῆα,
ἐσθλὸν Ὑπειροχίδην, ὃσ ἐν Ἤλιδι 'ναιετάεσκε,
ῥύσι' ἐλαυνόμενοσ. ὃ δ' ἀμύνων ϝῆισι βόεσσι
ἔβλητ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆσ ἀπὸ χειρὸσ ἄκοντι,
κὰδ δ' ἔπεσεν, λαοὶ δὲ περὶ 'τρέσαν ἀγροιῶται.
ληΐδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἤλιθα πολλήν,
πεντήκοντα βοῶν ἀγέλασ, τόσα πώεα μήλων,
τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν,
ἵππουσ δὲ ξανθὰσ ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα,
πάσασ θηλείασ, πολλῆισι δὲ πῶλοι ὑπῆσαν.
καὶ τὰ μὲν ἠλασάμεσθα Πύλον Νηλήϊον εἴσω
ἐννύχιοι προτὶ ϝάστυ· 'γεγήθεε δὲ φρένα Νηλεύσ,
οὕνεκά μοι 'τύχε πολλὰ νέωι πόλεμόνδε κιόντι.

[cf. *λ* 394 *φ* 283
669 = h. Ven. 239
669[b] = *Ω* 359 *ν* 398, 430
670 = *Η* 157
675 cf. *Μ* 306
678[b] sq. = *ξ* 100 sq.

670. *τέ* A D] *δέ* C T (cf. *Η* 157). || 672. *βοηλασίηι* Ar. A] -*η(ι)σ* D T. || 678. *μήλων* L] *οἰῶν* *Ω* contractione suspecta (cf. § 74) et hiatu vitioso. Cf. *ξ* 100. Leaf *πώε' ὀΐων* (et vs. 696 *πῶυ ὀΐων* cum Plattio).

668. ἐπισχερώ] adv. id quod ἑξείησ significans (a stirpe ἐπι-σχε, ἐπέχειν, cf. att. ἐφεξῆσ) redit Σ 68 Ψ 125. Syllaba finalis est adiectivi in -ρόσ desinentis terminus adverbialis, cum οὕτω, ὧδε, πω conferendus, -ρῶ igitur potius scribendus. Cf. ἐν σχερῶι *in terra continua* sive *firma* Pind. Nem. XI 50 Isthm. VI 32.

671 sqq. Aliud facinus iuvenile Nestor commemorat Η 133 sqq., in bello cum *Arcadibus* gesto olim a se perpetratum. Ceterum cf. quae de armentis *Solis* dei (cf. ad vs. 691) narrantur μ 128—135.

671. Ἠλείοισι] *Elidis incolae* apud poetam ceteris locis audiunt Ἐπειοί (cf. vs. 688 al.); ipsum tamen Elidis nomen apud eum non rarum.

672. βοηλασίηι] †, *bubus abductis.*

673. 'ναιετάεσκε] § 191.

674. ῥύσι'(α)] †. Sic dicuntur quae quis praedatur ad res sibi ademtas compensandas, ut tunc Nestor (cf. Aesch. Suppl. 412 Soph. Oed. C. 858 al.).

677. ἤλιθα πολλήν] locutio redit ε 483 ι 330 ξ 215 τ 443. Quam significare *plurimam* docet contextus, adverbio igitur ἤλιθα *augendi* esse vim. Apud posteros ἠλίθιοσ adi. significat *stolidum*, videtur autem primaria vocis notio fuisse *simplex*; similis certe adiectivorum φαῦλοσ — φαύλωσ et ἁπλοῦσ — ἁπλῶσ fuit usus apud posteros.

678 sq. πεντήκοντα] de hoc numero cf. μ 129—131.

679. συβόσια] vox, quae non nisi loco par. redit, cur longum habeat iota nescitur. De re cf. Τ 197.

683. *Neleus* igitur tunc etiam vivebat; cf. vs. 689—695.

—'γεγήθεε] § 110.

κήρυκεσ δ' ἐλίγαινον ἅμ' ἠόϊ φαινομένηφι 685ᵇ = *Ι* 682
τοὺσ ἴμεν' οἷσιν χρῆοσ ὀφείλετο Ἤλιδι δίηι·
οἳ δὲ συναγρόμενοι Πυλίων ἡγήτορεσ ἄνδρεσ
'δαίτρευον, πολέσιν γὰρ Ἐπειοὶ χρῆοσ ὄφειλον,
ὡσ ἦμεσ παῦροι κεκακωμένοι ἐν Πύλωι ἦμεν.
ἐλθὼν γὰρ ἐκάκωσε βίη Ἡρακλεεείη
τῶν προτέρων ϝετέων, κατὰ δ' ἔκταθεν ὅσσοι ἄριστοι.
δώδεκα γὰρ Νηλῆοσ ἀμύμονοσ υἱέεσ ἦμεν·
τῶν οἶοσ 'λιπόμην, οἳ δ' ἄλλοι πάντεσ ὄλοντο.
ταῦθ' ὑπερηφανέοντεσ Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνεσ

---

686. *χρῆοσ* (*χρεῖοσ*) Aristoph. C] *χρέωσ* Ar. A T (cf. *γ* 367). — **ὀφείλετο*] *-λετ' ἐν* Aristoph. C, *ὠφείλετ' ἐν* Ar. A D T; cf. § 3, 48 et l. a. *γ* 367. Vitium metricum redit vs. 698. || 689. *Πύλωι*] sic Ar., *πόλει* l. a. ant. (cf. v. l. Ar. Pac. 219). || 690. *γὰρ*] *γάρ ῥ'* A, an **γάρ ϝ'*? Cf. *B* 39. || 691. *ἔκταθεν*] *-νεν* T. || 694. *Ἐπειοὶ*] sic Ar., *Ἀχαιοὶ* l. a. ant., item vs. 737.

---

685. ἠόϊ] § 77.

686. οἷσιν (non οἷσι)] § 24.

— χρῆοσ] § 190. Item vs. 688 et 698. Dicuntur ei quorum bona Epei vi abripuerunt.

689—695. Nisi postmodo additi sunt hi versus, id quod propter Ε 397 veri videtur dissimile, poeta fabulas duas permiscuit. Nam vix potest dubitari quin ea fabula, quae Pylum ab Hercule captam et undecim Nelei filios ab eo necatos ferebat, ipsum quoque Neleum tunc occisum habuerit, qui nostro loco dicitur aliquot annis postea etiam superstes fuisse. Ceterum primitus Neleus ille, quem Hercules aggressus est, fuit deus mortuorum Inexorabilis, is autem perimi ne ab Hercule quidem potuit; cf. vs. 691. — *Tres* Nelei filii commemorantur λ 286, neque plures Odysseae poeta ei tribuisse videtur.

689. ἦμεσ] § 92.

690. ἐλθὼν . . . βίη Ἡρακλεεείη] cf. Ε 638 et de forma adiectivi Ἡρακλεεείη § 73.

691. τῶν — ϝετέων] de usu genitivi cf. Ε 523. — Hesiodus Scut. 359 sqq. *Martem* tunc Pylum defendentem ab Hercule vulneratum esse dicit, Pindarus Ol. IX 45 sqq. cum *Neptuno* et *Phoebo* Herculem dimicasse. Noster autem poeta Ε 395—397 *mortuorum deum* inter ipsos mortuos ab Hercule Pyli telo percussum cum dicit, clare ostendit — sed nesciens ipse — id quod etiam *Nelei* nomen testatur: „*Pyli regem*" illum primitus fuisse *Ditem* τὸν πυλάρτην, *Pylum* autem dictum esse olim *ianuam Ditis* sive *aditum ad inferos*. Et sic l. l. apud Pindarum nihil miri habet nomen *Neptuni*, quippe qui et ipse deus infernus fuerit, γαιήϝοχοσ. Egregie autem congruit regis Neleo adversati nomen *Augias* (vs. 701, 739), quod *Solis* primitus fuisse nomen inter omnes constat; cf. etiam mox vs. 740. Huius igitur armenta olim fuerunt — sed non sunt in Iliade neque in Odyssea — βόεσ Ἠελίοιο illi, quorum et in aliis fabulis fit mentio et in ea quae est de reditu Ulixis (cf. μ 128—135). Eadem ratione interpretandum est nomen *Eurydices* sive *late imperantis*, quod Nelei nurui tribuitur γ 452.

ἠμέασ ὑβρίζοντεσ ἀτάσθαλα ’μηχανάοντο.
ἐκ δ’ ὁ γέρων ἀγέλην τε βοῶν καὶ πῶϋ μέγ’ οἰῶν
εἵλετο, κρινάμενοσ τριηκόσι’ ἠδὲ νομῆασ.
καὶ γὰρ τῶι χρῆοσ μέγ’ ὀφείλετο Ἤλιδι δίηι,
τέσσαρεσ ἀθλοφόροι ἵπποι αὐτοῖσιν ὄχεσφι,
ἐλθόντεσ μετ’ ἄεθλα, περὶ τρίποδοσ γὰρ ἔμελλον
θεύσεσθαι· τοὺσ δ’ αὖθι ϝάναξ ἀνδρῶν Αὐγείασ
κάσχεθε, τὸν δ’ ἐλατῆρ’ ἀφίει ἀκαχημένον ἵππων.
τῶν ὁ γέρων ϝεπέων κεχολωμένοσ ἠδὲ καὶ ἔργων
ἐξέλετ’ ἄσπετα πολλά, τὰ δ’ ἄλλ’ εἰσ δῆμον ἔδωκε
δαιτρεύειν, μή τίσ ϝοι ἀτεμβόμενοσ κίοι αἴσησ.
ἥμεσ μὲν τὰ ϝέκαστα διείπομεν, ἀμφὶ δὲ ϝάστυ
’ϝέρδομεν ἱρὰ θεοῖσ’· οἳ δὲ τρίτωι ἤματι πάντεσ
ἦλθον δμῶσ αὐτοί τε πολεῖσ καὶ μώνυχεσ ἵπποι,

695 cf. γ 207 ϱ 588 υ 170, 370
696^{b} cf. Ο 323 μ 299
697^{b} = φ 19
699^{b} cf. Θ 290
705 cf. ι 42, 549
706^{a} = μ 16

697. τριηκόσι’(α)] vitium metricum (τρῐ-), κρίνασ μῆλα τριηκόσι’ Bentley (cf. φ 18 sq.). || 698. *ὀφείλετο] -λετ’ ἐν. Cf. vs. 686. || 699. ἀθλοφόροι ἵπποι] ἵπποι ἀεθλοφόροι Brandreth. || 702. τὸν . . . ἀκαχημένον] τὼ . . . -νω Naber, bigas binas cum Ar. intellegens. Cf. comment. ad vs. 699. || 703. ἔργων] neglecto ϝ. || 705. αἴσησ Bentley] ἴσησ Ω, item ι 42, 549. Cf. ν 138. — Versum Zen. om. Ar. —— || 706. δὲ A D] τε Ω. || 708. τε πολεῖσ] πολέεσ vChrist. Cf. § 83.

695. ’μηχανάοντο] § 191.

696. οἰῶν] cf. § 74 et vs. 678.

698. χρῆοσ] § 190.

699. Etsi speciem aliquam habet suspicio, quam Aristonicus Aristarchi fuisse perhibet, *binas bigas* poetam voluisse intellegi, vix tamen videtur dubium quin de *quadrigis* in certaminibus equestribus adhibitis, — ubi nullum ab hostibus instabat periculum, omnis igitur ars aurigae equis regendis impendi et horum numerus impune augeri poterat, — nunc fiat sermo, ut et Ο 680 ν 81; cf. praeterea Ε 271 et Ψ 171. Eodem tendunt ἀθλοφόροι adiectivum et locutio αὐτοῖσιν ὄχεσφι, quam *cum ipso curru*, non *cum ipsis curribus* quivis vertat, et singularis ἐλατήρ, qui mox sequitur. Fortasse vs. 698 (vel 699) — 705 postmodo sunt inserti; recentioris certe aetatis est ἀθλοφόροι pro ἀεθλο- dictum (similia collata sunt ad Η 453), et cf. nota sequens.

700 sq. Ergone Iliadis poeta norat certamina curulia certis temporibus in Elide habita, ut postea? An in fabula aliqua auditoribus poetae bene cognita, nobis vero ignota, ludorum (funebrium?), quos Nelei equi adituri erant, reddebatur ratio?

702. ἀκαχημένον ἵππων] genitivus ut Ω 550. Cf. χώεσθαι cum gen. (Α 429 al.).

703—705. Ipse rex primus omnium e praeda tantum sibi elegit quantum sufficeret ad compensandum damnum ab Epeis pridem sibi illatum, dein cetera civibus reliquit.

706. ἥμεσ] § 92.

707 sq. *Post diem tertium quam Neleus armenta Epeorum abduxit, illi in nostram regionem venerunt ad res repetundas.*

πανσυδίηι, μετὰ δέ σφι Μολίονε ’θωρήσσοντο
παῖδ’ ἔτ’ ἐόντ’, οὔ πω μάλα ϝειδότε θούριδοσ ἀλκῆσ. 710ᵇ cf. Ο 527
ἔστι δέ τισ Θρυόεσσα πόλισ, αἰπεῖα κολώνη, 711 cf. Β 811
τηλόθ’ ἐπ’ Ἀλφειῶι, νεάτη Πύλου ἠμαθόεντοσ· 712ᵇ cf. Ι 153
τὴν ἀμφεστρατόοντο διαρραῖσαι μεμαῶτεσ. 713ᵇ = Β 473
ἀλλ’ ὅτε πᾶν πεδίον μετεκίαθον, ἦμι δ’ Ἀθήνη
ἄγγελοσ ἦλθε θέουσ’ ἀπ’ Ὀλύμπου θωρήσσεσθαι 715 = Σ 167
ἔννυχοσ, οὐδ’ ἀϝέκοντα Πύλον κάτα λαὸν ἄγειρε,
ἀλλὰ μάλ’ ἐσσυμένουσ πολεμιζέμεν’. οὐδέ με Νηλεὺσ
εἴαε θωρήσσεσθαι, ἀπέκρυψεν δέ μοι ἵππουσ·
οὐ γάρ πώ τί μ’ ἔφη ϝίδμεν πολεμήϊα ϝέργα.
ἀλλὰ καὶ ὧσ ἱππεῦσι μετέπρεπον ἡμετέροισι,
καὶ πεζόσ περ ἐών, ἐπεὶ ὧσ ἄγε νεῖκοσ Ἀθήνη.
ἔστι δέ τισ ποταμὸσ Μινυήϊοσ εἰσ ἅλα βάλλων
ἐγγύθεν Ἀρήνησ, ὅθ’ ἐμείναμεν ’Ηόα δῖαν 723ᵇ = ι 151, 306, 436 μ 7
ἱππῆεσ Πυλίων, τὰ δ’ ἐπέρρεε ϝέθνεα πεζῶν.
ἔνθεν πανσυδίηι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντεσ 725ᵇ = Θ 530
ἔνδιοι ἱκόμεσθ’ ἱερὸν ῥόον Ἀλφειοῖο.
ἔνθα Διὶ ῥέξαντεσ ὑπερμενέ’ ἱερὰ καλά,
ταῦρον δ’ Ἀλφειῶι, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι,
αὐτὰρ Ἀθηναίηι γλαυκώπιδι βοῦν ἀγελαίην,

---

713. *ἀμφεστρατόοντο* § 191] *-τόωντο.* Cf. Γ 187. || 714. *ἀλλ’ ὅτε*] *ἄλλο τε* Bentley, post *μετεκίαθον* enuntiatum claudens. || 715ᵇ. Friedlaender *θέουσα ἀπ’ Οὐλύμποιο καρήνων.* || 719. *μ’ ἔφη ϝίδμεν*] **με ϝίδμεν’ ἔφη?* Cf. § 126. || 724. *ἐπέρρεε(ν)* A C T] *-ρρεον* D. Cf. Ν 28.

---

712. τηλόθ’(ι)] § 322.

— νεάτη Πύλου] *ultima a Pylo*, longissime remota a Pylo, ipsius Nelei sede, haud procul igitur afinibus Elidis sita. De locutione cf. Ι 150—153.

714. πεδίον μετεκίαθον] insolite dictum. Ceteris locis non nisi μετακιαθεῖν τινα dicitur; in nostrum vitii aliquid irrepsisse videtur.

— ἦμι] § 92.

717—721. Neleus filium domi retinere voluit, utpote pugnandi et aurigandi nondum satis peritum; aliud enim erat ἀμφὶ βοηλασίηι (vs. 672) dimicare, aliud cum armatis in bellum proficisci. Ceterum cf. Δ 477—479.

717. πολεμιζέμεν’(αι)] § 125.

718. εἴαε] § 191.

721. ἄγε νεῖκοσ] *pugnam moderabatur.*

723. ’Ηόα] § 77.

724. ἐπέρρεε ϝέθνεα πεζῶν] *plures identidem ad nos confluebant milites.*

726. ἔνδιοι] *tempore meridiano.* Adi. δ 450 redit, ubi idem valet quod ἦμοσ ἠέλιοσ μέσον οὐρανὸν ἀμφιβέβηκε δ 400. Cf. ἐνδιάεσθαι h. XXXI 6.

727. ὑπερμενέ(ϊ)] § 71.

728. δὲ Ποσειδάωνι] cf. § 3 et idem vitium metricum Β 479.

δόρπον ἔπειθ' ἑλόμεσθα κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσι — 730 cf. *H* 380
καὶ κατεκοιμήθημεν ἐν ἔντεσι ϝοῖσι ϝέκαστος
ἀμφὶ ῥοὰς ποταμοῖο. ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ — 732[b] = 744 cf. *Ψ* 694
ϝάστυ δὴ ἀμφίσταντο διαρραῖσαι μεμαῶτες.
ἀλλά σφι προπάροιθε 'φάνη μέγα ϝέργον Ἄρηος· — 734 cf. *M* 416
εὖτε γὰρ ἠέλιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαίης,
συμφερόμεσθα μάχηι Διί τ' εὐχόμενοι καὶ Ἀθήνηι.
ἀλλ' ὅτε δὴ Πυλίων καὶ Ἐπειῶν ἔπλετο νεῖκος,
πρῶτος ἐγὼν ἕλον ἄνδρα, 'κόμισσα δὲ μώνυχας ἵππους,
Μούλιον αἰχμητήν· γαμβρὸς δ' ἔεν Αὐγείαο, — 739[b] cf. *N* 428
πρεσβυτάτην δὲ θύγατρ' εἶχε ξανθὴν Ἀγαμήδην,
ἣ τόσα φάρμακ' ἐϝείδε' ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών.
τὸν μὲν ἐγὼ προσιόντα 'βάλον χαλκήρεϊ δουρί, — 742 cf. *ν* 267
ἤριπε δ' ἐν κονίηισιν· ἐγὼ δ' εἰς δίφρον ὀρούσας — 743[a] cf. *E* 75
'στῆν ῥα μετὰ προμάχοισιν. ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ — 744[b] = 732
ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος, ἐπεὶ 'ϝίδον ἄνδρα πεσόντα — 745[b] = *χ* 22
ἡγεμόν' ἱππήων, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι. — 746 cf. *Π* 292; 746[b] = *Z* 460
αὐτὰρ ἐγὼν ἐνόρουσα κελαινῆι λαίλαπι ϝῖσος,
πεντήκοντα δ' ἕλον δίφρους, δύο δ' ἀμφὶ ϝέκαστον
φῶτες ὀδὰξ ἕλον οὖδας ἐμῶι ὑπὸ δουρὶ δαμέντες. — 749[b] = *Π* 848 cf. [*E* 653

730. *δόρπον*] *δεῖπνον* Zen.; cf. vs. 86. || 733. *ϝάστυ δὴ ἀμφίσταντο* Brandreth] *ἀμφίσταντο δὴ ἄστυ.* — *διαρραῖσαι* A D] *διαπραθέειν* C T. || 737. *Ἐπειῶν*] *Ἀχαιῶν* l. a. ant. (cf. vs. 694). || 739. *Μούλιον*] *Μώλιον* Nauck (item *Π* 696 *Υ* 472 *σ* 423). || 747. *ἐνόρουσα* A² D T] *ἐπόρουσα* A¹ C; cf. vs. 91, 149, 216 et *Λ* 55.

730. ἐν τελέεσσι] cf. H 380.
734. προπάροιθε] cf. K 476.
739. ἔεν] § 302.
740. *Uxorem enim duxerat Agameden Augiae filiam natu maximam.* — Filia haec Augiae, quod *Solis* dei nomen fuit primitus (cf. vs. 691), est altera quaedam *Medea*, quae item Solis fuit filia vel — ut posteri dixerunt — neptis. Quapropter medicinalis artis utraque dicitur peritissima fuisse et nomina sunt simillima. Tertium nomen vel potius tertiam nominis formam *Perimeden* praebet Theocritus II 16. Congruit etiam nomen masculinum *Megamedes*, quae nominis *Agamedis* est forma amplior (quoniam ἀγα- = μγα-), avo Lunae tributum h. Merc. 100; nam Luna veneficarum patrona fuit.
741. ἐϝείδε'(ε)] § 160.
744—746. Eundem igitur exitum habuit hoc praelium atque postea habuit pugna Plataeensis (cf. Herodot. IX 63).
747. κελαινῆι λαίλαπι] cf. Λ 308.
748. δύο] cf. E 144.
— ἀμφὶ] § 316.
749. ὀδὰξ ἕλον οὖδας] cf. Verg. Aen. X 489 *terram . . . petit ore cruento*, XI 418 *humum . . . ore momordit*, item nos *in het stof bijten*.

καί νύ κεν Ἀκτορίωνε Μολίονε παῖδ' ἀλάπαξα,
εἰ μή σφωε πατήρ, εὐρὺ κρείων ἐνοσίχθων,
ἐκ πολέμοι' ἐσάωσε, καλύψασ ἠέρι πολλῆι. 752b cf. Γ 381
ἔνθα Ζεὺσ Πυλίοισι μέγα κράτοσ ἠγγυάλιξε· 753b = Ρ 613 cf. Ρ 206
τόφρα γὰρ οὖν ἑπόμεσθα διὰ σπιδέοσ πεδίοιο,
κτείνοντέσ τ' αὐτοὺσ ἀνά τ' ἔντεα καλὰ λέγοντεσ,
ὄφρ' ἐπὶ Βουπρασίου πολυπύρου 'βήσαμεν ἵππουσ
πέτρησ τ' Ὠλενίησ, καὶ Ἀλησίου ἔνθα κολώνη 757a cf. Β 617
κέκληται· ὅθεν αὖτισ ἀπέτραπε λαὸν Ἀθήνη. 758 cf. Κ 200
ἔνθ' ἄνδρα κτείνασ πύματον 'λίπον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
ἂψ ἀπὸ Βουπρασίοιο Πύλονδ' ἔχον ὠκέασ ἵππουσ, 760b cf. Γ 263
πάντεσ δ' ηὐχετάοντο θεῶν Διὶ Νέστορί τ' ἀνδρῶν.
ὣσ ἔα, εἴ ποτ' ἔα γε, μετ' ἀνδράσιν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺσ
οἶοσ τῆσ ἀρετῆσ ἀπονήσεται· ἦ τέ ϝ' ὀΐω
πολλὰ μετακλαύσεσθαι, ἐπεί κ' ἀπὸ λαὸσ ὄληται.
ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε Μενοίτιοσ ὧδ' ἐπέτελλε 765 cf. Ι 252

754. διὰ σπιδέοσ] sic aut δι' ἀσπιδέοσ grammatici et Ω; an *ὑπασπίδιοι (coll. Ν 158, 807 Π 609)? Cf. comment. || 757. Ἀλησίου] Ἀλ(ε)ισίου Ar. Ω. Cf. Β 617. || 762. ἔα ... ἔα § 302] ἔον ... ἔην (ἔον L). || 763. τῆσ] ϝῆσ Bentley (ut Ρ 25). Cf. comment. — ϝ' ὀΐω § 292*] μιν οἴω Ω, ἦ μιν ὀΐω Nauck.

751. εὐρὺ κρείων] *Agamemnonis* hoc epitheton Neptuno nunc datum id fere valet quod γαιήϝοχοσ (Ι 183 al.).

752. πολέμοι'(ο)] § 59.

754. σπιδέοσ] adi. aliunde ignotum quid significavit? Nisi vitium subest (cf. nota crit.), nominativus videtur fuisse σπιδύσ, nam terminum -ήσ nisi *compositis* adiectivis vix tribuit dictio epica (cf. § 73 et Ω 354).

756 sq. „Per totam Elidem usque ad septentrionalem Peloponnesi oram ipsumque mare tetendimus victores". — *Buprasium* fuit regni Eleorum caput, regis sedes (cf. Ψ 631). *Alesii* collem quem dicat poeta nescimus (cf. Β 617), nam parum convenit civitas *Alesiensium*, quae in Elidis parte *meridionali* postea certe sedem habuit.

759. *Ibi ultimum virum ex iis quos necavi in planitie reliqui proiectum.* Non cunctorum qui contra ipsum pugnaverant dicit ultimum, sed eorum qui ipsius manu ceciderunt.

761. Sic de Hectore Achilles: *en mortuus iacet ille* ὧι Τρῶεσ κατὰ ϝάστυ θεῶι ὣσ ηὐχετάοντο, Χ 394. Praeterea cf. Η 298.

— ηὐχετάοντο] § 191.

762. εἴ ποτ' ἔα γε] cf. Γ 180.

763. *Achillis vero illa virtus eiusmodi est ut ipsi tantum prosit*: οὕτωσ ἐσθλόσ ἐστιν ὥστε μηδένα ὀνῆσαι. Cf. vs. 665 et Π 31. Magnam emphasin habet demonstrativum τῆσ contemtim nunc dictum.

764. μετακλαύσεσθαι] *postmodo ploraturum esse*, sero sapientem, quoniam ῥεχθὲν νήπιοσ ἔγνω. Cf. Ρ 32 Υ 198 Hes. Op. 218 Soph. Ant. 1353 et Ι 250. Comp. †.

765—790. Cf. Ι 252—259 et Σ 325.

ἤματι τῶι, ὅτε σ' ἐκ Φθίησ Ἀγαμέμνον' ἔπεμπε, 766 = Ι 253
νῶϊ δέ τ' ἔνδον ἐόντε, ἐγὼ καὶ δῖοσ Ὀδυσσεύσ,
πάντα μάλ' ἐν μεγάροισ' ἠκούομεν ὡσ ἐπέτελλε.
Πηλῆοσ δ' ἱκόμεσθα δόμουσ εὖ ναιετάοντασ, 769ᵇ = Ζ 370
λαὸν ἀγείροντεσ κατ' Ἀχαιίδα πολυβότειραν.
ἔνθα δ' ἔπειθ' ἥρωα Μενοίτιον ηὕρομεν ἔνδον
ἠδὲ σέ, πὰρ δ' Ἀχιλῆα. γέρων δ' ἱππηλάτα Πηλεὺσ
πίονα μηρί' ἔκαιε βοὸσ Διὶ τερπικεραύνωι
αὐλῆσ ἐν χόρτωι· ἔχε δὲ χρύσειον ἄλεισον, 774ᵃ cf. Ω 640 774ᵇ cf. γ 50, 53
σπένδων αἴθοπα ϝοῖνον ἐπ' αἰθομένοισ' ἱεροῖσι. 775ᵇ=μ362 [ο85
σφῶϊ μὲν ἀμφὶ βοὸσ ἕπετον κρέα, νῶϊ δ' ἔπειτα
'στῆμεν ἐνὶ προθύροισι· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύσ, 777 cf. π 12 777ᵇ = Ι 193
εἰσ δ' ἄγε χειρὸσ ἑλών, κατὰ δ' ἑδριάεσθαι ἄνωγε 778 = 646
ξείνιά τ' εὖ παρέθηκεν, ἅ τε ξείνοισ θέμισ ἐστί. 779ᵇ cf. ι 268
αὐτὰρ ἐπεὶ 'τάρπημεν ἐδητύοσ ἠδὲ ποτῆτοσ, 780 cf. ε 201
ἦρχον ἐγὼ μύθοιο, κελεύων ὔμ' ἅμ' ἕπεσθαι·
σφῶι δὲ μάλ' ἠθέλετον, τὼ δ' ἄμφω πόλλ' ἐπέτελλον.

767—785. Aristoph. Ar. —— || 767. *δέ τ'* T] *δὲ* Ω, *γὰρ* Nauck. — *ἐόντε*] *-ντεσ* Ω. || 770. *πολυβότειραν*] *καλλιγύναικα* T. || 773. *μηρί' ἔκαιε* L] *μηρία καῖε* Ar., *μηρί' ἔκηε* Ω. || 779. *ξείνοισ*] cf. ξ 60; recte haberet **παρέθηχ' ἃ ξείνοισιν* vel *παρέθηχ' ἅ τε ξείνων* (ut ι 268). || 782. *σφῶι δὲ μάλ'(α)*] **σφῶϊ μάλ'*? Brandreth *σφῶϊ μὲν*. Cf. § 92. — *ἠθέλετον*] *-την* Zen. (cf. § 115).

---

770. πολυβότειραν] § 21.

771. Patroclus cur apud Peleum inde a pueritia degerit narratur Ψ 85—90; cf. Σ 325. Hunc visit tunc Menoetius pater Opuntem ipse habitans.

774. αὐλῆσ ἐν χόρτωι] *in aulae suae septo* (item pluralis Ω 640), μέσωι ἕρκεϊ αὐλῆσ sive *in ipsa aula,* ubi Iovis ἑρκείου ara erat; cf. Π 231 Ω 306 χ 334—336, 379. Etiam postea ea ara in aula esse solebat (cf. Soph. Ant. 1301 Plat. Rep. 328 c Herodot. VI 68 Pausan. II 24 § 5 VIII 46 § 2 al.), nec non reperta est in ruderibus regiarum antiquissimarum, quae Tirynthe et Athenis sunt effossae. Nempe primitus omnis deorum cultus sub divo fuit (cf. A 39). Cum voce χόρτωι cf. *hortus* vox in leg. XII tab. ita adhibita (Cic. Off. III § 58) et nostrum *tuin.* Etiam Veneris „ἐν κήποισ" cultus qui Athenis fiebat huc facit, nec non hinc interpretanda est locutio ἐν Διὸσ αὐλῆι δ 74 (qui locus cf.). Praeterea cf. quae de Ulixis thalamo sunt observata ad ψ 190—195.

775. ἐπ'(ί)] *simul cum* (non *in*). Dum comburitur ea pars victimarum quae dis debetur, interim rex more solito vinum libavit in humum.

776. ἕπετον] § 115.

777. προθύροισι] cf. Ο 124.

778. ἑδριάεσθαι] § 191.

779. Cf. Ι 222 sq.

781. ὔμ'(ι)] § 92.

Πηλεὺς μὲν ϝῶι παιδὶ γέρων ἐπέτελλ' Ἀχιλῆϊ
αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων· 784 = Z 208
σοὶ δ' αὖθ' ὧδ' ἐπέτελλε Μενοίτιος, Ἄκτορος υἱός·
‚τέκνον ἐμόν, γενεῆι μὲν ὑπέρτερός ἐστιν Ἀχιλλεύς, 786ᵃ cf. I 254
πρεσβύτερος δὲ σύ ἐσσι· βίηι δ' ὅ γε πολλὸν ἀμείνων.
ἀλλ' εὖ ϝοι φάσθαι πυκινὸν ϝέπος ἠδ' ὑποθέσθαι
καί ϝοι σημαίνειν· ὃ δὲ πείσεται εἰς ἀγαθόν περ.‘ 789ᵇ cf. I 102ᵃ
ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεαι. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν 790 = I 259
ταῦτ' εἴποις Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι, αἴ κε πίθηται·
τίς ϝοῖδ' εἴ κέν ϝοι σὺν δαίμονι θυμὸν ὀρίνηις 792 cf. O 403
παρϝειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου. 793 = O 404
εἰ δέ τινα φρεσὶ ϝῆισι θεοπροπίην ἀλεείνει [sqq.
794-799 cf. Π 36

791. εἴποις] neglecto ϝ, Bentley ϝείποις ταῦτ', vHerwerden παρϝείποις Ἀχιλῆα δαΐφρονα (cf. vs. 793). — In pap. Gen. versus finis est σον, Nicole [εἰπὼν . . . δεῦρο κάλεσ]σον. || 792. τίς Bentley] τίς δ'. — ὀρίνηις Hermann] -ναις; cf. O 403 Π 861; optativi sunt μ 113 sq. ξ 120. || 794 sq. Zen. —

784. Breviter nunc indicantur quae ut pater filio mandaret res tulit; ipsa verba quibus Peleus est usus ab Ulixe relata sunt I 254—258.

786 sq. *Gente nobilior est Achilles, tu vero maior natu.* Verba haec simplicia multos inter veteres mire torserunt; quorum alii (in his Archilochus) ὑπέρτερον intellegebant *iuniorem*, rem tenentes quidem, sed ipsa nomina pessime interpretati, alii *maiorem natu* (in his tragici), lingua quidem haud invita (cf. I 58), at ipsa Iliade invita tota, in versu autem sequenti πρεσβύτερον *virum graviorem* sive *maioris auctoritatis atque prudentiae* (cf. Γ 215 Δ 59 et Sophoclis dictum apud Plut. Nic. 533 *b*). Recte vero Plato ore Phaedri recentiores eos poetas, qui Achillem Homericum Patroclo seniorem sibi finxerunt, φλυαρεῖν dixit (Conv. 180).

788 sq. Artem bellicam et facundiam Phoenix senex iuvenem imperitum docturus erat (cf. I 442 sq.), consilia autem prudentia etiam amicus senior Patroclus ei erat daturus.

789. εἰς ἀγαθόν] cf. I 102.

792. τίς ϝοῖδ' εἰ . . .] Item nos *wie weet of* (sed addita dein negatione) = *forsitan*; cf. Π 860 sq.

— σὺν δαίμονι] item O 403, ut σὺν θεῶι I 49, similia. Opp. πρὸς δαίμονα P 98, 104.

794 sq. *Si quod autem Iovis vaticinium vitat a matre secum communicatum.* Structura paratactica. Respicit Nestor verba quae Achilles legatis respondit I 410—415. Nam et illinc et hinc alienum est promissum, quod Thetidi nuper dedit Iuppiter. Id neque Nestori neque Patroclo cognitum esse potuit, et ne ipse quidem Achilles id cognitum habuit. Qui Π 50 sq. negat matrem sibi quicquam Iovis verbis mandasse, et iure suo negat, neque enim Thetidem post colloquium cum Iove habitum ad Achillem reversam fecit poeta neque Achillem ab ipso Iove desidere iussum. Itaque *suspicantis* tantum, non rem veram sibique cognitam respicientis illic

καί τινά ϝοι πὰρ Ζηνὸσ ἐπέφραδε πότνια μήτηρ, — 795 cf. Π 51
ἀλλὰ σέ περ προέτω, ἅμα δ' ἄλλοσ λαὸσ ἑπέσθω
Μυρμιδόνων, αἴ κέν τι φάοσ Δαναοῖσι γένηαι. — 797^b = Θ 282
καί τοι τεύχεα καλὰ δότω πόλεμόνδε φέρεσθαι,
αἴ κέ σε τῶι ϝίσκοντεσ ἀπόσχωνται πολέμοιο — 799 cf. Π 41 Σ 199; 799^b sq.^{a} cf. Ξ 78 sq.
Τρῶεσ, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἷεσ Ἀχαιῶν — 800 sq. = Σ 200 sq.; 800-802 = Π 52 sqq. [45, 376
τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσισ πολέμοιο.
ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτεσ κεκμηότασ ἄνδρασ ἀϋτῆι
ὤσαισθε προτὶ ϝάστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων." — 803 cf. Ξ 146 Π; 803^a cf. Π 655
ὣσ 'φάτο, τῶι δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε, — 804 = Δ 208
'βῆ δὲ θέειν παρὰ νῆασ ἐπ' Αἰακίδην Ἀχιλῆα. — 805^a cf. Ξ 354 ξ 501
ἀλλ' ὅτε δὴ κατὰ νῆασ 'Οδυσσῆοσ θείοιο
ἷξε θέων Πάτροκλοσ, ἵνα σφ' ἀγορή τε θέμισ τε
ἦεν, τῆι δὴ καί σφι θεῶν ἐτετεύχατο βωμοί,
ἔνθα ϝοι Εὐρύπυλοσ βεβλημένοσ ἀντεβόλησε,
διογενὴσ 'Εὐαιμονίδησ, κατὰ μηρὸν ὀϊστῶι,
σκάζων ἐκ πολέμου, κατὰ δὲ νότιοσ 'ρέε ϝιδρὼσ — 811^b = Ψ 715
ὤμων καὶ κεφαλῆσ, ἀπὸ δ' ἕλκεοσ ἀργαλέοιο — 812^b sq. cf. Π 528 sq.

---

795. In pap. Gen. sequuntur duo versus: [*ἀργυρόπεζα Θέτισ, θυγάτηρ ἁλίοι*]*ο γέροντοσ*, | [*αὐτὸσ μὲν νηῶν μενέτω ἐν ἀγ*]*ῶνι θοάων* (suppl. Nicole coll. Α 538, 556 al. et Π 239 Δ 421). || 796. *ἄλλοσ λαὸσ ἑπέσθω*] pap. Gen. [*ἄλλον*] *λαὸν ἀνώχθω* (ut vs. 189). || 797. *αἴ κεν*] *ἤ που* l. a. in A. Eadem est l. a. Π 39, et sic omnes codices α 94 (= β 360 γ 83). Cf. Θ 282 et § 326. || 798. Pap. Gen. [*καὶ δότω ὤμοιιν τὰ ἃ τεύχεα θ*]*ωρηχθῆναι* (suppl. Nicole coll. Π 40). || 799. (*ϝ*)*ίσκοντεσ* Zen. Ω] *εἴσκοντεσ* Ar., item Π 41 δ 279. Cf. § 242. || 801. *ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσισ*] *ὀλίγην γε ἀνάπνευσιν* vHerwerden (item Π 43). || 802 sq. Ar. —— || 804. In pap. Gen. sequitur versus: [*τεῖρε γὰρ αἰνὸν ἄχοσ κραδίην ἀ*]*κάχησε δὲ θυμόν* (suppl. Nicole coll. Π 52). || 805. In pap. Gen. sequitur versus, cuius non nisi paucissimae et parum certae litterae supersunt. || 807. In pap. Gen. sequitur versus: [*καὶ κλίσιαι προπάροιθε νεῶν ὀρθ*]*οκραιράων* (suppl. Nicole, versus 808 initium fuisse *ἦσαν* arbitratus). || 811. *κατὰ*] *ἀπὸ* pap. Gen.

---

sunt verba Patrocli et nostro loco Nestoris: *vel si Iovis aliquod consilium tibi* (*Achilli*) *prodidit mater.*

796—800. Cf. Π 38—45.

797. φάοσ] § 71.

801. ὀλίγη — πολέμοιο] *brevis est belli requies*, i. e.: *ad reficiendos milites fessos et anhelos breve tempus sufficit.* Redit locutio locis par.; similis brevitas est Ε 178; cf. etiam Ν 237.

806—808. *Cum ad mediam castrorum partem pervenisset.* Illuc conveniebatur ad concionandum et ad ius dicendum; ibi sacra et ceteris dis et Iovi fiebant. Cf. Θ 221 sq. et 249 sq. — Cultorum haec sunt hominum: *Cyclopibus* vero οὔτ' ἀγοραὶ βουληφόροι οὔτε θέμιστεσ, οὔτε θεῶν ἀλέγουσι (cf. ι 112 et 275 sq.).

808. ἦεν] § 302.

809—813. Cf. vs. 583—585. Graviter quidem vulneratus est Eurypylus, non tamen ita ut animi defectum pateretur.

αἷμα μέλαν ᾽κελάρυζε· νόοσ γε μὲν ἔμπεδοσ ἦεν.
τὸν δὲ ϝιδὼν ᾤκτιρε Μενοιτίου ἄλκιμοσ υἱόσ, 814ᵃ = Π 5 Ψ 534
καί ϝ᾽ ὀλοφυρόμενοσ ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ἆ δϝειλοὶ Δαναῶν ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ, 816ᵇ = λ 526
ὣσ ἄρ᾽ ἐμέλλετε τῆλε φίλων καὶ πατρίδοσ αἴησ 817ᵇ = Π 539 σ 145 τ 301 ω 290
ἀσέμεν᾽ ἐν Τροίηι ταχέασ κύνασ ἀργέτι δημῶι;
ἀλλ᾽ ἄγε μοι τόδε ϝειπέ, διοτρεφὲσ Εὐρύπυλ᾽ ἥρωσ,
ἤ ῥ᾽ ἔτι που σχήσουσι πελώριον Ἕκτορ᾽ Ἀχαιοί,
ἦ ἤδη φθίσονται ὑπ᾽ αὐτοῦ δουρὶ δαμέντεσ.“
τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Εὐρύπυλοσ πεπνυμένοσ ἀντίον ηὔδα· 822 cf. Γ 203
„οὐκέτι, διογενὲσ Πατρόκλεεσ, ἄλκαρ Ἀχαιῶν
ἔσσεται, ἀλλ᾽ ἐν νηυσὶ μελαίνηισιν πεσέονται. 824 cf. Ι 235
οἳ μὲν γὰρ δὴ πάντεσ, ὅσοι πάροσ ἦσαν ἄριστοι, 825 sq. = Π 23 sq. 825ᵇ cf. ϑ 36
ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε 826 = 659
χερσὶν ὕπο Τρώων· τῶν δὲ σθένοσ ὄρνυται αἰεί. 827ᵃ = Σ 11
ἀλλ᾽ ἐμὲ μὲν σὺ σάωσον ἄγων ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
μηροῦ δ᾽ ἔκταμ᾽ ὀϊστόν, ἀπ᾽ αὐτοῦ δ᾽ αἷμα κελαινὸν 829ᵇ sq.ᵃ cf. 845 sq.
νίζ᾽ ὕδατι λιαρῶι, ἐπὶ δ᾽ ἤπια φάρμακα πάσσε
ἐσθλά, τά σε προτί φασιν Ἀχιλλῆοσ δεδαέσθαι,
ὃν Χίρων ἐδίδαξε, δικαιότατοσ Κενταύρων.

---

814. *ᾤκτιρε*] *-τειρ-* *Ω*, item *Π* 5 *Ψ* 534, 548 *Ω* 516 h. Cer. 137. Cf. CIA. 463² (Meisterhans Gr. d. a. Inschr.² p. 142). — *ἄλκιμοσ*] *ἀγλαὸσ* pap. Gen. || 815. Pap. Gen. *ἔν τ᾽ ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔποσ τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν* (= *Ζ* 253 al.). — *ϝ᾽* Brandreth] *ῥ᾽*. Cf. *Ε* 871. || 822. *πεπνυμένοσ* pap. Gen. C T] *βεβλημένοσ* A D. || 827. *τῶν δὲ σθένοσ ὄρνυται αἰεί*] *τοῦ δὲ σθένοσ ἀὲν ὄρωρε* pap. Gen. additis versibus tribus: *Ἕκτοροσ, ὅσ τάχα νῆασ ἐνιπλήσει* (*-εισῃ* pap.) *πυρὶ κηλέωι,* | *δηιώσασ Δαναοὺσ παρὰ θῖν᾽ ἁλόσ. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺσ* | *ἐσθλὸσ ἐὼν Δαναῶν οὐ κήδεται οὐδ᾽ ἐλεαίρει.* Cf. nota crit. ad *Θ* 202. — *αἰεί*] *αἰέν* (*αεν* pap. Gen.) *Ω* (cf. *Α* 520). || 828. *νῆα μέλαιναν*] *νῆασ Ἀχαιῶν* D. || 830. *πάσσε*] *πάσσων* pap. Gen. || 831. *δεδαέσθαι*] *-ασθαι* Zen., *-άχθαι* *Ω*. Cf. *π* 316 § 191, 203.

---

817. ὣσ ἄρ᾽ ἐμέλλετε . . .;] *sicine in fatis erat . . .?* Cf. οὕτω δή Β 158 al.

818. ἀσέμεν᾽(αι)] § 125.

— ἀργέτι] § 18.

821. ὑπ᾽ αὐτοῦ δουρὶ] *sub ipsius hasta*; cf. Γ 436.

823. Πατρόκλεεσ] § 73.

824. ἐν — πεσέονται] *sed victi in castra se conicient.* Cf. Ι 234 sq.

832. Cf. Ι 485—495 et de Chirone medicinae perito Δ 219.

— δικαιότατοσ] *cultissimus*, item Ν 6; cf. adv. δικαίωσ ξ 90. Opponitur *ferus*, ὑβριστήσ. Cf. Herodot. II 160 vel ἵπποσ ἄδικοσ Xen. Cyr. II 2 § 27 de Re Eq. 3 § 5 al. vel δίκαιον = *id quod rerum naturae consentaneum est* Ar. Nub. 1292 al. — Ceteri Centauri, ut Cyclopes (ι 175, 215), *morum* sive δίκησ erant expertes; cf. φ 295—304. Aptus autem qui cum Chirone conferatur fortasse est *Telemus* vates inter Cyclopes feros vivens (cf. ι 509 sq.).

ἰητροὶ μὲν γὰρ Ποδαλείριοσ ἠδὲ Μαχάων,
τὸν μὲν ἐνὶ κλισίηισιν ὀΐομαι ἕλκοσ ἔχοντα,
χρηΐζοντα καὶ αὐτὸν ἀμύμονοσ ἰητῆροσ,
κεῖσθαι· ὃ δ' ἐν πεδίωι Τρώων μένει ὀξὺν Ἄρηα."
τὸν δ' αὖτε προσέϝειπε Μενοιτίου ἄλκιμοσ υἱόσ·
„πῶσ τ' ἄρ' ἔηι τάδε ϝέργα; τί ῥέξομεν, Εὐρύπυλ' ἥρωσ;
ἔρχομαι, ὄφρ' Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι μῦθον ἐνίσπω,
ὃν Νέστωρ ἐπέτελλε, γερήνιοσ οὖροσ Ἀχαιῶν. 840 cf. Θ 80
ἀλλ' οὐδ' ὣσ περ σεῖο μεθήσω τειρομένοιο."
ἦ, καὶ ὑπὸ στέρνοιο λαβὼν ἄγε ποιμένα λαῶν
εἰσ κλισίην· θεράπων δὲ ϝιδὼν ὑπέχευε βοείασ.
ἔνθα μιν ἐκτανύσασ ἐκ μηροῦ 'τάμνε μαχαίρηι
ὀξὺ βέλοσ περιπευκέσ, ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαινὸν 845ᵇ sq.ᵃ cf. 829 sq.
'νίζ' ὕδατι λιαρῶι, ἐπὶ δὲ ῥίζαν 'βάλε πικρὴν
χερσὶ διατρίψασ, ὀδυνήφατον, ἥ ϝοι ἁπάσασ
ἔσχ' ὀδύνασ· τὸ μὲν ἕλκοσ ἐτέρσετο, 'παύσατο δ' αἷμα. 848ᵇ = 267

τειχομαχία.

M ὣσ ὃ μὲν ἐν κλισίηισι Μενοιτίου ἄλκιμοσ υἱὸσ
ἰάετ' Εὐρύπυλον βεβλημένον· οἳ δ' ἐμάχοντο
Ἀργεῖοι καὶ Τρῶεσ ὁμιλαδόν. οὐδ' ἄρ' ἔμελλε
τάφροσ ἔτι σχήσειν Δαναῶν καὶ τεῖχοσ ὕπερθε
εὐρύ, τὸ 'ποιήσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον 5ᵇ sq. = Η 449 sq.

ϝ 835 sq. In pap. Gen. est spatium sex versuum capax, videntur igitur quatuor versus aliunde ignoti accessisse. || 838. ἔηι Duentzer] ἔοι Ω, ἔην Zen. — In pap. Gen. accessisse versum aliunde ignotum testatur spatium. || 841. σεῖο μεθήσω] Zen. (σεῖ') ἀμελήσω (cf. Ν 419 al.). || 848. ἔσχ'(ε)] ἴσχ' pap. Gen.

833—836. De horum verborum structura cf. Γ 211; ita variata est structura ut pro: ὃ μὲν κεῖται, ὡσ ὀΐομαι diceretur: τὸν μὲν κεῖσθαι ὀΐομαι·

834. *Machaon* quoque a Paride vulneratus est vs. 506 sqq.

840. γερήνιοσ] cf. Β 336.

— οὖροσ] cf. Ψ 112.

841. μεθήσω] *missum faciam, neglegam*. Insoliti quid est personae genitivus additus: *tui* = *curae tui*.

844. Unci enim cuspidis in Eurypyli femur penetraverant, itaque retrahi sagitta non potuit. Cf. vs. 583 et Δ 151, 213.

— μαχαίρηι] cf. Γ 271.

845. περιπευκέσ] cf. Α 51.

847. ὀδυνήφατον] cf. Ε 401.

1 sq. Ad Patroclum poeta redibit Ο 390.

2. ἰάετ'(ο)] § 191.

4—8. Cf. Η 337—343. Vs. 4 σχήσειν significat *perdurare, intactum manere*, ut Π 340 al.

ἤλασαν· οὐδὲ θεοῖσι ’δόσαν κλειτὰσ ἑκατόμβασ,
ὄφρα σφιν νῆάσ τε θοὰσ καὶ ληΐδα πολλὴν
ἐντὸσ ἔχον ῥύοιτο, θεῶν δ’ ἀϝέκητι ’τέτυκτο
ἀθανάτων. τὸ καὶ οὔ τι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν.
ὄφρα μὲν Ἕκτωρ ζωιὸσ ἔεν καὶ ἐμήνι’ Ἀχιλλεὺσ
καὶ Πριάμοιο ϝάνακτοσ ἀπόρθητοσ πόλισ ἔπλε,
τόφρα δὲ καὶ μέγα τεῖχοσ Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν·
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μὲν Τρώων ’θάνον ὅσσοι ἄριστοι,
14 *πολλοὶ δ’ Ἀργεΐων οἳ μεν ’δάμεν, οἳ δ’ ἐλίποντο,* 14 cf. *δ* 495
16 *Ἀργέϊοι δ’ ἐν νηυσὶ φίλην εἰσ πατρίδ’ ἔβησαν,*
δὴ τότ’ ἐμητιάοντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων

---

15 *’πέρθετο δὲ Πριάμοιο πόλισ δεκάτωι ἐνιαυτῶι,*

---

11. *ἔπλε*] sic Zen. Ar., *ἔπλευ* D G, *ἦεν* L; videntur permixtae esse lectiones *-τοσ πόλισ ἦεν* et **-τον ’πλέτο ϝάστυ*. Cf. § 275. || 15. *Seclusimus (cf. *B* 134 sq.). Imperfectum hinc alienum (cf. *δ* 458); sine vitio dici potuit e. g.: *καὶ πόλισ εὐρυάγυια διεπράθετο Πριάμοιο.* || 17. *ἐμητιάοντο*] *δηριόωντο* Etym. M. s. v. *δῆρισ* (266, 40).

8—35. Rogantibus qui factum esset ut tanti munimenti nulla etiam in Troadis littore comparerent vestigia, ubi tumuli tamen priscorum heroum extarent complures (cf. Η 87—91), poeta respondet; „ὁ πλάσασ ποιητὴσ ἠφάνισεν", ut optime dixit Aristoteles apud Strab. 598. Invitis numinibus Achivi castra vallo muniverunt, non cunctis profecto invitis, sed iis solis qui Troiae favebant: Apolline, Marte, Iove Idaeo, Neptuno Iliaco vel potius Dardanio (cf. Υ 215—241), Minerva Iliaca, Venere. Quapropter opus illud terrenum deus *Idaeus* adiuvante *Apolline* deleturus est ut primum hostes eorumque numina numinibus Troianis potentiora regionem reliquerint. Cuiusmodi studium ne a *Neptuno* illo, quem Ilias exhibet a parte Achivorum stantem, aut a Iove Olympio aut ab Apolline Achivo alienum videretur, poeta, more suo diversa ita ut poterat inter se concilians et priscam fabulam carmini suo adaptans, irae causam his tribuit laesam ab Achivis religionem. At Neptunus ille, qui Troiae moenia struxerat (cf Η 452 sq.), ipsius igitur urbis fautor et ab Iove Idaeo vix diversus (cf. Υ 215—241), vallo Achivorum non poterat non infestus esse. Cf. Υ 132—135 et de urbis excidio passim in Iliade praedicto Χ 61.

9. τὸ] § 96.

10. ἔεν] § 302.

12. ἔμπεδον] Achivos eas partes operis, quas Troiani infregerunt (cf. Μ 399 Ξ 15, 55 Ο 361—366), hostibus pulsis quam primum restaurasse nihil obstat quominus sumamus. Immo ipsa res id tulit, quapropter poeta de ea tacuit. Et vel necesse est ita rem nobis informemus, ne ineptus videatur Iliadis finis; nam Priamus non per latam illam viam, quam Troianis stravit Apollo (Ο 361 sqq.), castra intravit Ω 446, sed porta reserata aditum ei fecit Mercurius. Ipsum igitur poetam rem ita sibi finxisse apparet.

17. ἐμητιάοντο] § 191.

τεῖχοσ ἀμαλδῦναι, ποταμῶν μένοσ εἰσαγαγόντεσ,
ὅσσοι ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἅλαδε προρέουσι,
Ῥῆσόσ θ' Ἑπτάπορόσ τε Κάρησόσ τε Ῥοδίοσ τε — 20-22ᵇ cf. Hes. Theog. 340-345
Γρήνικόσ τε καὶ Αἴσηποσ δῖόσ τε Σκάμανδροσ
καὶ Σιμόεισ, ὅθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλειαι
κάππεσον ἐν κονίηισι καὶ ἡμιθέων γένοσ ἀνδρῶν.
τῶν πάντων ὁμόσε στόματ' ἔτραπε Φοῖβοσ Ἀπόλλων,
ἐννῆμαρ δ' εἰσ τεῖχοσ ἵει ῥόον· ὗε δ' ἄρα Ζεὺσ — 25ᵇ = ξ 457
συννεχέσ, ὄφρα κε θᾶσσον ἁλίπλοα τείχεα θείη,
αὐτὸσ δ' ἐνοσίγαιοσ ἔχων χείρεσσι τρίαιναν
ἡγέετ', ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμείλια κύμασ' ἔπεμπε
φιτρῶν καὶ λάων, τὰ 'θέσαν μογέοντεσ Ἀχαιοί, — 29ᵃ = Φ 314

23. κονίησι] δίνησι Bentley. — ἡμιθέων γένοσ ἀνδρῶν] *ἠϊθέων γένοσ ἐσθλόν? Cf. Δ 474 Λ 60 (et ω 300?). Bentley ἰφθίμων μένε' ἀνδρῶν. || 25. ἐννῆμαρ] ἓν δ' ἦμαρ Callistratus, ἓν ἦμαρ δ' Crates Mallotes. || 26. συννεχέσ A] συνεχέσ Aristoph. Ar. Ω. Adv. redit ι 74, vHerwerden νωλεμὲσ (ut Ι 317 Ξ 58 al.). — ὄφρα κε] *ὄφρ' ἔτι? || 28. κύμασ' ἔπεμπε] χεῦε θύραζε Cornut. 23 (cf. Φ 237).

18. ἀμαλδῦναι] de hoc verbo cf. Η 463 et 337—343.

19—26. Cf. Ξ 434 et Υ 7—9. Fluminum, quae hoc loco commemorantur, omnium — excepto *Careso* — etiam Hes. Theog. 340 sqq. fit mentio, quem locum e nostro fluxisse statuit Ar.; aliunde non sunt cognita.

22 sq. Imitatur Verg. Aen. I 100 sq.: *ubi tot Simois correpta sub undis | scuta virum galeasque et fortia corpora volvit.*

22. Σιμόεισ] cf. Ε 773 sq.

— βοάγρια] *boum exuviae, scuta* (= βοεῖαι). Vox redit π 296, cf. ζωάγρια Σ 407 θ 462, ἀνδράγρια Ξ 509, μοιχάγρια θ 332 et verbum ἀγρέειν (= αἱρεῖν, *capere*), ἀγρετόσ (= αἱρετόσ) Α 526, al.

23. ἡμιθέων] vox corrupta (cf. not. crit.) non nisi h. XXXI 19 Hes. Oper. 160 redit.

24. ὁμόσ' ... ἔτραπε] *planitiem coniunctim inundare fecit.*

26. ἁλίπλοα] †. Undis solutum vallum dilapsum est in coenum, ut moenia Mantineae anno 385 (cf. Xen. Hell. V 2 § 45 sq.).

27 sq. Cf. Verg. Aen. II 610 sq.: *Neptunus muros magnoque emota tridenti | fundamenta quatit.*

27. ἐνοσίγαιοσ] § 21.

— ἔχων ... τρίαιναν] *tenens*, ut signum dignitatis, quo mox usurus est; δ 506 ε 292 vero ἑλών: *sumto tridente*, ut eo utatur. De *tridente* Neptuni ἐνοσίχθονοσ telo cf. Ξ 385 sq.

28. ἡγέετ'(ο)] § 191.

— θεμείλια] *lapides fundamentales*, turrium praesertim portas tuentium. Redit vox Ψ 255 h. Ap. 254, 294.

— κύμασ' ἔπεμπε] *cum fluctibus deduxit* = *fluctibus commisit*; cf. vs. 207 πνοιῆισι πέτεσθαι et qui ad Β 149 allati sunt dativi.

29. φιτρῶν καὶ λάων] genitivus materiae: dicuntur *stipites* et *lapides* qui *fundamenta* muri efficiebant. Cf. vs. 259.

λεῖα δ' ἐποίησεν παρ' ἀγάρροον Ἑλλήσποντον,
αὖτισ δ' ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισ' ἐκάλυψε, 31 cf. *H* 462
τεῖχοσ ἀμαλδύνασ· ποταμοὺσ δ' ἔτρεψε νέεσθαι
κὰρ ῥόον, ἧι περ πρόσθεν ἵεν καλλίρροον ὕδωρ.
ὣσ ἄρ' ἔμελλον ὄπισθε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
θησέμεναι. τότε δ' ἀμφὶ μάχη ἐνοπή τ' ἐδεδήει
τεῖχοσ ἐΰ δμητόν, 'κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων
βαλλόμεν', Ἀργεῖοι δὲ Διὸσ μάστιγι δαμέντεσ 37 cf. *N* 812
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῆισι ϝεϝελμένοι ἰσχανάοντο,
Ἕκτορα δεδϝιότεσ, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο· 39ᵇ = *Z* 97
αὐτὰρ ὅ γ', ὡσ τὸ πρόσθεν, ἐμάρνατο ϝῖσοσ ἀέλληι.
ὡσ δ' ὅτ' ἔναντα κύνεσσι καὶ ἀνδράσι θηρευτῆισι
κάπριοσ ἠὲ λέων στρέφεται σθένεϊ βλεμεαίνων, 42ᵇ cf. *Θ* 337
οἵ δέ τε πυργηδὸν σφέασ αὐτοὺσ ἀρτύναντεσ 43ᵇ = 86 *N* 152
ἀντίοι ἵστανται καὶ ἀκοντίζουσι θαμείασ 44ᵇ cf. *Ξ* 422
αἰχμὰσ ἐκ χειρῶν· — τοῦ δ' οὔ ποτε κυδάλιμον κῆρ
ταρβέει οὐδὲ φοβεῖται, ἀγηνορίη δέ μιν ἔκτα· 46ᵃ = *Φ* 575
ταρφέα τε στρέφεται στίχασ ἀνδρῶν πειρητίζων, 47ᵇ = *O* 615
ὅππηι τ' ἰθύσηι, τῆι ϝείκουσι στίχεσ ἀνδρῶν· —
ὣσ Ἕκτωρ ἀν' ὅμιλον ἰὼν ἐϝελίσσεθ', ἑταίρουσ
τάφρον ἐποτρύνων διαβαινέμεν'. οὐδέ τοι ἵπποι

---

30. *ἐποίησεν*] sic Ar., *-σαν* l. a. ant. || 33. *ἵεν*] *ἵη* A, *ἵει* (ut vs. 25) „*ἡ κοινή*" teste Herodiano. || 34. *ἄρ' ἔμελλον*] *ἤμελλον* Zen. (cf. § 132). || 38. *ϝεϝελμένοι*] *ἐεργμένοι* C H G. || 40. *πρόσθεν*] *πρῶτον* C (cf. *N* 502). — *ἐμάρνατο*] *ἐμαίνετο* Aristoph. || 41. *ἔναντα* Monro] *ἄν ἔν τε* *Ω*. Cf. § 122 et *Υ* 67. — *θηρευτῆισι*] *-ρητῆρσι* l. a. ant. (cf. *Λ* 325). || 44. *ἀντίοι*] *-ον* Ar. T (cf. *Z* 54). || 46. *ἀγηνορίη*] sic Ar., *-ηι* l. a. ant. || 48. *τῆι* Bentley] *τῆι τ'*. || 49. *ἐϝελίσσεθ'* (*ειλίσσεθ'*) Aelian. Nat. An. VI 6] *ἑλίσσεθ'* H, *ἐ(λ)λίσσεθ'* *Ω* (cf. *E* 491) et dubitanter Nicanor. Cf. *M* 467. — *ἑταίρουσ*] *-ρων* Gerhard, post hoc vocabulum virgulam scribens. || 50. *διαβαινέμεν'(αι)*] *-βήμεναι* T et Aelian. l. l. — **τοι*] *οἱ* *Ω*, Weil *τωι* (vel potius *τιν'*, cf. § 99).

---

30. λεῖα] mente suppleri potest πάντα vel eiusmodi quid: *plana fecit omnia* (totum locum quem obtinuerant castra Achivorum).

32. ἀμαλδύνασ] cf. H 463 et 337—343.

33. κὰρ ῥόον] *secundum suos alveos.* Cf. Φ 382.

36. δούρατα πύργων] *trabes turrium* (cf. B 135 al. et I 573, 588). E ligno igitur turres structae fuerunt; cf. H 337—343.

37. Διὸσ μάστιγι] cf. B 782.

38. ἰσχανάοντο] § 191.

41—48. Imitatus est Verg. Aen. IX 551—553.

42. σθένεϊ βλεμεαίνων] cf. Θ 337.

43. πυργηδὸν] cf. Δ 334 et de ipsa re infra vs. 105.

46. ταρβέει] § 14 et 191.

— ἀγηνορίη δέ μιν ἔκτα] cf. Z 407.

50. διαβαινέμεν'(αι)] § 125. De vi verbi cf. K 564.

'τόλμαον ὠκύποδεσ, μάλα δ' ἐχρεμέτιζον ἐπ' ἄκρωι
χείλε' ἐφεσταότεσ· ἀπὸ γὰρ 'δεδϝίσσετο τάφροσ
εὐρεῖ', οὔτ' ἄρ' ὑπερθορέμεν σχεδὸν οὔτε περῆσαι
ῥηΐδίη. κρημνοὶ γὰρ ἐπηρεφέεσ περὶ πᾶσαν
ἕστασαν ἀμφοτέρωθεν, ὕπερθεν δὲ σκολόπεσσι
ὀξέσιν ἠρήρει, τοὺσ ἵστασαν υἷεσ Ἀχαιῶν
πυκνοὺσ καὶ μεγάλουσ, δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρήν. 57ᵇ = *O* 533
ἔνθ' οὔ κεν ῥεῖ' ἵπποσ ἐΰτροχον ἅρμα τιταίνων 58ᵇ cf. *B* 390
εἰσβαίη, πεζοὶ δὲ 'μενοίναον, εἰ τελέουσι.
δὴ τότε Πολυδάμασ θρασὺν Ἕκτορα 'ϝεῖπε παραστάσ· 60 = 210 cf. *N* 725
„Ἕκτορ τ' ἠδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ ἠδ' ἐπικούρων, 61 = *P* 335
ἀφραδέωσ διὰ τάφρον ἐλαύνομεν ὠκέασ ἵππουσ·
ἡ δὲ μάλ' ἀργαλέη περάειν, σκόλοπεσ γὰρ ἐν αὐτῆι
ὀξέεσ ἑστᾶσι, ποτὶ δ' αὐτοὺσ τεῖχοσ Ἀχαιῶν.
ἔνθ' οὔ πωσ ἔστιν καταβήμεναι οὐδὲ μάχεσθαι
ἱππεῦσι· στεῖνοσ γάρ, ὅθι τρώσεσθαι ὀΐω.
εἰ μὲν γὰρ τοὺσ πάγχυ κακὰ φρονέων ἀλαπάζει

---

52. *χείλε' ἐφεσταότεσ*] *χείλεϊ ἑσταότεσ* L. || 54. *περὶ*] *διὰ* Aristoph. || 56. *ἵστασαν* Knight] *ἕστασαν* Ar. *Ω*. Cf. *B* 525 al. et comment. || 58. *κεν ῥεῖ'(α)* Bentley] *κεν ῥέα Ω*, *ῥεῖά κεν* Brandreth. || 59. *εἰσβαίη*] *καββαίη* Zen. Aristoph. — *'μενοίναον* § 191] *-νεον*. — *τελέουσι*] *-οιεν* Platt. || 62. *διὰ*] *περὶ* l. a. in A, *ἐπὶ* Hartman. — *ἐλαύνομεν ὠκέασ*] *-νετε μώνυχασ* l. a. apud Eust. || 63. *ἐν αὐτῆι*] *ἀν' αὐτὴν* C, *ἐπ' αὐτῆι* vHerwerden. || 64. *π(ρ)οτὶ* A D] *περὶ* C. Cf. *H* 337 et 436. — *αὐτοὺσ*] *-τὴν* Platt (coll. *H* 436, 440). || 66. *ἱππεῦσι*] *ἱππῆασ* Zen. Aristoph. || 67. *τοὺσ* Aristoph.] *δὴ Ω*.

---

51. 'τόλμαον] § 191.

53—56. *Neque facilis profecto ad superandum vel ad transsiliendum apparebat fossa cominus intuentibus; saxa enim prominebant per utramque oram extremam collocata,* — quae si quis conscenderet, fieri vix poterat quin cum ipsis saxis in fossae fundum praecipitaretur, — *et munita erat* (ora interior) *serie continua vallorum praeacutorum supra saxa eminentium.* — Imperfecto ἵστασαν indicatur opus permanens; cf. ἐτίθει Ξ 179, ἐποίει ψ 178 (ubi plura in comment. sunt collata).

57. δηΐων] § 17.

58 sq. οὐ ῥεῖά κεν . . . εἰσβαίη] *non facile . . . in fossam descendat.* Singularis ἵπποσ ut X 22 al. — Poeta de re praeterita loquitur ut de praesenti; cf. Δ 223. Utitur autem λιτότητοσ figura; non enim *difficilem* tantum curribus fossam fuisse significat, sed aditum *nullum* iis dedisse. Fieri omnino non potuit ut currus eam superarent, sed via ad portam ducenti necessario erat utendum.

60. Πολυδάμασ] § 21.

— Ἕκτορα] cf. E 170.

62. *Stulti sumus, qui per fossam bigas agere velimus* (vel: *conemur*). De verbo διελαύνειν cf. K 564.

63. περάειν] § 191.

65. καταβήμεναι] *in fossam descendere* (cf. vs. 59).

67—74. In brevius contracta oratio:

Ζεὺσ ὑψιβρεμέτησ, Τρώεσσι δὲ ϝίετ' ἀρήγειν,
ἦ κεν ἐγὼ γ' ἐθέλοιμι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι,
νωνύμνουσ ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεοσ ἐνθάδ' Ἀχαιούσ· 70 = *N* 227 *Ξ* 70
εἰ δέ χ' ὑποστρέψωσι, παλίωξισ δὲ γένηται
ἐκ νηῶν καὶ τάφρωι ἐνιπλήξωμεν ὀρυκτῆι, 72 cf. *O* 344
οὐκέτ' ἔπειτ' οἴω οὐδ' ἄγγελον ἀπονέεσθαι
ἄψορρον προτὶ ϝάστυ ϝελιχθέντων ὑπ' Ἀχαιῶν. 74ᵃ = *Π* 376
ἀλλ' ἄγεθ', ὥσ κεν ἐγὼ ϝείπω, πειθώμεθα πάντεσ. 75 = *B* 139
ἵππουσ μὲν θεράποντεσ ἐρυκόντων ἐπὶ τάφρωι,
αὐτοὶ δὲ πρυλέεσ σὺν τεύχεσι θωρηχθέντεσ 77 = *Λ* 49
Ἕκτορι πάντεσ ἑπώμεθ' ἀϝολλέεσ· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
οὐ μενέουσ', εἰ δή σφιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται." 79ᵇ = *H* 402
ὥσ 'φάτο Πολυδάμασ, 'ϝάδε δ' Ἕκτορι μῦθοσ ἀμύμων, 80 sq. = *N* 748 sq.
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε. 81 = *Γ* 29
οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶεσ ἐφ' ἵππων ἠγερέθοντο,
ἀλλ' ἀπὸ πάντεσ ὄρουσαν, ἐπεὶ 'ϝίδον Ἕκτορα δῖον.
ἡνιόχωι μὲν ἔπειτα ἑϝῶι ἐπέτελλε ϝέκαστοσ 84 sq. = *Λ* 47 sq.
ἵππουσ εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρωι·
οἳ δὲ διαστάντεσ, σφέασ αὐτοὺσ ἀρτύναντεσ, 86ᵇ = 43
πένταχα κοσμηθέντεσ ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕποντο.
οἳ μὲν ἅμ' Ἕκτορ' ἴσαν καὶ ἀμύμονι Πολυδάμαντι,
οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, 'μέμασαν δὲ μάλιστα 89 = 197

68. *ϝίετ'(αι)* (*ἵετ'*) Ar.] *βούλετ' Ω.* ‖ 75. *ἄγεθ' ὥσ*] *ἄγε τὼσ* Zen. ‖ 79. *πείρατ'*] *πεῖραρ* Zen. Aristoph. (cf. *ε* 289). ‖ 80. *ἀμύμων* Barnes] *ἀπήμων Ω* (item *N* 748). Cf. v. l. *ϑ* 566 *μ* 167 *ν* 174 et *K* 19 al. ‖ 85. *αὖθ'(ι)*] *αὖτ'(ε)* T H. ‖ 86 sq. *ἀρτύναντεσ . . . ἕποντο*] sic Ar., *-ντο . . . ἕκαστοι* L (cf. *Γ* 1), *ἕκαστοσ* l. a. ant.

si Iuppiter Achivos nunc prorsus vult perdere, <optimum sane id erit, nam> *vel statim id fieri velim equidem. Sed* <minime hoc certum, itaque cautione nobis opus est; nam> *si* <fossam transgrediamur, dein autem> *ab iis repellamur, omnes inter fossam et moenia peribimus.*

69 et 75. κεν] § 326.

— τοῦτο] *id quod vos conamini assequi.*

71. ὑποστρέψωσι] *in nos se convertant* (ut Λ 446).

72. ἐνιπλήξωμεν] intrans.: *impingamus, irruamus.* Item O 344 χ 469.

73. ἀπονέεσθαι] § 21.

74. ϝελιχθέντων ὑπ' Ἀχαιῶν] *propter Achivorum in eos conversorum impetum.*

77. πρυλέεσ] *pedites,* praedicative dictum; cf. Λ 49 et Ε 743 sq.

79. ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται] cf. N 359.

80. Πολυδάμασ] § 21.

83. ἐπεὶ 'ϝίδον Ἕκτορα] mente suppl. ἀπόρμενον, *cum viderent ipsum ducem curru relicto peditem iam procedere.*

86. Cf. vs. 105.

87. πένταχα] adv. †, cf. Π 171 sqq.

88. Πολυδάμαντι] § 21.

τεῖχοσ ῥηξάμενοι κοίλησ' ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι,
καί σφιν Κεβριόνησ τρίτοσ εἵπετο· πὰρ δ' ἄρ' ὄχεσφι
ἄλλον Κεβριόναο χερείονα κάλλιπεν Ἕκτωρ.
τῶν δ' ἑτέρων Πάρισ ἦρχε καὶ Ἀλκάθοοσ καὶ Ἀγήνωρ,
τῶν δὲ τρίτων Ἕλενοσ καὶ Δηΐφοβοσ θεοϝειδήσ,
υἷε δύω Πριάμοιο· τρίτοσ δ' ἔεν Ἄσιοσ ἥρωσ, 95ª = Δ 102
Ἄσιοσ Ὑρτακίδησ, ὃν Ἀρίσβηθεν 'φέρον ἵπποι 96 sq. = Β 838 sq.
αἴθωνεσ μεγάλοι, ποταμοῖ' ἄπο Σελλήεντοσ.
τῶν δὲ τετάρτων ἦρχεν ἐὺσ πάϊσ Ἀγχίσαο,
Αἰνείασ, ἅμα τῶι γε δύω Ἀντήνοροσ υἷε, 99ᵇ sq. = Β 822 sq.
Ἀρχέλοχόσ τ' Ἀκάμασ τε, μάχησ εὖ ϝειδότε πάσησ.
Σαρπηδὼν δ' ἡγεῖτο ἀγακλειτῶν ἐπικούρων,
πρὸσ δ' ἕλετο Γλαῦκον καὶ Ἀρήϊον Ἀστεροπαῖον·
οἳ γάρ ϝοι 'ϝείσαντο διακριδὸν ἔμμεν' ἄριστοι 103ᵇ cf. Ο 108
τῶν ἄλλων μετά γ' αὐτόν, ὃ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων.
οἳ δ' ἐπεὶ ἀλλήλουσ ἄραρον τυκτῆισι βόεσσι,
'βάν ῥ' ἰθὺσ Δαναῶν λελιημένοι, οὐδ' ἔτ' ἔφαντο 106 cf. Π 552
σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνηισιν πεσέεσθαι. 107 = Ι 235
    ἔνθ' ἄλλοι Τρῶεσ τηλεκλητοί τ' ἐπίκουροι
βουλῆι Πολυδάμαντοσ ἀμωμήτοι' ἐπίθοντο·
ἀλλ' οὐχ Ὑρτακίδησ ἔθελ' Ἄσιοσ, ὄρχαμοσ ἀνδρῶν, 110 cf. Β 837
αὖθι λιπεῖν ἵππουσ τε καὶ ἡνίοχον θεράποντα,
ἀλλὰ σὺν αὐτοῖσιν 'πέλασεν νήεσσι θοῆισι,
νήπιοσ, οὐδ' ἄρ' ἔμελλε κακὰσ ὑπὸ κῆρασ ἀλύξασ
ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀγαλλόμενοσ παρὰ νηῶν
ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ϝίλιον ἠνεμόεσσαν· 115 = Θ 499

90. τεῖχόσ τε ῥήξειν καὶ ἐνιπρήσειν πυρὶ νῆασ G (ut vs. 198). || 101. ἡγεῖτο L] ἡγήσατ' Ω. || 1 8. τηλεκλητοί] cf. Ε 491.

93. ἦρχε] cf. Α 255.
95. ἔεν] § 302.
96. De epanalepsi cf. Β 671—673.
97. ποτάμοι'(ο)] § 59.
101 sq. De *Sarpedone* et *Glauco* cf. Β 876 sq., de *Asteropaeo* Φ 144 sq.
103. ἔμμεν'(αι)] § 125.
105. Quid sit ἀραρεῖν ἀλλήλουσ βόεσσι sive *scuta conserere* pluribus verbis dicitur Ν 130 sq., (πυργηδὸν) σφέασ αὐτοὺσ ἀρτῦναι vocatur vs. 43, 86 Ν 152.
106 sq. Cf. Ι 234 sq.
109. Πολυδάμαντοσ] § 21.
— ἀμωμήτοι'(ο)] § 59.
112. σὺν αὐτοῖσιν] *cum ipsis bigis*, αὐτοῖσιν ἵπποισιν. Unus Asius spreto Polydamantis consilio de curru descendere noluit; cf. Ε 144. Qui tamen ipsa re cautior factus (cf. vs. 162 sqq.) postea pedes et ipse pugnavit (cf. Ν 385—392).
115. ἠνεμόεσσαν] § 21.

πρόσθεν γάρ μιν μοῖρα δυσώνυμοσ ἀμφεκάλυψε
ἔγχεϊ Ἰδομενῆοσ, ἀγανοῦ Δευκαλίδαο.
ʼϝίσατο γὰρ νηῶν ἐπʼ ἀριστερά, τῆι περ Ἀχαιοὶ
ἐκ πεδίου ʼνίσσοντο σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι·
τῆι ῥʼ ἵππουσ τε καὶ ἅρμα διήλασεν, οὐδὲ πύλῃσι
ηὗρʼ ἐπικεκλιμέναϲ σανίδασ καὶ μακρὸν ὀχῆα,
ἀλλʼ ἀναπεπταμένασ ἔχον ἀνέρεσ, εἴ τινʼ ἑταίρων
ἐκ πολέμου φεύγοντα σαώσειαν μετὰ νῆασ.
τῆι ῥʼ ἰθὺσ φρονέων ἵππουσ ἔχε, τοὶ δʼ ἅμʼ ἕποντο
ὀξέα κεκληγῶτεσ· ἔφαντο γὰρ οὐκέτʼ Ἀχαιοὺσ 125ᵃ cf. B 222
σχήσεσθʼ, ἀλλʼ ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι, 126 = I 235
νήπιοι, ἐν δὲ πύλῃσι δύʼ ἀνέρε ηὗρον ἀρίστω,
υἷεʼ ὑπερθύμω Λαπιθάων αἰχμητάων,
τὸν μὲν Περιθόοιʼ υἷα, κρατερὸν Πολυποίτην,
τὸν δὲ Λεοντῆα, βροτολοιγῶι ϝῖσον Ἄρηϊ. 130ᵇ = Y 46 cf. Λ 295
τὼ μὲν ἄρα προπάροιθε πυλάων ὑψηλάων
ἕστασαν ὡσ ὅτε τε δρύεσ οὔρεσιν ὑψικάρηνοι,
αἵ τʼ ἄνεμον μίμνουσι καὶ ὑετὸν ἤματα πάντα,

118. ʼϝίσατο § 201] εἴσατο. || 121. μακρὸν ὀχῆα] *μακρὼ ὀχῆε (item M 291 N 124)? Cf. M 455, 460 Φ 537 Ω 446 (φ 47 ω 166). || 125. κεκληγῶτεσ T] κεκλήγοντεσ A C D; cf. § 159 et Π 430 P 756, 759 μ 256 ξ 30. || 127 sq. ἀνέρε . . . ἀρίστω, | υἷεʼ ὑπερθύμω Zen. Aristoph.] ἀνέρασ . . . ἀρίστουσ, | υἷασ ὑπερθύμουσ Ω. De forma υἷεʼ(ε) cf. B 518. || 130. In schol. T additur versus: υἱὸν ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινείδαο (=B 746). || 131—140. Aut hos aut vs. 141—153 delendos censebat Hephaestio. || 131. πυλάων] θυράων A.

116 sq. Praedicit poeta quae N 384—401 narraturus est.

118. νηῶν ἐπʼ ἀριστερά] in eam castrorum partem quae Scamandro erat propior; cf. E 355 et N 326.

120. Per viam in castrorum partem sibi obversam ducentem Asius bigas agit usque ad portam (cf. K 564), ibi vero repellitur a custodibus.

121. Cum verbo ἐπικλίνειν per zeugma iungitur etiam ὀχῆα vel potius ὀχῆε; cf. nota crit. et Δ 282.

122 sq. Sic Φ 531 sq. Priamus custodes iubet portam Troiae apertam tenere donec cives in urbem confugerint.

124. ἰθὺσ φρονέων] cf. Θ 118.

125 sq. Cf. I 234 sq.

129. Περιθόοιʼ(ο)] § 21 et 59.

131—153. Polypoetes et Leonteus aliquantisper intra vallum sodales suos sunt cohortati ad hostes strenue repellendos; cum vero Asium adspexerunt cum suis propius accedentem, ante portam progressi sunt, ubi constiterunt custodes imperterriti et cedere nescii. Quos prius *arboribus* solo firmiter inhaerentibus poeta assimulavit, dein — versibus aliquot interiectis — *apris* ante lustrum suum venatores expectantibus. Versus 131—136 imitatus est Verg. Aen. IX 677—682.

132. ὡσ ὅτε] cf. B 394.

ῥίζῃσιν μεγάλῃσι διηνεκέεσσ' ἀραρυῖαι·
ὣσ ἄρα τὼ χείρεσσι πεποιθότεσ ἠδὲ βίηφι — 135^b = 153
'μίμνον ἐπερχόμενον μέγαν Ἄσιον οὐδ' ἐφέβοντο.
οἳ δ' ἰθὺσ πρὸσ τεῖχοσ ἐΰ δμητόν, βόασ αὔασ
ὑψόσ' ἀνασχόμενοι, ἔκιον μεγάλωι ἀλαλητῶι — 138^a cf. *X* 34
Ἄσιον ἀμφὶ ϝάνακτα καὶ Ἰαμενὸν καὶ Ὀρέστην — 139^b = 193
Ἀσιάδην τ' Ἀδάμαντα Θόωνά τε Ϝοινόμαόν τε.
οἳ δ' ἦ τοι τῆοσ μὲν ἐϋκνήμιδασ Ἀχαιοὺσ
ὤρνυον ἔνδον ἐόντεσ ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν,
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῖχοσ ἐπεσσυμένουσ ἐνόησαν — 143 cf. *O* 395
Τρῶασ, ἀτὰρ Δαναῶν 'γένετο ϝιϝαχή τε φόβοσ τε, — 144 = *O* 396
ἐκ δὲ τὼ ἀΐξαντε πυλάων πρόσθ' ἐμαχέσθην, — 144^b = *Π* 366 cf. *Δ* 456
ἀγροτέροισι σύεσσι ϝεϝοικότε, τώ τ' ἐν ὄρεσσι
ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν δέχαται κολοσυρτὸν ἰόντα,
δοχμώ τ' ἀΐσσοντε περὶ σφίσι ϝάγνυτον ὕλην,
πρυμνὴν ἐκτάμνοντε, ὕπαὶ δέ τε κόμποσ ὀδόντων — 149^b = *Λ* 417
γίγνεται, εἰσ ὅ κέ τίσ κε βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕληται·
ὣσ τῶν 'κόμπεε χαλκὸσ ἐπὶ στήθεσσι φαεινὸσ
ἄντην βαλλομένων· μάλα γὰρ κρατερῶσ ἐμάχοντο,
λαοῖσιν καθύπερθε πεποιθότεσ ἠδὲ βίηφι. — 153^b = 135 [195
οἳ δ' ἄρα χερμαδίοισιν ἐΰ δμητῶν ἀπὸ πύργων — 154^b cf. *Π* 700 *X*

---

138. *ἔκιον*] *κιέτην* Zen. Aristoph. || 141. *τῆοσ* (*τειοσ*) Brandreth] *εἵωσ*. Idem error est *N* 143 *O* 277 *P* 727, 730 *β* 148 *γ* 126. Cf. *ὄφρα* pro *τόφρα* *O* 547 et § 323 (etiamne *ὅτε* vel *ὀτὲ* pro *τότε* *Λ* 568 *Π* 690 *P* 178?). || 142. *ἐόντεσ*] sic Ar., *-τασ* Ambr. T. || 147. *δέχαται*] sic Ar., *δέχεται* Ambr.; expectatur dualis *δέχθον* (vel *μένετον*, ut *N* 472). Cf. § 227. || 149. *ἐκτάμνοντε* C H] *-ντεσ* *Ω*. || 151. *στήθεσσι*] *-σφι* D (cf. *B* 388). || 153. *λαοῖσιν*] *λάεσσιν* (*lapidibus*) Zen.

---

137. πρὸσ τεῖχοσ] *vallum versus*, i. e. in eam valli partem quae aditum habebat, quoniam ibi erat porta et via ad portam ducens (vs. 120).

— βόασ αὔασ | ὑψόσ' ἀνασχόμενοι] tela desuper immissa sublatis clipeis caventes.

138. ἀνασχόμενοι] cf. Γ 362.

— ἀλαλητῶι] cf. Β 149.

141. οἳ δ'(ἐ)] dicuntur *Polypoetes* et *Leonteus*.

142. ὤρνυον] § 145.

145. δὲ τὼ] cf. Α 190.

146—151. Simili comparatione usus poeta Ν 471—476 apro assimulavit Idomeneum.

149. ἐκτάμνοντε] aliud verbum expectaverit quispiam, quo indicentur apri ἀναιδομάχαι (ut loquitur Bacchyl. V 105) rabido impetu virgulta confringentes et sternentes.

— ὕπαὶ] cf. Λ 417.

151. 'κόμπεε] § 191.

153. καθύπερθε] i. e. καθύπερθεν ἐοῦσι *militibus in vallo collocatis* et ex edito illo loco tela in hostes immittentibus.

'βάλλον, ἀμυνόμενοι σφῶν τ' αὐτῶν καὶ κλισιάων
νηῶν τ' ὠκυπόρων. νιφάδεσ δ' ὥσ 'πίπτον ἔραζε,
ἅσ τ' ἄνεμοσ ζαήσ, νέφεα σκιόεντα δονήσασ,
ταρφείασ κατέχευεν ἐπὶ χθονὶ πολυβοτείρηι·
ὣσ τῶν ἐκ χειρῶν ϝέλε' ἔρρεον ἠμὲν Ἀχαιῶν
ἠδὲ καὶ ἐκ Τρώων, κόρυθεσ δ' ἀμφ' αὖον ἄϋτευν
βαλλόμεναι μυλάκεσσι καὶ ἀσπίδεσ ὀμφαλόεσσαι.
δή ῥα τότ' ᾤμωξεν καὶ ἐϝὼ 'πεπλήγετο μηρὼ 162 = *O* 397 cf. *ν* 198
Ἄσιοσ Ὑρτακίδησ, καὶ ἀλαστήσασ ϝέποσ ηὔδα·
„Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδὴσ ἐτέτυξο
πάγχυ μάλ'! οὐ γὰρ ἐγώ γε φάμην ἥρωασ Ἀχαιοὺσ
σχησέμεν' ἡμέτερόν γε μένοσ καὶ χεῖρασ ἀάπτουσ. 166b = *H* 309
οἳ δ', ὥσ τε σφῆκεσ μέσον αἰόλοι ἠὲ μέλισσαι
ϝοικία ποιήσωνται ὁδῶι ἔπι παιπαλοέσσηι,
οὐδ' ἀπολείπουσιν κοῖλον δόμον, ἀλλὰ μένοντεσ
ἄνδρασ θηρητῆρασ ἀμύνονται περὶ τέκνων,

160. *ἄϋτευν*] *ἄϋον* Fick (cf. *N* 441 et § 7, 191). || 161. *βαλλόμεναι*] sic Zen., *-μένων* Ar. („*αἱ πᾶσαι*" T). || 162. *καὶ ἐ(ϝ)ὼ* Bentley] *τε καὶ ὤ*.

157. ζαήσ] cf. Ε 865.

158. πολυβοτείρηι] § 21.

159—161. Et aliis telis et *saxis* utuntur Troes et Achivi (item vs. 287 sq.), ut saepe heroes; cf. praesertim infra vs. 445 sqq. — Utiliores sane lapides nunc sunt muri defensoribus quam oppugnatoribus, quorum mentionem dum facit poeta, eam quam modo delineavit imaginem relinquens *frequentiam* potissimum missilium utrinque coniectorum cogitat. Item infra vs. 278—289.

160b sq. *Scuta cavaeque* | *dant sonitum flictu galeae* Verg. Aen. IX 666 sq. — Locutio αὖον ἀῦσαι sive *fragorem aridum dare* (Verg. Georg. I 357) redit Ν 441; cf. καρφαλέον ἄϋσαι Ν 409.

161. μυλάκεσσι] cf. Η 270.

163. ἀλαστήσασ] *indignatus, furens.* Verbum redit Ο 21, ἐπ. α 252; cohaerent ἀλαστόσ *furiosus* Χ 261 (a quo discernendum est adi. ἄλαστοσ Ω 105 α 342 δ 108 ξ 174 ω 423, si a verbi λήθειν stirpe id est ductum) et Ἀλάστωρ nomen proprium.

164—166. Similes querelae Menelai sunt Γ 365 sq. — Iove Idaeo confisus erat Asius, a quo iam derelictum se queritur et veluti deceptum. Cf. vs. 236.

166. σχησέμεν'(αι)] § 125.

167—172. Vesparum vita etiam Π 259 sqq. poetae praebuit comparationem.

167. μέσον αἰόλοι] breviter sic significatur harum bestiolarum *abdomen* tenui ligatura pectori iunctum et *crebro motu agitatum.*

— μέλισσαι] de apibus feris poeta loquitur, ut semper; cf. Β 87—93.

ὣσ οἵ γ' οὐκ ἐθέλουσι πυλάων καὶ δύ' ἐόντεσ
χάσσασθαι, πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν' ἠὲ ϝαλῶναι." 172 cf. Ο 557
ὣσ ἔφατ', οὐδὲ Διὸσ 'πεῖθε φρένα ταῦτ' ἀγορεύων·
174 Ἕκτορι γάρ ϝοι θυμὸσ ἐβούλετο κῦδοσ ὀρέξαι. 174 = Ο 596 174^b = Λ 79
181 σὺν δ' ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα.
ἔνθ' αὖ Περιθόοι' υἱόσ, κρατερὸσ Πολυποίτησ,
δούρ' ἔβαλεν Δάμασον κυνέησ διὰ χαλκοπαρῄου· 183^b = Ρ 294 Υ 397
οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυσ ἔσχεθεν, ἀλλὰ διὰ πρὸ 184 cf. Υ 398
185 αἰχμὴ ϝιεμένη 'ρῆξ' ὀστέον, ἐγκέφαλοσ δὲ 185 sq. = Υ 399 sq. 185^b sq. = Λ 97 sq.
ἔνδον ἅπασ 'πεπάλακτο· 'δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωνα καὶ Ὄρμενον ἐξενάριξε.
υἱὸν δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντεύσ, ὄζοσ Ἄρηοσ,
Ἱππόμαχον 'βάλε δουρί, κατὰ ζωστῆρα τυχήσασ. [284 Φ 116
190 αὖτισ δ' ἐκ κολεοῖο ϝερυσσάμενοσ ξίφοσ ὀξὺ 190^b = Ξ 496 Υ
Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον, ἐπαΐξασ δι' ὁμίλου, 191^b sq.* = Ρ 293 sq.

175 ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο πύλῃσι, 175 cf. Ο 414
ἀργαλέον δέ με ταῦτα θεὸν ὣσ πάντ' ἀγορεῦσαι.
πάντῃ γὰρ περὶ τεῖχοσ ὀρώρεε θεσπιδαὲσ πῦρ
δήϊον· Ἀργεῖοι δέ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἀνάγκῃ 178^b cf. Ο 133
νηῶν ἠμύνοντο· θεοὶ δ' ἀκαχήατο θυμὸν
180 πάντεσ, ὅσοι Δαναοῖσι μάχησ ἐπιτάρροθοι ἦσαν.

171. οἵ γ'(ε)] οἵδ' Ar. D L. — ἐόντεσ D T] -ντε A C. || 175—180 vel 181. Zen. om., Aristoph. Ar. —; cf. comment. || 178. δήϊον Bentley] λάϊνον Ω, quod adi. hinc est alienum; nam a voce τεῖχοσ longius est remotum neque voci πῦρ aptum. Natum est e lyrica adiectivi forma δάϊον. || 179. θυμὸν] -μῶι T. || 185. (ϝ)ιεμένη T] χαλκείη Ω (cf. vs. 184 et Υ 399).

175—180. Veteres iure damnarunt. Nam *unam portam* poeta cogitasse videtur Η 339 sq., nec plurium in narratione quae est de vallo a Troianis oppugnato fit mentio; et plures tamen fuisse si sumimus, vel sic molestus hic locus manet propter *ignis* mentionem. Nam *ad naves* Troiani nondum pervenerunt, nedum ignem iis iniecerint (cf. Μ 441 Ο 718); neque aptior fiat locus si *ardentes taedas ad fastigia valli iactatas* cogitemus (cf. Verg. Aen. IX 568), — mira tela! Praeterea non est poetae Iliadis ita interponere suam personam ut fit vs. 176; qui nihil se de suo habere profiteri solet, a Musa vero edoctum scire quaelibet (cf. Α 8 sq.).

181. σὺν . . . ἔβαλον . . . πόλεμον] cum locutione insolita cf. Γ 7 et συνάγειν Ἄρηα Β 381.

— Λαπίθαι] heroes duo *Polypoetes* et *Leonteus*.

182. Περιθόοι'(ο)] de prima syllaba cf. § 21, de ultima § 59.

183. δούρ' (δουρί)] § 13.

184. ἔσχεθεν] cf. Π 340.

'πλῆξ' αὐτοσχεδίην· ὃ δ' ἄρ' ὕπτιοσ οὔδε' ἐρείσθη. 192[b] cf. *H* 145
αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα καὶ Ἰαμενὸν καὶ Ὀρέστην 193[b] = 139
πάντασ ἐπασσυτέρουσ 'πέλασε χθονὶ πολυβοτείρηι. 194 = Θ 277

ὄφρ' οἳ τοὺσ ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα μαρμαίροντα, 195[a] = *O* 343
τόφρ', οἳ Πολυδάμαντι καὶ Ἕκτορι κοῦροι ἕποντο,
οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, 'μέμασαν δὲ μάλιστα 197 = 89
τεῖχοσ τε ῥῆξαι καὶ ἐνιπρῆσαι πυρὶ νῆασ,
οἵ ῥ' ἔτ' ἐμερμήριζον ἐφεσταότεσ παρὰ τάφρωι.
ὄρνισ γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσι, 200[b]-202 = 218 sqq.
αἰετὸσ ὑψιπέτησ, ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐϝέργων,
φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον 202[b] = ο 161
ζωιόν, ἔτ' ἀσπαίροντα, καὶ οὔ πω 'λήθετο χάρμησ,
'κόψε γὰρ αὐτὸν ἔχοντα κατὰ στῆθοσ παρὰ δειρὴν

192. οὔδε' ἐρείσθη] οὖδασ ἔρεισε (Ar.) L; cf. *Λ* 144. || 198. ῥῆξαι . . . ἐνιπρῆσαι D T] -ξειν . . . -σειν *Ω*. Cf. *B* 544. || 199. τάφρωι] -ον D T.

192. αὐτοσχεδίην] cf. E 830.
— οὔδε'(ϊ)] § 71.

195. De Polypoeta et Leonteo exinde tacetur; quorum nisi oblivisci auditores voluit poeta vel oblitus est ipse, — in ludis funebribus narrandis denuo eorum recordaturus, — sumsit eos mox irruente Hectore per portam intra vallum se denuo recepisse.

196—199. *Interim Polydamas et Hector cum suis dubii etiam consistebant prope fossam.* In vs. 196 sq. *relativum* est οἵ, in vs. 199 *demonstrativum*; particula ἔτι spectat quae vs. 59 sunt relata.

196. Πολυδάμαντι] § 21.

200. περησέμεναι] aoristi mixti hic est infinitivus, item mox vs. 218. Cf. T 401—403.

201—205. Imitatur Verg. Aen. XI 751—756.

201. ὑψιπέτησ] olim fuere qui litteras traditas parum recte interpretarentur ὑψιπετῆσ (= ὑψιπετήεισ); cf. I 605 et § 69.

— ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐϝέργων] verbum ϝέργειν ita nunc adhibetur ut saepius apud Herodotum, ubi Xerxis exercitus montem vel regionem aliquam ἐν ἀριστερῆι vel ἐν δεξιῆι ἀπέργειν dicitur VII 43, 110, 112 VIII 35; praeterea cf. B 617, 845 Ω 544. Aquila, quae ab oriente veniens, ut omina quaelibet (cf. vs. 238—240), aciei Troianorum frontem sinistrorsum praetervolat, milites habet a parte sinistra. — Item vs. 219 et 240. Etiam Θ 213 verbum ἐϝέργειν ita est usurpatum, neque discrepat ἀπεϝέργαθε Φ 599.

203. ἀσπαίροντα, καὶ οὔ πω 'λήθετο] cf. Γ 80.

204. αὐτὸν] *ipsam aquilam.* — Anguis dum ab aquila sublimis abripitur, *ipsum* adversarium mordet vel „ferit", ut loquitur poeta, sive „dentibus"

ἰδνωθεὶσ ὀπίσω· ὃ δ' ἀπὸ ϝέθεν ἧκε χαμᾶζε 205ᵃ = ϑ 375
ἀλγήσασ ὀδύνηισι, μέσωι δ' ἐνὶ κάββαλ' ὁμίλωι,
αὐτὸσ δὲ κλάγξασ 'πέτετο πνοιῆισ' ἀνέμοιο.
Τρῶεσ δ' ἐρρίγησαν, ἐπεὶ 'ϝίδον αἰόλον ὄφιν
κείμενον ἐν μέσσοισι, Διὸσ τέρασ αἰγιόχοιο. 209ᵇ = E 742
δὴ τότε Πολυδάμασ θρασὺν Ἕκτορα 'ϝεῖπε παραστάσ· 210 = 60
„Ἕκτορ, αἰεὶ μέν πώσ μοι ἐπιπλήσσεισ ἀγορῆισι
ἐσθλὰ φραζομένωι, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ϝέϝοικε 212ᵇ = φ 319
δῆμον ἐόντα παρ' ἓξ ἀγορευέμεν', οὔτ' ἐνὶ βουλῆι

---

208. *ἐπεὶ* l. a. ant.] *ὅπωσ Ω*. Cf. *Α* 459. — *ὄφιν*] vitiosum (cf. comment.); **ἔγχιν* (Att. *ἔχιν*, cf. *ἔγχελυσ* et *anguis*)? Brandreth *ὕδρον* (ut *B* 723). || 211. *Ἕκτορ, αἰεὶ μέν*] **Ἕκτωρ, αἰεί*? Cf. § 324[10]. — *ἐπιπλήσσεισ*] sic Ar., *ἐνιπλ.* T (cf. *Α* 55). || 213. *δῆμον*] *δήμου* Bentley (cf. *B* 198 *Α* 328 *M* 447).

---

mente supplebat, sive „lingua", quod serpentium telum esse multi crediderunt.

205. ἰδνωθείσ] cf. Β 266.

207. 'πέτετο πνοιῆισ' ἀνέμοιο] *vento se committebat* ales dolore languidus neque iam strenuo alarum remigio usus, sed *aura ferri* se sinens. Cf. Β 149 et κύμασι vs. 28. Praeterea cf. β 148.

208. ὄφιν] corruptum (cf. nota crit.). Alia est ratio adiectivi ὀ̄φιοέσσησ Antimach. fr. 78, quod cum voce ἠνεμόεσσα et similibus (§ 21) est componendum. Hipponacti (fr. 49) ὄ̄φισ tribuitur a Tzetza, sed et κακο̄μήχᾱνε: nihil igitur valet huius testimonium, Hipponactem autem l. l. οὖφισ (ὁ ὄφισ) dixisse credibile. Veteres grammatici μείουρον appellabant versum (cf. schol. Eust. Athen. 632 et § 22), et Demetrius de Elocutione (Rhet. Spengel III 317) hanc κακοφωνίαν consulto quaesitam perhibet, poetae enim dicere licuisse ὅπωσ ὄφιν αἰόλον εἶδον (obstabat tamen ϝ). Nunc sunt multi qui putent sonum ὀ- vi adspiratae produci potuisse, conferentes voces σκύ(π)φουσ Panyas. apud Athenaeum 498 *d*, σκύ(π)φον Hesiod. fr. 193, βρό(κ)χον Theogn. 1099.

210. Πολυδάμασ] § 21. — Ἕκτορα] cf. Ε 170.

211. Polydamas Hectoris (patruelis? cf. Γ 146 et) aequalis (cf. Σ 251), qui duris verbis nunc (vs. 230 sqq.) et Σ 284 sqq. ab eo increpatur, simili exordio utitur Ν 726. Modo autem (vs. 60 sqq.), ut et Ν 748, Hector aurem ei praebere non noluit consilium danti prudentissimum.

212—214. *Nempe obloqui tibi cives non decet; sed obtemperare tibi, id demum decet.* Ad ἀέξειν mente supplendum est ἔοικε. Non serio autem sed cum risu amaro Polydamas nunc loquitur.

213. δῆμον] si integrum (cf. nota crit.), id quod δημότην nunc valet (sic Ar.), ἄνδρα δημότην Soph. Ai. 1071; cf. Hor. Ep. I 1, 59 et Γ 175. — Polydamas, cuius patrem Panthoum aut Priami fratrem aut genere certe nobilissimo poeta fecit, δήμωι tamen accensere se apte potuit, quemadmodum δημογέρων vocatur priscus rex

οὔτε ποτ' ἐν πολέμωι, σὸν δὲ κράτοσ αἰὲν ἀέξειν.
νῦν αὖτ' ἐκϝερέω ὥσ μοι δοκεῖ ἔμμεν' ἄριστα. 215 cf. *I* 103
μὴ ἴομεν Δαναοῖσι μαχεσσόμενοι περὶ νηῶν.
ὧδε γὰρ ἐκτελέεσθαι ὀΐομαι, εἰ ἐτεόν γε
Τρωσὶν ὅδ' ὄρνισ ἦλθε περησέμεναι μεμαῶσι, 218ᵇ = 200
φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον 220 = 202
ζωιόν, ἄφαρ δ' ἀφέηκε πάροσ φίλα ϝοικί' ἱκέσθαι,
οὐδ' ἐτέλεσσε φέρων δόμεναι τεκέεσσιν ἑϝοῖσι·
ὣσ ἥμεσ, εἴ πέρ τε πύλασ καὶ τεῖχοσ Ἀχαιῶν
ῥηξόμεθα σθένεϊ μεγάλωι, ϝείξωσι δ' Ἀχαιοί,
οὐ κόσμωι παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα·
πολλοὺσ γὰρ Τρώων καταλείψομεν, οὕσ κεν Ἀχαιοὶ
χαλκῶι δῃώσωσιν ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν.
ὧδέ χ' ὑποκρίναιτο θεοπρόποσ, ὃσ σάφα θυμῶι
ϝειδείη τεράων, καί ϝοι πειθοίατο λαοί." 229ᵇ = *Ξ* 93
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη κορυθαιόλοσ Ἕκτωρ· 230 sq. = *Σ* 284 sq.
„Πολυδάμαν, σὺ μὲν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεισ· 231ᵇ-234 = *H* 357 sqq.
ϝοῖσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.

---

219 *αἰετὸσ ὑψιπέτησ ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐϝέργων,* 219 = 201

---

214. *κράτοσ*] *κλέοσ* l. a. in A. || 218. *ἦλθε* Ar.] *ἐπῆλθε Ω*. Cf. *Ω* 219. || 219. Om. A[1] C D[1]. || 230. *ἄρ' ὑπόδρα ϝιδὼν προσέφη*] sic (*ἰδὼν*) Ar., *ἠμείβετ' ἔπειτα μέγασ* Zen. (ut *O* 471 *P* 715). || 231. *Πολυδάμαν* (*Πουλ.*) Zen. Chamaeleo] *Πουλυδάμα* Ar. *Ω*. Cf. *Δ* 86.

Λ 372. Acerbi tamen aliquid nunc habet ea vox: „omnes uni regi eiusque filio ipsius nomine imperanti tacitos obedire nos oportet".

215. ἔμμεν'(αι)] § 125.

216. μαχεσσόμενοι] § 291.

217. εἰ ἐτεόν γε] *quandoquidem, ut ipse vidisti.*

218. περησέμεναι] cf. vs. 200.

222. ἐτέλεσσε] verbum absolute est dictum: *ad finem pervenit, perfecit id quod agebat* (*iter* vel *consilium*), item η 325.

223 sq. *Etiamsi* — quae minime certa est spes — *perfringamus portam et Achivi nobis cedant.* Efficiunt haec verba ἓν διὰ δυοῖν vel potius διὰ τριῶν, valent enim: ἐὰν τὰσ τοῦ τείχουσ πύλασ ῥηξώμεθα τῶν Ἀχαιῶν εἰξάντων.

223. ἥμεσ] § 92.

225. *Non ordine a navibus eadem via abibimus*, i. e. *ne puta fore ut sine turbis eadem qua venimus via redeamus.* Valet ναῦφι genitivum h. l., ut Ξ 498; etiamne Θ 474 Σ 305? De pron. αὐτά cf. § 98. — Recte auguratur Polydamas; cf. Π 367—369.

228 sq. „Mihi si fidem non habes augurium interpretanti, quin age Helenum roga οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστον" (Ζ 76).

229. ϝειδείη τεράων] cf. Λ 657 sq.

231. Πολυδάμαν] § 21.

εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆσ ἀγορεύεισ,
ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένασ ὤλεσαν αὐτοί,
ὃσ κέλεαι Ζηνὸσ μὲν ἐριγδούποιο λαθέσθαι
βουλάων, ἅσ μ' αὐτὸσ ὑπέσχετο καὶ κατένευσε· — 236 cf. B 112
τύνη δ' οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελεύεισ
πείθεσθαι, τῶν οὔ τι μετατρέπομ' οὐδ' ἀλεγίζω, — 238 cf. A 160
εἴ τ' ἐπὶ δεξί' ἴωσι πρὸσ ἠόα τ' ἠέλιόν τε, — 239^{b} = ι 26 ν 240
εἴ τ' ἐπ' ἀριστερὰ τοί γε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα. — 240^{b} = ν 241
ἠμεσ δὲ μεγάλοιο Διὸσ πειθώμεθα βουλῆι,
ὃσ πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι ϝανάσσει.
εἷσ οἰωνὸσ ἄριστοσ, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρησ. — 243^{b} cf. O 496 Ω 500
τίπτε σὺ δέδϝοικασ πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα;
εἴ περ γάρ τ' ἄλλοι γε περὶ κτεινώμεθα πάντεσ
νηυσὶν ἔπ' Ἀργεΐων, σοὶ δ' οὐ δϝέοσ ἔστ' ἀπολέσθαι!
οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήϊοσ οὐδὲ μαχήμων.
εἰ δὲ σὺ δηϊοτῆτοσ ἀφέξεαι ἠέ τιν' ἄλλον
παρφάμενοσ ϝεπέεσσιν ἀποτρέψεισ πολέμοιο, — 249^{a} = β 189
αὐτίκ' ἐμῶι ὑπὸ δουρὶ τυπεὶσ ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεισ." — 250 cf. Λ 433

236. *βουλάων ἅσ μ'(οι)] βουλέων ἅσ τέ μοι. Cf. § 56 et 13. || 246. ἔπ'(ι)] sic (ἐπ') Ar., ὑπ' Zen. T. || 249. ἀποτρέψεισ T] -στρέψεισ Ω. Cf. Υ 256 et Λ 758.

236. Cf. vs. 164—166, 252 sq. H 478 Θ 170—176.

237. τύνη] *at*; de pronomine repetito cf. A 191.

238—240. Aves eae solae, quae ab oriente veniunt, omina sive bona sive mala praebere creduntur. Itaque si quis septentrionem versus spectat, — ut nunc Troiani, — aves, quas a parte *sinistra* sive ab *occidente* venire videt, impune potest neglegere; hae enim οὐκ ἐναίσιμοι ἔασι, ut Eurymachus loquitur β 182. Quae vero a parte *dextra* sive ab *oriente* veniunt, earum ratio ei est habenda. Hoc igitur est quod Hector ait: „aves nihili facio, sive dextrorsum volantes sive etiam — quas deorum voluntatem indicare tu credis — sinistrorsum, ut modo ista volabat aquila". Cf. vs. 201 et N 821. Alia est ratio versus υ 242.

239. ἠόα] § 77.

241. ἦμεσ] § 92.

243. οἰωνὸσ] cf. Ω 219.

248 sq. εἰ . . . ἀφέξεαι ἠὲ . . . ἀποτρέψεισ] futurum irati atque minantis (cf. A 64). In ultimo rerum discrimine Hector sodalem verbis vehementibus compescit intempestive cautum, ut Agamemnon Menestheum Ulixem Diomedem Δ 336—418, vel ut Minerva Diomedem E 800 sqq., neque aeque sic iudicantes neque ex animi sententia locuti, sed ipsa criminum dura iniquitate eos quos alloquuntur incitantes ad vires etiam magis intendendas.

ὣσ ἄρα φωνήσασ ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο — 251 sq.^{a} = N 833 sq.
ϝηχῆι θεσπεσίηι, ἐπὶ δὲ Ζεὺσ τερπικέραυνοσ — 251 = β 413 ϑ 46, 104
ὦρσεν ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἀνέμοιο θύελλαν,
ἥ ῥ' ἰθὺσ νηῶν κονίην ἔφερ'· αὐτὰρ Ἀχαιῶν
'θέλγε νόον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδοσ ὄπαζε. — 255^b = O 327 Π 730
τοῦ περ δὴ τεράεσσι πεποιθότεσ ἠδὲ βίηφι
ῥήγνυσθαι μέγα τεῖχοσ Ἀχαιῶν 'πειρήτιζον.
κρόσσασ μὲν πύργων 'ϝέρυον καὶ ἔρειπον ἐπάλξισ
στήλασ τε προβλῆτασ ἐμόχλεον, ἃσ ἄρ' Ἀχαιοὶ
πρώτασ ἐν γαίηι 'θέσαν ἔμμεναι ἔχματα πύργων.
τὰσ οἵ γ' ἀϝϝέρυον, 'ϝέλποντο δὲ τεῖχοσ Ἀχαιῶν
ῥηξέμεν'. οὐδέ νύ πω Δαναοὶ 'χάζοντο κελεύθου, — 262 cf. Δ 504
ἀλλ' οἵ γε ῥινοῖσι βοῶν φράξαντεσ ἐπάλξισ
'βάλλον ἀπ' αὐτάων δηΐουσ ὑπὸ τεῖχοσ ἰόντασ.
ἀμφοτέρω δ' Αἴαντε κελευτιάοντ' ἐπὶ πύργων
πάντοσ' ἐφοιτήτην, μένοσ ὀτρύνοντεσ Ἀχαιῶν.
ἄλλον μειλιχίοισ', ἄλλον στερεοῖσι ϝέπεσσι
'νείκεον, ὅν τινα πάγχυ μάχησ μεθιέντα ϝίδοιεν·
„ὦ φίλοι, Ἀργεΐων ὅσ τ' ἔξοχοσ ὅσ τε μεσήεισ
ὅσ τε χερειότεροσ, — ἐπεὶ οὔ πω πάντεσ ὁμοῖοι

264. ἰόντασ] ἐόντασ C (cf. Δ 277). || 269. μεσήεισ] μεσηγὺσ Goebel.

254. De pulvere Achivis molestissimo cf. P 243.

257—259. Fossam transgressi Troiani vallum adoriuntur et turrium lapides atque ligna labefactant.

258. κρόσσασ] *pinnas* in summis turribus collocatas. Vox redit vs. 444 et apud Herodotum II 125. Cf. adiectivum πρόκροσσοι Ξ 35 *gradatim assurgentes. Scalas* intellegebat Ar., genitivum πύργων (coll. Δ 333 N 502) ad verbum trahens, parum probabiliter.

259. στήλασ] dicuntur *fundamenta lignea* vel *lapidea*, quae vs. 29 sunt commemorata.

262. ῥηξέμεν'(αι)] § 125.

— 'χάζοντο κελεύθου] de hac locutione cf. Λ 504.

264. δηΐουσ] § 17.

265. κελευτιάοντ'(ε)] § 191.

266. ἐφοιτήτην] § 195.

267. Cf. Verg. Aen. X 368: *nunc prece, nunc dictis virtutem accendit amaris.*

— -οῖσι ϝέπεσσι] § 60.

268. 'νείκεον] participio ὀτρύνοντεσ (vs. 266) adiunctum; cf. Γ 80.

269. μεσήεισ] †, *mediocris*. Insolita adiectivi forma, ut in ἀλγινόεισ, ὑψιπετήεισ, φαιδιμόεισ, ὀξυόεισ, λειριόεισ, al.; nam substantivorum, non adiectivorum stirpibus subiungi solet terminus -εισ

ἀνέρεσ ἐν πολέμωι, — νῦν ἔπλετο ϝέργον ἅπασι·
καὶ δ' αὐτοὶ τόδε που γιγνώισκετε. μή τισ ὀπίσσω
τετράφθω προτὶ νῆασ ὁμοκλητῆροσ ἀκούων, 273^{b} cf. Ψ 452
ἀλλὰ πρόσω ϝίεσθε καὶ ἀλλήλοισι κέλεσθε,
αἴ κε Ζεὺσ δώηισιν Ὀλύμπιοσ ἀστεροπητὴσ
νεῖκοσ ἀπωσαμένουσ δηΐουσ προτὶ ϝάστυ δίεσθαι.“
ὣσ τώ γε προβιβάντε μάχην ὤτρυνον Ἀχαιῶν.
τῶν δ', ὥσ τε νιφάδεσ χιόνοσ πίπτωσι θαμειαὶ
ἤματι χειμερίωι, ὅτε τ' ὤρετο μητιέτα Ζεὺσ
νιφέμεν', ἀνθρώποισι πιφανσκόμενοσ ἑϝὰ κῆλα· — 280^{b} = h. Ap. 444
κοιμήσασ δ' ἀνέμουσ χέει ἔμπεδον, ὄφρα καλύψηι
ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰσ καὶ πρώιονασ ἄκρουσ 282^{b} cf. Θ 557
καὶ πεδία λωτεῦντα καὶ ἀνδρῶν πίονα ϝέργα,
καί τ' ἐφ' ἁλὸσ πολιῆσ κέχυται λιμέσιν τε καὶ ἀκτῆι·
κῦμα δέ μιν προσπλάζον ἐρύκεται, ἄλλα δὲ πάντα
ϝεϝλύαται καθύπερθ', ὅτ' ἐπιβρίσηι Διὸσ ὄμβροσ· — 286^{b} = Ε 91
ὣσ τῶν ἀμφοτέρωσε λίθοι 'ποτάοντο θαμειαί,
αἳ μὲν ἄρ' εἰσ Τρῶασ, αἳ δ' ἐκ Τρώων ἐσ Ἀχαιούσ,
βαλλομένων· τὸ δὲ τεῖχοσ ὕπερ πᾶν δοῦποσ ὀρώρει.

οὐδέ κέ πω τότε γε Τρῶεσ καὶ φαίδιμοσ Ἕκτωρ

---

277. *προβιβάντε* Nauck] *προβοῶντε* *Ω*, sic et *προβάοντε* Ar.; cf. *βιβῶντα* pro *βιβάντα* traditum *Γ* 22 al. et v. l. *Ο* 307. ‖ 280. *ἑϝὰ*] cf. *Θ* 430. ‖ 281. *ἔμπεδον*] sic Ar., *ἄσπετον* Mass. ‖ 283. *λωτεῦντα*] sic Mass., *-τοῦντα* Ar. (= *λωτόεντα*). Cf. § 69. ‖ 284. *ἀκτῆι* vChrist] *ἀκταῖσ*. Cf. § 57. ‖ 285. *ἐρύκεται*] **ἐρύκακε*? Med. pro act. † (*Ψ* 443 *ϱ* 17 = *cunctari*). ‖ 286. *ϝεϝλύαται* (*εἰλ.*) C T] *εἰλῦται* A D. ‖ 289. *βαλλομένων*] *βαλλόντων* Brandreth.

---

276. δηΐουσ] § 17.

278—289. Eadem comparatio quae vs. 156—161.

280. πιφαυσκόμενοσ ἑϝὰ κῆλα] *tela sua ostendens*, quam ingens penes se sit copia missilium mortalibus monstrans.

283. λωτεῦντα] metro cogente sic nunc dicitur pro λωτόεντα. Cf. Ι 605 et § 69.

— ἀνδρῶν πίονα ϝέργα] *agros fertiles*; cf. Τ 131.

285. προσπλάζον] *litus feriens.*

— ἐρύκεται] *a se arcet* (liquefacit) nivem unda maris.

287 sq. Cf. vs. 159—161.

287. 'ποτάοντο] § 191 et 216.

289. βαλλομένων] *inter se telis missilibus petentium*, cum gen. τῶν iungendum. Non est gen. abs. (cf. Λ 458).

290—293. Cf. Π 558. — Sarpedon fortiter pugnando effecit ut mox Hector usque ad ipsam portam accedere et ingentis saxi iactu eam perfringere posset.

290. οὐδέ κε] § 326.

τείχεοσ ἐρρήξαντο πύλασ καὶ μακρὸν ὀχῆα, 291 cf. *N* 124
εἰ μὴ ἄρ' υἱὸν ἑϝὸν Σαρπηδόνα μητιέτα Ζεὺσ
ὦρσεν ἐπ' Ἀργείοισι, λέονθ' ὣσ βουσὶ ϝέλιξι.
αὐτίκα δ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσ' ἐϝίσην, 294^b = *Φ* 581
καλὴν χαλκείην ἐξήλατον, ἣν ἄρα χαλκεὺσ
ἤλασεν, ἔντοσθεν δὲ βοείασ 'ράψε θαμείασ
ῥάβδοισι χρυσέηισι διηνεκέσιν περὶ κύκλον.
τὴν ἄρ' ὅ γε πρόσθε σχόμενοσ, δύο δοῦρε τινάσσων,
'βῆ ῥ' ἴμεν' ὥσ τε λέων ὀρεσίτροφοσ, ὅσ τ' ἐπιδευὴσ 299 cf. *K* 297 *P* 61 299^a = ζ 130
δϝηρὸν ἔηι κρεάων, κέλεται δέ ϝε θυμὸσ ἀγήνωρ 300^b cf. ζ 133
μήλων πειρήσοντα καὶ εἰσ πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν· 301 = ζ 134
εἴ περ γάρ χ' εὕρηισι παρ' αὐτόθι βώτορασ ἄνδρασ
σὺν κυσὶ καὶ δούρεσσι φυλάσσοντασ περὶ μῆλα,
οὔ ῥά τ' ἀπείρητοσ μέμονε σταθμοῖο δίεσθαι,
ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' ἢ ἥρπαξε μετάλμενοσ ἠὲ καὶ αὐτὸσ
ἔβλητ' ἐν πρώτοισι θοῆσ ἀπὸ χειρὸσ ἄκοντι. 306 cf. *Λ* 675

---

291. *μακρὸν ὀχῆα*] cf. vs. 121. || 295. *ἐξήλατον*] sic Zen. Nicanor, *ἐξήλατον* Ar., *ἐϋήλατον* Nauck. || 296. *ἤλασεν*] *ἐξέλασ* Zen. || 297. **ῥάβδοισι χρυσέηισι*] *χρυσείηισ* (-*οισ* D T) *ῥάβδοισι*. Cf. § 57, 18, 61. || 302. *αὐτόθι* Par.] *αὐτόφι* *Ω*. Cf. *N* 42 *T* 255 *Υ* 140 *Ψ* 147, 640. Similes controversiae sunt ξ 352 (*θύρηφι-θι*) ϱ 221 (*φλίψεται-θλίψ.*).

---

295. ἐξήλατον] †, *caelatum* (nos: *gedreven*).

296 sq. Aeream clipei laminam artifex corio subiecto per totam oram iunxit *clavis aureis* (*rivets*, nos: *klinknagels*). Qui clavi *virgae* nunc vocantur. In artis vetustae operibus cernuntur clipeorum imagines complures circa oram serie punctorum ornatae (cf. Heberdey ad Reichel Hom. Waffen [2]); quibus punctis indicari videntur capita clavorum quos diximus. Paullo aliter Brandreth Benndorf Reichel ῥάβδουσ interpretati sunt *fila aurea* per oram clipei ducta ad laminam aeream corio *assuendam* (cf. Λ 32 sq.), multangulam igitur figuram in superficie clipei efficientia. Cui explicationi favet sane verbum ῥάπτειν, versus vero χ 186, ubi ῥαφαὶ ἱμάντων clipei Laërtae solutae esse dicuntur, hanc interpretandi rationem commendare creditur quidem, non tamen revera commendat. Illic enim de *clipei* — vel potius *baltei* — *loris* inter se iunctis fit sermo, nostro vero loco de *aerea lamina* corio affixa. Quam ei *assuere*, artificis periti esse qui potuit? Neque veri simile est voci ῥάβδωι eiusmodi vim tribui potuisse; certe tributam esse demonstrari nequit. Quod autem *aurei* dicuntur hi ῥάβδοι, clavorum aereorum sola *capita* aurea (vel aurata) cogitanda sunt.

299—301. Imitatus est Vergilius Aen. IX 339 sq.

300. κρεάων] § 72.

304. δίεσθαι] *ruere*, non *persequi* vel *fugare* (ut alibi); cf. Ψ 475.

ὣσ ῥα τότ᾽ ἀντίθεον Σαρπηδόνα θυμὸσ ἀνῆκε
τεῖχοσ ἐπαΐξαι διά τε ῥήξασθαι ἐπάλξισ.
αὐτίκα δὲ Γλαῦκον προσέφη, παῖδ᾽ Ἱππολόχοιο·
„Γλαῦκε, τίη δὴ νῶϊ τετιμήμεσθα μάλιστα
ἕδρηι τε κρέασίν τε ἰδὲ πλείοισι δέπασσι — 311 = Θ 162
ἐν Λυκίηι, πάντεσ δὲ θεοὺσ ὣσ εἰσοράουσι; — 312b cf. ϑ 173 ο 520
καὶ τέμενοσ νεμόμεσθα μέγα Ξάνθοιο παρ᾽ ὄχθασ,
καλὸν φυταλιῆσ καὶ ἀρούρησ πυροφόροιο. — 314 = Z 195
τῶι νῦν χρὴ Λυκίοισι μέτα πρώτοισιν ἐόντασ — 315b sq. = Δ 341 sq.
ἑστάμεν᾽ ἠδὲ μάχησ καυστείρησ ἀντιβολῆσαι,
ὄφρα τισ ὣσ ϝείπηι Λυκίων πύκα θωρηκτάων· — 317b = Ο 689,739
‚οὐ μὰν ἀκλεέεσ Λυκίην κάτα κοιρανέουσι
ἡμέτεροι βασιλῆεσ, ἔδουσί τε πίονα μῆλα
ϝοῖνόν τ᾽ ἔξαιτον μελιϝηδέα· ἀλλ᾽ ἄρα καὶ ϝὶσ
ἐσθλή, ἐπεὶ Λυκίοισι μέτα πρώτοισι μάχονται.‘
ὦ πέπον, εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντε — [B 447
αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγηράω ἀθανάτω τε — 323b = P 444 cf.
ἔσσεσθ᾽, οὔτε κεν αὐτὸσ ἐνὶ πρώτοισι μαχοίμην — 324 cf. I 709
οὔτε κε σὲ στέλλοιμι μάχην εἰσ κυδιάνειραν· — 325b = Δ 225
νῦν δ᾽ — ἔμπησ γὰρ κῆρεσ ἐφεστᾶσιν θανάτοιο
μυρίαι, ἃσ οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν οὐδ᾽ ὑπαλύξαι, —
ἴομεν, ἠέ τιν᾽ εὖχοσ ὀρέξομεν ἠέ τισ ἡμῖν.“ — 328 cf. N 327
ὣσ ἔφατ᾽, οὐδὲ Γλαῦκοσ ἀπετράπετ᾽ οὐδ᾽ ἀπίθησε.
τὼ δ᾽ ἰθὺσ ᾿βήτην Λυκίων μέγα ϝέθνοσ ἄγοντε. — 330a = P 492
τοὺσ δὲ ϝιδὼν ᾿ρίγησεν υἱὸσ Πετεοῖο Μενεσθεύσ·
τοῦ γὰρ δὴ πρὸσ πύργον ἴσαν κακότητα φέροντεσ.
᾿πάπτηνεν δ᾽ ἀνὰ πύργον, Ἀχαιῶν εἴ τιν᾽ ἴδοιτο

---

311. *πλείοισι δέπασσι* § 60] *-οισ δεπάεσσι.* || 317. *ὣσ* (*ὥσ*) Bentley] *ὧδ᾽.* || 318. *ἀκλεέεσ* Ambr. I 181 Par. 1805 Vat. 26] *ἀκληεῖσ* (vel *-ειεῖσ*) *Ω*, Ar. „*ἀκλεεσ*“ (leg. *ἀκλεέεσ*?). Cf. § 73. || 323. *ἀγηράω* § 62] *ἀγήρω τ᾽*. Cf. *B* 447. || 325. *εἰσ*] *ἀνὰ* C (ut *N* 270 *Ξ* 155). || 328. Olim addebant quidam: *δώσει ἀποκτάμενοσ κλυτὰ τεύχεα καὶ δόρυ μακρόν.* || 331. (᾿)*ρίγησεν* C[1]] *ῥίγησ᾽ Ω*. Cf. § 17. — *Πετεοῖο*] cf. *B* 552. || 333. *πύργον*] vox e versu proximo repetita videtur; **μέσσον*? Bekker *τεῖχοσ* (ut vs. 352). — *ἴδοιτο*] neglecto *ϝ*.

---

310 sq. Cf. Δ 262 sq.
311. -οισι δέπασσι] § 60.
312. εἰσοράουσι] § 191.
320. ἔξαιτον] simile γερούσιοσ vini principibus dati est epitheton Δ 259.
323. ἀγηράω] § 62.
328. ἴομεν] § 22.
— τιν᾽(ι)] § 99.

ἡγεμόνων, ὅσ τίσ ϝοι ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύναι· 334ᵇ cf. Π 512
εἰσ δ' ἐνόησ' Αἴαντε δύω, πολέμοι' ἀκορήτω,
ἑσταότασ, Τεῦκρόν τε, νέον κλισίηθεν ἰόντα,
ἐγγύθεν. ἀλλ' οὔ πώσ ϝοι ἔεν βώσαντι γεγωνεῖν,
τόσσοσ γὰρ κτύποσ ἦεν, ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκε 338ᵇ = Β 153
βαλλομένων σακέων τε καὶ ἱπποκόμων τρυφαλειῶν
καὶ πυλέων· πάσασ γὰρ ἐπώιχετο, τοὶ δὲ κατ' αὐτὰσ
ἱστάμενοι πειρῶντο βίηι ῥήξαντεσ ἐσελθεῖν.
αἶψα δ' ἐπ' Αἴαντε προΐει κήρυκα Θοώτην·
„ἔρχεο, δῖε Θοῶτα, θέων Αἴαντε κάλεσσον,
ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων 344 = 357
εἴη, ἐπεὶ τάχα τῆιδε τετεύξεται αἰπὺσ ὄλεθροσ· 345 cf. 358
ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἳ τὸ πάροσ περ 346 sq. = 359 sq.
ζαχραέεσ τελέθουσι κατὰ κρατερὰσ ὑσμίνασ.
εἰ δέ σφιν καὶ κεῖθι πόνοσ καὶ νεῖκοσ ὄρωρε, 348 cf. 361
ἀλλά περ οἶοσ ἴτω Τελαμώνιοσ ἄλκιμοσ Αἴασ, 349 sq. = 362 sq.
καί ϝοι Τεῦκροσ ἅμ' ἑσπέσθω τόξων εὖ ϝειδώσ." 350ᵇ = Β 718
ὣσ ἔφατ', οὐδ' ἄρα ϝοι κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσασ, 351 = Δ 198
'βῆ δὲ θέειν παρὰ τεῖχοσ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
'στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι κιών, εἶθαρ δὲ προσηύδα· 353 cf. Ρ 707
„Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων, 354 = Δ 285

---

334. ἀμύναι] ἀλάλκοι Nauck (coll. Φ 539), item Ο 736. Cf. § 113. || 337. βώσαντι] βοάοντι Knight. Cf. ε 400 et § 192. — γεγωνεῖν] sic Ar., γεγώνειν Ptolemaeus Asc.; cf. § 260. || 339. τρυφαλειῶν] *κυνεάων? Cf. Γ 336 Π 793—795 al. et § 56. || 340. πάσασ γὰρ ἐπωίχετο] sic Zen., πᾶσαι γὰρ ἐπωίχατο A Ar. (interpretatus ἐπέκειντο: *tota porta clausa erat*, cf. Β 809). Apoll. lex. ἐπώχατο (cf. συνοκωχότε Β 218, συνωχαδόν Hes. Theog. 690). Verba corrupta aut spuria; Duentzer del. vs. 340 sq. || 342 sq. Αἴαντε Zen. Syr.] -ντα Ω (cf. Κ 53). || 347 et 360. ζαχραέεσ § 73] ζαχρηεῖσ. || 348. καὶ κεῖθι] sic Ar., κἀκεῖσε Zen. (ὧδε vs. 346 interpretatus δεῦρο, cf. § 49). || 350. Aristoph. Ar. —, item vs. 363 Ar. || 350 et 363. ἅμ' ἑσπέσθω] ἅμα σπέσθω Syr. A² H. || 352. παρὰ A] κατὰ Ω.

---

335. πολέμοι'(ο)] § 59.

336. Lapide percussus erat Teucer; cf. Θ 328.

337 sq. Nempe Menestheus non erat βοὴν tam ἀγαθὸσ quam Menelaus vel Ulixes.

337. ἔεν] § 302.

339 sq. Gravem sonum dederunt saxis variisque telis missilibus percussa scuta et galeae nec non valvae portae (si quidem sanum est portae nomen).

340. πυλέων] § 56.

— πάσασ γὰρ ἐπώιχετο] verba obscura (cf. nota crit.). Quae δ 451 optime habent.

342. ἐπ'(ί)] cf. Β 808.

344 et 357. ὃ γάρ] § 101.

ἤνωγεν Πετεοῖο διοτρεφέοσ φίλοσ υἱὸσ
κεῖσ' ἴμεν, ὄφρα πόνοιο μίνυνθά περ ἀντιάσητον,
ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον, ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων 357 = 344
εἴη, ἐπεὶ τάχα κεῖθι τετεύξεται αἰπὺσ ὄλεθροσ· 358 cf. 345
ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἳ τὸ πάροσ περ 359 sq. = 346 sq.
ζαχραέεσ τελέθουσι κατὰ κρατερὰσ ὑσμίνασ.
εἰ δὲ καὶ ἐνθάδε περ πόλεμοσ καὶ νεῖκοσ ὄρωρε, 361 cf. 348
ἀλλά περ οἶοσ ἴτω Τελαμώνιοσ ἄλκιμοσ Αἴασ, 362 sq. = 349 sq.
καί ϝοι Τεῦκροσ ἅμ' ἑσπέσθω τόξων ἐῢ ϝειδώσ."
ὣσ ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε μέγασ Τελαμώνιοσ Αἴασ.
αὐτίκ' Ὀϊλεΐδην ϝέπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Αἶαν, σφῶϊ μὲν αὖθι, σὺ καὶ κρατερὸσ Λυκομήδησ,
ἑσταότεσ Δαναοὺσ ὀτρύνετε ϝῖφι μάχεσθαι·
αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι καὶ ἀντιάω πολέμοιο. 368 = Ν 752
αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτισ, ἐπεί κ' ἐῢ τοῖσ' ἐπαμύνω." 369 cf. Ν 753
ὣσ ἄρα φωνήσασ ἀπέβη Τελαμώνιοσ Αἴασ,
καί ϝοι Τεῦκροσ ἅμ' ἤιε κασίγνητοσ καὶ ὄπατροσ· 371[b] cf. Λ 257
τοῖσ δ' ἅμα Πανδίων Τεύκρου 'φέρε καμπύλα τόξα.
εὖτε Μενεσθῆοσ μεγαθύμου πύργον ἵκοντο

355. ἤνωγεν § 225] ἠνώγει. — Πετεοῖο] cf. Β 552. || 359. ὧδε] sic Ar., κεῖσε Zen. (cf. vs. 348). || 365. Ὀϊλεΐδην Knight] Ὀϊλιάδην Ω, ἄρ' Ἰλιάδην Zen., item Ν 203, 712 Ψ 759; cf. Β 527. Error redit Ν 203, 712 Ξ 446 Π 330 Ψ 759. || 366. σφῶϊ] σφῶε Zen. (cf. § 92). || 367. ὀτρύνετε Bentley] -τον. || 368. κεῖσ'] κεῖθ'(ι) Zen.; cf. Λ 528. || 372. τοῖσ δ' ἅμα] τοῖσι δὲ Nauck, an *τοῖσ' ἅμα? Cf. § 60. Ar. versum —

368. ἀντιάω] § 191.

369. ἐπεί κ'(ε)] § 326.

371. κασίγνητοσ καὶ ὄπατροσ] eadem locutio est Λ 257. Adiectivum ὄπατροσ sive *eodem patre natus* (cf. ὄτριχεσ Β 765) non nisi his duobus locis legitur. Prius autem nomen *eadem matre natum* significat (cf. Γ 238); non fecit igitur poeta Teucrum Telamonis filium nothum, ut recentiores, sed eandem quam Aiaci matrem ei tribuit; cf. Θ 330 Ο 436—439. Itaque non congruit Θ 284. *Nothum* autem filium Homerus non *Telamoni* sed *alterius* Aiacis patri *Oileo* tribuit *Medontem* (cf. Β 727 Ν 694 sq. = Ο 333 sq.), virum proprio igitur nomine carentem (cf. Υ 215—241). Ipse vero Teucer primitus neque germanus Aiacis Telamonii frater neque nothus sed revera Aiax quidam alter fuit (cf. Ν 198—202).

— ἤιε] § 308.

372. *Pandion* heros Atticus, qui h. l. Teucro sociatur (cf. Ο 431 sq.), arcum Teucri ideo fert, quod ipse Teucer nunc tenet *hastam* (cf. Ν 177). Mox tamen Pandion arcum Teucro tradidit, hic enim eo usus est (cf. vs. 387 sq., 400).

τείχεοσ ἐντὸσ ἰόντεσ, — ἐπειγομένοισι δ' ἵκοντο, —
οἳ δ' ἐπ' ἐπάλξισ 'βαῖνον ἐρεμνῆι λαίλαπι ϝῖσοι, 375ᵇ cf. Υ 51
ἴφθιμοι Λυκίων ἡγήτορεσ ἠδὲ μέδοντεσ·
σὺν δ' ἐβάλοντο μάχεσθαι ἐναντίον, ὦρτο δ' ἀϋτή.
Αἴασ δὲ πρῶτοσ Τελαμώνιοσ ἄνδρα κατέκτα, 378 cf. Ν 170 378ᵃ = Ζ 5
Σαρπήδοντοσ ἑταῖρον, 'Επικλέεα μεγάθυμον,
μαρμάρωι ὀκριόεντι βαλών, ὅ ῥα τείχεοσ ἐντὸσ 380ᵃ = ι 499 cf. Π 735
'κεῖτο μέγασ παρ' ἔπαλξιν ὑπέρτατοσ· οὔ κέ ϝε ῥεῖα
χείρεσσ' ἀμφοτέρηισ' ἔχοι ἀνήρ, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν, 382ᵃ cf. Σ 123 δ 116 382ᵇ = Ω 565 ψ
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὃ δ' ἄρ' ὑψόθεν ἔμβαλ' ἀείρασ, 383ᵃ = Ε 304 [187 [sq.
'θλάσσε δὲ τετράφαλον κυνέην, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε 384ᵇ sq. = μ 412
πάντ' ἄμυδισ κεφαλῆσ. ὃ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ϝεϝοικὼσ 384ᵇ cf. Ψ 673 ε 385ᵇ = 742 [426
κάππεσ' ἀφ' ὑψηλοῦ πύργου, 'λίπε δ' ὀστέα θυμόσ. 386 cf. Π 743 μ 414
Τεῦκροσ δὲ Γλαῦκον, κρατερὸν παῖδ' Ἱππολόχοιο, 386ᵇ = γ 455 cf. Υ 406 λ 221
ἰῶι ἐπεσσυμένον 'βάλε τείχεοσ ὑψηλοῖο, 388 cf. Π 511 sq.ᵃ
ἧι 'ϝίδε γυμνωθέντα βραχίονα, 'παῦσε δὲ χάρμησ.
ἂψ δ' ἀπὸ τείχεοσ ἆλτο λαθών, ἵνα μή τισ Ἀχαιῶν
βλήμενον ἀθρήσειε καὶ εὐχετάοιτο ϝέπεσσι.
Σαρπήδοντι δ' ἄχοσ 'γένετο Γλαύκοι' ἀπιόντοσ,
αὐτίκ' ἐπεί τ' ἐνόησεν· ὅμωσ δ' οὐ 'λήθετο χάρμησ,
ἀλλ' ὅ γε Θεστορίδην Ἀλκμάονα δουρὶ τυχήσασ

---

374. ἐπειγομένοισι] ἐελδομένοισι T (ut Η 7). || 379. 'Επικλέεα] 'Οϊκλῆα Apoll. lex. || 381. οὔ κέ ϝε ῥεῖα Menrad] οὐδέ κέ μιν ῥέα (H ῥεῖα, D om. κε). Cf. Υ 101 et § 8, 81[1]. Brandreth οὐδέ κε ῥεῖα | χειρί ϝε τῆι ἑτέρηι φέροι ἀνήρ (Nauck χερσί μιν ἀμφοτέρηισιν ἀνὴρ ἔχοι). || 382. χείρεσσ' ἀμφοτέρηισ' ἔχοι] sic Ar., χειρί γε τῆι ἑτέρηι φέροι A. || 383. ὃ δ' ἄρ' ὑψόθεν ἔμβαλ' ἀείρασ] ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶοσ l. a. in A (ut vs. 449). — δ' ἄρ'(α)] δέ ϝ' Brandreth. || 385. δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι] ἄρ' om. T L, δαρανευτηρι Syr., δὲ ϝαρνευτῆρι Knight. || 386. ἀφ' ὑψηλοῦ] ἀπ' εὐεργέοσ l. a. in A (ut Π 743). || 389. ἧι Bentley] ἧι ῥ'. || 393. ὅμωσ] *ἔμπησ? quae particula sententiam aperit Ε 191 τ 302. Lehrs ὃ δ' οὐδ' ὥσ, Duentzer ἀλλ' οὐδ' ὥσ (propter ὅ γε quod sequitur probabilius). Cf. § 319 et λ 565.

---

375. ἐρεμνῆι λαίλαπι] cf. Λ 306.

381. παρ' ἔπαλξιν] de his vallis cf. vs. 398 sq.

382 sq. *Saxum, quale nostrorum aequalium aliquis ambabus manibus tenere vix possit, Aiax id (altera manu) torsit in hostes.* Simile roboris ingentis documentum mox edidit Hector vs. 447—449.

384. τετράφαλον] de hoc epitheto cf. Ε 743 sq.

388. ἐπεσσυμένον . . . τείχεοσ] verbum non nisi h. l. et parallelo adsciscit genitivum.

391. εὐχετάοιτο ϝέπεσσι] εὐχετόωιτ' ἐπέεσσι Ω. De verbi autem termino cf. § 191.

392. Γλαύκοι'(ο)] § 59.

'νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχοσ, ὃ δ' ἑσπόμενοσ 'πέσε δουρὶ 395a = N 178 395b cf. N 570
πρηνήσ, ἀμφὶ δέ ϝοι 'βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῶι. 396b = N 181 Ξ 420
Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἔπαλξιν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῆισι 397b = δ 506 ϑ 84
εἷλχ'· ἣ δ' ἕσπετο πᾶσα διαμπερέσ, αὐτὰρ ὕπερθε
τεῖχοσ ἐγυμνώθη, πολέεσσι δὲ 'θῆκε κέλευθον.
τὸν δ' Αἴασ καὶ Τεῦκροσ ὁμαρτήσανθ' ὃ μὲν ἰῶι
'βεβλήκει τελαμῶνα περὶ στήθεσφι φαεινὸν 401 cf. B 388
ἀσπίδοσ ἀμφιβρότησ, — ἀλλὰ Ζεὺσ κῆρασ ἄμυνε 402a = B 389
παιδὸσ ἑϝοῦ, μὴ νηυσὶν ἔπι πρυμνῆισι δαμείη, —
Αἴασ δ' ἀσπίδ' ἔνυξεν ἐπάλμενοσ, οὐδὲ διὰ πρὸ 404 cf. H 260
ἤλυθεν ἐγχείη, 'στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα. 405 = H 261
'χώρησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἐπάλξιοσ, οὐδ' ὅ γε πάμπαν
'χάζετ', ἐπεί ϝοι θυμὸσ ἐϝέλδετο κῦδοσ ἀρέσθαι.
'κέκλετο δ' ἀντιθέοισι ϝελιξάμενοσ Λυκίοισι· 408 cf. Π 421
„ὦ Λύκιοι, τί τ' ἄρ' ὧδε μεθίετε θούριδοσ ἀλκῆσ; 409b = Δ 234
ἀργαλέον δέ μοί ἐστι, καὶ ἰφθίμωι περ ἐόντι, 410 = Υ 356 410a = P 252
μούνωι ῥηξαμένωι θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον. 411 cf. 418
ἀλλ' ἐφομαρτέετε· πλεόνων τοι ϝέργον ἄμεινον." 412a cf. Θ 191
ὣσ ἔφαθ', οἳ δὲ ϝάνακτοσ ὑποδϝεισαντεσ ὁμοκλὴν 413 = Ψ 417, 446 cf. Ω 265
μᾶλλον ἐπέβρισαν βουληφόρον ἀμφὶ ϝάνακτα,
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγασ 415 = Δ 215
τείχεοσ ἔντοσθεν. μέγα δέ σφισι 'φαίνετο ϝέργον· 416 cf. Δ 734 416b cf. χ 149
οὔτε γὰρ ἴφθιμοι Λύκιοι Δαναῶν ἐδύναντο

401. *στήθεσφι* A D T] *-σσι* C (cf. *B* 388). || 404. *ἔνυξεν ἐπάλμενοσ*] cf. *H* 260. — *οὐδὲ* Ar. D] *ἠ δὲ* A C T. || 406. *'χώρησεν*] *-σαν* A C[1] D. || 407. *ἐ(ϝ)έλδετο* Syr.] *ἐέλπετο* Ar. A D, *ἐβούλετο* T. Cf. *δ* 162. || 412. *ἐφομαρτέετε*] *-τεῖτε* vel *-τεῖτον* (ut *Θ* 191; cf. § 52) *Ω*, *ἐφαμαρτεῖτε* Ar. (cf. § 319). — *τοι* Hoffmann] *δέ τοι* (*τι*, *τ'*) *Ω*, *δέ τε* Bentley.

398 sq. Sunt igitur ἐπάλξιεσ sive *valli* summo aggeri haud ita celso infixi; cf. vs. 380 sq. al. — Verbi ἔθηκε subiectum aut ἔπαλξισ est (si verba αὐτὰρ — ἐγυμνώθη in parenthesi sunt collocata) aut *Sarpedon*. Hoc verum videtur collato vs. 411. Vallus evulsus Troianis aditum praebuit; quo aditu nondum tamen sunt usi.

400. Cf. Γ 211.

402. ἀσπίδοσ ἀμφιβρότησ] cf. Λ 32 sq.

403. παιδὸσ] cf. Δ 11.

406. ὅ γε] cf. A 190.

411 et 418. παρὰ νηυσὶ] *apud naves*, insolite dictum pro: *qua ad naves perveniatur.*

416. μέγα σφισι 'φαίνετο ϝέργον] *magna contentio pugnantibus* (Troianis et Achivis) *movebatur*. Verbum φαίνεσθαι etiam Π 207 al. sic adhibitum.

τεῖχοσ ῥηξάμενοι θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον, 418 cf. 411
οὔτε ποτ' αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίουσ ἐδύναντο
τείχεοσ ἂψ ὤσασθαι, ἐπεὶ τὰ πρῶτ' ἐπέλασθεν. 420 cf. *O* 418
ἀλλ' ὥσ τ' ἀμφ' οὔροισι δύ' ἀνέρε δηριάεσθον,
μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντε, ἐπιξύνωι ἐν ἀρούρηι,
ὥ τ' ὀλίγωι ἐνὶ χώρωι ἐρίζητον περὶ ϝίσησ,
ὣσ ἄρα τοὺσ διέϝεργον ἐπάλξιεσ· οἱ δ' ὑπὲρ αὐτέων 424ᵇ=Hes. Scut. 237
'δήιοον ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσφι βοείασ, 425sq.=*E* 452 sq.
ἀσπίδασ εὐκύκλουσ λαισήϊά τε πτερόεντα.
πολλοὶ δ' οὐτάζοντο κατὰ χρόα νηλέϊ χαλκῶι,
ἠμὲν ὅτωι στρεφθέντι μετάφρενα γυμνωθείη
μαρναμένων, πολλοὶ δὲ διαμπερὲσ ἀσπίδοσ αὐτῆσ.
πάντηι δὴ πύργοι καὶ ἐπάλξιεσ αἵματι φωτῶν
ἐρράδατ' ἀμφοτέρωθεν ἀπὸ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.
ἀλλ' οὐδ' ὣσ ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν,
ἀλλ' ἔχον ὥσ τε τάλαντα γυνὴ χερνῆτισ ἀληθήσ,
ἥ τε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἴριον ἀμφὶσ ἀνέλκει
ϝισάζουσ', ἵνα παισὶν ἀϝεικέα μισθὸν ἄρηται.

---

422. *ἔχοντε*] *-ντεσ Ω.* || 423. *ὀλίγωι ... χώρωι*] *-γηι ... -ρηι* Zen. (ut *P* 394). — *ϝίσησ*] *νίκησ* Apoll. lex. || 424. *αὐτέων*] *αὐτάων* D L (cf. § 56). — In G L subiungitur versus: *βάλλον ἀμυνόμενοι χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν* (ex Σ 534; cf. ι 55). || 425. *στήθεσφι* T] *-σσι Ω.* Cf. vs. 401. || 428. *ὅτωι*] *ὅτεωι* Zen.; **ὅτε*? Cf. § 102. || 433. *ἀληθήσ*] *ἀλῆτισ* (*mendica*) Apoll. lex. || 435. *ἀϝεικέα*] sic (*ἀεικέα* et *ἀνεικέα* = *ἄνευ νείκουσ*) et *ἀμεμφέα* Ar.

---

420. τείχεοσ ἂψ] cf. Σ 138.

421 sq. Disputant duo viri ἀμφ' οὔροισι sive de *terminis* in agro communi collocatis (cf. Κ 351—353), quibus indicantur partes agri singulis arandae. Cf. Φ 405 et de forma δηριάεσθον § 191.

425. 'δήιοον] cf. § 191.

426. λαισήϊα] cf. Ε 453.

433—436. Imitatus est Vergilius Aen. VIII 408—413, apud nostrum autem poetam et alia imagine eadem res illustratur Ο 410—413.

433. ἔχον] verbum intransitivum est ut passim (cf. Κ 263 sq.); post γυνή vero mente supplendum est ἔχει transitivum (ut ἔχουσα vs. 434). — χερνῆτισ] †, muliercula *quae nendo* (χείρ, νέειν) *vitam sustentat.* Cf. vs. 435. — ἀληθήσ] *diligens*, i. q. postea ἀκριβήσ. Ceteris locis adi. *vere dicta* significat.

434. σταθμὸν] *pondus* h. l. valet vox, quae ceteris locis *postem* vel *stabulum* significat. Mulier bilancem vel unilancem ἀνέλκει (cf. Θ 72), ab altera parte pondus habentem, ab altera pensum.

435. Accurate et anxia fere cura mulier lanifica opus iusto ponderi aequat, neque inique agens — est

ὣσ μὲν τῶν ἐπὶ ϝῖσα μάχη 'τέτατο πτόλεμόσ τε, 436 = cf. Δ 336
πρίν γ' ὅτε δὴ Ζεὺσ κῦδοσ ὑπέρτερον Ἕκτορ' ἔδωκε
Πριαμίδηι, ὃσ πρῶτοσ ἐσήλατο τεῖχοσ Ἀχαιῶν. 438 cf. Π 558
ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώσ· 439 = N 149 cf. Θ 227
„ὄρνυσθ', ἱπποδάμοι Τρῶεσ, ῥήγνυσθε δὲ τεῖχοσ 440ᵃ = Δ 509
Ἀργείων καὶ νηυσὶν ἐνίετε θεσπιδαὲσ πῦρ."
ὣσ 'φάτ' ἐποτρύνων, οἳ δ' οὔασι πάντεσ ἄκουον, 442ᵃ = Υ 364,373
ἴθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχοσ ἀϝολλέεσ. οἳ μὲν ἔπειτα
κροσσάων ἐπέβαινον ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντεσ, 444ᵇ = P 412
Ἕκτωρ δ' ἁρπάξασ λᾶαν 'φέρεν, ὅσ ῥα πυλάων
εἱστήκει πρόσθε πρυμνόσ, παχύσ, αὐτὰρ ὕπερθε
ὀξὺσ ἔεν· τὸν δ' οὔ κε δύ' ἀνέρε δήμου ἀρίστω 447ᵇ = Δ 328
ῥηϊδίωσ ἐφ' ἅμαξαν ἀπ' οὔδεοσ ὀχλίσσειαν, 448ᵇ = ι 242
449 οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὃ δέ μιν ῥέα 'πάλλε καὶ οἶοσ. 449 = E 304
451 ὡσ δ' ὅτε ποιμὴν ῥεῖα φέρει πόκον ἄρσενοσ οἰὸσ
χειρὶ λαβὼν ἑτέρηι, ὀλίγον τέ μιν ἄχθοσ ἐπείγει,

---

450 *τόν ϝοι ἐλαφρὸν ἔθηκε Κρόνου πάϊσ ἀγκυλόμητισ.* 450 cf. B 319

---

437. *ὑπέρτερον*] *-τατον* Ambr. || 442. *'φάτ'(ο)*] *ἔφατ'* A T; *ἔφατ' ὀτρύνων*? Quod alibi non invenitur, sed cf. *O* 270 al. || 444. *ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντεσ*] *ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυον αὐδήν* (ut *O* 270) Zen., *ἤϋσεν* igitur vs. 439 de *Iove* dictum ratus (item Ar.). || 448. *ὀχλίσσειαν*] *ὀχλήσειαν* D; eadem varietas est *Ω* 567 *ι* 242 *ψ* 188. Cf. *Φ* 261 et § 144. || 449. *μιν ῥέα*] *ῥεῖά ϝε*? Cf. *M* 381 et § 88[1]. || 450. Zen. om., Aristoph. Ar. —. Versus proximo parum apte subiunctus. — *ἀγκυλόμητισ* § 55 et 83[10]] *-μήτεω*. || 451. *φέρει*] sic Ar., *φέροι* T (cf. vs. 465).

---

enim proba et novit herae diligentiam — neque vero larga manu lancem cumulans, cupit enim tenuem mercedem quam primum auferre, ut liberis cibum praebere possit. Non de *ancilla* fit sermo, sed de muliere *libera*, mercede conducta, quales mulieres vocabantur ἔριθοι (cf. Σ 550). Verbum ϝισάζειν †, sed cf. ϝισάσκεσθαι Ω 607 et ϝισώσασθαι η 212. Adi. ἀϝεικέα non male reddiderit quis: ὀλίγον τε φίλον τε, *tenuem quidem* (cf. Ω 594), *ipsi tamen gratum.*

436. Cf. Λ 72.

437. κῦδοσ ὑπέρτερον] de hac locutione cf. Λ 290.

438. Cf. Π 558.

439. ἤϋσεν] *Hector.* Zen. intellegebat *Iovem* (cf. vs. 444); etiamne Ar.? Sic dicitur sane in scholio, sed nonne id corruptum?

— γεγωνώσ] § 260.

442. οὔασι . . . ἄκουον] cf. A 587.

444. κροσσάων] cf. vs. 258.

446. πρυμνόσ] *aggeris fundamento appositus.*

447—449. Cf. vs. 382 sq. et Verg. Aen. XII 899—901.

447. ἔεν] § 302.

— δήμου] cf. B 198.

451—453. Cf. similis hyperbola Ψ 845—847.

ὣσ Ἕκτωρ ἰθὺσ σανίδων ’φέρε λᾶαν ἀείρασ,
αἵ ῥα πύλασ εἴρυντο πύκα στιβαρῶσ ἀραρυίασ,
δικλίδασ ὑψηλάσ· δοιοὶ δ’ ἔντοσθεν ὀχῆεσ
εἶχον ἐπημοιβοί, μία δὲ κληῒσ ἐπαρήρει.
’στῆ δὲ μάλ’ ἐγγὺσ ἰών, καὶ ἐρεισάμενοσ ’βάλε μέσσασ, 457a = Δ 496
εὖ διαβάσ, ἵνα μή ϝοι ἀφαυρότερον βέλοσ εἴη·
’ρῆξε δ’ ἀπ’ ἀμφοτέρουσ θαιρούσ, ’πέσε δὲ λίθοσ εἴσω
βριθοσύνηι, μέγα δ’ ἀμφὶ πύλαι ’μύκον, οὐδ’ ἄρ’ ὀχῆε
ἐσχεθέτην, σανίδεσ δὲ διέτμαγεν ἄλλυδισ ἄλλη
λᾶοσ ὑπὸ ῥιπῆσ. ὃ δ’ ἄρ’ εἴσθορε φαίδιμοσ Ἕκτωρ 462a = Θ 192
νυκτὶ θοῆι ἀτάλαντοσ ὑπώπια· ’λάμπε δὲ χαλκῶι
σμερδαλέωι, τὸν ἕϝεστο περὶ χροΐ, δοιὰ δὲ χερσὶ
δοῦρ’ ἔχεν. οὔ κέν τίσ μιν ἐρύκακεν ἀντιβολήσασ
νόσφι θεῶν, ὅτ’ ἐσᾶλτο πύλασ, πυρὶ δ’ ὄσσ’ ἐδεδήει.
’κέκλετο δὲ Τρώεσσι ϝελιξάμενοσ καθ’ ὅμιλον
τεῖχοσ ὑπερβαίνειν, τοὶ δ’ ὀτρύνοντ’ ἐπίθοντο·
αὐτίκα δ’ οἳ μὲν τεῖχοσ ὑπέρβασαν, οἳ δὲ κατ’ αὐτὰσ
ποιητὰσ ἐσέχυντο πύλασ. Δαναοὶ δ’ ἐφόβηθεν
νῆασ ἀνὰ γλαφυράσ, ὅμαδοσ δ’ ἀλίαστοσ ἐτύχθη. 471 = Π 296

---

454. *εἴρυντο*] *ἐρύοντο* Knight (cf. § 164). || 457. *δὲ μάλ’ ἐγγὺσ*] *δ’ ἄρ’ ἐπ’ οὐδὸν* l. a. in A. || 459. *ἀπ’(ὸ)* A] *ἐπ’* Syr. C, om. D. || 460. *ὀχῆε*] *-εσ* Ω. || 465. *ἐρύκακεν* Ar.] *-κάκοι* Ω. quod praesentis historici est (cf. comment. ad Δ 223), hic igitur propter *ἐσᾶλτο* quod sequitur ferri nequit. || 468. *ὀτρύνοντ’(ι)*] sic Ar., olim alii *-ναντι* (cf. β 422).

---

456. ἐπημοιβοί] vox redit ξ 513, cf. θ 249 et ἀμείβοντεσ Ψ 712. Vectes eo loco, ubi se excipiunt, coniungit κληῒσ sive *sera* transfixa. Hanc *eximere* est ἀνιέμεναι sive *relaxare* πύλασ, tunc enim ὀχῆεσ possunt ἀπωθέεσθαι, Φ 537.

458. ἀφαυρότερον] *minus validum* (quam si bene cruribus innisus id torqueret). Ceteris locis ἄφαυροσ *hominum* est epitheton, nunc vero ad ipsius iactus impetum transfertur. Cf. Λ 574.

459. θαιρούσ] †, *cardines* liminibus superiori et inferiori insertos. Qui cardines cum unam virgam (aeneam vel ferream) per totam ianuam transeuntem efficiebant, στρόφιγξ ea postea certe vocabatur (cf. Dittenb. Syll.[2] 587[146] al.).

461. ἐσχεθέτην] cf. Π 340.

463. νυκτὶ θοῆι] cf. Κ 394.

— ὑπώπια] †, *vultum*; cf. Α 47 ὃ δ’ ἤϊε νυκτὶ ϝεϝοικώσ. Proprie: *quae sunt sub oculis* sive faciei pars inferior. Alia apud posteros est vocis vis (cf. Ar. Vesp. 1386 al.).

465. οὔ κεν] § 326.

466. ὄσσ’(ε) ἐδεδήει] cum verbi numero singulari dualis subiecti etiam (Ρ 681?) Ψ 477 ζ 132 (Ν 617 Τ 17) sic coniungitur; cf. § 52.

